

159.903

Harvey

CODICELE ROMANE.

ALESSANDRU IOAN

séu

COLECȚIUNE

de

LEGILE PRINCIPATELORU-UNITE-ROMANE.

coprinzându

**Codicele Civile, Codicele Comerciale,
Codicele Penale, Procedura Penală**

împreună cu

CONSTITUTIUNEA ROMANA IN VIGORE.

și cu ună

SUPLIMENTU

în care intră

**Tóte legile, decretetele și regulamentele celle mai noui și
mai usuali, culese din edițiunile oficiale de la 1859
pînă acum;**

cu

*Anotațiuni, trimeteri la articolile corespunzătoare din legile române,
cu aretarea testurilor abrogate; cu explicațiuni de termenî
nouî, cu coordonarea testurilor, cu reproduceri de testuri vechi,
cu trimetere la articolile corespunzătoare din legile streine.*

de

VASILIE BOERESCU.

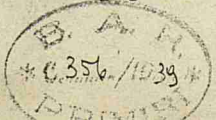

BUCUREȘCI.

Tipografia Cesar Bolliac Strada Polonă No. 40.

1865.

Tóte esemplarele câte nu vor avea sub-semnătura mea, vor fi contra făcute, și se vor urmări conformă legilor.

SUPLIMENTU

dupe

ORDINEA CHRONOLOGICA

coprinând

Legile, decretale si regulamentele cele mai noi si mai usuale, cari se raportază la aplicarea legilor.

ESPLICAȚIUNEA SCURTĂRIILOR:

Decret. să se citească:	decretat.
Prom.	promulgat.
Reg. Org.	Regulamentul Organic.
V.	Vezi.
V. s.	Vezi mai sus.
Abrog.	Abrogat.
C. Civ.	Codicile civile.
St.	Statutul din 2 Iuliu 1864.
Con. P.	Convenția din Paris.
l.	lege.
P. st.	Puterea statutului.
St. Des. Con.	Statutul dezvoltător Convenției.

DECRETU

Din 22 Fevruariu 1859; prom. la 23 Febr. 1859.

Relativă la atribuțiunile centralizătoare ale Ministerului din afară și la contra-semnarea Ministrilor responsabili.

Art. 1. Cancelaria ministerului trebelor străine încetează de a mai fi centrul tuturor trebelor publice, pentru a căror espeduire autorisația șefului Statului este neapărată. (1) (V. art. 14. Con. P.)

(1) Acestă articol a abrogat dispozițiunea art. 153 din Regulamentul organic, ca necompatibilă cu forma constituțională a guvernului din 1859.

Each dispozițiunile art. 168 care s'a abrogat: "Marele Postelnic (adică ministrul din afară) este șeful cancelariei Domnului, atât pentru trebile din lăuntru cât și pentru cele din afară; așa dar prin mijlocirea lui se vor face cunoscute către deosebitele departamente cum și către obicinuita obstească adunare, toate decreturile Domnului," etc.

Art. 2. Fie-care ministru, fiind secretarul de stat, și după art. 15 alii Convenției, răspunzător de lucrările sale, va supune însuși d'acum înainte la a noastră cunoștință raporturile privitoare la lucrările Departamentului său, și va contra-semna decretele Nostre câte vor privi în parte la acelu Minister; aducând însuși d'a dreptul la îndeplinire și rezoluțiile ce vom da asupra raporturilor ce ni se vor înfățișa. (V. art. 15. Conv. P.)

L E G E

Decret. la 7 Sept. 1859, prom. la 12 Sept. 1859.

Asupra recrutației.(1)

Art. 1-îu. Conform art. 46 din Convenție, legiuirea din regulament de la aneasa 1, titlul 2, § 5 prin care „se apără clasele privilegiate de a da recruți” se desființează. (V. art. 42 Conv. P.)

Art. 2. Dispozițiile legiuitoare asupra tragerii la sorți din aneasa 1, titlul 2, art. 9 și 10. se vor pune în lucrare chiar de la fiitorea recrutație. (V. art 9 și 10 Reg, Org. Cap. IX.)

ORDONANȚA

Decret. la 2 Oct. 1859, prom. la 4 Oct. 1859.

Asupra Presei.2)

Va fi poprit ori-cărei scrieri:

1. De a defăima pe Domnitorul țerei său ataca demnitatea Domniei.
2. De a defăima religia Domnitore în țără, precum și celelalte religii recunoscute în Principate.
3. De a defăima clerul în cserעיiunul funcțiilor sale spirituale; precum și clerul religiilor streine recunoscute în țără.
4. De a ataca onorea și demnitatea Domnitorilor staturilor streine, și alii reprezentanților lor.
5. De a provoca la arme.
6. De a provoca la intervenții streine.
7. De a provoca la nesupunere către lege, sau la resturnarea assezmintului fundamental alii țerei și alii principinlii proprietăței.
8. De a zădări la ură și dispreț asupra guvernului: Printr'acastă restricție nu va fi poprită o discuție, în cercul cuviinței, a actelor ministrilor.
9. De a ultrajia funcționarii publici în privința funcțiilor lor; fără ca această să împedece discuția actelor lor.
10. De a ataca moralitatea publică.

(1) Recrutația armatei, care se făcea dupe unii Regulamentă, decret la 21 Noem. 1859, prom. la 30 Decem. 1859, s'a abrogat prin legea asupra recrutării armatei din 19 Decem. 1864, singură astăzi în vigore pentru recrutarea armatei.

2) Acastă ordonanță se desființase prin legea asupra presei (v. s.), din 13 Aprilie 1862; s'a reinființată ăra, într-unu modă provisoriu, prin decretulă din 2.Mai 1864, (veđi și art. 398 din Cond. Penală, decretată la 23 Octomvrie 1864, promulgată la 30 Octomvrie 1864).

11. De a ataca onérea séu viația privată a vre-unui cetățeanu.

12. De a ultrajia demnitatea Camerei legiuitoare, ori legile votate de dinsa, séu vre-unu deputat întru îndeplinirea mandatului séu; fără ca acésta să împedece băgările de semă ce ar sugera acele legi.

Către acésta, nimeni nu va putea publica o fôie fără autorisația prealabilă a Ministrului din năuntru, care autorisația se va putea refusa, déca acellu care o cere nu ar înfățișia destoinice garanțe morale.

Celū ce va dobîndi acea autorisația va fi datoru a depune la Ministrulū In-terioru, dreptu cauție, suma de lei cinci miș, No. 5000, care, la cazū de osudă a redactoruluī, va servi întru plata amenzilorū.

Să facă cunoscut titlulū foi, felulū și timpulū publicărei ei;

Numele redactoruluī și alū garantuluī respunzătorū, precum asemenea numele și locuința tipografuloī.

Pentru ceoa ce se atinge de grivigherea ce guvernulū este dator a esersa asupra publicității, se va cere publicistilorū în deobsce ca, din fie-care fôie periodică, brosiură séu stampă ce vor da la lumină, să depuie, d'o dată cu a ei împărire, câte doue esemplare la Ministerulū din năuntru.

În cazū de infracția a dispozițiilor de mai susū, Ministerulū din năuntru, dupe doue prevestiri ce va face redactoruluī, va sūspenda jurnalulū abătut, pe termenulū de o lună, iar dupe recidivă ilū va suprima de totū; va putea asce-nea suprima jurnalele care s'ar osîndi de tribunalū pentru deosebite vinū.

La cazuri grave, Ministrulū din năuntru, prin ordonanță domnească, va su-prima jurnalulū abătut, și fără prevestire, ca măsură de siguritate publică.

LEGE

Decret. la 27 Sept. 1859, prom. la 5 Oct. 1859.

Relativă la abrogarea legei asupra pensiunilorū din 1853.(1)

Art. 1—Legiuirea din anulū 1853, atingătoare de pensii, se desființează de acum înainte.

Art. 2—Toți funcționariī d'o potrivă vor primi în viitorū pensii dupe anii serviciului lorū, conformū legiuirei din regulamentulū organicū de la art. 27, 28 și 29, Cap. III Secț. I și II, până la întocmirea unei noi leginiri.(2)

LEGE

Decret. la 7 Oct. 1859, prom. la 12 Oct. 1859.

Pentru înființarea unei a 3-a secții civile la Tribunalulū de Ilfovū.

Art. 1. Se înființează o a trecea secție civilă a tribunaluluī de Ilfov:

Art. 2. Se vorū da în atribuțiile acestei secții:

a. Legalisarca, pentru locuitori județuluī Ilfovū și orașuluī Bucuresci, a ac-

1 Legiuirea din 1853, care se abrogă, era întărită prin osulū din 11 Martie 1852, și se raporta la pensionariī mici.

2 Veđi Reg. Org. "pentru pensiile ce s'au a se da la slujbașii obștești", de la art. 27 pînă la art. 34.

telorŭ de ipotecă și a foilorŭ de ăstre, cari astăđi se află în atribnțiile Ministerului Justiției; și această secție va trimite Ministerului copii adevărite dupe actele de ipotecă și foile de ăstre, întocmai precum urmează celelalte tribunale ale țerei (art. 337 secția VIII din Regulament Organicŭ).

b. Văndările prin licitație silite, sau de bună voe, a averilor mișcătore, și nemiscătore; adevăririle de ori-ce acte de natură civilă, secnestrele pentru datorii civile și alte asigurări, se vor face de către această secțiune.

Art. 3. Actele civile de nascere, de cununie și de moarte, se vor trimite la această secțiune; dară Ministrulŭ Justiției va avea facultatea a le trimite celor lalte secțiuni cândŭ interesulŭ serviciului o va cere. (V. art. 28 și 30 c. civ.)

Art. 4. Personalulŭ acestei secții a 3-a va fi tot acela ce se află și la celelalte secții civile ale tribunalului de Ilfovŭ, asemenea și lefile funcționariilor, precum se vede din alăturatulŭ statŭ.

Aceste lei și cheltueala cancelarii se vor respnde de Ministru Finanțelor tot cu orinduiala păzită pînă acum.

Art. 5. Contabilitatea acestei secții a 3-a va nrma a se ține de casierul tribunalului de comerț.

Art. 6. Contestațiile ce se vorŭ nasce, relative la chestiile m'ri sus enunciate, se vor judeca de această secțiune.

Art. 7. Se va face un registru în care se va transcrie actele a căror transcriere va fi cerută de vre una din părțile interesate.

LEGE

Decret. la 13 Maiŭ 1860, prom. la 24 Maiŭ 1860.

pentru instrucțiunea armatei Principatelor-Unite Române.

Art. I. Instrucțiunea, esercițiul și disciplina armatei Principatelor-Unite ale României, precum și formarea Statelor ei maiore, modul administrațiunei și al comptabilității ei vor fi de acum înainte uniforme.

Art. II. Se vor înființa în Bucuresci detașamente model de tôte armele, pentru formarea de instructori ai armatei întregi.

Aceste detașamente vor fi compuse pentru infanterie de un batalion de linie și de o companie de vânători, pentru cavalerie de un escadron, pentru artilerie de o baterie pedestră și de o baterie călare, și pentru geniŭ de o companie, iar pentru marină se va aședa în Ismail un detașament spre organizarea unei flote.

Fie-care detașament va fi compus de ostași din ambele Principate în proporțiunea oștirilor ce se recrutăsă în fie-care Principatŭ, urmând a se face și cheltuelele tot în această proporțiune din ambele visterii. (a)

Aceste detașamente vor fi permanente și vor forma un corp a parte; personalul lor se va schimba treptat, dând armatei instructorii necesarii și înlocuindu'i cu din ostașii care vor fi arătat mai multă aptitudine; iar la soldași se va cere și condițiunea de a fi servit un an.

Art. III. Pentru instruirea și comandarea detașamentelor modele, pentru organizarea statelor maiore, pentru reformarea administrațiunei și a comptabilităței armatei, se vor cere de la guvernul frances oficeri și sub-oficeri după cum urmăsă.

A. Pentru detașamentele de infanterie: 1 Comandir de batalion. 1 Căpitan ajutor. 4 Sub-oficeri. 1 Capitan de vânători și doi sub-oficeri tot din acea armă.

(a) Acest alineatŭ a modificatŭ prin unirea desfiutivă a Principatelorŭ.

B. Pentru detașamentul de cavalerie: 1 Comandir de escadron. 1 Locoteninte ajutor. 3. Sub-oficieri și 1 Viterinar.

C. Pentru detașamentul de artilerie: 1 Comandir de baterie pedestră și 2 Sub-oficieri. 1 Comandir de baterie călare. 2 Sub-oficieri. 1 Pirotechnic.

D. Pentru compania de geniu: 1 Ofițer de geniu și 4 Sub-oficieri din această armă.

E. Pentru stat maior: 1 Comandir de escadron de statul maior pentru dirigerea lucrărilor de geodesie. 1 Căpitan de stat maior cu misiunea specială de a dirige școala militară care va fi în Bucuresci una pentru ambele Principate.

F. Pentru intendența militară: 1 Sub-intendente pentru administrațiunea și comptabilitatea armatei.

G. Pentru detașamentul de marină: 1 Oficier de marină. 2 Sub-oficier. 1 Șef de construcțiunea navală.

Art. 4. În fiș-care detașament se va numi un comitet compus de cinci oficieri, din care comandirii detașamentelor fac parte de drit și presidă acele comitete. Aceste comitete vor modifica și vor redige toate regulamentele militare necesarii și vor priveghia tipărirea lor.

Asemenea se va urma și pentru administrațiunea și compatibilitatea armatei.

Art. 5. Spre a se aduce de'ndată sus arătații oficieri și sub-oficieri francesi, se deschide guvernului un credit de 400 mii lei din care 200 mii lei din țera Românescă și 200 mii lei din Moldavia.

Art. 6. Tot d'odată se vor trimite cu cheltuiala Statului tineri Români pentru a studia științele militare în școlile speciale ale Franciei.

Numărul acestor elevi și modul alegerilor vor fi precum urmésă:

a. Opt pentru infanterie și patru pentru cavalerie la școala de la S. Cyr.

Aceștia se vor alege prin concurs din junii Români civili și militari care nu vor fi trecutii vârsta de 18 ani; Militarii însă, din acei care până la această vîrstă nu vor fi dobândit gradul de oficieri.

Programul concursului va fi acela al admisibilităței junilor în școala de St. Cyr.

b. Șese pentru geniu la școala politecnică, cu obligațiune de a trece pe urmă în școala speciale pe la Metz.

Programul concursului va fi acel al admisibilității în școala politecnică, iar cel -l-alte condițiuni vor fi acele coprinse la litera a.

c. Pentru școala de Stat maior patru sub-locotenenți eșii din școala militară, și care se vor lua din cei mai d'ânteiu după lista de clasificare la eșirea lor din școala.

d. Șese tineri, din care două pentru medicină și patru pentru arta viterinară. Aceștia se vor lua din cei mai d'ânteiu elevi ai școlei militare de chirurgie din Bucuresci care vor fi terminat studiile lor.

LEGE

Decret. la 7 Iuliū 1860, prom. la 12 Iuliū, 1860.

Pentru diurna deputaților Adunării electve.

Art. 1. Membri aleși ai Adunării au și vor avea de la începutul prezenței sesiunii o diurnă de două galbeni pe zi (V. Art. 10 St. Des. Con.)

Art. II. Deputații impiegați seū pensionari ai statului, allū căror salariū seū pensia mensuală este de două mii lei în sus, nu vor avea dreptū la această diurnă.

Cei ce au un salariu sau o pensie mai mică, vor primi dreptul diurnă numai suma necesară spre a se completa remunerația de șase-zeci galbeni pe lună în cursul sesiei.

Art. III. Deputații perd dreptul diurnei pe tot timpul în care se află în congediu. Asemeni li perd de câte ori nu asistă la ședințele Adunării sau la lucrările secțiilor până la rădicarea lor, fără a motiva a lor lipsă.

Art. IV. Dreptul la diurnă încetează totu d'una la expirarea termenului de trei luni fixat de Convenție, chiar deca în faptă sesia va fi mai lungă.

LEGE

Decret. la 9 Iuliu 1860; prom. la 21 Iuliu 1860.

Pentru adunarea de către guvern a veniturilor indirecte din vămi, saline, esportatie și importatie.

Art. 1. Veniturile Statului și anume: Venitul vămilor, al salinelor, esportatiei și importatiei cerealelor, esportatiei vitelor de tot soiul, esportatiei seului și al cerșului, venitul oeritului și al cornăritului vitelor păstorilor din Ardelu, se vor administra și strânge de către guverne, pe conta lor, fără a se mai putea arendui la particulari, precum s'a urmat până acum.

Art. 2. Aceste ramuri de venit, atât din Țera Românească cât și din Moldavia, îndată după expirarea termenului, până la care sunt arenduite, se vor uni sub o singură administrație, și veniturile se vor aduna în o singură casă.

Art. 3. Transportarea silnică și cu preț otărât a sării, de la grăpa ocnelor la schelele Dunărei, sau la ori-ce alt punct, este oprită pentru totu d'una. Guvernul nu va putea efectua de acum înainte asemenea transporturi, de cât numai prin tocmele de bună voce.

Art. 4. Venitul esportatiei și importatiei seului și al cerșului, care până acum în Moldavia a fost dat în folosul municipalității de Iași, va intra în rândul veniturilor Statului, îndată după expirarea contractului, cu care acest venit este arenduit de acea municipalitate.

LEGE

Decret. la 11 Oct. 1860; prom. la 19 Oct. 1860.

Pentru contribuția foncieră(1)

Art. 1-iu O dare anuală se va așeza pe venitul curat (revenu-net) a proprietăților fonciare de ori ce valoare.

Sub-numire de proprietate fonciară se înțelege totă proprietatea nemișcătoare (bien-fond) fără excepțiune.

¹ Această legiuire, prin legea din 31 Martie 1862, s'a aplicat și la proprietățile imobile de dincolo de Milcov. Eacă textul legii din 1862.

Art. I. Contribuția fonciară de la proprietățile imobile de veri-ce natură, se statornicește la un impozit egal în ambele părți ale Principatelor-Unite.

Art. II. Cifra impozitului fonciară pentru anul curent cu începere de la

Proprietățile embaticare sunt supuse la această dare d'o potrivă cu cele-lalte. Adunările electivă cu ocazia votărei bugetelor anuale, ficsesă cotitatea acestor dări, adăogându'o sau scădându'o după trebuință.

Respunderea acestei contribuțiuni se va efectua de către contribuabilii pe trimestru. (V. S. l. de urmăriri din 24 aprilie 1862).

Art. 2-a. Subu-numire de venit curat se înțelege folosul ce rămâne din productul unei proprietăți după scăderea tuturilor chiertuelilor, adică: pentru proprietățile rurale, a tuturilor avansurilor de exploataje și de întreținere; și pentru încăperi, a chiertuelilor de întreținere și de reparațiuni anuale.

Constatarea venitului curat se va face în următorul chip:

a. Pentru proprietățile rurale arenduite, se ia de basă precierile de arenduire stipulate prin contractele lucrătore, atâtă acele legalisate, câtă și acele care priu a lor notorietate n'arū fi supuse îndoielii.

b. Pentru încăperile închiriate asemenea se ia de basă preçiul de chirie lucrătorū prin scăderea de o a patra parte pentru întreținere, reparațiuni și deteriorare.

c. Cândū contractele de arenduire, sau de chirie, pe lângă preçiul anual bănescu arū pune în sarcina arendașului, sau a chiriașului, dări în natură sau îndatoriri d'a face încăperi din nouă, valărea acestă se coprinde în evaluarea venitului curatū.

d. La evaluarea venitului proprietăților nemișcătore supuse plății unui embaticū (besmanū) cătimea anuală a embaticului (a besmanului) se scade din venitul embaticarului (a besmanarului) și se trece în sarcina proprietarului fondolū.

e. Venitul proprietăților nemiscătore câte n'arū fi date în arendă sau închirie, se socotesce conformū baselorū mai susū espuse, după preçiul ce s'arū putea lua de pe ele prin arenduire sau închiriere.

f. Încăperile aflate pe proprietățile rurale, producătore de venit și coprinso în contractul arendurei, nu sunt supuse la deosebită dare. Iar pentru încăperile destinate la vr'o speculație industrială care n'arū face parte în exploataja agricolă și nu s'arū afla coprinse în evaluația preçiului de arendă a proprietății rurale pe care ele s'arū afla, precumū și pentru cele aședate în circumscripțiunea vr'anni orașū sau țirgū, venitul curatū se socotesce după ce se scade dintr'ansulū o treime dreptū chiertueli de întreținere și de reparațiuni anuale.

Se bucură de acestū scădământū de o a treia parte, și tôte fabricele și mașinele, precumū: mori, velnițe (poverne), salhanale și alte asemenea, chiarū cândū sunt date în arendă împreună cu întreaga moșie.

g. La moșiile răzășesci (moșnene) venitul părților otărâte și stălpite (pietrite) se va socoti în deosebi; iarū acela alū părților neotărâte și nestălpite se va evalua în totalū, și darea celū va privi se va responde fiscalui de către obștea coproprietarilor, care apoi va face repartițiunea dării între ei în proporțiune cu venitul părții stăpanite de fie-care.

1 aprilie, va fi de patru lei la $\frac{6}{100}$ asupra venitului anualū citrat, de la menționătele proprietăți situate în Principatele-Unite.

Art. III. Basele fundamentale pe care se așează această contribuția va fi legea de la 2 sept 1860(a), votată și priimită de corpurile legiuătore de dincăce de Milcovū, alle cărū dispositii nu sū luatū pēnă acum vre-o modifiçaie.

Art. IV. La proprietățile din orașulū Iași contribuția de patru la $\frac{6}{100}$ se va calcula pe jumătatea venitului anualū currat.

Art. V. Legea pentru impositulū fonciar, admisă și promulgată dincolo de Milcovū la 16 Februarie anulū 1859, este și rămâne desființată.

*) Această lege din 2 Septemvrie este cea care o raportămū înă susū din 19 Oct. La 2 Septem 1860 s'a votată de către Adunare această lege; însă promulgarea ei s'a făcută la 19 Oct. 1860

h. Venitul viilor se va evalua după venitul pământului de arătură al localității unde se află.

Art. 3. Nu sunt supuse dării prevechite prin această legiuire, încăperile rurale neproducătoare de venit, precum: case de locuință, hambare, coșare, grajduri, guri și alte asemenea cu îngrăditurile lor.

Art. 4. Pădurile în deobște, pe cât timp nu sunt exploatate, nu sunt supuse dării; asemenea și locurile unde se seamănă sau se va sădi pădure, sunt scutite de dare, ca toate sădirile, până vor începe a fi exploatate.

Pădurile cele exploatate plătesc în proporțiune cu câtimea tăiată pe fie-care an după precurile de mijloc a diferitelor localități, scădându-se o decime pentru chistuelile de pasă și de întreținere.

Pădurile nefiind exploatate pe conta proprietărilor, ci arenduite, contractele de arenduire servă de bază evaluării.

Contribuțiunea pentru părțile de pădure date arendașilor în puterea contractelor de arenduire împreună cu venitul anual al proprietății, se socotesc coprinși în darea generală a acestei proprietăți.

Lemnele tăiate pentru trebuință casnică sau rurală a însuși proprietarului, nu sunt supuse dării.

Locurile de tufisuri date în curățire pentru a se preface în locuri de hrană, nu sunt supuse la nici o contribuțiune, și după curățirea și punerea lor în lucru sunt scutite de ori-ce dare anchă pe un termen de cinci ani;

Asemenea nu sunt supuse dării nici locurile de baltă scurse artificial, pe același termen de cinci ani, după ce se vor pune în stare de cultură.

Art. 5 Locurile unde se sămăna sau se va sădi pomi roditori, sau duși, pentru zece ani, sunt scutite de dare, de la semănarea sau sădirea lor.

Art. 6. Zidurile noue sunt scutite de ori-ce dare:

a. Cele lucrate în paente și cele cu unu catu inferior pe termen de trei ani, socotiți de când vor fi abitabile. (de locuit).

b. Cele cu două caturi de zid întreg pe trei ani.

c. Cele cu mai multe caturi pe trei ani.

Art. 7. Vitele de exploatațiune rurală, de reproducere și acele puse la îngrășat nu intră în evaluarea venitului fonciar.

Art. 8. Proprietarul care se va socoti asuprit cu evaluarea venitului proprietății sale, poate reclama prin prefectura districtului îndreptarea evaluării în termen de trei luni, socotită din ziua în care va primi notificațiunea de câtimea dării ce i s'ar fi impusă.

La un asemenea casu însă contribuitorul este datoru a plăti darea ce i se cere, rămându a se scădea la termenul următor, dacă s'ar descoperi că este încărcat cu tacsarea.

Asemenea și fiscul când se va încredința că evaluarea venitului unei moși nearenduite este micșorată spre paguba Statului, sau că contractele de arendă, fie și legalizate, sunt economice și arată unu prețu mai josu de câtu acel adevărat, poate contesta reclamându totu prin prefectură o din nouă evaluare, sau constatarea fraudei.

Art. 9. În casurile mai sus prevechite, prefectura va lua cuvenitele dispozițiuni spre a se face a dona evaluare în termen d'o lună după modul următoru:

Se numescu comisuni, de prețuire compuse de patru arbitri, doi aleși de către fiscu și doi de către proprietarul interesat. Acești arbitri decidu asupra contestațiunei cu majoritatea glasurilor, iară neputându forma majoritatea, alegu unu supr'arbitru, și cându și asupra alegerii de sub arbitru nu se voru putea înțelege atunci municipalitatea locală va fi chiamată a numi pe acelu supr'arbitru.

Art. 10. Sunt scutite de această contribuțiune următoarele proprietăți:

a. Încăperile menite pentru esercițiul osebitoru culte recunoscutu, cu locurile și zidurile coprinse în îngrăditurile lor, precum și locuințele clerulu de

mîrî, și ale servitorilor bisericești de ori-ce religione, fără însă a se coprinde în această excepțiune, casele ce asemenea feție său stabilimente ară avea pentru închiriere și speculațiune:

b. Moșiile și încaperile ce sunt proprietate a Statului, episcopiile și seminarele cu ingrăditurile lor, ospitalurile, așezămintele publice de bine facere, încaperile publice de învățetură, casele municipale și comunale, casele de locuință saū de cancelarie ale reprezentanților puterilor straine, pe câtū aru fi proprii ale lor, saū ale guvernului lor, casermele, închisorile, casa societății de medici și naturalisți din Iași, fără însă a se aplica această scutire și la încaperile luate în chirie de către Stat, municipalități și comune.

c. Drumurile și piețele publice în câtū aceste piețe n'arū fi proprietate privată, producătoare de venitū; casele a cărora chirie anuală n'arū trece peste două sute lei.

Art. 11. Evaluațiunea generală a venitului se va renoi din cinci ani în cinci ani.

Art. 12. Contribuabilii, care în scopū d'a păgubi fiscalū, se vorū dovedi c'au arătatū prin unū contractū economicosū, saū almintrelca, unū venitū mai micū de câtū adevăratulū venitū curatū ce tragū după proprietatea lorū, vorū plăti dreptū globire, contribuțiunea îndoită pe totū timpulū în care arū fi fraudatū fiscalū.

Asemenea și agentulū fiscalulū care cu rea credință arū fi trasū pe contribuabilū la o dare asupritore, se va putea prigoni în naintea tribunalului competentū, spre a se judeca și a-și primi legiuita pedepsă, întorcându-se contribuabilului asupritū totū odată contribuțiunea ce cu nedreptū i s'arū fi luatū.

Dispozițiuni transitorii,

Venitulū proprietății fonciare fiindū supusū la darea directă prin această legiure. impozițiunile indirecte plătite până acumū sub titlu de esportatiunea cerealelorū, a vitelorū și a seului, vorū conteni îndată ce o lege va veni să supue la această contribuțiune directă pe toți producătorii de asemenea obiecte.

Contribuțiunile fonciare sub ori-ce numire care s'au plătītū pāna acumū asupra proprietăților rurale, vorū înceta îndată după punerea în lucrare a acestei legiuri.

LEGE

Decret. la 11 Oct. 1860, prom. la 19 Oct. 1860.

relativă la tacsă de transmitere asupra proprietăților așezămintelor publice.(1)

Art. 1. Tōte proprietățile nemiscătoare supuse la contribuțiunea tōnciară, ale tuturilor așezămintelor publice, precumū sunt: Mefropolia, episcopiile, monastirile

1) Această legiure, prin legea din 31 Martie 1862 s'a aplicatū ; la imobilele de dincolo de Milcovū. Iacă testulū legii din 31 Martie 1862.

Art. 1. Tōte proprietățile nemiscătoare din partea de dincolo de Milcovū, supuse la contribuțiunea fonciară, ale tuturilor așezămintelor publice precum sunt: Mitropolia, Episcopiile, monastirile închinatē și neînchinatē cu metōsele lorū, chinoviile, monastirile și bisericile de sub diferite tutele și dupe diferite dispoziții testamentare, municipalitățile, comunele, spitalele, scoalele, seminarele și ori-ce alt așezămint de bine-facere, sunt supuse tot o dată pe sēma fiscalulū, și la o a doua impoziție denumită „taxă de trasmitere“ a proprietăților lorū.

Art. 2. Această taxă remāne stațornicită în cifra de lei 10 la % pe anū, asupra venitului curat (net), așia precum este fixată și în par'ca de dincoți de

închinată și neînchinată cu metoșele lor, chinoviile, monastirile și bisericile de sub diferite tutele și după diferite dispoziții testamentare, municipalitățile, comunele, spitalele, școlile, seminarele și ori-ce altă așezămînt de bine facere, sînt supuse totu de o dată pe sîma guvernului și la o a doua impozițiune, ce reprezintă taca de transmitere a proprietăților lor, de la unul la altul, sau între vii și morți.

Art. 2. Această taca este de 10 la sută pe an și asupra venitului net (curat) a fiecărui proprietar nemișcător al menționatei așezămînte publice, se răspunde de dînsese de o dată cu impozițiunea fonciară și după aceleași reguli de percepțiune și de contabilitate, pscrise de legea specială pentru impozițiunea asupra venitului fonciară.

LEGE

Dècret. la 12 Ianuaris 1861, prom. la 24 Ianuar. 1861.

Pentru înființarea Curții de Casațiune și de Justiție. (1)

TIT. I.

Organisarea Curții de Casațiune.

CAPITUL I.

Pentru întocmirea Curții de Casațiune.

Art. 1. O înaltă curte de casațiune și de justiție se înființează pentru întregul stat al Principatelor-Unite Moldova și țera Românescă.

Art. 2. Tote tribunalele și Curțile de apel ale Statului Principatelor-Unite sunt supuse jurisdicțiunei Curții de Casațiune.

(abrogat) *Tribunalele bisericesti, cari azi esercită în fapt ore-cari atribuțiuni în materi de căsătorii, sunt asemenea supuse jurisdicțiunei Curții de Casațiune. (2)*

Asemenea sunt supuse jurisdicțiunei Curții de Casațiune și tribunalele militare, în cazurile și dupe modulul prevezut la art. 36.

Art. 3. (l. 1864 art. 1). Curtea de casațiune este împărțită în dou secțiuni, și se compune: de un Prim-președinte, de doi președinți de secțiuni și de patru-spre-zece Membri, peste totu șapte-spre-zece Membri. (3)

Milcov. — Ea (taxa) se va raspunde cu încesere de la 1 Aprilie viitor a. c. de cele așezămînte, de o dată cu impoziția fonciară dupe aceleași reguli de percepție și de contabilitate.

Art. 3. — Excepțiile stipulate prin legea impositului fonciară adoptată în partea de dincof de Milcov, vor fi aplicabile întocmai și în partea de dincolo de Milcov.

- 1) Curtea de casațiune n'a instalat și a început a funcționa la 15 Marte 1862—Greffa ei era formată și primea recursuri încă de la 11 Februarie 1862.
- 2) Acestă alineată este abrogată prin art. 216 alii codicelui civilii din 4 decem. 1864, care dă questionilo de divorț în atribuțiunea tribunalelor civile.
- 3) Art. 3 din legea din 1861, era ast-felii: „Curtea de casațiune este îm-

Art. 4. (l. 1864 art. 2). Secțiunile iaă numirea de: „Secțiunea civilă și secțiunea criminală.“

Fie-care secțiune se compune de șapte membri și ună Președinte.

Acum la începutu, și pentru prima și singura ôră, secțiunile se vor forma prin sorți.

Toți membrii cari compună o secțiune dinpreună cu președintele loră, vor schimba la începutulă fie-cărui ană, dedreptu, pe membrii celei-l-alte secțiunii.(4)

Art. 5. (l. 1864 art. 3) Secțiunea civilă pronunță asupra tuturiloră cereriloră de casațiune în materiă civile.

Secțiunea criminală pronunță asupra coreriloră în Casațiune în materiă criminală, corecțională și de simplă polițiă.

Conflictule de jurisdicțiune între autorități de ordinea judecătorească, se judecă de către secțiunile unite.(5)

Art. 6. (l. 1864 art. 4). Primul Președinte presidă (Curtea Intrégă în Secțiuni unite și pôte presida, cându va găsi de cuviință, și dupe trebuința serviciului. și fie-care secțiune în parte.(6)

părțită în trei secțiuni și se compune: de ună Prim-Președinte, de trei președinți de secțiuni, și de douăzeci și ună membri; peste totu 25 Membri.“
Prin legea, decret. la 6 August 1864, prom. la 7 August 1864, în puterea statut: din 2 Iuliu, s'a desființiatu sect. I a reclamațiuniloră.

Eacă cuprinsulă acesteia legi:

Art. 1. Secțiunea I a reclamațiuniloră a Curții de casațiune se suprimă. Prin urmare, ună Președinte de secțiune, șapte membri din ai Curții de casațiune, ună proșororă de secțiune, ună greferă și personalulă care compune una din cele trei grefi, sunt desființiați.

Art. 2. Secțiunea II civile va adopta aceeași procedură ca secțiunea a III criminală, în totu ceea ce privește introducerea causeroră. Tôte dispozițiunile din legea Curții de casațiune, relative la secțiunea reclamațiuniloră, sunt abrogate.

Art. 3. Tôte procesele pendinte înaintea secțiunii I. a reclamațiuniloră vor trece, la punerea în lucrare a acestuiă decretu, în cercetarea secțiunii civile.“
Apoi legea, decret. la 17 August. prom. la 19 August 1864, în puterea stat. din 2 Iuliu, a prescrișu tôte modificările cauzate prin suprimarea unei secțiuni.

(4) Art. 4 abrogat din legea din 1861 era redactat așa: „Secțiunile iaă numirea de: Sect. I. a reclamațiuniloră; Sect. II civile și sect. III criminală; ele se formează prin sorți.

La fie care început de ană, care va fi la redeschiderea ședințeloră dupe vacanțele mari, se prenoescu în parte prin prefacerea a patru membri din fie-care secțiune, care prin tragere la sorți trecu în altă secțiune.

Fie-care secțiune se compune: de șapte membri și de ună Președinte.

(5) Art. 5. abrogat era redactat așa: „Sect. I. a reclamațiuniloră pronunță asupra admisiunei sêu a respingerei tuturiloră cereriloră adresate la Curtea de casațiune.

„Secs. II. civile pronunță definitivă asupra tuturiloră cereriloră în casațiune, dupe ce reclamațiunile s'au primitu de 1-a secțiune.

„Secti. III. criminală pronunță asupra cereriloră în casațiune în materiă criminale, corecțională și de simplă polițiă.

„Conflictulă de atribațiune (de competență) se judecă de secțiunile-Unite.

(6) Din vechiulă art. 6 s'a suprimat prin legea din 1864 numai aliniatulă întâiă, care era redactat ast-felă;

„Președinții de secțiune se tragă la sorți ca și judecătorii, pentru a determina secțiunea ce ai a preșida.“

CAPITULŪ II.

Pentru grefa Curții de Casașune.

Art. 7. (l. 1864. art. 5) Grefa Curții de Casașune se compune de unŭ primŭ grefierŭ, de doi grefiori de secșione, de cinci capi de masă, doi spre-șee scriitori, unŭ registratorŭ generale și doi registratori de secșione.(7)

Art. 8. Primulŭ grefierŭ este capulŭ tuturilor funcșionarilorŭ grefei; elŭ îngrijește a se păzi buna rîndială în ținerea registrelorŭ, a condicelor și a tuturilor hărșilorŭ din cancelariile secșionilorŭ.

Grefierul redige otărirea definitivă, sub-controlulŭ Președintelui, și o sub-semnază dupe modulŭ prescrișŭ în Art. 59.

Grefierii de secșione au același însărcinări, fie-care în grefa secșionii sale. Aceștia se împartŭ la secșioni de către primulŭ Președinte și iaŭ loculŭ primulŭ grefierŭ dupe vechime, în lipsa lui.

Art. 9. Curtea va avea nouă aproși (ușieri), din care unulŭ va fi capulŭ lorŭ, și cari toți trebnie să șciă să scriă și să citescă.

Asemenea va avea pentru serviciulŭ ei doi odăiași și doi rîndași.

Toți acești impiegași și servitori vorŭ fi numiți de curte dupe o îndoită listă, prezentată de primulŭ Grefierŭ.

CAPITULU III.

Despre Ministeriulŭ publicŭ.

Art. 10 (l. 1864. art. 6). Ministeriulŭ Publicŭ, așelătu lângă Curtea de Casașune, se compune: de unŭ procurorŭ generalŭ și de doi procurori de secșione.(8)

Art. 11. Procurorulŭ generalŭ are dreptul să asiste la ședințele generalŭ ale secșionilorŭ unite și la ședințele fii-căria secșioni; elŭ împarte lucrările Procurorilorŭ de pre la secșioni și îi însărcinșă a lŭ suplea dupe trebnia.

În lipsa procuroruluiŭ generale, loculŭ lui se ține de către cei-l-alși procurori, dupe rîndulŭ vechimei.

Art. 12. Procurorii au dreptulŭ de a vorbi în tôte cauzele ce se desbatŭ înaintea curții, de a și da părerea despre aplicașunea legii și de a lua conclusiuni.

În cauze civile ei suntŭ datori a opina mai cu sēmă spre a apăra interesele nevîrșnicilorŭ, interesele dotali ale femeilorŭ, starea civile a persónelorŭ, interesele celorŭ zămisliși și ne născuși încă, a celorŭ înștrăinași fără represintanți în Țară, a celorŭ supuși interdicșionii, a Statului și a osebitelorŭ așelșeminte publice, și de bine-facere.

Procurorii, nici într'unŭ casŭ, nu au voie să asiste, nici să ia parte la deliberașionile judecătorilorŭ, cari sunt totŭ-d'auna secreta, ci numai la tratatea pricinilorŭ.

Procurorii nu potŭ fi recusași, cîndŭ funcșionșă în interesulŭ obștescŭ sau în interesulŭ proprii ale Statului.

Art. 13. Ministeriulŭ publicŭ, d'a dreptulŭ, sau luândŭ înșelegere cu Departamentulŭ dreptății, va ataca, pentru rea interpretare a legii înaintea Curții de Casașune, otăririle desăvșșite și actele celorŭ-l-alte instanțe judecătorești în pricinŭ civile, chiarŭ cîndŭ nu se vorŭ ataca de părșile interesate, însă numai în interesulŭ legii și dupe expirarea termenului de apel.

7) După vechitulŭ arșicolŭ 7 abrogatŭ erau trei grefieri de secșioni, șase capi de masă și trei registratori.

8) Dupe art. 10 abrogatŭ erau trei procurori de secșione.

Otărîrea de casaşune ce va interveni la asemeniua casu, n'are nici unu efectu pentru prigonitorii cari n'au atacatu în Casaşune otărîrea casatu a instanţei de josu.

Art. 14. Procurorulu generalu are dreptulu de controlu şi de priveghiere asupra conclusiuniloru pregătite de Procurorii de secşune, pentru a se înfaşşa Curşii de Casaşune.

Dacă Procurorulu generalu nu încuviinţeză conclusiunilu Procurorulu de secşune, şi acestu din urmă insistă în părerea sa, atunci procurorulu generalu însărcineză pre celu-l-altu procuroru de secşune a şinea cuvântulu, sau şine elu însuşu cuvântulu, la şedinţa de înfaşşare a pricinii.

Art. 15. Ministeriulu Publicu are pentru cancelaria sa trei scriitorii aleşi de primulu procuroru şi pre cari îi va pune sub immediata diroecşune şi ordine a unuia din procurorii de secşune în însuşire de capu alu cancelariei sale.

Membrii Curşii de Casaşune, funcşionarii Ministeriulu publicu, greşierulu şi sub-greşierii acesteii Curşii, nu potu fi în acelaşi timpu membri ai adunării Elective, ai Comissiunii Centrale, nici Ministri.(a)

CAPITOLU IV.

Despre rinduiri la Curtea de Casaşune.

Art. 16. Membrii Curşii de Casaşune, procurorii şi greşierii se numescu de Domnu; ceu-l-alti funcşionarii ai greşei, precum şi aproşii, se numescu de Curtea de Casaşune, care încunosciinţeză despre acesta pre Ministeriulu dreptăşii.

Pentru a putea fi numitu membru la Curtea de Casaşune, trebuie a avea următoarele însuşiri:

1. A fi mirėnu, născutu pământėnu, sau a fi dobinditu împămîntenirea cea mare şi a nu fi supusū la nici o protecşune străinā.

2. A avea virsta de 30 ani deplinu.

3. A avea întrebuinşarea depturiloru civili.

4. A nu fi falitu nereabilitatu, sau osinditu la vre o pedėpsū infamantā şi a-fictivā, sau numai infamantā.

5. A avea domiciliulu în Principatele-Unite.

Dispensiune nu se pōte accorda pentru nici una din aceste însuşiri.

Toţu membrulu care va perde în cursulu funcşionii sale vre una din aceste însuşiri, va fi consideratu ca eşitu din funcşune *eo ipso* (de la sine), şi va fi înlocuitu prin altulu, însă numai în puterea unei hotărūri ad-hoc, datā de către Curtea de Casaşune.

Membrii la Curtea de Casaşune se numescu:

a. Dintre persōnele cari, avėndu diplomā de doctoru sau de licenşiatu în dreptu, de la una din facultăşile Principatelor-Unite, sau din streinātate, voru fi esercitatū pofesiunea de advocatu sau funcşionii judiciare, în curgere de 7 ani, sau voru fi fosti profesori la una din facultăşile de legi ale Principatelor-Unite, în timpu de şapte ani.

Oricine se presintā în Terrā cu o diplomā din străinātate, pe alu căria te-meiu aru cere esercişiuulu unei specialităşii, să fie supusū unui esamenū seriosū înaintea unei comisiunii speciale, ca să dovedescā de meritū esercişiu.

b. Preşedinşii Curşii de Casaşune se numescu de Domnu dintre membri ei.

c. Procurorii la Curtea de Casaşune trebuie să aiba vērsta de 30 ani deplinu şi să posedo însuşirile prescise la puncturile 1, 3, 4, 5 şi a, din acestu articolu.

d. Pentru a putea fi numitu greşieru la Curtea de Casaşune, trebuie a avea însuşirile prevėdute la puncturile 1, 3, 4 şi 5 din acestu articolu.

a) Dupe art. 7 aliu statut, din 2 Iulie 1864, prim-preşedinştele este de dreptu membru alu şenatulu.

Grefierii la Curtea de Casașune se pot^u numi numai:

a. Acei cari vor^u avea diplomă de studii în drept^u, cel^u puțin^u de două^u ani, într'o facultate din Terră, sau străinătate, și vor^u fi practicat^u profesiunea de avocat^u în curs^u de trei ani, sau vor^u fi servit^u acelașu timp^u în ramura judecătorească.

b. Acei cari vor^u fi servit^u în curs^u de cinci ani cel^u puțin^u, sau în calitate de grefieri pe la curțile judecătorești, sau ca judecatori de Tribunale sau ca cap de secțiune la Ministeriulu dreptății.

c. Acei cari, avându autorisațiunea Ministeriului dreptății, vor^u fi practicat^u profesiunea de avocat^u cel^u puțin^u cinci ani. a)

Osebit^u de aceste condițiuni de sciință și experiență, grefierii urmază să aibă și vârsta deplină de 25 ani.

Cei-l-alți funcționari ai grefei trebuie reaparatu să aibă diplomă de învățături colegiale și vârsta de 21 ani deplină, sau să fiă servit^u ca funcționari în vrea o cancelarie publică în timp^u de 5 ani, ca scriitori, registratori, sau capi de masă.

Art. 17. Funcțiunile de Președinte și de Membrii la Curtea de Casașune sunt inamovibile.

Funcțiunile de procuror^u și cele-l-alte sunt amovibile.

CAPITULŪ V.

Despre serviciul^u Curții.

SECȚIUNEA I.

Despre ținerea ședințelor.

Art. 18. În ședințele Secțiunilor^u-Unite, Curtea de casașune se presidă de primul^u Președinte; în lipsa acestuia, se presidă de Președinții de secțiuni, cel^u mai vechiu orînduit după listă; în lipsa și a acestora, Curtea se presidă de cel^u mai vechiu dintre membrii ei.

Secțiunile, în lipsa președinților lor^u, sau a primului președinte, se presidă de cel^u mai vechiu dintre membrii lor^u.

La cas^u cându președintele primar^u ocupă scaunul^u președințial^u, Președinții de Secțiune funcționează ca membrii.

Secțiunile-Unite fac^u instrucțiunile trebuitoare pentru menținerea ordinii în ședințe și în intrul cancelariei, care, încuviințându-se de Domn^u, se vor^u pun^u în lucrare.

Art. 19. Președinții și membrii Curții de Casașune își ia^u rëndul^u lor^u de ședere, în ședințele generale și în ședințele de Secțiuni, după rëndul^u număririi lor^u.

Art. 20. O secțiune nu pôte lucra și judeca, de nu vor^u fi cel^u puțin^u șapte membri de față.

Când^u acest^u număr^u nu se pôte împlini din pricină de bolă, de congedi^u, de recusașune, sau alte asemenea împrejurari, numărul^u se completează cu membrii din cele-l-alte secțiuni trași la sorți. (art. 7. l. 864; 19 Aug.)

Art. 21. Nici o otărăre nu pôte eși din Secțiune daca nu împreună cinci glasuri.

Art. 22. Întemplându-se a nu se împlini numărul^u de majoritatea cerută de Art. precedentu, se vor^u chiama alți trei membri, trași la sorți, de la cele alte secțiuni, și se va cerceta pricina din nou; daca nu se va putea nici atuncea forma majoritate, se va amăna pricina, de la una lună până la trei cel^u mult^u, și daca și la

*) Acestă alineat s'a modificat prin legea Avocașilor din 6 Decem. 1864 (V. S.)

acestŭ termenŭ nu se va putea obŭine majoritatea, se va judoca pricina de Secŭiunile-Unite. — Se exceptă însă pricinile urginte, care, în acestŭ casŭ, se judecă îndată de Secŭiunile-Unite. (art. 8 l. 864, 19 Aug.)

Art. 23. Judecătoria deosebitelorŭ Secŭiuni se potŭ supleea unii pro alŭii dintr'o Secŭiune la alta prin sorŭi, la casuri cândŭ, dupre lege, unŭ judecătoreŭ nu pŭte lua parte la judecată în secŭiunea lui.

Art. 24. Supleerea și chiamarea judecătorelorŭ de la o secŭiune la alta, cu modulŭ determinatŭ la casurile prevădute mai susŭ, se urmăsă prin scirea și mijlocirea primului Președinte, sau a celui ce ține loculŭ sĕu.

Art. 25 (art. 9 l. 1864) Cândŭ Curtea de Casașiune judică în Secŭiuni-Unite, trebuie să fie față și să ia parte la judecată celŭ puținŭ 12 Membri, pe lângă Președinte sau Vice-Președinte.

La asemenea casŭ o otărare nu se pŭte da de nu împreună 8 glasuri.—Eară cândŭ Secŭiunile suntŭ întrunite în întregulŭ complectŭ, majoritatea absolută este de ajunsŭ.(1)

Art. 26. Fie-care Secŭiune în parte, ține celŭ puținŭ câte trei ședințe pe săptămână.

Secŭiunile-Unite ținŭ ședințe de câte-orŭ trebuința va cere.

SECŶIUNEA II.

Despre vacanțe.

Art. 27 (art. 10 l. 1864) Curtea de Casașiune are vacanțe la Crăciunŭ 15 zile, începĕndŭ din ajunulŭ Crăciunului, și la Pasci 15 zile, începĕndŭ din đioa Floriilorŭ.

Deosebitŭ, secŭiunea civilă are vacanții mari de la 1 Iulie până 15 August.

Peste totŭ celŭ-altŭ cursŭ alŭ anului, Curtea de Casașiune ține ședințe regulate în tŭte zilele, afară de duminici și sĕrbătŭtori mari.

(Art. 28.) (Abrog.) pentru timpulŭ vacanțilorŭ mari, se formă, prin tragera la sorŭi, o secŭiune sub numire, de secŭiunea vacanțilorŭ, întocmită de șapte Membri, spre a espedia pricinile criminale, și a otărŭ asupra cererilorŭ de Casașiune celorŭ mai urginte.

Secŭiunea permanentă, alăsă pentru timpulŭ vacanțilorŭ, va fi compusă de șapte Membri, și numele membrilorŭ ce vorŭ fi îndeplinitŭ acea misiune în anulŭ precedent, nu vorŭ mai figura în urna sorșilorŭ, ci se vorŭ trage în anulŭ II și III. (V. art. 14. l. 1864).

SECŶIUNEA III.

Despre congedii.

Art. 29. Membrii Curșii de Casașiune potŭ dobĕndi congedii pentru trebuințe otărâte.

Congediile se dau de către însuși Curtea de Casașiune, în secŭiuni întrunite, și numai unul în cursul unui anŭ se pŭte acorda unui membru. Congediŭ de două luni nu se pŭte acorda de câtŭ în casŭ de bŭlă, sau de neapărată necesitate; iar de va trece de două luni în susŭ până la patru, membrulŭ perde lĕfa, și de va trece și de patru luni, se socotește demissionatŭ.

Art. 30. Procurorii de secŭiuni cerŭ congediŭ de la procurorulŭ generalŭ,

1) Dupre vechiulŭ art. 25, abrogat, se cerea a fi față în secŭiuni-Unite 16 membri carŭ să întrunească 11 voturi spre a da o otărare

cându congediele nu trecū peste o lună; ă ră dacā cererea de congediū este pentrā mai multū de o lună, se adresā cātre Ministeriulū Dreptāġii, prin procurorulū generale.

Art. 31. Procurorulū generale își adresā cererile de congediū totū-de-una la Ministeriulū dreptāġii.

Art. 32. Ori-ce cerere de congediū din partea unui membru alū Curġii, tre-bue sā se facā ĩnscrisū și sā fie sprijinitā de primulū președinte, carele constatā și ĩncredinġezā cā numerulū judecātorilorū ce rēmanē ĩn fiinġā, este de ajunsū pentru lucrāri-le Curġii și cā serviciulū nu va suferi din lipsā.

Cererea de congediū a primului președinte se va supune Domnului.

Art. 33. Tōte congediele acordate se scriū ĩntr'unū registru speciale de congediū ce stā ĩn pāstrarea și ĩngrijirea primului grefierū.

Art. 34. La capulū fie-cāria lunī, grefierulū face un extractū de congediele acordate ĩn luna trecutā. — Acestū extractū se ĩncredinġezā și se subscie de primulū președinte, care 'lū trimite Ministeriulū dreptāġii, spre a 'lū publica ĩn Monitorulū Ofġiale.

TITLU II.

Despre jurisdicġiune și procedurā.

CAPITOLU I.

Despre jurisdicġiune.

SECġIUNEA I.

Despre competenġa Curġii cu atribuġiunile de Casaġiune.

Art. 35. ĩn cause de dreptū privatū, Curtea funcġionēzā ca curte de Casaġiune. ĩn cause politico și de disciplinā Curtea de Casaġiune judecā ca ĩnaltā Curte de Justiġie.

Art. 36. Curtea de Casaġiune, judecā ĩn acēstā cuġlitate, cererile de Casaġiune pornite:

a). ĩn contra otārārilorū Tribunalelorū de āntēia instanġā, nesupuse la apela-ġiune, și ĩn contra otārārilorū desūvērșite pronunġate de instanġele de Apelū.

ĩntre aceste se socotescū și Tribunalulū de comerġiū din Galaġi, Tribunalulū Criminalū și Curtea de Confirmaġiune din Iași.

b). ĩn contra desevērșitelorū otārīri de arbitri, cāndū aceștia judecā ca Tri-bunalū, dupē rānduiala Art. 50 din Conдика de Comerġiū a Țērei Romānescē.

c). ĩn contra otārārilorū Tribunalelorū militare, ĩnsā numai:

1) Pentru causā de necompetinġā sau abusu de putere, cāndū se va fi datū ĩn contra unui individū, ce nu este militarū, nici assimilātū prin a sa funcġiune, de cātre lege, cu militarū.

2) Cānd vor fi atacate de cātre Guvernū dupe coprinderea Art. 41, din a-cēstā legiuire, ĩn care casū militarulū condamnatū se pōte folosi de cererea ĩn Casaġiune formatā de Guvernū.

Asemenea Curtea de Casaġiune pronunġā:

1) Asupra cererilorū de strāmutare a picicilorū de la unū Tribunalū la al-tulū, sau de la o Curte de Apelu la alta, pentru cuvēntulū de bānuialā legitimā sau de siguranġā publicā.

2) Asupra cererilorū ĩn contra otārīrilorū (fie și nedesāvīrșite), sau actelorū judecātorescī de ori-ce instanġā, care arū cuprinde un escesū de putere, sau arū fi făcute farā competenġā.

Asemenea și asupra reclamaġiunilorū ĩn contra Tribunalelorū, pentru togadā

de dreptate (dăni de justice, nevoință de a judeca) pentru fraudă sau mituire a).

3) Asupra codicilor^{a)} de jurisdicțiune între două sau mai multe Curți și Tribunale, de voru fi supuse acestea la Curți de Apelū diferite.

În conflictelor de jurisdicțiune între două sau mai multe Tribunale, supuse la aceeași Curte de Apelū, se judecă de Curtea de Apelū la care sunt supuse.

4) Asupra otărârilor contrarii date de aceeași Curte, sau de două diferite Curți, sau de un Tribunalū și Curte, în ași aceeași pricină, între aceleași persoane și în aceleași împrejurări de prigonire.

5) Asupra tânguirilor pornite în contra otărârilor atingătoare de reclamațiunile isvorâte din cauza unei espropriațiuni.

6) Asupra reclamațiunilor electorale, în contra otărârilor tribunalului care admite sau respinge înscrierea cui-va în listele electorale în contra legilo-ū.^{**}

7) (Abrog.) Asupra conflictelor de atribuțiuni ivite între autoritatea judecătorească și cea executivă. (abrog. V. l. 1864 art. 14)^{***}

8) Și în genere asupra tuturilor materilorū ce i se vor atribui de lege.

Art. 37. Casațiunea unei otărări se pōte cere și în împrejurările următoare:

1) Când pricina s'a judecatū și otărarea s'a datū de un număr de judecători mai puținū de câtū celū cerutū de lege.

2) Când otărarea s'a datū de un număr de judecători cari n'au luatū parte la tōte ședințele de înfățișare.

3) Când otărarea, în dispozitivulū ei, nu coprinde temeinicile pe care este basată, sau când se întemeiasă pe articole cu totul străine de firea pricinei.

4) Cândū tribunalulū sau Curtea, ce au judecatū pricina, vorū fi fostū compuse de judecători ce n'au îndeplinitū condițiunile cerute de lege.

5) Când încheierile tribunalelorū sau Curților de Apelū, date cu titlulū de deslușiri la împiedicările ivite cu ocaziunea punerii în lucrare a unei otărări definitive, sau aduc reī întru îndeplinire, se vorū ataca ca contrarii otărârilor definitive.

6) Cererea în Casațiune, pornită în contra unei otărări, sub cuvântulū de rea interpretare a tocmelei, nu va fi priimită, decâtū când interpretatiunea dată tocmelei prin cea otărare, arū schimba însăși natura tocmelei.

Art. 38. Curtea de Casațiune nu judecă nici odată pricina în fondū, ci cassesă (oboară) otărările date cu călcare de lege și procedurile viciose în care se cunoscū călcate formele esențiale, cerute pentru validitatea lorū, și anulēsă actele făcute fără competență.

Curtea de Casațiune nu pōte priimi cereri în cassatiune, de câtū în contra otărârilor judecătoreșci definitive, eră nu și în contra otărârilor nedesăvârșite, cari suntū încă supuse apelatiunii la Curtea de Apelū, (afară de casulū prevăditū la Art. 41 din această legiuire), precumū nici în contra otărârilor pregătitoare și deslușitoare (jugemens préparatoires et interlocutoires), căci cassarea acestora nu se pōte cere, de câtū dupe ce s'au datū otărarea definitivă în fondū a aceluī pricini.

La casū când proceura va fi cassată, se va reîncepte de la lucrarea cea abătută din forme.

Art. 39. Curtea de Casațiune, cândū va cassa o otărare sau va anula o procedură, va rîndui totū de-una o altă judecatorie, (Tribunalū sau Curte) care

a) (Prise à partie) pornire în contra unui Tribunalū sau a unei Curți întregi, sau numai asupra unora din judecători.

b) Este confictū de jurisdicțiune atunci când două sau mai multe Tribunale, ori Curți, și ar însuși competența de a judeca una și aceeași pricină, sau când fie căre s'ar declara neocompetență de a o judeca.

***) V. art. 7. l. elect. 2 Juliū 1864.

****) Dupe art. 45 alū l. Cons. de Stat, astă atribuțiune este dată Consiliulū de Statū.

va fi mai apropiată de judecătoria ce a judecată întâi, și care va urma să judece fondul pricinii, dacă pricina este de fire a primum o urmărire de judecată, afară de casurile prevăzute la Art. 40.

Judecătoria următoare să fi de aceeași treptă cu aceea a căria otărare se cassesă.

Art. 40 Curtea de Casașune nu trimite pricina în nouă judecată la altă Tribunală sau Curte:

a. Când Casașunea se pronunță, pentru cuvântul că otărarea cassată a condamnătu fapte neprevădute de lege.

b. Cândă desființesă o otărare, pentru că s'a priimită apelașune sau opoșiune peste termenul legiuită.

c. Cândă anulésă otăriri pentru contrarietate cu alte otărări desevirșite și incheieri de deslușiri pentru punerea în lucrare a otărărilor definitive, contrarii acestor otărări.

d. În pricinile electorale, cândă casesă otărarea Tribunalului care admite sau respinge înscrierea în contra prescripșioneloru legi'.

e. Cândă desființesă otărări în materii penale prin care acusatulă a fostă declarată nevinovată.

Art. 41. Ministeriul Justiției, adresându-se prin procurorul Curții de Casașune, sau d'a dreptul, sau în urma inițiativei luate de acesta și fără prejudiciul (vătămarea) dreptului părților interesate, va denuncia Curții de Casașune ori-ce actă prin care judecătorii și ară fi însușit atribușionii peste competența loră și ară fi comisă vre-ună escesă de putere, sau delict relative la funcșionile loră.

În casă de delict, cândă Curtea va anula ncele otărări sau acte, se va conștitui îndată în Curte de Justiție, conformă art. 42, și va proceda la judecata culpabililoră.

SECȘIUNEA II.

Despre competența Curții de Casașune ca Înaltă Curte de Justiție.

Art. 42. Ca Înaltă curte de Justiție, Curtea de Casașune judecă d'a dreptul pările pornite în contra Ministriloră și a celor-l-alți funcșionari înalți, cari până acum erau de jurisdicșiunea înaltei Curți și a Divanului Domnescă.

Ea judecă ascemenea și pre toți membrii părșii judecătoresci și ai Ministeriului publică.

Ea are dreptul de jurisdicșiune esclusivă asupra Membriloră ei în pricinile penale, și esercită drepturile de censură și de disciplină asupra Curșiloră de Apel și asupra Tribunaleloră.

La asemenea casuri, Curtea judecă și otărășce în fondă.

Otărările Curșii de Justiție, date în puterea acestui articolă, se aducă întru împlinire prin Ministeriul Dreptășii.

CAPITULŪ II.

Despre procedură.

SECȘIUNEA I.

Despre cererea în Casașune.

Art. 43. Cererea de Casașune se face prin petișione înscrișă depusă la grefa Curșii.

Ministeriul public, cându este parte principală, adresesă cererea sa de Casațiune prin actū formalū către Președintele Curții.

Art. 44. Termenulū cererii în Casațiune pentru prigonitorī, în tōte pricinile, afară de cele criminale, este de trei luni, socotitū de la priimirea saū de la predarea copieī de otărire, în mână părții ce o atacă saū în mână imputernicitulū ei, saū de la lăsarea copieī la locuința ei.

Țiua întru care începe termenulū, și țiua în care se sfirșasce, nu se socotescū în acestū termenū.

Art. 45. Dacă partea interesată mōre, în cursulū acestū termenū, fără să fiă pornitū cerere în casațiune, atunci termenulū curge: pentru moștenitorī prezenți și majorī, din minutulū morții; pentru moștenitorī minorī, saū declarați de incapabilī din ori-ce altă cauză, saū pentru casulū cândū mostenirea va fi vacantă, termenulū va curge din țiua în care se va nmi o tutelă saū o curatelă, saū se va fi datū moștenirea în administrarea obșteștei Epitropii.

Apelulū în Casațiune, ori în ce casū, nu se socotesc o faptă de priimirea moștenirii.

Art. 46. Cererea în Casațiune este însoțită de copia otărării atacate și de o tacsă de 20 galbenī în pricinī civillī și comercialī.

Suntū aprași de acestă tacsă: acei cari vorū produce de la autoritățile locale, dovadă de a lorū scăpătōciune, însoțită de biletulū de contribuțiune ce plătescū.

Nu suntū supuse la plata tacei: cererile în Casațiune pornite de către Ministeriulū Publicū, saū de către Agenții publicī, pentru afacerī cari privescū directū administrațiunea și domeniile saū veniturile Statulū.

Tacsă se restituie cândū otărtrea saū sentința se va casa; saū cândū se va recunoșce că depunerea tacei s'a făcutū în contra prescripțiunii legii.

Art. 47. Odată cu, saū după prezentarea cererii în Casațiune, părțile împriinate potū presenta unū memoriū deslușitorū în pricină, însă înainte de darea otărării Curții.

Art. 48. În pricinī criminale, pornirea în casațiune se face în modulū și termenile cerute de condica de procedură criminală a Țerei Româneșei, pentru apelațiunii către înalta Curte.

SECȚIUNEA H.

Despre împărțirea pricinilor la secțiuni.

Art. 49. Tōte pricinile intrate se trecū chiarū în momentulū intrării lorū, într'un registru generalū cu numărū duple data și rindulū intrării.

Primulū președintele împarte apoi între secțiuni, unde și acolo se trecū în deosebitū registru, érași cu numărū, după data și rindulū intrării.

Art. 50. (art. 11. l. 1864). În fie-care secțiune suntū două registre, într'unulū se trecū pricinile urgente (grabnice), în celū-l-altū cele ordinare.

Primulū președinte, prin una și singură citațiune, adresată tutulor părților interesate, le va soroci pentru țiua determinată spre înfățișare.

Pricinile se sorocescū duple rindulū intrării lorū, afară numai de cele grabnice, care aū precădere. (1)

Art. 51. Se socotescū urgente acele pricinī, pentru care procurorii corū ceretarea cu precădere (requisitoire du Ministere public), pricinile pentru care s'aū pronunțatū mōrtea, pricinile civillī și criminale în care se găsesc interesată Națiunea, și în deobște tōte cele reputate ast-felū prin o lege.

(1)---În vechiulū art. 50 nu se afla aliniatul al doilea.

Tote lucrările venite în Curte se vor trece în condica grefei, cu numărul și data ei și a venirii lor în Curte.

Lucrările se vor împărți la secțiunile convenite și se vor înscrie, cele grabnice, într'unu registru special, și cele ordinare într'unu altu registru; decî fie-care secțiune va avea două a nume registre.

Procesele nu se voru presenta secțiunii, chemate a otări asupra lor, decătî dupre ce ele voru fi puse în stare (mise en état).

Procesul este consideratî ca pusî în stare, cându toate lucrările trebuitoare, între care se cōprinde și mēmoriulî datî de părțile interesate, s'au comunicatî curții, sau cîli termenele încuviințate pentru comunicarea lor, aî expiratî; pricinile se judecă după rinlulî lorî din registru. Ca toate aceste preșelintele pōte, dupre requisitorile Ministeriului publicî, să judece mai întēiî pricinile mai urginte, dintre acele înscrise în registru ca urginte.

Requisitoriele Ministeriului publicî, care nu suferē întărziere, potî fi prezentate la fie-care ședință, și se judecă de către curte, fără a urma trebuință de a fi înscrise la rindî.

Pricinile puse în stare, se voru împărți de către primulî președinte, sau de către celî ce î ține loculî în lipsă-i, între membrii cari urmēză a face raportî asupra lorî.

Art. 52. Grefierulî secțiunii este datorî, dupre ordinul Președintelui, să ții listă pe o condică specială de pricinele sorocite în fie-care zi.

Listele de sorocire a pricinilor se afișeză în grefă, și în sala ședințelor până în ziua otărării pricinii.

Art. 53. Pricinile puse în stare, se împartî de către Președintele între membrii prezenți, pentru a face raportî asupra lorî; raportorii se tragî la sorți.

Raportulî cōprinde relațiunea cursului pricinii, ou împrejurările ei și cu arătare de temeiurile luate în otărările lorî de instanțele ce au judecatî pricina, dar fără concluziune din partea raportorului.

Se va însemna ziua cându s'a însărcinatî membrulî ca să facă raportî și ziua prezentării raportului la grefă.

În pricinile grabnice raportulî trebuie să fie gata și prezentatî celî multî în 15 zile, eră în cele-lalte pricinî celî multî într'o lună.

Nu voru putea raportorii să întărziere prezentarea raportului sub cuvēt că le mai trebuescî spre lămurirea lorî, lucrări necomunicate încă și cari trebuescî așteptate.

Dacă raportorulî însărcinatî cu facerea raportului, nu'lî prezentă în termenulî prescriș, elî este datorî să dea sēmă președintelui despre motivele care l'au silitî să întărziere prezentarea lui, peste termenulî prescriș. Președintele aprobândî aceste motive, otărăscē raportorului un alî duoilea termenî, pentru prezentarea raportului, și dacă dupe expirarea și acestui alî duoilea termenî, elî n'arî înfățișē raportulî, atunci președintele de îndată va lua dosarulî (acta) de la celî raportorî și va însărcina pre unî altî judecatorî cu celî raportî, înscriindu-se în elî de președinte acestî incidentî a schimbării de raportor.

Asemenea incidinte potî da locî pentru întēia oră, la observațiunî din partea președintelui, eră la a doua oră, ele se voru aduce la cunoscința Ministeriului Dreptății spre convenita din parte-i lucrare.

Art. 54. Raporturile judecatorilorî se citescî de către raportori la unî birou special, anume destinatî pentru acestî sfirsitî în sala ședinței. În procesele în care președintele însnși este raportorî, elî trece la acestî birou, și ședința se presidă în loculî sēu, de celî mai vechiî rānduitî dintre judecatorî.

Înainte de citirea ansă a raportului, Președintele este datorî a'lî comunica Procurorului generalē împreună cu dosarulî, pentru ca și Ministeriul Publicî să-și potă forma concluziunile sale.

Art. 55. Procurorulî înapoiasă Curții dosarulî de toate hărțile, cu trei zile libere înainte zilei de înfățișare.

SECȚIUNEA III.

Despre cercetarea pricinilor.

Art. 56. Ședințele Curții de Casațiune sunt publice, afară numai cându publicitatea lor ar putea amenința bunele moravuri, în care casă se declara acesta prin încheiere de jurnală cu majoritatea voturilor.

Unu asemenea jurnală, cându se atinge de cercetarea delictelor politice și de presă, sau de cercetarea pricinilor prevađute la art. 42 din această legiuire, nu se pöte încheia decâtu în unanimitate.

Fie-care ședință a Curții va ține celu puçinü cinci ore; ea va începe la 11 ore de dimineața și va ține până la 4 ore dupe amiaçi.

Va fi supusu globirii totu judecătorulu, care va veni după 11 ore, sau va eși înainte de ridicarea ședinței.

În fie-care și de ședință, grefierul va ține registru despre judecătorii absenți sau supuși globirii. — Acestu registru se adevereșă de Președinte la 11 ore și rămâne nemodificatü.

Jumătate din salariul judecătorilor înscriși în registrulu globirii, fie ei absinți cu congediü sau fără congediu, se va scidea de la fie-care din ei, pe fie-care și de absință sau de întârziere, și se va împărți între cei-l-alți judecatori, cari au fostü față la tactü în acea și la ora prescrișă.

Nuamă judecătorii absinți, pentru causă de bolă constatata și adusă la cunoșcința Curții, suntü scutiți de această globire, darü nici se voru folosi de globirile celor absinți.

Aceste măsuri vorü privi și pe grefieri și pe toți cei-l-alți impiegați ai Curții, cu această că globirile luate se vorü împărți între cei-l-alți impiegați cari au îndeplinitü loculü și îndatoririle globiților impiegați.

Atätü Ministeriul Justiției prin organulü Procurorulu, câtü și Procurorulu de la sine, au dreptulü de a controla stricta pădire a mesurilor prescrișe prin acestü articolü.

Până la facerea unu regulamentü speciale pentru disciplina și poliția grefierilor și a celor-l-alți impiegați ai Curții, prile pornite în contra neîndeplinirii îndatoririlor lorü, vorü fi cercetate de Președinte și Procuror cari împreu au vorü otări cele de cuviință, dupe dreptatea și înțelepciunea lorü.

Art. 57. După citirea petițiunii de Casațiune, a memoriulu apelantulu, și a raportulu judecătorulu raportorü, părțile prigonitöre, sau advocați și apărătorii lorü, potü să vorbescă, cerënd voie de la Președintele Curții.

Art. 58 În töte pricinile procurorulu vorbesce celü din urmă. Nuamă aturci părțile prigonitöre potü vorbi cele din urmă, cândü Ministeriulu publicu va fi nusuși parte prigonitöre.

Art. 59, Desbaterile fiindü terminate, Curtea se retrage în camera de deliberațiune.

Părerile se adună de către Președinte, dupe rândulü numirilorü, începëndü de la judecătorulü celü din urmă numitü. Raportorulu însă opina înaintea tuturü și președintele celü din urmă.

Părerile fiindü adunate și otărirea scrisă și sub-scrisă de membrii, Curtea reîntră în pretoriü și grefierulu citește în auđulü tuturü cuprinderea ei.

Art 60 Otăririle Curții de Casațiune se pronunță în numele Domnulu; ele menționésă lămuririle raportulu, întâmpinarile părților, conclusiunile Procurorulu, motivele și dispositivulü, numérulü și numele judecătorilorü ce au luatü parte la judecatü.

Art. 61. Otăririle Curții de Casațiune suntü privite de lege ca acte colective ale întregei Curții, erü nu a unei părți din Membrii ce o compunü.

De aceea nici unulü din judecătorii disidinți de majoritate, nu are dreptulü de

a'și da părere scrisă în parte, ci toți sunt datori să subscrie otărîrea majorității ca să o constate și să o încredințese.

Dacă în cursul deliberațiunii asupra unei pricină, tratată în Secțiuni-uite, se ivesc mai mult de cât două opinii, fără ca nici una să întrunească maiori tatea voturilor, atunci opiniunea celor mai puțîn la număr trebuie să se unească cu una din cele două opinii care întrunesc mai multe glasuri, spre a se putea da în pricină o otărîre în majoritate.

Registrelle sesiilor fă-căria secțiunii vor fi visate și adevărite la fie-care sēptēmānă de către Președintele și de către grefierul respectiv.

Totă această măsură se va păși și pentru registrul sesiilor a Secțiunilor-uite.

(Art. 62.) (abrog.) Secțiunea reclamațiunilor cercetăză cererile de Casațiune făcă numai cu jelnitorul apelant și otărăsca dacă cererea este temeinică sau nu și de so admite sau se respingă. (abrog. l. 1864. art. 14.)

(Art. 63.) (abrog.) Incuviinșându-se cererea de Casațiune de către secțiunea reclamațiunilor, Președintele Secțiunii comunică jurnalul otărîtor primului Președinte al Curții și acesta apoi sorocesce pricina la rāndul ei, spre a fi judecată de secțiunea competentă, sau de secțiunile-uite, față cu prigonitorii interesați. (abrog. l. 1864. art. 14.)

(Art. 64 abrog.) Incuviinșarea cererii de Casațiune se face prin un simplu jurnal nemotivat, dupe care se dă apelantului copie adevărită sub-semnătura Președintelui și a grefierului Secțiunii și sub sigiliul ei (abrog. l. 1864. art. 14.)

(Art. 65. abrog.) Respingerea cererii de Casațiune trebuie în tot-d'auna să se facă prin otărîre formală și motivată a secțiunii. (abrog. l. 1864 art. 14.)

(Art. 66. abrog.) Dupe admiterea cererii de Casațiune, primul Președinte, prin una și singură citațiune o comunică piritului și 'lă sorocesce la și determinată a veni spre înfășșare, sorocindă pentru acea și și pe reclamantă. (abrog. l. 1864 art. 14.)

Art. 67. (art. 12 l. 1864). În cază de piră pornită contra funcționarilor publici, secțiunea civilă, va cerceta mai intii admisibilitatea pirez, și la casă de admitere, acusatul va merge inaintea secțiunilor-uite. Când în cercetarea unei cereri de casațiune, secțiunea civilă seă criminală va descoperi fapte vinovate comise de judecători, atingătore de funcțiunile lor, atunci secțiunea criminală va denunța pe judecători la secțiunea civilă, care mai înainte va face cuvenita cercetare de admitere, iardăca descoperirea de fapte vinovate se va face de secțiunea civile, atunci va face ea însăși cuvenita cercetare de admitere (11).

Art. 68. Pirile în contra Ministrilor pornite de Domnă, sau de Adunarea generale, precum și pirile pornite în contra Membrilor Curții de Casațiune, se judecă tot-d'anna de complectul Curții în Secțiuni-uite, (V. art. 15 l. 1864. (12).

Art. 69. La casulă prevăpută de articolul precedentă, întimplāndu-se de a nu

11) Vechinlă art. 67 era redactat așa: „În pricini criminale, corecționali și polițienesci, nu se cere cercetarea prealabilă de admitere din partea secțiunii reclamațiunilor, ci sect. a III criminală, judecă d'adrepul și otărăsca. — Se deosebesc însă pirez pornite în contra funcționarilor dăși sub jurisdicțiunea Curții de Casațiune, cari urmēză mai intii a trece prin asemenea prealabilă cercetare de admitere și apoi a se judeca de secțiunile-uite.

„Cândă în cercetarea unei cereri de Casațiune, secțiunea civilă seă criminală va descoperi fapte vinovate, comise de judecători, atingătore de funcțiunile lor, atunci secțiunea va denunța pe judecător, la secțiunea reclamațiunilor care mai înainte va face cuvenita cercetare de admitere.,

(12) Acestă art. se termina prin frasa., fără a trece prin cercetarea prealabilă de admitere cerută de Art. 62., Acestă frasă s'a abrogat, prin abrogarea art. 62, de legea din 19 aug. 1861.

se putea forma complectulă din pricină de recusațiune saū altele, numărulă judecătoriloră se complectă cu Membrii de la Curțile de Apelă, prin tragere la sorți, urmată în pretoriulă Curții de Casațiune, în ședință publică și în ființa acusațiloră celă puțină cu 15 zile înaintea înfățișării.

Atătu acusații cătu și Ministeriulă Publică, aū dreptulă de recusațiune și în contra membriloră trași la sorți.

Art. 70. Acusații aū dreptulă de a 'și alege apărătorii loră. Cândă ei se refusaă de a 'și alege apărători, Președintele le dă ună advocatū ex-officio

SECȚIUNEA IV.

Despre otăriri de Casațiune.

Art. 71. Otăriri de Curții de Casațiune dupe ce se voră înscrie în registrulă ei, se transcriū și în condica de otăriri a Tribunaliloră saū a Curțilorăle căroră sentințe s'aū casatū; prin îngrijirea părțiloră interesate, a procuroriloră și a ministeriulă dreptății.

Art. 72 Otărirea casată se socotesce ca cumă n'arū fi fostū și nu mai are nici o putere. De aceea ori ce acte de asigurare saū de ceseștiune se voră fi făcutū în puterea unoră asemenea otăriri se desființesă cu totulă.

În casulă cândă o procedură se va fi anulată, ea se va reîncepe de la celă d'întăi actū pentru care nu se voră fi observatū formele. Pricina se va pleda din noū în întregulă seū, și se va mai putea face cereri de cassațiune, în contra otăriri de a doua ce se va da.

Art. 73 Cândă partea prigonitoare chiămată în judecată, nu se înfățișesă însăși saū prin împuternicitū, pricina se judecă în lipsă și jurnalulă otăritorū i se încunostiințesă în copie. Ea are dreptulă a se arăta cu opoșițiune în termenū de optă zile libere, socotite de la priimirea copiei jurnalului, și a justifica cuvintele legale ce aū poprit'o de a veni și a cere înfățișare. Dacă în acestū termenū nu se înfățișesă, opoșițiunea se respinge și otărirea se dă afară.

Art. 74. Cândă, după casațiunea unei otăriri, Curtea de Apelă saū Tribunalulă la care s'aū trimisū pricina a se judeca din noū, va da o a doua sentință în aceeași pricină, între aceleași persoane, procedândū în aceeași calitate, și va fi atacată și acestă a doua otărire, atunci Curtea de Cassațiune judecă cestiunea în secțiuni unite.

Dacă a doua sentință a unui Tribunală, saū Curte, este casată pentru aceleași motive, ca și cea d'ăutăi Curte atunci, Civilă saū Tribunalulă la care pricina va fi trimisă, se va conforma cu decisiunea Curții de Casațiune asupra punctului de dreptū judecatū de acea curte.

În acestū casū, Curtea de Casațiune, va comunica îndată ministerulă Justiției cestiunea de dreptū controversată, ca la cea dintăi sesiune a Camerei, saū chiar în cursulă sesiunii, de va fi deschisă Camera, să se cêră de Guvernū interpretarea oficială a legii de la puterea legislativă. (V. art. 13 l. 1864).

Art. 75. Tôte otăriri de Curții de Casațiune se publică într'o anume colecțiune ce va purta titlulă de: *Buletinulă Curții de Casațiune a Principateloră-Unite.*

TITLULŪ III.

Dispoșițiuni generală.

Art. 76. Otăriri de Curțiloră de Apelă, din ziua punerii în lucrare a acestei legiuri, voră fi desăvirgite fără nici o osebire. Elle voră fi supuse numai la Casațiune pentru rea aplicațiune a legii, pentru călcare de procedură, saū pentru escesū de putere și necompetință, precumă s'a aretatū mai susū.

Curțile de Apel^u civile suntu asemenea îndrituite a judeca în genero în fond^u și într'un^u chipu desăvârșit^u, Iusă cu reserva recursului în Casațiune, și acele pricinⁱ, cari prin osebite legiⁱri, erau date pînă acum^u în cercetarea directă și esclusivă a Divanului Domnescu; afară de casurile prevăzute prin art. 42 din această legiⁱure.

Complectul^u Curților de Apel^u va fi în viitor^u de 7 membri.

Art. 77. Impricinaiⁱ vor^u putea cere punerea în lucrare a otărărilor date de Curțile de Apel^u, însă această punere în lucrare se p^ote stăvilⁱ de partea protivnică, prin asigurarea sa^u depunerea val^orei corespun^oătoare, în cas^u numai când^u va porni cerere în Casațiune.

Cererea în Casațiune suspendă și fără asigurare sa^u depunere a val^orei procesului, punerea în lucrare a otăririlor^u privitoare la strămutarea de o^oare și la desființare de zidiri.

Art. 78. Dispozițiunile capit^olului IV din tit^ol IV al^u codice^u de procedură criminală a ț^orei Romăni, privitoare la pricinile și modul^u de recusațiune al^u judecătorilor^u, se vor^u aplica fără distincțiune la t^ote treptele judecătorești în pricinile civili și comerciali, precum și în cele criminali.

Art. 79. Nimeni nu p^ote ap^ora ca avocat^u pricinⁱ civile și criminale înaintea Curții de Casațiune întru cât^u nu are gradul^u academic^u, sa^u autorisațiune de la Ministeriul^u Justiției, după legile esistente.

Curtea de Casațiune își va putea aicăt^u din acestia un^u tablo^u de advocații pentru casul^u prevăz^ut^u la art. 70 (1)

Art. 80. Dreptul^u de censură și de disciplină asupra Curților de apel^u, și asupra Tribunalelor^u civili, comercia^li și criminali din Principatele-Un te f^oără osebire, se va exercita de către Curtea de Casațiune.

Ministeriul^u Justiției nu va mai da deslegări în pricinⁱ judecătorești.

Art. 81. Curtea de Casațiune, la finele fie-căr^uia an^u, va comunica Ministeriul^u Justiției v^ol^uurile sa^u neajunsurile ce va fi observat^u în cursul^u anului la legislațiune esistintă, supun^und tot^u de-odată și Domnului printr o deputațiune din sânul^u ei, relațiune motivată și deslușită, în care se vor^u însemna reformele ce experiența ar^u fi dovedit^u necesari^u a se întroduce în vre o parte a legislațiunii.

Acastă relațiune se va publica și se va comunica de către Domn^u Comisiunii Centrale.

Art. 82. Instalarea și reîntrarea în lucrare a Curții de Casațiune după vacanțele cele mari, se fac^u în ședință solemnă, în care Procurorul^u general^u ține un^u cuv^ont^u asupra un^u obiectu at^ung^otor^u de magistratură, sa^u de Justiție și de lucrările judecătorești, la care respunde pri^ul^u Președinte.

În ședințele plenare, adică cu secțiunile întrunite, at^ut^u Curtea cât^u și Ministeriul^u publicu. suntu în un^uif^ormă; ăra în ședințele secțiunilor^u separate, în mică un^uiformă.

Aceste se vor^u otări printr'un^u regulament^u administrativ^u.

TITLUL^U IV.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 83. Otăririle Curților de apel^u din Principatele-Unite, ale Tribunalelor^u de Comerțiu, în contra cărora nu s'au făcut^u apelațiune în termenul^u legiuit^u, și otăririle Divanului Domnescu, în contra cărora nu se va face apel^u la Curtea de Casațiune în termenul^u prescriș^u, remănu definitive.

Eară otărârile Curții Înalte din Valahia fiindu ele deseveșite în puterea legiloru astăzi lucrătore, rămănu definitive și nu-mai suntū supuse cercetării Curții de Casațiune.

Câte din aceste otărări devenite definitive, vorū fi date de Înalta Curte, și de divanulū Domnescū, se vorū aduce la îndeplinire de către Departamentulū Dreptății respectiv; cele-alte se vorū pune în lucrare de către înșei j decăto-riile cari le au datū.

Art. 84. Tôte otărârile (civili saū Criminali, pendente la Înalta Curte și la Divanulū Domnescū în momentalū promulgării acestei legiuri, se vorū trimite la Curtea de Casațiune, care le va cerceta conformū cu atribuțiunile ei, determinate în titlulū 11, secțiunea I din acestă legiure.

Tôte otărârile date de către Curțile de Apelū, civili și criminali, și de către Tribunalele comerciali din Principatele-Unite, urmândū cerere de casațiune în chipulū prescriș de art. 44, vorū veni la Curtea de Casațiune, care le va esamina conformū procedurii cuprinsă în acestă legiure.

Art. 85. Urmândū cerere în Casațiune în contra otărârilorū date de către curtea princiară (Divazulū Domnescū) din Iași, și sfărâmându-se aceste otărări de către Curtea de Casațiune, pricinile se vorū trimite în din nouū cercetare la una din curțile de Apelū, instituite ca iostauțe definitive, și care va judeca potrivitū art. 74 din acestă legiure.

Art. 86. Din șioa instituirii curților de Apelū ca instanțe definitive, cautiunea cerută prin art. 303 și 328 din Regulamentulū Moldovei rămăne desființată.

Art. 87. În pricinile criminale § 89 din condica penală a Moldovei se desființază, și toți piriții din Principatele-Unite suntū îndrituiți întru apărarea lorū prin advocați, a se folosi de dispozițiunile Art. 165. din condica de procedură criminală a Țerrei Romănesci.

Art. 88. Otărarea ce va desființa o otărare întărită de unū Domnū sub regulamentū, se va casa.

Art. 89. Tôte procesele civili și comerciale, întărite de foștii Caimacami, și pentru care arū urma reclamațiuni în termenū, vorū fi supuse revisiunii Curții de Casațiune.

Art. 90. La înființarea Curții de Casațiune și până în optū ani, de la înființarea ei, se vorū putea numi Președinți, Membri și Procurori la Curtea de Casațiune:

a). Dintre foștii și actualii Miniștri, Președinți ai Înaltei Curții, ai Curții Princiare, ai Curților de apelū, ai Curții Criminale, ai Curții de confirmațiune, și dintre foștii și actualii membrii ai Comisiunii Centrale.

b). Dintre foștii și actualii Procurori de la Înalta Curte, de la Curtea Princiară, saū de la Curțile de Apelū, dintre foștii și actualii Membrii ai Curții Înalte, ai Curții Princiare, ai Curților de Apelū, ai Curții de confirmațiune, ai Curții Criminale; dintre foștii și actualii Președinți și Membrii ai Comisiunii Epitropiceșci, și dintre foștii și actualii Președinți ai Tribunalelorū de autăia instanță, întru câtū aceștia vorū fi servitū, celū puținū șapte ani, în ramulū judecătoreșcu.

c). Dintre doctorii saū licențiații în dreptū cu diplome, cari vorū fi exercitatū funcțiuni judecătoreșci, saū profesiunea de avocatū, saū vorū fi foștii profesori la una din facultățile de legi a Principatelorū-Unite în timpū de duoi ani celū puținū; dintre advocații fără diplomă, autorisați numai de Ministeriulū Justiției după legile în vigore, cari vorū fi exercitatū profesiunea lorū în curgere de șapte ani, și dintre directorii și inspectorii generali ai Școlilorū Publice naționali, cari vorū fi exercitatū funcțiunile lorū în cursū de patru ani.

Dupe optū ani de la înființarea acestei curți, nu se vorū mai putea numi Membri și procurori la ea, de câtū dintre persoanele ce arū avea însușirile prescrișe la Art. 16 punctul a din acestă legiure,

Art. 91. De odată cu înființarea Curții de Casațiune, Înalta Curte și Divanul Domnescu se voru desființa și funcțiunile loră încetăză.

LEGE

Decret. la 28 Fev. 1861, prom. la 17 April. 1861.

Pentru instituirea unui corpă de avocați pe lingă Minist. Culteloră și Instrucțiunei publice.(a)

Art. 1. Advocații acum în ființă pe la județe vor urma ca și în vremea trecută cu îndeplinirea datoriilor loră.(1)

Art. 2. Se va numi ună consiliu speciale de trei avocați eminenți cari, sub nume de Efori, se voru aduna în tôte zilele la Ministeriū, dupe trebuință, spre a esamina procesele și a provoca pe acelea ce trebuința ară reclama în favorulă dreptulă vre unū așezemētū publicū.

Art. 3. Acestū consiliū se va ocupa regulatū de cercetarea tuturilor proceseloră stabilimenteloră publice, dândū instrucțiunile trebuinciose pe la avocații publici de districte cari voru fi sub privigherea consiliului.

Art. 4. Procesele cele mai importante se voru apăra de unulă din efori, iară procesele corente se voru încredința avocațiloră curenți cari voru fi datorī a le apăra, conformū cu instrucțiunile înscrise ce voru primi de la efori.

Art. 5. Ministeriulă Culteloră și Instrucțiunii Publice, prin înțelegere cu consiliulă avocațiloră, va putea numi câte ună avocatū provisoriū pe lingă avocatulă stabile, cândū procesele voru fi prea numerose și complicate; asemenea va suprima pe avocatulă locale din acelu districtu unde nu se va simți necesitatea unū avocatū permanentū. La aceste din urmă casuri se va îndatora avocatulă districtuluiă învecinatū d'a se înfăcișa pentru procesele ce se voru întempla cu stabilimentele publice.

Art. 6. Unū regulamentū speciale de administrațiune publică va regula punerea în lucrare a acesteī legi.

7. Efori voru avea fiă-care ună remunerariū de lei una mie No. 1000 pe linnă și lei cinci sute No. 500 pe lună ca diurnă.

REGULAMENTU

Decret, la 10 Noem. 1861, prom. la 23 Noem. 1861.

Pentru aplicarea legei corpulă de avocați de lingă Ministeriū.

Art. 1. Consiliulă de avocați Efori, se va aduna la Ministeriū, conformū art. 2 din legiure spre a se ocupa de administrațiunea proceseloră, potrivitū cu art. 2 și 3, din legiure.

Art. 2. Lipsa unuia din membri consiliuluiă nu va împedica pe ceil-alți doi a se ocupa de administrațiunea proceseloră și a le da cursulă ce va chibdni.

(b) Acestū corpă de avocați, a trecut, pe lingă Ministerulă Finanțelor, unde se află și administrarea domeniiloră, în virtutea decretului. din 10 August. 1864.

(1) V. pentru capacitatea ce trebuie să unescă acesti avocați, legea avocațiloră din 6 Decem. 1864.

Art. 3. Se va înființa o masă atașată la secțiunea judecătorească pentru lucrările Consiliului de Advocați.

Art. 4. Eforii esaminându și deliberându pentru fiă-care procesū în parte vorū încheia jurnalū, prin care vorū exprima opiniunea lorū, iară urmarea definitivă, remâne la aprețierea și decisiunea Ministeriului.

Art. 5. Se va întocmi unū registru speciale, pentru procesele verbale ce se vorū încheia de Consiliū cu numerațiunea lorū, și lucrările Consiliului se vorū păstra în dosiere pentru fiă-care procesū în parte.

Art. 6. Cândū se va ivi divergență de opiniuni, jurnalulū va coprinde opiniunea fiă-căruia membru în parte.

Art. 7. Spre îndeplinirea art. 5, din legiure, cândū se va ivi trebuință, saū a se orîndui avocatul provisoriu, saū a se suprima din advocații județelorū și a se îndatora avocatulū unū județū învecinatū cu procesele aceluși smpriatū, Consiliulū, motivându trebuința, va încheia procesul verbalū pe care 'lū va supune la aprobarea și decisiunea Ministeriului.

Art. 8. Ordinile către advocații județelorū și celorlū dupe lingă. Curți, pentru procesele esaminate de consiliū se vorū da totū de Ministru comunicându-le chibsuirea Consiliului, asemenea și ori ce raportū alți acestora, se va adresa ca și în trecutū către Ministru.

Art. 9. Cândū se va socoti de trebuință ca nnullū din Efori să apere vre unū procesū conformū art. 4 din legiure, Ministrulū va otări pe Eforulū ce trebuie să mērgă.

Art. 10. Membrulū care va fi tratatū vre unū procesū în contra Statulni, mai nainte de a face parte din acestă Eforie, nu va putea lua parte în deliberațiunile ce se vorū ținea în privința aceluși procesū.

Art. 11. Advocații Efori sntū popriți d'a pleda contra Statulni, iară câte procese vorū avē lnate înaintea chiāmării lorū la acestū postū, vorū înfișa lista Ministrulū; Ministrulū va otări pe unulū din cei-l-alți doui Efori, saū unū altū avocatū pe din afară, ca să apere interesulū aședēmintelorū înaintea instanțelorū judecătorești.

Art. 12. Consiliulū avēndū dreptū a privegia pe advocații județelorū, ori cândū se va încredința din citirea otăririlorū, că, apărarea lorū n'a fostū demnă, saū va dovedi negligență, incapacitate ori rea credință, va încheia procesul verbalū pe care 'lū va supune Ministrulū, spre a lua dispozițiunile ce va crede de trebuință.

Art. 13. Congediurile se vorū cere de la Ministru.

Art. 14. Consiliulū va avē vacanțele câte aū și tribunalile saū Curțile judecătorești, însă unulū din Efori va sta în lucrare pentru împregiuțării mai urgente, iară la trebuință Ministrulū va putē să convoce Consiliulū și în timpū de vacanță.

LEGE

Decret. la 30 Maiū 1861, prom. la 8 Iuniū 1861.

Pentru împărțirea stipendiilor la scolarī.

Art. 1. De la promulgarea acestei legi stipendiile se împartū în patru grade:

a). Stipendie de o valōre de 1500 lei, cari se vorū da la elevii ce vorū fi terminatū cursulū învēțaturilorū primariū, și vorū voi să trecă în gimnasiū saū scoli profesionali.

b). Stipendie de o valōre de 2000 lei, cari se vorū da elevilorū din cele douē cursuri superiōre ale gimnasiulū.

c). Stipendie de o valōre de 3500 lei, cari se vorū da elevilorū cari vorū fi terminatū cursulū învēțaturilorū secundarie și cari vorū voi să trecă în facultăți.

d). Stipendie de o valóre de 6300 lei, cari se vorú da la elevií ce vorú fi terminatú cursulú învățaturilorú din facultățile indigene și vorú voi să mǎrgă a asculta și alte cursuri prin facultățile străine.

Art. 2. Nu se vorú acorda burse de câtú la acei elevi cari dândú esamenú pentru învățaturile gimnasiali vorú avea necesitate să se perfecționeze în facultăți streine pentru specialitățile ce nu vorú fi esistândú încă în scótele din Principatele-Unite, sau cari vorú voi a se perfecționa în specialitățile ce au urmatú în facultățile indigene.

Art. 3. Tóte stipendiele, de ori-ce catigorie vorú fi, cari se vorú acorda din fonduri publice, se vorú da de aici înainte prin concursú și numai la fiii și ficele celorú născuți români și lipsiți de miđlócele materialí.

Art. 4. Pentru mai mare înlesnire a părinților și spre a se putea întinde mai multú bine facerea acestorú adjutore, stipendiele se vorú acorda sau întregi, într'unú modú excepționale numai pentru cei definitivú săraci, sau pe jumătate pentru acei cari au óre-cari miđlóce materialí.

Art. 5. Gradulú dupe avere alú părinților se va constata prin o listă dupe recomandațiunile Municipalitățilorú și dupe o listă de contribuțiune.

Aceste recomandațiuni, pînă la înființarea consiliului generale de județe, se vorú controla de comitetele de inspecțiune și se vorú aproba de Prefectú, carele le va îndrepta către Ministeriulú Instrucțiunii Publice. (1)

Lista va sta permanentú la Ministru, revizindu-se la începutulú fe-cărui anú scolaricú cu aceleși formalități.

Art. 6. Jumătate din numărulú totalú alú stipendiilorú se va acorda în totú de-una filiorú și ficeilorú celorú ce au servitú Statuluiú celú puținú 15 ani, și cari n'au alte miđlóce de a plăti chieltuiala învățaturilorú.

Art. 7. Lista vechilorú împiegați ai Statuluiú ai cărorú fi și fice vorú fi în dreptú de a priimi asemenea stipendie, se va alcătui dupé recomandațiunile Ministerielorú competente și în acordú cu indicațiunile tabloului de strimtorare menționatú la Art. 5.

Acea listă va sta permanentú la Ministeriulú Instrucțiunii Publice unde se va revisui pe totú anulú, și concursulú va otări între tinerii cu dreptú chieamați pentru acestú stipendiú.

Art. 8. Ministeriulú Instrucțiunii Publice va determina în budgetú la începutulú fe-cărui anú numărulú burselorú și semi-burselorú câtú miđlócele sale 'i vorú permite a da.

Art. 9. Forma concursuluiú se va otári de Ministeriulú competentú dupé chibsuirea consiliului superiorú alú Instrucțiunii publice.

Art. 10. Unú regulamentú speciale de administrațiune publică va privi la esecutarea acestei legi regulândú totú ce privesce la vârstă, la doveđi de moralitate, la cunoscințele ce trebuiesc a se cere de la concurenți, la termenulú pentru care se vorú acorda stipendiele căpătate, precumú și la suspendarea lorú pe cuvinte temeinice.

Art. 11. Fie-care june care și-a făcutú studiele cu chieltuiele publice în streinătate, să fie obligatú a servi ca profesorú, cândú guvernú va avea trebuință, în termenú de ani îndouiți pe câtú timpú a priimitú stipendiulú.

(1) Acum cǎ consiliile permanente județone s'au înființatú prin legea din 2 Aprilie 1864, aceste recomandațiuni se vor controla de aceste consilii.

LEGE

Decret. la 28 Mart. 1862, prom. la 4 April. 1862.

Pentru înaintarea în rangurile militare.(1)

Art. 1. Nimeni nu poate fi caporal de n'a servit în activitate ca soldat minimum șese luni într'un corp al armatei.

Art. 2. Nimeni nu poate fi sub-ofițer, de n'a servit șese luni cel puțin în activitate ca caporal.

Art. 3. Nimeni nu poate fi sub-locotenent:

1. De nu va avea etate de nouă-spre-zece ani cel puțin.

2. De n'a servit două ani minimum ca sub-ofițer într'unul din corpurile armatei, sau de n'a fost elev al școlii militare, și de n'a împlinit condițiunile examenilor uezirei din școală.

Art. 4. Nimeni nu poate fi locotenent de n'a servit cel puțin două ani în gradul de sub-locotenent.

Art. 5. Nimeni nu poate fi căpitan de n'a servit cel puțin două ani în gradul de locotenent.

Art. 6. Nimeni nu poate fi maior de n'a servit cel puțin trei ani în gradul de căpitan.

Art. 7. Nimeni nu poate fi locotenent-colonel de n'a servit cel puțin două ani în gradul de maior.

Art. 8. Nimeni nu poate fi colonel de n'a servit cel puțin două ani în gradul de locotenent-colonel.

Art. 9. Nimeni nu poate fi recomandat la unul din gradele superioare celui de colonel, de n'a servit cel puțin patru ani în gradul îndată inferior.

Art. 10. O a treia parte din gradele de sub-locotenent, vacante în corpurile de trupe ale armatei, se va da sub-ofițerilor din corpurile unde se află vacanți, cele-l-alte două treimi se vor păstra elevilor ce es din școală militară și ofițerilor chieimași din neactivitate.

Art. 11. Două treimi din gradele de locotenent și de căpitan se vor da dupe vechime, cea-l-altă treime dupe merit.

Art. 12. Jumătate din gradele de maior se va da dupe vechime, cea-l-altă jumătate dupe merit.

Art. 13. Tote gradele superioare celui de șef de batalion (maior) se vor da dupe merit.

Art. 14. Vechimea pentru înaintare se va determina prin data brevetului gradului, sau la date asemenea, prin aceea a brevetului gradului inferior.

Art. 15. Cându un ofițer va înceta de a face parte din cadrele armatei în toate cele-l-alte cazuri, afară de aceea de inmisie pentru serviciul de licențiere și de desființarea funcțiunii, timpul ce a lipsit din cadre, se va scădea din vechime.

Se va scădea din vechime asemenea timpul petrecut într'un serviciu care nu depandă de Ministeriul de Răzbel. Se exceptează dintr'acesta dispozițiune, timpul petrecut pentru serviciul detașat într'o misiune diplomatică, sau în școlile de aplicațiune în străinătate.

Se va deduce în fie-ce caz, timpul trecut în serviciul unei puteri străine.

Ofițeri cari încetază de a face parte din cadrele armatei în urma desființării vre-unei funcțiuni, sau în cas de licențiere, se vor împărți pentru înaintare pîntre diferitele corpuri ale armatei din care facu parte și cari vor fi conservate sau create.

1) Vezi mai sus și legea asupra Putrei armate din 6 Decem. 1864.

Art. 16. Ofițeri prizonierii de reșel își vor păstra drepturile de vechime pentru înaintare.

Nu vor putea dobândi cu toate acestea de cât gradul de îndată superior celui ce 'l aveau în minutul când au fost făcuți prizonierii.

Art. 17. Timpul de serviciu, cerut spre a pute trece dintr'un grad într'altul se va reduce la jumătate în timp de reșel.

Art. 18. Nu se va pute abate din condițiunile de timp impuse prin art. precedent, spre a trece dintr'un grad într'altul, de cât în casele următoare:

1. Pentru un fapt strălucit bine justificat și pus în ordinul de zi pe armată.

2. Cândă va fi cu neputință a se înlocui într'alt chip., lipsurile din corpuri aflate în preșința inamicului.

Art. 19. În timpul de reșel și în corpurile aflate în preșința inamicului se vor da adică:

Dupe vechime jumătate din gradele de Locotenenți și de capitan, și dupe merit, sau dupe alegere, toate gradele de Majori.

Art. 20. Nici într'un cas nu se va pute da un grad fără funcțiune sau peste complexul cadrelor, nici să se acorde grade onorarii.

Nu se va pute da asemenea nici într'un cas un grad superior celui corespondent funcțiunii.

Art. 21. Toate înaintările de ofițeri se vor publica inserându-le în Monitorul oficial cu arătarea rindului de înaintare, de numele ofițerului ce era însărcinat cu funcțiunea vacantă și de cauza vacanței.

Art. 22. Nici un ofițer admis în retragere nu se va mai putea repriimi în cadrele armatei.

Acastă dispozițiune neputând avé retroactivitate, ofițeri retrași din serviciu înaintea promulgării legiuri de față, păstrésă dreptul de re-intrare, în coprinde rea legi anterioare: acestu drept se reguléză însă în următorul chipu:

Toți ofițeri retrași înaintea promulgării acestei legiuri au facultatea de a încunoscintița pe Ministeriul de Reșel într'unu termen de doi ani, de voescu său nu, a se folosi în viitoru de beneficiul încheșășuitu loru prin vechea legiure; acelora ce, dupe acestu termen de doi ani nu voru fi îndeplinitu ceruta formalitate, se va aplica legea de față.

Art. 23. Funcțiunea este deosebită de gradul.

Nici unu ofițer nu i se pote lua gradul de câtă în casurile și dupe formele determinate de lege.

Art. 24. Romani cari până astăzi au dobinditu graduri militare în armatele puterilor Garante și a altor Statuiri cu armate regulate, întru câtă voru dovedi prin acte autentice atât rangul dobinditu câtă și neprihănită purtare, potu fi priimiți în armata Română cu rangul dobindit în oscirile mai sus citate, socotindu-li-se ani serviciului, în gradul cel dupe urmă. Acastă facultate, nu este dată de câtă până la rangul de Locotonent-Colonel inclusiv.

Art. 25. De la promulgarea acestei legiuri, tineri romani ce sunt astăzi și cari în viitor voru intra în școli militare străine, sau în armate străine, voru fi datori, întermen de unu anu, a cere și a dobindi consimțământul Guvernului. Acei ce nu se voru conforma acestei dispozițiuni nu voru pute a se folosi de dreptul priimiri în oștea Romană, cu gradul dobindit în străinătate.

Art. 26. Toate dispozițiunile contrarii legii de față, sunt și voru rămânea desființate.

LEGE

Decret. la 28 Martie 1862, prom. la 4 April. 1862.

pentru ierarhia militară.

Art. 1. Ierarhia Militară în armata României este determinată precum urmază:

General de divisiune.	Maior.	Sub-ofițer.
General de brigadă.	Căpitan.	Caporal.
Colonel.	Locotenent.	Soldat.
Locot. Colonel.	Sub-Locot.	

Art. 2. Regulamentele speciale vor să determine atribuțiunile fiecărui grad, precum relațiunile și raporturile între ele.

LEGE

Decret. 28 Martie 1862 prom. la 5 Aprilie 1862.

Pentru casa de dotațiunea ôstei.

TITLULŪ. I.

Art. 1. O dotațiune este creată în interesul ôstei sub privighierea și garanția Statului.

Dotațiunea ôstei este formată de veniturile otărîte prin această lege, ea pôte primi daruri și lăgături.

Casa de dotațiune primește asemenea spre păstrare vărsările de bună voie ce i se fac de militari de tôte gradele în cursul serviciulŭ lorŭ.

Aceste vărsări dau dreptulŭ la o dobândă a cărei plată se va regula de către comisiunea întocmintă prin art. 5.

Casa de dotațiune constituie unŭ serviciŭ special sub direcțiunea și gerarea comisiurŭ.

Budgetul și socotelile ei se înaintează la finitulŭ anului Ministeriului de Resbel spre a se supune Adunării odată cu budgetulŭ general alŭ ôstei.

Art. 2. Dotațiunea ôstei plătesce numai sumele otărîte prin legea de față.

Art. 3. Escedentele disponibile se vor întrebuița dupe găsierea cu cale a comisiurŭ de dotațiune spre a mări veniturile casei și spre a face instituțiunii folositoare în ôste.

Art. 4. Tôtce sumele casei de dotațiune, întru cât nu au o întrebuițare nemidlocită se varsă la tesaurul public, care plătesce dobândă legiuită, pe cât timpŭ vorŭ fi în dispozițiunea sa.

La întâmplare ca fiscalŭ să nu aibă trebuință de asemenea sume ce cerŭ dobândă, se vor da cu aceleși condițiuni la alte case publice, precum cele Municipale, și numai cu precăderea acestora se vor puté da particularilor cu garanții valabile, în condițiunile și formele ce se vor regula prin regulamente administrative.

Art. 5. O comisiune superiôră compusă de noă membri numiți de noi și ale cărora funcțiuni sunt gratuite, gerază tôte operațiunile privitoare la dotațiunea ôstei.

În numărul acestor membri se va coprinde cel puțin trei membri luați din stnul corpurilor legiuitoare, și doi membri ai Carți de Casațiune.

TITLULŪ. II.

Despre esonerațiunea din serviciū.

Art. 6. Tineri coprinți în contingentulū anului dobîndescū esonerațiunea din serviciul prin mijloca primelor vîrsate de dinși în casa de dotațiune și destinate a asigura reinlocuirea lor în ôste, prin reangajarea vechilor militari în activitate.

Acea primă de esonerațiune va fi tot-d'anna individuală și la nici un cas nu se va tolera ca să fie făcută prin contribuirea unei comunități ôre-care.

Art 7. Ssuma de esonerațiune este otărită la începutul fie-cărui an dupe propunerea Ministerinlū printr'o ordnanță a nôstră.

Art. 8. Vîrsarea sumei de esonerațiune în casa de dotațiune trebuiesce efectuată în cele cinci-spre-dece zile dupe încheierea listelor de către cosiliurile de revisiune.

Art. 9. Casa de dotațiune este autorisată a priimi în numele tinerilor înaintea chiămări clasei lor, răspunderi în bani, privitoare la esonerațiunea lor ulterioară, daca va fi trebuință.

TITLULŪ III.

Despre reangajări.

Art. 10. Reangajările se fac cel pușin pe un timp de trei ani; și cel mult pe șose ani.

Ele nu pot fi contractate de cât de militarii ce au împlineit al 6-lea an de serviciū în armata activă, sau de inolași de bună voie ce au împlineit asemenea al 6-lea an de serviciū.

Timpul lor este regulat ast-fel ca militari să nu fie opriți sub drapel dupe vîrsta de 47 ani.

Art. 11. Întîia reangajare dă dreptul la o sumă de $\frac{1}{5}$ din prima esonerațiunei plătită în două rînduri, cea 1 jumătate în ziua reangajări sau încorporări, și cea-altă jumătate la expirarea termenului.

A doua reangajare pe 6 ani dă drept la o sumă de $\frac{2}{5}$ a primei de esonera-re, plătită precum s'a șis mai sus.

Reangajarea pe trei ani dă drept numai la jumătatea sumelor a căroră porțiune se determină mai sus și se plătesce cu același mod.

Dupe 12 ani de serviciū reangajatul n'are drept de cât la o remunera-re de 20 par-țe pe zi,

Art. 12. În cas ca numărul reangaj șilor să nu fie de ajuns în comparațiune cu al esonerațiunilor, se efectues reinlocuiri de bună voie dintre foști militari și tineri ce n'au mai servit; prima acestor reinlocuiri este în sarcina dotațiunii ôstei; prima precum și modul plătirii se otărasce de comisiunea superioară, în formele arătate prin articolul precedent.

Art. 13. Sub-oficieri numiți oficeri sau chiemași la vre o altă funcțiune militară în conformitate cu legile și regulamentele în vîgóre, au drept din sumele alocate pentru reangajări la o parte proporționată cu timpul serviciulū ce au făcutū.

Art. 14. Dispoșiunile art. precedent se aplică la militari reformași și la cei ce trecū într'un corp ce nu se recrutează prin sorși.

Sumele datorite acestor din urmă li se plătescū numai dupe cererea consiliulū de administrațiune al noulū corp, și atunci în parte sau în total.

Art. 15. Sumele atribuate prin art. 11 reangajaţilor nu se potî nici ceda nici secuestra.

În cas de mörte, o parte din aceste sume proporţional cu timpul serviciului, revine moştenitorilor sîi, în cas de nu va avé moştenitori, sumele datorite rîmân dotaţiuni ôstei.

TITLU IV.

Dispoziţiuni generale şi transitorii.

Art. 16. Sub-oficieri, caporali, brigadierii şi soldaşi aflaşi astădi sub steag suntî datorî, ori care ar fi vîrsta şi timpul serviciului lor, de a împlini timpulan-gajamentelor lor.

Aceiaşi militari cari în ziua promulgării legei nu vor avé încî 25 ani de ser-viciu pot fi autorisaşi a se reangaja chiar când vor fi în vîrstă mai mult de 47 ani.

Art. 17. Reglementul de administraţiune al casei de dotaţiune va cuprinde.

1. Formele cererilor de esonerăţiune şi a condiţiunilor de admisiune.
2. Organizarea casei de dotaţiune a ôstei şi a serviciului sîu special.

REGULAMENTU

pentru punerea în lucrare a legii relativă la casa de dotaţiune a ôstei.

TITLUL Î.

Despre Comisiunea superiôră a dotaţiunei ôstei.

Art. 1. Conformî Articolului 5 din legea pentru Casa de Dotaţiune, Comisia superiôră gerădă tôte operaţiunile privitöre la această Dotaţiune.

Conformî Art. 1 din acea lege, ea înaintedă Budgetele şi socotelile Dotaţiunei Oastei Ministrului de Resbel, spre a se supune adunării Generale, odată cu Budgetul general al Oastei.

Art. 2 La sfîrşitul fie-căruia anî, Comisia superiôră supune la cunoscînţa Ministrului de Resbel propunerî în privinţa următörelor puncturi:

1. În privinţa sumei cu care militarii, ce au a trage la sorşi potî, dnce condiţiile arătate print'acest Regulament, dobândi esonerarea din serviciul ostă-gescü. (Art. 7 al legii).

2. În privinţa precieiului şi modului de plată, pentru înrolările de bună voe în sarcina Casei de Dotaţiune, fie din întimplare, fie la casulî unde numărulî celor ce cer esonerarea din serviciu, covăreşce numărul celor ce vor a se în-rola din nou, dupe expirarea termenului lor legiuî.

Art. 3. Preşedintele şi Vice-preşedintele Comisiunei superiöre se numescü de Domn, dintre Membri Comisiunei determinaşi în Art. 5 al legii Casei de Dotaţiune.

Art. 4. Şedinţele Comisiunei sunt ordinare la İntîia Duminică a lunei, es-traordiuare, dupe chibsnirea Preşedintelui şi a Vice-Preşedintelui ei.

Art. 5. Comisia nu pöte delibera, de nu vor fi cel puşinî cîi cî Membri pre-senşi; deliberaţiunile sunt priimate cu majoritate absolută; în casî de paritate, votul Preşedintelui este preponderent,

Procesul Verbal al fie-cării Şedinţe este transcris într'unul registrn special şi se sub-iscăleşce de Membrii ce au luatŭ parte la deliberaşinne.

Minoritatea pŭte înscri păreerea sa.

Art. 6. Cancelaria Comisiunei face dupe Procesul Verbal al Comisiunei, împărtăşirele enviinciŭse Ministrului de Resbel, sub răspunderea ei, atit de esacta copriudere cât şi de imediată comunicare.

Decisiunile Ministrului date pentru esecntarea propnnerilor făcute de Comisiune, se publică prin Monitorul Oficial şi cel al Oastei.

TITLULŪ II.

Despre casa dotaşionei Oastei.

CAP. I.

Modul de administrare.

Art. 7. Cancelaria Comisiunii este însărcinată, sub Direcşiunea Comisiunei, cu comptabilitatea Casei de Dotaşione; ea ţine totă corespondenţa atingătoare de casa de Dotaşione, şi tŭte scripturile relative la veniturile, cheltuelile şi la socotelile Casei de Dotaşione, avŭnd în vedere regulile Generale ale Comptabilităşii, aşedate priu Regulamentulŭ Finacial din 24 Noembriŭ 1860,(1) şi dispoşişunile particulare prescise de Regulamentulŭ de faşă, ca lămuresce mişcarea vĕrsărilorŭ voluntarie, efectuate de militarii de tŭte gradele.

Art. 8. La finitulŭ fie-căruia anŭ, Comisia superiŭră verifică şi certifică un tablŭ, în care se trecŭ tŭte mişcările banilor din cursul anului, întocmitŭ de Cancelaria ei, şi 'l înfăşişşşlă Ministrului de Resbel.

Art. 9. La fie-care trimestru, Comisiunea superiŭră presintă un tablŭ în prescurtare, de situaşiunea Casei de Dotaşione.

Art. 10. Baniŭ Casei de Dotaşione, întru cât nu au o întrebunşare nemijlocită, se dau cu dobînda leginită, conformŭ Art. 4 din legea Dotaşionei.

Art. 11. Cheltuelile Administraşiunei şi ale Cancelariei Comisiunei sunt în sarcina Casei ei.

CAPŪ. II.

Veniturile Casei Dotaşionei.

Ş. I.

Despre venituri.

Art. 12. Veniturile Casei de Dotaşinne se compunŭ:

1. Din vĕrsărilorŭ făcute de tineriŭ chemaşi a intra în serviciulŭ Oastei în urma tragereiŭ la sorşi, spre a dobĕndi liberarea lor din serviciŭ.

2. Din daruri şi legaturiŭ făcute Dotaşionei Oastei.

3. Din dobînda ce se plătesce, pentru capitalnrile Casei de Dotaşione.

4. Din răspunderile voluntariiŭ de bani, sub titlu de deposite făcute de militari, de ori-ce grad, în cursulŭ serviciuluiŭ lor.

5. Din răspunderile de bani făcute, sauŭ d'a dreptul, sauŭ în numele lor de tineriŭ cari, înainte de a fi chemaşi să tragă la sorşi, vorŭ să'şi asigurede liberarea lor din serviciŭ, la casul unde ar face parte din contingentul anual.

6. Din răspunderiŭ de bani făcute, sub diferite titlne.

(1) Acestŭ regulamentŭ fiind abrogat, s'a substituit prin legea asupra comptabilităşii generale din 14 Aprile 1864. (V. S.)

§ 2.

Responderile de bani, făcute de tineri coprinși în cotingentul anului.

Art. 13. Vărsarea primei de exonerare se face la Casierii Fiscalului, în Districtul unde este chiemat.

Tinérul va trage la sorși, saú de sine însuși, saú în numele lui pe temeiul certificatului dat de Prefectul Districtului, în care are să tragă la sorși, în conformitate cu Art. 36 din Regulamentul de față.

Art. 14. Pentru aceste responderi Casierii Generali, saú Casierii de plăși, sunt obligați a da recipise care formedă titlu către Stat, cu îndatorire pentru părțile care au respuns prima, a le supune în cele 24 ore, dupe data lorú, la viđa Prefectului saú a Sub-Prefectului.

§ 3.

Responderile voluntarij

Art. 15. Respunzările voluntarij, făcute sub titlu de depozite, conformi Art. 1 din legea de dotațiune de către militarii de ori-ce grad. în cursul serviciului lor, saú de către alte persoane în numele lor, nu sunt priinite de cit de la 10 lei înainte și fără fringeri; vărsarea banilor se efectueđa la Consiliurile de Administrațiune, în numele Casei de Dotațiune.

Aceste depozite dau dreptul la o dobândă anuală cu 2%, mai mică de ct dobânda legiuită ce se plătește Casei de Dotațiune.

Nu se priimescú depozite la Casă de Dotațiune de cit cel puțin pe unú soroc de trei luni.

Art. 16. Un livret întocmit de Comisiunea superiöra și timbrat de dinsa se va da fie-cărnia depositariu la cea dintiú respundere de bani.

Tóte sumele respunse saú retrase se vor înregistra succesivú de către șeful cancelariei casei de dotațiune și se vorú controla de către Comisiunea superiöra.

Livretul va avea un numărú curent și va copriude numele, pronumele, po-recla titluarului, data nasterii lui, numărul Regimentului seú și gradul seú, precumú și tóte dispozițiunile relative la aceste depozite și la modul retragerii lor.

Costul livretului este în sarcina depositarului și se va plăti de dînsulú o-dată cu intiá vărsare de bani.

La cađul unde ar perde livretul, i se dá unul nou, în socotela titularului și dupe formele prescise, pentru reinlocuirea unui titlu de datorie a Statului.

Art. 17. Oposițiunile și cesiunile ce s'ar putea face pentru respunderea plășilor voluntarij, efectuate de către militarii sub arme, nu pot fi priinite de cit la Comisiunea superiöra.

§. 4.

Responderile de bani făcute înainte chemării a tragorii la sorși.

Art. 18. Nu se potú priimi la casa de Dotațiune responderi de bani în numele tinerilor care n'au trasú încă, spre a dobândi inventua icește exonerarea lor ulteriöra, de cât daca acești tineri vor fi implinitú vîrsta de 15 ani.

Responderile de bani nu se priimescú de cât fără fringeri pină la đioa d'intiú a anului în care trebuie să se înfașiseđe tinérulú spre a trage la sorși, ele nu pot fi mai micé de ct 100 lei, nici urca în totalitate peste prima de exonerare; plata banilor se face conformú Art. 13, la Casierii Generali saú la Casierii de plăși din Districtulú unde ar fi domiciliatj în momentul unde o să tragă la sorși.

Art. 19. Pentru aceste responderi se liberedă, ca titluri asupra Statului și

cu împlinirea formalităților prescise în Art. 14 din Regulamentul de față, de către Casierii Generali sau cei de plăși, recipise de primire.

Acești bani dau plătorului dreptul la o dobândă anuală calculată, conform Art. 15 din Regulamentul de față, plătită pînă la momentul unde următoarea trage tinărul la sorțu, și nu se poate trage înaintea acestui termen, de cât la casul unde ar fi murit titularul.

Art. 20. Depositarul sau intermediarul său, este dator a înfățișa în momentul unde răspunde întîia sumă, actul de naștere a titularului său; la călă unde nu va avea un asemenea act, în locul lui un act de notorietate publică admis de legea civilă.

Dacă depositoryl care depune această sumă în numele lui, n'a împlinit încă 18 ani, el trebuie să dovedească că a fost autorizat sau de Mumă-sa sau de Tatăl său sau de Epitropul său a depune acești bani.

Această autorizare poate fi dată nevîrnicului într'un chip general, pentru toate plățile ce ar urma a mai face încă, în socotela primei, dar poate fi cu toate acestea revocată.

Dacă depositoryl, n'are nici mămă, nici tată, nici epitrop, sau dacă acela ce ar fi în dreptul a da nevîrnicului o asemenea autorizare, nu s'ar putea înlesni a i-o da, nevîrnicul poate cere autorizarea de la Tribunalul Civil, din Districtul unde 'și are domiciliul său.

Art. 21. Dacă răspunderea de bani în socotela primei de rescumpărare se face de o altă persoană, și cu banii ei, această poate stării a se trece în recepșul ce i se liberă, ca la casul unde ar urma a se înapoia parte din ei sau toți banii, această sumă să se întorcă iarăș la adevăratul lor proprietar, sau că ea să treacă în mîinile aceluia pentru care au fost acest deposit.

Art. 22. Ministerul Financelor înaintea Comisiunii superioare la finitul fiecărui trimestru un tablou, în care sunt înscrise sumele încăsuite de agenșii ei, în socotela Casei de Dotațiune.

Art. 23. Opoșiunile asupra depozitelor efectuate de către tinerii înaintea chemării clasei lor, spre a putea fi esonerai din serviciu, trebușcă adresate Comisiunii superioare a Dotațiunii; aceste opoșiuni se vor respinge dacă vor fi făcute dupe data zilei în care s'au început operațiunile Consiliurilor de revizie pentru clasa în chestiune.

CAPUL I.

Cheltuelile Casei de Dotațiune.

§. 1.

Despre Cheltueli.

Art. 24. Casa de Dotațiune răspunde plățile următoare:

1. Alocările și adaosul la soldă, ce sunt determinate în Art. 11 al legii de Dotațiune, pentru soldașii ce se reinrolă pe prime dupe expirarea unei reangajări, sau a termenului legiuit, în corpurile care se recrută prin tragere la sorș.

2. Prima reînlocuirilor efectuate pe bună voe.

3. Reînlocuirea sumelor ce s'au depus de bună voe de militari în casa de Dotațiune, sau acelora ce s'au depus drept rescumpărare de tineri, înainte d'a fi chemai a trage la sorș.

4. În sîrșit deosebitele cheltueli prevăzute în Art. 11 al Regulamentului de față.

§. 2.

Plata înlocuirilor și a adaosului la soldă convenite soldaților în corpurile ce se recrutădă prin tragere la sorși pentru reangajări.

Art. 25 Întâia jumătate din prima pentru Întâia angajare, se plătește în momentul angajării sau încorporării, dacă s'a în-cuviințat angajarea de Ministeru, a doua jumătate se plătește în momentul liberării fără dreptu de dobândă; amândouă aceste sume se plătesc din fondurile casei de Dotațiune, în urma unui mandat prezentat de Casierul Corpului din care face parte angajatul, și ordonanțat de Comisiunea superioară la Ministerul de Finanțe sau la impiegații lui plători; pe foia individuală acuită militarul angajat priimirea primei, sau la casu de nu știe carte, Șeful companiei bateriei, sau escadronului; în acelaș chipu se plătește și prima pentru a doua angajare.

Art. 26. Angajările pe trei ani se plătesc în acelaș chipu ca în articolul precedentu.

Art. 27 Dupe 12 ani de serviciu se plătește angajatului 20 parale pe zi, afară din zilele de absență ilegală, cu începere din ziua reangajării.

Aceste sume se plătesc cu avans din casa Consiliurilor de Administrațiune și se ceru de Casierii corpurilor pe mandate deosebite numerice, la finitul fie căruia trimestru, în urma ordonanțării de către Comisiunea superioară de la Ministerul Financelor, sau de la plătorii ei, și se dau în priimirea Comandanților de companii, escadrone sau baterii pe foi speciale, spre a fi împărțite pe la cei îndreptu, pe care iscălește titular de priimire.

Art. 28. Părțile din primă ce se cuvinu militarilor a căroră termenū espiră sau acelora ce se află în casurile prevădute în Art. 13 și 14 din legea Dotațiunei, se plătesc de corpurile respective în socotela Casei de Dotațiune, de la care se despăgubește prin modul indicat din Art. 25 și 29 al Regulamentului de față; părțile din primă se calculează în chipul următor:

1. Dacă mutarea, reformarea și înaintarea cade în întia jumătate a termenului pentru care s'a reangajat, nu i se mai cuvine nimic; iar dacă cade în a doua jumătate, i se plătește din suma ce i se mai cuvenea, o sumă proporțională cu timpul ce a servit.

2. Pentru cei cari primesc unu adaosu la soldă, se plătește analogia pe numărul zilelor, pină la ziua mutării inclusivu.

Calculul părții proporționale ce le vine moștenitorilor la cașu de morțe a militarului angajat, se face în chipul de mai sus.

Moștenitorilor sau celor în drept li se dă dnpe înfățișarea actelor certificate de tribunal, care dobândescu dreptul lor d'a moșteni, mandate de suma ce li se cuvine, cu care se presintă la Comisiunea superioară, spre a se ordonanța la Ministerul de Finanțe de a priimi banii.

Consiliurile de Administrație comuică în casurile sus citate Comisiei superioare mărimea sumei ce se cuvine militarilor sau moștenitorilor lor.

Analogiile ce se cuvinu dupe chipul de mai sus militarilor ce se osîndescu la o pedepsă care îi esclude din rîndurile oștei, pină la ziua în care a comisă faptul pentru care au fost osîndiți, se plătesc acelora ce sunt în dreptu a priimi pentru dinși.

Art. 29. Corpurile trupei sunt datore a ține unu registru, jurnalū deosebitū în care să trecă cheltuețele și veniturile facute de dînselle în socotela Dotațiunei Oastei.

Reîncăsurile ce li se facu prin Ministerul Financelor, în socotela casei de Dotațiune, se înscriu în livretele lor de soldă, într'o colônă despărțită, prin impiegații plători ai sus numitului Ministru.

Sumels ce se plătesc militarilor se înscriu asemenea în fie-care trimestru

într-o colonă deosebită a livretului lor individual, prin îngrijirea Comandanților de companii, escadrone sau baterie.

Art. 30. Tote scripturile atingătoare de plata primelor, sau a adaosului la soldă, sunt supuse pe câtu privescū corpnrile, controlului Intendenței militare.

§ 3.

Reinapoerea sumelor ce s'aũ depusũ de militari cu dobîndã la Casa Dotațiunei

Art. 31. Cererile militarilor în activitate d'a li se întorce banii depuși de bună voia lor în Casa Dotațiunei se facũ prin calea ierarhicã la Consiliurile de Administrațiune ale corpurilor.

Acestea înainteũ cererea printr'un borderoũ la Comisiunea superiõrã, și acesta înapoiaã borderoul ordonanțat.

Cu acestũ borderoũ merge Casierulũ corpului, sau la Ministerul Finanțelor, sau la impiegații lui plãtitori și primesc banii în socotela Casei Dotațiunei.

Banii se dau apoi de Consiliulũ de Administrațiune prin calea ierarhicã, în mîna titularului, pãlind pentru trecerea lor, formele prescise în Art. 29 și 30.

Daca se înapoiaã banii, dupe liberarea militarului din õstire, i se raspundũ banii, sau în momentul unde pleacã de la corpũ, sau acolo unde aũ cerut el.

În cađulũ din urmã este dator militarulã înainta pe calea indicatã în Articolulũ precedent, pe lângã cererea lui și livretul sãu, spre a se trimite Comisiunei superiõre pentru ordonanțare, și autorisarca Casierului respectivũ, din plasa în care se aflã, loculũ unde vrea militarul sã i se raspundã banii.

Art. 33. Dacă se cere reinapoierea banilorũ de moștenitorii militarului ce a depusũ bani în Casa Dotațiunei, acestia se adreseã d'a dreptulũ la Comisiunea superiõrã, alãturîndũ tot d'odatã livretul militarului, și actele care constat conformũ modului indicatũ în Art. 28, dreptul lor la moștenire.

Dacă acestũ dreptũ s'a recunoscut, atunci Comisiunea superiõrã ordonanțedã cererea de bani, și o înapoiaã petiționarului spre a i se raspunde banii, de cãtre Casierul special alũ plãșii, în care se aflã loculũ reședenței sale.

§. 4.

Reinapoerea sumelor plãtite înainte spre a se rescumpãra la întimplare de la serviciul ostășescũ.

Art. 34. Sumele raspuse prin anticipație de tineri, fie de sine însuși fie în numele lor, spre a fi scutiți de îndatorirea serviciului, se întorcũ celor în drept dupe cererea lor, dacã tinarul declarã cã a renunțat a mai fi ecsonerat din serviciũ; asemenea se întorcũ înderãt:

1. Escedentul respectiv, dacã capitalul depusũ dinpreunã cu dobînda lui, covișate prima fiscalã pentru anul în care a trasũ tinarul la sorți.

2. Sumele raspuse înaintea tragerii la sorți, de tineri cari apoi dobîndescũ printr'un certificat subiscãlit de Prefectul Districtului, cã nu facũ parte din contingentul plãșei lor și cã sunt scutiți de serviciul ostășescũ.

3. Responderile de bani făcute de tineri înaintea tragerii la sorți, care aũ murit înaintea formerii contingentului clasei lor.

Tote aceste sume cãpital și dobînda lor, se raspunde în socotela Casei Dotațiunei celor în drept, de cãtre Casierii Fiscalului, pe temeiulũ unei autorisãri datã de comisiunea superiõrã.

Pentru acest sfârșit sunt datorĩ cei ce cerũ înapoierea banilorũ a se adresa la Comisiunea superiõrã alaturãnd și piesele justificative trebuinciose.

TITLU. III.

Despre formele cererilor de exonerare și despre condițiunile primirii lor.

Art. 35. Mărimea primei ce trebuie plătită, spre a dobândi dreptul d'a fi exonerat de datoria de a servi în oștire se hotărăște de Ministerul de Resbel, se publică și se afișează în fie-care comună, înainte d'a proceda la tragerea la sorși.

Art. 36. În timpul celor cinci-spre-zece zile ce urmădește după tragerea la sorși, Prefectul liberedă pe rind tinerilor coprinși în contingent, sau persónelor care vor să plătescă prima în numele lor, un certificat coprinzând numele, pronumele, porecla, vârsta, locul nașterii, domiciliul, profesinnea și pozițiunea tînărului în privința recrutării.

Art. 37. Cu acest certificat se înfașeședă tînărul său reprezentantul lui la Casierii Fiscalului, și răspunde acolo prima individuală determinată pentru acel an, spre a fi scutit de serviciul oșăescă; sau dacă acest tînăr s'a rescumpărat mai din nainte, spre a răspunde deosebirea eventuală trebuincioasă, spre a complecta sumele dinpreună cu dobânda lor, depuse înaintea chiemării lui la prima individuală determinată pentru acel an.

În cazul din urmă ei reîntorcă Casierilor, recepsele primite succesiv pentru răspunderile făcute înaintea tragerii la sorși, (Art. 19) și ceră de la aceștia o declara-re în care să constate totalul răspunderilor de bani făcute și dobînșile ce au produsă.

Recipisele pentru răspunderile făcute înaintea tragerii la sorși nu se pot primi de cât, dacă vor fi însoțite de un certificat al Comisiunei superiøre, prin care se recunõește validitatea lor și dacă vor fi plătit Timbrul Statului.

Art. 38. Cinci-spre-zece zile dupe încluderea operațiunilor recrutării se adună în fie-care District, Consiliul de revizie în Capitala lui, și consfințește pe temein presentării recipiselor mai sus citate, exonerările cerute. Hotaririle Consiliului de revizie sunt definitive și nu se pot revoca.

Tôte hotăririle Consiliului de revizie să înscriu pentru fie-care clasă împarte într'un registru special, și se trecă în lista contingentului anual.

Art. 39. Prefectul dă la mâna tînărului un certificat, prin care se constată că a trasă la sorși și că s'a exonerat.

Art. 40. După ce s'a hotărît asupra tutulor cererilor de exonerare, prefectul înaintedă prin Ministrul de Resbel, Comisiunei superiøre pentru Districtul său, un Stat nominativ de exonerările săvârșite.

Numărul exonerărilor se publică, în dările de sémă anuale asupra recrutării.

Art. 41. Asemenea comunică Ministerul Finacial în cursul trimestrului întâiu Comisiunei superiøre, un Stat nominativ colectiv de toate primele încăsuite de agenșii săi în socotela Casei de Dotațiune, în urma tragerii la sorși a anului curgător, precum și de primele ce este dator a plăti Statului, Casei Dotațiunei, pentru acele individe care au cădută la sorși și pentru care este însărcinată Statul a'i scuti cu banii săi.

TITLULŪ. IV.

Despre reangajare.**CAPŪ I.***Reangajările.*

Art. 42. Nu se pot reangaja mai mulți militari, de cât-s'au plătit prime de exonerare, în urma tragerii la sorși a anului curgător.

Art. 43. Militarii care doresc a se reangaja fac cererea lor prin canalul ierarhic, în cursul anului din urmă al termenului, la care snt dator a servi; Şeful Regimentului înaintă cererea Ministeriului de Resbel dacă militarul împlinesce condiţiunile de admisibilitate prevădute în legea Dotaţiunei şi în Art. 43 din Regulamentul de faţă, şi dacă el aprobă sub răspunderea sa reangajarea acestui militar, în urma priimirei tutulor cererilor de reangajare.

Ministerul de Resbel reîntorce la finitul trimestrului, dupe ce cunoşte numărul primelor depuse, cererea de reînrolare cu aprobarea sau desaprobarea ei, avînd în vedere următoarele:

1. Dacă cererile de reînrolare pe 6 sau 3 ani nu covîrşesc primele plătite în urma tragerii la sorţi, ele se pot autorisa.

2. Dacă cererile de reînrolare pe 6 sau 3 ani covîrşesc aceste prime, Ministerul alege reînrolările ce pôte aproba în chipul următor: să ia suma totală a recruţilor şi suma totală a cererilor de reînrolare şi se împarte pe corpuri reînrolările admisibile, în raport cu procentul ce se cuvine lui din numărul recruţilor ce are a priimi acest corp; în cercul acestui procent se dă precădere militarului dupe recomandaţiunea făcui de Şeful Corpului.

Ministerul trimite Comisiunei superioare la sfîrşitul întăului trimestru, o listă nominativă de militari reînrolaţi în cursul anului în care se trece numele, pronumele, porecla, vîrsta, corpul, numărul reangajerii şi termenul ei.

Art. 44. Şeful Regimentului este dator pe lîugă atestaturile de bună purtare, moralitate şi aptitudine a înainta Ministerului şi acte medicale prin care să constate că militarul ce se recomandă pentru reînrolare sînt de o constituţiune bună în momentul reînrolării.

Art. 45. Dacă militarul reangajă să liberează din serviciu înaintea termenului respectiv, pentru rani dobîndite în resbel sau infirmitate, li se plăteşte din prima alocată o parte proporţionată cu timpul slujit, calculat conform Art. 28 din Regulamentul de faţă.

Art. 46. Dacă militarul desertă, ei pierd pe tot timpul lipsei ilegale dreptul la primă şi pe tot timpul pedepsei corecţionale; în urma unei condamnări, militarul nu se pot bucura de prima ce li se cuvenea; în acest cas, să calculă prima ce se opreşte în spiritul Art. 28.

TITLUL V.

Implinirile prin înrolări de bună voce.

Art. 47. Dacă numărul reînrolărilor militarilor ce se află în rîndurile ôstei nu sînt de ajuns spre a împlini golorile produse prin plata primei, Comisia superioară propune Ministerului de Resbel, înlocuirile prin calea Administrativă, hotărăste prima ce este a se plăti şi modul plăţii ei în sarcina casei Dotaţiunei. Dacă Ministerul de Resbel autoridă propunerile făcute, el publică şi pune a se afişa în fie-care Comună hotărîrea sa.

Art. 48. Îndată dupe priimirea acestei decisiuni ministeriale, deschid în fie-care District autorităşile Comunale, o listă în care se trecu ômenii ce dorescu a împlini pe prime, locurile vacante în ôste cu numele, pronumele, porecla, vîrsta, profesiunea ş. c. l.

Dupe ce s'a împlinit termenul fixat de Ministrul, spre a priimi asemenea cereri să închidă listele şi să trimit sub-iscălite de dinsele din preună cu piesele înfăişate de doritori de a intra în ôste de autorităşile Comunilor, la Prefectul Districtului.

Art. 49. În Capitala Districtelor, în care se află corpuri de trupă, care au rebinţă de înlocuitori, se întocmeşte pentru esaminarea pieselor înfăişate de doritori şi a aptitudinei lor mili tare:

O comisiune compusă:

1. De Prefectul Districtului.

2. De oficerul superior ce se află în Capitala aceluși District.

3. De Președintele Magistratului, și

4. De un oficer delegat de corpul care are mai mare trebuință de înlocuire.

Art. 50. Listele înaintate Prefecților unde nu sînt întocmite „semenea Comisiuni, se trimit de dinșii la Comisiunea cea mai apropiată de Districtul său. Ministeriul de Resbel înștiințedă Comisiunea sus indicată câte înlocuiri are a primi în districtul respectiv și cărui corp are a trimite pe înlocuitorii înrolați.

Spre a avea o rezervă la cădū unde înaintea altor Comisiuni, nu s'ar fi înfățișat destui doritori, Comisiunile sînt datore a însemna în actele lor, pe lîngă înrolați desăvîrșiți, un număr de doritori disponibili, spre a se trimite, dacă va fi trebuință, în corpurile din alte Districte.

Art. 51. Oamenii înscriși spre a înlocui se convocă la ziua fixată de către autoritățile Comunale dinaintea Comisiunii; înlocuitorul e dator a înfățișa pe lîngă relațiunile date autorității Comunale:

1. Un certificat de bune purtări, liberat de autoritatea reședinței sale.

2. Un certificat că nu are nici o îndatorire contractată cu alte persoane, sau autorități.

3. Un certificat că este Român.

4. Un certificat de la Grefierul Tribunalului din Districtul său, constatînd relațiile ce se află trecute pe numele lui.

Dupe ce s'a pronunțat Comisiunea instituită prin Art. 49, asupra admiterei înlocuitorului, i se dă un act sub iscălit de dînsa, arătător pe ce temei, și cu ce condițiune s'a contractat primirea lui, și să trimită la Corpul pentru care s'a înrolat.

În procesul verbal încheiat asupra primirei, iscălește și înlocuitorul admis. Înlocuitorul este dator a se înfățișa la corpul său, 15 zile dupe pronunțarea admiterei lui.

Art. 52. Dupe ce s'a încheiat tôte operațiunile, Comisiunile înaintedă Ministeriului un tablou numeric și arătător de înlocuirile contractate; Ministeriul a duce în cunoștința Comisiunii superioare înlocuirile contractate.

Art. 53. Înlocuitorii primescū primele ce li se cuvînu dupe publicațiunea Ministeriului de la Consilierile de Administrațiune, dupe formalitațile din Art. 25, 29 și 30, socotind ca ziua însumării lor în Corp, ziua unde li s'a dat de către Comisiunea din Art. 49, actul de primire.

Dacă însă înlocuitorul dăbovește mai mult de 15 zile, spre a se înfățișa la Corpul lui, el nu intră în drepturile lui de cît de la ziua înfățișării lui la Corp.

TITLU VI.

Despre cheltuelile pentru instituțiunii folositore oastei.

Art. 54. Propunerile în privința instituțiunilor folositore oastei, se facū de către Comisiunea superioară, la Ministerul de Resbel; dupe autorisarea Ministeriului de Resbel, propunerile se supunū de dînsul la aprobarea Corpurilor Legiuțore.

TITLU VII.

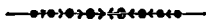
Despre Cancelaria Casei Dotațiunei.

Art. 55. Cancelaria Comisiunii superioare se compune de un Director ciivil, pe lună cu 500 lei; un scriitor cu 300 lei pe lună, plătiți din Casa Dotațiune.

Art. 56. Cheltuelile Cancelariei se trecū dupe chibsuirea Comisiunii supe-

riore, în Budgetul ei; iar pentru puerea în lucrare, Comisia pôte dispune din fondurile ei de suma de 300 lei.

Art. 57. Căncelăria Comisiunei este însărcinată a ține tôte scripturile, registrele și corespondențele Comisiunei.

LEGE

Decret, la 1 Aprilie 1862, prom. la 13 Aprilie 1862.

Asupra Presei.(a)

PARTEA I.

CAPŪ I.

Despre proprietatea literară.

§ 1. Autorii de totî felul de scrieri, compositorii de musică, pictorii sau desenatorii, cari vorû săpa sau vorû litografisi tablourile ori desenurile lorû, în totî cursul vieței lorû, se vorû bucura ca de o proprietate a lorû, de dritulû esclusivû de a reproduce și a vinde operile lorû în totî Principatulû, sau de a trece către alții această proprietate a lorû, fiindu le acestû dritû recunoscutû dupe legile în ființă.

§ 2. Moștenitorii acestora sau cesionari către cari a trecutû dritulû lorû se vorû bucura de acesta-și dritû, în termenû de 10 ani, dupê mórtea autorului sau a compiutorului.

§ 3. Jurnalele și alte foi periodice sunt proprietate a persônelorû sau a societăților cari le publică, dritulû proprietăți le este închezășuitû întocmai dupê §.§. de mai susû; articolele ce autori sau proprietari lorû nu vorû voi ca să se reproducă în alte jurnale, vorû trebui a purta la începutû nota, că reproducerea este oprită, se înțelege numai articolele literale și sciințifice.

§ 4. Compunerile dramatice asemenea în termenile de mai susû nu potû fi represintate pe nici unû teatru, nici nu potû fi publicate, fără învoirea autorului.

§ 5. Traducțiunile nu intră în categoria §.§. de mai susû, de câtû pentru textulû traducerii, fiindû fie-care liberû pe a face alte traduceri de pe textulû originalû al scrierii, asemenea extractele ce se facû din alte scrieri spre a se în-cunosciița pe publicû despre valôrea acestora prin critice și comentarii nu jicnescû proprietatea străină.

§ 6. Tôte dregătoriele administrative sunt dutóre a confisca dupê cererea și în folosulû autorului, a compiutorului, a desenatorului, a traducătorului sau a moștenitorilor acestora ori a cesionarilorû, tôte esemplarele edițiunelorû tipărite, săpate sau litografiate fără învoirea anume și înscrisû a proprietarilorû.

§ 7. Pe lângê esemplarele confiscate, totû contra-factorulû va fi datorû a plăti adevêratului proprietari o sumă ecuivalentă cu prețul de 1000 esemplare a edițiuni originale.

§ 8. Ori-ce vênđătorû a unei edițiuni contra-făcute, *dupê a căruia făcêtiur(1)*

[a] Vezi și art. 398 din C. Penale.

(1) Frasa „dupê a căruia făcêtiurû nu va fi ellû” nu se înțelege bine; ea este luată dupê art. 6. din legea Franței din 1793 asupra proprietății literale. Acellû art. zice așa: „ori-ce vînzător a unei edițiuni contrafăcute, *déca nu e recunoscut că ellû este contrăfactorulû, va plăti etc.*”

nu va fi elu, va plăti proprietarului o sumă ecuivalentă cu prețului de 200 e-emplare.

§. 9. Ori-cine va da la lumină o operă, fie tipărită, săpată sau litografiată va fi datoru a depune 4 esemplare la Ministeriul Instrucțiunei Publice, oră în județe va depune 2 esemplare la prefecturi, și unul la biblioteca din Iași.

§. 10. Dupe trecerea de 10 ani, după mórtea autorului, totă opera pică în domeniul publicu și fie-care este liberă a o reproduce prin tiparū, sculptură sau litografie.

§. 11. Tóte aceste drituri ce închezășuescū, și autorilor, compuitorilor, decsmnătorilor, traducătorilor din staturile străine, cari cu reciprocitate voru închezășui, în coprinsul teritoriilor lorū, proprietatca literală.

CAPŪ II.

Despre Librărie.

§. 12. Librăria, adică speculațiunea în cărți este unū negoșu liberū, fie-care póte deschide unū ascmena aședemētū, făcendū o declarațiune către secretariatul de Statū, eară de va fi străinū, în declarațiune va adăogi că se va supune legilor pământului atingetóre de presă.

§. 13. Librariulū care se va dovedi că ține sau vindo cărți sau alte publicațiuni obscene și oprite prin dispoșiunile §.§. atingetóre de jurnale, pentru întēia-și dată se va osândi la o amenda (glóbă) de 2000 lei, a douē oră la o amendă de 4000 lei, a treia oră la o amendă de 8000 lei și va fi tot-d'odată datorū a se desface de librărie.

§. 14. Librarulū ce va edita o scriero fără nume de autorū prin însu-și a-cesta va fi respunđetorū întocmai ca autorulū, și prin urmare supusū tuturilor legilorū prișitóre pe autorū, precumū mai jos se va otări.

CAP. III.

Despre tipografie și litografie.

§. 15. Fie-care pământeanū sau străin în vērsta legiunită este liberū a deschide în țēră typografie, lytografie sau atelier de sculptură și de pictură, datorū fiindū numai a încunosciința în capitală pe Ministeriul din Întru, eară în șinuturi, pe administrațiune.

§. 16. Tipografiile și litografiile clandestine sunt oprite; se numesce clandestină totă atelier care nu va fi declarată mai nainte secretariului de stat sau administrațiunilorū, pe la șinuturi; pretutindenī unde asemenea se vorū găsi, ele vorū fi sfărāmato și stăpānii sau depositari acestora vorū fi supuși la o amendă de 2000 lei, și unei închisorī de 6 luni la Monastire.

§. 17. Fie-care typografū, sau lytografū, este dator a tipări pe orī-ce operă care va eși de sub-téscurile sale, numcle și domiciliulū sēu; totū acela ce va călca acēstă dispoșiune va fi supusū la o amendă de 1000 lei, fiindū trasū pe lângă acēsta și la rēspunderea amendei și a închisorēi statornicită prin legea preseī. Cândū opera publicată de elū arū trage după sine urmēri penale, typografalū sau lytografalū ce pentru a treia oră va călca dispoșiunea de mai susū, adică de a nu'și pune numele și domiciliulū pe fie-care productū alū teascurlorū sale, va fi datorū a se desface de atelier sa(1).

§. 18. Typografalū sau lytografalū carele va publica în jurnalū o descriere sau orī-ce alte opere, a căruia redactorū, garantū, autorū sau editorū va fi cunoscutū și înscrisū în capulū său la sfărșitulū operēi, nu va fi împreună rēspun-

1) Prin atelier sēu atelierū se înțolege magazia cu téscurl și litera.

dețorū, la casū cândū opera arū motiva prigonire pentru delictū de presă; eară dacā opera arū fi anonimā, atunci typografulū saū lytografulū, orī va fi datorū a înfăcișa pe făcētorū saū va fi singurū supusū rēspunderi întocmai dupē rostirea legilorū.

§ 19. Fe-care typografū, lytografū saū sūpētorū, va fi datorū a ține unū registru, numēratū, parafatū și sigiliatū de secretariatulū de Stat, lu care pe rândū și ȃilnicū va înscrie titlulū literalū alū uvragelorū ce-șī propune a tipāri, numērulū cōlelorū, a tomurilorū saū a esemplarelorū, formatulū edițiunii și numele antorului a traducātorului saū a editorului.

Acestū registru va fi datorū a-lū înfăcișa la orī ce cerere diu partea o-cārmuirii.

§ 20. Trecerea unei typografii, lytografii, saū atelier de sculptură către altă față se va face prin simpla declarațiune către Ministeriulū din utru, ērā pe la ținuturi către admiistrațiunea localā; cālcāriile făcute de către librāri, typografi, litografi vorū fi constatate prin jurnalele încheiate de poliție.

§ 21. Procurorii Statului vor trage pe cālcētorī înaintea tribunalelorū, dupē denonsația șefului poliției, în capitalā, și trādarea unei copii a jurnalelorū în ces-tiune, de poliție, eară pe la ținuturi de administrațiunile locale.

CAPŪ IV.

Despre cărțile religioase.

§§. 22. Cărțile romānesci de dogmā, de cultū, comentariile asupra scrierilor sacre și alte asemenea scrieri nu potū fi publicate pentru āntēia orā, daca nu vorū fi censurate de către șefulū religiilorū respective: acēstā invoire va trebui pururea a fi produsā la inceputulū scrieri.

§§. 23. Cărțile teologice, comentariile asupra dogmelorū și alte asemenea compunerī religioase originale, cari vorū avea autorulū lorū anume, vorū fi proprietatea acestuia întocmai dupē §.§. de mai susū.

§ 24. Bibliele, cărțile de cultū, de rugāciuni și alte asemenea scrieri, încuviințate de mai nainte și întrebuițate mai de multū suntū de domeniulū publicū, ele vorū putea fi reproduse de fie-care, cu acēsta însă, că nici o modificațiune în ele nu se va putea face.

§ 25. Editorulū saū typografulū, care arū introduce orī-ce modificațiune va fi supusū pedopsei de la §: 45 Art. 3 și 4.

PARTEA II.

CAPU I.

Dispozițiuni generale.

§ 26. Censura este și rămāne pentru tot-d'auna desființatā.

§ 27. Liberū va fi orī-cine sā-șī exprime ideile prin organulū preseii, pā-lindū regulele statornicite prin acestū așezēmāntū.

§§. 28. Feluritele organe ale publicității prevēțute suntū:

- a). Jurnalele politice.
- b). Foi periodice, literale, sciințifice, comerciale, industriale, etc.
- c). Cărți de orī-ce fel.
- d). Afișe și deosebite însciințări.

§ 29. Numāi jurnalele politice vorū fi obligate a depune cauțiune desprē care se va vorbi mai josū.

CAPŪ. II.

Despre publicațiunile periodice.

§. 30. Totu românul ce va avea vârsta legiuită și nu va fi supusă interdicțiuni, sau vre unei pete criminale va putea fonda unu jurnalū politicū.

§. 31. La fondarea unui jurnalū, fie-care va fi datorū a declara la Miinisteriulū din intru, următoarele:

- a). Titlu foiei, felulū și timpulū publicării ei.
- b). Numele redactorului sau alū garantului rēspunđătorū.
- c). Numele și locuința typografului.

§. 32. Este supusū amendei de 2,000 lei, celū ce va deschide o fōiā periodicā politicā fără prealabila însciințare către loculū competentū, iarā fōie se va închide; pentru foile nepolitice amenda va fi de 500 lei.

§. 33. Afșele se vor putea publica după o simplā încunosciințare la poliția localā.

§. 34. Indată ce vre'unū numărū a orī cāria foī periodice va eși de sub presā, se va depune unū esemplarū sub-scris de redactorulū sau garantulū rēspunđătorū la procurori competenți, osebitū de acēsta se va conforma § 204 din aședēmētulū scolarū(1), îndatorāndu-se totū-d'odatā a da cāte unū esemplar și la Stabul-generalū alū ōstei.

§. 35. Prin mēsura §34 împārțirea și espedierea jurnalelorū nu vor fi împedicate.

§. 36. Jurnalele literale, comerciale, s. c. l. fiindū oprite de a publica și articole politice, în casū cândū ele vorū păși preste menirea lorū, vorū fi supuse unei amende de 500 lei.

§. 37. Orī ce fōiā periodicā e datōre a priimi în colōnele sale însciințările oficiale ce i se vorū trāmite de către guvernū, avēndū a le publica în celū d'antēiū numărū, cu plata inserțiunei, iarā împārțisirile oficiale, destinate a rectifica o erōre sau a refuta o alegațiune neadeverată, va fi datōre ale tipāri fără schimbare și fără platā.

Fie-care persōnā care va fi citatā într'unū jurnalū sau prin nume sau indirectū, va avea dreptū ca să cērā reproducerea rēspunsului ce va socoti de cuviință a face, cu acēsta ānsā ca să nu prinđē mai multū locū de cātū îndovitū celū ocupatū prin Articolulū care a provocatū acēstū rēspunsū. Rēspunsulū acela va fi în alū douilea numărū, care va eși de la depunerea la biuroulū jurnalului, cāci la din contra, pentru fie-care și de întārșiere, redactorulū va plăti cāte 120 lei ștrafū în folosulū persōnei citate prin jurnalulū sēu, și la împotrivire, redactorulū va fi executatū de administrațiune la reproducerea rēspunsului.

§. 38 Pentru coprinsulū jurnalului este rēspunđătorū redactorulū sau garantulū declaratū, supuiudu-se penalitāșilorū însemnate mai josū.

§. 39. Orī-ce schimbare în titlulū jurnalului și în persōna redactorului sau a garantului rēspunđătorū este supusū unei noī încunosciințeri.

§. 40. În casū de mōrte, bōlā, absență sau închidere a redactorului sau a garantului rēspunđătorū, proprietarulū sau proprietari fōiei periodice, vorū fi datorī a'i substitui altū redactorū sau garatū rēspunđătorū, carele trebuie să aibā cuașitāșile cerute.

CAPŪ III.

Despre cauție.

§ 41. Orī-ce jurnale sau scriere periodicā, politicā, cari vorū eși pe șepte-mānā mai multū de douē orī, vorū fi datōre a depune o cauțiune de 5,000 lei.

(1) Acēstū așezāmintū s'a abrogatū prin legea Instrucțiunei publice, din 6 Decem, 1864. (V. §.)

Acea cauțiune va fi de 3,000 lei pentru acele jurnale sau scrieri periodice, cari voru eși numai de două ori, sau mai puțin pe săptămână.

Cauțiunea va fi de 2,500 lei pentru acele jurnale sau scrieri periodice ce se voru publica în orașe cu o populațiune mai mică de 100,000 locuitori.

§ 42. Suma cauțiuni va fi păstrată totu-d'auna în deplinătate, în casu cându redactorul răspunătoru alu unui jurnalū va fi condamnatū la o amendă în urma sentinței dată de tribunalulū competentū; va fi datorū de la publicarea acestei sentințe, până în termenū de 8 zile a aduce suma amendei la fiscū, din contra urmându, amenda se va împlini din suma cauțiuni depusă, și dacă până în alte 8 zile de la încunoscînțare nu va aduce la casă suma spre complectarea cauțiuni, atunci fôia va fi suspendată pênă la îndeplinirea acestei condițiuni.

§ 43. Dacă vre-unu redactorū sau garant răspunătorū a vre-unei foi periodice va fi acusatū la tribunalulū pentru vre-unū articolū și condamnatū, sentința ce va da Tribunalulū competentū este datorū a o tipări în numêrulū următorū alū foi sale, fără plată de inserțiune și vre-o schimbare.

PARTEA III.

CAPŪ I.

§. 44. Acei carii prin discursuri, prin strigări și amenințări rostite în locuri sau adunări publice, sau prin scrieri, prin tipăriri, prin desemnuri, prin gravuri, prin picturi sau embleme(1), vândute sau distribuate, puse în vânzare sau espuse în locuri și adunări publice, sau prin placarde și afișe espuse la ochii publicului, voru urma în contra dispozițiunilorū ce vor fi precisate prin articolile următore, sunt supuși penalitățilorū ce prin ele se voru precisa.

§. 45. Ori-ce atacū în contra persoanei Domnitorulū, în contra drepturilorū și autorității sale, în contra drepturilorū și autorității corpurilorū legiuitoare, în contra legilorū constitutive ale Țerei, se voru pedepsi cu închisore de la 2 luni până la 2 ani, și cu globire de la 300 până la 5,000 lei.

§. 46. Ori-ce injurii în contra corpurilorū legiuitoare se va pedepsi cu o închisore de la o lună la unū anū și cu globire de la 100 până la 3,000 lei.

§. 47. Or-ce atacū în contra religiei domnitore și a celor-l-alte rituri recunoscute, precumū și ori ce atacū în contra clerulu, în contra principiulu proprietății și a drepturilorū familiei va fi pedepsitū cu închisore de la o lună până la 2 ani și cu globire de la o sută până la 3,000 lei.

§. 48. Ori-care va așița la ură sau la disprețū în contra Guvernulu, la ură sau la disprețū a locuitorilorū onora în contra altora, va fi pedepsitū cu închisore de la o lună până la 2 ani, și cu o globire de la 100 până la 4,000 lei.

§. 49. Ori-ce atacū în contra respectulu ce se datoresce legilorū și a inviolabilității prin ele consfințită, ori ce apologie(2) a faptelorū calificate de crime sau delice prin legea penală, voru fi pedepsite cu închisore de la o lună până la unū anū și cu globire de la 50 până la 1,000 lei.

§. 50. Publicarea sau reproducerea făcută cu rea credință a unor vești mincinoșe, a unor documente închipuite, falsificate, sau pe nedreptū atribuite altora, cându nisce asemenea vești ar fi de natură a turbura linisea publică, sau a vătămă morala publică, sau ar fi de natură a aduce disprețū asupra agențilorū autorități publice, va fi pedepsită cu o închisore de la o lună până la unū anū și cu o globire de la 50 până la 1000 lei.

(1) Emblama (ori ce semnū coprinătorū de unū înțelesū care directū sau indirectū ar coprinde unū atacū în contra ordinulu publicū)(Nota legei).
Apologie (cuvântare în favortū)(Nota legei).

§. 51. Ori-ce defăimare în contra depozitarilor sau agenților autorități publice pentru fapte relative la funcțiile lor va fi pedepsită cu închisoare de la 10 zile până la unu an și cu globire de la 100 până la 3,000 lei.

Legiuirea de față, însă, nu oprește dreptul discuțiunii acturilor guvernului și a Ministrilor.

§. 52. Ori-ce atac în contra onoarei și demnității Suveranilor Străini, și a reprezentanților lor, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile până la 6 luni și cu globire de la 200 până la 2,000 lei.

§. 53. Ori-ce defăimare sau injurie în contra fețelor particulare, va fi pedepsită cu închisoare de la o lună până la unu an și cu globire de la 50 până la 2,000 lei, sau de una numai din aceste două pedepse după împrejurări.

CAPŪ. II.

Dispozițiuni generale.

§. 54. Nimeni nu pôte fi trasă la răspundere pentru cuvintele rostite în sânul corpurilor legiuitoare sau pentru documente reproduse sau alte documente ce s'ar tipări din ordinul lor.

§. 55. Nu se va putea urmări reproducerea exactă a ședințelor publice, a corpurilor legiuitoare, făcută cu bună credință prin jurnale; voru fi însă datorii acei jurnaliști cari voru reproduce desbaterile camerilor înaintea publiceri loru oficiale prin procesele verbale ale Adunării, a rectifică întâi ori-ce ncesacitate din partea lor care ar fi injurioasă sau nepotrivită cu cuvintele rostite în Cameră, sau voru atribui unu oratoru vre o rostire de natură a-i atrage ura și disprețul publiculu. Asemenea voru fi datorii a publica în acelu întâi No. ori-ce rectificăcare s'ar cere de către vre un oratoru în conformitatea procesulu verbalu oficialu; la din contra urmare din partea lor, pentru întâia oră voru fi pedepsiți cu globire de la 500 până la 2,000 lei; iar pentru a doua oră cu închisoare de la 10 zile până la unu an.

§. 56. Nu va avé loc de urmărire pentru defăimare sau injurie reproducerea cuvintelor rostite sau înscrisurile presintate înaintea Tribunalulu.

§. 57. Este opritu d'a reproduce desbaterile proceselor pentru defăimări sau injurie, în care procese dovada faptelor defăimătoare nu este admisă de lege; căci la din contra se va aplica penalitatea prevădută la §, 55.

§. 58. Este opritu de a deschide în publicu sub-scripțiuni, care ar avea de scop de a desdauna de globire sau cheltueli sau pagube ocașionate de la aplicațiunea legiuirei de față; la din contra urmare, penalitatea va fi de la o lună de închisoare până la unu an și o globire de la 100 până la 1000 lei.

§. 59. Unu jurnal sau scriere periodică pôte fi subu-semnată de către unu membru al corpurilor legiuitoare în calitate de garantu responsabilu, însă la asemenea casu acelu reprezentatu nu se mai află acoperitu de neviolabilitatea garantatu unu membru al corpurilor legiuitoare pentru ori-ce delictu urmăritu în contra sa în puterea legii de față.

§. 60. Delictele de presă ce se voru urmări ex-officio de către procuror, se vor judeca de către secțiunea criminală a Curții de apel, iară cele-l-altre de către instanțele ordinare competente în materie penală. Ex-officio ce voru urmări de; Procuror delictele prevădute prin §. 45, 46, 47, 48, 49, și 50 (1).

§. 61. Procurorul va porni și va urmări acușățiunea cerëndu ca autorulu sau redactorulu răspundătoru să fie citatu ca la ziua judecări să aibă a se înfățișa înaintea Tribunalulu Competent.

(1) Curțile criminale fiind desființate prin noua Cond. de Procedură penală, rămâne ca delictele de presă să se judece de jurii, conformu art. 212 și urmatori din aceea p. procedură.

§. 62. În urmărirea proceselor de defăimare sau de calomnie, nimeni nu-î este ertat a produce dovezi sprijinitoare, de cât numai în protiva singurilor funcționari publici în a lor atribuțiune, și în potriua celor ce voru fi lucratu într'unu caracteru publicu. În acest cas faptele imputate vor putea fi dovedite prin çisele dovezi înaintea Tribunalului competent fără d'a fi împedicat și piritul a și arêta ale sale din contra dovezi tot prin același canalu.

Adeverirea faptelor imputate apără pe autorul imputațiilor de ori-ce pedepsă, precum și neadeverirea lor nu 'l scutesce de pedepsele hotărîte în asemenea casu.

§. 63. Dovada prin martori nu va fi priimită spre a statornici realitatea faptelor imputate.

§. 64. Dritul urmării delictelor de presă se stinge în termen de trei luni pentru acei de față în Țeră.

§. 65. Ministeriul Justiției va pregăti regulamentele întru aplicarea acestei legiuiri.

Prin această legiuire r u se va abroga din condica penală de câtu acele dispozițiuni cari voru fi contrarii legi de față. (V. art. 398. din C. Pen.)

REGULAMENTU

pentru aplicarea legii de presă(a).

PARTEA I.

CAPU I.

Despre proprietatea literară.

Art. 1. Spre constatarea dreptului de proprietate garantată autorilor de scrieri și publicațiuni literării și artistice, se va ține unu registru specialu la Ministeriul instrucțiuni publice, în care se voru înscrie cererile și declarațiunile autorilor și compositorilor.

În acestu registru se va însemna numele autorului sau compositorului, titlul opereii, data publicațiunei și data depunerii făcută în conformitate cu rânduêla §. 9 din legea preseii.

Art. 2. Autorii și compositorii vor fi datorii, ca de odată cu depunerea operilor lor, să facă cerere în scrisu către Ministeriul instrucțiunei publice, spre a li se constata dreptul de proprietate. Pe temeiul acestei cereri, Ministrul le va da unu act estras dupe scrierea din registru, adeveritu cu iscălitura sa, și subu sigiliul departamentului.

Art. 3. Formalitățile cerute de articoli de mai susu, se voru observa și la casu de cesiune a dreptului de proprietate din partea autorului către o a treia persoană.

Art. 4 Proprietarii prin succesiune, sau subu ori-ce altu titlu, se voru bucura de aceluși drepturi ca și autorii pentru tôte operile postume, când acestea se voru imprima separat și nu voru fi întrunite într'unu corp cu o nouă edițiune a operilor publicate mai 'nainte și intrate în domenu publicu.

Art. 5. Declarațiuni și depunerii însoțite cu acte justificative se voru face și din partea străinilor în consecuința §. 11 din legea preseii.

CAPŪ II.

Despre negoşulŭ de librărie.

Art. 6. Librării cu stabilimente de librărie, în urma declaraţiunei ce vorŭ face conformŭ §. 22 din legea preseii, vorŭ primi de la Ministeriulŭ din Întru unŭ brevetŭ încuviinşetorŭ.

Art. 7. Dispoziţiunea Art. de mai susŭ se aplică de o potrivă şi negoşătorilorŭ de stampe cu stabilimente de magazii.

Art. 8. Librării sunt datorŭ să fie registre de tôte scrierile din magazinele lorŭ, şi să comunice Ministrulŭ din întru în Bucuresci, iarŭ în judeşe prefecturei locale, copii după facturile de opere ce primescŭ din streinătate.

Art. 9. Acei ce se speculează cu cărţi şi stampe pe ulişe şi pieşe publice şi cari n'aŭ magazii, suntŭ datorŭ să cêră şi să dobândescă autorisaţiunea Poliţiei locale. Poliţia va scrie numele lorŭ într'unŭ registru şi le va da actŭ de autorisaţiune sigilatŭ şi sub-semnătura şefului Poliţiei.

Art. 10. Asemenea autorisaţiunii nu se potŭ da, de câtŭ la ómenŭ cari sciŭ să scrie şi să citescă, domiciliatiŭ în oraşulŭ unde 'şi ęsercită industria şi cari să aibă vârsta legiuită.

CAPŪ III.

Pentru typografŭ şi lytografŭ.

Art. 11. Fic-care typografŭ şi lytografŭ va fi datorŭ să aibă unŭ registru şnuruitŭ şi pecetlnitŭ în formă cerută de Art. 9 din Conдика de comerşŭ, în care să scrie după data lorŭ, şi cu numărŭ, titlulŭ tuturilor operilorŭ ce primescŭ a unprima, numărulŭ foilorŭ, volumelorŭ şi esemplarelorŭ, precumŭ şi formulatulŭ ediţiunei.

Acestŭ registru va fi datorŭ a'lŭ înfăcişa la ori-ce cerere din partea Comisarilorŭ poliţiei sau a procurorilorŭ.

Art. 12. Typografulŭ sau lytografulŭ îndată ce primeşte o operă la imprimatŭ şi o trece în registru, trimite o însemnare în copie după acea transcriere, sub a sa semnătură, în Bucuresci la ministeriulŭ din Întru, iar în districte la Prefectura locală, şi primeşte unŭ recipisŭ de depunere.

Art. 13. Typografulŭ şi litografulŭ vorŭ trimite asemenea la autorităşile arătate mai susŭ unŭ esemplarŭ sub a sa semnătură după ultima corectură a fie-căria operă.

PARTEA II.

CAPŪ I.

Despre pnblicaţiunile periodice.

Art. 14. Ministrulŭ din Întru va da redactorilorŭ sau garanşilorŭ responsabili actŭ doveditorŭ de declaraţiunea ce vorŭ face în conformitatea celorŭ prescise de §. 31 alŭ lelei de presă.

Art. 15. Garanşii şi redactorii responsabili unŭ jurnalŭ, cari vorŭ voi să renunşe la aceste ale lorŭ funcţiuni, precumŭ şi proprietarii jurnalelorŭ cari vorŭ voi să înceteze întreprinderea lorŭ, vorŭ fi datorŭ a'şi face declaraţiunea lor despre acesta în Bucuresci la Ministeriulŭ din Întru, iarŭ în judeşe la prefectura locală.

În lipsă de asemenea declaraţiunii, vorŭ fi privişi ca în funcţiune şi respectabili după lege.

Art. 16. Ministrulū din întru va trimete Ministrului de finanço și Ministrului de justiție însemnare de jurnalele ce se publică. Acéstă însemnare va anunța condițiunile și modulū de publicațiune, numele garanțilorū, allū redactorilorū responsabilū, și suna canțiunei ce este dator a depune fie care jurnalistū.

Asemenea însemnare se va da și la casū de schimbare de titlu, de garanți sēu de redactori responsabili ai jurnalelorū.

Art. 17. Esemplarulū subscrisū de redactorulū responsabilū sēu de garantulū cerutū de §. 34 din legea preseii a se depune la procurorii competenți, se va depune la procurorii curțelorū criminale în orașele unde sunt Curți de apelū, iarū în cele-lalte orașe la procurorulū judecătoriei locale.

Art. 18. Nimini nu este liberū să colporteze jurnale de vinđare cu numărulū de nu va avea prealabilă autorisațiune de la Poliție.

CAPŪ II.

Despre cauțiune.

Art. 19. Cauțiunile se vorū vărsa în Bucuresci la casieria centrală a Ministerulū Finanțelorū, iarū în județe la casieriele generale.

Casierii vor libera recipise numerotate dreptū dovadă de depunerea cauțiunei.

Art. 20. Nici unū privilegiū, nici o ipotecă și nici unū secuestru pentru datorii private nu potū fi priimate asupra sumelorū versate în casele Statulū dreptū Cauțiune.

LEGE

Decret. la 31 martie 1862, prom. la 18 aprilie 1862.

Pentru unificarea contribuției de poduri și șoselle în ambele părți ale Principatelorū-Unite.

Art. 1. Contribuțiunea de poduri și șosele esistentă în partea de dincócī de Milcov în cifra de lei 12 dupe legea de la 2 septemb. anul 1860, se va aplica întocmai și în partea de dincolo de Milcov, cu începere de la 1-iū aprilie, anul curent, dupe aceleași regule de percepțiune și de comptabilitate ca și dincócī de Milcov.

Art. 2. Între excepțiunile prevădute în legea sus-menționată vor face parte și obștea satelor granicere, precum și cantonieri șosellelor; cei d'antēiu, conform legi ce a creat acest corp de ómeni, și cei de al douilea, pentru că angajarea lor în serviciul de cantonieri de dincolo de Milcov este cu prerogativa de a rămāna apărați de acéstă contribuțiune.

Art. 3. Legea admisă dincolo de Milcov pentru menționata contribuțiune, care acolo se prevalēză în cifra de lei 14 este și rămāne desființată de la arātata și.(1).

---

(1) Legea din 2 Sept. 1860, pentru contribuțiunea de șosello și poduri, este acēta:

Art. I. Toți locuitorii Principatelorū-Unite, domiciliați în orașe, în tirguri și în sate, fără excepțiā de condiția socială sēu de profesie, cari nū virsta de 25 ani, și facultățile lorū fisece, sēu cari fără a avea virsta de 25 ani, administrează înșile casa și averea lorū, vor plăti o contribuție a nume pentru construcția de poduri și șosele.

Art. 2. Acéstă contribuțiā va fi de lei două-spre-șecele pe anul, pentru fie-care fără ȝesbire. Adunarea modifică cātimea acesteii dārī dupe trebuința bugetulū.

LEGE

De urmăriri în materii de contribuțiuni directe și alte venituri ale Statului.

Decret. la 31 Mart. 1862. prom. la 24 Aprilie 1862.

PARTEA I.

Indatoririle contribuabililor și drepturile implinitorilor înainte de urmărire.

Art. 1. Contribuțiunile directe se plătesc pe trimestru, în cursul celei d'înțiu luni, din să-care trimestru.

Art. 2. În cas de mörte, nevolnicie, faliment și închisöre, trimestru în care se ivesce cazul, se plătesce din averea contribuabilului, înainte de orî ce altă datorie, cu care ar fi împovărată averea datornicului.

Art. 3. Când un contribuabil plecând fără scirea Consiliului comunal, va lipsi de la locuința sa, în termen de o lună fără să fi îndeplinit datoriile sale fiscale pe trimestrul în care a plecat, Consiliul local va înștiința îndată dosirea, predând și act de constatare pentru acesta către sub-prefectul local, ca și sub-prefectul să se refere la Prefect, și acesta la Ministerul Finanelor, spre a dobîndi deslegare pentru scăderea fugarului din No. contribuabililor. — La împotrivă urmare, Consiliul Comunal local va fi supus a plăti contribuțiunea fugarului pe tot timpul pînă la dovedirea lui.

Art. 4. Consiliul comunal ce va primi pe contribuabilul diu nouă venit, fără a înștiința îndată sub-prefectarei locale, va fi supus, pentru tăcerea ce va păstra în cursul unui trimestru, a plăti contribuțiunea lui pe acel trimestru; dacă tăcerea se va păstra în cursul a două trimestre, va plăti contribuțiunea îndouită, și așa mai departe pînă la 4 trimestre (împătrite).

Penalitatea prevădută la acest art. se va aplica și asupra orî căria persöne care nefind în rația satului, sau locuind prin orașe, va găsdni mai mult de o lună pe un asemenea contribuabil, fără a înștiința pe autoritate.

Art. 5. Numai implinitori (agenți fiscalii) au dreptul a stränge și urmări contribuțiunile către Stat și decimele comunale sau municipale învoite prin legile de finanțe.

Art. 3. Sunt apărași de această contribuția: a) clerul de mir, călugării și servitorii bisericilor; b) gradele de jos, militarii de orî ce armă, pompierii, pionierii, goandarmii, dorobanșii și grănicerii, pe cât timp se vor afla sub stindardul lor; c) Militarii cari prin serviciul lor au dobîndit scutirea de impoziție personală; d) învățătorii școlclor de prin sate; e) Nevolnicii.

Art. 4. Împlinirea acestei contribuții se va face pe trimestru, de o dată cu contribuția personală, și vărsându-se în casa tesaurului public, va figura între veniturile bugetului normal.

Nu se va ține însă, ca pînă acum, casă osebită. Fondurile necesarii pentru construcția de poduri și șosele, se vor aloca pe tot anul din zisul buget, dupe proiectele făcute de Ministeriul competente, votate de puterea legislativă și sancționate de șeful statului.

Art. 5. Legiuirile ce au regutat pînă acum această contribuția sunt și rămân desființate. Iară rămășițele dupe aceste legiuiri, cari se vor găsi încă neimplinite din anii trecuți, se vor împlini.

Art. 6. Împlinitori nu potŭ cere vre o sumă de la contribuabilŭ, afară de acelea ce suntŭ legiuite și indicate prin tarifele Ministeriului de Finanțe, publicate mai 'nainte de începerea fiă-căruia semestru.

Art. 7. Tesaurul public are privilegiul înainte de orŭ-ce datorie particulară a fi plătit pentru veniturile fiscale, precum urmăză:

I. Din cereale, rŭde, băuturile, chirii sau orŭ-ce alte venituri ale datornicului;—din imobile, ori unde se va afla aceste imobile.

II. Din mobile și ori ce alte efecte și obiecte ale datorului, ori unde se vorŭ găsi.—Iar pentru acele provenite din alte venituri ale Statului, și din imobile.

Art. 8. Suntŭ escluse de măsura popririi:

a). Paturile și îmbrăcăminte necesarie datorului și familiei sale.

b). Doui trăgători de muncă, o vacă cu lapte sau patru capre, sau șese oi, sau doui râmători, dupe alegerea datorului, din preună cu nutrețul trebuincios, pentru două luni, precum asemenea și semințele trebuincioase pentru arătura sa.

c). Caru sau căruța, saca, plug sau alte asemenea trăsuri de muncă sau de transportŭ.

d). Cărțile trebuincioase unŭ comerciant, industriaș, artist, profesor, și alte pînă la concurența de 30 galb. dupe alegerea datorului.

e). Mașinele și tot felul de uelte și instrumente trebuincioase la învățatura practică, sau esersișul sciințelor, artelor pînă la valoarea de 50 galbeni, dupe alegerea datorului, éru pentru alt meșteșug sau îndeletnicire, pînă la concurența de 20 galb. dupe alegerea datorului.

f). Echipamentele militarilorŭ, dupe gradul fie-căruia.

g). Stupi cu miere, gândaci de mătase, frunđe de dușŭ pe timpul creșcerii lor, spre a nu se întrerumpe înmulțirea lor.

Art. 9. Proprietari de imobile, daca nu vor locui în proprietate, vor fi datorŭ a delega datoriels fiscale prin arendași sau chiriași.

Art. 10. Arendași și chiriași suntŭ datorŭ a popri la sinele și a plăti impozitele ce va datora proprietatea, căci în cas contrariŭ vor fi urmăriți ca și contribuabilul chiar.

Art. 11. Chiriași sau arendași mai nainte de a eși din închirierea casei, prăvăliei, moșii, pădurei, mŭră, baltă, herăstrae și altele, vor fi datorŭ cu o lună înainte de strămutare a declara Prefecturii sau sub prefecturii locale: satul, trg-ul, orașul, și mah. unde otărăsce noua aședare.

Nu se va puté rēdica, pînă nu va plăti sumele ce va datora către fiscŭ de orŭ-ce natură, pînă la trimestrul inclusiv în care se face strămutarea.

La contra urmare, chieltuiele ce se vor face cu urmărirea, și cari se vor socoti din ziua de când a părăsit vechiul domiciliu, vor privi în povara sa.

Art. 12. Împlinitorul care în curs de un trimestru nu va cere contribuțiunea de la veri unului din contribuabili în înscriși registrele sale și nu va întrebuița toate mijlocele prescrite de lege va rămăne singur răspundător către fisc.

Art. 13. Măsurile privitoare la strângerea contribuțiunilor sau orŭ-cari alte venituri ale Statului, și urmărirea cari isvorăscŭ din această împlinire, suntŭ de resortul (căderea) autorităților administrative.

Urmărirŭ.

Art. 14. Contribuabilul, care nu va rēfui datoria sa fiscală de orŭ-ce natură ar fi, în cursul celei d'ântăiși lună, a fie-căruia trimestru chiar la locul împlinitorului prin orașe, iară prin sate la casa de sfat a comunei, sau la casierul de plasă, este supus casușul de urmărire.

Art. 15. Antreprenorul de arenși de moșii, de păduri, de poduri, domenuri, șauualuri, sau orŭ-ce altă întreprindere a Statului, daca nu va rēfui datoria sa în

termenile ficsate priu contractul de arenduire sau închiriere, este asemenea supus casului de urmărire.

Art. 16. Împlinitorul nu pôte începe urmărirea de cât dupe ce va prevesti pe dator priur'o însciuțare înscrisă dupe formele imprimate ce se vor da de la Ministeriul de Finanțe.

Acestă vestire se va lipi pe ușa de intrare a casei datorului, care în termen de șee dîle va fi dator a rëfui datoria ce se cere, iară dacă impositul este pentru imobile, însciuțarea se va lipi pe ușa casei chiriășului sau arendașului.

Art. 17. Vestirea în scris de caro se vorbește în art. 16 va fi gratuită, adică fără vre o chieltuială în povara datorului.

PARTEA II.

Mișlôcele și gradele de urmărire.

Art. 18. Gradele de urmărire sunt cele ce urmeză:

I. Grad.—Prin ordonanță în scris care prevestește pe dator, ca în șee dîle de nu va plăti datoria sa, vor fi poprite și secustrate mobile și obiectele de orî-ce natură și chiar bunurile sale imobile.

II. Grad.—Pria catagrafisire în termen de șee dîle a mobilelor și orî ce alte efecte și obiecte de preț analog cu datoria și poprirea lor (secustru) sub pecetie; aședându-se tôte acestea într'una sau mai multe cam re, cari se vor închide și sigila, — din acel moment, proprietarul lor rënëbe depositariu.

La cas de a cut-za să strice peceșile puse de Agenși fiscului, adică de prefectul sau comisarul finanțial, sau casierul general, sau sub prefectul orî casierul de plasă, sau va sparge ușile sau ferestrele, orî va înștrâna din obiectele poprite, procurorul Tribunalului local îl va urmări contorm legilor penale.

III. Grad.—Prin vëndarea obiectelor sau cerealelor, orî imobilelor și altele arătate la art. 7 de către agenși fiscului, citati în alinia II-a de mai sus prin licitațiune, dupe șee dîle de la catagrafisire și poprire, iară pentru imobile dupe articolul 25 de mai jos.

Art. 19.—Faptul prevëdüt la alinia II-a și a III-a de mai sus de sub art. 18, se va esecuta dupe închiriera de proces verbal, de către una din persoanele acolo arătate cu doui martori asistenși, dupe dobîndirea autorisațiunilor învoite prin art. 21 și 25.—Procesul verbal odată încheiat, se va publica înaiute de a-probare în ocolul plăși tîrgului sau orașului unde este a se face vëndarea.

Art. 20.—Gradele de urmărire prescise în art. 18 de mai sus, se va aplica în termenile acolo prescise pînă la achitarea datorief.

Art. 21.—Chieltuiele făcute pentru urmărire, de către agenși fiscului și caro se arată în tarifa de la art. 22, nu vor produce vre un venit pentru casa statului.—El nu represintă de cât indemnizarea chieltuielilor de urmărire.

Aceste chieltueli se vor plăti tudată de către contribuabilul întărșietor.

Împlinitorul va da cuitanță imprimată din registrul cu matcă (à souche).

Art. 22.—Tarifa acestor chieltueli este următôrea:

1 leu pe și pentru urmărire prin ordonanță îndatoritôre (veđi alinia 1-ii de sub art. 18).

2 lei pe și pentru urmărire prin poprire (secustru) a obiectelor citate la art. 7 (veđi alinia 2-a de la art. 18.)

2 lei pe și pentru vëndarea acelorăș obiecte (veđi alinia 3-ea de la art. 18)

Art. 23.—Administratori sau superiori aședămintelor publice și de bine-facere, daca nu vor rëfui datoriile către Stat impuse asupra proprietășilor imobile de orî-ce natură, vor fi urmăriși dupe art. 18.

Ordonanța însë prevestitôre pentru poprire și asigurarea detoriilor fiscale în veniturile, sêu obiectele imobilele ce asemenea persoane adminiștréză, se va libera de

prefectul local, dupe un referat al sub-prefectului, sêu comisar fiscal, ori casier de plasă.

Art. 24. — Vîndarea obiectelor, cereale și alte asemenea mișcătore, se face prin autorisațiunea prefectului, daca datoria impositului derivă din contribuțiunea personală, tacsă de poduri și șosele și tacsă de patentă: iar daca derivă din contracte de arenduire, vîndarea nu se pôte face, de cît dupe autorisațiunea Ministeriului de Finanțe, urmată dupe referatul Prefectului.

Art. 25. — Vîndarea imobilelor de ori-ce natură ale datorului său ale garantului sêu, pentru despăgubirea fiscului, nu se va puté face, de cît cu autorisațiunea Ministeriului de finanțe, pe basa unei închierii a Consiliului de Miniștri, prin mișlocirea Tribun. competente în termen de două luni fiscu, și fără urmare de judecată.

Art. 26. — Daca obiectele supuse vîndării vor fi mobile, sau alte asemenea efecte, vîndarea se pôte face chiar la localul unde ele se gădescu, iară de voru fi cereale sau alte produse, vîndarea se va face în pieșile sau târgurile cele mai apropiate dupe probele ce se vor presinta.

Art. 27. — Agentul fiscului, care eșcută vîndarea, este poprit a cumpăra vre unul din obiectele mișcătore sau nemișcătore otărite pentru vîndare, sub-pedpșă de a fi supus la amendă de împătrit prețu.

Art. 28. — Agentul fiscului iscălesce actul de licitațiune chiar în fața locului, priimesce toți bani produși din vîndarea obiectelor secuestate, potrivit alinieii 2-a de la art. 18, popresce sumele ce are să plătescă datorul, atât către fisc, căt și sub-titlu de chielueli de urmărire, și dă cuitanță din registrul à souche, în mâna datorului, iară restul banilor se va da proprietarului dator. — Acesta iscălesce în actul de licitațiune, constatând operațiunea licitațiunii și rezultatul ei. La cas de opunere, agentul fiscului, ia două martori din amatoriți preșenți și constată opunerea.

Art. 29. Măsurile de urmărire suntu aplicabile asupra contribuabilului sau garantului ce înfăcișeză solvabilitate.

Art. 30. Insolvabilitatea datorului său a garantului sêu ce constată dupe ce se eșercită urmăriile prescise la alinia I-iu și II-a de sub art. 18. Acéstă constatare în orașe și târguri se face de comisarul financial, sau unde nu eșistă comisar, de sub-prefectul local, însoțit de doi martori dintre veșini, persone onorabile, și unu preotū, prin proces-verbal. — Acestū proces-verbal, trebuie a fi încredințatū de sub-prefect prin sate, târguri și orașe; iară acolo unde eșistă comisari financiali, legalizarea se face de Comisar chiar.

Art. 31. Împlinitori strângendū acele procese-verbale voru justifica pe fie-care trimestru imposibilitatea de a împlini datoria fiscală, înaintea Casierului de plasă sau înaintea Casierului general, și acesta înaintea Ministeriului de Finanțe care va autorisa rēfuirea unor asemenea contribuțiunii din sumele alocate în budgetū pentru asemenea sfirșitū (de non valeur) Din momentul ce se va constata insolvabilitatea împlinitorulū nu va eșercita nici o altă măsură asupra întărșietorului contribuabil.

Art. 32. Ori-ce dispoșiunii legiutoro, contrarii presentei legi suntū și voru fi abrogate (desființate).

REGULAMENTU

Decret, la 22 August. 1862; prom. la 17 Sept. 1862.

Asupra împlinirii și urmărilor în materii de contribuții directe și alte venituri ale Statului.

PARTEA I.

Despre îndatoririle contribuabililor și drepturile împlinitorilor.

Art. 2. §. 1. Contribuțiile directe se plătesc pe trimestru, în cursul celei d'ântei luni a fie-cărui trimestru.

§. II. Arendile de moșii, de poduri, de păduri, de domenii și ori-ce alte întreprinderi ale Statului, se plătesc la termenile prescrise prin contractul de arenduri sau inchirii.

Aceste termene se vor încunosci Agențiilor fiscale de către Ministru Finanțelor (Art. 1 din lege).(1)

Art. 3. Contribuțiunile arătate la Art. 1, §, 1 și 2, nu se vor putea strânge și urmări, de cât de către un Agent recunoscut de Ministrul de Finanțe, (vezi Art. 5 din lege.)

Art. 4. Împlinitorii nu pot cere vr'o sumă de la contribuabilii, afară de acelea ce sunt legiuite și arătate prin tarifele Ministerului de Finanțe, publicate mai înainte de începerea fie-cărui trimestru; precum și acelea care vor fi impozate de Comune și autoritate de Guvern. (vezi Art. 6 din lege.)

Art. 5. §. I. La întâmplare de morțe, nevolnicie, faliment, închisoare, dosire, încetare de comerț sau industrie, trimestrul în care se ivește cazul de asemenea natură, se plătește din averea contribuabilului înainte de ori-ce altă datorie cu care ar fi împovărată averea datorului. (Art. 2 din lege.)

§. II. În cazuri de morțe, de arestare, și faliment, impositile se vor cere mai întâi de la casa datorului, și când acesta ar refusa, atunci se va proceda la împlinirea prin urmărire după regulile prescrise la Art. 29 de mai jos.

Art. 6. Contribuabilul care ar lipsi mai mult timp de la casa lui pentru felurite interese casnice, este îndatorat a și achita mai întâi datoriile fiscale și comunale pentru timpul ce va lipsi, și a lua chitanță tipărită din registru cu mătă, pe care o va purta la dinsu ori unde ar merge, spre a justifica refuzarea datoriilor sale înaintea ori-cărui autorități sau Agent fiscal, ce ar cere asemenea chitanță.

Art. 7. § I. Contribuabilul de ori-ce categorie ar fi, voind să și strămute domiciliul în altă parte, este îndatorat a încunosci formal Prefectului, sau Sub-Prefectului sau Comisarului Finanțial, cu o lună înainte de stămutare, locul unde voiește a se statornici, neputind părăsi vechiul domiciliu pînă nu va achita contribuțiunile pînă la trimestru inclusiv în care se va face strămutarea. Asemenea îndatorire au și arendașii, sau chiriașii.

§ II. La contra urmare, cheltuielile ce se vor face cu urmărirea și care se vor socoti din ziua când contribuabilul a părăsit domiciliul, vor privi în povara lui.

§ III. Prefectul, sau sub-Prefectul, sau Comisarul finanțial, nu vor putea autoriza strămutarea de la un loc la altul a contribuabilului înscris în rol, de cât dupe împlinirea condițiilor de mai sus, sub pedepsă de a plăti contribuțiile individului strămutat pînă la finele anului în care se face strămutarea. (Dispozițiile arătate în § 1 de mai sus se raportă la Art. 11 din lege.)

Art. 8. Când un contribuabil va pleca fără știrea autorității arătate la Art. 6, § 3 de mai sus, sau va lipsi de la locuința sa în termen de o lună fără să fi

(1) Tote trimeterile din acestă regulament sunt făcute de legiuitorii.

achitat contribuțiile pe trimestru în care a plecat, Consiliul comunal prin sate și împlinatorii în orașe, vor încheia act de constatare pentru această, și în puterea lui vor cere deslegare pentru scăderea celui individ din numărul contribuabililor. La împotriva urmare Consiliul comunal va fi supus a plăti contribuția fugarului pe tot timpul ce va trece până la formarea noulor roluri (Art. 8 din lege).

Art. 9. § I. Consiliul comunal care va primi pe contribuabilul din nou venit fără să dea de știre îndată împlinatorului, va fi supus pentru tăcerea ce va păstra în cursul unui trimestru, a plăti contribuția lui pe acel trimestru; dacă tăcerea se va păstra în cursul a două trimestre, va plăti contribuția îndoită, și așa mai departe pînă la 4 trimestre.

§. II. Penalitatea prevădută prin Articolul precedent se va aplica și asupra oricărui persoane care, nefiind în rația satului său locuind prin orașe, va gădăni mai mult de o lună pe un asemenea contribuabil fără a înștiința pe autoritatea locală. (vezi Art. 4 din lege).

Art. 10. Administratorii săi superiori ai așezămintelor publice și de bine facere, dacă nu vor refuza datoriile fiscale impuse asupra proprietăților imobile de orice natură, vor fi urmăriți ca și ceilalți contribuabili. (Art. 23 din lege).

Art. 11. Contribuabilii cari se credă asupriți cu contribuțiile ce li se cer, vor putea reclama prin Sub-prefectură sau Comisarul financiar îndreptare în termen de trei luni de la publicarea rolurilor. — Acesta însă nu-i poate scuti de îndatorirea de a răspunde contribuțiile. — Dovedindu-se adevărate arătările lor contribuțiunile ce vor răspunde mai mult se vor ținea în seamă în trimestrul următor.

Art. 12. §. I. Tarifele se publică prin Monitor și prin afișe, însă prin sate afișele se lipesc pe ușa casei de sfat, iar în orașe, pe la răspântii și la intrarea bisericii.

§ II. Data zilei când se lipesc acele tarife, se adevăreză chiar cu condeiul și semnătura Perceptorului local.

§ III. De la acea zi se începe luna 1-ia a trimestrului de care se vorbește în Art. 14 al legi de urmărire.

Art. 13. Numărul total al contribuabililor de toate categoriile ce rămân buni de plată în fie-care trimestru și în fie-care Comună și Părcălăbie, se va publica prin afișe lipite la acele locuri însemnate în Art. 12 de mai sus.

Art. 14. §. I. În totă curgerea luni 1 a fie-cărui trimestru, despre care se vorbește la § 2 și 3 de sub Art. 12 de mai sus, împlinatorul este obligat prin sate a stăruia la casa de Sfat, iar prin orașe la Biroul de percepție spre a primi contribuțiile de la diferiții contribuabili înscrisi în rolul comunei sau Părcălăbii.

§ II. Această obligație nu slăbește întru nimic îndatorirea împlinatorului de a merge din 10 în 10 zile la Casierul particular de plasa pentru vărsarea sumelor adunate din contribuții.

Art. 15. §. I. În minutul primirii banilor de la contribuabil, împlinatorul este dator a înscrie în condica de chitanți în colonele respective, numele plătitorului, locuința lui, No. rolului unde este înscris, trimestru sau cîștu pentru care face plata, suma primită dupe categorii contribuțiilor și data primirii banilor.

§ II. Dupe această înregistrare tae tot din această condică, în prezența plătitorului, chitanța din față cu aceleași însemnări prescise la §. I. de sub acest Art, și iscăluindu-o o dă vărsătorului.

(Art. 84 din ordonanța Domnăscă de la Noemvrii 1860.)

§. III. Numai asemenea chitanță constituie pentru contribuabil un drept de descarcare.

Art. 16. Dupe expirarea termenului de o lună arătată în Art. 11, § 2 și 3 împlinatorul începe urmărirea prescise de Art. 18 din lege.

Art. 17. Împlinatori impositorilor se vor adresa cu blîndețe către debitorii ca să nu provoace protestații sau alte necuvințe.

Art. 18. §. I. Împlinitorii nu vor putea primi impozitele de cât în moneșile, și cursul aprobat de Ministerul finanțelor.

§. II. Moneșile găurite sau șterse vor fi refuzate. — Cele falșe se vor tăia în două încredințându-se proprietarilor.

§. III. Moneșile în aramă nu se vor primi de cât pină la valoarea (prețului) unui șfanțic.

Art. 19. Împlinitorul care în cursul unui trimestru nu va cere contribuția de la vre unul din contribuabili înscriși în registrele sale și nu va întrebuița toate mișlocele de urmărire prescrise de lege, va rămânea singur răspunător către fiscu. (Art. 12 Legea Urmăririi.)

Art. 20 Când vre un împlinitor s'ar dovedi că a împlinit de la contribuabili sume mai mari de cât cele legiuite, va fi scos și dat judecăși ca abusator de bani publici, conform legi penale.

PARTEA II.

Despre precăderea tesaurului public asupra contribuțiilor și alte venituri ale Statului.

Art. 21 §. I. Tesaurul public, casele comunale, municipale și corporale, au precădere de a fi plătite înainte de ori-ce datorii particulare a debitorilor Statului.

§. II. Tesaurul public, casele comunale, municipale și corporale exercită precăderile vorbite la §. I. de mai sus asupra obiectelor următoare:

a. Din cereale, råde, bături, chirii și ori ce alte venituri ale datornicului, produse din imobile, or unde se vor afla aceste imobile.

b. Din imobile și ori ce alte efecte ale datorului ori unde se vor găsi ele.

c. Din imobile ori unde se vor găsi. (veși Art. 7 din lege.)

Art. 22. Precăderea tesaurului asupra obiectelor de mai sus, se va exercita în ordina arătată la literile a, b, c, fără a se putea supune la urmăriri articolele arătate la litera B. înainte de cele însemnate la litera A, sau cele arătate la litera C, înainte de cele însemnate la litera a și b.

Art. 23. Cumpărătorul ori căria proprietăși nemișcătoare, trebuie, în consecința principiilor de mai sus, să se asigurese înainte de săvârșirea cumpărării, fiă priu bună tocmelă sau prin licitație, dacă contribuțiile ce privesc pe nemișcătoare sunt plătite pină în ziua vinđării; căci în cas contrariu va rămânea însuși răspunător.

Art. 24. Arendași sau chiriași sunt datorii a popri la sinele și a plăti impozitele ce va datora proprietatea chiar când prin contracte nu vor avea obligație de a plăti asemenea impozite; căci în cas contrariu vor fi urmăriși ca și contribuabili chiar (Art. 10 legea urmăririi).

Art. 25. Proprietarii sunt îndatorași deășine în sémă arendașului sau chiriașului, chitanțele de plata contribuțiilor coverite de la proprietășile d-lor.

Art. 26. Proprietarii de imobile, dacă nu vor locui în proprietate, vor fi datorii a delega datoriile fiscale prin arendași sau chiriași lor. (Art. 9. legea urmăririi).

Art. 27. Chiar când proprietarul va delega plata datoriilor fiscale către arendași sau chiriași, nu pôte fi scutit de răspundere dacă numiși vor fi insolvabili.

Despre obiectele scutite de măsura popririi.

Art. 28. Aceste obiecte sunt:

I. Paturile și îmbrăcămintea necesarie a datorului și familii sale.

II. Două trăgători de muncă, o vacă cu lapte sau 4 capre, sau 6 oi, sau două rămători, dupe alegerea datorului, din preună cu nutrețul trebuincios pentru două luni, precum asemenea și semințele trebuincioșe pentru arătura sa.

III. Caru saŭ căruța, saca, plug, saŭ alte asemenea trăsuri de muncă saŭ de transport.

IV. Cărțile trebuincioase unui comerciant, industriaș, artist, profesor și altele pînă la concurența sumei de 30 galbeni, dupe alegerea datorului.

V. Mașinile și tot felul de unelte și instrumente trebuincioase la învățătura practică saŭ esercițiul științelor și artelor pînă la valuare de 50 galbeni, dupe alegerea datorului.

Iar pentru alt meșteșug saŭ îndeletnicire pînă la concurența de 20 galbeni dupe alegerea datorului.

VI. Echipamentele militarilor dupe gradul fie-căruia.

VII. Stupii cu miere, gîndaci de mătase, spre a nu se întrerupe imulțirea lor. (veđi Art. 8 din legea Urmăririlor.)

PARTEA III.

Despre urmăriri.

Art. 29. §. I. Contribuabilul care nu va refuși datoria sa fiscală de ori ce natură la epocile hotărîte prin Art. I din acest Reglement chiar la localul împlinitorului prin orașe, iar prin sate la casa de Sfat a comuni saŭ la casierul de plasă, este supus casului de urmărire. (Art. 14 legea urmăriri).

Antreprenori de arendi de moșii, de păduri, domenuri, canaluri saŭ ori-ce alte întreprinderi a Statului, daca nu vor refuși datoria lor în termenele ficsate prin contractul de arenduire, saŭ închiriere, către casierul particular saŭ general, sunt asemenea supuși casului de urmărire. (veđi Art. 15 din legea de urmărire.)

Art. 30. Împlinitorii nu pot începe urmărirea cu cheltueli, de cât dupe ce a prevestit pe contribuabili întirzietori, printr'o însciușare înscris dupe formula No. I. (Art. 16 legea de urmărire).

Art. 31. Acest avertisment va fi fără nici o cheltuială în povara datorului.

§. I. Avertisment gratuit (fără plată) se liberăză de împlinitor și se va lipi de către el pe usa de intrare a casei datorului, la cas când acesta ar lipsi de la locuința sa, saŭ când ar refuși primirea lui.

§. II. Daca contribuțiile sunt pentru imobile, însciușarea se va lipi pe ușa casei proprietarului, saŭ în lipsa acestuia, pe aceea a casei chirieșului saŭ a arendașului.

§. III. Data lipiri avertismentului de mai sus, se va însemna chiar în minutul lipiri lui de către împlinitorul contribuțiilor. (veđi Art. 16 și 17 din lege).

Art. 32. §. I. Ordonanța prevestitoare pentru gradul I. de urmărire se liberăză de către sub-Prefect sub viđa și a Casierului particular în urmarea unui raport al împlinitorului.

Art. 33. Ordonanța pentru al 2-lea grad de urmărire, adică pentru secustrarea obiectelor arătate la Art. 21, litera A și B, se liberăză de către Prefect sub viđa și a Casierului General, în urmarea unui referat al Casierului Particular.

Art. 34. Autorisația pentru alu III-lea grad de urmărire, adică pentru vînđare, se liberăză dupe regula de mai josă adică:

a.) Daca datoria este de contribuțiile directe, vînđarea se face dupe autorisația Prefectului visată de Casierul General.

b.) Daca datoria rezultă din arendi sau închirieri, atunci vînđarea se face dupe autorisația speciala a Ministeriului de finanțe dupe un raport al Prefectului. (veđi Art. 24 din lege.)

Art. 35. Ordonanțele vorbite la Art. 32, 33 și 34 îndată ce voru sosi în Comună se voru publica de către Consiliul Comunalu prin sate, iar prin orașe de către împlinitoru, însemnănduse ziua presentării ei către datoru chiar cu slova perceptorului și a doi martori dintre vecini.

Art. 36. Ordonanțele vorbite la Art. 32, 33 și 34 se pot face și pentru mai mulți datori de odată, dacă însă acei datori vor fi locuitori din aceeași Comună.

PARTEA IV.

Despre Agenții de urmărire.

Art. 37. Agenți de urmărire sunt: Prefectul sau Casierul General, sau Comisarul financiar, sau Casierul particular. (vezi aliniatul 3-lea de sub Art. 18 din lege.)

Art. 38. §. I. Agenți citați la Art. 37 de mai sus sunt însărcinați cu punerea sub pecete a obiectelor mișcătoare ale contribuabililor, cu vânzarea lor și cu formarea proceselor verbale de insolabilitate.

§. II. Aceste însărcinări se pot îndeplini și de către alte persoane dupe delegațiile înscrise ale Agenților de urmărire, sub a lor deplină responsabilitate pentru ori ce abaters întreprinsă de acele persoane.

Art. 39. Agenți dn urmărire trebuie să fie în totu d'auna însoțiți de o comisiune (ordonanță) expresă, conform modelului No. 8.

Art. 40. Cheltuielile de transport ale Agenților de urmărire se vor mărini numai în sumele ce se vor stringe din cheltuielile de urmărire.

§. I. Tote sumele strinse de impliutori în cursul timpului de urmărire din fie-care trimestru, se vor vrsa la Casierul General prin cel Particular.

§. II. Totala sumă a banilor strinși se comunică Prefectului de Casierul General printr'unu ștat (borderou) dupe formula No. 9, cându totu odată pe lingă acelu borderou se alătură și originalele ordonanțe de urmărire.

§. III. Prefectul priimind borderoul și ordonanțele doveditoare de efectuarea urmăririlor ordonanțează fără altă formalitate asupra Casierului general.

Plata cuvenită fie-căruia Agentu ce a întreprinsu urmărirea, ordonanțează asemenea și plata costului imprimării acelor ordonanțe, costu care se va regula de Ministeru printr'unu ordinu specialu.

Art. 41. Agenți de urmărire, adică Prefectul sau Casierul general, sau Comisarul financiar, sau Casierul particular, nu pot sub nici unu cuvintu să priimască vr'o sumă de bani de la implinitor sau de la contribuabil, în contra reguli stabilită prin Art. 40, §. 1, 2 și 3 sub pedôpa de a fi dați judecați,

Art. 42. Agenți de urmărire sunt datori a ține unu registru dupe modelulu No. 10. șnuruit și sigilat.

Acestu registru va conține numai operațiile făcute în materie de urmărire.

PARTEA V.

Pentru gradele de urmărire

Art. 43. §. I. Gradele de urmărire sunt cele următoare:

1. Grad prin ordonanță prevestitoare..
2. Grad prin poprirea obiectelor.
3. Grad prin vânzarea obiectelor.

§. II. Fie-care grad de urmărire are unu termen de șeci șile (vezi Art. 18 din lege)..

Art. 44. Tarifa cheltuielilor la care sunt supuși contribuabili pentru fie-care grad coprinsu în Art. 43, sunt cele următoare:

- De unu leu pe și pentru gradul 1.
 De doi lei idem.....2.
 De doi lei idem.....3.

(Art. 22 din lege).

Art. 45. Taxele coprinse la art. 44, nu produc un venit pentru casa Statului. (vezi Art. 21. din lege).

Aceste taxe se plătesc de contribuabilii urmăriți către împlinitorul local după regulile următoare:

a.) Dacă contribuabilul nu achită datoriile sale în termenul gradului 1 de urmărire, se știe că conform legii va plăti pentru fie-care Ți, din cele Țee ale acestui grad de urmărire câte un leu pe Ți.

b.) Dacă contribuabilul va intra în al 2 grad de urmărire, adică în secnstrare, să cunoscă că conform legii, preste lei 10 arătați în Ț. a) de mai sus, va mai plăti câte lei doi pe fie-care Ți din cele Țee otărite pentru acastă din al 2 grad de urmărire.

c.) Dacă contribuabilul va intra în al 3-lea grad de urmărire, (vîndare), să cunoscă că conform legii, este obligat atăt la lei 10 ai gradului 1 litera a) de mai sus, cât și la lei 20 ai gradului al 2-lea litera b), precum și pentru fie-care Ți din cele otărite pentru gradul al 3, va plăti câte lei 2 adică: de va trece prin câte trele gradele de urmărire trebuie a plăti în total lei 50, afară din datoriile către Stat.

Art. 46. Împlinitorii sunt datorii a trece sumele împlinite din cheltuelile de urmărire, în cuitățile imprimate ce se dau din registru cu matcă pentru plata datoriilor către Stat.

Desvoltări asupra gradului 1 de urmărire, adică ordonanțe prevestitoare.

(vezi Art. 19 § 1, din lege)

Art. 47. Împlinitorii vîzînd că contribuabilul nu și răfuesce datoriile sale după înscințarea gratis coprinsă la Art. 30 de mai sus, se referă îndată către sub-Prefect, însemnând prin al său referat, numele contribuitorilor, Comuna din care sunt, No. rolului la care se găsesc trecuți, suma ce datorază după felul și natura contribuții și trimestrele pentru care se cere datoria.

Ț. II. Sub-Prefectul prin sate, iar în orașe unde există Comisariate financiare, Comisarul, îndată ce primește raportul împlinitorului, formază împreună cu Casierul particular local o ordonanță înscris după modelul No. 2 în număr doi, din care un exemplar îl înaintază îndată împlinitorului său altei persoane în care să încredere a delega dreptul de urmărire, iar cel-l-alt exemplar îl aședă într'un dosar special intitulat „Dosar pentru ordonanțele prevestitoare sau 1 grad de urmărire.”

Ț. III. Împlinitorul său persoană delegată primind ordonanța vorbită la Ț. II de mai sus, o înfățiședă la Consiliul Comunal; acesta însemnază asupra ordonanței, Țina sosiri ei, și tot asemenea face și cîndu împlinitorul său persoană delegată pentru urmărire se ridică din Comună.

Desvoltări asupra gradului al 2 din urmărire.

(vezi Art. 18 § II, din lege).

Art. 48. Ț. I. Dacă în urma ordonanței prevestitoare coprinsă la Art. 47 din acest Reglement, contribuabilul nu și va răfui datoria sa, împlinitorul se va refera iarăși către Subprefect și Casierul particular, și aceștia către Prefect, care îndată formază ordin de poprire în condițiile arătate la Art. 33 de mai sus, a mobililor și alte obiecte de preț analogu cu datoria, Modelul No. 3, și se procede la catagrafisire cum urmază:

Ț. II. Catagrafisirea unor asemenea obiecte sau mobile, se va face în sate

față cu Consiliul Comunal, datorul și împlinitorul local, iar în orașe unde sunt Comisariate, de Comisarul Finanțialcu 2 martori.

§. III. Pentru obiectele ce se vor hotărî a se pune sub sechestru (poprire) se va încheia un proces verbal dupe formula No. 4 sau 5, dupe felul datoriei, care sub-scriinduse de toate persoanele arătate la § II de mai sus, pe de o parte se va publica în coprinsul arondismentului, otărîndu-se de Agentul urmării și ziua vînzării acelor obiecte, care nu va trece peste deuce zile de la data popririi, constatată priu procesul verbal; iar pe de alta va refera pe dată la prefectură și acêsta la Ministeru de Finanțe, spre a obține autorisația de vîndare, daca datoriile vor fi din arenzî sau închirierî, iar de vor fi din contribuțiile directe, Prefectul însuși autoriză vîndarea. (veđi art. 24 din lege).

Art. 49. §. I. Obiectele proprite și sechestrate se vor include într'o Cameră și pecetluindu-se cu pecetia Sub-prefecturî sau Casierîi Particolare, se va lăsa în păstrarea proprietarului lor pînă la ziua otărîtă pentru vîndare. Din momentul puneri peceșilor, proprietaru obiectelor puse sub-poprire, rămîne depositarul lor. (veđi §. II. Art. 18 din lege).

§. II. Daca însă proprietarul nu se află de locuința sa, atunci pentru obiectele sechestrate sau poprite, se lasă copii dupe procesul verbal încheiat pentru poprire, la mâna îngrijitorului său familiei sale.

Art. 50. La cas ca depositarul obiectelor poprite să cuteze a strica peceșile puse de agenții de urmărire, sau va sparge ușile sau ferestrele, ori va înstrăina din obiecte, Procurorul Tribunalului local îl va urmări conform legilor penale. (Art. 18. §. II. din legea urmării).

Art. 51. §. I. Daca în momentul executării sechestrului său popririi obiectelor arătate la Art. 50 de mai sus, contribuabilul întîrzietor refuește datoria sa, atunci Agentul însărcinat cu urmărirea, suspendă lucrarea îndată ce i se înfățișează clițanța împlinitorului de desfacere a datoriei. Acêstă suspendare se constată printr'un proces-verbal în care se crată data și No. clițanței de refuire, suma pentru care este dată, și din ce anume a provenit datoria. (Modelu No. 6).

§. II. În asemenea casuri, contribuabilul întîrzietor plătesce chielțuiele urmării numai pentru zilele cît ea a fost în lucrare.

§. III. Daca contribuabilul nu va refui întręga sumă ce datorează pentru acea urmărire, ci numai un acont, urmărirea nu va putea fi suspendată.

Art. 52. Când agentul pentru urmărire de gradul al 2-lea arătate la Art. 48 de mai sus, nu va putea îndeplini însărcinarea din cauză că proprietarul îi refușă intrarea, el are drept pe de o parte de a orîndui un păđitor spre a nu se ascunde mobilele sau alte obiecte, iar pe de alta prin autoritatea Administrativă locală sau polițienescă va cere intrarea sa în casa datorului, și ast-fel va face inventariul de obiectele poprite față chiar și cu delegatul administrativ sau cel polițienesc.

Acêstă faptă se va constata printr'un proces verbal dupe povățuirea §. III de la Art. 48 de mai sus, și se sub-scrie de toate persoanele presente.

Desvoltări asupra gradului al 3-lea de urmărire, adică vîndarea obiectelor mișcătore.

Art. 53. §. I. Daca contribuabilul datorî nu-și va refui datoria nici în urma ordonanței de poprire coprinsă la Art. 48, Agentul de urmărire îndată ce primește autorisația de vîndare procedează la vîndarea obiectelor poprite dupe cum urmează:

§. II. Vîndarea obiectelor poprite se face prin licitație în fața Consiliului Comunal, a datorului și a împlinitorului local prin sate; iar în orașe în prezența datorului și a 2 martori.

§. III. Când obiectele supuse vîndării vor fi mobile, se vor vinde chiar în locul unde sunt așezate, iar de vor fi cereale, licitația se va face în orașul său țargul ce va fi mai cu apropiere de acea lcalitate, dupe probele ce se vor aduce

de către Agentul de urmărire, care se vor espune publicului mai naintea de ziua adjudecării; prețul ce va fi mai avantajos se va lua de temei. (Art. 26 din lege).

§. IV. Operația vânzării obiectelor mișcătoare poprite se va constata printr'un proces verbal dupe Modelu No. 7. care se va subscrie de Agentul de urmărire, Consiliul comunal, datorul și cumpărătorul.

Art. 54. Împlinitoru va asista la adjudecare și va primi pe dată atit suma datorată de contribuabil cît și chieluelile făcute cu urmărirea, dînd chitanță din registru cu matcă pentru sumele primite; iar banii ce vor prisosi din vîndări, se vor inapoia proprietarului sub-iscălitură chiar în procesul verbal vorbit la §. 4. Art. 53 de mai sus.

Art. 55. La cas de opunere din partea contribuabilului dator de a iscăli în procesul verbal pentru rezultatul licitații, sau cînd datorul nu s'ar afla de față spre a primi prisosul rezultat din vînzări, Agentul însărcinat cu urmărirea va constata cazul chiar asupra procesului verbal prin iscălitura martori a dorui din persoanele presente.

Art. 56. Este cu desăvîrșire poprit Agenților însărcinați cu vîndarea, de a cumpăra vre unul din obiectele oprite, direct sau indirect, sub-pedepsă de a fi supus la o amendă de împătrit preț. (Art. 27 din lege).

Desvoltări asupra obiectelor nemișcătoare.

Art. 57. §. I. Vîndarea nemișcătoarelor de orî-ce natură a le datorului său ale garăntului, pentru despăgubirea fiscului, nu se va putea face de cît cu autorisația Ministerului de Finance, în urma nui raport al Prefectului iscălit și de Casierul General.

§. II. Autorisația Ministerului de Finance va fi basată pe incheirea Consiliului de Ministri.

§. III. Prefectul și casierul General priimind autorisația de mai sus, o comunică Tribunalului local unde imobilul se află situat și tot o dată însemnă și numele Agentului ce urmază a asista la operația vînzări și a primi bani cuveniți fiscului și chieluelile de urmărire.

§. IV. Tribunalul îndată ce primește asemenea comunicare, stăruște ca în curs de două luni fics, și fără mijlocire de judecată, să vîndă nemișcatoru sup urmărire în prezența Agentului ce i se va însemna de Prefect, care Agent, dupe terminarea operații vîndării, primește atît bani cuveniți fiscului cît și chieluelile de urmărire, rezultate din cîte trele gradele de urmărire, și liberează Tribunalului recipisă din registru cu matcă.

§. V. Resultatul licitații și operațiile făcute în urmă, se vor face cunoscute de către Tribunal îndată către Ministerul de Finanțe (veți pentru tôte acestea Art. 25 din lege).

PARTEA VI.

Despre insolvabilitatea datorului seau a garăntului seiu.

Art. 58. Măsurile de urmărire sunt aplicabile asupra contribuabilului său garăntului ce înfățișeă solvabilitate. (Art. 29 legea urmărire.)

Art. 59. §. I. Cînd dupe urmăririle de gradul 1-ii și 2-lea se ivește insolvabilitatea contribuabilului dator, ea se constată printr'un certificat din cele impimate ce sunt în lucrare astădi pentu nevolnici, daca însă datorul are garănt, urmărirea se esercită asupra garăntului; iar daca și acesta se găsește în aceeași stare ca și datorul, atunci se încheie un proces verbal de insolvabilitate pe hirtie slobodă în 2 esemplare, dupe Modelul No. 11, care proces-verbal se va încredința de Sub-Prefect, doi marturi dintre vecini {persone onorabile, și un preot.

§. II. Aceste procedări în sate, orașe și târguri unde este Sub-prefect, se face de chiar Subprefectul, iar unde există Comisarii financiari, încredințarea se face de Comisarii, conform Art. 30 din legea urmărire.

§. III. Unul din procesele verbale cuprinse în paragraful I, se va lua de sub-Prefect, care va fi dator ale înainta Prefectului și acesta la Ministeriul de Finanțe pe lângă un borderou conform cu modelu No. 12, de unde se va da autorizații de descărcare către casierul General d'n sumele destinate prin Budgetul Statului pentru asemenea pierdere; iar cel-l-alt proces-verbal se va da împlinitorului spre a justifica pe fie-care trimestru către Casierul particular imposibilitatea de a împlini datoriile fiscală conform Art. 31, din legea de urmărire.

Art. 60. Din momentul ce se va constata insolvabilitatea, împlinitorul nu va cercita nici o altă măsură asupra întârzierii contribuabilului.

Dispoziții Generale.

Art. 61. Tarifa cheltuielilor de urmărire va fi afișată atât în biroul împlinitorului cât și în cancelariile Consiliurilor comunale.

Art. 62. Ministeriul Financelor procură Agențiilor de urmărire toate formulele trebuincioase tipărite.

Art. 63. Actele tuturilor gradelor de urmărire fără excepția pînă la autorizația de vințare, se vor imprima pe hirtie de diferite culori pentru fie-care grad de urmărire și care vor fi:

1. Înscințare gratis pe hirtie galbenă.
2. Ordonanța prevestitoare — albastră.
3. Ordonanță de poprire — roșia.

Tóte cele-l-alte acte vor fi tipărite și pe hirtie albă.

Art. 64. Cheltuielile tipării acestor acte se vor arăta într'o tarifă specială.

Art. 65. Prefecții sunt îndatorați ca în termen de 12 ore de la primirea cereri de ordonanțe de urmărire să le și expedieze, rămîind în cas contrariu răspunzători către Stat pentru ori-ce rău provenit din întârzieri.

Art. 66. Ori-când împlinitorul denunță vre un caz de urmărire, Sub-prefectul său în orașele unde există Comisarul financiar, Comisarul, revizuește rolul împlinitorului spre a se încredința dacă acel împlinitor, face denunțări pentru toți contribuabilii întârziați. La casă de al dovedi cu părtinire către vre unul, constată fapta părtiniri prin proces-verbal bine motivat și trimite acest proces-verbal prin Prefectură la Ministeriul de Finanțe spre a judeca despre gradul abaterii.

Art. 67. Se vor respinge și se vor pune în sarcina Agențiilor care a executat și împlinitorilor care a provocat:

1. Cheltueile rezultând din urmărire care n'au fost autorizate în regulă.
2. Tóte cheltueile făcute în contra contribuabililor cunoscuți de insolvabili.
3. Cheltueile escodând tarifa sau termenul duratei fie-căria ordonanțe de urmărire în contra celor hotărîte prin acest regulament.

Art. 68. Ori-ce contribuabil de la care se reclamă cheltuieli de urmărire, are drept a cere să i se arate ordonanțele în virtutea cărora au fost urmărit, precum și staturile de cheltueile acestor urmărire.

Art. 69. Împlinitorul care, înainte să se urmărească, va cere o cheltuielă mai mare de cât cele hotărîte prin tarifă, va fi scos și dat în judecată.

Art. 70. Ori-ce vințare făcută în contra formelor prescise prin acest regulament, va da loc la urmărire în contra acelor ce le au săvîrșit, și atât cheltueile făcute cât și pagubile pricinuite rămîn în povara lor.

Art. 71. Tóte măsurile Administrative și instrucțiunile contrarii Regulamentului de față sunt și rămân abrogate.

REGULAMENT DE NAVIGAȚIUNE

Pentru marina comercială a Principatelor-Uuite.

(Decret. la 2 August. 1862, prom. lu 9 August. 1862.)

Art. I. Ori-ce bastimentă de mare, spre a se bucura de privilegiile naționalității Române, trebuie să fie proprietatea unui Român care esersă tôte drepturile civile și politice, sau a unui străin, care a dobîndit drepturile de mică naturalizație, printr'o rennunciare formală și definitivă la protecția străină.

Art. II. Aceste condiții vor fi constatate printr'ună *act de Romanizație*, dupe formnla aci alăturată, și care va anuncia numele, profesia și domiciliul proprietarului, afirmarea lui că este singurul proprietar, sau împreună cu alți Români, ală căror va arăta numele, profesia și domiciliul.

Numele bastimentului, portul de unde este, locul și timpul când s'a construit, vor fi asemenea menționate în *șisul act*, care se va privi ca un act de Stat-civil ală bastimentului și valabil pentru tötă durata lui.

Art. III. Ori-ce mntare în proprietatea navei, se va trece în dosul sus-șisului actă.

Art. IV. Nava perde naționalitatea Romană, prin vîndarea totalului său a uneia din părțile sale către un străin.

Art. V. Dreptul de a ridica bandiera națională, se pôte acorda navelor de construcție străină, cnpărate de către unul sau mai mulți pămînteni, cu condiția de a plăti un drept de o jumătate galben de tonelă, și a îndeplini formalitățile sus menționate.

Art. VI. Tacsă ce se va primi pentru liberarea actului de Romanizație, numită impropriu diplomă, se va înființa dupe scara următoare:

Pentru un bastiment în jos de 100	de tonele.....	1 leu. —
Detto, detto de la 100 pînă la 200...		4 galbeni de bastiment.
Detto, detto de la 200 pînă la 300...		6 galbeni detto.

Pentru fie-care sută de tonele peste 300, un galben.

Pe lingă sumele de mai sus, vor fi încă datori să plătescă un alt galben pentru membrană, timbrul actului și alte cheltueli.

Art. VII Bastimentele de mare, naționale, nu vor putea să întreprindă un voiajiu, fără să fie cūpuite de un act, numit *congediū*, dupe modelul coprins aci, liberat de vamă și tacsat șese sfanși.

Acestū congediū va fi renoit la fiă-care voiajiu.

Art. VIII, Pentru batelele, barcele și alte destinate exclusivū la navigație pe Dunăre și pe afluenții sêi, proprietarii sau patronii vor fi supuși la plata anuală de patentă, ca și chirigi pentru trăsurile lor, și acesta proporțional cu tonajul vaselor lor.

Art. IX. Afară de aceste donă acte, toți căpitaniii sunt datori să aibă picsele următoare, prescriste prin codul comercial:

1. Rol de echipagiū (mod. No. 3).
2. Jurnal oficial de bord (" No. 4).
3. Carte de pedepsă (" No. 5).
4. Patentă de sănătate (" No. 6).
5. Inventariū al obiectelor mobile precum: lanțuri, ancore, pînze, catarturi, verguri, atât aședate cât și de schimb, care se vor afla în corabie.

Acastă din urmă piesă, care nu e prevădută de codul comercial, va servi

să constate obiectele imbarcate în porturile Principatelor-Unite și să le recunoască acelea care, cumpărate în cursul voiajiului, ar fi supuse la drepturile de importanție.

Ast-fel, unu căpitanu, care ar fi cumpăratu în străinătate obiecte de schimb de neapărată trebuință, la întorcerea sa în Principatele-Unite, le va declara la vamă și va responde drepturile. Aceste obiecte de schimb voru fi trecute de vamă în inventar și vor face parte a armamentului navei. Fără această formalitate căpitanul ar putea fi espus la plata acestor drepturi o a doua oră.

Inventariulu se face de vamă împreună cu căpitanulu său armatorulu (proprietar) și se vizază de Capulu biuroului vamal.

Art. X. Căpitanii voru fi asemenea datorii să aibă pe bord unu exemplar alu codulu disciplinar și penalu alu marinei comerciale, precum și unu codu de signale alu lui Reynolds. Cât pentru filele destinate să primescă actele Statulu civil, aceste vor fi anecate pe lângă rolul de echipagiū la care voru urma.

Art. XI. Căpitanulu portulu împreună cu unu Agentu vamal, vor visita fiă-care bastiment Românū, cabotori la fiă-care anū, navele de lungu cursu la începutulu fiă-căruia voiajiū și unele și altele, ori de câte ori, în urmă de avarie, de inomolire saū de abordagiū, au avut a face reparații mai multu saū mai pučinu importante, saū cându ar esista vr'o îndoială asupra bunei lor stări.

Acastă visitație se va face de esperji numiți printr'unu ordinū alu Prefectulu saū alu Agentulu la Constantinople, cari esperji voru depune raportulu lorū în cancelaria respectivă a localității.

Acestu raportu trebuie se fiă afirmatū prin jurământu și o copie autentică va fi dată căpitanulu navei care va fi datoru să o înfăcișese la ori-ce cerere.

Visitația navelorū pôte, la trebuință, să fiă ordonată la ori-ce locū și în ori-ce timpū, unii din neguțatori avēndu dreptulu să o pretință înainte de a încărca corabia; dar în acestu casu voru fi slobođi ei să numescă unu espertu spre a proceda la această visitație oficiosă.

Art. XII. Mediculu, directoru alu sanătăiī portulu, va constata mai înainte de plecarea unei nave, că această navă este căpuită cu tôte medicamentele neapăratu trebuincioșe, și va da căpitanulu navei unu certificatū, constatāndu îndeplinirea acestei formalități.

Art. XIII. Cartea de pedepsă, alcătuită după modelulu aci-alăturatū de tribunalulu localū, și la Constantinople de Agent, se va da în urmă căpitanulu, spre a însemna într'ēnsa ori-ce faptă de disciplină, care va fi menționată de dēnsulu, séu de sub-căpitan. Căpitanul va trece în colona pedepselorū penalitățiile de disciplină ce va fi aplicatū anume în cursulu voiajiului.

Cartea de pedepsă se va supune la viza Tribunalulu competent în porturile Principatelor-Unite, precum și la aceea a Agenției Române din Constantinople, dupe cum va fi cazul, când vr'o culpă dedisciplină se va fi comisū în intervalulu între cea din urmă pornire și sosire saū poposire.

Penalitățiile ce se voru putea aplica capitanulu meșteru saū patronulu navei, fără să se refere la autoritatea competentă, cu îndatorire d'a o informa fără întîrziere sunt:

1. Arestul pentru opt zile.
2. Reducerea rașiilor pentru trei prânđuri.
3. Șederea în virful catartulu pentru o oră.
4. Fērele pentru o ȕi.

Art. XIV. Jurnalulu oficialū de bord ca fi asemenea numerotatū, sigilatū și vizat de tribunalulu local tot dupe formula arătată în modelulu No. 4.

Căpitanii voru fi datorii, la intrarea lorū în porturile Principatelor-Unite, să înfăcișeze acestu jurnal la impiegații vamei pe dată ce acestia voru veni în navă, și în urmă va fi vizat de Șeful biuroului vamal, saū de Agenția la Constantinople.

Art. XV. Manifestul său declarația mărfurilor cuprinse în navă, va fi asemenea supus la viza Tribunalului său a Agenției la Constantinople, de către căpitanul la plecarea bastimentului său din port.

În ceea ce privește celelalte drepturi cu care sunț tacsate actele de navigație, acestea se vor plăti dupe noua tarifă în vigore.

Art. XVI. Cât pentru navele fără osebire, care în trecut și în împrejurări excepționale, au putut dobândi de la fostii Agenți la Constantinople diplome provisorii, care le autorisă să ridice bandiera Română, se va da în cunoștința proprietarilor său căpitanilor lor, și acesta prin mai multe publicații și afișări, că li se pune îndatorire de a merge în termen de un an, socotit de la data acestor publicații, sau la Constaninople sau în Principate, spre a înapoia acele diplomă și a primi în loc-le un act de Romanisație, care nu li se va libera, de cât dupe ce autoritățile competente ale Principatelor-Unite, vor constata drepturile ce vor avea acele nave de a putea continua să se bucure de naționalitatea Română; iar la casu contrariu, această facultate nu se va recunósce la navele de categoria acesta, și diplomele sau alte acte provisorii ce se vor afla în mânilor proprietarilor, se vor lua din posesia lor.

Aceste reguli și condiții se vor publica prin monitorul Statului și alte organe de publicitate, și vor fi afișate în cancelariile publice din porturile Principatelor-Unite, spre cunoștința persoanelor interesate.

DECRETU.

Din 21 sept. 1862 pentru eliberarea actelor de vânđuri silnice.

(Reglementarea art. 86, lit: a, din legea Curții de Casație).

Art. 1) Actele de vânđeri silnice a imobililor care se facu de Tribunale, ca acte judicătorești definitive și nesuspusse la Appelu, se vor elibera de adreptul de către Tribunalul care efectuăză licitațunea, fără nici uă altă întârire.

Art. 2) Depe actul eliberatú cumpărătorului se va da uă copie adeverită persoanei espropriată ca, la cadu de nemulțemire, să și poté face recursul în Casație pe temeiul Art. 86: lit: a) și în termenulú prescrissu de art. 44 din legea Organică a Curții de Casație.

Art. 3) Actulú de vânđare se va pune în lucrare de îndată, iar părții nemulțemită îi rămâne facultatea prevăntă prin Art. 77. din legea Organică a Curții de Casație.

LEGE

Decret. la 26 Ianuar. 1863, prom. la 27 Marte 1863.

Asupra patentelor.

Art. 1. Tot individul Românú sau streinú, care eserecitu în Principatele-Unite un comerțu, industrie, sau o profesie din acelea care nu vor fi coprinse în escepțiile hotărâte prin presenta lege, este supusú la contribuția patentelor.

Art. 2. Contribuțiunea patentelor este un drept fixă anual, regulat după tabelile litera A. B. C. anexate la prezenta lege.(1).

Acastă contribuție se aședă:

I. După populație și după o tarifă generală pentru industriile și profesiunile enumerate în tabloul A.

II. După populație și după o tarifă excepțională, pentru industriile și profesiunile arătate în tabloul B.

III. După mijlocele de producere pentru acele industrii, și profesii, care se coprind în tabloul C.

Art. 3. Comercierile, industriile și profesiunile, care nu sunt denumite în menționatele tabele, vor fi supuse la patentă, după analogia operațiilor său a obiectelor de comerț, și după o hotărâre specială a Ministeriului de Finance, prin concursul Comisiunei prevădută la Art. 13 de mai jos.

În fie-care cinci ani tablourile adiționale de profesii vor fi sancționate de Adunarea Legislativă.

Art. 4. Pentru profesii al căror drept variadă după populațiunea locului, unde ele se exercită, tarifele vor fi aplicate după populațiunea, care va fi fost determinată prin cel din urmă recensement.

Cu toate acestea, când în un nou recensement se va trece o comună într'o altă categorie superioară aceia în care făcea parte mai înainte, adăogirea dreptului patentei nu va fi aplicată de cât cu o jumătate în cei dintâi trei ani.

Art. 5. Patentabilul care va exercita mai multe comerțuri, industrii sau profesii, va fi supus la dreptul patentelor în modul următor:

Dacă exercită mai multe comerțuri, industrii etc. în același local, va fi supus numai la o singură taxă, cea mai redicată din comerțul sau industria sa. Dacă exercită comerțurile sau industriile e,t,c. într'una și aceeași Comună, dar în diferite prăvălii, va plăti dreptul de patentă întregu pentru comerțurile sau industria sa cea mai redicată, și oșebit jumătate pentru fie-care prăvălie, după categoria aceluși comerț sau industrie.

Dacă comerțurile sau industriile sunt ersonate în diferite Comune sau orașe, vor fi supuse la atâtea drepturi principale câte stabilimente separate are.

Art. 6. În orașele sau comunele, unde populațiunea este mai puțin de 3,000 suflete, patentabilii de clasa 7 și 8 nu vor fi supuși la acel drept al patentei, cum se vede în tarifa generală pentru profesiunile supuse la impozitul patentelor după populație.

Art. 7. Nu vor fi supuși la patentă:

I. Pictorii, sculptorii, săpătorii, (gravorii), desemnatorii și muzicii, considerați ca artiști.

II. Profesorii de bele litere, sciinți și arte, șelii de instituție particulari, editorii de foii periodice și artiștii dramatici.

III. Proprietarii cultivatorii de pământ numai pentru vîndarea și manipulația recoltelor și ródelor produse din proprietățile lor și pentru vitele ce cresc, întrețin și îngrășă.

IV. Comiții (însărcinași cu căutarea trebilor unei prăvălii, unui comptuar), și toate persoanele lucrînd cu simbrie sau cu țioa în casele, atelierurile sau magazinele persoanelor de profesiunea lor, precum și lucrătorii ce lucră în casele lor sau la particulari fără ucenic și fără prăvălie.

Nu sunt considerați ca calfe sau ucenici, femeia ce lucră cu bărbatul ei, copii neînșurați ce concură la lucrul părinților lor, și simplii salahori cu mînele, al cărui concurs este indispensabil în ecerserțiul unei profesii.

V. Persoanele care fac comerțul umblînd cu coșuri (panere) sau tave pe

(1) Aceste tablouri nu le am reprodus, fiind posedate de fie-care agentu alți fiseului.

uliși, prin pasagiuri, prin piețe, prin sate, prin bălciuri (iarमारोके). Asemenea și obiectele de consumații sau mezelicuri și alte, fără prăvălie sau maghernițe (baracă) statornice.

Cărpaci, umblătorii, sacagi și spoitorii săi reparatorii de obiecte de bucătărie.

VI. Mōșile, care nu întreprin case de nascero.

Art. 8. Toți ambulanții, aceia cari vîndu umblînd obiecte ce nu pot fi considerate ca articole de prima necesitate, (de nutriment), precum sunt cei ce pōrtă mărfurile lor pe spate (Colporteurs), tolbași de stofe, de pîndă, de sticlărie, de dantele și alții, sunt supuși a plăți jumătate din dreptul fixat al patentei pentru comercianții cari vînd asemenea obiecte în prăvălii.

Art. 9. Persōnele ce vinu provisoriu din streinătate cu diferite manufacturi și alte obiecte, și care le vînd său cu bucata pe la particulari său în total la comercianți, se vor considera ca ambulanți și vor fi supuși a plăți jumătate dreptul patentei pe un an înainte, după clasa la care sunt așezați negușătorii cu prăvălii de asemenea articole, și nu vor putea fi îngăduiți nici pe ulițe, nici pe alte locuri a vinde asemenea mărfuri, până ce nu vor justifica plata dreptului patentei cuvenită.

Art. 10. Patentele sunt nominale, și nu pot servi de cāt aceloră pe numele cărora sunt date.

Pentru asociațiile în nume colectivă, patenta se impune Șefului ce reprezintă asociația; ceilalți tovarășii vor fi supuși la patenta cu tacsa pe jumătatea dreptului fixat impus Șefului asociației.

Art. 11. Pe fie-care anu se va proceda la recensierea patentabililor prin revizuirea listelor precedente de către o comisie compusă în modul următoru:

De un delegat din partea Fiscului.

De un delegat din partea Poliției.

De un delegat al comerțului alesu.

Listele vor sta depuse în cursu de două-șeci zile la Biuroul Municipalității, ca în acest termenu părțile interesate să pōtă lua cunoștință, și să facă reclamațiunile lor, care vor fi hotărâte conformu dispozițiilor Art. 13 de mai jos.

Art. 12. Patentarii cari vor reclama în contra clasificăției său a tacsei, nu vor fi priimiți dacă nu vor justifica reclamațiunea prin veri un actu legal, registre și jurnale pentru operațiunile comerțului lor, ținute în buna regulă, său ori-ce alte documente vrednice de credință.

Art. 13. Reclamațiunile patentabililor vor fi cercetate de Prefecți și hotărâte de Ministeriul de Finance, prin concursul unei comisii compusă de:

Directorele Ministerului.

Șeful Secțiunii Contribuțiilor directe.

De doi delegați ai comerțului aleși și

Un membru Municipal.

Art. 14. Contribuția patentelor este plătitore prin a 12 parte și pe lună; cu tōte acestea ambulanții, colportorii, și ori-ce alt patentabilu, a cărui profesiune nu se exercită într'un locu statornicu, vor fi obligați d'a rēfui tacsa întrēgă pînă la finele anului, în momentul ce li se va da patenta.

Plata pe mai multe luni înainte, său și chiar pe un anu întregu, va fi facultativă pentru cei ce vor fi esersend comerțului său industria lor într'un loc statornicu.

Art. 15. Contribuțiunea patentelor este hotărâtă a se plăti pentru un anu întregu de către tōte persōnele, care în luna Ianuarie a fie cărui anu, se vor constata că exercită o profesiune imposabilă; cu tōte acestea în casu de închidere a veri-unui stabiliment, prăvălie, magasie său atelier, urmată de mōrtea comerciantului său de faliment declarat, de schimbarea domiciliului, său încetarea și restrîngerea comerțului ori a industriei sale, dreptul patentei, la care este așezat, nu se va plăti de imposabil său casa lui, de cāt pînă în trimestrul inclusivu în care s'a întimplat asemenea casu; scāderea la aceste cașuri se va

acorda în urmarea reclamației părții interesate. Acia cari vor întreprinde după luna lui Ianuarie o profesie supusă la dreptul patentei, sîntu supuși la plată, de la 1-ia și a trimestrului în care a început întreprinderea; asemenea se va face și cu acia cari întreprind o profesie de o clasă superioară acia ce vor fi eserat mai înainte și vice-versa.

Art. 16. Patentabilul ce va voi a se strămuta din orașul său Comuna rurală în care este înscris, va fi dator a se conforma dispozițiilor Art. 11. din legea de urmărire, a încunoștința, adică, Controlorului său Sub-Prefectului, ori Comisarului Financiar respectiv cu o lună înainte, locul unde voasce a se strămuta și a achita mai întei sumele ce ar datora din taxa patentei pînă la finele anului.

Art. 17. Patentele sînt valabile pentru un an, numai, ele trebuie a fi renoite și expediate în cea întei lună în care se publică tarifa patentelor.

Art. 18. Patentabilul este dator a înfățișa patenta sa ori de câte ori va fi cerută de agenții autorităților administrative și judecătorești.

I. Nimenea nu va putea formula vre o cerere, nici a face veri un act judecătorec relativ la comerțul, industria sau profesiunea sa, pînă ce mai întei nu va înfățișa patenta la care este imposat.

II. Impiegații ce ar contraveni la această dispoziție, vor fi supuși unei amende de la 100 pînă la 500 lei.

III. Urmărirea acestor amende se va face de către Procurorii înaintea Tribunalului competent.

IV. Acela care va esera comerțul său industria, fără să plătescă dreptul patentei, precum și acela care se va servi cu patenta altuia, va fi supus la îndotă taxă pentru toate lunile care va fi păgubit Fiscul.

Această îndotă taxă nu va putea covîrși îndotă taxă pe un an.

Art. 19. Patentabilul care va pierde patenta sa, va putea reclama alta duplicată prin Prefectura locală cu obligație d'a fi supus la amenda prevădută la §. 2 Art. 18 în cas d'a se dovedi că a făcut cu cea d'ntei patentă veri o întrebuințare păgubitoare Fiscului.

Art. 20. Contribuțiunea patentelor va fi aședată conform cu dispozițiile prezentei legi, cu începere de la 1-ii Aprilie 1863.

Art. 21. Dispozițiile contrarii prezentului proiect de lege vor fi și vor rămînea desființate, cu începere de la aceeași epocă.

LEGE

Decret. la 8 Ianua. 1863 prom. la 28 martie 1863.

Pentru unificarea contribuției personale și a scutiților de care urmăz a se bucura unii din contribuabili.

Art. 1. Sunt supuși la contribuțiunea personală, toți locuitorii statorniciți în sate, în tirguri și în orașe fără excepție de condiție socială sau de profesie, avînd vîrsta de 25 ani și facu tășile lor fizice (1)

Acemenea sunt supuși la contribuțiunea personală, acei cari de și n'au vîrsta de 25 ani, dar administredă inși casa și averea lor.

Art. 2. Cotitatea contribuției personale pentru vîrșnicii sau căsătoriți, se statornicește la cifra de lei 36 pe an.

Art. 3. Cotitatea contribuției personale pentru nevîrșnici și necăsătoriți, de la etatea de 20 pînă la 24 ani împliniți (cari se administredă de sine sau vor fi agonisindă vre un venit pe sîma lor), pentru epitropisiții de aceeași vîrș-

(1) După art. 842 ală C. Civ. sunt majori acia ce au etatea de 21 ani împliniți.

tă, cari se vor fi bucurind de veniturile averilor lor, se statornicește la cifra de lei 30 pe an.

Art. 4. Contribuțiunile în principiu, se vor plăti pe fie-care lună câte o a 12-a parte, (contribuabilii însă vor putea răspunde facultativ contribuțiunile înainte pe un trimestru, semestru sau și pe un an); cu toate acestea, în cazul întâi, cei ce vor întârzi plata pe fie-care lună, nu vor putea fi urmăriți de cît în termenele prescise de legea urmărilor.

Art. 5 Vor fi apărați de Contribuțiunea personală:

1-iu Clerul în genere,

2-a Patentabilii meseriași de a V-a Clasă, strarea II-a din partea de dincóce de Milcov, și cei de a III-a treptă de d'ncolo de Milcov.

De la 1-iu Aprilie 1863, de când urmează a se aplica legea patentelor acum votată, patentabilii arătați în acest Articol, nu vor mai fi scutiți de darea personală.

3-a. Tóte persónele prevădute în statul litera A aci anecat.

Art. 6. Legile și dispozițiunile Guvernamentale, care au regulat pînă acum cotitarea contribuțiunei personale și a diferitelor scutiri, sunt și rămîn desființate de la promulgarea legii de față.

LEGE.

Decret. la 11. Mart. 1863, prom. la 9 Aprilie 1863.

Pentru taxa de 10% din tóte lefile funcționarilor și din pensiunile mai mici de 500 lei pe lună.

Art. 1. Pînă la regularea definitivă a pensiilor prin o lege nouă specială pentru unificarea în tótă întinderea ambelor Țeri ce formésă Principatul Românies, se ficséză poprirea de la tóte lefile funcționarilor publici la o taxă de 10%.

Art. 2. Acéstă taxă de dece la sută se va popri și de la tóte pensiile plătite de stat, cât va trece peste suma de cinci sute lei pe lună.

Tóte pensiile de cinci sute și mai jos sunt și rămîn spărate de orice poprire.

Art. 3. Acéstă lege va avea lucrare de la 1. Ianuarie 1864.

LEGE

Decret. la 12 marte 1863, prom. la 9 aprilie 1863

Pentru unificare de taxe judecătorești în ambele Principate.

Art. 1. Legea timbrului din Moldova, promulgată la 12 Ianuarie 1856, rămâne desființată de la 1 Aprilie 1863.

Art. 2. Din aceiași ții, se întind și în districtele de peste Milcov legile țerei românesci a nume aici aretate:

A) Legea din 28 februarie 1847, pentru taxe de judecăți.(1)

---

(1) Eacă testulă acestei logiurii:

Legiure pentru adăogirea și reformarea primirei taxei de înfașare în judecată.

B) Articolele 10 și 11 din Regulament, pentru mazatură atingătoare de taxele transmiterilor cu licitațiune(2).

Prețul taxei.

Art. 1. Taxa înfățișărilor la judecătoriele țerei în pricină civile și comerciale, se legiuiesce pe fitoru dupe prețurile următoare:

a) Pentru întâia pornire la judecătoriele de întâia cercetare gableni 2 (îndoit, galb. 4. v. art. 3).

b) Pentru apelație la *Curtea apelativă de Comerț* și la Curțile apelative civile, galbeni 5 (îndoit, galb. 10, V. art. 3.)(a).

c) (abrog). Pentru apelația d'adrechtul către Domn, prin departamentul dreptății galbeni 10.(b).

Art. 2. Se deosebescă de această răspundere pricinile cari voru fi apucată a intra în cercetarea judecării, încheindu-se jurnalele pregătitoare, și se voru fi împlinit tacselo dupe cea de mai înainte legiuire.

Rînduiala dărei taxei și a primirei reclamației.

Art. 3. Reclamantul său avocatul său, vrîndu să pornescă jalbă cu corere de judecată, se înfățișează la procurorul judecătorei, plătesce taxa îndoită, adică una pentru dînsul și alta pentru prigonitorul său, pentru care de va dobindi dreptate, se despăgubesc de la acela, cu adăogirea ce va face judecătoria la alegerea cheltuelilor judecării; ia de la numitul procuror adevărînță de primire în coprindere că: „cutare pornind judecată în potriua cutărnia, pentru moșă (său ori-ce altă va fi), au plătit la această procuroră taxă legiuită, dupe care este în dreptu a-și înfățișia jalba către Presidenția acestui Tribunal“; o alătură pe lingă jalbă, și apoi dă jalba în mâna presidentului, carele numai de cât însemnează pe dinsa șioa primirei, și poruncesce prin rezoluția la registratura grefei, să o trecă în registru, să-i pue numerul dupe orînduială, și să dea în mâna reclamantului adevărînță sub a sa iscălitură, cu însemnare de leatū, lună și zi, și în coprinderea următoare: „Cutare a pornit judecată pentru moșă (său ori-ce altă va fi) la acestu tribunal al județului cutare, și plătind taxa judecării la procuroria acestui Tribunal, i s'au poprit jalba dimpreună cu adevărînța procuroriei, s'au trecutū în registru la No. cutare și i saū datū această adevărînță spre dovadă.“

Se va da dreptū Cărmuitorilor dupe la județe de a împlini până la suma de lei done sute cincî-șeci în locū de lei una sută ce au avutū dreptū până acum, dupe dispozițiile art. 11 din legiuirea îndeplinitore la partea judecătorească din anul 1836.

Art. 4. Această orînduială se va păzi și pentru apelațiile ce se vorda (la *Curtea apelativă, comercială*) și la cele-l-alte Curți apelative civile, (precum și pentru apelațiile ce se dau d'adrechtul către Domn prin mizlocirea departamentului dreptății, cu modifiție numai că în departamentul dreptății va îndeplini pe procurorul, Casierul, și pe Prezidentū, șeful departamentului, saū Directorele în lipsa celui dîntii).

Art. 5. Dovezile ce au să se dea și de Procuror și de registrator (precum

(a) Curtea apel. de Comerț din Bucuresci s'a desființatū prin art. 6 altă leg I din 10 Decem. 1863.

(b) Această aliniat e abrogatū prin art. 14 altă Conv. P. Apelațiile către Domn sunt suplinite prin recursuri la Casația, a căror taxă, pentru pricină civile și comerciale, este de 20 galbeni.

c.) Legea din anul 1852 Aprilie 22, atîngătoare de taxa vînzărilor de bună voie, prin tocmele particulare.3)

Art. 3. In privința celorlî în neputință de a răspunde taxa de judecăși, se va urma în totă întinderea Romăniei dupe alineatul allu 2-lea allu art. 46 din legiuirea Curșii de Casașione.

și de casierulū, și registratorulū departamentului dreptășii) se vor tipări într'unu numerū d'ajunsū, cu locuri deschise pe unde cere trebuința, și se vor împărși pe la tôte procuroriile și grefele judecătorești (*l'asuduse și în departamentulū Drep'tășii numerulū trebuincios pentru primirea apelașilor ce se vor da d'adrechtulū către Domnū*).

Art. 6. Dupe întărire acestui proiectū, ori-ce jalbă începătore cu pira de judecată s'ar înfășșea în departamentū, ori datū către Domnū și cu rezolușia Domnească orînduită la logofeșia, se va inapoia reclamantului cu rezolușia, iscălită de șeful Departamentului sōu Directorulō, ca să se îndrepteze reclamantului cu asemenea jalbă la prez'denșia locală, dupe ce va plăti mai întiulū taxa legiuită la procuroria de acolo.

Contabilitate.

Art. 7. Toșii procurorii de obște sunt datorī, a doua și dupe sfîrșitul fii-cării lūni să trimetșă la logofeșia pe lîngă raporturi formale, banii adunașii din taxe cu listă anume, de ce nume și în care și a luat.

Art. 8. Se îndatoretșă și prezidenșii totū într'acea și să trimetșă și D-lorū, pe lîngă adresuri și raporturi formale, liste de jelibile începătore ce au priimitū în cursulū acei lūni, și arētătore de numele reclamantului, de șioa primirei, de șirea pricinei, în pușine cuvinte și cu înșemnare împotrivă pe osebită colonă, de lucrarea făcută pentru fie-care din aceste jelibī.

(Art. 9, 10 și 11 rclativi la taxelo priimite prin departamentulū Drep'tășii sunt abogașii.)

Art. 11, în fine: Banii se vor trimite d'adrechtul la visterie ca să se facă venitū allū Statului.

Întărit cu ofșșū de la 28 fevruariū 1847, No. 181.

(2) Reg. Org. Cap VII Anex. 5. Pentru mezaturī.

Art. 10. Fiind de trebuință a se întocmi la Logofeșia cea mare, o secșia doosebită pentru corespondința ce va avea cu tôte judeșele în pricina mezaturilorū, cheltueala acestei cancelarii, precum și plata telarilorū, se va trage din banii vîndărilorū, poprindu-so cāte lei treș la sută din preșulū lucrurilorū ce se vor vinde prin mezatū, adăogānduse și cheltueala gazetelorū.

Art. 11. Cānd celū ce va fi dat vre-unū lucru nemiscătōrū allū seū la mezatū va voi pe urmă sālū ridice, cāci nu se va mulțami pe preșulū ce va eși, sau pentru vre-o altă pricină, va fi datorū a plăti mai întiulū cāte lei unu și jumetate la sută pentru preșulū la care se va fi suit acelu lucru în cea dupe urmă strigare, adăogānd și cheltueala Gazetelorū.

3) Legea din 1852 Aprilie 22, întărită cu ofșșulū No. 531:

Art. 1. De la tôte vînzările de bună voie a lucrurilorū nemiscătōre ce se vor face prin adevetșirea tribunalelorū, și pentru cari se facū tôte cuvenitele judecătorești cercetari, se va lua cate unu leū la sută din preșulū lucrului vîndutū, adicā a trea parte de cātū se ia la vînzari prin mezatū.

Art. 2. Acetșă taxă se va împlini d'odată cu adevetșirea zapisului de vînzare, și mai nainte d'a se da zapisulū afară din Tribunalū.

LEGE

Decret. la 7 Decemb. 1863, prom. la 10 Decemb. 1863.

Pentru punerea în lucrare în totă România a Condiceii de Comerțiu a Țerei Românești, desființarea Curții Apelative de Comerțiu din București, și trecerea competenței acei Curți la Curțile de Apel civile respective, în cerculă căria se va afla fie-care Tribunalul.

Art. 1. Condica de Comerțiu a Țerei Românești, cu procedura ei și legiuirea complementariă din anul 1850, Noembre 2, atingătoare de încetarea operațiilor falimentului pentru neajungere de activă, se va pune în lucrare în totă România.

Art. II. Art. 243, 303, 304, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, și 313 din Regulamentul Organic al Țerei Românești, atingătoare de natura actelor de comerțiu și de competența Tribunalelor în pricină de comerțiu, se vor aplica asemenea în totă România, și se vor publica de odată cu Condica de Comerțiu ca anexă la procedură.

Art. 314. din Regulamentul Țerei Românești, rămâne suspendat, pînă la promulgarea legii pentru constrângerea corporală. (1)

Art. III. În ținuturile unde nu se află Tribunal de Comerțiu, pricinile de natură comerciale, se vor judeca de Tribunalele civile de ăntăia instanță, cu adjuccă de doi neguțetori, luați după o listă de neguțetori ce vor plăti cea mai mare patentă, și care se va întocmi în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în Art. 305 din Regulamentul Țerei Românești.

Art. IV. Tribunalele de ăntăia instanță, în pricină comerciale, au cădere a judeca cu desevărire și fără apel, pînă la suma de lei 1,500.

Asemenea hotăriri vor fi supuse numai la Casașune în casurile specificate de legea organică a Curței de Casașune.

Art. V. Hotăririle Tribunalelelor de comerțiu, câte vor trece peste suma de lei 1,500, sunt supuse la apel către Curtea Apelativă civilă în cerculă căria se va afla fie care Tribunal.

Art. VI. Curtea de-Apelul de Comerțiu din București se desființază și com-

Art. 3. Pe la sfirșitul condiceii în care se trecă zapisele vînzărilor lucrurilor nemiscătore de bună voie, se va alcătui o scară deslușită, în rigle: a) de suma prefului vîndut; b) de numele vînzătorului, allu cumpărătorului și allu lucrului ce se vinde; c) de numărul și data ce a priimitu actulul vînzării.

Art. 4. Indată dupe sfirșitul fie-cărei luni, fie-care judecătoria va trimete la Logofeșia Dreptății listă întocmai dupe acea scară, pentru tôte vînzările de bună voie săvîrșite în cursul precedentei luni, sub iscălită lista de totul complectulul judecătoriai, și de procuri însoșita de toți banii adunați diu acăstă taxă.

Art. 5. Aceste liste ce se vor priimi de la tôte judecătoriale Principatelor, se voru trece într'o condică ce se va întocmi într'adinsu la masa adevेरirilor diu cancelaria Logofeșiei dreptății, iar banii se vor face venit la casă.

Art. 6. La sfirșitul fie-cărui trimestru adică în cursul celei de a patrulea lună, Logofeșia Dreptății va trimete la Visteria sumele ce se voru aduna în cursul trimestrului trecut, de unde este a se plăti lefile slujbașiloru adăogați cu aceeași orinduială cu care se trimitu și sumele adunate din taxa priciniloru de judecăți și a vînzărilor prin mezat. r

Art. 7 și 8 (Dispozițiuni de contabilitate a Ministe 4 lui).

Legea Const. Corp. s'a promulgat la 12 Sept. 1864. V. s.

petința ei trece la Curțile de Apel respective, conformă cu dispozițiunile Articolului precedente.

Art. VII. Guvernul va îngriji a da o edițiune oficială a acestor legi, pe care le va publica prin aceeași Ordonanță Domnescă cu care se va promulga și legea de față.

Art. VIII. Acastă lege se va aplica trei luni dupe promulgarea ei.

LEGE

Decret. la 15 decem. 1863, prom. la 17 Decem. 1863.

Pentru secularizarea averilor Monastiresci.

Art. I. Tóte averile monastiresci din România suntă și rămân averi ale Statului.

Art. II. Veniturile acestor averi se înscriu între veniturile ordinare ale budgetului Statului.

Art. III. O sumă se afectă Locurilor Sante către care erau inchinate unele din monastirile pământene, și acésta numai subú titlu de ajutorú, în conformitate cu intențiunea dedicațiunei lorú.

Acésta sumă se va mărgini în maximumú cifrei de 82 milióne lei, cursulú de Constantinopole, odată pentru totú d'auna, cuprinđendu-se în acésta sumă și 81 milióne ce Locurile Sante datorescú Țerei-Romănesci dupe st'pulațiunii anteriori.

Art. IV. Comunitățile religióse ale locurilor de josú, vorú fi datóre a da socotele anuali despre întrebuințarea veniturilor ns-șisului capitalú.

Art. V. În nici unú casú și subú nici unú cuvěntú, comunitățile religióse nu vorú putea atinge cea mai mică parte din capitalú, nici a întrebuința veniturile afaiá de destinațiunea lorú speciale, adică întreținerea bisericei ortodoxe din Oriente, și a stabilimentelor de bine facere lipite către ea.

Art. VI. Guvernulú va lua înapoi de la Egumenii greci ornamentele, cărțile și vasele sacre, cu cari pietatea strămoșilorú nostri înđestrare aceste aședăminte; precumú și documentele ce au fostú încredințate dișilorú Egumeni, și acésta conformú cu inventariile ce se găsescú în arhivele Țerei.

Art. VII. Se afectéză încá o sumă de 10 milióne lei, baní cursulú de Constantinopole, pentru fondarea la Constantinopole a unei scóle laice, și a unui spitalú, în care vor fi priimiți creștinii de tóte riturile.

Art. VIII. Stabilimentele citate la Art. VII vorú fi puse subú direcțiunea unui consiliú presidatú de către Agintele României din Constantinopole, și compusú de duoi membri Români, numiți de Guvernulú Românú, și de duoi membri aleși de către comunitățile religióse ale Locurilor Sante.

Art. IX. Guvernulú va lua măsure de a se garanta atátú capitalulú de 51 de milióne câtú și întrebuințarea veniturilorú acestui capitalú.

LEGE.

Decret. la 30 Decem. 1863, prom. la 3 Ianuarie 1864.

Pentru înființarea unei Curți de apel în orașul Focșani.

Art. 1. Se institue o Curte de apel în orașul Focșani.

Art. 2. Această Curte compusă din o secțiune, va avea sub jurisdicțiunea sa teritorială, Tribunalele județelor Putna, Rîmnicu-săratu, Brăila, Covurlui, Ismail și Tecuci.

Art. 3. Curtea de apel din Focșani va însuși aceleași căderi ce și cel-alt Curți de apel în ființă; ea va judeca toate apelurile în contra otărlilor date de Tribunalele de districte din jurisdicțiunea sa, în pricinii civile, comerciale, criminale și corecționale.

Art. 4. Tote pricinile de competența acestei Curți câte se vor găsi pendinte (însă nesorocite și nepuse în stare da se judeca) la secțiile criminale și civile alle curților de apel din Iași și Bucuresci, provenite de la districtele ce se pună sub jurisdicțiunea Curței de apel din Focșani, în ziua instalărei ei, se vor trimete în judecata acestei Curți.

Art. 5. Curtea de apel din Focșani se va compune de același personal ca și Curtea de apel secția I. din Craiova.

Ministerul public va fi reprezentat de un procuror și un substitut.

Art. 6. Emolumentele membrilor Curții, alle impiegaților grefei, alle a-prozilor și ómenii de servitiu, vor fi tot acelleași ca și alle Curții de apel secția I. din Craiova.

Art. 7. Cheltuelile de cancelariă, calculate pe acelle alle Curței de apel secția I. din Craiova, chiria localului și statul leilor se vor trece în bugetulu Ministerului justiției, pe care temei se vor repunde și banii de la Ministerul Financelor, trecându-se și în bugetul general al statului.

LEGE.

Decret. și prom. la 24 Ianuarie 1864.

Pentru înființarea Curții de Compturi.

TITLUL I.

Despre instituirea Curței de Compturi.

CAPITOLU I.

Despre organizarea curței.

Art. 1. O înaltă curte de compturi se institue în Bucuresci pentru totă Romania.

Art. 2. Curtea de compturi se compune de:

Un președinte.

Opt membri judecători.

Un procuror.

Un substitut.

Opt Referendari.

Un grefier și personalul cancelariei mai jos arătată.

Art. 3. Curtea de Compturi lucrăsa saū în adunare generală saū împărțită în două secțiuni de câte trei membri.

Art. 4. Președintele presidă Curtea în Adunare generală; asemenea el presidă ori care din două secțiuni va voi. Cea altă secțiune se presidă de cel mai vechiū dintre membri, după rëndul numirei.

Art. 5. Incheerile unei secțiuni, au potū fi făcute de câtū când vor fi față trei membri. La casū de lipsă a unui membru, secțiunea se va completa printr'unū membru din cea-l'altă secțiune, numită de Președinte.

Art. 6. Curtea de Compturi va ține regulat celū pușiuū două ședințe pe săptămăvă în adunare generală.

Președintele va putea, la casū de trebuință. a o convoca și extraordinarū în Adunare generală.

Art. 7. Curtea nu pôte ține ședințe în Adunare generală cu mai pușinū de cinci din membri sēf.

CAPITOLUL II.

Dēspre admisibilitate.

Art. 8. Președintele și membrii Curții de Compturi sunt inamovibili și se numescū de Domnitorū dupe lista de pesentație, în numărulū îndoiț de candidați, dată de Adunarea Electivă.

Art. 9. La casū de vacanță, daca Adunarea Electivă va fi în lucrare, Ministrul de Finance va refera Adunărei acestū casū, spre a procede la complectarea Curții totū dupe modulū de mai susū; iar daca Adunarea nu va fi în lucrare, atunci Domnului va numi în loculū vacantū, dupe cea din urmă listă de pesentație a Adunărei.

Art. 10. Procurorulū și substitutulū Curții sunt numiți d'a dreptul de Domnitorū dupe recomandajia Ministerului de Finance, și sunt revocabili.

Art. 11. Membri vor trebui se aibă etatea, celu pușinū de 35 ani, iar Procurorulū etatea de 30 ani; ei trebuie să fie români saū naturalizați Românū.

Art. 12. Președintele, membrii Curții și Procurorulū depunū juramintulū în mâinele Domnitorului, iar referendarii, grefierulū și cei-l'alți funcționari, înaintea Curții. Substitutulū depune juramintulu înaintea Ministrului de Finance.

Art. 13. Membrii Curții de Compturi nu potū fi rude saū cuscri între dinșii până la a 4-a spiță inclusivū.

Funcțiunea lor, precumū și aceea de Procurori, este necompatibilă cu cualitatea de Deputatū, precumū și cu ori-ce altă funcțiune retribuită de Statū.

Ei nu potū fi interesați direct saū indirectū, nici impiegați, în vre-o întreprindere saū afacere supusă la comptabilitate către Statū, saū la vre una din administrațiunile publice ale căroră scoteii sunt supuse revisuirii Curței.

Nici unul din Membrii Curții de compturi nu pôte să ia parte la cercetarea unei pricinī supuse controlului ei, în care ar fi interesatū ori elū saū vre o rudă a sa, saū cuscru până la a 4-a spiță inclusivū.

Art. 14. Membrii curții de Compturi, precum și Procurorulū ei, sunt justițiabili ai Curții de Casațiune, și se dau în judecată ca toți cei-l'alți funcționari superiori.

TITLUL II.

Despre competența Curței de Compturi și procedura ei.

CAPITOLUL I.

Despre Competință.

Art. 15. Curtea este însărcinată cu cercetarea și hotărîrea socotelilor nîngătore de veniturile Tesaurului, casierierilor generali de județe, ale regiilor și ale administrațiilor contribuțiilor indirecte, precum și cu încheierea socotelilor aîngătore de cheltueile facute de toți agenții comptabili.

Veniturile și cheltueile, fondurile și încăssuirile speciale ce isvorăscu din bugetele județelor, confirmate de șeful statului, precum și cercetarea și licuidarea socotelor caselor comunale, municipale și districtale, sîntu asemenea de competența Curții.

Art. 16. Comptabilii din ori ce ramură a administrațiunei, voru fi datori a depune socotelele lor, atăt pentru venit, cătū și pentru cheltueli, la grefa curții în termenū de trei luni dupe espirarea fiă-cărnia esserciūu anualu.

Art. 17. Comptabilii cari, la termenele arătate în art. precedentū nu vor depune socotelele, se voru chema spre înfăcișare înaintea curței, și dacā îndreptările lor nu se voru găsi valabile, se voru osindi la o amendă egală cu retribuțiunea lor, de la o lună până la trei.

Curtea va putea la întâmplare, să cēră de la Guvernū suspendarea lor pe același termenū, sau și chiarū destitueirea lor.

Art. 18. Curtea va regula și va verifica compturile care i voru fi fostū presintate; ea va statornici, prin hotăriri definitive, dacā comptabilii sînt achitați cătrec tesaurū, sau dacā au făcutū avansuri tesaurului, sau dacā i datorescu vr'o sumă.

În cele d'ântēiū două casuri, ea va pronunța descărcarea lor definitivă, sau restituirea sumelor avansate de dānșii, și va ordona anularea ipotecelor sau a secuestrelor puse asupra averei lor, sau a chezașilor lor pentru întrebuițarea sumelor a cărorū socoteli sîntu hotărîte de curte.

În alū treilea casū, ea i va condamna a plati datoria lor cătrec tesaurū, celi multū în termenū de trei luni de la data hotariri.

În tôte casurile, o copie dupe hotăririle sale va fi înaintată Ministeriului Financelor, care va ordona aducerea lor la îndeplinire prin agenții sēi specialī.

Art. 19. Curtea va putea revisui o socotelă asupra căria ea va fi datū o hotărîre defnivă, cāndū comptabilul o va cere într'adinsū și va susține cererea sa prin piese justificative dobîndite de la data încheerii; sau cāndū se va dovedi că în hotărîrea unei socoteli, s'a comisū o erōre, o scapare din vedere, sau că s'a trecutū de două ori o sumă în două părți deosebite.

Art. 20. Dacū, prin verificarea socotelor, Curtea va dobāndi încredințarea că în vre o socotelă a vre unui comptabil, sîntu plastografii, sau urme de mituire, sau deturnări (steterisire) de bani, ea va însciința îndată despre acēsta pe Ministrul Financelor și pe acela al Justiției, spre a da pe vinovatū în judecata Tribunalorū competente, conformū legilorū.

Art. 21. Hotaririle curții în contra comptabilorū se voru pune în lucrare de cătrec administrațiunile interesate. Spre acest sfărșitū Procurorul Curții de Compturi va îngriji a trāmite copie legalisata ministerelorū și administrațiunelor respective.

Art. 22. Cānd un comptabil, sau chezașul seu, va voi sa atace o hotărîre a Curții de Compturi, sub cuvēt de violare a legei sau de călcare de formă, își va îndrepta recursul cătrec Curtea de Casațiune, fară ca acest recursū să pōtā mpiedeca esecutarea otăriri Curții de Compturi. Termenul de recurs la Curtea

de Casașune este de trei luni, socotit din șioa în care s'a dat copia de hotărîre a Curții de Compturi în primirea părții interesate.

Art. 23. În toate cașurile de recursu la Curtea de Casașune, Procurorul pe lingă acestu curte înfășeședă și sprijină interesele fiscului și ale administrațiilor publice, ca reprezentant al lor legal; prin urmare, și ori ce recursu în Casașune din partea fiscului și acelor administrașuni se va adresa curții prin Procurorul ei.

Art. 24. Când Curtea de Casașune va casa o otărîre a curții de Compturi, pricina se va înapoia în cercetarea aceleiași Curți de Compturi, care în termenu cel multu de trei luni, o va înfășșa din nou în tot complectulu membriloru ei și va pronuncia.

Art. 25. Dacă Curtea va stărui în otărîrea sa de mai înainte, partea interesată va putea iarăși în termenul legiuitu de trei luni a face din nou recursu în casașune.

În casul acesta, Curtea de Casașune va judeca în secșuni unite și pronunșând definitiv asupra motiveloru recursulu, va trimite pricina înapoi la Curtea de compturi, care se va conforma întocmai.

Art. 26. Curtea nu va putea în nici unu casu întinde juridicșia sa asupra ordonatoriloru, nici a refusa comptabililoru sumele caro le vor fi plătite pe temeiulu unei ordonanșe în regulă, și întovărășită atât de cuitanșa persóneloru în dreptu, câtu și de pieselc justificative pe care ordonatorulu le va fi recunoscutu că suntu trebuincioșe pentru achitarea acei ordonanșe.

Art. 27. Unu regulamentu special va determina amăuntele de procedare în verificarea socoteliloru.

CAPITOLULU II.

Despre forma verificărei socotelilor și despre otăriri.

Art. 28. Președintele împarte lucrărilc la fie-care secșune.

Art. 29. Una din secșuni va cereșta tot ce privește la venituru și credite, precumu și la licuidarea compturiloru administrașiei generale și administrașielor districtale și comuuale, și eserșită controlulu seú asupra tutoloru comptabililoru acestoru administrașuni. Încheerca compturiloru ei se va depue Curții prin raport care va statua asupra loru definitivu în Adunarea generală.

Cea-l'alta secșune va avea în sarcina sa esaminarea și controlulu cheltueliloru, precum și privegherea registreloru datoriei publice și a pensuniloru. La casu de vre o dificultate, secșunea face raportul seú către Curte, care asemenea va statua definitivu în Adunarea generală.

Art. 30. Încheerile Curșii în Adunarea generală, precumu și otărirlc ei, se pronunșă cu majoritate absolută a membrilor preșenți. Membrii minoritășii însă suntu datori a înscri în jurnalul majoritășii părerea lor motivată.

Art. 31. Președintele Curșii primind socotelile, le împarte la membrii secșuniloru respective, și fie-care din aceștia cercetându partea ce li s'a încredinșat, o supune la chibșuirea secșunef sale, însocită de unu referatulu cu observașunile sale.

Art. 32. Daca judecătorul însarcinatulu cu verificarea unei socoteli va avea trebnișă de lămuriri, sau prin înfășșarea de acte sau prin înfășșarea comptabilulu, își va face raportul seú deslușitu către Președinte, și acesta va cere actele sau va chema pe comptabilulu.

Chemarea se va face cu o singură citașune.

Art. 33. Curtea trebuie să aibă tot-dauna, și este în drept să ceară, spre a le avea în vedere, esemplare de pe osebitele budgete alle fiă-cărui esersiculu dupe registrul datoriei publice, precumu și dupe lista de pensunile în sarcina

tesanrului, oa dupe diusele să pótă compara veniturile cu cheltuelele și regularitatea lor.

Art. 34. Defectele unei socoteli potú privi saú pe guvern saú pe contabilú; pe guvernú când elú aú ordonatú împlinirea de dări în contra legilorú, saú cá a effectuat chielueli peste marginea budgetelorú și a creditelorú.

Gásindú Curtea asemenea defecte în cercetarea unei socoteli, ea se va mărgini a le lámuri numai printr'unú jurnalú de chibsuire, care remáue apoi sá se supue Adunárei Elective odatá cu prezentarea socotelorú.

Defectele privescú pe comptabilú, cândú socotelele nu se vorú găsi asternute dupe regulá, cândú nu se vorú afla copriuse într'ánsele parte din veniturile ce ei aú încasatú saú a trebuitú să încásuiascá; când unele din condeele de chielueli nu vor fi sprijinite cu doveđi îndestulátore, precumú și pentru orí-ce altá neîndeplinire.

Art. 35. Referatulú fiá-cáruí membru raportor, în câtú privesce pe comptabil, trebuie să coprinđá apređieri de trei naturi:

1. Cea privítore la încárcările saú scáđámintele ce 'i se vor fi párut cá presintá diferitele paragrafe și articoli ai socotelilorú.

2-lea. Cea privítore la conformitatea primirilorú cu legile și documentele financiare, și a cheltueleurú cu budgetele și creditele deschise.

3-lea. Cea atingútore de apređierea validitáđii actelorú și a doveđilorú înfáđișate.

Art. 36. Când Judocata Curđii se va atinge de unú comptabilú, jurnalul chibsuirei sale va lámuri daca comptabilulú este ráfuit saú daca rămáne datorú, și la acestú din urmă casú va hotári mészurele de esecúțiune și de împlinire, precumú și termenul în care trebuie a se împlini banii.

În acest casú, Curtea își va da tot-d'auna hotárirca ei în formá de sentinđá, și acéstá orinduiálá se va pázi și la casul cândú Curtea nu va încuviința o cheltueálá ordonatá și facutá de unú Ministru saú de o altá administrațiune.

Art. 37. Copii dupe hotáririi se vor da párđilor interesate și chezașilorú lorú.

Curtea este datóre a elibera copie legalisate și chiar dupe încheerile ce nu se vor da în formá de hotáririi tutulor párđilor interesate cari le vor cere.

TITLUL III.

Despre Agenđii comptabilé asupra cárorá Curtea de Compturi are juridicțiune.

Art. 38. Sunt justiđiabili de Curtea de Compturi:

1. Tođi cassierii generalí ai județelorú și ai pláșilorú.
2. Tođi șefii biurourilorú, cari îndeplinescú tot odatá și funcțiunile de casierii pe lúngá acele biurouri.
3. Tođi casierii de regiment saú de corpuri speciale, precum și oficerii comptabilii atașáđi pe lúngá vre o administrațiune militará și carii aú o mánuire de bani publici.
4. Tođi economii de spitaluri, monastiri și așeđeminte de bine-faceri.
5. Tođi casierii Municipali.
6. Tođi priimitorii de bani din administrațiunea veniturilor indirecte.

TITLUL IV.

Despre Ministerul publicú.

Art. 39. Procurorulú fiue o listá generalá de tođi comptabilí diferitelorú Ministera și administrațiunii publice. Elú îngrijesce a cunosce și a afla daca ei aú

înfățișată socotelele lor în termenii prescriși; și cere aplicarea penalităților în contra celor ce vor întârzia a le prezenta.

Art. 40. Procurorul priveghesă esacta îndeplinire a serviciului Curții, și în casu de neurmare, adresează cererea sa înscrisă către Președintele spre a lua mesuri de îndreptare.

Art. 41. Procurorul asistă la ședințele Curții și ia concluziuni, când socote de trebuință. El este în drep a cere de a avea cunoștință de toate lucrările atin-gătoare de competența Curții și adresează Ministrului Finanelor copie dupe toate hotărârile ei.

Art. 42. Când în cercetarea unei socotele se va ridica vre o bănuială de plastografie, sau de sfeterisire, în contra vre unui comptabil, Procurorul va fi chemat în camera de chibsuire, și curtea nu va putea statua nimic în acestu casu mai înainte de a lua Procurorul concluziunile sale.

Art. 43. În lipsa Procurorului, funcțiunile lui se îndeplinesc de către sub-stitutului său.

Art. 44. Scriitorii trebuincioși în lucrările Ministerului Publicu se vor da de către Președinte dintre copiiștii cancelariei Curții.

TITLUL V.

Despre concedii.

Art. 45. Președintele nu va putea acorda concedii pe mai multu de o lună, Cererile de concedii mai mari vor fi adresate Ministrului de Finance.

Art. 46. Președintele Curții nu va putea acorda concedii de câtu pentru ca-use neapăratu necesarii și bine constatate, și numai întru câtu absența celui care 'lă cere nu causă suferință serviciului. La casu cându concediulu va urma a fi cerut de la Ministru, cererea va trebui a fi însoțită de declarațiunea Președinte-lui că serviciulu permite acea absință.

Art. 47. Veri-care Membru va lipsi fără concedii, va perde lésă pe timpul lip-sirei sale, care lésă va intra la economii; iar daca acesta lipsire va trece peste o lună, se va socoti demisionat.

Art. 48. Nici unu concedii nu se va putea acorda de câtu celu multu pen-tru două luni în cursulu unui anu.

Art. 49. Nu se va putea acorda nici cum concedii, daca nu se voru afla pre-senși, cincî din numerulu Membriloru Curții.

TITLUL VI.

Despre referendarii, grefă și Agenții Curții.

Art. 50. Referendarii assistă pe Membrii Curții în cercetarea compturilor, dau lămuririle trebuinciose Curții și Membriloru în parte, și sunt datori a face și alte lucrari în ajutorulu Curții, după însărcinarea ce le va da Președintele.

Art. 51. Referendarii se voru numi de Domnitoru dupe recomandațiunea Cur-ții de Compturi prin mijlocirea Ministrului de Finance. Ei voru trebui să aibă celu puținu etate de 25 ani și certificat că au urmatu cursulu de dreptu admi-nistrativ, sau de sciințe financiare, și să fi servitu celu puținu unu timpu de 5 ani în vre unu Ministeriu. Se voru alege cu preferință dintre șefii de secțiuni și șefii comptabilii ai acestor Ministeri.

Art. 52. Grefierul trebuie a avea etatea de 30 ani, certificat că a urmat cursul de drept administrativ sau de sciințe financiare, și un serviciu cel pu-țin de trei ani în partea judecătorească. El se va numi de Domnu după reco-mandația Curții prin mijlocirea Ministrului de finanțe.

Art. 53. El va asista la adunările generale pentru a nota opiniunile Membrilor și a redige încheierile și hotărârile Curții. El este însărcinat a ține diferite registre precum și pe acela al deliberațiilor Curții.

Art. 54. El este însărcinat a îngriji pentru păzirea și conservarea originalelor hotărâri, a face să se espeduiască dupe dinsele esemplarele și comunicațiile venite, a conserva toate actele ce i sunt încredințate și toate hârtiile grefei.

Art. 55. Compturile depuse de comptabili vor fi înregistrate dupe ordinul numărului și zilei în care au fost prezentate.

Art. 56. Grefa Curții va fi deschisă în toate zilele, afară de Duminică și sărbători legale, la orele fixate de Președinte.

Art. 57. Președintele va nota pe marginea originalelor hotărâri numele tuturor Membrilor prezenți la ședință.

Art. 58. Originalul unei hotărâri va fi scris de Membri ce au luat parte la judecată, și de Grefier; iar copiile se vor espedui sub semnătura Președintelui și a Grefierului.

Art. 59. Formula executării a hotărârilor Curții va fi redigată astfel:

„Noi (numele Prințului Domnitor), cu mila lui Dumnezeu și voința Națională Domnă României.

„La toți de față și viitori sănătate.

„Curtea de compturi n dat următoarea hotărâre:

„(Copia atârării).“

„Facem cunoscut și ordonăm la toți agenți competenți de a pune în executare această hotărâre, și la toți comandanți, și oficeri poliționesci de a da concursul lor, când vor fi legal ceruți.

„Spre încredințare, hotărârea de față s'au scris de Președintele Curții și de Grefier.“

Art. 60. Grefierul va subscri și va libera certificatele protocolite, și extractele de toate actele eșite din grefă, arhive și deposite, precum asemenea și după corespondința Curții. La casă de trebuință, Președintele va numi un ajutor de Grefier pentru asemenea lucrări.

Art. 61. Se va numi de Curte, dupe prezența Grefierului, numărul necesariu de impiegați pentru serviciul cancelariei.

TITLUL VII.

Dispozițiuni generale.

Art. 62. În fiecare an Curtea de Compturi, cu o lună înaintea deschiderii sesiunii ordinare a Adunării, va fi datore a întocmi și a publica prin Monitorul Oficial o espunere generală despre lucrările ei de peste an, însoțită și de un tablou relativ la starea socotelilor esaminate de dînsa.

TITLUL VIII.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 63. De la publicarea acestei legi, pînă în cursul de 5 ani, se acordă dispensă de condițiunea diplomei sae a certificatului cerut prin Articollii 51 și 52.

Art. 64. Ministeriul de Control se desfiinșează. Toate registrele și dosarile vor trece la Curtea de Compturi.

Toate socotelile cele vechi ale anilor trecuți se vor lua îndată în cercetarea Curții și se vor lămuri cel mult în termen de două ani. Spre acestu sfârșit se adaugă provisoriu încă două Membri și două Referendari, ale cărora funcțiuni vor înceta dupe expirarea acestui termen.

Art. 65. Dă ocau dată, la cea întâiă formare a listelor, nu se vor admîto între candidași pentru Membri la Curtea de Compturi, de cît persoanele cari se vor fi distinsu printr'un serviciu de cincî ani cel pușin, mai cu seamă în ramul financiaru, și cari vor fi ajunsu în ierarhia serviciulu pînă la funcțiunile de Membri la Curțile de Apel, Președinți de Tribunalu-i, Procurori de Curți, Membri la fosta Comisiune Centrală, Membri sau Directori la fosta E'orie a Școleur, Directori de Ministere, Prefecți de districte și Casieri Centrali.

Art. 66. Un reglement special va regula aplicațiunea legii de față.

LEGE

Decret. la 11 fevr. 1864; prom. la 13 fevr. 1864.

Pentru înființarea unui Consiliu de Statu.

CAPITUL I.

Dispoșiți generale.

Art. 1. Consiliul de Statu se află pusu lingă Puterea escutivă spre a prezenta proiectile de legi ce Guvernul va avea să presinte Adunării Elective, și reglementele administrative, relative la punerea în lucrare a legiloru.

El escerită și atribuțiuni contenciöse care i se dau de legi în materii administrative, și nu are atribuțiuni legislative⁽¹⁾.

Art. 2. Consiliul de Statu, dupe inițiativa Guvernulu, cată să fie consultat asupra tutulor legilor și regulementelor de administrațiune publică.

Art. 3. Consiliul de Statu pôte să nu fie consultat asupra proiectelor de legi relative:

1. La ficsarea Budgetulu anual.
2. La credite suplementare sau estraordinare.
3. La regularca definitiva a socoteliloru fia-cărula escerțiu.
4. La ficsarea contingentulu anual al armatei și la chiemarca claselorū sub drapelū.

Art. 4. Domnul va putea tot-d'auna retrage din deliberațiunea Consiliulu de Statu proiectele sau propunerile de proiecte ce i le-au trimisū.

Art. 5. Consiliul de statū, în ordinea ierarhici, este egalū cu Curtea de Compturi și vine îndată dupe Curtea de Casațiune.

CAPITUL II.

Compunerea Consiliulu de Stat.

Art. 6. Consiliul de Statu se află pusu sub direcțiunea și președința Domnulu.

Art. 7. El se compune:

- a). De un Vice-Președinte.
- b). De nouă Membri consiliari;
- c). De un Secretar general și doi Secretari secundari;
- d). De nouă auditori fara l'efu.

Art. 8. Ministrii potū asista la tôte lucrările Consiliulu de Statu, afară

⁽¹⁾ Atribuțiuni legislative a esceritat escopțională, de la 2 Maiu 1864 pînă la 5 Decemvrie 1864, în puterea art. 18 aliu statutulu din 2 Iuliu 1864. (Vezi și art. 5 din St.)

numai când deliberă în materii contencioase sau asupra unei acușării pornită de un Ministru în contra unui funcționar administrativ.

Ei vor avea numai votu consultativu.

Art. 9. Vice-Președintele, Membrii, auditorii, și Secretarii Consiliului de Statu se numesă de Domnă și se potă revoca.

Revocarea consilierilor va fi personală și motivată, și se va face prin Decret Domnescu în urma unui raport din partea Consiliului de Ministri.

Art. 10. Cei-l-alți impiegați ai Consiliului de Statu se numesă de Domnă, dupe recomandăția Consiliului, prin Președintele Cabinetului de Ministri.

Art. 11. Consiliul de Statu cată să fie compusă de persoane care prin capacitatea și varietatea cunoștințelor loră teoretice și practice, vor reprezenta trebuințele diverseloră ramure de administrațiune publică.

Membrii sei se voră alege dintre persoanele care au ocupatū funcțiunile: de Ministri, de Agenții ai Terei pe lingă Paturile străine, de Membri ai Comisiunei Centrale, fōstei Înaltăi Curți sau Curți Princiare, fōstei Eforii a Școliloră, de Membri ai Curții de Casațiune și ai Curții de Compturi, de Președinți, Membrii sau Procurori ai Curțelor de Apelă, de Directori de Ministere, de Rectori sau profesori de facultăți, de Inspectori Generali, de Prefecți și de Ingineri Capi.

Aceștia cată să aibă unū serviciu de șese ani celū pușinū în funcțiunā administrative sau judecătoreșe, fară a se socoti în numărul acestor ani funcțiunile cele mici ce au fostū remunerate cu mai pușinū de o mie lei pe lună.

Pentru persoanele care voră avea tot-d'odată și diploma de doctori sau licențiași în dreptū sau științe, e de ajunsū justificarea unū serviciu de patru ani numai în arătele ramuri, sau unū serviciu de cinci ani a profesiunei libere de advocatū, Medicu sau Inginerū.—Potă fi asemenea numiți Membri la Consiliul de Statu: Președinții Consilieriloră generalo de districte, Președinții Municipalitățiloră de Bucuresci, Iuși, Craiova și Galași, Directorii pămînteni ai companiiloră de căi ferate, și ai banceloră publice, dupe unū serviciu de cinci ani.

Art. 12. Auditorii se voră numi de Domnă, dupe o îndoită listă prezentată de Consiliul de Statu, dintre tinerii ce au etatea de 21 ani celū pușinū, și o diplomă într'o șcialitate.

Aceștia unindu, pe lingă condițiunile cuprinse în Art. 11. și unū serviciu cu distincțiune de patru ani celū pușinū ca auditori, se voră numi cu preferinșă la posturile vacante de Cosilieri.

Art. 13. Membrii consiliului de Statu cată să fie Români sau naturalizași Români și să aibă etatea de 35 ani celū pușinu.

Art. 14. (art. 1. l. 1864, 25 August). Funcțiunea de membru alū Consiliului de Statu este incompatibilă cu ori-ce altă funcțiune salariată, afară de funcțiunea de Profesor la Facultate, și acesta cîndū va fi îndeplinit funcțiunea de Profesor într'unū spațiu de timpū de celū pușinū șese ani.(1)

Art. 15. La intrarea lor în funcțiune, Consilierii depunū jurămētū în mâinile Domnului.

Secretarii și cei-l-alți impiegați jură înainte a Adunărei Generale a Consiliului.

Art. 16. Vice-Președintele Consiliului de Statu va putea chema în Adu-

1) Acestă articol este întrodusū prin legea, în P. St. decretată la 22 August 1864, prom. la August 1864.

Eacă textulū cellū vechiū allū art. 14. care s'a abrogatū:

„Ei (membri consiliului de Statu) nu potă fi deputași la Adunarea Electivă, și posturile loră sunt incompatibile cu ori-ce altă funcțiune publică salariată.

„Generalii armatei potă fi numiți consilieri de Statu; însă ei se voră considera ca afară din cadru, și primescu numai lēfa de Consilieri, fără a-și perde dreptulū de vechime.“

narea generală, sau în adunările parțiale ale comitetelor, pe orî ce persóne sau funcționari, distinși prin cunoștințele lor speciale, spre a-și da opiniunea lor asupra cestiunilor ce li s'ar pune.

CAPITUL III.

Procedura consiliului de Stată.

Art. 17. Otăririle Consiliului de Stată se iaă în Adunarea sa generală.

Art. 18. Adunarea generală a Consiliului de Stată se va presida de Domnă. În lipsa Domnului, Vice-Președintele îi va ține locul.

Când și Vice-Președintele va lipsi, îi va ține locul cel mai vechiă dintre Consiliari.

Art. 19. Consiliul de Stată nu va putea delibera în Adunare generală, dacă nu vor fi prezenți șapte cel puțină din membrii sei, socotindu-se și Vice-Președintele.

La casă de împărțire a voturilor, votul Vice-Președintelui va fi preponderent.

Art. 20. Consiliul de Stată se va împărți în trei Comitete; fie-care Comitetă va fi compusă de trei membri.

Cel mai vechiă dintre Membrii fie-căruia Comitetă va presida Comitetul.

Art. 21. Vice-președintele Consiliului de Stată va putea presida orî-care din Comitete, și în casă de împărțire a voturilor, votul său va fi preponderent.

Art. 22. Căto un Secretar va fi alăturat pe lângă fie-care Comitetă.

Art. 23. Comitetele vor fi însărcinate cu prepararea lucrărilor și cu instrucțiunea generală, fără însă a-și putea da opiniunea lor în cestiuni de natură contencioasă.

Art. 24. Propunerile sau proiectele de legi și de regulamente se trimită de Domnă sau de Președintele Consiliului de Miniștri către Vice-Președintele Consiliului de Stată.

Acesta împarte diferitele aceste lucrări între Comitetele Consiliului, având în vedere atât egalitatea împărțirii sarcinilor, cât și specialitatea Membrilor din Comitet.

Art. 25. Tóte cele-l-alte cestiuni, care intră în atribuțiunile Consiliului de Stată, se trimită tot Vice-Președintelui Consiliului de Stată, de către Președintele Cabinetului Miniștrilor, și se împartă între diferitele comitete.

Art. 26. Reclamațiunile aridicate de particulari pentru apărarea intereselor lor, în casurile anume determinate de legi, se potă adresa direct la Consiliul de Stată dacă acei particulari au reclamat mai înainte la Ministrul respectivă și n'au dobândit îndestulare în timpă de 15 zile, cel mult, de la data priimirei reclamașei.

Consiliul de Stată va intra direct în esaminarea unor ascmeni reclamașuni.

Art. 27. Secretariul fie-căruia Comitetă va prepara lucrările ce suntă a se discuta în Comitetă, și va aduna elementele trebuincioșe în discuțiune, mai alesă pentru cestiuni contencioșe.

Art. 28. Vice-Președintele va însărcina pe auditori cu diferite lucrări privitoare la Comitete sau la Adunarea Generală a Consiliului.

Art. 29. Fie-care lucrare, care s'a terminat în Comitetă, se va supune la deliberarea Adnării generale.

Un membru al Comitetului va face un raportă asupra lucrărei, și va susține discuțiunea în Adunarea generală.

Art. 30. Proiectele de legi și orî ce alte lucrări ale Consiliului de Stată, discutate și priimate în Adunarea generală, se vor adresa Miniștrilor prin Vice-președintele Consiliului de Stată.

Art. 31. Domnul său Preşedintele Consiliului de Miniştri vor putea înapoi a Consiliului de Stat o lucrare a sa, cu nouă observaţiuni, pentru ca Consiliul de Stat să-şi dea încă opiniunea sa.

Art. 32. Când o lucrare a Consiliului de Stat se va adopta de Puterea executivă, Decretul ce se va da asupra ei va purta formula: „auzind şi opiniunea Consiliului de Stat.“

Proiectele de legi, ce au a se da în deliberarea Corpului legiuitor, vor putea asemenea purta aceeaşi formulă.

Art. 33. În materii contencioase, când se atinge interesul unui particular sau persoane juridice, otărirea Consiliului de Stat nu închide drumul jurisdicţiunei Tribunalelor ordinare, de cât în casurile care anume se vor determina de lege, sau în casu când părţile vor da înscrisă mulţumire pe otărirea Consiliului.

Art. 34. Asupra unei otăriri definitive, sau asupra unei încheieri consultative a Consiliului de Stat, partea nemulţumită în materie contencioasă, va putea cere, în terminu de trei luni de la comunicarea otăririi sau încheierii, revisuirea acelei otăriri sau încheierii, în casurile următoare:

a). Când otărirea e efectul unei erori de fapt, care rezultă din actele şi documentele ce s'au prezentat.

b). Când în urma dărei hotărîrii s'au descoperit noue documente, care pot să schimbe starea cauzii.

c). Când prin otărire s'a dat mai mult de cât s'a cerut.

d). Când otărirea s'a dat cu călcarea formelor cerute de legi şi regulamente.

Art. 35. În materii contencioase şi de disciplină, unul din membrii Consiliului de Stat, va putea fi însărcinat a face anchetă la faţa locului.

Art. 36. Deliberaţiunile Consiliului de Stat atât în Adunarea generală cât şi în Comitee, nu sunt publice.

În materii însă contencioase şi de disciplină, deliberaţiunile în Adunarea Generală sunt publice, şi fie-care din părţi se va putea apăra verbal sau înscris, direct sau prin avocat. În aceste materii, Comiteetul va putea chema pe părţi înaintea sa spre a le lua interogatoriul sau a le cere ori-ce informaţiuni.

Art. 37. Nu vor putea pleda înaintea Consiliului de Stat, ca advocaţi, de cât acei cari pot pleda înaintea Curţii de Casaţiune.

Art. 38. În materii contencioase şi de disciplină, Consiliul de Stat, în Adunare generală, va putea să otărască, înainte sau dupe ce va asculta pe partea reclamantă sau pe apărătorul său, şi mai înainte de a încheia lucrarea, ca să ceară informaţiunile trebuincioase de la Miniştri sau de la cei-l-alţi agenţi administrativi.

În asemenea materii, unul din Membri va fi însărcinat de Vice-Preşedintele a îndeplini în Adunarea generală, funcţiunea de Minister public, şi va lua concluziuni. Acest Membru nu va putea lua parte la vot.

Art. 39. Vice-Preşedintele Consiliului de Stat va regula ordinea zilei în adunările generale, şi va chema pe părţi în materii contencioase şi de disciplină.

Art. 40. Chemarea părţilor se va face prin o singură citaţie.

Art. 41. Tote hotăririle Consiliului de Stat în Adunarea generală, sau în Comitee, se vor lua dupe majoritatea voturilor.

Minoritatea îşi va forma înscrisă opiniunea sa.

Art. 42. Un regulament interior, dat în forma reglementelor de administraţiune publică, va regula mai pe larg cele relative la disciplină, la ordinea şi la specificarea lucrărilor pe comitee,

CAPITUL IV.

Atribuțiunile Consiliului de Stat.

Art. 43. Consiliul de Stat, afară de misiunea ce are de a prepara proiectele de legi și de reglemente, va mai avea în special atribuțiuni relative la materii de administrațiune, și atribuțiuni relative la materii contencioase.

a). Atribuțiuni relative la materii de administrațiune.

Art. 44. Consiliul de Stat va putea fi consultat asupra tuturilor cesțiunilor administrative, care i se vor pune de Domn și de Miniștri.

Art. 45. El va putea fi consultat mai ales:

a). Asupra redactării contractelor de arendire ale averilor Statului său stabilimentelor publice, și a altor contracte de întreprinderi publice:

b). Asupra neînțelegerilor și dificultăților ivite în aplicarea acelor contracte.

c). Asupra închirierilor sau vinderilor obiectelor Statului.

d). Asupra reglementelor de poliție și igienă publică.

e). Asupra conflictelor ivite între autoritățile județene, comunale sau municipale; precum și asupra conflictelor de atribuțiuni dintre autoritatea administrativă și cea judecătorească.

f). Asupra cererilor de estradițiune.

g). Asupra cererilor de naturalizațiune.

h). Asupra concesiunilor de drumuri ferate, de canale și altor întreprinderi de lucrări publice.

i). Asupra formării stabilimentelor de utilitate publică, și în fine.

j). Asupra tuturilor cesțiunilor care i se vor însemna prin legi și regulamente.

Art. 46. Consiliul de Stat va exercita un drept de disciplină asupra funcționarilor de ramura administrativă, care i se vor deferi de Domn și Miniștri.

Art. 47. Pedepsele disciplinare, ce Consiliul va putea propune, vor fi: mustrarea, suspendarea provizorie de la o lună pînă la trei, sau revocarea.

Mustrarea se va putea pronunța și fără a se asculta inculpatul.

Suspendarea provizorie și revocarea se vor propune, dupe ce se va asculta inculpatul, în modul prevăzut la Art. 37, 38 și 39, și se vor executa, dupe ce mai întîtî se vor supune prin Ministeriul respectiv, la aprobarea Domnului. (1)

Art. 48. Consiliul, afară de pedepsele disciplinare ce poate propune, sau fără chiaru a propune o asemenea pedepsă, își va da opiniunea sa, dacu actul imputatului funcționarului este de natură a da locu la competența instanțelor judecătorești.

b) Atribuțiuni relative la materii contencioase.

Art. 49. Consiliul de Stat va putea judeca, ca primă sau ultimă instanță, toate cauzele de natură contencioasă administrativă câte i se vor atribui prin o anume lege.

Art. 50. În toate celelalte cauze, în care Consiliul de Stat va fi chemat a judeca cesțiuni prin care se atingă interesele unui particular, otărîrea Consiliului va avea caracteru consultativu, conformu cu cele regulate la Art. 34.

Art. 51. Particularii, sau și alte persoane juridice a căror interese se află vătămăte prin o măsură administrativă, potu reclama la Consiliul de Stat:

a). În contra otărîrilor Miniștrilor date cu escesu de putere sau cu călcarea legilor și reglementelor în ființă.

b). În contra otărîrilor, sau actelor de executare ale Prefecților, sau altor Agenți administrativi, date cu călcare de legi sau regulamentare.

(1) Vezi și art. 492 din Pr. C. Penale.

c). În contra otăririlor comisiunelor de lucrări publice.

Art. 52. Particularii se pot adresa direct la Consiliul de Stat, spre a cere interpretarea unui decret, ordonanțe sau regulament, date în materii administrative, dacă însă cererea se referesce la unu sau mai multe puncte din acel decret, ordonanță sau regulament, prin care s'ar atinge un interes al lor particular, și dacă acea cerere nu este relativă la o otărire a Consiliului de Stat, dată în materie contencioasă și sancționată odată de Domn.

Guvernul va putea cere asemenea interpretări, când el va fi în contactul de interes cu particularii.

Art. 53. În nici unul din casurile sus citate (Art: 51, 52) recursul înaintea Consiliului de Stat, nu poate suspenda executarea otăririlor administrative, afară numai dacă Comitetul la care a fost trimisă cererea, sau însuși Guvernul va regula expresu acea suspendare.

Art. 54. Otăririle Consiliului de Stat în materii contencioase se citesc în public, se transcriu într'un registru special, și se vor înaintea Ministrului respectiv.

Art. 55. Dacă otărire este definitivă, sau dacă se dă cu mulțumirea părților, conform cu cele prevăzute la Art. 34, se va executa prin Ministerul respectiv, sau direct, sau prin Decret Domnesc.

Art. 56. Poliția audiențelor Consiliului de Stat, în materie contencioasă și de disciplină, este încredințată Vice-Președintelui.

Art. 57. Membrii Consiliului de Stat, pentru crimele sau delictele relative la atribuțiunile funcțiunei lor, sunt justifiabili înaintea Curței de Casație.

CAPITOLU V.

Despre cong.dii și vacanță.

Art. 58. În fie care an Consiliul de Stat își însemnează, cu încuviințarea Domnului, epoca vacanților, care nu pot trece peste două luni în tot cursul anului.

Art. 59. Pentru timpul vacanților se va trage la sorți un Comitet, compus de trei membri, care va îngriji de espeduerea afacerilor urgente.

Fie-care membru nu poate figura în Comitetul vacanților, mai mult de cât odată la trei ani.

Art. 60. Congediul ce nu va trece peste opt zile, se va acorda membrilor Consiliului de Stat de Vice-Președinte; congediul ce va trece peste acest termen se va acorda de Domn, dacă cererea va fi sprijinită de declararea Vice-Președintelui că nu va suferi serviciul.

Art. 61. Nu se poate acorda congediul ce va trece peste două luni într'un an.

Când acest termen va trece, Consiliarul se va considera ca demisionat.

Art. 62. Secretarii, auditorii, și cei-l-alți impiegați își cer congediul de la Vice-Președinte.

Art. 63. Orice absentă, fără congediul, sau fără a fi justificată printr'un certificat de bolă, trage după sine pierderea remunerării pe tot timpul absenței.

Art. 64. La finele fie-cari luni, Vice-Președintele va înfațișa Domnului un extract de lucrările Consiliului și de lipsele motivate sau nemotivate ale membrilor săi.

Art. 65. La finele anului, se va forma un tablou de toate lucrările Consiliului de Stat de peste an, care se va publica prin Moșitorul oficial.

LEGE

Decret. la 18 Mart. 1864, prom. la 27 Martie 1864.

Pentru inmormintări.

Art. 1. Tóte culturile suntú datóre a'și întocni cimitiruri pentru inmormintare, in depártare, cel puținú, de 200 metre de la marginea fic-cáruia orașú saú satú.

Art. 2. Indată ce se vor înființa asemenea cimitiruri, nu se va mai putea face nici o inmormintare în biserici, templuri, sinagoge, spítaluri, capele, în nici un edificiu unde se aduná credincioși de ori ce religie pentru celebrarea cultului lorú, nici chiar afará din aceste edificii, dacă aceste locuri s'aflá în ocolul orașelor și satelor.

Art. 3. In ori-ce cimitiriu creștinú, va fi admisú a se inmorminta, saú în parte saú în morminte de familii, ori cine, fără osebite de ritú. Asemenea se va admite în cimitirul ortodocsú a se inmorminta și acei morși de alte religii, pentru care nu vor fi cimitiruri speciale.

Art. 4. Acéstá lege se va executa pentru Bucuresci cel mult în termenú de un anú de la data promulgárei ei, de optú-spre-dece luá pentru cele-l'alte orașe ale țerei, și de trei aní pentru sate, fără a se opri satele a face mai înainte chiar cimitiruri, de vorú voi.

La casú de neexecutare a acesteí legi, în termenile arátate mai sus, Municipality, și la neurmare din parte-le, Departamentulú competente, va înființa cimitiruri pe conta coreligionarilorú nesupuși.

Art. 5. Pretintindinea unde Statulú are moși în apropierei de orașe saú sate, Guvernulú este autorisatú a da localú gratisú pentru asemenea trebuițe.

Art. 6. Cimitirurile actuale se vor menține îngrádite în termenú de cincispre-dece aní, afará de casuri cândú mormintele s'ar deșerta de părțile îndrituite; dupe acestú termenú ele vorú putea primi o altá destinațiune.

O singurá escepțiune se va face în favorea acelorú cimitire din orașe, care, de către respectivele autorități comunale, se vor destina a fi prefácute în piețe saú grádiní publice, însă dupe strémutarea mormintelor.

LEGEA COMUNALĂ

(Decret. la 31 Mart. 1864, prom. la 1 April. 1864.)

CAPITOLUL I.

Formarea comunei.

Art. 1. Tóte satele, orașele și oráșelele (têrgurile) Románici, vor forma pe viitor comune îndependente, supuse legei de față.

Comunele se împartú în comune rurale, compuse din unul saú mai multe sate, cáttune etc., și în comune urbane, adică orașe și oráșele.

Art. 2. Comuna îngrijesce singurá interesele sale și se administrá de sine în margina legilor. Ea formézá o persóná juridică.

Art. 3. Tot locuitorul face parte dintr'o comuná și contribuie la sarcinele comunale. Acei carii locuescú afará de un centru de populațiune, suntú îndatoriți sá se înscrie și sá facá parte din comuna ce i s'apropiatá de locuința lor.

Art. 4. Nici o comună nu va putea număra mai puțin de una sută familii sau cinci sute locuitori.

Satele care nu vor ajunge la acest număr, precum și satulele și locuțiile isolate, se vor uni cu comuna ce a nu i apropiată.

Satele care, având mai puțin de una sută familii, ar declara că pot să susție singure sarcinile comunale, se vor putea recunoaște ca comune.

Art. 5. Nep tînd o comună purta și gura t'te sarcinile ce îi sînt impuse, va avea dreptul să se întrîmîșca cu una, sau mai mul e comune vecine, spre a forma nouă o singură comună în p'vința ac lor sarcini.

Asemenea și că d administrația a unei comune ar întâmpina dificultăți din cauza prea marelui întinderii sau prea marelui număr de familii domiciliate în întrul ei, comuna se va putea subdesparți în mai multe secțiuni, dar care totuși, în interesele cele mari și în raporturile sale esteriore, va înfațișa una și singură comună, și va avea o unitate de administrația .

Nici o întrunire sau deslipire a unei comune nu se va putea face de cît din trei în trei ani, socotindu-se de la antîia clasificare.

Art. 6. Tote întrunirile și deslipirile despre care se va besce în Articolul de mai sus, nu se vor putea efectua de cît dupe următoarele moduri:

Consiliul comunal, despre care se va vobi mai la vale, al comunei care ar dori întrunirea sa cu o altă comună, sau deslipirea uneia din părțile sale, va fi dator a examina prealabil chestiunea, consultând și pe cei mai impuși dintre contribuabilii comunei. Asemenea consultare se va face și de catre Consiliile celor alte comune interesate în cost uno.

La casu de învoirea tutulor părților interesate, Consiliile comunale respective vor co istata decisiunea luata prin un procesu verbal, care se va aduce la cunoștința Pref-ctului; Prefectul, în urma ch'bsuirii făcuta cu comit ul p rmanent, va raporta Ministeru ui de Interne, spre a se întări lucrarea prin Ordonanță Domnăscă, iar la casu de contestațiune din part a uneia din părțile interesate, chestiunea se va supune aprobării Comitetului permanent de district, rămîind decisiunea definitivă la acest d u urma.

Comitetu ũ peruan nt, aflînd nedom riro în otirirea chestiun ũ, va putea numi o Comisiune consultativa compusa dintre membrii cei mai luminați ai comunelor interesate; acea Comisiune intrunindu-se cu consilele comunale respective sub-precădina Sub-prefectului aronlimentului în care se afla comuna care cere întrunir a sau deslipirea, va espun rezultatul deliberațiunei printr'un precript-verbalu, care se va comunica Comitetului permanent.

Art. 7. Ori ce întrunire sau deslipire de comună ar modifica circoscripțiunea unu district, nu se va putea pronuncia de cît prin o lege.

Art. 8. Averea proprie a comunei înticgi, sau a unei părți din comună care se întranesce cu o altă comună veciuă rămăue a sa proprie.

Art. 9. Clasificarea comunelor în rurale și urbane, dupe cuprinderea Art. 1-ũ, se va face de catre Guv u și se va snpune Camerei în cea antîiu sesiune promulgar a acesteia legi.

Nici o schimbare în clasificarea acestora nu se va putea apoi face de cît în interulu de cinci ani, tot prin lege.

CAPITUL II.

Datoriile Comunelor.

Art. 10. Fie care comună este datore a avea o casă a comunei numită Primărie.

Art. 11. Fie care comună este datore a îngriji de cultulu, de biserica sau de bisericile religiunii la care aparține. Ea este datore a plăti pe preoții și ser-

vitorii bisericelor sale. Nimeni însă nu este îndatorat să contribuie pentru serviciul unui cultu care nu este alu său.

Art. 12. Contribuțiunea pentru serviciul cultului va fi deosebită de celle alte dări.

Art. 13. Fie care comună este datore a îngriji de neputincioșii sêi și de copii găsiți.

Art. 14. Fie care comună va fi datore a avea una sau mai multe școle de băeți și de fete, cónformu dispozițiilor legii de instrucțiune publică.(1)

Art. 15. Fie care comună urbană va avea unu corp de pompieri bine disciplinați, instruiți la meșteșugul lor și înarmați.

Art. 16. Fie care comună urbană de la 6,000 locitori în sus va îngriji a avea unu spitalu pentru bolnavi sau scăpătați, în mărginile trebuințelor și mijlocelor sale, dacă nu există spitalul centralu, și fără a se prejudica subsidiile ce asemenea spitalu comunalu ar primi din casa județului său a Statului.

Art. 17. Fie care comună rurală de la 500 locitori în sus, va fidatore a avea tauri, armăsari și berbeci de soiū, pentru îmbunătățirea vitelorū.

Asemenea fie care comună rurală este datore a avea o grădină de plantațiune pentru respîndirea dușilor (aguzilor).

CAPITOLUL I.

Compunerea autorității comunale

Art. 18. Fie comună este reprezentată prin unu consiliu comunalu, a căruia compunere, alegere și atribuțiuni se determină mai josū.

Administrațiunea trebilor fie căria comune este încredințată unei persoane care pōrtă numele de *Primarul Comunei*.

Atribuțiunile acestui magistrat se vor determina mai josū.

Art. 19. Consiliulu comunalu se compune de cinci membrii sau consiliari în comunele pină la 1,500 locitori:

De 7 membrii sau consiliari în acele de la 1,500 pină la	3000 locuit.
De 9 — — — — — 3,000 —	5000 —
De 11 — — — — — 5,000 —	15,000 —
De 13 — — — — — 15 000 —	30,000 —
De 15 — — — — — 30,000 —	50,000 —
De 17 — — — — — 50,000 —	în sus.

Art. 20. Nu potū fi consiliari în comunele urbane cei ce nu știū scri și citi.

CAPITUL IV.

Despre alegătorii comunali.

Art. 21. Membrii Consiliilor comunale se alegū directū de către adunarea alegătorilor comune.

Art. 22. Suntū alegători în comună:

a). Români ce se află în condițiuni stipulate prin legea de față.

b). Străini cavi vorū fi dobândit împământenirea mică.

c). Toți aceștia vorū trebui să aibă vârsta legiuită, să fie domiciliați în comună cu șese luni înainte și să plătescă către Statū contribuțiunea directă în următorea proporțiune:

În comunele rurale o dare către Statū de lei 48.

În comunele urbane, de la 3000 la 15,000 locitori, lei 80.

În acele de la 15,000 în susū, lei 110.

(1) Vezi mai susū I, Instru. Publ, art. 44-56.

Aceste impozite în comunele urbane se compun de 48 lei contribuțiunea personală și de șosele, iar restul de impozit fonciar.

d). Sunt asemenea alegători, patentarii până la a cincea clasă inclusiv, cari se vor bucura de calitățile însemnate de la litera a) și b), și cari vor avea virsta și timpul domiciliului prescrie la litera c).

Art. 23. Contribuțiunile plătite de către femeia se pot plăti în sîmna bărbatului, asemenea și contribuțiunile plătite de către minorii tatălui lor.

Văduva va putea, de va voi, socoti fiului său celui mai mare, sau ginerului său, contribuțiunile ce plătesce spre a 'i procura dreptul de alegătorii.

Art. 24. Dreptul de alegătoru se constată dupe catimca contribuțiunilor plătite în cursul anului expirat înainte alegerii.

Art. 25. Sunt alegători fără nici un censu (contribuțiune), toți preoții, profesorii și institutorii de ori ce grad, doctorii și liceenții, advocații, medicii, inginerii, arhitecții, toți aceștia avînd diplome liberate, sau recunoscute de Guvernu, precum și funcționarii civili sau militari retrași din serviciu, cari vor justifica că primesc o pensie anuală de 2000 lei cel puțin.

Art. 26. Israelii pămîntenii, pînă ce vor avea că au simțimintele și moravurile romănesci și pînă la o modificare a legii de față, nu vor putea exercita drepturile comunale de cît în condițiunile următoare:

- a). Dacă servind în armata Română au dobîndit rangul de Sub-oficeru.
- b). Dacă a sîvîrșit cursul de colegiu sau de facultate în România.
- c). Dacă dupe studii regulate au dobîndit de la o facultate străină diploma de doctor sau de licențiat în ori ce specialitate, trebuind însă ca această diplomă să fie recunoscută de Guvernul Țării.
- d). Dacă a întemeiat în România o fabrică sau o manufactură folositore țerei și care ocupă cel puțin 50 meseriași.

Art. 27. Nu pot fi alegători comunali, ori care ar fi contribuțiunea ce plătesc către Statu:

- I). Servitorii cari primesc simbrie.
- II). Interdicții.
- III). Faliții nereabilitați.
- IV). Cei osândiți judecătorește la o pedepsă criminală sau la o pedepsă corecțională pentru următoarele delicta:
  - a). Furtușigiu.
  - b). Abus de încredere.
  - c). Inșelăciune.
  - d). Spargere de peceți și sustragere de acte depuse în locuri publice.

V). Acei ce în publicu sunt cunoscuți că jinu case de pro tituțiune sau de joc de cărți.

Art. 28. Listele alegătorilor se pregătesc pe fie care an de către Primarii comunelor pe basa ultimelor roluri de contribuțiuni.

Aceste liste provisorii se așeză în cea d'antîiu Duminică a lunii lui Ianuarie, în fie care comună.

Art. 29. Reclamațiunile se vor adresa Prefecturii în cele d'antîiu trei săptămâni de la data așezării, iar la comunele rurale la Sub prefect, care le îndreptăză Prefectului. Dupe ce Prefectul, cu asistența consiliului permanent, va fi hotărît asupra tuturor reclamațiunilor invite, el încheiază listele definitive și le publică negreșit pînă la cea d'antîiu Duminică a lunii lui Fevruarie.

Art. 30. În cele trei săptămâni ce urmeză, nemulțumiții vor putea apela în contra hotărîrilor Prefectului la Tribunalul districtului, iar în contra hotărîrilor Tribunalului, la Curtea de Casațiune pînă în 30 zile dupe primirea hotărîrii Tribunalului.

Tribunalul și Curtea de Casațiune statuază de urgentă.

Ori ce persoană admisă în listele electorale poate reclama înscrierea sau șter-

gerea orî cărui individū omisū, sau nedreptu înscrisū în lista alegătorilor comunei, din care el însuși face parte.

Art. 31. Listele odată redigiate dnpe îndeplinirea formalităților de mai sus, devinū definitive de la 1 Martie și pentru tot cursul anului, pînă la următorul 1 Martie.

CAPITUL V.

Despre adunarea alegătorilor Comunalî.

Art. 32. Adunarea alegătorilor în comunele urbane are locū din patru în patru ani spre alegerea membrilor consiliului comunalū, reînoinduse aceștia pe jumătate prin tragerea la sorși din două în două ani.

La comunele rurale alegerea se face di două în două ani, reînoinduse numai o a treia parte din membri la un anū.

Acēsta adunare se face la cea āntēiu Duminica a lunēi lui Noemvrie. Ea nu se convōcā estraordinarmente, de cāt la casū de vacanță cel puținū de o a treia parte a numērului întregū al consilierilor.

Art. 33. Primarele comunei convōcā pe alegători col puținū cu 15 zile înainte zilei ficsate pentru alegere. Convocarea se face prin publicarea și afișarea zilei ficsate la Primarie și in tot cuprinsul comunei.

Art. 34. Alegătorii se întrunescu într'o singura adunare, daca numērul lor nu trece peste 300. Cāndu numērul va fi mai mare, colegiul se împarte în mai multe secțiuni analōge cu secțiunile în care este desparțita comuna. In afișurile său publicațiunile de convocare, se arata anume în ce secțiune fie-care alegătorū are sa voteze.

Art. 35. Adunarea alegătorilor nu se pōte ocupa de cāt numai de alegerile pentru care ea este convocată.

Art. 36. Primarele comunei, orî în lipsă-i cel mai în vîrstă din membrii consiliului, presida adunarea; Secretarii sunt cei două mai tineri din alegători.

Art. 37. Fiind mai multe secțiuni, fie care are de Președinte pe un membru al consiliului, și Secr tarū precum sus.

Art. 38. Lipsindū membrii Consiliului, Biuroulū se formēză de către persoanele din sinulu corpului al gatoriloru, aleși de catre însuși alegători.

Art. 39. Președintele are singurū poliția adunārei; nici o putere armată și nici unū agentū alū poliției nu va putea sta în sala său imprejurulu salei adunārei, afara de casulū cēndū acēsta se va cere de către Președintele.

Art. 40. Președintele face cunoscutū adunārei numērulū persōnelorū de alesū.

Art. 41. Fie care alegătorū chematū la rēndulu său, depune biletulū său scrisū pe hārtie alba și închisu înfr'o cutie cu două încuitori, ale cărora chei se pāstrēză una de către Președinte și alta de către celu mai batrānū dintre secretari.

Celū ce nu scie să scrie chiamā pe unulū dintre alegători în care are încredere și i scrie biletulū.

Art. 42. Dupe ce au fostu chieamați toși alegătorii succesivū dupe ōrdinulū alfabetului, se mai face o ultimā chieamare acelorū carii pōte aū lipsitū din salā, iar scrutinulu românesc deschisū pîna la 4. ore sēra. Pentru asigurarea lui se vor pun; peceșile mai multora dintre alegato i și vor putea chiar rēmānea în salā pentru paza lui.

Art. 43. La deschiderea urnei, fie-care biletū se desface înainte publiculū, numele eșit se scrie de catre fie-care Secretaru pe o listā, și rezultatulū generalū se proclama de catre Președinte.

Art. 44. Biletele care cuprind nume neînțelese, sau somne de orî ce naturā, care ar presupune o prealabilā înțelegere, sunt nulā.

Art. 45. Alegerea se face prin majoritate relativă, iar în casul când nu se va putea întruni o treime de voturi, se va procedea la o nouă alegere în termenul de 15 zile.

Art. 46. Procesele verbale ale alegătorilor, constatătoare tutulor operațiilor săvârșite, se trimit de îndată Consiliului permanent; iar în orașele București, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Ismail și Ploiești, Ministeriului de Interne. Un al doilea exemplar al acestor procese verbale se conservă în cancelaria comunală.

Art. 47. Orice contestațiune asupra alegerilor se face la consiliile permanente în termenul de 10 zile; iar în orașele București, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Ismail și Ploiești, se adresează Ministeriului de Interne, care, consultând Consiliul de Stat, va putea casa alegerile dacă se constata iregularități grave; în acestu casu se procedea la alegeri noi în termenul de 30 zile.

Casarea sau manșinerea alegerilor nu pôte prejudeca întru nimic acțiunea publică, care se pôte intenta în contra acelor ce ar fi comisii în cursul operațiilor electorale, ori ce felu de delictu, prevăduț și pedepsit de lege.

CAPITOLUL VI.

Despre eligibilit;

Art. 48. Pentru a fi alesu Membru unui Consiliu comunalu se ceru aceleași condiții ca și pentru a fi alegător.

Art. 49. Funcțiunile de membri ai Consiliului Comunalu, sunt necompatibile cu orice funcțiune salariată a Statului.

Art. 50. Membrii unuia și aceluiași Consiliu nu pot fi uniți între dinșii prin legături de înrudire, sau alianțe de familie, pînă la alu treilea gradul inclusivu.

Art. 51. Membrii Consiliului, la intrarea în funcție, pronunță următorul jurământu în fața unui delegat alu Guvernului, iar acei ai orașului București în fața Ministeriului de Interne: „juru credință Domnitorului, supunere legilor Țerei, și sprijinul intereselor comunei. Așa să mi ajute Dumnezeu.“

Art. 52. Membrii Consiliului comunale rutale își dau demisiunea loră către Sub-prefect, iar acei ai Consiliilor urbane către Prefecți. Membrii Consiliului comunale din cele șapte orașe menționate în Art. 47, își dau demisiunea d'a dreptulă către Ministeriul de Interne.

CAPITOLUL VII.

Despre întrunireu și deliberările Consiliilor comunale.

Art. 53. Consiliul se adună de câte ori îl ceru trebile speciale ale comunei; regulat însă elu se convoca celu puțin odată pe lună, afară de acesta se adună în ședințe estraordinare, ori de câte ori interesul comunei ar cere.

Convocarea se face prin Primarele comunci, sau dupe cererea unei treimi a Membrilor Consiliului comunal.

Convocarea se face celu puțin cu o zi înainte prin circulară, în care fie-care consiliar subscrie că a vedutu chemarea.

Art. 54. Consiliul nu pôte delibera de cât fiindu față majoritate absolută a Membrilor săi. Dacă însă s'a făcutu de două ori convocare regulată fără nici unu rezultat, atunci la a treia convocare Consiliul lucră cu Membrii prezenți.

Art. 55. Primarele comunei, seu în lipsăi antșinul său ajutor, ori în lipsa și a cestuia celu mai în vîrstă dintre Membri, deschide, presidă și închide ședința, Hotărârile se dau cu majoritate absolută de voturi, la casu de paritate, propunerea asupra căria se debate cade.

Art. 56. Toți Membrii își dau votul pe față, afară numai de casurile unde

sunt persoane în joc. precum în nimiră în funcțiuni, revocări și suspendări de funcțiuni etc, în asemenea cazuri votul este secret.

Primarul votează cel de pe urmă.

Art. 57. Ori-ce Membru al comunei este oprit:

1. De a sta față la deliberarea chestiunilor în care are un interes personal, adică când hotărîrea ce se va lua va putea aduce lui sau rudelor și aliaților lui vre un avantaj sau pagubă.

2. De a lua parte la vre un serviciu, la vre o strîngere de dări, la vre o dare în antreprisă, sau a figura ca garant în vre o antreprisă a comunei.

3. De a interveni ca Avocați sau plenipotenți în procesele pornite în contra comunei, precum nici a apăra cu plată vre un proces al comunei.

Art. 58. Tote hotărîrile Consiliului se înscriu într'o condică ținută de Secretari; ele se subsemneză de Membri, și sunt pururea la dispozițiunea oricărui cetățen din comună, sau a oricărui autorități, care ar voi să le cunoscă.

Cu toate acestea, Consiliul poate decide pentru un timp mărginit secretul deciziunilor luate cu ușile închise. Acest secret este însă numai în privința particularilor, iar nu și a autorității.

Art. 59. În tot anul Consiliul comunal, înainte de a se ocupa de buget, face un raport detaliat asupra administrațiunii și asupra treburilor comunei, care se va și publica.

Art. 60. Ședințele Consiliului sunt totdeauna publice, când va fi de tratat o chestiune de buget, de dări noi, de înstrăinare de vre o avere comunală, de contractare, de împrumuturi, de înființări de stabilimente de utilitate publică, și într'un cânt de ori ce chestiune care atinge direct interesele comunale, fără a pune în joc nici o persoană.

Art. 61. Primarul are poliția adunărilor; el are facultate de a pune să aresteze și a trimite înaintea Tribunalului Polițienesc pe ori-ce individ care ar veni să turbure liniștea și buna ordine a Adunării prin o purtare necuviincioasă.

Art. 62. Consiliul comunal face însuși regulamentul său de ordine și de serviciu interior.

Art. 63. În acest regulament, Consiliul va hotărî amende, pentru acei din Membrii, cari ar lipsi la ședință fără vre un motiv primit de majoritate. Produsul acestor amende va intra în casa comunală.

Art. 64. Consiliul comunal nu poate delibera asupra obiectelor străine atribuțiilor sale.

Când Consiliul ar fi luat o rezoluție abătută de atribuțiile sale, sau care vătămă interesul general, capul comunei este dator să închidă ședința și să înștiințeze pe Sub-prefect, care va raporta neintârziat cazul Prefectului; pentru orașele menționate la Art. 47. Înștiințarea se va face către Ministerul de Interne.

La asemenea întâmplare autoritatea poate suspenda punerea în lucrare a unei rezoluții a Consiliului și chiar adunările acestuia.

Comitetul permanent decide dacă suspendarea poate fi menținută.

Atât Prefectul cât și Consiliul comunal pot apăla la Ministerul de Interne, de respințarea comitetului permanent, și Ministerul hotărăse luând avisul Consiliului de Stat.

Motivele suspendării se comunică nemijlocit Consiliului comunal.

Dacă anularea rezoluției Consiliului comunal nu intervine pînă în 60 zile de la comunicarea motivelor, suspendarea este rădicată.

Art. 65. Domnul poate, printr'o ordonanță motivată, să anuleze actele autorităților comunale care ar fi abătute de atribuțiile lor, contrarie legilor, sau ar vătăma interesul general.

Cu toate acestea actele aprobate de Comitetul permanent vor trebui să fi anulate în termen de 60 zile de la data aprobării.

Dupe trecerea acestor 60 zile actele Consiliilor comunale nu pot fi anulate de cât prin puterea legislativă.

Art. 66. Daca Consiliul comunal ar urma a se depărta de atribuțiile sale sau daca actele sale ar fi de natură a turbura ordinea publică, Domnul poate pronunța dizolvarea Consiliului și anulara deliberațiilor sale; două luni cel mult dupe dizolvare se facu noi alegeri; în acest interval afacerile comunei se administră de o Comisiune numită de Guvern și compusă de persoanele ce au intrunit mai multe voturi la cea din urmă alegere.

CAPITOLU VIII.

Atribuțiile Consiliului comunal.

Art. 67. Deliberațiile Consiliului comunal coprind în de obște priveghearea și apărarea tutulor intereselor speciale ale comunei, precum și obiectele ce'i sunt supuse spre deliberare de autoritățile administrative superioare.

Consiliul controlază, deșteptă și ajută pe capul comunei și pe ajutorii săi, în administrațiunea trebilor locale ale comunei. Deliberațiile Consiliului sunt precedate de o cercetare prealabilă când Guvernul o judecă de trebuință, sau când ea se prescrie de regulamentele administrative.

Art. 68. Deliberațiile Consiliului privosc:

a). Obiectele pe care le regulază d'a dreptul prin chibsuirile sale. Aceste chibsuiri devin lucrătoare, daca în termen de 30 zile nu s'au anulat de Comitetul permanent sau de ministerul de Interne.

b). Obiectele asupra cărora deliberațiile Consiliului comunal, pentru a se putea pune în lucrare, au trebuință de aprobarea Comitetului permanent sau a Ministerului de Interne, de o ordonanță Domnescă sau de o lege.

c). Obiectele asupra cărora Consiliul este chemat a 'și da numai socotința.

d). Obiectele lăsate regulării Consiliului.

e). Obiectele asupra cărora Consiliul poate a'și exprima dorințele sale.

Art. 69. Consiliul regulază prin deliberarea sa:

1. Păstrarea, îmbunătățirea și chipul administrației averii comunale, pentru ca să nu se risipescă, să aducă pururea cel mai mare folos putincios, și locuitorii comunei să se bucure de o potrivă de rodurile ei.

2. Condițiile arendurilor (împosesier lor) și a închirierilor proprietăților, productelor și a veniturilor comunale, când termenul lor nu trece peste trei ani, precum și condițiile adjudicațiilor.

3. Chipul întrebunțării și împărțirea pășunii și a rodurilor comunale, și condițiile la care au a se supune fețele împărțitoare, afară daca ar urma reclamațiune în contra regulării Consiliului comunal, când atunci lucrarea este supusă aprobației Comitetului permanent sau Ministerului de Interne pentru cele șapte orașe menționate la Articolul 47.

4. De ar avea comuna pădure proprie, chipul împărțirii acestia între locuitorii, conformându-se legilor forestiere.

Art. 70. Orice regulare a Consiliului comunal asupra obiectelor arătate în Articolul precedent, se comunică nemijlocit Sub-Prefectului de către capul comunei, sub luare de adeverințe de primire, spre a se transmite Comitetului permanent. Daca acesta nu anulază, pînă în 30 zile de la data adeverinței, regularea Consiliului comunal ca abătută de legile și regulamentele administrative, sau dupe reclamația vre unei fețe interesate, ea se poate pune în lucrare. Reclamantului îi rămâne recursul deschis și peste acest termen.

Prefectul statuând în Comitetul permanent poate însă amâna punerea în lucrare a regulării Consiliului comunal încă alte 30 zile, făcându-i cunoscut înaintea espiării termenului întăit.

Art. 71. Obiectele pentru care chibzuirea Consiliului comunal, este supusă aprobăției formale a Comitetului Permanent, și în unele cazuri chiar dobândirea unei ordonanțe Domnesci sau unei legi, sunt următoarele:

1. Budgetul cheltuielilor comunale și mijlocele pentru a le acoperi.
2. Sumele anuale ale veniturilor și ale cheltuielilor comunale.
3. Cumpărările, înstrăinările, schimbările de avere nemiscătoare sau de drepturi ale comunei, conținuturile de ipotecă (amanetările), delimitația și împărțirea de nemiscătoare în de a vălmășie, afară dacă această împărțire s'ar ordona de către autoritatea județiară.
4. Dacă valoarea celor de mai sus, întrecă trei mii lei, sau douăzeci din venitul obișnuit al comunei, se cere încuviințarea Domnească.
5. Darea cu dobândă și întrebuințarea banilor comunei.
6. Condițiile împosierii sau închirierii de nemiscătoare ale comunei către alte fețe, precum și de acele pe care comuna însăși ar voi ale lua în posesie sau în chirie, dacă termenul ar întrece un an.
7. Aședarea, schimbarea sau oborirea de contribuții comunale, și de Regulemente atingătoare de ele.
8. Proiectele de cădiră, de reparații însemnate, sau de dărimări ce ar fi voi să întreprinză comuna.
9. Deschiderea și închiderea de ulițe și piețe publice, precum și proiectele de aliniere.

10. Direcția și deschiderea drumurilor vecinale și laterale, potrivit legilor și reglementelor, și fără înținerea legilor privitoare la espropriațiunea pentru folosința publică.

11. Brudinile (taca de poduș) și alte dări de asemenea natură ce s'ar proiecta a se statornici pe teritoriul comunei.

12. Reglementele sau tarifele atingătoare de stringerea venitului, de închirierea locurilor de birouri (iarmăroce), trguri, piețe și zăhănale, de dejngătore pe drumurile publice, precum și taca cântarului, a măsurilor și a cotelului.

13. Priimirea darurilor și a legaturilor facute comunei, sau aședămintelor comunale, cându valoarea lor nu întrece zece mii lei.

De au urmatu reclamații în contra darului sau legatului, aprobarea Comitetului permanent se notifică totu odată părții reclamante pe calea administrativă. Ori-ce reclamație în contra aprobăției Comitetului permanent, trebuie a se face celu multu până în 30 zile dupe notificare.

Cându valoarea darului sau a legatului trece peste zece mii lei, priimirea ei este supusă încuviințării Domnului.

14. Ficsarea numărului și împărțirea parohiilor comunei, cercetarea și aprobarea budgetelor parohiilor prelucrate de respectivele episcopii ale parohiilor.

La această lucrare vor fi ascultați preoții parohiei precum și protoiereul de care parohiile atină.

15. Procesele și inoelile comune, precum și toate obiectele, în privirea cărora legile și regulamentele supunu deliberațiunile Consiliului comunal aprobăției Comitetului permanent, a Ministerului de Interne sau încuviințării Domnului, ori dobândirea unei legi.

Art. 72. Deliberările Consiliilor comunale rurale, asupra obiectelor arătate în Articolul precedent, se adresează de asemenea Sub-Prefectului, iar ale Consiliilor urbane, la Prefect; Prefectul este dator a le transmite nomjlocit Comitetului spre aprobare. Se face excepțiune pentru acele șapte orașe ale cărora Consiliuri comunale, se adresează la Ministeriul de Interne.

Comitetul permanent sau Ministerul refuzând aprobarea, Consiliul comunal poate apela la Consiliul de Statii.

Art. 73. Obiectele asupra cărora Consiliul comunal este chemat a fi da numai socotința, sunt următoarele:

1. Proiectele de aliniere ale drumurilor mari în întrul oraşelor, târgurilor, şi satelor.

2. Priimirea darurilor şi legaturilor făcute aşedămintelor de bine-facere, atîrnate de comună.

3. Autorisarea ce ar cere aceste aşedăminte de a se împrumuta, de a cumpăra, de a schimba, de a înstrăina, de a porni procese, de a se învoi.

4. Îtrunirea de sate, cătune, slobodii, într'o singură comună; deslipirea unei secţii de sat pentru a forma o singură comună sau pentru a se lipi la o altă comună.

5. Cererile de împămîntenire ale străinilor domiciliaţi în comună.

Nici o împămîntenire nu va putea fi cerută dacă nu va fi însoţită de certificată liberată de Consiliul comunal unde postulantul va fi petrecător.

6. În fine, tôte obiectele asupra cărora consiliile comunale sînt chemate a'şi da socotinţa, prin legile sau regulamentele administrative, sau asupra cărora s'ar consulta de către administraţia superioară.

Art. 74. Consiliile comunale potŭ a'şi exprima dorinţele asupra tuturilor obec-telor de interesŭ local.

Consiliile comunale nu potŭ a se pune în comunicaţiune cu alte consilii comunale, de cătŭ în chestii de interese locale reciproke; le este oprit a face sau a publica vre-o protestaţiune, proclamaţiune sau adrese:

Art. 75. Consiliile comunale deliberă asupra sumelor prezentate în fie-care anŭ de către primarii sau capul comunei.

Ele cercetéză şi fixéză socotelile celor alţi funcţionari ai comunei fără prejudiciul acţiunii Comitetului permanentŭ, a Ministerului de Interne şi a Curţei Compturilor.

Art. 76. În şedinţele unde se cercetéză sumele capului comunei, consiliul însemnéză prin vot secret pe acel din membrii sei, care are să înlocuiescă pe capul comunei în preşedinţia consiliului.

Capul comunei pôte asista la deliberaţiuni pentru a da lămuririle trebuitoare, el se retrage însă la votŭ.

Locuşiitorul seŭ în preşedinţia trămite d'a dreptul deliberaţiunea Sub-prefec-tului sau Ministerului de Interne pentru acele şapte oraşe arătate la Art. 47.

Art. 77. Consiliul face reglementele pentru administraţia interioară a comunei şi ordonanţele de poliţie comunală.

Aceste reglemente şi ordonanţe nu potŭ fi contrarii legilor şi reglementelor de administraţie generală sau districtuală.

Copie dupe aceste să trămitŭ pînă în 48 ore, la comunele rurale, Sub-pre-fectului, la comunele urbane Prefectului, pentru a o transmite comitetului per-manent, şi pentru cele şapte oraşe Ministerului de Interne.

Consiliile comunale potŭ fixa pedepse pentru călcătorii regulamentelor şi or-donanţelor lor interioare, dacă asemenea pedepse n'ar fi otărite încă de legi, ele însă nu vor putea întrece pedepsele de simplă păliţie.

Art. 78. Consiliul numesce:

1. Pe funcţionarii de ori-ce gradŭ în comună.

2. Arhitecţii şi impiegaţii însărcinaţi cu clădirii sau conservarea edificiilor comunale.

3. Directorii şi conservatorii de aşedăminte de folosinţă publică, sau de pe-trecere, atîrnate de comună, precum şi membrii tuturilor consiliilor ce s'ar rëndui în privirea administraţiei comunei.

4. Doctorii, chirurgii şi veterinarii ce se întreprinŭ cu cheltuéla comunei se numescŭ de Consiliul comunal, dintre cei recunoscuţi de Consiliul medical su-perior, cu dreptul de a esercita profesiunea lor.

5. Profesorii şi institutorii scólelor întreprinute de comună, se numescŭ de

Consiliul comunal, dintre cei recunoscuți de Consiliul superior al Instrucțiunii publice.

Art. 79. Consiliul revocă sau suspendă impiegații plătiți de comună și a căroră numire îi este atribuită. Aceștia însă pot să apela la comitetul permanent.

Art. 80. Consiliile comunale ale orașelor București, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Ploesci și Ismail, în toate casurile prevăzute prin Articolul de mai sus și în cele următoare unde consiliile sunt datore a se adresa spre notificare sau aprobare către comitetul permanent, se vor adresa la Ministerul de Interne.

Stricând Ministerul otărîrea acestor consiliuri sau refuzându-le aprobarea sa, ele pot să se adresa Consiliului de Stat și în de pe urmă apelul la Consiliul Ministrilor.

Art. 81. Comunele își vor păstra vechile lor numiri. Preschimbările nu se pot face de câtă dupe cererea comunei, încuviințată de comitetul permanent și aprobată prin decretul Domnescu.

CAPITUL IX.

Despre primarele și atribuțiunile sale.

Art. 82. Fie-care comună urbană sau rurală, are în capul ei un magistrat numit primarul comunei.

Art. 83. Primarul comunei în comunele rurale se alege de alegătorii comunei de odată cu membri consiliului și se aprobă de Prefect; în comunele urbane se numesc de Domn între acei trei consilieri care vor fi întrunit voturi mai multe la alegeri.

Art. 84. Puterea executivă alege și întăresce dintre consilierii șese ajutore pentru orașele ce trecu peste 40,000 locuitori, patru pentru orașele până la 15,000, trei pentru orașele de la 15,000 până la 6000, două pentru comunele de la 6000 până la 3000 suflete, și unul pentru comunele mai mici.

Art. 85. Primarii comunelor și ajutorele lor se reînosc de odată cu membrii ce esu jumătate plus unu, din două în două ani în comunele urbane, și la un an în comunele rurale, conformu Art. 82. În comunele urbane Primarul se numesc dintre cei nouă aleși conformu Art. 83, iar ajutorele dintre toți consilierii.

Art. 86. Tragera la sorși a membrilor ce esu, se va face în ședinșă publică. Acastă ședinșă se va anunșă cel puținu cu șapte zile înainte tragerii la sorși a membrilor ce esu.

Alegătorii nu se vor putea convoca pentpu alegeri de câtă peste 15 zile dupe ce se va publica numele membrilor eșiți. Membrii ce esu vor funcționa până se vor face nouă alegeri.

Art. 87. Primarul este singur înșărcinat cu administrarea comunei, elu pôte însă delega parte din căderile sale unuia sau mai mulți din ajutorii săi, ori în lipsa acestora la însuși unii din membrii comunei cudritu de alegătoru.

88. Primarul fiindu tot odată și unu delegat al administrației centrale, se află sub autoritatea Guvernului. Elu este unu magistrat înșărcinat cu privigherea poștei, manșinerea ordinii publice, cu uarea tuturilor măsuriloru privitoare la buna stare și liniștea locuitoriloru comunei, și în sfișit cu ori-ce alte îndatoriri ce i s'ar pune de lege.

Art. 89. Primarul este înșărcinat cu sub-autoritatea administrațiunii superioră cu urmăroarele îndatoriri:

- a). Cu publicarea și esecutarea legiloru și regulamentelor generale.
- b). Cu esecutarea măsuriloru de asigurare publică.
- c). Cu polișia comunală a pieșelor publice, a stradelor etc.
- d). Cu conservarea și administrarea proprietășilor comunei și a drepturiloru ei.

e). Cu articolele de indestulare publică.

f). Cu căutarea veniturilor, privegherea stabilimentelor comunale, și cu comptabilitatea comunală.

g). Cu redacțiunea budgetului și darea socotelilor de cheltueli.

h). Cu propunerea către Consiliu a creării de noi venituri comunale.

i). Cu învoirea turgurilor, facerea contractelor și adjudecarea lucrărilor comunale, conformu încheierilor Consiliului comunalu, în marginea legilor și a regulamentelor în sîntă.

k). Cu înfățișarea drepturilor comunale înaintea justiției, ca reclamantă sau ca apărător, sau cu delegarea acestui drept către omenii de specialitate.

j). Cu dresarea listelor electorale.

Art. 90. Măsurile luate de Primar în cercul atribuțiunelor sale, se dau sub formă de dispozițiuni.

Art. 91. În orașele care trecu peste o populațiune de 3000 locuitori, Domnul are dreptul de a încredința privegherea și menținerea ordinii publice unui anume funcționar de Poliție, care în Bucuresci poartă titlu de Prefect de Poliție, iar în cele-alte orașe de Capu, ori de Comisar de poliție.

Art. 92. Primarul este însărcinat cu actele civile și le poate delega la unul din ajutorii săi, sau la unul din consilieri.

Art. 93. Primarul este însărcinat cu judecări de contravențiunii de simplă poliție, conformu legei de instrucțiune penală.⁽¹⁾

Art. 94. Nu potu fi Primar nici ajutoru, funcționarii Statului sub orice denumire, sau întreprindători de venituri și lucrări publice ale comunei.

Art. 95. Primarii și ajutorii lor, potu fi suspendați de către Prefecți în comunele mai josu de 3,000 locuitori; iar la cele de o mai mare populațiune numai de către Ministerul de Interne.

Revocarea lor la comunele de mai puțin 3,000 locuitori, se face numai de către Ministerul de Interne; iar la comunele se trecu peste 3,000 locuitori, numai de către Domnu.

Art. 96. Primarele are supra-vegherea ospeciilor, bioururilor de bine facere, școlilor, caselor de închisore ale comunei, bisericilor, întru cât se atinge de conservarea și întreținerea lor.

În privința acosta, îl vizitează dișele stabilimente de câte ori socote de cuviință și arată Consiliului abustrile ce a descoperit și îmbunătățe rile ce suntu trebuitoare.

Art. 97. În casu de rescălă, atrupamente ostile, de loviri grave făcute păcei publice, sau de alte evenimente neprevădute, cându cea mai mică întârziere aru putea cauza pericole sau psgube pentru locuitori, primarul poate face reglemente și ordonanțe polițienesce (afară de orașele unde sunt Prefecți, Capii și Comisarii de poliție) cu condițiune de a le comunica de îndată Consiliului comunalu. și de a trâmte de îndată copie către Prefecți, alăturându'i și motivele pentru care elu a cređut a se dispensa de a recurge la Consiliu. Esecuțiunea va putea fi suspendată de către Prefecțu sau Sub pref.ct. Aceste regulamente și ordonanțe vor conteni de îndată de a avea efect, dacă nu vor fi întărite de Consiliul comunal în cea întieiu a sa ședință.

Art. 98. Primarul este însărcinat cu îngrijirea de a feri și a opri întîmplările ce ar putea fi ocașionate de furioșii și nebunii lăsați în libertate.

Daca va fi necesitate, Primarul poate ordona depunerea furiosului său a nebunului cu a cărnă pază și îngrijire nu s'ar însărcina familia, într'o casă de sănătate sau ospiciu, cu acosta însă de a înștiința în termenul de trei zile pe Procurorul de lingă Tribunalul județului.

Art. 99. Primarele are datorie de a priveghea persoanele și locuințete dedate

(1) Instrucțiune penale va să fiică Procedură penală. (V. din C. Pr. Penale art' 14, 16, ur., 48, ur; 184, ur.).

prostituțiunii. Elu ia tôte măsurile cuvenite pentru a asigura sênötatea și liniștea publică.

Consiliul face în privința acêsta regulamentele ce le socöte trebuitoare și folositoare.

Art. 100. Poliția spectacoleloru aparține Primarulu; elu pöte opri în împrejurări grave ori-ce reprezentațiune pentru a asigura paza ltniștei și a moralității publice.

Primarele esecută regulamentulü făcutü de Consiliulü comunälü în privința spectacolilor.

Consiliulü priveghêdă de a nu se da nici o reprezentațiune contrarie ordinulü publicü.

Art. 101. Primarulü. saü în lipsă-i ajutorulü delegat de elü, verifică celü pușinü o dată pe lună starea casei comunale.

Elü redige unü procesü verbalü de verificare, și 'lă supune Consiliulü comunälü.

Art. 102. Primarele pöte suspenda pentru un termen ce nu va trece însă peste șese săptămâni, pe impiegașil comunei, afară însă de Secretar (scriitor) și Perceptor (stringătorul de dări).

La casü de necesitate de a se suspenda unul din acești funcționari, primarele propune acêstă măsură Consiliulü.

Art. 103. Primarele priveghêzä la păstrarea archivelor, titlurilor, documentelor comunei și registrelor stărei civile și priveghêzä ca aceste acte să nu se pérdă, saü să se înstrăineze din depositü. Un indoit inventariü se face despre tôte aceste acte.

Art. 104. Regulamentele, ordonanșele, corespondenșele, fie ale Consiliulü, fie ale Primarulu, se subscriu de către Primariü saü ajutorul ce'l înlocuesce, și se contrasemnêzä de Secretarü.

Dacă casul s'a hotărüt în Consiliü, acêsta se menționêzä în publicațiune și în cele alte acte.

Art. 105. Regulamentele și ordonanșele Consiliulü saü ale Primarulu se publică prin îngrijirea Primarulu prin proclamașionü și așșe.

În sate publicațiunea se face prin citirea în publicü la eșirea din biserică și la casa comunälă. Aceste regulamente devinü îndatoritöte a cincea și dupe publicațiunea lor, afară de casurile când termenulü va fi determinat prin însuși regulamentul saü ordonanșă dată.

Aceste regulamente și ordonanșe se dau în forma următoare:

Primarul (saü Primarul și Consiliul comunäl) din comuna . . . . .
 județul . . . . . plasa . . . . . otărăsca saü ordonă . . . . .

Art. 106. Primariü suntü plătiști din cutia comunälă. Leșile lor se hotărășcü de către Consiliul comunäl. Comitetul permanent însă are dreptul de a modifica cătimea lor în proporțiune cu greutatea funcțiunii și cu mișlöcele comunei. Ajutorü vor avea numai o diurnă pentru șilele în care vor fi lucrat.

Art. 107. Semnul distinctivü al Primariilor comunälü va fi o eșarpă cu colerile Nașionale purtate la cingătoare.

Art. 108. În casü de rescölä, atrupamente ostile, saü de loviri grele, făcute păcei publice, primarul saü acela ce'l înlocuesce, va putea cere d'a dreptul intervențiunea puterei armate comunale saü a autoritășei militare care vor fi datöre a se conforma acestei cereri.

Cererea va trebui a fi purerea făcută înscrisü.

CAPITOLUL X.

Despre secretarul (Scriitorul) Consiliulü comunäl.

Art. 109. În fie-care comună urbană este un Secretar, în fie-care comună

rurală este un scriitor. Acest funcționar este numit, suspendat și revocat de către Consiliul comunal.

Numirile, suspendările și revocările, trebuie a fi încuviințate de Comitetul permanent.

Suspensiunea poate însă fi aplicată provizoriu de către Consiliul comunal.

Art. 110. Afară de casurile de bătă sau de serviciu public nesalariat, când absența Secretarului său a scriitorului va dura mai mult de o lună, acela care îl va fi înlocuit se va bucura de salariul său.

Art. 111. Consiliul comunal, cu apreciațiunea Comitetului permanent, hotărăse salariul Secretarilor și al scriitorilor.

Art. 112. Secretarul și scriitorul este în special însărcinat cu redacțiunea proceselor verbale, și cu transcripțiunea tutulor deliberațiunilor. El pentru această ține un registru sub-scris și parafat de Primarul său.

Procesele verbale transcrise sunt adevărate de Primar și de Secretar sau scriitor.

Art. 113. Secretarul (scriitorul), este dator a se conforma cu instrucțiunile ce li sunt date, fie de Consiliu, fie de Primar, sau de ajutorul ce li înlocuiește.

CAPITOLUL XI.

Despre perceptorul său strângătorul dărilor comunei.

Art. 114. Consiliul comunal numește, suspendă sau revocă pe perceptor, însă cu apreciațiunea Comitetului permanent.

Art. 115. Consiliul comunal hotărăse onorariul său alte trebuințe ale perceptorului. Tot Consiliul comunal hotărăse garanția ce este a se cere de la dănsul.

Art. 116. Primarul priveghază ca această garanție, o dată hotărâtă, să fi depusă și reînviată la casă de trebuință.

Art. 117. Perceptorul este însărcinat singur și pe răspunderea sa, a efectua recetele comunale și a achita după mandate regulate, cheltuielile ordonate până la sumele speciale ale fie-cărui articol al bugetului său al creditului special.

CAPITOLUL XII.

Despre cheltuielile comunale.

Art. 118. Cheltuielile comunelor se împart în obligatorii și facultative.

Art. 119. Consiliul comunal este ținut de a cuprinde anual în buget toate acele cheltuieli, câte sunt rostite de legi ca obligatoare.

Cele mai de căpetenie sunt următoarele:

- a). Intreținerea localului Primăriei și cheltuiala cancelariei comunei.
- b). Cheltuielile de tipar în trebuința comunei.
- c). Abonamentul la gazeta oficială.
- d). Cheltuielile pentru recensința populațiunii.
- e). Cheltuielile pentru registrele Statului civil, și partea tabelor statistice privitoare la comună.
- f). Plata Primarului, a perceptorului comunal, și a însărcinaților cu strângerea acsizelor.
- g). Plata guardistilor, a sergenților, a pompierilor, a vătășilor și a celorlalți funcționari de comune urbane, sau rurale.
- h). Plata și cheltuielile oficiului, comisariilor și impiegaților poliției, precum sunt determinate de legi.
- i). Pensuniile funcționarilor municipali și comunali.

k). Cheltuelile de chirii și reparațiile localului judecătorilor de plăși (ocole), precum și cumpărarea și întreținerea mobilierului.

l). Cheltuelile instrucțiunii publice, conformu legilor.

m). Léfa preoților și a altor servitori ai bisericilor, acolo unde bisericile nu au venituri proprii îndestulătoare.

n). Cheltuála și întreținerea ospiciilor, a săracilor, neputincioși, a copiilor găsiți, a caselor de poprálá.

o). Reparațiunile cele mari și mici ale edificiilor comunale, afară de clădirile militare și edificiile consacrate cultului, ale cărora construcțiuni se cuvine a forma obiectul de contribuțiuni extraordinare.

p). Ingrădirea cimitirelor, întreținerea și mntarea lor în casurile otărite de legi și de regulamentele de administrațiune publică.

q). Cheltuelile pentru iluminarea și pavarea stradelor, pentru șpe, grădini și plantațiuni publice și alte asemenea.

r). Cheltuelile pentru planuri și alinici.

s). Cheltuelile consiliului de expertă în comunele unde se vor institui prin legi.

t). Contribuțiunile și plățile stabilite de legi, asupra averilor și veniturilor comunale.

u). Plata datoriilor a căror se pôte cere plată, și în generalu tóte cele-l-alte cheltueli puse prin dispoșiuni de lege, în sarcina comunelor.

Art. 120. Cândú una din cheltuelile obligătore interesază mai multe comune, ele contribuescú la dênsele în proporțiune cu interesul celú au ele, în casú de refusu saú de neînțel gere asupra proporțiunei acestui interesú, și asupra sarcinilor ce sunt de purtat, Comitetul permanentú intervine și otărasce, lásând însă parților interesate recrusu către Ministeriul de Interne. Dacă însă obiectul se atinge de comune din județe deosebite, cestiunea se otărasce de Domnú dnpera-portulú Ministeriulú de Interne.

Art. 121. În tóte comunele, când Consiliile comunale ar cănta a se feri de plata datoriilor obligătore ce legea pune în sarcina lorú, refusând alocațiunea lor în totulú saú în parte, Comitetulú permanentú, dupe ce va fi ascultat pe Consiliulú comunalú, va înscrie ex-officio cheltuelá la budget, în proporțiune cu trebuința.

Consiliulú comunalú va putea apela la Ministeriulú de Interne.

Art. 122. În orașele Bucnresci, Iași, Craiova, Galați, Bráila, Ploesci și Ismail, înscrierea acestor cheltueli se va face ex-officio de către Ministeriul de Interne. Consiliul comunal va putea apela la Consiliul Ministrilor, care va otări dupe ce va avoa avisul Consiliului de Statú.

CAPITOLUL XIII.

Despre veniturile comunale.

Art. 123. Consiliul communal este datorú a înscrie anual în budgetú și specificându-se tóte veniturile comune, precum și acelea care legea îi atribue, acelea ce ea 'și crează din nou, și escedutele anilor trecuți.

Art. 124. Fie-care comuná are dreptul a se impune extraordinarú; acósta se otărasce de către Consiliulú Comunal, prin majoritatea absolutá a tutulor membrilor.

Nuoa contribuțiune, înainte de a se pune în lucrare, se așicéză în cursú de 15 zile la ușz casei comunale, spre a se putea cunosce de contribuabili. În acestú timpú contribuabili ce s'ar socoti loviți, saú prin nuoa dare saú prin cotașiune, vor putea reclama la Consiliul comunal.

Orí-care să fie otárire Consiliuluiú asupra acestor reclamațiuni, Consiliulú odatá cu procesul-verbal ce va trebui să'și închee despre nuoa dare, va fi dator a trámite Comitetuluiú permanent și tóte cererile și reclamațiuni ce va fi primit în contra nuocelor dári.

Art. 125. Nuocele Contribuțiunii nu se vor putea stringea de cât după ce cu avizul Comitetului permanent se va fi încuviințat stringerea lor prin Ministerul de Interne, la comnele rurale, și ordonanță Domnească, la comnele urbane.

CAPITOLUL XIV.

Despre comptabilitatea comunală.

Art. 126. Consiliul comunal al fie-căria comune urbane sau rurale, se adună în fie-care an la 2 Maiu, spre a proceda la regularea provisorie a socotelilor anului trecut.

Elu se adună la 1 Septemvrie, spre a delibera asupra budgetului cheltuelilor și al veniturilor comunei pe anul viitoru.

Art. 127. Budgetele și socotelile comunelor se depun la casa comunală, unde fie-care contribuabil poate lua cunoștințe de ele.

Aceste budgete și socotelii se vor și publica și anume prin afișe tipărite, de câte ori dișele budgete vor fi de o sumă ce va trece peste 50,000 lei, iar neajungând această cifră, publicarea se face numai prin afișe scrise și lipite la ușa casei comunale.

Art. 128. Budgetele și socotelile se smpun de către Primaru aprobațiunei Comitetului permanent, iar pentru cele șapte orașe Ministerului de Interne, care le încuviințează cu reserva însă a cercetării definitive a socotelilor de către Curtea de Compturi.(1)

Ori-ce alocațiune pentru o cheltnelă facultativă, care va fi fost redusă de către Comitetul permanent, nu va putea fi cheltnită de către Primaru, fără o nouă deliberațiune a Consiliului comunal.

Consiliile comunale sunt datore, când smpun budgetul și socotelile lor la aprobațiunea Comitetului permanent, să certifice că ele au fost publicate și afișate.

Art. 129. Socotelile trebuie a fi trimise în fie-care anu Comitetului permanent, înainte de 1 Iulie. Budgetele trebuie a fi trimise înainte de 15 Octomvrie.

Comitetul permanent va trimite comisari pe compta personală a autoritățiilor comunale care ar fi întârziat cu trimiterea socotelilor și a budgetelor.

Art. 130. Când prin împregiurări neprevădute, o administrațiune comunală va fi recunoscut necesitatea de a face o cheltnelă care nu era alocată în budgetu, acesta va face obiectul unei cereri speciale catre Comitetul permanent.

Art. 131. Nici o plata din casa comunală nu se va putea face de cât în puterea unei alocațiini cuprinsă în budgetu, încuviințata de Comitetul permanent, sau a unui credit special încuviințat de acesta și Comitet permanent.

Nici un Articol din cheltuelile budgetului, nu poate fi covârșit și nici un viement(2) nu se poate face fără învoirea Comitetului permanent.

Art. 132. Cu toate acestea, Consiliile urbane sau rurale potu face cheltueli reclamate de împrejurări neapărate și neprevădute, luând într'acesta o resoluțiune motivată, care trebuie a fi de îndată adresată Comitetului permanent sau Ministerului de Interne pentru cele șapte orașe mai mari.

În cazul când cea mai mică întârziere ar ocasiona o pagubă vederată, Primarul poate, sub răspunderea sa, face trebuitorile cheltueli, cu îndatorire însă, că de îndată să încunoștințeze Consiliul comunal, care deliberă dacă priimesce sau respinge cheltnela, și Comitetul permanent pentru a aproba. Mandatele asupra casei comunale, ordonanțiate de Primaru, trebuie să fie subscrise de el, sau de înlocnitorul său și contrafirmate de Secretarul său scriitorul comunal.

1) V. S. I. Curții de Compturi.

2) Prin Viementu se înțelege schimbare de la o destinația la alta.

Dispozițiuni transitorii.

Tôte consiliile urbane și rurale dupe noua legiure se vor reînoui în totimea lor în cursul anului al punerei în lucrare a legii de față.

Guvernul va determina epocile în care trebuie a se efectua operațiunile electorale relative la confecționarea listelor, la întēia convocare a adunărilor alegătorilor comunali, precum și epoca alegerilor, observând termenile prescise de Art. 28, 29, 30, 31 inclusiv, pentru formarea listelor și de Art. 32, 33 pentru convocarea alegătorilor.

La întēile alegeri, în orașele de reședințe, Biuroul principal se va presida de către președintele Tribunalului de întēia instanță. Dēcă vor fi mai multe secțiuni, fie-care va fi presidată de către un judecător din Tribunalul de întēia instanță.

În comunele unde nu sunt Tribunaluri de întēia instanță, Biuroul se va presida de către cel mai în vîrstă și de către preoți.

Pentru cele alte dispozițiuni se vor observa formele prescise prin aceste legi.

Președinții și membrii Consiliului Municipal și comunal astăzi esistente, vor urma a și îndeplini funcțiunile în coprinderea legilor anterioare pînă cînd ei vor fi înlocuiți conform cu legea actuală.

LEGE

Decret. la 31 mart. 1864, prom. la 2 April. 1864.

Pentru înființarea Consiliurilor județiane.

TITLUL 1.
Despre reprezentațiunea intereselor locale ale judeților.

Art. 1. În fie-care județ se statornicesce un Consiliu care se adună periodic și represintă interesele locale colective și economice ale județului.

Art. 2. Fie-care plasă (ocol) trămite câte două membri la Consiliul județian. Orașele de residență cae nu fac parte din nici o plasă, se vor alătura pe lângă plasa cea mai apropiată printr'o Ordonanță Domnescă.

Când numărul plaselor într'un județ va fi mai mic de cinci, în cât să nu se pōa completa minimum de șecce membri, atunci acest număr se va completa împărșindu-se pe plăși în proporțiune cu populațiunea lor.

Art. 3. (art. 1. l. 5 sept. 1864) Președintele Consiliului județian se numește de către guvern din cei trei consiliari cari au întrunit cele mai multe voturi la alegere.

Comisar al Guvernului, pe lângă Consiliu, este Prefectul județului(1).

Art. 4. Consiliul județian alege din sinul său un Comitet permanent compus

---

(1) Acest art. 3 s'a redactat ast-fel prin legea în P. st. decret. la 4 sept. 1864, prom. la 5 sept. 1864.

Eacă testul vechiului art. 3 abrogat:

„Președintele consiliului județean se alege de Consiliu din sinul său.

„Comisarul al guvernului, pe lângă consiliu, este Prefectul județului.“

de trei membri. Acestă Comitet funcționează în lipsa Consiliului și se presidează de Prefectul județului.

Art. 5. Pe lângă numărul otărit al membrilor Consiliului, fie-care plasă alege încă câte un membru supleant, pentru a îndeplini vacanțele întâmplătoare în cursul mandatului consilierilor.

Tot pentru acest sfârșit, Consiliul alege de asemenea, pe lângă membrii activi ai Comitetului permanent, și trei membrii supleanți.

Art. 6. Pe lângă Consiliul județian și Comitetul permanent, funcționează un secretar numit de Domnii, din trei candidați prezentați de Consiliul județian.

Domnul său poate revoca numai după cererea Consiliului său a comitetului permanent.

TITLUL II.

Despre alegătorii Consiliului județian, și listele electorale.

Art. 7. Sunt alegători direcți ai Consiliului județian toți acei cari întrunesc condițiile prescrise de legi pentru a lua parte la alegerile Deputaților la Adunarea Legislativă.

Listele electorale formate după acea lege vor servi și pentru alegerea Consilierilor județiene.

Art. 8. Alegătorii fără-căreia plase formază un singur colegiu electoral.

Aceleași dispozițiuni care regulază alegerile Deputaților la Adunarea Electorală se aplică și la alegerea membrilor Consilierilor județiene.

TITLUL III.

Despre adunarea alegătorilor județului.

Art. 9. Convocarea colegiilor electorale, pentru a procede la alegerile generale de membri ai Consilierilor, se face prin Ordonanță Domnească, cel puțin în trei săptămâni înainte de ziua fixată pentru alegeri; ea se publică prin diarele oficiale și se afișează în toate comunele; ea arată ziua, ora și locul întâlnirii colegiilor, precum și numărul consilierilor ce au să se alege de fie-care colegiu.

Art. 10. Convocarea ordinară a colegiilor de ocóle urmărește în cea întâiuă Duminică a lunii lui Mai.

Colegiile se pot convoca și extraordinar în casu de disolvare a vre-unui Consiliu județian, sau pentru a îndeplini locurile vacante.

Art. 11. Alegătorii membrilor Consiliului județian se întrunesc în reședința ocoului, unde și au domiciliul lor public.

Votul se dă în persoană.

Nici un alegător nu poate vota de câtă într'unu singur colegiu.

Art. 12. Președința provisorie a colegiului electoral este data celui mai în vârstă dintre alegătorii de față; patru din cei mai tineri (cu scință de carte) îndeplinesc provisoriu funcțiunile de scrutatori și de Secretari.

Biuroul provisoriu fiindu așa formatu se procede la alegere, prin unu singur scrutin și cu simplă majoritate, a biuroului definitiv, compus de asemenea de unu Președinte, de două Scrutatori și de două Secretari.

Art. 13. Colegiile electorale nu se pot ocupa de alta de câtă numai de alegerile pentru care s'au convocat. Ori-care cuvânt, ori-ce discuțiune sau deliberațiune politică, sunt cu tot dinadinsul oprite.

Art. 14. Președintele colegiului are singur poliția Adunării.

Nimeni nu poate intra înarmat.

Nici o putere armată nu poate fi pusă în localul alegerilor sau în giurul lui. În casu de neorânduță, Președintele poate încă cere ajutorul puterii urmate.

Autoritățile civile și militare sunt datore a urma cererilor sale în cea ce privesce alegerile.

Art. 15. Președintele înscințeză pe Adunare de numărul consilierilor și al supleanților ce urmăză a se alege, și de numele acelor ce urmăză a se înlocui.

Art. 16. Întimpându-se ca numărul votanților unui colegiu să se găsească mai mică de cât jumătatea și unul a sumei alegătorilor înscrisi în lista oficială, operațiunea se întrerupe și alegerea se amână pînă dupe trei săptămâni.

Causa întreruperii se însemnează în procesul verbal, care sub-scrisă chiar în ședință de toți membrii biuroului, se trimite nemijlocit Prefectului.

În cele șee zile ce urmăză, Prefectul este dator să face o nouă convocare colegiului, observându formele statornicite mai sus.

La expirarea termenului de trei săptămîni se procede la alegere, ori-care ar fi numărul alegătorilor de față.

Art. 17. Pentru candidații cari n'ar fi dobîndit majoritatea absolută a voturilor, se procede la un ală douilea scrutin.

Acei cari la acestu ală douilea scrutin vor fi dobîndit în colegiu cele mai multe voturi, fie chiar mai puțin de cât jumătate și unul a sumei voturilor rostite (majoritate relativă) sunt aleși.

În casu de paritate a voturilor se va decide prin scrși.

Art. 18. Procesul verbal ală alegerilor, din preună cu biletele și hârtiele atingătoare de ele, (care trebuiesc a se parafa de Membrii biuroului și de reclamanți) lista votanților și foile pe care Secretarii au însemnat voturile date, tôte aceste acte, sub-scrise în ședință de biuroulă întregu, se trimitu Comitetului permanent, din preună cu lista oficială a alegătorilor care au servitu la apelul nominalu.

Comitetulă supune tôte actele, din preună cu lista lor, Consiliului județianu în șioa deschiderei.

Copia dupe procesul verbalu, adeverită de biurou, se depune la cancelaria Sub-prefectului plasei (ocolului) în raședința județului la cancelaria Prefecturei, unde ori-cine va putea cere a o vedea.

Art. 19. Comitetulă permanentu vestese fără întîrziere tutulor aleșilor alegerea lor de membri activi sau supleanți la Consiliul județianu.

Art. 20. Ori-ce reclamațiune în contra unei alegeri, se adresază Consiliulă județianu înainte verificărei titurilor.

Art. 21. Numa Consiliul județianu decide definitiv despre validitatea operațiunilor colegiilor electorali, întru cât privesce alegerea membrilor săi. Iar în cât se atinge de otărirea definitivă în contestațiunile pentru dreptul de alegător, ea este esclusiv de competența părței judiciare.

Art. 22. Consilier alésu în mai multe colegie, vestește opțiunea sa Comitetulă permanent, și nelngrijindu-se a o vesti acestuia, o declară Consiliulă județianu, pînă în două zile dupe verificarea titurilor; în casul contrariu, Consiliulă decide prin sorși pe care plasă represintă Consiliarul care n'ar fi declarat opțiunea sa.

Art. 23. În casu de vacanță prin opțiune, mörte, demisiune sau altmintrelea, atăt a membrilor activi câtu și a celor supleanți, aleși de ver o plasă, Prefectulă va întruni colegiul respectiv în termenu de o lună.

Art. 24. În timpul întrunirei Consiliulă județianu, el singuru are dreptul a primi demisiunea membrilor săi, iar în intervalul sesiunilor, demisiunile se notifică Comitetulă permanent.

Art. 25. Nimeni nu pöte refusa funcțiunile de membru ală Consiliulă județianu la care s'ar alege, nicia se demisiona înainte termenului mandatului său, de cât pentru cuvintele următoare:

a). Vîrsta de 60 ani împliniți.

b). Orînduire în serviciul Statulă și mandatul de deputat.

e). Îndeplinirea anterioară de funcțiunii de Consiliar, în cursu de un termen d'a rîndul.

d). Bólă și slăbiciune trupescă, sau o altă forță majoră dovedită.

Consiliul județianu otărăsca asupra admisibilităței cuvintelorū refusului.

Orî cine, fără legiuite cuvinte admise de Consiliul județianu, ar refusa șisele funcțiunii, sau s'ar demisiona inaintea termenului mandatului său, se va îndatora a plăti o amendă de la 15 pînă la 50 galbeni în folosul județului.

(Ătîimea globirei se pronunță de consiliul județianu, și încăsuirea ei se urmăresce de către Comitetul permanent.

Apelul se face către Consiliul de Statu.

TITLUL IV.

Despre eligibilitate.

Art. 26. Sunt eligibili la consiliurile județiane toți Românii în vîrstă de 30 ani, cării se bucură de tôte drepturile civile și politice, acordate de lege.

Spre a putea fi alesu membru sau supleant la Consiliurile județiane, trebuie să fi declarat cu 6 luni inaintea alegerii că în acéstă privință își are domiciliulū său politicu în acel județu.

Art. 27. Nu potū lua parte la consiliul județianu, Prefectul, judecătōrii Tribunalului județului, Sub-prefecții, Casierii și toți Comtabilii județului, Impiegatii Prefecturei sau ai Sub-prefecturilor, Secretarul Consiliului județianu, Inginerii și arhitecții în serviciul județului, Prefectul și Comisarii de Poliție, militarii în serviciul activu în județu și călugării.

Nimeni nu pōte face parte la două Consilii județiane.

Art. 28. Rudele de aprōpe, tatăl și fiul, bunul (moșul) și nepotul, frații, cumnații, unchii, nu potū fi tot într'un timpū membri aceluiașu Consiliu județianu.

La asemenea alegeri este preferit acel care a dobîndit voturi mai multe, și la casu de paritate, cel mai în vîrstă, iar la alegerile prin scrutinu succesivū, cel ăntōiu alesu.

Inruderica se s'ar întîmpla între două consiliari în urma alegerilor, nu trage dupe sine revocareu mandatului lor.

Inruderica se socotesce desființată prin mōrtea femeii de la care provine.

TITLUL V.

Despre Consiliul județian.

CAPITUL I.

Dispozițiuni atingătōre de întrunirea Consiliului și de modul deliberațiunelor sale.

Art. 29. Ordonanța Domuescă de convocare precede fie-care întrunire a Consiliului județianu, cel pușinū cu trei sēptămîni; ea se publică prin Monitorul Oficial. Prefectul invită anume pe Consiliari prin bilete pe la locuințele lor.

Art. 30. Consiliul județianu se întrunescă în sesiune ordinară la 15 Octombrie a fie-cărui anū, în reședința județului.

Afară de sesiunea ordinară, Consiliul se pōte convoca și în sesiune extraordinară.

Art. 31. Tōte sesiunele suutū deschise și inchise în numele Domnului, de Prefectul județului.

Prefectul presidă provisoriu Consiliul, două din membrii cei mai tineri asistă de o cam dată ca Secretari.

După verificarea titlurilor, Consiliul procedează la alegerea de un Președinte, de un Vice-președinte și de doi Secretari, formând așa biroul său definitiv pentru toate sesiunile anului.

Art. 32. Dănuirea sesiunii ordinare este de trei săptămâni; ea nu se poate prescurta de cât prin împreună înțelegere a Consiliului cu Prefectul; se poate însă prelungi de optă zile în urmarea unei otăriri a Consiliului.

Pentru o mai mare prelungire, învoirea Domnului este neapărată; ea se cere prin mijlocirea Prefectului.

În acest caz, Consiliul este dator să se ocupe, înainte de toate, de budgetul județului, dacă încă nu s'ar fi votat; sub nici un cuvânt sesiunea ordinară nu se poate prelungi peste cinci săptămâni.

Art. 33. Când Domnul convoca vre un Consiliu județean în sesiune extraordinară, sau când autorisă prelungirea unei sesiuni ordinare, actul convocării sau al prelungirii menționează obiectele și ordinea deliberațiilor, din cari Consiliul nu poate eși.

Art. 34. Suspendarea sesiunii ordinare și includerea sesiunii extraordinare înainte săvârșirii lucrărilor pentru care a fost Consiliul convocat, se pot tot-d'auna pronunția de Prefect.

Suspendarea se referă prin Ministrul de Interne la Consiliul de Stat, care statuază asupra otăririi Prefectului.

Art. 35. Adunarea verifică titlurile alegerii membrilor ei, și otărăscă contestațiunile care s'ar ivi în privirea lor.

Ea nu poate delibera dacă nu sunt față cel puțin jumătate și unul din numărul membrilor Consiliului anume ficsat pentru fie-care județ.

Art. 36. După verificarea titlurilor, membrii Consiliului județean depun următorul jurământ în mâinile Prefectului:

„Jur credință Domnitorului și supunere Constituțiunii și legilor Țerei mele.“

Nici un membru nu poate lua parte la deliberațiune până a nu depune acest jurământ.

Membrul care l'ar refusa, se consideră ca demisionat, și se înlocuesce îndată prin un membru supleant.

Art. 37. Consiliul determină prin un regulament interior modul după care exercită, conformu legii de față, atribuțiunile încredințate lui.

Art. 38 Ședințele Consiliului nu sunt publice, afară când d'liberațiunile au de obiect votarea budgetului și a impozitelor ce urmază a se așeza asupra județului, precum și darea sămelor.

Toate încheierile Consiliului se publică în Monitor, nu însă și desbaterile.

Art. 39. Consiliul votează cu glas tare prin apel nominal, sau prin ședere și sculare, iar asupra întregii propuneri sau încheieri, el votează numai prin apel nominal.

Toate chestiunile de persoane, presentațiunii de candidați, numiri, revocări sau destituțiuni, se resolvă pururea prin scrutin secret.

Art. 40. Ori-ce propunere, pentru a putea fi priimită în discuțiune, trebuie a fi sprijinită de trei Membri; Consiliul însemnăză ziua desbaterii.

Consiliul are dreptul de a despărți ori-ce propunere și de a'i face amendament.

Art. 41. Toate încheierile se fac cu majoritate absolută a voturilor membrilor prezenți.

În caz de împărțirea voturilor, propunerea este respinsă.

Art. 42. Ședințele se închid și se deschid de Președinte; ele încep neapă.

rată prin citirea procesului verbală ală ședinței trecute, care, după ce s'a aprobată de Consiliu, se subsemnă de Președinte și de secretar.

Fie-care membru are dreptul de a reclama în contra procesului verbală. Majoritatea absolută otărasce.

De asemenea, fie-care membru are dreptul de a cere menționare anume în procesul verbală că a votat pentru sau contra unei rezoluțiunii adoptate.

Art. 43. Afară de casul de urgență, recunoscut de două treimi a membrilor de față, președintele hotărăsca ordinea zilei, celă tărdui cu o și înaintea ședinței respective, după ce mai întăiu a consultat Aduarea; ordinea zilei se așază în sală.

Art. 44. Președintele are singur poliția adunării. În ședințele publice elă pôte, după chemarea la ordine adresată publicului, a ordona depărtarea turbătorului și chiar arestarea lui pe timp de 24 ore, fără prejudiciul pedepsei ce ar putea urma acțiunii Ministeriului publică.

Poliția este datăre a priimi pe persóna trimisă de Președinte la arestă, și a o ținea închisă timpul arătati în ordinea Președintelui.

Art. 45. Membrii consiliului nu potă lua cuvântul de cât după ce lă au cerut, și li s'au dată de președinte.

Președintele rechiama la cestiune pe oratorul care se depărtă de ea.

Orice personalitate, orice injurie, orice imputare, cu rea intențiune, se socotesce violare a ordinii.

În acestă casă, Președintele rechiama pe oratorul anume la ordină, după ce mai înainte adunarea va fi ascultată explicările sale.

Rechemarea la ordine însă se menționă în procesul-verbal numai în urmarea cererei majorității.

Art. 46. Funcțiunile de membru ală Consiliului județiană nu sunt retribuite.

Art. 47. Fie-care membru reprezintă în Consiliu județiană întregă, iar nu numai circumscripțiunea electorală care lă a alesă.

Art. 48. Nici ună membru ală Consiliului nu pôte lua parte la o deliberațiune în care elă, sau o rudenie a sa de aproape, (Art. 28) ar avea ună interesu personală directă.

CAPITUL II.

Atribuțiunile Consiliului județiană.

Art. 49. Consiliul județiană se pronunță asupra tuturilor intereselor exclusivă locale ale județului, fără prejudiciul aprobațiunii cerute pentru validitatea încheierilor sale, în casurile și modulă prevăduți în capitolulă următor.

Elă este chemată a se rosti și asupra tuturilor obiectelor ce i se deferă de către corpulă legiuitor sau de către guvernă.

Art. 50. În fie-care ană Consiliulă votăză bugetulă cheltuielilor anului viitor și mijlocele pentru a-le acoperi: asemenea cercetăză și închee sumele veniturilor și cheltuielilor anului trecută.

Art. 51. Veniturile județului se compună acum de odată:

1). De contribuțiunile adiționale pentru trebuințele județului, votate de Consiliul județiană, în marginele autorizării puterei legiuitoare, pe lingă contribuțiunea directă către Stată.

Aceste contribuțiuni suntă:

a). *Obligatorie*, pentru acoperirea cheltuielilor ce legea pune în sarcina județului.

b). *Facultative*, pentru acele cheltuieli, ce Consiliul județiană ar găsi cu cale a vota, spre întămpinarea vre unui alt interesă al județului.

2). Din o subvențiune din casa Statuluiă în proporțiune cu cheltuielile ce

trecu de la administraþiunea centrală în sarcina judeþului. Cifra acestei subvenþiuni se fixează pe fie-care anu de legea financiară (Budgetu).

3). De alte venituri întâmplătoare ce se potu înfiinþa, de trecătoare pe poduri stabilite cu cheltuiala judeþului, etc.

Art. 52. Cheltuielile judeþului snt: 1) obligatorii, 2) facultative.

Obligatorii snt toate cheltuielile ce legea pune în sarcina judeþului și pe care Consiliul este dator a le trece neapărat pe fie-care anu în budgetul judeþului.

Ele snt mai cu osebire următoarele:

1). Chiria și reparaþiunile localurilor pentru Tribunal, Prefectură și Casarma de jendarmi, destinate judeþului; cumpărarea și întreþinerea mobilierului trebuitor pentru acestea.

2). Lele membrilor comitetului permanent, aceea a secretariului Consiliului judeþean și a celor-l-alți impiegați ce depind de acest Consiliu, precum și toate cheltuielile cancelariei.

3). Înfiinþarea, când vor ajunge mijlocele, iar până atunci chiria localului, precum și întreþinerea și mobilarea inchisorilor civile ale judeþului, în care nu se cuprind însă inchisorile centrale atirnite directu de Statu.

4). Înþeþinerea drumurilor și podurilor judeþeane, precum și a altor lucrări publice ce legea le ar pune în sarcina judeþului.

5). Lele și cheltuielile de drumu, până la cifra ce se va ficsa prin o dispoziþiune specială, a inginerilor și a altor impiegați de poduri și șosele în serviciul judeþului.

6). Cheltuiala tipărireii listelor electorale ale judeþului și a listelor juraþilor, când se va înfiinþa această instituþiune.

7). Cheltuiala drumului membrilor Consiliului ce s'ar trimite de către el cu vre o însărcinare în jnd-þi.

8). Cheltuiala aședemintelor de instrucþiune, conformu legii de instrucþiune publică, ajutorul ce s'ar acorda comunelor sărace pentru instrucþiunea primară.

9). Jumătate din cheltuiala alcătuireii tabelelor decemali pentru statul civilu.

10). Înþeþinerea spitalelor și aședemintelor de bine-facere atirnite de judeþu, cheltuiala întreþinerii copiilor găsiți (lepădați) și a sminticilor, întru cât acestia n'ar găsi adăpostire în aședămintele Statului, ale judeþului său ale particularilor astădi în fiinþa, și întru cât s'ar recnósce de Consiliu său de Comitetul permanentu neputinþa comunelor respective de a acoperi acea cheltuială.

11). Cheltuiala organizării și întreþinerii unui serviciu de postă de scrisori, între capitale judeþului și comunele principale.

12). O sumă destinată pentru cheltuielile întâmplătoare și neprevădate ale judeþului.

Cheltuelele facultative se votéză de Consiliu în mărginile mijlocelor ce rămănu judeþului dupe acoperirea cheltuelelor obligatorii.

Art. 53. Toate veniturile și cheltuielile judeþului trebuie să figureze în bu'get și în semile judeþeane.(1)

Nici o strămutare de cheltuieli nu se pôte face de la un capitol la altul nici de la un Articol la altul al budgetului, fără prealabila autorizare a Consiliului judeþean și fără aprobarea Domnului.

Art. 54. În luna ce nrméză închiderea sesiuneii Consiliului, un extractu al semilor judeþului, reglat dupe natura veniturilor și a cheltuelelor, se publică în Monitorul Oficialu și se depune în arhivele Camerei Leginitore.

Asemenea se va urma și cu budgetele până într'o lună dupe aprobarea lor. Semile se depun tot-odată în cancelaria Comitetului permanentu, unde vor sta deschise în timpu de o lună, ori eni va voi a le cerceta.

Art. 55. Consiliulu judeþeanu otărasce lele tuturor impiegaþilor plătiți de judeþu,

(1) Prin semile se înþelege socoteli.

El numește d'a dreptul pe toți impiegații carii primescū retribuțiune de la dînsul.

Art. 56. O casă de pensiune se va institui în fie-care reședință de județ de către Consiliul județean, pentru impiegații seii particulari.

Art. 57. Consiliul decide despre înființarea și îmbunătățirile stabilimentelor publice atîrnate de județ.

Art. 58. El autorisă împrumuturile ce ar fi de neapărată nevoie a se contracta pe compta județului, înstrăinările și schimbările averei ce ar posedă județul, precum și transacțiunile atîngătoare de această avere.

Art. 59. El autorisă pîrnirea și urmărirea înaintea Tribunal-ilor a proceselor privitoare la averea județului, fie pentru a reclama, fie pentru a apăra, fără prejudiciul glăsuirii Art. 88, alineatul 5 a legii de față.

Urmăririle proceselor se vor face potrivit Art. 106.

Art. 60. Consiliul statuează asupra construcțiunei drumurilor și podurilor județane, canalelor și altor lucrări publice, ce ar avea a se face, sau în total, sau în parte, cu cheltuiala județului.

Art. 61. Urmînd a se executa vre o lucrare de înființare, de întreținere sau de reparațiune, atîngătoare de mai multe județe, fie-care județ interesat este chemat a se pronunța asupra unor asemenea chestiuni; în casu de neunire, Guvernul otărăsce, după ce a ascultat latîmpînările fie-căruia consiliu în parte, consultînd și opinia Consiliului de Stat.

Art. 62. Consiliul adoptă proiectele, planurile, divisiunile (smeturile) acelor lucrări a căror cheltucală se votează de el, afară dacă ar însărcina cu acesta pe Comitetul permanent.

Art. 63. Clasificarea drnmurilor județiane, ca și a acelorale Statului, se face prin o lege, după ce se va supune mai nainte Camerei Legiuitoare socotința Consiliilor județane respective.

Art. 64. Consiliul pronunță asupra executărei lucrărilor ce interesază tot o dată pe mai multe comune ale județului, precum și asupra părții de cheltuială ce se cuvine a se purta de fie-care comună, dupe ce va fi cerut mai nainte socotința Consiliurilor respective. Acesta păstrează însă dreptul de a reclama la consiliul de Stat, asupra hotărîrii Consiliului județian pînă în 40 zile de la notificarea otărîrii.

Art 65. Consiliul pronunță asupra cererilor privitoare la înființarea, desființarea sau schimbarea șilelor de tîrgu în județ.

Art. 66. Consiliul își dă socotința asupra modificărilor propuse la circumscripțiunea (otarele) actuale ale județelor, ale plaselor (ocólelor) și ale comunelor, precum și asupra designațiunei(1) residențelor de Sub-prefectură.

Art. 67. Consiliul pôte însărcina pe unul sau pe mai mulți din membrii seii de a aduna la fața locului sciințele de care ar avea trebuință în marginea atribuțiunelor sale.

El pôte corespunde cu autoritățile constituite și cu funcționarii publici pentru a dobîndi asemenea sciințe.

Dacă dupe două cereri, constatate prin corespondință, vre o autoritate administrativă subalternă n'ar fi urmat a da sciințele cerute, Consiliul pôte delega pe unul sau pe mai mulți din membrii seii pentru a le dobîndi la fața locului, pe cheltuiala personală a disei autorități, afară când ea ar dovedi că întîrzierea n'a provenit din vina sa.

Art. 68. Consiliul județian pôte face reglemente pentru administrarea întreselor speciale ale județului, pe care le publică în forma prevădută la Art. 98. și 99 a legii de față; pentru a asigura executarea lor el pôte statornici pedepse bănesci pînă la 200 lei.

(1) Prin designațiune se înțelege însemnare,

Aceste reglemente nu pot însă atinge obiecte deja prevăzute de legi și de reglementele administrațiunii generale, ce sunt de sine desființate de îndată ce administrațiunea generală ar statua în urmă asupra obiectelor reglementate de Consiliul județian.

La casă de nemulțumire asupra hotărârii administrațiunii generale, se referă la Consiliul de Stat.

Art. 69. Consiliul județian poate adresa d'ă dreptul Ministeriului din Întru, prin Președintele său, reclamațiunile ce ar găsi de nevoie a face în interesul exclusiv special și local al județului, exprimând opiniunea și dorințele sale asupra stărei și trebuințelor diferitelor servicii publice, întru cât privește pe acel interes.

A doua zi după închiderea fiecăreia sesiuni, biroul trimite Ministeriului din Întru toate procesele verbale ale ședințelor.

Până într-o lună după închiderea Consiliilor județiane, Ministeriul din Întru este dator a prezenta Domnului raportul său despre rezultatele lucrărilor acestor Consilii, precum și despre trebuințele și dorințele districtelor exprimate de Consilii.

El va propune tot-odată Domnului măsurile convenite pentru a remedia la defectuositățile dovedite în serviciul public al județelor.

CAPITUL III.

Despre aprobarea și intervenirea Domnului său a puterii legiuitoare în privința actelor Consiliului județian.

Art. 70. Sunt supuse aprobării Domnului, înainte de a se pune în lucrare, încheierile Consiliului asupra obiectelor următoare:

1). Budgetul cheltuielilor județului, mijlocele pentru a le acoperi, precum și împrumutările pe care județul s'ar vedea nevoit a le contracta, și care nu întrec o decime a venitului anual al județului.

Iar acele ce ar întrece acea decime, sunt supuse încuviințării Camerei Legiuitoare.

Datoriile ce ar contracta un județ, precum și dobânzile lor, se trec neapărat potrivit cu scadența lor (echeance) în rîndul cheltuielilor obligătoare ale Budgetului și sunt supuse tuturilor regulelor prevăzute pentru acele cheltuieli.

2). Crearea de stabilimente de folos public pe cheltuiala județului.

3). Cumpărările, schimburile, instreînările și transacțiunile județului, privitoare la averi mișcătoare, a carora valoare ar trece peste o decime a venitului anual al județului; pentru asemenea acte relative la o valoare inferioară aprobarea Prefectului este de ajunsă.

Iar când aceste acte privesc averi nemișcătoare ce sunt de o valoare mai mare de câtă a treia parte din venitul anual al județului, ele sunt supuse încuviințării Adunării Generale.

4). Construcțiunea de drumuri, poduri, canale și alte lucrări publice, făcute în totul sau în parte, cu cheltuiala județului, când costul lor total trece peste o a cincea parte din venitul județului.

Pentru lucrări de o valoare inferioară, se cere numai aprobarea Prefectului.

5). Reglementele privitoare la administrațiunea inter-selor specială ale județului.

Art. 71. Domnul aprobă deliberările asupra obiectelor arătate în Articolul precedent, fără modificare, adică așa precum s'au votat de Consiliu, sau le respinge cu totul.

Iar dacă Guvernul ar judeca că încheierea Consiliului se poate amenda, el o întorce cu observările sale și amână aprobarea sau respingerea până după altă deliberare.

Domnul însă poate refusa aprobarea sa la unul sau mai mulți Articoli ai bugetului județian, încuviințându-l pentru restul.

Dacă Consiliul n'ar înscrie în buget totul sau legea partea alocațiilor necesare pentru acoperirea cheltuielilor obligatorii ce legile pun în sarcina județului, sau dacă nu s'ar întruni, sau s'ar despărți fără a vota cheltuielile obligatorii, atunci Comitetul permanent, și în lipsa și acestuia, Prefectul trece de datorie (ex-officio) în buget acele cheltuieli în proporțiune cu trebuințele județului. În ori ce casu însă, bugetul devine încrător numai prin ordonanță Domnească.

Dacă mijlocele județului n'ar ajunge pentru acoperirea tuturor cheltuielilor obligatorii, Guvernul propune Camerei o lege pentru a se acoperi neajunsul prin crearea de noi mijloce.

Nici o cheltuială facultativă nu se poate înscrie de datorie (ex-officio) în bugetul județian fără a se vota mai întâi de Consiliul județian.

Art. 72. Încheierile Consiliului asupra obiectelor arătate în Art. 70 se consideră de drept ca aprobate de Domnul, dacă în termenul de 40 zile de la data împărțirii încheierii n'a intervenit din partea Guvernului o deciziune contrarie, sau cel puțin o încheiere motivată prin care ficsază noul termenul ce' este trebuitor spre a se pronunța.

Art. 73. În termenul ficsat în Art. precedentă, Domnul poate anula toate actele Consiliilor de județe, care ar fi contrarie interesului general sau eșite din atribuțiunile lor.

Domnul mai poate suspenda aducerea întru îndeplinire a acelor acte, fără a ficsa un termen, dar atunci Guvernul este dator a prezenta un proiect de lege Corpurilor legiuitoare.

Încheierile Consiliului județian ce nu vor fi fost anulate de Domnul, în termenul arătat, sau asupra cărora, dupe ce le a suspendat, guvernul n'ar fi prezentat un proiect de lege Corpului leginitor în sesiunea cea mai apropiată, devin lucrătoare și nu se mai pot anula de cât în puterea unui vot al Camerei.

Ordonanțele Domnești cuprindând anularea sau suspendarea încheierilor Consiliilor sunt motivate și se publică în Monitorul Oficial; sub nici un cuvânt Consiliile județelor nu pot refusa de a se conforma acestor ordonanțe.

Art. 74. Ori-ce întrunire a Consiliilor județane, care s'ar constitui și ar delibera afară de timpul și contrariul modului arătat de Art. 30, 31, 32, 33, 34, 35 și 36, este nelegală.

Ori-ce act sau încheiere s'ar face într'o asemenea întrunire, se consideră ca neurmăte și nu pot avea nici un efect.

În asemenea casu Prefectul ia măsurile trebuitoare pentru ca Adunarea să se despărțască îndată.

El redige procesul-verbal despre cele întâmplate și îl transmite Ministeriului Public spre legiuirea urmărire prin canalul judecătorescu.

Consiliarii ce vor fi luat parte la întruniri nelegale se vor pedepsi cu închisoare de la o lună până la doi ani; tot acea otărire îi poate declara escluși din Consiliul județian pe timpul până la 4 ani din ziua condamnării.

Pentru Consiliarii însă care ar dovedi că de și au asistat la asemenea întruniri nelegale, nu s'au împărțit la încheieri eșite din atribuțiunile Consiliului sau vătămătoare interesului general, Tribunalul va putea admite împrejurări atenuante și reduce pedepsa.

Art. 75. Nici un consiliu județian nu se poate pune în corespondință cu consiliul unui alt județ, asupra unor obiecte eșite din atribuțiunile sale, asemenea nici nu poate face proclamări sau adrese către locuitori.

În aceste casuri, Prefectul are dreptul a suspenda deliberările Consiliului până la deciziunea Domnului.

Art. 76. Domnul p^ote proroga (am^{ana}) o sesiune inceput^ă a Consiliului, pe timp^u de trei luni, și 'l p^ote și desolva.

In acest din urmă cas^u se proceda p^{ân}ă în două luni la o nou^ă alegere.

Art. 77. Consiliul județian^u p^ote să exprime Guvernului dorințe privitoare la interesele generale ale județului.

CAPITUL IV.

Despre d^ăinuirea funcțiunilor membrilor Consiliului județian^u.

Art. 78. Membrii Consiliului județian^u se aleg^u pe timp de 4 ani.

Consiliul se prenoește pe jum^{ăt}ate din doi ani în doi ani, cea ^ănt^ăiu prenoie se face prin urmare doi ani dupe începerea sesiunei ^ănt^ăia, afar^ă de casul de disolvare, unde Consiliul se renoește cu totul.

In ^ănt^ăia sesiune Consiliul împarte pe Membrii s^ăi activi și suplianți, în două serii prin tragerea la sorți. Membrii cariⁱ vor trage cele ^ănt^ăiu numere com pun^u seria destinată a eși mai nainte.

Membrii eșiți pot^u fi realeși.

Art. 79. Demisiunile Consiliarilor trebue a se adresa Consiliului; când acesta n'ar fi adunat, Comitetul^u permanent.

La prilegi^u de vacanță prin anulare, obțiune, demisiune, m^orte sau pierdere a unei sau mai multor condițiuni de eligibilitate a vre unui Membru activ^u, Comitetul chiamă îndată pe Consilierul supleant, ales^u de plas^u, care a ramas^u nerepresintat.

Dacă vacanța ar privi tot odată și pe Membrul activ^u și pe supleantul unei circumscripțiunii electorale, Prefectul în urmare împ^ărț^ășirei Consiliului județian^u sau a comitetului permanent, convocă colegial electoral respectiv^u pentru a procede p^{ân}ă în două luni la o nou^ă alegere.

TITLUL VI.

Despre Comitetul^u permanent al^u Consiliului de județ^u.

CAPITUL I.

Num^ărul^u membrilor. Necompatibilități. D^ăinuirea funcțiunelor.

Art. 80. Comitetul^u permanent al^u Consiliului județian^u se c^ompune de trei Membri în fie-care județ^u, afar^ă pe președinte.

Art. 81. Casurile de necompatibilitate pentru funcțiunile de Membru Comitetului permanent, sunt tot acelea ca și pentru Membrii Consiliului județian^u, cu ad^og^orire că cei ^ănt^ăiu nu pot^u fi tot^u într'un^u timp^u și în serviciul^u vre unei Comune.

Nu pot^u figura în Comitetul^u permanent, doi Membri tot^u ai aceluiași plase. La alegerea de două asemenea pers^one, acea care a dob^ondit^u mai multe voturi se preferă. În cas^u de paritate, s^orta decide.

Membrii comitetului ce s'ar numi de Guvern^u sau de vre o comună, la o funcțiune retribuită, încet^ăză îndată de a face parte din Comitet, și se înlocuesc^u prin unul din supleanții aleși de Consili^u.

Art. 82. Supleantul^u care înlocuesce pe un^u membru eșit, funcționează p^{ân}ă la expirarea mandatului predecesorului s^eu, afar^ă dacă în cursul^u acestui termen ar perde calitatea sa de Consiliar.

Art. 83. Membrii Comitetului permanent se aleg^u pentru termen^u de 4 ani, ei se prenoeșc^u din doi în doi ani; unul^u la termenul^u ^ănt^ăiu și doi la cel^u

din urmă. Membrul ce urmăzează a eși la celu întâi termen se determină prin sorși la întâia sesiune a Consiliului, dupe modul prevădutu la Art. 78. El funcționează până la instalarea succesorilor lor.

Membrii eșiți potu fi realeși.

Art. 84. Congediile Membrilor se acordă de Comitetu.

Dacă absența unui Membru s'ar prelungi preste trei ședințe, el se înlocuesce, pe timpulū absinței, prin unu Membru supleant, dupe ordina glasurilor dobândite la alegeri.

Supleantulū priimesce jumătate léfa Membrului absent in congediū pe totu timpulū înlocuierii sale, și léfa tótă, cândū înlocuesce pe unu Membru absent fără congediū.

CAPITUL II.

Dispozițiunī generalī atingătoare de comitetul permanentū.

Art. 85. Comitetulū este presidat de Prefect. Președintele are votū delibérativū, și la paritatea glasurilor, vot preponderent.

Art. 86. Comitetulū supune regulamentulū sēu interior Consiliului județianū și apoi Domnului spre aprobare.

Pentru a putea delibera, trebuie să fie față celū pușinū duoī membri aleși de Consiliū.

Orī-ce încheiere se face prin majoritatea glasurilor.

Procese verbali ale ședițiilor sunt sumare, și dupe aprobarea lor, se trec, subsemnate de toți membrii care au tostū față, într'unū înadinsū protocolū parafatū de Președintele Consiliului județianū.

Nu se pôte procede la ordinea șilei până a nu se aproba procesulū verbalū alū ședinței din urmă.

Art. 87. Fie-care membru priimește pe anū o léfă de 8,000 lei; iar în orașele Bucuresci, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Ploesți și Ismail câte 10,000 lei.

Atribuțiunile Comitetului.

Art. 88. Comitetulū permanentū este reprezentantulū Consiliului județian, în intervalulū sesiunelor.

Elū pregătește elementele și culege lămuririle trebuitoare pentru cesțiunile ce urmăzează a se supune Consiliului la sesiunea următorie.

Elū își dă socotința asupra tutolor obiectelor ce 'i sunt supuse de legi saū i se deferă de Guvernū.

În timpulū sesiunei, Membrii comitetului aleși de consiliū nu încetăzează de a lua parte la tôte delibérările acestuia, iar în intervalulū, precum și în timpulū sesiunei, în șilele libere, Comitetul delibéră asupra orī ce privește administrarea șilnică a intereselor exclusivū localī ale județului, precum și asupra modului esecutării acelor legi, care chiamă intervenirea Comitetului.

Elū apără înaintea tribunalelor procesele pornite în contra județului, fără a mai aștepta delibérarea Consiliului județianū, cândū acesta n'ar fi adunat. In privința averei mișcătoare a județului, elū pôte chiar porni procesū, intenta acțiunī posesorii (de proprietate) și face actele de conservare; tôte acestea însă prin stăruința și îngrijirea Prefectului.

Art. 89. În intervalul sesiunelor consiliului și în casū de urgență absolută, comitetul permanent pôte pronuncia și asupra cesțiunilor mai special rezervate consiliului cu îndatorire de a le aduce la cunoștința acestuia la cea întâiū întrunire.

Acestă facultate nu se întinde însă la budgetū și la socotelile județului,

nicî la numirile și presintările de candidați pentru posturile atîrnate de Consiliu, precum nici la distituirele, care aceste tôte rîmînu rezervate otărărilor Consiliului, afară de numirile și presentările ce le ar fi delegat Comitetului anume.

În casurî grave însă, Comitetul pôte suspenda pe un impieगत nimit de consiliu și a 'l înlocui, dar numai pînă la cea mai apropiată întrunire a Consiliului.

Consiliul pôte revoca sau modifica decisiunile comitetului autorizat prin articolul de față, în cât ele n'ar fi încă puse în lucrare.

Art. 90. Membrii comitetului nu pot lua parte, nicî directu nicî indirectu, la vre-o antreprisă sau adjudecare de lucrări publice, sau alte care ar atîrna de Stat, de județu, sau de vre-o comună a județului.

Art. 91. Comitetul pôte însărcina pe membrii săi activi sêu supleanți cu misiuni atîngătoare de interesele județului, de câte ori va cere trebuința.

Art. 92. Dêcă după două invitări succesive, dovedite prin corespondență, autoritățile administrative subalterne n'ar fi urmat însărcinărilor Comitetului, el pôte trimite pe un membru al sêu la fața locului, pe cheltuiala personală a acelor autorități, pentru a aduna lămuririle sau observările cerute, și pentru a pune în lucrare măsurile prescrite de Consiliu sau de Comitet.

Art. 93. Comitetul verifică prin un membru de al sêi starea veniturilor și a cheltuielilor județului de câte ori va găsi cu cale, și cel pușinî odată pe anu.

Art. 94. La începutul fie căreia trilonii, Ministeriul de finance pune la dispozițiunea Comitetelor permanente a tuturilor Consiliilor de județe, productul dărilor prelevate în trilonia trecută, de către impieगतii sêi pe sêma județelor, precum și sumele ce legile le acordă din casa Statului.

Art. 95. Nu se pôte dispune de banii județului de cât numai pe rîndueli (mandate) regulat liberate de Comitetul permanent.

Aceste rîndueli trebuie a fi sub-scrite tot odată de Presidintele, de un membru al Comitetului și de Secretar, ele sunt adresate Casierului județului; acesta nu le va putea plăti în marginea Articolului corespunđtor al budgetului județianu sau al creditului relativu, votat de Consiliu și aprobat de Domnu sau de puterea legiuitoare, dupe competiță.

La începerea fie căreia lunî, Comitetul va adresa Ministeriului din Intru socoteala sumelor cerute și plătite în luua trecută din fondurile județiane.

Art. 96. Casierul județului este dator a ține o comptabilitate deosebită de fondurile județului, neamestecîndu-le, sub răspunderea sa personală, cu fondurile Statului.

Comitetul are dreptul de a face revisiunea casei județiane, ori cându va găsi de cuviință, și a reclama la Ministeriu în contra abuserilor ce ar descoperi din partea Casierului.

Art. 97. În două săptămîni înainte deschiderei fiă-căreia sesiunii a Consiliului județianu, Comitetul permanent trimite tutulor membrilor programa lucrărilor de care urmază a se ocupa Consiliul.

În fie-care anu, la deschiderea sesiunii ordinare, Comitetul espune Consiliului situațiunea județului, sub tôte privirile ce intră în atribuțiunile sale. Acastă espunere se publică în Monitor.

Comitetul mai supune Consiliului tôte semele veniturilor și cheltuielilor eser-cieiului precedente, și propune budgetul cheltuielilor anului viitor și mijlocele pentru a le acoperi, iusocite și semele și budgetul de tôte piesele justificative.

Art. 98. Art. 48 și 70 în casurile prevêdute la Art. 89 și Art. 73 și 75 a legii de față, se aplică și Comitetului permanent.

În casul prevêdut la Art. 89, rezoluțiunile și actele Comitetului se publică îndată în Monitor.

Art. 99. Reglementele și ordonanșele Consiliului județianu, sau ale Comitetului permanent, îndestrate, în casurile prevêdute mai sus, cu aprobarea Dom-

nului său a Camerei Legiuitoare, se subscriu de Preşedintele respectiv şi se contractează de Secretar.

Prin îngrijirea Prefectului ele se publică în Monitor în forma următoare:

„In urmare a aprobării (Domnului său a camerei Legiuitoare) său“ conformu „Art. 72 al legii pentru înfiinţarea Consiliilor judeţiene.

„Consiliul judeţian (sau comitetul permanent al Consiliului judeţian) judeţului... încheie sau ordonă... (urmază reglementul său ordonanţa).“

Art. 100. Aceste reglemente şi ordonanţe se trimitu autorităţilor competente, şi devin obligătore optu zile dupe publicarea lor în Monitoru, afară de casurile unde acest termen s'ar fi scurtat prin însuşi regulamentul său ordonanţă.

Pe lângă publicarea în Monitor, Prefectul pôte întrebuiţa, la nevoie, şi al modu de publicare.

TITLUL VII.

Despre Secretarul Consiliului judeţian şi al Comitetului permanent.

Art. 101. Secretarul asistă la tôte şedinţele Consiliului judeţian şi a Comitetului permanent. El este special însărcinat cu redigearea proceselor verbale şi cu transcrierea teaturilor deliberărilor în protocoale, care vor fi deosebite pentru Consiliu şi Comitet, însă şi unul şi altul numerotate şi parafate de Preşedintele Consiliului. Actele aşa transcrise, precum şi originalele proceselor verbale, se subscriu întâi de Secretaru şi apoi de Preşedinte şi de toţi membrii carii au fost faţă la deliberări.

În casu de împedecare a Secretariului, Comitetul rînduesce pe un membru al său spre a 'l înlocui. Actele Consiliului, originale şi copii, se subsemnă de preşedinte, de Consiliari, Secretari şi de Secretarul Consiliului, iar acelea ale Comitetului, de Prefect şi de Secretaru. Sigiliul judeţului stă în păstrarea Secretariului, şi se pune pe tôte expediţiunile.

Arhiva iarăşi stă în păstrarea Secretariului; el este datoru a comunica membrilor Consiliului şi Comitetului tôte hârtiile ce i s'ar cere. Aceştia însă nu potu a le scôte din Cancelarie.

El remite fie-cărnia membru un exemplar de ori ce s'ar tipări în numele Consiliului său al Comitetului.

El priveghează cancelaria, sub direcţiunea Prefectului şi conformu ordinelor sale.

Leafa sa este de 1000 lei pe anu; el este dator a resida în capitala judeţului.

Art. 102. Suspendarea sau disolvarea Consiliului judeţian şi a Comitetului permanent, nu trage dupe sine încetarea funcţiunilor Secretariului care urmază a contra-semna actele atîngătore de atribuţiunile Comitetului permanent, conformu Art. 108.

În asemenea casu, în sesiunea următoare Consiliul judeţian pôte menţine pe Secretaru în funcţiune sau presinta Domnului candidaţi pentru numirea unui alt Secretar.

Art. 103. Secretarul nu pôte ocupa nici o altă funcţiune, salariată de Guvern, de judeţ sau de vre o comună.

Ellu nu pôte figura ca avocat sau ca plenipotent în pricinile unde judeţul ar avea un interesu direct sau indirect.

Dispoziţiunile Art. 28, privitore la înrudirea cu membrii Comitetului, şi Art. 81. privitor la împărtaşirea lor la vre un serviciu, antreprisă sau adjudecare, se aplică de asemenea şi Secretariului.

TITLUL VIII.

Despre relațiunile Prefectului cu Consiliul județian și cu Comitetul permanent.

Art. 104. Prefectul din preună cu membrii Comitetului îngrijesc de pregătirea prealabilă a lucrărilor ce urmăză a se supune Consiliului.

Art. 105. El are dreptul de a asista la toate deliberările Consiliului județian, afară la acele ce privesc la cercetarea semilor sale atingătoare de interesele speciale ale județului.

Consiliul este dator a 'l asculta ori când cere cuvântul.

Prefectul poate face Consiliului propunerile ce le ar găsi cu cale, fără ca Consiliul să potă refusa a le lua în deliberare.

Prefectul nu ia nici odată parte la votarea Consiliului; Consiliul poate cere preșința Prefectului la ori ce deliberare.

Art. 106. Prefectul e singur însărcinat cu executarea încheierilor Consiliului și a Comitetului permanent. Tota acțiunile în justiție, privitoare la interesele speciale ale județului, se esercită în numele Comitetului permanent prin stăruința și îngrijirea Prefectului.

Art. 107. Dacă Consiliul sau Comitetul au făcut încheieri eșite din atribuțiunile lor, sau care ar vătăma interesul județian, Prefectul este dator a face recursul său la Guvernă pînă în 10 zile, și a notifica Consiliului sau Comitetului a doua-ți dupe ce 'l au făcut.

Recursul Prefectului suspendă închieria Consiliului sau a Comitetului în timp de 30 zile de la data notificării. Dacă în acest termen Guvernul nu s'a pronunțat, închieria este lucrătoare.

Art. 108. În casu de disolvarea a Consiliului județian, ordonanța Domnăscă se rostește tot odată dacă acoa disolvare privesce numai pe Consiliu sau și pe Comitetul permanent.

Desolvându-se și acesta, Prefectul singur rămâne însărcinat cu administrarea intereselor locale ale județului pînă la instalarea noului Comitet alesu din noul Consiliu, având a'î da sémă de administrarea intereselor locale ale județului în acest interval.

TITLUL IX.

Despre Sub-prefect în relațiunile sale cu Consiliul județian și cu Comitetul permanent.

Art. 109. Sub-prefectul este dator a priveghia executarea închierilor urmate de Consiliul județian și de Comitetul permanent.

Când Comitetul trimite încheierile sale direct vre unei comune, el le comunică tot odată și Sub-prefectului.

Art. 110. Sub-prefectul vizitează toate comunele plasei sale, inspectă registrele statului civil și verifică starea caselor comunale, cel puțin de două ori pe an, și ori când va găsi de cuviință, raportând Comitetului ori ce neregularitate, neîngrijire sau abusu ar descoperi.

Art. 111. Cu o lună înaintea întrunirii Consiliului județian, el adresă Comitetului permanent un raport despre trebuințele plasei, despre îmbunătățirile ce s'ar putea introduce și despre ori care alt obiect în atribuțiunile Consiliului.

Art. 112. Asemenea va face Comitetului, în luna Ianuarie a fie căru an, un raport despre starea plasei în cursul anului trecut, raport însoțit de notițele statistice ce ar fi putut aduna sau ce 'l s'ar cere de Comitet.

Art. 113. Pînă la înființarea Consiliilor județene și a Comitetelor perma-

mente. Prefecții județelor sunt însărcinați cu toate lucrările atingătoare de alegerile Consiliului ce sunt atribuite Comitetului în legea de față.

LEGE ORGANICĂ.

Asupra comptabilității generale a Statului.(1)

(Decret. la 31 Marte 1864 prom. la 14 aprilie 1864.

CAPITOLUL I.

Budgetul general al Statului.

Art. 1. Serviciul și Comptabilitatea legislativă a finanțelor Statului sunt supuse legii de față.

Art. 2. Toate veniturile Statului și cheltuielile neapărate spre îndeplinirea osebitorilor serviciuri, așezate conform legilor, trebuiesc autorizate pentru fiecare an de o lege anuală de finance și formează budgetul general al Statului.

Toate veniturile se trec în budgetul veniturilor în întregimea lor, după legea specială a fiă-căruia impozit, iar urmându-nevoie a se modifica cătmea unui impozit, acesta se va face mai întâi prin o osebită lege, privitoare anume pe același impozit, și atunci numai se va putea trece în budget cu acca modificare.

Toate cheltuielile precum și acele ocașionate cu împlinirea dărilor se trec în budgetul cheltuielilor.

(1) Prin această lege s'a abrogat Regulamentul relativ la comptabilitatea publică din 29 Noemvrie 1860

Tot de o dată această lege a comptabilității a primit mai multe modificări printr'un decret din 27 Noem. 1864, (prom. la 3 Decem. 1864. și astfel modificată ea s'a mai promulgat încă o dată la 15 Ianuarie 1865. Noi o publicăm cu data sa din 14 Aprilie, însă cu modificările de la 27 Noem. Eacă preambulul decretului din 27 Noem. 1864, care a modificat unele articole din astă lege:

„Noi Alessandro Ioan ect.

„Considerând că legea comptabilității ce va fi lucrătoare de la 1 Ianuarie 1865, de și în unele dispoziții este bună și aplicabilă, are, însă câte-vu articole care, pe lângă altele, sunt în contradicțiune între ele, în contradicțiune și cu alte legi promulgate, și chiar cu Convențiunea, pactul nostru fundamental; „Având în vedere că acele articole, în starea în care se găsesc, în loc să aducă foloșele la care tindu veri-ce dispoziții ale unei legi; ele, din contra, ar paralisa lucrările de comptabilitate;

„Considerând propunerile de modifițiuni făcute asupra acestor articole;

„Având în vedere decisiunea luată de consiliul de Miniștri asupra acestor modifițiuni;

„Ascultând în același timp și opiniunea consiliului nostru de Stat:

„Am decretat și decretăm;

„Am promulgat și promulgăm:

Art. 1. Modifițiuni propuse sunt priimate și articolele de mai jos din legea comptabilității se vor redacta în modul următor:

(urmează modifițiuni).

Art. 3. Guvernul prezintă Adunărei în fie-care an, în luna întâia a sesiunii ordinare, *budgetul*, așa în câtă el să fiă pururea votat celă puțin cu zece luni înaintea fie-cărui *esercițiu*.

Art. 4. Sunt considerate ca făcându parte dintr'unu *esercițiu* serviciile făcute și drepturile dobândite, atât pe sêma Statului, câtă și pe sêma creditorilor săi, în cursul anulă pentru care este făcută *budgetul* respectivă.

Fiă-care ană financiară începe la 1 Ianuarie și se termină la 31 Decembrie acelașă ană.

Cu tôte aceastea, durata periodului în care trebuie a se îndeplini și tôte factele de venituri și de cheltueli ale fiă-căruia *esercițiu*, se prelungesce:

a). Până la 1 Fevruarie dupe finele anulă financiară respectivă, pentru a îndeplini, în limitele creditoră deschise, serviciulă materialulă a cărui *esecutare* începută nu s'ar fi putută îndeplini înaintea ultimului Decembrie pentru cauză de forță majoră sêu de întresă publică, care cauze trebuie a fi anunciate prin o declarație a ordonatcului, anesată pe lângă ordonanța saă mandată.

b). Până la 31 Iulie pentru licuidarea și ordonanțierea summeloră datorite creditoră.

c). Până la 30 Septembrie, totă după finele anulă financiară respectivă, pentru a complecta tôte operațiile relative la stringerea și la plata cheltueliloră.

Art. 5. (Decret. 27 Noem. 1864) Dêca *budgetul* nu s'ar vota în timpulă o portună, atunci guvernulă, conformă Art. 6 din Statulă din 4 Iulie anulă 1864, va îndestula serviciela conformă ultimului *budget* votat.(1)

CAPITUL II.

Comptabilitatea Generală.

§. 1.

Venituri.

Art. 6. După cererea Guvernulă și prin ună votă ală Adunărei, *budgetul* se va putea rectifica în cursul anulă în părțile care nu s'ar putea aplica.

Art. 7. Nică ună *imposită* nu pôte fi aședată nică *implinită* daca nu este votată de Adunare și sancționată de Domnă.

Împlinirea unui *imposit* nu se pôte face de câtă o lună celă puțină după promulgarea legelă aședă.

Art. 8. (Decret. 27 Noem. 1864) Împlinirea *impositelor* de tot felulă, directe saă indirecte, se va face pe tot timpulă, pe câtă *budgetul* care le coprinde va fi în lucrare, afară dêca chiar legea care le-a aședată ar fi determinată durată mai scurtă.(2)

Art. 9. Modulă licuidărei, strângerei și ală urmărirei, relativă la fie-care felă pe percepere, se d termină de legile și regulamentele speciale.

Art. 10. Pentru ori-ce versemētă sêu trâmīteră de bani în numerariū și alte valori făcute în casele Statulă pentru ună serviciū publică, se va da îndată de

(1) Vechiulă art. 5 abrogatū: „Dêca *budgetul* presintat Adunărei, conformă art. 3, nu ar fi votat în timpulă convenită, atunci guvernulă îndeplinește serviciela publice conformă *budgetulă* anulă precedentă, fără însă a putea eși cătușă de puțină din cifra cheltueliloră votate în acestă *budget*, și fără ca acêsta să pôtă urma mai mult de cât ună ană.”

(2) Vechiulă art. 8 abrogatū: „Împlinirea *impositelor* de totă felulă, directe sêu indirecte, se votează numai pe ună ană.”

către Comptabilii o recipisă cu talonul în care se va înscrie versemântul făcutu și natura monedelor.

Acastă recipisă este descărcătoare pentru acelu care a făcutu vërsamântul, și formedă pentru elu unu titlu în privința Tesaurului publicu, sub îndatorile însă din parte, ca să facă a se viza recipisă și a se tăia talonul său, în timpu de 24 ore, de către funcționarii și agenții administrativi însărcinați cu asemenea îndatoriri.

Art. 11. Orî ce intrare de fonduri în casele publice, din orî ce serviciu ar fi, se face în socotela Ministeriului de finance, carele centralisă totă summa în registre și în Comptabilitatea generală.

Art. 12. Împlinirea banilor Statului nu se va putea efectua de căt de către unu comptabilu alu Tesaurului și în virtutea unu titlu făcutu după lege.

Art. 13. Funcțiunile de ordonatori și de administratori sunt necompatibilu cu funcțiunea de Comptabilu.

Afară din excepțiunile prevădute de lege, orî ce agentu însărcinatu cu mănuirea banilor publici, este privitu ca Comptabilu chiar prin faptul primirei acelor fonduri, constatată prin a sa chitanță său recipisă.

Nici o manutențiune (mișcarea banilor de la o mână la alta) a acestor banu, nu va putea fi esercitată, și nici o casă publică nu va fi gerată, de căt de unu agentu pusu sub ordinile Ministeriului de finance, numitu de dinsulu său după a sa presentațiune, responsabilu către dinsulu pentru a sa gestiune și justifiabilu alu Curței compturilor.

Art. 14. Funcțiunile de Comptabilu și de Casieru sunt incompatibile ca esersiciulu orî-căruiia profesiunî de comerčiu său de industriă.

Art. 15. Nici unu Comptabilu său Casieru nu va putea lua parte directă său indirectă la adjudicațiunile de furniture său de lucrări publice.

Art. 16. Nimeni nu va putea fi instalatu în esersiciulu funcțiunei sale de Comptabilu alu banilor publici, numai în virtutea titlulu funcțiunei sale, ci va trebui mai întâiu să justifice că a sevărșitu jurământulu și că a depusă cauțiunea în forma și înaintea autorităților prescrie de legi și regulamente.

Art. 17. Tesaurulu publicu, conformu legiloru stabilite, are privilegiulu asupra averii orî-căruiia Comptabilu, Casieru, depositarulu său însărcinatu cu mănuirea banilor publici.

Art. 18. Verî-ce Comptabilu este răspunsabilu pentru împlinirea capitoleloru, a venituriloru, a tacseloru, a drepturiloru și a impoziteloru a căroră percepțiune 'i este încredințată.

Spre a putea obține descărcare pentru articole neîmplinite, elu este datoru mai întâiu de a face ca să se constate că neîmplinirea nu provine din a sa neglijență și că a întrebunțatu în timpu oportunu toate silințele și urmăriile necesarie.

Comptabilulu care nu a împlinitu sumele datorite pôte fi silitu a le plăti cu de la sine, considerându-se aceste sume ca și împlinite. La asemenea casu, elu este subrogatu d'adrepululu în creanțele și privilegiile Statulu, în privința debitoriloru.

Art. 19. Verî ce primitoru, casieru, depositarulu său altu însărcinatu cu banu publici, nu va putea fi descărcatu sub cuvântu că 'i s'au furatu său au pierdut banii, de nu se va justifica că furțișagulu său pierderea au provenitu dintr'o forță majoră și că s'au luat toate precauțiunile prescrie de regulamente în această privință.

Ministrulu financeloru, mai înaintea hotărârei ce va da Curtea de compturi, și fără a prejudeca nimic, pôte ordona ca să se verse provisoriu sumele furate, pierdute său contestate.

Art. 20. Orî ce contribuțiuni directe său indirecte, altele de căt acelea ca-

re sunt autorisate de legile de finance, sub verice titlu său verice numiri s'ar împlini, sunt cu deservire oprite.

Autoritățile care ar ordona împlinirea lor, funcționarii cari ar face repartiția lor, precum și listele și taritele, și în sfârșit toți funcționarii publici care ar s'ar să împlinirea unor asemenea dări nelegale, se vor da sub judecată și se vor pedepsi după legi.

Iar persoanele cari vor fi plătite, dacă nu li s'ar înapoia îndată aceea ce au dat, vor putea în timpul de trei ani să și ceară banii înapoi, de la ori care funcționar public va fi ordonat să facă împlinirea, și nu vor avea trebuință spre a și esersa acțiunea lor înaintea Tribunalurilor de nici o prealabilă autorizațiune a Guvernului.

§ II.

Chieltueli.

Art. 21. Legea anuală de finance deschide fiă-căruia Ministru asupra Ministerului de finance, creditele necesare pentru chieltuelile prevăzute pentru fiă-care esercițiu.

Aceste credite să plătesc din mijlocele cupriuse în budgetul veniturilor.

Art. 22. Miniștrii nu pot nici chiar sub a lor răspundere chieitui nici contracta îndatoriri de chieitueli peste creditele deschise fiă-căruia din ei.

Art. 23. Ministerul de finance nu poate nici chiar sub a sa răspundere autoriza plăți covârșitoare creditelor deschise fiă-căruia Ministru.

Art. 24. Miniștrii nu pot crește prin nici un mijloc particular și din nici o altă sorginte suma creditelor afectate chieituelilor lor respective, prin urmare, ori ce bani ar intra în casa Statului peste sumele veniturilor prevăzute în budget, se vor trece în budgetul curent, sub numire de venituri estra-ordinarii.

Când ū veri unele din obiectele mobile său imobile ale Statului ar fi lăsate în dispoziția Ministerilor și ne mai fiind în stare a se întrebuița, vor fi primite de a se vende, atunci vândarea lor se va face prin licitație publică și cu concursul Ministerului de finance său al delegatului său; iar sumele produse din asemenea vândări se vor trece asemenea în budgetul curent, sub numire de venituri estra-ordinarie.

Tot în rândul veniturilor estra-ordinarie ale esercițiului curent se vor trece și sumele ce vor fi foste plătite fără cuviință sau din greșelă, după ordonanțele Ministeriale, și cari vor trebui restituite în Tesaur, precum și acelea cari, fiind avansate în virtutea serviciilor cari nu s'au esecutat, au ramas fără destinațiune, și pe cari primitorii nu lear fi întors de cât după închiderea esercițiului.

Cât pentru sumele întorse în cursul duratei esercițiului pe seama căruia s'a dat ordonanțe de plată, Miniștrii ordonatori vor putea dispune din nou de aceste sume, pentru trebuițele la care erau afectate, însocind însă cererea lor către Ministerul finanelor de recipisa Comptabilului care va fi primit acele fonduri, de numele persoanei care au întors aceste sume în casa Tesaurului, de ordonanța de restituire și de arătarea cauzelor cari fac necesarie reintrocerea acestei sume la creditele Ministeriului ordonator.

Art. 25. (Decr. 27 noem. 1864) Când creditele deschise de legea anuală de finance nu adjungă a acoperi serviciile la care sunt afectate, Domnului, după cererea Ministerilor respectivi, poate să le deschidă credite suplimentarii prin ordo-

nanțe Domnesce, fără ca aceste credite să treacă în nici un caz peste o a treia parte din creditul serviciului votat.(1)

Acele credite se voru supune Adunărei la cea dintâi sesiune spre a se legitima.

Art. 26. Ordonanțele Domnesce cari, în lipsa Adunărei, au deschis sub verice titlu credite Ministrilor, nu se pot pune în lucrare de către Ministrul de finance, de cât dacă voru fi basate pe părerea Consiliului de Miniștri. Ele sunt contrasemnate de ministru care a cerut creditul, și publicate îndată în Monitorul oficial.

Art. 27. Aceste ordonanțe se întrunesc tôte în unu singur proiect de lege și se supun Adunărei de către Ministrul de finance la cea dintâi sesiune și înaintea presintărei bugetului.

Art. 28. Facultatea de a deschide prin ordonanțe Domnesce credite suplimentare conform Art. 25, nu se aplică de cât la cheltueli privitoare la unu serviciu votat și a căruia nomenclatura este cuprinsă în fiă-care anu în legea anuală relativă la bugetul cheltuelilor.

Art. 29 (Decr. 27 Noem. 1864). Credite estra-ordinarie se pot crea numai la trebuința care nu s'au putut prevedea la votarea bugetului, nici s'ar putea amâna până la întrunirea Adunărei.

În asemenea caz, Domnul pôte deschide Ministrilor respectivi credite estra-ordinarie cu îndeplinirea dispozițiilor art. 26.

Regnarea acestor credite se va urma conform art. 27.(2)

Art. 30. Fiă-care creditu estraordinariu deschis unu Ministru formedă unu capitalu osebitu în socoteala exercițiului pe sêma căruia s'au deschis acelu creditu.

Art. 31. Creditele deschise prin legea anuală de finance, pentru cheltuelile unu eserciu, nu pot fi întrebunțate la cheltueele unu altu eserciu, nici acele alocate pentru unu Ministeriu nu se pot întrebunța la cheltuelile unu altu Ministeriu.

Art. 32. Bugetul cheltuelilor fiă-căruia Ministeriu este împărțitu în capitole speciale și articole. Fiă-care capitolu cuprinde serviciuri corelative, sêu de aceeași natură, articolii fiă-căruia capitolu cuprindî împărțirea amenuntă a serviciului prevădutu prin acelu articolu.

Art. 33. Sumale afectate de lege la cheltuiala unu capitolu, nu se pot întrebunța la cheltuiala unu altu capitolu; asemenea și summa efectată la unu articolu, nu se pôte întrebunța la cheltuiala unu altu articolu.

Art. 34. Nici o creare cu cheltuiala Statului de drumuri, canaluri, poduri,

(1) Vechiul art. 25 abrogat era redactat ca și noul art. 25., cu deosebire numai că la alin. întâi, în locul frazei: „fără ca aceste credite să treacă ect.” se afla fraza: „în marginile prevădute prin unu articolu specialu din legea bugetară.”

(2) Vechiul art. 29 abrogat: „Credite estraordinare se pot crea numai la trebuința care nu s'au putut prevedea la votarea bugetului, nici s'ar putea amâna până la întrunirea Adunărei.

În asemenea cazuri, Domnul pôte deschide Ministrilor respectivi credite estraordinare în marginile prevădute prin unu articolu specialu din legea bugetară.

La cazuri estraordinare care ar necesita deschiderea de credite mai mari și covârșitoare acestui fond, se va convoca Adunarea, și Ministeriul va cere unu creditu legislativu propunindu totu-o-dată căile și mijlocele pentru acoperirea lui.”

păriuri, edificării publice și altele, nu se pot face de cât în temeiul său a unei legi speciale sau a unui credit deschis unui capitol special în buget.

În asemenea cas, cererea celui d'antău credit trebuie să fie neapărat însoțita de evaluarea cheltuielii întregi.

Art. 35. Ori-ce lucrări publice de o mare importanță, precum, căi ferate, canalizări de riuri, drumuri, canale și altele, să se face cu cheltuiala Statului, să prin companii particulare, nu pot fi executate de cât în temeiul unei legi speciale.

Acastă lege trebuie să fie basată pe o cercetare administrativă.

Art. 36. În fiecare lună, Ministrul de finance propune Domnitorului, după cererea celor-l-alți Miniștri, împărțirea fondurilor ce să-care are a întrebuința în luna viitoare.

Art. 37. Nici o cheltuială pe seama Statului nu poate fi plătită de către Ministrul financelor de cât în puterea unui ordonanță a Ministrului respectiv sau a funcționarilor delegați de el.

Art. 38. O asemenea ordonanță, ca să potă fi priimită de Ministrul de finance, trebuie să se raporte la un credit deschis într'un chip regulat și să fie cuprinsă în marginile împărțirii mensuale a fondurilor disponibile.

Art. 39. Ordonatori sunt responsabili de plățile mandate de dinși în contra legilor și a regulamentelor de administrație.

Comptabilii și casierii, mai înainte de a procede la plata ordonanțelor și a mandatelor liberate pe seama lor, să de a le visa spre a fi plătite de alți comptabili, sunt datori sub a lor răspundere să se încredința că s'a observat toate formalitățile și s'a produs toate piesele justificative prevăzute prin regulamente.

Art. 40. (Decr. 27 Noem. 1864) Miniștrii în genere nu pot face nici un contract, tocmeală sau adjudicație care să trece peste termenul duratei unui buget.

Se exceptă din această regulă contractele de arendare, de închiriere, de lucrări publice și de întreținere, cari pot fi întocmite pentru un termen mai lung; la acest cas, se va trece în fiecare buget, partea din venitul său, din cheltuiala convenită, în sarcina anului la care se raportă bugetul, fără prejudiciul art. 34 și 35.(1).

Art. 41. Nici o creanță nu se poate licida de cât prin un Ministru sau prin unul din delegații săi, în numele numai al celor în drept.

Art. 42. Titlurile să-căria lichidării trebuie să înfățișeze dovezile despre drepturile dobândite asupra Statului, și să fie redigete în formele prescrise prin regulamentele speciale ale să-căruia serviciu.

Art. 43. Ordonatori cheltuielilor nu vor putea sub nici un pretest să încheie vre o stipulație de dobândă sau comisiune de bancă în folosul vre unui contract sau antreprenor, precum nici a cere de la aceștia vre un asemenea folos.

(1) Vechiul art. 40 abrogat: „Miniștrii nu pot face nici un contract, tocmeală sau adjudicație care să trece peste termenul duratei unui buget; la din contra, contractul va rămânea fără efect pentru termenul expirat și contractul nu va putea trage la răspundere de cât numai pe Ministru.

Se exceptă din această regulă contractele de închiriere sau de întreținere, cari pot fi întocmite pentru un termen mai lung; la acest caz se va trece în fiecare buget, partea de cheltuială convenită în sarcina anului la care se raportă bugetul, însă cu încuviințarea prealabilă a Adunării pentru asemenea contractări.

Când lucrarea nu se poate realiza în timpul bugetului și este necesitate să se împărți pe mai mulți ani, Miniștrii nu vor putea contracta pentru un termen mai lung de cât în virtutea unei legi speciale.

Art. 44. Nicî unŭ avansŭ nu se va putea acorda la încheierea unŭ contractŭ pentru lucrări, furniturî seŭ transporturî, de câtŭ pe garanția unei valôre ipotecare sau depositŭ de alte valori și până o a $\frac{1}{10}$ parte din costulŭ totalŭ.

Nicî un scontŭ nu se va putea da de câtŭ numai pentru partea serviciulŭ împlinitŭ.

Tôte aconturile liberate nu vorŭ putea trece însumate peste cinci părți din șese din lucrările, furniturile sau transporturile efectuate.

La fie-care scontŭ se va opri o parte proporțională din avans, în câtŭ să fie acesta refuitŭ la terminarea serviciulŭ contractatŭ.

Art. 45. Tôte tocmelile în numele Statulŭ se vorŭ face prin concurență și publicitate.

Art. 46. Se vorŭ putea însă face tocmeli prin bună învoire:

I. Pentru predările, transporturile și lucrările a cărorŭ cheltuială nu va covârși suma de lei 10 mi, sau dacă va fi vorba d'o tocmelă făcută pentru cinci ani, a căria cheltuială anuală nu va trece peste suma de lei trei mi.

II. Pentru ori-ce predări, transporturi sau lucrări, cândŭ împrejurările vorŭ cere ca operațiile Guvernulŭ să se fie secrete. Aceste tocmeli trebuie mai întîi să fie autorizate de Domnitorŭ după unŭ raportŭ specialŭ.

III. Pentru obiecte a căroră fabricațiune este exclusivŭ proprietatea cu brevetŭ de invențiune sau de importațiune aceluî ce le are.

IV. Pentru obiecte cari nu s'ar putea găsi de câtŭ la o singură persoană.

V. Pentru lucrările și obiectele de artă și de precisiă a căroră executare nu se va putea încredința de cât la artiștii încercați.

VI. Pentru exploatările, fabricările și predările cariŭ nu s'ar fi făcutŭ de câtŭ ca probe.

VII. Pentru materiale și predncte de hrană care, după natura lorŭ particulară și specialitatea întrebunțării la care suntŭ destinate, vorŭ fi a se cumpăra și alege în locurile unde se producŭ, sau care vorŭ fi a se preda de către însuși producătorii fără mijlocitorî.

VIII. Pentru predările, transporturile sau lucrările cari nu vorŭ fi dobînditŭ la licitație nicî unŭ prețŭ, sau în privința căroră se vorŭ fi propusŭ prețuri ce nu putea fi permise.

IX. Pentru lucrările acelea cari, în casŭ de urgență evidentă provocată de împrejurări neprevădute, nu vorŭ putea suferi adăstarea termenilorŭ de licitație.

Art. 47. În casŭ cândŭ o tocmelă ce va fi de natură a se face prin concurență și publicitate, nu s'ar putea realiza din lipsa de oferte sau din esagerația prețurilorŭ propuse, va trebui să se facă o nouă încercare de licitație într'unŭ termenŭ minimumŭ de la 15 la 30 zile, iar pentru licitațiile mai importante care ar trece peste suma de una sută mi lei, aceluî minimumŭ va fi de două luni de la data publicațiunei.

Art. 48. În casŭ cândŭ predările ce vor fi a se da prin licitație nu vor fi de natură a găsi în țeră o concurență îndestulătoare pentru a garanta precizurile cele mai avantajoase, publicațiunile se vorŭ face și în străinătate.

Art. 49. În condițiile aședate la începutŭ se vorŭ determina, natura și importanța garanțiilorŭ ce contracții sau antreprenorii vorŭ fi datorî a înfățișa, sau pentru ca să fie primiți la licitație sau pentru ca să asigurese îndeplinirea contractulŭ. Ele vorŭ determina asemenea acți ce administrația va exercita asupra acestorŭ garanții în casŭ de neîndeplinire a contractulŭ.

Art. 50. Înștiințarea despre licitațiile ce vorŭ fi a se ține se va publica, afară de cazurile de urgență, cel puțin cu 30 zile înainte prin afișe, prin jurnalile oficiale și cele mai răspîndite prin țeră și prin tôte mijlocele de publicitate, iarŭ pentru licitațiile mai importante cari ar covârși suma de 100,000 lei, termenulŭ publicației va fi de două luni celŭ puținŭ.

Acastă înștiințare va face cunoscutŭ;

I. Locul unde se p $\acute{o}$ te vedea condițiunile,
 II. Autoritățile însărcinate cu facerea licitației.

III. Locul, ziua, și ora pentru adjudicație.

Art. 51. Licitațiile se fac $\acute{u}$ prin oferte. Ofertele se vor $\acute{u}$ depune sigilate în ședința publică. Când Ministerul respectiv sau împuternicitul din parte va fi determinat $\acute{u}$ de mai înainte un maximum de suirea prețului sau un minimum de coborire, acest maximum sau minimum va trebui să se depue sigilat $\acute{u}$ pe biroul la deschiderea ședinței. (Decr. 27 noem. 1964): Licitațiile se vor putea face și prin strigări, dacă acest $\acute{u}$ mod $\acute{u}$ va părea mai priincios $\acute{u}$. (1).

Art. 52. Mai înainte de deschiderea ofertelor se deschid $\acute{u}$ și se cercet $\acute{e}$ lă garanțiile, resping $\acute{u}$ ndu-se acelea ce nu ar fi valabile sau n'ar îndeplini condițiunile prescrite prin caetele de însărcinări.

Apoi se procede la deschiderea ofertelor resping $\acute{u}$ ndu-se mai întâi $\acute{u}$ acele a cărora garanția n'a $\acute{u}$ fost $\acute{u}$ îndestulătoare.

Art. 53. În casul $\acute{u}$ cind $\acute{u}$ mai mulți doritori ar oferi același preț $\acute{u}$, și cind $\acute{u}$ acest $\acute{u}$ preț $\acute{u}$ va fi cel mai de jos din cele cuprinse în oferte, se va proceda la o de isnovă adjudecație chiar $\acute{u}$ în acea ședință, sau prin noue oferte sau prin strigări până la stingerea a trei focuri d'arindul $\acute{u}$ și numai între doritorii caril $\acute{u}$ a $\acute{u}$ oferit $\acute{u}$ același preț $\acute{u}$.

Art. 54. Resultatul $\acute{u}$ fiă-cării adjudecații se va constata priur'un $\acute{u}$ proces $\acute{u}$ -verbal $\acute{u}$, care să arate t $\acute{o}$ te împrejurările operației.

Acest $\acute{u}$ proces $\acute{u}$ -verbal $\acute{u}$ se va încheia în ședință, chiar îndată după deschiderea ofertelor, și se va constata adjudecația față cu toți concurenții, însemn $\acute{u}$ ndu-se atât $\acute{u}$ numele fiă-căruia concurent $\acute{u}$ cât $\acute{u}$ și prețul $\acute{u}$ cuprins $\acute{u}$ în oferta sa. Prețul $\acute{u}$ va fi scris $\acute{u}$ nu numai în cifre, dar $\acute{u}$ și în litere.

Acest $\acute{u}$ proces $\acute{u}$ -verbal $\acute{u}$ se va sub-semna nu numai de Ministru sau de delegatul $\acute{u}$ său, și de adjudicatori, dar încă și de cel-l'alți concurenți.

Nevoința sau neputința de a subscrie din partea acestora se va menționa în procesul $\acute{u}$ -verbal $\acute{u}$.

Contravenirea la aceste dispozițiuni se va pedepsi conform $\acute{u}$ legilor $\acute{u}$.

Art. 55. Adjudecațiile și de isnovă adjudicații vor $\acute{u}$ fi tot $\acute{u}$ -d'a-una supuse la aprobarea Ministrului competente, și nu vor $\acute{u}$ fi valabile și definitive de cât $\acute{u}$ după această aprobare.

Art. 56. Ori-ce concesionar $\acute{u}$ este supus $\acute{u}$, în cas $\acute{u}$ de neexecutare a contractul $\acute{u}$, la o adjudicație din nouă făcută în contra lui.

Art. 57. Ori-ce licitație abătută din formile prescrite din această lege va fi considerată ca nulă.

Art. 58. Testul $\acute{u}$ articolului 40 pînă la art. 57 exclusiv, vor $\acute{u}$ fi tot $\acute{u}$ -d'aua afișiate în sala adjudecațiilor $\acute{u}$.

Asemenea se va face mențiuni în publicațiunile ce se vor face, despre aceste articole.

Art. 59. Tocmelile prin bună învoire încheiate de către delegații unui Ministru și cumpărătoarea ce vor face, vor fi asemenea supuse la aprobarea sa, și vor $\acute{u}$ trebui a fi înscrite de actele justificative.

CAPITUL III.

Regularea definitivă a budgetul $\acute{u}$.

Art. 60. Regularea definitivă a unui budget $\acute{u}$ va face obiectul $\acute{u}$ unei legi speciale, pe lâng $\acute{e}$ care se vor anecea socotelile Ministrilor.

(1) Acest $\acute{u}$ all $\acute{u}$ doilea alineat $\acute{u}$ lipsea di n testul primitiv $\acute{u}$ all $\acute{u}$ legei din 14 aprilie,

Acastă lege se va supune adunării în aceeași formă și în același cadru ca și budgetul.

Art. 61. Unu tablou alu budgetului încheiatu va fi anecsatu pe lîngă proiectul de lege pentru regularea fiă-căruia esersițiū și va cup:inde lămuritū și anume:

a) În partea veniturilor:

- I. Elaborajiile veniturilor.
- II. Drepturile constatate asupra contribuțiilor și veniturilor publice.
- III. Împlinirile efectuate.
- IV. Remășițele.

b). În partea cheltuelilor.

- I. Creditele deschise prin legi
- II, Creditele dobândite pe sēma creditorilor Statului.
- III. Plățile efectuate, și.
- IV. Cheltuelile ce rămānū a se plăti.

Art. 62. Guvernulū presintā Adunārei socotēla fie-căruia esersițiū în termenulū multū de duoi anī de la închiderea lui. Curtea de compturi supune Adunārei o lunā după deschiderea sesiunii ordinare, împreună cu ale ei observațiunī, Comptulū generalū alū stārei aceluiași esersițiū precumū și documentele sprījinitōre.

Art. 63. Sumele realizate din remășițele veniturilorū esersițiuluiū încheiatū, se vorū trece la venituri în socotēla auului în curgerea căruia se vor împlini.

Art. 64. Creditile seū plățile de credite remase neîntrebuintate la închiderea esersițiului, se vorū anula în comptabilitate.

Art. 65. Mandatele a cărorā platā nu se va fi reclamatū până la închiderea esersițiului, se vorū anula; plata lorū se va putea cerc și efectua prin o nouā ordonanțiare în cursū de cincī anī socotitū de la 1 Ianuarie alū auului care dā numele seū esersițiului în care s'a datū mandatele.

Art. 66. Cāndū la închiderea unui esersițiū, unele alocații din budgetū se găsescū încărcate cu drepturi în favōrea creditorilor Statului pentru lucrări adjudicate și în cursū de esecutiune, partea alocațiunei necesariī pentru a plăti creanțe, se va transfera la esersițiulū corentū.

Art. 67. Plățile remase a se efectua pentru cheltuelile unui esersițiū încheiat, se vorū ordonanția asupra fondului esersițiului anului în care s'au reclamatū.

(Decret. 27 Noem. 1864). Assemenea cheltueli se vor repurta în bugetulū anului curentū, dupe o încheiere a Consiliului Ministrilorū, aprobatā de Domnū, trecēndu-se la unū capitolū specialū fără alocațiune de fonduri.(1).

Art. 68. Îndatā ce comptulū definitivū al unui esersițiū este încheiatū, Ministrilū ordonatori alctătescū state nominative de creanțele neplătite la închiderea acelu esersițiū, și trimit o îndoită copiē la Ministrulū de finace.

Art. 69. Ordonanțele pentru plata acelorū creanțe nu se efectuaș de cātū după ce Ministrulū de finace a recunoscutū prin acele staturī nominative că creanțele ordonanțiate se aplicā la credite remase la dispoziția Ministrilorū.

Art. 70. Cāndū creanțe bine constatate asupra unui esercițiū încheiatū vorū fi remasū netrecute prin legea de regulare acelu budgetū, partea alocațiilor care le ar fi fostū afectatā nu se maī pōte transfera la alte eserciții de cātū numai prin o anume lege.

Art. 71. La espirarea termenului de cincī anī, care se dā celorū în dreptū pentru a reclama efectuarea creanțelor rēmase neplătite, esercițiulū încheiatū la

(8) În vechiulū articolū 67, aliniatulū allū doilea era redactat așa: „ Ele se vor trece la unū capitol specialū fără alocațiune de fonduri.”

care privesc acele creanțe se socotesc închisă pentru totu-d'auna, și creditile la care s'ar aplica acele creanțe se anulă într'unu modu definitiv.

Art. 72. Ministrul de finance va trãmite pe totu anulul la Curtea de compturi cu arãtare de operații relative la esercițiuri încheiate până la a loru definitivă închidere, una din copiile staturiloru nominative, menționate la art. 68, pentru cei în dreptu cu creanțe reclamate asupra aceloru esercițiuri, precumu și actelo doveditoare pentru respunderea baniloru.

Art. 73. Ministrii așternu fiã-care în parte socotelile loru.

Ele se alãturã pe lângã socotela generalã a esercițiului.

Art. 74. Aceste socoteli coprindũ toate operațiunile ce s'au urmatu pentru fiã-care serviciu de la deschiderea și până la închiderea fiã-cãruia esercițiu.

Art. 75. Socotelile fiã-cãruia esercițiu trebuie tot-d'auna făcute într'un modu uniformu cu aceleași împãrșiri, aceleași capitole și articole ca și budgetul șisului esercițiu, afara de chieluelile neprevãdute în budgetu și pentru cari se facu articole și capitole aditionale și osbite.

Art. 76. Fiã-care Ministru înfãșiședã pe totu anulul Adunãrei legislative unu statũ sumariu de toate adjudicașiile, de toate contractile și de toate cumpãrãtoarele făcute în cursul anului încetatũ.

Acestũ statũ aratã numele și locuința pãrșiloru contractante, dãinuirea și principalele condiții ale contractelorũ.

Art. 77. Totã averea mobiliarã a Statulu, precumu și mobilile, se vorũ trece într'un inventariu dupã care se va depune câte un essemplarũ la arhiva Ministeriulu financelorũ, la Curtea de compturi și la Ministeriũ seũ Administrașiile respective.

Inventariile se vor revisiui și se vorũ îndrepta la finitul fiã-cãruia anũ și la fiã-care schimbare de funcționari în a cãrora sãmã sunt date prin agenși al administrașiiei numiși de Guvernũ.

Art. 78. Ministrii vor da la Curtea de compturi:

1. Un Tablou detailatũ de proprietãșile Statulu și veniturile ce producũ.

2. Copiũ de procesele verbale dupe adjudecași, tãce de poduri, tãeri de pãduri, închirieri seũ arenduirũ de proprietãși, vëndãri de fineșuri, produse ș alte asemenea.

3. Extracte de cãtãșimea sumelorũ impositelorũ directe dupã roluri, împãrșite pe districte și comune, și în genere de toate documentele care constatã unũ dreptũ dobãnditũ alũ Statulu.

4. Un tablou de toate procesele câștigatã sau pierdute de Statũ, cu însemnare de sumele ce are a plãti sau a primi pe fiã-care anũ.

CAPITOLUL IV.

Despre stingerea creanșelor contra Statulu prin prescripși și prin opriri judecãtorescã.

Art. 79. Suntũ prescise și cu døvãrãșire stinse în folosul Statulu toate creanșele remase nelicuidate, neordonanșate și neplãtite în termenũ de cincũ ani, socotitũ de la deschiderea esercițiului.

Acestã prescripșie nu se aplicã la contracte și cumpãrãtorũ cari vorũ cuprinde unũ termenũ mai scurtũ de prescripșie și nu prejudicã intru nimicũ alte prescripșiuni mai scurte prevãdute de legi

Art. 80. Cu toate acestea, dispoșiile articolulu precedentũ nu vorũ fi aplicabile la casulũ când creanșele nu s'au ordonanșatũ sau plata lorũ nu s'au efectuatũ la terminile prescise, din fapta chiar a administrașiiei sau din cauza judecãșilorũ ce s'au urmatũ înainteã Tribunalelorũ.

Veri ce creditor va fi în dreptu a cere de la Ministru competente să'î dea unu actū prin care să constate data cererei și piesele aduse în sprijinirei ei.

Art. 81. Veri ce mandatū a căruia plată nu s'au reclamatū în termenū de cinci ani, începēdū de la 1-iū Ianuarie a anului ce dă numele său esercițiului, este prescrișū în folosul Tesaurului.

Acēstă prescripție însă nu privesce pe acele mandate de plată cari se vorū fi opritū în urmarea veri unei cereri de secuestru său de opoziție.

Art. 82. Summa mandatelorū de plată oprită prin cereri de secuestru său opozițiunii se va vērșa în cassa de deposite și consemnațiunii, spre a sta acolo pentru asigurarea drepturilorū celorū ce li se va cuveni. Prin acēstă depunere Tesaurulū publicū este cu desăvērșire liberatū.

Aceste felieri de consemnațiunii nu dau dreptū de nicī o dobândă pe sēma p-rților interesate.

Până la înființarea unei casse de consemnațiunii și deposite, asemenea summe se vorū depune în cassele Tribunalelorū respective.(1)

Art. 83. Sunt definitivū rēmase pe sēma Statulū sumele vērșate în casile agenților de poștii său de drumuri de ferū ale Statulū, spre a se trāmite la destinațiunea lorū și a cărorā plată nu s'a reclamatū de cătră cei în dreptū în terminū de trei ani din ziua predārei acelorū summe.

Art. 84. Veri-ce cereri de opriri său opozițiunii asupra sumelorū cūvenite a se plăti de cătră Statū, veri-ce semnificațiune despre cesiunea său transportulū unorū asemenea sume la o a treia persōnă și veri-ce alte notificațiunii cari ar avea de obiectū a popri plata lorū, trebescū, sub osīnda de nulitate, a fi date în cunoscința Ministrului pe care privesce plata său a delegatului său în județiu; iar la casū de urgență, chiar agentului Tesaurului însărcinatū a efectua plata.

CAPITOLUL V.

Despre pierderi și deficituri.

Art. 85. Pe fiă-care anū se adaugă la budgetū o alocațiune specială spre a acoperi și a regularisa pierderile ce vorū resulta din deficite, evenimente estrordinare și păgubi și chieltueli provenite din procesele Statulū.

Asemenea pierderi vorū fi constatate de Ministru respectivū care 'și va pune tōte silințele spre a asigura despăgubirea din cauziunile și averea debitorilorū.

Art. 86. Dacă în curgire de cinci ani de la data hotărārei Curței de compturi, creanța deschisă pe sēma Statulū pentru cause de deficitū său de ori-ce evenimentū de forța majoră, nu s'au pututū acoperi, se va constata neptința împlinirei printr'unu procesū verbalū care se va însoți în sprijinirea comptului general alū Statulū. Copiē legalisatā dupe un asemenea procesū-verbale se va anesca la comptulū Comptabilului însărcinatū cu împlinirea deficitului.

Art. 87. Funcționarii însărcinați specialū și directū cu survigherea Comptabililorū și cu controlulū comptabilităței lor, sunt responsabili de ori-ce deficitū ce nu se pōte acoperi, și care arū fi provenitū din cauza lipsei de verificațiune asupra gestiunei Comptabilului ce se va afla în deficitū.

La unū asemenea casū, unū decretū Domnescū motivatū ficsedīă, după propunerea Ministrului de finanțe totalulū său partea deficitului de care funcționarulū este responsabilū.

Cu acēsta însă nu se atinge dreptulū acestuia de a se arēta cu cererea la Curtea de Compturi spre a 'i se face legiuită îndreptare la casū de a fi năpăstuitū.

(1) Vezi la valle Legea de depuneri și consemnațiuni, din 1 Decembrie 1864

CAPITUL VI.

Despre darea compturilor.

Art. 88. Ori-ce comptu declaratū de sincerū și adevăratū, este datū și subsemnatū de Comptabilul care l'a incheiat și înaintatū la autoritățile competente în terminile prescise de legi, cu alăturare de actele justificative.

Nici o preschimbare nu se mai pōte face la ele după prezentarea lorū de cătū prin o sentințā a Curței de compturi.

Art. 89. Comptulū generalū alū financelorū va cuprinde patru compturi desvoltate:

- I. Comptulū primirilorū.
- II. Comptulū cheltuielilorū.
- III. Compturile de gestiune.
- IV. Comptulū budgetarū.

Art. 90. Compturile speciale ale Ministrilorū vorū cuprinde:

1. O tablă generală pe capitele a tuturorū operațiunilorū essercițiului presentatū.

2. Arătarea desvoltată de cheltuielile constatate, plățile efectuate și creanțele remase a se solda.

3. O tablă comparativă pe capitele a cheltuielilorū essercițiului presentatū cu acelu care a precedatū, arătendū cauzile diferințelorū.

4. Tabla operațiilor relative la essercițiuri incheiate.

Art. 91. Ori-ce comptabilitate publică este basată pe scripte oficiale și pe documente justificative.

Scriptele prescise de lege se ținū în formă de *dopia-scripturā*:

1. Într'unū jurnalū generalū pentru înscrierea operațiunilorū de tōtă dioa.

2. Într'o carte mare de partidă în care se resummă tōte operațiunile după natura lorū.

3. În registre ajutătoare în care se descriū acele operațiuni în tōte amănunșile lorū.

Art. 92. În primile dece zile ale fiă-căria lunī, casierii trāmitū ordonatorilor secundari, borderourī de plățile făcute în luna precedentă, pe essercițiū, pe Ministerii și capitele.

La inchiderea essercițiului, ei adaogă borderourī de plățile ce mai rămānū a se efectua pentru acelu essercițiū, cu arătare de natura creanței și de numele celor în dreptū.

Art. 93. Ordonatorii secundari ai creditelorū Ministeriale ținū o comptabilitate strictă pentru tōte operațiunile ce le sunt încredințate, după cumū se espune în art. 91.

Art. 94. În dece ale fiă-căria lunī, ei trāmitū către Ministerii lorū socoteli mensuale așediate în formile ce se vorū fica prin regulamente speciale.

Unū comptū generalū este trāmisū de ei la inchiderea definitivă a essercițiului, cândū se vor include totū de odată și registrele lorū.

Art. 95. Comptabilii sunt datorī sē adresepe pe tōtā luna la Comptabilitatea generală a financelorū unū borderouū de primiri și cheltueli, însoțite de acte justificative și adeverate conformū prescripțiunilorū regulamentare.

Art. 96. Ori ce primitoriū sōu agente comptabilū alū diferitorū administrațiunī financiare este datorū a preda pe fie-care anū și mai înainte de 1 Aprilie la Curtea de compturi socotela gestiunei sale.

Art. 97. Socoteliā cuprinde tōte faptele gestiunei în cargerea periodului anualū, ori care ar fi natura lorū, și ori care ar fi serviciulū publicū sōu particularū la care ele se raportā.

Aceste socoteli presentā:

1. Tabloulu valórelóru în finþiã în casã și în porto-foliuri și alú creanþelorú remase neîmplinite la începutul gestiunei anuale, séu alú sumelorú cu care ar fi deschisú Comptabilulú la aceeași epocã.

2. Primiriile și cheltuielile de ori ce naturã facúte în cursul acestei gestiuni cu arêtare anune a eserciþilorú și adrepturilorú la care sunt privitóre.

Totalulú valórelóru ce va afla în casã și în porto-foliulú Comptabilulú precumú și alú creanþelorú remase neîmplinite la sfîrþitulú gestiunei anuale séu alú sumilorú cu care ar fi deschisú la aceeași epocã.

Art. 97. Socotelile și registrele Comptabililorú de bani publici se închidú la 31 Decemvrie alú fiã-cãruia anú, séu la epoca încetãrei funcþiunii lorú.

La aceleași epoce se verificã situaþiunea caselorú și a portofeliilorú lorú și se constata printr'unú procesú-verbalú de cãtre agenþii administrativi orênduiriú pentru acêsta.

Art. 98. O comisiune specialã, alêsã de Adunare, va înch ia jurnalulú și carta mare de partide a Comptabilitãþei generale la finile lui Decemvrie, și va constata prin procesú-verbalú, comunicatú Adunãrei, concordanþia socotelilorú Ministeriale cu scriptele centrale ale financelorú.

Art. 99. Cândú se va întempla ca comptabilii Statuluiú sã fiã în același timpú primitorii ai banilorú comunilorú séu ai stabilimentelorú publice, agenþii Guvernuluiú verificêndú casa lorú, verificã în același timpú și starea socotelilorú caselorú comunale districtuale, séu ale stabilimentelorú publice cu carií acești Comptabilii sunt însercinaþi, fãrã a se jigni însé cu acêsta dreptul de priveghere și de control alú autoritãþilorú comunale, districtuale sau altele.

Art. 100. Șefulú comptabilitãþei generale verificã pe tótã ðioa saldusulú casei centrale alú Tesauruluiú publicú și constata a sa conformitate cu scriptile centrale.

Art. 101. Casierii centrali vorú þine în formã de *dopie-scripturã*:

1. Registre de prima înscriere þinute de sub-casierii primitorii și plãtitorii.
2. Unú jurnalú resumêndú operaþiunile pe fiã-care ði.
3. O carte mare de partide.
4. Registruri pentru desvoltarea chietuelilorú și primirilorú.
5. Carneturi de scadenþie și alte registruri de porto-feliuri.
6. Registruri de amenuite pentru chietuelile așediate pe Ministeriiú și pe eserciþiuri.

7. Carneturi de ordonanþie înfãþișêndú, pe articoli și capitoli de budgetú, suma ordonanþilorú Ministeriale, emisiunea mandatelorú de cãtre ordonatorii secundariú și plãþile facúte asupra acelorú ordonanþie și mandate.

Art. 102. Casierii centrali comunicã pe tótã sêra Ministruluiú transcriptele, borderourile și documentile carií justificã situaþiunea sa de ði. Elú comunicã pe tótã luna la direcþia Comptabilitãþei generale borderouri desvoltate arêtêndú amenuitele plãþilorú pe eserciþiuri, Ministeriiú și capitole budgetare, precumú și staturii sumarii de reþineri.

Aseenea și statulú plãþilorú fãcutú pe eserciþiuri încheiate.

Art. 103. Comptulú finalú alú Casieruluiú centralú va presenta plãþile facúte atãtu într'unú modú sumariú pe Ministeriiú și eserciþiuri, câtú și desvoltate pe materie prin o tablã anecata sub adevieria direcþiei Comptabilitãþei pentru conformitate cu scriptile generale.

Art. 104. Toþi cei-l'alþi Casieri ai Statuluiú vorú adresa la finile fiã-cãria sêptãmãni la comptabilitatea generalã copie de jurnallulú lorú, și la finile fiã-cãria lunii borderouri de anenunte cu actile justificative și cu balanþia Cartef-mari de partide, precumú și table de operaþiunile lorú pe esersiþiú, pe Ministeriiú și pe serviciu.

Art. 105. Pentru ori ce platã din casa publicã achitarea se va încarie de primitorii chiar pe mandatulú de liberare în minutulú primirei. Candu primitorulú

nu va scrie, elu este in dreptu a achita priu unu cunoscutu alu seü, care va sub-semna pentru regula. Cändu nu va voi sä se serve de acestu dreptu, elu este datoru sä producä o cuitanție legalisatä dupä formele prescrite de lege.

Art. 106. Comptabilii fondurilor departamentali și ai stabilimentelor de utilitate publicä suntü datori a ține comptabilitatea lor în formä de dopie-scripturä. Registrele lor, neapërat cerute de legi, vor fi:

1. O condicä cu sușe pentru înscrierea chitanțelor.

2. Un jurnal general pentru înscrierea priimirilor și responderilor dupe ordina datoru.

3. O carte de partide pentru înscrierea priimirilor și a cheltuielilor, dupe natura alcätuirilor budgetare a fie-cäruia anü.

Art. 107. Perceptorii comunali sunt datori a ține o comptabilitate regulatä în formä de scriptura simplä. Registrele lor neapërat cerute de legi vor fi:

1. O condicä cu sușe pentru înscrierea și tăerea chitanțelor.

2. Un jurnal general pentru înscrierea priimirilor și responderilor dupe ordina datur.

Art. 108. Comptabilitatea generalä a finanelor este însărcinatä cu privighearea tutulor comptabilitäților publice. Ea controlözä pe acte justificative töte elementele de comptabilitate pentru priimiri și respanderi câte 'i se trimit de diferiții comptabili, recapituländule în borderouri lunari pentru tötu țera. Aceste borderouri servescü de bazä pentru scriptele centrale ale Comptabilitäței generale.

Art. 109. La termenul prevëdit prin legea Curței de Compturi, compturile de gestiune ale diferiților Comptabili suntü verificate de către Comptabilitatea generalä care le transmite la Curtea de Compturi cu resumatele aședate pe Departamente, pe clasa de Comptabili și pe natura de serviciu.

Art. 110. Compturile generale pe gestiunea anualä și pe serviciu, regularea definitivä a budgetelor precum și situațiunile financiale ce va fi dator Guvernul a publica pe tot anul, trebuie sä fie conforme cu scriptele Comptabilitäței generale.

Aceste rezultate generale se vor trimite Curței de Compturi sub forme de table comparative spre a se putea constata atât esactitatea lor cât și conformitatea lor cu sentințele pronunțate de acea Curte asupra compturilor individuali ale diferiților Comptabili.

Art. 111. Agenții administrațiunelorü generale însărcinați cu privegherea, cu conservațiunea säu cu întrebunțarea materialulu Statulu, suntü responsabili de aceste materiale și dau socotelä de dinsele pe fie-care anü la Curtea de Compturi. Acöstä socotelä trebuie sä constate cantitäțile, calitäțile și valöurile ce se aflä în magazii, intrările, eșirele, punerea în consumațiune, în vindare și scăđămintele precum și părțile desființate; constatările acestor diferite mișcări și prefaceri se facü prin procese verbale.

Acești agenți suntü supuși, ca Comptabilii de bani publici a da cauțiune către Statü.

CAPITOLUL VII.

Dispoziții transitorii.

Art. 112. Comptabilii cari arü contraveni la dispoziția Art. 10 vorü fi supuși pentru äntëia örä la o amendä egalä, jumätate din léfa lorü mensualä, pentru a doua örä amenda va fi ecivalentä lefi lorü pe o lunä, iar la a treea abatere de acest fel vor fi destituiți.

Aceste töte fără prejudiciulu responderei banilorü pentru care ar fi liberatü o chitanță particularä și care nu ar fi intrat în casa Statulu.

Art. 113. Veri-ce lipsä de bani din case publice, bine constatä, va produce în favorul Statulu, fără prejudiciu de alte penalități pronunțate de legi, dobändä

legală, începând de la ziua când vîrsarea banilor a trebuit să fie efectuată în casă, sau de la aceea în care s'a ivit lipsa sau s'a făcut greșelă de cifre, care a produs deficitul constatat, sau s'a respinsu actele justificative pe care s'ar fi liberat fără temeiul banilor publici din casă.

Gnvernul nu este în drept a descărca prin mod de ertare pe Comptabilii ce se vor găsi responsabili pentru aceste cazuri nici în total nici în parte.

Art. 114. Verice Comptabil va fi făcut în exercițiul funcției sale o speculă de comerț sau de industrie sau va fi participat la adjudecațiunile publice într'un mod direct sau indirect, va fi pasibil de o amendă pînă la trei mii lei.

Art. 115. Dispozițiunile legii de față vor fi esecutorii pentru totă România de la 1 Ianuarie 1865.

Se vor aplica însă îndată dnce promulgarea legii dispozițiunile atîngătoare de facultatea Ministrilor de a deschide credite suplimentarii și estraordinarii.

Art. 116. Gnvernul va îngriji a alcătui regulamente speciale pentru aplicarea acestei legi și instrucțiuni practice pentru ținerea comptabilităței publice atât în formă de dopie scriptură, cât și în formă de scriptură simplă, înființand și cursuri publice pentru acesta, unde va fi trebuință.

Articolii privitorii la ținerea comptabilităței în formă de dopie-scriptură pentru Comptabilii și casierii Statului și pentru cei orînduiți la fondurile departamentale sau la stabilimente de utilitate publică, precum și cei privitorii la ținerea comptabilităței în formă de scriptură simplă, pentru toți perceptorii și comptabilii comunali, se vor aplica unu an după publicarea regulamentelor și instrucțiunilor mai sus specificate.

Art. 117. Tote legiuirile vechi privitoare la materiile coprinse în această leginire, sunt și remănu abrogate.

LEGE

În P. St. Decret. lu 14 aug. 1864, prom. la 15 aug. 1864.

Pentru regularea proprietății rurale. (a)

CAPŪ. I.

Pentru dreptul de proprietate alu săteanului clăsașu, și pentru rescumpărarea sarcinelor sule către stăpēnul moșiei.

Art. 1. Sătenii clăcași (pontași) sunt și remănu deplinii proprietari pe locurile supuse posesiunei (stăpînerei) lor, în întinderea cese otărase prin legile înființă. Acastă întindere (peste locul ce au sătenii în vatra satului, pentru casă și grădină) este:

a). În județele de dincōce de Milcovu (Țera Romănescă):

1. Pentru sătēnul cu patru boi și o vacă, unu-spre-șecce pogone.
2. Pentru sătēnul cu doi boi și o vacă, șapte pogone nouă-spre-șecce prăjini.
3. Pentru sătēnul ce are o vacă seu toporașiu, patru pogone și cinci-spre-șecce prăjini.

b). În județele de dincolo de Milcovu, (Moldova):

1. Pentru sătēnul cu patru boi și o vacă, cinci fălci patru-șecce prăjini.

(a) Pentru legiuirile anterioare în această materie, Vefti: Cond. Caragea, part. 3. cap. 6; Reg. Org. art. 138-146; legea din 28 Aprilie 1851.

2. Pentru săténulú ce are doi boi și o vacă, patru fálci.

3. Pentru săténulú ce are o vacă, sau pálmașú, două fálci patru-đeci prájini.

c). In județele de peste Prutú (Basarabia):

1. Pentru săteanul cu patru boi și o vacă, șese fálci și trei-đeci prájini.

2. Pentru săteanul cu doi boi și o vacă, patru fálci și trei-đeci prájini.

3. Pentru săteanul ce are o vacă sau pálmașú, două fálci și șapte-đeci prájini.

Art. II. Locuitorilor, carii nu se bucură de întinderea pământulú ce li se cuvine după Art. precedent, li se va implini întinderea legală de pământ.

Art. III. Nicí într'unú casú, suma locurilor rămase în deplină stăpénire a săténulú, nu va fi mai mare de câtú două treimi ale unei moșii.

Se înțelege că pădurile nu intră în acéstă scotélă.

Art. IV. Văduvile fără copii, nevolnicii, săteni carii n'au meserie de agricultori, și n'au făcutú clacă, și prin urmare n'au avut pământú de hrană, măr-giniș fiindú numai în locul caselor și al îngrăditurilorú lor, toți aceștia devinú proprietari numai pe locurile legiuite, convenite pentru casă și grădină, adică:

In județele de dincoace de Milcovú:

Patru sute stângenii pătrași la câmpú, și trei sute la muuta, stinjenulú țerei románesci.

In județele de dincolo de Milcovú, șeze prájini fálcești.

In județele de peste Prut: Șeze prájini fálcești pentru palmasú, un-spre-șeze prájini pentru locuitorul cu doi boi, două-spre-șeze prájini pentru locuitorulú cu patru boi.

Nevîrșnicilorú unú săténú li se va da acelașú pământú ce a avutú și părintele lorú la epoca morței sale, dacă véduva va oferi a plăti despăgubirea cuprinsă în acéstú decretú.

Art. V. Nu vorú avea dreptú de a cere pământulú ce să dá sătenilorú clăcași, după Art. I alú acestuí decretú, locuitorii verú cărnia satú, carii, prin învoelii speciale cu proprietarulú moșiei, nu aveaú de câtú casă și grădină în satú, fără a fi clăcași, și prin urmare, nu avea dreptulú de a primi locuri de hrană și cele-l-alte. Asemenea locuitorii aú însă facultatea de a primi pământú pe moșiile Statulú.

Art. VI. Vorú avea facultatea a se stămuta pe moșiile Statulú cele mai apropiate:

a). Săteni, cărora din două treimi ale moșiei, nu li se póte implini întinderea locurilor legiuite.

b). Spornicii (insurășeii) ce nu vor avea locuri în cuprinderea legilorú în finșă. Și unii și alții, strămutându-se pe moșiile Statulú, aú voe d'a se desfaca de casele și sădirile făcute de dênșii pe moșiile pe care le părăsescú, avéndú Comuna dreptulú de preempțiune (rescumpărare).

Art. VII. De la promulgarea decretulú acestuia, în termenú de trei-đeci ani, săténulú, sau moștenitorii sei, nu va putea înștrăina nicí ipoteca proprietatea sa, nicí prin testamentú, nicí prin acte între vii, de cât către comună sau către ver-unú altú săténú.

Dupé trecerea de trei-đeci ani, el va putea dispune de proprietatea sa, după regulile dreptulú comun, și în casú de vândare, cu reserva dreptulú de preempțiune a Comunei.

Art. VIII. Cândú unú săteanú va muri fără testamentú, sau fără a avea moștenitori legitimi, partea lui de pământú o va lua Comuna, cu îndatorire de a plăti datoria lui pentru despăgubirea clăcei, dupe Art. XXII,

Tot către comună va trece și proprietatea săteanulú, carele până la licuidare, nu va fi în stare de a responde, din ori ce împrejurare, despăgubirea convenită stăpínulú de moșie, și carele va declara că nu voește a pastra proprietatea sa.

Art. IX. Dreptulú la pădure ce aú săteni de pe moșiile din Moldova dupe

Art. 44. al legii muntelui, (adică județele Putna, Bacău, Némțu și Șucéva), și cei de pe moșiile din țera Romănescă, în virtutea Art. 140 § 4 din legea de la 23 Aprilie 1851, li se păstrează neatinsă și în viitor.

După cinci-spre-zece ani, proprietarii vor fi în dreptul a cere liberarea pădurilor de sub această servitute, prin buna învoială, sau prin otărire judecătorească.

Acest drept îl vor putea exercita și comunele, așezămintele publice și Statul.

Art. X. Se desființedă odată pentru totu-d'auna și în totă întinderea Romăniei: claca (boeresculu), dijma, podvețile, ȃilele de meremetu, carele de lemne și alte asemenea sarcine, datorite stăpănilor de moși sau în natură sau în bani, unele și altele stabilite prin legi, hrisóve, sau învoele perpetue ori temporale.

Art. XI. Dreptu clacă, dijma și cele-alte sarcine desființate prin decretul de față, se va da stăpênilor de moși, odată pentru totu-d'auna, o despăgubire dupe cum se regulază la Capu III.

Art. XII. Claca nu mai este permisă; însurăței nu voru putea face cu proprietarii de cât învoeli temporale.

Învoelile sunt slobode între proprietarii și sătenii; daru cându cu aceste învoeli săténul îi obligă chiar munca sa, ele nu se voru putea face de câtu numai pe unu termenu de cincî ani.

Învoelile astă-đi în fință pentru prisóse pe unu timpu mărginitu, nu se desființedă; afară numai de vor fi făcute pe unu timpu mai mare de cincî ani, și afară de casul cându proprietarul unei moși va fi făcutu cu săténul o învoială peste totu, atâtu pentru cele legiuite cât și pentru prisóse.

Art. XIII. Sătenii au facultatea de a primi în locurile legiuite, pometurile ce le au astă-đi.

Orî-ce alte pometuri mai are săténul peste locurile legiuite, rămănu în folosul lui, dupe învoelile sėvėrșite, sau dupe îndatoririle obicinuite pînă acumu.

Art. XIV. Locurile de izlazú (imașu), arătură și fănėță, care, prin legi speciale, stăpăni de moși suntú datorî a da proșilor bisericeilor sătesci, nu se atingú prin decretul de față. Aceste locuri vor urma și în viitoru a servi pentru întreținerea clerulu din respectivele comune.

Art. XV. Islasurile, (imașele), locurile de fănėță și arătură rămase în proprietatea sătenilor, dupe decretul de față, se voru hotărnici și petru. Ingineri topografi îndestulători, orėnduiși și plătiși de Statu, se vor numi pentru-fie care județu, spre a dirige și a activa lucrarea de mai susu.

Art. XVI. Când locurile menționate în Articolul precedentu, vor fi risipite (diseminate) în multe părți, ele se voru întruni pe cât va fi cu puțință. Acéstă lucrare se va face prin comisiuni adhoc, compuse de doi membri, aleși unul de proprietarul respectiv și celu-l-altu de autoritatea comunală a loculu. La casu de neînțelegere între membrii comisiunei în lucrările lor, ea va alege un super-arbitru prin sorși dintre membrii comitetulu permanent alu județulu.

În casu de întrunirea pământurilor, se va da săteanulu cât va fi cu puțință locuri de aceeași calitate și întindere.

CAPŪ. II.

Despre vatra statulu.

Art. XVII. Vetrele satelor se voru petru și hotărnici dupe modul arătatú în Articolul XV.

Art. XVIII. Proprietarii de moși păstėđă pe sėma și în folosul lor tóte clădirile, sădirile, usinele, cu îngrăditurile lor, precum și eleșteele (iazurile) și morile ce voru fi avind în cuprinsulú vetrelorú.

Art. XIX. Asupra iazurilor de care se face mențiune în Art. precedente, sătenii păstrează și în viitoru facultatea de a și adăpa vitele; cu îndatorire însă, de

a contribui împreună cu proprietarul pentru întreținerea iezăturilor, întru cât trebuința adăpătoarei ar cere.

Art. XX. Tóte locurile și clădirile din cuprinsul vetrei satului, care, dupe Art. de mai sus nu rămân nici în proprietatea sătenilor, nici în a stapinului de moșie, precum: bisericile, cimitirele, casele comunale, școlale, casele și Ingrăditurile menite și făcute de comună pentru preoții bisericilor, prefele, ulițele și locurile ocupate de pătule (coșiere) și alte stabilimente comunale astă-și în ființă, rămân proprietatea comunelor rurale, fără despăgubire.

Art. XXI. Veri ce monopol, precum: de măcelărie (căsăpie), de brutărie (pitărie), de băuturi și altele în coprinsul vetrei satului se desființesă.

Proprietarii păstrăsă dreptul de a face în cărciumile, hanurile și alte asemenea clădiri, remase lor conformu Articolului XVIII, veri-ce speculațiunii învoite de lege, supuindu-se la tóte îndatoririle legale către Statu și către comună.

CAPITUL III.

Despre determinarea prețului rescumpărării clăcei și celor-l-alte sarcine.

Art. XXII. Sătenii, pentru rescumpărarea clăcei, a dijmăi și celor-l-alte sarcine, care s'au desființat prin prezentul decretu, vor plăti pentru dobînđi și amortisementu pe fie-care anu, într'un termenu de 15 ani, cel multu, și în monedă dupe cursulu Visteriei, conformu alăturatei table, însă:

Cel cu 4 boi și o vacă, lei 133.

Cel cu 2 boi și o vacă, lei 100 par. 24.

Cel cu mânele și o vacă, lei 71 par. 20.

Săteanul, din satele de munte de peste Milcovu, va plăti pe fie-care anu:

Cel cu patru boi și o vacă, lei 94 par. 10.

Cel cu 2 boi și o vacă, lei 73 par. 2.

Cel cu mâinile și o vacă, lei 51 par. 36.

Acéstă plată se va respunde o dată și în aceleași termine cu dările fiscale.

Art. XXIII. Suma pentru rescumpărare se determină, înmulțindu-se cu dobânda legale de 10 %, prețul în bani al clăcei și al dijmăi. Așa dar, proprietarii de moșii vor avea a priimi în totu:

a). Pentru sarcinile săténului ce are pămîntu, pentru patru boi și o vacă, lei 1521 parale 10.

b). Pentru ale celui cu doi boi și o vacă, lei 1148 par. 20.

c). Pentru ale celui cu mâinile și o vacă lei 816.

Pentru săténulu din satele de munte de peste Milcovu:

a). Pentru sarcinile celui cu patru boi și o vacă, lei 1076.

b). Pentru ale celui cu doi boi și o vacă, lei 834 par. 1 1/2.

c). Pentru ale celui cu mâinile și o vacă, lei 592 parale 2.

Art. XXIV. Pentru a se constata numărulu clăcașilor de pe fie-care moșie, deosebitele lor categorii, precum și suma de despăgubire, convenită proprietarulu după Art. 23, se intitue în fie-care plasă câte o Comisiune compusă de unu delegat, alesu de toți proprietarii plășii, de unu delegat alesu de Consiliiele comunale ale satelor locuite de clăcași, și de unu delegat alu fiscalu.

Aceste Comisiuni vor fi datore, în termenu de optu luni de la instituirea lor, a sevriși lucrarea

Art. XXV. Constatările prescise în Articolulu precedentu se voru face de Comisiuni, dupe statu-quo, din đioa promulgărei acestui Decretu.

Art. XXVI. Incheerile acestor Comisiuni, la casu de nemulțumire a părților interesate, suntu supuse la recursu către Consiliiele județene, sau către Comitetele permanente.

Art. XXVII. In contra otărilor Consiliilor județene, saū ale Comitetelor permanente, Consiliul de Statū se rostese în ultima instanță asupra recursului.

Art. XXVIII. In modul mai sus prescis, constatindu-se cuantulū despăgubirei, la care fie-care proprietar are dreptū, Comisiunea de care se face mențiune în Art. 24, va libera proprietarului, în numele Comunei, unū titlu doveditorū despre suma ce'i se cuvine dreptū despăgubire.

Aceste titluri, dupe ce se vor verifica și legalisa de Comitetul permanent saū de Consiliul județeanū, se vor prezenta la Comitetul central din Bucuresci, spre a se schimba în obligațiuni pe numele fie căreia comune.

Art. XXIX. Când s'ar ivi contestațiuni asupra lucrărilor Comisiunei, titlul liberat de dinsa și atacat dinaintea instanțelor administrative, dupe modul mai sus prescisū, va fi, în casū de infirmare, supliniț prin definitiva otărire administrativă ce va interveni.

Art. XXX. Termenul pentru recursū la Consiliul județeanū, saū la Comitetul permanent, va fi de ęece ęile de la liberarea titlului menționatū în Art. 28.

Termenul recursului către Consiliul de Statū, în contra otărilor Consiliilor județene, saū alū Comitetelor permanente, va fi de douē luni de la data lorū.

Art. XXXI. Consiliile județene saū Comitetele permanente, nu vor putea verifica și legalisa titlurile liberate de Comisiunile plaselor, de cât dupe trecere de ęece ęile de la liberarea lorū.

Art. XXXII. Comitetul centralū nu va putea schimba în obligațiuni titlurile saū definitivele otăririi administrative, de câtū dupe trecerea de trei luni de la data lorū.

Art. XXXIII. În cât se atinge de despăgubirea ce se cuvine stăpênilorū de moșii pentru locul caselor și ingrăditurilor, ce dupe Art. 4 din acestă lege, rămân proprietate absolută a nevolnicilor, a sătenilor cari n'aū meserie de agricultori și a vędurilor nesupuse clăcii, acestă despăgubire se evaluează în suma de un galbenū, saū monetă corespunđătoare, și care se va răspunde directū către stăpênii de moșii, și anume câte jumătate galbenū la fie care ęese luni dupe promulgarea Decretului de față.

Art. XXXIV. Îndată ce cu ajutorul subvențiunei acordată de Statū prin Art. 50, se vor despăgubi stăpênii de moșii de capitalul ce li se cuvine pentru desfințarea clăci și a celor-l-alte sarcine, plata ce suntū obligați sătenii a da ca despăgubire prin Art. 22, va înceta.

CAPŪ. IV.

Despre casa de despăgubire.

Art. XXXV. Se institue în orașulū București un Comitet centralū sub numele de: *Comitetul de lichidare al obligațiunilor comunale, rurale.*

Art. XXXVI. Acestū Comitetū se compune de:

- a). Ministrul de finance.
- b). Unū membru al Consiliului de Statū.
- c). Unū Membru al Curții de Compturi.

Art XXXVII. De odată cu alegerea acestor membri de către Corpurile din care facū parte, se va alege și câte un al doilea membru care va suplini locul celor-l-alți în casū de lipsă.

Art. XXXVIII. Acestū Comitet nu va putea lucra de cât fiind prezenți toți membrii.

Ministrul va presida acestū Comitet. În lipsă'i va presida membrul Consiliului de Statū, al căru locū se va suplini de unul dintre membrii supleanți.

Art. XXXIX. Comitetul centrală primind de la proprietari titlurile de despăgubire, liberate de respectivele lor comisiuni, sau definitivele otării administrative date asupra acestor titluri, le va schimba în obligațiuni comunale rurale.

Obligațiunile se vor face la înfățișătoriu; vor fi transmisibile prin simpla remitere a actului.

Art. XL. Maximul obligațiunii va fi pînă la valoarea despăgubirei convenită pentru 50 clăcași; minimul se va fișa dupe voința proprietarului respectiv.

Numărul obligațiunilor date unui proprietar va compune o serie.

Art. XLI. Înscrierea seriilor de obligațiuni se va face în partide pe sēma fie-căria Comune.

Art. XLII. Tragerea la sorși se va face pe seriile de obligațiuni; un număr de seriile trasă pe fie-care an se va plăti de către Comitetul de licudațiune, astfel, în cât cel mult într'un termen de cinci-spre-șcece ani, toate obligațiunile comunale rurale să se pōtă stinge.

Acēstă tragere la sorși se va face în ședința publică, care va fi anunțată prin foile oficiale cu o lună mai'nainte. Numărul seriilor ș'al obligațiunilor eșite la sorși, se va publica prin Monitorū. Ele vor fi plătite multū în termen de cinci-spre-șcece șile dupe tragerea la sorși, fără ca acestū termenū să pōtă constitui, prin expirarea lui, un casū de decadență pentru cei în dreptū.

Art. XLIII. Obligațiunile comunale convenite aședămintelor publice, ale căror venituri nu intră în casa Statului, se vor trage la sorși numai dupe ce mai întēii se vor fi licuidat obligațiunile proprietarilor particulari.

Art. XLIV. Aceste obligațiuni vor produce dobândă de 10 la sută, care dobândă se va respunde celor în drept la finele fie-căruia semestru.

Art. XLV. Cupōnele dobândilor exigibile se priimescū, după valoarea lor nominală, de catre toate casele Statului.

Art. XLVI. Obligațiunile comunelor rurale se vor priimi de toate casele Statului și ale aședămintelor publice și de toate autoritășile administrative dreptū cautiune.

Art. XLVII. La casū când o moșie s'ar afla ipotecată la epoca promulgării acestū Decretū, obligațiunile datorite stăpēnului aceste ș moșii, se vor depune la Visterie prin Tribunalul unde s'a înființatū ipoteca, și nu se vor libera de cât cu consișimēntul creditorului ipotecarū, sau în urma stingerei legale a ipotecel.

Art. XLVIII. Obligațiunile comunale rurale și cupōnele dobândilor ce se vor strica sau se vor rupe, vor putea fi reinoite.

Falsificarea acestor obligațiuni este supusă la penalitășile ce prescrie legea în casū de fabricare de monedă falsă.

Art. XLIX. La începutul fie-cărei sesiuni, Ministerul de Finance comunică Puterilor legislative o espunere lămurită despre toate operașiunile Comitetului de licudațiune.

Art. L. Fondurile puse în dispoșiunea Comitetului de licudațiune, pentru licudarea obligațiunilor comunale-rurale, sūntū:

1. Sumele ce sūntū dupe Art. 22 obligași sătenii a plăti.
2. Sumele ce vor proveni din vēndarca porumbului și a meinelū (păpușoiū si malaiū) de reserva din toate satele locuite de săteni supuș clăciū.
3. Sumele ce se vor aduna din vēndarea părșilor de pāmēntū de pe moșiile Statului, conform Articolilor 54 și 61.

Art. LI. Proprietarul sau coproprietariū fie-căreia moșii, pentru asigurarea creanșelor, vor avea dreptū de ipotecă pe locurile fie căruia sătean.

Art. LII. Sub nici unū cuvēnt și în nici un casū, fondurile mai sus afectate la despăgubirea proprietarilor de moșii, nu vorū putea fi distrase de la destinașiunea lor.

Aceste sume se vor păstra în tesaurul publică sub chiele membrilor Comitetului centrală.

Art. LIII. Lefile și cheltuețele cancelariei Comitetului de lichidațiune se vor plăti din Budgetul Statului. Tote sumele ce vor prisosi peste plata cupoanelor de dobândă ale obligațiunilor comunale-rurale, se voră întrebuița anual spre treptata lichidare a obligațiunilor.

CAP V.

Despre vîndarea de pămînturi de pe moșiile Statului.

Art. LIV. Pentru lichidarea obligațiunilor comunale-rurale, Guvernul este autorizat a vinde locuri pe moșiile Statului la însurăței, precum și la sătenii cari se vor afla în cazul Art. 5 și 6.

Nu se va putea vinde la o singură familie de cît pînă la maximum de douăspre-zece pogone.

Art. LV. Pe fie care moșie a Statului, se va determina cît mai curînd, prin un regulament de administrațiune publică, partea în care va avea a se vinde locuri. La această determinare se va alege un locă propriu pentru formarea unei comune.

LVI. Prețul unui pogonă pe aceste moșii va fi de cinci galbeni. Plata se va responde în cursă de cinci-spre-zece ani, și anume cîte o a cinci-spre-zece parte din preță la începutul fie căruia an, fără dobândă. Duce trecere de cinci-spre-zece ani, Guvernul va putea rădica prețul pogonului pentru viitorii cumpărători.

Otărirea noulă preță trebe mai întăsiu să fie încuviințată prin o lege.

Art. LVII. Sătenii cumperători de pămînt de pe domeniile Statului nu vor putea, în cursă de trei-zeci ani, să instreineze pămînturile lor de cît la alte familii de sătenii.

În acest din urmă casă, pămîntul ce va trece la noul cumpărător, nu va trece de cît cu sarcinele prevădute la Art. 56.

Art. LVIII. Vîndările de pămînt la sătenii se vor face sub dirigerea și controlul Ministeriului de Finance.

Căși din sătenii și vor fi înconjurată pămîntulă cumpărată și vor fi plătit căștiul din urmă, vor priimi actă definitivă de proprietate și de măsurătorea pămîntului.

Actul de vîndare se va subscie de Ministrul Financelor și se va legalisa numai dupe istovirea plăței și dupe regulile dreptului comună.

Art. LIX. Ministeriul, pe fie-care ană, va infășișa Puterei legitimore ună tabloă de vîndările făcute în cursul anului și de sumele încasate. Comptabilitatea acestei operațiuni va fi snpusă Cnrței de Compturi.

Art. LX. În modul și cu condițiunile prescise mai sus, Guvernul este autorizat a vinde pe moșiile Statului, numite Colonii, cît locă prisosese peste pămîntul ocupat astădi de aceste colonii.

Art. LXI. Guvernulă va avea facultatea, în cursă de trei ani de la aplicarea acestui Decretă, simpîndu-se trebuință, a veni în ajutorul casei de lichidare, instreinând din domeniile Statului, loturi de la 100 pînă la 500 popone. Cantitatea loturilor ce se vor pune în vîndare, precum și forma vîndarei, se vor determina prin regulament administrativă posterioră. Obligațiunile rurale, la vîndarea acestor loturi, se vor priimi ca monedă.

Art. LXII. Acest Decret se va pune în lucrare de la 23 Aprilie 1865 (una mie optă sute șese zeci și cincii). Pînă atunci însă guvernul va înainta lucrările pregătitoare de constatare și de demarcașe prevădute prin acest așcedemînt.

CAP. VI.

Dispozițiuni diverse.

Art. LXIII. Arendașii moșiilor Statului, care nu vor voi a se folosi de beneficiul ce le este dat prin contract, d'a fi desfăcuți de arendă, în urmarea aplicării noii legiurii rurale, drept despăgubire pentru desființarea clăcei și a celor alte sarcini ale sătenilor statorniciți pre aceste moșii, vor fi scăduți din căștiurile moșii cu valoarea muncii și a celor-lalte sarcini desființate, precum acesta este statornicit prin Art. 22 al legii de față, și acesta dupe numărul și categoria sătenilor.

Art. LXIV. În privința părților de pământ ce dupe Cap. V al acestui Decret sunt a se vinde sătenilor, arendași, dacă nu vor voi a renunța la contract, aș dreptul a fi despăgubiți, pentru pogonele luate din stăpânirea lor, cu câte jumătate galben de pogon, și acesta pe fie-care an pînă la escpirarea contractului.

LEGE

In P. St., decret. la 19 August 1864, prom. la 20 August 1864.

Pentru dreptul străinilor domiciliați în țară de a cumpera imobile.

Art. 1. Străinii, de ori-ce rită creștinesc, domiciliați în România, vor avea dreptul de a cumpera proprietăți imobiliare, sub condițiunea însă de a se supune, în ceea ce se atinge de asemenea proprietăți, la legile pământului, și numai pe cât și Români se vor bucura de asemenea drept în țările lor.

Nu se prejudică printr'acesta întru nimic dispozițiunile legale relativa la naturalizațiune.

Art. 2. Legea de față nu va privi întru nimic coloniările ce sunt poprite.

Art. 3. Tote dispozițiunile contrarii acestei legi sunt și remăsu abrogate,

LEGE.

In P. St. decret la 27 Aug. 1864, prom. 2 Sept. 1864.

Pentru reinființarea provisorie a dreptului de esportațiune.

Art. 1. Dreptul de esportațiune, suspendat prin legea de la 1 Aprilie 1862 pînă la votarea budgetului, se pune în vigore provizoriu, începând de la 1 Oct. anulă curentă 1864.

Art. 2. Cerealile, vitele, seurile, peile, lîna și, într'ună cuvintă toate produsele naturale și materiale brute (nemanufacturate) din producțiunea Principatelor Unite Române, sunt supuse la plate dreptului de esportațiune.

Art. 3. Dreptul de esportațiune se ficsază la 5% din prețul de mizloc, constatat pentru fie-care obiect: constatarea prețului de mizloc se va face pe fie-care an dupe mercurialele oficiale.

Dupe aceste constatări se vor întocmi țarife speciale pentru percepere, publicându-se asemenea pe fie-care an,

Art. 4. Se scutesc de plata dreptului de esportațiune:

- a). Mărfurile și obiectele străine împămîntenite prin plată la importațiune.
- b). Mărfurile și obiectele produse din fabricele și din manufacturile indigene.
- c). Sarea și cărbunii de pământ indigene.
- d). Lâna, brînza, laptele, mișele, untul și altele relative, ce ar scote păstorii Austriaci din producțiunea vitelor lor aduse la pășiune în Principatele-Unite-Române, conform legei speciale.

Aceste producțiuni se vor calcula dupe numărul și felul vitelor aduse de fie-care.

e). Obiectele pentru zilnica hrană a pasagerilor.

f). Obiectele necesari pentru iluminarea, hrana omenilor de echipagi și conservarea vaselor plutitoare de ori-ce carică, ce ar ancora în porturile Principatelor-Unite-Române. Pentru vasele de mare, se vor scuti de plata dreptului de esportațiune și obiectele necesari pentru iluminarea, hrana și conservarea cu care ar urma să se aprovizioneze, pornind din porturile Principatelor-Unite-Române,

j). Obiectele și zilnica îndestulare ce s'ar cumpăra de locuitorii Statelor limitrofe de la cei din Principatele-Unite-Române, în Țillele de tîrg, cesefacă pe la diferitele puncte de graniță.

h). Cărțile de ori-ce limbă cari s'ar tipări în Principatele-Unite-Române.

Art. 5. Modul de percepție all dreptului de esportațiune și controlul operațiunilor de esportațiune în genere, va fi statornicit printr'nnu reglement special.

Art. 6. Dispozițiunile contrarii legii de față sunt abrogate.

LEGE.

In P. St. decrt. la 3 sept. 1864, prom. 7 sept. 1864.

Pentru pensionarii funcționari.

Art. I. Pensionarii chiumași la funcțiuni publice, aș facultatea de a opta între pensii și onorariul postului lor.

Art. II. Dupe ce vor înceta de a fi funcționari, ei vor intra de îndată și de drept între pensionari, cu rangul și pensiunea ce aș fost avut mai 'nainte.

Art. III. Tôte dispozițiunile contrarii acestui decret, suut și remănu abrogate.

LEGE.

In P. St. decre. 1 sept. 1864 prom. 12 sept. 1864.

Pentru constringerea Corporală.

CĂPŪ. I.

Dispozițiuni generale.

Art. I. Constringerea corporale este ținerea unei persoane la închisora pentru îndeplinirea unei îndatoriri.

Art. II: Constringerea corporale nu se pôte esecuta fără o înadinsă sentință judecătorească,

Art. III. Constrângerea corporale, pentru neplată de datorii, nu p^ote avea loc de cât în casurile când datoria, pentru a cărei împlinire acestu mod^u de executare este autorizat, se ridică la suma cea determinată prin această lege.

Nu este permis^u a compune acea sumă din datoriile unei persoane către mai mulți creditori, când creanțele lor, luate în parte, ar fi mai mici de cât suma cerută pentru aplicarea constrângerii corporale.

Mai mulți creditori cerând în același timp^u și putând căsciga în contra debitorului lor aplicarea constrângerii corporale, durata închis^orei se va măsura după o singură din acele datorii, cea mai mare la sumă.

Art. IV. Debitorii arestați în puterea acestei legi, vor fi întreținuți la închis^ore cu cheltueala creditorilor lor numărată înainte.

Statul fiind creditor, nu este dispensat de această obligațiune.

Art. V. În nici o materie, constrângerea corporale nu se va putea aplica bărbatului și femeii sale, la amânduoi de odată, nici chiar pentru datorii deosebite.

În cas^u de a se pronunța constrângerea corporale pentru o datorie comună a socilor^u, aplicarea sa la unul dintre d^enșii dispensază pe cel-alt^u de a fi în urmă închis^u pentru aceeași datorie.

Bărbatul și femeia vor fi admiși, la cazul prevăd^ut prin alinea precedentă, a se oferi la constrângerea corporale, unul dintr'^enșii pentru tot termenul, sau fie-care pentru o parte.

În toate casurile tribunalele pot^u, în interesul copiilor minori ai debitorului, să amâne punerea în lucrare a închis^orei pentru termenul de un an^u cel mult.

Va fi scutit asemenea de constrângerea corporale fiul unic^u al unei văduve, precum și unicul fiu ver-unui tată bătrîn^u, sau infirm^u și fără mijloce de existență, și acesta când suma datorită nu va trece peste suma de una mie lei.

Art. VI. Constrângerea corporale nu p^ote fi pronunțată nici executată în folosul bărbatului și al femeii, al rudelor de sus și al rudelor de jos, al fraților sau al surorilor, al unchiului (moș^u) sau al mătușei, al nepotului sau al nepotei, nici în folosul afinilor^u (cuscri) de același grad^u.

Art. VII. Debitorul arestat sau recomandat^u, după formele prescrise prin această lege, are dreptul de a apela în contra dispozițiunii relative la constrângerea corporale în termen^u de șase zile după închis^ore sau după recomandare, chiar atunci când sentința ar fi dată în ultima instanță, sau când debitorul ar fi declarat că se mulțumesc pe d^enșă, sau când termenul legale de apel ar fi expirat.

Debitorul, apelând, va rămânea cu toate acestea în închis^ore.

Termenul de șase zile este deosebit de termenul cel de drept comun al apelului și nu p^ote curge de odată cu acesta.

Art. VIII. În nici un alt cas^u, afară de cele anume prevăd^ute prin această lege pentru aplicarea constrângerii corporale, nu este permis^u nici tribunalelor^u a o pronunțarea, nici veri căr^ui autorități notariale a o trece în acte, nici veri-căr^ui Român^u a o consinși prin contract.

Veri-ce urmare din contră va fi nulă, și contravenitorul se va supune la răspundere de cheltueli, daune și folóse.

Art. IX. Închis^orea pentru neplată de datorie, nu liberăză de datorie pe debitor, ea nu împed^oie executarea cea reală asupra averii lui.

CAP. II.

Dispozițiuni relative la constrângerea corporale în materii comerciale.

Art. X. Constrângerea corporale va fi pronunțată, însă cu excepțiunile și

modificările aci mai jos arătate, în contra veri-cărei persoane condamnate pentru datorie comercială la plata unei sume de una mie lei capete sau mai mult.

Ea este facultativă pentru judecători, de la lei cinci sute pînă la una mie inclusiv.

Art. XI. Femeile măritate care facă comerciul, nu sînt supuse la constrîngerea corporale, cînd formalitățile prevădute prin Art. 5 din Codica de comerciul nu se vor fi îndeplinit.

Art. XII. Nu sînt supuși la constrîngerea corporale nici minorii, parte bărbătească sau femească, care facă comerciul, fără ca formalitățile cerute prin Art. 2 din Codica comerciale să se fi îndeplinit.

Art. XIII. Sînt încă scutiți de constrîngerea corporale moștenitorii și vîdulele justițiabililor Tribunalului de comerciul, în casul cînd sînt condamnați, nu în a loră proprie calitate, ci numai ca nisce înfățișatori ai dreptăților autorului lor.

Art. XIV. Constrîngerea corporale în materie comerciale, nu va putea fi pronunțată în contra debitorilor care vor fi intrați în al șese-decelea an al etăței.

Art. XV. În veri-ce condamnare la o sumă mai mică de lei una mie capete, chiar în materie de poliță și de bilet la ordine, Tribunalul va putea hotărî ca închisorea debitorului să nu se pue în lucrare de cît dupe un termen de trei luni cel mult, socotit din ziua cînd datoria a devenit esigibile.

Art. XVI. Închisorea pentru datorie comerciale va înceta de sine dupe trei luni, cînd condamnațiunea are de obiect o sumă mai mică de una mie lei capete; pentru sumele mai mari de una mie lei, termenul închisorei se va adăogi cu cîte trei luni mai mult, pentru fie-care adaos de cinci sute lei peste o mie, fără a putea însă să trecă în nici un casul peste macsimul de trei ani.

CAP. III.

Dispozițiuni relative la constrîngerea corporale în materie civile.

Art. XVII. Constrîngerea corporale nu va avea loc în materie civile de cît în casurile arătate în Articolele următoare.

În toate casurile de constrîngere corporale în materie civile, termenul va fi mărginit, prin sentința de condamnare, de la șese luni pînă la cinci ani, sau, dacă este facultativă, de la trei luni pînă la trei ani.

Art. XVIII. Veri-cine se va face culpabile de stelionat, va fi constrîns la desdăunarea părței vătămată, chiar și prin închisore.

Stelionat se numește:

1. Fapta de a vinde sau de a ipoteca un nemîșcător știind că nu este al seil.
2. Fapta de a ipoteca un nemîșcător al seil, prezentându'l, cu știință, în contra adevărului, prin declarare expresă, ca liber, sau ca numai în parte supus la alte ipotece sau privilegii.

Art. XIX. Veri ce depositaril va fi constrîns prin închisore să restituască lucrurile ce i s'au fost încredințat sau să plătescă daune și folose; însă, depositariil necesari, cărăuși și ospetătorii, în casul cînd nu vor putea proba că nu sînt culpabil de dolil;

Depositariil cei voluntari, în casul cînd vor fi dovediți culpabil de dolil.

Depositul se numește necesaril cînd deponentele a fost nevoit să'l facă prin vre-o întemplantă nefericită, precum un focil, o înecăciune, depredare și altele.

Art. XX. Ori cine, prin fapte silnice, usurpă posesiunea unui fond de la posesorul seil cel legitil, va fi condamnat prin constrîngere corporale să reînțegreze și să desdauneze atâtil pentru fructe cît și pentru alte daune și folose,

Art. XXI. Cel care printr'o sentință dată în materie pefitoriă(1) și devenită irevocabile, va fi fostu condamnat a lăsa din mâni posesiunea unui fond, pôte să fie, la casu de nesupunere, condamnat printr'o al doilea sentință, la constrîngerea corporale, dupe 15 zile de la data primirei celei d'ântăiu sentințe.

Dacă fondul, de care este vorba, se află depărtat de domiciliul părții condamnate mai mult de o postă, termenul de 15 zile se va adăogi cu câte o zi pentru fie-care distanță de o postă.

Art. XXII. Arendatorii de moșie vor putea fi condamnați prin constrîngerea corporale la îndeplinirea îndatoririlor lor coprinse în contractele de arendare, dacă acestu modu de esecutare va fi fostu anume stipulat în contractul lor.

Art. XXIII. Ori-ce persoană publică care are calitatea de a primi în mânele sale sume consemnate, sau lucruri depuse, sau acte încredințate de particulari, va fi condamnată la închisóre, dacă va refusa a loru restituire sau reprezentare.

Art. XXIV. Greșierii și ori ce altu funcționar publicu, pentru reprezentarea vre unor acte publice, cându ea ar fi ordonată, vor fi constrînși prin închisóre în casu de nesupunere.

Art. XXV. Tutorii, curatorii, administratorii de ori-ce aședăminte, și acei căroro a fost încredințată o administrațiune óre-care, sau prin legi sau de către vre-o autoritate, vor fi supuși la constrîngerea corporale, atât pentru darea socotelilor, cât și pentru ori ce restituțiune ar fi de făcut în urma dărei socotelilor.

Art. XXVI. Constrîngerea corporale este facultativă pentru judecătorii în casurile următóre.

a). Pentru daune și folóse în materi civile cari trecu de lei trei sute.

b). În contra celoru ce cu rea credință vor fi negat sau voru fi declaratú că nu cunoscú înaintea justiției scriptura sau sub-semnătura lor, pentru daune și folóse.

c). În contra deținătorului, care nu este funcționar publicu, alú unui actú de comparațiune necesariu spre verificarea unei scripturi, sau alú unui actú defăimat de falsú, pentru aducerea acestor acte, ordonatá de judecătorii.

d). În contra esperșiloru, în casu de întârziere sau refusu de a depune raportulu lorú.

e). În contra femeilor.

Art. XXVII. În casurile Articolului precedente, Tribunalul pôte ordona, prenutând constrîngerra corporale, ca ea să nu fie pusă în lucrare într'unu termen ce elú va mărșini.

Acéstă suspendare nu va putea fi pronunțată de cât cu arătarea motivelorú ei, și prin sentința dată asupra contestațiunii.

La espirarea acestui termenú închisóre se va pune în lucrare fără o a doua sentință.

Art. XXVIII. Constrîngerea corporale, în materi civile, nu pôte fi pronunțată pentru o sumă mai mică de una mie lei.

Art. XXIX. Ea nu pôte fi pronunțată în contra minorilorú neemancipați, nici în contra sesagenarilor (intrași în alú șése-dece-lea anú.)

Art. XXX. Constrîngerea corporale pentru cauza de stelonat, în timpul căsătoriei nu pôte avea locú în contra femeilor măritate, de cât în cazul când ele au o avere estradotale, sau celú pușinu o avere a cării administrațiune 'și-au oprit'o pe sémăle, și numai pentru îndatoririle născute cu ocasiunea cărmuirei a celei averi.

Art. XXXI. Debitorile care n'are calitatea de comerciant, este supusu la constrîngerea corporale când a subscrisú o poliță sau unú bilet la ordin.

(1) *Materiá pefitorie*, adică chestiunea de stăpínire a unui fondú.

CAP. IV.

Procedura constrîngerii corporale în materii civile și comerciale.

Art. XXXII. Constrîngerea corporale nu se va putea pune în lucrare de cât dupe o și liberă de la primirea copieii de hotărîre care o va fi pronunțat, și a ordinului capului aproșilor pentru executarea voluntarie a acelei hotărîri.

Aceste acte voru fi trâmise debitorului printr'unu aprodū anume desemnatū

În ordinulū pe lingă care se va trâmite debitorului copia de hotărîre, se va arêta și locul unde creditorul Ńi va fi alesū domiciliulū în comuna residenței Tribunalulū care a dat hotărîrea, dacă însă creditorulū nu va fi locuind acolo.

Art. XXXIII. Inchisórea se va face prin capulū de aproși, sau singurū, sau însoșitū de unulū sau mai mulți aproși.

Art. XXXIV. Debitorulū nu va putea fi arestatū:

I. Mai 'nainte de rêsăritulū nici dupe apusulū sórelui.

II. În zilele de sərbători legalī.

III. În locurile consacrate cultului pe cât timpū ține oficiulū religiosū.

IV. În loculū și în timpulū ședințelor autoritășilor întocmite.

V. Într'o altă casă de cât a sa, și nici în propriul seū domiciliū, afară numai când Președintele Tribunalulū va fi autorizat acesta și va fi însărcinat a nume unū Comisar de Pol ție sau pe Polițaiulū orașului ca s'o executeze.

VI. În cele d'ânteiū două-deci zile dupe facerea sociei sau dupe mórtea unū dintre membrii familiei sale.

Art. XXXV. Debitorul nu va putea asemenea să fie arestat când este chemat ca martorū înaintea unū judecător de instrucțiune, unū Tribunale de ănteia instanță sau unei Curți Criminale, nici în timpul cât 'l trebuie ca să mergică la înfășurare și ca să se întorcă.

Nimeni nu va fi admisū să probeze chemarea sa ca martorū în materie criminale, de cât prin producerea unū salvū-conduct (într'adins voe).

Acestă dispensă se aplică și la veri-ce alegător, fie în materie politică, fie municipale, pe cât timpū ține scrutinul, în care casū nu este trebuință de un salvū conduct.

Art. XXXVI. Închisórea debitorului se va constata printr'un procesū verbale care va coprinde:

I. Data zilei, lunei și anului în care se face.

II. Numele, profesiunea, domiciliul creditorului; sau alegere de domiciliū, dacă el nu locuesce acolo, precum și numele, profesiunea și locuința debitorului.

III. Obiectul cererei creditorului.

IV. Aretare de tribunalulū și de numărul hotărîrei prin care a fost pronunțată închisórea.

V. Aretare de termenul pentru care ea a fost pronunțată.

VI. Mențiune că creditorul a depusū suma necesarie pentru nutrimentul debitorului.

VII. Mențiune că s'a lăsat debitorului copia sentinței de condamnare, conformū Art. 32, cum și a acestui procesū verbalū.

Capul aproșilor însărcinat a face acest procesū verbalū, 'l va subscrie împreună cu Directorulū închisórei, care va trebui să fie față la a sa redactare.

Art. XXXVII. În casū de rezistență materiale din partea debitorului, se va cere ajutorul puterei armate și debitorul va fi încă urmăritū dupe Condițiile penale ca improvitivor la ordinile autorităței.

Art. XXXVIII. Dacă însărcinatul cu executarea închisórei ar reținea pe debitorul închisū în vre un alt locū, care nu este desti natū prin lege pentru acesta, acela va fi urmărit ca culpabil de crimele de arestațiune arbitrară.

Art. XXXIX. Creditorul este îndatorat să depeze mai din înainte o sumă dcs-

tinată pentru întreținerea debitorului său în închisóre, socotită pentru 80 de zile cel puțin.

Consemnarea unei sume pentru mai puțin de trei-zeci zile, se socotese drept nimicü.

Asemenea consemnare pe mai mult de trei-zeci zile nu se mesörá după zilele pe cât este făcută, ci după períodele de trei-zeci zile ce se copríndü în timpul pe care este făcută.

Art. XL. Suma ce e dator creditorul a depune pentru întreținerea debitorului său la închisóre, va fi de una sută lei; din acésta doué-zeci lei se va reține pentru Statü.

Art. XLI. Directorul închisórei va transcrie pe registrul său extract din sentința care autorisöză arestațiunea.

Dacă capulü de aprofi nu va înfáțișa acea sentința, Directorul închisórei va trebui să nu primescă la închisóre pe debitor.

Art. XLII. Debitorul închisü va putea fi recomandat de veri-ce alt creditor al său care ar fi putut cere și dobândi punerea sa în închisóre.

Asemenea va putea fi recomandat și cel prevenitü de un delict, și va fi prin efectul recomandațiunei reținut în închisóre chiar și la casü de achitarea sa.

Art. XLIII. Recomandațiunea este cererea de a se ține un debitor la închisóre, pentru o altă datorie, care n'a fost cauza primarie a închisórei sale.

Se vor observa pentru recomandațiune aceleși formalități ca și pentru închisóre, afaré numai că suma de una sută lei necesară pentru întreținerea debitorului se va împărți între recomandator și creditorul cel d'ântéiu, dacă acest din urmă o va cere.

Art. XLIV. În casü de neîndeplinirea formalităților arétate mai sus, debitorul va putea cere nulitatea închisórei sale; cererea o va face la Tribunalul local unde se află închisü, singurü competente pentru nulități de formă.

Dacă însă cererea de nulitate este întemeată pe nulități de fondü, precum pe alegațiunea unui eveniment estinctivü al obligațiunei, întâmplat în urma sentinței de închisóre și care merită a fi desbătut judecátoreasca, cererea va fi trámisă la Tribunalul care a pronunțat sentința.

Art. XLV. La tóte casurile, cererea de nulitatea închisórei se va judeca de urgență și în urma conclusiunilor Ministeriului Publicü.

Art. XLVI. Nulitatea închisórei pentru veri-ce cauză ar fi pronunțată, nu trage după sine nulitatea și a recomandațiunilor, pe cât timpü nu ar fi și pentru acestea o înadinsă hotăräre.

Art. XLVII. Debitorul, a cărui închisóre este declarată nulă pe tómeiü de lipsă de formă, póte fi arestat pentru aceiași datorie, prin îndeplinirea formalităților cerute, însă nu mai curénd de cât dupe trei zile de la eșirea sa de la închisóre.

Art. XLVIII. Dacă închisórea este declarată nulă, creditorul va putea fi condamnat către debitor la daune și folóse.

Art. XLIX. Debitorul a cărui închisóre este legală, și va recăștiga libertatea: I. Prin consimțiméntul creditorului care a cerut închisórea sa și al recomandatorilor, dacă suntü.

II. Prin nedepunerea de mai înainte a sumei pentru întreținerea debitorului.

III. Prin intrarea debitorului în al șese-zecelea anü al etàței.

IV. Prin espirarea termenului de închisóre mărghinit prin sentință.

V. Prin stingerea datoriei dupe unele din modurile de stingere a obligațiunii'or, precum plata, ertarea datoriei, etc.

VI. Prin cesiunea averilor sale în casul când constrângerea corporale a fost pronunțată în materii civile, când debitorul nu este culpabile de dolü.

Art. L. Consimțiméntul pentru eșirea debitorului de la închisóre, va putea fi dat de creditor sau la judecátorie, sau pe registrul închisórei.

Art. LI. Liberarea pentru nedepunerea banilor de nutrimentu se va face în modul următoru:

Debitorul va adresa către Presidentul Tribunalulu de ântâia instanță o cerere sub semnată de dânsul și de Directorul închisorei, sau dacă debitorul nu scie să scrie, certificată de adevărată de numitul Directoru.

Acastă cerere se va face în duplicată, și una va rămânea la Directorul închisorei.

Art. LII. Dacă creditorul va depune suma mai înainte de ce debitorul ar fi dat Presidentulu cererea sa, precum se arată în Articoli de mai susu, acca cerere nu va fi priimită.

Art. LIII. Ordonanța Presidentulu de liberarea debitorulu pentru cauda arătată în Art. 50, va fi dată în duplicată, și una se va depune la Grefă, alta se va trimite la Directorul închisoriei.

Art. LIV. Debitorul închisū va recăstiga libertatea sa plătindū sa depunindū a treea parte din datorie capete cât și dobînđi, cheltuelile de judecată și cele pentru întreținerea sa în închisore, și dând pentru rămășița o cauțiune (chezașie) priimită de bună de creditorū saū incuviințată de Tribunalul de ântâia instanță alū loculu unde debitorul se afla închisū.

Aceleași condițiuni îndeplinite fiindū din partea debitorulu, ũ vor scuti de a fi pusū la închisore.

Art. LV. Cauționatorul (chezașul) va trebui să se oblige solidarū cu debitorul de a plăti rămășița datoriei într'unū termenū care nu va putea să trecă peste unū anū, atară dacă creditorul va comsimți la unū termenū mai lungū.

Art. LVI. La expirarea termenulu mărginitū prin Art. precedentū, creditorul dacă nu se găsește plătit pe deplinū, va putea esercita din nou constringerea corporală în contra debitorulu principalū, fără ca să'și părădă dreptul ce are în contra cauționatorulu.

În toate casurile, termenulū unei alū doilea constringeri ce ar esecuta creditorulū, nu va putea fi mai lungū de câtū timpul ce debitoru mai avea de ședutū la închisore dupe cea d'ântâiū sentințē.

Art. LVII. Debitorul liberatū prin vre unulū din modurile enumerate prin Art. 49, nu va mai putea fi arestatū pentru aceeași datorie.

Art. LVIII. Debitoru care va fi căstigmatū liberarea sa prin expirarea termenulu închisoriei, nu va mai putea fi închisū pentru datorii contractate mai înainte de închisore sa și alū căror termenū va fi împlinitū în momentul liberării sêlê, afară de casulū cândū aceste datorii, prin natura și cuantulū lorū, ar cere o mai lungă închisore de cât cea din care a eșit debitorul.

În cazul acesta, fiind din nou pusū la închisore, durata celei d'ântâiū închisorie se va prinde în calcululū duratei închisoriei celei după urmă.

Art. LIX. Cererile pentru eliberarea unui debitoru închisū vor fi adresate către Tribunalul loculu unde debitorul se află închisū. Creditorul va fi chematū la judecată în celū mai scurtū terminū.

În ziua mărginită se va cerceta cauza mai înainte de cele-l-alte cauze din aceeași zi, și Tribunalul va da hotărîrea sa, dupe ce va asculta concludsiunile Ministerulu Publicū.

CAP. V.

Constringerea corporale în materiă criminale, corecționale și polițienescă.

Art. LX. Decisiunile Curților și sentințele Tribunalulu de coprinđetore de condamnări în folosul Statulu la mulctă (globire), restituțiunii, daune-folose și cheltueli de judecată, nu vor putea fi esecutate prin constringerea corporale de câtū

după cinci zile libere de la primirea actelor de condamnare de către cel condamnat.

Dacă debitorul se află în închisoare pentru alte datorii recomandarea lui va putea fi ordonată îndată.

Art. LXI. Închisoarea făcută în puterea Articolului precedent nu va putea avea loc de cât după trecerea de unu anu din ziua de când 'și a făcut pedeapsa pentru delict.

Art. LXII. Cei arestați în puterea Art. 60 voru rămânea închiși pînă voru plăti suma la care sunt condamnați sau pînă voru da cauțiunea primită de bună de cel interesat, ori la casu de contestare, declarată bună și valabilă de Tribunalu.

Cauțiunatorul va trebui să plătescă în termenul de o lună, sau de nu, va putea fi urmăritu.

Art. LXIII. Cu toate acestea, condamnații cari voru justifica neputința de a plăti dupe modul prescriș de Art..... din Codicelo de procedură criminală, vor fi liberați dupe 15 zile de închisoare, când condamnațiunile pecuniare nu trecu de două-zeci lei; dupe o lună de închisoare, când ac-lea se vor ridica de la 20 pînă la 60 lei; dupa două luni, când se vor ridica de la 60 pînă la 200 lei; dupe trei luni, cându vor trece de 200 lei.

Art. LXIV. Când închisoarea va fi încetată în puterea Art. precedent, ea va putea să reîncăpă, însă numai o dată, numai pentru restituțiuni, cheltueli, daune și folose și numai când Tribunalul va constata și va pronuncia de față cu debitorole, că acesta a venit în stare de a plăti.

Art. LXV. Decisiunile și sentințele cuprinștore de condamnări în favoarea particularilor pentru reparațiunea de vătămări ce li s'ar fi făcut prin crime, delictes și contravențiuni, vor fi esecutate dupe aceleși forme și priu aceleși mijloca de constringere ca și hotăririle cuprinștore de condamnări în folosul Statului.

Art. LXVI. Când condamnațiunea pronunțată nu va trece peste trei sute lei, liberarea condamnaților deșinuți dupe cererea și în interesul particularilor, nu va putea avea locu, fără numai când validitatea cauțiunilor date, sau neputința condamnaților de a plăti, vor fi fostu, la casu de contestare, judecate față cu creditorul.

Durata închisorii, în acestu casu, va fi cea legiuită prin Art. 63.

Art. LXVII. În toate casurile, și chiar atunci când neputința debitorului de a plăti ar putea fi constatată, dacă condamnarea pronunțată, sau în favoarea Statului sau în favoarea vre unui particular, trece de trei sute de lei, durata închisorii va fi determinată prin sentința de condamnare de la trei luni pînă la trei ani. Cu toate acestea, dacă debitorul a intrat în al șese-șecilea anu al etăței mai înainte de darea sentinței, Tribunalul va putea reduce minimum la 2 luni, și nu va putea trece peste maximum de două anu.

Dacă debitorul ajunge dupe darea sentinței la etatea de șese-șeci anu, termenul închisorii ce are să mai curgă, conformu sentinței, va fi de sine redusu la jumătate.

CAP. VI.

Dispozițiuni diverse.

Art. LXVIII. Nicu un fel de constringere corporale nu pôte avea loc în contra unui deputat al corpurilor legiuitoare, în timpul sesiunei, nici în decursu de șese săptămâni, mai înainte de deschiderea sau după închiderea lor.

Art. LXIX. Constringere corporale, pronunțată contra unui funcționar, nu se va putea pune în lucrare de cât dupe șeci zile de la espedirea prin Președin-

tele Tribunalului, a unei adrese încunoscîntătoare către autoritatea de care deprime acel funcționar.

Art. LXX. Sunt supuși la constrîngerea corporale toți cei ce sînt în mânele lor sume sau obiecte mișcătoare ale Statului, ale aședemintelor publice, ale municipalităților sau ale comunelor, cînd nu vor voi să dea socotelile sau cînd, dupe darea socotelilor, nu vor putea răspunde pe deplin acele sume sau a reprezenta acele obiecte.

Dispoziția aceasta se aplică și la cei cari au dat cauțiune pentru cei de sus, precum și la agenții sau prepușii acolora-și.

Art. LXXI. Sînt asemenea supuși la constrîngerea corporale:

1. Toți cari au contractat cu Statul sau cu stabilimentele publice, ca întreprinzători, aprovisionatori, sumisionari, la casuri cînd vor fi declarați debitori în urmarea întreprinderilor lor.

2. Cei cari au dat cauțiunea (chezășie) pentru ei, cum și agenții și prepușii lor, care au avut cîrmuirea nemizlocită a întreprinderii și toate persoanele declarate responsabile de aceleși servicii.

Acastă dispozițiune și va avea a sa aplicare fără restrîngerea celor legiuite prin Art. 15 și 18 din legea pentru urmăriri, de la 31 Martie 1862.

Art. LXXII. Sînt încă supuși la constrîngerea corporale toți debitorii și ai lor garanți de contribuțiunii indirecte, precum de saline, de vămi, de accize și altele cari, avînd dobîndit credit, nu vor refuzi, la scendența, suma la care se urcă obligațiunile lor.

Mijlocele de executare reale, întocmite prin Art. 18 al legii pentru urmăriri de la 31 Martie 1862, sînt și rîmînu singure aplicabile la debitorii fiscului în materii de contribuțiunii, fie personale fie fondane.(1)

Art. LXXIII. Sentințele pronunțate contra militarilor se vor comunica prin Departamentul Justiției, Ministeriului de Resbel, spre a lua în privința militarilor osîndiți mesurile permise de regulile militare.

CAP. VII.

Dispozițiuni transitorii.

Art. LXXIV. Se va înființa în fie-care capitală de județ o casă pentru arestul debitorilor în materii civile și comerciale, și o altă casă pentru arestul debitorilor din cauze criminale, corecționale și polițienesci.

Art. LXXV. În termenul de trei luni cel mult de la promulgarea acestei legi, un regulament de administrațiune publică va determina poliția și administrațiunea caselor prevădute prin Art. precedent.

Art. LXXVI. Acastă legă nu se va pune în lucrare de cît începînd de la zece zile după esecutarea acolor legiuite prin Art. 74 și 75, anunțată în Monitorul Oficial.

Art. LXXVII. Pentru datorii care au luat nascere înainte de promulgarea acestei legi, ea nu se va aplica de cît după un an de la promulgare.

Art. LXXVIII. Toate dispozițiunile legale pentru esecutarea personale, prin ocu parea locuinței datorului, se abrogă.

---

(1) Contribuțiunii fondane, adică cele puse asupra unui fond, cele fondare.

REGULAMENTU

Pentru închisorile de datorii(1).

(*Decret. 23. Decembre. 1864 — Prom. 3. Ianuariu 1865*).

CAPUL I.

Administrațiunea.

Art. I. Personalul închisorei pentru datorie va fi compusă cum urmădă:

- 1). Ună Directore.
- 2): Ună grefier comptabil.
- 3). Ună scriitor.
- 4). Ună șetă custode.
- 5). Trei custoși.
- 6). Ună rēndașă.

El va putea fi însă restrēnsă proporționalmente cu populațiunea și ușurința serviciului, mai ales prin orașe de o populațiune mai mică.

Art. II. Ei fi vor supuși la tōte îndatoriirile și prescripțiunile de comptabilitate în vigōre în cele alte case de închisōre.

CAPITUL. II.

Închiderea.

Art. III. Dupe ce se va îndeplini formalitățile prescrise de Art. 36 din lege, Directorul liberădă adevērița de primirea arestantului, îl înscrie în registru de închidere și îl pune în închisōre.

Art. IV. La casă de nedepunere a consignației de întreținere 24 ore înainte de esp'rarea periodului plătit, Directorele va încunoscința pe datornică, care conformă Art. 51 din lege, pōte petiționa la Tribunal.

CAPITUL. III.

Așternutul.

Art. V. Așternutul fie-căruia arestat va fi compusă cum urmădă:

1. Pată de feră.
1. Mindir.
1. Saltea.
1. Tufecă (pernă de paie).
1. Pernă.
1. Invelitōre (plapumă).
3. Ciarciafură.
1. Vasă de nōpte.
1. Mică măsușă cu sertară.
4. Șervete.

Art. VI. Deținutul pentru datorii 'și pōte procura, ca propriile sale mijlōce

(1) Acestă regulamentă, făcând parte integrantă din legea pentru constrēngerea corporală, precum se zice la art. 75 ală acelei legi, ită publicăm îndată după această lege, de și s'a promulgat mai tērziu.

orî-ce ameliorațiune în amobiliment, nutriment, precum și alte resurse compatibile cu regimul unei închisori.

CAPITOL. IV.

Ospitalul.

Art. VII. Arestații bolnavi vor fi tratați în ospitalul închisorei; acest ospital va fi în totul conform cu ospitalele civile ale orașului.

Art. VIII. Arestuiții cari nu vor voi să fie căutați în ospitalul închisorei, vor putea să se caute în odaia lor, unde vor fi visitați de medicul închisorei, dar atunci cheltuielile de medicamente și de căutare vor fi pe sarcina lor.

Ei vor putea asemenea să aducă și unu altu medicu de cel al închisorei.

CAP V.

Poliția interioară

Art. IX. Camerele închisorei vor fi deschise în toate zilele la 6 ore de dimineață, de la 1 Aprilie pînă la 1 Octombrie, și la 7 ore de la 1 Octombrie pînă la 1 Aprilie.

Ele vor fi închise la 9 ore seara, de la 1 Aprilie pînă la 1 Octombrie, și la 7 ore de la 1 Octombrie pînă la 1 Aprilie.

Art. X. De patru ori pe săptămînă, în zilele și orele însemnate de Directore, arestații vor putea fi visitați de rudele, de avocați, de consiliarii de familie. Ei vor putea comunica în libertate.

În casu când unu arestat ar vrea să primescă visite mai dese și mai prelungite, elu va face cerere prin înscrisu și motivată Directorului care o va transmite Inspectorului general.

Art. XI. Arestații se vor putea deda la orî-ce ocupațiune vor pofti, pe câtă vreme acele ocupațiuni nu vatamă în nimicu ordinea interioara.

Le va fi permisu să primescă cărți și să scrie; ei vor putea să primescă și epistole care nu vor fi supuse la nici o revizuire de către administrațiune, însă toate obiectele aduse lor, vor trebui să trecă prin cancelarie, unde vor fi examinate înainte de a le fi date.

Art. XII. La intrarea lor în închisore, arestații vor putea depune obiectete lor în cancelarie sau să 'și le păstrede ei. Însă în acestu din urmă casu administrațiua nu este nici cum răspundătoare de perderile ce li s'ar putea întâmpla.

Art. XIII. La fie-care trei zile, Directorele va distribui arestaților banii consemnați pentru hrana lor. Unu registru special va constata sub-adeverirea fiicăruia primirea sumelor.

Art. XIV. Jocurile de norocū sunt cu totul poprite.

Art. XV. Tot țipetul și ori ce petrecere sgomotosă în stare de a turbura liniscea și ordinea închisorei, sunt poprite arestaților.

Art. XVI. De asemenea sunt oprite amenințările între arestați sau contra împiegaților administrațiunei.

Art. XVII: Unul sau mai mulți comisionari liberi vor fi atașați pe lingă închisore pentru alergăturile de care voru avea nevoie arestații, dupe interesele și trebuințele lorū. Plata de fie-care alergătură va fi otarita de Inspectorulū generalū.

LEGE

In P. St. decret. la 15 Sept. 1864. prom. la 21 Sept. 1864.

Pentru adoptarea sistemului metrică de măsuri și greutateă în România(a).

TITLUL I.

Pentru greutateă și mesuri.

Art. 1. Sistemul metrică de greutateă și măsuri se adoptă, și măsurile întrebuințate pînă acum se desființază în tótă întinderea României.

Art. 2. Unitatea fundamentală a sistemului metrică de greutateă și măsuri este *metru*, dupe etalonul prototipă al Franciei, care este a 10 milioane parte din quartul meridianului pămîntului.

Art. 3. Greutateă și măsurile sistemului metrică sunt împărțite în ciuci categorii precum se arată aci la literile a, b, c, d și e.

	Mesuri de lungime(1).	Valoarea.
Metru.	Miria-metru. . .	Dece miă metri.
	Kilometru. . .	Una mie metri.
	Ectometru. . .	Una sută metri.
	Decametru. . .	Dece metri.
	. . . . .	Unitatea fundamentală a greutateă și mesurilor.
	Decimetru. . .	A deca parte din metru.
Arie.	Centimetru. . .	A suta parte din metru.
	Milimetru . . .	A mia parte din metru.
Arie.	Mesuri agrarii(2)	
	Ectarie . . .	Una sută arii.
	. . . . .	Una sută metri patrași sau ună patrat de 10 metri în latură.
Arie.	Centiarie. . .	A suta parte din arie sau ună metru patrată.
Arie.	Mesuri de capacitate(3)	
	Kilolitr. . .	Una mie litre.

(a) Mesurile și greutateă care esistaă la noi înaintea legii actuale erau:

(a) Pentru lungime: stinjenulu, palma, degetulu și cotulu.

(b) Pentru suprafele și măsuri agrarii: stinj. patrată și pogonulu; în Moldova, Falcea-Falcea are 2880 st. pătrași, adică cu 298 st. pătraș. mojd. mai mare de cât indoitulă pogonulu.

(c) Pentru mesuri de capacitate:--1). Pentru obiecte licide avem: vadra, ocaoa, litra și dramulu; vadra are 10 oca; ocaoa 4 litre, litra 100 dramuri;--2). Pentru obiecte solide avem: banita de 20 oca, ocaoa de 4 litre, litra de 100 dramuri. La Moldova se mai afla pentru obiecte uscate *dimiriă*, ce are 12 oca; 10 dimiriă facă o *Merșă*; 2 merșe facă o *Kilă*.

(d) Pentru mesuri de soliditate avem: stinjenulu cubă, adică ună volumă cu șesb fețe, având 1 st. lungu, 1 st. lată, 1 st. înaltă și adinçu. Din astă măsură derivă numele de st. lemne, de clae, copită, stogu, caru de măsură.

(e) Pentru greutateă și ponderi avem: ocaoa de 4 litre, litra de 100 dramuri, dramulu de 2 tenchiuri; 44 oca facă ună cântară.

Litru.	Ectolitr.	Una sută litra.
	Decalitr.	Dece litra.
	. . . . .	Un decimetru cub, sau un cub având fiecare lature de un decimetru.
	Decilitru.	A țecea parte dintr'un litru.
	Centilitru	A suta parte dintr'un litru.
d)	<i>Mesuri de soliditate.(4)</i>	
Steru.	Decasterii.	Dece metri cubi.
	. . . . .	Un metru cub sau un cub având laturea de un metru.
	Decisteru	A țecea parte dintr'un steru.
e)	<i>Greutăți sau ponderi(5)</i>	
Gramu	Tonela	Una mie chilograme sau greutatea unui metru cub de apă.
	Cantaru.	Una sută Kilograme.
	Kilogramu	Una mie gramuri, greutatea unui litru de apă distilată la temperatura + 4°; cântărirea litrului de apă pentru greutatea unui kilogram se socotesce făcută în gol.
	Ectogramu	Una sută grame.
	Decagramu.	Dece grame.
	. . . . .	Greutatea unui centimetru cub de apă la temperatura de + 4°.
	Decigramu	A țecea parte din gram.
	Centigramu.	A suta parte din gram.
	Miligramu	A mia parte din gram.

Art. 4. Unitățile de măsură cuprinse în categoria literi c și e, de la Articolul precedent, și anume, Litru și Gramul, cu multipli și sub-multipli lor, vor putea fi întrebuințați și dubli sau în jumătăți.

- (1) Stinjenul Munteniei Șerban vodă e de o potrivă cu 1 metru 962, adică cu 38 părți din o sută (0,38) mai mică de cât două metre. Stinjenul Moldovei e d'o potrivă cu 2 metre 2172 adică mai mare de două metre.
- (2) Aria are o sută metre pătrați; ectaria are o sută arși, sau 900 metre pătrați. O ectaria este aproape două pogone de ale noastre, și e mai mică de cât o falce moldovenească, de vreme ce o falce e aproape 2 pogone și un șteru de ale noastre.
- (3) Litru, care se va aplica pentru măsurarea obiectelor lichide și uscate, este de o potrivă cu 252 dramuri de ale noastre, adică cu două litre și jumătate de cele vechi.
- (4) Această măsură se întrebuințează pentru măsurarea gropilor de puțuri, de pivnițe ect., și mai cu seamă sterul în Franca se întrebuințează pentru măsurarea lemnului de foc.
- (5) Un gramu este greutatea unui centimetru cub de apă distilată; 18 gramuri facu 4 dramuri de cele vechi. Una Kilogramu, adică o mie de gramuri este de o potrivă cu 816, 2 a 3, dramuri de cele vechi.

TITLUL II,

Etaloane(a) pentru verificarea măsurilor.

Art. 5. Un etalon metru dupe cel prototipă al Franției, timbrat cu marca Țărei, se va conserva în Arhiva Generală a Statului.

Art. 6. Etaloane asemenea timbrate pentru metru și pentru măsurile de capacitate și de greutate dupe sistemul metrică, se vor depune la Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice și la fie care autoritate însărcinată cu verificarea măsurilor.

Art. 7. Cu verificarea măsurilor vor fi însărcinate, pentru orașe, Consiliurile urbane, iar pentru Comunele rurale, Sub-prefecturile.

Aceste autorități vor avea în a lor păstrări, sub răspunderea capilor respectivi, etaloanele ce vor servi în diferite verificări ale măsurilor și greutăților usitate în comerț.

Art. 8. Etaloanele depuse la autoritățile sus-țise se vor verifica dupe cum aci urmează, adică:

Cele de la Ministeră se vor verifica la fie-care 10 ani, cel mai târziu, iar cele depuse pe la cele-alte autorități se vor verifica la fie-care trei ani.

Art. 9. Fie-căria autorității de verificare se va da de către Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, câte o marcă distinctivă cu data fie-căruia ană.

Art. 10. Nimini nu se va putea servi cu greutate și măsură care nu voră fi fostă marcate la autoritățile competente.

Art. 11. Pentru prima timbrare, interesății se vor duce însuși cu măsurile la autoritățile de verificare în a căror circumscripțiune se vor afla.

Art. 12. Tote măsurile și greutățile reparate nu se voră putea întrebuița mai înainte de a primi din nouă timbru de verificare.

Art. 13. Verificări periodice se vor face odată pe fie-care ană tutulor măsurilor usitate în comerț și de particulari.

Epoca începerii acestor verificări va fi în luna lui Ianuarie, iar a terminării se va ficsa la fie-care perioadă, pentru orașe de către Consiliurile urbane, iar pentru Comunele rurale, de către Prefectulă județului.

Art. 14. Tote verificările se vor constata prin mărci anuale; verificatorul va avea un registru în care va înscrie verificarea făcută și unde se va subscrie acela ale căruia măsură se vor fi verificat.

Daca acesta nu va voi a subscrie saă nu va sci a scri, atunci verificatorul va nota în registru nevoița saă neputița aceluia de a subscrie.

Art. 15. Pe lingă verificările periodice mai sus însemnate, se vor mai face și verificări pe neacceptate, fără tacsă, dupe recomandăția Poliției saă a autorităților locale. Aceste verificări se voră putea face numai de la răsăritulă pină la apusulă sôrelui.

Art. 16. Ministerul de Interne, Agricultură si Lucrări Publice, priu Ordonanță Domuésă, va determina forma, precum și materialulă din care vor avea a și face greutățile și măsurile, îndestrând pe fie-care oficiu de verificare, pe lingă etaloane și marci, cu tablouri arătătoare de forma și materialulă determinat, dupe care apoi industria privată va putea fabrica măsurile trebuitoare pentru comerț.

Pe lingă acestea, se vor da Oficiurilă de verificare și tablouri de transformarea măsurilor vechi în cele nouă și vice-versa.(2)

(1) Prin *etalone* se înțelege modelurile de măsură și greutate, dupe cari saă se formeze cele private.

(2) Aceste tablouri s'au format prin decretulă din 2 decembrie 1864. Cine va voi să studieze amanuntulă raporturilă dintre măsurile vechi cu cele nouă, pôte consulta cu folosă aceste tablouri cari s'au publicat în Monitorulă din 16 Ianuarie 1865 No. 11.

Art. 17. În toate orașele unde trebuința comerțului va cere, Municipalitățile vor avea facultatea de a înființa Oficiuri publice, în care cetățenii vor putea măsura și cântări mărfurile lor plătind o retribuțiune moderată, care se va ficsa de către autoritatea Municipală, după aprobațiunea Consiliului de Stat.

Art. 18. Nimeni nu va putea esersa funcțiunea de Verificatore publică fără a depune jurământul de ași împlini bine și cu credință sarcina sa. Jurământul se va depune dinaintea Președintelui Tribunalului de Comerțiu său înaintea Primarului Municipalității locului.

Art. 19. Se va da de către măsurătorii publici cetățenilor carii vor cere, însemnarea constatătoare de rezultatul operațiunei.

TITLUL III.

Poliția măsurilor.

Art. 20. Privegherea d'a nu se vinde și întrebuința de câtă numai măsurii conformă prescripțiunelor legei de față, se va face de către Polițiile locale și de către impiegații Consiliurilor comunale însărcinate cu verificări prin visite estraordinare și neasceptate.

Art. 21. Agenții Polițiilor și Agenții comunali vor face procese-verbale pentru contravențiunile și delictele ce voră descoperi, și voră urmări pe faptuitorii pentru a li se aplica pedepsele său amendele prevădute de legi pentru asemenea abateri.

Art. 22. Agenții însărcinați cu verificările greutateților și măsurilor, vor confisca toate măsurile și greutatețile care n'ar avea forma său n'ar fi făcute de materiile prescrise; asemenea care vor fi alterate, rōse său turtite, precnm și măsurile vechi ce se vor găsi în usă. Aceste măsurii, depuindu-le la Poliția locală său la Sub-prefectură, se vor strica, și materialul din care aū fost făcute se va confisca dreptă amende.

Aceste dispozițiuni nu vor prejudeca întru nimicū pedepsele dictate de legea penală pentru facerea și întrebuințarea de măsurii și greutateți false.

Art. 23. Dispozițiunile legei de față se vor pune în aplicare la 1 Ianuarie, anulă una mie opt sute șese-șeci și șese.

LEGE.

In P. st. decret. la 30 sept. 1864. prom. 2 Oct. 1864.

Pentru înființarea Camerilor de Comerțiu(a).

TITLUL I.

Înființarea camerilor.

Art. I. Se va așeza câte o Cameră de Comerțiu în toate porturile și orașele principale ale țerei.

Art. II. Pe viitoră, Guvernul va putea înmulți numărul Camerilor de Comerțiu

a) Prin decretul de la 15 Oct. 1864, s'aū instituat Camere de Comerțiu în orașele: București, Turnu-severin, Craiova, Turnu Măgurele, Giurgiu, Brăila, Galați, Ismail, Bărlad, Iași, Băcau, Piatra, Botoșani, Focșani și Ploesci.

și de Industrie, sau din inițiativa sa, sau după cererea comercianților sau a industriașilor; în amândouă cazurile, înainte de a aproba înființarea unei Camere, Guvernul va consulta și opiniunea Consiliului județenă al locului.

Art. III. Circonscripțiunea fie-cărei Camere de Comerț va fi determinată prin ordonanță Domnască.

Art. IV. Fiecare Cameră va fi compusă cel puțin de cinci membri, și cel mult din șapte.

Art. V. Membrii Camerelor se aleg prin scrutin secret și cu majoritate absolută a alegătorilor, iar la al doilea scrutin cu majoritate relativă. Spre a se putea procedea la alegere, va trebui să fie față $\frac{1}{3}$ părți din alegători.

La casă când, după două convocări, nu se vor întruni alegătorii în numărul sus spus, Guvernul va numi pe membri Camerelor.

Art. VI. Sunt alegători toți comercianții și industriașii cari plătesc un drept de patentă de 50 lei cel puțin, și cari se bucură de drepturile civile și municipale și se află înscrisi în circonscripțiunea Camerelor.

Art. VII. Sunt eligibili toți cei născuți sau naturalizați Români, în etate de 30 ani, și cari exercită sau a exercitat un comerț sau o industrie oarecare.

Art. VIII. În luna Noiembrie a fie-cărui an, Prefecții de districte alcătuiesc două liste în care vor fi înscrisi: într-una cei în drept a fi alegători la Camera de Comerț, și în cea de a doua cei ce însușesc calitățile de eligibili; și aceste două liste se trimit Ministerului de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. IX. Dacă la alcătuirea listelor se va fi făcut vre o greșală, persoanele ce s'ar socoti năpăstuite pot reclama, în termen de 15 zile după publicarea listelor, la Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, sau la Prefectură cerind îndreptare.

Art. X. Adunările electorale se țin în orașul în care și va avea Camera rezidența.

Art. XI. Adunările sunt convocare și presidate de către Prefect sau delegatul său, asistat de patru alegători, cari vor fi doi din cei mai bătrâni și doi din cei mai tineri membri aflați de față. Biroul numește un secretar din adunare și otărăsece chestiunile ce se vor fi ivit în cursul alegerii, afară de acelea care se raportază la capacitatea membrilor aleși, și care, în casă de protestațiune, rămâne a se examina de către Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. XII. După sevârșirea alegerii, se va face un proces-verbal în care se trece cu exactitate numărul alegătorilor înscrisi și acela al votanților, numele, vârsta, felul, comerțul și locuința membrilor aleși, precum și numărul voturilor ce s'au fie-care dintr'înșii.

Acest proces-verbal se transmite de Prefect la Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. XIII. După ce l'examineză, Ministerul l'înapoiază Prefecturii cu observațiunile ce este în drept a face.

Dacă va recunoșce nulitatea vre-unei alegeri, sau pentru neîmplinirea de formă, ori pentru lipsa condițiilor prescise de lege, Ministerul pronunță acășta nulitate și prescrie o nouă convocare a alegătorilor.

Dacă alegerile se vor fi făcut în regulă, atunci invită pe Prefectură ca să procedeze la instalarea Camerei, după ce mai întâiu alegerile vor fi aprobate prin Ordonanță Domnască.

Art. XIV. Instalarea se face prin îngrijirea Prefectului care asistă în persoană sau prin delegat, și care priimește jurământul membrilor.

Art. XV. Funcțiunile membrilor sunt pe șase ani, doi dintr'înșii se reînnoșcă la fie-care doi ani.

Pentru cele d'ântăiu două alegeri care urmădește după numirea generală, rândul eșirii se regulază prin sorțu, apoi după vechime,

Membrii eșii se pot realege,

Art. XVI. La cea d'ântëiü alegere se orënduescö alți membri în locul celor morți sau demisionați.

Alegerea unor asemenea membri se face numai pentru timpul cätü aceia pe care îi înlocuescö aveaü a ocupa funcțiunile lor.

Suntü considerați ca demisionați, membrii carii, fără motive legiuite aprobate de Camerä, nu se ducä la convocare în timpü de söse luni.

Art. XVII. Camerele Comerciale potü avea relațiuni și corespondențe comerciale cu töte piețele atât din întrul țerei cât și din străinätate.

Art. XVIII. Camerele de Comerciü sunt organele oficiale ale Comerciului pe lingä Guvernü, și mandatarele firesci pentru administrarea așeđämintelor de interes colectivü comercial.

TITLUL II.

Despre atribuțiunile Camerelor.

Art. XIX. Camerele aü drept sä presinte Guvernului din propria lor inițiativä, pärerile lor asupra intereselor comerciale și industriale din circumscripțiunea lor.

Art. XX. Camerele daü Guvernului pärerile și sciințele ce li se cere, asupra faptelor și intereselor comerciale.

Ele suntü mai cu seamä consultate de Guvernü asupra schimbärilor proiectate în legislațiunea comercialä, asupra instituirei și altor Camere de comerciü la trebuință în circumscripțiunea lor, asupra crearei burselor și oficiilor de Agenți de schimbü și mijlocitori din circumscripțiunea lor, asupra tarifelor vämilor și serviciul de transport și alte stabilimente de comerciü, asupra obiceiurilor comerciale, a tarifelor de regulamente, de curtagiü maritimü și curtagiuri pentru asigurări de mărfuri, asupra schimbului și efectelor publice, asupra înființării de bănci, de cantöre de scont și de sucursale ale băncii, asupra proiectelor de lucrări publice locale relative la comerciü și industrie, și asupra proiectelor de Regulamente locale, în materiä de comerciü și industrie.

Art. XXI. Ca mandatare firesci ale comerciului pentru administrarea intereselor colective, Camerele suntü tot-d'auna însărcinate cu administrarea burselor ce vor esista în circumscripțiunea lor.

Acöstä administrare coprinde special formarea budgetului primirilor și respunderilor, strängerea veniturilor și plata cheltuelelor, (localul și întreținerea lor, remuneraral personalului și altele), numirea impiegaților și altele. Drepturile Camerelor asupra burselor nu potü aduce vätämäre dreptului ordinar ce are poliția în locurile publice.

Art. XXII. Stabilimentele create pentru trebuința comerciului, precum sunt: Intreprinderile, cursurile publice de cunoscințele comerciale, industriale și altele, se vor administra de Camerele de comerciü, cândü se vor întocmi prin contribuțiuni speciale între comercianți.

Administrațiunea stabilimentelor de natura de mai susü, care s'ar forma prin subscrieri voluntarii, se va putea încredința Camerelor, dacă subscriitorii o vor voi.

Asemenea se va putea läsa asupra Camerelor și administrarea stabilimentelor de asemenea naturä ce ar întocmi Guvernul.

Art. XXIII. Camerele de comerciü sunt considerate ca persönä civilä și recunoscute ca stabilimente de utilitate publicä.

În ceremoniile publice, ele iaü îndatä locü dupe Tribunalul Comercial.

Art. XXIV. Camerele de Comerciü depindü d'a-dreptulü de Ministerulü de Interne, Agricultură și Lucrari Publice.

Camerele suntü datöre a îi comunica îndatä însciințările și reclamașiile ce adresözä celor-l-alte Miniștere, sau din serviciü saü dupe cerere.

Art. XXV. Camerele de comerț nu pot publică sau tipări^a nici o înștiințare, raport sau document, fără autorizarea prealabilă a Ministerului de Interne, Agricultură și lucrări Publice, dată prin Prefecți.

TITLUL III.

Despre dirigiarea camerelor.

Art. XXVI. Camerele de Comerț se dirigu de către oficiurile lor; oficiurile se compun de un Președinte, un vice Președinte, un Secretar și un Casier.

Prefectul va putea președa Camera de Comerț de câte ori va socoti de trebuință.

Oficiul se alege pe tot anul din Membrii Camerei cu majoritatea absolută a Membrilor aflați față.

Serviciurile Președintelui, Vice-Președintelui, Casierului și Secretarului sunt gratuite.

Art. XXVII. Președintele, și în lipsa lui Vice-Președintele ține poliția în Cameră, el dirige discuțiunile și la casă de a fi voturile de o potrivă, votul său este preponderant.

Art. XXVIII. Camerele fac atât regulamentele lor cât și acelea ale tuturor stabilimentelor ce atarnă de dînsele și le îndreptăz la Minister spre a le confirma.

Art. XXIX. Camerele se scotesc complete când va fi față majoritatea absolută a Membrilor lor; pentru ca otăririle lor să fie valabile, trebuie să unescă majoritatea absolută a Membrilor aflați de față.

Art. XXX. În fie-care an, Camerele și facă budgetul lor și 'l trimită la Ministerul de Interne, Agricultură și lucrări Publice spre întărire.

Art. XXXI. La finitul fie-cărui an, Camera încheindă socotelile sale atât de sumele ce au intrat cât și de cele ce s'au cheltuit, trimite extract dupe dînsele la Ministrul de Interne, Agricultură și lucrări Publice.

Art. XXXII. Camerele pot primi ori-ce ofrande și ori-ce danii li s'ar face de bani, lucruri mișcătoare sau nemișcătoare, dupe ce vor căpeta aprobațiunea Guvernului într'acesta.

Art. XXXIII. Camerele nu vor putea înstrăina nici un lucru dobândit în ofrandă, fără a căpeta mai întâiu deslegarea Ministerului de Interne, Agricultură și lucrări Publice.

Art. XXXIV. Secretarul este șefu al cancelariei, ține jurnalul de toate proce-sele verbale ale Camerei și subscris totă corespondența.

Art. XXXV. Casierul adună și păstrează toate veniturile Camerei și le trece în conдика specială ce 'i este dată pentru acestă de Ministerul de Interne, Agricultură și lucrări Publice.

El liberăză, după deslegările Camerelor, sumele de bani otărîte de dînsele a se cheltui, și le trece asemenea în conдика specială ce 'i este dată de Ministerul de Interne, Agricultură și lucrări Publice.

Este tot-d'anna responsabil pentru banii ce și se încredințăză.

TITLUL IV.

Despre veniturile camerelor.

Art. XXXVI. Veniturile Camerelor se întocmesc dintr'o deciuială asupra tacselor patentarilor de comercianți și industriași de clasa I, și II.

Art. XXXVII. Acestă deciuială se va trece în Budgetul General al Statului și D. Ministru de Finance va ordona împlinirea ei.

Ea se va răspunde Camerelor la finitul fie-cărui trimestru.

Art. XXXVIII. Când ar ajunge să prospere Camerele sub raportul financiar în cât să nu aibă trebuință spre acoperirea cheltuelilor lor de întreaga decizională asupra tacsei patentarilor pomeniți din circumscripțiunea Camerelor, atunci se va putea micșora cotizațiunea acelor patentari, în urma înțelegerii Camerei cu Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. XXXIX. Înființarea Camerelor se va face prin Decretul Domnescu.

TITLUL V.

Despre Consiliul superior de comerț și industrie.

Art. XL. Se institue pe lângă Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice un Consiliu superior permanent de Comerț și Industrie.

Art. XLI. Acest Consiliu va putea fi consultat asupra proiectelor de legi și Decrete relative la tarifele de vămi și regimul lor în ceea ce privește Comerțul. Asupra proiectelor de tractate de comerț și navigațiune.

Asupra legislațiunii comerciale.

Asupra sistemului de încurajare pentru pescărie.

Asupra dorințelor exprimate de camerele de comerț și industrie.

Art. XLII. Consiliul va fi chemat a da părerea sa asupra tuturor cerșirilor pentru care Ministerul va găsi de cuviință să-l consulte.

Art. XLIII. Consiliul superior de comerț și industrie se compune de Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, de drept Președinte, de un vice Președinte și de opt membri luați dintre persoanele competente în ramura Comercială și Industrială.

Art. XLIV. Vice-Președintele și membrii nu sunt retribuiți și se numesc de Domn.

Un secretar general special, numit de Domn, se va atașa acestui Consiliu superior și se va retribui din bugetul Ministerului de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

LEGE

In P. st. decr. la 3 Oct. 1864, prom. la 8 Oct. 1864.

Pentru împlinirea dărilor comunale.

Art. 1. Dările către casele comunale se împlinesc în același mod ca și dările către fisc, prin aplicarea legii de urmărire din 31 Martie 1862.

Art. 2. Pentru lămurirea și aquitarea rămășițelor se acordă un termen de șase luni de la promulgarea acestei legi. Pentru împlinirea celor care vor rămănea neplătite pentru acest termen, se va aplica legea de urmărire.

Art. 3. Datoriile vechi și noi, provenind din construcții de pavage ce se vor contesta sub motivul de neexactitatea măsurătoarei, se cercetează în București de doi arbitri, un inginer numit de Ministerul lucrărilor publice și un proprietar ales de proprietarul reclamant.

Art. 4. Acești arbitri, mai înainte de orice lucrare, vor numi un superarbitru, care, la caz de nănire între dinși, se va uni cu una din opiniunile emise. Acastă deciziune se aduce la îndeplinire.

Art. 5. Când arbitri nu se vor uni pentru numirea superarbitrului, această numire se va face de Președintele Tribunalului de comerț.

Art. 6. În districte, arbitrul se numește de Prefect și superarbitru de Președintele Tribunalului.

LEGE.

In P. St. decret. la 16 Oct. 1864. prom. la 17 Oct. 1864.

Pentru înapoierea administrării averilor eforiei spitalelor civile din București.

Art. 1. Averile administrate de eforia spitalelor civile din București și cari de la anul 1860 încôci, s'au administrat imediat de către Ministerul Cultelor și instrucțiunei publice, se înapoescă administrării acei eforii.

Art. 2. Membrii eforiei vor urma a se numi de Domnitor, dupe prezentărea Ministeriului de Interne.

Art. 3. Veniturile spitalelor civile cari se administrau de zisa eforie, și cari de la anul 1860 încôce s'au însemnat în budgetul general allu Statului, de acum înainte vor forma o casă specială, alle caria mișlôce nu se vor întrebuița de câtă pentru întreținerea acelor spitale și altor sucursale ce se vor forma, precum și a bisericilor aflătore pe fondurile lor.

Art. 4. Ministrul diu întru, dupe propunerea eforiei, va presinta pe fiecare ană Camerei legiuitoare, budgetul Eforiei spitalelor civile, spre aprobare.

Art. 5. Comptabilitatea spitalelor eforiei se va ține conformă legilor financiare în vigore pentru celle-l-alte așezăminte atirnite de guvern.

Art. 6. Eforia spitalelor civile din București va atirna de Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări publice, în aceleași atribute și margini de care se povățuesce și epitropia spitalelor civile a Sântului Spiridon din Iași.

LEGE.

de espropriațiune pentru cauză de utilitate publică.

(In P. st. decret. 17 Oct. 1864, prom. 20 Oct. 1864).

TITLU I.

Despozițiuni preliminari.

Art. 1. Utilitatea publică pentru tôte lucrările de interesă general se declara de Puterea Legiuitoare; pentru acelea de interesă comună a mai multor județe de către Consiliurele Județene, și la neunirea lor, de către Guvernă, luândă avisul Consiliului de Stat; pentru acelea de interesă locală al unui județ sau al mai multor Comune, de către Consiliul Județian; iar pentru lucrările de interesă locală în Comună, utilitatea publică se declara de Consiliul Comunal.

Se va proceda întru acéstă, conformă Art. 61 și 64 din Legea Consiliurilor Județene.

Art. 2. Declarațiunea de utilitate publică se face în urma unei cercetări.

Acéstă cercetare se face, în casă de interesă general, de administrațiune; în casă de interesă județiană, de Consiliul județian; în casă de interes comun, de Consiliul comunal.

Cercetarea nu se va întinde de cât asupra consideraţiunilor de interes general, asupra avantajelor ce înfăţişază o lucrare publică óre-care, a consecinţelor ce póte să aibă sub raporturile economice. Ea se va face dupe formele ce se vor statornici prin un regulament de administraţiune publică.

TITLUL II.

Măsurî pregătitoare relative la espropriaţiune.

Art. 3. Inginerîi saú agenţii tecnici însarcinaţi cu esecutarea lucrărilor, vor rădica planurile pământurilor saú al edificiurilor asupra cărora se propune a se aplica espropriaţiunea, arătându-se şi numele proprietarului.

Un planú nu va coprinde de cât fondurile ce cad într'o Comună.

Art. 4. Aceste planuri se depunú spre cunoscinţa obştească, pe timpú de 10 zile întregi, în cancelaria Comunei, unde se află situate proprietăţile în cestiune.

Art. 5. Termenul de 10 zile se va numéra din díoa notificării ce se va face prin adresă colectivă părţilor interesate, saú represantanţilor lor, spre a lua cunoscinţa de planul depusú la Comună.

Tot de o dată notificarea se va publica în Comună, contormú Art. 105 din Legea comunală, şi se va aşişa în copie legalisată pe úşa Primăriei, despre care Primarul va încheia proces-verbal.

Art. 6. Primarul va încheia proces-verbal în care va coprinde lámuririle saú reclamaţiunile ce i se vor fi făcut verbal; dáitorii unor asemenea vor sub-serie procesul-verbal.

Lámuririle şi reclamaţiunile date înscrişú se vor alătura, adona şi dupe es-pirarea termenului de dece zile, se vor trimite aceste lucrări la Sub-prefectură; iar fiind Comuna în residenţa Prefecturei, se vor trimite Prefectului.

Art. 7. Îndată dupe priimirea lucrărilor sus díse, dupe invitarea Sub-prefectului respectivú, a prefectului, o comisiune se va aduna la residenţa Sub-prefecturei, saú în cazul prevădút la aliniatul al doilea, Art. precedent, la residenţa Prefecturei. Acéstă comisiune se va compune din optú persoane trase la sorţú de către comitetul parmanent, din o listă de 16 proprietari ai plăşii care plătescú impositul cel mai mare, de Primarul Comunei şi de Inginerul însarcinatú cu esecutarea lucrărilor.

Proprietarii ce suntú a se espropria nu potú face parte din comisiune.

Asemenea nu potú lua parte la comisiune: Ministrii, Directorii de Ministere, Membrii Consiliului de Statú, Prefecţii, Sub-prefecţii, Membrii Consiliilor judeţene şi comunale; aceştia din judeţul, plasa saú Comuna unde este a se face espropriaţiunea; Membrii Curţii de Casaţiune, Membrii Tribunalelelor şi Procurorii lor din judeţul unde urmază espropriaţiunea.

Suntú scutiţi de a face parte din comisiune, Membrii Corpurilor Legiuitoare, în cursul sesiunei şi toţi funcţionarii administrativi şi judicari.

La residenţa Sub-prefecturei, comisiunea se va presida de Sub-prefect; iar la residenţa Prefecturei, de un delegat numit de Prefect.

Ea nu va putea delibera de cât fiind faţă cincî din Membrii ei.

Întemplantuse să fie faţă şese Membri, şi opiniunile să fie împărţite, votul Preşedintelui va fi preponderent.

Art. 8. Întemplantuse ca lucrările să se întindă peste teritoriul mai multor Comune, atunci Primarii lor vor face parte din comisiunea citată la Art. 7.

Art. 9. Comisiunea priimesce, în cursú de 10 zile întregi, observaţiunile şi reclamaţiunile interesanţilor, îi chémă de câte ori găsesc de cuviinţă.

Dupe espirarea termenului, ea formuléză părerea sa.

Ea trebuie să'şi termine lucrările în timpú de 15 zile de la adunarea sa. Preşedintele comisiunei le va comunica fără întârziere Prefectului, pe lingă pro-

ceșul-verbal coprindețor opiniunei comisiei. Întemplantuse ca Membrii comisiei să nu se întruoască, sau întrun luse să nu'și termine lucrările în termenul statornic, atunci se va trage la sorțu o altă comisiune.

Acea cari să motivată numirea unei alte comisiei neputendū justifica absența sau neterminarea lucrărilor, se vor supune la o amendă de la 100 pină la 500 lei. Asupra acestui casū, statni-ză Consiliulū permanente alū județului, cu dreptul de recnrsū la Consiliulū d- Statū.

La casū d'a nu se întruni, sau de a nu sfērāi lucrările nici acēstă a doua comisiune, atunci Sub-prefectul în trei țile va constata acēsta printr'unū proces-verbal, și va trimite Prefecturei procesul verbal și tōte actele relative, și va decide comitetul permanent.

Art. 10. Dacă comisiunea propune o schimbare la traseulū făcutū de Inginerū, Sub-prefectulū este datorū să înscințeze în formă prescrisă prin Art. 5. pe proprietari interesati.

Procesul-verbal și tōte actele relative vor sta depuse la Prefecturī în timpū de țee țile de la data înscințării prevēdută prin Art. 10; Pārțile interesate sunt în dreptū a face reclamațiunile și observațiunile lor pină în cinci țile, numerate de la espirarea acelu termenū. Tōte actele se vor trimite la Prefecturā.

Art. 11. Dupe consultarea procesului-verbal și actelor relative, în casū când lucrările publice vorū privi interese județene sau interese a mai multorū comune din unū jud țū, Consiliulū județianū, iar în lipsă'i, Comitetulū permanentū, vā hotārī proprietățile ce vor fi a se cumpēra și epoca în care se vorū lua în posesiune.

Pentru lucrările privitoare pe mai multe județe, și la casū de neunire a Consiliilor respective, va decide Guvernulū, conformū Art. 61 din legea Consiliilor județene.

Pentru lucrările de interesū generalū, Prefectulū va lua o decisiune motivată în Comitetulū permanentū. Urmând însă ca părerea Comisiei sa fie pentru schimbarea traseului, Prefectul va raporta administrațiunei superiōre.

Art. 12. Dispozițiunile Art. 7, 8, 9 și 10 nu se aplicā la casū cândū espropriațiunea se va cere de o Comună și în interesulū ei comunalū, și la casū de lucrări pentru deschiderea sau îndreptatea drumurilor vecinale.

La aceste casuri, Consiliulū comunalū, pe puterea procesului-verbal arētatū la Art. 6, va hotārī proprietățile ce vor fi a se cumpēra și epoca în care se vor lua în posesiune.

TITLUL III

Despre espropriațiunea și urmārile ei în privința privilegiurilorū și alior drepturi reale.

Art. 13. Espropriațiunea pentru causă de utilitate publică se face numai prin hotārīre judecătōrescā.

Sub nici unū cvânt și sub nici unū titlu, Tribunal lele ordinare nu vor putea fi înlocuite prin administrațiune sau prin Tribunalele administrative, afara de casurile prevēdute prin legi.

Art. 14. Tribunalele nu potū hotārī espropriațiunea de cāt numai dupe ce utilitatea publică s'a constatatū și s'a declaratū dupe formele prescrise în legea de față.

Art. 15. Dispozițiunile Art. 13 și 14 nu vor avea aplicațiune la alcătuirile de bună voie.

Aceste alcătuiri se vor legalisa de Tribunal.

Când prețul va fi contestat de persoane a treia interesate, atunci estimatiunea se face de juriū, conformū Titlului V, Cap. II.

Art. 16. Întemplantu-se ca măsura de espropriațiune să aibă a se întinde asupra averilor Statului, ale aşezămintelor publice, ale Consiliilororî districtuale şi Consiliilororî comunale, ale aşezărnşnicilororî, ale interdicşilor, ale absinşilororî, asupra averilororî dotale şi altele asemenea, Tribunalulorî, ascultăndu-se pe reprezentanşii acestororî averi şi concluziunile Ministeriului publicu, va hotărî asupra espropriaşiei.

Totuş de odată va regula şi măsurile de conservăşiune prescrite de dreptulorî comunu în privinşa transacşionilororî de acestorî feluş de averi.

Art. 17. În casulorî Articolului precedentu, preşulorî nu se va putea statornici de cât prin forma juriului arătăt la Titlul V, Cap. II.

Art. 18. Dupe înd plinirea celor mai de susuş, autorităşile îndrituite cu de terminarea proprietăşilororî de espropriaş, sunt datore a cere dobândirea prin alcătuiri de bună voie.

Art. 19. Dacă încercarea de dobândire prin alcătuire de bună voie va rămănea fără rezultat, Primarulorî, orî Prefectul, trimite Procurorului Tribunalului, în a căruia jurisdicşione sunt situate bunurile, titlul ce autorisă esecutarea lucrărilororî şi decisiunea menşionată la Art. 11.

A t. 20. Dupe trei zile, Procurorul Tribunalului, înfaşorşend actele doveditoare îndeplinirei formalităşilororî prescrite la Titlulorî 1, Art. 2 şi Titlulorî aluş II. va cere, şi Tribunalulorî, fără a chema pe părşii, care însuş totuş d'auna voruş putea fi ascultate, va hotărî espropriaşione pentru causă de utilitate publică a pământurilororî sau a edificăşurilororî cuprinsă în decisiunea autorităşilororî arătate la Art. 11 şi 12.

Hotărştea espropriaşionei lipsesce pe proprietaruş de dreptulorî de proprietate asupra fondului lăşându-i numai posesi. nea pină la plata indemnitaşii.

Dacă administraşionea n'a urmărituş espropriaerea în timpuş de şese luni, numeraş de la decisiunea autorităşilororî arătată la Art. 11 şi 12, orî care proprietaruş lovituş prin ea va putea reclama la Tribunal

Procurorulorî Tribunalului va comunica această reclamaşione Prefectului orî Primarului şi acestia voruş fi datorî a trimite de îndată tôte actele în cesişione. Tribunalul va hotărî în trei zi e.

Prin acea hotărşre se va numi unuş Membru în funcşione de judecător, Director aluş juriului prevăşut la Titlul V, Cap. II.

În casuş de împedicare legală, Preşedintele Tribunalului va orşndui un altuş judecător în locuş, dupe o simpluş petişione a părşii interesate.

Art. 21. La casuş cânduş proprietariiş, cari sunt a se espropria, învoescuş cesionarea fondului, însuş nu se mulşumescuş cu preşulorî oferituş, Tribunalulorî, prin încheere, va constata învoirea şi va orşndui pe Membrulorî, Directoruş aluş juriului preşuitor, fără sa mai fie trebuinşa de a da hotărşirea de espropriaşione, nici de a constata că s'auş îndeplinituş formalităşile prescrite de Titlulorî 1, Art. 2 şi Titlulorî II.

Art. 22. Hotărşirea se publică şi se afişeză în prescurtate prin comunele unde suntuş situate fondurile dupe modul arătăt la Art. 5.

Tot de o dată se va publica şi în unul din jurnalele oficiale.

Acestă prescurtare va cuprinde numele proprietarilor, motivele şi dispozitivul hotărşrei, şi se va notifica la domiciliul ce şii vor fi ales proprietariiş în plasa unde se află fondurile, printr'ou declaraşione făcută la Consiliul Comunuş unde suntuş fondurile; iar când alegerea domiciliului nu va fi avut locuş, notificarea prescurtarei se face în copie îndoită, una către Consiliul Comunuş şi alta către arendaşul, locatarul, îngrijitorul proprietăşii.

Tôte cele-lalte notificări prescrite, prin legea de faşă şe vor face în forma sus însemnată.

Art. 23. Administraşionea, ca să desfacă proprietăşile de privilegiuş, ipotece sau alte drepturi ale unei a treia persoane, este datore a cere transcrişione hotărş-

rirea prin care se espropriează fondul, în codicele respective ale Tribunalului unde sunt situate aceste fonduri.

Art. 24. În cursul de 15 zile după împlinirea formalităților prescrise la Art. precedent îndrituiții vor cere și Tribunalul va face înscrierea privilegiurilor, ipotecelor sau altor drepturi.

Dacă îndrituiții nu vor fi cerut înscrierea, în termenul prescris mai sus, atunci imobilul esproprieat va fi liberat de ori ce privilegiu, ipotecă sau alte drepturi, fără prejudiciul drepturilor femeilor, nevêrstnicilor și altor interzicși asupra sumei de indemnizare cuvenită proprietarului esproprieat.

Creditorii cari nu vor fi îndeplinit formalitățile prescrise mai sus, vor avea dreptul de reclamație în contra proprietarului esproprieat.

Creditorii înscriși nu vor avea, la nici un casu, facultatea de a propune, prețul mai mare, dar ei vor putea cere ca indemnizarea să se facese dupe Titlul V.

Art. 25. Acțiunile de revendicare, de protimisus, și ori ce alte acțiuni reale, nu vor putea opri espropriearea nici împedica efectul ei. Dreptul reclamanților se va transporta asupra prețului, și imobilul va rămănea scutit.

Art. 26. Regulele aședate la Art. 22, 23 și 24 sunt aplicabile pentru casurile de alcătuire de bună voe între administrațiune și proprietari.

Neîmplinirea formalităților pentru a desărcina imobilul de ipotecă, privilegiuri, sau alte drepturi, nu împedică cursul espropriațiunii, însă părțile interesate și vor putea urmări drepturile lor, dupe formele prescrise la Titlul V, Cap. II.

TITLUL IV.

Despre recurs.

Art. 27. Hotărîrea Tribunalului declarătoare de espropriațiune este fără opoșiune, fără apel și supusă numai recursului în casațiune pentru următoarele casuri:

- a). Incompetință.
- b). Escesul de putere și
- c). Vișuri de formă priu hotărîre.

Art. 28. Recursul în casațiune se va depune la grefa Tribunalului în termen de optu zile, numerate de la data notificărei hotărîrei, conformu Art. 22.

Grefierul va fi dator a libera îndată adeverința înregistrată.

Art. 29. Tribunalul va împărtași recursul pină în optu zile proprietarului la domiciliul semnat la Art. 22, sau Prefectului ori primarelui dupe firea lucrărilor, cu deșteptare ca pină în trei-șeci zile să se înfășișeze la Curtea de Casațiune însuși sau prin mandatar.

Art. 30. În termenul de 15 zile ale notificărei recursului, Tribunalul este dator a espedia recursul cu dosarul cauzei la Curtea de Casațiune.

Art. 31. În materi de espropriațiune pentru causă de utilitate publică, Curtea de Casațiune judecă recursul dupe împlinirea a trei șeci zile, numărate din ziua dărei recursului, fără a chema pe părți.

Art. 32. Recursul nu se pôte face de cât de părțile drept interesate, adică, sau de esproprieat sau de esproprieatar.

Creditorii și cei lalți interesați nu pôte face recursu. În această materie recursul în casațiune se declară de urgent. Curtea l va judeca și în sesiune de vacanțe.

TITLUL V.

Despre regularea indemnisařei.

CAPITOLUL I.

Mesuri pregătitoare.

Art. 33. În ęece ęile de la data notificărei hotărîrei prescise prin Art. 22, proprietarul fondului ce se espropiază este dator a face cunoscut administrařiunei persoanele ce au drepturi de arendă, de chirii, de usufruct, de usă sau locuință, și pe acelea cu drepturi de ęerbire, în puterea unui titlu dat de proprietar sau la care el a participat. La din contra, proprietarul va rămănea singur răspunđător cu indemnisaire către acestia.

Cei lalți interesași vor fi datorți a se arăta la administrařiune în termenul de mai sus de 10 ęile; la din contra ei nu vor mai fi ascultași la ficsarea indemnitașii.

Art. 34. Dispozițiunile legei de față atingătore de proprietari și de creditorii lor, se vor aplica la usufructuari și la creditorii lor.

Art. 35. Administrařia notifică proprietarilor și tutulor interesașilor cari au fost declarași, sau care s'au arătat în termenul statornicit prin Art. 33, sumele ce oferéză drept indemnisaire. Ofertele se vor așșa conformă Art. 5 din legea de față; ele se vor face în deosebi pentru ca fie care interesat să cunoscă suma ce i se oferéză pentru privașiunea dreptului seă.

Art. 36. Pînă în ęece ęile de la notificarea prescisă pri Art. 33. proprietarii și cei lalți interesași vor fi datorți să declare înscrisă primirea lor, sau dacă nu se mulțumescă cu ofertele ce au făcut, să arate suma pretenșiunei lor.

Tăcerea proprietarilor sau a interesașilor va fi considerată ca o declarașiune de mulțumire cu preșul oferit de administrařiune.

Art. 37. La casă de espropriașiune de averi de natura celor coprinse la Art. 18, se va urma în conformitate cu prescripșiunile Art. 17.

Art. 38. Dacă ofertele administrařiunei nu suntu primite în termenul prescisă de Art. 36, Administrașiunea va cere prin Procurorul de la Tribunal, intervenirea juriului; Judecătorul Director al juriului va soroci pe proprietari și pe toși cei lalți interesași cari vor fi fost declarat sau cari se vor fi aretat, pentru a se proceda la ficsarea sumelor de indemnisașiie dupe chipul ce se leguesce la Cap. următor.

Citașiunea va coprinde sumele oferite și refutate, sau va arăta casul prevăđut la Art. 37 de mai sus.

CAPITUL II.

Despre juriul special însărcinat cu ficsarea indemnisașiunei.

Art. 39. În sesiunea anuală, Consiliul judeșiană va forma o listă permanentă de jurași, din contribuabili domiciliași în orașul sau plasa unde urmăză a funcșiuna și cariș plătescă darea fonciară cea mai mare, și anume:

Pentru orașele Bucuresci, Iași, Craiova și Șalași, de la 60-100, pentru cele lalte orașe de residențe de la 48-60, și pentru plăși de la 36-48 persoane.

Din aceștia se vor trage la sorși pînă la sesiunea viitoare ordinare a Consiliului judeciar Membrul juriului care, la trebuință, va fi însărcinat să ficseze indemnisairea convenită proprietarilor sau interesașilor pentru espropriașiunea hotărîtă din rașiunea de utilitate publică.

Art. 40. Urmând trebuință de concursul juriului, Tribunalul judeșului va

trage la sorți dupe listele alcătuite în conformitatea Articolelor precedente, pentru orașul de reșidență sau plasa în care urmează a se face espropriatiunea, nouă persoane care vor forma juriul, și oseb t trei jurați suplimentari.

Art. 41. Nu vor putea face partea din juriu:

1-iu. Proprietarii, arendașii pământurilor și chiriașii edificiurilor ce se espropriază.

2-a. Creditorii ipotecari.

3-a. Toți cei-l-alți interesați, declarați sau cari s'ar fi arătat pe puterea Art. 33 și 34.

Persoanele ajunse în vârstă de 60 ani vor fi apărute, dacă vor cere, de funcțiunea de jurați.

Art. 42. Judecătorul, Director al juriului, convocă pe jurați și pe părțile interesate, înștiințându-le în modul arătat la Art. 22, cel puțin cu șese zile înainte, și arătându-le locul și ziua întrunirii.

Înștiințarea către părțile interesate va cuprinde numele juraților.

Art. 43. Totu juratul care fără motiv legal lipsesc de la una din ședințe, sau se refuză a lua parte, se va supune la o amendă de la 100 pînă la 500 lei.

Amenda se hotărăse de judecătorul, Directorul al juriului. Elu statuează definit vū și asupra opozițiunii ce ar face juratul condamnat.

Tot elu pronunță și asupra casurilor de împedcare propuse de jurat, precum și asupra escluderei sau incompatibilităței ivite sau cunoscute în urma chiar a operațiunii statornicite la Art. 40.

Art. 44. În locul juraților cari s'au scos de judecătorul Directoru, în puterea Art. precedente, vor intra jurații suplimentari dupe rëndul țșirei lorū la sorți.

La casu când numărul acestora ar fi neindestulator, judecătorul Director va trage la sorți din lista alcătuită, conformu Art. 39, persoanele câte vorū trebui spre întregirea numărului de jurați.

Art. 45. Jad cătorul Directore va lua pe lingă sine pe Adjutorul său Greșierul Tribunalului. Aceștia vor supune cauzele de cercetat dupe rindul lorū și vor dirige procesele lor verbale ale ședințelor.

Înainte de a se începe cercetarea causei, atâtu administrațiunea câtu și partea adversă, au dreptulu de a recusa fie-care unū numerū egalū de jurați.

Întemplantu-se ca partea adversă să se alcătuiască de mai mulți interesați, acesti din urmă suntū datorți a se înțelege împreună asupra recusarei acelorū jurați.

Neputându-se înțelege, se va hotări prin sorți cine să esercite dreptul de recusare.

Art. 46. Juriul se consideră constituitū când noue jurați suntū față. Elu va putea delibera în numerū de șapte.

Art. 47. Constituindu-se juriul, fie-care jurat depune în ședința publică, cu mâna pe cruce, următorul jnrământ:

„Jurū că voiū îndeplini funcțiunile mele cu imparțialitate.“

Art. 48. Dupe depunerea jurământului, judecătorul Directoru supune juraților tabloul ofertelor și cererilorū, planurile, fondurile ce se espropriază, precum și doveșile aduse de părți în sprșinul acestor oferte și cereri.

Părțile sau împuterniciți lor vor presenta în scurt observațiunile lor.

Juriul pôte asculta toate persoanele de la care credū că s'ar putea lumina. El pôte merge chiar la fața locului sau delega pe unul sau mai mulți din membrii sel. Discuțiunea este publică; ea se pôte continua și în altă ședința.

Art. 49. Dupe cercetarea tutulor actelor, judecătorul Directore ridică ședința și jurați se retragū singuri în camera de chibzuire sub președința celor mai în vârstă.

Ăcolo, fără a putea eși, hotărâscu cătimea indemnisaiei cu majoritate de voturi. La casu de desbiuare a voturilor, glasul Președintelui e precumpnitor.

La casu de a eși mai mult de două opiniuni, fără a se face majoritatea absolută, atunci se va convoca un nouu juriu.

Art. 50. Juriul hotărâscu indemnitași deosebite pentru fie-care reclamant, dupe titlul lui.

Dac. este procesu sașu pretențiune de ori ce fel asupra însușii fondului ce se espropriază, juriul, fără a se impiedica de acésta, hotărâscu numai indemnisa-rea, rămânind ca reclamanții săși urmărăscu dreptul lor numai asupra preșului de indemnisaie la instanța competintă.

Usuariul sașu nsufructuarul este obligat a da cautiune că, la finele usului sașu usufructului, va restitui suma ce înfășiéază valórea immobilului espropriat.

Art. 51. Juriul, la nicu un casu, nu póte hotărâ un preșu mai micu de cât cel oferit sașu mai mare de cât cel cerut.

Dacă indemnisaiea regulată de juriu nu trece peste oferta administrației, părșile care vor fi refusat'ó se vor condamna la plata cheltuielilor.

Dacă indemnisaiea este egală cu cererea părșilor, administrația va fi supusă la plata cheltuelelor.

Dacă indemnisaiea este tot de odată superioră ofertei administrației și inferioră cererei părșilor, cheltusele se vor compensa în modu a fi purtate de către părși și administrație, în proporție cu oferta sașu cererea lor și cu decisiunea juriului.

Ori ce individú care va fi cerut indemnisaiea se va condamna la cheltueli, ori care ar fi estimaiunea juriului, dacă nu se va fi conformat dispoșițiunilor Articolului 36.

Art. 52. Decisiunea juriului subsemnată de Membrii cari au concurat la acésta, se înmânéază de către Președintele juriului, judecatorului Directore al juriului care o declară esecutorie.

El statuéază asupra cheltuelilor și pune pe administrație în stăpénirea proprietăiei, cu îndatorire a se conforma cu dispoșițiunile Art. 58 și 59.

Acestu judecator taxéază cheltueile a carorú tarifă este determinată printr'un regulament de administrație publică.

În taxă nu va coprinde de câtú actele făcute în urma ofertei administrației; cheltuiala actelorú anterioré rămâne în totú casulú în sarcina administrației.

Art. 53. Hotărârea juriului, precum și jurnalulú esecutoriú ale Magistratorului Directore, suntú supuse numai recursului în casașione și numai pentru violarea Art. 40, 41, 42, 45, aliniatul 2, 3, și 4, Art. 46, 47, 48, 49, 50 și 51.

Recursul se va face, se va notiica și judeca în termenile statornicite la Titlulú IV. Termenul de recursú se va numéra din ziua pronunțării juriului.

Art. 54. Dacă o decisiune a juriului se va casa, afacerea se va trimite înainte unui nouu juriu, alesú în ace-ași plasă.

Cu tóte acestea Curtea de Casașie va putea, dupe împrejurări, trimite apreciar a indemnisaiei unui juriu alesu în una diu plașile învecunate, chiar și când ar atérna de alt distri t.

Art. 55. În acésta privință se va proceda conformú Art. 40; juriul nu va putea hotărâ de cât asupra pricinilor pentru care a fost convocat.

Elu nu se va putea despărși mai înainte de a otari tóte cauzele pantru care a fost chematu, și fără voia judecatorului Directore.

Art. 56. Juriulú este obligatú a continua cercetarea pricinilorú și a nu se despărși, chiar de va fi sositú timpulú prefacerii listei anuale a jurașilorú preșduta la Art. 39.

Art. 57. Sêvrșindu-se lucrările juriului, se vor depune de judecatorul Di-

rectore, la Tribunalul județului, originalele procese verbale ale otăririlor lui și toate actele și dosarele relative.

CAPITUL. III.

Despre regulile dupe care urmază a se ficsu despăgubirea.

Art. 58. Juriul va ficsa în bani, pentru fondul coprinsu în otărirea de espropriațiune a Tribunalului, cătimea indemnitaței cuvenită proprietarului, dupe valoarea fondului pentru proprietari, în momentul espropriațiunii.

Juriul este judecătorul despre sinceritatea titlurilor și despre efectul actelor care ar fi de natură a modifica evaluarea indemnisaței.

Art. 59. Întâmplându-se ca însuși Administrațiunea să contestede proprietarului espropriat dreptul la o indemnitate, juriul totuși va ficsa cătimea indemnitaței așa ca și când i s'ar cuveni.

Judecătorul director însă va regula ca banii indemnitaței să stea în deposit până la terminarea procesului pe calea judecăței saș învoelei.

Art. 60. Dacă din cauză de utilitate publică urmază a se cumpăra parte din edificii, iar proprietarii lor prin o declarațiune formală adresată judecătorului director în termenul prevăduț la Art. 36, ar cere cumpărarea în total, atunci acelea se vor cumpăra în întregime.

Asemenea vor avea proprietarii dreptul a cere cumpărarea pământului întregu în casu când prin espropriațiune s'ar reduce partea remasă la o a patra parte, și dacă această parte, va fi mai mică de 10 arii și proprietarul nu va poseda nici un altu loc alături.

Art. 61. Dacă partea de imobilu ce rămăne proprietarului, prin însuși esecutarea lucrărilor, urmădu a cępăta o sporire imediată și specială, atunci juriul, la evaluarea cătimei indemnitaței, va ține în sēmă această sporire până la compensațiune.

Art. 62. Nu se va da nici o despăgubire pentru acele îmbunătățiri, zidiri și construcțiuni, despre care, după epeca înființării lor și după alte împrejurări, juriul va dobândi convicțiunea că s'au făcut cu scopu de a spori cătimea indemnisaței.

CAPITOL. IV.

Despre plata indemnisaței.

Art. 63. Indemnisaările regulate de juriu se vor achita în mâna celor în dreptu, înaintea luării în posesiune. Dacă aceștia refusă de a le priimi, luarea în stăpânire va avea locu după oferta reală prin depunerea precifulu la casa de deposite și consemnații.

Dacă este a se esecuta lucrări de Statu saș de districtu, ofertele reale se potu efectua prin mijlocirea unui mandat egal cu suma de indemnisație regulată de juriu; acestu mandat, emisu de către ordonatorul competentu, se va plăti la casa publică la care este îndreptat.

Nu se vor face oferte reale, dacă vor esista inscripțiuni asupra imobilulu espropriat saș alte picdicii asupra vęrsărei baniloru în mâna celor în dreptu. În acestu casu va fi indestul ca sumele ce datorădu administrațiunea să se consemne, spre a se împarși în urmă după regulile dreptulu comunu.

Art. 64. Dacă în cursu de 6 luni de la otărirea de espropriație, administrațiunea nu cere de la Tribunal ficsarea indemnisațiunii, atunci părțile sunt în dreptu a reclama.

Spre ficsarea indemnitaței, dacă valoarea ei în timpu de trei luni se va depune la casa de deposite și consemnațiuni, spre a se sloboși celor în dreptu, dupe es-

pîrarea acestui termen, părțile espropriate vor putea cere dobîndi relative conform codicei civile.

Dispozițiunea precedentă nu se va aplica la vîndările făcute de bună-voe, de și din cauză de interes public. Acestea rămînu sub imperiul dreptului comun.

TITLUL VI.

Dispozițiuni diferite.

Art. 65. Tote contractele de vîndări, chitanți și altele relative la cumpărarea de fonduri se voru face prin Tribunal; copii legalisate după dîsele se voru trîmite la Administrațiunea domeniilor sau la Consiliurile respective.

Tote cumpărările de imobile cu bani proveniți din vîndarea fondurilor dotali, a minorilor etc., cu unu cuvîntu, tote casurile unde Tribunalul va fi în dreptu și va și hotări chipul întrebunțurii indemnitaței, aceste transacțiuni vor fi scutite de ori-ce taxe relative cerute de lege.

Art. 66. Dacă unu proprietaru va fi primitu ofertele administrațiunei, suma indemnitaței va trebui, dacă elu o va cere și dacă n'a fostu nici o contestaře din partea vre-unei a treia părți în termenul prescrișu la Art. 36, a se vîrsa la casa de deposite și ca să se dea sau să se împarță celor în dreptu după regulele dreptului comunu.

Art. 67. Dacă pămînturile cumpărate pentru lucrările de utilitate publică, nu se vor mai întrebunța spre acestu finit, atunci fostii proprietari sau urmașii lor vor fi în dreptu a reclama înapoerea lor.

Preșii lor se va otări prin alcătuirra de bună-voe; la casu de neînțelegere prin juriu, după formele mai susu arătate.

Nici odată însu juriul nu va fi în dreptu a otări unu preșiu mai mare de cātu indemnitașarea dată pentru acele pămînturi.

Art. 68. Administrațiunea, în privrea pămînturilor arătate la art. precedentu, va trebui se anunție vîndiarea lor în forma prescrișă la art. 5. În trei luni de la publicațiune, fostii proprietari ce voru voi a face întrebunțarea de dreptul rezervat prin art. 67, voru trebui se facă formalu cunoscutu intențiunea lor, și în o lună de la ficșarea pretențiunei, voru fi datorii de a depune la tribunalu banii după care administrațiunea va fi datore a le slobođi actul de rescumpărare; la din contra, voru perde dreptul rezervat prin art. 67.

TITLU VII.

Măsuri excepționale.

Art. 69. Urmîndu necesitate de a se lua în stăpînire de urgență pămînturi fară clădiri, dar supuse espropriațiunei, urgența se va declara specialu prin însuși actul declaratoru utilitaței publice, seu prin Ordonanța Donnescă la casu de interesu generalu.

Art. 70. În acestu casu, după otărirea de espropriațiune, se voru trîmite la tribunalul judeșiiului atātu această otarire cātu și actele relative și suma offerită de adminis rațiune.

Presedintele tribunalului va împărtași acestea atātu proprietarului cātu și fiitorului fondului și 'lă va cita cu terminu celu pușinu de trei zile.

Art. 71. La termenul ficșat, indrituiții asupra fondului suntu datorii a se înfășișa și a declara suma ce pretindă. Neînfășișindu-se, Tribunalul procededă în lipsă.

Art. 72. Tribunalul ficședă la termenul aretat la art. 70, în puterea dovedilor înfășișate de administrațiune, sau cel mult în cincii zile de la acel termen,

dupe o prealabilă cercetare la fața locului prin un delegat al său, cătimea îndemnităjei provisorie.

Art. 73. Cătimea îndemnităjei hotărâtă de Tribunal se va primi de dînsul, împreună cu o sumă corespunzătoare la dobânda relativă pe timpu de un anu.

Art. 74. După depunerea îndemnităjei și după o citațiune a părților interesate cu termen de 5 zile, Tribunalul otărăsca punerea în stăpênire a administrațiunei.

Art. 75. Ambele otăriri ale Tribunalului, atît cea relativă la îndemnităte cît și cea relativă la punerea în stăpênire nu vor fi supuse nici oposițiuni, nici apelului.

Art. 76. Dupe intrarea în posesiune a administrațiunei, se va păși, dupe cereerea părților, la ficșarea definitivă a îndemnităjei, conformu Titlului V din presenta Lege.

Art. 77. Dacă cătimea îndemnităjei, ce se va otărî, va fi mai mare de cît cea statornicită de Tribunal, atunci diferența se va depune de Administrațiune în depositul Tribunalului, în cinci-spre-șce zile de la înștiințarea ce 'i va face Tribunalul.

Art. 78. Formalitățile prescrite prin Titlul I și al II din acéstă lege, nu suntu aplicabile la lucrările militare.

Pentru aceste lucrări o Ordonanță Domnăscă va determina pămênturile care suntu supuse la espropriare.

Art. 79. Drumurile mari astăți esistente, afară de raza orașului, trebuie să aibă o lărgime de 26 metre.

Ele constitue o șerbire asupra fondurilor unde se află.

LEGE.

(*In P. St. decret. 26 noem. 1864, prom. 1 decem. 1864.*)

Pentru instituirea unei Case de depunerî și consemnațiunii.

TITLUL I.

Disposițiuni generale.

Art. I. Se institue o Casă de depunerî și consemnațiunii, care, sub autoritate Ministeriului Financelor și sub privigherea unei Comisiuni, să strângă și să administre fondurile provenite din:

1. Depunerî voluntare, judeciare și administrative.
2. Consemnațiunile ordonate sau autorisate prin Articole speciale din Codica civilă, comercială și criminală, sau de vre o altă lege specială, și care se vor precisa prin reglementul legei.
3. Succesiunile vacante.
4. Fondurile ce vor proveni din bunurile secuestrate.
5. Fondurile comunale și distictale ce vor prisosi peste cheltuecele lor.
6. Cauțiunile agenților comptabili, întreprinștorilor de lucrari publice, cumpărătorilor și arendașilor, în cât aceste nu se vor face în ipotecă de imobile.
7. Cauțiunile ce contribuabili vor fi datorî a da în casurile prevăđute de lege.

Art. II. Cuțiile, Tribunalele și administrațiunile publice nu potu ordona sau autoriza consemnațiuni, de cât la Casa de depunerî și consemnațiunii.

Art. III. Consemnațiunile se vor face în capitală la Casa de depunerî și consemnațiunii, iar în județe la Casieria generală a fie caruia județu.

Orî-ce consemnațiune făcută airea este nulă, și nu pôte descărca pe depunători.

Art. IV. Casa de depunerî și consemnațiunii va bonifica depunătorilor o dobîndă de 5%.

Dobînda va începe de la 61 zile, socotite de la ziua depunerii.

Art. V. Activul care nu va fi necesar pentru serviciu de și, se pôte da cu împrumutare Statului său particularilor. Particularii nu se potî face împrumutătorî de cât numai cu ipotecă valabile.

În casu de concurență între particulari și Statu, acestu din urmă va fi preferat.

Art. VI. Termenul de împrumutare către particulari nu pôte trece peste un anu.

Art. VII. Statul va fi obligat a răspunde, cel mult în termenu de o lună, sumele ceî se vor cere dupe trebuință de Casa de depunerî și consemnațiunii.

Art. VIII. Acéstă Casă va fi obligată a restitui depunătorilor banii depuși, cel mult în 30 zile de la cererea ce i se va face cu formele legale.

Depunerile voluntariî se vor restitui fără altă formalitate, de cât numai dupe prezentarea actului constatător al depunerii.

Art. IX. O comisiune de cinci membri privighésă operațiile casei de depunerî și consemnațiunii.

Comisiunea se compune de un membru al Corpului Ponderator, de un membru al Curții de Compturi și de trei membri numiți de Domnū.

Funcțiunile membrilor Comisiunei suntū onorifice.

Art. X. Orî când va crede de trebuință și o dată cel pușinū pe trimestru, Comisiunea constată banii și valorile aflate în Casă, controlésă întrebuițarea sumelor intrate în Casă, verifică scripturile și aprobă provisoriu compturile anuale.

La finele fie-cărui trimestru se publică prin Monitoru un rosumat despre situațiunea Casei la acea epocă.

TITLUL II.

Despre administrațiune.

Art. XI. Administrația Casei de depunerî și consemnațiunii se esersă sub autoritatea Ministeriului de Finance, de un Directoru care aresub ordinele sale un Casieru, duoi șefi de Biurou și amploiați subalterni.

Directorul.

Art. XII. Directorulū ordonă tôte operațiile și reguléză divérsele părți alle serviciului, prescrie măsurile necesariî pentru ținerea regulată a condicelorū și registrelorū, ordonanțésă plășile de orî-ce natură, viséză diferitele state de stuație și compturi, subseinnéză corespondința generală.

Art. XIII. Directorulū dă Comisiunei de priveghere, orî de câte orî i se va cere, tôte documentele și sciințele ce ea va crede de trebuință pentru eseroișiuul privegherei sale; elū propune Comisiunei părerile sale pentru îmbunătășirea serviciului.

Casierulū.

Art. XIV. Casierulū, înainte de a intra în funcțiune, depune pentru asigurarea gestiunei sale o garanță de șee miî galbeni, în numerariu său ipotecă la imobile,

Art. XV. Casierul este însărcinat cu primirea și conservarea banilor și valorilor depuse în mâinile sale sub orî ce titlu.

Elu plătesce tôte cheltueele și efectuează răspunderile Casei dupe mandatele Directorului și pe acte justificative în regulă.

Art. XVI. Casierul sub-însamnă și eliberésă recepise (à souche) pentru fondurile vărsate la Casă. Aceste recepise nu voru fi valabile și nu vor da dreptu în contră administrației de cât numai dacă voru fi visate de Directoriu.

O însușinare va face cunoscută publicului această dispozițiune.

Tot acea însușinare se află neapărat tipărită pe recepisă.

Art. XVII. Casierul este răspunătoru pentru erorile și deficitelile, afară din cele devenite din forță majoră

Art. XVIII. Administrația Casei de depunerî și consemnațiunii este autorizată a se servi cu Casierii generali de districte, pentru a efectua în județe recetele și cheltueeleprivitoare la această Casă.

Art. XIX. Casierii generali suntu comptabili către Casa de depunerî și consemnațiunii pentru recetele și cheltueele ce li se vor încredința de această Casă.

Ei suntu răspunătorii de erorile și cheltueele și de recetele ce nu voru fi justificate dupe regulă.

Art. XX. Casierii trimitu pe fie-care lună Directorului Casei staturî certificate de dinșii, de recetele și plășile ce au făcut în cursulu lunei, cu actele justificative și un borderou în numărü îndoit, din care unul rămâne la Casă împreună cu actele justificative, iar cel-l-alt se însupoiasă Casierului cu observările la care va da locu verificarea actelor.

TITLUL III.

Cheltueele de administrațiune.

Art. XXI. Apuntamentele Directorelui suntu ficsate pe lună, celü pucinü de lei două miu, acelea ale Casierului de lei una mie cincî sute, ale șefilor de Biuroü de lei șapte sute, ale țiitorului de registru, redactori, verificatori, sub casieri de la lei patru sute pînă la lei șese sute.

Art. XXII. Pentru tôte cheltueele de administrațiune, atât de personal cât și de materialü, precum cheltuiala de cancelarie, luminatul, încălșitul și altele, se va forma pe fie-care anü budgetü, care se va trece de ordină în budgetulü, Statului.

Aceste cheltueli se vorü acoperi cu resursele proprii ale acestei Case, care provinü din beneficiulü rămasü dupe scăderea sumei procentelor ce plătesce Casa din aceea a procentelor priimate.

Acestü beneficiü se va constata la finele fie-căruia anü și întrebuinșarea lui se va otări de Comisia de privighere.

TITLUL IV.

Compturi anuale.

Artü XXIII. Agenșii comptabili ai acestei Case, adica Casierulü ei și Casierii generali de județe, predaü pe fie care lună la Curtea de Compturi, comptul gestiunei lorü.

Iar înainte de 1 Martie, ei vor avea a da unü comptu generalü alü gestiunei lor pe anulü expirat, care se va publica prin Monitor.

Acestü comptü, sprijinitü pe acte justificative, presinta:

1. Tablou de valoarele de orî ce natuă aflate in Casa și în portofoliü la începutulü gestiunei.

2. Recetele și cheltuețele făcute în cursul acestei gestiuni.

3. Valorile care se află în Casă și în portofoliu la finele gestiunii.

La aceste compturi vor fi anecate tablourile de dezvoltări, arătând capitalurile date Tesaurului publicii, și mișcările urmate.

Art. XXIV. Registrele și condicile de contabilitate se vor ține în partidă îndoită.

TITLUL V.

Dispozițiuni transitorii.

Art. XXV. Închilirea registrelor și condicilor de depuneri și consemnațiuni ale Curților, Tribunalelor și administrațiilor publice, se va face la 31 Decembrie 1864.

Bilanțul lor se va dresa și situația se va constata de o Comisiune specială, ce Ministeriul Finanelor va numi pentru acestu sfârșit, în prezența Comisiunii de priveghere, a Directorului și a Casierului noului stabiliment.

În județe, predarea se va face față cu Prefectul și cu Casierul general.

Art. XXVI. Această operație terminată, banii aflați în acele case și efectele de portofoliu se vor preda Casierului Casei de depuneri și consemnațiuni, care va elibera recepisă și se va încărca cu dănele.

Documentele imobieliilor ipotocate, afară de actul de împrumutare, vor rămâne în păstrarea Tribunalului.

Art. XXVII. Administrația Casei de depuneri și consemnațiuni va intra în exercițiu la 1 Ianuarie 1865.

Art. XXVIII. Unu reglement care se va elabora de către Comisiunea de priveghere d'împreună cu Directorul și cu Casierul, va precisa amănuntele aplicării acestei legi.

LEGE.

Asupra instrucțiunii.

(*In P. St. decret. 25 noem. 1864, prom. 5. decem. 1864.*)

Dispozițiuni generale.

ART. 1. Instrucțiunea se împarte în publică și privată.

2. Instrucțiunea publică se împarte în primară, secundară și superioară.

3. Instrucțiunea primară coprinde: scólele primare din comunele rurale și urbane.

4. Instrucțiunea secundară coprinde: liceele, gimnasiile, seminariile, scólele reale, de bele-arte, profesionali și scólele secundare de fete.

5. Instrucțiunea superioară va coprinde: facultățile de litere, de sciințe matematice și fizice, de dreptu, de medicină.

6. Instrucțiunea primară elementară este obligătóriă și gratuită, după cumu se legiușce la Partea I, Cap. II, Secțiunea I, din presentea lege.

7. Corpulú invășatorú se împarte în patru grad :

1. Inveșatori sau inveșatoare pentru scólele primare rurale.

2. Inșitutori sau Inșitutrici pentru scólele primare urbane.

3. Profesori de scóle secundare.

4. Profesori de facultăți.

8. Administrațiunea centrale a instrucțiunii se exercită dupe regulele și în marginile mai jos prescise:

- a). De Ministrulū instrucțiunii.
- b). De consiliulū permaninte alū Instrucțiunii.
- c). De consiliulū generale alū Instrucțiunii.

PARTEA I.

Despre administrațiunea și organizarea Instrucțiunii.

CAP I.

Despre administrațiunea centrale.

SECȚIUNEA I.

Despre ministru și consiliulū permaninte alū Instrucțiunii.

9. Ministrulū este autoritatea supremă a instrucțiunii publice și private.

10. Ministrulū exercită autoritatea sa prin mijlocirea consiliului permaninte alū instrucțiunii.

11. Consiliulū permaninte se compune de Ministrulū instrucțiunii, președite, și de cinci membri dintre cari unul va fi vice-președite.

12. Membrii consiliului se numesc de Domnū dupe recomandațiunea ministrului.

La împlinirea fie-cărui periodū de cinci ani se vorū schimba câte două dintre membri: altminter-lea membrii consiliului nu se potū scamba de câtū dupe raportulū motivatū alū consiliului de ministri către Domnū.

13. Membri consiliului se vorū alege dintre foștii sau actualii profesori, cari vorū avé cinci ani de serviciu publice, și dintre alte persoane, cari se vorū fi distinsū în sfera instrucțiunii.

14. Consiliulū va fi consultatū, sub clausă de nulitate, însă cu reserva dreptului de veto alū ministrului, asupra tuturilor chestiunilor relative la administrațiunea și direcțiunea instrucțiunii publice și private.

Tôte decisiunile ministrului trecute prin consiliū, conformă dispozițiunii de susū, vorū purta formulă „așdindū pe consiliulū permaninte ale instrucțiunii.“

15. Consiliulū ar și atribuțiuni judiciare; elū se va pronunția în ultimă instanță, asupra recursurilor făcute în contra decisiunilorū date de consiliile academice.

16. Părerile și decisiunile consiliului nu vorū fi esecntorie de câtū dupe ce vorū fi încuviințate de ministru.

În casū de revocare a unui profesor, decisiunea consiliului permaninte nu se va pune în lucrare de câtū dupe ce se va întări prin decretū Domnescū conformū Art. 403.

17. Consiliulū, în exercițiulū atribuțiunilorū sale contențioase, nu va putea fi presedatū de ministru. În acestū casū va preside vice-președintele, sau în lipsă, celū mai vechiū dintre membri.

Ministrulū cu toate acestea va puté asiste la desbatere și a da lămuririle ce va judeca.

18. Consiliulū, în ceea ce privește cărțile didactice, va propune ministrului concursuri pentru elaborarea lorū, defigându-se premie din fondurile budgetului instrucțiunii pentru stimularea bărbăților capabili, deosebitū de beneficiile din vederea acelorū cărți, cari se vorū defige de consiliulū permaninte dupe casuri.

Consiliulū va chiăma în sinulū sēu pentru consultare doi profesori, de gim-

nașie saŭ de facultăți, speciali asupra materiei, și va judeca definitiv cele concursuri.

19. Părerile și decisiunile consiliului permanente se dau după majoritatea voturilor. Minoritatea va fi datore să și dea opiniunea motivată. Consiliul nu va pute funcționa cu mai puțin de trei membri preșinți.

20. Nici o modificare nu se va pute face la programele în ființă fără ase observa cele următoare:

1-a. Asupra modificării, ce elu ar ū socoti de trebuință a se face programei în vigore, consiliul, cerendū mai ănteiū opiniunea tuturilor consiliilor școlare, va elobora noulū proiectū de programă.

2-a. Consiliulū permanente va supune acestū proiectū de programă, însoțitū de observațiunile sale și de opiniunile consiliilor școlare, la esaminarea consiliului generale alū instrucțiunii.

3-a. Programa, aprobată de două treimi ale acestui din urmă consiliū, se va trāmite ministrului, care o va supune la aprobarea Domnului.

21. Consiliulū va face la finele fie-cāruī anū, o espunere generale de starea și trebuințele instrucțiunii publice care se va supune Minist ului spre a se comunica consiliului generale.

SECȚIUNEA II.

Despre consiliulū generale alū instrucțiunii.

22. Consiliulū generale se va compune:

1-iū. De un președinte care va fi ministrulū.

2-lea. De trei delegați ai învățămētului primarū cari so vorū numi de Domnū dupe o listă întreită ce vorū trāmite scōlele primare din București, Iași, și Crajova.

3-a. De cinci membri ai învățămētului secundariū numiți de Domnū dupe o listă întreită ce se va presenta de scōlele secundarie de prin orașe.

4). De trei delegați ai instrucțiunii superiori, cari se vorū numi de Domnū, dupe o listă ăndoită ce vor presinta facultățile din Bucuresci și Iași.

5). De un membru al scōlei militare care se va numi de Domnū, dupe o listă ăndoită prezentată de corpul profesoral al acesteī scōle.

6). De un membru al scōlelor de medicină din Bucuresci și Iași care se va numi de Domnū dupe dispozițiunile alineatului precedente.

7). De trei membri ai instrucțiunii private numiți de Domnū dupe o listă întreită prezentată de scōlele private din orașele Bucuresci, Iași și Crajova.

8). De câte un delegat din partea fie cării scōle profesoralī și realī, numitū de Domnū, dupe o listă întreită prezentată de corpul profesoral al fie cării scōle.

9). De două membri numiți de Domnū din consiliul de statū.

10). De doi membri numiți de Domnū dintre membrii curții de casațiune.

11). De doi membri numiți de Domnū din clerū.

23. La ămplinirea fie căruī periodū de trei ani se vor face nouē alegeri și numiri conformū celor prescise prin art. precedente.

Aceleași persoane vor pute fi realese și numite din nou pentru următorul periodū triennale.

24. Funcțiunile membrilor consiliului generale sunt gratuite. Membrii cari nu vor fi rezidenți în Bucuresci vor primi diurnă de un galbenū pe și pre cât va dura sesiunea consiliului, și deosebit, cheltuelile transportului.

25. Consiliulū generale se va aduna odată pe anū în Bucuresci de la 1—25 Septembre.

26. Pentru fie care sesiune ministrul instrucțiunii publice va delega trei

membri din consiliul permanente, cari vor asista la deliberațiunile consiliului generale și vor lua cuvântul de câte ori vor judeca de trebuință; ei nu vor lua parte la votu.

27. Ședințele consiliului generale nu vor fi publice.

28. Consiliul general va fi consultat asupra tuturor chestiunilor cari au raportu la întinderea și îmbunătățirea instrucțiunii.

29. La începutul fie căreia sesiuni, miuistrul instrucțiunii va comunica consiliului generale toate chestiunile relative la instrucțiune, cari vor fi fostu mai din nainte discutate și pregatite în consil ul permanente.

30. Consiliul general va fi lo fie căreia sesiuni va presenta ministrului unu raportu, prin care va resuma rezultatul deliberațiunilor sale.

Acestu raportu, precum și procesele verbali ce se vor încheia pentru fie-care ședință, se vor publica prin jurnalul instrucțiunii sau prin monitoru.

CAP. II.

Despre organizațiunea instrucțiunii primare.

SECȚIUNEA I.

Despre organizațiunea instrucțiunii.

31. Instrucțiunea elementaria este obligatorie pentru toți copiii de amândouă sexele, începând de la optu pînă la doui-spre-zece ani împliniți ai etății.

Acastă îndatorire este impusa, sub penalitațile aici mai josu prescrise, părinților, tutorilor, stăpânilor, maestrilor și ori căreia persoane ce ar avé sub îngrijire unu copilü.

Copiii în etate de doui-spre-zece ani la punerea în lucrare a acestei legi vor fi dispensați de învățatura obligatorie.

32. Instrucțiunea obligatorie va coprinde următoarele obiecte de studiu: citirea și scrierea, catechismulü, noțiuni de igienă, de gramatică, de geografică, de istoria țerei, de dreptu administrativu alü țerei, cele patru lucrări din aritmetică, sistema legale a măsurilor și a greutateilor.

33. Se apară de îndatorirea de a trămite pe copiii la scola publică acei cari vorü dovedi ca le dau învățatură a casă sau în verü unu institutu privatü.

34. Nu se pôte lua unu copilü de la scola mai 'nainte de a fi dobîndit din partea învățatorului unu certificatü de cunoscințele coprinse în art. 32 de mai susü.

35. Nici o cauză împedicătoare nu pôte dispensa de îndatorirea instrucțiunii obligatorie impusă prin art. 32, de nu va fi judecată și recunoscută ca atare de consiliulü municipale sau comunale.

36. Cândü părintele, tutorele sau stăpinulü va lăsa pe copiii a lipsi de la scola fără motivu legale, și nu 'i va trămite trei ðle dupe advertimentul ce va priimi de la învețatoru, acesta sau revisorulü ori sub revisorulü va însciința îndată pe consiliulu locale alu comunei, care va supune de către consiliul locale sau stăpinü la o amendă de 20 parale la orașe și 10 parale la sate pentru fie care ði de lipsă.

Amenda se va plăti în bani sau în lucru pentru comună. În casü de recidivă ea va fi indoita.

37. Nici un maestru, industriașü, arendașü, ori stăpinü nu va priimi în serviciul seu un copil mai micü de 12 ani, de cât dupa ce i se va arêta certificatulü de învățatură, sub osendă de a se supune de către consiliul locale la o amendă de un a sută lei și la îndatorirea de a trămite și a finé pe copilü în scola pînă la al patiu-spre-zecelea anü.

38. Amenda prescrișă prin articolele precedentă se va împ/ini de va cere trebuința prin autoritățile administrative dupe cererea consiliului comunale.

39. Tóte amendele se vor v/ersa în casa comunale în favórea scólei.

40. Preotul comunei, saú, în oraș, preotul de suburbii, saú autoritatea însărcinată cu ținerea actelor civili, va comunica în cea d'ântéii lună a fie cărui anú învățatorului respectiv o listă de toți copiii ocolului s/éu, cari aú împ/initu, în acel anú, etatea de cptu ani. În acea listă se va ar/eta numele copilului, satul saú orașul, suburbiul, numele familiei, anul și ziua nescerei.

Acéstă listă va servi învățatorului spre a'í face cunoscut pe copiii cari trebuiesc a fi adstrinși la învățatura obligată.

11. La fie care trecere a revisorului saú sub-revisorului, se vor examina aceste liste, și se vor controla măsurile ce se vor fi luat.

42. Instrucțiunea obligátore este în sarcina Statului întru tot ceea ce privește: 1). Personalulú învățatorú, administratorú și domesticú; 2). Subvențiunea pentru materialú de scólă, cărți, hártime etc. la copiii cei fără mijlóce; și în sarcina comunelor, cât pentru local, mobile și lemne de încălțit.

În casú când scóla ar avé mijlóce proprie provenite din donațiuni, legaturí etc., acelea vor fi afectate la întreținerea scólei, însă numai spre a comunei ușurare de sarcinele ce i impunú prin art. precedente.

43. Comunele, îndeplinind sarcinele impuse lor pentru învățatura obligátore prin art. 42 vor puté să înființeze scóle cu învățaturi mai întinse.

SECȚIUNEA II.

De spre organizațiunea instrucțiunii primarie.

§ I.

Scólele primare de băeți din comunele urbane.

44. În tóte comunele urbane se va stabili câte una saú mai multe scole primare.

45. Scóla primară a unei comune urbane se va împărți în trei clase, fie-care decâte un anú. Pentru fie care clase va fi câte unú învățatorú titularú: când numérul scolarilor va trece de 50 în clase, prisosul va forma o divisiune deosebită care va fi încredințată la unú învățatorú divisionariú.

46. Se va regula treptatú ca numérul scólelor primare și al clasilor lor să fie în raportú cu populațiunea fie cărui comune.

În fie care suburbii va fi cel puținú o scólă. Cu tóte acestea ministrul instrucțiunii va puté, prin decisiune dată în formă determinată prin art. 14, să permită ca doué suburbie puținú populate să aibă o singură scólă.

47. Institutorele clasii superióri va avé îndatorirea esecutării legii pentru obligațiunea impusă părinților, tutorilor și celorlú alți de a trámite pe copii la scólă.

48. Institutoriú vorú ținé scólă în tóte zilele afară de duminice și serbători dominicali saú naționali.

49. Vacanțiuni vorú fi optú zile la Crăciunú, cincispredece la Pasce și în tótá luna Septembrie.

50. Se vorú ținé douá examinare generalí, unulú în săptămána care preccde săptămána Patimilorú, și celú de alú douilea, în cele dupé urmă zile ale lunei Augustú, cândú se va face împărțire de premie.

Epoca examenelorú se va publica de mai înainte. Asemenea se va publica și rezultatele lorú prin jurnalulú Instrucțiunii publice.

51. Institutoriî sunt datorî a ţine în cea mai bună regulă registrele şi catalocele prescrise prin regulamente.

52. La fînitul anului scolariî fie-care institutore, va face către revisore unî raportî generale despre starea şi trebuinţele scôlei.

53. Institutoriî nu vorî permite în scólă alte cârţi de câtî cele autorisate de consiliul permanent al instrucţiunii.

Aceste cârţi se vorî tipări în tipografia Statului şi se vorî vinde în preţul costului lorî, mai multî beneficiul de care se face menţiune la art. 18, de va fi casî.

54. Copiî care îtră în scólă, se vorî înscrie într'unî registru speciale, în care se va trece numele, pronumele, etatea, religiunea, naţionalitatea şi locuinţa lorî şi a părinţilor, tutorilor sau corespondenţilor.

Eî vorî fi aduşi de părinţii sau tutorii lorî, şi vorî presenta actulî de nascere şi certificatulî de altoiî sau dovadă că au ăcutî de vîrsatî.

Copiî cariî nu sunt domiciliaţi în oraşulî unde se află scólă, vorî avé unî corespondinte în acelu oraş.

55. Nu se vorî primi în scólă copiî mai micî de şapte ani.

56. Institutoriî vorî aplica copiilorî numai pedepsele prevădute prin regulamente speciali.

57. Fie care institutore va raporta municipalităţii despre tôte lipsele materiale ale scôlei.

Revisorele va stărui pentru indestularea lorî, şi, cerëndî trebuinţă, va raporta ministrului.

58. Revisorele se va puté adresa şi de dreptulî la municipalitate spre a'î atrage atenţiunea asupra orî câriî neregularităţi sau trebuinţe ce s'ar ivi.

59. În întelegere cu institutorele sau cu cele alte autorităţi, municipalitatea va îngriji ca toţi copiî ajunşi în etate de optî ani să între în scólă.

60. Objectele de studiî ale scólelorî primare, peste cele obligătorie prescrise prin art. 32, se vorî deşge de ministeriî în forma determinată prin art. 14.

§ II.

Scólele primare de fete de prin oraşie.

61. În tôte comunele urbane se va stabili una sau mai multe scóle primare de fete, deosebite de cele de băeţi.

62. Fie-care scólă de fete va avé doué institutriciî din cariî una va fi totî de-o-dată şi directrice.

Pentru religiune se va numi pe câtî se va puté unî preotî catichetî. Aseminea şi pentru musica vocale se va numi unî profesorî deosebitî.

63. Directricea va trebui să aibă şederea în localulî scôlei, şi dacă va fi ăocî, şi cea altă institutrice.

64. Directricea va avé în acéstă calitate administraţiunea scôlei.

65. Articolile 45 până la 60 inclusive sunt de ăpotrivă aplicabiliî şi la scólele de fete de prin oraşie.

§. III.

Scólele primarî de băeţi şi de fete din comunele ruralî.

66. În fie-care comună rurale se va institui celî puţinî o scólă primară cu unî învăţatoriî.

67. Ministrulî instrucţiunii, prin decisiune dată în forma prescrisă la art. 14 asupra cererî a doué comune, va puté să le permită a avé o singură scólă.

68. In comunele cele mari și populate, pe lângă școala comunale de băești, se va înființa și o școală separată de fete.

In cele alte comune școala comunale va servi atât pentru băești cât și pentru fete.

69. La școlile comunale, speciale pentru fete, sau la cele alte școle mixte, se va da fetelor aceleși învățători, ca și la băești, cu adăugire de lucru de mână.

70. In școlile mixte comunale nu se vor ține fete de câtă până la etatea de 12 ani.

Dacă școala va posedea două săli, una va fi destinată esclusive fetelor; fiindă o singură sală, fetele vor ocupa o parte deosebită a școlii.

71. Școlile primare rurale vor avea vacațiune de la 15 Augustă până la 1 Octombrie și, deosebită, toate cele alte vacațiuni mici prescrise prin art. 49 pentru școlile primare urbane.

72. Comitetul comunale și sub-revisorul vor priveghea ca învățătorul, afară de aceste vacațiuni, să nu țină școala închisă, ori-câtă de mică ar fi numărul copiilor ce o ar frecuenta.

73. Duminica și serbătorele cele mari, toți copiii și fetele se vor aduna la școală dimineața și se vor duce de învățătorul la biserică, unde se vor ține în regulă, în timpul serviciului divin.

74. Învățătura religioasă se va da copiilor, pe câtă se va pute, de către preotul comunei.

75. Se vor face două examene pe an: unul la Crăciun și altul la Paște, când se va face și împărțire de premii.

76. Dispozițiunile art. 50 până la 58 se aplică și la școlile primare rurale.

SECȚIUNEA III.

Despre administrarea speciale a instrucțiunii primare.

§. I.

Despre revisori și sub-revisori.

77. Pentru fie-care județ să două se vor numi un revisor și, după trebuință, mai mulți sub-revisori.

78. Fie care revisor va avea dreptul de control asupra sub-revisorei din circumscripțiunea sa.

79. Revisori și sub-revisori vor avea misiunea de a inspecta școlile din circumscripțiunea lor.

80. Fie-care școală publică sau privată va avea un registru speciale, în care se va înscrie în scurtă rezultatul revidiunii.

In urma fie-cării inspecțiuni, revisorele sau sub-revisorele va înscrie în același registru data și resumptul observațiunilor sale.

La a doua revidiune va vedea dacă s'a făcută sau nu îmbunătățire,

81. Registrul de inspecțiune al fie-cării școle va rămănea în arhiva școlii. Acest registru șnuruit și sigilat va sta aștit pe masa cancelariei învățătorului sau institutorei și va fi visibile pentru ori-cine, afară de școlari.

Nu vor putea însă înscrie într-însul de câtă persoanele ce au misiunea de a inspecta instrucțiunea.

82. Despre fie-care inspecțiune revisorele va trămite ministerului un raport; asemenea vor urma și sub-revisori către revisori respectivi.

83. Cu 15 zile înainte de finele anului școlariu, revisori vor trămite ministerului raport pe larg despre starea și populațiunea școlilor din circumscripțiunea fie-cărui în raport cu numărul copiilor veniți în etate de a primi în-

vătătura obligătoară, precum și despre ori-ce alte observațiuni vor fi putut face în cursul anului.

84. Revisiunea scólor în genere, se póte face și estraordinariu de ori-ce altă persónă a nume însărcinată de ministeru.

85. Deosebitu, institutorele clasii superiori a scólor primarie, va avea o constantă priveghiare asupra celorlți institutori ai scólei sale, și la trebuință va raporta.

§. II.

Despre comitetele comunale și municipale de instrucțiune.

86. În fie-care comună unde se află scólă primariă, consiliulu comunale va fi comitetu scolaru.

Din acestu comitetu va face parte și unul din preoții comunei care nu va fi învățatoriu la acea scólă, și unul sau doui notabili din comună, desemnați de ministru.

87. Comitetul scolaru va avea sub imediata sa priveghiare scóla comunale.

Elu va face observațiunile necesare învățatorulu comunei, cându s'arú abate de la datoriile sale, cându nu arú ține scólă pe totu timpul prescisu, cându arú avea purtare necuviinciosă în comună, sau cându s'arú aréta în ori-ce modu nedemnu de misiunea sea.

Dacă aceste observațiuni remănu fără efectu, comitetulu scolaru se va adresa la revisorú spre a cere îndreptare.

88. Localulu și lucrările scólei comunale se află sub priveghiarea și răspunderea învățatorulu și comitetulu scolaru.

89. Comitetul îngrijése ca toți copiii să mérgă la scólă, conformu regulorú din acéstă lege, și pronunță penalitățile într'insa prevădute.

90. Funcțiunea membrilor comitetulu scolaru este gratuită, și ține câtu și calitatea lorú de membri ai consiliulu comunale.

91. În tóte orașele consiliulu municipale în raportu cu scólele primarie din acelu orașu, va fi comitetulu scolaru.

92. Comitetele municipale vorú avea aceleași drepturi ca și cele comunale, și vorú esercita aceleași atribuțiuni.

CAPITUL. III.

Despre organizarea instrucțiunii secundarie.

Dispozițiuni generale.

93. Se vorú institui gradatú și câtu se va putea mai rápede gimnasie și licee în următóarele orașe și în numérlu ce aci mai josu se aréta, adică;

În București, doué licee și trei gimnasie;

În Iași și în Craiova, câte unú liceu și câte doué gimnasie;

În Botoșani, Buséu, Focșani, Ismailú și Bărladú, câte unú liceu,

În Ploesci doué gimnasie;

În tóte cele-l-alte capitale de județe câte un gimnasiu.

94. Liceele vorú fi compuse de șapte clase.

Gimnasiile vorú cuprinde patru clase.

95. Învătăturele propuse într'un gimnasiu vorú fi totu acele ce se propunú în cele d'ântei patru clase ale liceulu.

96. Testimoniile de învățătorele gimnasiale nu se potú da de câtu de autoritățile instrucțiunii publice, și după formele prescrite în presintele capu.

SECȚIUNEA I.

Despre Gimnastie și Licee.

§. I.

Administrațiunea speciale.

97. Fie-care gimnasiu și liceu va avea un director, un consiliu gimnastic și alți împiegați și oameni de serviciu.

98. Profesorii titulari din fie-care clasă, vor alege la câte două ani, pe unul dintr'înșii ca profesor ordinar diriginte.

Profesorul ordinar dintr'o clasă, nu poate fi ales în aceeași calitate în altă clasă.

Profesorii ordinari vor constitui consiliul școlar sub președinția directorului.

99. Directoarele va avea o cancelarie a sa compusă: la gimnastică, de un secretar și un ajutor.

100. Directoarele are dreptul de priveghiere și control, atât asupra școlariilor, cât și asupra profesorilor; el este însărcinat cu aplicarea exactă a programelor, a legilor și regulamentelor școlare.

El are inspecțiunea bibliotecii, a cabinetului de fizică, sau de istoria naturală, precum și a altor colecții.

101. La finele fie-cărui an școlar, directoarele va face către ministru un raport de starea gimnasiului sau a liceului.

102. Consiliul școlar se va aduna cel puțin la 15 zile o dată.

El se va aduna extraordinar ori de câte ori se va convoca de director.

103. În aceste conferințe directoarele va comunica consiliului ordinele și instrucțiunile primite și se va chibzui asupra modului de a le aplica.

Se vor pronunța pedepse disciplinare în cazurile și după modul prevăzut în această lege; se va discuta asupra defectelor și necuviințelor ce se ivesc în vre o clasă și asupra modului de a le îndrepta.

104. Otăririle consiliului revatice la aplicarea pedepselor disciplinare, în limitele legii, la măsurile de simplă procedură câte se iaș spre executarea programelor, ordinilor și regulamentelor, se vor executa de director fără altă aprobare; când însă directoarele este de opinie diferită, sau crede că consiliul a trecut peste competența sa, va opri executarea otăririi și va raporta ministrului care se va pronunța asupra chestiunii.

105. Tote otăririle consiliului cari vor avea un caracter regulamentar se vor supuna la aprobarea ministeriului.

106. Otăririle consiliului să iaș după majoritatea voturilor.

În casu de paritate, votul directorului va avea preponderanță.

107. Otăririle consiliului se vor trece într'unu protocolu, minoritatea și va însemna opiniunea sa motivată.

108. Consiliul școlar, ca corp consultativ, va răspunde la tote chestiunile cari i se vor pune de ministeriu.

El are asemenea dreptul de a propune ministeriului modificările sau îmbunătățirile ce ar crede de folos a se face în instrucțiunea gimnasiului sau a liceului.

109. Profesorii fii-cării clasii vor forma conferință sub președinția profesorului ordinar.

110. Acastă conferință se va aduna de câte ori trebuința va cere, convocată de profesorul ordinar sau de dreptul, sau după cererea a două din profesori.

111. Atribuțiunile acestor conferințe, vor fi relative la studiu și disciplină.

112. În ceea ce privește disciplina, profesorele ordinari va conferi cu cei-

lalți profesori, spre a menține ordinea în clase, spre a pronunța, în marginile determinate prin această lege, pedepsele disciplinare, pe cari profesorul ordinaru le va executa, și spre a lua orî-ce măsuri de îmbunătățire, pe cari profesorul ordinaru le va comunica consiliului.

113. În ceea ce privesce studiile, conferința se va ocupa a armonisa diferitele lecțiuni ale clasii, va alege pe scolarii de premiați și'i va clasifica, va otări promoțiunile scolariloru dintr'o clase în alta.

Profesorul ordinaru va comunica directoruluu toate aceste lucrări, precum și catalocele profesoriloru și orî ce alte acte ale clasii.

114. Obiectele clasii, modelurile de desen și altele sunt puse sub priveghîrea profesoruluu ordinaru.

§. II.

Obiectele de studiu.

115. În fie-care clase voru fi mai mulți profesori titulari, și, de va cere trebuința, și profesori divisionari.

Nu se va putea însărcina unu profesor cu mai multu de 50 scolarii; cându aceia voru fi mai mulți se voru crea în acea clase divisiuni, cari voru fi încredințate la profesori divisionari.

116. Învățaturile ce se cuprind în liceu suntu: Religiunea, Limbele Română, Latină, Elenă, Francesă, Italiană și Germană.

Aritmetica raționată, sistema legale a măsuriloru și greutateșiloru, elemente de ținerea registreloru.

Geometria, Algebra, Trigonometria, Istoria Naturale, elemente de Fisică și chimia.

Istoria Generale și Istoria Româniloru, Cosmografia, Geografia Statistică.

Elemente de Filosofie și Retică.

Elemente de Economia politică și de Dreptul administrativu.

Musica vocale, Gimnastică.

117. Consiliuluu permanent alu instrucțiunii va determina obiectele de studiu ale gimnasieloru, alegendū din cele cuprinse în art. precedinte.

118. Toate limbele suntu facultative, afară de cea elenă, francesă și latină; toate cele-l-alte învățaturi voru fi obligătore.

119. La finele anuluu scolaru fie-care profesoruluu titularu va trâmite prin directoriu la ministeriu programa detaiată a cursuluu seū pentru anuluu viitoru.

Ministruluu, în consiliuluu permanent, esaminandū, și modificandū, de va fi trebuință, aceste programe, le va publica în fie-care gimnasiu sau liceu împreună cu programa generale a învățaturiloru.

§ III.

Despre admisiunea scolariloru, disciplină și esamene.

120. Unu Scolaru nu se va admite în gimnasiu, dacă nu va avé etatea de dece ani celū puțin, și cunoscînțele clasiloru primarie.

121. Scolarii cari voru avé atestate de la scóle Publice voru fi înscriși fără altu esamenū. Dacă atestatele voru fi de la scóle private, scolarii se voru supune la unu esamenū, ce se va ține înaintea unei comisii compuse de trei profesori numiți de directore.

122. Juncle care va voi să între într'o claso superiore, fără să fi trecutū prin cele inferiuri, va fi supusū unu esamenū de învățaturile acestora înaintea

tnei comisii compuse de profesorii clasilor inferioari, sub președința directorului.

123. Cândă un școlar se strămută de la un liceu sau gimnasiu la un altul, va trebui să prezinte un atestat de studiele urmate, spre a se așeza în clasa ce se cuvine.

124. Nică un școlar nu pôte fi admis într'un liceu sau gimnasiu de câtă la începutul anului școlar până la 15 Septembrie.

125. Școlarul care va voi a se înscrie într'un gimnasiu sau liceu se va prezenta la director cu părintele, tutorele sau patronul său.

Acei cari voră avé părinți sau tutori în acea localitate se voră prezenta cu ună corespondente autorizată de părintele sau tutorele lor.

126. Școlarii excluși în genere de la tôte gimnasiile sau liceele, nu se voră puté înscrie în vr'un altă gimnasiu sau liceu, de câtă după un interval de ună an de la escludere și cu autorizarea ministeriului.

127. Școlariul exclusă numai de la ună gimnasiu sau liceu, pôte să se înscrie în alțulu dacă consiliul școlar ală acestuia va găsi de cuviință; în casă de respingere, părintele, tutorele sau corespondentele aș dreptă de recursă la consiliul permanent.

128. Fie-care profesoră este datoră a anunția pe profesorul ordinariu ală clasii, despre lipsirile nemotivate sau reua purtare a unui școlariu.

Profesorul ordinariu va înscrie despre acestuia de părinte sau corespondinte.

129. Pedepsele cari după importanța casului, se potă aplica în contra școlarilor cari se abată de la datoriile lor, voră fi:

a). Mustrarea, făcută în clase de către profesorele clasii sau de profesorele ordinariu, ori de directore.

b). Censura, pronunțată de conferința profesorilor clasii.

c). Inchiderea în gimnasiu pe timpă de șese ore cel multă pronunțată de către directore.

d). Gonirea provizoriă sau definitivă din gimnasiu sau din liceu: gonirea provizoriă nu va puté trece peste ună an, și se va pronunția de conferința profesorilor clasii la care va asiste și directorul.

Gonirea definitivă se va pronunția totă de aceeași conferință; părintele, tutorele sau corespondentele vor avé dreptă de apelă la consiliul școlar, care va pronunția definitivă.

e). Gonirea din tôte gimnasiile sau liceele țerei se va pronunția de consiliul școlar dupe raportulă ce i va face conferința profesorilor clasii.

Părintele, tutorele sau corespondentele școlariului va avé dreptă de apelă la consiliul permanent.

130. Censura, gonirea provizoriă sau definitivă se voră face cunoscute părinților, tutorilor sau corespondenților de către profesorul ordinariu.

131. Pedepsele cuprinse la litera: a, b, și c, se voră trece în catalogulă clasii; pedepsele cuprinse la litera: d, e, se voră trece în registrulă generală ală direcțiunii și se voră comunica de către directoră tuturilor celoră-l-alte gimnasiie din țără.

132. Cândă un școlar va repeși donă ană aceeași clasă fără să se potă face capabile de a trece într'ou clasă superioare, se va esclude din școlă.

133. În fie-care gimnasiu se va ținé două examene generali, unulă în septemăna care precede septemăna patimelor și celă de ală douilea de la 1—15 Augustă, cândă se va face împărțirea premiilor.

134. Anulă școlară pentru licee și gimnasiie se va începe de la 1 Octombrie și va ținé până la 15 Augustă.

Vacanțiini voră fi, afară de serbători, optă zile la Crăciună, 15 zile la pasă, și o lună și jumătate de la 15 Augustă până la 1 Octombrie.

135. In cursul anului, la fie-care trimestru se va ține concursul între scolarii fie-cării clase și pentru fie-care lecțiune.

Concursul se va face înscris și se va însemna gradul ce fie-care scolar îl a dobândit.

Esamenul de la Paști se va socoti ca un concurs pentru gradarea scolarilor asupra învățăturilor semestrului întâi.

136. O probă înscrisă este de rigore pentru fie-care esamen. Aceste probe se vor cerceta de conferența profesorilor clasei. Directorul său un reprezentant al consiliului permanent va asista la toate probele tuturor esamenelor.

137. Pentru fie-care clasă va fi trei premii. Premiul întâi cu coroană se va da scolarilor cari au unită masimul notelor la toate lecțiunile clasei lor.

Premiile se vor regula de conferența profesorilor clasei. Scolariul care în cursul anului s'a gonit provisoriu sau a fost pedepsit cu două censuri va perde dreptul de premii.

138. In toate orașele unde vor fi două sau mai multe gimnase, două sau mai multe licee, ori gimnase și licee, se va ține la finitul fie-cărui an scolar un concurs între scolarii premiați ai tuturor acelor gimnase și licee ale orașului.

Acest concurs se va face asupra obiectelor de studiu ale gimnasiunii sau liceului, iar nu asupra obiectelor cuprinse în programa anuale a fie-cării clasei.

Se vor publica în Monitor și în jurnalul Instrucțiunii, numele scolarilor triumfători, numele profesorilor lor și al gimnasiunii sau liceului în care au urmat.

139. Modul de însemnarea notelor și de gradarea scolarilor se va urma conform regulilor în ființă și regulamentelor fiitoare.

140. Scolarii gimnasiunilor și ai celor patru clase inferioare de licee, vor primi de la profesorele ordinară la finele fie-cărui an un act de promoțiune în care se vor trece notele învățaturii și conduitei, numărul lipsirilor și pedepsele ce vor fi priimit.

Acest act se va prezenta de scolar la profesorele ordinară ale clasei superioare, vedut și subscris de părintele sau corespondentele său.

§. IV.

Esaminele generală de gimnasiu și de liceu.

141. Scolarii cari au urmat cursurile clasilor de gimnasiu sau de liceu vor trece un esamen general spre a putea dobândi diplomă.

Scolarii cari vor avea asemenea diplome se vor bucura de drepturile prescise prin legi.

142. Esaminele generală se vor ține în localul gimnasiunilor, liceelor sau ală academiiei, de două ori pe an.

Cea dintâi sesiune va fi de la 15—30 Octombrie, cea de a două sesiune va fi de la 1—15 Iunie.

Nici un esamen izolatu nu se va ține afară de aceste sesiuni.

143. Studenții cari vor fi urmat în parte, sau în institute private vor trece esamenul general la liceele sau gimnasiunile publice și cu același condițiun.

144. Studentul care va voi să trecă esamenul general se va adresa cu cererea în scris către director cu 15 zile cel puțin înainte deschiderii sesiunii, alăturându pe lângă cerere actul de nascere.

145. Comisiunea esaminătoare se va compune din atâți profesori câte sunt obiectele de studiu ale gimnasiunii sau liceului.

Acestă comisiune va fi președută de directorul sau de directorul academiiei.

Președintele nu va avea vot. La aceste comisii va putea asista și un membru al consiliului permanent.

146. Directorul va forma lista membrilor comisiei pentru fie-care sesiune și o va comunica fie-cărui membru.

147. Nu se cere la examenele generale cunoștințe mai multe sau mai întinse de cât cele propuse în gimnaziu sau în liceu, în timpul când îl frecventează candidatul.

148. Consiliul permanent va forma un regulament în care se va însemna pe larg obiectele examenului general, precum și numele autorilor pentru limbile clasice, conform cu programa în vigoare.

149. Examinul general se va face prin câte două probe pentru fie-care materie, una scrisă și alta orală, după regula ce se va pune de consiliul permanent.

150. Candidații respinși se pot prezenta în fiitorea sesiune, fără a li se ține în seamă admiterea lor la probele scrise.

151. Candidații admiși vor primi prin îngrijirea directorului diplome.

Aceste diplome date în numele Domnitorului vor purta sigiliul școlii și vor fi sub-semnate de director, de rectorul universității și de candidatul examinat.

Ele vor fi vizate de ministrul instrucțiunii.

152. Directorul va raporta pe fie-care an despre numărul și numele candidaților admiși și respinși la examenul general.

153. După un an, începând de la promulgarea acestei legi, nu se vor mai da certificate colective de urmarea claselor gimnaziale, ci numai diplome după condițiile și în forma aci mai sus prescise.

§. V.

Despre Internate.

154. Un internat se va institui sub direcțiunea directorului liceului, pe lângă fie-care liceu, și în același local.

155. Fie-care internat va avea un provisoriu, mai mulți repetitori, un econom și omen de serviciu.

Toți aceștia vor fi salariați de Stat și vor avea șederea în Internat.

156. Provisorul va avea administrarea morală și economică a Internatului.

157. În privința părții economice, provisorul se va ajuta de un econom, care va face cheltueile, le va justifica și va ține contabilitatea.

158. În privința părții morale și disciplinare, provisorul va fi adjutat de repetitori.

159. Repetitorii vor fi adjutați pe școlari a repeta lecțiile.

Pentru clasele superioare se pot lua repetitori afară din internat, cari să vină numai la ore otărite.

160. Toți impiegații internatului vor fi sub imediată priveghiere și ascultare a provisorului, care la casă de trebuință va raporta directorului liceului.

161. Pe fie-care an în luna lui Septembrie provisorul va trimite, prin director, ministrului, bugetul de venituri și cheltueile ordinare și estra-ordinare ale Internatului pentru anul școlar.

162. El și va da socotelile conform regulilor ce sunt și pentru celelalte autorități.

163. Nu se vor admite în internat de cât școlari, cari se turmeze învățăturile liceului.

164. Școlarii din internate vor fi parte stipendiați ai Statului, parte solvenți. Numărul școlarilor de fie-care categorie, precum și plata celor solvenți se

voră determina prin regulamente specială date după formele prescrite prin art. 147
165. Internii solvenți voră plăti prețul pensiuinii la începutul fie căruă
semestru.

166. Stipendiele Statului pentru internate se voră da la începutul fie-căruin
ană prin concursă, care se va publica celă puțină cu trei lună înainte ziua în
care va avă a se șină.

Materiele concursului voră fi obiectele de studiă ale clasiloră inferioră celei
în care candidatulă voesce a fi admisă.

167. Concurenții se voră înscrie de mai 'nainte în registrulă depusă la can-
celaria liceului, și părinții săă corespondenții lor vor depune actul candidațiloră
de nascere, actul de vaccinare săă dovadă că aă jăcută de vărsat, actele de în-
vășăurele ce voră fi făcut, precum și un actă de neaverea părințiloră, ori de ser-
vicele loră publice.

168. Se voră priimi concurenți dupe etatea loră, așă încătă pentru clasa I
voră concura celă între 10 și 12 ană; pentru clasa II celă între 11 și 13 ană; pen-
tru clasa III celă între 12 și 14 ană, și așă mai departe.

Cel ce voră fi în etate mai înaintată nu voră fi priimiți.

169. Concursulă se va șinea în orașulă unde se află Internatulă.

170. În Bucuresci comisiunea esamintăriă se va numi de ministru; resulta-
tulă concursului se va face cunoscută asemenea prin ministru. În cele-l-alte ora-
șe, de către consiliulă școlară. Comisiunea esamintăriă va fi președută de di-
rectorulă liceului.

171. Comisiunea esamintăndă pe concurenți și va clasifica dupe gradulă mer-
ritată de dășă asupra obiecteloră de studiă prescrite prin art. 166 și după eta-
tea lor; ea va raporta de tôte ministrului. Acesta va decide consultăndă pe con-
siliulă permanentă ală instrucțiunii.

172. Directorele va raporta ministrului îndată ce s'a făcută vacașune de
stipendiă.

La fie care șese lună elă va trămite ministrului un raportă despre starea
Internatulă.

173. În fie care internat se va afla o sală de infirmă: ună medică va visita
institutulă celă puțină de trei ori pe șeptămănă.

Aparate gimnastice se voră stabili în internate pentru esercișulă corpului, în
timpulă recreașuniloră.

174. Disposișunii mai desvoltate asupra moralii, igienei, disciplinei, asupra
materialuluiă și comptabilității internateloră se voră stabili printr'ună regulamentă
specială.

175. Pedepsele disciplinare se voră aplica de directoră dupe ună regulamentă
specială.

176. Gonirea din Internată se va aplica:

a). Asupra aceloră internă, cari prin reua loră purtare săă relele esemple ce
daă celoră alți școlari în internat săă în liceu, ar fi causă de scandală săă de
desordine.

b). Asupra stipendistiloră cari voră repeși aceleași clase, afară de casă de bolă.

Gonirea se va pronunșă de către ministru dupe raportulă directorului.

177. Internatele fundate și întreșinite cu cheltueele particulariloră, munici-
palitășiloră săă a altoră corpuri se vor regula ca și internatele întreșinite de
Stată, în lipsă de disposișunii diferite din partea fundatoriloră.

178. Când asemini aședămintă s'ar pune de fondatoriă lor sub direcșunea
autoritășiloră instrucțiunii publice, priimirea fonduriloră afectate la a lor întreșinere
se va face printr'o lege specială.

179. Stipendiele fundate în internatele Statului cu cheltuiala particulariloră,
municipalitășiloră săă altoră corpuri, se vor regula dupe voinșă fondatoriloră; iar în

lipsă de dispozițiuni particulare, se va urma dupe regulele întocmite pentru stipendiile Statului.

180. Internatele și stipendiile de cari se face mențiune în Art. 177 și 179 vor purta numele fondatorilor lor și vor fi trecute anume în statistica anuale a școlilor.

181. În privința administrării fondurilor destinate pentru stipendie sau pentru internate, se va executa, conformu legii civili, voința fondatorilor, sub priveghiarea și respuderea miuistrului instrucțiunii.

182. Dacă fondatorul a determinat numărul stipendistilor, și daca sumele afectate pentru întreținerea lor nu sunt de ajunsu, miuistrul va scăde numărulu stipendistilor, în proporțiune cu sumele afectate.

183. Scolarii stipendiați de municipalități sau de alte corpuri, ori de particulari, vor fi supuși la aceleași regule de disciplină și de ordine ca și scolarii stipendiați de Statu.

SECȚIUNEA II.

Despre școlile secundare de fete.

184. În toate orașele unde sunt licee se vor stabili școle secundare de fete compuse de cinci clase.

185. Școlile secundare de fete vor fi puse sub inspecțiunea și priveghiarea rectorulu universității și consiliilor județene.

186. Fie care școlă secundară de fete va avé o directrice, una sau mai multe superioři de clasă, profesori bărbați sau femei și alți ómeni de serviciu.

Toți acestia vor avé remunerarie prevădute în budgetul Statulu.

Directricea și superiořile de clasă vor locui în internat fără familiă.

187. Directricea va fi însărcinată cu administrarea morale și materiale a școlei, cu priveghiarea studiilor și disciplinei, cu aplicarea programelor și cu ori ce alte atribuțiuni i se vor da prin regulamente.

188. Învețătorele cõprinse în aceste școle se vor determina de consiliul permanent printr'o programă, care dupe ce se va supune consiliulu generale se va întări de Domnũ.

189. Învețătorele din aceste școle vor fi obligatõre afară de:

a). Limbele moderne, dintre cari numai una va fi obligatõre, dupã alegere.

b). Pedagogia, care se va propune în anulũ celũ din urmã, și va fi obligatõre numai pentru acele fete cari se destinã la profesoratũ.

c). Musica instrumentale, pentru care elevele ce vor voi a înveța vor da o deosebitã platã.

190. Elevele lu aceste școle vorũ fi tõte interne, dintre cari unele stipendiate, érã cele-lalte solvente.

191. Dispozițiunile art. 161, 162, 164, 165, 166, 167, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182 și 183 se aplicã și la școlile secundare de fete.

192. Nu se vor admițe, ca eleve solventi, fete mai mari de 12 ani. Ele vor trebui sã aibã cel pușin cunoscințele obligatorie.

193. Nu se vorũ admițe sã concure pentru stipendiele Statulu fete mai mari de 13 ani.

194. Elevele cari vor fi terminatũ cursurile școlei, vor prãimi un certificat sub-scrișu de directrice și visat de rectorele universității.

Acest certificat va da drept de pferință la postul de institutrice pentru școlile primarie de fete.

195. O elevã stipendiatã nu pôte pãrãsi școla, fără o causã legitimã, mai înainte de a țermina tõte cursurile, afarã de casurile de escludere prevădute la art. 176,

În lipsă de cauze legitime, părinții vor întorče cheltuețele făcute.

196. Escluderea unei eleve conform art. 176 se va pronunța, după ce va fi fost anunțată această părinților său corespondenților. Fata esclusă se va încredința lor. Asemenea și pentru elevele solvenți.

197. Directricea va raporta ministrului despre ori-ce vacanțione de stipendie s'ar face în internatū în cursulū anulū.

198. Școlēle actuali de fete, superioriī său centrali cu internatele lor, cari se întreținū cu spesele Statulū, se vor transforma, în șese lunē dupe promulgarea acestei legi, în școlē secundare.

SECȚIUNEA III.

Despre școlēle reali.

199. Școlēle reali aū de scopū a da învățatura trebuincioasă pentru esercitarea unei artiī său profesiuni.

200. Municipalitățile, său ori-ce altă personă, pot funda școlē reali, său a subvenționa pe cele esistenți.

201. Regulele relative la esamine, promoțiuni, disciplină de la art. 119, 120, 121, 122, 125, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, și 152, se vor aplica și la școlēle reali.

202. Scolariī ce vor termina cursurile unei școlē vor trece un esamen generale asupra învățaturilor ce aū făcutū.

Comisiunea esaminătoare va fi compusă diu toți profesorii școlēi, și candidatul admis va primi o diplomă de capacitate.

203. Profesorii școlēlor reali vor forma conferința școlēi.

Acastă conferință, președută de directore, se va aduna celū puțin o dată pe lună.

204. Atribuțiunile conferinței vor fi:

1. De a delibera asupra intereselor școlēi și a propune ministrului măsurile ce ar trebui a se lua.

2. De a regula promoțiunea scolarilor și împărțirea premiilor.

3. De a respunde la ori-ce chestiune i s'ar pune de autoritățile superioriī.

Deliberațiunile conferinței, se vor trece într'un proces verbale și la trebuință se vor comunica ministrului spre aprobare.

205. Municipalitățile sau alte corpuri morali, cari vor funda și vor întreține școlē reali, pot întinde său și a modifica programa după mijlôcele ce aū.

Acăsta se va face cu aprobarea ministrului.

206. În regulamentul speciale va prevedé mai pe larg la cele relative la aceste școlē.

207. Se vor institui în centrurile principali ale României, trei școlē de agricultură cari vor coprinde și ferme-modelū, pentru inițiativa practică a agriculturēi.

208. Se vor înființa școlē de industriă în orașele București, Iași, Galați, Brăila, Craiova, Ploesci și Turnu-Severinū.

209. Nu vor fi primiți în aceste școlē, de câtū tineri în etate de 15—20 ani și posedându cunoscințele prescrite prin art. 32.

210. Toți scolariī vor fi interni. Statulū va funda în tôte aceste școlē câte 50 de stipendie întregi, 50 de stipendie de trei patrimi, și 50 de jumătăți de stipendie.

Tôte aceste stipendie se vor da prin concursū la tineri români cari nu vor avea mijlôce, sau a le cărorū mijlôce nu vor fi îndestule.

211. Cursul va fi de patru ani. Obiectele vor fi:

Aritmetica și contabilitatea industriale, geometria, geometria discriptivă și

desemnu de machine, fizica, chimia, mecanica, nivelare și redicare de planuri, lemnăria (dulgheria, tâmplăria, strungăria), ferăria, alămăria și turnătoria.

212. În cei d'antâi optă ani de la înființarea acestor scôle, obiectele fabricate intr'însele se vor vinde și comanda se vor executa cu prețul costului lor, fără nici un beneficiu.

213. Municipalitățile orașelor vor contribui spre a procura localul, mobilele și lemnele de încălțit ale scôlei.

Ele potă fonda asemenea și stipendie.

214. Se vor institui scôle de comerț în orașele Bncurești, Iași, Galați, Brăila, Ploesci, Craiova și Turnu-Severin.

215. Nu vor fi priimiți în aceste scôle de cătă tineri în etate de 12—18 ani și posedândă cunoscințele claselor primare.

216. Cursul scôlelor de comerț va fi de patru ani.

Obiectele de studiu vor fi:

Limbe străine.

Dreptul comerciale și maritim.

Aritmetica, calculul mintale și contabilitatea.

Geografia comerciale.

Elemente de geometrie și desemnă lineari.

Elemente de fizică, chimică și mecanică.

Correspondența comerciale.

Economia politică și dreptul administrativ.

Manipulațiunile aplicate la studiul marfelor și la descoperirea falsificărilor.

217. Fie-care scolară va plăti o pensiune anuale de zece galbeni. Statulă va fonda în fie-care din aceste scôle căte 12 stipendie pentru scolarii cei fără mișlăce, sau ale căror mișlăce nu ară fi îndestule.

218. Municipalitățile orașelor voră contribui spre a procura localul scôlei, mobile și lemnele de încălțit.

Ele potă fonda asemenea și stipendie.

219. Se va provede prin regulamentele specială la executarea dispozițiunilor de mai susă relativă la scôlele de agricultură, de industrie și comerț.

APENDICE.

Scôle secundare de medicină.

§. I.

Scôle de moșitū.

220. Se va stabili în orașele mari de prin județe pe lingă spitalulă centrale căte o maternitate și o scolă de moșitū pentru formarea de mōșe de clasa II, destinate la trebuințele comunelor rurale.

221. La iostitutulă gregoriană din Iași și la iostitutulă de nascere din Bncurești se vor forma mōșe de clasa I, cari voră avă dreptū de a exercita artea moșitului în totă întinderea Romăniei.

222. Invățăturile ce se vor propune în scôlele de moșitū suntū:

1). Teoria și practica moșitului.

2). Altoirea.

3). Pensamente elementare.

4) Cunoscințe asupra plantelor și substanțelor usuală necesare leușilor și pruncilor.

SECȚIUNEA IV.

Seminarie.

§. I.

Despre întreținerea seminariilor și administrațiunea lor speciale.

223. Vor fi două grade de seminare pentru biserica ortodoxă.

Cele de gradul I vor fi compuse de patru clase.

Seminariile de gradul al II vor avea șapte clase.

224. Fie-care eparchiă va posedea un seminariu de gradul întâiu; în Bucuresci și în Iași va fi câte un seminariu de gradul II. Seminariile vor fi stabilite la rezidența eparchiei și mai cu preferință în localul vre unui monasteriu.

Seminariile vor fi fondate și întreținute cu cheltuiala Statului, cu scopul de a produce preoți de mir și alți eclesiastici.

226. Inspecțiunea superioară a seminariilor este a ministeriului instrucțiunii publice și cultelor.

Mitropolitul și Episcopii au inspecțiune specială sub autoritatea ministeriului

227. Mitropolitul și Episcopii au dreptul de a priveghia starea generale și progresul seminariului din eparchia lor și de a comunica ministeriului despre ori ce neregularitate, lipsă sau îmbunătățire.

228. Fie-care seminariu va avea un director, care va fi parte bisericească, un econom, un secretar și alți impiegați și omeni de serviciu.

229. Directoarele va fi însărcinat cu administrarea morale și materiale a seminariului, va avea încă însărcinarea de a inspecta studiile și esercițiul religios.

Elu va fi capul tuturor celor-l-alți impiegați și profesori.

Atribuțiunile economului, în ceea ce privesc cheltuielile și contabilitatea și a celor-l-alți impiegați se vor regala mai pre larg prin regulamente speciale.

230. Directoarele precum și revisoarele districtului vor raporta ministeriului instrucțiunii sau chiriarchul local despre neregularitățile și trebuințele ce se ivesc în seminariu.

231. La finele anului școlar, directoarele seminariului, va face Ministeriului și chiriarchului un raport general asupra stării morale și materiale a seminariului.

232. Toți profesorii seminariului vor forma un consiliu președut de director.

Acestu consiliu care se va aduna cel puțin o dată pe lună, va avea aceleași atribuțiuni ca cele prevădute la art. 204 de la școlile reale.

§. II.

Admisiunea școlarilor și obiectele de studiu.

233. Invățaturile ce se vor propune în seminariile de gradul I, sunt:

- a). Dezvoltarea obiectelor coprinse în art. 32.
- b). Noțiuni de fizică, chimie, istorie naturală.
- c). Noțiuni de agronomie, orticultură și viticultură.
- d). Noțiuni de medicina populară și veterinarie.
- e). Eserciții înscris și orale de predici.
- f). Noțiuni de logică și morale filosofice.
- g). Musica vocale și cântări bisericești,

h). Confesiunea ortodoxă, leturgia, istoria noului și vechiului Testament, istoria bisericească, teologia morale și pastorale.

i. Istoria și geografia.

234. Învățăturile seminariorilor de gradul al doilea, vor fi, deosebită de cele cuprinse în art. precedente:

a). Teologia dogmatică.

b). Dreptul canonic.

c). Algebra, geometria plană și mecanica elementară.

d). Psihologia.

e). Elemente de limbele latină și elenă.

f). Rhetorica.

235. Pe lângă învățăturile mai sus prescise, școlarii vor face practică de serviciul religios în biserica sa în capela seminarului sub inspecțiunea directorului.

236. Vor fi admiși ca școlari de la etatea de 14-17 ani, junci de naționalitate română, care vor justifica prin certificate sau prin esamene de cunoștințele prescise prin art. 32.

237. Se vor prefera la admitere fiii de preoți și de alți servitori ai bisericilor și dupe aceștia fiii de cultivatori săteni. Fii de orașiani sau de tirgoveji se vor primi numai întru câtă va fi trebuință de preoți la bisericile de prin orașele din acea eparchie, iar altminterea numai în lipsă de fii de săteni.

238. Acela care se va admite ca școlar se îndatorază printr'acesta ca în termen de trei ani celă mult după terminarea învățăturilor și eșirea sa din seminar să primescă funcțiunea preoțescă ce i s'ar oferi, sau la din contră urmare să întorcă seminarului cheltuiala făcută cu dînsul.

239. La finele fie-cărui an școlariu, directorele seminarului va raporta ministerului și chiriarchului locale, despre locurile ce au să fie vacanți în seminar pe anul viitor, spre a se lua convenitele măsuri pentru a lor împlinire.

240. Școlarii seminariorilor vor fi interni; numărul lor se va defige prin regulamentul speciale după trebuința ce este de preoți la bisericile din eparchie.

În lipsă de încăperi sau de mișloce îndestulătoare, se vor admite și școlari esterni, cari vor fi cu tôte astea supuși la aceleași reguli de disciplină ca și interni.

§ III.

Despre disciplină și esamene.

241. Școlarii interni vor fi întreținuți cu cheltuiala Statului.

242. Pedepsele disciplinare vor fi totă acele legiuite pentru școlarii de licee și de gimnasie și se vor aplica de directore.

Gonirea din Internat a școlarilor, cari vor avé rea conduită sau vor repeji în două ani, fără nici un rezultat, aceeași clase, se va pronunția de consiliul profesoral și se va aproba de chiriarchul locale.

243. Școlarii cari au trecut cu succes cursurile seminarului, vor primi un certificat în care se va arăta notele de învățatură și conduită.

244. Directorele va trece într'un registru speciale numele și domiciliul celor ce au terminat cursurile seminarului și au primit certificat.

În acest registru fie-care elevă va avé rubrica sa în care se va însemna mai târziu dacă a primit o funcțiune și în ce loc.

245. Tinerii cari au terminat cursurile seminarului de gradul I sau patru clase din seminarul de gradul II au dreptul de a fi numiți fără vre-un alt esamen:

a). Preoți.

b). Invățători la scóle sătești.

c). Secretari pe la protopopii.

Tinerii cari au certificat pentru studiile din un seminaru de gradul II, se vor numi cu preferință:

a). Preoți la orașu.

b). Proestoși, protopopi, membri de consistorie etc.

246. La finele fie-căruia an scolaru, directorele seminarului va comunica Episcopului locale listă de scolaru ce au trecut cursul seminarului de gradul I sau cele patru clase ale seminarului de gradul al II. și au priimit certificat.

Episcopul va lua măsuri spre a implini fără întârziere locurile vacanti de preoți prin seminaristii ce au certificat; la casu de lipsă de asemenea locuri se va înțelege cu cei-l-alți episcopi spre a se ocupa locurile vacanti ce s'ar afla în altă eparchiă.

247. Nicu un intern nu pôte fără motiv legale a părăsi seminarul mai înainte de a termina seminarul de gradul I sau patru clase din seminarul de gradul al II.

Legitimitatea motivului se va apreția de consiliulu seminarului.

Daca motivul nu va fi legitim, scolarul va întore cheltueele ce s'au făcut cu densusu.

248. Pentru comunele catolice va fi un seminaru speciale în orașul Iași; un regulament speciale determină studiile și condițiunile acestui stabiliment.

CAP. IV.

Instrucțiunea superioare.

SECȚIUNEA I.

Dăspre instituirea facultăților și dăspre cursurile lor.

249. Sunt patru specie de facultăți, adică: de filosofă și litere, de drept, de medicină, și de sciințe fizice, matematice și naturalu.

250. Mai multe facultăți aflându-se înființate într'o localitate, constituiesc o universitate.

251. Facultatea de dreptu va cuprinde:

1). Dreptulu Român.

2). Dreptulu privatu român.

3). Dreptulu penale.

4). Procedura dreptului privat și dreptulu penale.

5). Dreptulu comerciale.

6). Dreptulu publicu și dreptulu administrativu.

7). Dreptulu ginților.

8). Filosofia dreptului și dreptulu naturale.

9). Economia politică.

252. O scólă de medicină se va forma în Iași întocmai ca cea din Bucuresci.

253. Facultățile de medicină de la Bucuresți și Iași se voru forma prin reformarea și completarea gradată a catedrelor scólelor naționali de medicină din aceste două orașe.

254. Aceste facultăți voru cuprinde:

1). Anatomia discriptivă și Istologia.

2). Fiziologia umană și comparată.

3). Fisica și chimia medicali.

4). Chimia chirurgicale și medicina operatōre.

5). Patologia medicală și anatomia patologică.

- 6). Patologia chirurgicale, proteza și aparate de fracturi.
- 7). Patologia și terapeutică generale.
- 8). Clinica medicală și terapeutică aplicată.
- 9). Obstetrică teoretică, clinica bolilor de lăune și de prunci.
- 10). Igiena și medicina legală.
- 11). Clinicile infantile, oftalmologică, sifilitică și dermatologică.
- 12). Botanica, zoologia, materia medicală și arta de a formula.

255. Facultățile de medicină nu vor putea conferi gradul de doctor în medicină de cât după completarea formațiunii după cum se arată în art. precedente.

256. Pe lângă școlile de medicină se va institui o școală superioară de farmacie pentru formarea de farmaciști români.

257. Se va institui asemenea pe lângă aceleași școli, câte o școală superioară veterinară spre a forma medici veterinari, pentru serviciul civil și militar.

258. Facultatea de științe fizice, matematice și naturale va cuprinde:

- 1). Introducțiune la calcul.
- 2). Algebra superioară și calculul diferențial și integral.
- 3). Mecanica elementară și raționată.
- 4). Geometria descriptivă.
- 5). Geodesia teoretică, astronomia.
- 6). Desemnarea lineară și topografia.
- 7). Fizica.
- 8). Chimia generală.
- 9). Mineralogia și geologia.
- 10). Zoologia.
- 11). Fiziologia.
- 12). Botanica.

259. Facultatea de filosofie și literatură va cuprinde:

- 1). Psihologia, logica și metafizica.
- 2). Filosofia morală și estetică.
- 3). Istoria filosofiei.
- 4). Istoria universală critică.
- 5). Filosofia istoriei.
- 6). Literatura latină și elenă.
- 7). Istoria literaturii antice și moderne.
- 8). Pedagogia și didactica.

260. Fie-care facultate se va organiza prin regulamente speciale, date în forma regulamentelor de administrație publică.

Aceste regulamente vor avea de obiect:

1). Înființarea graduale, după mediile țerei a catedrelor necesare pentru cursurile menționate în precedenții articole.

2). Înființarea de alte cursuri accesorie pe lângă fie-care facultate după trebuințele ce s'ar ivi, în urma înființării celor din precedentele paragrafe.

261. Durata cursurilor facultăților va varia între trei și cinci ani, după trebuințele fie-cării facultăți.

262. Pe lângă facultatea de științe fizice, matematice și naturale, se vor alătura una sau mai multe școli de aplicație, pentru silvicultori, ingineri etc.

Cursurile de aplicație se vor face într-un an sau cel mult două; școlarii ce vor trece cu succes examenul general asupra acestor cursuri vor primi o diplomă specială.

Regulamente speciale vor stabili regula acestor cursuri, precum și condițiunile de admisibilitate a școlarilor ce să urmată cei anteiți două ani ai facultății de științe.

SECȚIUNEA II.

Despre admisiune, cursuri, examinare și disciplină.

263. Cursurile din facultăți vor începe la 15 Octombrie și se vor termina la finele lui Iuliu.

264. Vor fi primiți ca studenți regulați în facultăți acei cari vor fi terminat cursul învățaturilor de liceu și vor fi trecut examenele generale.

265. Vacațiunile de peste an vor fi aceleași ca și la licee.

266. De la punerea în lucrare a acestei legi până în doi ani se vor putea primi ca studenți regulați în facultăți și acei elevi, cari vor fi urmat cursurile gimnasiale, fără să fi trecut un examen general.

267. Pedepsele disciplinare aplicabile studenților vor fi:

Admonițiunea, interdicțiunea provizorie de la unul sau mai multe cursuri, perderea timporarie a dreptului de a trece examenul, escluderea din facultate.

268. Cea întâiu pedepsă se va pronunța de decanul, cele l'alte două de consiliul facultății, cea din urmă de consiliul permanent.

269. În fie-care facultate studenții vor fi datorți a trece întâiu examenele anului spre a quēstiga dreptul de a se înscri ca regulați la cursurile anului următor; alu II-lea examen general spre a quēstiga dreptul de diplomă. Se vor hotărâ prin regulamente speciali pentru fie-care facultate, numărul, obiectele, forma și epoca examenilor general.

270. Nu va fi admis nici un student să trecă examenul anual, de nu va justifica că a luat în cursul aceluși an de la secretarul facultății 4 inscripțiuni, și de nu va consemna mai înainte cu o săptămână cel puțin.

Se va desige prin regulamente speciali pentru fie-care facultate tacsă unci inscripțiuni de la 15—40 lei, și tacsă consemnării de la 60—120 lei. În casu de eliminare de la examenul, studentul va perde jumătate din tacsă consemnării.

271. Pentru diploma de gradul întâiu studentul va plăti o tacsă de opt galbeni, pentru cea de gradul alu douilea, tacsă va fi de deuce galbeni.

272. Vor fi admisibili la examinare generală și cei ce nu vor fi urmat cursul facultății, sau care lu vor fi urmat în străinătate, cu condițiune însă de a responde mai întâiu toate tacele respunc de studenții regulați.

273. Diplomele quēstigate la universitățile străine, nu vor fi conferi nici un drept în România fără un examen prealabil.

SECȚIUNEA III.

Despre administrațiunea speciale a instrucțiunii superioare.

274. Toți profesorii diverselor facultăți ce componu o universitate formeză corpul universitaru. Profesorii școlilor de aplicațiune alăturate pe lângă o facultate, nu facu parte din corpul universitaru.

275. În capul fie-cării facultăți va fi un decan; profesorii facultății împreună cu decanul, vor fi forma consiliul facultății.

276. În capul fie-cării universități va fi un Rectoru care împreună cu toți profesorii facultăților acelei universități vor fi forma consiliul universitaru.

§. I.

Decanul și consiliile facultăților.

277. Profesorii fie-cării facultăți vor alege dintre dinții un decan, care se va întări de Domnă dupe recomandarea ministrului. Decanul va fi ales pe

trei ani și va fi reeligibile. Elu va avé etatea celu puțin de 30 ani și nu se va puté alege de câtu dintre profesorii numiți definitiv.

278. Decanulú represintă facultatea, are administrațiunea morale și materiale, priveghiază esacta aplicare a legilorú și regulamentelorú facultății.

279. Funcțiunea decanulú este onorifică.

280. Decanulú are inspecțiunea cancelariei facultății, reguléază esaminele scolarilorú, numesce comisiunile esaminătore pentru scolarí, ține corespondință cu autoritățile superiori.

281. Decanulú convócă și presidéază adunările consiliulú facultății.

282. In lipsa decanulú celú mai vechiú dintre profesori 'i va ținea loculú

283. Decanulú va raporta ministrulú saú rectorulú academiei, despre orice neregularități, negligențe saú abateri din partea vre-unui profesore alú facultății.

Elú va avea dreptulú de a face observațiuni profesorilorú abătuți sóu negligenți.

284. Decanulú are generale priveghiare asupra disciplinei scolarilorú din facultăți, și va aplica pedepsele disciplinare conformú legii.

285. Decanulú va face raportú, prin intervențiunea rectorulú universității, saú dé dreptulú către ministerú, acolo unde nu este rector.

286. Consiliulú facultății se adună ori de câte ori se va convoca de decanú.

Cândú trei din profesorii facultății cere adunarea consiliulú, decanulú va fi datorú a-lú convoca.

287. Consiliulú fie-cării facultăți forméază programa generale a studiilorú și împărțirea pe zile și ore, deliberéază asupra programei detaliate ce fie-care profesorú va fi datorú a face asupra cursulú seú. Programa generale și programele detaliate se vorú presinta pe fie-care anú mai înainte de începerea cursurilorú, la esamenulú consiliulú permaninte.

Ele fiindú aprobate de ministru, decanulú facultății le va publica și afige în facultate.

288. Consiliulú facultății deliberéază asupra esecutării legilorú și regulamentelorú disciplinare. Elú aplică pedepsele disciplinare, în limitele acestei legi; forméază novele regulamente, dupe trebuințele ce s'arú ivi, propune ministrulú saú rectorulú universității măsurile de îmbunătățire și deliberéază asupra ori-cării questioní i s'arú pune de autoritățile superiori in interesulú facultății.

Măsurile regulamentarie nu potú avea putere până nu se vorú aproba de ministerú dupe formele prescise prin legi.

289. Consiliulú facultății se pronunță asemenea asupra questionilorú de dispense de esamine, de înscriere saú admitere la cursuri.

290. La finele fie-cărui anú scolaríu, consiliulú facultății va face către rectorule universității unú raportú despre starea studiilorú din facultate.

291. Cancelaria facultății se va ținé de unú impieगतú saú doui, numiți de ministru, dupe recomandarea decanulú și cu remunerarie desifte prin budgetú.

§. II.

Rectorele și consiliulú universității.

292. Profesorii facultăților din aceeași universitate alegú din sínulú lorú trei persóne, dintre cari ministrulú va numi pe rectorele universității prin decretú Domnescú.

293. Rectorele va trebui să fie românú saú naturalisatú românú, să aibă ețatea de 40 ani și să fi servitú optú ani ca profesore.

294. Rectorele este alesú pentru patru ani, ellú este reeligibile.

295. Rectorele are generala privityhiare asupra esactei aplicării a legilor și regulamentelor relative la instrucțiunea superioare.

Elu are dreptul de a inspecta fie-care facultate, de a asista la cursuri, de a face observări profesorilor și decanilor, de a se informa despre studie și despre progresul studenților, și de a informa la casu de trebuință pe ministru despre ori-ce abateri sau neregularități.

Decanii voru raspunde la ori-ce informațiuni se voru cere de rectore, verbale sau în scrisu.

296. Rectorele are dreptul de a pune consiliului fie-cării facultăți, sau consiliului universității ori-ce questioni, cari interesază o facultate în specie sau universitatea în genere.

297. Rectorele privityhiază într'unu modu speciale museele, bibliotecele, galeriele și cabinetele cari facu parte din universitate.

298. La finele fie-cării anu scolaru, rectorele va face către ministru unu raportu despre starea generale a universității.

299. Elu va avea ori-ce alte atribuțiuni disciplinare și de administrațiune cari i se voru da prin legi și regulamente.

300. Rectorele convoca consiliulu universitaru, și 'lu presidază.

301. Cându rectorele va lipsi, celu mai vechiu în funcțiune dintre decani 'i va finé locul.

302. Corpulu universității este reprezentatu: prin decanii facultăților împreună cu rectorele, ca consiliu speciale; prin toți profesori facultăților, ca consiliu generale sau universitaru.

În consiliulu generale voru lua parte numai profesorii titulari numiți definitiv, érá profesori numiți provisoriu voru avea voce consultativă.

303. Consiliulu speciale se va aduna ori de câte ori rectorele 'lu va convoca, sau din oficiu sau după inițiativa luată de majoritatea decanilor.

Elu deliberază mai cu sémă asupra aplicării legilor și regulamentelor relative la facultăți, asupra măsurilor de disciplină generale și asupra ori cărui alte questioni care interesază facultatea.

304. Otăririle regulamentarie ale consiliulu speciale, nu potu fi esecutore, mai înainte de a se aproba de ministeru, conformu legilor stabilite.

403. Consiliulu speciale, mai înainte de a lua o otărire, pote supune questionea la deliberațiunea consiliulu generale universitaru. Elu pote supune acestu consiliu ori ce alte questioni, cari interesază instrucțiunea superioare în genere.

306. Consiliulu generale universitaru se convoca de rectore.

Rectorele va pute convoca acestu consiliu sau din oficiu, sau după inițiativa luată de ministeru, ori de consiliulu speciale alu decanilor.

307. Consiliulu universitaru va delibera asupra tuturilor questionilor de administrațiune, de ordine, disciplină și instrucțiune, cari se referescu la facultăți seu la instrucțiunea superioare în genere.

308. Consiliulu universitaru pote lua inițiativa de a propune ministrulu ori ce îmbunătățire în ramurile instrucțiunii superioare.

309. Otăririle regulamentare a le consiliulu universitaru nu sunt obligatore de câtu după ce se voru aproba de ministeru.

310. Rectorele va avé o diurnă pe lună de lei cincî suțe,

PARTEA II.

Despre corpul însărcinat cu învățătura și cu administrarea speciale a școlilor.

CAP. I.

Despre prepararea învățătorilor.

SECȚIUNEA I.

Despre școla normală.

311. Se vor institui în București și Iași școle normale pentru formarea de profesori de licee și de facultăți.

312. Ramurile de învățatură ale acestei școle vor fi:

1). Literatura în genere;

2). Științele matematice și naturale;

3). Teoria învățământului, sau filosofia considerată ca metodă de cercetarea proceselor spiritului uman în litere și în științe.

4). Practica celorlalte bune procese de învățământ și de disciplină școlară.

313. Personalul pentru administrațiunea și învățătura școlii normale se va compune:

1). De un director al secțiunii de litere, care va fi decanul facultății de litere;

2). De un director al secțiunii de științe, care va fi decanul facultății de științe;

3). De maestri de conferințe, cari vor fi profesori de la facultatea respectivă.

4). De patru repetitori, cari vor fi profesori de licee;

5). De un econom;

6). De trei veghiători de ordine;

7). De mai mulți servitori.

314. Directoarele secțiunii de științe va avea locuința în școală, și o va governa sub autoritatea Ministrului.

315. Maestrii de conferințe și repetitori se vor numi de Domn, din corpurile determinate în precedentele articole, după recomandățiunea Ministerului.

316. Economul va fi numit de Ministru, după recomandățiunea directorului de științe.

317. Veghiătorii de ordine se numesc de directoarele de științe; ei locnesc în școală și au a inspecta pe elevi în orele de recreațiune, de culcare, de dormire, peste nopți și la sculare.

Ei însoțesc totu-d'auna pe elevi la ducerea lor la cursul facultăților și la întoarcere.

318. Elevii vor fi interni, întreținuți pe spesele Statului cu nutrirea, vestimentulul, încălzirea, luminarea, cărțile și materialul necesar la studiu.

319. Numărul lor va fi trei-zeci, din cari se vor admite câte zece pe totu anul, sau mai mulți de va cere trebuința.

320. Elevii la școla normale se admit prin concurs, care se va face pe fie care an.

321. Concursul se va publica cu o lună mai înainte; inscripțiunile se vor face de la 15 Septembrie până la 1 Octobrie, se va ține pentru acesta câte un registru la Universitățile din București și Iași,

322. Nicî unŭ aspirante nu se va înscrie, de cât după ce va depune, la cancelaria rectorelui Universităţii, actele următoare:

1). Actŭ de nascere prin care se va constata că aspirantele este născutŭ românŭ, şi că la 1 Ianuariŭ următorŭ va avé etatea de la şapte-spre-şecce pînă la două-şeci şi trei ani;

2). Unŭ certificatŭ de vaccină, saŭ dovadă că aŭ jăcutŭ de vîrsatŭ;

3). În casŭ de minoritate, o declaraţiune legalisată din partea tatălui saŭ a tutorelei, cuprîndătoriă de autorisaţiunea dată aspirantului de a se destina la cariera de profesore în cursŭ de şecce ani;

4). Unŭ certificatŭ de aptitudine morale la funcţiunile învăţămîntului din partea capilorŭ de instituţiune unde aspirantele se va fi aflatŭ saŭ ca scolarŭ saŭ ca învăţătorŭ;

5). Unŭ certificatŭ de studie prin care să se constate că aspirantele a trecutŭ esamenulŭ generale de clasele liceului cu succesŭ.

323. Lista de înscripţiune a concurenţilor se va depune la Ministerŭ, însoţită de toate actele susŭ şise şi cu avisulŭ rectorelui Universităţii asupra fiecărui aspirante.

324. Concursulŭ se va începé la 10 Octobree. El va fi judecatŭ de o comisiune compusă de şapte membri, dintre cari trei vorŭ fi numiţi dintre profesorii de liceu ai clasilorŭ superiori; doi din profesorii facultăţii de litere şi doi din ai facultăţii de ştiinţe. Acéstă comisiune se va preşedé de rectorele Universităţii care nu va avé votŭ.

325. Cursulŭ acestei scóle va fi de trei ani.

326. Elevii se împartŭ în două secţiuni; în cea de litere şi cea de ştiinţe. Aceste două secţiuni se distingŭ de la începutulŭ cursului, dar aŭ puncturi de contactŭ comune, cari remănu a se determina prin regulamente.

327. Studiile anului d'ântéiu sunt o revisiune aprofundată a învăţăturelorŭ de liceu.

În anulŭ alŭ doilea se va da acestorŭ învăţăturei mai multă desvoltare şi se vorŭ perfecţiona elevii în cunoşcinţe de totŭ felulŭ.

Elevii vorŭ urma tot d'odată în aceşti doi ani cursulŭ facultăţii respective.

În alŭ treilea anŭ elevii se consideră ca viitorŭ profesori şi li se specialisă studiulŭ după învăţămîntulŭ la care ei se destină.

328. Elevii vorŭ puté în alŭ treilea anŭ să suplinéscă pe profesori în clasele gimnasiali.

329. Regulamentulŭ de amănuntele acestei scóle se va face de consiliulŭ permanent şi se va aproba de Ministerŭ.

SECŢIUNEA II.

Despre fundarea de stipendie pentru scólele din străinătate.

330. Statulŭ nu va mai da stipendie sub nicî unŭ altŭ cuvîntŭ pentru învăţăture în scóle din străinătate, de câtŭ numai în interesulŭ instrucţiunii publice naţionali şi sub următoarele condiţiuni:

a). Ca aspirantele să fie născutŭ românŭ, să fie recunoscutŭ fără mişlocé proprie;

b). Ca din suma destinată prin bugetulŭ pentru stipendia, să se afecteze două treimi în favórea studenţilorŭ eşişi din scóla normale, saŭ, în lipsă, acelorŭ ce aŭ absolvitŭ cursulŭ facultăţilorŭ de litere saŭ ştiinţe, şi o treime în favórea studenţilorŭ eşişi din cele alte facultăţi.

331. Cândŭ s'ar simţi necesitate d'a se fundă unŭ stipendiŭ afără din previsionsile articolului precedent, un asemenea stipendiŭ nu se va puté fundă de cétŭ prin lege speciale, dată în cunoşcinţa de cauză.

332. Pentru toate stipendiile ce voru fi a se da în urmarea articolului 330, se va ține concursu, în casu cându se voru presenta mai mulți aspiranți la acelașu locu.

333. Concursulu se va publica cu trei luni mai nainte. El se va ține, dacu după articolul precedente va fi casu de concursu, înaintea unei comisiuni compuse de cinci membri numiți de Ministru și președută la Bucurescu de unu membru alu consiliulu permanente, și la Iași de rectorele Universității.

Președintele nu va avu votu.

Asupra raportulu comisiunii, Ministru lu va numi pe titularii stipendiilor.

334. Stipendiile se voru da pe timpul ce va mărgini consiliulu permanente, după date positive asupra cursulu școlei în care stipendistulu are a intra, sau asupra naturii studiilor ce are a face.

335. Stipendistulu se va obliga în scrisu, de a servi la întorcerea în patriă ca profesore în decursu de îndoitu timpu de câtu celu petrecutu în străinătate cu spesele statulu, însă sub condițiune, în favorea sa, de a fi chematu la unu asemenea postu în cei d'ântăiu doi ani după întorcere.

În casu de minoritate, se va obliga și elu însuși și păintele sau tutorele seșu.

336. Stipendistulu va fi datoru a trămite pe fie-care anu Ministerulu documente de frecventarea cursurilor, sau în lipsă, de esaminele ce va fi trecutu, și la întorcere, să presinte certificatul de absoluțiune usitată la școla în care a urmatu.

La din contra urmare, și în lipsă de vre-unu cuvântu de justificare, stipendistulu, după unu primu advertimentu alu Ministru lu, va fi rechematu în țeră, dacu se află în acestu casu, și în genere va fi supusu a întorce Statulu toate spesele făcute cu densus în străinătate.

337. Când din causă bine cuvântată unu stipendist u nu'și-a terminatu studiile în timpul mărginitu, Ministerulu în consiliulu permanente, va putu să'i prolunge terminulu după împrejurări, fără însă ca acestu prolongare să trecu peste doi ani.

338. Particularii, precumu și municipalitățile și ver ce alte corpuri potu asemenea să fundeze stipendie în favorea dezvoltării instrucțiunii. În casu cându aceștia vor voi a încredința gubernulu asemenea fonduri, primirea lor u se va face printr'o lege.

339. Stipendiile fundate în virtutea art. precedente, se voru întrebuița după voința expresă a fundatorilor, iar în lipsă, după regulele întocmite pentru stipendiile Statulu.

340. Aceste stipendie vor purta numele fundatorilor lor, și se va face mențiune de densesle în statistica anuale a școlilor.

341. Dacu fundatorele a determinatu numerulu stipendistilor și dacu sumele afectate pentru întreținerea lor u suntu de ajunsu, Ministerulu va scăde numărulu stipendistilor la măsura sumelor afectate.

342. Scolarii stipendiași de particulari sau alte corpuri, vor fi supuși la același regule de disciplină și ordine ca și scolarii stipendiași de Statu.

SECȚIUNEA III.

Despre școlele primarie normale și despre conferințele școlare sătești.

343. Nu se voru putu primi învățătorii în sate de câtu cei cari voru justifica că au trecutu cursurile prevăzute prin art. 82.

344. În orașele unde voru fi mai multe școle primarie urbane, consiliulu permanente va determina una dintr'însele care va servi de școlă primară normală.

345. În acestu casu consiliul permanent va elabora o programă speciale care va coprinde și noțiunî de agricultură și de artea veterinariă.

346. Odată pe anu și anume în cea d'antëiū săptămână după Pascl, fie-care revisore va aduna în conferință la orașul centrale alū circumscripțiunii sale, pe toți sub revisorii acelei circumscripțiunii.

Aceste conferințe vor ține celū puținū trei săptămâni.

347. Revisorele va arêta sub-revisorilorū în ce consistū datoriele lorū, le va esplica legile și regulamentele relative la școlele comunale; va discuta împreună cu dênșii totū ceea ce iuteresază învêțământulū comunale și mēsrele de luatū spre îmbunătățire.

348. Revisorcle va adresa Ministerului unū raportū detaliatū despre aceste conferințe.

349. De două ori pe anu, și anume la începutulū lui Iuniū și la începutulū lui Septembre, sub-revisorele va aduna în conferință, la o scolă comunale cea mai centrale, pe toți învêțatorii satescî din circumscripțiunea sa.

Aceste conferințe vorū ține fie care celū puținū câte trei săptămêni.

350. Sub-revisorele va ține în aceste conferințe lecțiuni repetitōre și desvolțatōre asupra învêțătorelorū ce se propunū în școlele rurali.

Elū le va ține încă unū micū cursū de pedagogiă și didactică.

351. Resultatulū acestorū conferințe se va supune de către fie-care sub-revisore, print'r'unū îndoitū reportū revisorelū respectivū, care va adresa către Ministru unulū din cele două reporturi, împreună cu observațiunile ce arū avea a face elū însuși.

CAP. II.

Despre numirea personalelū Instrucțiunii publice.

SECȚIUNEA I.

Personalul administrațiunii speciale.

352. Revisorii și sub-revisorii, directorii de școle secundarie, directricile de școle de fete, provisorii de internate, decanii facultăților, rectorii universităților și toți cei însărcinați cu administrațiunea școlariă, se vor numi sau se vor confirma de Domnū după recomandațiunea Ministerului.

353. Ei vor trebui să fie Români, născuți sau naturalizați, și deosebit, să intrunescă și calitățile cerute prin următōrele articole.

*354. Nu se vor putē numi revisori, de cât cei ce vor justifica de cunoscințele ce se propunū într'unū gimnasiū.

355. Nu se vor putē numi sub-revisori de cât cei ce vor justifica că posedū cunoscințele clasilor primarie.

356. La casū când numarul aspiranților ar fi mai mare de cât numărulū locurilor vacanți, consiliulū permanent va alege prin concursū pe cei mai meritanți.

357. Acum la început, în lipsă de persōne cu calități cerute prin art. 354 și 355, se va numi prin preferința dintre fostii revisori și sub-revisori cari s'au făcut bine cunoscuți în asemenea serviciū.

358. Revisorii și sub-revisorii nu vor putē să aibă nici o altă funcțiune nici profesiune.

359. Directorii de licee, de gimnasia, de școle realī și de seminarie, nu se vorū putē numi de câtū dintre actualii profesori ai acelorū școle cari au mai mulți ani de serviciū în sfera instrucțiunii.

360. Directorii de seminare vor fi clerici. Ministrul va consulta, asupra alegerii lor, pe chiriarhii locale.

361. Directricile școlilor de fete nu se vor pute numi de cât dintre actualile institutrici și profesore ale acelor școle, cari au etatea de doue-șeci și unu an pentru școlele primare, de doue-șeci și cinci ani pentru școlele secundare.

362. Provisorii de internate nu vor pute să cumuleze cu această funcțiune nici o altă funcțiune administrativă în sf ra instrucțiunii.

363. Decanii facultăților și rectorii universităților se vor supune la Domnū de către Ministrul Instrucțiunii, după ce vor fi fost aleși de corpurile respective, conformū art. 277 și 292.

SECȚIUNEA II.

Despre personalul învățător.

364. Numirea definitivă a învățătorilor sătesci se va face prin decisiune ministeriale, dată în forma art. 14; numirea institutorilor și institutricilor, precum și a profesorilor, se va face prin decretū Domnescū. Numirea învățătorilor și institutorilor la școlele înființate și întreținute de comune, se va face de ele prin autorizațiune ministeriale.

365. Numirea provizoriă a învățătorilor sătesci se va face de prefectulū județului, după recomandarea revisorului acelu județ; numirea provizoriă a institutorilor și institutricilor, precum și a profesorilor, se va face prin decisiune ministeriale dată în forma art. 14.

366. Numirea provizoriă se va face pe cursū de unū anū pentru învățătorii sătesci, de doui ani pentru institutorii și institutricile din comunele urbaue, pe cursū de trei ani pentru profesorii de gimnasia, licee și facultăți.

367. Nimeni nu va pute quēștiga o numire provizoriă de învățător, institutor, institutrice, nici profesor, de câtū dacă va justifica despre absolvirea unor studii identice sau analoge cu cele ce sunt a se propune în clasa vacante, precum și a tuturor studiilor inferiori acelora.

368. Deosebit de acesta aspirații la unū locū vacante de învățător în genere, vor fi supuși la o incercare care va consiste:

a). Său în proponimete publice de aceleași materie, făcute cel puțin în cursū de doui ani dacă nu va fi trecutū mai mult de trei ani de la incetarea acelor proponimete;

b). Său în publicatiune de scrieri asupra acelora'și materie.

c). Său în esamenū, când candidații mai puțin la numărū de cât locurile vacanți, nu au nici unul din titurile arătate în cele doue alineate precedinți, ori, când titlurile ce potū avé conformū acelora'și alineate, nu sunt judecate de comisiunea competente în destul de mulțamitorē.

d). Său în concursū, în același casū prevădutū prin precedentele alieatū, dacă candidații sunt mai numeroși de cât locurile vacanți.

369. Arbitrii cari vor judeca titlurile și aptitudinea candidaților vor fi:

1). Pentru învățătorii satesci, revisorele, inginerul său, în lipsă, medicul județului și institutorul de clasa IV-a alu orașului.

2). Pentru institutorii și institutricile din comunele urbane, doui dintre profesorii gimnasiului locale sau celui mai apropiatū, trași la sorși, revisorul județului și doi delegași din partea primăriei locale.

3). Pentru profesorii de gimnasia, trei profesorii de clase superioři al liceului celui mai apropiatū, trași la sorși, trei delegași din partea municipalității și directorele liceului.

4). Pentru profesorii clasilor superioři de licee, arbitri vor fi: directorele liceului, câte doui profesori trași la sorși din corpul profesoral al Facultăților

din București, pentru partea de dincoace de Milcov, și din Iași pentru cea de dincolo de Milcov, de litere și de științe, și doi sau trei membri, după trebuință, spre completarea numărului de șapte, delegați din partea primăriei locale din sinul său, sau dintre particularii numiți de ministru.

5). Pentru profesorii de Facultăți, decanul și patru profesori ai facultății acelei științe, luați prin sorți, pentru București de la facultatea din Iași, și pentru Iași de la cea din București, doi membri din consiliul de Stat din secțiunea corespunzătoare acelei facultăți, doi membri aleși, după natura facultății sau din curtea de casașune, sau din consiliul medical, sau din consiliul tehnic, iar în lipsă, delegați din partea Ministrului.

370. Profesorii sau institutorii chiamați în virtutea articolului precedent a fi arbitri, nu pot fi luați de cât dintre cei titulari.

Aceste comisii se vor președe de unul dintre al lor membri numiți de Ministrul Instrucțiunii.

371. Deciziunea comisiei se va lua prin majoritate de voturi.

Comisiunea nu va pute funcționa de cât fiind în numărul complet al membrilor săi legiuți prin Art. 369.

372. La casă de vacanșe a unui loc de învățator, institutor sau profesor, se va publica prin îngrijirea Ministrului, cel puțin cu trei luni și jumătate mai înainte, ziua în care va avea să se provadă la ocuparea acelui loc de institutore sau profesore, și cu o lună mai înainte pentru învățatori.

373. În intervalul de trei luni și jumătate înainte zilei deșpte, candidații vor trebui să depună la Ministeriul actul lor de nascere și să declare veri ce titluri vor crede că au.

374. La ziua deșptă, comisunea de care se face menșune în art. 369 va procede la esaminarea acelor titluri, și, de va fi trebuință, la esamenul său la concursul candidașilor după distincțiunile art. 368.

375. Obiectele esamenului său ale concursului vor fi:

a). Pentru învățatorii sătesci, cunoscinșele declarate obligătore prin art. 32 și noțiuni de agricultură și de arta veteruaria, pe cât se va pute.

b). Pentru profesorii de gimnasia, cunoscinșele ce se propun în licee.

c). Pentru institutori și institutrici, cunoscinșele clasilor primarie și gimnasiai.

d). Pentru profesorii superiori de licee, cunoscinșele specialii asupra materiei ce are să se propună în vacantele clase; deosebit ei vor fi datori a justifica de absolvirea învășaturilor de liceu sau, în lipsă, să fie supuși la un esamen general da acele învășaturi.

e). Pentru profesorii de facultăți, cunoscinșe specialii asupra ramului pentru care se destină; deosebit de acesta, ei vor fi datori se justifica de absolvirea învășaturilor de liceu.

376. Esamenul și concursul vor consiste pentru învășatori, institutori, institutrici și profesori de veri ce grad, în câte o proba scrisă și câte o lecșune făcută înainte comisiei pentru fie care obiectu din cele coprinse în art. precedent.

Înăș aspiranșii la profesatură în clasile superiori de licee sau de facultăți voru trebui, peste acesta, sa facă, asupra obiectului pentru care se represinta, trei probe scrise și trei lecșuni.

377. Tema fie-cării probe scrise și lecșunii nu va pute fi, sub pedepsă de nulitate, mai coprinștoră de cât subiectul unei lecșuni de clas.

Cu tôte acestea, pentru câte una din cele trei probe scrise și lecșunii, de cari se face menșune în paragraful articolului precedent, va trebui să se propună câte o temă generale.

378. Tema pentru proba înscrisu precum și pentru lecșunea orale se trage la sorți; însă, cea pentru proba scrisă în momentul când candidașii

sunt parași a. intra în camera ce le este destinată spre a tracta; cea pentru lecțiunea orale cu douăzeci și patru de ore mai înainte de încercare.

Tragerea de sorți se va face printr'unu copil.

379. Urna cu biletele de sorți va cuprinde toate materiile obiectului asupra cărui se face esamenul său concursul.

În cazul contrariu, precum și în cazul când aceeași materie s'ar găsi scrisă pe mai multe bilete, totul este nul.

380. Comisiunea va verifica biletele și va face mențiune în procesul său verbal de observarea formalităților prescise prin cele două articole precedente.

381. Lecțiunile candidaților se vor face în public. Probele scrise se vor tipări fără nume în jurnalul instrucțiunii.

Se va tipări asemenea și procesul verbal de comisiunii asupra rezultatului esamenului său concursului.

382. Ministrul primind reportul comisiunii, va face numirea provizorie a candidatului admis, după forma prescise prin art. 365. Asemenea și Prefectul județului.

383. Învățătorii, institutorii și profesorii sunt datorți a face la numirea lor, jurământul de supnere la constituțiunea țării și de fidelitatea Domnului.

Acest jurământ se va face în București înaintea Ministrului, la Iași înaintea rectorelui; iar la cele alte județe înaintea directorului de liceu sau de gimnasiu, și în lipsă, înaintea prefectului.

SECȚIUNEA III.

Despre drepturile și datoriile profesorilor, institutorilor și învățătorilor.

384. Profesorii titulari de facultăți sunt inamovibili.

385. Profesorii inamovibili nu vor fi strămutați, fără a lor espresă învoință, de la un loc la altul.

386. Ei nu vor fi revocați de cât pentru motivele și după formele determinate printr'această lege.

387. Toți membrii corpului învățământului public, pe cât se află în activitate de serviciu, au dreptul de scutela de serviciul militar.

Dupe doi-spre-zece ani de serviciu, remunerariul învățătorilor va fi îndoit de cât cel primitiv.

388. Învățătorii sunt datorți a frecuenta regulat clasele lor și a intra în clase la ora determinată prin regulamente.

389. În casul de contravențiune la articolul precedente repetită de trei ori în cursul de o lună și fără motiv bine cuvântat, Ministrul, în consiliul permanent, va reține din lăsa celui învățătorii ceea ce i s'ar fi cuvenit pe zilele în cari și a călcat datoriile.

390. Lipsirea de la clase în cursul de o lună fără congediu și fără scusa bine cuvenită, va face să se considere demisionariul învățătorii.

Între scusele bine cuvântate ale acestui articol și ale celui precedente nu se vor pute admite cele întemeiate pe alte ocupațiuni ce ar fi avut învățătorii, deosebite de ocupațiunile legitime ale funcțiunii sale de învățător.

391. Împlinirea obligațiilor de asiduitate de cari se face mențiune în cele trei articole precedente, va fi constatată printr'unu registru de prezență, în care învățătorii va însemna ora și va sub-scrie atât la intrare cât și la ieșire sub pedepsa prescise prin art. 349.

392. Institutorii și profesorii de gimnasia și de licee, în timpul celor două de înteu perioade ale cursului lor după ce vor fi primit numirea definitivă, nu

voră putea să ocupe nici o altă funcțiune, nici să eșerciteze vre o profesiune altă de câtă cea de învățători de materia pentru care au fost numiți.

Contravenitorul se va socoti demisionariu.

393. Aceeași îndatorire este impusă, sub aceeași penalitate, profesorilor superiori de licee și profesori de facultăți, în timpul celor d'întăiu trei perioade ale cursului lor după numirea lor definitivă.

394. Proibițiunile stabilite prin cele două articole precedinți se vor aplica și la profesorii numiți înainte de promulgarea acestei legi, pe timpul de șese ani socotiți de la a lor confirmare făcută conformu legilor anteriori acesteia.

395. Institutorii și profesorii vor fi datorii a trece, în cursul anului școlariu, toate materiile coprinse în programă, dând fie-cării dintr'ensele o egal proporționată dezvoltare.

Celū ce ar contraveni pentru a treia oră la această îndatorire va fi pasibile de suspensiune.

396. Profesorii cari vor călca datoriile ce le sunt impuse prin această lege, sau cari arū compromise în veri-ce modū demnitatea caracterului lorū, vorū fi supuși, după casurī, la advertimentū, censurā, suspensiune sau destituțiune.

397. Advertimentulū se va da de superiorul imediatū prin scrisore secretă.

398. Censura, suspensiunea și destituțiunea se vorū pronunța de o comisiune de cinci profesori, aleși prin sorși din corpul profesoral al gradului de învățământ superioare celui în care funcțiunează învățătorul inculpatū.

Acastă comisiune se va compune, pentru profesorii de facultăți de la Bucuresci, din corpul profesoral al facultății de la Iași și vice-versa.

399. Censura atrage cu sine de dreptū perderea onorariului pe o lună.

400. Suspensiunea se va pronunța pe timpul mărginitū, începēndū de la trei luni în susū, sēu pe timpul nedeterminatū, după împrejurārī.

401. Suspensiunea atrage cu sine perderea onorariului pe timpul cât va ținē.

402. Suspensiunea nu se va pune în lucrare de cât după ce otārīrea prin care este pronunțată va fi aprobată de Ministru.

403. Destituțiunea pronunțată nu se va eșecuta de cât în nrma unui decretū Domnescū.

404. Învēțiatorulū destituitū conformū regulelor de mai susū, nu va mai putē fi admisū nici o dată la funcțiuni de învățătorii publicū.

405. Urmārīrile contra învățătorilor după regulele stabilite prin această lege nu vor împedica cursulū legale alū acțiunii publice, de va fi asemenea casū.

APENDICE.

Instrucțiunea privată.

406. Scōlele sau internatele private potū coprinde orī ce învățatură, primariă, secundariă, speciale.

407. Scōlele private de fete vor trebui să fie sub direcțiunea unei femeie.

408. Programa și regulamentele speciali ale orī cării scōle private vor fi mai întăiu aprobate de Ministru.

409. Directorii Scōlelor private primarie vor fi datorii a adopta programa scōlelor primarie publice.

Când însă într'o scōlă privată se va forma una sau mai multe clase gimnasiale, directorele scōlei va putē adopta pentru acele clase o programă chiar deosebită de a scōlelor publice.

410. Pe lângă condițiunile de studie, orī ce scōlă sau internatū privatū va trebui să fie bine condiționatū în respectulū moralității și alū igienei.

Acele scōle, în cari se va perde timpulū copiilorū, sau în cari se va altera morala sau sănătatea lorū, se vorū suspende sau închide.

411. Pedepsele disciplinare la scótele private vorú fi aceleași ca la scótele publice.

412. Scótele vorú finé pe fie-care anú, unú examenú generale la care vorú asiste persóne d-legate din partea consiliului permanente în Bucuresci, din partea rectoreiuf universitáții pentru Iași, saú din partea directorelui de gimnasiú orí a comitatului scolaríu pentru cele-lalte orașe.

413. Scótele private vorú fi puse sub privigh'area Ministrului Instrucțiunii, a rectorilorú de universitáți, a revisorilorú, a comitatului, scolaríu și a consiliului comunale.

Scótele private elementare din comunele ruralí vorú fi puse și sub previgh'area sub-revisorelorú localí.

414. Revisoríi și sub-revisoríi vorú visita aceste scóte directú orí de câte orí va cere trebuința.

415. Fie-care scólă saú internatú private va avé unú registru de inspecțiune ca și la scótele primarie publice.

416. Cândú directorele unei scóle saú internatú dá dovadă de incapacitate, desordine saú nemoralitate, nu se va conforma instrucțiunilor și ordinilor primite. saú când scóla sa alterezá moralea saú sănétatea copiilor, i se va da unú avertimentú din partea Ministrului.

Ministrul va puté chieama pe directorele saú capulú scólei orí internatului înaintea sa spre a'í face observárele cuvenite și a-lú asculta în apárările sale.

417. Dacă dupá asemeni încercári, reul tot urmézá, Ministrul, în consiliul permanenté, va puté pronunța închiderea provisoríá saú defínitivá a scólei.

Acéstá mes'ura se va lua saú din oficiú saú în urma raporturilor primite de la revisori și sub-revisorí, saú dupá cererea fácutá de comitetul scolaríu saú de consiliul comunelor.

Închiderea scólei se va efectui saú îndatá, saú dupá óre-care terminú, conformú cu gravitatea împrejurarilor.

418. Acéstá lege se va pune în lucrare cu începerea anului scolaríu 1865.

LEGE.

(In P. St. d'ecret. 4 decem. 1864, prom. 6 decem. 1864).

Despre admisibilitatea și inalntarea în funcțiunile judecătoresci.

TITLUL I.

Condițiuní de admisibilitate.

Art. I. Nimení nu va putea ocupa o funcțiune judecătorească de nu va fi nășcutú saú naturalizat Românú.

Art. II. Nu vor fi priimiți în funcțiuni judecătoresci:

1. Fal și nereabilitați.
2. Osândiți la pedepsá criminală.
3. Osândiți la o pedepsá corecțională pentru delictele urmátóre:
  - a). Falsificare, spargere de peceți și luare (sustragere) de acte depuse în lucrú publice.
  - b). Furușugú.
  - c). Înșeláciune.
  - d). Abusu de încredere.
  - e). Mărturie mincinosá.

f). Calomnie.

g). Atentat la bunele moravuri.

h). Abnsă de putere.

i). Mituire.

III. Aceia carii sã luatã de la o facultate de dreptã din strãinãtate o diplomã de licenã sau de doctorã, potã fi admiși în funcțiunile judecãtoresci daca diploma este recunoscutã de Universitatea Romãnã.

IV. Vorã fi numiți Grefieri la Curți. Capii de masã din ministerul Justiției, judecãtorii, procurorii, supleanții, grefierii de Tribunale, carii vorã fi având unã servicã de trei ani. Se vor numi grefieri de Tribunale aceia carii vor fi fãcutã unã studiũ de douã ani celũ pușinũ, în scõla de dreptã, sau carii vorã fi terminatã numai clasele gimnasiali, daca însã și unii și alții vorã fi practicat în vre-o grefã sau în biroulũ Ministerului Justiției douã ani.

V. Aspiranții la funcțiunile de copisti, sau de adjutõre în Grefele Tribunalurilor, Curșilor sau în Ministeriul de Justiție, pe lingã etatea de optã-spre-dece ani, trebuie sã justifice cã posedã cunoștințele gimnasiali, dar în orașele unde nu sunt de cãtũ clase primarii, se pot admite copisti și adjutori numai cu cunoștințele claselor primarii, însã dupã unã serviciũ de unã anũ ca candidași de copisti și ca copisti pentru adjutori.

VI. Aceia care, la intrarea sa în funcțiune, nu a avut titlu, are dreptulã la înaintare, însã postulanșii cu titluri vor fi preferași.

VII. Pentru urmãtoarele funcțiuni judecãtoresci se cerũ, pe lingã condițiunã de capacitate, și condițiuni de etate:

a). Pentru Președintele de Curte, 35 de ani împliniți.

b). Pentru membri, supleanși și procurori de Curte, 30 de ani împliniți.

c). Pentru substituși și grefieri, 25 de ani.

d). Pentru Președinșii de Tribunale de județũ 27 de ani.

e). Pentru membrii, supleanșii, procurorii și grefierii de Tribunale, 25 de ani.

f). Pentru substitușii de Tribunal, se cere majoritatea de dreptũ comunũ.

TITLUL II.

Condițiuni de înaintare.

VIII. Înaintãrile în funcțiunile judecãtoresci, se vor face respectãndu-se stagiulũ și erarchia.

X. Nici unã funcționarũ judecãtorescũ nu se va înainta dintr'unã gradũ într'altulũ de cãtũ dupe unã serviciũ în fie-care gradũ de trei ani celũ pușinũ

La casã însã de vacanșã, și în lipsã de aspiranșii în astã condiție, potã fi înaintași și dintr'aceia carii sã mai pușini ani de serviciũ.

X. Judecãtorii de Tribunale se vor numi cu preferenșã dintre supleanșii.

XI. Spre a putea fi ciușã numit Președinte de Tribunal, cãtã sã fi servit ca judecãtor sau ca Procurorũ de Tribunal.

XII. Spre a putea fi numit Președinte de Curte, cãtã sã fi ocupatũ funcțiunea de membru de Curte sau Presidũ de Tribunal.

XIII. Membrii de Curți se vor numi dintre supleanșii și Procurorii Curșilor, și dintre Președinșii de Tribunale.

Supleanșii de curte se vor numi dintre capii de Secțiune din Ministeriul Justiției, dintre Președinșii și Membrii de Tribunale.

XIV. Foștii sau actualii profesori de la vre una din facultãțile de dreptũ din Romãnã, sau advocașii cu diplome, se potã numi:

Membri de Tribunale, dupe unã serviciũ sau esercițiũ al profesiunei de trei ani.

Supleanșii de Curți, dupe unã serviciũ sau esercițiũ de șese ani.

Președinți de Tribunale, Membri și Procurori de Curți, dupe un serviciu de nouă ani.

XV. Procurorii generali de la Curți se vor numi cu preferință dintre Președinții de Tribunale, substituiți de Curți dintre judecătorii și supleanții de Curți.

XVI. Tote ordonanțele de numiri în funcțiunile judecător-sci, în deosebitele trepte, vor arăta condițiunile de admisibilitate cerute de lege ale persoanei ce se numesc.

Dispozițiuni transitorii.

XVII. De o cam dată, cei carii au titluri de doctori și licențiași de legi, pot fi admiși în funcțiuni judecătorești și daca le va lipsi trei ani din starea cerută pentru admitere.

XVIII. Persoanele fără diplome care, la promulgarea acestei legi, se vor găsi ocupând sau vor fi ocupat funcțiuni judecătorești ca Directori, Capii de Secțiune în Ministerul Justiției, Președinții de Tribunale, Membri și Procurorii, și carii vor putea justifica unu serviciu cel puțin de patru ani, se vor putea numi sau înainta ca membri, supleanți sau procurori la Curți, intru cât vor îndeplini celelalte condițiuni cerute de această lege.

Aceia carii au servit în Ministerul Justiției ca Capii de masă, sau în partea judecătorească ca supleanți de Tribunal, sau grefieri, vor putea fi numiți membri, Procurori sau Președinți de Tribunal.

LEGE

(In P. St. decret. 4 decem. 1864, prom. 6 decem. 1864.)

Pentru constituirea corpului de avocași.

CAPŪ I.

Dispozițiuni generale.

Art. I. Nimeni nu va putea exercita profesiunea de avocat pe lingă Tribunale, Curți sau Curtea de Casașiuu, de nu va fi Român sau naturalizat Român, și nu va avé diploma de studiu dreptului, de la o facultate de drept Română, sau de la una din facultățile străine.

Art. II. Nu pot fi avocași:

1. Faliși și nereabilitași bancruși.
2. Aceia carii au fost condamnași la o pedepsă criminală, sau la o pedepsă corecționa, pentru umătorele deieute:

- a). Furtșagū.
- b). Înșelaciuu (escrocherie).
- c). Abus de incredere.
- d). Marturie mincinósă.
- e). Calomnie.
- f). Ateniatu la bunele moravuri.
- g). Mituire.

CAPŪ II.

Tabloul.

Art. III. Toți aceia cari uescū condițiunile necesariē spre a fi advocați, se vor trecē într'unū tablou special al advocaților județului unde ei eserciteđă.

Acestū tablou format prin Ingrijirea consiliului de disciplinā, se va imprima la începutul fie-cărui anū judiciarū cu scāderirile sau adāngirile cuvenite, și se va depune la grefele Curților sau Tribunalelor respective așisānduse în salele lor de audiențe.

Art. IV. Ori-ce advocatū va fi datorū a se înscri numai în tabloulū unui singurū județū, unde elū are sā eserciteđe. Elū va avea însă dreptulū de a pleda înaintea ori-cării alte Curți sau Tribunale din altū județū.

Art. V. Ori-ce advocatū înscrișū în tablou, cu dreptulū de a pleda, va priimi din partea Consiliului respectivū o carte de advocaturā. Acēstā carte, se va lua înapoi, cāndū, dintr'o causā legalā, elū va perde acestū dreptū.

CAP. III.

Consiliul de disciplinā.

Art. VI. În capitala fie-cărui județū, unde numērul advocaților înscriși în tablou va fi cel puținū de 40, se va forma unū Consiliū de disciplinā al advocaților.

Pentru București și Iași, acestū Consiliū se va compune din șapte Membri. Pentru cele-lalte orașe, unde numērul advocaților va fi cel puținū de 40, Consiliul se va compune din trei Membri. Acolo unde numērul advocaților nu va fi de 40 Tribunalul va îndeplini misiunea Consiliului.

Art. VII. Membrii Consiliului de disciplinā, se vor alege dintre advocați și de către advocații fie-cărui județū, cu votū secretū și cu majoritate absolutā a Membrilor presinși, sau cu majoritate relativā la a doua votare.

Decanul se va alege tot cu modul de sus și numai dintre advocați.

Numele Membrilor aleși și al Decanului, se vor comunica Ministrului Justiției.

Art. VIII. Membrii și decanii Consiliului de disciplinā, se alegū la fie-care două ani. Cei așiși potū fi iarāși aleși.

Convocarea corpului de advocați, se va face prin procurorul Tribunalului sau Curții respective. Alegerile se vor face față cu acest Procuror care va preșida adunarea.

Art. IX. Nu vorū putea face parte din Consiliul de disciplinā de cât acei advocați care aū etatea de 30 ani împliniși și aū esercitatū trei ani cel puținū profesiunea de advocat.

Art. X. În orașele unde numērul advocaților nu e de 40, Tribunalulū va numi pe fie-care anū pe unulu din advocați ce esercită pe lingā diusulū ca advocat oficient spre a reprezenta pe cci-alți advocați ai județului, a țina corespondența trebuinciosā advocaturei și a împlini ori ce alte îndatoriri, prescrise de legi și regulamente.

Art. XI. Atribuțiunile Consiliilor de advocați, sau în lipsa lor a Tribunalelor sunt:

a). De a forma tabloul advocaților și a se pronunța asupra cererilor de înscrișiuni.

b). De a face sā se aplice legile și regulamentele relative la corpul advocaților.

c). De a priveghia onōrea și interesele acestui corpū, și de a aplica pedepsele disciplinariē.

Art. XII. Decanii, sau, acolo unde nu sunt Consilii, președinții de Tribunale, vor convoca adunările generale ale avocaților județului, spre a delibera asupra intereselor comune ale corpului, a face regulamentele speciale corpului, a hotărî contribuțiunile și alte dări pentru formarea unei case comune.

Regulamentele făcute de avocații fie-cărui județ, nu vor fi obligatorii de cât dupe aprobarea Ministeriului Justiției.

Art. XIII. Pedepsele disciplinării ce se pot aplică avocaților ce compromit onóra și demnitatea misiunii lor, sunt: imputarea, interdicțiunea timpurară, ștergerea din tablou.

Art. XIV. Consiliul de disciplină sau în lipsa'î, avocatul oficient, va putea face sau d'a dreptul, sau dupe plângerile ce i se vor face, prevenirile și observările convenite, acelor avocați ce se vor abate de la datorile lor.

Art. XV. Aplicarea pedepselor disciplinare nu aridică Tribunalele dreptul ce au de a pedepsi greșalele comise de avocați în timpul audiențelor.

Asemenea Ministerul public, sau părțile civile, pot intentă acțiuni înaintea Tribunalelor, pentru reprimarea delictelor, sau crimelor comise de avocați.

Art. XVI. Imputarea și cele-alte pedepse disciplinare nu se pot aplică mai înainte ca avocatul inculpat să fie ascultat, sau să fie chemat în termenul de opt zile a fi ascultat.

Art. XVII. Acolo unde Tribunalul îndeplinește funcțiunile Consiliului, pedepsa de interdicțiune sau ștergere din tablou, nu se pôte pronuncia mai înainte ca Tribunalul să fi luat opiniunea înscris a celui mai de aproape Consiliul de disciplină.

Art. XVII. Tóte pedepsele pronunciate de Consiliul sau de Tribunale, se vor face înscris și motivate. O copie se va trimite avocatului condamnat.

Art. XIX. În termenul de trei zile de la data lor, o copie de hotăririle, prin care se pronuncă interdicțiunea, sau ștergerea din tablou, se va trimite Ministeriului Justiției. O altă copie, totu în ast termenul, se va trimite Procurorului respectivul de Tribunale, sau Procurorului de Curte, pentru a priveghia esacta urmare.

Art. XX. În termenul de șee zile de la primirea hotărîrei Consiliului sau Tribunalului în casul de interdicțiune sau ștergere, avocatul inculpatu va avea dreptul să pledeze în contra acestei hotărîri, la Curtea apelativă respectivă.

Art. XXI. Curtea va judeca de urgență în ședința secretă, dupe ce va asculta pe apelantul, pe procurore, sau, la trebuință, pe reprezentantul Consiliului de disciplină.

Hotărîrea se va pronunța în ședința publică și va fi fără alt recursu.

CAPUL IV.

Despre stagiul.

Art. XXII. Toți cei ce n'au exercitatul încă profesiunea de avocatul și se înscriu pentru prima óră în tabloulul avocaților, voru fi supuși la unu stagiul de duoi ani, spre a frecuenta ședințele Curților și Tribunalelor, și conferințele avocaților.

Unu tablou specialu va coprinde numele stagiariilor.

Art. XXIII. Dupe expirarea termenului susu menționat, Consiliul de disciplină sau Tribunalul va hotărî, prin acte înscrisu, admiterea stagiariului în tabloulul avocaților sau continuarea stagiului, încă pe unu anu.

Art. XXIV. În cursul stagiului, stagiariul voru putea pleda și vor fi supuși la tóte obligațiunile avocaților înscriși în tablou.

CAPŪ V.

Dispozițiuni transitorii.

Art. XXV. Toți aceia cari la promulgarea acești legi se vor afla exercitându profesionea de avocat, vor continua, dupe distincțiunile însemnate la vale, a fi înscriși între avocați, de și nu vor avea titlul de sciință cerut de Art. 1. Se vor esclude numai aceia ce nu vor fi Români sau naturalizați Români, și aceia cari se vor afla în categoria Art. 2.

Art. XXVI. Îndată dupe promulgarea acești legi, Ministrul Justiției va numi trei consilii esaminatorii, unul în Bucuresc, altul în Iași, și un al treilea în Craiova, compuse cele d'ânteu două de câte cinci membri și cel d'al treilea de trei membri.

Membrii acestor consilii se vor numi dintre avocați cu titlul de doctori sau licențați în drept, și cari au exercitat două ani cel puțin profesionea de avocat.

O ordonanță Ministerială va arăta care sunt județele cu care să se ocupe fie-care din aste consilii.

Art. XXVII. În timpul de o lună de la promulgarea acești legi, toți avocații, cu titluri sau fără titluri de sciință, vor trimite la Ministrul Justiției numele lor, gradul ce au, epoca de când exercită și județul unde exercită.

Aceia cari vor lăsa să treacă acestu termin, fără a face această încunoscintare, nu vor mai putea să se înscrie între avocați de cât conform Art. 1. alu acestu legi.

Ministrul va clasifica aceste liste, și le va trimite la Consiliul respectiv de esaminare, împreună cu observațiunile ce va avea a face.

Art. XXVIII. Consiliile de esaminare vor esamina titlurile, și actele trimise sau pe care ele le vor cere, și vor forma apoi tabloul avocaților cu titlul de sciință clasificându'i pe județele unde exercită sau vor să exercite.

Dintre avocații practicanți, fără titluri de sciință, vor deosebi mai anteu pe aceia cari au un exercițiu de patru ani în profesionea de avocat și i vor înscrie în tablourile fie căru județ.

Asemenea vor înscrie și pe aceia cari au dobândit autorizațiunea ministrului în urma esaminului ce l'au depus.

Aceia cari nu intră în dispozițiunile aliniatului precedent vor avea un termin de șese luni de la promulgarea acești legi, spre a se supune unui esamin înaintea Consiliilor respective de esaminare.

Art. XXIX. O dată ce tablourile avocaților înscriși fără esaminare se vor termina de către Consiliile de esaminare, ele se vor trimite la Ministrul Justiției care va înainta l'stele respective la Tribunalele sau Curțile din fie care județ.

Se va procede apoi îndată la alegerea Consiliilor de disciplină conform Art. VI din astă lege.

Consiliile de esaminare își vor continua însă misiunea lor încă o lună dupe expirarea acelor șese luni, și vor trimite la Consiliile de disciplină sau la Tribunalele respective numele avocaților practicanți admiși în urma esaminului de care s'a vorbit la Art. XXVIII.

Dispozițiune finală.

Art. XXX. Tote legile, regulamentele, decretule și ordonanțele, pînă acum în ființă relative la avocați, sunt și remăn abrogate din momentul promulgării acestei legi.

DECRETU ORGANICU.

(In P. St. decret. 3 decem. 1864, prom. 6 decem. 1864).

Pentru înființarea unei autorități sinodale centrale, pentru afacerile Religiei Române.

CAPITUL. I.

Art. I. Biserica ortodoxă Română este și rămâne independentă de orî ce autoritate bisericească străină, întru tot ce privesce organizarea și disciplina.

Art. II. Biserica Română, a căria unitate este reprezentată prin unî sinodî general, continuă de a fi administrată de Mitropolii și Episcopii Eparhiofi, cu ajutorul Sinodelor de Eparhii.

Art. III. Unitatea dogmatică a santei religii ortodoxe Române, cu biserica mare a răsăritului o menține Sinodul general al bisericei Române prin consultațiunî cu biserica ecumenică din Constantinopoli.

CAPITOL. II.

Compunerea Sinodului.

Art. IV. Sinodul general al bisericei Române se compune:

- a). Din Mitropolii.
- b). Din Episcopii Eparhiofi.
- c). Din Arhiereii Români.
- d). Din câte trei deputați aleși de fie care Eparhie de către Clerul de mir, și numai dintre preoții de mir, sau și persoane laice cu cunoștințe teologice.
- e). Din Decanii facultăților de teologie din Iași și București.

Membrii Sinodului general sunt aleși pe terminu de trei sesiuni.

Art. V. Adunările Sinodului general al bisericei Române, se presidă în numele Domnitorului, de către Mitropolitul primat al României.

Ministrul Cultelor asistă la deliberările Sinodului general, și ia parte la lucrările lui, fără însă de a avea votu la încheerile aceluia.

Art. VI. Locul de intrunire a Sinodului general, va fi în capitala României.

Art. VII. Convocarea Sinodului general se face în ședințe ordinare și ședințe estraordinare, dupe legea de alegere aici anescată.

Art. VIII. Sinodul general deschide sesiunea sa ordinară la fie care duoi ani în Antăia și a lunei Iuliu.

Sesiunea ordinară este de o lună.

Art. IX. Publicațiunile de convocare a Sinodului general în sesiune ordinară se vor face de către Ministerul Cultelor, dupe aprobarea Domnitorului.

Art. X. Deschiderea sesiunei Sinodului generale se va face de către Ministerul Cultelor prin citirea actelor de convocare.

Art. XI. Fie-care Capu de Eparhie are dreptul de a interveni pe lingă Ministerul de Culte și a'i supune motivele de urgență care ar reclama convocarea estraordinară a Sinodului, dupe care Ministerul va convoca Sinodul, de va găsi de cuviință.

Art. XII. Sinodul generale nu pôte sub nici unî cuvânt a se ocupa în sesiunile estraordinare, de alte cesțiuni de cât acele cuprinse și specificate în raportul de convocare.

Art. XIII. Sesiunile ordinare și estraordinare ale Sinodului generale, se închiid de Ministrul Secrețarî de Statu la Departamentu Justitiei, Cultelor și

Instrucțiunei Publice prin aprobarea Domnăscă, de 'ndată ce desbaterile aceluî Sinodū ar eși din cercul atribuțiunilor sale.

Redeschiderea Sinodului generale rămâne amănată pînă la timpul otăritū de Consiliul de Miniștri cu aprobarea Domnitorului.

Art. XIV. Unū regulament special pentru Sinodū se va pregăti și da de Guvernū.

CAPITOLŪ III.

Atribute.

Art. XV. Religia otodocsă Română fiind liberă în Statū, Sinodul ei generale are putere legislativă și administrativă în afacerile spirituale saū de cultū.

Art. XVI. Nici odată și sub nici unū cuvēnt însă, Sinodul generale al bisericeî Române, nu va putea modifica saū împedca:

a). Libertatea de conștiință și toleranță religiōsă.

Legiuirile pentru toleranța religiōsă sunt cu totul de competența Adunărilor legislative ordinare.

b). Limba cultului ortodocsū în bisericile din țēră va fi de a pururea acea Română.

Art. XVII. Atributele legislative ale Sinodului generale pōrtă asupra următōrelor materii:

a). Disciplina bisericescă și monahală.

b). Ritualul bisericilor în mārginirile legilor și a regulamentelor.

c). Legile de hirotonii.

d). Legile relative la Seminarii și facultăți de teologie, cāt pentru disciplina și materiile religiōse.

e). Legile pentru înființarea de biserici.

Art. XVIII. Atributele administrative ale Sinodului generale pōrtă asupra:

a). Hirotonirea Mitropolișilor și a Episcopilor.

b). Regularea parohiilor și a preoșilor parohiali.

c). Educațiunea Clerului.

d). Cercetarea, amendarea, și tipărirea cărșilor cultului.

e). Autorisările de călugēriri, în marginile legiuirilor civile.

f). Privegherea administrării bisericescī a Eparhiilor de Mitropoliși și Episcopii.

Art. XIX. Atributele judeciare ale Sinodului generale, sunt:

a). Conflictele dintre Episcopii Eparhiōși și Mitropoliși.

b). Apelul în ultima instanță în cauzele persōnelor bisericescī în privința disciplinei.

Art. XX. Sinodul generale pe lingă atributele indicate la Art. XVII, XVIII și XIX va fi dator a opina asupra tutulor materiilor, asupra cărora va fi consultat de către Guvernū.

Art. XXI. Decisiunile Sinodului general nu sunt esecutoriū de cāt dupe aprobarea lor de Domnitoriū, în urma raportului Ministrului Secretarū de Statū la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, căruia se vor comunica nisce asemenea de către Președintele Sinodului.

Art. XXII. Ministrul Secretarū de Statū la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, pōte atrage atențiunea Sinodului asupra abaterilor vre unei persōne saū autorităși eclesiastice, Sinodul e dator de îndată, a cerceta și a statusa asupra casului.

CAPITOLŪ IV.

Sinódele Eparhiale.

Art. XXIII. Fie care Eparhie, atâtū Mitropolitană, cât și Episcopala, va avea unū Sinodū special.

Art. XXIV. Sinódele speciale se compunū:

a). Din Episcopul saū Mitropolitul Eparhiotū ca Președinte.

b). Din cei trei membri ai Sinodului general.

c). Din Directorii Seminarului Eparhiale.

b). La București și la Iași, se adaugă Decanii facultăților teologice.

Art. XXV. Acestū Sinodū va esecuta legile votate de Sinodul general și sancționate de Domnū și va judeca în materiī de disciplină bisericească.

CAPITOLŪ V.

Dispozițiuni transitorii.

Art. XXVI. Suntū și remânū desființate tóte legile și regulamentele, în opoșiie cu dispozițiunile acestei legi.

REGULAMENTU

Pentru alegerea membrilor Sinodului general al bisericeī Române.

(Din 6 Decem. 1864)

CAPITOLŪ I.

Despre alegători și eligibili.

Art. I. Sunt alegători de membri Sinodului general:

a). Preoții de mirū români, hirotonomișiți în țeră și bucurându-se de esersi-ciuul sacerdoției lor.

b). Profesorii de materiī religióse la Seminarii și

c). Superiorii de monastiri.

Art. II. Sunt eligibili membri ai Sinodului general:

a). Preoții de mirū, în esercițiul dreptului de alegători și cu studiū de celū puțin patru clase într'unū Seminarii.

b). Laicii întrunind următoarele însușiri:

1). Vêrsta de 40 ani.

2). Cunoscințe teologice, dovedite saū prin atestate saū prin o funcțiune de minimumū 3 ani ca Profesorii în unū Seminarii, ori facultate teologică din țeră.

3). Să nu fie falit nereabilitat;

Să nu fi fost osindit la pedepsă criminală.

Să nu fi f st osindit la o pedeapsă corecțională pentru delictetele următore:

1). Falsificare, spargere de peceți și luare (sustragere) de acte depuse în locuri publice.

2). Furtișiagū,

3). Încelăciune.

4). Abus de încredere.

5). Mărturiī mincinoșe.

6). Calomnie.

7). Atentat la bunele moravuri.

8). Abusă de putere.

CAPITOLŪ II.

Despre alegeri.

Art. III. Se alegă pentru Sinodul General e câte trei membri de fie care Eparhie.

Art. IV. Fie-care alegătoru alege numai în Eparhia și pentru Eparhia unde este cu serviciul bisericescū.

Alegătorii suntū datori a înscrie pe buletinulū alegerii câte trei nume.

Art. V. Cu doue luni înainte de ziua alegerilorū, se alcătuescū de protopopi listele preoților și a superiorilor de Monastiri alegători. Listele întocmite de protopopi se trimit Ministerulū Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, care le dă publicitate prin Monitor.

Art. VI. Reclamările contra înscrierilorū și a omiterilor din listă, le facū alegătorii sau Episcopulū eparhiot, către Ministerulū Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, pină în o lună de zile de la publicarea listelor în Monitor. Reclamările trebuie să fie însoțite de dovețile sprijinitoare. Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice va fi datorū ca să publice prin Monitorū, pină în șce zile de la primirea reclamărei, decisiunea sa împreună cu toate piesele a-facerii.

Art. VII. La ziua defiptă și publicată prin Monitorū, alegătorii se întruescū la protopopatele de județe respective, spre alegerea membrilorū din partea eparhiel.

Art. VIII. La orele șce de dimineță, alegătorii, ori căți ar fi prezenți, procedă la alegere. Biuroulū alegătorilor stă sub președinția protopopulū județului. Secretarulū biuroulū va fi unul dintre preoții cei mai tineri, designatū de Președinte și Secretarulū protopopatulū.

Art. IX. Poliția în sala alegerilorū este lăsată Președintelū. Acesta pōte cere intervenirea Prefectulū de județū. Discuțiunile și discursurile nu sunt permise în sala alegerilorū după constituirea biuroulū de alegere.

Art. X. Votarea să face prin apelū nominale. Votulū se face prin bilete care se vorū depune în urnă închisă, sigilatā de Președinte, Secretarū și alegătorii carii vor voi.

Art. XI. Scrutinulū remāne deschisū pină a doue și la orele trei dupe amiași. La acēstā oră, în prezența alegătorilor ce se vor afla, și dupe încheierea unū prescriptū verbale, constatātor stării în care s'a aflatū urna, se procede la despoierea scrutinulū.

Art. XII. Biuroulū singur decide asupra primirei sau respingerei biletelorū cu nume greșitū, nediscifrabile sau cu vre unū semnū ori cheiă, ce ar lăsa locū de prepusū la o înșelegere prealabilă.

Art. XIII. Resultatulū scrutinulū, constatātū fiind prin prescriptul verbal subscrisū de biurou și de alegătorii preșinți, biletele votarii se ardū.

Art. XIV. Tote actele relative la alegere, biuroulū le comunică îndată Prefectulū județianū, care le espeduește inediatū Prefectulū unde este reședința Eparhiel.

Art. XV. Trei zile dupe ultima și a alegerilorū esclusivū și în a treia și inclusivū, la orele 11 de dimineță, se va face la Prefectura unde este reședința Eparhiel, numerarea și adunarea definitivă a voturilor de la toate protopopatele Eparhiel.

Acei carii vorū fi întrunitū mai multe voturi vor fi proclamați de aleși.

Art. XVI. Lucrarea arătată la Art. XV. să face în prezența Episcopulū și șău

Mitropolitului eparhioțu, a protopopulu de județu, a Rectorulu de seminar, și în Bucuresci și la Iași, și a decanulu facultății Teologice.

Art. XVII. Prescriptul verbal definitiv, sub-scris de Prefect și de persoanele arătate la Art. 16, se trimite pînă în trei zile Ministerulu Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, care le va depune cu toate actele relative pe biuroul Sinodulu generale la deschiderea lui.

CAPITOLŪ III.

Despre validarea alegerilor.

Art. XVIII. Sinodul generale decide asupra validității sau ne validității alegerilor membrilor săi. Decisiunile în această privință le comunică Președintele Sinodulu generale, Ministrulu Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, care înaintedă dupe trebuință lucrările de nouă alegere.

Art. XIX. În casu de vacanță, prin demisiunea sau mórtea unuia din membri aleși ai Sinodulu generale, Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice înaintedă însuși lucrările de nouă alegere.

Art. XX. Dimisiunile membrilor, în timpul câtu Sinodul general nu este în sesiune, le primesce Ministrul Cultelor, Justiției și Instrucțiunei Publice.

Măsurî transitorii.

Art. XXI. Pentru acêta întêia dată, Sinodul general va putea fi convocat și mai înainte de 1 Iuliu, păstrându-se însă între ziua de convocare și timpul pentru înscriere în liste, reclamări, ș. c. l. cuvenita proporțiune.

DECRETU ORGANICU

Pentru regularea schimei monahicesi

(In P. st. decret 30 Noem. 1864 prom. 6 Decem. 1864).

CAPITOLUL I.

Despre călugăriri.

Art. I. Nu va putea fi călugărit pe viitoru nici unu individū bărbatū, dacă nu va întruni următorele însușiri:

a). Să fie recunoscută de către Sinódele generale pietatea și vocațiunea lui monahală prin ispitirea religioasă canonică.

b). Să fie în vîrstă minimumū de 60 ani, sau, de și mai june, invalidū, omū incurabilū, și

c). Să renunțe la pensiunea ce ar avea de la Statū.

Art. II. Vorū fi priimiți în ordina monahală însă acei junî carî, trecend în vîștaturile seminariale superioare, vor avea vocațiunea acêsta, și din care se va putea forma clerulū înaltū.

Art. III. Nu va putea îmbrăca schima monahală nici o femea, care nu va întruni următorele însușiri:

a). Să nu fie măritată și să fie recomandată de Sinódele generale despre pietatea, religiozitatea și vocațiunea ei morală.

b). Să renunțe la pensiunea ce ar avea de la Statū;

c). Să fie în vârstă minimum de 50 ani.

Art. IV. Potă fi călugărite și fără de îndeplinirea vârstei de la lit. c. Art. III:

a). Femelele invalide și incurabile, care n'au mijloce de trai în lume.

b). Femelele care, din simțu umanitar, s'ar decide a se devota prin spitale, școli și verii ce alte institute de bine-faceri ale Statului.

Acestea totuși nu vor putea fi mai june de 30 ani.

c). Femelele eliberate din vre ună penitenciar cu recomandațiunea Sinodului generale.

CAPITOLUL II.

Despre metaniș.

(1) Nici o călugărire nu se va face pe viitor pe la alte monastiri, schituri și sibăstrii, de cât la acelea din România ce se vor hotărî prin regulament special.

CAPITOLUL III.

Art. V. Nici o autoritate eclesiastică, nu va putea da vre unui individ bărbat sau femeie, tunsura monahală, dacă nu va presenta:

a). Autorisarea Sinodului generale și,

b). Autorisarea Ministeriului Cultelor.

CAPITOLUL IV.

Despre întreținerea călugărilor.

Art. VI. Pentru întreținerea călugărilor și a călugărițelor, Ministerul Cultelor prevede în budget sume anuale pe numărul lor.

Art. VII. Aceste sume nu sunt personal liberate pe indiviși, ci puse la comuna îndestulare a monastirei; economiile de la ele revin Statului. Un regulament speciale pentru administrarea economică a chinoviilor, se va întocmi de către Ministeriul Cultelor.

Art. VIII. Călugării și călugărițele, care vor fi închinat averea la monastire, cu ore-care condițiuni despre întreținerea persoanelor, se vor bucura de acele condițiuni și în viitor pe cât vor trăi.

CAPITOLUL V.

Dispozițiuni transitorii.

Art. IX. Remănă desființate toate dispozițiunile, legile și regulamentele contrarii acestei legi de față.

---

(1) Aci s'a uitat a se însemna articolu.

LEGE.

(In P. st. decret. 27. Noem. 1864. prom. 6 Decem. 1864)

Pentru organizarea puterii armate in România.

CAPITOLŪ I.

Bazele organizării.

Art. I. Puterea armată in România coprinde două elemente:

1. Armata permanentă cu reserva ei.

2. Milițiile compuse din grăniceri, dorobanți și rezervele lor.

Art. II. Toți Românii și împământenii Români, de la vârsta de 20 ani pînă la cea de 50, suntu chemați a lua armele in modul următor;

De la vârsta de 20 ani la 26, in armata permanentă și miliții, grăniceri și dorobanți.

Art. III. Toți tinerii in anul ce au îndeplinit vârsta de 20 ani, tragă la sorță numerile cele d'ânteu trebuincioase contingentului anual, mergă in armata permanentă, și anume, patru ani in armata permanentă și două ani in rezervă.

Chemarea rezervelor pentru eserciț și instrucție se va face dupe cum se va hotări prin reglemente de administrație publică.

Comunele marginase nu iaș parte la recrutație pentru armată, ele servă pentru a forma corpul grănicierilor.

Art. IV. Legea recrutării determină casurile de scuti.

Art. V. Efectivul armatei permanentă este in complectă saă restrînsă, ea trece de la cea d'ânteu la cea de a doua stare prin congedierea ómenilor carii constitue reserva sa. Oamenii congediași vor fi dintre aceia carii vor fi servit 4 ani sub steaguri.

CAPITOLŪ II.

Armata permanentă.

Art. VI. In capul armatei se așă Domnitorul. El este incongiurat de casa sa militară.

Ministrul de Resbel este intermediatorul Domnitorului pentru comenduirea și administrarea armatei.

Art. VII. Stată-majorul-general se compune de generali de divisie și de generali de brigadă. Aceste două clase de generali suntu destinate a comenda fracțiile cele mari ale armatei, adecă:

Corpurile de armată, divisi și brigade.

Art. VIII. Corpurile de Stat-major se compun de ofșeri de la gradul de Colonel pînă la acel de Capitan inclusiv.

Stat-majorul general și Corpul de Stat-major constitue cadrul unitășilor celor mari al organizației brigadelor, divisiilor și Corpurilor de armată.

Cadrele lor vor fi dupe tabloul lit. A.

Art. IX. Trei generali de divisie cu delegași ai Ministrului asigura disciplina, instrucția și tot ce interesă puterea armată a șeri împărșită in trei mari divisi teritoriale.

Infanteria.

Trupe.

Art. X. Infanteria se compune de:

Regimente de linie.

Batalioane de vânători.

Companii de disciplină.

Companii de Veterinari.

Art. XI. Stat-majorul acestor Corpuri, precum și compoziția cadrelor unei companii, sunt cele prescrise în tabloul lit. B.

Art. XII. Fie-care regiment se compune de trei batalioane, batalionul este de 8 companii.

Art. XIII. Efectivul companiei în restrinsă este de 60 oameni până la 60 și în completă de la 120 până la 150 oameni.

Cavaleria.

Art. XIV. Cavaleria se compune de regimente de Lanceri și Vânători.

Art. XV. Unu regiment de cavalerie are șese escadrone avându efectivul unui escadron în restrinsă de 100 cai și 120 oameni, și completă de 164 cai și 192 oameni.

Art. XVI. Stat-majorul unui regiment de cavalerie, precum și cadrele unui escadron, sunt cele prescrise în tabloul lit. C.

Artileria.

Art. XVII. Artileria se compune:

1. De unu Stat-major particular.

2. De trupe de artilerie.

Art. XVIII. Stat-majorul particular al artileriei pentru dirigerea și administrația diferitelor stabilimente de artilerie se compune de ofițeri de la gradul de Colonel până la cel de Capitan inclusiv și de amployații militari, dupe cum se specifică în tabloul lit. D.

Art. XIX. Trupele de artilerie se compun din regimente și fie-care regiment format din baterii.

Art. XX. Cadrele regimentelor se vor întocmi conformă tabloului lit. E.

Art. XXI. Efectivul unei baterii va fi în restrinsă minimum de 100 soldați și în completă de 250.

Art. XXII. Se va atașa la trupele de artilerie unu division de Pontonieri de două companii.

Art. XXIII. Cadrele acestui division vor fi conformă tabloului lit. F.

Art. XXIV. Efectivul unei companii în restrinsă va fi minimum de 90 oameni și în completă de 150.

Art. XXV. Va mai cuprinde companii de Uvrieri.

Art. XXVI. Cadrele acestor companii vor fi conformă tabloului lit. H.

Art. XXVII. Efectivul unei companii în restrinsă va fi minimum de 29 și în completă de 40.

Art. XXVIII. Secțiuni de armurierii.

Cadrele acestor secțiuni vor fi conformă tabloului lit. I.

Art. XXIX. Efectivul secțiunii în restrinsă va fi minimum de 19 și în completă de 30.

Art. XXX. Escadrone de trenu.

Cadrele acestor escadrone vor fi conformă tabloului lit. G.

Art. XXXI. Efectivul unui escadron în restrîns va fi minimum de 60 ómeni și în complet de 100.

Geniú.

Art. XXXII. Geniul ca și artileria se compune de unú Stat-major și de trupe. Stat-majorul cu unú numérú de oficeri de la Coloneli pină la Căpitani inclusivú.

Art. XXXIII. Trupele de geniú se compunú de unú regiment de 2 bataliÓne, fie care batalion de 8 companii cu material și trenú trebuinciosú.

Art. XXXIV. Efectivul atát în restrînsú cât și în complet este de la 80—100 ómeni.

Art. XXXV. Stat-majorul acestui corpú, precum și compoziția cadrelor unei companii, sunt cele prescrite în tabloul lit. J.

Flotila.

Art. XXXVI. Flotila se compune de:

Unú Stat-major și companii de mariuari și vase trebuinciose.

Art. XXXVII. Stat-majorul acestui corpú se determină în tabloul lit. N.

Jandarmeria.

Art. XXXVIII. Jandarmeria se compune de:

EscadrÓne cālári și

Companii pedestre.

Art. XXXIX. Cadrele acestora vor fi ficsate dupe tabloul lit. K.

Art. XL. Jandarmii se recrutédă de preferință din armata permanentă dintre ómenii cei mai cu bune purtări, și cari vor fi avénd cel puținú 3 ani de serviciú, termenul de serviciú în jandarmeria va fi de 10 ani, însă gradele inferiÓre vor avea solda îndoită, și dupe termenul serviciului vor fi scutiți a lua parte la orí ce îndatorire de invit militarii în timpul normal.

Trupele de administrație.

Art. XLI. Trupele de administrație se compunú de secțiunú de meseriași și de infirmieri, se adaogă acestor trupe trenú, coprinđénd escadrÓnele cu furgÓnele și caii trebuincioși.

Art. XLII. Cadrele se ficsédă prin tabloul lit. L.

Stat-major de piață.

Art. XLIII. Stat-majorul de piață va fi în Bucuresci cu tot personalul trebuinciosú.

Art. XLIV. Cadrele se ficséză dupe tabloul lit. A.

Intendența.

Art. XLV. Intendența se compune de intendenți-inspectorí, de sub-intendenți de clase 1 și a 2-a și de adjuncți de la 2 clase, în proporție cu efectivul armatei permanente și a milițiilor, conformú tabloului lit. A.

Serviciu sanitar.

Art. XLVI. Acestu serviciu cuprinde numarul trebuincios de medici de diferite clase, farmacisti si veterinari, pentru spitalele centrale conformu tabloului lit. M.

Corpulu oficerilor de administratie

Art. XLVII. Acestu corp cuprinde numarul trebuincios de oficeri principali, oficeri de administratie de trei clase pentru serviciurile spitalelor, imbracamintei, campamentulu si subsistentei conformu tabloului lit. L.

Reserva.

Art. XLVIII. Pentru comandarea si administrarea rezervei se va intocmi in fie-care districtu unu cadru de depositu, conformu tabloului lit. P.

CAPITOLUL III.*Miliții.*

Art. XLIX. Milițiile se compun de grăniceri și dorobanți.

Art. L. Grănicerii se ia de Comunele mărginașe, urbane și rurale.

Art. LI. Termenul de serviciu al grănicerilor este același ca și în armată, adică de 6 ani.

Art. LII. Dorobanții se compun din toți tinerii de la vârsta de 20—26 ani pe care soțul nu și-a hotărât a servi în armata permanentă.

Serviciul în miliție este de 6 ani, din care două ani în serviciu activ și patru în rezervă.

În timpul normalu Statul are dreptate a chema numai o parte din miliție.

Art. LIII. Dorobanții formează atâtea escadrone și batalioane câte sunt districte. Staturile-maiore ale escadronele și batalionelor și residerea la capitala districtului. Vor face parte din dorobanții călări acei din tineri cu mijloce de a avea și întreține caii.

În casu cându în contingentulu anualu nu se voru găsi indestui tineri cu mijloce de a întreține caii, comunele vor contribui la cumpărarea acestora.

Acei din dorobanții cari se voru îndatori a se echipa cu mijlocele lor, li se voru scuti termenul serviciului pe jumătate.

Art. LIV. Dorobanții cu reserva lor se esersază celu puținu la două septemăni odată, Duminica, în comunele lor, și se concentredă pentru manevre odată pe an, în termen de o lună, afară de casu estraordinare.

Art. LV. Batalioanele și escadronele se compun de atâtea companii și plutone, câte sunt subprefecturile fie-căruia district.

Art. LVI. Statulu-maior al grănicerilor precum și al dorobanților se compune de:

Colonel,

L. Colonel,

Adjutanți locotenenți.

Acești oficeri pentru cavalerie și alți atâtea pentru infanterie, constituie serviciul de inspecție al milițiilor cu rezidența pe lângă comandamentele militare.

Art. LVII. Cadrele batalionelor și escadronele sunt dupe tabloulit. O.

Dispoziții generale.

Art. LVIII. În casuri extraordinare Guvernul poate chema sub arme în puterea unei ordonanțe Domnești și ómenii de la vârsta de 17—20 și 26—50 ani.

Art. LIX. Împărțiți în trei clase și anume:

1-a Clasă de la vârsta de 26—32 ani.

2-a Clasă de la vârsta de 32—40 ani.

3-a Clasă de la 17—20 și de la 40—50 ani.

Nu va putea însă procedea la acesta de cât treptat și anume începând cu I-a clasă, și așa mai înainte după trebuință.

Art. LX. În casu de concentrări, regimentele de milițiă și clasele adunate formedă brigade cu regimentele din armata permanentă.

Art. LXI. Unu regimentu de administrațiă va regula deprinderea lor la exercițiul armelor, și elu va desvolta aceste principii după trebuință.

Imbrăcăminte.

Art. LXII. Imbrăcăminte, echipamentul și armătura milițiilor este a Statului. Caii dorobanșilor sunt proprietatea lor, sau a comunelor din care facu parte.

Iar ómenii preveduți prin Art. LVIII în timpu de concentrări primescu din magaziele și arsenalele Statului armătura.

Deposite și magazii.

Art. LXIII. Ficsarea numerului și a localităților unde se vor aședa depozitele de arme ale ómenilor, prevedute la Art. XVIII, se vor face de Guvernú.

Dispozițiuni transitorii.

Art. LXIV. Pentru motive locali Statulú poate pe unu timpu determinatú a corda la una sau mai multe comune din Basarabia dreptul ca, în locu de a contriibi prin dare de ómeni contingentului armatú și a milițiilorú, să plătescu prima în bani, cu cari apoi Guvernulú va constitui graniceri permanenși și jandarmi în acele localități.

LEGE

(In P. St. decret. 5 decem. 1864; prom. 9 Decem. 1864).

Pentru organizarea serviciului Agenșilor însarcinași cu aședarea Contribușionilor Directe(1).

CAPŪ I.

Despre Aginșii însarcinași cu constatarea materiei imposabile și aședarea contribușionilor directe, și despre atribușionile lor.

Art. I. Administrarea serviciului și a agenșilor însarcinași cu constatarea

(1) Acestă lege, promulgatá prin Monitorulú No. 275 din 1864. o publicám așa precum s'á rectificat prin Monitorulú No. 278 din 12 Decembrie 1864.

materiei imposabile și cu aședarea Contribuțiunilor Directe, este de atributul unei direcțiuni Centrale atașată la Ministerul Financelor.

Directorul acestui serviciu este responsabil către Ministerul Financelor pentru lucrările administrației sale.

Art. II. Inspectarea și instruirea agenților de prin districte și ocóle, însărcinați cu constatarea materiei imposabile, se îndeplinesce de către controlorii generali atașați la Direcțiunea Centrale a serviciului Contribuțiunilor Directe.

Acești agenți principali concură în parte la îndeplinirea operațiunilor din intra și din afară sub imediata dirijare a Directorului Contribuțiilor Directe. Ei sunt responsabili pentru toate operațiunile lor și pentru regulata conducere a lucrărilor cu care sunt însărcinați controlorii și sub-controlorii din circumscripțiunea districtelor date în inspecțiunea fie-cărui controlor general.

Art. III. Supraveghierea și impulsivitatea efectuării lucrărilor ce compoartă serviciul constatărilor și al aședării Contribuțiunilor Directe, prin districte și ocóle, este de atributul Prefectului și Sub-prefectului. Ei sunt responsabili către Ministerul Financelor pentru toate lucrările de această natură ce se vor opera în circumscripția fie-cărui.

Art. IV. Lucrările menționate la Articolele precedente, se 'ndeplinesc de către agenți speciali, controlori instituți ad-hoc pentru acestu serviciu și atașați pe lângă Prefecturile districtelor și Sub-prefecturile de ocóle. Ei sunt responsabili către Directorele Centrale al Contribuțiunilor Directe de la Ministerul Financelor.

Art. V. Autoritățile comunale, concurgu cu agenții Contribuțiunilor Directe la toate operațiunile serviciului de constatarea materiei imposabile.

Art. VI. Prin orașe, Consiliurile comunale, vor fi reprezentate în operațiunile de constatare de către delegați speciali aleși la fie-care doi ani de către alegătorii comunali, câte 2 de fie-care suburbie, iar prin orașele mai puțin populate, câte 2 de fie-care despărțire.

Art. VII. Operațiunile serviciului de constatare de prin orașele pe unde n'ar exista încă controlorii, se 'ndeplinesc de către percepătorii locali cu imediatul concursu al controlorului de districtu său de ocol, pină când se vor putea institui și pe acolo controlorii speciali.

Art. VIII. Îndatoririle Direcțiunei centrale a Contribuțiilor Directe, ale Controlorilor generali, ale Prefecților, Sub-prefecților și ale fie-cărui aginte de constatare, precum asemenea și modul alegerii delegaților comunali, se vor prevedea în detaliu prin regulamentul ce se va întocmi pentru aplicarea acestei legi.

CAPŪ II.

Despre titlurile Agenților de constatare, clasificarea lor și autoritatea de care depind.

Art. IX. Agenții instituți prin legea budgetului lucrărilor pe anul 1864, pentru serviciul exterior al Contribuțiunilor Directe, iaă denumirea de controlori fiscali.

Art. X. Controlorii Contribuțiunilor Directe depind de direcțiunea centrală de la Ministerul Financelor.

Art. XI. Controlorii fiscali sunt de 4 grade și anume;

1. Controlor general.
2. Controlor de districte.
3. Controlor de orașe și
4. Sub-controlor de plași.

Art. XIII. Controlorii de districte și de orașe se repărțesc în 5 clase, după importanța localităților unde residesc și a încrărilor ce au a îndeplini.

Art. XII. Pe lângă controlorii de la districtele și orașele mai populate sunt atașate ajutóre de diferite clase în proporție cu acelea din care facú parte acei controlori.

Art. XIV. Personalul Direcției centrale și controlorii de diferite grade, se vor prevedea și regula pe fie-care anú prin budgétul Ministrului Financelor.

CAPŪ III.

Despre descentralisarea lucrărilor de constatare, despre menirea controlorilor de districte și sub-controlorilor și atribuțiunile cu care vor fi însărcinați.

Art. XV. Lucrările relative la constatarea mișcării contribuabililor și a materiei imposabile, staturii trimestriale de prefaceri sau matricule suplementarii care pînă acum, din lipsa agenților special instițuți prin legea budgétului 1864, se centralisau la Ministrul Financelor spre a se cerceta și autorisa de către Direcția Contribuțiunilor Directe, se vor pune treptatú în sarcina controlorilor ú de districte.

Art. XVI. Controlorii de districte care vor proba prin lucrările lor că însușescú toate cunoștințele speciale despre mecanismul aședării Contribuțiunilor Directe, și că și îndeplinescú datoriile serviciului cu esactitate și la termenile ficsate de legile financiare și reglementele ad-hoc, vor dobândi titlul de Directore districtual ai serviciului contribuțiunilor directe, în urma cărnia vor fi însărcinați cu îndeplinirea lucrărilor prevăzute la Art. precedentú.

Art. XVII. Sub-controlorii de plăși se vor putea numi după unú stagiú de unú anú, controlori de clasa V, îndată ce prin regularitatea lucrărilor lor, vorú proba că potú conduce serviciul de constatare localú în deplină esactitate și conformú cu dispozițiunile condiceii Contribuțiunilor Directe.

Dupé dobândirea acestui titlu, ei vor semna înșile toate lucrările de constatare, și vor corresponda directú cu Șeful serviciului constatărilor din acellú districtú.

Ei suntu și rămânú responsabili către acestú Șefú pentru regulata conducere a însărcinărilor lor, și pentru îndeplinirea cu esactitate a tuturor operațiunilor de constatare din comunele plăși unde funcționesú.

Art. XVIII. După ce operațiunile vor trece în sarcina Directorului contribuțiilor directe de districte, ordonanțarea încercărilor la venituri pentru contribuabilii prevăzuți prin rolurile anuale și trimestriale, descărcarea contribuțiilor celor ce se vor scádea și restituirea sumelor convenite vre unor contribuabili pentru dările respunse mai mult care se operéză acum prin Direcțiunea Comptabilității generale, se vor efectua atunci de către Prefectul fie-cărnia district sub visa și respunderea Directorului Contribuțiilor Directe local, asupra creditelor ce i se va deschide ad-hoc de către Ministerul Financelor.

Art. XIX. În urma aședământului de mai susú, rezultatul cercetărilor ce se vor face de către agenții însărcinați cu constatărele asupra reclamațiunilor ce s'ar ivi din partea contribuabililor, se va supune de către Directorul Contribuțiilor Directe al districtului la chibsnirea și hotărirea Comitetului permanente al Consiliului județianú.

Art. XX. Matriculele generale și suplimentare coprinđitóre despre bazele aședării contribuțiilor directe, se vor forma de către agenții de constatare, în unire cu Consiliurile comunale, în urma revisiunelor anuale și trimestriale și se vor investi cu subsemnăturile lor. Rolurile contribuțiunilor directe se vor con-

fecționa dupe aceste matricile de către Directorele serviciului districtual, și se vor supune sub visa sa la verificarea și întărirea Prefectului; în urmă, rolurile se vor publica în resumat la începutul fie-cărui an de către Consiliurile comunale, dându-se apoi în primirea agenților însărcinați cu perceperea dărilor, spre a se încărca cu dănsle și a le pune în lucrare.

Art. XXI. Un regulament special va determina în amănunt:

1. Atribuțiunile Directorilor districtuali de contribuțiuni, și procedura ce urmează a face pentru executarea operațiunilor prescrise de acestu capitolu.

2. Dispozițiunile relative la modul cercetării și hotărîrei reclamațiunilor ce s'ar ivi din partea contribuabililor.

Pînă atuncî însă serviciul constatărilor se va îndeplini dupe dispozițiile prevădute la Capitolele I, II, IV, V, VI și VII din legea de față, și în asemănare cu regulele prescrise de condica contribuțiunilor directe.

CAPŪ IV.

Despre admisibilitatea agenților de constatare.

Art. XXII. În cursu de unu anu de la promulgarea legii de față, pînă când adică se vor putea forma agenți speciali pentru serviciul constatărilor, condițiunile de admisibilitate a persónelor ce se vor numi în asemenea posturi vor fi cele următoare:

1. A fi Românū saū naturalizat.

2. A avea etate de 24 ani.

3. A avea o scriere curată și ortografică.

4. A cunoște regulele de Aritmetică.

5. A fi servit în posturi financiare saū administrative.

6. A nu fi fost depărtat din posturile ce aū ocupat pentru neglijență, nemoralitate, abuzuri și alte abateri.

Art. XXIII. Dupe expirarea termenului prevăduț la articolele precedente, nimenea nu se va admite în posturile de agenți de constatare, de cât dupe ce vor fi trecut prin rangurile surnumerarilor și vor fi îndeplinit obligațiunile puse asupra acestora.

Art. XXIV. Spre acestu sfărșitu se va institui de îndată unu corpū de surnumerarii pentru pregătirea și formarea lor la posturile de agenți de constatare.

Art. XXV. Numerulu surnumerarilor va fi pînă la 10 pe lingă Direcțiunea Centrală a serviciului contribuțiilor directe de la Ministeriul Financelor, și pînă la 2 pe lingă fie-care controlor de districtu și de orașu.

Art. XXVI. Durata surnumerariatulu va fi pînă la unu anu onorifică.

CAPŪ V.

Despre admisibilitatea surnumerarilor.

Art. XXVII. Spre a putea fi admiși în calitate de surnumerari aceia caril vor dori a îmbrățișa specialitatea serviciulu contribuțiilor directe, vor trebni să justifice:

1. Că este Românū saū naturalizat.

2. Că are etatea de 21 ani minimum.

3. Că a absolvat cu succesu și bună conduită clasele gimnasiale.

4. Că are o scriere frumoasă și cităță.

Art. XXVIII. La casu când dupe apelurile ce se vor face prin organele publicității nu se vor presenta în unele localități persóne care se însușescă condițiunile de mai sus, atuncî se vor putea primi în calitate de surnumerarii și

aceia carli vor fi absolvat clasele primare și vor justifica că au avut o bună conduită.

CAPŪ VI.

Despre înaintarea agenților de constatare.

Art. XXIX. Dupe unŷ serviciŷ gratuit de unŷ anŷ, surnumerarii admiși în condițiunile de mai sus, vor fi chemați de dreptŷ, dupe alegerea Ministrului la vacanții, în posturile de sub-controlori.

Art. XXX. Subcontrolorii și adjutorele controlorilor de clasa II și a III au dreptul de înaintare la posturile de controlori clasa III și IV.

Art. XXXI. Controlorii de clasa III, și IV, adjutorele Controlorilor de clasa I, și perceptorii de o clasă ecuivalentă se vor înainta la posturile de Controlor clasa II.

Art. XXXII. Controlorii de clasa II, și perceptorii de aceeași clasă, se vor înainta la posturile de Controlor clasa I.

Art. XXXIII. Controlorii de clasa I, se vor putea chema la posturile de Șefŷ de Birou în direcțiunea Centrală a Contribuțiunilor Directe în urma unui concursŷ cu cei lați impiegați imediat inferiori din Direcțiune.

Art. XXXIV. Șefii de Birouri din cancelaria Direcțiunei Centrale se vor înainta la posturi de Controlori generali.

Art. XXXV. Controlorii generali se vor chema la vacanță, și dupe alegerea Ministrului la ocuparea posturilor de Șefŷ de Secțiune.

Art. XXXVI. Șefii de secțiune se vor înainta la posturi de Directore Central al serviciului Contribuțiunilor Directe.

Art. XXXVII. Înaintarea de la unŷ gradŷ la altul se va face la vacanții în favorul Agenților de constatare, care vor avea 2 ani de serviciŷ, în posturile imediat inferioare ale serviciului Contribuțiunilor Directe.

Art. XXXVIII. Surnumerarii, care se vor fi deosebit prin zelŷ și activitate și care vor însuși cunoștințele cerute, potŷ fi numiți la vacanții în posturile de gradul prevăduț la Art. 29 mai înainte chiar de împlinirea stagiului de surnumerariŷ.

Ei vor fi asemenea însărcinați a ocupa provisoriu posturile agenților suspendați sau a acelea ce vor fi rămasŷ vacante pînă la numirea celor în drept, bucurându-se în acestŷ intervalŷ de jumătate din retribuțiunea acelor posturi.

Art. XXXIX. Toți agenții de constatare, prevăduți mai sus, vor fi supuși, înainte intrării lor în lucrarea funcțiunei ce li se va încredința, la prestațiunea jurămentuului prescriș de lege.

CAPŪ VII.

Despre penalitatea Agenților abātuți.

Art. XL. Pentru neregularitățile sêvêrșite în lucrări, abateri de la datoriile prescise de legile și regulamentele în vigore, abuzuri și altele asemenea, comșe de Agenții de constatare în esercițiul funcțiunei lor, vor fi supuși la penalitățile următoare:

1. Observațiuni pentru simple neregularități.
2. Muștrări pentru neregularități mai importante și simple abateri.
3. Reținerea unei părți din retribuțiune în folosul fondului pensiunilor, pentru abateri, neregularități mai grave și absințe repetate.
4. Supunerea la plata cheltuielilor ce se vor face pentru constatarea neregularităților și îndeplinirea lucrărilor înapoiate.
5. Degradarea la o clasă imediat inferioară și reținerea diferenței ce va mij-

loci la retribuțiune, pentru neglijență, incapacitate, abateri de la datorii și însubordonanță.

6. Suspendarea din funcțiune de la 1 lună pînă la 3, pentru abateri, recidive sau procedări păgubitoare fiscului ori contribuabililor.

7. Revocațiunea Agentului pentru continue neregularități, incapacitate absolută, rea credință, abuzuri dovedite.

În cele două cazuri prevădute în § precedente, agentul culpabil se va da și în judecată.

Art. XLI. Penalitățile de mai sus se vor aplica gradat, potrivit cu abaterile comise, și se vor înscrie în registrul de note ce se va pastra în Direcțiunea Centrală.

Art. XLII. Aplicarea penalităților prevădute la § 3, 4, 5, 6, 7, se vor face în urma unui ordin al Ministerului de Finance, bazat pe referatul Directorului Central sau al Inspectorului de Finance respectiv.

Art. XLIII. Agenții cari vor fi fost supuși la penalitățile prevădute la § 3, 4, 5, 6, vor fi înapoiași de la dreptul de înaintare, de la 3 luni pînă la unu an, de la data de când se va fi ivit vacantă.

Art. XLIV. Dispozițiunile legii de față se vor pune în lucrare duple o lună de la promulgarea ei.

REGULAMENTU

Pentru serviciul Agenților de constatare.

(Decret. 14 Decem. 1864, prom. 16 Decem. 1864).

TITLUL I.

Despre atribuțiunile Directorului Central al serviciului Contribuțiilor Directe.

Art. I. Directorele centrală administră serviciul Contribuțiilor Directe, sub autoritatea Ministrului Financelor, în asemănare cu dispozițiile legilor financiale și a regulamentelor în vigoare, cu concursul șefilor de Secțiuni, atașați la Direcțiune, și cu personalul dependente.

Spre acestu scop, el îndeplinesce operațiunile următoare:

1. Dirige lucrările Agenților din întru și din afară, și ia dispozițiunile necesarii pentru esacta aplicare a legilor și regulamentelor ad-hoc, d'a dreptul prin Prefecți, și prin concursul controlorilor generali, dependenți de Direcțiune.

2. Presintă la confirmarea Ministrului personalul Agenților serviciului Contribuțiilor Directe, și ține unu registru special pentru totu personalul, în care înscrie notele fie-caruia agente și constată modulul cumu își îndeplinesce datoriile serviciului.

3. Referă Ministrului toate casurile excepționale, neprevădute de legi sau regulamente ce aru întâmpina în administrarea serviciului, propune mijlocele de îmbunătățire sau dispozițiunile ce ar crede de trebuință a se lua, și solicită deslegare de urmare.

4. Supune la aprobarea și semnătura Ministrului:

a). Tote lucrările ce aru conține o nouă dispozițiune neprevădută de legi și regulamente.

b). Notele ce se adresază la diferite Ministere.

c). Ordinile care aru da locu la o împlinire, o descărcare, o restituire de con-

tribuțiunii, sau ar conține aplicarea ver unei penalități asupra agenților dependenți, sau în fine destituirea.

5. Pregătește proiectele de legi, de reglemente și de bugetul privitoare la serviciul Contribuțiunilor Directe.

6. Pregătește instrucțiunile necesarii și le transmite Agenților, întru aceea ce îl privesc, pentru operațiunile următoare:

a). Recensimentul generală anual și constatarea materiei imposabile și a elementelor contributive.

b). Modul repărțirii și alu eşiesării Contribuțiunilor Directe.

c). Confecționarea matriculelor și rolurilor anuale și trimestriale.

d). Modulă cercetării și alu verificării reclamațiuniloră priimate de la contribuabili.

e). Descărcarea materiei și a contribuabililor greșit impuși.

f). Încheerea tablourilor de venituri, descărcării și restituiri.

g). În fine, administră toate lucrările relative la serviciul generală al Contribuțiunilor Directe, și correspundză d'a dreptulă cu autoritățile dependente de Minister.

TITLUL II

Despre atribuțiunile Controlorilor generală.

Art. 2. Serviciul controlorilor generală, se împarte în serviciulă din întru, și în serviciulă din afară.

Serviciulă din întru.

Art. 3. Controlorii generală, suntă datoră, în timpulă șederii loră în capitală, a veni în toate zilele de serviciulă la direcțiunea Centrală, și a conlucra cu șefii secțiunilor, sub dirijarea Directorelui de serviciulă, la toate operațiunile ce trebuințele serviciulă vor reclama din partele.

Serviciulă din afară.

Art. 4. În afară, Controlorii generală au misiunea a îndeplini operațiunile următoare:

1. A inspecta pe toți agenții de constatare, din districte și ocóle, asupra modulu cum își îndeplinesc îndatoririle puse asupra.

2. A se încredința dacă se observă cu esactitate dispozițiunile legiloră de impozit, regulamenteloră de aplicare și instrucțiunile ad-hoc.

3. A cerceta dacă constatarea materiei imposabile și a elementelor contributive, repărțirea și aședarea impozitelor directe, și cercetarea reclamațiuniloră, se face cu totă regularitatea și la termenele hotărâte de legi și regulamente.

4. A observa dacă Biuroulă agenților de constatare, arhivă, registrele, matriculele generale și suplimentarii, tablourile anuale și staturile trimestriale, sunt ținute în bună regulă.

5. A examina, dacă surnumerarii, atașați pe lingă Controlorii de districte și orașe, însușescă calități și condițiunile cerute, și dacă stăruescă în lucrările serviciulă.

6. A inspecta la fața loculu, dacă revisiunile generale ce suntă datoră a face pe fie-care ană, agioții din districte, s'au îndeplinit cu ceruta regularitate și conformă dispozițiilor condicei Contribuțiilor Directe.

7. A concura la trebuință cu agenții de constatare, pentru îndeplinirea lu-

crărilor ce vor fi rămasă înapoi, sau care vor fi cerute cu grabă de către Direcțiunea Centrală.

8. A instrui pe agenții de constatare și a desvolta cunoștințele lor, atât sub punctul de vedere teoretic, cât și sub acela practic al serviciului.

9. A refera Directorei Centrală rezultatul constatat în inspecțiunile făcute, și neajunsurile sau anevoințele ce ar încerca serviciul din afară al agenților de constatare.

10. A propune mijlocele ce li se vor părea mai nemerite sau mai practice, pentru curmarea acelor neajunsuri și îndreptarea lucrărilor serviciului, fără a putea din nainte impune Agenților din districte vre o dispozițiune ce n'ar fi autorisată de către Directorele Centrală al serviciului.

Art. 5. Ori-ce revedere de natura arătată mai sus, se va face în baza unui ordine emanat de la Directorele Centrală al serviciului, care va indica localitățile, timpul și lucrările principale, asupra cărora urmează de preferență a se întinde verificațiile și operațiunile Controlorilor generali.

Art. 6. Instrucțiuni speciale vor precisa în amănunt, modul cum să a proceda Controlorii generali, în inspecțiunile lor și operațiunile ce vor trebui a esamina.

TITLUL III.

Despre atribuțiunile Prefecților și Sub-prefecților.

Art. 7. Prefecții în districte și fie-care Sub-prefect în circumscripția plășei sale, supraveghează și ia inițiativa la toate lucrările serviciului constatărilor, spre care scop, ei au îndatoririle următoare:

1). A da impulsie la toți Agenții însărcinați cu serviciul Contribuțiunilor Directe, ca fie-care să și îndeplinească la timp și cu ceruta regularitate însărcinările lor.

2). A observa de aproape și a înlesni aplicarea legilor și regulamentelor financiare.

3). A veghea la esacta repărțire și aședare a Contribuțiunilor Directe.

4). A primi reclamațiunile contribuabililor pentru sau contra aședării lor la dare; a le transmite de la Prefectură în cercetarea controlorilor de orașe, sau Sub-prefecților de ocle; iar de la sub-prefectură la Consiliile comunale spre a proceda la cercetările convenite, cu concursul sub-controlorilor, al Consiliilor comunale, sau delegaților lor, ori al arbitrilor chemați de legi.

5). A stărua ca fie care contribuabil, să și dobândescă îndestularea în asemănare cu dispozițiile legilor, și regulamentelor financiare, prin calea formalităților aședate.

6). A îngriji ca agenții de constatare, să nu se abată de la datoriile lor, și să se ocupe în fie-care trimestru a descoperi materia, și pe contribuabilii neimpuși la dare, și a regula înscrierea lor în matriculile și rolurile ce vor confecționa la termenile hotărâte,

7). A espedia sub semnătura D-lor și contra semnătura Controlorului, sau Sub-controlorului local toate lucrările relative la serviciul constatărilor și al agenților instituți adhoc.

8). A certifica și a investi cu legalizarea D-lor, rolurile anuale și trimestriale confecționate de agenții de constatare.

9). A îndatora (Prefecți) pe Controlorele districtului, să concure cu percepătorii din orașul de reședință districtual, (pe unde nu sunt Controlori) la îndeplinirea operațiunilor de constatare și a merge pe la plasele unde Sub-controlorii vor fi înapoiși în lucrări, ca să și eșecute la îndeplinirea lor, luându și densul o parte activă pentru grabnica lor terminare.

10). A observa ca biuroul și arhiva Controlorilor, să fie ținute în bună regulă, spre a nu se da ocaziune de amănări, în expedierea lucrărilor, și a veghia ca surnumerarii, ce se vor admite pe lângă Controlorul Districtului, să îndeplinescă cu esactitate îndatoririle lor, întrebuițând timpul în folosul serviciului.

TITLUL IV.

Despre îndatoririle Consiliilor Comunale și ale delegaților de suburbii sau despărțiri.

Art. 8. Primarii și în lipsă, adjutórele lor, prin comunele rurale și prin tégurii, sunt datorii a lua parte la tóte lucrările de constatare, împreună cu agenții fiscali însărcinați ad-hoc.

Art. 9. Prin orașele din District, și prin cele de reședință districtuală, Consiliurile Comunale, sunt reprezentate în lucrările de constatare, prin delegații aleși pentru fie care despărțire, sau pentru fie care suburbie, în localitățile mai populate.

Art. 10. Atribuțiunile lor se mărginesc numai în operațiunile privitoare la contribuabili și la proprietăți imobile, de óre ce pentru patentabili există un delegat special, prevădút de legea patentelor.

Prin comunele rurale, primarii sau adjutórele lor, iaú parte la constatarea tutur contribuabililor, patentabililor și proprietăților supuse la contribuțiunii directe, neasistând în acele localități delegații speciali pentru patentabili.

Art. 11. Îndatoririle primarilor, sau adjutórcilor ori delegaților aleși ad-hoc, prin comunele urbane, sunt cele următóre:

1. A lua parte împreună cu agenții fiscali, la facerea recensementelor anuale, la evaluarea venitului proprietăților imobile, și la constatarea baselor dupe care se cuvine a fi impuși la dări, contribuabili de óri ce categorie, subscriind împreună cu agenții mai sus citați, matriculele ce se vor forma în virtutea constatărilor operate.

2. Îngrijescú, ca nici unú contribuabil, sau vre o proprietate din comună, care ar trebui să fie supusă la dare, să nu rămâie neînscrisă în matriculă, fie din cele ce s'ar fi scăpat din vedere, la recensimént, fie din cele ce au fost apérate de legi pe unú termenú mărginit, și va fi expirat acel termenú, fie pentru contribuabili așezați din nou în comună.

3. Cercetédă împreună cu controlorul respectiv reclamațiunile contribuabililor, care ar cere vr'o scădere, sau reducere la contribuțiunii, și constată bazele dupe care urmédă a se regula apérarea sau reducere ce ar merita.

4. Incunosciintédă controlorului respectiv pe fie care trimestru atât casurile prevădute la §. 2. și 3 de mai sus cât și strămutările urmate între contribuabili patentabili sau în titlurile de stăpínire a vre unor proprietăți imobile, spre a veni în comună (prin orașe și tégurii) ca să procedede împreună la constatarea și regularea acelor casuri.

5. Prin comunele rurale, primarii de o dată cu încunorciințările prevădute mai sus, trimetú Sub-controlorilor de plăși, și certificate încheiate pe a lor respundere pentru constatarea unor asemenea casuri.

6. Publică în bisericile comunei, resumatul rolurilor, alesú la începutul fiecărui anú; și óri ce alte încunosciințări, se vor adresa contribuabililor din partea autorităților finaciare, și constată la finele rolurilor, data publicării espusului resumat.

Art. 12. Tóte atribuțiunile de mai sus, în cât privesce pe patentabili de prin orașe, se îndeplinescú de către delegații aleși ad-hoc,

TITLUL V.

Despre durata serviciului delegaților comunali de prin orașe și despre modul alegerii lor.

Art. 13. Serviciul delegaților mai sus menționați este onorific.

Art. 14. Exercițiul funcțiunii lor, va dura 2 ani.

Art. 15. Alegerea delegaților comunali de prin orașe, se va face în modul următor:

1. Consiliul Comunal la expirarea termenului mandatului delegaților aleși, convocă în cele d'antêiu zile ale lunii Aprilie, în fie-care sub-urbie sau despărțire, pe toți alegătorii comunali domiciliați în acea localitate.

2. La alegere, urmădă a se afla de față:

a). Un membru al Consiliului Comunal.

b). Un Aginte al fiseului.

c). Un aginte polițienesc, pentru îndeplinirea ordinelor președintelui, colegiului electoral.

3. Biroul electoral, se compune din membrul Consiliului Comunal, ca președinte, de agintele fiseului și de 2 secretari numiți de președinte dintre alegători.

4. Votarea se face pe bilete scrise de alegători, sau de aceia în care vor avea încredere la casurile când vre un alegător n'ar sci să scrie.

5. Alegerea se face cu majoritatea voturilor alegătorilor prezenți.

6. Alegerea nu se va putea efectua de cât cel puțin cu jumătate din tot numărul alegătorilor, și numai atunci când se vor fi primit dovești, că au fost încunoscințați toți alegătorii aflați prezenți în Comună, și cu toate acestea nu vor fi venit toți în ziua de alegere.

7. Constatarea voturilor se va face prin procesul verbal scris de membrii biroului.

8. Aleși, se confirmă de către Prefecți, dupe recomandatiunea Primarului Comunei.

TITLUL VI.

Despre atribuțiunile Controlorilor de districte.

Art. 16. Actualele atribuțiuni ale Controlorilor de districte, se întemeiază pe dispozițiunile condiceii Contribuțiunilor Directe, ele consistă în următoarele operațiuni:

1. A pregăti toate lucrările ce se vor primi la Prefectură în materii de constatare, cu concursul copiștilor Prefecturii și a le supune cu prealabila loră contrasemnătura, la subscrierea prefectului, sau în lipsă'i la semnătura Directorului Prefecturii.

2. A dirija și a inspecta toate lucrările relative la aședarea Contribuțiunilor Directe din copriusul districtului.

3. A concura la facerea recensementelor generale, și la confecționarea rolurilor anuale, cu ajutorul Agenșilor de ocóle.

4. A complini cu concursul Agenșilor citați la § 3 formulele de patentă, și a controla avertismentele pentru catimea dărilor cu care contribuabili sunt aședat priu roluri, care trebuie a fi pregătite de Perceptori și casierii particulari și împărțite Contribuabililor la începutul fie căruia an.

5. A transmite casierului general al districtului, rolurile contribuțiunilor directe, din preună cu formulele de patente pregătite și aședate pe comune și ocóle, pentru ca acest șef de serviciu, la rândul său, să le distribuie perceptori-

lor de prin orașe și casierilor particulari, și acestia din urmă, perceptoriilor din arondismentul lor, după ce mai întâi se vor fi încărcat prin scripturi cu totalul rolurilor.

6. A da cursul reclamațiilor ce se vor adresa Prefecturilor, în materie de constatare, și a le transmite agenților competenți, spre a proceda la cercetările cuvenite.

7. A da cursul tuturilor ordinelor, referatelor și comunicărilor primite de la diferite autorități în materie de constatare, conform cu dispozițiile prescrise de condica contribuțiilor directe.

8. A libera certificate (extracte de roluri) de cătimea dărilor la care sunt înscrise contribuabilii ce ar face asemenea cereri.

9. A aduna la începutul fiecărui trimestru de la sub-controlorii de ocóle și de la controlorii de orașe, sau de la perceptorii (pe unde nu sunt controlorii de orașe), staturile de prefaceri urmate între contribuabilii, patentabili și proprietarii imobile, și tablourile nominale de patentabili și contribuabili ambulanți, pe fiecare trimestru.

10. A cerceta acele tablouri și staturile, a le reuni și a le înainta prin Prefectură la direcția contrib. directe.

11. Până când toți agenții de constatare vor cunoaște pe deplin atribuțiile serviciului lor, controlarele districtuale va prevesti pe fiecare aginte dependente cu o lună, mai înainte, despre lucrările ce urmează a pregăti, și transmite la Prefectură la termenele hotărâte; precum:

„Statuturi de ordinea și de procedură pentru facerea reviziei generale.

„Statuturi nominale de prefacerile constatate

„Tablouri de constatări și altele.“

La casa de neurmare, va cere autorizarea Prefecturii ca să meargă în persoană la rezidența agentului întârziator cu plata cheltuielilor de transport și pe sepe de drum în sarcina aceluiași aginte, spre a fi executată în grabă îndeplinirea lucrărilor înapoiate.

12. A merge în persoană ca să cerceteze chiar la localitățile respective, și în prezența autorităților comunale sau a delegaților lor, cazurile de constatare, ce ar prezenta complicațiuni ori îndoieli asupra lucrărilor făcute de aginții dependinți.

13. A inspecta odată pe fiecare semestru biourile agenților de constatare și ale aginților de percepțiune din circumscripțiunea orașelor, spre a se încredința despre esactitatea conducerii lucrărilor de constatare, despre buna ținere a registrelor, matriculelor, rolurilor și a diferitelor documente ce le sunt date în păstrare și în fine, despre buna orânduială a biourii fiecărui, referând în urmă direcțiunii centrale, despre starea în care a găsit serviciul fiecărui aginte de constatare.

Verificarea perceptoriilor va consista în a se încredința dacă toate sumele cuprinse în matricele registrelor de chitanțe, sunt înscrise în roluri și pe acolo unde perceptorii sunt însărcinați și cu constatările, se vor inspecta asupra tuturilor lucrărilor de această natură.

Constatarea situațiunii în care se vor găsi biourile controlorilor și a sub-controlorilor dependenți și registrele perceptoriilor, se va face printr'un proces-verbal detaliat și subscris de agintele inspectate și de controlarele districtuale.

Acest proces-verbal, va trebui a se anexa la referatul ce se va trimite la Direcțiune.

Pentru transporturile prevădute la §§ 12 și 13. de mai sus, controlorii de districte vor avea dreptul la o despăgubire anuală, din casa fiscalului, care se va prevedea prin budgetul Statului, cu începere de la Ianuarie 1865.

14. A aplica în matriculele districtuale, prefacerile cuprinse în staturile tri-

mestriale, și a transmite autorisațiile convenite agenților inferiori, de la care a primit acele staturi.

15. A comunica casierilor generali, de odată cu transmiterea rolurilor și a patentelor, extracte parțiale pentru fie care ocol și despărțire financiară, după tablourile de resumatul rolurilor.

16. A ține registrele No. 24, 25 și 26 de resumatul tuturilor statelor de prefaceri autorizate pe fie-care trimestru.

17. A încheia tablouri trimestriale de constatarea venitului produs de la patentabil și contribuabilii ambulanți și tablouri anuale de constatarea definitivă a veniturilor contrib. directe.

18. A îngriji ca fie-care agente să fie aprovisionat la timp, cu imprimatele și registrele necesari pentru serviciul de constatare.

19. A merge odată pe fie-care semestru, și mai cu osebire înaintea reviziilor generale la tribunalul respectiv și la Municipalitatea de residență, spre a culege din registrele lor, toate sciințele relative la preschimbările urmate în titlurile proprietăților imobile (didite și nedidite) precum: Vânzări, donațiuni, mosteniri, clădiri, reclădiri și alte, care sunt de natură a modifica bazele așezării impozitelor, sau titlurile proprietăților și pe care agentele urmădește neapărat. a le avea în vedere în lucrările sale de constatare.

20. A comunica toate aceste sciințe agenților respectivi, spre a le recomanda la termenele convenite prin staturi, și a le servi la prefacerea matriculelor.

21. A forma și a trimite Direcțiunei centrale la fie-care semestru, foi individuale despre conduita și modul cum își îndeplinesc datorile fie-care agente.

22. A ține arhiva separată pentru lucrările de constatare, cu începere de la 1 Ianuarie 1865. A păstra și a ține în bună regulă matriculele și registrele de constatare.

23. A se ocupa cu osebită îngrijire de instruirea și regulata conducere a lucrărilor serviciului de constatare privitoare la controlorii, sub-controlorii sau perceptorii din orașele de residență, și din orașele și târgurile județului, precum și de inițierea surnumerarilor în toate lucrările de constatare, asemănat cu dispozițiile prevădute la art. 27 și 28 de mai jos.

24. A ține un registru de ordine, în care să înscrie regulat în fie-care și operațiile săvârșite în serviciul său.

Copii dupe acestui registru, se vor trimite prin Prefectură la Direcțiunea centrală la finele fie-căria lună, spre a putea judeca marșul lucrărilor serviciului și întrebuinșarea șilelor.

25. Biroul controlorilor de districte, va fi instalat în cancelaria Prefecturii, în același local cu raportorul statistic, cu care se va ajuta reciproc, la expedierea lucrărilor ce sunt atribuite fie-căria, îndeplinindu sarcinile unul altuia în cazul de lipsă motivată sau concedii acordate.

TITLUL VII.

Despre atribuțiile controlorilor de orașe sau ale perceptorilor însărcinați cu lucrările de constatare, prin localitățile unde nu există controlori.

Art. 17. Atribuțiunile agenților menționați în titlul de mai sus, sunt următoarele:

1. A face un recensimânt general, odată pe an împreună cu delegatul patentabililor și delegații comunali prin toate suburbiile desparțirii sale, spre a constata prefacerile ce se vor fi ivit între contribuabilii de diferite categorii.

2. A face constatări parțiale, pe fie-care trimestru, pentru casurile de adaosuri ce se vor fi descoperit.

3. A cănta și a descoperi însuși și cu concursul delegaților prevăduți de lege:

a). Proprietățile căror le va fi expirat termenul scutirei lor provisorii, spre a le așeza la impozitul fonciar.

b). Contribuabilii care au ajuns în stare de a fi impuși la ver'o dare și pe aceia care ar fi remasu neînscrisi în roluri, sau ar fi venit din alte comune; în fine, patentabilii care se vor fi stabilit din nou, care și vor fi întinsu comerțul ce esercită, sau care și au reinceputu negoțul dupe ver'o intrerupere óre-care.

4. A proceda la constatarea casurilor de scăderi, ce s'ar descoperi în revisiunile parțiale, în urmarea reclamațiunilor ce vor priimi sau dupe încunoscințările delegaților și d'a dreptul fără a adăsta reclamațiunile contribuabililor; însă tot d'auna cu concursul delegaților ad-hoc.

5. A încheia certificate de constatare pentru tóte casurile de prefaceri între imposabili.

6. A forma staturii nominale, pentru prefacerile constatate și a-le înainta la Prefectură împreună cu certificatele încheiate odată la finele fie-cărui trimestru.

7. A confecționa matricule, rolurile și a controla avertismentele de cătimea dărilor la care sunt impuși contribuabili și a pregăti formulele de patente.

8. A comunica Perceptorilor constatățile făcute pentru descărcări, mai înainte de a se autorisa spre a se conforma dispozițiilor Art. 223 din condica contrib. directe.

9. A aplica în matricule prefacerile autorizate prin staturile trimestriale, a înscrie resumatul acelor staturii, prin registrele No. 24, 25 și 26 ce sunt îndatorăți a ține și a trimite în urmă staturile la perceptori, ca să opereze prin rolurile lor acele prefaceri, în virtutea ordonanțelor speciale ce vor priimi.

10. A constata clasa la care urmăde a se așeza comercianții ambulanți, a'fi obliga prin concursul agenților polițienesci (de va cere trebuința) ca să mergă la perceptore a'și lua cuvenita patentă.

11. A ține registre No. 8, pentru înscrierea patentabililor și a contribuabililor ambulanți.

12. A forma și trimite Prefecturii la finele fie-cărui trimestru, unu tablou No. 8 bis pentru toți ambulanții cărora li s'a liberat patente sau cuitanțe de contribuțiuni prin Perceptorele despărțirii locale.

13. A ține unu registru speciale No. 2, în care să înscrie tóte casele ce sunt în construcțiune sau reconstrucțiune, cu arătare pentru fie-care clădire, de epoca în care a devenit în stare de locuitu, precum și anul în care această clădire urmăde a se impune la contribuția fonciară.

Controlorele va purta cu sine acest registru, în revisiunile generale, spre a se asigura, ca nici o clădire, reclădire, într'unu cuvânt, că nici o proprietate care și a schimbat destinațiunea și consistența, să nu'i scape din vedere spre a o așeza la dare, îndată dupe expirarea termenului apărării.

14. A prețui venitul clădirilor devenite imposabili în unire cu Membrii comunali și arbitri chemați de Lege.

15. A încheia odată la finele fie-cărui anu, tablourile de constatare definitivă a tuturor operațiunilor de modificări, și ale transmite Perceptorilor în copie legalisate, îndată dupe a lor aprobare de autoritatea superióră.

16. A preface odată la fie-care cincă ani, matriculele generale dupe modificările operate în annii precedenți.

17. A da cursu ordinelor ce vor priimi de la Prefecți în materie de constatare, și comunicațiunilor ce li se vor face de controlori sau sub-controlori altor despărțiri.

18. A libera certificate dupe cererile contribuabililor pentru cătimea dărilor, cu care sunt înscrîși în roturi.

19. A ține arhivă regulată pentru toate lucrările lor, a păstra și a ține în buna regulă. matr. culele și registrele de constatare.

20. A ține unu registru de ordine, în care să înscrie regulat pe fiecare și, operațiile sêvêrșite în serviciul s-ũ.

Copiî dupe acestũ registru se vor trimite la Prefecturã la finele fie-cãreia lunî, spre a se putea judeca de D-nul controlor al districtului, marșulũ încrãreî serviciulũ și întrebunșarea șil-lor.

21. Birourile controlorilor de orașe vor fi iustalate în cancelaria Perceptorilor despãrșirei locale, ajutãndu-se uuul cu altul, în esacta îndepluire a datoriilor puse în sarcina fie-cãruia.

TITLUL VIII.

Despre atribușunile adjutórelor atașate pe lîngã controlorii de districte și de orașe.

Art. XVIII. Adjutórele controlorilor de districte, vor coopera cu controlorul șefũ, și sub direcșunea lui, la toate operașunile ce interesêdũ serviciul de constatare, precum la formarea matriculelor, a formulelor de patente, a tablourilor de patentabili și contribuabili ambulanșii, a certificatelor și staturilor de adosũ, a tablourilor generale, și în fine la ținerea arhivei în bunã regulã.

Art. XIX. Ei vor fi datori a merge, la trebuinșã, în ajutorul controlorilor de orașe sau a sub-controlorilor de plãși dupe gãsirea cu cale a șefului lor.

Art. XX. Cãnd adjutórele controlorilor, vor fi trimise priu plãși, ei se vor împãrtãși din spesele acordate controlorului șefũ, cu suma ce de dreptũ li s'ar cuveni, pentru serviciulũ îndeplinit în locul șefului lor, afarã de casurile cãnd aceste spese vor cãdea, ca amendã, dupe dispoșțiunile legei, în sarcina sub-controlorilor respectivi, în care casu, despãgubire-a adj tórelor, pentru spesele de transportũ, etc. se vor acoperi cu amendã ce se va împlini.

Art. XXI. Adjutórele controlorilor de orașe vor lua parte ca și adjutórele controlorilor de districte, la toate lucrările din cancelaria controlorilor, la ținerea arhivei în bunã regulã, și la operașunile de constatãri în afarã, dupe gãsirea cu cale a șefului lor direc-tũ.

Art. XXII. Controlorii de districte și cei de orașe, pe lîngã care acesti a-genși se gãsescũ atașãți, sunt și remãnu d'opoirivã responsabili de ori-ce neregularitãși aduse de cãtre adjutóre în operașunile serviciulũ lor.

TITLUL IX.

Despre atribușunile sub-controlorilor de orașe.

Art. XXIII. Atribușunile sub-controlorilor, suut cele urmãtre:

1. A îndeplini însãrcinãrile prevêđute pentru controlorii de orașe de la § 1 pînã la 21.

2. A contra-semna și a presinta la semnãtura sub-prefectului, sau în lipsã'i la semnãtura antêinlui adjutor, toate staturile, tablourile de constatãri, roturile, matriculele și hãrtiele de corespondenșã.

3. A da cursũ reclamașionilor, ordinelor, referatelor și comunicașilor ce se vor primi de la Prefecturã, sub-prefecturi și consiliuri comunale, în materĩ de constatãri, conformũ dispoșțiunilor condiceî contrib. directe.

4. A aduna în cursul trimestrului, de la consiliile comunale, toate certifica-

tele care se vor fi încheiate, pentru constatarea casurilor de adaos și scăderi, urmate în fie-care comună.

5. A cerceta și a îngriji, ca certificatele să fie încheiate și redactate conform instrucțiilor în vigoare, ale regulii pe categorii și ale atașă pe lângă statutele prevădute la § 6, de la Art. 17 din mai sus.

6. A lua inițiativa și a da impulsivitatea necesară Consiliilor comunale rurale și agenților însărcinați cu lucrările de constatare prin orașele și târgurile despărțite lor, ca să trimită la timp constatările ce sunt datorate a face.

7. A merge în persoană, ca să cerceteze chiar la localitatea respectivă, în prezența autorităților comunale și a arbitrilor chemați de lege, casurile de contestații ce s'ar ivi din partea contribuabililor, și acelea care ar da loc la îndoieli sau neînțelegeri și complicații în constatarea și aprecierea materiei imposibile.

8. A transmite Casierilor particulari, copii exacte după tablourile de resumatul rolurilor și după acela de constatarea definitivă, după ce ele se vor fi aprobat, spre a se încărca la venit cu totalul lor și ale servi de normă la strângerea dărilor și achitarea rămășițelor.

9. A se ocupa cu osbiră îngrijire de constatările ce urmăresc a se îndeplini de perceptori de prin târgurile și orașele aflate în ocolul plășii.

10. A ține arhivă separată pentru toate lucrările de constatare, a păstra și a ține în bună regulă, tablourile de constatare, precum: matriculele, registrele și alte documente.

11. A face revisiunea generală, prevădută la Art. 155, din Codica contribuțiilor directe, având dreptul la o despăgubire anuală, pentru spesele transportului, ce vor fi făcute prin comune. Această despăgubire se va prevedea prin bugetul Statului cu începere de anul 1865.

12. A ține un registru de ordine, în care să înscrie regulat pe fie-care și, operațiile săvârșite în serviciul său.

Copii exacte după acest registru, va transmite la Prefectură spre a se putea vedea și aprinși de D. Controlor al districtului, marșul lucrărilor serviciului și întrebunțările dărilor.

Art. XXIV. Biroul Sub-controlorilor va fi instalat în cancelaria Sub-prefecturii, și vor fi aduși la trebuință, în lucrările de constatare, de către cei lași angajați administrativi, care vor da curs lucrărilor de constatare cerute de urgență, când Sub-controlorii ar fi duși prin comune pentru serviciul constatărilor, sau ar lipsi în concediu.

TITLUL X.

Despre admisibilitatea și îndatoririle surnumerarilor.

Art. XXV. Admiterea surnumerarilor se va face în conformitate cu dispozițiile Art. 27 și 28 din lege.

Art. XXVI. Ori-ce aspirant la surnumerariat, va trebui să reclame la Ministerul Finanelor, admiterea sa în rangurile surnumerarilor, justificându condițiile de admisibilitatea de mai sus.

Art. XXVII. Surnumerarii vor lucra sub-ordinile șefilor de birou din Direcția Centrală sau ale Controlorilor din districte, pe lângă care sunt atașați.

În urmă, surnumerarii de la Direcția Centrală și cei de la Prefectură, vor fi atașați pe lângă Controlorii, cei mai experimențați de orașe, cu care vor urma în fața locului și Birou, toate lucrările practice relative la așezarea Contribuțiilor.

Art. XXVIII. Controlorii însărcinați cu instrucțiunea și formarea surnumerarilor, vor înconștința pe Direcția Centrală, despre măsurile ce au luat, spre a

produce serviciul cel mai bună folosă, prin zelă, activitatea, esactitatea și inteligența surnumerarilor.

Astfel, Controlorii de districte vor fi datorii să formeze pe fie care trimestru, ună raportă specială în care să arate Direcției Centrale a Contribuțiilor Directe, desvoltările necesarii, pentru fie-care operațiune, ce surnumerarii au fostă însărcinați să facă, modul cum să a îndeplini acele însărcinări; conduita, gradul de aptitudine și zelă ce a probat fie care surnumerarii.

Art. XXIX. La casă cândă, ver-ună Aginte de constatare, va lipsi de la postul său, în virtutea unui concediū măi îndelungat, sauă din vr'o causă de bolă recunoscută și n'ar fi în stare a îndeplini timpurarii datorile postului, or va fi suspendatū pentru vr'o abatere conform Art. 40 din lege, atunci unulă din surnumerari, va trebui a'l supliui în tot timpul absenței titularului, avendū dreptă a priimi jumătate din retribuțiunea Agintelni supliitū.

Art. XXX. Surnumerarii în genere, nu potă lipsi de la serviciul lor, de cât în virtutea unui concediū acordat.

Art. XXXI. La finitulă surnumerariatului de ună ană, prescrișă de Art. 26 din lege, surnumerarii voră avea a transmite Direcției Centrale ună certificatū de către Controlorele pe lingă care a lucrat, constatând conduita, gradul cunoscințelor și activitatea cu care s'a oșebitū în lucrările de constatare, asigurândū că surnumerariul este în stare a esercita funcția de subcontrolor, sauă de adjutor de controlor clasa III.

TITLUL XI.

Casuri proibitive și de desființare.

Art. XXXII. Ori-ce surnumerariū, care în cursă de 2 ani, nu va fi pututū justifica obținerea cunoscințelor necesarii, și nu va fi prezentat certificatul de la Art. 31 de măi susă, va fi ștersă din cadrulă Agenșiloră serviciulă de constatare.

TITLUL XII.

Despre înaintarea Agenșilor de constatare.

Art. XXXIII. Alegerea Agenșilor de constatare, care vor fi dobândit dreptul de a fi înaintați, se va face de către Directorele Central al serviciulă Contribuțiilor Directe, dupe notele ce va fi dobândit fie care Aginte la inspecțiunile făcute de Prefecți, Controlori Generali și de Controlori de districte, și care note vor trebui a fi înscrise în registrul special al personalului acestor Agenșii, ce se va ține în cancelaria Direcției.

Art. XXXIV. Ca să fie cineva admisă, în postulă de subcontrolor, sauă adjutore pe lingă Controlori, sauă în serviciulă administrației Centrale, trebuie a justifica:

1. Că a trecutū prin rangurile surnumerariloră despre care tratată Articolu 25.

2. Că în timpul cât a funcționat ca surnumerariū s'a silit a dobândi cunoscințele necesarii despre atribuțiunile Agenșilor de constatare și a da probe de capacitate, zelă și integritate în tot cursul stagiului său.

Inaintarea aginșilor.

Art. XXXV. Înaintările se vor face gradatū de la postulă de sub-controloră la acel de controlor Clasa IV;

De la postul de Controlor	clasa IV	la	clasa III.		
—	—	Controlor	clasa III la	clasa II.	
—	—	Controlor	clasa II	la	clasa I.
—	—	Controlor	clasa I	șefu	de birou
—	—	de la Șefu	de Biuro	la	controlor general.

și așa mai departe, se va urma în conformitate cu dispozițiile Art. 36 din lege.

Art. XXXVI. Nimeni nu va putea fi înaintat la o clasă sau la un grad superior, de cât atunci când va fi funcționat 2 ani în clasa imediat inferioară.

Art. XXXVII. Titlurile ce se cer de la un agent, spre a avea dreptul la înaintare, sunt cunoștințele, zelul și esacțitatea cu care a îndeplinit serviciul; vechimea vine îndată dupe condițiunile de mai sus.

Art. XXXVIII. Amploiații direcțiunei Centrale a Contribuțiunilor Directe, au aceleși drepturi la înaintare în serviciul din afară, precum au și aginții esteriori în serviciul din întru alu administrației.

Art. XXXIX. Posturile vacante ivite parțial, și într'unu interval mai puțin de 2 ani, se vor da Agenților cari se vor fi deosebit prin zel, cunoștințe și stăruințe în serviciu.

Art. XL. În casu cându 2 sau mai mulți aginți da constatare, voru avea drepturi câșcigate de înaintare, atunci postul vacant se va da prin concursu între aspiranți, preferându-se cel mai capabil.

Art. XLI. Concursul pentru postul vacant se va face înaintea unui juriu compus din persoane competente în această materie și arătate la Art. 44 și 45.

Art. XLII. Concursul va fi înscrisu și oral.

Concursul înscrisu se va da asupra a 2 teme trase la sorți din toate titlurile legislative și reglementarii cuprinse în condica Contribuțiunelor Directe.

Concursul oral, va fi asupra a trei teme trase iarășî la sorți dintre titlurile de mai sus.

Temele vor fi unele și aceleși pentru toți candidații.

Art. XLIII. Resultatul concursului se va constata prin procesu-verbal subscrisu de membrii juriului.

Acestu procesu-verbal, din preună cu temele tratate de concurenți, cu notele dobândite și cu titlurile ce vor posede, despre cunoștințele acestei specialități, sau ori-ce alte acte justificative despre serviciile săvârșite, se vor supune de către Directorele central al serviciului, la cunoștința Ministrului Financelor, care va decide numirea celui meritant.

Art. XLIV. Pentru serviciul interior, juriul se va compune din Directorele central al serviciului Contribuțiunilor Directe și de persoanele ce se vor numi ad-hoc, dintre funcționarii principali ai Ministerului Financelor.

Art. XLV. Pentru serviciul esterior, juriul se va compune din Prefectul districtului ca Președinte (iar în lipsă de Directorele Prefecturei) de Casierul general și de Directorele sau Controlorele Contribuțiunilor Directe al districtului.

TITLUL XIII.

Despre rezidența aginților.

Art. XLVI. Controlorele districtual (mai târziu Directorele Contribuțiunilor Directe al districtului) și are rezidența în capitala județului.

Art. XLVII. Controlorii ce-l-alți și au rezidența lor în orașul și cartierul unde sunt numiți d'împreună cu adjutorele lor.

Art. XLVIII. Sub-controlorii și au rezidența la tactul plășii.

Art. XLIX. Toți agenții sunt obligați a locui chiar în circumscripția Controlorului stabilitu mai sus, ori ce altă reședință, trebuie să fie autorizată de Direcția Centrală.

Art. L. Agenții carii nu vor primi, la casuri de neapărată trebuință a serviciului, să fie transferați dintr'unu Districtu la altul, nu vor putea pretinde la o repede înaintare.

TITLUL XIV.

Despre concedii.

Art. LI. În general, nici unu aginte, fie din serviciul interior, fie din cel exterior, nu va putea să lipsescă de la datoriile postului cu care este însărcinat, pentru ver o cauză străină serviciului său, nici să întrerupă esercițiul funcțiunei seile, fără unu concediu al Prefectului, sau fără o autorizare a Direcțiunei centrale a Contribuțiunilor Directe.

Art. LII. Concediul acordat de Prefectură unu aginte, nu va putea să covirșescă termenul de 8 zile.

Art. LIII. Agintele ce va avea nevoie de unu concediu mai mare, se va adresa prin Prefectură cu cerere la Ministerul Financelor, arătând motivul cererei, persóna ce l.ramplasédă provisoriu, și asigurând că serviciul nu va putea suferi diș lipsăi, vr'o înapoere.

Art. LIV. Sub-controlorii vor cere concediu de la sub-prefect, care nu va putea fi mai mare de 8 zile.

Daca trebuința ar reclama unu concediu mai lung, autorisarea va trebui a se cere de la Prefectura districtului, de către sub-prefecții locali, cu deslușir de măsurile luate pentru îndeplinirea sarcinilor sub-controlorilor în timpul concediului.

Art. LV. Ori care aginte ar lipsi de la postul său, fără o autorizare formală a autorităților superioare, de care depinde, sau va întârșia de a veni la post dupe espirarea concediului ce ar fi avut, va fi supus drept amendă, la îndouită reșinere a lei, pe tot intervalul cât 'și a neglijat datoriile postului său, care nu va putea trece peste 15 zile.

În casu de recidivă, se va supune penalităților prescise de Art. 40 din lege.

TITLUL XV.

Despre interimaturi.

Art. LVI. În casu de absență, sau de vacanță a postului de Controlor al districtului, ajutorul său este însărcinat provisoriu cu îndeplinirea datoriilor postului acestu șefu de serviciu; acolo însă, unde nu es stă adjutore de Controlori, adinterimul va fi ținutu de raportorul statisticu al districtului.

Art. LVII. În casu de absență, sau vacanță a postului de controlor de orașu, adjutorele acestuia, sau în lipsă, Controlorul districtualu, ori Perceptorul local, este însărcinat cu îndeplinirea atribuțiuniloru postului vacant, în virtutea unu special ordin al Prefecturei.

Art. LVIII. În fine, în casu de absență, sau vacanță a postului de sub-controlor al plășii, ajutorul controlorului districtual sau ver unulu din surnumerarii cei mai capabili, iar în lipsă, adjutorele primaru alu Sub prefectului, este însărcinat cu îndeplinirea timporariă a postului vacantu.

Art. LIX. Surnumerarii (pe unde voru fi) osebit de casul prevăduț la Art. precedat și ce u de la Art. 29 de mai susu, ținū locul agintelui, pe lingă care se găsescu atașai în casul de absență, împedicare sau vacanță, iar daca agintele va avea unu adjutor, se va observa în privința surnumerarilor, ordinulu de ierarșie.

Art. LX. Surnumerarii ce vor fi chemai de dreptu a impliși provisoriu sa-

canța ocașionată prin retragerea titularului, se vorî bucura de jumătate retribușionea sa în demnitatea afectată acestui postu, pentru săvârșirea diferitelor o-perașii de constatare.

TITLUL XVI.

Despre predarea serviciului de către vechiul aginte în primirea noului numit.

§ 1. Controlorî saș directorî de districte.

Art. LXI. Când Controlorele districtualu va înceta din esercișul funcșionei sale în districtul în care fusese numit u pluă atunci, spre a fi transferat u în alt u district u, saș din alte cauze, vechiul u aginte erte obligat u ca, la eșirea sa din serviciu, să predea în primirea succesorului saș, archiva, matriculele, registrele, tablourile, staturile și ori ce alte acte relative la serviciul u Contribușionilor u Di-recte, cu care a fost u însărcinat u în acel district u.

Art. LXII. Cu acășt u ocașione se va forma de către amândou u agenșii, un u proces u-verbal de predare în 2 esemplare, în care se va detalia numărul și na-tura obiectelor predate, precum și gradul înaintării saș înapoerii lucrărilor servi-ciului de constatare din acel district u.

Unul din aceste 2 esemplare, se va înainta la Direcșiunea centrală a contri-bușionilor directe, iar cel u-l-alt u se va păstra în Archiva Biuroului contribușio-nilor directe de district; ele urmędă a fi subsemnate de amândou u agenșii și le-galisate de Prefect u.

Model

Proces-verbal de predarea pieselor ce compune archiva Direcșiunii districtuale.

— — —
Astăđi la . . . . . Noi subsemnașii, adunândune la . . . .
spre a recunășce numărul și natura pieselor ce compune archiva biuroului con-tribușionilor directe, am u constatat rezultatul următor:

No. corent.	No. bucăților, volumelor saș dosarelor predate.	Natura pieselor, matriculele, registre, tablouri, hărtii și altele	Diferite obser-vașioni.

Acestu procesu-verbal s'a făcut în dublu-ensemblarü, sub-semnatü de noi ş vîdatü de Prefecturä.

Art. LXIII. Härtille ş actele care vor fi făcënd parte din operaşunile Biuroulü, iar nu din archivä, urmédä a fi deosebite ş aşedate la sfîrşitul procesulu-verbal, cu observaşuni detaliate despre marşul ş situaşunea lucrärilor serviciulu contribuşunilor directe.

Art. LXIV. Efectuänduse cu chipul acesta predarea pieselor de mai sus, nuoul titular remäne pe viitor responsabil de buna întreşinere a acestor piese, ş prin urmare de grabnica terminare a operaşunilor înapoiate.

§ II. Controlorü de oraşe ş sub-controlorü.

Art. LXV. Tot eu modul de mai sus se va opera ş predäriile serviciulu de controlorü de oraşe ş sub-controlorü de pläşi.

Art. LXVI. Acum cu ocaşunea instalärii actualilor agenşii, în posturile de controlorü, se va forma de către fie care agent, o datä pentru tot-dea-una, unü inventariü general, despre töte actele ş documentele aflate statornic în Biuroü spre a se lua de basä la eşirea lor.

TITLUL XVII.

Dispoşitiuni generale.

Art. LXVII. Controlorü de districte vor primi concursul copiştilor Prefecturei în töte lucräriile serviciulu lor de constatări.

Art. LXVIII. Ei sunt scutişi de ori ce amesticü în lucräriile generale ale Prefecturei, afarä de casurile când ar fi terminat töte lucräriile lor din Biuroü ş din afarä, ş sunt fără lucrare säu când ar avea prea puşin de lucru.

LEGE

(In P. St. decret. 5 decem. 1864, prom. 10 decem. 1864).

Pentru vîndarea tutunulu ş tabaculu ca dreptü esclusivü al Statulu.

TITLUL I.

Despre dreptul esclusivü al Statulu asupra vîndärii tutunulu ş tabaculu.

Art. I. Statul este singur în dreptü a vinde tutunul ş tabacul strein säu indigen, sub ori ce formä ş calitate, în tötä întinderea şerii.

Art. II. Nimeni nu póte fi în dreptü sä cultive tutunul în tötä întinderea şerii, de cât pentru regia statulu säu pentru esportaşune.

TITLUL II.

Despre cultura tutunulu.

Art. III. Ori cine va voi a cultiva tutunul în şerä va fi dator a face delea-

rafiune, și a dobîndi o autorisațiune specială. care va indica numele cultivatorului, localitatea, întinderea pămîntului ce ar dori să cultive și cuantitatea recoltei.

Art. IV. Autorisațiunile de cultură se vor acorda de către o Comisiune compusă de prefectul, de controlorul districtului pentru contribuțiuni directe, și de un membru al comitetului permanente. Acastă comisiune ia titlul de *Comisiunea districtuală de regie*.

La cererea autorisațiunii, cultivatorii vor fi datorți a declara cîtîmea ce voescă a cultiva pentru regie și aceea pentru esportațiune.

Art. V. Minimum întinderii de pămînt pentru care se va putea acorda autorisațiune va fi de unu pogon.

Art. VI. Cultivatorii vor fi datorți a lucra neapărat tîtă întinderea de pămînt, pentru care a luat autorisațiune, și care va trebui să fie la o laltă, fără a putea trece în nici unu casu cu plantare peste acea întindere.

Art. VII. Autorisațiunile de cultură vor fi personale, și nu se vor putea transmite altora fără încuviințarea regiei.

Art. VIII. Cantitatea tutunului ce se va fi obligat cultivatorul a produce pentru regie, va trebui a opreda întregă la timpul recoltei în primirea agenților însărcinați cu acêsta.

Art. IX. La întîmplare cînd, din cauza nerodirei saŭ alte accidente, cultivatorul va observa că plantațiunea sa nu va produce cîtîmele pentru care ar fi obligat, este dator a încunoscînța pe agenții regiei ca să vie a constata faptul înaintea de timpul recoltei.

TITLUL III.

Despre fabricațiunea de depositale generale și districtuale ale regiei.

Art. X. Fabricațiunea tutunului și a tabacului în mod de a putea fi dată în consumațiune sub diferite forme, se operază numai în fabricale Statului ce se vor instala în trei orașe principale ale țerii, ce urmază a se alege în apropierea localităților unde se cultivază mai multă tutunul indigenă, și în acelea unde se pôte face mai cu înlesnire importațiunea celui străin.

Art. XI. La fie-care fabrică se vor stabili, sub ordinele și survegherea Ministerului Financelor, amploiații necesari pentru fabricațiune, conservare și control. Atribuțiunile și gradul respunderii fie-căruia în parte, dupe posturile ce ar ocupa, se vor precisa prin regulamentul de aplicațiunea legii de față.

Art. XII. Pentru adunarea tutunului reco'tat în țeră pe fie-care anu, și a celui importat din străinătate, precum și pentru pregătirea și fabricarea lui, se vor înființa magazii de deposit generale în punctele de căpetenie, și magazii secundare în fie-care district; iar pentru vîndare cu amănuntul se vor concede brevete pentru stabilire de cantóre (biurouri de debit) în tôte localitățile și în numărul necesar.

TITLUL IV.

Despre vîndări.

Art. XIII. Vîndarea tutunului și a tabacului se face în depositale și în Biurourile de debit anume desemnate pentru asemenea finit. Depositarii sunt singuri în drept a vinde debitanților, și acestia (debitanții) publicului, dupe regulile ce se vor precisa prin regulamentul pentru aplicațiunea legii de față.

Art. XIV. Debitanții, spre a fi recunoscuți legal, urmędă să aibă în tot timpul acte de recunoscere ale regiei (brevet).

Art. XV. Vinđarea se face tot d'auna numai pe bani'gata, calculânduse modul în cursul fiscalului.

Art. XVI. Debitanților în genere, se acordă sub titlu de Comision de vinđare, o scădere asupra valorii tutunului său tabacului ce li s'ar da spre vinđare.

Acestă scădere, precum și tarifa dupe care urmădește a se vinde publicului diferitele sorte de tutun și tabac, se va ficsa anual printr'ună Decretă Domnescă urmată dupe ascultarea Consiliului de Stat, dupe raportul Ministrului Financelor.

Art. XVII. Osebit de diferitele sortari ale tutunului și tabacului fabricat de regie, administrația ei regulădește dupe trebnițele localnice și vinđarea de tutun fabricat în străinătate; se înțelege tot în localurile de deposite și biurourile de debit, în cătimele ce se vor desemna prin regulamentul pentru aplicarea legii de față.

Art. XVIII. Tutunurile și tabacurile se pot vinde de regie și pentru esportațiune, cu prețurile ce se vor ficsa de Ministrul Financelor, dupe expertisă prealabilă, cu aprobarea și a Consiliului Ministrilor.

Dreptul vămii de esportațiune privesce pe cumpărător.

Art. XIX. Tarifa de prețurile cu care s'ar regula vinđarea tutunului și tabacului de ori ce fel pe fie-care an, urmădește a se așia imprimată în fie-care biurou de vinđare. Dacă se va dovedi că vre un debitant ar cere prețuri mai redicate de cât cele coprinse în tarifa publicată pentru timpul în care s'ar urma vinđarea, acelu debitant i se va redica dreptul acordat, și el va fi pasibil de pedepsa prevădută de codul penal pentru concusionari.

TITLUL V.

Despre esportațiune.

Art. XX. Cultivatorii cari ar dori să cultiveze tutunul pentru esportațiune, urmădește a cere autorisațiunea speciale tot de la Comisiunea județiană ce se va institui dupe dispozițiunile Art. IV. din Legea de față.

Autorisațiunea pentru esportațiune se va acorda persoanelor recunoscute solvabile și acelora cari vor putea da garanții îndestulătoare, că se vor ține de un asemenea angajament și că se vor conforma întocmai tutor dispozițiunilor statornicite în această.

Art. XXI. Esportațiunea va trebui să fie efectuată pînă la 1 August al anului care va urma după recoltă afară, numai de cazul când cultivatorul va avea dobândită autorisațiunea de a prelungi acel termen, care însă nu va putea trece de 1 Septembrie; și o asemenea prelungire nu va fi acordată, de cât numai când cultivatorii vor putea justifica că recolta pentru asemenea destinațiune ar fi intactă.

Art. XXII. În casă când din diferite împrejurări, demne de luat în considerațiune, esportarea nu se va fi putut efectua pînă la 1 Septembrie, se va putea acorda esportarea și dupe acel termen; însă într'un asemenea casă, cultivatorii sunt datori să depună cătimea de esportat în complect în magazinele Regiei. Cătimele sat-fel depuse se conservă pînă la esportare, plătindu-se de cultivator cheltuețele de magazină și alte, dupe tarifa specială ce se va întocmi și publica la timp.

TITLUL VI.

Dispozițiuni proibitive și penale.

Art. XXIII. Tutunurile și tabacurile fabricate în străinătate, din ori ce țără

ar fi, sunt proibate la intrare pe teritoriul țării, afară numai când ele (tutunurile și tabacurile), s'ar aduce pentru contul Regiei, — Acastă regulă privește și chiar pe voiajorii căroră, după o trecere de o lună de la pronulgarea Legii de față și pe viitor, nu li se va îngădui a avea asupra de cât o cătime pină la o jumătate chilogramă pentru întrebuințarea personale. Ori ce cătime ce va întrece jumătate chilogramă, spre a se putea introduce în țără va fi supusă unei taxe echivalente cu maximum precizurilor ca cari Regia ar vinde tutunul consumătorilor.

Dacă tutunul va fi în țigări se va preleva maximumul precizului așezat pentru țigări.

Art. XXIV. Tabacurile și tutunurile în foi sau fabricate, când ar fi în cătimit mai mare de cât jumătate chilogramă nu potă circula în năuntrul țării, fără a fi revestite de mărcă Regiei sau fără unū biletă a agentului fiscal competent.

În casă de contravențiune la regulele coprinse în acest articol, cătimea ce trece peste cea incuviințată de Lege se confiscă, și contravenientul se va supune și la o amendă de 100 lei pentru fie care chilogramă.

Art. XXV. Nimeni nu pôte avea în posesiunea sa tabacuri și tutunuri în foi, dacă nu este autorisată a cultiva.

Nimeni nu pôte avea în posesiunea sa tutunuri fabricate și tabacuri de cât numai din acelea provenite din manufacturele Regiei, și o asemenea provisiune nu pôte trece cătimea de unū chilogramă de nu va fi revestite cu mărcile și vignetele Regiei. Contravențiunile (călcărilor) la această din urmă regulă se pedepsesc confiscându-se și supuinđu-se la o amendă de 120 lei de fie care donă chilogramă.

Amendă în nici unū casă nu pôte fi mai mare de cât de 3000 lei.

Pentru nesolvabil, amenda se pôte înlocui cu închisórea de la 24 ore pină la o lună.

Art. XXVI. Tutunurile găsite plantate fără autorisațiunea prealabile, chiar de s'ar declara că ar fi pentru aprovizionarea Regiei, sau pentru esportatiune, se desființată de către agenții fiscali cu cheltúla cultivatorilor, după constatarea faptului prin procesă verbal subsemnat și de autoritatea comunei respective. — Osebit, călcătorii regulei suntă condemași și la o amendă de 60 lei pentru fie care sută de cotóre sau la unū arestă de la 24 ore pină la 8 zile, dacă plantațiunea ar fi pe unū terimă deschisă, și de 100 lei sau la unū arestă de la 8 pină la 8 zile, dacă ar fi făcută pe unū terimă îngrădit.

Se exceptată de la această regulă proprietarii cari ar cultiva tutunul în grădinile lor, întru cât această cultivare nu ar trece peste o întindere de optă metri patrași.

Art. XXVII. Autoritățile comunale suntă responsabile către Regie pentru plantațiunile ilicite (neautorisate) de tutună ce ar fi făcute pe o localitate comunale când autorii (plantatorii) ar rămânea necunoscuți.

Art. XXVIII. Se consideră ca fabricanți frauduloși particularii la cari s'ar găsi multe sau diferite mașini din cele ce obicuinuittă se întrebuințată la fabricațiunea tutunului și tabacului; când însă tot de o dată s'ar găsi la dânșii și tutunū nerevestit cu mărcă Regiei, foi naturale sau în preparare în cătime ce ar trece jumătate chilogramă.

În asemenea casă, când adică s'ar găsi tot de o dată și unelte și tutunū, ele se popresc și călcătorii se supună osebită la o amendă de la 50 pină la 500 lei sau la unū arestă de la 24 ore pină la 8 zile.

În casă de recidivă amenda sau arestul se indoescă.

Art. XXIX. Ori cine s'ar găsi vëndând fraudulos în locuința sa, sau ca colportor tutunū sau tabacū, se va supune la o amendă de la 500 pină la 1000 lei sau la unū arestă de la 24 ore pină la o lună confiscându-i-se și tutunul său tabacul poprită. Fraudatorii sau colportorii de acestă felă se vor conduce

îndată înaintea autorității polițienesci, care de acord cu agentul fiscului competent cel mai apropiat, decide, prin închier de proces verbal, suma amendei, sau dacă prevenitul trebuie ținut în arest sau liberat pe garanță solvabilă.

Art. XXX. În casu de vindere frauduloasă de tutun sau tabac în case particulare sau prin colportagiu, ori cine ar popri sau ar da ajutor la poprirea fraudatorului are dreptu o primă de o a treia parte a valorii tutunului sau tabacului confiscat. Prima nu se da de cât după decisiu definitivă a autorității competente.

Art. XXXI. Amploiații contribuțiunilor directe și indirecte, ai Vămilor și ai municipalităților, toți agenții poliției judiciare, și în genere amploiații administrativi și fiscali jurați potu încheia proces verbal de confiscare și a cere gherea sau arestarea fraudatorilor de ori ce catigoriă.

Toți amploiații aretați, afară de cei ai contribuțiunilor indirecte și ai Regiilor potu constata faptele de fraudă, numai afară de domiciliurile particularilor; iar amploiații contribuțiunilor indirecte și ai Regiilor potu face constatare și în domiciliu, însă numai cu autorizațiunea înscrisă a Președintelui Tribunalului și prin asistența unui comisar de poliție sau de un membru al autorității comunale care va și subscrie procesul verbal. Resultatul dobândit după executarea dispozițiunilor procesului verbal se supune comisiunei, districtală de Regiă.

Art. XXXII. Apelul contra decisiunilor luate pentru confiscări, amende și arestări după dispozițiunile din articolele precedente, se facu la comisiunea județiană de Regiă instituită după Art. IV de mai sus. Recursul se face la Consiliul de Stat.

TITLUL VII.

Dispozițiuni transitorii.

Art. XXX. Dupe o lună de la promulgarea legii de față, nimeni nu mai are dreptu a mai importa în țară tutun sau tabac străin, afară de cel ce s'ar constata comandat înainte de promulgarea acestei legi, care va urma a fi îngăduit dupe reguli.

Art. XXXIV. Pentru desfacerea cătimelor de tutun și tabac ce au astăzi în posesiune comercianții și cultivatorii, li se acorda un termen pînă la 1 Maiu 1865, de cându va începe vîndarea tutunului în regiă pe sîma Statului.

Art. XXXV. La expirarea acestui termen, ori cine va poseda vre o cătime de tutun sau tabac, pentru comerțiu, sau pentru propria sa întrebuintare, va fi dator să 'l aducă la depozitele regiei cele mai apropiate, spre a cîntări, împacheta, revesti cu marca regiei și inventora, plătind pentru acesta o taxă ce se va fisa și afișa la timp.

Art. XXXVI. Acei cari, la 1 Maiu, vor avea vre o cătime de tutun sau tabac nedeșficut, au facultatea ca, în locu de a 'l supune la împachetare, să între în negociere pentru vîndarea lui către regia Statului, sau să 'l esportese.

Art. XXXVII. La 1 Iuniu 1865, adică dupe o trecere de o lună de la expirarea termenului ficsat pentru împachetare și inventare, ori-ce cătimi de tutun sau tabac se vor găsi la comercianți sau la particulari, mai mult de un chilogram, nerevestit cu marca regiei, se voru confisca pe sîma Statului.

Art. XXXVIII. De la 1 Iuliu 1865 adică dupe confiscarea cătimelor ce se dovedi nerevestite cu marca regiei, vor fi pasibili și de plata amendelor prevăzute la Art. de mai sus.

Art. XXXIX. Contractele care, la promulgarea legii de față, s'ar găsi încheiate de diferitele Municipalități pentru dreptul de acsizu asupra tutunului și tabacului, rămân a fi respectate pînă la expirarea termenelor ce ar conține. Se înțelege însă că numai în comunele pentru care ar esista asemenea contracte, și

numai în intervalul arătat, (pînă la expirarea termenului de contractare) pe lângă prețul de vîndare al regiei, statornicit prin tarifa ce se va publica, se va îngădui împlinirea și a dreptului de acsiză în mărginirea stipulată prin contract. Iară de la expirarea termenilor de contractare, tutunurile și tabacurile se vor da spre consumațiune în totă țera, numai cu prețurile statornicite priu tarifele anuale, și numai prin regiă.

TITLUL VIII.

Despre administrațiune și despre admisibilitatea și răspunderea funcționarilor și Agenților regiei.

Art. XL. Regia tutunului și a tabacului este pusă sub privigherea directă a Ministrului Financelor. Tote dispozițiunile și instrucțiunile relative, nu pot emana de cît de la acestu Ministru.

Pentru îndeplinirea lucrărilor ce privesc în acesta pe administrația centrală (Ministerul Financelor), se vor stabili amploiații necesarii, prevădându-se retribuțiunile în bugetul generalu al Statului.

Art. XLI. Amploiații administrațiunei centrale, ca și Șefii de fabricațiune, magazinerii, inspectorii, Controlorii, și într'unu cuvânt toți funcționarii și Agenții esteriori ai regiei, afară de debitații, la instalare, vor trebui să depună legiuitul jurământ. Debitații nu sunt supuși la jurământu.

Art. XLII. Pentru regia tutunului, osebitu de funcționarii ce trebuiesc numiți ad-hoc, trebuințele relative se vor îndeplini și prin cei-alți Agenți fiscali pentru contribuțiunile directe și indirecte.

Art. XLIII. La numirile debitanților, se vor preferi, la punerea în aplicare a acestei legi, cei carii ar fi cunoscuți că au întreprinsu fabricarea (tăierea, facearea de țigări, alegerea, aședarea în bohcele și teancuri a tutunului) sau vîndarea de tutun și tabac; ăra pe viitor se voru preferi amploiații bătrâni lipsiți de resurse îndestulătorie de existență, cum și veduvele lor și ale militarilor.

Art. XLIV. Depcsitarii generali și districtali prin Ministerul Financelor, dau comptu directu către Curtea de Compturi pentru întrebuițarea tutunului, tabacului și or-ce obiecte li s'ar fi încredințat. Sumele ce încăsezu din vîndări le varsă Casierilor centrali și generali, cu carii și regulezū compturile respective.

TITLUL IX.

Dispozițiuni generale.

Art. XLV. Pentru asta una dată, prețurile cu care se vor cumpăra de regiă diferitele calități de tutun și tabac, aflate în comerțu la 1 Maiu, și pe care comercianții vor declara că voiesc a le vinde regiei, precum și cătimele trebuitoare regiei din recolta anului, se vor ficsa și publica în cursul lunei Martiu 1865.

În viitor publicarea tarifelor de cumpărare se va face pe fie-care anu în luna lui Octomvrie, pentru recolta anului viitor.

Art. XLVI. Îndată după recoltă, toți cultivatorii suntu datorii a smulge și a desființa tote cotorele și rădăcinile plantațiunei, spre a nu se da ocașiune de fraude prejudiciabilu fiscalu.

Art. XLVII. Încasările și vărsările din venitul regiei tutunului și tabacului se vor efectua ca pentru ori ce venit al Statului dupe basele legii de Finance.

Art. XLVIII. La frontieră se scutesc de plata dreptului vamal de importu tutunurile și tabacurile ce se vor aduce din străinătate pentru regiă; rămîind

ca acestu dreptu să se percăpă calculându-se în preful vëndării.

Art. XLIX. Unu regulament speciale va precisa modul aplicațiunii legei de față.

Art. L. Dispozițiunile contrarii acestei legi suntu și remănu abrogate.

LEGE.

(*In P. st. decret. 29. noem. 1864, prom. 10 Decem. 1864*)

Pentru starea de asediü.

Art. I. Starea de asediü nu se pöte declara de cătü în casu de pericolü iminentü pentru ordinea și siguranța publică.

Art. II. Domnitorul are dreptul a declara starea de asediü în unu saü mai multe districte.

Art. III. Declararea stărei de asediü arată comunile, plășile, saü districtele la care se aplică.

Art. IV. İndată ce se va declara starea de asediü, puterile de care era investită autoritatea civilă pentru menșinerea ordinei și polițiă, trecü în totul saü în parte în mânele autorităței militare.

Prin urmare, autoritatea civilă urmăđă a esersa acelea din îndatoririle sale, de care nu a fostü desărcinată de puterea militară.

Art. V. Tribunalele militare potü fi chemate a cerceta tóte crimele și delictete în contra siguranței Statului, în contra. Constituției, în contra ordinei publice, ori care arü fi calitatea autorilor principalı și a complicilor.

Art. VI. Autoritatea militară are dreptul:

1. D'a face percuisiție ori când și ori unde va cere trebuința.

2. Autoritatea militară are dreptul a depărta pe certaii în judecată (Art. 7 Cod. Procedursi criminale) și pe indiviđii cariı n'aü domiciliul lor în locurile supuse stărei de asediü.

3. D'a ordona depunerea armelor și munițiilor și de a proceda la căutarea și ridicarea lor.

4. D'a opri publicațiile și adunările pe care ea le va crede de natură ă escita saü a întreține desordinea.

Art. VII. Cetățeniı, de și în stare de asediü, urmăđă cu tóte astea a esersa tóte acele drepturi garantate prin Constituțiune, care nu suntü suspense în virtutea Articollilor precedenți.

Art. VIII. Domnitorul are dreptul a ridica starea de asediü, când va crede liniscea destul de stabilă.

Art. IX. Dupe ridicarea stărei de asediü Tribunalele militare urmăđă a cerceta crimele și delictetele a căror urmărire le fusese încredințată.

DECRETU

(*Din 7 Decem. 1864, prom. 11 Decem. 1864*)

Pentru armele comunei Bucuresci.

Art. I. Armele comunei Bucuresci se vor compune în modulü următorü:
Unu scutu cu sântulu marele martirü Demetriü (patronulu orașului), natu-

rale, pe câmpu de azurü, surmontatü de o corönä murale și terminat de o eşerpä tricorä, avëndü de tenenjiä, la dextra, unü pästor cu unü căne, în suvenirea originei tradiționale a orașului (Bucur pästorulü, fundatorulü Bucureștilorü) și la senestra, unü heraldü cu armele țerei sub coröna Domnescä, ca semnü de Capitale.

LEGE.

(In P. st. decret 5 Decem. 1864, prom. 16 Decem. 1864)

Telegrafo-postale.

TITLUL I.

Art. I. Statul 'și rezervä dreptul säu monopolul telegrafo-postale, care consistä în transmitere de comunicațiunii prin firul electricü și transportul de obiecte și persöne prin poste, și acestea în modul următor:

- a). Transmitere de comunicațiunii telegrafice prin firü;
- b). Transportul scrisorilor, afarä de casuri excepționale, relatate mai jos;
- c). Transportul de persöne cu schimbarea mijloacelor de transport, adică releuri postali cu stațiunii fixe.

Ca scrisöre se înțelege ori-ce împärtășire säu încunosciițare, scrise säu tipărite, inchise säu sigilate, și adresate către persöne absente din locul de unde se espediață. .

Art. II. Ori-ce scrisöre emanatä dintr' unü locü unde nu esistä stabiliment postale, säu ce sosește din străinătate spre a rămänea în țerä, säu pentru trecere în transit, trebuie sä fie prezentatä la cel d'antäiü biuroü postale pentru transportarea la destinațiä, dacä adresantul nu locuesce chiai în orașul säu comuna aceluï biuroü postal.

Art. III. Transportul de scrisori fără mijlocirea postei pöte avea locü numai când corespondința emanäsä de la una și aceeași persönä către familia sa säu către corespondintele, säu tot în modul prescrist în acestü Articol, se pöte aduce și respunsul la întörcere.

Se înțelege că asemenea transmitere de corespondință nu se pöte efectua de cât prin trämiterea unui espresü.

Art. IV. Transportul de scrisori și obiecte este permis fie-cärün, când acestea suntü destinate pentru locul unde nu esistä comunicațiä postale.

Art. V. Transportul de scrisori în coprinsul unui orașü säu comunä (loco-transportü) este permis, insä nu se va putea stabili fără autorisața Guvernului unü serviciü pentru predarea de diferite corespondinți și prelevarea de tacse.

TITLUL II.

Art. VI. Nicü unü secestru nu se pöte pune pe accesoriile serviciului postale, și anume, pe cai, träsuri, hamuri, furagiü și venitü; asemenea pe ori-ce obiect predat postei spre transportare, nu se pöte pune secestru înainte de predarea lui la adresä. Curieri, stafete, träsuri de postä și cai în mergere și întörcere pentru serviciul postei și tot personalulü serviciului postal, suntü scutiți de töte tacsele de șosele și poduri.

Art. VII. La intälnirea postei cu transportulü erbei de pușcă pe la puncturi locuite, posta va sta pe locü pinä va trece transportulü, érä la intälnirea pe câmpü, transp ortul de iarbä va sta pe locü pinä va trece posta pe lingä dënsul

în pasu, spre a nu se întâmpla pericole din scânteile ce potu eși din potcovele cailorü.

Art. VIII. Arestarea personalului telegrafo-postale în esercițiulü seü, secues-trarea obiectelor ce le suntü încredințate, nu sunt permise. În asemenea casuri se pöte aplica numai mäsura de escortare a postei pinä la äntëia stațiä, dacä va cere necesitatea, spre a nu dosi äbätutul.

Ori ce arestare trebuie mai äntëiu încunoscinițatä Șefului Biuroului respectivü sau Direcțiiei Generale; în casü însă când acesta este într'o depärtare în cât sä urmede întârziere și ast-fel comunicația sä nu se pötä face înaintea arestării, atunci însärcinatul cu arestarea trebuie a îngriji de un locoșitor competentü provisorü în locul persoanei ce este a se aresta, spre a nu äuferi serviciul postale.

Art. IX. Töte autoritätile administrative și militare, poliția și autoritätile comunale suntü datöre a da tot ajutorul personalului postale ce 'i s'ar cere pentru esecutarea serviciului.

Art. X. Scrisorile sau obiectele postale pentru care nu este respunsä tacsä pe deplinü, se vor reține de administrația postale pinä la răspunderea portului întregü.

Art. XI. Tacsä telegrafo-postale sau remäșițele din veniturile telegrafo-postale, se vor încäsni de autoritätile competente dupe reclamașiile stabilimentelor postale.

Art. XII. Ori-ce obiectü postale ce nu s'a putut preda adresantului sau întöre predätătorului, va remänea în folosul casei telegrafo-postale, și äcëta dupe împlinirea urmätörelor formalitätii:

a). Prin avisul așșat în termenü de unü anü în stabilimentul postale de primire.

b). Dacä dupë trecerea de unü anü de la data avisării nu se va reclame obiectulü, Direcțiunea Generale va publica de trei ori în Monitorul Oficiale în interval de trei sëptämäni.

c). Și dacä dupë trecere de trei lunü nu se va ivi reclamantul, obiectul se va vinde prin licitația cönmormü regulelor prescise într'äcëta, și productulü se va vërșä la casa telegrafo-postale, dupë scäderea portului și altor cheltueli ce trebuie sä figureze în venitul postale.

Art. XIII. Antreprenorii de diligențe și transporturi de persoane ce facü curse regulate, suntü obligați a transporta färä platä, dupe cererea administrației postale, pachete în gente închise, obiecta de valöre, scrisori și diare pentru locuri ce traversä pe tötä întinderea cursei ce facü pinä la destinația lorü, și a garanta pentru buna păstrare și predarea lor cu sigiliile sau sempele postei neatinse. Ori-ce antreprenorü de transporturi de persoane este dator a cere și a obține mai äntëiu autorisarea Ministeriului de Interne prin Direcțiunea Generalä a postelor și telegrafelor. Marșrutul acestor întreprinderi se va compune și modifica de Direcția Generale, dupe trebuință, färä de care este interdișü antreprenorului a efectua acestü serviciü.

TITLUL III.

Art. XIV. Personalul telegrafo-postale va păstra inviolabilitatea telegramelor și scrisorilor sub penalitatea dictatä de legi.

Statul, prin administrația telegrafo-postale, va despägubi în casü de perdere de telegrame, scrisori, sau obiecte, ori stricäciunea acestor din urmä predate serviciului telegrafo-postale dupe regulile prescise și anume:

a). Pentru o telegramä se va änapoia tacsä dacä telegrama se va fi perdut, seü dacä se va constata cä äcëta s'a greșit în chipul de a nu putea îndeplini

scopul ei, sau dacă se va fi predat destinatarului mai târziu de cât dacă s'ar fi trimis prin postă.

b). Pentru o scrisoare recomandată ce s'ar perde, pe lângă taxa plătită la predare, și 4 galbeni în despăgubire.

c). Pentru o stafetă, pe lângă taxa plătită la pornire, 6 galbeni.

d). Pentru o scrisoare și grupă în valoare declarată, dupe declarația valorii.

e). Pentru pachete fără declarația valorii, pentru un chilogramă 5 lei.

f). Pentru bagajul fără declarația valorii, 10 lei.

Reclamațiile pentru pierderi trebuie să fie făcute:

a). Pentru telegrame, scrisori și grupuri, în timpul de două luni din ziua predării la stabilimentul telegrafo-postale.

b). Pentru bagajul de călători, îndată după sosirea poștei la locul destinației la primirea bagajului.

Reclamațiile se fac la oficiurile telegrafo-postale prin prezentarea adevărințelor de primire și doveditoare predării.

Art. XV. Administrația telegrafo-postale nu ia nici o responsabilitate pentru nepredarea telegramelor, scrisorilor și altele, dacă din lipsă de adresă completă nu s'a putut afla destinatorul.

Art. XVI. Ori ce obiect are greutatea constatată la primire, și care nu se vede vătămată pe din afară sau primirea unui obiect de către adresant fără nici o observație, nu poate da loc la nici o reclamație de despăgubire, afară numai în casă de falsificare.

Art. XVII. Obiecte și scrisori recomandate, pierdute sau întârziate în transport sau predare, nu dau drept la nici o despăgubire.

Administrația poștală este asemenea dispensată de ori ce îndatorire de despăgubire în casurile următoare:

a) Dacă pierderea sau stricăciunea a provenit din forță majoră din afară.

b) Dacă pierderea sau stricăciunea obiectului este provocată din neglijența prezentatorului, sau dacă, în casă de stricăciune sau întârziere, transportarea s'a efectuat pe risicul și pericolul prezentatorului și dupe declarația sa.

Art. XVIII. Administrația telegrafo-postală garantează numai pentru scrisori și obiecte ce circulă în intrul țerei și pînă la frontieră.

Art. XIX. În casă de rebeliune sau pericul în genere, administrația poștală făcând publicații oficiale în Monitor, este în drept să refuza ori ce garanție și a primi obiecte poștale pentru transport pe risicul prezentatorului. În asemenea casă este permisă fie căruia a trimite obiecte de valoare prin ori ce alt mijloc să găsi cu cale.

TITLUL IV.

Art. XX. Ori cine va transporta scrisori afară din casurile prevăzute prin art. III. și IV. din această lege, se va pedepsi cu amendă de la 10 pînă la 20 lei de fie-care scrisoare.

Art. XXI. Cel ce va transporta persoane cu schimbarea mijloacelor de transport, adică releuri de cai, conform art. I. se va pedepsi cu amendă de la 50 pînă la 500 lei, afară de casurile prevăzute la art. XIII.

Art. XXII. Ori cine va sustrage taxele poștale în parte sau în total, va răspunde serviciului poștal sumă sustrasă îndecită, și nici într'un casă mai puțin de 10 lei.

Sustragerea se consideră predarea la poște în transport a scrisorilor sau obiectelor într'un chip fraudulos.

Art. XXIII. Ori cine va întrebuința poșta pentru călătorii fără a plăti taxa convenită, va fi supus la amendă îndecită acelei taxe ce se cuvenea a plăti.

Art. XXIV. Pe lângă penalitățile prevădute mai sus, se vor împlini în ori ce casă tacsele sustrate casei poștei.

Art. XXV. Ori cine se va servi cu insigniele serviciului telegrafo-postale ficsate prin deosebit regulament, se va amenda de la 50 pînă la 500 lei.

Art. XXVI. Ori ce întreprinderi de transporturi particulare neautorizate de Ministerul de Interne sunt supuse la amenda de la 100 pînă la 500 lei și confiscarea trăsurilor, cailor și altor obiecte cu care se sevêrșia asemenea transporturi frauduloase.

Art. XXVII. Dacă antreprenorul unui serviciu de transport autorizat, va refusa priimirea, transportarea și predarea de pachete și obiecte ale poștei, stabilimentele postale sunt îndrituite ale trimite în costul acestui antreprenor cu ori ce mijlocu și prețu vor găsi.

Repeșindu-se refusulă a doua ôră, se va opri acelu antreprenor dritul de transport pentru tot d'auna.

Art. XXVIII. Dacă un asemenea antreprenor se abate fără autorizare de timpul prescrist pentru pornire și călătorii, se va supune la o amendă de la 50 pînă la 100 lei.

Art. XXIX. Mai multe abateri din legea de față în același timp, sunt supuse la diferite amende în parte.

Recidiva va fi supusă amendei înduoiță și pentru a treia ôră îndecită.

Productul amendelor va face parte și va figura între venitul casei telegrafo-postale.

Art. XXX. Prescripția institutului postal pentru tacsele sustrate sau amende, este ficsată la trei ani, de la data comiterii faptei ce a provocat amenda.

Art. XXXI. Pentru cercetarea și aplicarea de amende, administrațiunea postală va încheia tot d'auna procesu verbale cu espunerea de motivu și va cere îndeplinirea lor prin puterea administrativă.

Art. XXXII. Antreprenorii de transporturi, autorizați conformu Art. XIIJ, sunt îndatorați a se supune inspecțiunilor din partea administrației postale a mijlocelor lor de transport, precum și a încușperilor pentru păstrarea obiectelor; tot personalul acestui serviciu funcționêșă sub directa responsabilitate și garanța antreprenorului.

Antreprenorul cu tot personalul este dator a observa și a urma întocmai legilor și regulamentelor postale:

Art. XXXIII. După cererea administrației postale amploiații poliției și acei ai finanelor sunt obligați a coopera la ferirea și descoperirea prevaricațiunelor postale.

TITLUL V.

Art. XXXIV. Guvernul este autorizat a înființa stațiuni telegrafo-postali și a desființa din cele existente după necesitate, precum și a stabili și schimba tarifele telegrafo-postali.

Înființarea, suprimarea sau schimbarea curselor postale și a reglementelor se face de Direcțiune cu aprobațiunea Ministerului de Interne.

Art. XXXV. Distanțele se vor forma în kilometre postale.

Administrația telegrafo-postală va forma marșrutele convenite în kilometre; dupe care apoi se vor determina tacsele postale.

Art. XXXVI. De plata tacselor și a porturilor sunt scutite numai:

a). Corespondența Domnului și a cancelariei sale, cu ori ce autorități și particulari.

b). Corespondența Ministrilor.

c). Corespondența prin postă a Senatorilor și a Deputaților, în tot timpul sesiunei.

d). Corespondințele oficiale între autorități. Această corespondență trebuie să fie investită cu sigiliul oficial al autorității respective, să poarte numărul și numirea autorității de la care emană:

e). Corespondența oficială a Agențiilor sau Consuli acreditați pe lângă Guvernul și care îndeplinesc formele prescrise la § 2.

Art. XXXVII. Legea de față se va pune în aplicare de la 1 Ianuarie 1865. De la acea dată sunt și rămân abrogate ori ce dispozițiuni contrarii acestei legi

RECLEMENTU

(*Decret. 5 Decem. 1864, prom. 16 Decem. 1864.*)

Pentru ficsarea tacselor telegrafico-postale a corespondințelor interioare din România.

Art. I. Francarea telegramelor și a scrisorilor este obligatorie la prezentarea lor pentru expedire.

Art. II. Taxa pentru o telegramă în interiorul țerei, fără deosebire de distanțe, mărginită la 20 cuvinte va fi de lei 4 p. 20.

Pentru fie-care serie de alte 10 cuvinte, taxa suplimentară va fi de lei 2 p. 10.

Art. III. Taxa unei scrisori simple va fi:

a). În cuprinsul postei de primire, locotransportul 5. parale.

b). Pe ori ce distanță în țară, 20 parale.

Scrisoarea simplă este aceea ce nu trece peste 15 grame.

Pentru o scrisoare peste 15 pînă la 30 grame, se va plăti taxa îndoită, peste 30 pînă la 45, întreită, și așa mai departe pentru fie-care 15 grame mai mult, se va plăti taxa unei scrisori simple..

Art. IV. Taxa foilor tipărite ce se vor preda sub bandă, va fi de 2 parale pentru fie-care 15 grame, pe ori ce distanță, dacă pe bandă nu va fi scris mai mult de cîtă adresa, data, și subsemnătura predătorului.

Art. V. Taxa pentru probe de marfă ce se predă sub bandă sau împachetate astă-fel, în cîtă să se pătă lesne controla conținerea lor, va fi pentru fie-care 30 grame 20 parale.

La asemenea probe se pătă anexa și o scrisoare simplă, care se va cântări împreună cu proba.

Art. VI. Taxa pentru recomandație va fi de 20 parale peste taxă, după greutate-î. Taxa pentru retur recipis, dacă se va cere, va fi de 20 parale peste taxă, după greutate și de recomandație.

Art. VII. Taxa pentru o fîiă de reclamațiune despre un obiect recomandat să cu valoare, va fi 20 parale.

Espeduirea fîiei de reclamație fără plata taxei se pătă cere:

a). Dacă prezentatorul obiectului reclamat va presenta biuroului dovadă de primirea scrisoarei adresantului prin care constată că obiectul recomandat nu s'a predat la adresă în timpul hotărît, sau.

b). Dacă retur-recipisa anexată la obiectul recomandat nu s'a înapoiat în timpul hotărît.

Art. VIII. Tacsă diarelor ce se vor preda numai de redacțiile lor, va fi de 2 par. de număr, chiar de va avea și anexe.

Art. IX. Taxa pentru aducerea obiectelor sosite cu postia de scrisori la locuința adresantului, va fi de 3 par. în profitul împărțitorilor.

Art. X. Taxa pentru scrisorile ce se vor găsi prin cutiele de scrisori, fără

sau cu mărci de neajunsu pentru francarea loru după tarifa, va fi de 10 parale mai multu pentru fie-care 15 grame pe lingă portu, sau neajunsu.

Daça se va găsi priu cutiele de scrisori tipărituri sau probe de marfă, fără, sau cu mărci de neajunsu, apoi ele perdú privilegiulu de porto redusú și se va încărca cu portulu ca pentru o scrisore neajunsă sau cu totulu nefrancată.

Art. XI. Tacsă pentru transportarea grupurilor, pachetelor și obiectelor de valóre se va determina:

- a). După distanța loculu de primire și pină la acelu de predare;
- b). După valóre declarată;
- c). Dupe greutatea obiectulu, și cu
- d). Adăogirea taxei de recomandațiune

Art. XII. Pentru fie-care obiectu, afară de bagagele pasageriloru, fără deosebire de valóre, greutate și distanță, se va plăti tacsă de recomandațiune 20 parale.

Art. XIII. Taxa de valóre va fi pentru fie-care sumă pină la 500 lei pe distanță:

1	sau pină la 15 ore	.	.	10 par.
2	peste 15—30	—	.	20 —
3	— 30—45	—	.	30 —
4	— 45—60	—	.	1 — leu.
5	— 60—80	—	.	1 10 par.
6	— 80 pină la ori-ce dist.	1	20	—

Art. XIV. Taxa de greutate va fi de fie-care greutate de jumătate chilogramu:

	pe distanța I sau pină la 15 ore,	10 par.
—	— II peste 15 la 30	— 20 —
—	— III — 30 la 45	— 30 —
—	— IV — 45 la 60	— 1 — leu.
—	— V — 60 la 80	— 1 „ 10 —
—	— VI — 80 pină la	
	ori-ce distanță	1 „ 20 —

Art. XV. Pentru scrisori cu banc-note, bonuri, obligații, polițe, cupóne, mandate și alte hărții ce înlocuesc valóre baniloru, se va plăti numai tacsă după valóre și recomandațiune.

Art. XVI. Pentru obiecte sau pachete fără valóre delarată se va plăti taxa numai după greutate și recomandațiune.

Art. XVII. Pentru scrisori sau adrese ce se anexesă pe lingă grupu sau pachetu cu avisu, nu se va lua nici o plată, dacă aceea nu va avea peste 15 grame; pentru scrisori de mai mare greutate se va plăti taxă după tarifa de scrisori.

Art. XVIII. Taxa pentru obiectele voluminoase de mică greutate, precum cutii cu capele, va fi cu jumătate mai multu.

Art. XIX. Taxa pentru inapoarea espedițiilor ce nu s'au pututu preda la adresă, va fi jumătate tacei de valóre, greutate și recomandațiune; pentru inapoarea probelor nu se va lua taxă.

Art. XX. Pentru spediții ce se vor trimite de la locuri la care erau destinate dupe adresantú, se va mai lua taxa ce se cuvine dupe distanță, valóre și greutate pină la altu locu unde se trimite din nou, afară de taxa de recomandațiune.

Art. XXI. Taxa pentru retur-recipisă la grupuri și pachete, va fi de 20 par.

Art. XXII. Taxa pentru unu locu în diligență va fi de 3 lei pe oră.

Art. XXIII. Taxa pentru bagagiul pasagerilor ce trece peste 15 chilograme și 500 lei valóre gratis, se va plăti dupe valóre și greutate dupe tarifa.

Art. XXIV. Taxa pentru aducerea obiectelor pină la locuința primitorulu, va fi pentru o bucată pină la greutate de jumătate chilogram și de valóre pină

la 3000 lei de 6 par. érá pentru aducerea numai a aviselor pentru obiecte de valóre și greutate mai mare de cât cea de sus, va fi de 3 parale.

Art. XXV. Taxa pentru stafete în greutate piná la 2 chilograme, va fi pragonulú îndoit de unú calú micú, și osebitú de acésta se va mai lua pentru stafetá, în ori-ce distanță și de ori-ce greutate, unú leú taxa espeduirei.

Doú-decí parale pentru liberarea recipisei, și

Doú-decí parale pentru recipisa de întórcere.

Art. XXVI. Acestú regulamentú se va pune în lucrare cu începerea anului viitor 1865.

LEGE

(In P. St. decret. 5 decem. 1864, prom. 19 Decret. 1865)

pentru

Recrutarea Armatei(1)

TITLUL I.

Dispozițiuni generale.

Art. I. Armata se recrută prin chemări sau înrolări de bună voe, conformú regulelor prescise mai josú la titlul al II și al III, afará de casurile estraordinare.

Art. II. Niminea nu va fi priimit să serve în trupele Române de nu este Românú; orí ce individú născut în România de părinți străini va fi supusú la îndatoririle impuse prin legea de față, îndată ce va fi admisú să se bucure de drepturile ce 'i dá naturalisarea sa.

Cu tóte aceste, străinii locuitori în țerá, și carii nu vor fi supuși unei protecțiuni străine, vor fi supuși asemenea la recrutare.

Suntú eseluși din serviciul militar și nu vor putea fi admiși în armatá sub nici unú titlu, cei condamnați la o pedépsá criminalá.

1. Acei carii aú fost condamnați la o pedépsá aflictivá sau infamantá.

2. Cei condamnați la o pedépsá corecționalá de doui ani de închisóre și carii, afará de acésta, aú fost puși prin sentință condemnárii, sub privigherea poliției,(2) și opriți a esersa drepturile lor civile, civice și de familie.

TITLUL II.

Despre chiámări.

Art III. Repartiția contingentulú pe districtele țerái se va face printr'unú Decretú al Domnitoriului, în proporție cu numéru tinerilor înscriși pe listele de tragere ale clasei chiesmate.

Art. IV. Dacă prin întâmplári estraordinare numéru tinerilor înscriși pe listele de tragere a ver-unei pláși sau district, nu póte fi cunoscut în termenul ce se va hotári priutr'un Decret, acest numéru va fi înlocuit pentru plasa sau

---

(1) Acéstá lege o publicám așa pręcum i s'a îndreptat greșiialele de tiparú prin Monitorulú N. 291 din 31 Decemvrie 1864.

(2) Privigherea poliției nu mai esistá dupe noua condica penalá.

districtul ce a întârziat, prin termenul de mijlociu al ómenilor înscriși pe listele de tragere a claselor precedente.

Art. V. Tabloul general al repartiției, va fi inserat în buletinul legilor.

Art. VI. Sub-repartiția contingentului hotărît fie-cărui district, se va face între plăși (sau ocole) proporționat cu numărul tinerilor înscriși pe listele de tragere ale fie-cărui plăși.

Art. VII. Sub-repartiția pe plăși se va face de către Prefectul în Consiliul județnău, și se va publica prin afișe înaintea deschiderii operațiilor Consiliului de revisie.

Art. VIII. În cazul când listele de tragere a ver-unei sau mai multe plăși, nu vor fi primite de Prefectul la timpul hotărît, sub repartiția contingentului districtului în plășile ce au întârziat, se va face în chipul arătat la Art. 4.

Art. IX. Contingentul hotărît fie-cărui plăși se va împlini prin tragere la sorți între toți tinerii Români cari vor avea domiciliul lor legal în plasă, și cari vor fi împlinit 20 ani în cursul anului precedent.

Art. X. Suntu priviți ca legalemente domiciliați ai plășei:

1. Junii emancipați, ajunși în vârstă, sau eșiți de sub epitropie înscriși în óste, stabiliți afară din comună, aflători în străinătate sau închiși; daca muma sau epitropiul au domiciliul lor în una din comunele acei plăși sau daca suntu fi de tată espatriați, dar cari și ai avea cel din urmă domiciliu în una din acele comune.

2. Junii însurați, a căror tată, sau muma, în casu de a nu avea tată, sunt domiciliați în una din acele comune; afară numai de vor dovedi că au domiciliul lor adevărat în altă plasă.

3. Junii însurați și domiciliați în una din acele comune, chiar daca tatăl sau muma lor nu vor fi domiciliați acolo.

4. Junii născuți și locuind în una din comunele plășii, cari, de și nu cadu în vre-unul din casele precedente, pe cât nu vor putea dovedi înscrierea lor într'o altă plasă.

Art. XI. Unu copilă găsită sau lepădat, crescut într'unu aședământu pu, blicu, se socotese domiciliat în comuna în care se află acelă aședământu; dar aceia cari vor fi ajunși la vârsnicie înaintea epoei prescise pentru tragere, trebuie să se inscrie și să se supue tragerii acolo unde locuesc.

Art. XII. Consiliul comunal trebuie să oustate și să se asigure despre existența junilor cari lipsesc în străinătate, sau în alte comune în țără.

Deslușirile luate în acastă privință de la rude sau de la locuitorii, trebuiesc trecute în colona observațiilor, în tabla recensământului.

Art. XIII. Vor fi considerați, după notorietate publică, ca având vârsă cerută pentru tragere, tinerii cari nu vor pute produce și n'ar fi produsu înaintea tragerii, unu extractu de registrele stării civile constatându o altă vârsă, sau care, în lipsă de registre nu voru putea dovedi, sau n'ar fi doveditu vârsă loră conformu reguloră stabilite prin codul civil.

Toți acștia vor urma la datoriile impuse prin numărul ce vor dobândi.

Art. XIV. Tabelele de recensământu pentru tinerii de fie-care plasă, supuși tragerii, după regulele precedente, se faou în fie-care comună a plășii de către primarii în cele d'ântăiu zile ale lunii lui Ianuarie, și apoi se trimit Sub-administraturului plășii spre a închia tabloul de tóte comunele plășii.

Aceste table se întocmesc:

1). După declarația la care vor fi supuși a face tinerii, părinții sau epitropii lor.

2). De oficiu, dupe registrele stărei civile, precu și oră ce alte documente sau informații-

Art. XV. Tabla se publică și se afiședă prin donș publicații de opt zile de interval, Duminica, la pórtă primăriei.

XVI. Primarul este dator să afişeze asemenea la uşa primăriei şi să se publice în biserică, locul, ziua şi ora când este a se face tragerea.

Art. XVII. Înscrisura recensemntului se face după ordinul alfabetului numelor de familie, care trebuie să copriească numele, pronumele, data, locul naşterii şi domiciliul junilor însemnaţi, precum şi al părinţilor.

Art. XVIII. Dacă în vre una din tabelele de recensemnt ale anilor precedenţi, au fost tineri cari s'au omis, ei vor fi înscrise pe tabloul anului următor aceluia în care se va descoperi omiterea, afară numai dacă ténérul nu va avea 30 ani împliniţi.

Art. XIX. Cercetarea tabelelor de recensemnt, precum şi tragerea la sorţi se face la rezidenţa Sub-administraţiei, în şedinţă publică, în fiinţa Sub-administratorului şi a primarului comunei de reşedinţă a Sub-administraţiei şi a celorlalţi Primari ai comunelor celor mai populate din plasă.

Art. XX. Tabloul va fi citit în ausul tutulor. Junii, părinţii sau alţi interesaţi, fac observaţiile lor asupra junilor clasei, înscrişi sau neînscrişi, şi sub-administratoarele, dupe ce mai întâi consultă opinia Primarilor de faţă, otărăscesc asupra fie-cării observaţii făcute.

Art. XXI. Tabela îndreptată şi hotărîtă ast-fel, se sub-scrie de Sub-administratore şi de Primari.

Art. XXII. Pînă a nu începe tragerea, se însemneză mai întâi ordinea comunelor plăşii prin sorţi, şi pentru această sub-administratoarele scrie pe bilete cuadrate d'o potrivă între diusele, numele doosebitelor comune ale plăşii, strînge fie-care bilet în patru, le numerotéză şi le aruncă într'unu vas, le amestică, Primarul cel mai bătrîn le trage, şi cel mai june le citeşte, şi cei-l-alţi doi le înscrie pe o fôe într'adinsu. Dupe ordinea ast-felî determinată, numele din tabelele trimise se trag la sorţi.

Art. XXIII. Sub-administratorul înscrie în capul tabloului de tragere, pe toţi tinerii cari prin fraudă sau prin viclenie au încercat a se scuti sau apêra.

Cele d'ântêiu numere le sunt atribuate de drept.

Aceste numere prin urmare vor fi estrase din urnă, înainte operaţiei tragerii.

Art. XXIV. 'Nainte de a începe operaţia tragerii, sub-administratoarele numără în publicu numerele depuse în urnă, care trebuie să fie d'o potrivă cu al junilor chemaţi a concura la tragere.

Art. XXV. Fie-care june se cheamă dupe ordinea ce ocupă în tabla comunei sale, trage unu număr care se citeşte în ausul tutulor şi se înscrie de către doi din Primari cel mai junî în două liste.

Art. XXVI. Părinţii junilor cari lipsesc, sau în lipsă şi a părinţilor, Primarul respectiv, trage la sorţi în locul lor.

Art. XXVII. Fie-care nume se înscrie la numărul ce l'au cădut.

Art. XXVIII. Operaţia tragerii nu se pôte strica, sau nici unu cuvêntu.

Art. XXIX. Lista cu numele şi cu numerele dobîndite de fie-care, va fi închiăiată şi sub-scrisă în acelaşi chip, ca tabelele de recensemnt. Ea se va publica şi afişa în fie care comună a plăşii.

Art. XXX. Sub-administratoarele îndreptéză Primarilor comunelor prescurtări din lista tragerii, ca să o pôtă comunica familiilor, şi Primari sunt datori să le lipescă la uşa primăriilor.

Art. XXXI. Afară de casurile legale de scutire, junii suutu datori să urmeze dupe numerele dobîndite de fie-care la tragere.

Art. XXXII. Sub-administratoarele îndreptéză Administratoresului copie dupe lista tragerii şi dupe procesul verbal închiăiat în termenul însemnat în ordinul care ficséză timpul operaţiei atîngătoare de formarea tabloului recensuncii şi tragerii. Administratoarele îndreptéza Ministrului de Resbel copie dupe acea listă generală care va face împărşirea tinerilor în diferitele corpuri.

TITLUL III.

Scutiri și apărări.

Art. XXXIII. Sunt scutiți și înlocuiți dupe ordinea numărilor, aceia cari, dupe numerile dobândite, ar fi să facă parte din contingent, dar cari se afu în unul din casurile următoare:

- 1). Aceia cari n'au măsura de un metru 57.
- 2). Aceia a căror slăbiciune fizică 'i ar pune în condiție nepotrivită cu serviciul, dupe prescripțiile regulelor ostășesci.
- 3). Cel mai în vîrstă din orfanî fără tată și fără mumă.
- 4). Unicul fiu sau cel mai în vîrstă dintre fii, sau în lipsă de fii și de gineri, nepotul unicu sau cel mai în vîrstă dintre nepoșii unei femei actual vîduve, sau a unui tată orbu sau în vîrstă de 70 ani, sau cu vr'o infirmitate constatată din pricina căria nu s'ar putea hrăni:

5). Cel mai în vîrstă dintre doi frați chemați se tragă, dacă amîndouî ar fi însemnați de sîrtă să fie ostași și dacă amîndouî se dovedescu buni pentru serviciu. Între doi frați gemeni, scutirea se dă celui născut întîi.

6). Acela al cărui frate se află sub steaguri, fie sub ori-ce condiție. (Dorobanții și grănicerii coprinși).

7). Acela al cărui frate a murit în serviciul activu, sau s'a betejit, sau s'a prenumerat în retragere pentru vr'o rană dobîndită, servindu unei comenți, sau pentru vr'o metehnă dobîndită în armată.

Art. XXXIV. Tînerul omis care nu s'a prezentat în persoană sau prin procurator spre a concura la tragerea clasei de care făcea parte, nu va putea să reclame beneficiul scutirilor arătate la numerile 3, 4, 5, 6 și 7 din Art. XXXIII, dacă cauzele acestor scutiri s'au întimplat în urma închiderii listei contingentului clasei sale.

Art. XXXV. Drepturile de scutire se aplică și în folosul copiilor legitimați.

Art. XXXVI. Sunt apărați și prin urmare considerați că au satisfăcutu la apelu toți tinerii hotărîți prin numerile lor a face parte din contingentul clasei lor și cari se vor afla în unul din casurile următoare:

1). Acei ce sînt în serviciul armatei ca înrolați de bună voe, sub condiție însă de a fi datorî să serve timpul de serviciu impusă prin legea de față.

2). Elevii școlii militare și de chirurgia cu condiție de a trece sau în această școlă, sau în ver-unul din corpurile armatei, timpul hotărîtu prin această lege, pentru serviciul militar.

3). Profesorii școlilor publice.

4). Tinerii din școlile publice civile cari au contractat mai 'nainte cu Ministerul Instrucțiunii publice de a sîvîri studiile pe cheltueala Statului, și a servi în potrivă ca profesori sau în altă funcție, și junii seminariști destinați preoției de ori ce ritu; însă unii și alții dacă la vîrsta de 25 ani nu se vor afla în serviciul la care s'au destinat atunci, se supun la tragere, și serviciul li se socotesce în acela al clasei în care au trasu.

Art. XXXVII. Tinerii hotărîți prin numărul lor a face parte din contingent și cari vor fi apărați condițional în conformitate cu No. 1, 2, 3 și 4 din Art. precedent, când vor înceta de a urma cariera pentru care au fost apărați, vor fi datorî să declare Primarului comunei în anul în care au încetat serviciile lor, funcțiunî sau studiu, și de a lua copie după declararea lor.

În lipsă de această declarație și dacă nu a supus'o visei Prefectului districtului în termen de o lună, vor fi pasibil de pedepsele pronunțate prin întîiul paragraf alu Art. I din legea care prevede penalitățile asupra recrutării, vor fi așezați în contingentul clasei lor, fără deducția de timpul trecut de la înestarea șiselor serviciu sau studiu, pînă în momentul declarării lor.

Art. XXXVIII. Drepturile de scutire sau apărare, ca să folosescă aceloră ce le cerū, trebuie să se dovedescă atunci cândū Consiliul de revisie cercetescă și hotărasce asupra junilor cariū au să fie chemați a face parte din contingentul plăsei.

Art. XXXIX. Junii cari se află în vr'unul din casurile de scutire sau apărare, în casū de a cădea la sorți, să înfăcișeze din vreme unū certificat din partea Primarului care trebuie să însemneze împrejurarea în tabela recensamentului, în colona observațiilor.

TITLUL IV.

Consiliul de revisie.

Art. XL. Operațiile recrutării vorū fi revēdute, reclamațiile ce pōte să fi născut aceste operații vor fi ascultate; și cauzele de scutire și apărare vor fi judecate în seanța publică de către unū consiliū de revisie.

Art. XLI. Consiliul de revisie se compune:

- 1). De Administratore ca Președinte.
- 2). De unū membru permanent al Consiliului județianū.
- 3). De primarul locului.
- 4). De Sub-administratoarele plășii pentru fie-care listă de contingent.
5. De unū oficer rînduit de Domnū.

Art. XLII. Unū medicū civilū sau militar va asista la operațiile de revisie; elū va fi însărcinatū a statua asupra stării: de sănătate a junilorū înscriși și va urma după instrucțiile date de direcția sanitară, aprobată de Ministrulū de Resbelū.

Art. XLIII. Consiliul de revisie ține ședințele sale una după alta la fie-care reședință de Sub-administrație, pentru junii plăsei.

Art. XLIV. Consiliul vede toate operațiile recrutării, judecă reclamațiile înfăcișate și hotărasce despre casurile de scutire sau apărare, cercetescă și apedă junii pe fie-care la rēndul lui după ordinea numerilor.

Art. XLV. Tinerii cari, după numērulū ce au luat, potū fi chemați a face parte din contingentū, vorū fi convocați, esaminați și ascultați de Consiliulū de revisie.

Tinerii cari, în ȝioa chemării nu se înfăciședă sau nu trimitū imputerniciii dîn partele, se consideră ca cum ar fi fașă.

Art. XLVI. Casurile de scutire și apărare vorū fi indicate după înfăcișarea de documente autentice, sau în lipsă de documente, după certificate subscrise de trei părinți de familie ai cărorū fiū au fostū chemați.

Aceste certificate, afară de acesta, trebuescū să fie subscrise și aprobate de Primarul comunei reclamantului.

Art. XLVII. Hotăririle Consiliului de revisie suntū nesupuse la nici un recursū, afară numai de casurile care se atingū de drepturile civile, a cărorū cercetări și hotăriri, suntū de competența judecătoreșcă.

În asemenea casū, Consiliul de revisie însemnēdă unū numērū după ordinea numerilor de tragerē, care se pōte înlocui la întâmplare, dacă Tribunalulū ar declara că nu pōte avea acele drepturi; iar junii însemnați spie înlocuirea aceloră, nu pot fi chemați în activitate, de câtū numai după sēvērșirea judecării.

Art. XLVIII. În asemenea casū, cestia se judecă în ființa unui membru delegatū de Consiliul de revisie, după suplica părții stăruitoare; Tribunalul hotărasce fără termenū și fără apelū.

Art. XLIX. Consiliul de revisie, la întâmplare de a crede de trebuință să cēră înfăcișarea ver-unul actū sau alte cărți prin care să pōtă da scutirea, însemnēdă după ordinea numērului tragerii, unū numērū de juni cari suntū desti-

nași a înlocui pe acei ce reclamă, în casul de a se primi cererea lor. În asemenea casu nu se poate da mai mult de 20 zile pentru înfăcișarea actelor său doveșiloror.

Art. L. Dispozițiile Art. precedent, privitor la tinerii chemași condițional, vor fi asemenea aplicate, cându, conformu cu Art. din legea care coprinde di pozițiile penale, s'ar fi trimisū inaintea tribunalelor tineri ca acușași că s'au făcutū improprii serviciului, cându Consiliul de revisie ar fi acordat unū termin pentru înfăcișare de piese justificative saū pentru casu de absență, care termen nu pōte trece peste 20 zile.

Art. LI. Consiliul de revisie, dupē cercetarea listei fie-cării plăși, o încheiă și o sub-acrie, și apoi proclamă numele acellora ce trebuiescū să mērgă sub steagū.

Numele tinerilor caril potū fi chemași în locul acellora pentru caril nu s'a putut lua o hotărire definitivă, se vor înscri și dișiși pe lista contingentulū cu condiție și sub reserva drepturilor lor.

Consiliul declară apoi ca tinerii caril nu suntū loscriși pe acēstă listă, suntū definitivū liberași. Acēstă declarație cu arētarea celui din urmă număr coprinsū în contingentul plăsei, va fi publicată și afișată în fie-care comună a plăsei.

Îndată ce termenul acordatū în virtutea Art. L va expira, saū daca Tribunalele vor da sentința lor, Consiliul va hotărī în același timpū, liberarea reclamanșilor saū tinerilor condițional aleși pentru a'i suplea.

Consiliul de revisie nu va mai putea lua nici o hotărire în urmă, asupra tinerilor înscriși pe listele de contingentū, de cât pentru cererile de substituție.

Aduarea tutulor listelorū contingentulū fie-cării plăși ale aceluiași districtū va forma lista contingentulū districtulū.

Art. LII. Primariū satelor trebuie să fie faciă la seânțele Consiliulū de revisie, fie-care pe câtă vreme se cercetēdă junii comunei lor.

Art. LIII. Sub-administratorii mai trimitū o listă a tutulor hotărīrilor Consiliulū de revisie asupra deosebitelor reclamașil, comunelor.

Acēste liste se afișēdă în fie-care Comună.

Art. LIV. Tinerii chemași definitiv, vor fi îndată împărșiși între corpurile armatei și înscriși pe registrele Matricule ale corpurilor pentru care sunt hotărși.

Art. LV. Timpul serviciulū pentru tinerii chemași va fi de 6 ani, socotindu-se de la 1-iū Ianuarie al anulū înscrierii pe registrele Matricule a corpurilor armatei.

Art. LVI. La 31 Decembre a fie-cării anū, în timpul serviciulū, soldașil primescū slobodirea lor definitivă; iar în timpū de rebelū, o primescū numai în termenū de 2 luni, cei mult dupe sosirea corpulū de recruși destinași a'i înlocui.

Art. LVII. Când este a se da congediū nemărginitū, se daū la fie-care corpū militarilor celor mai vechi în serviciul activū de sub stēguri, preferindu-se acēia a căror instrucție este mai completă.

Art. LVIII. Oamenii ce aū tras la sorși, și aū rămas nechiemași formēdă milișiile, însă la definitiva liberare a clasei lor, potū fi supuși la revisie și esericiuri periodice, la timpul și dupē chipul ce va hotărī Ministrul de Rebelū.

TITLUL V.

Despre substituție și înlocuire.

Art. LIX. Toși Românii sunt supuși serviciulū militarū; dar fie-care pōte îndeplini acēstă îndatorire saū printr'o substituție saū prin înlocuire.

Art. LX. Substituția saū luarea numărulū a unui tinerū de altul, de bună voo, se facei

1). Între jnnii aceleia'și plăși, dar numai ptnă la timpul încheierii listei numărului recruților aceleia'și plăși.

2). Dnpă încheierea nmerului recruților plășii între jnnii înscriși pe această listă, dar nmași pînă la data ordinului de drumu a soldatului matriculat.

Art. LXI. Substituția nu pôte fi primită, dacă acel ce se îmfaceședă în locul chematului, nu este recunoscutu bunu de serviciu de către Consiliul de revizie.

Art. LXII. În casu de desertare, substituitulu n'are nici o raspundere.

Art. LXIII. Substitutorul dă folose familiei lui ca cum ar fi fostu chematū la sorși.

Art. LXIV. Înlocuirea nu se pôte face, de cât conform legii din 28 Martie 1862 asupra dotației oștei.

Art. LXV. Actele de substituție și esonerare, vor fi primite de Prefecși, după formele și modelul ce se va da de Ministrul de Resbelu.

TITLUL VI.

Despre înscriere de bună-voe și reinscrieri.

Art. LXVI. Veri-ce Românū se pôte înscrie de bună-voe în armată, de va împlini condițiile următoare:

1). De a avea vîrsta de 17 ani cel pucin și 30 ani împliniși cel mult, și de nălțime de 1 m 57.

2). De a nu fi nici însraturu nici vėdovu cu copii.

3). Să aibă un certificatū de o bună moralitate, dat de Primarul Comunei, și de nu va fi majore, să justifice consimțimentul tatălu, mamei saū a epitropulu saū.

4). Să aibă nnu certificatū a ver-unui Medicu, funcționarū al Statulu, care să constate condițiile fizice cerute unui militarū,

5) De a nu fi în nici unu altu serviciu militarū,

6). Să aibă între minimum, și maximum talia hotărîtă pentru corpul la care se destină.

Art. LXVII. Timpul de serviciu, pentru înscrierea de bună-voe, este 4 ani minimum.

Art. LXVIII. Actele de înciere sunt primite de Prefectū în capitala districtulu saū d'a dreptul de fie-care corpū.

Nu se va primi nici o înscriere pentru corpuri, la care a ajuns saū a trecut efectivul determinatū prin legile organizației oștei.

Ministrul de Resbelu, prin buletine periodice, va face cunoscut Prefecșilor, corpurile pentru care se potū primi înscrierile de bună-voe.

Art. LXIX. Prefecși vor ținea registre, în care se vor înscrie actele de înscriere de bună-voe.

Aceste acte vor fi redigiate conformū cu modelurile ce se vor publica de Ministrul de Resbelu. Îndată după sub-semnarea acestor acte, unū esemplarū se trimite Ministerulu de Resbelu, unū altu esemplarū destinatū corpulu pentru care s'a contractat înscrierea se va da în mâna înscrisulu de bună-voe împreună cu unū ordinū de drumu ca să se dncă la corpul saū.

Art. LXX. În fie-care anū, Prefecși presintă Consiliurilor de revizie, lista înscrișilor de bună voe contractată de la cea din urmă seanță a Consiliulu.

Art. LXXI. Înscriși de bună-voe se vor libera definitiv la expirarea celui de al 4-lea anū al înscrierii lor.

Art. LXXII. Reinscrierile se facū pe doui ani cel pncin și pe 4 ani cel mult: Nu vor put-a fi contractate de cât de militarii, care vorū fi împlinit termenul serviciulu lor.

Reinscrierile trebuescū regulate, ast-fel ca militarii să nu fie ținuși sub stėguri după vėrsta de 47 an.

Art. LXXIII. Ori ce militară ce ar voi a se reinscrie, să fie sănătosă, în stare de a face ună serviciu bun și a nu avea o vârstă mai mare de 47 ani, nici mai mult de 25 ani de serviciu.

Art. LXXIV. Militarii ce voră voi a se reinscri, vor trebui să se îndrepteze sau către șeful corpului din care facă parte, sau către acela al corpului în care voescă să intre.

Dacă cererea lor este primită, li se dă ună atestată prin care se declară:

1). Că unescă condițiile cerute pentru a face ună bună serviciu.

2). Că au avut bune purtări cât timp au servit în acel corp.

3). Că potă că rămăe sau să fie primiți în corpul în care voescă să servescă.

Art. LXXV. Reinscrierile sunt primite de autoritatea delegată de Ministrul de Resbelă, și se facă prin acte conforme cu modelul ce se va promulga pentru acesta.

Art. LXXVI. Reinscrierile potă da nascere și la prime și alte avantaje determinate prin legea Casei de Dotație a ôstei.

Art. LXXVII. Ori care ar fi data reinscrierii, noul serviciu 'l va începe din ziua când a încetat serviciul la care era regulat militarul înainte de a se reinscri.

TITLUL III.

Dispoziții particulare.

Art. LXXVIII. Tinerii chemați în serviciu în executarea legii de față, vor priimi în corpul în care vor fi însumați, și pe cât serviciul militar va permite, instrucția prescrișă pentru scôlele primare.

Art. LXXIX. Nimenea nu va fi admisă de la etate de 20 ani pînă la 30 la vre o funcțiune civilă sau militară, dacă nu va justifica că a satisfăcut la obligațiunile impuse prin legea de față.

Art. LXXX. Tôte dispozițiile, legile și decretale anteriore legii de față privitoare la recutare a armatei, sunt și rămână abrogate.

Art. LXXXI. Legea de față se va pune în executare șese luni dupe promulgarea ei.

TITLUL IV.

Dispozițiuni penale atingătoare de legea recrutării.

Art. I. Ori ce frândă sau uneltire, prin care ună tineră uu s'ar fi înscris pe tabla de recensement, va fi dată în cercetarea Tribunalelor ordinare, și pedepsită cu o închisore de la 20 zile pînă la 8 luni.

Junele neînscrisă, dacă s'a condamnat autorele sau complicele șiselor fraude și uneltiri, dupe espirarea pedepsei, se va înscrii în lista de tragere, dupe cum s'a prescriș prin Art. 87.

Art. II. Ori ce recrută care va fi priimit ună ordină de drum și nu va fi ajunsă la destinarea sa, în termenă ficsată prin acel ordină, dupe trecere de o lună, și afară de casuri de forță majoră, va fi pedepsită cu nesupusă, cu închisore de la o lună pînă la ună ană.

Nesupusul se va judeca de către Tribunalul militară ală comandamentului în care s'a priimită.

Timpul cât a ținut nesupunerea nu se va scôdea recrutului din termenul legiuit al serviciului.

Art. III. Ori cine scind, va ascunde sau va lua în serviciul seă, pe ună nesupusă, se va pedepsi cu o închisore de la 15 zile pînă la trei luni. Dupe

circstanție, pedepsa se va putea reduce, la o amendă de la 60 pînă la 600 lei.

Orî cine se va dovedi că a favorizat fuga unui nesupus, va fi pedepsit, cu închisore de la 15 zile pînă la trei luni.

Tot aceeași pedepsă se va aplica și acelor care prin uneltiri culpabile vor fi împedicat sau întîrziat plecarea recruților.

Dacă cel ce a comis delictul este funcționar public, impiegat al Guvernului, sau ministru al unui Cult salariat de Stat, pedepsa se va putea mări pînă la 6 luni de închisore și amenda nu va trece peste 6,000 lei.

Art. IV. Tinerii chemați a face parte din contingentul claselor lor, ce vor fi acușați că prin fapta lor se vor fi făcutuși incapabili de a servi sau pentru ore care timpu său pentru tot d'una, cu scopu de a scăpa de îndatoririle impuse prin lege, vor fi dați în cercetarea Tribunalelor civile prin consiliurile de revisiune; și de se voru recunoște culpabili, se vor pedepsi conformu Art. 191 din codicele penale.

Se vor da asemenea în cercetarea Tribunalelor și se vor pedepsi cu aceeași pedepsă recruții cari, în intervalu de la încheerea contingentulu plășilor pînă la punerea în activitate, vor comite același delictu.

Dupe împlinirea pedepsei, și unii și alții vor fi în dispoziția Ministeriului de Resbelu, pentru timpul cât servește clasa din care facu parte.

Aceeași pedepsă se va aplica și complicilor.

Dacă complicii sînt medici, hirurgi, oficeri sanitari, sau spiței, timpul închisorii va fi de două luni pînă la două ani, deosebitu de o amendă de la 600 pînă la 3,000 lei, ce se va putea pronunța, și fără să prejudice pedepsele mai grele, în casurile prevădute prin condica penală.

Art. V. Timpul trecutū în închisore în virtutea unei judecări, nu se va numera în anii de serviciu ceruți prin lege.

Art. VI. Orî ce substituție, făcută în contravenție cu această lege, sau prin mijloce de acte mincinoase, sau prin uneltiri frauduloase, se va da Tribunalelor; și dupe hotărîrea care ar pronunța nulitatea actulu de substituție, recrutul va fi dator să mîergă la corpū sau să dea unū substitutū în termenū de o lună diu șioa notificării hotărîrii.

Orî cine, prin sciință, ar fi concuratū la o substituție sau înlocuire frauduloasă, ca autor sau complice, se va pedepsi cu închisore de la 15 zile pînă la trei luni; fără prejudiciu de pedepse mai grele, în casu de plastografie.

Art. VII. Orî ce funcționar sau oficer public, civil sau militar, care, sub orî ce pretecestū, ar fi autorizat sau admisu scutiri, sau scóteri, afară de cele determinate prin această lege, sau care ar fi datū arbitrarū o întindere orî care atăt duratei cât și regulilor, ori condițiunilor apelulu, vor fi culpabili de abusu de autoritate și pedepsiți dupe condica penală.

Art. VIII. Medicii, chirurgii sau oficerii sanitari, chemați în consiliul de revisiune a'și da părerea, dacă vorū fi primit daruri sau promisiuni, pentru a fi favorabili tinerilor ce au a esamina, se vor pedepsi cu închisore de la două luni pînă la două ani.

Li se vor aplica aceeași pedepsă, atăt în casul când în momentul darurilor sau făgăduelilor vor fi fost deja numiți la Consiliu, cât și în casul cându aceste daruri sau făgădueli le vor fi primitu în prevedere că vorū fi chemați la aceste funcții.

Le este asemenea opritū, sub aceeași pedepsă, de a primi ceva chiar cându reforma ce ar hotărî ar fi dréptă.

Art. IX. Pentru tóte casurile neprevădute priur'acéstă lege, Tribunalele civile și militare în limitele competente lor, vor aplica legile penale ordinare delictelorū, cărora va putea da locū esecutarea modulu de recrutare determinată printr'acéstă Lege.

LEGE.

(In P. St. decret. 3 decem. 1864, prom. 19 decem. 1864)

asupra

Poziției Oficerilor.

TITLUL I.

Despre gradă.

Art. I. Gradul se conferă de Domn; el constă din poziția oficerului; oficerul nu-l poate pierde de cât printr'unul din casurile următoare:

- 1). Demisia primită de Domn.
- 2). Perderea calității de Român.
- 3). Condămnarea la o pedepsă criminală.
- 4). Condămnarea la o pedepsă corecțională pentru vinele prevăzute prin condica penală la articolele 128, 144, 228, 289, 290, 306, 308, 309, 322, 334, 345 și 362.
- 5). Destituirea pronunțată prin sentință de un consiliu de rebel.

Afara din casurile prevăzute prin celelalte legi în vigoare, destituirea va fi pronunțată pentru cauzele mai jos arătate:

- 1). Pentru oficerul în activitate, dupe o absență ilegală de la corpul său, de trei luni.
- 2). Pentru oficerul în activitate, în disponibilitate sau în neactivitate, pentru residență afară din Principatele-Unite, fără voia Domnitorului, dupe 15 zile de absență.

TITLUL II.

Despre pozițiile oficerului.

Art. II. Pozițiile oficerului sunt:

Activitatea și disponibilitatea.

Neactivitatea

Reforma

Retragerea.

SECȚIA I.

Despre activitate.

Art. III. Activitatea este poziția oficerului care face parte din cadrele constitutive ale oștei, având o funcțiune, și a oficerului afară din cadre întrebuințat timporale la un serviciu special sau cu vre o misiune.

Disponibilitatea este poziția specială a oficerului general sau de stat-major, făcând parte din cadrele armatei, și timporale fără funcțiune.

SECȚIA II.

Despre neactivitate.

Art. IV. Neactivitatea este poziția oficerului afară din cadre și fără nici o funcție.

Art. V. Oficerul în activitate nu p^ote fi pus în neactivitate, de cât în urmarea vre unia d n cauzele de mai jos:

Licențierea de corp^u.

Desființarea funcției.

Înt^orcerea din captivitate de la neamic^u, când^u oficerul prizonier de rebel a fost înlocuit în funcțiunea sa.

Infirmitățile vremeln ce.

Retragerea sa^u suspendarea din funcțiune.

Art. VI. Pnnera în neactivitate prin retragere sa^u suspendare din funcție se face prin Decret^u Domnesc^u, dupe raportul Ministrului de Rebel.

Art. VII. Oficerii în neactivitate prin licențierea corpului, desființarea funcției sa^u înt^orcerea din captivitate, sunt^u chemați a ocupa jumătatea funcțiilor de gradul lor ce va fi vacant^u în arma din care fac^u parte.

Timpul în care a^u stat oficerii în neactivitate, le este socotit drept^u servici^u efectiv pentru drepturile de înaintare la comandă, la reformă și la retragere.

Art. VIII. Oficerii în neactivitate pentru infirmități temporale și prin retragerea sa^u suspendarea funcției, sunt^u susceptibili de a fi reprimiți în activitate.

Timpul ce a^u petrecut în neactivitate le este socotit ca servici^u efectiv^u, numai pentru reformă și retragere.

SECȚIA III.

Despre reformă.

Art. IX. Reforma este poziția oficerului fără funcție, care, ne mai put^und^u fi chemat în activitate, n'a îndeplinit condițiile ce'i pot^u da drept^u la pensia de îstragere.

Art. X. Reforma se p^ote pronuncia:

1). Pentru infirmități incurabile.

2). Pentru m^usur^u de disciplină.

§ I.

Despre reforma pentru infirmități incurabile.

Art. XI. Reforma pentru infirmități incurabile va fi pronunțată în formele cerute prin legea asupra pensiilor.

§ II.

Despre reforma pentru m^usur^u de disciplină.

Art. XII. Un^u oficer nu p^ote fi trecut în poziție de reformă, din cauză de disciplină, de cât pentru unul din motivele următoare:

Purtarea rea din obicinuință, greșeli grave în servici^u sa^u în contra disciplinei.

Greșeli contra on^orei.

Prelungirea peste trei ani în poziție de neactivitate, afară de restrîngerile coprine în articolul^u următor.

Art. XIII. Reforma pentru cauză de disciplină a oficerului în activitate și pentru oficeri în neactivitate, va fi pronunțată prin otărîrea Domnesca, dupe raportul Ministrului de Rebel și în urma părerei unui consili^u de anchetă, a caruia compunere și forme vor^u fi determinate printr'un^u regulament^u de administrație publică.

Reforma din cauza prelungirii neactivității într'un^u curs de trei ani, nu va putea fi pronunțată de cât^u în privința oficerului care, dupe părerea aceluiași

consiliu, va fi recunoscut nesusceptibil de a fi rechemat în activitate.

Părerile consiliului de anchetă nu se pot modifica de cât în favorul oficerului.

SECȚIA IV.

Despre retragere.

Art. XIV. Retragera este poziția definitivă a oficerului reintrat în viața civilă cu dreptul de a se bucura de o pensie otărită prin legile în vigóre.

TITLUL III.

Despre soldă.

Art. XV. Solda activității este otărită dupe tarifele aprobate de Domnă.

Art. XVI. Solda disponibilității este otărită la $\frac{1}{5}$ din solda activității.

Art. XVII. Solda pentru neactivitate este ficată:

1). Pentru oficerul eșit din activitate în urma licențierii corpului, desființării de funcție, înturnarea din captivitate sau de infirmități timporale, la jumătatea soldei de activitate, fără alte accesorii sau cheltueli reprezentative.

2). Pentru oficerul eșit din activitate prin retragere sau suspendarea de funcție la $\frac{2}{3}$ din aceeași soldă.

Art. XVIII. Locotenenții și Sub-locotenenți în neactivitate vor primi $\frac{3}{5}$ din solda activității, fără nici un alt accesoriu, făcându excepție din § 1 din Articolul precedent.

Art. XIX. Nici un oficer reformat nu are dreptul la o soldă, dacă nu a împlinit timpul serviciului impus prin legea recrutării.

Orî ce oficer reformat, având mai puțin de $\frac{3}{5}$ din timpul de serviciu, pentru pensione de retragere va primi pe un timp egal cu jumătatea duratei serviciilor sale efective soldă de reformă egală cu $\frac{2}{5}$ din minimum pensiei de retragere a gradului său.

Oficerul având în momentul reformării sale mai mult de $\frac{3}{5}$ timp de serviciu efectiv, cerut pentru pensione de retragere, va primi o pensie de reformă a căria suma va fi determinată dupe minimum retragerii gradului său, socotit câte $\frac{1}{24}$ părți pentru fie-care an din serviciul efectiv.

Art. XX. Pensiile de reformă date dupe $\frac{2}{5}$ din timpul serviciului cerut pentru pensione de retragere, vor fi înscrise în registru pensiilor tesaurului public.

Elle nu vor fi cesibile nici supuse sequestrului de cât pînă la $\frac{1}{3}$ parte, afară din casurile de datorii către Statu, sau în alte casuri prevădute prin legi.

Art. XXI. În nici un casu pensione de reformă nu va fi reversabila în total sau în parte asupra vėduvilor și orfanilor.

TITLUL IV.

Dispoziții generale.

Art. XXII. Dispozițiile acestei legi se aplică corpului de intendință militară, oficerilor corpului sanitaru din armata, acelora ai administrației veterinarilor mil tarî etc.

Art. XXIII. Orî ce oficer osindit prin sentința la o închisore de mai mult de 6 luni, va fi suspendat din funcție, sau pus în reformă, conformu dispozițiilor Articolilor VI și XIII din această lege.

Timpul ce 'l petrecut la închisóre nu va fi socotit nici odată ca timp de serviciu efectiv, nici chiar pentru dreptul de retragere.

TITLUL V.

Dispoziții transitorii.

Art. XXIV. Oficerii aflați astăzi în neactivitate de serviciu vor rămânea în condițiile ordonanțelor anteriore, în virtutea cărora au fost puși în neactivitate, și timpul petrecut de dênșii în această poziție nu li se va considera în serviciul efectiv.

Art. XXV. Tóte dispozițiile de mai înainte contrarie acestei legiuri, sunt și rămân desființate.

DECRETU

(Din 18 decem. 1864, prom. 29 Decem. 1864).

Pentru adoptarea calendarului gregorianu în serviciulu Telegrafo-postalú

Art. I. Spre înlăturarea neînțelegerilor ce se ivescú în corespondințele telegrafo-postalú cu străinătatea, de o dată cu expirarea anului corent 1864, se introduce calendarul Gregorian în întregul serviciu al telegrafelor și postelor din România.

DECRETU

(Din 24 decem. 1864, prom. 29 decem. 1864).

Pentru Uniforma magistraților și avocaților.

Având în vedere Art. 82. din legea Curții de Casațiune;

Am decretat și decretăm:

Art. I. Tótă magistratura țerei și Advocații vor purta în viitor uniformă când sunt în seanță.

Art. II. Acéstă uniformă va fi în chipul următoru:

Pentru judecători și Președinți:

Manta négră de marinos cu guleru dreptu, închisă pe dinainte, cu fresă albă, mânecile largi, căptușite cu mătase négră, cu cardinal negru pe umerul stingú, și în capú cu togă négră de catifea cu șnurú de firú galbenú, cingătórea de moare négră.

Toga Președinților de Tribunale va avea d'asupra șnurulu unú galonú de firú galbenu, latú de 10 milimetre.

Toga Președinților de Curți va avea acelaș galonú între două șnururi.

Procurorii vor avea toga ca și membri, însă cu șnurú de firú albú.

Toga Substituților nu va fi cu șnurú.

Grefierii de Curți și Tribunale cu adjutóarele lor vor avea același costumú ca și membri cu osebire că ei nu vor avea cardinal pe umerú, nici șnurú de firú la togă, nici vor purta toga pe capú

Costumul Advocaților va fi ca al judecătorilor, însă fără cardinal și cu toga pătrată fără șnur.

Procurorii, substituții și advocații vor sta în ședință cu capul descoperit.

LEGE

(Decret 21 Ianuar. 1865, prom. 23 Ianuar. 1865).

Pentru diurna Deputaților(1).

Art. I. Membrii adunării electivă s'au și vor avea, de la începutul sesiunii, o diurnă de două galbeni pe zi.

Art. II. De această diurnă se folosesc și deputații funcționari s'au pensionari.

Art. III. Deputații perd dreptul diurnei pe totu timpul în care se află în concediu, asemenea îl perd de câte ori nu asistă la ședințele Adunării, s'au la lucrările secțiunilor, fără a motiva a lor lipsă.

Art. IV. Dreptul la diurnă încetează totu d'auna la expirarea termenului de trei luni, fixat de convențiune, pentru sesiunea ordinară a Adunării. Acestă diurnă însă o primesc deputații, cându în cursul anului sunt convocați în sesiune extraordinară.

REGULAMENTU.

(Deret. 15 fev. 1865, prom. 24 fev. 1865).

Pentru chemarea în serviciu a dorobanților pedestri și călări.

Art. I. Ficsarea cifrei contingentului anului și împărțirea pe județe se face, ca și pentru armata permanentă, conform trebuințelor Statului.

Art. II. Subîmpărțirea contingentului hotărit fie-căruia județu, atât de dorobanți pedestri cât și călări, se va face între plăși sau ocóle proporționat cu numărul tinerilor ce rămân înscisi pe listele de tragere ale fie-căria plăși, după ce se va lua numărul trebuinciosu pentru armata permanentă.

Art. III. Îndată după ce s'a terminat operațiunile tragerii și s'a hotărit numerele ce s'au să mērgă în armata permanentă, Sub-prefectul fie-căria plăși va face unu tablou în care va înscri, după ordinul numerilor trase, tinerii trași la sorți ce s'au rămasu, numerotându-i din nou. Pe acestu tablou va figura o colonă în care se va trece, în dreptul numelui fie-căruia june, numărul ce a dobânditū la tragerea la sorțul general.

Art. IV. Numērul de dorobanți pedestri și călări în totul se va lua după acestu tablou fără distincțiune de armă.

Art. V. După formarea acestui tablou, Sub-prefectul fie-căria plăși va așșa pînă în 8 zile, în fie-care comună, numele junilor din comună ce s'au rămasu ne-luați din cei trași la sorți.

Art. VI. În trei zile după așșare, fie-care june este liber să declare înscrisū la primăria dacă voesce să servescă între dorobanții călări sau între cei pedestri.

Art. VII. Primăria va întocmi tablou de junii așșai, și în cinci zile de la depunerea declarațiunilor, îl vor înainta Sub-prefectului, arētând prin colone deosebite, în dreptul numelui fie-căruia, declarațiunile lor, și dacă îl cunnosce

(1) Prin această lege s'a abrogatū legea anterioră asupra diurnei deputaților din 19 Iuliu 1860, (veđi în supl. p. 5).

cu mijloce de a întreține caii singuri săi, precum și care este mai bun pentru serviciul călăresc.

Art. VIII. Sub-prefectul, adunând toate aceste raporturi, va forma apoi tabloul său definitiv pe care îl va înainta Prefectului îndată.

Pe acestui tablou, pe lângă declarația fie-căruia înscris, va arăta în altă colună și observațiunile ce vor fi făcut primăriile.

Art. IX. Când numărul celor înscrisi pentru călări va fi mai mare de cât cel trebuincios, Prefectul va hotărî reducățiunea pe fie-care plasă, trecând pe cei de prisos la pedestri.

Reducațiunea se va face pădindu-se ordinul numerilor sorțului, alică, dacă dintr'o plasă, numărul înscrisilor fiind 50, sunt ceruți 10 pentru călări și 10 pentru pedestri și au declarat numai cinci că voru a servi între pedestri, Prefectul va hotărî pentru călări cele 10 numere consecutive după rândul numerilor din tablou, începând de la No. 1, și trecând peste cei ce s'au declarat pentru pedestri, preferindu-se însă aceia cari, după arătările din colona observațiunilor, au mai multe mijloce și ar fi mai vrednici pentru serviciul călăresc.

Art. X. Când numărul celor înscrisi pentru călări nu ar fi de ajuns pentru unele plăși, Prefectul, în comitetul permanent, va hotărî fie-căria comune numărul de dorobanți ce are să dea.

Numărul trebuincios spre a completa pe dorobanții călări, va fi împărțit între comune proporționat cu populațiunea comunei.

Art. XI. Junii ce voru avea mijloce și voru lua asupra se sarcina de a se echipa singuri, voru fi scutiți de terminul serviciului pe jumătate.

Art. XII. Când în contingentul anului nu se vor găsi destui tineri cu mijloce de a întreține caii, li se voru da cai de către comunele asupra cărora voru fi rămasu la figura ca dorobanți.

Art. XIII. Aprecierea puținței de a se echipa singuri se va face de consiliul comunal prin încheere de proces verbal îndată după depunerea declarațiunei înscrisilor, conform Art. III de mai sus.

Dacă junele înscris sau părinții lui voru arăta că n'au mijloce de a se echipa singur, consiliul comunal va judeca despre temeinicia cuvintelor ce'i dă și va hotărî de le găsește drepte sau nu.

Hotărîrea se va menționa în procesul verbal ce se va încheia.

Art. XIV. Junele ce nu s'ar mulțumi pe hotărîrea consiliului comunei sale va putea reclama Sub-prefectului contra ei, și acesta va numi o comisiune de trei primari si comunelor vecine pentru a cerceta reclamațiunea și a hotărî despre temeinicia ei.

În asemenea casu comuna, contra decisiunei căria s'a redicat înscrisul, va delega pe unul din consiliarii săi pentru a susține încheerea consiliului înaintea acestei comisiuni care, după ce va judeca, va face încheere dacă găsește plângerea înscrisului dreptă sau nu.

Art. XV. Dacă reclamantul nu s'ar mulțumi nici pe această hotărîre, se pôte redica contra ei la Prefect, care va judeca în consiliul permanent și va statua definitiv și fără altu recursu de are dreptate sau nu, dispunind dacă junele trebuie să se echipeze singur sau trebuie să cadă în sarcina comunei.

Cercetarea acestor plângeri atât înaintea comunelor cât și a celor alte autorități indicate în Art. precedenți se vor face de urgență și cu preferință peste alte lucrări ce voru avea la ordinul șilei.

Art. XVI. Cursurile de scutiri, substituțiuni și înlocuirii se voru face pentru dorobanți totu ca și pentru cei chemați în armata permanentă, după dispozițiunile și de autoritățile indicate în legea recrutării armatei.

Art. XVII. Sunt primiți dorobanți voluntari în activitate de preferință între călări, cei ce voru face asemenea cerere și îndeplinesc condițiunile trebuitoare pentru serviciu.

În asemenea casă suntă datori de o dată cu cererea să presinte și bilet că a trasă la sorși.

Art. XVIII. Tóte cele-alte dispozițiunī ale legei de recrutare promulgată la 5 Decembre anul 1864, sunt aplicabile și la dorobanși.

Art. XIX. Tot ce este contrariu acestui regulamentū, este și rămāne desfințatū.

REGULAMENTU

(*Decret. 15 fev. 1865, prom. 24 fev. 1865*).

Pentru organizarea Consiliurilor de anchetă.

TITLUL I.

Despre compunerea Consiliurilor de anchetă.

Art. I. Sunt trei feluri de Consiliuri de anchetă:

1. Consiliū de anchetă de regimentū.

2. Consiliū de anchetă de divisie.

3. Consiliū de anchetă special pentru intendenșii militari, generalī de brigadă și de divisie.

Art. II. Fie-care Consiliū de anchetă se va compune de cinci membri cariī, afară de casurile prevădute la Art. IV de mai jos, vor fi numiși după gradul său funcția oficerului, obiectū al anchetei, conform tablourilor anecstate la această Ordonanșă.

Două membri cel puținū vor trebui să fie din arma sau din corpul de administrație militară din care oficerul obiectū al anchetei face parte.

Art. III. Președintele și membrii fie-cărui Consiliū de anchetă atât de regimentū cât și de divisie vor fi numiși de generalul comandantū al divisei.

Dacă oficerul obiectū al anchetei este intendentū militarū, general de brigadă sau de divisie, președintele și membrii vor fi numiși de Ministrul Nostru de Resbelū.

Afară de excepția prevădută prin paragraful 3 din Art. următor, membri consiliului, afară de președinte, vor fi luași pe rândū și dupe vechimea gradului, adică:

1. Dacă oficerul obiectū al anchetei este căpitanū, locotenentū, sublocotenentū, medicū de regimentū său de batalion într-unū regimentū, dintre oficerii acestui corpū.

2. Dacă este oficer superior dintr-unū corpū de trupă, oficer de Statū-major din orī-ce armă, oficerū de gendarmī, oficerū dintr-unū batalionū, divisionū, escadronū sau companie ce formădă corpū, oficerū în neactivitate, subintendentū militarū, adjunctū de intendenșă, medicū la spitalele militare sau oficerū de administrație, dintre oficerii în activitate în divisie.

3. Dacă oficerul obiectū al anchetei este intendentū militarū, general de divisie, dintre intendenși și oficeri generalī din activitate.

Membri de gradul oficerului obiectū al anchetei nu vor putea fi mai noaf de cât dînsul.

Art. IV. În casū de absenșă sau de vre-o împedicare constatată, membri absenși sau împedicași vor fi înlocuiși prin oficerū de același gradū, și în lipsă de gradul inferiorū, dupe acela al oficerului, însă fară ca oficerii din nou numiși să fie mai noaf sau de unū gradū mai micū de câtū oficerulū obiectū al anchetei.

Daca din cauza vechimei gradului nu se va putea înlocui, atunci se va numi oficeri cu gradul superior al celui al oficerului absent și să împiedecată.

Daca în regimentul său în divizie nu există oficeri într-una din condițiile cerute spre a face parte din Consiliul de anchetă, se va refera despre acesta Ministrului de Resbelu, care va lua măsurile necesare spre a completa Consiliul.

Art. V. Nu vor putea face parte din Consiliul de anchetă:

1. Rudele sau alianții oficerului obiectul al anchetei;

3. Autorii tânguirii sau raportului special care a motivat întrunirea Consiliului sau rudele autorului.

TITLUL II.

Despre formele anchetei.

Art. VI. Nici un oficer nu va putea fi trimis dinaintea unui Consiliu de anchetă fără ordinul special al Ministrului Nostru de Resbelu; cu toate acestea, ori de câte ori afară din teritoriul țerei s'ar ivi trebuința a se supune un oficer unui Consiliu de anchetă, generalii comandanți primari vor executa asemenea drepturi ca Ministrul Nostru de Resbelu, afară numai când oficerul în chestie ar fi intendentul militar, general de brigadă sau de divizie.

Art. VII. Când pentru una din cauzele prevăzute la Art. 12 și 23 din legea din 3 Decembrie 1864, un oficer în activitate sau neactivitate va fi în casă d'a se trimite înaintea unui Consiliu de anchetă, un raport special, împreună cu tânguirea, de va exista, va fi transmis prin calea ierarhică Ministrului Nostru de Resbelu.

Tânguirea se va putea face de ori ce persoană care se va crede vătămată de oficer, către unul din superiorii oficerului pe care îl privește. Ori care ar fi gradul oficerului care o va primi, el este dator să o înainta prin calea ierarhică Ministrului Nostru de Resbelu.

În timpul inspecțiilor și când inspectorul general se va afla pe locurile de inspecție, actele, în loc de a fi transmise Ministrului de Resbelu prin generalul comandant al diviziei, vor fi transmise prin inspectorul general căruia vor fi încredințate de șeful corpului sau serviciului inspectat; raportul special va fi făcut, adică:

Pentru oficerul din un corp de trupă.

{ De către comandantul corpului său de oficerul superior pe care el l' va numi.

Pentru șeful de corp, oficerii de gendarm, oficerii fără trupă și cei în disponibilitate sau în neactivitate până la gradul de colonel inclusiv.

{ De către comandantul de brigadă sau de subdivizie teritorială.

Pentru membri intendenței militare (afară de intendenți), oficeri sanitari și de administrație.

{ De către șeful serviciului

Pentru un general de brigadă sau de divizie și pentru intendenți militari.

{ De către un general de divizie numit de Ministrul de Resbelu.

Oficerii prin intermediul cărora tânguirea și raportul special vor fi transmise Ministrului Nostru de Resbelu le vor viza fără a își emite opinia.

Ministrul de Resbelu va putea, când va socoti de trebuință și fără îndeplinirea formalităților de mai sus, să trimiță de oficiu pe ori ce oficer din activitate sau neactivitate dinaintea unui consiliu de anchetă, pentru una din cauzele specificate la Art. 12 și 23 din legea din 3 Decembrie 1864.

Art. VIII. Conformu Art. 13 din legea sus citată, când un oficeru a rămasu în neactivitate în timpu de trei ani va trebui să fie trimisu dinaintea unui consiliu de anchetă de Ministrul Nostru de Resbel.

Art. IX. Când Ministrul de Resbel va trimite pe un oficeru înaintea unui Consiliu de anchetă, va trimite generalulu comandantū al divisiiei tôte actele proprii a lămuri Consiliul.

Aceste acte când vor fi privitoare pentru un oficeru în neactivitate în timpu de trei ani, urmēza a conține și cauzele punerei sale în neactivitate precum și tôte sciințele date de autoritățile civile și militare asupra purtării și sănătății sale.

Dacă actele vor fi privitoare pentru un oficeru osindit la o închisore pe un timpu de mai mult de șese luu, o copie dupe sentință de va anexa la dosaru.

Art. X. La primirea actelor trimise de Ministru de Resbel, generalul comandant al divisiiei va numi membri cari vor trebui să compue consiliul de anchetă și va numi dintre ei un raportor care va fi tot d'auna în gradū superioru oficerulu obiect al anchetei.

El va convoca apoi consiliul arătēnd fie căruia din membri epoca, locul și obiectul convocații.

Generalul va da tot d'auna ordin oficerulu obiect al anchetei de a se presenta la consiliu la locul, ziua și ora fixată și'l va face cunoscut numele raportorulu.

Dacă oficerul obiectu al anchetei este intendent militarū, general de brigadū sau de divisiie, Ministrul de Resbel va îndeplini el însuși formalitățile prescise în ac stu articol.

Art. XI. Tôte actele care vor fi nevoit convocarea Consiliulu de anchetă vor fi trimise mai întâiu președintelui care le va da raportorulu și acesta va încunoscianța pe oficerul supusu anchetei.

Art. XII. La deschideroa ședinței, președintele, dupe ce va ordona a se introduce oficerulu obiectu al anchetei, va ceti Consiliulu articolile 9, 10, 12, 13, 19 și 23 din legea de la 3 Decembre 1864.

Art. XIII. Dacă oficerulu obiectu al anchetei nu se va presenta la locul, ziua și ora indicată și dacă nu va fi prezentat nici unū motivū valabilū de împedecare, se va proceda în lipsă și se va menciona absența în procesul verbalu care va coprinde părerea Consiliulu de anchetă.

Art. XIV. Raportorul va ceti ordinul de convocare și tôte actele transmise de Ministru de Resbel.

Art. XV. Oficerul trimisu înaintea unui Consiliu de anchetă, din cauza prelungirei neactivității sale în timpu de trei ani, va putea fi visitat de oficerul sanitarū hotărâș de președinte.

În acestu casu procesulu verbal care va coprinde părerea consiliulu de anchetă va menciona și declarația oficerilor sanitarū

Art. XVI. Oficerul sanitarū sau alte persone chemate înaintea unui Consiliu de anchetă spre a da lămuriri și voru face declarația pe rēndu și în deosebi.

Oficerul obiectu al anchetei și membri Consiliulu le vor putea adresa întrebările ce le vor găsi de cuviință, însă prin organul președintelui.

Art. XVII. Personele chemate dinaintea Consiliulu fiindu ascultate, oficerul obiectu al anchetei și va presenta observațiile sale.

Președintele va consulta apoi pe membri Consiliulu spre a sci dacă ei sunt destul de lămuriși; în casu de afirmars el va depărta pe oficerul obiectu al anchetei din camera Consiliulu; iar la casu contrariu, ancheta va continua.

Art. XVIII. Dupe terminarea anchetei, președintele, conformu casulu, va pune în parte și în termenii de mai josu, următorele cestiuni adică:

Pentru cauză de disciplină.

1. D. . . . este în cazul d'a fi reformat pentru rea purtare obicînită?
2. D. . . . este în cazul d'a fi reformat pentru greșeli grave în serviciu?
3. D. . . . este în cazul d'a fi reformat pentru greșeli grave în contra disciplinei?
4. D. . . . este în cazul d'a fi reformat pentru greșeli în contra onoarei?

Pentru cauză de neactivitate.

D. . . . ce se află în neactivitate de mai mult de trei ani este în cazul d'a fi reformat ca nesusceptibil de a fi chemat iar în activitate?

Pentru condamnare mai mult de șese luni la închisoare.

D. . . . condamnatu la mai multu de 6 luni la închisoare prin sentință de fire criminală este în cazul de a fi reformatu?

Art. XIX. Nici o altă chestie de cătă cele arătate în art. precedentu nu va putea fi pusă Consiliulu de anchetă.

Asupra fie cării chestii pentru care Consiliulu va avea a decide spre a'și forma părerea, membri vor merge la scrutinul secretu, depuindă într'o urnă pentru afirmativu unu bilet pe care va fi scrisu cuvântul *da*, și pentru negativu un bilet pe care va fi scrisu cuvântul *nu*.

Majoritatea va forma părerea Consiliulu.

Resultatul votulu va fi trecutū în procesulu verbal care va cuprinde părerea Consiliulu.

Art. XX. Procesul verbal coprinzândū părerea Consiliulu va fi subscris de toți membri și trimisū Ministrulu de Resbel cu tôte actele sprijinitore, prin intermediul generalulu comandant alū divisiiei, și direct de presedinte, dacă elū va fi general de divisiie.

Art. XXI. Ședințele Consiliulu de anchetă vor fi secrete.

Consiliulu de anchetă se va disolva fără nici unu altū ordinū, îndată ce'și va fi dat părerea asupra lucrării pentru care a fostū convocat.

Art. XXII. Totū ce este contrariu acestui regulamentu, este și rămâne desființat.

LEGE.

(Decret. 20 fev. 1865, prom. 25 fevr. 1865).

Pentru instituirea de pe acum a Consiliulu permanentu al Instrucțiunei publice, prevăduțu de legea respectivă, aplicabilă cu începuțul venitorulu anu scolaru 1865—1866.

Art. I. Dispozițiunile prevăduțe la parța I. Cap. I, Art. 9—21 din legiuirea asupra Instrucțiunei publice, lucrătore cu începutul anulu scolaru 1865/6, se vor pune de pe acum în lucrare.

Art. II. Consiliulu permanentu prevăduțu prin legea Instrucțiunei publice, va avea tôte atribuțiunile administrative și inspectorii prevăduțe de legea acésta, căte nu vor fi incompatibile cu legile în vigore pentru Instrucțiunea publică.

Art. III. Funcțiunile membrilor Consiliulu permanente sunt onorifice; ei vor

prima înă • diurnă de lei 800 pe lună pe tot timpul funcționării lor din suma prevedută la Capit. II, §. I, a bugetului Instrucțiunii publice pe 1865.

REGULAMENTU

(Decret. 15 fev. 1865, prom. 26 fev. 1865.)

Asupra serviciului și instrucției dorobanților în serviciul activ al Statului.

Art. I. Serviciul dorobanților în activitate durează 10 zile; intrarea schimburilor în serviciu este la 1, 11 și 21 a fie-căria lună; cele $\frac{3}{2}$ dintr'o lună ce petrecu la casele lor, nu se socotesc ca serviciu activ ci ca rezervă.

Cu acestu modu serviciul dorobanțului în timpu de 6 ani, este de 2 ani în activitate și 4 în rezervă, conform Art. 52 al legii de armare.

Art. II. Adunările dorobanților în activitate se facu la centrurile hotărîte de comandantul fie-căria district, prin înțelegere cu Prefectul.

Art. III. Primarii asigură esactitatea venirii dorobanților în activitate și conservarea muniției și echipementului pe timpul cât se află în rezervă, netolerând pe dorobanți în acestu timpu a se servi de dinsele, ci când plăcă pentru unu serviciu comandat sau eserciu.

Art. IV. La casu de concentrare fără rëndu, Primarii vegheză ca dorobanții să pornescă îndată la centrurile de adunare ce comandanții trebuie să hotărască de odată cu comunicarea ordinului de concentrare.

Serviciul eventual (fără rëndu) al dorobanțului nu smintesc în nimicū rëndul de serviciu regulatū prescriș în Art. I din acestu regulamentu.

În timpul serviciului eventualu, dorobanții vor fi plătiți ca în serviciu ordinar și îndestulați cu furajul trebuinciosu cailor.

Art. V. Instrucția militară a dorobanților în activitate se face pe la centrurile de adunare, instrucția celor ce ședū pe la casele lorū se face Duminica prin comune numai 2 ore.

Comandantul dorobanților este dator a numi în fie-care comună unu dorobanțu, care să facă funcție de instructoru.

Primarii vor veghea la esecutarea programei și în casu de abatere intervin și facu cunoscutū comandantului de dorobanți.

Art. VI. Totū ce este contrariu acestui regulamentu, este și rămâne desființat.

LEGE.

(Decret. la 8 marte. 1865, prom: 9 marte 1865).

Pentru desființarea comisiunei epitropicescī din Iași.

Art. I. Comisiunea Epitropicescă este și rămâne desființată.

Art. II. Tóte atribuțiunile ei, prevedute prin osebite dispozițiuni legislative încă asistânde, trecū la Tribunalale județelor de antăia instanță.

Art. III. Încheiările Tribunalelor în cesțiunile relative la Epitropiī, se vor pune de îndată în lucrare și vor fi supuse regulilor procedurii comune.

Dispozițiuni transitorii.

Art. IV. Directorele comisiunei cu două copisti și unu ușieră vor rămănea în lucrare trei luni de la promulgarea legii de față, și 'și vor priimi léfa prevădută prin budgetu.

Directorele va mai priimi câte una sută lei pe lună pentru cheltueli de cancelarie.

În acestu termenă, Directorele, sub privegherea procurorului Curții civile, va preda tôte actele la osebitele Tribunale competente.

—•••••—

LEGE.

(Decret. 8 mart. 1865, prom. 11 Mart. 1865.)

Pentru regularea aședărei baselor dupe care urmédă a se preleva impositul fonciar.

Art. I. Proprietățile imobile urbane și rurale de ori ce natură, vor fi supuse a plăti impositul fonciar pe trimestru 1 anul 1865 dupe aceleași venituri înscrise prin rolurile actuale.

Art. II Proprietățile neatinse de dispozițiunile legii rurale, vor continua a plăti impositul fonciar pînă la 1 Aprilie 1866 tot dupe bazele prevădute la Art. 1. de mai sus.

Art. III. Moșiile locuite, asupra căroră se aplică dispozițiunile legii rurale, vor fi supuse a plăti impositul fonciar, cu începere de la Aprilie 1865 pînă la Aprilie 1866, numai pentru $\frac{2}{3}$ părți din veniturile cu care sunt înscrise prin rolurile actuale.

Art. IV. Proprietățile Statului vor fi apérate de impositul fonciar și de taxa de transmitere, cu începere de la Ianuarie 1865, fără prejudiciul stipulațiilor ce mijlocescū între Statū și arendași acestor proprietăți.

Art. V. Evaluarea venitului dupe care urmédă a fi supuse la plata impozitelor, cu începere de la Aprilie 1866, proprietățile de categoria prevădută la Art. II de mai sus, se face în cursul anului 1865, de odată cu recensamentul contribuabililor și al patentabililor, iar pentru proprietățile de categoria citată la Art. III evaluarea veniturilor se va face în anul 1866.

Art. VI. Veniturile tuturilor proprietăților imobile, constatate la recensamentele prescise de Art. V, vor servi de basă nestrămutată la implinirea pentru cinci ani, de la Aprilie 1866 pînă la Aprilie 1871.

Art. VII. Evaluarea veniturilor și regularea casurilor de contestațiune contra evaluărilor se vor face în conformitate cu dispozițiunile legii fonciară unificată la 31 Martie 1862, care rămănea în vigóre în totu ce nu se atinge prin legea de față.(1)

Art. VIII. La constatarea venitului proprietăților rurale de ambele categorii prevădute la Art. VI, voru lua parte împreună cu agenții fiscali și comunali și unu delegat alesu pentru fie-care plasă de către proprietarii moșiloror săū împternicișii lor.

Art. IX. Alegerea acestor delegași se va face la residența fie-cării plăși cu majoritatea voturiloru alegătoriloru prezenți.

Alesul trebuie a fi proprietarū de moșie chiar în plasa unde va fi ales. Elū urmédă a avea vârsta de 25 ani cel pucin.

(1) Vezi acea lege în supl. p. 6.

Delegatul unei plăși va lua parte la evaluarea venitului proprietăților din plasa vecină, iar nici cum în acea din care s'a ales.

Art. X. Spesele pentru transportul delegaților de plasă, în ambele recensemente citate la Art. V, se vor prevedea prin bugetul Ministerului Finanelor.

LECE.

(Decret. 15 mart. 1865, prom. 17 mart. 1865).

Pentru întreprinderea de lucrări publice prin mod de concesiuni.

Art. I. Lucrările publice, de ori ce natură, vor fi întreprinse prin mod de concesiuni către companii și capitaliști, a căror capitale avansate li se vor restitui prin anuități de procente și amortisment.

Art. II. Ministrul de Lucrări Publice va dispune în modul prevăzut la Art. I din fondurile destinate în bugetele anuale pentru lucrări publice.

Art. III. Ori ce concesiune de lucrări publice, prevăzută la Art. I, se va acorda numai în virtutea unei legi speciale.

LECE.

(Decret. 17 Mart. 1865, prom. 18 Mart. 1865).

Pentru desființarea morilor de pe riul Dâmbovița.

Art. I. Să se desființede toate zăgădele, stăvilarele, leșile, îngrădirile, zidăriile și ori-ce alte obstacole se vor fi aflându pe matca Dâmboviței, atât afară din capitală în sus și în jos, cât și în centrul capitalei, făcute în urma leginirii din anul 1835 din regulamentul organic, relativ la plutirea riurilor. Se înțelege că morile, herăstraele de la munte nu sunt coprinse în această categorie.

Art. II. Asemenea să se desființede și toate zăgădurile, stăvilarele, leșile, îngrădirile, zidăriile și ori ce alte obstacole se vor fi aflându făcute pe matca Dâmboviței mai nainte menționatei leginiri din regulamentul organic, câte se vor găsi reclădite cu înălțarea zăgădurilor, stăvilarelor sau leșelor din nivela în care se aflau în anul promulgării acei legi, ori strămutate de la locul lor.

Art. III. Morile și ori-ce alte clădiri, proprietăți ale Statului, ce se vor afla pe apa Dâmboviței, de ori cându și în ori-ce mod constituite, atât afară din capitală în sus și în jos, câtu și în untrul capitalei, se vor desființa îndată cu totul fără nici o excepțiune.

Art. IV. Morile ce se vor fi aflându făcute din naintea sus dișei leginiri a regulamentul organic, și nu se vor fi reclădit în urmă cu înălțarea zăgădurilor, stăvilarelor sau leșelor, se vor lăsa în ființă, afară numai dacă, după o cercetare prealabilă prin omeni esperți, nu se va dovedi că acele mori causeră înecăciuni serioase, și în acest casu mōra sau obstacolul se va putea desființa imediat, despăgubindū pe proprietarū, conform cu legea de espropriare pentru casu de utilitate publică.

Art. V. Să se curețe riul Dâmbovița atât în capitală cât și afară în sus și în jos pe la toate locurile unde se va fi aflându impedit cursul apei pe matca ei, scoțându-se și toți pariș de la zăgațe precum și fundamentele ce vorū rămā-

nea sub clădirile ce sunt a se desființa; asemenea se voru curăți și nomolurile, prundurile și depositele ce încurcă cursul apei.

Art. VI. Să se dea în Bucuresci o lărgime uniformă de șase stînjinî sau douăzeci metri în lumina apei Dâmbovița, conform Art. 9, pagina 523 din regulamentul, și să se lase pe fie-care margine a rîului câte unu spațiu liberu de trei și jumătate stînjinî.

Construcțiunile aflate pe terenul cuprinsu în această zonă se voru desființa fără indemnisațiune, dacă aceste construcțiuni se vor fi făcutu în urma legiurii sus citată; érá pentru construcțiuni ce se vor afla făcute înaintea acestei legiurii, se voru îndemnisă proprietarii lor conform cu legea de espropriațiune pentru utilitate publică.

Art. VII. Să se desființe în Bucuresci podurile actuale cu picioré în apă și să nu se mai construe altele pe viitor în aceste condițiuni, ca să rămăe cât mai liber cursul acestei ape.

Art. VIII. Să se facă studiul pentru canalisarea Dâmboviței în tot cursul ei și pentru înființarea de splaiuri (cheiuri) în orașu.

Proiectul acestei lucrări se va termina cel mult în timpu de două anî.

Art. IX. Se vor mai face treptat pentru regularea cursului Dâmboviței, următoarele lucrări:

I). Să se taie coturile Dâmboviței unde trebuința va cere.

II). Să se înalțe pe alocurea malurile Dâmboviței pe unde vor fi prea în fața apei.

III). Să se dea altă derivațiune apelor ce se revarsă de din sus de șanțuri și reintră în Dâmbovița din jos de șanțuri.

IV. Să se curețe canalul ce se află făcut pentru derivațiunea apei Ilfovului în Colintina și să se întreție cu îngrijitoru orânduít ad-hoc.

V). Să se facă îndată nivelațiunea acestui canal cu prelungire pînă în apa Dâmboviței, ca să se vaică dacă ar fi cu puțință a se deriva la viiturî în Colintina și această apă.

În casu d'a se găsi priincioasă această măsură se voru începe îndată lucrările de prelungirea sus disului canalu între Ilfov și Dâmbovița, ca apa acestui de pe urmă rîu să se pótă devărsa la trebuință în Colintina.

REGULAMENTU.

(Decret. 10 mart. 1865; prom. 19 mart. 1865.)

Pentru chemările periodice ale rezervei armatei.

Art. I. Reserva armatei permanente se compune, conform Art. III. din legea organică a puterei armate, din ómenii carii au servit patru anî.

Art. II. Reserva se administră și se comandă în fie care district de cadru de deposit al recrutării, conform Art. 48 din legea organică a puterei armate.

Art. III. Ómenii din rezervă sunt supuși la reviste periodice, conform Art. III din legea organică a puterei armate.

Art. IV. Revistele ómenilor din rezervă se vor face pe plăși în chipul următoru:

Comandantul depositului va face revistă ómenilor din plasa în care se află residența districtului; cei-lalți oficeri ai depositului vor fi însărcinați cu revistele în cele-lalte plăși.

La întemplantare ca numărul oficerilor de deposit să nu fie de ajunsu pentru facerea revistelor, se vor putea însărcina cu această misie oficerii și sub-oficerii de dorobanși ai districtelor.

Art. V. Se vor chema ómenii din rezervă spre a se trece în revistă la fie care șese luni.

Art. VI. Generalii șefi ai divisiilor militare teritoriale avisând pe Prefecții districtelor vor hotărî ziua și ora în care se va face revista ómenilor din rezervă, astfel ca să se facă de odată în tótă întinderea divisiiei.

Art. VII. Ȋilele și durata fixată pentru reviste se vor regula astfel ca, pe cât se va putea, să nu se jicnescă interesele ómenilor; iar localitățile de adunare pe cât va fi prin putință să fie mai centrale.

Art. VIII. Ordinul pentru chemarea ómenilor din rezervă la revistă se va notifica de către comandantul depositului, prin mijlocirea administrației, tutulor primarilor cari vor fi datorii a lú notifica tutulorú ómenilor din rezervă ce locnesc în comună.

Primarii vor fi datorii a trimite oficerului revisuitor liste de absinți în care se vor areta sub a lor răspundere cauzele lipselor.

Art. IX. Ordinul de chemare va face cunoscut tot d'auna, că cei ce vor lipsi la reviste fără cauză legitimă vor fi urmăriți și pedepsiți conform regulamentelor militare.

Comandantul depositului, dupe registrele sale, va întocmi foi de apel pe plăși, pe care le va încredința oficerului însărcinat cu facerea revistelor.

Art. X. Oficerii însărcinați cu facerea revistelor, pe dată ce vor sosi la rezidența plășii, vor încunosciința pe Sub-prefect de obiectul misiiei lor.

Art. XI. Revista se va face dupe fóia de apel dată de comandantul depositului; oficerul însărcinat cu facerea revistei va însemna în acea fóie pe toți aceea cari nu s'au presintat la revistă, menționând în ea cauzele lipsei, basate pe arătările oficiale ale primarilor conform Art. VIII.

Art. XII. În interesulú ordinei publice, jendarmeria va asista la aceste reviste.

Art. XIII. Dupe terminarea revistei, fóia de apel se va subscri și de Sub-prefecți, și oficerul însărcinat cu acésta o va înainta cu tóte însemnările comandantului depositului.

Art. XIV. Comandantul depositului va transmite tóte foile de apel împreună cu observațiile sale generalului șefú al divisiiei militare teritoriale, care singur este în drept a pedepsi disciplinar pe ómenii ce nu s'au prezentat la revistă fără cauza legitimă.

Art. XV. Generalul divisiiei teritoriale póte pedepsi conform drepturilor sale pe ómenii din rezervă ce nu sunt următorii ordinelor.

Art. XVI. Pedepsele ordonate de generalul șefú al divisiiei teritoriale pentru ómenii din rezervă, se vor executa tot d'auna de comandantul depositului cu concursul Prefecturii și jendarmeriei.

Art. XVII. Ómenii din rezervă nu'și vor putea chimba domiciliul pînă ce nu vor încunosciința pe comandantul depositului.

Art. XVIII. Comandanții depositelor 'și vor face cunoscută schimbarea de domiciliu dintr'un district într'altul a ómenilor din rezervă.

Art. XIX. Îndată după terminarea revistei semestriale, comandantul depositului va înainta generalului șefú alú divisiiei teritoriale unú raport conform modelului aci alăturat.

Acest raportú va cuprinde în colóna observației generale tóte sciințele, atât asupra ómenilor rezervei, cât și asupra concursului autorităților locale și ale jendarmeriei în operația revistelor.

Art. XX. Generalul șefú al divisiiei teritoriale va înainta acelu raport împreună cu observațiile sale Ministrului de Resbel.

Art. XXI. Generalii șefi ai divisiilor teritoriale vor putea prin înțelegere cu Prefecții a ordona reviste suplementarii, cândú vor observa că ómenii negliją de a se presenta la chemările ce li se facú.

Art. XXII. Pînă la întocmirea cadrelor de depositu, cadrele escadrónelor de dorobanși le va fiue locul.

LEGE.

(Decret 20 martie 1865, prom. 23 martie 1865)

Pentru înființarea de cheiuri pe ambele părți ale riului Dâmbovița pe totă partea din intrul capitalei.

Art. I. Se declară de utilitate publică generală, rectificarea cursului riului Dâmbovița și înființarea de cheiuri pe ambele părți ale riului și pe totă partea din intru capitalei.

Art. II. Lărgimea cheiurilor din marginea parapetelor pînă în părășii clădirilor va fi de 20 metri, iar înălțimea lor va fi astfel ca să oprască revărsarea apelor la cele mai mari viituri.

Art. III. Pentru esecutarea acestor lucrări și pentru espropriațiile necesare, Ministerul de lucrări Publice va dispune pentru campania anului curent de următoarele sume din cele prevădute în budgetul acestui esersiciu și auume:

450,000 Lei ce s'au afectat la Cap. 7, Art. 8 pentru rescumpărarea locurilor de la bariera Mogoșoai;

150,000 Lei din suma de 600.000 lei afectată la același Capitolu, Art. 10 pentru pavarea și canalizarea a patru strade, iar restul de 450,000 va rămănea afectat pentru acéstă din urmă lucrare.

600,000 Lei din suma de 900,000 lei afectată la Cap. II, Art. 1 (budgetul estraordinar) pentru deschiderea unui bulevard și construire de edificii publice, iar restul de 300,000 va rămănea afectat pentru construirea edificiului publicu.

1,200,000 Totalul unu milionu două sute mi.

Art. IV. Lucrările mai susu arătate se vor combina cu deschiderea unei strade pe locul din vale alu Sărindarului pînă în dreptul pompelor de alimentare.

Tôte locurile Statului aflătore d'a lungul acestei strade se vor vi de și fondurile provenite din acéstă vëndare se voru afecta totu la lucrările mai susu arătate.

Art. V. Concedarea tutulor acestor lucrări se va face numai în virtutea unei legi speciale.

LEGE

(*Décret. 23 Marte 1865; prom. 8 April. 1865*).

Pentru reorganizarea serviciului de percepțiune din orașe și târgurile principale.

CAPITOLŪ I.

Despre instituirea perceptoriilor de orașe și târguri, clasificarea lor și autoritatea de cure dedându.

Art. I. Împlinirea contribuțiunilor directe și a altor diferite taxe fiscale, se efectuează esclusiv de către agenții speciali numiți „perceptori” în virtutea unui titlu legalmente dobândit.

Art. II. Spre acest scop se institue un serviciu de percepțiune prin orașele și târgurile principale ale țerei.

Pe lângă percepțiunile de prin orașele mai populate sunt atașate adjuțore comptabili și agenți de urmărire.

Art. III. Percepțiunile, adjuțorele și agenții de urmărire sunt agenți fiscali, depind de Ministeriul Financelor și sunt puși sub autoritatea casierilor districtului.

Ei sunt responsabili către casieri pentru esacta împlinire a contribuțiunilor și pentru regulata conducere a operațiilor serviciului lor.

CAPITOLULŪ II.

Despre clasificarea perceptoriilor

Art. IV. Percepțiunile de orașe și târguri se împart în patru clase, dupe importanța populației orașelor și dupe cătimea contribuțiunilor ce au a împlini.

Art. V. Personalul serviciului de percepțiune și clasificarea lui se va prevedea și regula pe fie-care an în bugetul Ministrului Financelor.

CAPITOLUL III.

Despre atribuțiunile perceptoriilor.

Art. VI. Atribuțiunile perceptoriilor consist în următoarele operațiuni:

- 1). Lucrări pregătitoare.
- 2). Împlinirea contribuțiunilor și
- 3). Urmărirea contribuabililor întârziatori.

PARTEA I.

Despre lucrări pregătitoare.

Art. VII. Lucrările pregătitoare sunt:

1. A primi de la casieri la începutul fie-cărui an rolurile confecționate de către agenții de constatare, a le verifica și a le presenta la Consiliul comunal spre a lua însemnare dupe dănsese, și a publica în resumat numărul total al contribuabililor, patentabililor, venitul proprietăților imobiliare și cătimea dărilor cuprinse în ele.

2. A împărți comercianților și industriașilor, profesioniștilor, patentele

formate de agenții de constatare și priimate prin casierii locali de o dată cu rolurile.

4. A se încărca la venituri prin scripturile lor cu totalul contribuțiunilor cuprinse în rolurile anuale și cele suplimentare trimestriale.

5. A forma matriculele de contribuabili și patentabili ambulanți, a le revădi cu legalizarea Consiliului său a delegaților comunali și a le înainta la Prefectură sau Sub-prefectura locală.

Aceste din urmă dispozițiuni privesc pe percepții din localitățile unde încă nu sunt controlori.

PARTEA II.

Despre împlinirea contribuțiunilor.

Art. VIII. În privința împlinirilor, percepții să următoarele îndatoriri:

1). A împlini contribuțiunile, tacsele și decimele adiționale autorizate de lege în rolurile înscrise în rolurile citate mai sus.

Perceperea contribuțiunilor sau tacselor de la ambulanți necuprinși în rolurile se va face după bileturile de clasificare ce se vor libera de către controlorul respectivă dintr'un registru cu matcă.

Pe unde nu sunt controlori, asemenea bilete se vor libera percepțiilor de către agenții comunali spre a le servi de basă la împlinire până vor primi rolurile în bună regulă pentru toți ambulanții de categoriile citate mai sus.

2). A libera cuitanțe sau patente tăiate din registre cu matcă pentru sumele sau tacsele ce vor împlini de la contribuabili de orice categorie, și de la patentabili ambulanți.

3). A înscrie îndată după împlinire în marginea rolurilor prin colonele deschise ad-hoc, atât în cifre cât și în litere, toate sumele contribuțiunilor înscrise de la fie care contribuabil și pentru fie care fel de contribuție.

Acastă înscriere prin rolurile contribuabililor ambulanți se va face îndată ce se vor trimite perceptorei rolurile despărțirii sale, formate după matriculele suplimentare.

4). A trece toate sumele încasate din contribuție prin registrele de contabilitate ce sunt datorii a ține.

5). A vărsa la casierul local contribuțiunile împlinite la fie care ține dacă reședința perceptorei este în altă comună de cât aceea unde este biroul casierului, sau îndată ce cătmea lor va atinge suma de lei 1000, când biroul perceptorei va fi în același oraș unde se află și casierul și a primi pentru banii răspunși recipise tăiate din registrele cu matcă.

6). A cere de la agenții de constatare descărcarea contribuțiilor a acelor individe ce se vor constata că sunt greșiți impuși, doșiți, morși, insolvabili. etc. justificând imposibilitatea împlinirii contribuțiilor lor.

7). A transmite controlorului liste de contribuabili și patentabili ce se vor descoperi în despărțirea lor, fie din cei veniți din alte despărțiri, fie din cei rămași înscrise la epoca recensământului, cerând de la controlor a face cuvenita constatare și a regula adăogirea acelor contribuabili prin matriculele suplimentare ale acei despărțiri.

PARTEA III.

Despre urmărirea contribuabililor întârziatori.

Art. IX. În privința urmărilor, percepții sunt datorii:

1). A urmări pe contribuabili cari, fiind înscrise în rolurile despărțirii fie

căruia, vor fi întârziat a^u veni să'și plătescă contribuția ce datorădă pe fie care trimestru.

2. A forma dupe roluri avertismente speciale pentru urmărirea contribuabililor strămutați cu locuința în alte despărțiri financiare și a le transmite perceptorilor respectivi, spre a urmări împlinirea contribuțiunilor ce datorădă.

3. A urmări asemenea pe contribuabilii veniți în circumscripția lor din alte despărțiri, în virtutea avertismentelor speciale de urmărire ce vor primi de la perceptorii locali.

CAPITOLUL IV.

Despre adjutóarele comptabilă, agenții de urmărire și atribuțiunile lor.

Art. X. Adjutóarele perceptorilor din orașe mai populate sunt de două grade și anume:

1. Adjutóre comptabilă.
2. Agenții de urmărire.

Atribuțiunile adjutórelor comptabilă

Art. XI. Adjutóarele comptabilă sunt însărcinați a ține în bună regulă comptabilitatea perceptorului, archiva, rolurile, registrele de chitanțe și de urmărire și tot ce privește la buna ordină a biuroului.

Ei concură dupe ordinele și în virtutea delegației ce li s'ar da de către perceptori la aplicarea grădului al II-lea și al III-lea de urmărire, asupra contribuabililor ce au intrat în asemenea casuri și primesc în lipsa perceptorului contribuțiunile ce vor aduce contribuabilii la biurul de percepție.

Ei formădă și transmit fie-cărui agent de urmărire avertismentele ce trebuie a le împărți contribuabililor.

Ținū comptū și se asicură despre modul cum își îndeplinesc îndatoririle fie care din agenții de urmărire.

Depunū la casieria locală o garanție personală solvabilă, pentru esacta împlinire și vărsare către perceptore a sumelor de baui ce vor fi îndatorați a împlini în biurul de percepție.

Ei sunt responsabili directū către perceptori pentru tóte lucrările ce se vor efectua și pentru orī ce negligență în împlinirea datoriilor lor.

Atribuțiunile agenților de urmărire.

Art. XII. Agenții de urmărire suntū datori:

1. A împărți la începutul fie-cărui anū înscrierile de cătimea dărilor cu care sunt înscriși contribuabilii prin roluri și patentele comercianților, industriașilor și profesionistilor din despărțirea fie-cărui.

2. A împărți asemenea, pe fie-care trimestru, avertismentele și ordonanțele de urmărire pe la contribuabilii întârziatori.

3. A comunica perceptorului liste de contribuabilii descoperiți din nouū în circumscripțiunea lor și de aceia ce se vor fi strămutat, sau vor fi intrat în casuri care ar da locū la descărcarea de contribuțiuni, precum și despre proprietățile ce ar intra în ambele categorii mai sus menționate.

4. A concura dupe ordinele perceptorului la orī ce alte operațiuni cerute de interesul serviciului de percepție.

Art. XIII. Agenții de urmărire sunt responsabili către perceptori pentru tó-

te lucrările lor și sunt datorii a da ascultare ajutorului contabilă asupra îndeplinirii însărcinărilor ce le sunt puse prin legile și regulamentele ad-hoc.

CAPITOLUL V.

Despre admisibilitatea perceptorilor, adjutoarelor comptabilă și agenților de urmărire.

Art. XIV. Până se vor putea forma agenții de percepțiune cu calitățile cerute, condițiunile de admisibilitate în asemenea posturi vor fi cele următoare:

- a). A fi Român și naturalizat.
- b). A avea etate de 25 ani.
- c). A avea cunoștință de legile și reglementele financiare.
- d). A cunoște lucrările aritmetice.
- e). A fi practicat în vre o cancelarie publică trei ani, cel puțin.
- f). A avea o scrisoare frumoasă.
- g). A nu fi fost destituit din funcția ce va fi avut pentru neglijență, imoralitate sau abuzuri.

Art. XV. Ori-ce percepător este dator să depună o garanție în numerar sau în ipotecă, în raport cu a patra parte din venitul unui trimestru al contribuțiilor directe din despărțirea în care ar fi numit.

Pentru garanțiile depuse în numerar li se va bonifica un procent de 5 % pe an.

Art. XVI. Nici un percepător sau ajutor comptabil nu va putea intra în serviciul funcției sale, până ce mai înainte nu va depune garanția și va săvârși legiuitul jurământ.

Art. XVII. Agenții de urmărire, ca să fie admiși în asemenea funcțiune, vor trebui a fi Români, sau naturalizați, a ști să scrie, a cunoște cele patru lucrări aritmetice elementare, a avea etatea de 21 ani și a justifica despre buna lor conduită.

CAPITOLUL VI.

Despre instituirea unui serviciu de surnumerar pe lângă agenții de percepție.

Art. XVIII. După trecerea de un an de la promulgarea acestei legi, nimenea nu va putea fi numit percepător de cât după ce va fi trecut gradele de surnumerar, agentii de urmărire și ajutor comptabile la vre un birou de percepțiune.

Art. XIX. Pentru împlinirea dispozițiilor Art. de mai sus, se institue, un serviciu de surnumerari, cari vor fi în număr de 10 pe lângă direcția comptabilității de la Ministeriul Finanelor, și doi pe lângă fie-care percepător de oraș.

Art. XX. Spre a putea fi cine-va admis ca surnumerar următor a îndeplinși condițiile următoare:

- 1). A fi Român și naturalizat.
- 2). A avea etatea de 21 ani,
- 3). A fi absolvit cursul a 4 clase gimnasiale, sau numai patru clase primare, prin districtele unde nu sunt gimnasil.
- 4). A avea o scriere frumoasă.

Art. XXI. Termenul surnumerariatului va fi obligator de un an și facul-

tativă încă de unu anu, dacă la expirarea anului întâiu nu se va ivi vre o cauză sau dacă surnumerariul nu va însuși cunoștințele cerute.

Art. XXII. Surnumerarii cari prin zel și activitate vor proba că însușesc calitățile cerute, vor putea fi numiți la vacanții în posturi de agenți de urmărire mai înainte chiar de împlinirea stagiului de unu anu.

Asemenea surnumerarii vor fi însărcinați provisoriu a ține locul ajutoarelor contabilii ce ar fi lipsiți din serviciu pînă la numirea celor în drept.

Le asemenea casuri surnumerarii vor avea dreptul de a se bucura de $\frac{1}{4}$ din retribuțiunea posturilor ce vor ocupa provisoriu.

Art. XXIII. În casul când s'ar ivi vacanță în postul de perceptori, și impiegați de categoriile citate mai sus n'ar putea prezenta garanța cerută la Art. XV și'ar fi fostu supuși la penalitățile prevădute la Art. 42, 43 și 44 sau n'ar putea justifica că însușesc condițiile și cunoștințele prevădute la Art. 14, atunci numai se va putea chema la funcția de perceptor alte persoane care ar însuși asemenea calități.

CAPITOLUL VII.

Despre înaintarea perceptorilor.

Art. XXIV. Perceptorii admiși în condițiunile de mai sus vor avea dreptul de înaintare la unu clasă imediată superioră în casuri de vacanță după două ani de serviciu în clase inferioare, în urma unui examen ce vor da despre atribuțiile și îndatoririle postului lor.

Art. XXV. Perceptorii de clasa a IV, vor fi cu chipul acesta înaintați la clasa III.

Perceptorii clasa III la clasa a II.

Perceptorii clasa a II la clasa I.

Perceptorii clasa I la postul de șef de birou în direcția centrală a comptabilităților în urma unui concurs cu impiegații imediată inferiori din aceea direcțiune și astfel mai departe.

Art. XXVI. Controlorii contribuțiunelor directe cu gradurile corespunzătoare celor de mai sus, au aceleași drepturi de înaintare la posturile de perceptorii în urma împlinirii condițiunilor de serviciu și de examen, prescise prin Art. 24 pentru perceptorii, dacă însă vor putea dispune de garanția cerută prin legea de față.

Art. XXVII. În casul când doi sau mai mulți agenți de constatare și de percepțiune vor avea drepturi egale de înaintare, postul vacant se va da prin concurs celui mai capabil.

Art. XXVIII. Concursul se va face înaintea juriului asupra unui nunt de teme alese din legile și regulamentele și instrucțiunile financiare în vigoare.

Art. XXIX. Concursul va fi înscris și oralu.

Art. XXX. Juriul esaminatoriu, se va compune, pentru perceptorii din capitală de către directorul comptabilității și alți doi funcționari superiori aleși cu cea ocaziune.

Art. XXXI. Juriul în district se va compune de către prefectu ca președinte, casierul general și controlorul districtual.

CAPITOLUL VIII.

Despre retribuțiunile agenților de percepțiune și premiile de încurajare.

Art. XXXII. Retribuțiunile perceptorilor și ale agenților de urmărire se vor

compune din o sumă fixă, după clasele din care face parte, și din o remisă proporțională asupra contribuțiunilor și decimelor împlinite și răspunse.

Art. XXXIII. Ajutorele comptabilii vor avea numai retribuțiunii fixe.

Art. XXXIV. Retribuțiunile și remiselo proporționale se regulază după tarifa de mai jos.

Retribuțiunii fixe.

	Perceptorii.	Adjutore comptabilii.	Agenți de urmărire.
Clasa I pe an . . .	lei 3,600	lei 3,600	lei 1,800
" II " " . . .	" 2,400	" 2,400	" 960
" III " " . . .	" 1,800	" 1,800	" 760
" IV " " . . .	" 1,200	" 1,200	" 600

Remise proporționale.

Pentru perceptorii.	Pentru agenți de urmărire.
2 la $\frac{3}{4}$ acei carii vor avea a percepe până la 30,000 lei pe an.	1 $\frac{1}{2}$ la $\frac{3}{4}$ carii vor avea a percepe după roluri până la 25,000 lei pe an.
1 $\frac{3}{4}$ idem de la 30000—90000	1 $\frac{1}{4}$ idem de la 25000—50000
1 $\frac{1}{2}$ " " " 90000—180000	1 " " " 50000—80000
1 $\frac{1}{4}$ " " " 180000—250000	$\frac{3}{4}$ " " " 80000—120000
1 " " " 250000 în sus.	Și mai în sus.

Art. XXXV. Perceptorii, osebitu de retribuția fixă și remisa proporțională prevădută mai sus, au dreptu a se împărtași cu $\frac{1}{2}$ din amendile împlinite în virtutea legii de urmărire.

Art. XXXVI. Agenții de urmărire asemenea au dreptu a se împărtași cu $\frac{1}{3}$ din amendile ce voru împlini din despărțirea fie-căruiia tot în virtutea legii mai sus citată.

Art. XXXVII. Adjutorii comptabilii se împărtașesc asemenea cu $\frac{1}{3}$ din toate amendile de urmărire.

Art. XXXVIII. Perceptorii de clasa I și a II, pentru considerația greutăților serviciilor lor, vor avea dreptu la unu premiu ecuivalent cu retribuția fixă pe două luni, dacă prin silințele ce vor depune vor achita integral până la finele fie-căruiia anu contribuțiunile directe ce vor fi îndatorafi a strânge după rolurile anuale și cele suplementarii din despărțirea lor.

CAPITOLUL IX.

Penulități.

Art. XXXIX. Perceptorii carii până la finele fie-cărui trimestru nu vor achita celu puțin $\frac{3}{4}$ părți din contribuțiile despărțirii lor pe acel trimestru și carii nu voru justifica în asemănare cu dispozițiile legii asupra comptabilității generale, cauzelo legale ce au împiedicatu împlinirea restului, vor perde dreptu amendă retribuțiunea fixă pe o lună.

Art. XL. Perceptorii cari, pînă în termen de 9 luni după expirarea unui trimestru, nu vor fi achitat remășițele aceluî trimestru, vor fi supuși a plăti drept amendă 2 % pentru acele remășițe pînă la definitiva lor lichidare.

Dispozițiunile prevădute la Art. 40 și 39 de mai sus, vor fi aplicabile cu începere de la anul 1866, în vederea preferinței ce urmădă a se da în cursul anului 1865 perceptorii remășițelor din anii precedenți.

Art. XLV. Acei din perceptorii cari pînă la expirarea exercițiului fie-cărui an (30 Septembrie al duoilea an) nu vor fi achitat tôte contribuțiunile directe din-circumscripția fie-cărui pe acel an, vor plăti fiscului dreptă amenda 4% asupra acelor remășițe.

Acastă amendă se va împlini de la perceptorii în curs de trei luni, adică, pînă la finele anului al duoilea, scădendu-se treptat cu sumele ce vor naî respunde în acel interval, érá după trecerea acestui termen, se vor aplica asupra lor dispozițiile § 1 de sub Art. 18 din legea asupra comtabilității.

Art. XLVI. Perceptorii cari vor deturna banii Statului vor fi îndată depărtați din serviciu și dați în judecată penală.

Art. XLVII. Perceptorii cari, pentru sumele priimate de la contribuabilii, vor libera alte cuitanțe de cât acele ce sunt datorii a tăia din registre cu matcă, parafate și sigilate de Ministru, se vor destitua și trāmite în judecată ca prevaricatorii.

Art. XLVIII. Perceptorii cari vor frauda pe contribuabilii, îndată ce se va constata faptul sévêrît cu rea credință, vor fi datorii a înapoia contribuabililor sumele réu împlinite și tot de odată vor fi destituați și dați în judecată penală.

Art. XLIX. Pentru orî-ce alte neregularități comise în serviciu, perceptorii vor fi supuși la aceleași penalități, prevădute pentru agenții de constatare prin legea organizării serviciului lor.

Art. L. Dispozițiile legii de față se voră aplica după o lună de la promulgarea regulamentului ce se va elabora pentru aplicarea ei, cu excepțiile prevădute la § 1 de sub Art. 40.

Finele suplimentului.

TABELA CHRONOLOGICA

A

Materielor coprinse în supliment.

<i>Data</i>	<i>Legele, regulamentele și decretetele</i>	<i>Pag.</i>
1859, Fev. 23—Dec. 22 Eev. . .	Decret relativă la atribuțiunile centralisă-tore alle Ministeriului din afară și la contra-semnarea Ministriloră responsabili.	1
1859, Sept. 12—Dec. 7 Sept. . .	Lege asupra recrutației. . . . . (NB.—Veđi legea dupe care se regulază recrutarea armatei, la pag. 253). . .	2
1859, Oct. 4—Dec. 2 Oct. . . .	Ordonanță asupra Presseii	2
1859, Oct. 5—Dec. 27 Sept. . .	Lege relativă la abrogarea legei asupra pensiuniloră din 1853.	3
1859, Oct. 12—Dec. 7 Oct. . . .	Lege pentru înființarea unei a 3-a secții civile la Tribunalulă de Ilfov. . . .	3
1860, Mai 24—Dec. 13 Mai. . .	Lege pentru instrucțiunea armatei Principateloră-Unite-Române.	4
1860, Iuliă 12—Dec. 7 Iuliă. . .	Lege pentru diurna deputațiiloră Adunării electivă. . . . . (NB.— Acastă lege s'a abrogatū prin o altă lege posterioară din 23 Ianuariă 1865—Vezi pag. 266).	5
1860, Iuliă 21—Dec. 9 Iuliă. . .	Lege pentru adunarea de către guvernă a venituriloră indirecte din vămii, săline, esportație și importație.	6
1860, Sept. 2.	Lege pentru contribuțiunea de poduri și sosele.	50
1860, Oct. 19—Dec. 11 Oct. . . .	Lege pentru contribuția fonciară. . . .	6
1860, Oct. 19—Dec. 11 Oct. . . .	Lege relativă la taxa de transmitere asupra proprietățiloră aședăminteloră publice.	9
1861, Ianua. 24—Dec. 12 Inua. . .	Lege pentru înființarea Curții de Casațiune și de Justiția.	10
1861, April. 17—Dec. 28 Fev. . .	Lege pentru instituirea unui corp de avocați pe lângă Ministerulă Culteloră și instrucțiunei publice.	26

<i>Data</i>	<i>[Legele, Reglementele și decretelor]</i>	<i>Pag.</i>
1861, Iunie 8—Decr. 30 Mai. . .	Lege pentru împărțirea stipendiilor la scolari.	27.
1861, Noem. 23—Dec. 10 Noem.	Regulament pentru aplicarea legii corpului de avocați pe lângă Ministerul. . .	26.
1862, Martie 31	Lege care unifică contribuția fonciară pentru ambele Principate.	6.
1862, Martie 31	Lege prin care se aplică taxa de transmitere și la proprietățile așezămintelor publice de dincolo de Milcov.	9.
1862, Aprilie 4—Dec. 28 martie. .	Lege pentru înaintarea în rangurile Militare.	29.
1862, Aprilie 4—Dec. 28 martie.	Lege pentru ierarchia militară.	31.
1862, Aprilie 5—Dec. 28 Martie. .	Lege pentru casa de dotațiune a ăstei.	31.
1862, Aprilie 5	Regulament pentru punerea în lucrare a legii relativă la casa de dotațiune a ăstei.	33.
1862, Aprilie 13—Dec. 1 aprilie. .	Lege asupra presei.	42.
1862, Aprilie 18—Dec. 31 martie,	Lege pentru unificarea contribuției de poduri și soșele în ambele părți ale Principatelor-Unite.	50.
1862, Aprilie 24—Dec. 31 martie.	Lege de urmăriri în materi de contribuții directe și alte venituri ale statului.	51.
1862, Mai 4—Dec. 24 Aprilie. . .	Regulament pentru aplicarea legii de presă.	48.
1862, Aug. 9—Dec. 2 aug.	Regulament de navigațiune pentru marina comercială a Principatelor-Unite	64.
1862, Sept. 17—Dec. 22 aug. . . .	Regulament asupra împlinirii și urmărilor în materi de contribuții directe și alte venituri ale statului.	55.
1862, Sept. 21	Decret pentru eliberarea actelor de vândări silnice (Regulamentarea art 16 lit. a din legea Curții de casațiune).	66.
1863, Martie 27—Dec. 26 Ianuar. .	Lege asupra Patentelor.	66.
1863, Martie 28—Dec. 8 Ianuar. .	Lege pentru unificarea contribuției personale și a scuturilor de care urmează a se bucura unii din contribuabili.	69.
1863. April. 9—Dec. 11 Mart. . . .	Lege pentru taxa de 10% din toate leșile funcționarilor și din pensiunile mai mici de 500 lei pe lună.	70.
1863, April. 9—Dec. 12 Mart. . . .	Lege pentru unificarea de taxe judecătorești în ambele Principate.	70.
1863. Decem. 10—Dec. 7 Decem.	Lege pentru punerea în lucrare în totă România a condiceii de comerț și țerei românești.	73.
1863, Decem. 17—Dec. 15 Decem.	Lege pentru secularizarea averilor monastiresci.	74.
1864 Ianu. 8—Dec. 1863. Decem. 30	Lege pentru înființarea unei curți de apel în orasul Focsiani.	75.

<i>Data</i>	<i>Legele, Regulamentele, Decretele</i>	<i>Pağ</i>
1864, Ianua. 24.	Lege pentru înfiinșarea Curții de Compturi.	75
1864, Fev. 13—Dec. 11 Fevr.	Lege pentru înfiinșarea unui consiliu de stat.	82
1864, Mart. 17—Dec. 18 Mart.	Lege pentru înmormântări.	88
1864, April. 1—Dec. 31 Mart.	Lege comunală.	88
1864, April. 1—Dec. 31 Mart.	Lege pentru înfiinșarea Consiliilor județene.	104
1864, April. 14—Dec. 31 Mart.	Lege organică asupra comptabilității generale a statului.	119
1864, Aug. 15—Dec. 14 Aug. .	Lege pentru regularea proprietății rurale.	133
1864, Aug. 20—Dec. 19 Aug. .	Lege pentru dreptul stăinilor domiciliaji în țară de a cumpera imobile. .	140
1864, Sept. 2—Dec. 27 Aug. .	Lege pentru reînfiinșarea provisorie a dreptului de esportațiune.	140
1864, Sept. 7—Dec. 3 Sept. . .	Lege pentru pensionarii funcționari. . .	141
1864, Sept. 12—Dec. 1 Sept. .	Lege pentru constringerea corporală. . .	141
1864, Sept. 21—Dec. 15 Sept.	Lege pentru adoptarea sistemului metric de mesuri și greutate în România. . .	152
1864, Oct. 2—Dec. 30 Sept. . .	Lege pentru înfiinșarea camerilor de comerț.	155
1864, Oct. 8—Dec. 3 Oct. . . .	Lege pentru împlinirea dărilor comunale.	159
1864, Oct. 17—Dec. 16 Oct. . .	Lege pentru înapoierea administrării aversei eforiei spitalelor civile din București.	160
1864, Oct. 20—Dec. 17 Oct. . .	Lege pentru espropriațiune pentru cauză de utilitate publică.	160
1864, Decem. 1—Dec. 26 Noem.	Lege pentru înstituirea unei case de depuneri și consemnațiuni.	170
1864, Decem. 5—Decr. 25 Noem.	Lege asupra Instrucțiunii.	173
1864, Decem. 6—Decr. 4 Decem.	Lege despre admisibilitatea și înaintare în funcțiunile judecătorești.	205
1864, Decem. 6—Decr. 4 Decem.	Lege pentru constituirea corpului de advocați.	207
1864, Decem. 6—Decr. 3 Decem.	Decret organic pentru înfiinșarea unei autorități sinodale centrale, pentru afacerile religiei române.	211
1864, Decem. 6.	Regulament pentru alegerea membrilor sinodului general al bisericii române.	213
1864, Decem. 6—Decr. 30 Noem.	Decret organic pentru regularea schimei monahicesci.	215
1864, Decem. 6—Decr. 27 Lvem.	Lege pentru organizarea puterii armate în România.	217
1864, Decem. 9—Decr. 5 Decem.	Lege pentru organizarea serviciului Agențiilor însărcinați cu așezarea contribuțiunilor directe.	241
1864, Decem. 10—Decr. 5 Decem.	Lege pentru vânzarea tutunului și tabacului ca drept exclusiv al statului. .	240
1864, Decem. 10—Decr. 29 Noem.	Lege pentru starea de asedi.	246

Data	Legi, Regulamente, decrete.	Pag.
1864, Decem. 11—Decr 7 Decem.	Decretul pentru armele comunele București.	246
1864, Decem. 16—Decr. 5 Decem.	Legea Telegrafu Postale.	247
1864, Decem. 16—Decr. 5 Decem.	Regulamentul pentru ficarea tacselor telegrafico-postale a corespondințelor interioare din România.	251
1864 Decem. 16—Decr. 14 Decem.	Regulamentul pentru serviciul agenților de constatare.	226
1864, Decem. 19—Decr 5 Decem.	Lege pentru recrutarea armatei	263
1864, Decem. 19—Decr. 8 Decem.	Lege asupra poziției ofițerilor.	262
1864, Decem. 29—Decr. 18 Decem.	Decretul pentru adoptarea calendarului gregorian în serviciul telegrafico-postale	265
1864, Decem. 29—Decr. 24 Decem.	Decretul pentru uniforma magistraților și avocaților.	265
1865, Ianu. 3—Decr. 28 Decem. 1863	Regulamentul pentru închisorile de datorii.	150
1865, Ianu. 23—Decret, 21 Ianu.	Lege pentru diurna deputaților. . . . . N. B. Cu această lege s'a abrogat cea din 12 Iuliu 1860.	266
1865, Fevr. 24—Decr. 15 Fevr.	Regulamentul pentru chemarea în serviciu a dorobanților pedestri și călări.	266
1865, Fevr. 24—Dec. 15 Fevr.	Regulamentul pentru organizarea Consiliilor de anchetă.	268
1865, Fevr. 25—Dec. 20 Fevr.	Lege pentru înființarea imediată a consiliului permanent al instrucțiunii publice.	271
1865, Fevr. 2—Dec. 15 Febr.	Regulamentul asupra serviciului și instrucției dorobanților în serviciul activ al Statului.	272
1865, Mart. 9—Dec. 8 Mart.	Lege pentru desființarea comisiunii epitropicești din Iași.	272
1865, Mart. 11—Dec. 8 mart.	Lege pentru regularizarea asiezarilor baselcrului după care următoarea se plevea impozitul fociarilor.	273
1865, Mart. 17—Dec. 15 Mart.	Lege pentru întreprinderea de lucrări publice prin mod de concesiuni.	274
1865, Mart. 18—Dec. 17 Mart.	Lege pentru desființarea morilor după riu Dâmbovița.	274
1865, Mart. 19—Dec. 10 Mart.	Regulamentul pentru chemările periodice ale rezervei armatei.	275
1865, Mart. 23—Dec. 20 Mart.	Lege pentru înființarea de cheiuri pe ambele părți al riuului Dâmbovița pe totă partea din intrul Capitalii.	277
1865, Aprilie 8—Dec. 23 Mart.	Lege pentru reorganizarea serviciului de percepțiune din orașe și ținuturile principale.	278

TABELA ALFABETICA

de

Materiele coprinse in suplimentu.

A.

- ACTELE de vinzări silnice—Eliberarea lor—Decretu din 21 Sept. 1862 pag. 66
- ADMISIBILITATE și inaintare in funcțiuni judecătorești — Lege din 6 Decembrie 1864. . . . . p. 205
- AGENȚII însărcinați cu asieșarea contribuțiunilor directe — Organizarea serviciului lor — Lege din 9 Decem. 1864. . . . . p. 221
- Regulamentu pentru serviciulu agenților de constatare, din 16 Decem. 1864 . . . . . p. 226
- ASEDIU — Lege pentru starea de asediu din 10 Decem. 1864. . . . . p. 246
- AVOCAȚI — Lege pentru instituirea corpului de avocați, din 6 Decem. 1864 p. 207
- Lege din 17 April. 1861 pentru înfiinșarea unui corp de avocați pe lângă Ministerul Cultelor. . . . . p. 26
- Regulamentu pentru avocații de lângă Ministru, din 23 Noem. 1861. . . . . p. 26

C.

- CALENDARULU GREGORIANU — Ađoptarea lui in serviciulu Telegrafo-postale — Decretu din 29 Decem. 1864 p. 265.
- CAMERILE DE COMERCIU — Lege organică din 2 Octom. 1864 p. . . . 156.
- CODICELE DE COMERCIU — Aplicarea lui și in România de peste Milcovu — Lege din 10 Decem. 1863 . . . . p. 73
- COMISIUNEA EPITROPICESCU din Iași — Desfiinșarea ei — Lege din 9 Mart. 1865. . . . . p. 272
- COMPTABILITATEA generală a statului — Lege din 14 April. 1864. . . p. 119
- COMUNA Bucuresci — Armele ei — Decretu din 11 Decem. 1864. . . p. 246
- COMUNE — Legea comunală, din 1 April. 1864. . . . . p. 88
- CONSILIILE DE ANCHETA — Regulamentu pentru organizarea lor, din 24 Fevr. 1865 . . . . . p. 268.
- CONSILIILE JUDEȚEANE — Lege pentru înfiinșarea lor, din 2 Aprilie 1864 . . . . . p. 104.
- CONSILIULU PERMANENTU allu Instrucțiunei — In fiinșarea sa imediată — Lege din 21 Fev. 1865 . . . . . p. 271.
- CONSILIULU DE STATU — Lege organică din 13 Fevr. 1864. . . . . p. 82
- CONSTRINGEREA CORPORALA — Lege din 12 Sept. 1864. . . . . p. 141
- CONTRIBUȚIUNEA FONCIARA — Lege din 19 Oct. 1860 . . . . . p. 6
- Unificarea ei in ambele Principate — Lege din 31 Mart. 1862 p. 6

CONTRIBUȚIUNEA PERSONALĂ, și sentirile de cari se bucură unii contribuabili — Lege din 28 Mart. 1863 p. 69	
CONTRIBUȚIUNEA DE PODURI ȘI SOSELE — Lege din 2 Sept. 1860 p. 50	
Unificarea acestei contribuțiuni pentru ambele Principate — Lege din 18 Aprilie 1862.	p. 50
CURTEA DE APELŪ din Focșani — Lege pentru înființarea ei, din 3 Ianua. 1864.	p. 75
CURTEA DE CASAȚIUNE — Lege pentru înființarea ei, din 24 Ianuarie 1861.	p. 10
CURTEA DE COMPTURI — Lege pentru înființarea ei, din 24 Ianua. 1864 p. 75	

D.

DĂRILE COMUNALE — Lege pentru împlinirea lor, din 8 Oct. 1864 p. 159	
DEPUNERI ȘI CONSEMNAȚIUNI — Înființarea unei case de . . . . — Lege din 1 Decem. 1864.	p. 170
DIURNA DEPUTAȚILORŪ — Lege din 12 Iuliu 1860	p. 5
Lege din 23 Ianua. 1865 care abrogă pe cea din 1860.	p. 266
DÎMBOVIȚA — Desființarea morilor după dînsa — Lege din 18 Mart. 1865.	p. 274
Înființarea de chei ri — Lege din 23 Mart. 1865.	p. 277
DOROBANȚI pedestre și călări. — Chemarea lor în serviciu — Regulament de 24 Fev. 1865.	p. 266
Regulament, din 26 Fev. 1865, asupra serviciului și instrucțiunii dorobanților în serviciul activ al statului.	p. 272
DOTAȚIUNEA ȐSTEI — Înființarea unei case de dotațiunea Ȑstei — Lege din 5 April. 1862.	p. 31
Regulament de aplicarea legii casei de dotațiune din 5 april. 1862.	p. 33

E.

EFORIA SPITALERORŪ din București — Înapoierea administrării averilor Eforiei — Lege din 17 Oct. 1864.	p. 160
ESPORTAȚIUNE — Reînființarea provizorie a esportațiunii — Lege din 2 Sept. 1864.	p. 140
ESPROPRIAȚIUNE pentru cauză de utilitate publică — Lege din 20 Oct. 1864.	p. 160

J.

IERARCHIA MILITARĂ — Lege din 4 April. 1862.	p. 31
IMMORMINTĂRI — Lege pentru înmormintări, din 27 Mart. 1864.	p. 88
IMPOȘITULŪ FONCIARŪ — Bazele după care urmază a se face prelevarea lui — Lege din 11 Mart. 1865.	p. 273
INCHISORILE DE DATORII — Regulament de 3 Ianua. 1865.	p. 150
INSTRUCȚIUNEA ARMATEI — Lege din 24 Iuliu 1860.	p. 4
INSTRUCȚIUNEA PUBLICĂ — Lege din 5 Decem. 1864.	p. 173

L.

LUCRĂRI PUBLICE — Întreprinderea lor prin mod de concesiune — Lege din 18 Mart. 1865. . . . . p. 274

M.

MARINA COMERCIALĂ a Principatelor române-Regulamentu du navigațiune, din 9 Aug. 1862. . . . . p. 64
 MINISTERUL DINT AFAR. — Desființarea atribuțiunilor sale centralizătoare — Decrete din 23 Fev. 1859. . . . . p. 1

O.

OFFICIERI — Lege asupra pozițiunei officerilor, din 19 Decem. 1864. . . . . p. 262

P.

PATENTE — Lege asupra patentelor, din 27 Mart 1863. . . . . p. 66
 PENSIONARI FOCŢIONARI — Lege din 7 Sept. 1864. . . . . p. 141
 PENSIUNE — Abrogarea legel pensionarilor din 1853 — Lege din 5 Oct. 1859. . . . . p. 3
 PERCEPŢIUNEA din orașe și tirguri — Reorganizarea acestui serviciu — Lege din 8 April. 1865. . . . . p. 278
 PRESSA — Ordonanța asupra preseii, din 4 Oct. 1859. . . . . p. 2
 . Legea Presseii din 13 April. 1862. . . . . p. 42
 Regul. pentru aplicarea legel Presseii. . . . . p. 48
 PROPRIETATEA RURALĂ — Lege pentru regularea ei, din 15 Augustu 1864. . . . . p. 133
 PUTEREA ARMATĂ — Lege pentru organizarea ei, din 6 Decem. 1864 p. 217

R.

RANGURI MILITARE — Lege pentru înaintarea în ranguri militare, din 4 April. 1862. . . . . p. 29
 RECRUTAREA ARMATEI — Legea pentru tragera la sorți din 12 Sept. 1859. . . . . p. 2
 Lege pentru recrutarea armatei din 5 Decem. 1864. . . . . p. 253
 RESERVA ARMATEI — Regul. pentru chemările periodice ale rezervei, din 19 Mart. 1865. . . . . p. 275

S.

SCHIMA MONACALĂ — Decretu pentru regularea schimeii monacale, din 8 Decem. 1864. . . . . p. 215
 SECŢIUNEA III CIVILE a Trib. Ilfovii — Lege pentru înființarea ei, din 1 Oct. 1859. . . . . p.
 SECULARISAREA averilor monastiresci — Lege din 17 Decem. 1863. p. 7

- SINODULŪ CENTRALŪ** — Înființarea unei autorități sinodale centrale —
Decretŭ organicŭ din 6 Decem. 1864. . . . . p. 211
Regul. pentru alegerea membrilor sinodului, din 6 Decem.
1864. . . . . p. 218
- SISTEMULŪ METRICŪ** pentru măsuri și greutateși — Adoptarea lui în Româ-
nia — Lege din 21 Sept. 1864. . . . . p. 153
- STIPENDIŪ** la scolari — Împărțirea lorŭ la scolari — Lege din 8 Iuniŭ 1861 p. 27
- STRAINII** domiciliași în țeră au dreptulŭ a cumpera imobile — Lege din 20
Aug. 1864 . . . . . p. 140

T.

- TAXELE JUDECĂTORESCI** — Lege pentru nnificarea lorŭ în ambele Princi-
pate, din 9 April. 1863. . . . . p. 70
- TAXA DE 10%**, a se opri din lefile funcționarilorŭ și de la pensionari — Lege
din 9 April. 1863. . . . . p. 70
- TAXELE TELEGRAFO-POSTALE** — Regul. pentru fixarea lorŭ, din 16
Decem. 1864. . . . . p. 251
- TAXA DE TRANSMITERE** asupra proprietățilorŭ asiezmintelorŭ publice —
Lege din 19 Oct. 1860. . . . . p. 9
Aplicarea acestei taxe și la asiezmintele de dincolo de Mil-
covŭ — Lege din 31 Mart. 1862. . . . . p. 9
- TELEGRAFO-POSTALE** — Lege telegrafo-postale din 16 Decem. 1864. p. 247
- TUTUNULŪ ȘI TABACULŪ** — Vinzarea lorŭ ca dreptŭ exclusivŭ allŭ Statu-
lui — Lege din 10 Decem. 1864. . . . . p. 240

U.

- UNIFORMA** magistrațilorŭ și avocațilorŭ — Decretŭ din 29 Decem. 1864 p. 265
- URMARIRI** în materi de contribuțiuni directe și alte venituri alle statului —
Lege din 24 Aprilie 1862. . . . . p. 51
Regulŭ pentru aplicarea legei de urmărirŭ, din 17 Sept. 1862. p. 55

V.

- VENITURI** indirecte din vâmiș, saline, esportațiă, și importațiă — Lege pentru
adunarea lorŭ de către guvernŭ, din 21 Iuliŭ 1860. . . . . p. 6

Finele Tabelelorŭ.

SUPLIMENTU

la

APPENDICE

dupe

Ordinea Chronolog'că.

copriazând

Tôte legile, decretetele și regulamentele de la Maiü 1865 incoa.

LEGE

Decret. 11 Maiü 1865 Prom: 16 Maiü 1865

Pentru numirea de Metropoliți și Episcopii eparchioți în România.

Art. I. Mitropoliții și Episcopii eparchioți ai României se numesc de Domn după o presentare a Ministerului Cultelorü, în urma deliberațiunii Consiliului de Miniștri

Art. II. Mitropoliții și Episcopii se numesc din clerul monahal român, având cel puțin, Mitropolitul, vârsta de 40, 6ră Episcopii de 35 ani, cuuoscüți prin pietate, înv6jătură și capacitate.

Art. III. Mitropolii și Episcopii sunt justițiabili pentru delicta spirituale înaintea Sinodului Țării, ăra pentru ori-ce alte delicta înaintea Curții de Casațiune.

LEGE

Decret. 20 MaiŪ 1865—Prom. 28 MaiŪ 1865.

Pentru regularea dreptului de intrare de la vitele păstorilor streini.

Despre păstorii austrieni.

Art. I. Păstorii austrieni ce frecuentă cu vitele lor România, se împart în următoarele categorii.

a). Păstorii cari virind vitele lor în munții Austriei sau ai României, se coboră iarna spre ernatec în câmpurile și bălțile României, sau spre a le trece în tot sau în parte lu statele limitrofe, și

b). Păstorii ale căror vite intrate de mai mult timp s'au stabilit prin câmpurile și bălțile României.

Despre păstorii ce ar intra din statele Austriei.

Art. II. Păstorii austrieni venind din statele Austriei, sunt liberi să intre în România, cu ori-ce număr și fel de vite ar avea, atât pentru pășune sau ernatec, cât și pentru a le trece transit.

Art. III. Vitele austriene se recunosc, după actele speciale (Regie C. C.) pe cari păstorii, proprietarii sau scutarii, trebuie a le avea ori-când intră în România; agenții fiscali de la punctul de frontieră deci, vor îngădui intrarea de vite austriene, numai pe temeiul unor asemenea acte, și prin plata taxelor de intrare ce se prescriu mai jos.

Paspărtele nu se recunosc ca regii, și prin urmare, acei ce arŪ cere să intre cu asemenea acte (paspărte), nu potŪ fi îngăduiți în condițiunile legii de față, ci numai prin plata dreptului de import sau de transit.

Art. IV. Dacă, peste numărul vitelor coprinse în regiele C. C. păstorii arŪ aduce d'odată și alte vite, ele vorŪ fi libere a se introduce în condițiunile prescrie pentru comerțul general, adică, sau prin plata dreptului de importațiune, de vorŪ fi destinate pentru consumațiune în intrul țării, sau prin plata dreptului de transit, de se vor declara de transit.

Asupra diferenței de mai puțin, păstorii se apără de ori-ce plată.

Art. V. Tacele de intrare (oeritul și cornăritul) pentru vitele austriene, se statornicesc precum urmăță:

a). Pentru capulŪ de oie, berbec, capră, țap, rîmătorii și rîmătore parale ūce (10).

b). Pentru capul de boŪ, vacă, bivoliță, cal, épă, catir și asin parale trei-ūeci (30).

c). Pentru capul de sugătorii de la vitele micŪ cuprinse în litera a) câte s'ar aduce pînă la 1 Iuliu, al fie-căruia anŪ, câte parale cincŪ; ăra d'atunci înai te parale ūce.

d). Sugătorii (vițoi, mândŪ și malacŪ) ce nu ar trece vârsta de un an, se apără de ori ce plată.

De la vârsta de un an pînă la doi, plătesc câte parale cincŪ-spre-ūece de capŪ; ăra de la doi anŪ în sus, plătesc ca cei mari de felul lor, adică câte trei-ūeci parale, precum se cuprinde la litera b) de sub acest articol.

Art. VI. Taxele de intrare, se plătesc îndată după declararea și constatarea vitelor la biroul vamal pe unde păstorii austrienți, ar veni cu vitele lor spre introducerea în intrul țării.

Art. VII. Pentru fie-care turmă de vite austriene, câte s'ar constata după regi, agentul fiscal de la punctul de intrare (vameșul) va da biliet de intrare imprimat. Biletul nu se pôte da de cât numai pe numele unui singur păstor, proprietar sau scutar. În biletul ce s'ar da, va trebui a fi specificat numărul regi C. C. pe care s'a întemeiat, numele păstorului, termenul ce ar cere pentru pășune, sau ernaticul în țără, No. și felul vitelor și tacsă de intrare (oeritul și cornăritul) ce ar plăti pentru acele vite.

Art. VIII. Pentru fie-care biliet, care se dă după dispozițiunile Art. VII, oșebit de tacsă de intrare, păstorul va plăti câte un leu, care se va inscrie tot în acel biliet, și în recipisa de incasarea banilor, ce agentul fiscal (vameșul) este dator a'i libera oșebit.

Art. IX. Taxele ce se percepea în trecut sub titlu de plocóne, umerătóre, și rěvaș, se desființěază.

Art. X. Termenul ce va trebui să se acorde păstorilor austrienți nestabiliți în țără, va fi tot-d'auna de un an de țile.

Termenul acordat se inscrie în biletul de intrare ca să serve de control la răfuierea acelu biliet.

Art. XI. Păstorii austrienți intrând în România și plătind taxele de intrare prin îndeplinirea regulilor prescise mai sus fără a mai fi supuși la alte taxse fiscale se voru bucura de drepturile următóre:

a). A se preámbla cu vitele lor pe tótă întinderea teritoriului Romăniei, pe drumurile principale în limitele lor, ori unde adică interesele i ar îndemna, se înțelege prin plata de bună voie a drepturilor de pășune și ori-ce alt ar privi pe proprietățile respective, ferindu-se a nu călca cu vitele lor peste limitele drumurilor.

Pentru stricăciunii vor fi supuși la despăgubire după legile țerei pentru ispașă fără altă intervenire.

b). A aduce fără plată de importațiune uneltele pentru facerea brăndeii, obiectele pentru prepararea nutrimentului și hainele iconomilor de vite și ale ciobanilor, îngăduirea introducerii unor asemenea obiecte însă se va face prin îndeplinirea regulilor de declarare, reviziă și înregistrare, numărul și felul hainelor se va calcula după numărul ómenilor ce ar întovărăși turma la intrare (proprietarii, scutarii, ciobanii, slugi), cari se vor cuprinde și în biletele de intrare.

c). A se înapoia în Austria în mărginirea termenilor prescise prin biletele de intrare, cu vitele ce au întrodus și prăsila de la cele fătătóre pe un an și cu produciuniile de lină, brăndă, lapte, mișe, etc. în cătimele ce obicinuitu produc asemenea vite și cari se vor calcula după numărul și felul ce fie-care păstorii ar avea.

Dacă vitele ar fi stat la pășune în țără mai pușin de opt luni de țile, păstorii nu pot fi îngăduiși să scótă produciii fără plată.

Pentru vitele sau produciuniile ce ar avea păstorii prisos se supun la plată de esportațiune, érá pentru lipsa de asemenea vite sau produciunii se supun la plata dreptului de importațiune.

d). A trace în statele limitrofe și a se înapoia cu totalul sau parte din vitele ce ar avea întroduse în țără, însă prin pađa regulilor de declarare și constatare, pentru că constantându-se prisóse de vite să plătescă drepturile de import.

Despre păstorii Austrienți aflași în țără cu vitele de mai mult timp.

Art. XII. Păstorii C. C. cu vite aflași în țără, de mai mult timp, se împart în două categorii:

a). Păstorii ce au fost stabiliți prin câmpuri și hălți unde au plătit dreptul de intrare (oeritul și cornăritul); d'n trecut pînă la 1860, când împlinirea prin câmpuri a încetat; și

b). Păstorii cari intrând din Austria de la 1860 încóce, sau nu s'au mai înapoiat spre a refui biletele în termenul ce li s'a acordat, sau a lepădat biletele ce au avut făcînd specula lor ca pămăntenî.

Despre păstorii Austrienî ce s'au aflat stabiliți în țeră înainte de 1860.

Art. XIII. Păstorii Austrienî ce erau stabiliți în țeră cu vitele lor pînă la 1860, se îndatorez a presenta actele (bileturile) din trecut pentru plata dreptului de intrare (oeritul și cornăritul) și pentru timpul căt s'ar constata că n'au plătit vor plăti acest drept, calculându-se, după tacsele esistente pînă la finele anului 1864, pentru numărul și felul vitelor constatate, plus prăsila unui an, de la cele fătătore.

Art. XIV. Din anul 1865 înainte, păstorii Austrienî stabiliți în câmpuri vor plăti o dată pe fie-care an, tacsele ce se statornicesc prin legea de față, către agenții fiscali competiți (vameși) cei mai apropiați. Păstorii ce n'ar avea a presenta biletele spre a se recunoste de Austrienî, sunt ținuiți a presenta acte constatătore în regulă pentru numărul și felul vitelor ce are a se aduce din Austria, când n'ar putea produce nici bilete de intrare, nici osebite acte constatătore, se declară de pămê iteuî, și se supun la plata drepturilor de import, pentru numărul și felul vitelor ce ar avea la promulgarea legii de față după o constatare prealabilă ce s'ar face.

Art. XV. Păstorii Austrienî ce ar fi statorniciți cu vitele lor în țeră plătiud tacsele de intrare (oeritul și cornăritul) se vor bucura și de tóte drepturile prevedute la Art. 11 de mai sus, afara de scutirile de la litera b, pentru haine, unelte și altele, pe care ei obicinnit le cumpără din țeră.

Pentru ca un păstor Austrian diu cei sfatorniciți prin câmpuri, să póte scóte produțiunile, este ținut să presi ite la biuroul văm î de eșire biletul de plata dreptului de intrare, pînă în ultimul a.n.

Despre păstorii Austrienî întrați d' la 1860 și neînnapoiți cu vitele în termenile prescise prin biletele de coborîre.

Art. XVI. Păstorii Austrienî care n'au înapoi în total sau în parte vitele ce au fostu coppingse în biletele cu termine fiese, pînă la expirarea termenilor arătate in ele, vor urma a fi înd totași la plata dreptului de importatiune, după numărul și felul vitelor ce se vor constata după registrele de intrare.

Despre păstorii celor-l-alte state limitrofe (afară de Austria).

Art. XVII. Păstorii din Rusia, Turcia și Serbia, cari după trebuință ar veni să pășuneze în Romania, turmele lor de vite, se vor îngădui tot în condițiune le legei de față, dacă ei ar fi recunoscuți în asemenea calitate (de păstori) prin acte speciale ale guvernelor respective.

Când însă n'ar fi ast- el recunoscuți ca păstori) vor fi îngăduiți numai prin plata dreptului de importatiune, sau asigurându un asemenea drept, ori în d-posite, sau garanții solvabile, dacă ar avea să stea în țeră într'un termin mărginit.

Dispozițiunî generale.

Art XVIII. Dreptul de intrare se plătesce odată pe an, precum se statornicesce mai sus. Când însă un păstor din cei ce sue spre înapoire ju Austria,

cu vitele ce ar avea, ar intra de două sau de trei ori în cursul unui an, el este dator a plăti dreptul de câte ori ar intra, privindu-se în tot-d'auna vitele ca din nou aduse.

XIX. Păstorii străini stabiliți în țară de mai mult timp, cari ar declara dorința să împământenească vitele lor vor plăti odată pentru tot-d'auna dreptul de importare, pentru vitele ce ar avea afară de prasila unui an din acele fătătoare care se scutesc, și în urmă prin plata dreptului de patentă, vor fi liberi a intrăpriunde ori-ce comerț și a se bucura de toate drepturile comercianților pa-mենtenți pentru ceea ce privesc vitele lor.

Art XX. Păstorii străini ce sue și coboră vitele lor, pe fie-care an, la es-irarea termenului din biletele ce ar ave, sunt datori să facă declarația la biroul de vamă cel mai apropiat, dacă au intențiune de a mai rămașea încă la pașule în țară sau ca să se statornicēscă tot sub titlul de străin. În ambele casuri păstorii sunt datori ca îndată după declarare să plătescă dreptul de intrare după numărul și felul vitelor ce s'ar constata după biletul de plată din anul ce a precedat, pe acel în care s'ar urma declararea plus prășila de la cele fătătoare. Remâne înțeles că la preshimbarea biletelor trebuie a se avea în vedere și ca-timile producțiunilor, făcându-se împlinirea dreptului de import pentru acele ce ar fi ramas în țară.

Art XXI. Declarațiile ce agenții fiscali competenți (vameșii ar primi după dispozițiunile art. 20 de mai sus, sunt datori ca după înregistrarea și încasarea banilor, asemēnat regulilor, să le comunice administrației vămilor înaintind și biletele originale răfuite spre a nu se mai urmari păstorii.

Art. XXII. Păstorilor străini ce sue și cobor cari pină la expirarea termenilor din biletele de intrare, n'ar scote vitele nici n'ar face nici una din declarațiunile coprinse la art 20, li se vor recanōscă prin fapt vitele ca împământenite și se vor supune a plăti dreptul de importare.

Aseminea se va urma și cu vitele păstorilor străini statornicii prin câmpuri, cari ar căta să se sustragă de la plata dreptului de intrare pe fie-care an.

Art XXIII. Suirea și coborarea vitelor din munții Austriei, sau chiar din al țării, cari s'ar apăra mai sus de linia pichetelor de iarnă sau de vēră precum și intrarea sau eșirea prin diferitele linii de hotar fără scirea agenților vamali, este propriu cu totul; ori ce număr de vite s'ar dovedi ast-fel (suite și coborite fără forme) se vor confisca prin în-linare de proces-verbal, în asistență și de persoane private după care va urma, ca asemenea vite sa se vênđă prin licitație.

Din prețul rezultat, două pături se vor încasa în profitul fiscalului și o parte se va da doveditorilor chiar dacă doveditorii, ar fi agenți fiscali.

Art. XXIV. Turmele de vite mari cari după felul părului ar putea face imposibil sau chiar anevoios controlul la eșre, se pot și infera după trebuință cu o marcă ce se va stabili înadins.

Art. XXV. Păstorii străini ce s'ar statornici în țară de și plătesc dreptul de intrare pe fie-care an, după dispozițiunile de la art. ...., sunt fusa datori ossebit a se supune și la o constatare prin numără ore a numărului și felul vitelor din cinci în cinci ani. Asemenea constatări se vor ope a prin agentul fiscal competent cel mai apropiat și autoritatea comunală.

Actul de constatare ce se va libera pastorului, va servi pentru perceperea dreptului de intrare, pentru cei cinci ani viitori, după constatare, adaogându-se numai prășila pe un an pentru cele fătătoare.

Art XXVI. Sumele percepute din dreptul de intrare al păstorilor austrienți, se încasază și se vērșă prin îndeplinirea dispozițiunilor prescise prin legea de comptabilitate.

Art. XXVII. Un regulament special, va precisa modul escutării legii de f.șă.

Art XXVIII. Dispozițiunile contrarii acestei legi sunt și remân abrogate.

REGULAMENT

Decret. 30 Maiŭ 1865. Prom. 2 Iuniŭ 1865.

Pentru punerea în aplicațiune a Cap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, de la titlul II. din Codicele civile, privitor la actele stărei civile.

CAP. I.

Despre înscrierea în actele stărei civile.

Art 1. Tóte casurile de născeri, căsătorii și morți, ce vor urma între locuitorii de orî-ce religiune, domiciliați sau numai trecători prin comunele urbane și rurale ale României, trebuie să se scrie în registrele stării civile.

Art. 2. Înscrierea născuților, căsătoriților și morților de orî-ce religiune, se va face de către primarii comunelor rurale și de către oficialii stării civile din comunele urbane sărcinați cu această lucrare.

Art. 2. Registrele pentru scrierea actelor civile se pregătesc de guvern, prin Ministerul de Interne (Direcțiunea oficiului statistic).

CAP. II.

Despre personalul însărcinat cu ținerea actelor civile.

Art. 4. Persónele însărcinate cu ținerea și înregistrarea actelor stării civile se numesc oficiali ai stării civile.

Art. 5. În comunele rurale, îndatoririle oficialilor stării civile se îndeplinesc de către primari și în casuri de lipsa acestuia, de către cel însărcinat de dînsul, asistat de către secretarul primăriei (notar).

Art. 6. În comunele urbane, se vor numi înadins oficiali pentru înscrierea casurilor în actele stării civile.

Art. 7. În comunele urbane cari au o populațiune peste trei-șeci mii locuitori, se pot numi mai mulți oficiali ai stării civile, fără însă a putea trece acest număr peste trei.

Art. 8. Oficialii trebuincioși în fie-care comună urbană, conform art 6, se numesc de către primarul urbei, către care sunt și direct responsabili, pentru îndeplinirea îndatoririlor lor.

Art. 9. Tóte comunele urbane, în ziua promulgării acestui regulament, vor face de îndată împărțirea circumscripțiunilor ce se cuvine a avea potrivit art. 7, și vor hotărî retribuțiunea ce trebuie a se da oficialilor, care apoi se va trece regulat pe fie-care an în budgetul Comunei.

Art. 10. Primarii comunelor rurale sunt direct responsabili pentru ținerea în regulile prescrise de legi, a actelor stării civile.

Asemenea și primarii comunelor urbane sunt responsabili pentru ținerea în regulile prescrise de lege a actelor stării civile de către oficialii numiți de dînși au dreptul a le face revisiuni, și în casuri de abateri, a i denunța Ministerului public.

CAP. III.

Despre registrele stării civile.

Art. 11. În comunele a căror populațiune este de 15,000—20,000 suflete, va fi un singur registru împărțit în trei părți.

În comunele a căror populațiune trece de 20,000 suflete, vor fi trei registre, din care unul pentru nascere, altul pentru căsătorii și altul pentru morți.

Art 12. Registrele de acte civile se dau pe fie-care an în număr înduoit fie căria comune rurale, și fie-cărei circscripțiuni din comunele urbane.

Art. 13. Ministerul de Interne va adresa Tribunalului județian aceste registre la 1. Septembrie spre a le parafa, Tribunalele le vor transmite la 1. Noembrie prin Prefecturii comunelor rurale și urbane.

Art. 14. Acum la început prin îngrijirea Ministerului de Interne orî-ce primar de comună urbană sau rurală va trebui să aiba priimate aceste registre cel mult pînă la 15 Iuniu viitor.

Act 15. Președintele Tribunalului va pune pe cea d'ântîi pagină a fie-cărui registru următoarea formulă de deschidere. Acest registru coprinător de . . . foi destinat pentru înscrierea declarațiunilor „de (nascere, căsătorie sau mörte), pe „anul. . . . în comuna . . . . s'a numărat și s'a parafat de la prima pînă la ultima fōiă de noi Președintele tribunalului de . . . .

„Preșdinte. . . . .

Grefierul.

„Anul luna, ziua, orașul.“

Art. 16. La finalul fie-căruia an primarul va pune următoarea formulă de încheerea registrului pe recto al paginii care urmăzeă îndată după cel după urmă act înscris.

„Acest registru de (nascere, căsătorie și mörte) al Comunei . . . . pe anul „. . . . coprinător de . . . . acte de (nascere, căsătorie și mörte) s'a încheat de noi „Primarul oficiar al statului civil, astași la 1 Ianuaru, anul. . .

„Primariul. . . . .

„Anul, luna, ziua, comuna . . . districtul.“

Art. 17. Nu se va face nici o mențiune în înscrierea actelor de nascere, despre diformitățile fizice ale pruncilor, nici despre circumstanța că ar fi gemeni.

În acest după urmă cas, se vor redacta act separat pentru fie-care gémén. Cel întîi născut se va considera cel mai virstnic.

Art 18. În tôte cele-l-alte casuri neprésente anume în acest regulament, se va urma după modelele arătate în alăturatele formulare.

Art. 19. Copii întocmai după actele civile se vor da de primari celorinterefași a le avea.

Art. 20. Formularele de copii de acte civile se pregătesc de Ministerul de Interne, după alăturatele modeluri.

Art. 21. Acest regulament din preună cu formularele anescate la dînsul, se vor pune în esecutare de la 1 Iuliu viitor anul curent.

REGULAMENT (1)

Decret. 11 Iuniū 1865, Prom. 18 Iuniū 1865.

Pentru vîndarea de ecarete și recumpărarea embaticurilor Statului.

(Legea pronulgată prin Decret No. 1462, de la 30 Octomvrie, anul 1864, și inserată în Monitorul Oficial cu No. 244).

TITLUL I.

Despre vîndarea immobililor.

Art. I. Vîndarea viilor, a locurilor virane de prin orașe, a caselor și a prăvăliilor Statului, autorizată prin legea de la 21 Octomvrie 1864, se va face conform principiilor stabilite la vale.

Art. II. Vîndarea se va face prin licitațiune publică, la Tribunalul competente de județ, fița cu un delegat al fiseului.

Art. III. Ministerul de Finance va forma o listă de tôte immobilile ce aũ să se vîndă în fie-care județ. În astă lista se va face o descriere, pe căt se va putea mai cu a: ȃnuntul, dupē natura, calitatea, cantitatea și alte împrejurări ale fie-cărui immobil ce este a se vinde.

Lista va mai coprinde:

a). Pentru immobilile din orașe, strada, numērul saũ calitatea unde sunt aședate.

b). Pentru cele din comunele rurale, numele comunei, localitatea și arătarea unuia saũ mai mulți din vecini cu ael immobil.

Art. IV. Lista descriptivă de obiectele destinate a se vinde, se va publica în Monitorul Oficial, și în alte foi de publicațiuni oficiale, în timp de trei-ȃdecile cel pușin, mai 'nainte de ȃilea înseunată pentru vîndare.

În astă publicațiune se va coprinde precis, ziua, ora și locul unde are a se face licitațiunea.

(1) Acest Regulament se referesce la aplicarea legii asupra vînzării unor bunuri ale Statului și rescumpărării embaticurilor, decretate în P. st. al 21 Octom. 1864, și promulgată la 2 Noemv. 1864.

ȃcã textula acestei legi:

Art. I. Tôte viile Statului și locurile virane din orașe se vorũ pune în vîndare pe basele legilor de comptabilitate în ființă.

Art. II. Tôte casele și prăvăliile Statului allũ cãror venit nu trece peste suma de galbeni una-suiã cinci-ȃeci, se vorũ pune în vîndare.

Art. III. Tôte locurile Statului date cu enfitosis (embaticũ), embaticarii aũ drept de ale res-umpēra prin capitalisarea embaticului anualũ pe timp de trei-ȃeci ani.

Art. IV. Lista embaticurilor se va forma de un membru allũ consiliului districtualũ, de Președintele Tribunalului și de Primarulũ comunei, unde sunt situate proprietãile embaticarilor.

Art. V. Formarea listei nu va impedita aplicarea Art. III, în casũ cãnd embaticarii se vor presinta ei iusuși pentru rescumpărare la locurile determinate de Guvernũ.

Art. VI. Sumele provenite din vîndarea acstor bunuri se va afecta la stingerea datorielorũ Statului.

Art. V. Ministerul de Finance, va înainta fie-cărui Tribunal, de odată cu publicațiunile său și mai înainte lista descriptivă a imobilelor ce au a se vinde la acel Tribunal.

Pe lângă lista descriptivă, Ministerul de Finance, va trimite Tribunalului și o listă de estimarea fie-cărui imobil coprins în lista descriptivă.

Art. VI. Spre acest sfârșit, acest Minister, tot în timpul când se va ocupa cu formarea listei descriptive, va forma și lista estimativă, adunând toate scințele după care să și facă o idee exactă sau aprocsimativă despre valoarea reală a fie-cărui imobil destinat a se vinde.

Acastă estimare se va face sau după contractele de arenduire și închirieri ale imobilelor, ori prin esperși numiți într'adins care'și vor face raportul lor, în care se va arăta bazele evaluării lor.

Ministerul se va servi cu unul sau altul său cu amândouă aceste elemente, ori și cu altele, spre a fișa valoarea imobilului de vândut.

Art. VII. La ziua însemnată pentru adjudecație, Tribunalul față cu delegatul fiscului, va începe licitațiunea publică.

Acastă licitațiune se va face oral, conform Art. 51, din legea comptabilității și cu ușile deschise.

Art. VIII. Președintele său cel însărcinat din parte'î va pune în licitare fie-care imobil, cetind toate cele coprinse asupra lui în lista descriptivă, și va anunța cel întâiu preș, așa cum e coprins în lista de estimare.

Art. IX. Va putea concura la licitare ori-ce persoană capabilă d'a contracta.

Art. X. Licitarea se va face prin strigări de trei-ori în aceeași ședință. Imobilul se va adjudeca aceluia care la a treia strigare va da prețul cel mai mare peste cel pus de Președinte.

Dacă prețul eșit la licitare va fi mai mic de cât cel pus de Președinte, sau dacă numai un singur doritor va oferi un preș, imobilul încă se va adjudeca aceluia care a oferit acel preș.

Art. XI. Greșierul va ține o listă de toate persoanele care liciteză și de sumele ce eșu.

Art. XII. Îndată ce se termină licitarea fie-cărui imobil, se va încheia în audiența publică, procesul-verbal despre cele urmate, în care va subscrie și agentul fiscului.

Adjudecătorul va subscrie acest proces-verbal, și va fi obligat din acel minut.

Art. XIII. Adjudecătorul va fi obligat ca a doua și după adjudecare, să prezinte Președintelui Tribunalului recipisa casierului central, sau casierului general, despre suma prețului adjudecării ce el a vörsat în mâniile lor.

Art. XIV. În timp de trei zile, după ziua adjudecării ori-cine va fi liber a se arăta la Președintele Tribunalului, pentru județ, cu o declarație înscris prin care să arate că el dă un preș cu o a-șesea parte cel puțin mai mare, de cât prețul eșit la licitare.

Art. XV. În ziua a treia, după terminarea adjudecării, Președintele în ședința publică, va anunța prețul dat peste licitarea trecută, sau dacă asemenea supra-licitare nu s'a făcut, va întreba dacă este un alt amator, care să dea un preș cu o a-șesea parte mai mare de cât cel eșit.

Dacă asemenea prețuri se ivesc, se începe o a-doua licitare de la acest preș mai mare, și imobilul se va adjudeca aceluia ce a dat mai mult la a-treia strigare.

Dacă nimeni nu va da cu o a-șesea parte un preș mai mare, de cât primul adjudecător, vânzarea se va confirma pe persoana primului adjudecător.

Art. XVI. Dacă primul sau secundul adjudecător, nu va depune prețul adjudecării, în timpul cerut, se va face o a-doua adjudecare în socotéla sa.

Art. XVII. Îndată după terminarea definitivă a fie-cărei adjudecări, și depunerea banilor, fie-care Președinte de Tribunal, unde se vënd imobile, va trimite Ministeriului Finanelor un tablou, subscriș de Tribunal, de procuror și de agen-

tnl fîscului, în care se va arăta obiectele adjudecaŃe numele adjudecătorilor, Ńi preŃul adjudecaŃiunii împreună cu o relaŃiune despre cele urmate.

Art. XVIII. În termen de Ńesa Ńile de la priimirea fie-cărui tablou, Ministerul va fi liber a aproba sau a nu aproba licitaŃiunea, după cum va afla cã preŃurile Ńite, sunt sau nu avantajoŃe pentru Stat.

În cas de a nu le aproba, el va putea proceda la alte licitãri, sau în aceeaŃi localitate sau în alte pãrŃi, însã tot cu aceleaŃi formalitãŃi de publicaŃie Ńi de licitare.

Aprobarea adjudecaŃiunilor se va face prin Decret Domnesc.

Art. XIX. Atãt aprobarea cãt Ńi neaprobarea adjudecaŃiunilor, se vor încuŃinŃa îndatã Tribunalului respectiv.

În cas de desaprobare, adjudecatorul dupã o ordine a Tribunalului, Ńi va lua napoi de la casierul rãspunzãtor, preŃul vëndãrei ce a depus prin anticipare.

Art. XX. În cas de aprobare a licitaŃiunii adjudecatorul este proprietarul obiectului ce a cumpãrat din momentul chiar al depunerii preŃului.

Art. XXI. El va priimi de la Ministerul de Finance, un act tipãrit, care constituie titlul proprietãŃii sale, Ńi care va fi subŃris de Ministrul de Finance Ńi de directorul domeniilor, avënd Ńi sigiliul Ministeriului.

Acest act vacopinde, descrierea lucrului vëndut, Ńsa cum s'a adjudecat Ńi a fost posedat, va menŃiona modul vëndãrii, locul unde s'a adjudecat Ńi data adjudecaŃiunii.

Art. XXII. Aceste se vor transcrie atãt în registru Tribunalului, nude s'a fãcut adjudecarea, cãt Ńi în un registru special, Ńnuruit Ńi parafat, al Ministerului de Finance.

Ele vor fi numerotate cu numãrul de ordine al acestui din urmã registru.

TITLUL II.

Despre rescumpãrile embaticurilor.

Art. XXIII. Rescumpãrarea locurilor Statului date cu embatic (besman) se face prin capitalizarea embaticului sau besmanului pe curs de trei-Ńeci ani conform Art. 3 din lege, dupã regulile urmãtoare.

Art. XXIV. Se va forma cãte o listã de embaticurile sau besmanurile urbane Ńi rurale în fie-care judeŃ, de o comisiune compusã: din un membru al Consiliului judeŃean, de PreŃedintele Tribunalului Ńi Primarul comunei, unde se va afla situate imobilele cu embaticuri sau besmanuri.

Art. XXV. Aceste liste vor conŃine:

a) Numele, pronumele Ńi domiciliul proprietarului actual.

b) Lucrul ce are cu embatic, comuna, suburbia sau plasa de care depandã Ńi preŃul ce se va putea, intinderea locului cu embatic, precum Ńi suma ce plãtesc ca embatic pe fie-care an

c) Epoca de cãnd posedã locul cu embatic Ńi actele ce posedã despre constituirea acestui embatic.

Art. XXVI. Dupã terminarea acestor liste, Ministerul Finanelor, va publica epoca de cãnd cã doritorii aŃi rescumpãra embaticurile Ń pot face conformu legii, Ńi fãrã prejudiciul Art. 5. din lege.

Art. XXVII. Cererile de rescumpãrãre împreună cu actele ce vor fi, se vor adresa pentru Bucuresci Ńi judeŃul Ilfov, la Ministerul de Finance, pentru celelalte judeŃe la casierii generale.

Art. XXVIII. Casierii generali vor înainta cererea împreună cu actele ce vor fi, la Ministerul Finanelor, însemnãnd Ńi suma ce petiŃionarul se cãvine a plãti spre rescumpãrãre.

Art. XXIX. Ministerul va examina cererea și conform cu actele săi posesiunea așa cum se află, va regula rescumpărarea și suma a se plăti.

Art. XXX. Prețul rescumpărării se va vîrsa său direct la Ministerul Finanelor; său la casierii generali de județe.

Art. XXXI. După plata prețului rescumpărării, Ministerul Finanelor, va libera proprietarului un act de rescumpere are dat în forma prescrisă la Art. 21.

REGULAMENT

Decret. 17 Iuniu 1865, Prom. 24 Iuniu 1865.

de cheltuelile în materie criminală.

Dispozițiuni preliminare.

Art. I. Casa fiscală va înainta la București prin Casierul central, érá în cele-alte locuri prin casierii de districte, cheltuelile de justiție criminală, pentru actele și procedurile care vor fi ordinate din oficiu său după cererea Ministerului Public, rămânându-i dreptul de a urmări îndomnitatea sa de toate acele cheltueli cari nu sunt în sarcina Statului; toate acestea în forma și după regulile întocmite prin regulamentul de față.

Art. II. Sunt coprinse sub numire de cheltueli de justiție criminală, în cari întră și cheltuelile de instrucțiune și de urmărire în materie corecțională și polițienescă:

1. Cheltuelile de strămutarea preveniților său acușaiilor, de strămutarea procedurilor și obiectelor cari ar putea servi în contra său în favoarea preveniților său acușaiilor.

2. Cheltuelile de estradițiunea preveniților, acușaiilor său condamnaților.

3. Plata medicilor, chirurgilor, moșelor, esperților și interpreților.

4. Indemnificațiile ce pot fi hotărâte pentru martori și jurați.

5. Cheltuelile pentru paza prizonierilor, pentru sechestru, și oborul de oprăd.

6. Indemnitatea otărită, oficiarilor de justiție și judecătorilor pentru merge re în fața locului unde s'a comis crima său delictul, precum și pentru alte călătorii necesare instrucțiunii procedurilor.

7. Portul scrisorilor și pachetelor pentru instrucțiunea criminală.

8. Cheltuelile tipăririlor deciziunilor, sentințelor și orđonanțelor de justiție.

9. Cheltuelile esecutărilor otărarilor criminali.

10. Cheltuelile asimilate celor de instrucțiunea proceselor criminali și cari vor resulta:

a) din procedurile din oficiu pentru interdicțiune.

b) din urmăririle din oficiu în materie civilă.

c) din inscripțiunile ipotecarii cerute de Ministerul Public.

d) din strămutarea grefelor.

Art. III. Nu sunt coprinse sub numirea de cheltueli de justiție criminală:

1. Plata consilierilor său apărătorilor acușaiilor chiar numiți din oficiu.

2. Cheltuelile de drum ale militarilor în activitate de serviciu, chiacmași spre mărturie înaintea ori-cărui judecătorii său Tribunale.

3. Cheltuelile afgerii deciziunilor, sentințelor său orđonanțelor de justiție cari vor fi plătite de comune.

4. Cheltuelile îngropării tuturor cadavrelor gasite ori în ce loc, cari sunt asemcui în sarcina comunelor, dacă cadavrele nu sunt reclamate de familiile lor, rămîind însă comunelor dreptul de recurs în contra moscenitilor.

5. Cheltuelile de transferirea condamnaților pe la închisorii și alte locuri de osândă saū de corecțiune, cari vor rămănea și de acum înainte în sarcina Statului.

6. Cheltuelile strămutării tutor condamnaților scăpați din locul osândei, cari vor fi în sarcina Ministerului din Întru și de Resbel, în cea ce privesce pe fie-care.

7. Cheltuiala închisorilor de pedepsă și de prevențiune cari vor rămănea în sarcina Ministerului din Întru.

8. Cheltuelile stremutării desertorilor armați cari sunt în sarcina Ministerului de Resbel.

9. Cheltuelile ocașionate prin urmărirea intentate înainte Tribunalelor militare și cheltuelile de procedură dinaintea Tribunalelor militare în contra conșcrișilor refractori saū desertori cari sunt asemenea în sarcina Ministerului de Resbel.

10. Tôte cele-alte cheltueli, de orice natură ar fi, care n'aū de obiect urmărirea descoperirei a judecății și a pedepsirii crimelor, delictelor saū contravențiunilor cari sunt de competența saū a Curșilor de Apel, Curșilor de jurați, saū a Tribunalelor corecționali, ori polițienesci, afară din excepțiunile enunțiate în Titlul II, al acestui regulament.

TITLUL I.

Tarif de Cheltueli.

CAP. I.

Despre cheltuelile de strămutarea prevenișilor saū acușaiilor, de strămutarea procedurilor și obiectelor cari pot servi contra saū în favorea prevenișilor saū acușaiilor.

Art. IV. Prevenișii saū acușaii vor fi conduși pe jos de jandarmeră, din brigadă în brigadă; vor putea cu tôte acestea, în cas de circumstanțe estra-ordinari, să fie transportați saū în trăsura saū călări după cererea motivată a oficiarilor de poliție judiciară.

Acastă cerere se va alătura în original saū în copie, legalizată de aceia cari vor da ordinea pe lingă fie-care stat saū memoriū de cheltuele al celor ce vor fi făcut transportul.

Art. V. Când strămutarea în modū estra-ordinar va fi ordonată din oficiū saū cerută de prevenit saū de acusat din cauza neputinței în care s'ar afla de a face saū de a continua călătoria pe jos; această neputință va fi constatată prin certificat de medic saū de chirurg, unde ar fi aseminea.

Acest certificat va fi menționat în cerere și va rămănea alăturat la dënșea.

Art. VI. În casurile excepșionali de mai sus strămutarea prevenișilor saū acușaiilor se va face prin îngrijirea oficiarilor municipalii cu mijlocele obicșnuite și pe preșurile cele mai moderate.

Art. VII. Prevenișii saū acușaii, vor putea tot-d'anna să se strămute în trăsura cu cheștuelia lor, supunându-se însă măsurilor de precauțiune ce va prescrie magistratul, care va fi ordonat strămutarea, saū capul escortei însărcinat a o escuta.

Art. VIII. Strămutarea prevenișilor saū acușaiilor, în întrul orașului Bucuresci, se va face tot-d'anna prin trăsuri închise.

Art. IX. Procedurile saū obiectele cari ar putea servi în contra saū în favorea prevenișilor saū acușaiilor vor fi transportate de jandarmii însărcinați cu conducerea lor.

Dacă din cauza greutății, sau volumului, acele obiecte nu pot fi transportate de jandarmi, ele se vor transporta după ordinea înscris a magistratului care va ordona strămutarea lor prin îngrijirea autorităților comunale pe prețuri economice, și cu precauțiunile convenite pentru siguranța obiectelor.

Art. X. Alimentele și cele-alte adjuțore neapărat trebuincioase prevenițiilor său acusașilor în timpul strămutării lor, li se va procura de casele de închisore său de oprelă ale locurilor din drumul lor.

Acastă cheltuelă nu va fi considerată ca făcând parte din cheltuelile generale de justiție, ci va intra în masa cheltuelilor ordinari ale caselor de închisore și de oprelă.

În locurile unde nu sunt case de închisore nici de oprelă, primarii vor procura alimentele și alte obiecte, și prețul se va întorce caselor comunale ca cheltueli generale de justiție.

Maximum acestor cheltueli nu vor întrece un leu pe și pentru fie-care om.

Art. XI. Jandarmii nu vor putea însoți pe preveniți său acusași dincolo de reședința uneia din brigadele cele mai apropiate cu cea din care face parte, fără o ordină espresă a Căpitaului comandant al jandarmeriei districtului.

Art. XII. Dacă pentru esecutarea de ordină superioră relative la s remutarea prevenițiilor său acusașilor, este necesar a întrebuița mijloce extraordinare de transport, precum postă, diligență și altele, cheltuelile acestui transport și alte cheltueli ce vor fi nevoiți jandarmii să facă pe drumii, se vor întorce celor al drept ca cheltueli de justiție criminală, după memorii detaliate pe lângă cari se vor alătura ordinele în original său în copie pentru facerea transportului în cestiune și chitanțe particulare pentru cheltuelile cai sunt de natură a fi cu acest modă constatate.

Dacă jandarmii n'au mijloce spre a face acele cheltueli de la dinșii, li se va libera un mandat provisoriu pentru suma presupusă necesariă de către magistratul care va ordina transportul.

Se va face mențiune în ordinea de transport, de suma coprinsă în acel mandat.

Ajunșend la destinațiunea lor, jandarmii vor face să li se regulede definitiv memoriul de către magistratul înaintea căruia prevenitul va trebui să se înfățișede.

Nu se va aloca jandarmilor nici o cheltuelă de întorcere.

Art. XIII. Când în conformitate cu dispozițiunile Codicelui de instrucțiune criminală, asupra falsului, depozitarii particulari de hărtii atsea e de false său de acte de comparațiune vor fi obligați să se transporte la grăeă său înaintea unui judecător de instrucțiune ca să remită acele barti său acte, li se va aloca pentru fie-care vacațiunii de trei ore o indemnitate de trei lei.

Acești depozitarii vor avea tot-d'una dreptul de a face în persónă transportul și remiterea hărtielor său actelor, fără să pótă fi îndatorați, de a le încredința la o a treia persónă.

Art. XIV. În cazul prevădută prin Art precedinte cheltuelile depozitariilor particulari, se vor regula după cum se arată mai jos la Cap V, pentru medici, chirurgi, etc.

CAP. II,

Onorariile și vacațiunile medicilor, chirurgilor, móșelor, esperților și interpreșilor

Art. XV. Onorariile și vacațiunile medicilor, chirurgilor, móșelor, esperților și interpreșilor, pentru operațiunile ce vor face dupe rechisiunea ofierilor de

justiție sau de poliție judiciară încasurile prevăzute la art. 42, 43, 146, 357 din codicile de instrucțiune criminală, se vor regni după cum urmează:

Art. XVI. Fie-care medic sau chirurg afiră de acei de județe, de comisii și de plăși va primi:

1). Pentru fie-care vizită și raport coprinđându-se și cel d'ântăiū pansament, ducă cere trebuința.

La Bucuresci, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila șese sfañți.

In cele-alte orașe patru sfañți.

2). Pentru autopsia cadavrelor, desgroparea sau alte operațiuni:

La Bucuresci, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila 14 sfañți.

In cele-alte orașe 9 sfañți.

Art. XVII. Visitile făcute de moșe vor fi plătite:

La Bucuresci, Iași, Craiova, Focșani, Galați, și Brăila 4 sfañți.

In cele alte orașe două sfañți.

Art. XVIII. Afară de taxele de mai sus, precii necesarielor furnimente pentru operațiuni va fi inapoit.

Art. XIX. Pentru cheltuelile de îngroparea cadavrelor, 30 sfañți.

Art. XX. Nu se va alocă nimica pentru căutarea bolnavilor care ar urma sau după cel d'ântăiū pansament sau după visitile ordonate din oficiū.

Art. XXI. Fie-care esport sau interpret va primi pentru fie-care vacațiuno de trei ore:

La Bucuresci, Iași, Craiova, Focșani, Galați, și Brăila, 5 sfañți; iar in cele alte orașe 3 sfañți.

Nu se va putea alocă pentru fie-care și mai mult de 2 vacațiuni de și și una de nopte.

Art. XXII. Traducțiunile in scris vor fi plătite pentru fie-care rol de trei-deci rinduri pe pagină și șese-spre-dece până la opt-spre-dece silabe in rind precum urmează:

La Bucuresci, Iași, Focșani, Craiova, Galați, și Brăila lei 1 par. 20.

In cele alte orașe un leū.

Art. XXIII. In cas de a se duce la o depărtare de mai mult de două kilometre de reședința lor, medicii, chirurgii moșele, esportii și interpreții vor fi indemnisați, pe lungă taxa mai sus hotărâtă, de cheltuelile transportului și ale șederii lor in facia locului după cum se arată la Cap. V.

Art. XXIV. In toate casurile când medicii, chirurgii, moșele, esportii și interpreții vor fi chemați sau inaintea judecatorului de instrucțiune, sau la desbaterii din motivul declarațiunii lor sau raporturilor lor, indemnitații, de vor cere, li se va plăti ca la martur:

CAP. III.

Indemnitațiile cari pot fi date martorilor și juraților.

Art. XXV. Conform art. 79, din procedura criminală martorii auțiți in instrucțiune sau la judecată, vor primi dacă cer o indemnitate care este regulată precum urmează:

Art. XXVI. Pentru fie-care și in care martorul va fi fost distras de la munca sau afacerile sale i se va putea da: la Bucuresci, Iași, Focșani, Galați, Brăila lei 3.

In cele-alte orașe Lei 1.

Art. XXVII. Martorii de sex femecece primiți sa dea mărturie și copii de amândouă sexele, mai mici de cinci-spre-dece ani, auțiți in formă de simpla declarare vor primi:

La București, Iași, Focșani, Galați, Brăila Lei 1, par. 20.

În celelalte orașe lei 1.

Art. XXVIII. Martorii domiciliați în depărtare de mai puțin de patru kilometre de locul de unde au să fie audți, nu vor avea drept la nici o indemnitate de călătorie-dacă nu eșș din plasa lor. Cei chemați afară din plasa lor vor primi pentru cheltueli de drum două lei.

Art. XXIX. Nu se va da nici o taxă militarilor în activitate, eînd vor fi chemați ca marturi.

Cu toate acestea li se va putea da o indemnitate pentru șederea lor obligată afară din garnisonă sau din locul unde sunt cantonați.

Ea se va rădica pentru ofițarii de orice grad la cifra arătată la art. 46. a-linea 2, érá pentru sub-ofițarii și soldați va fi de jumătate.

Art. XXX. Toți martorii care primesc lófá pentru un serviciu public nu vor avea drept de cât la cheltuielile de călătorie care li se va regula, dacă se cuvine și dacă cer, după cum se arată la Cap. V.

Art. XXXI. Indemnitatea cuvenită martorilor nu se va înainta din tesaurul public, fără numai dacă vor fi fost citați după cererea Ministerului public, sau în puterea unei ordonanțe dată din oficiu în casurile precedente prin Art. 302 și 328 din Procedura Criminală.

Art. XXXII. Martorii citați după cerirea sa a acușărilor sa a părților civile, vor primi indemnitățile mai sus hotărîte de la cei după a căroră cerire a fost chemați.

Art. XXXIII. Jurații care vor fi îndatorați să se ducă într'o depărtare de mai mult de două kilometre de la reședința lor actuală, au drept a cere cheltuielile de călătorie numai după cum se reguléază de Cap. V. Pentru nici o altă caasă nu li se va putea da nimic.

Art. XXXIV. În mandatele liberate martorilor și juraților se va aréta că taxa acolo coprinsă a fost cerută de acestia.

CAP. IV.

Cheltuielile pentru paza peceșilor și a animalelor din oborul de oprélá.

Art. XXXV. În casurile prevădute prin art. 34, 36, 37, 86 și 87 din Procedura criminală, taxa pentru paza peceșilor se va da numai atunci când nu se va fi găsit de cuvință a încredința acea pază la ómenii casei unde s'a pus peceși.

În acest cas fie-care pășitor de peceși numit din Oficiu, va primi pe tie care și: La București, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila 3 lei.

În celelalte orașe 2 lei.

Art. XXXVI. În materiă criminală și corecționale femeile nu pot fi numite păzitóre de peceși.

Art. XXXVII. Animalile și orice alte obiecte supuse str'căciunii nu vor putea rămâne închise sau sub regularea mai mult de opt zile.

După acest termen ele vor fi sau restituite pe chezașie sau puse în vânzare după ordinea judecătorului de plasă, sau a judecătorului de Instrucțiune.

Art. XXXVIII. Bestuierul lor la cel în drept de a le repriimi se va face când acesta va da chezașie pentru dânsese și va plăti cheltuielile oborului de oprélá sau ale secestrului.

Art. XXXIX. În cas contrariu obiectele sau animalile se vor vinde, și din prețul lor se va opri mai întâi cheltuielile secestrului sau ale oborului de oprélá cu privilegiu și n.ăi înainte de orice-cari altele. Restul se va depune la casierul local al fiscului s'pro a se întrebuișah după ótarirea judecății.

Art. XL. Vëndarea se va face prin strigări publice în bâlcii (Iarmaroc) cel mai apropiat sau în zile de târg după stâruița casierului local al fiscului.

Vëndarea va fi anunțată cu 24 ore mai înainte prin înscințări așite în locurile principale ale bâlciiului.

Acêsta formalitate nu se va îndeplini dacă așa va fi dispns espres în ordonanța sa judecătoral de p'asă sau judecătoral de instrucțiune luând de termin mica însemnătate a obiectului de vëndut.

CAP. V.

Despre cheltuele de drum și de șederea la care pôte da loc instrucțiunea procedurilor.

Art. XLI. Se acordă indemnități med cilor, chirurgilor, mōșelor, esperțior, maritorilor, juraților, când toți acestia din cauza funcțiunii ce au a îndeplini și mai ales în casurile prevōdnte la Art. 43 și 44 din Codicele de Procedura Criminală, sunt obligați a se transporta la ver-o localitate mai depărtată de două kilometri de la reședința lor, fie în district sau fie aiurea.

Art. XLII. Acêsta indemnitate se hotărășca pentru fie-care miriametru de mers și întrors după chipul următor:

- 1). Pentru medici, chirurgi, esperți, întreprefi și jurați 12 lei pe miriametru.
- 2). Pentru mōșe, martori, 6 lei.

Art. XLIII. Indemnitatea se va regula pe miriametru și jumătate de miriametru.

Fracțiunile de 7 sau 9 kilometre vor fi numerate pentru un miriametru și cele de 3 pînă la 7 kilometre pentru o jumătate de miriametru.

Art. XLIV. Pentru a ușura regularea aceștei indemnități, Ministerul Justiției va face pînă într'un an cel mult un tabloū de distanțe în miriametre și kilometre de la fie-care comună pînă la fie-care tactū de sub-prefectură și pînă la reședința districtului.

Acest tabloū se va depune la grefa Curților Apelative, Tribunalelor de prima instanță și se va publica o edițiune oficială de tōte aceste tablouri de distanțe în miriametre, în kilometre pentru tōtă România.

Art. XLV. Când persoanele enumerate la Art. 41 vor fi oprite în cursul călătoriei de o forță majoră, ei vor primi drept indemnitate pentru fie-care zi de ședere sforțat:

Cei de la No. 1 (Art.) 10 lei.

Cel de la No. 2 (Art.) 6 lei

Ei vor fi datorii a face a se constata, de autoritatea comunale locale sau de autoritățile administrative, cauza șederii lor forțată pe drum și de a pres nu certificatul constatator de acêsta, drept dovadă pentru cererea de tacsă.

Art. XLVI. Dacă, acelēși persoane, afară de jurați, se vor găsi obligate de a prelungi șederea lor în orașul unde se va face instrucțiunea procedurii și care oraș n'ar fi orașul domiciliului lor, li se va aloca pentru fie-care zi de ședere o indemnitate care se statornicesce în modul următor:

1). Pentru medici, chirurgi, esperți și întreprefi.

La Bucuresci, Iași, Focșani, Craiova, Galați, Brăila două sfanți.

În cele alte orașe un sfanț și jumătate.

2). Pentru mōșe și martori:

La Bucuresci, Iași, Focșani, Craiova, Galați, Brăila trei lei.

În cele-alte orașe două lei

Art. XLVII. Tacsă de indemnități de drum și de ședere va fi îndoită pen-

tru copii de seks bărbătesc mai mic de 15 ani, și pentru fete mai mică de 21 ani, când acestia vor fi chimași ca martori și vor fi întovărășiți la drum și la șederea lor de părinți, numele, tutorii și curatorii. Remâne însă acestor din urmă să dovedească calitatea lor.

CAP. VI.

Despre portul hârtielor, dosarelor său al pachetelor.

Art. XLVIII. Portul hârtielor, dosarelor său al pachetelor, ce se vor adresa de diferite instanțe constituite, se va socoti la finele procesului de grefierul respectiv al instanței, unda rămâne dosarul cauzei sub privighierea și visa procurorului și a Președintelui prin închiare de proces-verbal, care se va alătura la finele dosarului și se va împlini de la partea ce a perdut după tariful postal în folosul fiseului.

CAP. VII.

Despre cheltueli de tipar.

Art. XLIX. Nu se vor plăti cheltueli de tipar asupra fondurilor generală a Justiției Criminale de cât pentru obiectele următoare :

1). Pentru tipărirea de afișe, extracte de hotăriri în Monitorul Oficial și precum se legiuiese la Art. 34 al Codicelui Penale.

2). Pentru tipărirea în foile oficiali său în placarde a semnalamentelor persoanelor ce se urmăresc pentru a fi arestate.

3). Pentru actele despre cari vre o lege său decret Domnesc speciale cere a fi publicate.

Art. L. Numărul de exemplare al afișelor său celor alte impresiuni se vor hotări de procurorii generală ai Curților de Apel după localități.

Art. LI. Fie-care Curte Apelativă va numi un tipograf care va face serviciul ei și al Tribunalalelor supuse jurisdicțiunii sale.

Procurorii generală ai Curților de Apel vor informa pe Ministrul Justiției despre prețul și condițiunile de tipărire ce se va face cu tipografia Curților de Apel.

Art. LII. Tipograful este răspundător ca tipărirea să se facă după modelul trimis sub semnătura Președinților său a Procurorilor Curților său Tribunalalelor.

Art. LIII. Procurorii vor ține acte de toate impresiunile ce se fac. Două csemplare de pe fie-care tipărire se vor depune la pachet și două alte se vor trimite prin Procuror Ministrului Justiției.

Art. LIV. La fie-care trei luni tipografiai vor da procurorilor notele lor pentru a se verifica. Ei vor alătura pe lângă note câte un exemplar de obiectul tipărit ca piesă justificativă.

Aceste note se vor face esecutorii prin ordonanțe date de Președinții Curților și Tribunalalelor asupra recuisițiunilor Ministeriului Public. Ordonanța va conține arătarea Articolelor de lege său a decretelor pe temeiul cărora s'a ordonat impresiunea.

Casierii despre cari să tratéză la art. I, al regulamentului de față vor plăti ordonanțele Președinților în termen de 36 ore de la primirea lor.

TITLUL II.

Despre cheltueile asimilate cu acelea a le instrucțiunei proceselor criminale.

CAP. I.

Despre interdicțiune de oficiu.

Art. LV. Afară de urmărirea ce se vor face acelor ce lasă liber nebunii sau furioșii, pentru a se aplica delincuențelor penalitățile prescrise de Art. 289 și 393 din Codicele penale, Ministerul Public, când interdicțiunea nu se va provoca de rude, o va urmări din oficiu nu numai la casurile de *furóre* ci și la casurile de *imbecilitate* și de *perdere a minții*, dacă individul n'are nici soțu nici soție, nici rude cunoscute, în conformitate cu Art. 437 din Codicele civil.

Art. LVI. Cheltueile acestor proceduri se vor avansa de casierii arătați la Art. I, din Regulamentul de față, după ordonanțele date de Președinții Tribunalurilor. în urma recuisițiunilor Ministerului public.

Art. LVII. Dacă interdicțiunea este solvabilă, cheltueile de interdicțiune se vor face în sarcina sa și împlinirea lor se va executa apoi, ca privilegiul și preferința din bunurile sale și la caz de ne ajunsu din bunurile tatălui, sau ale mamei, ale soțului sau ale soției.

Art. LVIII. Dacă interdicțiunea și rudele citate în Art. precedentă vor fi într-o stare de neavere, constatată prin certificat al Primarului, visat și aprobat de subprefect și Prefect, nu se vor plăti cheltueli de cât martorilor cari nu sunt rude sau aliați ai interdicțiunii.

CAP. II.

Despre urmărirea din oficiu a materiei civile.

Art. LIX. Cheltuelile de actele și procedurile făcute asupra urmării din oficiu Ministerului Public la casurile prevăzute de Codicele civil și mai cu seamă de Art. 36, 39, 67, 166, 173 și 174 din Codicele civil, relative la actele stării civile se va plăti taxa și împlini după cum se legiuiesc la capul precedent.

Art. LX. Se va urma în conformitate cu acesta, și când Ministerul Public va urări din oficiu rectificățiunile actelor de stare civilă.

CAP. III.

Despre inscripțiuni ipotecare cerute de Ministerul Public.

Art. LXI. Cheltueile de inscripțiune ipotecară în conformitate cu Art. 124 din Codicele de Instrucțiune criminală se vor avansa de casierii prescrisii la Art. I, al regulamentului de față. Acestea se vor împlini apoi din bunurile condamnaților la casurile și după formele legiuite.

Art. LXII. Se va urma tot astfel în toate casurile unde Ministerul Public este datoru în conformitate cu legea și cu decretul, să facă inscripțiuni ipot care din oficiu, în interesul femeilor, minorilor, tesaurului și alte.

TITLUL III.

Despre lichidațiunea și despre împlinirea cheltueilor.

Art. LXIII. Coudemnațiunea la cheltueli va fi pronunțată în toate procedurile, *solidariu* în contra tuturor autorilor și compliceilor aceluiași fapt, și în contra persón lor responsabile civile de delict.

Art. LXIV. Acei carî se vor fi constituit parte civilă, sau că vor fi perdut sau nu, vor fi personalmente responsabili de cheltuelile Instrucțiunei, rămânându-le recurs contra preveniților sau acușăților ce vor fi condamnați și contra persónelor responsabile civile de delict.

Art. LXV. Sunt asimilați părților civile:

1. Ori ce regie sau administrațiune publică în ceea ce privesce procesele urmărite, sau după cererea sa sau din oficiu și în interesul ei, când ele se constituie parte civilă, conform Art. 6 din procedura Codicelui criminal.

2. Comunele și stabilimentele publice, în procesele instruite, sau după cererea lor sau din oficiu, pentru crime sau delicta comise contra proprietăților lor, tot conform Art. 6 din procedura criminală.

Art. LXVI. Ori de câte ori va fi parte civilă în cauză și nu va justifica de scopetătiunea ei, dupe forma prescrișă de Art. 420 din codicele de Instrucțiune criminală, eșecuțiunile pentru cheltuielile de Instrucțiune se vor putea hotări în sarcina ei.

Art. LXVII. Acéstă regulă se va urma și în materiă de poliția simplă sau corecțională.

Art. LXVIII. Se declară în ori ce cas în sarcina statului și fără recursu contra condamnaților.

1). Indemnitațiile juraților pentru strămutarea lor;

2. Tóte cheltuielile pentru esecutarea decisiunelor criminale.

Art. LXIX. Se va face pentru fie-care afacere criminală, corecțională sau de simplă poliția, un stat de licuidațiune de cheltueli, alte de cât acelea ce sunt menționate în Art. precedinte. Când acéstă licuidațiune nu va putea fi coprinșă sau în ordonanța de punere în libertate sau în hotărîrea sau decisiunea de absoluițiune sau condemnațiune, judecătorul competente va ordina împlinirea în contra celui de dreptu chiar pe statul de licuidațiune.

Art. LXX. Împlinirea cheltuelelor de justiția avansate de casierii menționați la Art. I, al Regulamentului de față și care n'ar fi de categoria acelora ce sunt în sarcina statului se va urmări prin tóte mijlocele de dreptu, și în cele de pe urmă, chiar prin constringerea corporală.

Art. LXXI. Casierii vor da sêma de împlinirile făcute precum și pentru cele-l-alte venituri ale Statului. La cas de insolvabilitate a părților contra căror s'a dat ordine de împlinire, casierii vor fi sentiți de împlinirea sumelor convenite de la acéstă, dând sêma de stăruițele făcute și presentând certificate legale de scăpătațiune, fără prejudiciu de urmăririle ce se vor puté exercita la casu când persónle aretate ar deveni solvabile.

Art. LXXII. La sfârșitul fie-căruia trimestru, casierii vorú presenta Ministrului Justiției starea de instrucțiune a împlinirilor, făcute în cursul trimestrului.

Art. LXXIII. Tóte dispozițiunile contrarii sunt abrogate.

DECRET

(În P. St. din 30 Iuniu 1865, Prom. 2 Iuliu 1865).

Pentru aminarea punerei în lucrare a Codicelui Civile. (1)

Art. I. Punerea în lucrare a noului Codice Civile Alecsandru Ioan I. este eminată pușă la 1 Ð cembrie sitoru.

(1) Veși Art. 1913 din Cod. Civil.

DECRET

(*In P. St. din 21 Iuniū 1865, Prom. la 3 Iuliū 1865*).

Pentru aminarea adunării sinodului general. (1)

Art. I. Sinodul generalū allū bisericeī române, va fi convocatū, pentru acestā una datā, la 1 ale lunēi lui Decemvrie anul curentū.

DECRET (2)

(*In P. St. din 3 Iuliu 1865, Prom. la 8 Iuliu 1865*).

Pentru modificarea unor articole din legea Instrucțiunei publice.

Art. I. Sunt și rămāu modificate Art. 49, 50, 71, 75, 133, 134, 142, 263, 265 și 349 din legea Instrucției Publice, precum se arată mai jos:

1. Școlēle vor ține vacanță la epocelē următoare.

a). Cele primare rurale de la 25 Iunie pînă la 1 Septembrie.

b). Cele primare urbane, de la 1 Iulie pînă la 15 August.

c). Cele secundare de la 1 Iulie pînă la 1 Septembrie.

d). Facultățile și alte școli superioare de la 1 Iulie pînă la 15 Septembrie.

2. Afară de acestā vacanță mare școlēle de orī-ce grad, vorū ține și alte mai mici adecā: Duminicile și serbătorile Duminicale și Naționale, 8 zile de crăciun din ziua de ajun pînă la cea de anul nou, și 15 zile la Pasci din săptămāna mare pînă la Duminica Tomi.

3. Școlēle primare și secundare vor ține două esamene pe anū și anuine:

a). Școlēle primare, rurale un examen de semestru de la 2 pînă la 5 Ianuarie, și altul generalū de la 10 pînă la 22 Iunie.

b). Cele primare urbane un examen de semestru de la 2 pînă la 5 Ianuarie, și altul generalū de la 20 pînă la 27 Iunie.

c). Cele secundare un examen de semestru de la 2 pînă la 12 Ianuarie, și altul general de la 10 pînă la 27 Iunie.

Dupā cel d'al duoilea examen se va face împărțirea premiilor. Facultățile și alte școli superioare vor ține esamenile în sesiunile însemnate prin regulamentele lor speciale.

4. Sesiunile pentru esamenele regulate de bacalaureat, se vorū determina prin un regulament special.

5. Conferințele ce sub-revisorii sunt obligați a ținea cu învățătorii comunelor rurale, vor avea locul de la 1 pînă la 29 august.

Art. II. Sunt și romān abrogate Art. 392, 393 și 394 din aceeași legiure.

DECRET

(*În P. St. din 3 Iuliū 1865, Prom. 9 Iuliū 1865*).

Pentru modificarea legēi asupra monopolului tutunului și tabacului. (3)

Art. I. Legea asupra monopolului tutunului și tabacului se va aplica de la 1 Augustū 1865, observāndu-se intervalele acolo presrise, prescripțiunile Art. 34 pînă la 39 din ac-a lege.

(1) Decretulū organicū allū Sinodului, suplimentul Codicelor pag. 211 vezi și Art. 8 allū acellui decret.

(2) Veđi legea instrucțiunei publice în suplim. Codicelor, pag. 173.

(3) Veđi legea asupra monopolului tutunului suplim. Codicelor Pag. 240.

Art. II. Fabricațiunea tutunului și tabacului nu se va mai face de regie. Statul își va exercita monopolul său, numai asupra comerțului tutunului și tabacului; vânzând tutunul în stare brută prin agenți speciali; ăra țigările și tabacurile, se vor vinde de o cam dată, așa cum sunt fabricate în streinătate sau în țără.

Art. III. Cumpărarea tutunului și tabacului se va face de către guvern în virtutea art. 45 din legea monopolului, după prețurile ce sunt fixate prin alăturata tabelă.

Art. IV. Modalitatea plății prețului tutunurilor și tabacurilor, în ceea ce privește negoțiarea prevădută prin art. 36 al legii monopolului, se va face precum urmază:

Proprietarii de tutunuri și tabacuri, ce au să primească o valoare mai mică de 10,000 lei vor primi îndată după constatare 20 % în numerariu și restul în bonuri.

Cei ce au să primească o valoare de la 10,000 lei pînă la 25,000 lei, vor primi 15 % în numerariu și restul în bonuri.

Cei ce au să primească o valoare de la 25,000 lei pînă la 40,000 lei, vor primi 10 % în numerariu și restul în bonuri.

Cei ce au să primească o valoare de la 40,000 lei în sus, vor primi 5 % în numerariu și restul în bonuri.

Art. V. Fie-care bon, nu va putea cuprinde o valoare mai mare de 10,000 lei. Termenul fie-cărui bon, va fi maximum de un an.

Art. VI. Bonurile vor produce o dobîndă de 8 % pe an. Posesorul de bonuri, a căror valoare unită, trece peste 10,000 lei, va primi dobînda cuvinată, după trei luni de la liberarea celui din urmă bon.

Art. VII. Peste prețurile fixate pentru vîndătorii cu ridicata, se va mai adăoga celor cu amăruntul, câte o șecime la sută, asupra valorii tutunurilor și tabacurilor lor.

Art. VIII. Debitanții tutunurilor și tabacurilor în socotela Statului, vor avea drept a primi ca comision de vînzare, conform art. 16, din lege, 20 % din beneficiul rezervat Statului.

Art. IX. Pentru cîțimile de tutun și tabac aduse pe apă spre vînzare în porto-francul Brăila și Galați, se va scădea proprietarului la achitarea dreptului său, dreptul vamii din prețul de plată.

Art. X. Ministrul Nostru de Finanze va întocmi serviciul necesariu pentru aplicarea legii asupra monopolului tutunului, în modul regulat mai sus, formînd și bugetul necesariu spre acesta, cu scăderile convenite din creditul ce este deschis pentru acesta.

DECRET

Din 3. Iuliu 1865, Prom. 9. Iuliu 1865.

Relativă la modificarea și reducerea personalului esterior de constatare și percepție.

Art. I. Serviciul de constatarea contribuțiunilor directe, prevădut la Art. unic Cap. 25 al bugetului de cheltueli pentru exercițiul 1865, să se desființeze.

Art. II. Să se desființeze asemenea cei trei controlori generali, atașați pe lingă Direcțiunea contribuțiunei directe, pentru inspectarea agenților esteriori de constatare.

Art. III. Asest serviciu să se îndeplinească în viitor printr'un biurou de constatare ce se va institui în orașul de residență al fie cărui, district și care se va compune de un controlor asistat de un număr de adjutore, proporționat cu populațiunea districtului.

Art. IV. Controlorii, geff ai biuroului de constatare, să se împartă în trei clase după importanța lucrărilor ce au a îndeplini.

Art. V. Retribuțiunea controlorilor și adjutórelor, de fie care clasă, să se reguleze în modul următor :

Pentru controlor: de

Clasa I câte lei 600 pe lună.

— II — 500 —

— III — 450 —

Pentru adjutóre de:

Clasa I câte lei 400 pe lună.

— II — 350 —

— III — 300 —

Art. VI. Impărțirea în clase a controlorilor și adjutórelor precum și fixarea numărului de adjutóre, ce se atașează pe lângă fie care biuroū de constatare, se determină prin alăturatul stat lit A.

Art. VII. Biurourile de constatare vor îngriji, a strânge de la perceptorii comunali prin ajutorul sub-prefecților, toate actele relative la scăderea sau adăogirea contribuabilor, după regulile și cu observarea formalităților astăzi în vigoare.

Șeful biuroului de constatare prin adjutórele sale, va face inspecții în districte, spre a se încredința de esacitate a acestor acte.

Art. VIII. Să se desființeze toate posturile de casieri particulari, înscrise în budgetul esercițiului 1865.

Art. IX. Perceptorii comunali însărcinați cu strângerea contribuțiilor de prin comune rurale, vor vërșa sumele adunate la sub prefectul respectiv, de la care va primi recipise tăiate din condica cu matcă,

Recipisele manuserise nu vor avea nici o valóre și eliberarea lor va fi pasibilă de penalitățile prevăzute de lege.

Se va da cea mai întinsă publicitate dispozițiilor acestui articol spre a fi bine cunoscut de toți perceptorii.

Art. X. Impositul fonciar și arendele moșilor Statului în tot coprinsul unui district se vor vërșa la casieria generală a districtului.

Cu toate acestea impositul fonciar, se va putea strânge de către sub-prefecții săi de perceptori, însă după o delegație specială a casierului general dată pe rundera sa.

Art. XI. Sub-prefecții în privința centralisării banilor de contribuții, să se pue sub autoritatea casierilor generali, și sub directa lor priveghere și control.

Sub-prefecții să fie supuși la depunerea de garanții în bani sau ipotecă, conform stipulațiilor Art. 18 de mai jos, ecuivalentă cu $\frac{1}{6}$ din venitul plășii, pe un trimestru.

Registrele ce sub-prefecții vor fi dători a ține, sunț:

1.) Registre de intrarea și eșirea banilor;

2.) Registru de partide cu perceptorii, în care să trecă la debit suma ce perceptorul este însărcinat a strânge pe lună și pe trimestru și la credit sumele ce perceptorul va vërșa.

3.) Condică de recipise.

Sub prefecții nu vor face nici o operațiune de răspundere, Baniș ce vor centralisa de la perceptori i vor înainta casierului general cel mult în 48 ore de la primirea lor, cu borderou pe venit și comune.

Art. XII. Serviciul de percepțiune astăzi înființa prin orașe, să se desființeze.

Art. XIII. Percepțiunea impositelor prin orașele de residență, se va face prin casierul general al districtului, prin adjutórele ce are în dispozițiunea sa.

Aceste adjutóre vor încasa impositurile de la contribuabili, vor da chitanțe din condica cu matcă, vor urmări pe întarțietori, și vor da séma șilnic casierului general de operațiunile ce vor fi efectuat în urma ordinelor sale.

Aceste adjutõre vor face și orî-ce alt serviciũ de cancelarie, la care casierul general 'i va chema.

Art. XIV. Numẽrul adjutõrelor fie cãruia casier general pentru percepțiunii, prin orașe se va specifica în reglementul relativ la acest serviciu.

Art. XV. În orașele și tãrgurile unde actualmente nu existã Prefecturã, Municipalitatea localã va alege pe r spunderea sa, un perceptor cãruia i se va plãti de cãtre Stat, o retribuțiune fixã de lei 250 pe lunã.

Art. XVI. În tãte cele-l-alte tãrguri percepțiunea sã se facã cu modul prescris la Art. 9 pentru percepțiunea prin comunele rurale.

Art. XVII. Casierii gene ali de districte, sã fie obligați a da o garanțã în analogie cu venitul districtului pe 15 zile.

Aceste garanții sã fie sau în numerar, pentru care Statulũ sã plãtõscã un procent de 5% sau în creanțe ale Statului, sau în imobile curate de orî-ce privilegiũ, sau ipotecã și prețuitã conform legei.

Art. XVIII. Aceste modifiçații se vor pune în lucrare de la 15 ale lunõi corente.

LEGE

(*Decret 4 Iuliu 1865, Prom. 9 Iuliu 1865.*)

pentru

organisarea judecãtorõscã.

TITLUL I.

Dispozițiuni generale.

Art. 1. Justiția se dã în numele Domnului.

Art. 2. Funcționarii judecãtorõsci se numesc sau se întãresc de Domn.

Art. 3. Justiția se va da:

a). De Judecãtoriele de plãși.

b). De Tribunalele județiane.

c). De Curțile cu jurații în materii criminale.

d). De Curțile de apel și de Curtea de Casațiune.

Art. 4. Hotãrãrile judecãtorilor de plãși, vor purta numele de „cãrți de judecatã“ ale Tribunalelor de județe, de *sentințe*; ale Curților se vor numi *decisiuni*.

TITLUL II.

Judecãtoriele de plãși.

Art. 5. În fie-care plasã, plaiũ sau ocol se va institui un singur judecãtor sau județ de plasã cu un adjutor.

Art. 6. Orașele principale se vor împãrți dupã numẽrul populațiunii și trebuințele locale, în unul sau mai multe ocõle, avãnd fie-care ocol cate un judecãtorũ.

Art. 7. Circonscripțiunea teritorialã a Judecãtorilor de plasã pentru comunele rurale este aceeași cu a sub-prefecturilor, iar cea a Judecãtorilor de orașe va fi dupã determinarea ocõlelor ce se va face confirm Art. 6.

Art. 8. Residența judecãtorilor de plasã, din comunele rurale, va fi aședãtã în comuna unde se aflã sub-prefectura.

Art. 9. Judecătorii de plăși sau ocóle, aũ misiune de a împăca pe părți, și de a judeca, în prima sau ultima instanță, toate cauzele câte li se atribuiesc prin procedura civilă.

Art. 10. Se va numi judecător de plasă, acela care se va distinge prin bunele sale purtări, va avea oare-care cunoștință de legi și etatea de 25 ani, cel puțin.

Dacă unul din pensionarii Statului se va numi judecător de plasă sau de ocol, ori ajutor, el va primi, pe lângă pensiuue și jumătate retribuțiunea de judecător de plasă.

Art. 11. Judecătoriile de plăși sau ocóle se vor împărți în trei clase.

Clasa întâi va fi pentru orașele București, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Focșani, Botoșani, Giurgiu, Ismail, Ploesci, Bârlad, Tarnu Severin.

Clasa a doua va fi pentru cele-l-alte rezidențe de județe. — Clasa a treia pentru cele-l-alte rezidențe de plăși.

Art. 12. Tratamentele judecătorilor din fie-care aceste clase se vorũ regula după cum se prevede în alăturatul tablou.

Art. 13. În cas de bôlă, sau ori-ce altă lipsă a judecătorului, funcțiunile lui se vor putea îndeplini de ajutorul său.

Art. 14. Ajutorul pôte fi trimis de judecătorũ în cercetări la fapta locului ori de câte ori el va găsi de cuviință.

Art. 15. Ajutorul, nefiind trimis în cercetări va asista la toate audiențele, pentru lucrările de cancelarie.

TITLUL III.

Tribunalele de județe.

Art. 16. Tribunalele de județe se vor compune în totă Romănia de câte un președinte, doi membri, un supleant, un procuror și un substitut.

Unul din membri este numit judecător de instrucțiune.

Art. 17. Circumscripțiunea teritorială a judecătorilor de județe va fi aceea și a prefecturii județului, afară de Tribunalul județului Ismail care va cuprinde și circumscripțiunea prefecturii de Bolgrad.

Art. 18. Tribunalele din București, Iași, Craiova, Galați și Ploesci se vor compune de mai multe secțiuni și anume:

Cel din București, din cinci secțiuni din cari: una corecțională, trei civile și una comercială.

Cel din Iași, din patru secțiuni din cari, trei civile și una corecțională.

Una din secțiunile civile din București și Iași va fi însărcinată cu transcripțiuni, legalizațiuni, inscripțiuni, vinderi silvite și alte acte de procedură grațioasă.

Cel din Craiova, de trei secțiuni, din care: două cu atribuțiuni civile și corecționale și alta comercială.

Cel din Galați, de două secțiuni, din cari: una civilă și corecțională, și alta comercială.

Cel din Ploesci din două secțiuni, între cari se vor împărți toate lucrările.

Art. 19. Fie-care din aceste Tribunale se va compune: de atâți președinți, câte sunt secțiunile.

Unul dintre acești președinți se va numi prim-președinte.

De câte doi judecători și un supleant pentru fie-care secțiune.

De un prim-procuror cu atâția procurori de secțiuni câte sunt secțiunile.

Art. 20. Toate cererile civile, din noũ intentate se vor adresa către primul-președinte, cari le va împărți după rindul intrării între secțiunile civile, dacă asemenea secțiuni există, sau dacă toate naturele de cauză se judecă de toate secțiunile.

Cele-l-alte cereri se vor adresa la președinții respectivi al secțiunilor.

Art. 21. Pe fie-care an, acolo unde Tribunalul este împărțit în mai multe secțiuni, primul-președinte îndată după terminarea vacanțiilor mari, va împărți prin tragere la sorți pe membrii Tribunalului între diferitele secțiuni așa în cât un membru să nu servescă două ani d'a rîndul, în aceeași secțiune.

Art. 22. Un Tribunal sau o secțiune va putea judeca și da sentința sa și cu două membri.

Art. 23. În cas de lipsă a unui judecător, supleantul îi va ține locul, în cas de lipsă a președintelui îi va ține locul celui mai vechiu numit judecător la acel Tribunal, care nu va fi și instructor.

Art. 24. Rudele pînă la vîr primar inclusiv, și afinii (cuscrii) pînă la același grad inclusiv, nu pot fi numiți membri ori supleanți la același Tribunal.

Art. 25. Supleantul cînd nu se află însărcinat cu o misiune afară din Tribunal, va asista la ședințele Tribunalului avînd vot numai consultativ.

În sentința ce se va da, se va menționa prezența acestuia, sau cauza lipsei lui.

Art. 26. Acolo unde Tribunalul este împărțit în mai multe secțiuni, primul președinte va împlini lipsele de judecători aflați în ori-care secțiune cu judecători sau supleanți trași la sorți în public, dintre membrii sau supleanții preșinți din alte secțiuni.

Art. 27. Primul procuror va putea asista la audiențele ori-cărui secțiuni și va lua concludsiuni.

Art. 28. Judecătoriile de județe se vor împărți în două clase:

Cea d'ântîi va fi pentru orașele: București, Craiova, Iași, Galați, Brăila, Ismail, Giurgiu, Ploesci, Focșani, Bărlad, Botoșani și Turnu-Severin.

Cea a doua pentru cele-lalte capitale de județe.

Art. 29. Tratamentele judecătorilor din fie-care aceste clase sunt regulate conform cu alăturatul tablou.

Art. 30. Fie-care judecătorie de județe își va face un regulament specialu spre a regula mai cu amărut ordinea și modul serviciului seŭ.

Acest regulament deliberatŭ și de Curtea respectivă și aprobat de Ministeriul Justiției se va tipări și se va urma întocmai. Aceste regulamente vor fi, pe cât se pôte, mai uniforme pentru tôte Judecătoriile.

TITLUL IV.

Tribunalele Comerciale.

Art. 31. Causale comerciale se vor judeca de către Tribunalele de județe, afară de județele arătate prin art. 18 unde se află anume o secțiune de Tribunal pentru cauzele comerciale.

Art. 32. Cînd se judecă o cauză comercială, se vor alătura pe lingă judecătorii civili de județ, două judecători comercianți, cari împreună cu cei civili, vor judeca și vor pronunța sentința asupra tuturor cauzelor comerciale din circ-conscripțiunea teritorială a Judecătorii or de județ.

Art. 33. Întru orașele, reședințe de județe, care nu au o secțiune de Tribunal pentru cauzele de comerț, Primăria locală va forma și va publica la fie-care două ani, la întîiul August, o lista de comercianți ce pot fi chemați a esercita funcțiunea de Judecători comercianți.

Art. 34. În această listă se va coprinde numele tuturor comercianților români, sau naturalizați români, domiciliați în acel orașu cari fac comerțu de trei ani celŭ pușin, cari plătesc cea mai mare patentă și cari au etate de trei-deci ani împliniți.

Art. 35. Nu pot face parte din această listă.

a) Aceia cari nu știu scrie și ceti

b) Falșii nereabilitați.

c) Aceia cărora li s'a interzis parte sau total din drepturile politice, civile sau de familie, sau cărora s'a interzis dreptul de a'și administra starea.

d) Aceia cari au fost condamnați la o pedepsă criminală, sau la o pedepsă corecțională pentru următoarele delictе.

1. Falsificare, spargere de peceți, sustragere de acte depuse în locuri publice.
2. Furtisag.
3. Înșelăciune (escrocherie).
4. Abus de încredere.
5. Atentate la bunele moravuri.

Art. 36. Cei în etate de 60 de ani se pot scuti, după cererile lor d'a face parte din această listă.

Art. 37. Primăria va aște și va publica această listă în timp de 15 zile.

Cei ce au calitățile cerute, pot forma reclamațiunii, sau în contra înscrierilor celor fără drept, sau pentru înscrierea celor în drept.

Art. 38. Reclamațiunile se vor adresa mai întâiu la Primărie, care se va pronunța asupra validității cererilor prin actiu scris și motivat.

Art. 39. Partea nemulțumită pe hotărîrea Primăriei va apela la Tribunalul local, care se va pronunța de urgență și fără apelu sau recurs.

Art. 40. Lista care coprinde numele definitiv înscrise, se va comunica de către primarul Tribunalului local la 1 Septembrie.

Art. 41. Numele care în urma acestei epoce și pînă la 15 Septembrie, se vor adăogi sau se vor esclude, se vor comunica din nou Tribunalului local.

Art. 42. Ori de cite ori se va presenta o cauză comercială, preș dintele va chema pe rind fără a se putea strămuta ordinea înscrierilor, și cu două zile înainte înfățișarei, pe două din persoanele înscrise în listă spre a judeca cauza.

Art. 43. Acești două judecători comercianți vor lua parte împreună cu judecătorii Tribunalului la esaminarea cauzei.

Sentința se va da după majoritatea voturilor.

Art. 44. Judecătorii comercianți, mai înainte d'a intra în lucrare vor de pune jurământul cerut pentru judecători.

Funcțiunea lor este gratuită și onorifică

Art. 45. Pentru orașele unde Tribunalul județului este împărțit în mai multe secțiuni, dintre care una judecă casurile comerciale, cei doi judecători comercianți împreună cu un suplininte, cari se alătură pe lingă judecătorie în toate casurile comerciale, vor fi permanenți în timp de două ani, și funcțiunea lor va fi retribuită.

Asemenea vor fi permanenți și retribuiți suplinintele și cei doi judecători comercianți pe lingă Tribunalul din Brăila.

Art. 46. Aceștia se vor alege de către comercianții domiciliați în acel oraș care plătesc patenta de clasa I și II, și care reunesc și celolalte condițiuni prescise de art. 34, 35 și 36.

Listele alegătorilor se vor compune conform celor prescise la art. 33, 37, 38 și 39.

Art. 47. Pentru acele orașe, Primăria va convoca în pretoriul seiu în ziua de 15 Septembrie pe toți comercianții alegători cuprinși în listă spre a proceda la alegerea judecătorilor comercianți permanenți.

Art. 48. Alegătorii presinți sub direcțiunea primarului și a doi secretari aleși dintre dinșii, vor proceda prin vot secret, la alegerea a doi judecători și a unui supleant.

Vor fi aleși, acei cari vor uni majoritatea absolută a voturilor.

Cei ce nu vor căpeta acesta majoritate se vor alege la al doilea scrutin prin majoritate relativă.

Art. 49. Vor fi eligibili acei cari unesc condițiunile necesarie spre a fi alegători.

Art. 50. Cei doi judecători aleși vor avea atribuțiunile prescise la art 43.

Supleantul va înlocui pe judecătorul comercial ce va lipsi și va fi însărcinat și cu alte încrări relative la canse comerciale.

Art. 51. Cei aleși se vor face cunoscuți de către primării, Ministrului Justiției care îi va întări prin decret Domnesc.

Ei vor intra în funcțiune îndată ce au depus jurământul prescripționat judecătorilor.

Ei pot fi érași aleși după ce vor trece doi ani de la expirarea funcțiunei lor.

TITLUL V.

Curțile de Apel.

Art. 52. Se mențin cele patru Curți de apel așezate în Bucuresci, Iași Craiova și Focșani.

Art. 53. Circoscripțiunea teritoriale a fie-cărui din aceste Curți va fi acésta.

a). Curtea din Bucuresci, va coprinde județele Ilfov, Vlașca, Argeșu, Mnschel, Teleorman, Olt, Dâmbovița, Prahova și Buzeu.

b). Curtea din Iași va coprinde județele, Jași, Botoșani, Dorohoiu, Suceva, Némșan, Roman, Cahul, Vasluiu, și Fălciu.

c). Curtea din Craiova, va coprinde județele: Dolj, Mehedinți, Gorj, și Romanași.

d). Curtea din Focșani, va coprinde județele Covurlniu, Putna, Tecuci, Ismail cu Holgrad, Brăila, Râmnicul-Sărat, Bacăn și Tutova.

Art. 54. Curțile de apel, vor judeca apelurile în materii civile, comerciale și corecționale conform legilor în fință.

Art. 55. Fie-care Curte se va împărți în mai multe secțiuni, compusă fie-care de câte cinci membri, între cari și președintele.

Curtea din Bucuresci va coprinde trei secțiuni. Cea din Craiova, cea din Iași, și cea din Focșani, va avea fie-care câte două secțiuni.

A t. 56. Fie-care secțiune a Curților de apel se compune :

De atâți președinti câte secțiuni sunt. Unul dintre președinți se va numi prim-președinte.

De un procuror general cu atâtea procurori de secțiuni câte sunt secțiunile.

De câte patru membri și un supleant.

De câte un grafier pentru fie-care secțiune cu mai multe ajutóre.

Art. 57. Numai primul președinte va primi apelurile și le va împărți între secțiuni după rândul intrărilor.

Art. 58. Otăririle Curții, nu se pot da de cât cu o majoritate de trei cel puțin a membrilor sei.

Art. 59. Supleanții când nu vor avea o altă însărcinare a Curței, vor asista la toate procesele și vor avea vot numai consultativ. În otărirea Curții se menșiona presința supleantului său cansa lipsei lui.

Art. 60. Rudele sau afinii pină la al patrule grad inclusiv, nu pot fi membri la aceași Curte.

Art. 61. Trei din membrii Curții vor forma Camera de punere în acușățiune în materii criminale, conform regnilor prescripționate de procedura criminală. Alți trei membri ai Curții vor forma Curtea cu jurași pentru judecarea cestiuanelor criminale.

Art. 62. Când primul președinte lipsesce va fi înlocuit de cel mai vechiu numit dintre președinții de secțiuni.

Președinții secțiunilor lipsind vor fi înlocuiți de cel mai vechiu numit dintre membrii secțiunei.

Art. 63. Președintele Curții de apel sau loco-fiitorul, se va înșemna pe membrii ce au să formeze Camera de punere în acușățiune ca Curtea cu jurași.

Eli va lua mēsură ca să nu se intrerupă încrările ordinari ale Curții apelative

din cauza lipsei de membri; și judecătorii ce au să se pronunțe asupra punerii în acușațiune criminală, și vor putea face această lucrare fără ca să fie împedicați pentru acesta de a lua parte la ședințele Curții de apel.

Art. 64. Pe fie-care an îndată după terminarea vacanțelor mari, acolo unde sunt, mai mult de două secțiuni, primul președinte sau loco-șitorul său, în ședință publică, față cu Ministerul public și cu membri Curții, va trage la sorți pe membri ce au să compună în timpul anului secțiunile Curții.

Președinții vor alterna între dișii, așa în cât fie-care să nu rămână doi ani d'arândul în aceeași secțiune. La Curțile unde sunt numai două secțiuni, alternarea se va face pe fie-care an între membri Curții de către primul președinte așa în cât același membru să nu servescă doi ani d'arândul în aceeași secțiune.

Art. 65. Diferitele secțiuni ale unei Curți constituie o singură Curte și decisiunile unei secțiuni ce se vor cassa, se vor trimite la o altă Curte, conform legii Curții de casațiune.

Art. 66. Când primul-președinte a luat de la o secțiune unul sau mai mulți judecători spre a forma Camera de punere în acușațiune sau Curtea cu jurați, el va completa pe fie-care și o secțiune cu membri luați din cea-l-altă, așa în cât în fie-care secțiune să rămână cel puțin numărul prescriș spre a pronunța o hotărâre.

Art. 67. Când un membru judecător de lângă Curtea cu jurați va lipsi, primul președinte al Curții de Apel îl va înlocui provizoriu cu un alt membru al Curții de Apel tras la sorți.

Art. 68. Membrii judecători cari conform art. 256 din procedura Codului Penal, formeză Curtea juraților pentru timpul vacanțelor, vor fi competenți a judeca singuri în acest timp și apelurile cauzelor corecționale.

Art. 69. Grefa curții cu jurați se va ține de grefierul Curții pe Apel sau de un adjutor al său.

Serviciul portăreilor se va face pe lângă Curtea cu jurați de portăreii Curții de Apel.

Se va alătura pe lângă aceeași Curte cu jurați un număr, otărit de aproși pentru serviciul Curții și mai ales pentru chemarea juraților.

Art. 70. Circonscripțiunea fie-cărei Curți cu jurați va fi aceeași ca a Curții de Apel respectivă.

Art. 71. Fie-care Curte își va face un regulament prin care se va regula mai pe larg ordinea serviciului său, și dăle când Curtea va judeca apelurile sentințelor corecționale, serviciul Camerei de acușațiune și al Curții cu jurați etc.

Acest regulament, deliberat de Curte se va supune la aprobarea Ministrului Justiției care va face ca regulamentele tutnror Curților să fie pe cât se pôte mai uniforme.

TITLUL VI.

Curtea de Cassațiune.

Art. 72. Fie-care din secțiunile Curții de Cassațiune va putea lucra și cu șese membri prezenți, majoritatea, spre a se pronuncia hotărârea rămând tot de cinci membri.

TITLUL VII.

Ministerul public.

Art. 73. Ministerul public se compune de procurorul general și cei-l-alți pro-

curorî de secțiunii, așezați pe lângă Curțile de apel, din procurorîi Tribunalelor și secțiunilor lor.

Art. 61. Ministrul Justiției este capul Ministerului public.

Art. 75. Procurorul general de Curte este capul tuturor procurorilor și substituțiilor din ocolul Curții, precum și al celor-l-alți agenți judecătorești, are dreptul de control și de privighere asupra împlinirii datoriei lor.

Art. 76. Procurorul general al Curții de Cassațiune, are dreptul, conform legii acestei Curți, de a ataca actele celor-l-alți procurorî sau actele judecătorești contrarii legilor.

Art. 77. Dreptul de disciplină asupra tuturor membrilor Ministerului public, se va exercita de Ministrul Justiției, după propria sa inițiativă, sau după provocarea procurorului general sau a procurorilor de Tribunale.

Art. 78. Procurorîi generali au același rang ca și președinții de Curți, și procurorî de Tribunale ca și președinții de Tribunale.

Procurorîi însă sunt datorî a da cel d'antîi exemplu de respect către președinți și către cei-alți magistrați însărcinați cu aplicarea legilor.

Art. 79. Când procurorul lipsește se va înlocui de substitutul său.

Art. 80. Procurorul general de la Curți poate asista la orî-care din secțiunii va voi, și lua concluziuni.

Art. 81. Procurorî de Tribunale vor raporta, la cas de trebuință, procurorului general respectiv despre pedecile ce încercă mersul lucrărilor Justiției din județ, precum și despre observațiunile ce au de făcut asupra împlinirii datorielor agenților judecătorești și asupra aplicării legilor.

Procurorul general va putea merge însuși spre a cerceta starea lucrurilor și va exercita dreptul său de disciplină prin președintele Curții sau prin Ministerul Justiției.

Art. 82. Procurorî de Tribunale vor avea asemenea de aprôpe privighiere asupra judecătorilor de plăși, și vor raporta procurorului general, la cas de trebuință.

Art. 83. Substitutul sau procurorî de secțiunii lucrăză sub direcțiunea procurorilor sau primilor procurorî.

Când asupra unei cauze, substitutul voește a lua o concluziune ce se desaproabă de procuror, acesta este în drept a opri pe substitut și a lua însuși concluziuni.

TITLUL VIII.

Grefa și agenții judecătorești.

Art. 74. Pe lângă fie-care Judecătorie de județe se va afla câte un grefier. Fie-care grefier va avea unul sau mai multe ajutóre.

La Curți va fi câte un grefier pentru fie-care secțiune cu mai multe ajutóre.

Art. 85. În județele unde Trib. este împărțit în mai multe secțiunii, va fi un grefier pentru fie-care secțiune cu unul sau mai multe ajutóre, după trebuință.

Art. 76. Pe lângă fie-care Trib. și fie-care secțiune de Curte sau de Trib. se va afla câte un registrator arhivar și un numer hotărît de copisti.

Art. 87. Se iustitue pe lângă fie-care Curte sau Trib. de județ agenții judecătorești numiți portărei.

Art. Numerul acestor portărei, pe lângă fie-care Curte sau Trib. se va hotărî după trebuințele fie-cării localități.

Ei se numesc prin Decret Domnesc, după recomandarea Ministerului Justiției.

Unul din portăreii fie-cării Tribunal și fie-cării Curți se va numi capul răreilor aceluși Trib. sau Curte.

Art. 88. Portărciul se vor numi dintre persoanele cunoscute prin bunele purtări și cu ôre-care învățatură, preferiindu-se aceia cari vor fi avut serviciul în Justiție.

Art. 89. Se mai adăcgă pe lângă fie-care Curte și Judecătorie de județe un număr de aproși și ômeni de serviciu cari se vor însemna prin budgetul anual.

Art. 90. Greșierul și portărciul sunt supuși a da cauțiune și a depune jurământ înainte a președintelui.

Art. 91. Greșierul, sau în lipsă ajutorul său, va asista la toate ședințele și va lua note, va redacta procesele verbale, și va contra-semna toate actele încheiate de Curte sau de Trib ori ce act eșit de la o Curte sau Trib. și necontrasemnat de greșier sau de ajutorul său se va socoti ca nul.

Greșierul este capul cancelariei sale, și are dreptul de control și privighere asupra impiegășilor greșei.

El va păstra toate actele, procesele verbale, registrele și colecțiunile de legi.

Va păstra asemenea, sub a sa răspundere, toate actele și documentele câte i se vor încredința de portărei sau de particulari.

Art. 92. Greșia va fi deschisă în toate zilele afară de Duminică, sărbătorii și vacanșii, cel puțin șapte ore pe zi.

Art. 93. Portăreii aședăși pe lângă Curți și Tribunale vor face toate actele câte se impun de legi, agenșilor judecătorești.

Vor face somașionile, comandamentele și urmăririle, vor esecuta Mandatele de arestare, de depunere sau de aducere.

Vor îndeplini protesturile de polițe, de bilețuri la ordine. Vor esecuta sentințele, decisiunile și alte titluri esecutorii. Ei vor putea fi însărcinași de președinte și cu chemarea părșilor în judecată, cu semnificarea otăririlor și cu comunicarea actelor între părși.

Art. 94. Portăreii sunt puși sub ordinile și privigherea președintelui de Tribunal sau Curte.

Art. 95. Capul portăreilor de Curți ca cap al portăreilor din ocolul Curții are dreptul de control și disciplină asupra lor.

Art. 96. Portărciul nu sunt retribuși, ei vor primi de la părși pentru actele de procedură și de esecutare ce fac o tacsă otărită care se va ficsa prin un regulament special de administrașione publică.

Aceste tace și cheltualii de judecări se vor plăti cu privilegiu.

Art. 97. Portăreii de Tribunale vor opera numai în ocolul județului lor, portăreii de Curți vor opera în tot ocolul Curții.

Cu toate acestea la cas de trebuință sau când este lipsă de portărei într'un județ, capul portăreilor Curții respective pôte însărcina pe un portărel de județ ca să opereze și în alte puncturi ale ocolului Curții.

Art. 98. Portăreii fac actele de procedură ori de esecutare, sau după mișinnea directă ce au primit de la părși, sau după însărcinarea specială ce li se dă de președinte. Ei se vor conforma în lucrarea lor cu regulile prescise de procedurile speciale.

Art. 99. Când un portărel de la Curte este însărcinat cu un act de procedură, de urmărire sau de esecutare în ocolul Curții, el va face acesta sau transportându-se însuși la fașa locului, sau însărcinând cu această lucrare pe un portărel al Tribunalului respectiv.

Art. 100. Portăreii sunt răspundători de actele și documentele ce li se vor încredința de părși și pentru care ei vor da chitanșă, la inapoerea lor ei vor lua chitanșe de primire.

Art. 101. Portăreii vor-avea o cameră deosebită unde vor lucra actele lor și vor conserva hărțiile ce li se încredințază.

Art. 102. Un regulament special va regula mai pe larg atribușionile și modul împlinirei datorielor.

TITLUL IX.

Despre inamovibilitate.

Art. 103. Președinții, membrii și supleanții Curților de Apel și ai Tribunalelor județene vor putea deveni inamovibili, toate Curțile sau Tribunalele de o dată sau una, sau mai multe Curți, unul sau mai multe Tribunale prin legiuiri speciale.

Art. 104. Judecătorii inamovibili nu vor putea înceta din funcțiunile lor de cât prin demisiune, sau în urmarea unei deciziuni de destituire, date în casurile prevădute de legi, sau când a perdut calitățile cerute prin Art 1 și 2 al legii pentru admisibilitatea și înaintarea în funcțiuni judecătorești.

Art 105. Judecătorii inamovibili nu se pot strămuta de la un loc la altul, nici chiar sub cuvânt de înaintare, fără a lor voință formal exprimată.

Când un judecător inamovibil va ajunge în etate de șapte-șeci ani împliniți, va putea fi obligat ași exercita drepturile la pensiuă.

Art. 106. Când un judecător inamovibil, de orî cătrăptă, va cădea în o bôlă cronică, incurabilă, orî în stare de smintire a minții va înceta din funcțiune, după ce se va constata starea bôlei orî a minții sale, prin un act medical, provocat de ministrul public, după ordinile Ministerului Justiției.

Acastă încetare se va declara de Curtea de Casațiune, secțiunii-unite în ședința secretă, care se va pronunța după o prealabilă cercetare a actelor medicale și a împrejurărilor, și după ce se va esecuta apărarea.

TITLUL X.

Disciplina judiciară.

§ 1. Jurământul.

Art. 107. Președinții, judecătorii, supleanții, procurorii și substituții Curților și Tribunalelor vor fi datorî, mai înainte de a intra în funcțiune, a depune și a subscrie în pretoriu și în ședința publică, următorul jurământ:

„Jur în numele lui Dumnezeu și declar pe onóra și consciința mea.

„Credință Domnitorului și constituțiunei țerei mele.

„De a împlini cu sântenie datoriele ce 'mî impun funcțiunea mea.

„De a aplica legile și de a mă conforma legilor, întru tôte, și pentru toți, fără pasiune, fără ură, fără favóre, fără considerațiune de persoană, fără nici un interes direct sau indirect.

„Așa să'mi ajute Dumnezeu.“

Art. 108. Același jurământ se va săvârși de grefierii, ajutorii lorși de portărei.

Art. 109. Advocații, ca unii ce fac parte din corpul judiciar, vor depune jurământul de credință Domnitorului și legilor și constituțiunei țerei, înaintea Curței d' Apel unde ei sunt înscriși, sau înaintea Tribunalului, dacă Curtea de Apel nu este în acea localitate.

Advocații actuali trecuți în tabloă, vor depune jurământ după promulgarea acestei legi; pe viitor advocații vor depune jurământul la începutul stagiului lor.

Art. 110. Depunerea jurământului este obligătoare pentru toți funcționarii judecătorești din nou numiți sau înaintași.

Actele de autoritate publică făcute de acești funcționari mai înainte de a jura, sunt nule fără prejudiciul penalitășilor preacrise de legea penală (Art. 163).

Cel ce este permutat într'un post de același grad, este dispensat de a mai depune jurământ.

§ 2. Ordinea ședinților.

Art. 111. Tribunalele și Curțile vor ține ședințe în toate zilele afară de Duminică, sărbătorii legale sau naționale și vacanții.

Art. 112. Ședințele fie-carei judecătorii sau Curții vor ține cel puțin șese ore pe zi, sau și mai mult dacă trebuința va cere.

Art. 113. Judecătorii se vor aduna în Bucuresci și Iași, cel mai târziu la zece și jumătate ore dimineața, ședința se va deschide la un-spre-dece ore. În cele-lalte districte, se vor aduna la 9 $\frac{1}{2}$, oră ședința se va deschide la 10 ore.

Art. 114. La fie-care Curte și Tribunal se va afla un registru de prezență, șteșnuit, numerotat și parafat de președinte.— Fie-care judecător sau supleant, va subșrie în acest registru preșința sa. La un-spre-dece ore în Bucuresci și Iași, la 10 ore în cele-lalte districte, registru se va închide și se va sub-scrie de președinte și procuror, sau de locușitorul lor.

Ora plecării membrilor se va subșrie tot în acest registru.

Judecătorul sau suplentul, care nu va fi subșcrit, sau care nu va fi justificat legitima cauză a lipsei sale mai înainte de închiderea registrului, va perde pe acea și onorariul său în folosul fiscoșului de și a venit mai târziu și a luat parte la judecări.

Grefierul și procurorul, vor forma, la finele lunei, proces-verbal de aceste lipse, spre a se regula statul lunar.

Art. 115. Anul judecătoresc pentru Curțile de Apel se va deschide dupe vacanțele mari printr'o ședință solemnă a tuturor secțiunilor-unite. În această ședință procurorul general va face un cuvânt asupra unei materii de drept, de jurisprudență, de disciplină judecătorească, sau de biografia fostilor magistrați, sau oșeni de legi.

Art. 116. Poliția audiențelor este încredințată președintelui, care o va eser-cita conform reșulelor prescise de procedură.

Art. 117. Diferitele hărții și acte se vor citi, înainte de Tribunalele sau Curților de către grefier sau de unul din portăreii.

§ 3. Incompatibilitatea.

Art. 118. Orice funcționar, sau agent judecătoresc este oprit de a pleda sau de a reprezenta pe părți înainte de justiției, afară de cazul când va fi vorba de propria sa cauză sau de acea a celor puși sub tutela sau curatela sa, sau de acea a soșiei, a ascendenților sau descendenților săi, sau a frașilor ori a surorilor sale. În aceste casuri însă, cauza nu se va înfășișa la același Tribunal sau secțiunea Curții din care face parte acel funcționar, ci va trece la altă secțiune a Tribunalului sau alt Tribunal vecin, sau la cea-l-altă secțiune a Curții, atară dacă partea adversă va primi a se judeca la același Tribunal sau secțiune a Curții.

Art. 119. Nici un judecător, supleant, procuror sau substitut, nu pôte face comerț, afară de judecătorii comercianți aleși în circumscripțiunea Tribunalului sau Curții din care face parte.

Ei nu pot cumpăra sau primi în dar, sau sub orice alt titlu, procese strășine în propriul lor folos. Se exceptă însă acelea cari le pot veni prin moscenire sau legat. Tôte acestea fără prejudițul Art. 1309, din Codul Civił.

§ 4. Privigherea și pedepșele disciplinariii.

Art. 120. Ministrul Justiției are dreptul de privighere și disciplină asupra tuturor Tribunalele și Curților.

Art. 121. Fie-care Curte are dreptul de privighere și disciplină asupra Tribunalului din ocolul său.

Art. 122. Fie-care Tribunal și Curte are dreptul de disciplină asupra membrilor ce le compune.

Art. 123. Membrii Ministerului Public sunt supuși sub directă privighere și disciplină a Ministerului Justiției.

Art. 124. Pedepsele simple disciplinariilor sunt: prevenirea, censura, Muștrarea, suspendarea provizorie, destituțiunea.

Art. 125. Prevenirea este o încunoscuițare făcută verbal sau prin scrisoară formală, ori secretă, unui funcționar sau corp judecătoresc spre a-l descepta asupra neglijenței sau actelor care-i compromit demnitatea.

Censura este o declarare de reprobare adresată înscris unui judecător sau corp judecătoresc.

Muștrarea, pe lângă reprobarea ce coprinde, atrage cu sine pierderea onorariului pe o lună.

Suspendarea provizorie atrage cu sine pierderea onorariului pe cât timp ține. Timpul suspendării va ține de la cinci-spre-șapte zile, până la două luni.

Art. 126. Când un judecător se va abate de la împlinirea datoriilor sale, sau va compromite demnitatea caracterului său, președintele Tribunalului respectiv și președintele Curții respective, îl poate preveni formal, mai înainte de a i se aplica pedeșa disciplinară.

Acastă prevenire se poate face, sau direct de către președinte, sau după inițiativa luată de Ministerul Public, sau de Ministerul Justiției.

Art. 127. Dacă abaterea se va continua, chestiunea se va pune înaintea Tribunalului sau Curții respective, care va judeca în Cameră de Consiliu, cu votul secret și fără preșința inculpatului, și va pronunța după importanța casului, una din pedepsele disciplinariilor sus citate.

Otărîrea însă se va pronunța numai după ce mai întăiu se va auzi judecătorul inculpat și concludsiunile înscris ale Ministerului Public.

Art. 128. Dacă o hotărîre de disciplină dată de un Tribunal va conține pedeșă de censură, ea se va aplica îndată încunoscuițându-se numai Ministerul Justiției.

Dacă ea va coprinde o penalitate mai însemnată otărîrea Tribunalului, mai înainte de a veni esecutōre, se va supune prin procurorul Curții respective la chibșnirea Curții.

Curtea se va pronunța în termen de opt zile cel mult, și hotărîrea sa se va comunica de procurorul Curții, Ministerului Justiției spre aprobare.

Art. 129. Inculpatul va avea tot-d'auna dreptul de apărare înaintea Curții, sau a Ministerului.

Art. 130. Când Curtea va pronunța asupra unuia din membrii săi pedeșă de muștrare sau suspendare, această pedeșă va deveni esecutorie, numai după ce se va aproba de Ministerul Justiției, care va asculta pe inculpat, când acesta va cere; suspendarea se va pronunța prin decret Domnesc.

Art. 131. În cas de suspendare, judecătorul inculpat va înceta îndată din funcțiunea sa, până ce va interveni decretul Domnesc.

Art. 132. Tōte aceste pedepse se pot aplica sau gradualu, sau ori-care dintr'insele, și fără prevenire, după importanța casului.

Procurorii sau Ministerul Justiției pot provoca aplicarea lor.

Art. 133. Pedepsele disciplinariilor ce Curtea de Casațiune va putea pronunța conform art. 42 din legea sa organică, vor fi: advertisiunea, muștrarea care va trage pierderea onorariului de la o lună până la două luni, sau suspendarea provizorie de la o lună până la patru luni.

În cas de delict, relative la funcțiune, Curtea de Casațiune va aplica pedepsele prevăzute prin legea penală.

Art. 134. Avertismentul se vada însurris când Curtea de Casațiune, sau după inițiativa Ministerului public, sau după plângerile părților, sau de la sine în cursul unui proces, descopere neregularități din partea vre-unui judecător sau corp judecătoresc.

Acest avertisment se va putea pronunța și fără înfățișarea părței și după o simplă încheiere în Camera de Consiliu a secțiunii care se va afla în esaminarea procesului.

Art. 135. Curtea de Casațiune va judeca chestiunile de pedepse sau de avertismente tot-d'auna de urgență. Se vor publica în buletinul său, toate pedepsele de suspendare sau de destituire, pronunțate de această Curte.

Art. 136. În toate casurile de suspendare pronunțate de Tribunalele Curții sau Curtea de Casațiune, Ministerul Justiției va putea chema pe una din persoanele ce va poseda condițiunile de admisibilitate, ca să înlocuească pe cel suspendat pe timpul cât va ține pedepsa.

Timpul suspendării nu se va ține în seamă la socotela anilor de pensiuine.

Art. 137. Ministerul Justiției, ca cap suprem al Justiției, va avea o riguroasă privighere asupra împlinirii datorilor judecătorilor și agenților judecătorești, și va denunța la Curtea de Casațiune, prin procurorul general, pe cei căzuți în abateri de disciplină sau în delict, spre a se judeca și ași lua pedepsele prevăzute de legi.

Art. 138. Curțile și Tribunalele, nu au dreptul de disciplină asupra membrilor Ministerului public.

Cu toate acestea, când președintele Curții sau Tribunalului, va vedea că acesti membri se abat de la datorile lor, sau le neglije și compromit onoarea și demnitatea funcțiunei lor, va vesti de acesta pe Ministerul Justiției.

Art. 139. Curțile și Tribunalele vor avea încă prin președinții și procurorii lor dreptul de privighere asupra grefierilor și celor-l-alți agenți judecătorești, și asupra judecătorielor de plăși, coprinse în ocolul lor, ei vor anunța pe Ministerul Justiției despre abaterile ce se vor urma.

Art. 140. Pedepsele disciplinării se vor aplica atât magistraților amovibili, cât și acelor inamovibili.

Art. 141. Destituirea unui magistrat inamovibil nu se va pronunța de cât prin o sentință judecătorească dată în formele și în casurile când legea pronunță pedepsa destituirei.

Art. 142. Curtea de Casațiune va esercita aceeași disciplină asupra membrilor sei, și va putea a le aplica pedepsele prescise prin Art. 133.

Art. 143. Pedepsele disciplinării ce Curtea de Casațiune va pronunța sau în contra membrilor sei, sau în contra celor-l-alți funcționari judecătorești, se vor esecuta fără altă aprobare a Ministerului Justiției, încunoscințându-se numai acestui Minister, afară de cazul de suspendare sau destituire, care se va esecuta în urma decretului Domnesc.

§. 5. Revisuirea.

Art. 144. Pe fie-care an, în cele d'ăutēiū cincī-spre-șecē zile ale lunei Februarie, toate Tribunalele și Curțile vor trimite Ministerului Justiției un tablou despre operațiunile lor din anul trecutū.

Acest tablou va coprinde între altele: numērul cauzelor intrate, natura lor, acelea care s'au terminat prin împăcaciune, acelea care sau terminat prin judecată, numērul cauzelor ce mai rămān a se judeca.

Aceste tablouri vor servi Ministerului spre a forma statistice judecătorești în țēră.

Art. 145. Fie-care tablou va fi însoțit de o espnnerē a lucrărilor Tribunalului sau Curței.

În astă espunere se va însemna și vicirile său lipsele, ce experiența a dovedit că se află în Procedură și în legile relative la justiție.

Art. 146. Procurorul general va înainta asemenea Ministerului un resumată de observațiunile sale de peste an, și o statistică de numărul cauzelor criminale și corecționale din ocolul Curții.

Art. 147. La fie-care șese luni, fie-care procuror de lângă Tribunal va trimite procurorului general respectiv, un raport despre starea și lucrările Tribunalului cu observațiunile ce va avea să facă asupra aplicărei legilor și îndeplinirei datoriilor agenților judecătorești. Resumatulă acestor raporturi se va trimite de procurorul general Ministerului Justiției, împreună cu observațiunile sale.

TITLUL XI.

Congediū și vacanții.

Art. 148. Membrii de Curți de Apel și de Tribunale vor putea lipsi pentru cauze bine cuvântate cu voia președintelui pînă în zece zile cel mult.

Președinții își vor cere congediū de la Ministerul Justiției.

Când cererea de congediū a judecătorilor va trece peste zece zile, ea se va da de către Ministerul Justiției, decât acea cerere va fi însoțită și de declararea președintelui, că serviciul nu va suferi.

Art. 149. Procurorul general își va cere congediū de la Ministerul Justiției, procurorii de secțiuni ai Curților își vor cere congediū pentru zece zile de la procurorul general; peste zece zile congediul se va da de Ministerul Justiției, dacă cererea de congediū va fi sprijinită de procurorul general.

Art. 150. Procurorii de județ își vor cere congediū pentru cinci-spre-zece zile de la procurorul general; de la cinci-spre-zece zile în sus congediul se va da de Ministerul Justiției.

Substituiții de Tribunale sau procurorii de secțiuni își vor cere congediul, pentru două-deci zile, de la primul procuror, ori de la procurorul lor respectiv; congediul ce va trece peste două-deci zile se va acorda de Ministerul Justiției, după cererea sa sprijinită de procuror.

Art. 151. Judecătorii de plăși își vor cere congediū pînă la cinci-spre-zece zile de la președintele Tribunalului respectiv; de la cinci-spre-zece zile în sus congediul se va da de Ministerul Justiției.

Art. 152. Grefierii, portăreii, aprozii și ceil-alți împiegați, nu pot lipsi fără voia președintelui respectiv.

Art. 153. Cererea de ori-ce congediū cată să fie motivată și legitimată pe o neapărată și înființă trebuință.

Art. 154. Nici un congediū nu va putea trece peste o lună.

Congediile acor'ate în curgerea unui an, înznmându-se, nu pot trece peste o lună.

La casuri extraordinare de neapărată trebuință, Ministerul va putea acorda congedii și încă pînă la o altă lună, pentru care iusă nu se va primi remunerarea, aiară de cazul de bôlă legitimată.

Art. 155. Procurorii respectiv și președinții de Curți și Tribunale vor raporta Ministerului Justiției despre toate lipsele cu congediū sau fără congediū.

Art. 156. Cei ce vor lipsi fără a'și lua congediū în formele hotărîte, vor perde remunerarea lor pe tot timpul lipsei.

Dacă această lipsă va trece peste o lună, se va putea considera ca o dimisiune.

Procurorul general va putea însă, după zece zile de absență fără congediū, a prevesti pe cei ce lipsesc să vie la postul lor, și ne fiindă următorii el va raporta Ministerului Justiției.

Art. 157. Magistrații iuamobilii ai Curților de Apel, cari vor lipsi două luni

fără concediū vor înceta din funcțiune ca dimisionați, după ce însă această încetare se va pronunța prin o hotărîre a Curței de Casațiune dată în secțiuni unite, după ascultarea părței, sau chemarea ei formal și concludințele Ministerului Public.

Art. 158. Vacanțiile Tribunalului și ale Curților sunt cele următoare:

Vacanția mare de la 1 Iulie pînă la 15 Augustū. Vacanții mici la Crăciun opt zile cu începere din ajun; la Paști două săptămîni, a patimilor și cea luminată Pe lingă Duminici și serbători Naționale, vor mai fi vacanții în cele două spre-dece serbători dominicale.

Art. 159. În timpul vacanțiilor mari și mici va fi în permanență un membru la Tribunale și Curți, asistat de grefier sau ajutor, pentru espednirea lucrărilor corente și priimirea acțiunilor și apelurilor.

Art. 160. Curțile și jurații nu au vacanții mari, ci numai vacanții mici și Duminicile și serbătorile.

Art. 161. Judecătorii instructori și procurorii nu au vacanții, și se vor ocupa cu regularea cauzelor criminale sau corecționale.

Art. 162. În ori-ce cas însă de concediū, basat pe o neapărată trebuință, în curgerea anului, cât și în timpul vacanțiilor, judecătorul instructor se va putea înlocui cu un alt judecător, priu Ministerul Justiției.

TITLUL XII.

Dispozițiuni finale.

Art. 163. Tóte Legile, Decretele și regulamentele anteriore atingătoare de materiile cuprinse în această lege, sunt și rămân abrogate; éra dispozițiunile legeri Curței de Casațiune, cari nu s'au modificat prin legea de față, sunt și rămân în vigoare.

TITLUL XIII.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 164. Curțile criminale, ce se află în ființă, vor înceta de a funcționa, de odată cu promulgarea legeri de față.

Art. 165. Tribunalele polițienesce, acolo unde sunt, se vor desființa de odată cu înlocuirea lor prin judecătorii de ocóle sau plăși.

Art. 166. Tribunalele cu atribuțiuni de jurisdicțiunii gracióse, ce există astăzi în Bucuresci și Iași sub numele de Tribunale secția III, se vor desființa de odată cu punerea în lucrare acestei legeri și a procedurii civile.

Art. 167. Tribunalele de plăși sau ocóle se vor înființa la votarea bugetului anului 1866.

Art. 168. Infrațiunile comise în România de peste Milcov, sub imperiul legeri penale vechi și care după legea penală din România de dincolo de Milcov sunt de natura delictelor, se vor judeca de instanțele civile, rămîind ase judeca de jurați numai crimele.

STATUL JUSTIȚIEI.

a). Judecătoriile de Plăși.

Pe fie-care lună.

	Clasa I.	Clasa II.	Clasa III.
Judecătorul	500 lei.	450 lei.	400 lei.
Adjutorele	300 "	250 "	200 "

b). *Tribunalele de județe.*

Pe fie-care lună.

	Clasa I.	Clasa II.
Primul Președinte	1,200 lei.	1,100 lei.
Fie-care Președinte	1,100 "	1,000 "
Fie-care Judecător	900 "	800 "
Judec. de Instrucțiune . . .	1,000 "	900 "
Supleantul	800 "	700 "
Prim Procuror	1,000 "	900 "
Procuror de secțiune sau Procuror	800 "	700 "
Substituit	700 "	600 "

c). *Curțile de Apel.*

Pe fie-care lună.

	Bucurescă.	Iași, Craiova și Focșani.
Primul Președinte	2,600 lei.	2,400 lei.
Fie-care Președinte	2,400 "	2,200 "
Membru judecător	2,000 "	1,600 "
Supleant	1,500 "	1,200 "
Procurorul general	2,000 "	1,600 "
Procuror de secțiune . . .	1,500 "	1,200 "

LEGE

*Decret. 3 Iulie 1865—Prom. 13 Iuliu 1865.***Pentru pensiunile și ajutorele sub-oficrilor și soldaților în retragere.**

Art. I. Sub-oficrii și soldații cari vor servi sub drapel fără întrerumpere 25 ani, în care nu intră acei petrecuți în rezervă, vor avea drept la pensune.

Nu vor avea drept la pensune în casurile în cari Codicile penal militar îi lipsesc de dânsa, întru cât însă va urma o sentință judecătorească.

Art. II. Ori-care ar fi timpul serviciului, sub-oficrii și soldații cari vor do. bândi blesuri (1) grave, contusuni și ori-ce al-te infirmități incurabile în timp de rebel, din cauză de devotament către serviciu, sau pentru salvarea unui cetățen în pericol, și când acestea îi pun în imposibilitate d'a se hrăni, sau când prin amputare (2) vor perde unul sau mai mulți membri ai corpului, vor avea dreptă la pensune.

Art. III. Sub-oficrii și soldații cari nu în timp de rebel vor dobândi din cauza serviciului blesuri grave sau alte infirmități incurabile, ce'i vor putea în imposibilitate de a se hrăni, vor avea drept la două treimi de pensune.

Art. IV. Blesurile și infirmitățile, de și incurabile, dar cari nu pun pe suferind în imposibilitate de a se hrăni dau dreptul la un ajutor plătit odată în momentul pornirii la vatra sa.

(1) Blesuri, séu pe romănescă răni

(2) Amputare: tăiere a unui membru din trup.

Art. V. Pensiuile și ajutóarele, menționate în articolele precedente, se hotărăsc precum urmază:

- a). Petru serviciul de 25, după art. I, lei 600 pe an;
- b). Pentru casurile arătate la art. II, lei 600 pe an;
- c). Pentru casurile arătate la art. III, lei 400 de lei,
- d). Pentru casurile arătate la art. IV, nu ajutor de lei 600 odată plătit.

Art. VI. Pensiuile și ajutóarele acordate în virtutea legii de față, se vor plăti de către casa de dotațiune a ósteii, pe cât fondurile acestei case vor permite.

Art. VII. Costatarea blesurilor și a infirmităților dând drept la pensiuă sau ajutor se va face:

1). Printr'un certificat de origină, liberat de Consiliul de administrație al corpului din care face parte militarul.

2). Printr'un certificat de vizită și supravizită liberat cel d'ântăiū de către medicul principal al corpului, cel d'al doilea de către doi medici numiți de inspectorul general al Serviciului Sanitar militar.

Discle certificate vor ū trebui să se arate esact și sub răspunderea celor ce vor sub-semna, dacă blesurile sau infirmitățile sunt de categoria celor prevădute prin art. II, III și IV și apoi se vor visa de inspectorul general militar.

Art. VIII. Ministerul de Răzbel va complecta instrucția prevădută prin articolul precedent apoi va libera un titlu de pensiuă sau un mandat de adjutor ū militarilor admiși ase bucura de una sau cea-l-altă favóre.

Art. IX. Orice militar pensionat, sub orice titlu va fi precum și aceia căror sau dat numai ajutor pentru blesuri sau infirmități, conform articolelor precedente, primesc de la Stat mijloce de transport spre ase întórce la vetrele lor.

Afară de aceștia ei rămău stăpăni pe efectele lor de mic echipament.

Art. X. Tóte pensiunile arătate la art. I, II și III se vor ū socoti viagere, érá văduvile ostașilor morși în războiū, vor primi jumătate pensiuă, pe câtă vreme vor rămănea necăsătorite.

Dispozițiunē transitorii.

Art. XI. Răniți aflați astăzi pensionați, se vor înscrie la casa de dotațiuni a ósteii cu dreptul acordat de legea de față și se vor bucura pe viitor de pensiuă una aci arătate.

Art. XII. Tóte dispozițiunile anterioré contrarie acestei legi sânt și rămău desființate.

REGULAMENT

(Decr. 9 Iulie prom. 17. Iuliu 1865.)

Privitor ū la înscrierea de bună voce în serviciul ū armatei.

Art. I. Orice român ū póte cere să fie înscris ū de bună voce în unul ū din corpurilor ū armatei regulate.

Art. II. Pentru a putea fi înscris ū trebuie să implinésca condițiunile cernte prin Art. 66 al ū legii din 5 Decembrie 1864 adecă:

- 1.) Să aibă vârsta de 17 ani cel puțin și 30 cel mult.
- 2.) Să nu fie nici însurat ū, nici vėduv cu copii.
- 3.) Să se bucure de drepturile sale civile.
- 4.) Să aibă un certificat de bună moralitate liberat de Primarul comunei (model No. 1).

(1) Vezi în Supl. Cod. pag. 253.

5). Să aibă cel puțin talia de 1m. 57

6). De nu va fi major, să justifice consimțământul tatălui. mamei sau al episcopului său

Art. III. Pe lângă condițiile însemnate mai sus, omul care cere a se înscri de buna voie, trebuie să mai împlinescă și condițiile următoare:

1). Să fie sănătos și de o constituție bună.

2). Să aibă, după arma la care se destină, și corpul la care cere să intre, cel puțin minimum și cel mult maximum taliei cerute (Decretul din 9 Octombrie 1862 și 17 Mai 1865).

3). Să împlinescă condițiile de aptitudine sau să cunoscă una din profesiile cerute (idem).

Art. IV. Inscrierile de bună voie se primesc fără deosebire de corp și armă. Ministerul de Resbel poate să schimbe în ori ce corp și armă pe militarii înrolați, când interesul serviciului va cere.

Cu toate acestea, la înrolarea sa, trebuie să se hotărască tot d'auna un corp pentru care se destină.

Art. V. Omul ce voește a se înscri se va prezenta șefului corpului în care voește să se înscrie sau la Prefectul districtului, conform Art. 68 din legiuirea recrutării armatei.

Acesta, după ce s'a asigurat că împlinesc condițiunile cerute pentru serviciul militar și arma la care se destină, face să se constate în prezența sa omul, de către un ofițer sanitar al armatei sale, în lipsă de acesta, de medicul districtului, dacă n'are nici o infirmitate aparentă sau ascunsă și de este de o constituție sănătoasă.

Art. VI. După împlinirea acestei formalități, și dacă omul se recunoște a fi bun de serviciu, ofițerul îi va libera un certificat de primire (model No. 2).

Art. VII. În conformitate și spre executarea Art. 63 din legiuire, Ministerul de Resbel, prin buletinuri periodice, va face cunoscut autorităților militare și civile, corpurile pentru care se pot primi inscrieri de bună voie.

Art. VIII. Ofițerul, înainte de a libera certificatul de mai sus, trebuie să se asigure că corpul în care cere a se înscri omul este trecut în buletin.

Dacă corpul numit nu este trecut în buletin, ofițerul trebuie să se adreseze la șeful corpului care, dacă omul ce voește să se înscrie este folositor corpului prin vre o profesie utilă, pe de o parte primesc angajarea. éré pe de alta raportează despre acesta d'a dreptul Ministrului pe Resbel.

Art. IX. Inscrierile se fac de Prefect în capitala districtului său d'a dreptul de fie-care șef de corp (Art. 68 din lege).

Pentru acesta omul ce voește să se înscrie, dupe ce a dobândit certificatul care constată primirea sa de autoritatea militară (despre care s'a vorbit la Art. 6) se prezintă cu densusul înaintea Prefectului său a șefului de corp în care voește să se înscrie.

Actul se va face după modelul aci alăturat (model No. 3.)

Art. X. Neîmplinirea unia din condițiunile impuse prin lege, putându să anuleze actul de înscriere, Prefectul sau șeful corpului, după ce primesc certificatul auterității militare, va trebui să se asigureze că omul care cere să se înscrie împlinesc condițiile cerute prin Art. 66 alu legéi, și că este coprsu în nici unul din casurile de escludere, prevădute la Art. 2 din acea lege.

Art. XI. Timpul serviciului pentru care se poate înscrie cinea de voie este de 4 ani minimum (Art. 67).

Art. XII. Timpul serviciului pentru înscrierea de bună voie începe din ziua când a subscris actul de înscriere.

Art. XIII. Inscrișii de bună voie se vor libera definitiv la expirarea celui de al 4-le an al inscrierilor (Art. 71 al legéi pentru recrutarea armatei).

Art. XIV. În nici într'ună casă înrolații de bună voe nu vor pute fi trimiși în concediu nelimitat, fără consimțământul lor.

Art. XV. Certificatul și cele-alte acte produse de înscrisul de bună voe vor rămânea anecstate la originalul actului de înscriere, spre a se căuta aceste acte în cas când actul de înscriere ar fi atacat de înscris său de administrație și a se constata astfel legalitatea lor.

Art. XVI. Înscrisul de bună voe va primi îndată după subscrierea actului de înscriere o copie după acest act, cu care se va prezenta la corpul în care s'a înscris.

Art. XVII. Corpurile vor face cunoscut, tot d'auna șeful Divisiei teritoriale, matricula omenilor înscrși de bună voe, erez șefii divisiilor teritoriale vor trâmite Ministerului, (Direcția 1, Divisia 1) în ziua 1 al fie căruia trimestru, însemnare de numărul, numele etc. a acestora (model No. 1).

REGULAMENT

pentru esportarea sării.

(*Decret. 16 Iulie 1865. prom. 22 Iulie 1865*)

TITLUL I.

Despre punctele de esportare și transportul sării la malul Dunării.

Art. 1. Guvernul are facultatea de a alege și de a hotărî acele puncte de esportare după malul Dunării ce va crede mai avantajoase intereselor Statului.

Art. 2. Transportul sării de la gurile salinelor la punctele de esportare se va efectua cu plata chiriei în comptul Statului, prin cărauși tocniți de bună voe și în două moduri, adică:

a). Cu cărauși acomptați din timpul iernei prin avanse o jumătate chiria pentru cătmea sării ce voiesca a se angaja.

b). Cu cărauși neacomptați.

Art. 3. Tatulor căraușilor ce vor transporta sare de la saline la punctele de esportare, li se vor face un scădemânt de 2 oca⁹/₁₀ din cătmea sării încărcate.

Art. 4. Căraușii care n'ar transporta la porturi întreaga cătme de sare încărcată la salină, vor fi supuși la despăgubire după prețul cu care se va vinde sarea la salină, precum și al acontului priimit tot de acolo.

Art. 5. Cătmele de sare ce se vor transporta pentru vândarea esportare pe la magasiile porturilor dupe malul Dunării, vor fi tot-d'auna în $\frac{1}{3}$ părți de Slanic, erez cea de la cele-lalte saline, se va distribui a 3 parte după mijloc ce se vor prezenta.

Despre vândarea sării - pentru esportare.

Art. 6. Vândarea sării pentru esportare peste Dunăre, cumpărată din magasiile Statului este liberă, ea se va efectua de către veri-care locuitor indigen sau străin prin paza formelor prescise.

Art. 7. Prețul cu care se va vinde sarea la punctele pentru esportare se va regula și publica de Ministerul Financelor, tot-d'auna în urma Ordonanței Domnesci.

Art. 8. Vândarea sării se va face în cătmi mari și cu mărunțișul pe bani gata și pe credit.

Vândarea sării pe credit nu se va putea efectua de cât în urma prezentării

de către cumpărătorii a unei garanțe ipotecare sau pe polițe sau pe bilete la ordinul tesaurului public, subscribe de două comercianți solvabili.

Terminele de plată pentru cățimile de sare luate pe credit se va regula de Guvern, după cățășimile cerute a se esporta.

Art. 9. Ori-ce esportatorū de sare este dator a justifica strejuirii legala ei posedare prin actul de cumpărătoare de la agenții însărcinați cu vëndarea sării pentru esportație.

Art. 10. Sarea ce se va esporta este scutită de ori-ce altă dare directă sau indirectă din partea Principatelorū-Unita, érá tacsele de import in statele unde s'ar transporta, vor privi în greutatea esportatorilor.

Art. 11. Prețul sării vëndute pentru esportație se va priimi în curțul tesaurului public.

Art. 12. Drept risipa sării, care fiind depusă în magasiū la porturi in interval de un an fără a eși, se va acorda un scădemētū de unul la % de oca, cu acest mod se va urma reducția după înaintarea timpului și pe viitor, érá cât pentru șederea sării mai puțin de un anū, scădemētulū de una la %, se va face în analogie cu timpul șederii pînă la minimum de doua luni.

TITLUL II.

Despre administrație și penalitățī.

Art. 13. Administrațiunea esportului sării peste Dunăre este pusă sub imediate ordine ale Ministerului de Finance la direcția regiilor financiare.

Art. 14. Administrațiile salinare și comisariū de porturi sunt obligați a esecuta lucrările relative la esportația șariū in modul următor:

a). Administrațiile salinare.

1. Acomptarea cărăușilor.

2. Pornirea sării la porturi

3 Esecutarea rămășițelor de acompturi și a sării remase pe drum prin concursul acomptatorilor.

4. Justificarea cheltuelilor, conform art. 13 din legea comptabilității.

b). Comisariū de porturi.

1. Primirea și conservarea sării în magasiū.

2. Vëndarea sării in esportație.

3. Justificarea cheltuelilor.

Art. 15. O instrucțiune specială și detailată pentru administrarea acestui venitū va hotărī:

a). Modul acomptării cărăușilor și transportarea sării la puuctele de esportație

b). Modul primirei și conservării sării în magasiile porturilor.

c). Modul vënderei sării in esportație.

d). Sistemul de comptabilitate ce urméză a se întroduce.

e). Atribuțiunile fie-căruia funcționar in parte și garanțiile ce urméză a depune fie-care.

Art. 16. Personalulū ce urméză a se înființa și apunțamentele ce vor avea, a primi se va regula pe fie care an prin budgetul general al Statului.

Art. 17. Acomptatoriū, cântaragii, comisariū de porturi și in fine toți agenții serviciului salinar, cari ar unelti abusuri, fie provenite din neglijență, lipsă de prevedere sau rea credință, nu numai că se vor destitui, ci se vor da in judecată criminală, spre a'ei lua penalitatea după legi.

Art. 18 Comisariū însărcinați cu primirea și vëndarea sării la porturi, precum și cel-l-alți funcționari de la saline, nu vor putea sub nici unū cuvânt ține pe cărăuși nedestăcuți, de cât 24 ore la ori-ce dificultate.

Fine la Supplementulū Appendicelui.

TABELA CHRONOLOGICĂ

a

Materielorū din suplimentulū Appendicelū

Data	Legile, Regulamentele, decretete	Pag.
1865 Maiū 16—Dec. 11 Maiū	Lege pentru numirea de Mitropoliși și Episcopi eparhioși în România.	1
1865 Maiū 28—Dec. 20 Maiū	Lege pentru regularea dreptulū de intrare de la vitele păstorilorū străini. . .	2
1865 Iuniū 2—Dec. 30 Maiū	Regulamentū pentru punerea în aplicațiune a Cap. 1, 2, 3, 4, 5 și 6 de la Tit. II din Codicile civile, privitorū la actele stărei civile.	6
1865 Iuniū 18—Dec. 11 Iuniū	Regulamentū pentru vânzările de acarete și rescumperarea embaticurilorū Statulū. (Legea, în P. St. dacr. 21 Oct. 1864, prom. 2 noemb. 1864, pentru vânzarea unor bunuri alle Statulū și rescumperarea de embaticuri).	8
1865 Iuniū 24—Dec. 17 Iuniū	Regulamentū de cheltueli în materieă criminală.	11
1865 Iuliū 2—Dec. 30 Iuniū	Decretū pentru amănarea punerei în lucrare a codicelūi civile.	19
1865 Iuliū 3—Dec. 21 Iuniū	Decretū pentru amânarea adanărei, Sinodulū generalū.	20
1865 Iuliū 8—Dec. 3 Iuliū	Decretū pentru modificarea unor articole din legea instrucțiunei publice.	20
1865 Iuliū 9—Dec. 3 Iuliū	Decretū pentru modificarea legei asupra monopolulūi tutunulū și tabaculūi.	20
1865 Iuliū 9—Dec. 3 Iuliū	Decretū relativū la modificarea și reducerea personalulūi esterior de constatare și percepție.	21
1865 Iuliū 9—Dec. 4 Iuliū	Lege pentru organizarea judecătorească. .	23
1865 Iuliū 13—Dec. 3. Iuliū	Lege pentru pensiunile și ajutórele sub oficerilorū și soldașilorū în retragere. . .	37
1865 Iuliū 17—Dec. 9 Iuliū	Regul. privitor la înscrierea de bună voe în serviciulū armatei.	38
1865 Iuliū 22—Dec. 16 Iuliū	Regul. pentru esportăția sării.	4

TABLA ALFABETICĂ

de

Materiele din Suplimentul Appendicelui

A

	Pag.
Actele stării civile.—Regulamentu din 2 Iunie 1865, privitoru la punerea în aplicăciune a Cap. 1, 2, 3, 4, 5 și 6 de la Tit. II din Cod. civile, privitoru la actele stărei civile.	6

C.

Cheltueli în materii criminale.—Regulamentu din 24 Iuniu 1865. . .	11
Codicele civile.—Decret din 2 Iuliu 1865 pentru amânarea punerei în lucrare a acestui codice.	19

E.

Esportația sării.—Regulamentu din 22 Iulie 1865.	40
--	----

I.

Instrucțiunea publică.—Decretu din 8 Iuliu 1865 pentru modificarea unor articoli din legea instrucțiunei publice.	20
Inscrierea de bună voie în serviciulu armatei.—Regulamentu din 17 Iuliu 1865.	38

M.

Mitropoliți și Episcopi.—Lege pentru numirea loru, din 16 Maiu 1865. .	1
--	---

O.

Organisarea judccătoréscă.—Lege din 9 Iuliu 1865.	23
---	----

P.

Păstorii străini. — Lege din 28 Maiu 1865 pentru regularea dreptulu de intrare de la vitele acestorū păstorii.	2
--	---

	Pag.
Pensiunile și ajutórele sub oficierilor și soldaților în retragere.—Lege din 13 Iuliú 1865.	37
Personalulú esteriorú de constatare și percepție.—Decretú din 9 Iuliú 1865 relativú la modificarea și reducerea acestui personalú.	21
S.	
Sinodulú generalú.—Decretú din 3 Iuliú 1865 pentru amánarea adunării acestui sinodú (Vezi Supl. Codicelú p. 211 și 213).	20
T.	
Tutunú și tabacú. — Decretú din 9 Iuliú 1865 pentru modificarea legei asupra acestui monopolú. (V. Supl. Cod. p. 240).	20
V.	
Vinzările de acarete și rescumpărarea embaticurilorú Statulú.—Regulament din 2 Iuniú 1865	8
Vinđarea unor bunurú ale Statulú și rescumpărarea embaticurilorú. — Lege din 21 Octobre 1864.	8

Fițele Tabelorú.

Spre a ajuta mai bine înțelegerea Procedurii civile, și a face să se vadă, într'unu modu sumariu și explicitu, planulu acestei proceduri, spiritulu ei, sconulu ce și-a prorusu, precum și modulu cum s'a lucratu, publicam aci atat raportulu către consiliulu de statu, făcut de vice președintele seu, care a fost însărcinat cu lucrarea acestei proceduri, cât și raportulu făcut de raportorul secțiuniloru către Adunarea electivă.

Domnilorū consilia-ri,

Luând asupra-mi dificila misiune de a lucra Projectulu de Cod'ce al Procedurii civile pe care am onore de a vi'lu presinta, am fost pătruns de doă considerățiuni: de greutatea misiunii cu care am fost însărcinat, de utilitatea practică de a se lucra un proiectu de lege mai întinsu de o singură persónă.

Amu căutată dară, pe cât am putut, în scurtulu timp de caro am pututu dispune pentru acéstă lucrare, a corespunde pe de o parte la importanța acestei misiuni, iar pe d'alta a menține unitatea de idei, de principuri și de forma ce trebuie să caracterizeze o legislațiune omogenă.

Codicele de procedură civile, unita cu legea asupra organisiării judecătoresei, de care mă ocup, și pe care voiu avea onore a'l supune deliberațiunii D-vostre în scurtu timpu, constituie încoronarea, ca să dicu ast-feliu, a sistemulu celui nou al justiții nostre. Procedura este anima legislațiunii unui Stat, este spiritulu care mișcă și pune în lucrare principiile Codicelui civile, alle sistemulu legislațiunei dreptulu nostru privat. Prin legea civile s'a proclamat drepturile și s'a regulat raporturile ce există între dreptu și datorie; prin procedura civile se regulază modul cum ajungem la dobândirea și conservarea drepturiloru nostre, ni se arată mijlocele prin cari se menține armonia ce cată să existe între raporturile de dreptu și de datorie.

Codicele civile, fără procedură, este mai ca unu corpă fără animă, este ca o bună și complectă mașină căreai lipsesce puterea motrice. Trebuia dară să animăm sistemulu legislațiunii nostre civile, și Consiliul de Statu, spre a pune în mișcare buna legislațiune civile cu care s'a dotat Terra, trebuia ca, de o dată cu punerea în lucrare a legiți civile, să presințe, la timpu, după cererea Guvernulu, și procedura sa.

Necesitatea acestei proceduri este general simțită. Una din celle mai mari lacune ale legislațiunei nostre, atâtă aci cât și peste Milcov, era lipsa unei complecte proceduri civile.

Acéstă lipsă avea cel mai funestă efect asupra intereselor cetățeniloru; de aci rezultă confusiunea și arbitrarulu, șicana și prelungirea proceselor, dificultățile și chiar imposibilitățile de a se esecuta o otărîre care avea puterea lucrulu judicatū.

Acéstă însemnată și regretabile lacună astăzi se împlinesce. Procedura cea nouă prevede tôte casurile căte se regulă și de procedurile altorū state civilizate. Formele ce ea prescrie sunt simple, puțină numeroșe și espeditive. Stilulu e facil, și modulu de a se exprima e claru, simplu, așa cum să se pótă le-ne înțelege prescripțiunile legei. Tótă Procedura este somarie, așa în cât nu am avut trebuință a prescrie numai pentru unele casuri o procedură somarie. Neavendū nici o tradițiune feudală, aflând chiar în vechile nostre proceduri o jurisprudență

simplică și patriarcală, am putut cu înlesnire depărta toate acele formalități, complicate, confuze, greu de înțeles și prelungitoare ce se află la alte națiuni Europene, și pe care spiritele emancipate le critica cu dreptăți cuvânt, fără a pute însă reși a le dărâma cu totul. Ast-fellu s'a putut uni esințele sciinței cu consiliile bunului simț și rațiunei.

Spre acestu sfirșit, pe lînga procedura judecătorilor de plăși, lucrată și de D. Consiliar Al. Crețescu, 'mi-a servit de un minunat ajutor legea de procedură a Genevei din 29 Septembrie 1819. Poporul genevesu, simplu și laborios, cu moravuri republicane și patriarcale, nu a putut suferi complicatele formalități ale procedurii franceze ce i impusese conqista.

Ellu a transformatu, după emancipare, această procedură într'unu corp de legi simple și expeditiv, așia cum ni'lă prescrie și sciința și rațiunea care nu e predominantă de prejudițiu tradițiunelor.

Amu urmatu dară în multe părți sistemul legislațiunii Genevei, căutându însă a naturalisa, ca să dicu așia, dispozițiunile ei, a aplica la noi numai aceea ce se pôte aplica, a completa lacunele, a modifica unele părți, a adăoga procedurile diverse, a pune în fine în armonie procedura cu codicele civile.

Astfel, Domnilor, codicele ce am onore a vă presinta, este împărțit în șapte Cărți. Cartea I tratéză despre procedura înaintea judecătorilor de Plăși.—Cartea II despre Tribunalele de județe.—Cartea III despre curțile de apel.—Cartea IV despre arbitri.—Cartea V despre esecuțiunea silită.—Cartea VI despre proceduri diverse. în fine Cartea VII coprinde mai multe dispozițiuni generale, comune tuturilor cărților.

Acest sistem complet al proiectului de Procedură ameliorîndu-se prin discutiunile luminate ale DD-Vostre, ale Adunării Elective și ale Senatului, va do veni o lege care aplicându fidel, va da pes'e puțin, sunt sigur, rostitatele ce-mă bine făcătorii, garantându interesele private și asigurându creditul publicu.

1865, Maiu.

Vice președinte *Basile Boerescu.*

Domnilorū deputați,

Proiectul de lege, relativ la procedura Codului civil, este complementul indispensabil al noului Cod civil și al noii organizațiuni judecătorești. Codul civil a regulat într'un mod savant și complet, diferitele raporturi civile care pot exista între cetățeni; prin organizațiunea judecătorească, s'a determinat mult mai bine de cât în trecut, autoritățile cari sunt chemate a statua asupra drepturilor noastre când sunt violate. Acesta însă nu era destul; trebuia ca o nouă procedură să vie a încununa marea operă a reorganizării justiției în Statul nostru.

La ce ne-ar fi putut folosi, în adevăr, cunoștința esactă a drepturilor noastre, reorganizarea tribunalelor la cari trebuie să ne adresăm în cas de contestațiune, dacă n'am avea reguli bine precisate cari să prescrie modul cum trebuie să constatăm aceste drepturi înaintea magistraților, cum să atacăm hotărârile lor, cum să le reformăm, când sunt viciose și contrarii legilor, cum să realizăm ceea ce ni s'a atribuit de justiție?

Noul Cod de procedură a răspuns la toate aceste necesități.

Regulile stabilite prin regulamentul organic în privința acesta, nu mai erau potrivite cu starea noastră de civilizațiune, nici mai puteau corespunde cu reformele operate în justiție. Procedura regulamentară era bună pentru o națiune care abia începe a merge către progres, pentru o națiune care era guvernată de un Codice atât de simplu, de elementar și de incomplet ca legiuirea lui Caragea. Astăzi însă, când transacțiunile noastre sociale au luat o desvoltare așa de însemnată; când legislațiunea civilă, sub imperiul căria vom intra peste puțin, este produsă după Codicile Staturilor celor mai înaintate, fie-cine simte imposibilitatea absolută în care ne aflăm de a mai conserva regulile de procedură cuprinse în Regulament.

Cualitățile esențiale ale unei bune proceduri sunt trei: simplitatea, rapiditatea și eficacitatea. Redactorii noului Cod de Procedură au fost continuu preocupați de aceste trei idei, și comitetul D vōstre se crede fericit a constata mijlocele savante ce s'au întrebuițat pentru a formula reguli simple, repeși și eficace.

Când vorbim însă de simplitatea nu înțelegem printr'acesta că Procedura civilă trebuie să coprină un mic număr de dispozițiuni cari să reguleze câte-va cazuri determinate, lăsând pe toate cele-lalte în uitare. Procedura trebuie negreșit să fie simplă, dar în același timp completă; legiuitorul cată să prevață toate împrejurările și să răspundă la toate necesitățile. Spiritul de injustiție, pasiunile, răoa credință, au inventat mijloce infinite pentru a încurca totul și a scăpa astfel indirect de sub aplicarea legilor; era de datoră legiuitorului a dejuca toate combinațiunile rău voitore, și a ne indica, într'un mod simplu dar complet, drumul cum le putem combate. „Fînd că injustiția a creat o artă de a încurca afacerile, nu trebuie ôre, dicea Frideric, ca justiția să aibă o artă pentru a le descurca?”

Ideia rapidității nu implică în sine precipitarea. Noul Cod are meritul d'a fi realizat pe cea d'ânteiu, fără să sacrifice cu toate acestea interesele cele mai sacre printr' o grabă imprudentă. Terminarea contestațiunilor dintre cetățeni într'unu mod rapid este negreșit un bine însemnat, dar descopirea adevărului este bunul suprem, și ideia care a predominat la confecțiunea noului Cod. Redactorii noștri au putut să conciliese aceste două necesități, să combine rapiditatea cu regulile ce trebuiesc observate în interesul tuturor pentru descoperirea adevărului.

În fine, D-lor deputați, prin noul Codice s'a luat măsurile cele mai înțelepte pentru ca aceia ale căror drepturi sunt amenințate, să și le potă conserva cu siguranță, pentru ca aceia ale căror pretențiuni s'a recunoscut fondate prin sentințe definitive să și-le potă realiza neîntârziat. Eficacitatea legii nu pôte fi în doișă după punerea în lucrare a acestui Codice, și vom scăpa în fine de incertitudinile, de străgăniurile, de arbitrariul care rezultă inevitabil din regulile incomplete, neprecise și vagi ale Procedurii celei vechi.

Negreșit, prin noua legiuire, mecanismul general al Procedurii s'a mai complicat. Dar dacă veți observa cu de amănuntul fie-care titlu, fie-care secțiune în parte, vă veți convinge imediat că mulțimea regulilor coprinse în noul Codice, departe de a încurca pe judecător sau pe părți, sunt din contră de natură a lumina imediat pe aceia care caută lumina. Ori cum ar fi, comitetul D-vostă a găsit regulile și formele cele noi indispensabile pentru garanțiile ce datorim să procurăm societații întregi. „Dacă vom examina, dice Montesquieu, formalitățile justiției în raport cu dificultățile ce întâmpină un cetățean pentru a face să i se înapoeze averea sa, vom găsi negreșit prea multe; dar dacă le vom considera în raport cu libertatea și siguranța cetățenilor, vom găsi că sunt puține, și vom vedea că trudele, cheltuelile, perderile de timp, pericolile chiar ale justiției, sunt prețul ce dă fie-care cetățen pentru libertatea sa.“

Acestea sunt, D-lor deputați, ideile generale care au predominat la confecțiunea Procedurii celei noi, și după care s'a povățuit și comitetul delegaților pentru a introduce ore-care modificări menționate în alăturatul tabloă. Nu vom intra aici în cercetarea acestor modificări : când vom examina diferitele articole în care se coprind, îmi voi permite a espune onor. Adnări motivele care au determinat pe comitet să introducă și pe guvern să priimască toate aceste modificări. Tot cu ocaziunea acăsta vă voi face cunoscent și amendamentele care s'a produs.

1865 Iuniū.

Raportor : *C. Boerescu.*

AL DOILEA APPENDICE

LA

CODICELE ROMANE

DESPRE TITLUL CODICILORU ROMÂNE.

(Monitorulă No. 136 din 23 Iuniă 1866)

CONSILIUL MINISTRILOR

Inaltă rezoluție:

„Se aprobă
„CAROL“.

JURNAL (1).

Astăzi, Joi, la șese-spre-dece Iuniă, Consiliul de Miniștri;
Asupra referatului Domnului Ministru secretar de Stat la depar-
tamentulă justiției, No. 5,398;

Vedëndă ordinulă dată de fostulă guvernă, că codicele năstre
civil, de procedură civilă, penal și de procedură criminală, să
părte numele de codice Alexandru Ión;

Considerändă că aceste codice nu sunt de câtă codicile franceze
cu óre-care modifițațiuni ce le am adoptată ca codice ale țerei;

Considerändă specialmente că codicile civilă francesă, codicile
Napoleon, ce'lă am adoptată cu acele modifițațiuni ca codice ală
României, nu pôte purta altă nume de câtă acela ală gloriosului
și nemuritorului sêu autoră imperatorulă Napoleon I, nume sub
care elă este recunoscută și numită nu numai în Francia ci și în
țerele care 'l a adoptată în legislațiunea loră, sub care nume elă
trebuie să fie recunoscută și numită și la noi;

Decide:

I. Disulă mai susă ordină ală fostuluiă guvernă se raportază.

II. Ósebitele năstre codice, se voră distinge între ele în actele
judecătorești în care articolele loră voră fi citate, prin titlurile
loră legale, acela sub care fie care codice au 'ostă votată, decret-
tată și promulgată, adică codice civilă, codice de procedură civilă,
codice penală și codice de instrucțiune criminală.

Dispozițiunile acestuiă jurnală se voră aduce la îndeplinire de
cătore Domnulă Ministru ală justiției, după ce mai întâiă 'și va
lua aprobarea Măriei Sële Domnitorului.

*L. Catargiu, I. Cantacuzino, C. A. Rosetti, I. Ghica, D. Sturza,
I. Brătianu.*

(1) Acestă jurnală ală consiliului de Miniștri abrogă încheerea ministerială din
24 Decem. 1864. (Vezi Cod. Rom. p. 7).

CONSTITUȚIUNE(1).

(Decret. 30 Iunie 1866; prom. 1 Iulie 1866).

TITLUL I

Despre teritoriul României

Art. 1. Principatele-Unite-Române constituie un singur Stată indivisibile, sub denumire de România.

Art. 2. Teritoriul României este nealienabil.

Limitele Statului nu pot fi schimbate sau rectificate de câtă în virtutea unei legi.

Art. 3. Teritoriul României nu se pöte colonisa cu populațiunii de gintă streină.

Art. 4. Teritoriul este împărțit în județe, județele în plăși, plășile în comune.

Aceste divisiuni și sub-divisiuni nu pot fi schimbate sau rectificate de câtă prin uă lege.

TITLUL II

Despre drepturile românilor

Art. 5. Românii se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor.

Art. 6. Constituțiunea de față și cele-alte legi relative la drepturile politice, determină, cari sunt, osebită de calitatea de Român, condițiunile necesarii pentru esercitarea acestoră drepturi.

(1) Veđi Convențiunea din Paris din 7/1, August 1858 în Cod. Rom. p 13 — Prin acăstă Constituțiune s'a abrogatū Statutulū, cu modificările sale, din 2 Iulie 1864. (Vezi Cod. Rom. p. 22).

Art. 7. Insușirea de Românū se dobândesce, se conservă și se perde potrivitū regulilorū statornicite prin legile civile.

Numai streinil de rituri creștine potū dobândi împământenirea.

Art. 8. Impământenirea se dă de puterea legislativă.

Numai Impământenirea asemănă pe streinū cu Românulū pentru esercitarea drepturilorū politice.

Art. 9. Romanulū din ori-ce Statū, fără privire către loculū nascerii sele, dovedindū l pēdarea sa de protecțiunea streină, pōte dobândi de îndată esercitarea drepturilorū politice prin unū votū alū Corpurilorū legiuitōre.

Art. 10. Nu esistă în Statū nici uă deosebire de clasă. Toți Românii sunt egalii înaintea legii și datorii a contribui fără osebire la dările și sarcinile publice.

Ei singuri sunt admisibili în funcțiunile publice, civile și militare.

Legi speciale vorū determina condițiunile de admisibilitate și de înaintare în funcțiunile Statulū.

Streinil nu potū fi admiși în funcțiuni publice de câtū în casuri esecțiionale și anume statornicite de legi.

Art. 11. Toți streinil aflători pe pământulū României se bucură de protecțiunea dată de legi persōnelorū și averilorū în genere.

Art. 12. Tōte privilegiile, scutirile și monopolurile de clasă sunt oprite pentru tot-d'a-una, în Statulū Românū.

Titlurile de noblețā streină, precum Principi, Grafi, Baroni și alte asemenea, ca contrarii vechiului aședēmētū alū țerei, sunt și remānū neadmise în Statulū Românū.

Decorațiunile streine se vorū purta de Romāni numai cu autorisarea Domnului.

Art. 13. Libertatea individuală este garantată.

Nimenea nu pōte fi urmăritū de câtū în casurile prevēdute de legi și după formele prevēdute de ea.

Nimenea nu pōte fi popr tū sau arestatū, afară de casulū de vină vēghiată, de câtū în puterea unui mandatū judecătorescū motivatū și care trebuie să'i fiā comunicatū la momentulū arestării sau celū multū în 24 ore după arestațiune.

Art. 14. Nimenea nu pōte fi sustrasū în contra voinței sēle de la judecătōrii ce-l dā legea.

Art. 15. Domiciliulū este neviolabile.

Nici uă visitare a domiciliului nu se pōte face de câtū în casurile anume prevēdute de lege și potrivitū formelorū de ea prescise.

Art. 16. Nici uă pedēsă nu pōte fi înființată, nici aplicată de câtū în puterea unei legi.

Art. 17. Nici uă lege nu pōte înființa pedēsă confiscării averilorū.

Art. 18. Pedépsa morţii nu se va putea reînfiinţa, afară de ca-surile prevădute în Codulü penalü militarü în timpü de resbelü.

Art. 19. Proprietatea de ori-ce natură, precum şi tóte creanţele supra Statulü, sunt sacre şi neviolabile.

Nimenea nu póte fi espropriatü de câtü pentru causă de utilitate publică, legalmente constatată, şi după uă dréptă şi prealabilă despăgubire.

Prin causă de utilitate publică urméză a se înţelege numai comunicaţiunea şi salubritatea publică, precum şi lucrările de apărareaa ţerei.

Legile esistente privitóre la alinearea şi lărgirea stradelorü de prin comune, precum şi la malurile apelorü ce curgü prin saü pe lângă ele, rămânü în vigóre.

Legi speciale vorü regula procedura şi modulü espropriatiunei.

Libera şi neîmpedecata întrebuiţare a riurilorü navigabile şi flotabile, a şoselelorü şi altorü câi de comunicare este de domenu-lü publicü.

Art. 20. Proprietatea dată ţeranilorü de legea rurală şi despăgubirea garantată proprietarilorü prin acea lege, nu vorü putea fi nici-o-dată atinse.

Art. 21. Libertatea consciinţei este absolută.

Libertatea tuturilorü cultelorü este garantată, întru câtü însă celebraţiunea lorü nu aduce uă atingere ordinei publice si-a bunelorü moravuri.

Religiunea ortodocsă a răsăritului este religiunea dominantă a Statulü Românü.

Biserica ortodocsă Română este şi remâne neatărnată de ori-ce chiriarchie streină, păstrându-şi însă unitatea cu biserica ecumenică a răsăritului în privinţa dogmelorü.

Afacerile spirituale, canonice şi disciplinare ale bisericei ortodocse Române, se vorü regula de o singură autoritate sinodală centrală, conformü unei legi speciale.

Mitropoliţii şi Episcopiî eparchioţi ai bisericei ortodocse Române, sunt aleşi dupe modulü ce se determină prin uă lege specială.

Art. 22. Actele Statulü civile sunt de atribuiţiunea autorităţii civile.

Întocmirea acestorü acte va trebui să precédă în totü-d'a-una benedictiunea religiósă, care pentru căsătorii va fi obligatóre, afară de casurile ce se vorü prevedea prin anume lege.

Art. 23. Învăţământulü este liberü.

Libertatea învăţământului este garantată întru câtü eserciţiulü ei nu arü atinge bunele moravuri saü ordinea publică.

Represiunea delictelorü este regulată numai prin lege.

Se vor înființa treptat scóle primarie în tóte comunele României. Învețătura în scólele Statului se dá fără plată.

Învețătura primară va fi obligatóre pentru tinerii Români, pretutindenea unde se vorú afla instituite scóle primare.

O lege specială va regula totú ce privesce învețământulú publicú.

Art. 24. Constituțiunea garantésă tuturilor libertatea de a comunica și publica ideile și opiniunile lorú prin graiú, prin scrisú și prin presă, fie-care fiindú respunđetóru de abuzulú acestorú libertăți în casurile determinate prin codicile penale, care în acéstă privință se va revisui și complecta, fără însă a se putea restringe dreptulú în sine, saú a se înființa ua lege excepțională.

Delictele de presă sunt judecate de juriú.

Nici censura, nici uá altă măsură preventivă pentru aparițiunea, vinderea saú distribuțiunea orí cării publicațiunii nu se vá putea reînființa.

Pentru publicațiunii de jurnale nu este nevoieá de autorisațiunea prealabilă a autorității.

Nici uá cautiune nu sě va cere de la diariști, scriitori, editori, tipografi și litografi.

Presa nu va fi supusă nici uá dată sub regimulú avertismentelorú.

Nici unú jurnalú saú publicațiune nu vorú putea fi suspendate saú suprimate.

Autorulú este respunđetóru pentru scrierile séle, iar în lipsa autorului sunt respunđetóri saú girantulú saú editorulú.

Veri-ce jurnalú trebuie să aibă unú girantú responsabilú, care să se bucure de drepturile civile și politice.

Art. 25. Secretulú scrisorilorú și alú depeșelorú telegrafice este neviolabilú.

O lege va determina responsabilitatea agențilorú guvernului pentru violarea secretuluiú scrisorilorú și depeșelorú încredințate postei și telegrafului.

Art. 26. Românií aú dreptulú de a se aduna pacinicí și fără arme, conformându-se legilorú cari regulésă esercitarea acestui dreptú, pentru a tracta totú felulú de cestiuni; întru acéstă nu este trebuință de autorisațiune prealabilă.

Acéstă dispozițiune nu se va aplica și întrunirilorú în locú deschisú, cari sunt cu totulú supuse legilorú polițienescí.

Art. 27. Românií aú dreptulú a se asocia, conformându-se legilorú cari regulésă esercițiulú acestui dreptú.

Art. 28. Fie-care are dreptulú de a se adresa la autoritățile publice prin petițiunii sub-scrise de către una saú mai multe persóne, neputéndú însă petiționa de cât în numele sub-scrișilorú.

Nu mai autorită ile constituite aŭ dreptulŭ de a adresa petițiunŭ în nume colectivŭ.

Art. 29. Nici uă autorisațiune prealabilă nu este necesariă pentru a se exercita urmăriri contra funcționarilor publicŭ pentru faptele administrațiunii lorŭ, de părțile vătămăte, rămăindŭ însă neatinse regulele speciale statornicite în privința Ministrilorŭ.

Casurile și modulŭ urmăririi se vorŭ regula prin anume lege.

Dispozițiunii speciale în codicele penale vorŭ determina penalitățile prepuitoilorŭ.

Art. 30. Nici unŭ Românŭ, fără autorisațiunea Guvernului, nu pôte intra în serviciulŭ unui Statŭ, fără ca însuși prin acēsta să-și pērdă naționalitatea.

Estradarea refugiațilorŭ politici este oprită.

TITLULŪ III

Despre puterile Statuluiŭ.

Art. 31. Tôte puterile Statului emană de la națiune, care nu le pôte exercita de câtŭ numai prin delegațiune și după principiile și regulele aședăte în Constituțiunea de fațiă.

Art. 32. Puterea legislativă se exercită colectivŭ de către Domnŭ și reprezentațiunea națională.

Reprezentațiunea națională se împarte în două Adunări :

Senatulŭ și Adunarea deputațilorŭ.

Orŭ-ce lege cere învoirea a câtorŭ trele ramuri ale puterii legiuitoare.

Nici uă lege nu pôte fi supusă sancțiunii Domnului de câtŭ după ce se va fi discutatŭ și votatŭ liberŭ de majoritatea ambelorŭ adunări.

Art. 33. Inițiativa legilorŭ este dată fie-căreia din cele trei ramure ale puterii legislative.

Totuși orŭ-ce lege relativă la veniturile și cheltuelile Statului saŭ la contingentulŭ armatei, trebuie să fie votată mai ăntēiŭ de Adunarea deputațilorŭ.

Art. 34. Interpretațiunea legilorŭ cu dreptŭ de autoritate, se face numai de puterea legiuitoare.

Art. 35. Puterea esecutivă este încredințată Domnului, care o exercită în modulŭ regulatŭ prin Constituțiune.

Art. 36. Puterea judecătorească se exercită de Curți și Tribunale. Hotărfrile și sentințele lorŭ se pronunță în virtutea legii și se esecută în numele Domnului.

Art. 37. Interesele esclusivū județiane saū comunale se reguléză de către Consiliurile județiane saū comunale dupe principiile aședate prin Constituțiune și prin legi speciale.

CAPITULŪ I

Despre reprezentarea națională.

Art. 38. Membrii amindurora Adunărilor represintă națiunea, iar nu numai județul saū localitatea care 'i-a numitū.

Art. 39. Ședințele Adunărilor sunt publice.

Cu tôte acestea fie-care Adunare se forméză în comitetū secretū dupe cererea Președintelui saū a ȝece membri.

Ea decide în urmă cu majoritate absolută decă ședința trebuie redeschisă în publicū asupra aceluia-și obiectū.

Art. 40. Fie-care din Adunări verifică titlurile membrilor seī și judecă contestațiunile ce se ridică în acéstă privință.

Art. 41. Niminea nu pôte fi tot-d'ua-dată membru a unei și a celei-alte Adunări.

Art. 42. Membri uneia saū celei-alte Adunări numiți de guvernū într'ua funcțiune salariată, pe care o primescū, încetéză de a fi deputați și nu-și reiaū esercițiul mandatului lorū de câtū în virtutea unei noue alegeri.

Aceste dispozițiuni nu se aplică Ministrilorū.

Legea Electorală determină incompatibilitățile.

Art. 43. La fie-ca e sesiune, Adunarea deputaților își numesce Președintele, Vice-președinții, și compune biuroulū seū.

Art. 44. Senatulū alege din sînulū seū pe Președintele și pe cei duoī Vice-șeșed nți ai seī, cum și pe cei-alți membri ai biuroului seū.

Art. 45. Orī ce rezoluțiune este luată cu majoritatea absolută a sufragielorū. afară de ceea ce se va statornici prin regulamentele Adunării în privința alegerilorū și presentațiunilorū.

În casū de împărțelă a voturilorū, propozițiunea în deliberațiune este respinsă.

Nici una din Adunări nu pôte lua uă rezoluțiune, decă majoritatea membrilor seī nu se găsesce întrunită.

Art. 46. Voturile se daū prin sculare și ședere, prin viū graiū, saū prin scrutinū secretū.

Unū proiectū de lege nu pôte fi adoptatū de câtū dupe ce s'a votatū articolū cu articolū.

Art. 47. Fie-care din Adunări are dreptulū de anchetă.

Art. 48. Adunările au dreptul de a amenda și de a despărți în mai multe părți articolele și amendamentele propuse.

Art. 49. Fie-care membru al Adunărilor are dreptul a adresa Ministrilor interpelări.

Art. 50. Ori-cine are dreptul a adresa petițiunii Adunărilor prin mijlocirea biuroului său a unuia din membrii săi.

Fie care din Adunări a e dreptul de a trimite Ministrilor petițiunile ce'i sunt adresate. Ministrii sunt datorii a da explicațiunii asupra coprinderii lor ori de câte ori Adunarea ară cere-o.

Art. 51. Nici unul din membrii uneia sau celei-alte Adunări, nu pôte fi urmărită sau prigonită pentru opiniunile și voturile emise de dînsul în cursul esercițiului mîdatului său.

Art. 52. Nici un membru al uneia sau celei-alte Adunări nu pôte în timpul sesiunii, să fiă nief urmărită, nici arestată în materie de represiune, de cătă cu autorisațiunea Adunării din care face parte, afară de casul de vină vedită.

Detențiunea sau urmărirea unui membru al uneia sau celei-alte Adunări este suspendată în totă timpul sesiunii, dēca Adunarea o cere.

Art. 53. Fie-care Adunare, determină prin regulamentul său, modul dape care ea 'șt esercită atribuțiunile.

Art. 54. Fie-care din Adunări deliberedă și iaă rezoluțiunile lor separate, afară de casurile anume specificate în Constituțiunea de faciă.

Art. 55. Fie-care din ambele Adunări are dreptul esclusiv, de a esercita propria sa poliție prin Președintele ei, carele singur, după încuviințarea Adunării, pôte da ordină gardei de serviciu.

Art. 56. Nici uă putere armată nu se pôte pune la ușile său în giurul uneia sau alteia din Adunări fără invoirea ei.

SECȚIUNEA I.

Despre Adunarea Deputaților.

Art. 57. Adunarea deputaților se compune de deputații aleși în modulă indicată mai josă.

Art. 58. Corpul electorală este împărțită în fie-care județ în patru colegiuri.

Art. 59. Facă parte din întēiulă colegiū acei cari au unū venitū fonciarū de trei sute galbeni în susū.

Art. 60. Facă parte din alū doilea colegiū acei cari au unū

venitū fonciarū de trei sute galbeni în josū pînă la una-sută inclusivū.

Art. 61. Facū parte din alū treilea colegiū alū orașelorū, comercianții și industrialii carii plătescū către Statū uă dare de optū deci lei.

Sunt scutiți de censū în acestū colegiū, tôte profesiunile liberale, oficerii în retragere, profesorii și pensionarii Statului.

Art. 62. Aceste trei colegiū'i alegū directū :

Cele douē d'ântēiū cāte unū deputatū fie-care, iarū celū de alū treilea precum urmēzā :

Bucurescii șese; Iașiī patru; Craiova, Galațiī, Ploescii, Focșaniī, Birladū, Botoșaniī cāte trei; Pitescii, Bacăulū, Brăila, Romanu, Turnu-Severin cāte doi; iarū cele-alte cāte unulū : peste totū cinci-deci și optū.

Tôte orașele unū districtū formēzā unū singurū colegiū cu orașulū de reședință.

Art. 63. Facū parte din colegiulū alū patrulea toți aceia carī plătescū uă dare către Statū ori cātū de mică și care nu intră în nici una din catigoriile de mai susū.

Acestū colegiū alege la alū duoilea gradū unū deputatū de districtū.

Cinci-deci de alegători numescū unū delegatū.

Delegații intruniți la reședința districtului alegū pe deputatū.

Art. 64. Censulū nu se pōte dovedi de catū prin rolulū de contribuțiune, chitanțele saū avertismentele din partea împlinitorilorū de dări pe anulū încetatū și pe anulū curentū.

Art. 65. Legea electorală otărasce tôte cele-alte condițiuni cerute de la alegători precumū și mersulū operațiunilorū electorale.

Art. 66. Spre a fi eligibile trebuie :

- a) A fi românū de nascere saū a fi primitū marea împămēntenire.
- b) A se bucura de drepturile civile și politice.
- c) A avē vērsta de 25 ani împliniți.
- d) A fi domiciliatū în România.

Lēgea electorală va determina incapacitățile.

Art. 67. Membrii Adunării deputațilorū sunt aleși pentru patru ani.

SECȚIUNEA II.

Despre senatū.

Art. 68. Membrii Senatului se alegū cāte doi de fie-care județū, unulū de colegiulū ăntēiū, compusū de proprietarii de fon-

durî rurale din județu care aũ unũ venitũ fonciarũ de 300 galbeni celũ puținũ; cel-l-altũ de alũ duoilea colegiũ alũ orașelorũ reședinte, compusũ de proprietariĩ de nemișcãtore avẽndũ unũ venitũ fonciarũ de 300 galbeni in josũ, conformũ art. 70.

Venitulũ se dovedesce prin rolurile de contribuțiune.

Art. 69. Aceste douẽ colegiuri votẽzã separatũ și alegũ fie-care cãte unũ represintantũ la Senatũ.

Art. 70. În orașele unde nu s'ar gãsi unũ numẽrũ de 100 alegãtori, pentru a forma celũ de alũ duoilea colegiũ, acestũ numẽrũ se va complecta cu proprietariĩ județului, posedãndũ unũ venitũ fonciarũ între 300 și 100 galbeni, preferindu-se pururea cel mãi greũ impuși și orașaniĩ asupra proprietarilorũ de moșit.

Art. 71. Dẽcã între cei mãi greũ impuși ar fi mãi mulți cu acela-și venitũ și dẽcã prin numẽrulũ lorũ ei ar coviři pe celũ cerutũ pentru complectarea colegiului, eliminarea prisosului se va face prin tragere la sorți.

Art. 72. Legea electoralã determinã cele-alte condițiuni cerute de la alegãtori precum și mersulũ operațiunilorũ electorale.

Art. 73. Universitãțile din Iași și Bucuresci trimitũ fie-care cãte unũ membru la Senatũ, alesũ de profesorii universitãții respective.

Art. 74. Spre a putea fi alesũ la Senatũ, este de nevoie :

- 1). A fi romãnũ de nascere sau naturalisatũ.
- 2). A se bucura de drepturile civile și politice.
- 3). A fi domiciliatũ în Romãnia.
- 4). A avẽ virsta de 40 de ani.
- 5). A avẽ unũ venitũ de ori-ce naturã de 800 galbeni, doveditũ în modulũ prevẽdutũ la art. 64.

Art. 75. Sunt dispensați de acestũ censũ :

- a) Președinți sau Vice-președinți ai vre-unei Adunãri Legislative.
- b) Deputațiĩ cari aã fãcutũ parte din trei sesiuni.
- c) Generaliĩ.
- d) Coloneliĩ ce aũ vechime de 3 ani.
- e) Cei ce aũ fostũ M nisri sau Agenți diplomatici ai țerii.
- f) Cei ce vorũ fi ocũpatũ în timpũ de nuũ anũ funcțiuni de Președinte de Curte, de Procurorũ generalũ, de Consilierĩ la Curtea de Casațiune.

g) Cei cu diplomã de doctoratũ sau de licențiatũ de ori-ce specialitate, care în timpũ de 6 ani vorũ fi esercitatũ profesiunea lorũ.

Art. 76. Vorũ fi de dreptũ membri ai Senatului :

- 1) Moștenitorulũ Tronului la virsta de 18 ani, însă elũ nu va avẽ votũ deliberativũ de cãtũ la virsta de 25 ani.
- 2) Mitropolitũ și Episcopii eparhioți.

Art. 77. Membrii Senatului nu primescū nici uă dotațiune , nici indemn'tatē.

Art. 78. Membrii Senatului se alegū pe 8 ani și se înnoescū pe jumētate la fie-care 4 ani prin tragere la sorți a unui membru de fie-care județū.

Art. 79. Membrii eșiți sunt reeligibili.

Art. 80. La casū de soluțiune, Senatulū se rēinoesce în în-tregulū seū.

Art. 81. Ori-ce întrunire a Senatului afară de timpulū sesiunei Adunărei deputaților , este nulă de felū.

CAPITULŢ II.

Despre Domnū și Miniștri.

SECȚIUNEA I.

Despre Domnū.

Art. 82. Puterile constituționale ale Domnului suntū ereditarie, în linie coboritoare directă și legitimă a Măriei Séle Principelui Carol I de Hohenzolern Sigmaringen, din bărbatū în bărbatū prin ordinulū de primogenitură și cu esclusiunea perpetuă a femeilorū și coboritorilorū lorū.

Coboritorii Măriei Séle vorū fi crescuți în religiunea ortodocsă a răsăritului.

Art. 83. În lipsă de coboritori în linie bărbătéscă a Măriei Séle Carol I de Hohenzolern Sigmaringen, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în virstă dintre frații seī saū coboritorilorū acestora, după regulile statornicite în articolulū precedentū.

Dēca nici unulū dintre frații saū coboritorii lorū nu s'arū mai găsi în viețā saū arū declara mai dinainte că nu primescū Tronulū, atunci Domnitorulū va putea numi succesorulū seū dintr'o dinastie suverană din Europă cu primirea representațiunei naționale, datā în forma prescrisă de art. 84.

Dēcă nici una nici alta nu va avea locū, Tronulū este vacantū.

Art. 84. La casū de vacanță a Tronului, ambele Adunări se întrunescū de îndată într'uă singură Adunare, chiar fără convocațiune, și celū mai târziu pînă în optū zile de la întrunirea lorū, alegū unū Domnū, dintr'o dinastie suverană din Europa occidentală.

Prezența a trei pătrimi din membrii cari compun fie-care din ambele Adunări și majoritatea de două treimi a membrilor prezenți sunt necesare pentru a se putea procedea la această alegere.

La casă cându alegerea nu se va fi făcută în termenul mai sus prescris, atunci în a noua zi, la amăzi, Adunările întrunite voru păși la alegere, ori care ar fi numărul membrilor prezenți, și cu majoritate absolută a voturilor.

Dacă Adunările s'ar afla disolvate în momentul vacanței Tronului, se va urma dupe modul prescris la art. următoru.

În timpul vacanței Tronului, Adunările întrunite voru numi o Locotenentă Domnescă compusă de trei persoane, care va esercita puterile domnesci pînă la suirea Domnului pe Tron.

În toate casurile mai sus arătate votul va fi secretu.

Art. 85. La mórtea Domnului, Adunările se întrunesc chiar fără convocațiune, celü târziu 10 zile dupe declararea morții.

Dacă din întemplantare ele au fost disolvate mai nainte și convocațiunea lorü a fost otărită în actulü de disolvare pentru o epocă în urma celor 10 zile, atunci Adunările cele vechi se adună pînă la întrunirea acélora cari au a le înlocui.

Art. 86. De la data morții Domnului și pînă la depunerea jurământului a successorului său la Tron, puterile constituționale ale Domnului sunt esercitate în numele poporului Românü de Ministrii întruniți în consiliü și sub a lorü responsabilitate.

Art. 87. Domnulü este majorü la vârsta de 18 ani împlineți.

La suirea Sa pe Tronü elü va depune mai înteiü, în sinulü Adunărilor întrunite, următorulü jurământü:

„Jurü de a pădi Constituțiunea și Legile poporului Românü, d'a menține drepturile lui naționale și integritatea teritoriului.“

Art. 88. Domnulü în vieță fiindü, póte numi o Regență compusă de trei persoane, care dupe mórtea Domnului să esercite puterile domnesci în timpulü minorității successorului Tronului. Această numire se va face cu primirea representațiunei naționale, dată în forma prescrisă la art. 84 din Constituțiunea de faciă.

Regența va esecuta totü-d'ua dată și tutela successorului Tronului în timpulü minorității acestuia.

Déca la mórtea Domnului, regența nu s'ar găsi numită și successorulü Tronului arü fi minorü, ambele Adunări întrunite voru numi uă Regență, procedându după formele prescrise la Art. 84 din Constituțiunea de faciă.

Membrii Regenței nu intră în funcțiune de câtü după ce vorü fi depusü solemnü, înaintea ambelorü Adunării întrunite, jurământulü prescrisü prin art. 87 din Constituțiunea de faciă.

Art. 89. Dacă Domnulü se află în imposibilitate de a domni,

Ministrii, după ce au constatat legalmente această imposibilitate, convocă îndată Adunările.

Aceste alegu Regența care va forma și tutela.

Art. 90. Nici uă modifiçațiune nu se pôte face Conștituțiunii în timpul Regenței.

Art. 91. Domnulă nu va puté fi totă de o dată și Șefulă unu altă Stată fără consimțimentulă Adunărilor.

Nici una din Adunări nu pôte delibera asupra acestu obiectă, decă nu voră fi presinți celă pucină două treimi din membrii care le compună și otărîrea nu se pôte lua de câtă cu două treimi, din voturile membriloră de faciă.

Art. 92. Persóna Domnului este neviolabilă.

Ministrii lui sunt respundători.

Nici ună actă ală Domnului nu pôte avé tãrie decă nu va fi contra-semnată de ună Ministru, care prin acésta chiar devine respundătoră de acelă actă.

Art. 93. Domnulă numesce și revocă pe Ministrii sei.

Elă sancționeză și promulgă legile.

Elă pôte refusa sancțiunea sea.

Elă are dreptulă de amnistie în materie politică.

Are dreptulă de a erta saă micșora pedepsele în materi crimi-nale; afară de ceea ce se statornicesce în privirea Ministriloră.

Elă nu pôte suspenda cursulă urmãrii saă ală judecãții, nici a interveni prin nici ună modă în administrația justiției.

Elă numesce saă confirmă în tôte funcțiunile publice.

Elă nu pôte crea o nouă funcțiune fără o lege specială.

Elă face regulamente necesarii pentru esecutarea legiloră, fără să pôtă vre o dată modifica saă suspende legile, și nu pôte scuti pe niminea de esecutarea loră.

Elă este capulă puterii armate.

Elă conferă gradurile militare în conformitate cu legea.

Elă va confera decorațiunea română conformă unei anume legi.

Elă are dreptulă de a bate monetă, conformă unei legi speciale.

Elă închee cu Statele streine convențiunile necesarie pentru comerțiă, navigațiune și alte asemenea; însă pentru că aceste acte să aibă autoritate îndatoritóre, trebuie mai întěiă a fi supuse puterii legislative și aprobate de ea.

Art. 94. Legea fixéază lista civilă pentru durata fie-cãreia domniă.

Art. 95. La 15 Noembre a fie-cãruí ană, Adunarea deputațiloră și Senatulă se întrunescă fără convocațiune, decă Domnulă nu le-a convocată mai'nainte.

Durata fie-cãrii sesiunii este de trei luni.

La deschiderea sesiunii, Domnul espune prin unŭ Mesagiŭ starea țerei, la care Adunările facŭ rŭspunsurile lorŭ.

Domnul pronunță închiderea sesiunii.

Elŭ are dreptulŭ de a convoca în sesiune estraordinară Adunările.

Elŭ are dreptulŭ de a disolva ambele Adunări d'uo-dată saŭ numai una din ele.

Actulŭ de disolvare trebue să conșie convocațiunea alegătorilorŭ pînă în două luni de țile și a Adunărilorŭ pînă în trei luni.

Domnul pŭte amana Adunările; ori cum, amânarea nu pŭte esceda terminulŭ de uă lună, nici a fi reînosită în aceea-și sesiune fără consimțimŭntulŭ Adunărilorŭ.

Art. 96. Domnulŭ nu are alte puteri de cătŭ acele date prin Constituțiune.

SECȚIUNEA II.

Despre ministri.

Art. 97. Nu pŭte fi Ministru de cătŭ celŭ care este românŭ din nascere, saŭ celŭ care a dobînditŭ împămîntenirea.

Art. 98. Nici unŭ membru alŭ familiei domnitŭre nu pŭte fi Ministru.

Art. 99. Dŭcă Ministri nu arŭ fi membri ai Adunărilorŭ, ei potŭ lua parte la desbaterea legilorŭ, fără a avŭ însă și dreptulŭ de a vota.

La desbaterile Adunărilorŭ prezența celŭ puținŭ a unuŭ ministru e necesară.

Adunările potŭ esige prezența Ministrilorŭ la deliberațiunile lorŭ.

Art. 100. În nici unŭ casŭ ordinulŭ vnrbalŭ saŭ înscrisŭ alŭ Domnuluiŭ nu pŭte apŕa pe unŭ Ministru de rŭspundere.

Art. 101. Fie-care din ambele Adunări, precum și Domnulŭ, aŭ dreptulŭ de a acusa pe Ministri și a-i trimite dinaintea înalteŭ Curți de Casațiune și Justiție, care singură în secțiunii unite este în dreptŭ a-i judeca, afară de cele ce se vorŭ statua prin legi în ceea ce privesce esercițiulŭ acțiunii civile a părții lesate și în ceea ce privesce crimele și delictele comise de Ministri, afară de esercițiulŭ fuñcțiunii lorŭ.

Punerea sub acușațiune a Ministrilorŭ, nu se pŭte rostŭ de căt prin majoritate de două treimi a membrilorŭ de faciă.

O lege prezentată la cea d'ântŕiŭ sesiune, va determina casurile de responsabilitate, pedepsele aplicate ministrilorŭ și modulŭ de urmărŭre în contra lorŭ, atătŭ în privirea acușațiunii admisă de

representațiunea națională, câtū și în privirea urmării din partea părților leșate.

Acușățiunea pornită de representațiunea națională contra ministrilor, se va susține de ea însăși.

Urmărirea pornită de Domnū, se va face prin Ministerulū publicū.

Art. 102. Până se va face legea prevădută în art. precedinte, înalta Curte de Casațiune și de Justiție are puterea de a caracteriza delictulū și de a determina pedepsa.

Pedepșa însă nu va putea fi mai mare de câtū detențiunea, fără prejudiciulū casurilorū anume prevădute de legile penale.

Art. 103. Domnulū nu pôte să erte saū să micșoreze pedepșa hotărîtă ministrilorū de către înalta Curte de Casațiune și de Justiție de câtū numai după cererea Adunării care 'i-arū fi pusū în acușățiune.

CAPITULŪ III.

Despre puterea judecătorească.

Art. 104. Nici uă jurisdicțiune nu se pôte înființa de câtū numai în puterea unei anume legi.

Comisiuni și tribunale eștraordinare nu se potū crea sub nici unū felū de numire, și sub nici unū felū de cuvântū.

Pentru întregulū Statū Românū este uă singurā Curte de Casațiune.

Art. 105. Juriulū este statornicitū în tôte materiile criminale și pentru delictelē politice și de presă.

CAPITULŪ IV.

Despre instituțiunile județene și comunale.

Art. 106. Instituțiunile județene și comunale sunt regulate de legi.

Art. 107. Aceste legi vorū avē de basă decentralisarea Administrațiunii mai completă și independința comunale.

TITLUL IV.

Despre Finance.

Art. 108. Ori-ce impozitŭ este aședatŭ numai în folosul Statului, județului sau comuneî.

Art. 109. Nicî unŭ impozitŭ alŭ Statului, uu se pŭte stabii și percepe de cătŭ numai în puterea unei legî.

Art. 110. Nicî uă sarcină, nicî unŭ impozitŭ județianŭ nu se pŭte aședa de cătŭ cu invoirea consiliului județianŭ.

Nicî o sarcină, nicî unŭ impozitŭ comunalŭ nu se pŭte pune de cătŭ cu consimțimântulŭ consiliului comunalŭ.

Impozitele votate de consiliile județiane și comunale trebuie să primescă confirmațiunea puterii legiuitoare și întărirea Domnului.

Art. 111. Nu se potŭ statornici privilegiari în materii de impozitŭ.

Nicî uă excepțiune sau micșorare de impozitŭ nu se pŭte statornici de cătŭ printr'ua lege.

Art. 112. Nicî unŭ fondŭ pentru pensiuni sau gratificațiuni în sarcina tesaurului publicŭ nu se potŭ acorda de cătŭ în virtutea unei legî.

Art. 113. În fie-care anŭ Adunarea deputațilorŭ închee socotelile și votază budgetulŭ.

Tŭte veniturile sau cheltuelile Statului trebuie sŭ trecute în budgetŭ și în socoteli.

Budgetulŭ se va presenta, totŭ-d'a-una cu unŭ anŭ înainte de punerea lui în aplicare, Adunării deputațilorŭ, și nu va fi definitivŭ de cătŭ după ce se va vota de dinsa și sancționa de Domnŭ.

Dacă budgetulŭ nu se votază în timpŭ utilŭ, puterea esecutivă va îndestula serviciile publice după budgetulŭ anului precedentŭ, fără a putea merge cu acelŭ budgetŭ mai multŭ de unŭ anŭ peste anulŭ pentru care a fostŭ votatŭ.

Art. 114. Regularea definitivă a socotelilorŭ trebuie să fie presiatată Adunării celŭ mai târziu în terminŭ de doi ani de la încheerea fie-cărui esercițiŭ.

Art. 115. Legile de finance se publică în Monitorulŭ Oficialŭ ca și celŭ-alte legî și regulamente de administrațiune publică.

Art. 116. Pentru tŭtă Romănia este uă singură Curte de Compturi.

Art. 117. Diferitele fonduri provenite pînă acum din case speciale și de care Guvernulŭ dispune sub diferite titluri, trebuie să fie coprinse în budgetulŭ generalŭ alŭ serviciului Statului.

TITLULŪ V.

Despre puterea armată.

Art. 118. TotŪ RomânulŪ face parte saŪ din armata regulatŪ , saŪ din miliȃiŪ , saŪ din garda cetăŃenescŪ , conformŪ legilorŪ speciale,

Art. 119. MilitarilorŪ nu ce potŪ lua gradurile , onorurile Ńi pensiunile , de cătŪ numai în virtutea unei sentinȃe judecătoreŃi Ńi în casurile determinate de lege.

Art. 120. ContingentulŪ armatei se votézŪ pe fie-care anŪ.

Legea care fixézŪ acestŪ contingentŪ nu pôte avea tŪrie pe mai multŪ de cătŪ pe unŪ anŪ.

Art. 121. Garda cetăŃianŪ este mŃnȃinutŪ în StatulŪ RomŃniei.

Organisaȃiunea ei este regulatŪ de uŅ lege specialŪ.

Art. 122. Numai în virtutea unei legi se va putea mobilisa garda cetăŃenŪ.

Art. 123. Nici uŅ trupŪ streinŪ nu va puté fi admisŪ în serviciulŪ Statului , nici ocupa teritoriulŪ RomŃniei , nici trece pe elŪ , de cătŪ în puterea unei anume legi.

TITLULŪ VI.

Dispoziȃiuni generale.

Art. 124. Culorile PrincipatelorŪ-Unite urmézŪ a fi Albastru GalbenŪ Ńi RoŃu.

Art. 125. OraŃulŪ BucureŃi este capitala Statului RomŃnŪ Ńi reŃedinȃa Guvernului.

Art. 126. Nici unŪ jurŃmântŪ nu se pôte impune cuiŵa de cătŪ în puterea unei legi care otŃarasce Ńi formu'a lui.

Art. 127. Nici uŅ lege , nici unŪ regulamentŪ de administraȃiune generalŪ , judeȃianŪ sau comunalŪ nu potŪ fi îndatoritóre de cătŪ dupe ce se publicŪ în chipulŪ otŃritŪ de lege.

Art. 128. Constituȃiunea de faciŅ nu pôte fi suspendatŪ nici în totalŪ nici în parte.

TITLULŢ VII.

Despre revisuirea constituȚiunii.

Art. 129. Puterea Legiuitoare are dreptulŢ de a declara cĂ este trebuinȚa a se supune revisiunii dispoziȚiunile din ConsiituȚiune anume arĂtate.

Dupe acĂstĂ declaraȚiune, cititĂ de trei ori din 15 Ţn 15 zile Ţn ŢedinȚa publicĂ Ţi priimitĂ de ambele AdunĂri, acestea sunt disolvate de dreptŢ Ţi se convocĂ altele Ţn termenulŢ prescrisŢ de Art. 95.

AdunĂrile cela nouĂ procedŢ Ţn acordŢ cu DomnulŢ la modificarea puncturilorŢ supuse revisiunii.

Ţn acĂstŢ casĂ AdunĂrile nu potŢ delibera dĂcĂ celŢ puȚinŢ cele douĂ treimi a membrilorŢ din care se compunŢ nu sunt prezenȚi, Ţi nici uĂ schimbare nu se pĂte adopta dĂcĂ nu va Ţntruni celŢ puȚinŢ douĂ treimi ale voturilorŢ.

TITLULŢ VIII.

DispoziȚiuni transitorii Ţi suplimentarii.

Art. 130. Din ziua punerii Ţn vigĂre a ConstituȚiunii de faciĂ sunt abrogate tĂte dispoziȚiunile din legi, decrete, regulamente Ţi alte acte contrarii cu cele aŢedate de ea.

Art. 131. ConsiliulŢ de StatŢ va Ţnceta de a esista ŢndatĂ ce se va vota legea menitĂ a prevedea autoritatea chiiĂmatĂ de a'lu Ţnlocui Ţn atribuȚiunile sĂle.

Curtea de CasaȚiune va pronuncia ca Ţi Ţn trecutŢ asupra conflictelorŢ de atribuȚiuni.

Art. 132. Se vorŢ face Ţn celŢ mai scurtŢ timpŢ legi speciale, privitoare la obiectele urmĂtoare :

1. Asupra decentralisĂrii administrative.
2. Asupra responsabilitĂtei MinistrilorŢ Ţi celorŢ-alȚi agenȚi ai puterii esecutive.
3. Asupra mĂsurilorŢ celorŢ mai nimerite pentru a stavili abuzulŢ cumulului.
4. Asupra modificĂrii legii pensiunilorŢ.
5. Asupra condiȚiunilorŢ de admisibilitate Ţi de Ţnaintare Ţn funcȚiunile administraȚiunii publice.
6. Asupra desvoltĂrei cĂilorŢ de comunicaȚiune.

7. Asupra exploatărei minelor și pădurilor.

8. Asupra fluviilor și râurilor navigabile sau flotabile.

9. Asupra organizației armatei, drepturile de înaintare, de retragere și asupra diferitelor poziții ale ofițerilor.

10. Asupra justiției militare.

Se vor revizui toate codicele și legile existente spre a se pune în armonie cu Constituțiunea de față.

Art. 133. Nealienabilitatea pământurilor foștilor clăcași în timpul de 30 ani, prevădută prin legea rurală, este menținută.

LEGE ELECTORALĂ⁽¹⁾.

(Decret. 28 Iuliü , prom. 30 Iuliü 1866).

TITLUL I.

Despre colegiurile electorale.

Art. 1. Adunarea deputaţilor şi senatorilor , se compune de persoanele alese în modul următor :

Art. 2. Pentru Adunarea deputaţilor , corpul electoral este împărţit în fie-care judeţ în patru colegiuri.

Art. 3. Facă parte din întâiu colegiu , acei cari au un venit fonciar de trei sute de galbeni inclusiv în susă.

Art. 4. Facă parte din alu doilea colegiu , acei cari au un venit fonciar de trei sute galbeni în josă pînă la una sută inclusivă.

Art. 5. Facă parte din alu treilea colegiu alu oraşelor , comercianţilor şi industrialii cari plătesc către Statu o dare de 80 lei.

Se înţelege că facă parte din acestu colegiu şi aceia cari fără să fie comercianţi sau industrialii plătesc o dare anuală de 80 lei.

Suntă scutiţi de censu în acestu colegiu toate profesiunile liberale , oficerii în retragere , profesorii şi pensionarii Statului.

Art. 6. Aceste trei colegiuri alegu directu :

Cele două d'ânteu câte unu deputatu fie-care , érá celü d'alü treilea precum urméză :

Bucurescii şese ; Iaşii patru ; Craiova , Galaţi , Ploesci , Focşani , Bêlad , Botoşani câte trei ; Piteşti , Bacău , Brăila , Romanu , Turnu-Severin câte duoî ; érá cele-alte câte unulü. Peste totü cincideci şi optü.

(1) Acéstă lege abrogă legea electorală din 2 Iuliü 1864. (Vezi Cod. Rom. p. 26).

Tóte oraşele unui districtu forméză unú singurú colegiú cu oraşul de reşedinţă.

Art. 7. Facú parte din colegiulú al patrilea toţi aceia cari plătescú o dare către Statú ori-cátú de mică şi care nu intră în nici una din categoriile de mai sus.

Preoţii cari nu arú face parte din nici unulú din*colegiurile de mai sus, facú parte din acestú alú patrilea colegiú.

Acestú colegiú alege la alú duoilea gradú unú deputatú de districtú.

Cinci-deci de alegători înscrişi numescú unú delegatú.

Delegaţii intruniţi la reşedinţa districtului, alegú pe deputatú.

Art. 8. Pentru Senatú, corpulú electoralú este împărţitú în fiecare judeţú în doué colegiuri.

Art. 9. Primulú colegiú se compune din toţi proprietarií de fonduri rurale din judeţú, cari aú unú venitú fonciarú de trei sute galbeni celú pucinu.

Art. 10. Celú de alú duoilea colegiú se compune din toţi proprietarií de nemişcátóre ai oraşelorú din districtú, cari aú unú venitú fonciarú de trei sute galbeni în josú, potrivitú art. 11.

Art. 11. În oraşele unde nu s'ar găsi unú numérú de una sută alegători pentru a forma celú de alú duoilea colegiú, acestú numérú se va complecta cu proprietarií judeţului, posedându unú venitú fonciarú între trei sute şi una sută galbeni, preferindu-se pururea celú mai greú impuş, şi oraşanii asupra proprietarilorú de moşii.

Art. 12. Décă între cei mai greú impuş arú fi mai mulţi cu acelaşi venitú, şi decă prin numérulú lorú ei arú covêrşi pe celú cerutú pentru complectarea colegiului, eliminarea prisosului se va face prin tragere la sorţi.

Tragerea la sorţi se face în publică de către consiliulú comunalú, cu ocasiunea încheerei definitive a listelorú,

Art. 13. Universităţile din Iaşi şi Bucuresci trimitú fiecare unú membru la Senatu, alesú de profesorii universităţei respective.

Art. 14. Vorú fi da dreptú membrii ai Senatului:

1. Moştenitorul tronului la vârsta de 18 ani, însă elú nu va avea votú deliberativú de câtú la vârsta de 25 ani.

2. Mitropoliţi şi episcopi eparhioí.

Art 15. Se vorú ţinea în sémă bărbatului contribuţiunile femeei şi tatálui acele ale copiilorú sêi minóri.

Art. 16. Veniturile situate în diferite judeţe, vorú fi tóte ţinute în sémă pentru complectarea censului cerutú de lege.

TITLUL II.

Despre capacitatea electorală.

Art. 17. Pentru a fi alegătoru trebuie :

- a). A fi Românü de nascere, saü a fi dobënditü împämëntenirea.
- b). A avea vârsta de 21 anï impliniți.
- c). A reuni condițiunile cerute pentru a putea figura în vre unulü diu colegiurile indicate mai susü.

Art. 18. Censulü nu se póte dovedi de câtü prin rolulü de contribuțiune, chitanțele saü avertismentele din partea implinitorilorü de dări pe anulü încetatü și pe anulü curentü.

Art. 19. Sunt incapabilü de a fi alegătorü :

Românii supuși vre unei protecțiuni streine.

Servitorii cu simbrie.

Cerșătorii.

Cei puși sub interdicțiune judecătorească.

Cei în stare de falimentü declaratü și nereabilitați.

Art. 20. Sunt nedemni :

Cei osândiți pentru crime.

Cei lipsiți de exercițiulü drepturilorü politice și civile.

Osândiți pentru furtisagü, înșelăciune, abusu de încredere, atentatü la bunele moravuri saü corupțiune în materie electorală.

Persónele în deobște cunoscute cá ținü case de prostituțiune saü de jocü de cărți.

Art. 21. Cei cari ținü case de jocü de norocü, numai atunci potü fi escluși candü vorü fi osudiți printr'o sentință definitivă.

TITLUL III.

Despre eligibili.

Art. 22. Pentru a fi eligibilü la Adunarea deputațilorü trebuie :

- a). A fi Românü de nascere saü a fi primitü marea împämëntenire.
- b). A se bucura de drepturile civile și politice.
- c). A avea vârsta de 25 anï impliniți.
- d). A fi domiciliatü în România.

Art. 23. Spre a putea fi alesü la Senatü trebuie :

- a). A fi Românü de nascere saü naturalisatü.
- b). A se bucura de drepturile civile și politice.
- c). A fi domiciliatü în România.

d). A avea vârsta de 40 ani.

e). A avea un venit, de ori-ce natură, de optă sute galbeni, dovedit în modul prevădută la art. 18.

Art. 24. Sunt dispensați de acestă censă :

a). Președinți sau vice-președinți ai vre-unei Adunări legislative.

b). Deputați cari au făcută parte din trei sesiuni.

c). Generalii.

d). Colonelii ce au uă vechime de trei ani.

e). Cei ce au fostă ministri sau agenți diplomatici ai țerei.

f). Cei ce voră ũ ocupatū în timpū de unū anū funcțiunile de președinte de curte, de procurorū generalū, de consilierū la curtea de Casațiune.

g). Cei cu diplomă de doctoratū, sau de licențiatū de ori-ce specialitate, cari în timpū de șese ani voră fi esercitatū profesiunea lorū.

Art. 25. Sunt incapabili sau nedemni de a fi senatori, acei cari sunt cuprinși între persōnele prevădute la art. 19 și 20.

TITLULŪ IV.

Despre incompatibilități.

Art. 26. Funcționarii administrativi, agenții direcți ai puteri esecutive, nu potă fi aleși deputați sau senatori, decă nu'și voră da demisiunea celū pucinū cu 2 sēptămāni mai 'nainte de ziua fixată pentru alegere.

Art. 27. Mandatulū de deputatū nu este incompatibilū cu calitate de militarū în neactivitate și în disponibilitate.

Art. 28. Nu sunt cuprinși în acēstă categorie, ministrii pentru ambele Adunări, generalii și colonelii pentru Senatū.

Art. 29. Nici unū funcționarū judecătorescū nu pōte fi alesū delegatū sau membru alu vre unei Adunări în districtulū unde 'și eserciteză funcțiunea, precum și în districtele limitrofe.

Funcționarii administrativi nu potă fi aleși delegați.

Primarii nu sunt coprinși în categoria funcționarilorū prevăduți prin art. de facia.

TITLULŪ V.

Despre domiciliulū politicū.

Art. 30. Domiciliulū politicū alū fie căruia alegătorū este în o-

raşul, în judeţul său în comuna unde 'şi plătesce darea directă, sau unde 'şi are proprietatea, ori principalul său aşezământ. Când cine-va plătesce darea sau are proprietăţii sau aşezăminte în mai multe locuri, este liberă a 'şi alege domiciliul său politic în ori care din acele locuri ară voi, neputându însă esercita dreptul său de alegător de câtă într'ună singură colegiu. La așa casă este datoră a face înscrisă declaraţiune de alegerea domiciliului cu trei luni înainte termenului încheerii listelor, atât la autoritatea comunală, a locului unde pină atuncia 'şi avea domiciliul politic, câtă şi la administraţiunea locului unde voiesce a'lă transfera.

Art. 31. Fie care are dreptul, avându condiţiunile cerute, să voteze atâtă în colegiul electorală ală Adunărei, câtă şi în acela ală Senatului.

TITLULŪ VI.

Despre listele electorale.

Art. 32. Listele alegătorilor se formăză prin îngrijirea autorităţilor comunale.

Ele sunt permanente.

Adăogirile nu se potă face, de câtă cu ocasiunea revisuiri a-nuale.

Art. 33. În fie care judeţ consiliul comunală ală oraşului de residenţă, prin înţelegere cu cele-alte consilii comunale din judeţ, va face pe fie-care ană, de la 1—15 Ianuariu, revisuiri listelor cetăţenilor cari întrunescă condiţiunile cerute spre a fi alegători, împărţindu după categorii.

Ună esemplară ală rolurilor de contribuţiuni, certificată conformă cu originalulă de către implinitori şi adeverită de casierulă districtului, va fi trimisă pentru acestă sfârşit înainte de 1 Ianuariu consiliului comunală respectiv.

Art. 34. Consiliile comunale voră încheia listele şi le voră afişa pe porţile tuturoră caseloră publice şi prin pieţe în cea d'ântăiu Duminică dupe 15 Ianuariu. Ele voră sta afişate trei săptămăni şi se va desluşi într'ensele că ori-ce cetăţenă care ară avea reclamaţiuni de făcută să se potă adresa la consiliulă comunală în termenă de trei săptămăni de la data afişărei, în care se va însemna şi ziua cândă acestă termenă espiră.

Art. 35. Lista alegătoriloră Senatului este deosebită de cea a alegătoriloră Adunărei.

Art. 36. Fie-care din aceste liste va fi împărţită pe colegiuri şi va cuprinde, în faţa numelă fie-cărui individă, înscrisă, loculă

și data nașterii, data naturalizației pentru străini. locul unde și plătește dările pînă la împlinirea censului cerut, precum și natura acelor dări, deosebindule în trei categorii, darea personală și patentă.

Art. 37. Reclamațiunile ce arî naște asupra înscrierilor sau omisiunilor ce s'arî comite în liste, se vorî adresa consiliului comunal în cele d'întîiî trei săptămîni, de la data afișării, pînă la șese ore sîra acelei din urmă și.

Dupe ce consiliul comunal va fi otârîtî asupra tuturilor reclamațiunilor ivite, elî închee listele definitive, și le publică negreșitî trei zile dupe expirarea termenului de trei săptămîni acordate pentru reclamațiuni; în aceste trei zile nu se potî primi alte reclamațiuni noi.

Art. 38. În cele trei săptămîni ce urmîzî nemulțumii vorî putea apela în contra hotârîrilor consiliului comunal la tribunalul județului, érá în contra hotârîrilor tribunalului la curtea de casațiune, pînă în trei-deci zile de la primirea sentinței tribunalului.

Tribunalul și curtea de casațiune statuézî de urgență în asemenea casuri.

Orî-ce persoană admisă în listele electorale, pôte reclama înscrierea sau stergerea orî cîruî individî omisî sau nedreptî înscrisî în lista colegiului din care elî însuși face parte.

Art. 39. Pe temeiul unorî asemenea otârîri, lista se certifică de cître consiliul comunal în termenul de trei zile de la a lorî prezentare.

Art. 40. Procedura în acéstî materie este gratuită.

Art. 41. La revisuirea anuală a listelor, consiliile comunale orî adîoga pe cei ce arî cunósce cî au dobînditî calit_ățile cerute de lege.

Consiliile comunale scotî din liste :

- a). Pe cei morți.
- b). Pe aceia a cîrorî înscriere se va fi declaratî nulă de autorit_ățile judecătorești.
- c). Pe acei cari vorî fi perdatî vre una din calit_ățile cerute pentru a fi alegători.

Art. 42. Stergerea numelui alegătorilor cari au figuratî în lista anului precedentî, trebuie sî se notifice alegătorului stersî în intervalul de trei zile de la data afișării listelor, arîtîndî și motivele stergerei sîle.

Acéstî notificare se va face gratisî printr'un agentî municipalî.

Art. 43. Listele de alegători staî pururea deschise în cancelariile primăriilor în totî timpul hotârîtî pentru reclamațiuni, spre a se putea consulta de cître orî-care va cere sî le vedă.

Art. 44. În totu intervalul contestațiunilor, consiliile comunale staū în permanență.

Art. 45. Pentru Senatū se forméză o listă a eligibililorū.

Ea se face la aceleași epoce ca și listele alegătorilorū de către autoritățile comunale respective ale orașelorū reședinte, potrivitū regulilorū de mai susū.

Reclamările în contra acestorū înscrieri se vorū face în termenii și în modulū determinatū pentru listele alegătorilorū.

Aceste liste se vor publica în *Monitorulū Oficialū*, prin mijlocirea ministerului de interne.

TITLULŪ VII.

Despre operațiunile electorale.

Art. 46. Colegiile electorale se convócă prin decretū domnescū. Ministru de interne comunică acesta primarilorū orașelorū de reședință, cari, prin înțelegere cu primarii din cele-alte comune ale districtului, convócă pe alegătorii celū pucinū cu 21 zile înainte de termenulū fixatū pentru alegeri.

Alegerile se facū succesivū pe colegii.

Art. 47. Fie care colegiū electoralū votéză separatū și alege în deosebi numărulū deputațilorū sau senatorilorū învoiți prin legea de faciă.

Alegătorii direcți de orașe, cândū numărulū lorū trece peste 500, votéză în secțiuni pe culori, fără însă ca o a doua să se pótă compune de mai pucinū de 250 alegători. Repartițiunea se va face de o dată cu afișarea listelorū și după locuința alegătorilorū.

Art. 48. Alegătorii din alū patrulea colegiū pentru deputații Adunârei, se împartū după comune în grupe de la 50-500 alegători, cari alegū câte unū delegatū la 50 alegători și prin scrutinū secretū.

Alegătorii dintr'o comună, nu potū fi alipiți la comunele imediatū limitrofe, de câtū numai atunci cândū prisosulū forméză unū numărū mai micū de 50 alegători; aceștia se determină prin tragere la soți, făcută de consiliulū comunalū cu ocașiunea formărei listelorū.

Alegătorii din acelașū orașū nu potū fi chemați să voteze de cât în culórea (despărțiiea) unde 'și aū locuința saū în culórea imediatū invecinată.

Fie-care secțiune alege unū numărū de delegați proporționalū cu numărulū alegătorilorū din care se compune.

Delegații se vorū alege celū pucinū de ce zile înainte de dıoa prescrișă pentru alegeri.

Art. 49. Fie-care delegatū alesū va priimi de îndată saū celū multū în timpū de 24 ore din parte biuroulū unū certificatū, fără care delegatulū nu va putea lua parte la alegerea deputatului.

Biuroulū care n'arū libera certificatele în timpulū cerutū saū aceea cărī arū împedica această eliberare, vorū fi supuși la penalitatea prescrișă de art. 78.

Art. 50. Toși delegații se întrunescū la residența dstrictului pentru a proceda la alegerea deputatului.

Art. 51. Convocarea delegaților se va face celū pucinū cu trei zile înainte de ziua fixată pentru alegerea deputatului.

Aceia carī aru împedica sosirea lorū la loculū destinatū pentru alegere, se vorū pedepsi cu pedepsele coprīse în art. 78.

Art. 52. Delegații se alegū din nouū orī de câte oī se vorū convoca celegiurile, pentru alegerile generale saū parțiale ale deputaților.

Art. 53. Alegerea deputaților și senatorilor se face pururea prin scrutinū secretū.

Art. 54. Deschiderea ședințelorū colegiului se face de către primarū saū ajutórele sële la ora fixată.

Operațiunile electorale nu se potū începe, subū pedepsă de nulitate, mai nainte de ora dece tómnă și érna; — cei ce vorū procede altū-felū vorū fi pedepsiți cu închisórea de la uă și pīnă la uă lună.

Art. 55. Uă jumătate oră dupe ora fixată, 25 alegători potū forma biuroulū provisoriū compusū de unū președinte luatū dintre alegătorii presinți celū mai în vĕrstă și din duoi secretari luați dintre cei mai tineri.

Dupe formarea biuroulū provisoriū, primarulū, saū adjutorele sële se retragū, putëndū remânea în colegiū numai decă vorū figura între alegători. — Se va procede apoi îndată la formarea biuroulū defīnitivū.

Art. 56 Biuroulū defīnitivū se compune dintre unū președinte, duoi secretari și duoi scrutatori. — Ei se alegū dintre alegători cu scrutinū secretū și cu majoritate relativă a membrilorū presenți.

Art. 57. Colegiulū nu se póte ocupa de alta de câtū numai de alegerile pentru care este convocatū.

Art. 58. Președintele are singurū poliția Adunărei alegătorilorū. Numai alegătorii asistă.

Nimeni nu póte intra înarmat. — Nicī uă putere armată nu póte fi pusă fe localulū alegerilor saū în jurulū seū.

La casū de neorânduélă, președintele póte cere adjutorulū puterei armate. — Autoritățile civile și militare cele mai apropiate sunt datóre a urma cererilorū sële în această privință.

Déca în localulü alegerilorü unulü saü mai mulți arü da semne publice de desaprobaré saü arü ațîța turburări în ori-ce modü, președintele consultändü biuroulü 'i va chema la ordine; décä érá vorü persista, biuroulü consultändü colegiulü, va putea să expulzeze pe turburătorii. Dacă turburarea este de natură a constitui unü delictü saü crimă, se va constata imediatü faptulü de către biuroü printr'unü procesü verbalü detailatü, sub-semnatü de cei presinți care se va înainta neîntârziatü procurorului competente.

În casü de neorânduélä gravă, președintele pôte ridica ședința pe uă jumătate oră. — Décä la redeschidere neorânduéla totü arü predomni, elü o amână pe a duoa-ți, luändü mai ântéiü avisulü biuroulü.

*Biuroulü se pronunціä provisoriiü asupra operațiunilorü colegiulü saü secțiunei.

Töte reclamațiunile se înserézä în procesulü verbalü, precum și decisiunea motivată a biuroulü. — Piesele relative la reclamațiunü și sub-semnate de membrii biuroulü și de reclamantü se alătură pe lîngă procesulü verbalü.

La deschiderea ședinței, secretariü saü unulü din scrutatoriü dä cetire titlului VII alegătorilorü presinți.

Orice distribuie saü arătări de scrieri saü imprimate injuriöse ori anonime, de pamflete saü caricaturü în localulü unde se face alegerea, este oprită sub pedépsă de a plăti uă amendă de la 300 pînă la 2000 lei.

Art. 59. Președintele face cunoscutü adunării alegătorilorü numărulü persónelorü de alesü.

Art. 60. Fie-care alegătorü chematü la rãudulü seü depune biletulü scrisü pe hãrtie albă, tăiată în aceeași mãmime de către biuroü în facia alegătorilorü, într'o cutie cu duoë încuetoři ale cărorü chei se păstrează una de către președinte și alta de către celü mai bêtrãnu din secretari.

Alegătoriü, ce nu vorü putea scri singuri biletulü lorü, potü chema în ajutorulü lorü pe ori-care din alegătoriü presinți.

Art. 61. Biuroulü pusü înaintea președintelü și secretarilorü va fi aședatü ast-felü în câtü alegătoriü să pôtä observa cele ce se petrecü la despuierea scrutinului.

Art. 62. După ce s'aü chematü toți alegătoriü succesivü după ordinea alfabetică, se mai face uă ultimă chemare acelorü cari pôte aü lipsitü din sală; érá scrutinulü remãne deschisü pînă la 4 ore séra.

Pentru asigurarea voturilorü se vorü pune pe urnă pecețile mai multorü dintre alegătoriü, cari vorü putea chiar remãnea în sală pentru paza urnei.

Art. 63. Votarea durează două zile decât trebuința o cere. — Biuroul este în permanență.

A doua-zi la 4 ore dupe amiezii începe despuierea scrutinului și rezultatul se trimite la biuroul central.

Art. 64. Biuroul central este pururea în localul consiliului comunal.

Art. 65. Nimeni nu poate fi priimit să voteze decât nu va fi trecut în listele afișate.

Cu toate acestea biuroul va fi dator să primască pe acei cari vor înfașișa o decisiune a autorității competente prin care i se recunoște dreptul de alegător.

Art. 66. Urnele se deschid de către președinții biurourilor. La deschiderea fie-căria urne se desface fie care bilet înaintea publicului, numele eșit se scrie pe uă îndoită listă, una ținută de secretari, alta de scrutatori. — Rezultatul general se proclamă de către președinte.

Îndată după proclamarea votului biletele se ard în prezența colegiului.

Art. 67. Biletele cari coprind nume neînțelese sau semne de ori-ce natură cari ar presupune o prealabilă înțelege sunt nule.

Art. 68. Alegerea deputaților sau senatorilor se face cu majoritate absolută a voturilor esprese sau relativă la al doilea scrutin; la casă de paritate se decide prin tragere la soți de către președintele biuroului.

Art. 69. Pentru toate operațiunile și incidentele se va încheia un proces-verbal detaliat, scris de biurou și alegătorii prezenți cari vor voi. El se va înainta la biuroul central.

Art. 70. Săvârșindu-se alegerea, biuroul întocmesce un act subscris de președinte și de secretari, legalizat de autoritatea comunală a locului, care se dă persoanei aleasă.

Art. 71. Universitățile din Iași și Bucuresci formază fie-care în parte câte un colegiu cari aleg câte un senator dintre profesori. Rectorele este președinte provisoriu al biuroului.

El este asistat de doi secretari luându-se cei mai tineri dintre profesori. — Biuroul definitiv se formază prin alegere.

Art. 72. Prezența majorității absolute a profesorilor ce compun universitatea este indispensabilă pentru a procede la alegere. Alegerea se face după regulile de mai sus și cu majoritatea absolută a membrilor prezenți.

Neputându-se dobîndi majoritatea absolută la întâia votare, va fi senator cel care va întruni cele mai multe voturi la a doua votare.

În casă de paritate soții vor decide.

Nu se socotesc în număr pentru formarea acestei majorități profesorii streini sau cari nu vor fi împămîntenii și cari nici nu pot lua parte la vot.

Art. 73. Tote actele relative la alegeri se comunică de comune prin mijlocirea prefecturilor respectiv, ministrului din întru.

TITLUL VIII.

Dispozițiuni generale.

Art. 74. Operațiunile alegerilor se verifică de către Adunarea generală, care singură otărăsca asupra validității lor.

Art. 75. Deputatul ales în mai multe colegiuri este dator să declara opțiunea sa Adunării generale, pînă în deuce zile după verificarea titlurilor.

De nu va fi declarat opțiunea în acest termen, Adunarea decide priu sorți.

Art. 76. În casu de vacanță, prin opțiune, mörte, demisiune sau altmintrelea, colegiul electoral care urmază a îndeplini vacanța, va fi convocat în termen de duoë luni cel mai târziu.

Art. 77. Demisiunea membrilor corpurilor legislative se va da numai către corpurile respective.

Art. 78. Ori ce persoană care se va inscrie în listele electorale prin mijloce frauduloșe sau care sciind va ascunde vre una din necapacitățile prevădute de lege, sau va fi luat parte la vot, nefiind înscrisă în listă, sau fiind lipsită de dreptul de alegător, sau care fără drept va fi votat în mai multe colegiuri, se pedepsesce cu amendă de 50 galbeni cel puțin și de 500 galbeni cel mult, sau cu închisore cel puțin de opt zile și de trei luni cel mult.

Art. 79. La casu cându ministerul publicu nu ia inițiativa, cincî alegătorii adunați au dreptul a intenta procesu criminalu pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor.

TITLUL IX.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 80. Pentru prima aplicare a legei de faciă și pentru convocarea noilor Adunari, se va putea deroga la termenele fixate într'insa, observându-se însă nestrămutate toate cele-alte reguli statornicite pentru publicațiuni, apeluri, notificare, convocațiuni etc.

AL DOILEA APPENDICE

LA

CODICELE ROMANE

Dupe Ordinea Chronologică.

coprinzându

**Tóte legile, decretetele și regulamentele de la Noembre
1865 încoa⁽¹⁾.**

REGULAMENTU

(Decret. 10 Noembre 1865; prom. 14 Noembre 1865).

pentru organisarea consiliului medicală superioră.

TITLUL I.

Dispozițiunî generale.

Art. I. Consiliulă medicală superioră este autoritatea medicală superioră în țeră și depinde de ministerulă de interne.

TITLUL II.

Atribuțiunile consiliulă.

Art. II. Consiliulă medicală superioră are atribuțiunile următóre:

a). El esercită controlulă superioră asupra lucrărilor de medicină legală.

---

1) Acestă appendice este continuarea primului appendice care a mersă cu publicarea legiloră pînă la 22 Iuliă 1865.

b). Elū esercită controlulū asupra tuturor lucrărilor de igienă și salubritate publică.

c). Elū priveghéază asupra esercițiului medicinei și tóte ramurile ei.

d). Elū verifică titlurile personalului sanitarū, esaminéază și acordă dreptul de libera practică medicilorū, magistrilorū și patronilorū în chirurgie, veterinarilorū, móșelorū și dantiștilorū.

e). Elū cercetéază calitățile candidaților pentru diferite funcțiuni medicale.

Cândū se presintă mai mulți aspiranți, consiliulū medicalū superiorū îi supune la concursū; meritulū fiindū egalū, românii vorū fi preferați.

f). Elū se pronunță asupra greșelilorū în arta medicală.

g). Elū se pronunță asupra tuturilor uestiunilor științifice medicale, care i se presintă de diferite ministere.

h). Elū studiéază și urmăresce progresulū științelorū medicale și propune aplicarea lorū practică în diferite ramuri ale serviciului.

i). La finele fie-cărui an, consiliulū elaboréază o relațiune asupra stării și trebuințelorū serviciului medicalū din țeră.

j). Elū priveghéază esercițiulū farmaciei.

k). Elū revisuesce și prefăce la trebuință fărmaopea și taxa farmaceutică.

l). Directorulū generalū alū serviciului sanitarū și inspectorulū generalū alū spitalelorū civile, ca delegatū din partea ministerului, inspectéază stabilimentele sanitare, atâtū cele publice câtū și cele private și veghéază asupra împlinirei datoriilorū medicilorū și agenți orū sanitari din acele stabilimente.

Acésată delegație se póte întinde și asupra celorlū-alți membrii ai consiliului, cu ocazia inspecției diteritelorū spitale din țeră.

m). Consiliulū medicalū superiorū esercitéază diferitele atribuțiunii de mai susū, sub direcțiunea directorului generalū alū serviciului sanitarū.

TITLUL III.

Compunerea consiliului.

Art. III. Consiliulū medicalū superiorū se compune de 9 membri, ast-felū cu diferitele specialități și servicii medicale să fie reprezentate într'insulū.

Art. IV. Directorulū generalū alū serviciului sanitarū, ca delegatū alū ministrului, este de dreptū președintele consiliului; în lipsă celū mai în etate membru va preside consiliulū.

Art. V. Membrii consiliului medicalū superiorū se numescū de Domn, după recomandația ministrului de interne.

Art. VI. La casū de trebuință, consiliulū este în dreptū de a chema în ședință spre consultare bărbați speciali competenți.

Art. VII. Secretarulū consiliului trebuie să fie doctorū în medicină.

TITLUL IV.

Procedarea consiliului.

Art. VIII. Pentru înlesnirea lucrărilor medico-legale ale consiliului medicalū superiorū, mediculū legistū alū direcției generale a serviciului sanitarū, în calitate de membru consiliului, va cerceta înaintea ședințelorū acele acte și visa raperta, care reclamă unū studiu osebitū și va da consiliului deslușirele trebuincioase.

Art. IX. Tóte lucrările chimico-legale ale chem stului directū generale a serviciului sanitarū, destinate pentru consiliulū medicalū superiorū, se vorū face în

înțelegere cu medicul legist al direcției, care va funcționa ca referendū și pentru acele lucrări, rămândū ca, la casū de trebuință, consiliul medical superior, să invite și pe chimistū ca să ia parte la ședință.

Art. X. Pentru tôte lucrările medico-legale mai importante, ce se vorū executa în raionulū capitalei, medicul legist al direcției generale alū serviciulū sanitarū va conlucra cu medicul legist alū capitalei.

Art. XI. Pentru lucrările farmaceutice se atașază pe lângă consiliū o comisie farmaceutică permanentă, compusă de 3 farmacisti numiți de ministru și presidatā de unulū dintre membrii consiliulū medicalū superiorū.

Art. XII. Comisia farmaceutică se va ocupa cu studiarea cestiunilor farmaceutice, ce i se vorū trimite de consiliū, propuindū consiliulū ori-ce îmbunătățire privitoare la eserciulū farmaciei.

Art. XIII. Comisia farmaceutică va ținea celū puținū două ședințe pe lună. Protocolulū ședințelorū se va ținea de unū funcționarū alū direcției, atașatū pentru acēsta.

Art. XIV. Consiliulū pronunță pārerile și decisiunile drape majoritatea voturilorū; minoritatea va fi datōre sāsī dea opiniunea motivatā.

La paritatea voturilorū președintele are votū preponderentū.

Art. XV. Decisiunile consiliulū medicalū superiorū, nu sunt esecutorii mai înainte de a se aproba de ministrulū de interne.

Art. XVI. Consiliulū nu va putea funcționa cu mai puținū de 5 membrii prezenți.

Art. XVII. Consiliulū ține două ședințe ordinare pe săptămāna și ori de câte ori va cere trebuința, președintele convōcă ședința extraordinarā.

Art. XVIII. Secretarulū consiliulū ține procesele verbale ale ședințelorū și contrasenezā tôte actele consiliulū.

REGULAMENTU

(*Decret. 23 Noem. 1865. prom. 28 Noem. 1865*).

Despre atribuțiunile portāreilor⁽¹⁾.

Art. I. Toți portāreii vorū avea același caracter, aceleși atribuțiuni și dreptulū de a opera fie-care d'oa potrivā în lucrările atribuite de legi agenților judecătorești, fără distențione de natura și caracterulū actelorū. (l. Org. jud. art. 93; 97, 98, 99)

Art. II. Po tārēii trebuie să aibā vârsta de 25 ani.

Art. III. Portāreii sunt obligați a face jurāmēntulū prescrișū pria art. 107 din legea organizării judecătorești.

Art. IV. Portāreii nu vorū fi admiși a depune jurāmēntulū cerutū de articolulū de mai susū și a int a în lucrarea funcțiunilorū lorū, de nu vorū produce mai întâiū chitanță de depunerea cauțiunei prescrișe de art. 8.

Art. V. Ei potū fi revocați și destituiți de ministerulū justiției dupe ce va lua avizulū președintelū respectivū. (l. Org. jud. art. 87, 88).

Art. VI. Portāreii nu sunt agenți ai guvernulū de categoria celorū ce se potū urmări în virtutea unei decisiuni a consiliulū de Statū, dupe art. 492 din procedura codicelū penalū.⁽²⁾

(1) Vezi art. 102 din legea Org. judecătorești copriusă în Suplim. la Appendicele întēu p. 30. Vezi și Regul. pentru tarifele Portāreilorū din 31 Martie 1866 copriusă în acestū Appendice allū doilea.

(2) Acestū zrticolū nu mai are nici unū effectū, consiliulū de Statū fiindū desființatū prin legea din 12 Iuliū 1866.

Art. VII. Funcțiunile de portărele sunt incompatibilă cu profesiunea de avocat și cu orice altă funcțiune salariată. Ei sunt opriți a exercita orice comerț și mai cu seamă de a ține cărciume, oțeluri sau cafenele, chiar nici sub numele soțelor lor, afară numai de voru fi specialmente autorizați întru această.

Art. VIII. La intrarea lor în funcțiune, portăreii sunt supuși la unu cunșionamentu de una mie galbeni. Grefierii sunt obligați a depune o cauțiune de cincisute galbeni, și nu voru fi admiși a jura și a intra în funcțiune, de nu voru produce mai întâi dovada de depunerea garanției.

Art. IX. Portăreii sunt ținuși, sub pedepsă de destituire, a avea domiciliulu lor în orașulu de reședință a curții sau a tribunalulu pe lângă care exercită funcțiunile lor.

Art. X. Ei voru purta uniforma ce se va determina de ministerulu justiției.

Art. XI. Pe lângă fie-care tribunalu și curte de apelu se va institui unu număr de portăre, proporționatu cu trebuințele serviciulu. acestu număr se va desige de ministerulu justiției, luându-se mai întâi avertisulu curții sau alu tribunalulu unde urmeză a fi așezați. (l. Org. jud. art. 87).

Art. XII. Capulu portăreilor de tribunalu va exercita asupra portăreilor din ocolulu tribunalulu, aceleași atribuțiuni date de art. 95 din organizațiunea judecătorească, capulu de portăre pe lângă curți.

Art. XIII. Este interzis portăreilor a se amesteca în vânzări ce sunt de competența impiegatilor vamali și altor agenți ai administrațiilor publice.

Art. XIV. În materie criminală sau corecțională, portăreii nu potu funcționa în afară din resortulu circumscripțiunei lor fără unu mandat expresu alu judecătorulu de instrucțiune sau alu procurorulu respectiv.

Art. XV. Cându la esecutarea ver unei decisiuni sau sentințe ar nasce vr'o împedecare de cele prevădute de lege, portărelele însărcinatu cu lucrarea va suspenda esecutarea și va raporta președintelui respectiv.

Art. XVI. Portăreii voru ține unu registru șnuruit și parafatu, împărțitu în colone, în care se voru înscrie pe fie-care și, după ordinea înregistrării lor, toate actele ministerulu lor; se voru trece în acestu registru, data și natura actulu, numele, pronumele și domiciliulu părților; o colonă va fi rezervată pentru a se însemna costulu fie-cărui act. Omisiunea acestor formalități va fi pedepsită cu o amendă de 10 pînă la 150 lei.

Art. XVII. La fie care trilonie portăreii voru fi datori a presenta acestu registru, sub pedepsă de o amendă de 30 lei, președintelui reședinței lor, care-lu va conșola și visa. Visatulu va coprinde numărulu actelor însemnate.

Art. XVIII. Portăreii sunt supuși la respundere către părți pentru nulitățile actelor și greșalele ce aru comite în exercițiulu funcțiilor lor, din orore sau neglijență. (l. Org. jud. art. 100).

Art. XIX. Contestățiunile reciproce, ce ar nasce între portăre, se vor regula de capulu lor, cu recursu către președintele respectiv.

Contestățiunile acestora cu justițiabilulu, rămân a se judeca după dreptulu comun.

Art. XX. Actele ce sunt chemați a face ca aginți judecătorești se voru îndeplini de către ei însuși, fără a delega alte persoane, sub pedepsă, de emendă de la 100—500 lei, de suspendare de la 1-3 luni și daune interese către părți.

Art. XXI. Data actelor se va înscrie în litere, ăra nu în cifre. Aceste acte, pe lângă numele și pronumele portărelele, voru copinde și matriculu lui, adică tribunalulu sau curtea pe lângă care funcționează.

Art. XXII. Aplicarea pedepselor de amenzi se va face de tribunalu sau curtea respectivă.

Art. XXIII. Portăreii nu potu opera pentru sau contra rudelor lor sau afini pînă la alu patrulea grad inclusiv.

Art. XXIV. Președintele de tribunalu sau de curte va alege pentru serviciulu interioru dintre portăre, pe aceia ce-i va crede demni de confiența sa.

Ei se vorü numi portărei de şedinţă.

Art. XXV. Ei vorü face pe rândü serviciul interiorü, atâtü în şedinţe câtü şi la auchete sau alte comisuni.

Art. XXVI. Portăreii de şedinşe se vorü afla în localulü şedinşelorü cu o oră înainte deschiderei audienşei; vorü lua de la grefă extractulü causerö ce au a chama; vorü priveglia spre a nu se introduce numeña în camera de chibsuire mai înainte de a se fi anunşatü, cu excepşione de membrii tröbunalului sau curşii; vorü menşine sub ordinile preşedintelü polişia audienşelorü.

REGULAMENTU

(*Decret. 28 Decem. 1865—prom. 1 Ianu. 1866*).

Pentru chemarea şi instrucşionea glötelorü⁽¹⁾.

Art. 1. Locutorii comunelorü în vërştä de 17 pinä la 50 anï, se vorü aduna pentru a se deprinde la arme în töte Duminicile.

Acëştä deprindere va fi de trei ore, din care una se va consacra la tragerea la semnü.

Adunarea se va face la casa consiliului comunälü, érä cândü comuna va fi compusä din mai multe cätune, care sunt prea departe de casa consiliului comunälü, la loculü celü mai apropiatü ce se va desemna de către instructorii.

Art. 2. Privigherea întru ceea ce privesce instrucşia glötelorü se încredinşezä cadrelorü de depositü, întocmite priu art. 48.

Art. 3. Pinä la definitivă organisare a acestorü cadre se va detaşa pentru fiecare judeşü, pentru împlinirea acestorü funcşii, câte unü locot. sau sub. locot. din infanterie şi câte unü caporalü şi unü soldatü.

Art. 4. Adunarea ömenilorü pe la punctele însemnate pentru a se deprinde la arme, este în sarcina primarilorü.

Art. 5. Instrucşia se va face conformü regulamentelorü pentru acesta.

Art. 6. În fie care comunä, şefulü depositului alege de instructori ömeni ce au servitü în armata de linie, dorobanşii sau grä iceri ca öşeri; în lipsä de aceştia, ca sergenşii sau caporalii orï ca soldaşii.

Art. 7. În fie-care comunä unde se aflä unü toboşarü sau cornistü eşit din serviciulü activü va împlini aceiaşi funcşie.

Art. 8. În generalü töte comunele se vorü sili o posedä unü omü în comunä care sä cunöscä a bate toba sau cântä cu cornulü.

Art. 9. Cumpërarea tobei sau a cornului, precum şi întreşinerea lorü se va prevedea prin budgetulü fie-cärei comune. Ea se va păstra la primärie.

Art. 10. Om-niï de la 26—32 de anï se vorü aduna de douë ori pe anü pentru esercişii şi inspecşii la capitala pläşii.

Art. 11. Timpulü şi durata fixatä pentru aceste esercişii, se vorü regula ast-felü ca sä fie odatä cu revista ömenilorü din rezervä.

(Art. 5, 6 şi 7 din regulamentulü din 10 Martie 865, asupra chemärilorü periodice ale rezervei armatei 2)

Art. 12. Generalii comandanşii ai divişiilor militare teritoriale hotăräscü ziua chemärii. Prin mijloculü administraşiei facü cunoscutü acësta tutulorü primarilorü.

1) Vezi legea pentru organisarea puterei armate din 6 Decem. 1864, în suplimentulü Codicilorü. p. 217.

2) Vezi acestü Regul. în Supl. Codicilorü p. 275.

REGULAMENTU

(Decret. 8 Ianu. 1866—prom. 12 Ianu. 1866).

Relativă la măsurii și greutateii și verificarea loră în eșeu-tarea legii de la 15 Septembre 1864⁽¹⁾.

TITLULŪ I.

Despre forma și materia greutateiloră și a măsuriloră.

Art. 1. De la 1 Ianuariu 1866, nu se voră priimi la întăia verificăre de cătă numaiă greutateii, măsurile și instrumentele de cântărire și măsurare, care voră îndeplini condițiunile de admisibilitate păscrișe în articolele de mai josă.

Art. 2. Măsurile de lungime sunt :

Numirea măsurilor.	Numirea măsurilor.
Dublul Decimetru.	Metru.
Decimetrul.	Dublul Decimetru.
Dublul Metru.	Decimetru

Aceșe măsurii voră trebui a fi construite de metală, lemnă sau alte materii solide. Ele voră putea avea forma ce se va socoti mai potrivită cu trebuințele la cară voră fi d. stinate.

Osebită de măsurile de o singură bucătă, este permisă de a se face măsurii de lungime compuse din mai multe părți; cu acășta însă ca numărulă părțiloră să fie două, cinci sau ș-ce.

Măsurile voră fi solidă construite; estremitățile măsuriloră de lemnă, precum metrulă și dublulă său, voră fi legate cu metală.

Împărțirile în centimetre și milimetre, voră fi însemnate esactă, curată și în mănău dreptă cu lungimea măsurii.

Numele fie-căreia măsurii, va fi săpată pe fața superiără a măsurii, care va trebui a purta de asemenea numele și marca fabricantului.

Decimetrulă și dublulă său, construite în formă de lanță, voră trebui a avea verăgă îndestulă de tară, avândă fie-care lungime de două și de patru decimetre; verăgile de legătură între acăște verăgă, voră fi de acășai metală afară de acășe corespundătoare la ună metru, care voră trebui a fi din ună metală de culore osebită.

Art. 3. Măsurile de capacitate pentru materile uscate sunt :

Numirea măsurilor.	Numirea măsurilor.
Ectolitru.	Dublul Litru.
Jumătate ectolitru.	Litru.
Dublul Decaltru.	Jumătate litru
Decaltru.	Dublul decilitru.
Jumătate decaltru.	Decilitru.

1) Vezi în Suplimentulă Codiciloră p. 152.

Mesurile de capacitate pentru materiile uscate vor ū trebui a fi construite în formă cilindrică și vor ū avea în întru diametrul ū egal ū înălțimea.

Măsurile de lemn ū, nu vor ū putea fi făcute de cât ū de lemn ū de stejar ; ele vor ū trebui a fi solid ū construite în tôte părțile lor ū.

Pentru măsurile ce vor ū avea pe din întrul ū nervure sau alte părți destinate a consolida măsurile, atunci acestea vor ū trebui a avea o înălțime mai mare, spre a compensa volumul ū ocupat ū cu acele nervure.

Măsurile de lemn se vor face dintr'o singură fōe de lemn, îndoită rotund și prinsă în cuie.

Margin-ea superiōră a măsurilor de lemn, va fi cāptușită cu o fōe de fer.

Pe lângă acesta, măsurile cele mari de la dublul-decalitru până la ectolitru, vor trebui a fi legate cu cercuri de fer, și se va putea, după trebuința la care vor fi destinate, a li se aședa picior-ele înțepenite cu bulōne și piulițe.

Măsurile de lemn de dimensiuni mai mici vor putea fi legate cu bande laterale de tablă de fer.

Măsurile acestea vor putea fi făcute și de aramă sau de tablă de fer; cu această osebire însă că ele să aibă soliditatea și forma descrisă mai sus.

Fie-care măsură va purta numirea sa, și osebit, numele sau marca fabricantului, care se va aplica pe fundul mēsurei.

Măsurile de capacitate pentru licuide.

Art. 4. Numirile și forma adoptată în tabloul de la art. 3 pentru măsurile de capacitate pentru materiile uscate, vor servi de regulă pentru construirea măsurilor întrebunțate pentru licuide de la ectolitru până la dublul-decalitru inclusiv; ele vor putea fi făcute de alama sau de tablă de fer, dar cu reserva expresă de a preintîmpina, prin spoire cu cositor sau pr n alt mijloc analog, ori ce alterare sau oxidațiune de natură a presenta primejdie din întrebunțarea acestor mēsurī.

Măsurile dublul-litru și mai mici vor trebui a fi construite, exclusiv de cositor, și vor avea pe din întru o înălțime de două ori cât diametrul; ele vor avea greutatea mai jos arătata ca minimum obligator pentru fie-care măsură.

NUMIREA MESURILOR.	Greutăți și mēsurī (în gr.)		
	fară tōrte nici capac.	cu tōrte fă- ră capac.	cu tōrte și capac.
	Gramme.	Gramme.	Gramme.
Dublul-litru.	1,350	1,700	2,200
Litru.	900	1,100	1,350
Jumētate litru.	525	650	820
Dublul-decalitru.	280	335	420
Decilitru.	145	180	240
Jumētate decilitru.	85	110	140
Dublul-centilitru.	45	60	85
Centilitru.	25	35	50

Proporți-a cositorului întrebunțat ū pentru fabricarea măsurilor ū va fi de 83 sutimi și cinci mimi ; ast-fel ū dara metalul ū din care se vor ū face măsurile a este, nu vor ū trebui a conține n ai puțin ū de opt ū decī și două sutimi de cositor ū curat ū, nici mai mult ū de opt-spre-dece utimi de alt ū metal ū amestecat ū.

Aceste mēsurī trebuie a conserva la marginea superiōră pe din întru forma ca-

lipului; ele vorŭ trebui să fie fără goluri sau alte imperfecții provenite de la vĕrsarea lorŭ.

Numirea fie-cărei mĕsurii se va scrie pe corpulŭ ei, numele sau marcă fabricantului se va însemna pe fundŭ.

Se vorŭ putea construi mĕsurii de tinichea de la dublul-litru și pînă la centilitru, însă acestea vorŭ fi exclusivŭ rezervate pentru lapte, uleiŭ, unt de lemnŭ și gaz: forma lorŭ va fi cilindrică, avĕndŭ diametrulŭ egal cu înălțimea, conformŭ cu prescripțiunile pentru mĕsurile din tabloulŭ de la art. 3, destinate la materiile uscate; ele vorŭ avea o tórtă sau unŭ cĕrligŭ asemenea de tinichia și vorŭ purta numirea lorŭ pe cerculŭ superiorŭ întorsŭ pe din afară făcutŭ de tinichea dublă și care le va servi de margine. Pentru însemnarea măr-cilorŭ de verificare se vorŭ dispune două picături de cositorŭ turtite: una pe marginea superioră, și alta la împreunarea fundului care va trebui a purta numele sau marca fabricantului.

Greutăți de fier.

Art. 5. Greutățile se vorŭ construi de fontă de ferŭ (tuciŭ, schiă); numirea lorŭ este însemnată mai josŭ precum și denumirea abreviată ce va trebui a fi înscrisă pe fie-careși din ele în caractere lisibile.

Numirea greutăților.	Numirea abreviativă ce va trebui a fi însemnată pe suprafața superiōră.	Numirea greutăților.	Numirea abreviativă ce va trebui a fi însemnată pe suprafața superiōră.
50 kilograme.	50 kilog.	Kilogramul.	1 kilog.
20 kilograme.	20 kilog.	Jumĕt. kilog.	$\frac{1}{2}$ kilog.
10 kilograme.	10 kilog.	Dubl. ectog.	2 ectog.
5 kilograme.	5 kilog.	Ectogram.	1 ectog.
Dublul kilograme.	2 kilog.	Jumĕt. ectog.	$\frac{1}{2}$ ectog.

Greutățile de ferŭ de cincĭ-spre-Ċeci și doă-Ċeci kilograme se vorŭ face în formă de piramidă trunchiată rotunĊită la unghiuri și avĕndŭ pentru basă unŭ paralelogramŭ.

Cele-alte greutateți de ferŭ de la acea de Ċeci chilograme pînă la jumĕtatea ectogramŭ inclusivŭ, vor trebui a avea formă de piramidă truchiată avĕndŭ de basă unŭ exagonŭ regulatŭ.

Belciugele ce sunt atașate la greutateți, vorŭ fi așĊdate în modŭ ca să nu trecă peste muchia lui superiōră.

Fie-care belciugŭ va trebui să fie de ferŭ ciocănitŭ rotundŭ și bine fiertŭ.

Fie-care belciugŭ atașatŭ cu unŭ lanțŭ de fier, va fi dispusŭ ast-felŭ ca să între cu ușurință în scobitura făcută pe fața de d'asupra greutateții.

Fie-care lanțŭ va fi de ferŭ ciocănit și construitŭ solidŭ, atâtŭ la capĕtulŭ ce ține belciugulŭ câtŭ și la celŭ altŭ capĕtŭ cu crăcane, cari vorŭ trebui să fie indoite și futoare pe dedesub pentru a reține plumbulŭ necesariŭ pentru potri virea greutateții.

Greutățile de fierŭ nu vorŭ trebui a avea pe suprafața lorŭ nici dungĭ nici goluri și fonta trebuie a fi nici iute ci de bună calitate.

Fie-care greutate trebuie să aibă la extremitatea lațului o cantitate suficientă de plumb turnată într'o singură vârsătură care este destinată a primi întâpărirea semnelor de înțea verificare și a celor periodice precum și marca fabricantului.

Greutăți de alamă.

Art. 6. Greutățile de alamă sunt arătate mai jos precum și numirea ce se va înscrie pe fie-care din ele.

NUMIREA GREUTAȚILOR.	Numirile ce trebuie a fi aplicate la suprafața superioară.
Douăzeci kilograme.	20 kilograme.
Dece kilograme.	10 kilograme.
Cinci kilograme.	5 kilograme.
Dublul kilogram.	2 kilograme.
Kilogramul.	1 kilogram.
Jumătate kilogram.	500 grame.
Dublul ectogram.	200 grame.
Ectogramul.	100 grame.
Jumăt. ectogram.	50 grame.
Dublul decagram.	20 grame.
Decagram.	10 grame.
Jumăt. decagram.	5 centigrame.
Dublul gram.	2 grame.
Gramul.	1 gram.
Jumătate gram.	5 decigrame.
Dublul decigram.	2 decigrame.
Decigramul.	1 decigram.
Jumătate decigram.	5 centigrame.
Dublul centigram.	2 C. G.
Centigramul.	1 C. G.
Jumătate centigram.	5 M. G.
Dublul Miligram.	2 M. G.
Miligramul.	1 M.

Forma greutăților de alamă, de la 20 chilograme pînă la gram inclusiv va fi aceea a unui cilindru avînd la vîrf un nasture. Înălțimea cilindrului va fi egală cu diametrul său pentru toate greutățile pînă la cea de cinci grame inclusiv; înălțimea fie-cărui nasture va fi egală cu jumătatea diametrului cilindrului ce l suportă. Aceste dispozițiuni nu vor fi aplicabile pentru greutățile de unul și două grame care vor avea diametrul mai mare de cît înălțimea.

Greutățile de la cinci decigrame pînă la un miligram inclusiv se vor face de foi de alamă tăiate pătrat.

Greutățile de alamă cilindrice și cu nasture vor putea fi masive sau vor putea conține în interiorul lor o oare care cantitate de plumb; însă ele vor trebui să prezenta totu d'auna același volum. Aceste greutăți potu fi făcute sau dintr'o singură piesă, sau celu multu din două, care voru fi, una cilindrul și alta nas-

turele; darŭ în acestŭ casŭ nasturele va fi prinsŭ în ŝurup pe corpulŭ greutății și fixatŭ invariabilŭ cu unŭ cuiŭ saŭ ŝurupŭ micŭ, care nu va trece peste fața superiôră. Acestŭ cuiŭ va fi de aramă pentru a se putea lesne osebi.

Greutățile de alamă de unŭ kilogram și mai micŭ, vorŭ putea fi făcute în forma unorŭ pahare conice ce se spunŭ unele în altele și se potŭ cuprinde într'o cutie, care și ea singură este o greutate legală.

Suprafața tutorŭ greutateilor de alamă va trebui a fi curată, spre a nu prezenta nici unŭ corpŭ streinŭ, ce arŭ fi fostŭ introdusŭ în alamă, nici vre unŭ golŭ ce arŭ permite de a se introduce asemenea corpuri streine.

Numirile vorŭ fi scrise în săpătură și cu caractere lisibile pe suprafața superiôră a greutateilor. Fie care greutate va trebui a purta numele saŭ marca fabricantului.

Unelte de cântărire.

Art. 7. Uneltele de cântărire sunt;

1-ŭ Balanțele cu brațe egale

2-lea Balanțele cu bascul.

Balanțele cu brațe egale cunoscute sub numirea de balanțe de magazine, vorŭ trebui a fi solidŭ construite. Brațele de ferŭ (la a căroră capete sunt atâr-nate talerele balanței) vorŭ trebui a fi mai multŭ late de câtŭ gróse. Mai cu semă către centru unde sunt cușitele saŭ punctele de rézemŭ ce le traversă perpendiculară, și ale cărorŭ muchi vorŭ trebui a fi ascuțite, și în linie dréptă. Punctele extreme de atîrnare vorŭ trebui a fi aședate la egală distanță de aceste cușite. Brațele nu vorŭ trebui a se cleina în șape. Balanțele vorŭ trebui a fi oscilante. Sensibilitatea lorŭ va fi pină la două miimi din totala greutate încărcată pe balanțe.

Balanțele cu basculŭ, vorŭ trebui a fi oscilante și construite ast-felŭ ca să dea în totŭ d'anna unŭ raportŭ esactŭ de una la de-ce, între greutatea pusă în talerul balanței și între aceea de cântăritŭ pusă pe tablă. Aceste instrumente vorŭ trebui a fi ast-felŭ ca să pótă cântări celŭ pușinŭ una sută de kilograme. Ele vorŭ fi solidŭ construite. Greutățile întrebuițate la cântările cu aceste balanțe nu vorŭ putea fi altele de câtŭ acele prescrite la art. 5.

Forța fie-cărei balanțe cu basculŭ, se va aréta în kilograme, pe o placă de alamă încrustată pe fața tablei verticale de lemnŭ. Simșibilitatea acestorŭ instrumente va fi de o a mia parte din greutatea încărcată pe tabla balanței.

Tóte instrumentele de cântărire vorŭ purta numele saŭ marca fabricantului.

Instrumentele de măsurătoare pentru lemnele de focŭ.

Art 8. Cadrurile ce represintă măsurile de soliditate ale decasterului, a dréblului sterŭ și cari sunt destinate pentru măsurătoarea lemnelorŭ de focŭ, vorŭ fi construite de lemnŭ bunŭ; bucășile ce le compunŭ vorŭ fi bine îndreptate și solidŭ împreunate.

Fie-care cadru se va compune dintr'o talpă din doi stâlpi verticali și din doué proptele; lungimea talpei între stâlpi este fixată precum urméză adică :

Decasterulŭ (corespunđendŭ aproximativŭ cu vechiulŭ stîjnen) . . . . . 2^m 50c

Dublulŭ-ster (corespunđendŭ aproximativŭ cu a cincea parte din stîjnen) . 1, 00

Lemnele vorŭ fi tăiate în lungime de doué metre și înălșimea stîlpilorŭ va fi :

Decasterulŭ . . . . . , ... 2^m 00

Dublulŭ-ster . . . . . , ... 1 , 00

Și vorŭ fi împărșite în de-ce părșii.

Cadrele măsurilorŭ mai susŭ arétate vorŭ putea fi constuite și de ferŭ, numai

să îndeplinească condițiunile necesarii de esactitate și soliditate și să pörte place de cositorü saü de plumbü, pentru a înlesni aplicarea mărcilorü de verificare.

TITLULU II.

Despre verificatorü.

Art. 9. Verificarea greutățilorü și a măsurilorü destinate și întrebuițate în comerčiü, se va face sub privegherea prefectilorü și a sub-prefectilorü de către agenți specialü, numiți și revocabili prin ministerulü din întru, agricultură și lucrări publice.

Art. 10. În fie-care plasă saü ocolü se va numi câte unü verificatorü care va avea biuroulü seü câtü se va putea mai în centrulü plasei.

Se va putea numi și ajutori de verificatori, supuși acelorași condiții și avënd acelęși atribuți ca și verificatorii.

Art. 11. Nimeni nu pöte fi verificatorü pînă nu va avea vârsta de 25 ani împliniți, și pînă a nu depune esamenulü specialü pentru verificatorü, după unü programü datü de ministrulü afacerilorü de interne, agricultură și lucrări publice.

Art. 12. Serviciulü verificatorului este incompatibilü cu ori ce alte funcțiuni publice și cu ori ce profesiune supusă la verificarea măsurilorü.

Art. 13. Verificatorii, nu potü intra în funcțiune, mai înainte d'a depune jurământulü prescrișü de legea din 15 Septembrie 1864, înainte tribunalelui distric-tului în care suntü numiți.

În casü de schimbare de residență saü în casü de misiune timpurarie, verificatorii suntü datori a visa hărțile de numirea lor și actulü de jurământü la grefa tribunalului în a căruia jurisdicție suntü atașați.

Art. 14. Fie-care biurou de verificare, va avea asortimentulü necesariü de etalóne, verificate și marcate, la depositulü de prototipe, înființatü lângă ministrulü de interne, agric. și lucrări publice; etalónele biuroului, vor trebui a se verifica difi noü la aceiași depositü celü puținü odată la trei ani.

Mărcile necesare la verificari prin districte, vorü fi fabricate prin îngrijirea ministrului afacerilorü departamentului de interne, agric. și lucrări publice; ele vorü purta semne distincte pentru fie-care anü de exercițiü.

Mărcile destinate la verificarea greutățilorü și măsurilorü, fabricate din noü saü reparate, vorü fi diferite din acelea ce sunt destinate a cónstata verificările periodice succesive.

Art. 15. Etalónele și măsurile biurourilorü de verificare, sunt conservate de verificatori, sub răspunderea lorü, și sub privegherea prefectilorü.

Art. 16. Léfa verificatorilorü este regulată de ministrulü de interne, agric. și lucrărilorü publice, pentru comunele rurale, și de consiliile municipale, pentru comunele urbane; ea coprinde (prin abonamentü) cheltuelile de călătorii ordinare, acele de întreținere și de transportü, a instrumentelorü de verificare și cheltuelile de confecțiune a matricelorü de roluri.

Etalónele se vorü păstra și operațiunile se vorü face în localulü destinatü pentru acęsta, de administrațiune.

Etalónele, mărcile, registrele și mobilarea biurourilorü se dau verificatorilorü de administrațiä.

Cheltuelile de călătorii estraordinare, afară din plasa saü ocolulü lorü, li se plătesce osebütü.

Art. 17. Verificatorii potü fi suspendați de prefecti raportändü pe dată cauzele ce sä provocatü luarea acęstei mesuri, ministrului trebilorü de interne, agricultură și lucrări publice.

TITLUL III.

Despre verificare.

Art. 18. Greutățile și măsurile fabricate din nouă sau reparate, se vor prezenta la biroul verificatorului, și se vor verifica și marca mai înainte d'a fi liberate în comerț.

Art. 19. Nici o greutate și nici o măsură nu poate fi supusă verificării, pusă în vânzare, sau întrebuințată în comerț, dacă nu poartă într'un mod deosebit și lisibil numărul ce-i este afectat de sistemul metric.

Art. 20. Afară de verificarea primitivă de care se vorbește la art. 18, greutatețile și măsurile cu cari se servesc comercianții cuprinși în tabloul arătat la art. 22, sau pe cari ei le au în posesiunea lor, sunt supuse unei verificări periodice, pentru a recunoște dacă n'a fost alterată conformitatea lor cu etaloanele.

Fie-care din aceste verificări este constatată prin punerea unei marci osebite.

Art. 21. Fabricanții și neguțătorii de greutăți și măsuri, nu sunt supuși la verificarea periodică de cât pentru acele cu cari se servă în comerțul lor.

Greutățile, măsurile și instrumentele de cântărit și măsurat, noi sau reparate și destinate la vânzare, vor fi marcate numai cu stempul verificării primitive.

Art. 22. Tabloul anexat la regulamentul de față, arată profesiunile ce trebesc a fi supuse la verificare precum și asortimentul greutăților și măsurilor de care e datore a fi aprovizionată fie-care profesiune.

Art. 23. Ori-cine se ocupă cu mai multe feluri de comerț, trebuie a fi aprovizionat cu asortimentul greutăților și măsurilor statornicite pentru fie-care din ele, afară numai cându asortimentul cerut de una din ramurile comerțului său se află deja cuprins într'una din cele-lalte ramuri ale industriei ce esersază.

Art. 24. Ori-cine ar avea mai multe magazine, prăvălii sau ateliere deosebite în același oraș, dar așezate în case deosebite și care nu sunt una lângă alta, trebuie a înzestra fie-care din aceste magazine, prăvălii sau ateliere cu asortimentul cerut pentru profesiunea ce esersă acolo.

Art. 25. Verificarea periodică se face în toți anii. Prefectul regulează rindul în care suut a se verifica diferitele comune ale districtului.

Art. 26. Verificatorul este dator de a îndeplini verificarea ce i se va însemna pentru fie-care an și de a merge la domiciliul fie-cărui din acei înscriși în rolul ce se va alcătui conform art. 25.

El verifică și însemneză greutatețile, măsurile și instrumentele ce i se înfățișeză, atât acelea ce compun în minimum asortimentul obligatoriu, cât și acelea ce comercianții ar poseda mai mult.

El le înscrie toate pe un registru portativ, pe care supusul la verificare subscrie în margine și dacă acesta nu scrie sau nu vrea să subscrie, verificatorul constată această urmare.

Art. 27. Verificarea periodică se va putea face la localul primăriei, însă numai pentru localitățile acelea, la care ministrul afacerilor de interne, agric. și lucrăr. publice, ar crede executarea această mai lesnică.

Verificatorii pot totu d'una face sau ex-officio sau după cererea autorităților judiciare sau administrative, visite extraordinare și neopiniate pentru verificarea măsurilor.

Art. 28. Neguțătorii ambulanzii ce se servă cu greutăți și măsuri, sunt datori de a le prezenta în cel d'ânteu trimistru al fie-cărui an și la începutul profesiunii în cele d'ânteu trei luni de la data autorizării, la uul din birourile de verificare în jurisdicția în care ei circulă cu mărfurile lor.

Art. 29. Balanțele sau alte instrumente de cântărire, suut supuse verificării

primitive și marcate mai 'nainte d'a fi scóse la vânđare sau liberate publicului, pe lângă care apoi acele instrumente suntú inspectate și supuse la verificărilor periodice, însă numai la domiciliú.

Art. 30. Cadrele dublului-ster și decasterului ce servú în comerciulú lemnelorú de focú, suntú verificate și marcate mai 'nainte de întrebuiňare, însă numai la domiciliú.

Ele suntú asemenea supuse la verificarea periodică.

Art. 31. Greutățile și măsurile caselorú comunale, ale biurourilorú de vamă, ale cãntărilorú publici, ale spitalurilorú, închisorilorú și stabilimentelorú de bine-faceri și a orí cãrorú alte stabilimente publice, suntú supuse la verificărilor periodice.

Art. 32. Greutățile și măsurile întrebuiňate în piețe publice, bilciuri, și tîrguri, în magazine mobile de neguțatori umblători, suntú supuse esercițiului verificărilorú.

Art. 33. Visitile și esercițiile ce, verificatorií, sunt autorisați, a face la domiciliuri, nu se potú îndeplini de cãtú đioa.

Cu tóte astea pentru neguțatori și debitanți, acele visite, se potú face în totú timpulú pe cãtú sunt deschise publicului, locurile de vânđare.

Art. 34. Prefecții fixéză prin încheere pentru fie-care comună și în fie-care anú epoca cândú se va face verificarea.

Pentru orașe, acéstă epocă se va fixa de consiliulú municipalú.

La espirarea celui din urmă termenú de mai susú și dupe ce verificarea se va fi făcutú de comună, este opritú comercianțilorú, antreprenorilorú și industrialilorú de a întrebuiňa și de a avea în posesiunea lorú, greutăți, măsuri și instrumente de cãntărire, ce n'ar fi fostú supuse la verificarea periodică și care n'arú purta marca anului.

TITLULŪ IV.

Despre inspectarea debituluiú mărfurilorú ce se vëndú cu cumpěna ca și cu mėsura.

Art. 35. Inspectarea debituluiú mărfurilorú ce se vëndú cu cumpěna sau cu mėsura, este confiată special privegherei și autorității prefecțilorú, sub-prefecțilorú, primarilorú ajutorilorú și comisarilorú polițienesci.

Art. 36. Primarii, adjutorii, comisarii și inspectorii polițienesci, vorú face în ocolele lorú respective și de mai multe ori pe anú, visite în prăvălii și magazine, în piețe publice, bilciuri și tîrguri pentru a se asigura despre esactitudinea și fidela întrebuiňare a greutățilorú și măsurilorú.

Vorú priveghia biurourile publice de cãntăritú și mėsuratú ce depindú de administrarea municipală.

Se vorú asigura dacă greutățile și măsurile, aú marcile de verificare, și daca de la verificarea constatată prin aceste mărci, aceste instrumente n'aú suferitú variații, sau accidentale sau frauduloșe.

Art. 37. Vorú visita adesea balanțele și tóte cele alte instrumente de cãntăritú; se vorú asigura despre dreptatea lorú și despre libertatea mișcărilorú lorú și vorú constata ori-ce infrațiune.

Art. 38. Primarii și amplexorii poliției vorú priveghia vëndarea cu fidelitate a mărfurilorú, cari fiindú fabricate cu tiparú sau cu forma, se vîndú cu bucata sau cu pachetulú ca corespondinte unei greutăți hotărîte.

Cu tóte acestea calipurile sau tiparele proprii de acestú felú, nu vorú fi nici odată considerate ca instrumente de cãntăritú, nici vorú putea fi supuse la verificare

Incheerile prefecților relative la măsurii și greutateți, altele de câtú acele luate în conformitatea art. 22 nu vorú fi esecutorii de câtú în urma aprobării ministru-lui de interne, agr. și lucr. publice.

Art. 39. Vasele și buțile lo care se păstréză bęuturi licuide saú materií. nu vorú fi considerate ca măsurii de capacitate saú de greutate.

Se vorú lua măsurii ca la vîndarea în detaliú a bęuturilorú și a altorú licuide, aceste saú nu fie vindute cu óre care vase saú măsurii, presupuse a fi ecuivalente măsurilorú legale, fără a fi fostú măsurate în adevęrú.

TITLUL V.

Despre infracțiunú și modulú de a le constata.

Art. 40. Afară de dreptulú datú amploiaților poliției judiciare prin codulú de instrucțiune criminală, verificatorii constată contravențiunile prevędute de legile și regulamentele privitoare le greutateți și măsurii în intinderea districtului la care sunt numitiți și jurați.

Ei sunt datori de a arăta actulú de numirea lorú în acéstă funcțiune celorú supuși la verificare și cândú acestia arú cere-o.

Procesele verbale ale lorú, suntú luate de basă inaintea justiției, până la odo-vadă contrarie, conformú art. 21 din legea de la 15 Septembre 1864.

Art. 41. Verificatorii confiscă tóte greutatețile și măsurile cari nu vorú fi conforme celorú statornicite prin legea din 15 Septembre 1864. (1)

De asemenea ei confiscă tóte greutatețile, măsurile, instrumentele de cãntãrire și de măsurãtore, alterate saú defectuóse saú care n'arú avea mãrcile legale a le verificãrei.

Ei depunú obiectele confiscate la primãrie cândú acéstã e posibilú.

Art. 12. Ei trebuie să culegã și să relate circumstanțele cu care au ajunsú în posesiune saú în întrebuintãre, greutateți saú măsurii oprite.

Art. 43. Dacă gãsescú măsurii, cari prin starea lorú de oxidație, potú vętãma sãnãtate cetãtenilorú, ei însciințézã pe primarú și pe comisarií de poliție.

Art. 44. Supuși la verificare, suntú datori de a deschide magazinele, prãvălie-le și atelierelore lor, și de a accepta la demiciliulú lorú, îndatã ce primarulú îi va însciința prin publicație, în forma ordinarã, cã urmézã a se face verificarea męsurilorú; acéstã însciințãre însă, va trebui a se face celú puținú cu doușile mai înainte de ziua verificãrei.

Asemenea suntú datori d'a se supune verificãrilorú la tóte visitele prevędute prin art. 26 și 27.

Art. 45. În casú cândú cei supuși la verificare s'arú opune la acéstã și când verificatorii arú trebui a proceda la verificare înainte de răsãritulú saú dupã a-pusulú sórelui, conformú art. 33, atunci ei nu se potú introduce în case, basti-mente saú magazine, de câtú în prezența primarului, adjutorului saú a comisariului poliției.

Art. 46. Funcționarii denumiți în articolulú precedentú, nu potú refusa d'a însuși în tot d'auna pe verificatori cândú ei vorú cere acéstã, și procesele verbale ce se vorú alcãtui, daca va fi necesitate, se vorú subscrie și de amploiatulú polițienescú saú municipalú, în prezența cãruia s'au făcutú verificarea; în casú de refusú se va face mențiune în dísele procese verbale.

Art. 47. Verificatorii inchee procesele lorú verbale în cele 24 ore de la constatarea contravenției, le scriú ei însuși, le sub-inseamnă și le legalisézã, celú mai târziu a doua di dupã închiderea díselorú procese verbale inaintea primarului saú a adjutorului comunei unde și au reședința, saú acelor unde s'a co-

1) Veđi acéstã lege în Supl. cod. p. 152.

misă contravenția; legalizarea este subscrisă atât de primar și ajutor, cât și de verificator.

Art. 48. În termen de 15 zile, procesele verbale sunt înaintate prefectului, care se conformă regulelor statornicite din art. . . . din codul de instrucțiune criminală.

Art. 49. Verificatorii greutăților și măsurilor sunt sub privegherea procurorilor, dator fiind a da ascultare și supunere celorlți superiori ai lor în administrație.

Art. 50. Când așie sau anunțuri ară coprinde numiri de greutăți și măsuri, altele de cât cele arătate în tabloul anexat la legea din 15 Septembrie 1864, primarii sau ajutorii de poliție sunt dator d'a constata acesta prin proces verbal. Verificatorii și toți cei alți agenți ai autorității publice, sunt dator asemenea de a semna ori ce abateri de felul acesta ce ei ară descoperi.

TITLUL VI.

Despre drepturile de verificare.

Art. 51. Verificarea greutăților, măsurilor și instrumentelor de măsurare se face gratis.

Asemenea se face gratis verificarea greutăților, măsurilor și instrumentelor reparate ce sunt supuse unei noi verificări.

Pentru verificarea periodică a măsurilor, greutăților și instrumentelor de măsurare întrebuințate în comerț se va face gratis pînă când, prin o lege specială, se va autoriza percepția unei taxe, și se va fixa cotitatea ei.

Art. 52. Verificarea periodică a greutăților, măsurilor și instrumentelor de cântărit a stabilimentelor publice, arătate la art. 31, se face gratis.

Asemenea se face gratis și verificarea greutăților, măsurilor și instrumentelor de cântărit, prezentate voluntariu la verificare de individele nesupuse de lege la această îndatorire.

Art. 53. Greutățile și măsurile peste asortimentul obligatoriu sunt verificate și marcate gratis.

Art. 54. Statuile matriculare ale rolurilor sunt încheiate de verificatorii greutăților și măsurilor, conform rezultatului operațiilor ce ei vor trebui a fi terminate înainte de 1-iulie August.

Aceste staturi se înaintăz prefectilor dupe terminarea operațiilor din fie care comună.

REGULAMENTU

(*Decret. 19 Ianu. 1866, prom. 23 Ianu. 1866.*)

Modificătorul articolului 7 din regulamentul relativ la actele stărei civile⁽¹⁾

Art. I. Articolul 7 din regulamentul relativ la aplicațiunea capitolului 1, 2, 3, 4, 5 și 6, de la titlul 2, din codicele civile, despre actele stărei civile. promulgat prin decretul nostru sub. No. 779, de la 30 Mai, anul expirat, se modifică precum urmăz :

1) Vezi acel regulamentul în suplimentul appendicelui întâi p. 6.

Art. 7. In comunele urbane cari nu au o populațiune pînă la 30,000 de locuitori, nu se voru putea numi mai mulți de cätü două ofițeri ai stărei civile; în cele de la 30,000 pînă la 60,000, se voru numi trei; în cele de la 60,000 pînă la 90,000 patru; érá în cele de la 90,000 în susü, cinci.

LEGE

(Decret. 4 Febr. 1866, prom. 10 Febr. 1866)

Pentru luare de taxe asupra legalisațiunilor și vidimărilor.

Art. 1. Ministerulü trebilorä streine va percepe, de la promulgarea acestei legi pentru legalisările și vidimările, i liberări de acte, certificate, atätü pentru interiorulü țerei cätü și pentru străinătate, taxele următóre :

	sfanți.
Art. 2. Pentru o legalisațiune de semnături oficiale.	6
Pentru o copie colațiunată și certificată, pentru unü rolü numai	4
Pentru fie-care rolü (exemplar) mai multü	3
Pentru darea de acte séu copii estrase din arhivele ministeriale pen- tru unü rolü numai.	5
Pentru fie-care rolü mai multü.	4
Pentru o copie într'o limbä streinä, pentru unü rolü numai.	6
Pentru fie-care rolü mai mult.	5
Pentru o traducție certificată conformü, pentru unü rolü numai.	6
Pentru fie-care rolü mai multü.	5

Art. 3. Taxele de mai susü se vorü lua și de către agențiile țerei din străinătate.

Art. 4. Productele acestor taxe se vor vërsa în casa tesaurului publicü.

Érá pentru priimirea și vërsarea taxelorü se vorü pădi regulile de comptabilitate.

Art. 5. Pentru verü ce alte copii de legalisare séu vidimări de la cele alte ministere, nu se va lua vre o taxä. afarä de cele ce vorü fi prevëdute prin alte legi speciale.

Art. 6. Persónele cari vorü da doveđi legale de scäpätäciune, vorü dobändi legalisațiunile și vidimările gratisü.

LEGE

(Decret 17 Marte 1866, prom. 18 Marte 1866)

Pentru înființarea Gardei Orășenesci.

TITLULÜ I.

Dispozițiuni Generale.

Art. 1. O gardä orășenescä se institue în tóte orașele Romäniei. pentru a priveghea la paza ordinii.

Art. 2. Garda orășenescä este pusä în atribuțiunile Ministerului de Interne.

Art. 3. Guvernulü determinä orașele unde au se forma de o cam datä corpuri de gardä orășenescä.

Art. 4. Orî-ce amestecû, orî-ce deliberațiune subû arme în afacerile publice, este opritû gardei orășenesci.

Art. 5. Garda orășenescă nu pôte a se întruni în acéstă calitate, nici să ia armele fără ordiunulû șefilorû sêi chemați priu modû legalû.

Șefii potû însă și fără vre un ordinû specialû să ia tôte dispozițiunile relative la serviciulû ordinarû.

Art. 6. Serviciulû gardei orășenesci nu va putea împedica nici un gardistû de la exercitarea drepturilorû sêle politice.

Act. 7. Domnitorulû suspendă sêû disolvă corpulû de gardă orășenescă, în totulû sêû în parte, pentru motive de infracțiune la legi, ordonândû și desarmarea lui; trebeu însă să'lû reconvoce celû multû în termenû de șese luni.

TITLULÛ II.

Despre obligațiunea serviciulû.

Art. 8. Garda orășenescă se compune de toți locuitorii orașelorû, de la vârsta de 20 pêuș la vârsta de 40 ani, cari nu au eșitû la sorși pentru armata permanentă și dorobanși.

Sun'û primiți ca gardiști în București și Iași aceia cari au o casă în valôre de cinci miî lei sêû plătescû o chirie de cinci sute lei; érá prin cele-alte orașe, aceia cari posedă o proprietate în valôre de două miî lei, sêû plătescû o chirie anuală de două sute lei. Acestû censû se pôte scâdea prin o nouă legiuire.

Consta area censului se va face dupe ultimele roluri de impozite foudiare, atât pentru proprietari, cât și pentru chiriași.

Art. 9. Facû parte din garda orășenescă, fără nici o condițiune de censû, profesorii academiilor, doctorii sêû licențiații diferitelor facultăți, advocații, inginerii și arhitecții, decă vorû avea diplome liberate sêû recnoscute de-guvernû, și decă vorû poseda cele-alte calități cerute de acéstă lege.

Art. 10. Sunt scutiți de serviciul gardei orășesci: membrii Corpurilor Legiuitôre în timpul sesiunilor, membrii Curței de Compturi, membrii Consiliului de Stat, magistrații în genere, preoții, călugării, scolarii în genere, profesorii scôlelor primare și gimnasiale, ministrii, procurorii, directorii, agenții direcți ai puterei esecutive, aceia ai diferitelorû administrații fiscale și sanitare și în fine înfirmii.

Art. 11. Suntû escluși de la dreptulû de a face parte din corpulû gardei orășenesci:

I. Servitorii cari primescû simbriă.

II. Ceî osândiți la o pedépsă criminală sau corecțională pentru urmâtôrele delictes:

Furtișagû.

Abusû de încredere

Spargere de peceți.

Delapidare de baî publici.

Sustragere de acte din locuri publice.

Atentate la bunele moravuri.

III. Aceia cari în publicû sunt cunoscuți că ținû casă de prostituțiune sêû de ocû de cârși.

IV. Faliții nereabilitați.

V. Streini, cari n'au dobânditû celû pucinû naturalisarea orășănescă.

VI. Toți aceia cari sunt lipsiți de drepturile civile sêû politice.

VII. Aceia cari sunt puși sub privilegia polițienescă.

Art. 12. Israeliiții pot fi parte din garda orășănescă dacă, pre lingă cele alte condiții arătate mai sus, vor fi însuși și condițiunile prescrise de Art. 26. din legea comunală.

TITLUL III.

Despre înscriere.

Art. 13. In toți anii la I Ianuariu se formază liste, se adaugă aceia din orășeni, cari vor fi adjunsă în vârsta de 20 ani și cari vor fi intrunind condițiunile prescrise la Art. 8 și 9; se scotă aceia cari vor fi trecut în vârsta de 40 ani, se u cari vor fi perdută calitățile cerute de Art. 8 și 9 se u vor fi intrat în una din categoriile prescrise la Art. 10 și 11, se u vor fi murit.

Art. 14. Ori-ce gardist va schimba locuința sea, se u va porni in veri o călătorie, este dator a insciința in termen de cinci-spre-uce zile consiliul de recensământ, sub osindă de amendă de la uce pene la două-uce și-cinci lei.

TITLUL IV

Despre consiliul de recensune.

Art 15. In fie-care oraș se stabilește un consiliu de recensune.

Acest consiliu este insarcinat :

I. Cu formarea listelor și inscrierea gardistilor.

II. Cu cercetarea calităților cerute și a cestiunilor relative la dispense și la escludere din serviciu.

III. Cu căutarea acelora, cari n'au cerut a se inscrie.

Art. 16. Consiliul se compune de șeful gardei orașului ca președinte, de doi membri și un secretar numiți de Consiliul Comunal local. El se adună de câte ori trebuința o cere.

Art. 17. Recursul contra lucrărilor acestui consiliu se adresază la Consiliul Comunal local care otărăște definitiv.

TITLUL V.

Despre alegeri și numiri in grade.

Art. 18. Numirea și alegerea la grade se fac pe trei ani. Tote gradele pene la acela de locotenent inclusiv se aleg de către gardistii părților lor respective; de la gradul de căpitan pene la acela de comandant de legiune (colonel) se numesce de Domnitor după presentarea Consiliului de Ministri, dându-se preferență militarilor in retragere. Comandanții de legiuni se vor alege dintre colonelii se u locotenenții-coloneli in retragere.

Art. 19. Inspectorul general, se va lua dintre generalii se u colonelii in retragere, va avea pre lângă densusul doi adjutori c. gradul de colonel se u locotenenți-coloneli.

Acestia se vor numi asemenea de Domnitor.

Art. 20. Șeful gardei unui oraș in timp de alegeri o convoca la otelul comunal cel pușin inainte cu uce zile de dioa otărită prin afșare.

Acastă întrunire se consideră ca serviciu obligatoriu.

Art. 21. Capul gardei locale, seú cellu care'lú înlocnesce presidă alegerile și are poliția adunării. Elú este asistatú de dnoí secretari, aleși de dînsulú dintre alegători.

Art. 22. Președintele face cunoscutú adnărei nnumărulú locurilorú vacante și numele acelora ce snt a se înlocui.

Art. 23. Alegerile se facú prin scrutinú secretú începéndú înscrierea în biletú de la gradulú celú mare, și puindú gradulú la fie-care nume.

Art. 24. Fie-care alegătorú chieamatú prin apelú nominalú, va priimi de la președinte unú biletú albú, îngrijindú binronlú ca tóte biletele să fie nniforme, apoi chieamatú totú prin apelú nominalú, va depune biletulú strînsú în mîna președintelui, care'lú va pune de îndată într'o urnă pnsă pe binrou ast-felú în câtú să pótá fi vędntá de alegătorii cari vorú avea dreptulú să asiste la despnera scrutinlú.

Art. 25. Fie-care din secretari vorú avea câte o listá, înscriindú amendoí pe cei ce votézá.

Dupe votarea tuturilor, se va face unú alú doilea apelú nnumelorú cari n'au respunsú la prima chemare spre a vota, și cei cari vorú fi mai venitú, în urma acestei operații scrutinlú se va declara închisú.

Art. 26. Se vorú numéra biletele aflate în urná, și decá nnumărulú lorú va fi mai mare de câtú alú votanșilorú se va face menșiune în procesulú verbalú, neșindu-se în sémá prisosulú pentrn formarea majorității celní alesú.

Art. 27. Președintele citește biletele în anșulú tuturilor, și îndată dnpe despnera scrutinulú proclamá rezultatulú votului.

Art. 28. Biletele nescrise, cele snbsemnate, cele tipárite seú litografiate, cele făcnte pe altá hártie de câtú acea uniformá, cele nedescifrabile și cele cari nn vorú aréta gradulú la numele fie-cárnia, se vorú socoti ca nule fără să se conteze între voturile exprimate pentrn formarea majorității.

Biletele cari vorú avea mai puține nnume de câtú cele trebuinciose, sntú valabile pentru numele scrise, érá cele cari vorú avea mai multe nnume, se vorú socoti nevalabile, numái numele cele mai de josú scrise pâná la complectarea nnumérnlú cerutú în fie-care gradú.

Art. 29. Oficierii trebuie să aibá la întiulú scrutinú jumétate|voturile exprimate pînsú nnnlú, érá cele-alte grade vorú rămána aleși la 1-inlú scrutinú, cei cari vorú întruni mai multe voturi.

Art. 30. Pentru oficierii, cari nn vorú fi întrnntú majoritatea cerutá la 1-inlú scrutinú, se va proceda la a 2-a alegere, însă se vorú trage din liste cei cari au întrnntú mai mnlte voturi la 1-inlú scrutinú în nnumérú îndoitú alú gradelorú ce se cerú și votulú se va da nnmai pentrn acele nnume, rămáindú aleși cei cari vorú întruni mai multe voturi.

Art. 31. În casú de paritate de voturi asupra aceluiași gradú și pentru tóte gradele fără escepie celú mai în vârstá va fi preferitú.

Art. 32. Biuronlú îndată dupe sévârșirea alegerilorú va încheia proces verbalú în nnumérú îndoitú dia care unulú va trámite la Consiliulú Comunalú, érá altulú la comandantulú superiorú, celú multú în termenú de trei șile.

Art. 33. Biletele se vorú arde în fața alegătorilorú, afará de acelea cari au datú ocașie de contestație, cari se vorú anexa la procesulú verbalú destinatú pentru Consiliulú Comunalú.

Art. 34. Reclamárilorú în contra validității alegerilorú, se vorú face în termenú de de.e șile la comitetulú permanentú alú consiliilorú judeșiane respective, cari vorú otári defnítivú.

Art. 35. La casú de vacanșá parțialá, alegătorii se vorú convoca în termenú de doué luní celú multú; alesulú seú numitulú va împlini termenulú aceluia pe care îlú înlocuesce.

Art. 36. Gardistul ales la un grad pe care l'a priimit, nu poate să demisioneze de câtă în cursul unei luni, afară numai când și va strămuta domiciliul în altă comună.

Art. 37. Ofițerii cari nu vor fi armași și echipași în termenul de o lună, sunt considerași ca demisionași și înlocuiți prin alții.

Art. 38. O comisiune de examenu președită de șeful gardei locale și compusă de câte un ofițer din fie-care grad, numit de șef în fie-care an, pronunță înlocuirea locotenenților, sub-locotenenților și sergenților, cari, șese luni după alegerea lor, nu au cunoștințele determinate prin regulamentele de administrație, precum și a sergenților-majori și a furierilor cari n'ar fi în stare să și împlină că datoriele lor.

Cei excluși după modulu de mai sus nu se vor putea realege de câtă la alegerile generale.

Art. 39. Șeful legiunii numește d'a dreptul pe sergentul-adiotant, pe tambur-majorul și pe maestrul-tambur.

Oficierii legiunii numesc pe medicul legiunii și pe oficerul purtător de drapel, acesta dintre dênșii.

Art. 40. Gradele alese și numite mai înainte de a intra în funcțiune, vor depune următorul jurământ:

„Jură credință Domnitorului, supunere constituțiunii și legilor țerii mele.“
Asemenea jurământul vor depune toți gardiștii, când li se vor încredința armele.

TITLUL VI.

Despre arme, echipamente și îmbrăcăminte.

Art. 41. Armele, echipamentul și munițiunile de resbelu, se dau de către Stat din cele disponibile; gardistul este responsabil pentru armele ce i se dau.

Sunt liberi gardiștii a și le cumpăra cu a lor cheltuală, însă după modelul adoptat de guvern.

Îmbrăcăminte, ală cărei preț nu poate covârși suma de lei una-sută-cinci-șeci, pentru un simplu gardist este în socotela sa.

Art. 42. Intreținerea armăturii este în sarcina gardistului; reparațiunile în casă de accident provenit din serviciu, sunt în sarcina comunelor urbane.

Art. 43. Gardistul care în timp de trei luni nu și va face uniforma, va fi supus la o amendă de două sute lei, care se va vărta în casa comunală ce este însărcinată a și face dintr'ensă uniforma, în termenul cel mult de cinci-spre-șeci zile.

Art. 44. Cheltuelile gardei sunt votate, regulate și supra-veghiate ca totă cele alte cheltueli municipale.

Aceste cheltueli sunt obligatorii sêu facultative.

Sunt obligatorii:

I. Cheltuelile pentru cumpărarea drapelurilor, tobelor și cornetelor.

II. Reparația armăturii.

III. Soldele necesarii.

IV. Chiria localului administrației și a corpurilor de gardă, încălțitul, lumnatul și mobilarea lor.

V. Cheltuelile cancelariilor.

VI. Îmbrăcăminte tambur-majorului, toboșarilor și corniștilor.

Orice alte cheltueli sunt facultative.

TITLUL VII.

Despre administrațiune.

Art. 45. În fie-care legiune s'eu corp' se află un' consiliu de administrațiune, îndatorat' a forma în fie-care an' bugetul' cheltuelilor', de a elibera mandate casierului', în limitele creditelor' deschise și a încheia socotelile cu casierul' la timpul' prescrișii de regulamente.

Consiliul' de administrațiune va da socotelă consiliului' comunal' pe fie-care an' despre gestiunea financiară, cenform' cu legea de comptabilitate.

Art. 46. Consiliul' de administrațiune se compune de șeful' corpului' președinte, și doi membri aleși de oficeri.

Casierul' este asemenea ales' de oficerii corpului'. El' va fi dator' a depune la Consiliul' Comunal' o garanșă proporțională cu sumele ce pot' fi în dispozițiunea sea într'o trilunie.

Casierul' s'eu în lipsă-i un' sergent' major', îndeplinește funcțiunile de secretar' al' consiliului'.

Art. 47. Consiliul' de administrațiune face bugetul' cheltuelilor' înainte de 1 Iulie ale fie-cărui' an'.

Șeful' gardēi îl' transmite imediat' Consiliului' Comunal' local', care dupe deliberări el' va intercala în bugetul' general' al' Comunei.

Art. 48. Consiliile comunale pun' în dispozițiunea consiliului' de administrațiune, prin anticipație, pe trilunie a patra parte din sumele alocate pe fie-care an' pentru cheltueli.

Art. 49. Ori-ce indemnitate s'eu amendă în materie de gardă orășenescă, se percepe în folosul' comunelor'.

Modul' percepțiunii este cel' ordinar'.

Art. 50. Oficerii cari fin' loc' de procurori, adjutanșii-majori, casieri, sergenșii-adjutanșii pot' primi pe lună o indemnitație care nu va trece :

Pentru procurori . . . , ...	80 lei.
Adjutanșii majori	60 "
Casieri	60 "
Sergenșii-adjutanșii	40 "

Art. 51. Vor' fi indemnitași de către Comună pe lună :

Tambur' majorul	32 lei.
Maestrul' toboșar	25 "
Toboșar și cornist'	20 "

TITLUL VIII.

Despre serviciu.

Art. 52. Serviciul' în garda orășenescă este personal' și obligator' ; se p'ote însă înlocui reciproc', tatăl' prin fiu', fratele prin frate, unchiul' prin nepot', precum și aliașii în același grad' care fac' parte din garda orășenescă ; în casu de forță majoră, înlocuirea se p'ote face și prin alte pers'one înscrise între gar diști, casul' de forță majoră se va justifica.

Art. 53. Garda orășenescă îndeplinește serviciul' de pază în intrul' Comunei, și face serviciul' de patrulă, când' se va crede de caviinșă de către șefii sei respectivi pentru securitatea pers'nelor', conservarea proprietășilor' și în genere

pentru menținerea bunei ordine și a liniștii publice. În capitală ea va face serviciul de gardă de onoare unde va fi chemată.

Ori-ce gardistă chemată la un serviciu de atribuțiile gardei orașenesci, trebuie a se supune avându-și însă dreptul a reclama în urmă la șeful său.

Datoriile ofițerilor, sub-ofițerilor, caporalilor și brigadierilor și gardiștilor în privința șefilor lor, în timpul duratei serviciului, sunt aceleași ca pentru armată.

Art. 55. Garda, în timp de rebelă, este chemată a apăra orașul, fiind pusă sub ordinele comandantului superior al armatei și aplicându-se regulile ordinarii militare în privința disciplinei.

TITLULU IX.

Despre contravențiuni și pedepse.

Art. 56. Ori ce ofițer de serviciu și ori ce șef de post pot pronunța în contra infracțiunilor la regulele serviciului una din pedepsele următoare:

I. Reprimanda cu înscrisura și fără înscrisura în ordinea șilei.

II. Îndoita fașione.

III. Serviciul de gardă, patrula și exercițiile extraordinare. El pot să desarmeze pe delincenți dacă s'ar afla în stare de beție ori de nesubordonare gravă și a ordona arestarea și imediată și închisoarea pe 24 ore, fără ca acesta să oprească aplicarea altor pedepse prevăzute de lege.

Ori-ce refuză din partea gardiștilor a îndeplini ordinul pentru arestarea delincențului, va fi pedepsit cu închisoare maximum de 15 zile.

Art. 57. Comandantele superior și șefii de corpuri pot pronunța arestarea de la 1 până la 3 zile, pentru ori ce infracțiune săvârșită de către un ofițer prescrierilor legii de față și a regulamentelor basate pe această lege, fără a se judeca trimiterea sa înaintea consiliului de disciplină.

Art. 58. Ori-ce gardistă se va descoperi că a stricat cu rea voință, a emanat, a vândut și a deturnat (sfeterisit) arme ori efecte de îmbrăcăminte și echipamente încredințate lui de guvern și de comună va fi condamnat la o închisoare de 6 zile până la un an, și la o amendă de una sută până la o mie lei, și la plata valorii acestor obiecte.

Art. 59. Ori ce călcare a dispozițiilor cuprinse în titlurile precedente și în regulamentele făcute de șefii gardei și aprobată de consiliul comunal se va cerceta de consiliul de disciplină care, după împrejurări, va aplica pedepsele următoare:

I. Reprimanda cu trecerea și fără trecerea la ordinea șilei;

II. Amenda de la 5 până la 15 lei.

III. Închisoarea de la 1 până la 5 zile.

IV. Depărtarea din serviciul gardiștilor pentru unul și mai mulți ani.

Acela care va fi depărtat din serviciul extraordinar să plătească la casa comunală până la expirarea pedepsei o amendă anuală minimum de 50 lei și maximum de 200 lei.

În caz de recidivă și de insubordinație gravă amenda și închisoarea pot să se îndoie și să se pronunțe în deosebi și de odată.

Recidiva este numai atunci când a trecut mai puțin de un an de la cea din urmă condamnare.

TITLUL X.

Despre consiliul de disciplină.

Art. 60. În fie-care comună urbană se institue un consiliu de disciplină.

Acestu consiliu este însărcinat cu cercetarea contravențiunilor gardiștilor și pronunțarea pedepselor.

Elu este presidat de judecătorul de plasă seú în lipsa acestuia de celú mai mare în gradú dintre oficerii asistați, de unú locotenentú, seú sub-locotenentú, un sub-oficerú, unú caporalú și unú gardistú.

Consiliul nu póte funcționa de câtú în numărú de *trei* sau *cinci* membri.

Décá membri prezenți suntú în numărú egalú, celú mai ténérú se abține.

Unú oficerú numitú de șeful corpului localú ține locú de procurorú și un sergentú pe acela de grefierú.

Membrii acestui consiliu se tragú la sorți la fie-care trilonie în localitățile un de există celú puținú unú batalionú. Tragerea la sorți se face în prezența consiliului comunalú localú.

În cele alte orașe, alegerea membrilor consiliului, se va face de șeful gardei împreună cu consiliul comunalú. Numérul lorú în aceste orașe póte fi numai de *trei*.

Art. 61. Cerearea de acușățiune contra șefulú corpului se face de către primarulú comunei locale, seú dupe inițiativa guvernului. Pira asupra celorú alte persoane făcândú parte în gardă, se pornește de către oficerulú procurorú.

Chiemarea se face printr'o singură citațiune potrivitú regulorú procedărei civile.

Décá prevenitulú nu se înțășiședă înaintea consiliului la termenulú otărătú elú are dreptulú de opoșițiune în termenú de *trei* zile de la notificarea sentinței făcute, conformú procedurii civile.

Întru câtú privesce instrucțiunea contravențiunilor, procedarea înaintea consiliurilor, esecutarea sentințelor, se vorú observa prescripțiunile dreptului comun.

Art. 62. Crimele și delictelú gardiștilorú suntú în tóte casele de competența jurisdicțiunei ordinare.

Art. 63. Funcțiunile de membri ai consiliului de disciplină sunt obligătore.

Membrii carú lipsescú fără motiv valabilú, comunicatú prealabilú președintelú, va fi condamnatú imediatú în ședință, și orí care arú fi numărulú membrilorú prezenți, la o amendă de la 15 péné la 50 lei.

În casú de recidivă amenda va fi îndoită.

Amenda pronunțată se póte anula decá gardistulú va justifica c'a fostú în imposibilitate de a comunica prealabilú motivulú absenței sale.

TITLUL XI.

Despre recursulú în casațiune.

Art. 64. Sentințele consiliurilor de disciplină se potú ataca numai prin rēcursú în casație, fondatú seú pe incompetența seú pe omisiune, ori violațiune de forme substanțiale seú pentru călcarea esprú a legii.

Recursulú suspendă esecutarea. Trebuie facutú în termenú de 10 zile dupé pronunțarea sentinței, fiindú contradictorie, seú dupé comunicarea sentinței la domiciliu, fiindú datá în lipsă.

Recursul se face printr'o simplă declarație pusă în mâinile oficiarnului procuror, va fi însoțită de o taxă de 5 galbeni cari se voru înainta împrenă cu recursul la Curtea de Casație.

TITLUL XII.

Despre formarea gardei orășenesci.

Art. 65. Garda orășenescă se formésă în companii, bataliône și leg'nni.

Minimum unei companii este de 50 ómení, afară de cadre; érá maximum un trece peste 200 ómení, bataliônele se compun de la 4 péné la 6 companii, le-
giunile se compnu de la 2 péné la 4 bataliône.

Art. 66. Cadrele unei companii se compnu de 4 oficeri, adică un căpitanu, un locotenentú și duoí snb-locotenenți, de nuú sergent-major, nuú furierú, optú sergenți, 12 caporalí, nu toboșar și nuú cornistú.

Art. 67. Statul-major alú unui batalionú se compune de un major-comandant, și un adiotantú-major căpitan, un medic și un sergent-adiotantú.

Art. 68. Statul-majorú alú unei leginni se compune de nuú colonelú comandantú de leginne, un locotenentú-colonel, un adiotant-major, și trei oficeri, nuú medicú, un oficerú procurorú la consiliul de disciplină, un snb-locotenentú portdrapelú, un tambur-major și un maestru toboșarú.

TITLUL XIII.

Dispozițiuni particulare.

Art. 69. La ceremonii și la casuri de esercițiuri militare, cândú garda orășenescă se întrunese cu armata, garda orășenescă are totú-d'anna pasulú înaintea armatei.

Art. 70. Esercițiile militare în t'mpulú ordinariú, se vorú face celú puținú de 12 ori pe anú, Duminicile seú serbătorile și un vorú dura de cât doné ore.

Pentru chiámările și indatoririle la esercițiú, pentru dispensele celorú ce vorú dovedi că cunoscu bine esercițiulú precum și pentru înmulțirea șilelorú de esercițiú, se va urma potrivitú cu regulamentele speciale la gardă.

Art. 71. Guvernulú va determina pentru astá datá, epoca cândú are să începá înscrierea gardistilorú, formcrea companielorú și a cadrelorú, indicándú ascemenea și persóna care va trebni să presideze consiliulú de recensementú.

Art. 72. Legea de față nu atinge întru nimica legea privitoare la miliții care este și remáne în vigóre.(1)

LEGE

(Decret 16 Marte 1866, prom. 18 Marte 1866)

Pentru tocmelele de lucrări agricole și pentru esecutarea lor

CAPŪ I.

Despre tocmele pentru lucrări agricole.

Art. I. Tóte tocmelele pentru mncă agricole de orí-ce natură, trebne să fie

(1) Vezi legea asupra organizării Puterea armată din 6 Decem 1864, în Supplementulú Codicilorú, p. 217.

legalisate și înregistrate de către autoritatea comunală respectivă, cu îndeplinirea formelor prevăzute la cap. II, din această lege.

Art. II. Numai Comuna respectivă poate să legalizeze tocmelele locuitorilor de sub jurisdicțiunea sa; ea poate să legalizeze tocmele și a unui locuitor străin, dără numai cându acesta aru înfățișa unu certificatū din partea comunei în care locuesce, doveditorū că elū este liberū a săvârși asemenea tocmele.

Art. III. Inscrisul de tocmele va cuprinde negreșitū condițiunile stipulate între părțile contractante.

Art. IV. Nicī o tocmele pentru munca agricolă nu se va putea face pe mai multū de cinci ani.

Autoritățile competente, suntū oprite a legaliza contracte de această natură, pe un termen mai îndelungatū.

Art. V. Nu este ertatū nimēnui să oprēscă (afară numai cându aru urma secuestru prin autoriiășile în dreptū) banii cuveniș muncitorilor agricolī pentru datorii seū daraveri către alte persōne.

CAPŪ II.

Despre înregistrarea tocmelelor pentru muncă agricole.

Art. VI. Fie-care Consiliū Comunalū ruralū, va avea unū registru șnuruitū, sigilatū și sub-scrisū de consiliulū judeșianū seū comitetulū permanentū, în care se vorū trece pe rândū, dupe data lorū, și cu numărū, tōte tocmelele pentru muncă agricole în întregulū lorū.

La sfârșitulū fie-căruia actū de tocmele, va urma sub-scrierea ambelorū părș contractante și legalisașia Consiliulū Comunalū, contra-semnatū de secretarulū comunei.

Persōnele carī nu sciū scri, punū degetulū pe semnulū crucei, dupe ce primarulū seū secretarulū Comunei le va citi mai întâiū actulū de tocmele.

Art. VII. Fie-care registru va cuprinde actele legalisate de Comună în cursul unui anū; dēcă un registru nu va ajunge, se va face unū alū duoilea tomū, seū și mai multe pentru același anū.

Art. VIII. Orī-ce rădături, adăogiri peste rânduri, rumpere orī schimbări de cuvinte, seū de numere dintr'unū registru vorū fi urmărite și pedepsite, în casū de reclamașionī, dupe Codulū penalū.

Art. IX. Registrele arētate la Art. de mai susū, vorū purta următorulū titlu:
Registru pentru tocmele agricole.

Judeșulū	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Plasa.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Comuna	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Art. X. Pe fie-care anū registrele tocmelelor de muncă agricole, se vorū încheia de primari, se vorū verșica de sub prefectiī respectivī și vorū rămānea în arhiva Comunei.

Art. XI. Comitetele permanente seū consiliurile judeșiane aū totū-d'auna dreptulū a revisui acele registre și a culege sciinșele de carī vorū avea nevoie.

CAPŪ III.

Despre jurisdicțiune și esecutiune.

Art. XII. Consiliulū comunalū va judeca tōte pārele provenite din neîndeplinirea contractelor pentru lucrări agricole, și le va esecuta imediatū.

Părțile nemulțumite au dreptul de recurs la judecătorul de plasă în termenul de 15 zile, fără a se suspenda prin acesta executarea.

Art. XIII. Primarii suțu datori prin ajutorul consilierilor comunali, vătășilor, dorobanșilor, secretarilor, să îndemne pe muncitorii agricoli, cari au contractat în conformitate cu legea de față, ași îndeplini tocmelile, la vremea când, și locul unde, și dupe chipul cu care s'au legat priu tocmeli.

În casu când muncitorul nu lucră după tocmela, primarul împreună și cu Consiliul Comunalu, cercetă în aceia și chiar reclamașinea și constatând faptul adevăratu, de odată cu încheerea procesului verbalu pentru acesta 'lă va esecuta la îndeplinirea tocmeli.

Primarii cari nu voru esecuta pe locuitori la timpul prevăduțu aicea mai sus, se voru supune la amendă în folosul casei comunale de la 50 până la 100 lei. Acestă amendă iusă nu 'i va scuti de la respundere de daune-interesă către celu vătămatu, conformu legi.

Art. XIV. Modul esecutării este celu următor :

Primarul prin mijlocele esecutive de care dispune, va aduce îndată pe datornicu la munca pentru care s'a tocmitu ; când elu se va îndaratnici, reclamantul pôte prin concursul primarulu și în ființa unui consilieru alu comunei, ori secretarulu ei, érá în lipsa loru chiar a doni marturi, să tocméscă pentru săvêșirea acelu lucru alți ómeni cu ori și ce preșu.

Acestu preșu constatatu prin procesu-verbalu, se va împlini prin autoritășile administrative din propria avere a vinovatulu, esceptându se casa și pământulu dobânditu prin legea rurală.

Afară de acestă împlinire, reclamantul se va adresa înainte autoritășilor judeciare pentru ori-ce pretentiuni de pagube.

Art. XV. Cându obiectulu tocmeli s'a perduțu în veri ce chipu, ori s'a scosu din întrebuinșare prin împrejurări neatărnate de voința părșilor tocmitoare, contractulu să desbuinșeză și despăgubirea se va face de către puterea administrativă dupe regulile următoare :

Dacă muncitorulu va fi perduțu zile prin transportulu seú la locul de muncă, se va despăgubi de acele zile dupe preșurile corente.

Dacă elu a apucatú a lucra parte din obiectulu tocmitu, se va despăgubi, pe lângă cea ce i se cuvine pentru transportarea sa, și cu analogia muncii ce a făcutu.

În casulu cându muncitorulu va fi apucatú a lua parte seú toș baniș înainte va întorci restulu fără dobândă.

Art. XVI. La întemplare de epizootie (bólă de vite) prindú vitele seú mărginindu-se de administrașione, sate, orașe, localităși, în așa felu, în cât muncile agricole, pentru facerea căroru erau de trebuinșă vitele, nu s'a pututu îndeplini la timp, muncitorulu căruia 'i-ar peri vitele de muncă seú voru fi fostu marginite, nu va fi supusú la altă despăgubire, de cât la înapoierea banloru, scăduțendu-se cu suma convenită pentru munca ce va fi apucatú să facă ; érá tocmela va remănea stinsă numai pentru acea lucrare care nu s'a efectuatú la timp.

Se escepteză asemenea acei cari se voru constata că au fostu popriș pentru causă de bólă.

Art. XVII. Ministrulu de Interne va esercita totú d'auna dreptulu seú de censură asupra funcționariloru căroru se încredinșeză aplicarea legi de față și va putea ordona urmărirea loru conformu legiloru.

Nicu o altă jurisdicșione, nicu o altă autoritate, afară de cea cuprinsă în legea de față nu se va putea amesteca în procedurile atingătoare de tocmeli pentru lucrări agricole.

CAP. IV.

Dispozițiuni transitorii

Art. XVIII. Tote legile, ofisuri domnesci, regulamente, deslegări ministeriale, și veri-ce dispozițiune sstădi esistentă atingătoare de tocmeli agricole și de esecutarea lor, contrarii legii de față, sunt și rămănu cu totul desființate.

Art. XIV. Acastă lege se va pune în lucrare după o luna d n ziua promulgărei ei.

Art. XX. Ministerul de Interne, odată cu publicarea acestei legi, va regula a se țipari și a se trimite în fie-care comuna afișe și broșure coprinđătore de acestea.

Afișele se voru lipi î două séu trei locuri la fie care Comună și la ușa Primăriei.

Art. XXI. In tote Duminicile următore, dupe promulgarea acestei legi, și pêne la punerea ei în lucrare, primarulul va aduna pe locuitorii Comunei și le va citi acastă lege.

L E G E

(*Decret. 18 Marte 1866, prom. 20 Marte 1866*).

Pentru împărțirea comandamentelor armatei în patru divisiuni teritoriale.

Art. I. Patru generali asigură disciplina, instrucția și totu ce interesază puterea armată a țerei, împărțită în patru divisiuni séu comandamente teritoriale, cu residența la Iassy, Galați, Bucuresci și Craiova.

Art. II. Articolele 9 și 56 din legea organizării armatei se desființază (1)

R E G U L A M E N T

(*Decret. 17 Marte 1866, prom. 31 Marte 1866*)

Pentru tarifa actelor de procedura și de esecutare ale portărilor⁽²⁾

TITLUL I.

Numărul și ordinea portărilor.

Art. 1. Numărul portărilor ce se voru așeđa pe lângă fie-caru curte și tribunalul va fi :

Pentru curtea d'apelu din Bucuresci, 7 portări.

(1) Vezi acastă lege în Suplimentul Codiciloru, p. 217.

(2) Vezi art. 96 din legea organizării judecătorești, în Suplimentul Appendice-ului întâiu p. 36 — Vezi și Regulamentul despre atribuțiunile portărilor din allu doilea Appendice.

Pentru fie-care din cele-alte curți din țară câte 5 portărei.

Pentru fie-care trib. ce are o singură secțiă câte trei portărei.

Pentru fie-care trib. ce are 2 secții câte 5 portărei.

Pentru trib. din București, 9 portărei.

Pentru trib. din Iassy 7 portărei.

Pentru trib. din Craiova 6 portărei.

Unul dintre portăreii fie-cărui trib. său curte, va fi numit capul portăreilor de la trib. său curte.

Art. 2. Numărul portăreilor de lângă tribunale și curți, nu se va putea adăoga său scădea de cât sub formă de regulament de administrațiune publică.

Art. 3. Portăreii fie-cărui trib. vor forma unu corp specialu, avându fie-care corp câte o casă comună, în care se vor vërșa tôte sumele adunate de fie-care portărelă pentru plata actelor și se.

În orașele de reședință ale curții de apel portăreii cur ei, precum și ai tribunalului din același oraș vor avea o singură și comună casă, în care se vor vërșa sumele adunate.

Capul portăreilor de la curte, va îndeplini formele prescise la vale pentru adunarea, consemnarea și împărțirea sumelor.

Art. 4. Fie-care portărelă va avea un registru portativ, visat de președintele respectiv și de capul portăreilor, în care se va trece în dublu cu matcă, felul operațiunei și numele părților, precum și suma primită de portărelă.

Cedula se va rupe de portărelă din acest registru și se va da părței îndată ce-i-a numerat prețul dupe tarifă, spre a-i servi ca dovadă spre constatarea cheltuelilor; ăra matca se va conserva în registru spre a servi de dovadă pentru suma primită de portărelă.

Capul portăreilor său locoșitorul său, primind suma de la portărelă și vërșând-o în casa comună, va visa în josul matcei de primirea sumei.

Când însuși capul portăreilor va avea să verse în casă sume primite de densusul, elă va face a i se visa matca sa de un alt portărelă și de grefier.

Omișiunea acestor formalități, va fi pedepsită cu amendă de la 10-150 lei.

Art. 5. Casa se va afla sub îngrijirea și răspunderea capului portăreilor.

În casă de lipsă a sa, elă va putea însărcina cu astă grijă pe un alt portărelă, care asemenea va fi răspundător pentru casă.

Un registru al casei visat și parafat de președinte și de capul portăreilor, va coprinde pe fie-care și tôte sumele câte intră în casă, și anume de la cine, precum și tôte câte esă.

Art. 6. Fie-care portărelă va fi datoră a vërșa în casa comună sumele ce posedă, în dată ce le primesece, și fără a putea să le conserve în compensațiune de cheltueli ori sume datorite lui.

Art. 7. Se vor plăti din casa comună tôte cheltuelile de care corpul portăreilor de lângă fie-care tribunală său curte pôte avea trebuință, precum copisti, ămenii de serviciu și alte cheltueli de cancelarie.

Portăreii vor putea ține cu cheltuiala lor comună și unul său mai mulți aproși facultativi, pentru trebuința serviciului lor specialu.

Cheltuelile de drum și de transport ce va trebui să se facă de nnă portărelă în interesul serviciului, în casă când nu se vor fi plătit de părți, se vor putea avansa din casa comună pênă la răfuirea lor de către cine se cuvine.

Portărelul ce va primi aceste avansuri, va da chitanță de primirea lor.

Art. 8. La finele fie-cărei luni și după prelevarea tuturor cheltuelilor susmenționate, sumele rămase se vor împărți între portărei în modul următor :

Mai întâiu capul portăreilor de tribunală va preleva din ele o sumă de 5% în favoarea sa ; ăra în orașele unde se află curte de apel, capul portăreilor de la această curte va preleva în favoarea sa 10% din sumele remase.

Restul se va împărți de o potrivă între el și cei-alți portărei.

Fie-care va subscrie într'unu registru specialu de sumele ce a primitu pe fie-care lună.

Art. 9. Cându unu portărelu de curte, va opera împreună cu unu portărelu de la unu altu tribunalu de județu în ocolulu curței, taxele plătite se voru împărți de o potrivă între ambiu portărei, subscriindu amēduoi în matcă și cedulele registrulu lorū respectivū.

Art. 10. Asemenea cându capulu portăreiloru de la curte, va însărcina pe unu portărelu de la tribunalulu din ocolulu curței, ca să opereze în altu județu alu ocolulu curței de câtu județulu în care se află tribunalulu, taxă plătita se va împărți pe din duoē între portăreii tribunalulu și portăreii curței.

Spre acestu sflrșitū, portărelulu ce a operatū va face înscrierea în registrulu său pe o indoită cedulă și va trimite capulu portăreiloru de la curte atât iumētatea sumei convenită lui, câtu și una din cedule, scrisă de partea ce a plătītū său indicândū partea ce are a plăti.

Art. 11. Portăreii de ședințe și voru face serviciulu lorū cu rândulu așa în câtu să nu sufere serviciulu publicū. Acēsta se va regula de președinte în înțelegere su capulu portăreiloru.

Când capulu portăreiloru va fi presinte și acolo unde se află numai o secțiune, numai este nevoiă de unu altu portărelu de serviciu.

Dacă voru fi mai multe secțiuni de curte său tribunalu, va fi destulu câte unu singuru portărelu de serviciu pentru fie-care secțiune.

Art. 12. În ordinea erarchiei și demnitaței, portăreii sunt egalī cu grafierii respectivī.

Portăreii de ședințe menținū poliția audiențelorū sub ordiunile președintelui; însă pentru esecutarea acesteī poliții, portărelulu ședinței va putea avea și elū sub ordiunile sēle pe aproși său omeni de serviciu.

Art. 13. Președintele nu va pu ea distrage pe unu portărelu de la îndeplinirea actelorū sēle pentru alte servicii streine competenței sēle.

Asemenea portăreii nu voru putea fi obligați sa asiste la anchete său comisiuni cari se facu afară din localulu tribunalulu său curței.

Art. 14. Fie-care portărelu va opera dupe ce mai ăntēiū va preveni și se va înțelege cu capulu său respectivū.

Capulu portăreiloru fie-căruia trib. și curte va regula ordinea dupe care fie-care portărelu, alipitū pe lēngă trib. său curte are să opereze, așa în cât serviciulu să se facă cu înțelă și esactitatea convenită si să nu se întēmple nulitățī de procedură din cauza vișului serviciulu lorū.

Președintele și procurorulu voru avea asemenea dreptulū de privighere asupra regularităței acestui serviciu.

Art. 15. Capulu portăreiloru curței va avea privegherea asupra tutōrū portăreiloru din ocolulu curței și va denunța tribunalulu respectivū pe aceia cari se abatū de la datorile lorū, spre a i supune la amendă său muștrări.

La casū de trebuință elū va putea, prid Ministrulu Justiției, să provōce destituirea unui portărelū abătutū.

Art. 16. Amendele la care portăreii potū fi condamnați, se voru vērsa în casa comună a corpulu respectivū de portărei, spre a se împărți între coi-ăli portărei neabātuți.

Art. 17. Portăreii din ocolulu fie-cărei curți voru putea să formeze unu regulamentū de serviciu pentru alte amanunte ale serviciulu și disciplinei, fără a putea să contraviă la dispozițiunile regulamentulu de faciă.

Acelū regulamentū, dupe ce se va delibera și de curtea respectivă, se va trimite Ministeriulu Justiției și va deveni obligatoriu, dupe ce se va aproba de dēnsulu cu modificările ce va crede de cuviință.

TITLUL II.

Actele de procedură.

Art. 18. Portăreii vor face toate actele de procedură în materie civilă și comercială, sêu pe sêma și socotela părții civile în materii penale, cu o plată dupe tarife fixe sêu gradate așa cum se regulază la vale.

Art. 19. Termenul înfașigării, regulanduse de președinte, elu va da petițiunea și alte acte trebuincioase portarelului pentru ca acesta sa formeze citațiunea.

Citațiunea formata se va subscrie de președinte.

Art. 20. Portarelul va comunica citațiunile părților, conformu regulelor prevedute prin procedură.

Portarelul va transmite citațiunea părților sêu prin elu însuși sêu prin unu aprodu.

Aprodul va lucra sub ordinele și raspunderea portarelului, conformu Art. 77 din Procedură.

Art. 21. Portarelul sêu aprodu ce lucrază sub ordinele sêle se va transporta la însuși domiciliul ori reședința părților, spre a preda citațiunea, sêu în casu de lipsa a împlini formele prescise de Art. 74 din Procedură.

Art. 22. Déca una sêu mai multe din părți locuesce în altu județu de cât acela unde rezidază portarelul, acesta va trimite prin posta citațiunea portarelului din acelu județu, pentru ca elu să procedeze la darea citațiunei, conformu cu cele prescise la Art. 20 și 21.

Art. 23. Portarelul va comunica președintele i despre predarea citațiunei, dandui și dovețile luate sêu procesele verbale încheiate cu ocașiunea darei citațiunei.

Art. 24. Taxa citațiunilor u va fi:

a). Pentru portăreii din Bucuresci și Iasși câte 5 lei de fie-care citațiune.

b). Pentru portăreii din cele alte județe câte 8 lei de fie-care citațiune.

Déca într'una și aceeași causa figurédă mai multe persóne și va fi trebuința a se face mai multe citațiuni, taxa va fi pe jumătate pentru fie-care din cele-alte citațiuni; cetele moșnenilor u a se se privi ca o singură parte.

Art. 25. Déca va fi trebuința ca agentul să se transporte în altu locu de cât oșagul reședinței sêle, spre a preda citațiunea, i se va plăti indemnitatea transportului dupe tarifa în materii criminale adică:

Câte 12 lei pentru fie-care miriametru.

Indemnitatea se va regula pe miriametru și jumătate de miriametru. Frațiuni nu se socotescu.

Art. 26. Cându citațiunea se trimite în altu județu, spre a se comunica părții prin agentul d'acolo, nu se va plăti altă indemnitate de drumu de câtu aceia a agentului din acelu județu, déca elu se va transporta în ocolul județului sêu.

Art. 27. Cându se va face o citațiune unei persóne ce se află în țé a streină și care nu are unu procuratoru cunoscutu, atunci, pe lângă taxa citațiunei, se va mai plăti agentului 20 lei pentru publicarea prin *Monitor*, conformu Art. 75, § 7 din procedură.

Art. 28. Déca pentru predarea citațiunei în lipsa părții se va încheia procesul verbalu, prescisu de Art. 74 din Procedură, se va mai plăti agentului de către partea ce a lipsitu o taxă de lei 3, par. 10, pentru redactarea procesului verbal.

Art. 29. Suma taxelor pentru citațiuni, transportu sêu publicare în *Monitor*, se va da agentului de către partea reclamantă de odată cu darea petițiunei sêle.

Art. 30. Noile citațiuni ce se voru mai face părților într'o causa începută înainte celeiași instanțe judecătorești, nu voru mai da locu la nici o altă plată în favórea portăreilor de câtu indemnitatea de transportu.

Cându însă aceste noi citațiuni se voru face din cauza unei suspendări, taxa citațiunilor și indemnitațiile de drumu se voru plăti de către partea din a cărei cauză s'a suspendat judecata, conformu Art. 253, 254 și 256 din Procedură.

Asemenea se va urma și în casu de revisuirea unei hotărâri.

Art. 31. Dăca martorii, garanții seú esperții se voru chîama cu citațiuni prin mijlocirea unui portărelu, se voru plăti pentru citațiuni totu taxele însemnate mai susu; această plată se va face de către partea care a invocatú chîamarea garanților, ori a matorilor seú de către aceea în favoerea căreia se face es-pertisa.

Art. 32. Comunicarea actelorú cari însoțescú cererea făcută de o dată cu citațiunea, nu dă locú la nici o taxă; — cându copii se voru lua dupe aceste acte seú ori-cari altele prin mijlocirea portăreilorú, aceste copii se voru plăti, pentru fie-care pagină de 30 rânduri de la 16 pêne la 18 silabe într'unu rândú, câte lei unulu parale cincú.

Tóte aceste copii se voru visa de grefierú; ele se voru legalisa de președinte de va fi trebuință.

Art. 33. Semnificarea copiilorú de hotărâri, prevăduță prin art. 137 din procedură, se va face părților prin portărú totú în modulú prevăduțú prin art. 20, 21, 22 și 26 din acestú regulamentú.

Grefierulu va încredința portărelulu hotărârile a cărorú copii trebuiescú comunicate.

Art. 34. Pentru comunicarea copiilorú de hotărâri se va plăti de fie-care parte :
Pentru Bucuresci și Iasi câte lei 15.

Pentru portăreii din cele alte județe câte lei 18.

Cetele moșnenilorú se socotescú ca o singurú parte.

Cheltuel le de transportú se voru plăti conformu art. 25.

Art. 35. Dăcu în casulu prevăduțú de art. 151 din Procedura civilă se va face o a doua citare din cauza lipsei uneia din părți, cheltuelile făcute cu această a doua citațiune voru fi în sarcina aceluia ce a lipsitú.

Art. 36. Cândú partea ce s'a condamnatú în lipsă s'a judecatú asupra opozițiunei, comunicarea hotărârei acelei noue nu mai este supusă la nici o taxă, afară de indemnitate de transportú, de va fi trebuință.

Art. 37. Comunicarea actelorú făcute prin portărei va fi supusă la aceeași taxă ca și comunicarea semnificării hotărârilorú.

Acastă taxă se va plăti de către partea căria se face comunicarea.

Art. 38. Comunicarea unei hotărâri dată asupra unei cereri de revisuire, va fi supusă la aceeași taxă ca și hotărârea primitivă.

Art. 39. Hotărârile arbitrilorú cari se voru comunica părților prin portărei, voru fi supuse la aceleași taxe ca și hotărârile tribunalelorú.

Art. 40. Portărelulu ce a făcutú semnificarea unei hotărâri seú comunicarea unui actú, va face îndată cunoscutú președintelui, prin grefierú, rezultatulu lucrărilorú sale și arătarea de ziua și locul primirei, numele și calitatea părților, etc.

Art. 41. Protesturile polițelorú seú biletelorú la ordinea, făcute prin mijlocirea portăreilorú, voru da dreptú în favoerea lorú la următoarea taxă:

Pentru o poliță seú biletú pêne la 10,000 lei, 15 lei.

De la 10,000 lei în susú 32 lei.

Art. 42. Ori-cine s'ar afla în stare de scăpătăciune, în câtú se nu potă plăti taxele deschidereii unui procesú, precum nici cele-alte acte de procedură, va fi datorú, de odată cu petițiunea de intentarea procesulu, s' presinte dovadă încredințătoare de pozițiunea sea.

Acastă dovadă pe lângă legalizare, va coprinde și declarațiunea expresă a primăriei loculu că cunósce că în adevărú petiționarulu este lipsitú de ori ce mijloce de achitarea acestorú taxe.

La asemenea casú, trib. seú curtea va încheia unú procesú verbalú prin care

va constata starea de scăpătăciune, și 'lă va comunica portărelului însărcinată cu esecutarea actelor de procedură.

Acesta va ține socotăla esactă de costul fie-căruia din aceste acte spre a o supune la timpă tribunalului său curței respective și a se prevedea în dispoziți-vulă hotărării că, la casă de a se ameliora în urmă pozițiunea rămasului din judecată ce se afla în stare de scăpătăciune, va răspunde toate cheltuielile procesului.

TITLULŪ III.

Actele de esecuțiune.

Art. 43. Acela care va avea se facă o esecuțiune silită în virtutea unei hotărări judecătorești său titlu esecutoră se va adresa, conformă art. 372 din procedură, la curtea său tribunalul respectiv. După autorisarea spechilă a curței său trib., portărelulă va procede la esecutarea silită, îndeplinindă actele necesariă prescrite de legă și procedură, spre a ajunge la îndeplinirea dreptului celui ce posedă titlulă esecutoră.

Somațiună și comandamente.

Art. 44. Tote somațiunile și comandamentele în materiă civile și comerciale, se voră face prin mijlocirea portăreilor. Spre acestă firșitū el vor redacta somațiunea său comandamentulă, conformă prescripțiunei legiloră speciale și declarațiunei înscrisă a părței în favoarea căria se face somațiunea său comandamentul.

Actulă de somațiune său comandamentū se va face în dublu esemplarū, dintre care unulă va rămânea portărelului și altulă se va lăsa în mâna părței, în contra cărei se face somațiunea său comandamentulă.

Art. 45. Se va plăti pentru fie-care somațiune său comandamentū, de către partea în favoarea căria se face următorea taxă :

Pentru portăreii din Bucuresci și Iassy lei 10.

Pentru portăreii din cele alte judeșe lei 12.

Décă va fi trebuință a se transporta afară din orașulă reședinței sële, portărelulă va mai primi și indemnitatea de transportū, conformă art. 25.

Art. 46. Dispozițiunea art. 21, 22 și 26 de la citațiună se aplică și la somațiună său comandamente.

Art. 47. Portăreii voră fi în dreptū a face cu aceiași plată însemnată mai sus, nu numai somațiunile cari precedă o esecuțiune silită, ci și ori ce alte somațiuni de a face său a nu face unū actū, de a îndeplini o obligațiune, de a satisface, în fine, unū dreptū ce cine-va arū pretinde că are, mai înainte de a ajunge la o esecuțiune său chiar la judecată.

Aceste somațiuni se voră face dupe cererea înscrisă a părței adresată către portărelulă. Acesta le va redacta, în scurtū, cu termeni cuviincioși, și totū în dublu esemplarū sub scrisū fie-care esemplarū de portărelulă și parte.

Art. 48. Décă hotărării său titlulă esecutoriū nu s'a încunoscințatū debitorulă, portărelulă va procede mai întăiū la acestă comunicare, priimindū pentru dēnsa plata regulată la Art. 34.

Asemenea se va urma și în casulă prevăduț de Art. 398 din Procedură.

Urmărirea bunuriloră mobile.

Art. 49. Facerea unū procesū-verbalū pentru urmărirea unoră mobile, forma-

rea unui inventariu, puerea peceșilor de către un portărelul se vor plăti de către partea în favoarea căreia se face lucrarea în modul următor:

În București și Iassy, pentru fie-care două ore de lucru câte lei 10.

În cele-alte județe câte 12 lei.

Fracțiunea de o oră se va plăti pe jumătate.

Fracțiunile mai mici de o oră nu se vor plăti în seamă.

Dacă portărelul va trebui să se transporte afară din orașul reședinței sale, i se va plăti indemnitatea de transport, conform Art. 25.

Art. 50. Portărelul va primi de la debitorul jumătate taxa pentru copia procesului verbală ce va lăsa în mână sa și pentru lista de obiectele urmărite ce va lăsa în mâna custodelui, conform art. 425 din Procedură.

Art. 51. În cazul prevăzut de Art. 426 și 428 din Procedură, portărelul va primi pe lângă indemnitatea de transport, de va fi cazul, și taxa prevăzută la Art. 49.

Art. 52. Pentru publicațiunile vinderei obiectelor mobile se va plăti portărelului lei trei-deci.

Acastă sumă se va înainta portărelului de către creditorul său persoană ce cere vândarea în socotela obiectelor urmărite.

Art. 53. Dacă portărelul, spre a efectua vândarea, va trebui să se transporte în altă localitate, de cât orașul residenței sale, i se va plăti și indemnitatea transportului, conform Art. 25.

Art. 54. Dacă licitațiunea sa vândarea obiectelor nu a avut loc, din cauză că debitorul a executat obligațiunea sa, sau din cauza oricărei alte împediciuni legale care suspendă vândarea, portărelul va avea dreptul să primească taxa fixă pentru procesele verbale ce va fi încheiat după tariful prevăzut la Art. 49, precum și indemnitatea de transport.

Art. 55. Dacă licitațiunea sa vândarea obiectelor s'a urmat, portărelul va primi din sumele adunate după obiectele vândute, afară de taxele fixe, o plată proporționată după următoarea tariful :

Până la 1500 lei . . . . . 1 1/2 la sută.

Asupra sumei ce trece

De la 1500 la 6000 lei . . . . . 1 la sută.

Asupra sumei ce trece

Peste 6000 indefinită . . . . . 1/2 la sută.

Acastă taxă însă portărelul o va lua numai din sumele ce reprezintă creanța cu a cărei lichidare el s'a însărcinat.

Art. 56. Dacă o licitare a cădută și va trebui să se facă o alta nouă, portărelul se va plăti numai o nouă taxă, pentru publicațiunile ce are să facă.

Art. 57. Pentru poprirea obiectelor mobile ale debitorului în mâna celor d'alți trei-lea, conform Art. 455 din procedură, creditorul reclamant va plăti portărelului ce face poprirea, o taxă de 15 lei, afară de cele alte taxe de citațiuni sa transport de va cere cazul.

Acastă poprire e va constata printr'un proces verbal în dublu exemplar, din cari unul se va lăsa la cel poprit și cel alt va rămâne în mâna portărelului.

Urmărirea veniturilor imobililor.

Art. 58. Procesul verbală ce se va face pentru urmărirea fructelor prinse de rădăcini se va plăti după tariful prescris prin Art. 49.

Art. 59. Vândarea acestor fructe va mai da loc în favoarea portărelului la plata proporționată prevăzută prin Art. 55.

Pentru publicațiunea acestor vândări se va plăti portărelui lei 15.

Art. 60. Dispozițiunile Art. 52, 53, 54 și 56 se aplică și la urmărirea fructelor prinse de redăcinii.

Art. 61. Dispozițiunile Art. precedinți 58, 59 § 1, 60 se aplică și cându va fi vorba de urmărirea seú secuestrarea veniturilor unui imobilu.

Publicațiunile pentru aceste urmăriri se vor plăti cu 30 lei, conformu celorlă duse la Art. 52.

Art. 62. Dăcă mobilele secuestrate sunt în diverse localități, darea în cunoscință a secuestrului către chiriași seú arendași va da locu la taxa prevăduță pentru citațiuni prin Art. 24, 25, 26.

Urmărirea imobililor.

Art. 63. Procesulu verbalu ce se va închea de portărelu, pentru urmărirea unui imobilu se va plăti dupe tarifa copriusă la Art. 49.

Art. 64. Afiptele și publicațiunile pentru urmărirea imobililor se vor plăti portărelului cu 40 lei, dăcă originalulu loru va cuprinde două pagine de câte 30 rânduri fie care, avëndu fie-care rândū de la 16 la 18 silabe.

Dăcă va fi mai multu de două pagine, se va plăti în mai multu pentru fie-care rândū câte 2 lei.

Dăcă afiptele au să se lipescă în localități diverse și cari nu sunt totu în orașulu reședinței portărelului, se va plăti încă pentru acăstă lipire taxa prevăduță pentru citațiuni, conformu Art. 24.

Aceași taxă a citațiunilor se va plăti și pentru încunoscințarea publicațiunei către debitoru, precum și pentru depunerea ei la procurorul tribunalelui și la conservatorul registrului (grefieru) de ipotecă, conformu Art. 509 și 511 din Procedură.

Art. 65. În casu de amănarea adjudecațiunei afiptele și publicațiunile cele noii se vor plăti din nouu dupe tarifa ar-tatā mai susu.

Art. 66. Asupra adjudecării definitive a unui imobilu și din prețulu plătitu, portărelulu urmăritorū pe lângă taxele fixe, va mai primi pe seama sa :

Până la 10,000 lei	4 la sută
Asupra sumei ce trece	
De 10,000—50,000 lei.	1/2 la sută
Asupra sumei ce trece	
de 50,000—100,000 lei.	1/4 la sută
Asupra sumei ce trece	
peste 100,000 lei indefinitu.	1/8 la sută

Acăstă taxă se va lua însă numai din sumele ce represintă creanța cu a cărei lichidare portărelulu s'a însărcinat.

Art. 67. Dăcă o noă adjudecare s'a făcutu, din cauza neîndeplinirii obligațiunei primulu adjudecatoru, nu se va ține în seama ni-i o taxă pentru adjudecarea căduță, ci portărelulu va primi plata din prețulu datu de definitivulu adjudecator.

Predarea silită a mobilelor și imobilelor.

Art. 68. Pentru predarea silită a unui mobile, agentulu judecătorescu va percepe aceiași taxă pentru citațiuni, procese verbale și transportu ca cea prevăduță pentru urmărirea imobililor în generalu.

Dăcă portărelulu va fi silitu a se ajuta cu alți agenți ai puterei administrative din cauza neîmpuneri celui condamnatu, acesta va plăti încă odată aceiași taxă în favorea aceloră agenți.

Art. 69. Pentru predarea silită a imobililor se va plăti portărelului câte lei 10, pentru fie-care procesă verbală ce va încheia cu ocaziunea executării, afară de plata somațiunii și cheltuelilor de transport.

Pe lângă această tarifă fixă, portărelul va mai primi $\frac{1}{4}$ la sută din venitul constatată alu imobilului pe anul din urmă, decât acestu venit se urcă pînă la suma de 50,000 lei; de la această sumă pînă la 100,000 lei i se va mai adăuga încă câte $\frac{1}{8}$ la sută pentru venitul ce se va urca; peste această din urmă sumă nu i se va mai da nici o plată.

Cîndu va fi vorba pentru executarea unei hotărâri privitoare la otare sêu căl-cări, venitul se va calcula numai pentru partea de pămîntu călcatu sêu întorsă în posesiunea legitimului sêu proprietar.

Art. 70. Dacă portărelul a trebuit să se ajute în operația sa de executare cu agenți polițienesci sêu militari, elu va plăti de la sine fie-cărui din acești a-gești câte lei 2 pe di.

Art. 71. Dacă va fi vorba de executarea unei hotărâri care are de obiectu strîngerea de fructe, împliniri de sume sêu predarea de o stare, sêu de o colec-tivitate de obiecte mobili, sêu de ob-jecte mobili sêu imobili în același timp, portărelul, pe lângă tarifele fixe, însemnate la Art. 68 și 69, va av-a dreptulul de a percepe în favoarea sa taxa proporțională din Art. 69 pentru venitul pe anul din urmă alu mobililor sêu imobililor.

Art. 72. Dacă otărirea va obliga pe celu condamnatu a face unu act, precum a desfința o imprăjnuire, a dărâma unu zid, a închide o ferestru, a ridica ori a înjosi unu zăgazu etc. portărelului i se va plăti de către celu condamnatu, pe lângă tarifele proceselor verbale și somațiunilor, câte 60 lei pentru fie-care di ce va intrabuința spre a termina lucrarea în socotela condamnatului, sêu spre a se începe lucrarea de către însuși condamnatul.

Secuestru asecurătoriu.

Art. 73. Orice secuestru asecurătoriu se împlinesce de portărelu dupe aceleași forme și reguli ca și urmărirea asupra mobililor, conformu Art. 618. din pro-cedură.

Portărelul va avea prin urmare dreptul a percepe, pentru efectuarea acestei lucrări și pentru actele ce se va face, aceleași taxe însemnate pentru urmărirea imobililor.

Esecutări asupra persoanei.

Art. 74. Pentru executarea fie-cărui mandat de arestare, de depunere sêu de aducere se va plăti portărelului de către partea interesată, însu în sarcină con-damnatului, taxa de lei 40, afară de cheltueli de transport. In materii penale, a-căstă executare se va putea face prin portărei numai dupe cererea părții civile.

Dispozițiuni comune la orice executare.

Art. 75. Otărările judecătorilor de plăși se vor pntea esecuta prin mijlocirea unui portărelu de tribunalu sêu curte, însă numai dupe cererea uneia din părți. Cheltuelile de esecutare vor fi aceleași ca și pentru otărările tribunalelor și

curțilorŭ, însă ele vorŭ fi numai în sarcina părței ce a cerutŭ esecutarea prin portărelŭ.

Art. 76. Pnnerea peceșilorŭ se va putea face în ori-ce casŭ de către portărel, însă numai d ipe delegașionea espresă ce va priui de la președintele tribunalulŭ competent.

Pentru acestă operașione se va da portărelului plata prescrișă prin Art. 49.

Portărelulŭ va depune îndată la tribunalulŭ procesulŭ verbalulŭ ce va încheia de punerea acestorŭ peceși.

Art. 77. Ori-ce proc se verbalŭ, inventare seŭ vinderŭ ivite cu ocașiunea deschiderŭ unei succ-siuni, seŭ împărșirea unŭ indivisiuni ori comunităși, ce se vorŭ face prin mijlocirea unui portărelŭ, vorŭ da locŭ, în favoarea sa, și în so-cotela părșilor interesate, tot la aceleași taxe prescrise pentru esecutiunea silită.

TITLULŪ IV

Licuidarea cheltuelilorŭ.

Art. 78. Portăreii vorŭ primi plășile cuvenite lorŭ dupe tarifa prescrișă de acestŭ regulamentŭ, și cu drepturile și privilegiere ce li se acordă de Codicele de Procedură.

Art. 79. Portăreii snt opriși de a lua o plată mai mare de câtŭ cea fixată prin acestŭ regulamentŭ; la din contra, ei vorŭ fi supuși, afară de alte pedepse disciplinariŭ, a restitui părței o sumă îndoită de câtŭ ce a primitŭ.

Art. 80. În casŭ de contestașione asupra taxei, seŭ de opunere de plată, tribunalulŭ seŭ curtea pe lângă care este alipitŭ portărelulŭ va regula aceste cheltueli, ch-nândŭ pe părși în termenŭ scurt și fara plata de taxă.

Acestă judecată va fi esecutoriă provisorŭ, cu totŭ dreptulŭ de oposișione seŭ de apelŭ.

Art. 81. Tribunalele seŭ curșile vorŭ regula asemenea în otărările lorŭ de către cine are să fie plătite în definitiv cheltuelile ce au costatŭ operașionile portăreilorŭ.

Partea condamnată este admisă a discuta și a combate cifra acestorŭ cheltueli, conformŭ Art. 147 din Procedura civilă.

LEGE

(Decret 10 Iuniŭ 1866, prom. 19 Iuniŭ 1866).

Asupra taxelorŭ vamale.

Art. I. Cu începere de la 1 Iulŭ anulŭ 1866, mărfurile, produsurŭ ale solului seŭ ale industriei streine, importate în România, afară de articolele prohibate și de acele a cărorŭ importășione este admisă în condișioni particulare, sunt supuse la plata dreptului de vamă de șapte și jumătate la sută (7½%) calculată asupra valorŭi acestorŭ mărfuri la loculŭ de producșione.

Acbitarea acestui dreptu se va face ca și în trecutŭ, sau la vămile de frontieră, sau la vămile din intrŭ țerei, dupe convenenșa proprietarilorŭ mărfurilorŭ.

Art. II. Sunt cu totulŭ oprite a se importa în România:

1. Sarea geina.
2. Tutunurile în foŭ sau fabricate.

3. Vinurile și rachiturile ordinare.

1. Alcoolurile de o tărie mai mică de 40 grade.

5. Arm-tele și munițiunile de rebelū.

Art. III. Sarea de mare nu va putea fi importată, de cât cu o autorisațiune specială a ministerului financelor și cu plata taxei de consumațiune a sării în România.

Art. IV. Sunt scutite de taxa de importațiune în România :

1. Cărțile în genere în ori ce limbă.

2. Minerele de ferū.

3. Fernile în drugi pătrași său rotunđi și ferurile în șine.

4. Mașinele și bucățile de mașini și ori-ce alte instrumente agricole.

5. Cărbunii de pământū trebuitori vaporelorū Dunărei și fabricelorū indigene.

6. Trăsurile că ătorilorū pe câtū nu vorū fi nuoi.

7. Lucrurile de hrană ale pasagerilorū și aprovisionărilorū corăbiilorū pentru hrană și iluminarea echipajelorū lorū, în limitele regulamentului diu 16 Decembrie 189.

Art. V. Când va începe exploatarea ferului și a cărbunilor de pământū în țără, va înceta scutirea de taxă ce li se face printr'acéstă lege.

Art. VI. Tóte dispozițiunile contrarie lezei de faciă sunt și rămănū abrogate.

D E C R E T U

(Din 30 Iuniū 1866, prom. 1 Iuliū 1866)

Asupra sancțiōnărei și promulgărei legilorū.

Art. I. Sancțiunea și promulgarea legilorū se vorū face în modulū următorū :

CAROL I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Domnū alū Românilorū.

La toțde faciă și viitori sănătate.

Amēndouē adunările aū doptatū și noi sancțiōnāmū ceea ce urmēză :

L E G E

Promulgāmū acéstă lege, ordonāmū ca ea să fie investită cu sigiliulū Statului și publicată în *Monitorū*.Art. II. Legile, îndată dupe promulgarea lorū, se vorū publica în *Monitorū*

L E G E

(Decret 9 Iuliū 1866, prom. 12 Iuliū 1866)

Pentru împărțirea diferitelorū atribuțiunī ale consiliului de Statū, desființatū prin Constituțiune.(1)

Art. I. În virtutea Art. 131 din Constituțiune, consiliul de Stat este desființat.

Art. II. Ministru prepară în ministerele lorū respective, saū prin comisiuni speciale, proiecte de legi ce aū a presenta Adunărilorū, precum și regulamentele de administrațiune publică.

(1) Vezi legea Consiliului de Statū, care ș'a abrogatū, în Suplimentulū Codicilorū p. 82.

Art. III. Conflictele de atribuțiunii între autoritatea administrativă și cea judecătorească, se voru decide de curtea de casațiune.

Art. IV. Ministrii, prefectii și părțile interesate, cându voru crede că, uă cesțiune care se tratéză în prima instanță înaintea unei judecătoriai, este de atribuțiunea administrativă, voru putea cere trimiterea afacerii autorității competente.

Dé-ă judecătoria va respinge cererea, sau décă judecătoria va ad nite cererea, și va fi datu aplicație contra otărării séle, autoritatea administrativă competentă va putea să se adreseze la curtea de casațiune pentru a cere regularea conflictului.

Termenulū pentru acésta va fi de uă lună de la notificarea otărării de respingere sau a actului de apelū.

Art. V. Curtea de casațiune, dupe recușițiunea procarorului generalū, va statua de de urgență.

Art. VI. Cererile de estradițiune, cari nu sunt proibite prin Constituțiune, se voru decide în consiliulū de ministru, dupe ce se va ordona și face uă preabililă anchetă judecătorească.

Art. VII. Tóte cauzele deferate consiliulū de Statū, ca instanța superioră a consiliurilorū județene sau permanente prin Art. 27 alū legii rurale, se voru judeca de curțile de apelū respective cu recursū în casațiune pentru causă de incompetență și de eseuū de putere.

Curtea de casațiune va judeca de urgență.

Termenulū apelului contra otărărilorū șuelorū consiliū va fi de duoē luni de la notificarea lorū.

Termenile cauzelorū actualū pendinte la consiliulū de Statū sunt prelungite. Părțile voru fi chemate din nou de către curțile apelative respective.

Procedura în acéstă materie este gratuită.

Art. VIII. Cele alte afaceri de natură contenciosă ce consiliulū de Statū judecă, sau pe temelulū legii séle constitutive, sau în temelulū unei legi speciale, se vor judeca de instanțele judecătorești, dupe regulile ordinare.

Art. IX. În loculū consilierului de Statū ce era membru al comitetului de liquidare, se va num uă consilierū alū curții de casațiune.

Art. X. Tóte afacerile pendinte alle consiliulū de Statū, se voru d-feri de către osebii ministri, tribunalelorū sau curțilorū competente dupe distincțiunile legii de faciă.

Art. XI. Ori-ce d'spozițiunii de legi anterióre, contrarii legii de faciă, sunt și rămănu abrogate.

LEGE

(*Decret. 15 Iuliū 1866, prom. 28 Iuliū 1866*).

Pentru înstreinarea unei părți din domeniile Statului.(1)

TITLULŪ I.

Despre domeniile supuse casului de înstreinare.

Art. 1. Pentru retragerea bonurilor de țesaurū ce se află în circulație astăzi

(1) Prin acéstă lege s'a abrogatū atât legea din 2 Noembre 1864, pentru vânzarea unor bunuri ale Statului și recumpărarea embaticurilor, cât și regulamentul din 18 Iuniū 1865 relativū la acea lege: ambele acestea sunt coprinse în suplimentulū Appendicelui întâiū, pag. 8.

și a mandatelor emise pe exercițiile pînă la 1866, precum și pentru acoperirea deficitului ce va rezulta asupra exercițiului anului 1866, guvernul este autorizat să înstreina pînă la concurența sumei de șapte-zeci și cinci milioane și în marginea dispoziției legii de față, următoarele bunuri și domnii ale Statului:

1. Tote locurile și viile date cu embatică sau cu alte diferite angajamente.
  2. Locurile virane, locurile înfundate cu clădiri sau fără clădiri pe deoseb.
  3. Viile cari se arîndeză separate de moși.
  4. Tote moșiile cari dupe contractă astăzi în ființă dau un venit de cincisute galbeni.
  5. Tote casele și prăvăliile de prin orașe și tîrguri al căror venit actual nu trece peste una sută cincideci albeni.
  6. Tote casele, prăvăliile și urii ce alte ecarate de prin orașe și tîrguri pentru cari are a urma a se cheltui sumă mai mare pentru restaurarea lor de cîtă venitul anual.
  7. Moșile pentru cari ar cere locuitorii să cumpere locuri necoperite de păduri.
- Se exceptă din această vîndere proprietățile câte sunt avere proprie a spiritalor și a școlilor.

TITLUL II.

Secțiunea I.

Despre locurile și viile date cu embatică sau cu alte diferite angajamente.

Art. 2. În nici într'un mod altul de cîtă celălalt prescripș prin articoliul următor nu se va putea înscrie în un bun sau domeniu al Statului.

Art. 3. Răscumpărarea embaticurilor se va putea efectua de către embaticarul prin plata de trei-zeci ori a prețului embaticului de un an, decă răscumpărarea se va face în doi ani de la promulgarea acestei legi; era după trecerea de doi ani această răscumpărare nu se va putea dobîndi de cîtă cu plata de cincideci ori a prețului embaticului anual.

Art. 4. Răscumpărarea viilor supuse la plată de otașniță sau dijmă se va face prin capitalizarea pe trei-zeci ani a prețului de mijlociu a producțiunii, sau prețul ce va fi plătit embaticarii în cei din urmă cincisute ani, decă răscumpărarea se va face în cei d'întîi doi ani de la promulgarea legii.

Dupe expirarea acestor doi ani răscumpărarea se va face înmulțindă acel preț cu cincideci.

Decă, pe lângă darea bănească sau în produse a diferitelor embaticuri, posesorii vor fi obligați a da și diferite alte materiale, acestea vor fi prețuite, de către comitetul permanent împreună cu membru trib. trasă la sorți, în bani, și valoarea lor se va adăoga la plata anuală: totu asemenea se va urma și cu acele părți de teren ce s'ar dovedi ca cotropite de către embaticar peste întinderea acoror ce sunt coprinse în actele lor.

Art. 5. La expirarea termenului fixat prin art. 3 și 4 se vor înființa comisiuni speciale în fic-care distr. pentru a constata decă vre unul din embaticari ș'au ascuns titlul lor de embaticari; acei ce și le vor fi ascus perđu dreptul de proprietar și guvernul este autorizat a vinde acele locuri prin licitație. Din suma ce va rezulta din licitație Statul va fi dator a despăgubi pe embaticar pentru clădire sau alte îmbunătățiri ce ș'ar găsi făcute pe locul găsit.

Această despăgubire se va face dupe prețuirea prealabilă conformă legii.

Nici într'ună casă asemenea despăgubire nu va putea trece peste două treimi din prețului vândării.

Dacă pe acestu locu nu va fi fostu nici îmbunătățiri, nici clădiri, atunci se va restitui embaticarnului uă treime din prețului vândării. Sunt scutiți de această penalitate acei cari în termenul prescrișu prin art. 3 și 4 se voru fi prezentatū cu actele sau drepturile lorū de posesie, dără care pënë la expirare n'a apucatū a fi constatate legalmente, asemenea și acei cari în acestu intervalu voru fi minori fără tutorū numtū, cum și aceia ale cărorū moșteniri nu voru fi regulate judecătorește definitiv.

Secțiunea II.

Despre vândarea caselorū, prăvăliilorū, morilorū, pivelorū și alte-le de asemenea natură.

Art. 6. Vinderea bunurilor notate în această secțiune, nu se va putea efectua de câtū în urma unei prețuirī făcătă de experți pentru tărăniū, și de o comisiune de arhitecți pentru clădiri, și aplicându-se apoi dispozițiile coprinse în titlulū III alu legēi de faciă.

Secțiunea III.

Art. 7. Pentru moșii, vii, livezi de fin și pruni, locuri înfundate și alte tere-ne de asemenea natură:

a). Pentru întâia oră se va estima valōrea objectelorū dupe prețulu comunū alū bunurilor de aceeași natură.

b). Pentru a doua oră vorū estima valōrea dupe venitulū anualū înmulțindū această sumă cu 20.

TITLULŪ III.

Despre vândarea în loturi a moșiiilorū.

Art. 8. Tōte moșiiile hotărâte pentru înstreinare se vorū împărți în loturi de 6, 8, 12 și 50 pogōne fie-care lotū.

Diferitele categorii de loturi vorū fi întrupate fie-care la unū singurū locū și și într'o singură parte a moșiei.

Art. 9. Achitarea prețului pământului cumpăratū, acordă sătēnului libertatea absolutū asupra proprietăței sōle, ē ă prețulu provenitū din aceste vândări de lo-turi de 6, 8 și 12 pogōne se va vērșa în casa comitetului de licidare, conformū art. 50 din legea rurală.

Art. 10. Locurile de câte 50 pogōne se vorū vinde, fără deosebire, prin licita-ție, conformū regulilorū prevēdute la titlu IV, ē ă prețulu lorū se va vērșa în ca-sa fisculū.

Art. 11. Părțile de moșie în litigiū nu se vorū putea vinde, de câtū după de-finitiva lorū regulare.

TITLULU IV.

Despre adjudecați.

Art. 12. Vândarea bunurilor statului se va face prin licitație publică, înain-tea tribunalelor de întâia instanță din județulu unde se află situate.

Art. 13. Nicî o vîndare a verî-unui bunu alu statului, nu va putea fi făcutu de cătî prin licitație publică.

Ea urmază a fi publicată prin Monitorul Oficialu și alte diare, prin așîe ti-părite și lipite în capitala județului, în comuna, tîrgul, sau orașul unde se va ține licitație, în tôte comunele din județulu în care se află acelu bunu.

Tôte aceste publicații urmază a fi făcute celî pucînu cu șese-șeci zile înaintea zilei fixate pentru adjudecare.

Art. 14. Ori-ce vîndare făcută altî-feliu de căt prin licitațiune publică, va fi considerată frauduloasă și nulă.

Funcționarii și agenții cari ar fi ordonați sau efectuați o asemenea vîndere, voru fi destituiți și supuși la o amendă de șese pînă la două-spre-dece miî lei, și cumpărătorul la o amendă egală cu valoarea bunului vîndutî.

Art. 15. Va fi asemenea anulată, de și făcută prin licitațiune publică, ori-ce vîndere pentru care nu se voru fi făcutu publicațiunile prevădute la art. 13, sau cari se voru fi săvârșitî într-altî locu, sau într-altă zi de căt aceia indicată în Monitorul Oficialu și așîe. Funcționarii sîu agenții cari ar fi contravenitî la aceste dispoziții, voru fi supuși la o amendă de la 3,000 pînă la 6,000 lei.

Art. 16. Dēcă din vr'o împrejurare ore-care nu s'ar ține licitație în ziua publicată, se va încheea unî procesu verbalu, prin care se va arăta motivele pentru care nu s'au ținutî licitație, și ziua în care s'a amănatu. Acestu procesu verbalu se va publica potrivit art. 13.

Art. 17. Ori-ce contestațiuni s'arî face în momentul licitației asupra adjudecărei și solvabilității concurenților, sau a garanțiilor ce voru depune, voru fi otărite de îndată de către membrii tribunalului, înaintea cărora se va ținea licitația.

Art. 18. Adjudecațiunea se va face asupra aceluia ce va fi datu prețulu celî mai mare. Se va încheia procesu verbalu, în care se va coprinde mersul licitației și numele tuturor celor cu au concuratî; acelu procesu verbalu se va subscrie chiar în ședința licitației de către cei ce au presidatî, precum și de tôte persoanele cari au concuratî.

Art. 19. Adjudecața nu va fi definitivă de căt numai dupe aprobarea ei de către consiliul de ministri și Domnî. Acastă aprobare urmază a se da în termenî de două-șeci zile din ziua adjudecării; nedându-se în termenul acesta, acela asupra căruia sa adjudecatî, e liberu de ori-ce angajamentu, și pôte să-și cîeră înapoi garanția depusă.

Art. 20. Dēcă consiliul de ministri va crede că prețulu eștî la licitație, nu este favorabilu, pôte, de va crede de cuviință, a ține o licitația și în Bucuresci înaintea comitetului prevădutî la articolul 28.

Art. 21. În termenul de șeci zile de la ziua adjudecătorii, ori-cine altulî pôte oferi unî prețu mai mare.

Oferta urmădă să fie de 10%, pentru o valoare de la 1—1000 gal; de 5% pentru o valoare de la 1000—5000; de 3% de la 5,000 în susu.

Ori-ce ofertă s'ar presenta în urma adjudecării, va trebui să fie ori numerariu sau ipotecă, ori bunul de tesauru sau bonuri rurale.

Ofertele nu se voru putea presenta de cătî Trib. înaintea căruia s'a ținutî licitație, și acelu Trib. va hotărî îndată dēcă oferta este în regulă. Ori-ce ofertă, fie în regulă chiar, dată la altă autoritate, nu se va putea considera.

Art. 22. Ori-cine va da o ofertă nu va mai putea s'o retragă sub nicî un cuvîntu, dēcă va refusa de a mai menține prețulu ofertei, va perde garanția depusă.

Art. 23. Primindu-se oferte se va publica o nouă licitațiune care se face peste 20 zile și strigarea se va incepe de la prețulu oferitî în urmă. Neprezentându-se concurenți cu prețu mai mare, atunci numai se va adjuca asupra ofertantului.

Art. 24. Urmându-se o nouă licitație în urma ofertelor primite, și adjudecându-se imobilul, nu se va mai primi oferte.

Art. 25. Guvernul este în drept să aproba sau să desaproba oricare adjudecație făcută în termenul prescris la art. 19.

Art. 26. Aprobându-se adjudecarea făcută în totă regula, adjudecătorul va fi obligat ca în termenul de o lună să verse toți banii cumpărătorii la casieria generală a județului sau la casieria generală a ministerului de finance, și luându-se recipisă de versarea banilor se va prezenta la Trib. unde s'a ținut licitația spre a 'și primi actul de definitiv proprietar.

TITLUL V.

Despre comitetul pentru vânzarea domeniilor Statului.

Art. 27. Se institue în orașul București un comitet central, sub numire de: „Comitetul pentru vânzarea domeniilor Statului.

Art. 28. Acest comitet se va compune de:

- a) Ministrul financelor;
- b) Doi membri ai Camerei legitimate aleși de adunare;
- c) Un membru al curții de compturi;
- d) Un membru al camerei de comerț.

Art. 29. Acest comitet nu va putea lucra de câtă fiind prezenți trei membri; ministru va presida, și în lipsă secretarul general al ministerului de finance.

Art. 30. Aplicarea și executarea legii de față, este încredințată acestui comitet, și un regulament special va determina atribuțiile sale.

Art. 31. Valoarea ce se vor aduna diu vânzarea proprietăților menționate în legea de față, afară de cele ce se vor aduna potrivit art. 9 diu titlul III-lea, se vor versa la casieria centrală și se va ține o contabilitate separată. Ea va fi supusă apoi la revizuirea înaltei curți de compturi.

Art. 32. Pe fie-care an se va înfățișa camerei legitimate un tablou de vânzările făcute în cursul anului, de sumele încasate și de datoriile plătite.

TITLUL VI.

Dispozițiuni Generale.

Art. 33. Se vor primi pentru refuzarea prețului, toate efectele asupra tezaurului public. Bonurile rurale însă nu vor fi admise de câtă în proporțiune de o a treia parte a valorii lucrului vândut.

Art. 34. Pământurile acoperite de păduri nu se pot vinde, afară numai decâtă întinderea lor nu va trece peste 30 pogone.

Art. 35. Pădurile în întindere până la 30 pogone vânzându-se vor fi tăiate de guvern în folosul lui, cel mai târziu în intervalul de un an, și numai după acesta noul proprietar se va bucura de locul pe care se află aceste păduri, afară numai decâtă va fi el însuș cumpărătorul pădurii.

Art. 36. Se autoriză ministerul financelor să trate cu capitaliști pentru realizarea unui împrumut de 50,000,000, conform bazele emise în această lege.

Art. 37. Sunt și rămân abrogate pentru viitor oricare legi, ordonanțe, reglemente și dispozițiuni ministeriale contrarii celor regulate prin legea de față.

REGULAMENT

Pentru aplicarea și esecutarea legii de la 15 Iuliū, anul 1866, relativă la vîndarea unei părți din domenele Statului.⁽¹⁾

TITLULU 1.

Despre comitetul central, comisiunile districtuale și comitetele permanente.

CAPŪ I.

Despre comitetul central.

Art. 1. Comitetul central pentru vîndarea unei părți din domenele Statului este constituit și compus precum urmexă :

- a) Ministru financelor.
- b) Doi membri ai Camerii legiuitor, aleși de Adunare.
- c) Un membru al curței de compturi.
- d) Un membru al camerei de comerț.

Art. 2. Acest comitet nu va putea lucra de cît fiind prezenți 3 membri ; ministrul va presida și, în lipsă, secretarul general al ministerului de finance.

Art. 3. Atribuțiile comitetului central sunt :

1. Constatarea bunurilor otărite a se pune în vîndare.
2. Verificarea și controlarea prețurilor făcute de către comisiunile districtuale și comitetele pe manente.
3. Primirea și regularea tuturilor contestațiunilor ivite, asupra bunurilor menite a se pune în vîndare.
4. Punerea în vîndare a domnelor ; verificarea operațiilor sevêșite.
5. Supunerea rezultatului obținut de la licitații, prin ministerul financelor, la aprobarea guvernului.
6. Liberarea în numele Statului a actelor de rescumperarea embaticurilor de ori-ce natură, și a acelor de vecinica și absoluta proprietate.
7. Darea deslegărilor în regularea casurilor neprevădute, pe cît ele nu voru constitui o interpretare a legii.
8. Corespondința cu toate autoritățile judiare, administrative sau instituite din nou, pentru lucrările relative la aplicația și esecutarea legii.
9. Comptabilitatea și centralizarea tuturilor scriptelor provenite din vîndarea domnelor sau a rescumpărării lor.
10. Dreptul de a propune guvernului, prin ministerul financelor, îmbunătățirile necesarii reclamate de acest serviciu.

Art. 4. Comitetul central are, sub imediatele sale ordine, o cancelarie specială compusă dupe Statul A.

Directorul domnelor Statului are supraprivighere asupra acestei cancelarii. Atribuțiunile personalului se vor determina printr'o decisiune a comitetului.

(1) Decret. la 19. Mai 1867, prom. la 23 Mai. 1867.

CAP. II.

Despre comisiunile districtuale.

Art. 5. Se institue în fie-care districtū, ŝub imediatele ordine ale comitetulū centralū pentru vîndarea bunurilor Statulū, cîte nă comisiune compusă de:

- a) Prefectulū districtulū.
- b) Primulū președinte alū tribunalulū.
- c) Casierulū generalū.
- d) Presidentulū consiliulū județenū.
- e) Primarulū comunei de reședință.

Senatoril și deputații sunt de dreptū membri ai acestorū comisiunū, în județele unde sunt aleși; absența lorū însă nu pôte impedita lucrarea comisiunilorū.

Art. 6. Atribuțiunile acestorū comisiuni sunt:

- a) Constatarea și inventarea tutulorū bunurilor Statulū prescise prin lege a se înstrăina.
- b) Estimarea bunurilor prescise la art. 11.
- c) Lucrarea și dirigiarea tutulorū operațiilor relative la aplicația legelū, după instrucțiunile și ordinile primite de la comitetulū centralū din Bucuresci.
- d) Cercetarea tutulorū contestațiunilorū isvorite din constatări sau estimări și supunerea lorū la deslegarea comitetulū centralū.
- e) Privegherea asupra efectuării licitațiilor pentru vîndarea bunurilor din acelū districtū, și verificarea estimațiilor facute de comitetulū permanentū, prescise mai josū.

Art. 7. Comisiunea județenă pôte face constatările și preșuirea bunurilor a se pune în vîndare, sau directū, sau prin delegați în fie-care arondismentū, însă sub controlulū și raspunderea sa, și în marginea dispozițiunilor prescise prin regulamentulū de facia.

Art. 8. Comisiunile sau delegații lorū nu vorū putea lucra de câtū fiindū prezenți 3 membri.

Prefectulū va presida și, în lipsă'i, primulū președinte alū tribunalulū.

CAP. III.

Despre comitetulū permanentū.

Art. 9. Pe lângă comisiunea arătată la art. 5 de mai susū, comitetulū permanentū și unū membru alū tribunalulū de reședință, trasū la sorși de către comitetulū tribunalulū, va îndeplini lucrările următoare:

- a) Preșuirea în bani a materiilor ce se dau de către embaticari, pentru locurile ce sū în posesie și care i se vorū presenta de comisiunile județene.
- b) Denunțarea către comisiune a tutulorū sciințelorū ce vorū putea culege întru constatarea și preșuirea bunurilor Statulū din coprinsulū județului.

Art. 10. Membrulū tribunalulū va asista și va lua parte activă la lucrările comitetulū permanentū. În casū de absență unū altulū 'lū va suplini, însă totū trasū la sorși.

TITLUL II.

Despre constatarea și înregistrarea bunurilor Statului.

CAP. I.

Despre constatarea bunurilor.

Art. 11. Comisiunile județene, sau delegații lor sunt în dreptul a constata, prin ori-ce mijloc pe care îl vor putea, bunurile Statului de categoria acestora :

1. Locurile și viile date cu embatică (besman), otașină (dijmă) sau diferite alte angajamente, aflate prin comunele urbane și rurale, și în deosebi pe moștile Statului sau alte.

2. Locurile virane de prin comunele urbane și rurale.

3. Viile carl sunt sau se pot arenda separat de moși.

4. Casele, prăvăliile, magazinele din orașe și târguri, al căror venit anual nu trece peste 150 galbeni.

5. Casele, prăvăliile și magazinele de prin orașe și târguri, al căror venit anual de și ar fi mai mare de 150 galb. de și pentru a căror restau are să trebui să se cheltuească sume mai mari de cât venitul anual.

6. Morile, pivele, ferestrele sau alte usine de asemenea natură cari ar fi isodate, și nu ca făcându parte din domene întinse.

7. Tote moștile, livezile de fân și pruni, locurile înfundate, locurile de grădini, mușii de pășune și ori-ce alte terene de asemenea natură, de și al căror venit anual nu ar trece peste cifra de 500 galbeni.

Art. 12. Particularii, comunele urbane sau rurale, și ori-ce alte stabilimente publice sau private, cari ar poseda vre unul din bunurile Statului notate mai sus, sunt ținuți a prezenta comisiunilor județene în originalul titlurilor sau documentele ce vor avea pentru posesiunea lor.

În casu de opunere, comisiunile județene sunt în dreptul a cere procurorului localu urmărirea înaintea tribunalului.

Art. 13. Arendașii moștilor Statului pe cari se află locuri și vii date cu embatică, otașină sau diferite alte angajamente și de care se bucură prin contractul de arenduire, sunt datorii a prezenta comisiunilor, în termenul de una lună de la data notificației ce li se va face de către dânsa liste detaliate și nominale despre toate persoanele ce posedă asemenea locuri.

Art. 14. Advocații publici, silvicultorii, paznicii de hotare, pădurari, și ori-ce alți agenți ai Statului, sunt obligați, sub penalitatea destituției, de a da totu concursul lor cu misiunilor județene în a constata proprietățile Statului necunoscute guvernului.

Persoanele private pot asemenea veni în ajutorul comisiunilor.

Art. 15. Comisiunile județene vor publica și vor așșa dispozițiunile de mai sus, în termenul de trei săptămâni d'arândul, prin toate orașele, târgurile și comunele din districtu.

Publicația se va face mai ales în zilele de târguri și bilciuri și în zilele de sărbători la eșira din biserică.

Art. 16. Comisiunile vor lua ca bază a constatării bunurilor Statului: 1 titlurile sau documentele ce se vor prezenta; 2 posesiunea în lipsă de documente.

Art. 17. Pentru ori-ce bănuială, fie asupra esactității sau sincerității actelor prezentate de posesori, fie asupra posesiunei, comisiunea este datore a cerceta, și

resultatulū descoperirilorū 'lū va snpune prin procesulū verbalū, de nă dată cu trămiterea actelorū, comitetulū cent.alū chiămatū a hotări în termenū de 20 zile.

Acei ce nu se vorū mulțumi pe hotărîrea comitetulū centralū potū recnrge la tribunalulū localū.

Proprietatea contestată nu se va putea vinde pênă la definitivă hotărîre judecătorească.

CAP. II.

Despre înscrierea în tablourī.

Art. 18. Indată ce comisiunea constată drepturile Statulnī asupra nneia din diferitele categorīi de proprietăți și despre care se menționază la art. 11, o înregistrează în tabloulū său specialū, procedândū totū de nă-dată și la prețnire, conformū art. 25, 26, 35 și 37.

Art. 19. Tablourile speciale, în care urmază a se înregistra diferitele categorīi de proprietăți, sunt cele anexate la regulamentulū de faciă sub literile B. C. D. E. F. și G.

Diferitele rubrici din cari se compune fie-care tablou trebene complinite, conformū instrucțiunei prescise, în dosulū nnora din modelele său esemplorū notate într'însele.

Art. 20. Fie-care din tablourile speciale notate în articolulū precedentū este însoțitū de procesele verbale ale prețnirilorū și se trămite directū comitetulnī centralū la fie-care 10 zile.

TITLULŪ III.

Despre rescumpărarea viilorū și a locurilorū eu embatie, și despre prețnirea bunurilorū a se pune în vênđare.

CAP. I.

Despre rescumperarea locurilor și a viilorū date cu embaticū, otaștină sau diferite alte angajeamente.

Art. 21. Difinitiva regulare în privința rescumpărării a locurilorū și a viilorū date cu embaticū, otaștină sau diferite alte angajeamente este rezervată comitetulnī centralū, care nu se va putea pronuncia de cât în urma primirei de la comisiunea constatărilorū și scelorū prescise la titlulū 2, capitolulū I.

Art. 22. Rescumpărarea embaticurilorū se efectnează de către embaticuarū prin plata de 30 de ori a prețului embaticulnī pe nnū anū decă rescumpărarea se va face în duoi ani de la promulgarea acestei legi, adică de la 28 Inliū s. v. anulū 1866; érá dupe trecere de duoi ani, acéstă rescumpărare nu se va putea dobândi de cât cu plăță de 50 ori a prețului embaticulnī anual.

Constatarea prețului embaticulnī se face din coprinderea titlurilorū și docnmentelorū ce posedă fie-care embaticarū și dupe chitanțele pentru respnderea lorū.

Art. 23. Smele de bani datorate de embaticarī din anīi treonți se vorū respunde de nă-dată cu prețulū rescumpărării.

Art. 24. Rescumpărarea viilorū snpuse la plăță de otaștină sau dijma se va face prin capitalisarea pe trei-decī anī a prețului de miđlocū alū producțiunei său

prefului ce va fi plătitū embaticariī în cei din urmă cinci ani, decât rescumpărarea se va face în c-î d'ântēiū doi ani de la promulgare.

Dupe expirarea acestorū doi ani, rescumpărarea se va face înmulțindū acelū prețū cu 50.

Art. 25. Constatarea prefului de mișlocū, prescristă prin articolulū precedentū se face în modulū acesta :

a). Când prefulū embat cului a fostū regulatū a se plăti în materialū, se ia de normă prefulū acelorū materiale circulate în cei din urmă 5 ani.

Aceste sume adunându-se totalū se împartū cu 5, și rezultatulū obținutū se înmulțește cu 30, decât embaticariī aū cerutū rescumpărarea în cei d'ântēiū doi ani, Resultatulū obținutū în acestū modū este cifra rescumpărării.

b). Când prefulū embaticulū a fostū în produse adică : 2, 3, 4, 5 sau și mai multe vedre la % de vedre de vinū, se adună cătățimea vedrelorū date pe fiecare anū ca embaticū sau dijmă în cei din urmă cinci ani, se preface în bani dupe prețurile circulate în acei ani la loculū fabricației, se adună într'unū totalū care se împarte érași cu cinci, și rezultatulū obținutū este termenulū de mișlocū care slujașce ca basă la rescumpărare ; acéstă cifră se înmulțește cu 30 cândū cererea saū făcutū în cei d'ântēiū doi ani, și cu 50 cândū s'a făcutū în urmă.

Cândū embaticulū se plătesce în bani suma anuală se înmulțește cu 30 și rezultatulū este cifra rescumpărării.

Art. 26. Décă pe lēngă darea bănescă saū în produse a diferitelorū embaticuri, posesorii vorū fi obligați a da și diferite alte materiale, acestea vorū fi prețuite în bani totū în modulū de susū și valōrea lorū se va adăoga la termenulū de mișlocū ce slujașce ca basă la rescumperare.

Art. 27. În casū cândū unii din embaticari, peste întinderea terenelorū co-prinse în actele lorū, ar fi cotropitū și alte întinderi de terenū, atunci sunt obligați a rescumpēra și pe acestea dupe proporția rezultată a prefului de mișlocū constatatū și cantitatea terenulū prescristū prin acte și documentele ce posedū.

Art. 28. Prețuirea productelorū și a materialurilorū prescriste prin capitolulū presentū, se efectuēză de către comitetulū permanentū și membrulū tribunalulū dispore care se vorbește la capitolulū alū 3, titlulū 1.

Comitetulū permanentū, creștēndū de trebuință, pōte chema la operarea prețuirilorū și alte persōne private speciale în acéstă materie.

Art. 29. Constatarea ori-cărei prețuiri a productelorū și materialurilorū date cu embaticū se face prin procesulū-verbalū formula litera g. pentru fie-care proprietate în parte.

Acestū procesū se va iscăli de către cei ce aū luatū parte și de embaticarū și se va înainta comisiunei județene, spre a complini rubricile din tabloulū prescristū la art 19.

Art. 30. Embaticariī nemulțumiți pe prețuirile comitetelorū permanente, potū recurge în termenū de 25 zile de la data procesulū-verbalū, către comitetulū centralū care va ordona nă nouă prețuire judecătōrescă.

Cheltuelile provocate de acéstă prețuire vorū fi în sarcina embaticarulū.

Art. 31. Comisiunile județene sunt obligate ca, la împlinirea termenulū de doi ani prescristū prin art. 3 și 4 din lege, și care expiră la 28 Iuliū 1868 să formeze tablourī speciale pentru acei din embaticariī cari nu s'aū prezentatū la comisiuni spre a și rescumpēra locurile și vile ce aū cu embaticū saū cu otaștină.

Art. 32. Comitetulū centralū îndată ce primesce tăblourile prescriste în articolulū precedentū, pune în vânzare prin licitații loçurile și vile embaticarilorū cari nu și aū prezentatū actele și cari prin acéstă aū perdutū dreptulū de proprietate.

Din suma ce va resulta la licitație, Statulū va despăgubi pe embaticariī pentru clădirī saū alte îmbunētășiri ce s'ar găsi pe loculū doveditū.

Acastă despăgubire se va face dupe prețuirea prealabilă făcută în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.

Nici într'unu casă asemenea despăgubire nu va putea trece peste două trăimi din prețul rezultatū la vinđare.

Dacă pe acestū locū nu va fi fostū nici îmbunătățiri, nici clădiri, atunci se va restitui embaticarului uă trăime din prețul vinđarei.

Sunt scutiți de această penalitate acei cari, în termenulū prescrișū prin art. 3 și 4 din lege, se vorū fi prezentatū cu actele saū drepturile lorū de posesie, dără cari pēnē la expirare, n'au apucatū a fi constatate legalmente, asemenea și acei cari, în acestū intervalū vorū fi minori fără tutorū numitū, cum și aceia ale că-ora moșteniri nu vorū fi regulate judecătorește definitivū.

CAPŪ II.

Despre prețuirea celorū-alte domenuri ale Statulūi hotărîte a se vinde, afară de embaticuri.

Art. 33. Comisiunea județenă, dupe ce constată și înregistrează în tablourī diferitele categorii de bunuri, procedeză la prețuirea care nu se va putea face de cât pentru acele notate la art. 11 aliniatele 2, 3, 4, 5, 6, și 7. Ea pōte delega, dără va voi, și alte persoane pentru efectuarea operației mai cu grăbnicie, însă sub controlulū și răspunderea sc.

Procesele verbale ale prețuirilorū trebuie să fie sub-scrise de aceia ce au luatū parte la operație, împreună cu comisiunea județenă, și ele trebuie să fie anexate pe lēngă fie-care tablou.

Art. 34. La prețuirea tuturilorū clădirilorū se va chema și uă comisiune de arhitecți, cari vorū evalora clădirile, conformū dispozițiilor de mai josū. În lipsă de arhitecți se vorū chiāma alți omeni speciali.

Art. 35. Pentru moșii, vii, livezi de fēnū și pruni, locuri infundate, virane, grădini, munți și alte terene de asemenea natură, se face două prețuiri, însă.

Pentru 1-ia oră se estiméză valōrea objectelorū dupe prețul comunei alū bunurilorū de aceeași natură, fiinduse comptū de situația și întinderea proprietăței, în proporție cu populația aședată pe dēnsa saū în vecinătate, calitatea pământulū și îmbunătățirile aflate.

Pentru a II-a oră se estiméză valōrea dupe venitulū anualū înmulțind această sumă cu 20.

Dacă proprietatea nu a fostū arendată, se estiméză producția anuală.

Dacă nici acesta nu este, se estiméză numai terenulū.

Dupe ce comisiunea constată aceste două cifre le adună, și, împărțindule în două, rezultatulū este termenulū de mișlocū care slujesce ca basă la adevărata valōre a proprietăței.

Art. 36. Valōrea locurilorū și a viilorū date cu embaticū, otaștină saū diferite alte angajeamente și care se află pe uă proprietate hotărîtă a se vinde, nu va fi coprinsă în prețuire, rămândū ca această operație să se facă numai pentru restulū proprietăței.

Art. 37. Pentru case, prāvālii, mori, pivi, ferāstrae și altele de asemenea natură se facū totū 2 prețuiri, însă :

I-ia oră se estiméză de către esperți pământulū și de uă comisiune de arhitecți valōrea clădirilorū, fiindu-se comptū atātū de poziția în care se află situate și întinderea loculū, câtū și de starea clădirilorū și a machinelorū ce conținū, dacă vorū fi usine.

Pentru a 2-a oră se ia de basă venitul anual ce produce și care urmează a fi înmulțit cu 20.

Cându aceste proprietăți nu voru fi arendate sau închiriate se ia de basă cu aproximație venitul ce aru putea produce, scădându-se cheltuelile întreținerii.

Resultatul obținut de la aceste două prețuri se adună, și împărțindu-se din două, cifra eșită se ia de basă la evaluatie în totalu.

Art. 38. In casu cându în intervalu pene la punerea în vânzare, vre una din proprietățile notate mai susu, s'arū arenda sau închiria din nou pe unu altu periodu, și venitul anual arū difera în mai multu sau mai pucinu de câtu prețuirea făcută, comitetul va lua ca basă termenul de mijlocu alu acestui din nrmă venit cu a celei d'ânteiu prețuire.

Art. 39. Déca vr'uă parte din proprietățile hotărîte a se înstrăina s'arū afla în litigiu, prețuitorii n voru estima, și pe acea însă o voru menționa separat prin procesul-verbalu.

Art. 40. La tôte buuurile unde venitul anual nu este constatatu prin arenduire sau închiriere, prețuirea se va face asupra venitului net, adică scădându-se mai înteiu cheltuelile de întreținer.

TITLULŪ IV.

Despre publicuții și vânzarea domnelorū.

CAPITOLUL I.

Despre publicații.

Art. 41. Comitetul centralu, dupe ce primesce de la comisiunile județene tablourile de constatarea proprietăților și prețuirile făcute de cei în dreptu, le verifică, déca sunt conformu cu legea și regulamentul, și găsindule bune, le pune în vânzare conformu dispozițiilor de mai josu; érá în casu contrariu, le înapoeză spre a se forma din nou.

Diferitele categorii de proprietăți a căroru constatare și prețuire este în regulă, pe de nă parte se punu în vânzare, érá pe de alta se înregistrează în inventariile generale ale comitetului, cari sunt împărțite în partiți pe districte și categorii de domene.

Art. 42. Vânzarea bunurilor Statului se va face prin licitație publică, înaintea tribunaleloru de 1-ia instanță din județulu unde se află situată proprietatea.

Art. 43. Nicu nă vânzare a vre unui bun alu Statului nu va putea fi făcută de câtu prin licitație publică.

Ea urmează a fi publicată prin *Monitorul Oficialu* și alte ziare, prin afișe tipărite și lipite în capitala județului, în comuna, tērgulu sau orașulu unde se va ține licitația, în tôte comunele din județulu în care se află acelu bunu.

Tôte aceste publicațiunil urmeează a fi făcute celu pucinu cu 60 zile înainte zilei fixate pentru adjudecare.

Art. 44. Publicațiunile voru conține nu numai numirea proprietăților ce se vîndu și districtele, arondamentele sau comuna în care sunt situate, dérá și tôte condițiunile cu cari se potū înstreina acele bunuri.

Art. 45. Condițiunile generale pentru modulū licitărei și înstrăinării bunurilor Statului trebuie să fie propuse de comitetu și aprobate de consiliulu ministrilor; condițiunile speciale privitoare pe localitatea fie-cării proprietăți, se potū aședa de comitetu în dreptulu numirei fie-cării.

CAPITOLUL II.

Despre adjudecății

Art. 46. Orice vânzare făcută în altă-fel de câtă prin licitațiune publică, va fi considerată frauduloasă și nulă.

Funcționarii și agenții, cari ară fi ordonat să efectuată o asemenea vânzare, voră fi destituiți și supuși la o amendă de la 6000 pêne la 12000 lei și cumpărătorulă la o amendă egală cu valoarea bunului vândut.

Art. 47. Va fi asemenea anulată, de și făcută prin licitațiune publică, orice vânzare pentru care nu se voră fi făcută publicațiunile prevădute la art. 43, 44 și 45, sau care se voră fi severșit în altă și de câtă aceea indicată în *Monitociulă Oficială* și așșe.

Funcționarii sau agenții cari ară fi contravenit la aceste dispoziții voră fi supuși la o amendă de la 3000 pêne la 6000 lei.

Art. 48. Dăca din vre oă împrejurare ore-care nu se va ține licitație în ziua publicată, se va încheia un proces-verbală prin care se va arăta motivele pentru cari nu s'a ținut licitație și ziua în care s'a amânăt.

Acestă proces-verbală se va publica, conformă art. 43, 44 și 45.

Art. 49. Orice contestațiune s'ară face în momentul licitației, asupra adjudecărei și solvabilităței concurenților sau a garanțiilor ce voră depune, voră fi hotărâte de îndată de către membrii tribunalulă înainte cărora se va ține licitație.

Art. 50. Adjudecăția se va face pentru fie-care proprietate în parte, și asupra aceluia ce va fi dată prețulă celă mai mare; se va încheia procesul-verbală, în care se va coprinde mersulă licitației pentru fie-care proprietate și numele tuturoră celoră ce au concurat.

Acestă procesă se va subscri chiar în ședința licitației de către cei ce au concurat. Garanțiile depuse nu se voră putea libera de câtă în urma îndeplinirii acesteia formalități, oprinduse numai ale aceluia asupra căruia s'a adjudecată proprietatea.

Art. 51. Tribunalele, îndată ce se severșesc adjudecăția, trâmte comitetulă centrală atâtă fôia licitației câtă și procesul-verbală încheiată.

Art. 52. Garanțiile luate de la concurenți se voră păstra ca deposită de către tribunală pêne la aprobarea sau anularea adjudecăției.

Art. 53. Comitetulă centrală, îndată ce primesce actele pentru licitațiile severșite, dupe ce le verifică dăca sunt făcute în conformitate cu legea, reglementulă și condițiunile licitației, încheie un proces-verbală prin care le aprobă sau desaprobă; pe cele aprobate le supune, prin ministerulă financeloră, la confirmarea consiliulă de miniștri și a domnitorulă, érá pe cele ce nu le aprobă, pentru neîndepliniri de formalități, le înapoază tribunalulă spre a proceda la oă din nouă licitație. Prin ordinulă de înapoere se voră arăta în detaliu tôte lipsurile.

Când formalitățile neîndeplinite voră fi de acelea prescrise prin art. 14 și 15 din lege, procurorulă locală este obligat, pe de oă parte, a comunica comitetulă, érá pe de alta a pune sub acușăție pe vinovași.

Art. 54. Adjudecăția nu va fi definitivă de câtă numai dupe aprobarea ei de consiliulă de miniștri și domn.

Acestă aprobare urmăză a se da în termenă de 20 zile din ziua adjudecării; nedându-se în termenulă acesta, acela asupra căruia s'a adjudecat, c liberă de orice angăgementă și pôte să și cêrá înapoi garanția depusă și pe care tribunalele nu i o potă refusa.

Art. 55. Dăca consiliulă de miniștri va crede că prețulă eșită la licitație nu

este favorabilū, pōte, de va crede de cuviință, să ordone nă nouă licitație și în Bucuresci, și care se va efectna înaintea comitetului centralū.

Art. 56. Pentru tōte proprietățile adjudecate și supnse la aprobația guvernului se va arēta :

1. Numirea, categoria, districtulū, arondismentulū, orașulū sau comuna în care este sitnată proprietatea.

2. Resultatulū estimației comisiei județene.

3. Prețulū adjudecației.

4. Diferența în plusū sau în minusū între evaluație și adjudecație.

Art. 57. În termenū de 10 zile de la ziua adjudecării ori-cine altulū pōte oferi un prețū mai mare.

Oferta urmēză să fie de 10% pentru uă valōre de la 1-1000 inclusivū, de 5% de la 1000—5000 și 3% de la 5000 în susū.

Ori-ce ofertă s'arū presenta în urma adjudecării, va trebui să fie insocită de uă garanție, care nu se va putea primi dēca nu va fi ori în numerariū sau ipotēcă, ori în bonuri de tesaurū, sau obligațiunī rurale.

Ofertele nu se vorū putea presenta de câtū tribunalulū înaintea căruia s'a ținutū licitația, și acelu tribunalū va hotări îndată dēca oferta este în regulă. Ori-ce ofertă, fie în regulă chiar însă dată la altă autoritate, nu se va putea considera.

Tribunalulū este ținutū ca, pentru tōte ofertele primite ca bune, să încunoscūnțeze prin telegramă pe comitetulū centralū.

Art. 58. Ori-cine va da oferta nu va mai putea să o retragă sub nici nū cunct; dēca va refusa de a mai manșine prețulū ofertei, va perde garanția depusă.

Art. 59. Priimindu-se oferte se va publica uă nonă licitațiune care se va face peste 20 zile și strigare se va începe de la prețulū celū mai mare oferitū în urmă. Nepresențându-se concurenți cu prețuri mai mari atunci se va adjudeca asupra oferantulū.

Art. 60. Urmându-se uă nonă licitație în urma ofertelorū primite, și adjudecându-se imobilulū, nu se vorū mai primi oferte.

Art. 61. Aprobându-se adjudecarea făctă în tōtă regula, adjudecatorulū este obligatū ca în termenū de uă lună, să verse toți banii cumperătorii la casieria generală a județului, sau la casieria centrală a ministerului de finace.

Din prețulū cumpărătoarei se priimesce $\frac{1}{3}$ în bonuri rurale, éră restulū în numerariū sau efecte ale tesaurulū publicū. Cumpărătorulū luându recipise de versarea banilorū se va presenta la tribunalū unde s'a ținutū licitație spre a'și primi actulū de definitivū proprietarū.

Recipisele în contra cărorū s'a datū actele de vecinică proprietate se trāmitū pe dată comitetulū centralū.

Art. 62. Actele de definitivă proprietate se liberēză de comitetū în numele Statulū, dintr'unū registru cu matcă. Ele vorū urma să fie sub-scrise cellū puciuū de trei membri și trāmise tribunalulū de uă-dată cu comunicarea pentru confirmarea adjudecației.

Art. 63. Valorile ce se vorū aduna din vinđarea domnelorū afară de cele prevēdute la art. 9, titlulū III din lege, se vorū vērsa la casieria centrală, și comitetulū ȳa fine nă comptabilitate separată, care va fi supusă, prin ministerulū financelorū, la revisiunea curței de compturi.

Art. 64. Pe fie-care anū se va înfăciș Camerei legiuitoare de către ministerulū financelorū unū tabloū de vēnđările făcte în cursulū anulū de sumele încesate și de datoriliile plătite,

TITLUL V.

Dispozițiuni generale.

Art. 65. Clădirile de ori-ce categoria, cari se voru afla prin curțile bisericiloru său altoru stabilimente religiose, de și se voru inventaria și prețui, nu se voru putea vinde pêne la uă nouă hotărîre a Corpuriloru legiuitoru.

Art. 66. Tôte autoritățile însărcinate cu executarea acestu regulament sunt obligate ca, pentru casurile cari dau locu la vre-uă nedomirire său interpretare, să cêră deslegarea comitetulu.

Art. 67. Déca vre una din proprietățile vîndute în virtutea acestu regulamentu este arendată său închiriată, noui proprietari sunt ținuuți a respecta contractele lucrătore pêne la expirarea termenulu coprinsu într'ensele. Eî intră în deplină posesiune a proprietățiloru cumpérate prin primirea arendeî său chirieî anuală de la celu d'antêiû trimestru ce va urma răspunderea întregulu prețu alu cumperătorii.

Art. 68. Arendașii căroru le este acordatû prin contractele de arenduire dreptulu de a primi embaticurile de ori-ce na ură aflate pe proprietățile ce ținû în arendă, se voru scădea cu ecuivalentulu acestoru embaticuri pêne la expirarea contractelorû.

Art. 69. Pămênturile acoperite cu păduri nu se potû vinde, afară numai déca întinderea lorû nu va trece peste 30 pogone.

Art. 70. Pădurile în întindere pêne la 30 pogone vîndendu-se voru fi tăiate de guvernû în folosulu lui celu mai târziu în intervalu de unû anû, și numai dupe acêsta noulû proprietarû se va bucura de loculû pe care se află aceste păduri, afară numai déca va fi elû însuși cumpérateurulu pădurei.

L E G E

(Decret. 11 Iuliû 1866, prom. 29 Iuliû 1866)

APPENDICE.

La articolele 101-102 de sub titlul VII din legea consiliuriloru de județe privitoare la secretariî consiliuriloru permanente. (1)

Art. I. Secretariî consiliuriloru județene, suntû însărcinași și cu lucrăriloru a-tingătore de adunarea sciințelorû statistice de ori-ce natură, privitoare la starea județulu.

Art. II. Aceste lucrări se voru îndeplini de către secretari sub direcțiunea prefectulu, și după instrucțiunile ce se voru da de către serviciulu statisticu central.

Art. III. Secretariî consiliuriloru județene suntû responsabili pentru regulata îndeplinire a acestoru lucrări, și sunt punibili pentru abateri, după prevederile legei, ca și toți cei alți funcționari publici.

1) Veđi legea Consiliuriloru județiane din 2 Aprilie 1864, în suplimentulu Codiciloru p. 104.

LEGE

(*Dacret. 4 Iuniu 1866, prom. 29 Iuliu 1866*).

Asupra listei civile a Donnitorului Carol I.

Art. unicu. — Lista civilă a M. S. Carolu I, este fixată la suma anuală de lei trei milioane două sute mi, No. 3,200,000.

REGULAMENTU

(*Prom. la 3 Decembre 1866*)

Pentru serviciul actelor stărei civile. (1)

I. ÎNTOCMIRI PRIVITORE LA ACTELE CIVILE.

§ 1 *Despre personalul serviciului.*

Art. 1. Serviciul actelor stărei civile este pus în sarcina primarilor comunali.

Art. 2. În comunele rurale, primarii vor îndeplini acestu serviciu ei însuși sub numire de *oficieri de stare civilă*.

Art. 3. În comunele urbane, primarii numescu unul sau mai mulți oficiali de starea civilă, și acestia îndeplinescu serviciul, de care primarul rămâne nemidlocitu răspunđuitoru.

Art. 4. În comunele urbane cele mai populate, se potu numi mai mulți oficiali de starea civilă, fără însă a se atribui fie-căruia dintr'înșii uă circumscripțiune cu mai pucinu de 20,100 locuitoru, nici mai multu de 40,000.

§ 2. *Despre registrele stărei civile.*

Art. 5. Registrele pe cari se facu înscrierile privitore la actele stărei civile, se trămitu primarilor, adevărite de tribunalele județene, de către ministerul de interne prin înțelegere cu ministerul justiției, cu uă lună mai înainte de începutul anului pentru care sunt destinate.

Registrele voru avea uă margine albă : 1. pentru înscrierea cu litere mari a numelui de familie, a persoanei pentru care se face actul; și alu 2. spre a se face însemnările prevădute la art. 35 din codul civilu. Registrele și extractele voru fi pe hârtie stampată cu anul în care se scriu actele. Președintele tribunalului va pune pe cea întăiu pagină a fie-cărui registru următoarele :

(1) În privința reglementelor relative la actele stării civile, vezi Regulamentul din 2 Iuniu 1865, coprinsu în Suplimentul Appendicelui întăiu pag. 6. precum și Regulamentul din 23 Ianuariu 1866, coprinsu în Appendicele II pag. 47.

Acestu registru cuprindeitoru de . . . foi, destinatü pentru înscrierea actelorü de (nascere, căsătorie sau mörte) pe anulü . . . în comuna . . . s'a numerotatu și parafatu de la prima pêne la ult ma fõe de noi președintele (tribunalului de . . .

Președinte. . . . .

Grefier. . . . .

Anulü . . . . luna . . . . ziua . . . . orașulü . . . . .

Art. 6. Comunelorü rurale se vorü trãmite trei registre : două de uă potrivă împărțite în trei părți, pentru înscrierea actelorü de nascere, căsătorie și mörte, din care unulü va rămânea la sfirșitulü anului în păstrarea comunei; ẽrã celü alü doilea, se va trãmite la sfirșitulü anulü tribunalului județenu.

Unulü pentru publicațiile și opoșiunile de căsătorie.

Art. 7. Comunelorü urbane se vorü trãmite câte 7 registre de fie care oficerü și anume : trei pentru înscrierea actelorü de nascere, căsătorie și mörte, fie-care din aceste trei întâmplări, avẽndü câte unü registru deosebitü, destinatü a se o-pri la sfirșitulü anulü, în păstrarea comunei. Trei ca și cele de mai susü, desti-nate a se trãmite la sfirșitulü anulü în păstrarea tribunalului județenu.

Unulü pentru publicațiile și opoșiunile de căsătorie.

Art. 8. La sfirșitulü fie-cãruia anü, oficerulü stãrei civile va încheia pêne în-tr'uã lună, fie-care din registrele ce i s'a fostü trãmisü cu urmãtoarea formulă : „A-cestü registru de (nascere, căsătorii, morți sau publicațiuni“) coprinde *atãtea acte de nascere, căsătorii, mörte sau publicațiuni*, va subscrie și va pune sigihulü primãriei.

Art. 9. Costulü curatü alü registrelorü și tutulorü tipãririlorü privitoare la ac-tele stãrei civile, împărțindu-se asupra comunelorü potrivitü mărimei lorü se va vërșa de acestea la casieria de județü, spre despãgubirea Statului de cheltuelile făcute de elü înainte pentru comune.

§ 3. Despre deosebite acte scrise privitoare la starea civilã.

Art. 10. Nascerile și morțile se înscriu de oficerulü stãrei civile alü comunei sau alü circumscripțiunei de comunã în care s'a întâmplatü, fără deosebire de așeșarea (locuința), naționalitatea sau religiunea acelora la cari privescü ase-menea înscrieri : nici uã nascere sau mörte de omü întâmplatã în comunã nu pôte rămânea neînscrisã în registrele comunei.

Art. 11. Cãsătoriile se înscriu în registrele comunei în care se facü.

Ele nu se potü face de câtü în comuna unde soșii sau numai unulü dintr'inșii își are așeșarea (locuința) celü pușinü de șese luni.

Art. 12. Înscrierile de nascere, căsătorie și mörte se facü fie-care pe două re-gistre sau pe două părți de registre, dupe cele deslușite prin art. 6 și 7, și în-tru tôte asemenea una cu alta.

Înscrierea publicațiunilorü de căsătorie, opoșiunilorü și actelorü de anularea opoșiunilorü, se face pe unulü și acelașü registru, șpotrivitü acelorași articole 6 și 7.

A t. 13. Nici uã platã nu este pen.ru înscrierile ce oficerulü stãrei civile face pe registre, fie de nasceri, căsătorii, publicațiuni, opoșiuni sau morți.

Art. 14. Dupe uã înscriere de nascere, căsătorie sau mörte, oficerulü stãrei civile este datorü sã dea la mãna părșilorü, fără platã și fără sã aștepte a i se cere, unü *buletinü de nascere*, unü *certificatü de căsătorie* sau unü *autorizațiune de înmormẽntare* spre a le servi la îndeplinirea ceremoniei bisericesci de botezũ, că-sătorie sau înmormẽntare.

Art. 15. Oficerii stãrei civile sunt datorü sã libereze orü cui și orü de câte

orî va cere, *extracte* adică copii întocmai de actele trecute în registrele de naștere, căsătorie sau morțe.

Art. 16. Asemenea *extracte* nu se potî libera de câtî îmbrăcate cu adevărea și pecetia primăriei și a tribunalului județenî, tôte acestea prin stăruința oficerului stărei civile căruia i s'a cerutî.

Art. 17. Liberărea *extractelorî* adevărite precum se arētă în articolulî precedentî, este supusă la următorele taxe plătite înainte, și pentru a căroră plată oficerulî stărei civile trebuie să dea adevărința de primire :

Dnoi lei pentru *extractulî* unî actî de naștere.

Patru lei pentru *extractulî* unî actî de căsătorie :

Dnoi lei pentru *extractulî* unî actî de morțe.

Art. 18. Alcătuirea scripturilorî de orî ce felî, privitōre la actele stărei civile, se va face după formulele cuprinse în regulamentulî de faciă.

II. ÎNTOCMIRÎ PRIVITōRE LA ACTELE CIVILE.

§. 1. Actele de naștere.

Art. 19. În registrulî pentru naștere nu se potî înscrie de câtî următorele patru felurî de acte :

a). Actele de nașcerea copiilorî născuți în acea comună. Ele se vorî face după formulă No. 1.

b). Procesele verbale despre copii găsii în acea comună. Ele se vorî face după formulă No. 2.

c). Transcrierile actelorî de naștere trāmise primarului de către ministerulî de interne. Ele se vorî face după formulă No. 20.

d). Transcrierile unorî hotărîri judecătorești privitōre la născere înscrisă sau care trebuie a se înscrie. Ele se vorî face după formulă No. 21.

Art. 20. Oficerii stărei civile nu potî să înscrie unî actî de naștere seî unî proces-verbalî de găsirea unî copilî, de câtî, după ce li se încunosciițez acea naștere sau găsire de copilî, și după ce vedî ei înșiși aceluî copilî, fie la primărie, fie la casa unde se află copilulî.

La transcrierile de carî se face vorbă în art. 19, lit. c și d, nu se urmēză asemenea formalitățî; transcrierile se facî de oficerî îndată ce li se infăcișeză actulî de transcrișî și fără nici ună altă cercetare.

Art. 21. Celî ce însciițeză pe oficerî despre nașcerea sau găsirea unî copilî se numește *deklarantî*.

Atătî însciițarea sa, câtî și înscrierea actulî de naștere sau a procesulî verbalî de găsirea copilulî, trebuiescî să se facă faciă cu doi marturî, în vērștă celî puciî de 21 ani, aduși de declaranți.

Art. 22. Însciițarea despre nașcerea unî copilî se face de tată, de mōșă sau de orî-cine s'a întēmplatî a fi faciă, la naștere. Însciițarea despre găsirea unî copilî se face de cine l'a gāsitiî.

Orî-ce urmare abătută de la acestea se pedepsește prin art. 276 din codul penal.

Art. 23. Nașcerea despre care nu s'a făcutî însciițare, după cum se arētă mai susî, în sorocî de trei zile de cāndî s'a întēmplatî, nu pōte fi înscrisă de oficerulî stărei civile, de câtî cu îngăduirea tribunalelorî județene, dată prin hotărîre și după cercetare.

§. 2. Despre actele de căsătorie.

1.

Art. 24. Cererea pentru serbarea unei căsătorii se face către oficerul stărei civile, înscrisă, ori prin viu graiu, de către unul din fiitorii soei sau de un împuternicită prin anune vechilete din partea loră.

Art. 25. Primindă uă asemenea cerere oficerul stărei civile trebuie să aibă mai întâi în vedere cele lezinate prin art. 127 pêne la 150 și prin art. 210 din codul civilă, spre a se încredința decă mijlocesce vr' uă împedicare la săvârșirea acelei căsătorii.

Art. 26. Consimțimentulă, învoirea de care se face vorbă în art. 129, este primirea nesilită din partea amândoror fiitorilor soei de a se căsători împreună.

Art. 27. Consimțimentulă de care se face vorbă în articolele 131, 132, 133, 139, 141 și 442 este încunosciițarea căsătoriei din partea celor arătați în dișele articole.

Acea încuviințare se pôte da sau prin viu graiu la facerea căsătoriei înainte oficerul stărei civile, sau prin actă adeverită de tribunală, în care să se coprină pronumele, numele, meseria și locuința fiitorilor soei, și a persónelor ce dau încuviințarea, precum și spița rudeniei acestora cu unul din fiitorii soei.

Art. 28. Actulă respectuosă de care se face vorbă în art. 134, 135, 136, 137, 138 și 140 trebuie să se facă de oficerul stărei civile dupe formula No. 11.

Procesulă verbală și certifiatulă privitoră la asemenea actă se facă dupe formula No. 12 și 13.

2.

Art. 29. Decă dupe cele arătate în articolele de mai susă, oficerul stărei civile v'a recunósce că nu mijlocesce nici uă împedicare la săvârșirea căsătoriei, elă va face publicațiunile.

Art. 30. Publicațiunile căsătoriei sunt nisce încunosciițări făcute obștei despre căsătoria ce are a se săvârși, pentru sfirșitulă ca, cei ce ară avea cuvinte de împotivire la acea căsătoria, s'aiba mai din înainte cunosciiță de dēnsa, adică să fie puși în stare de a se împotivi.

Art. 31. Publicațiunile se facă dupe formula No. 14.

Art. 32. Ele se lipescă în duocă Duminică de rândă la ușa casei comunale și a bisericei enoriei.

Pe ușa casei comunale ele trebuie să stea necontentită lipite 8 zile.

Art. 33. Oficerul stărei civile care va lipi uă publicațiune de căsătorie, în urmarea celor coprinse în articolulă 32, va fi datoră a o trece totă-uă-dată în registrulă de publicațiuni.

Art. 34. Pe registrulă de publicațiuni nu se potă trece de cât următoarele acte:

a). Publicațiunile căsătoriei dupe cum se arătă la art. 33.

b). Opoșițiunile la căsătorie dupe cum se deslușesce la art. 41 de mai josă.

c). Actele prin cari se anulăză acele opoșițiuni dupe cum se deslușesce la art. 45 de mai josă.

Art. 35. Decă unulă din soei și are aședēmēntulă (locuința) la altă comună, oficerulă care est a face publicațiunile va trāmite oficerulă din acea comună uă copiă dupe publicațiunile sēle, cu înaintare de a face și elă publicațiuni în comuna sa.

Art. 36. Oficerulă care ară primi uă asemenea invitare se va conforma și elă celor întocmite prin art. 32 și 33 de mai susă.

Art. 37. La casă cându publicațiunile unei căsătorii se facū în mai multe comune, oficerulū chematū a săvêrși căsătoria, nu va păși întru serbarea acestui actū până ce mai ântêiū nu i se va înfățișa de părți unū certificatū din partea oficerulū celei-alte comune, încredințatorū că nu i s'a ivitū nici uă opoșițiune (împotrivre).

Acestū certificatū se face dupe formula No. 16.

3.

Art. 38. Împotrivirile ce se potū face la uă căsătorie publicată se numescū *opoșițiuni*.

Soroculū celū mai scurtū în care se potū face asemenea opoșițiuni este de 11 zile, socotite de la Duminica în care s'ă făcutū cea d'ântêiū publicațiune.

Art. 39. Opoșițiunile nu se potū face de ori cine; legea hotărâsca în art. 155 pênă la 156 în cod. civil, cine anume are acestū dreptū.

Ar. 40. Opoșițiunea din partea persónelorū și dupe regulile mai susū arătate trebuie să se înfățișeze atâtū viitorilorū soci cum și oficerulū stărei civile.

Ea se înfățișază saū de însuși persónele carī o facū, saū de împuterniciții din parte-le prin vechilet anume datū pentru acesta.

Art. 41. Oficerulū stărei civile priimindū uă opoșițiune, este datorū să ia mai ântêiū aminte decâtă acea opoșițiune este legiuită, potrivitū celorū ce se vorū desluși în art. 42.

Decă va recunósce că este legiuită, elū o va trece îndată în registru unde se găsece trecută publicațiunea căsătoriei, dupe formula No. 18.

Totū d'nă dată oficerulū statulū civilū este datorū să vizeze actulū de opoșițiune ce i se înfățișază, și să'lū inapozeze visatū persónei care i l'a înfățișat, dupe formula No. 17.

Art. 42. Ori ce actū de opoșițiune trebuie să coprinďă:

a). Insușirea celui ce îlū face, adică decâtă acela este sociū, tată, mumă, frate, unchiū, vêrū primarū și cele-alte alū vre unuia din fitorii soci, dupe cum se delușesce în art. 153—156 din codulū civilū.

b). Declarare din partea aceluiași că primesce ca, ori ce acte ar fi să i se trămită în pricina opoșițiunei sêle, să i se îndrepteze chiar în comuna unde are să se facă căsătoria, la uă anume persónă și ločū, unde elūșt-ar fi avêndū locuința éra nu aiure.

c). Arătare de cuvintele pentru carī a făcutū opoșițiune.

Rudele de susū ale fitorulū sociū nu sunt datóre a face această a treia arătare.

Art. 43. Actulū de opoșițiune care nu arū coprinde cele arătate prin a. t. 42 se socotesce dreptū nimicū, éra oficerulū statulū civilū care arū visa asemenea actū neregulatū, care l'arū trece în registru și care pe temeulū sêū arū opri căsătoria, se va pedepsi cu scóterea din postū.

Art. 44. Opoșițiunea în regulă făcutū opresce pe oficerulū stărei civile de a păși la facerea căsătoriei pênă ce mai ântêiū nu se va încunoscianța anularea ei.

Abateria oficerulū de la această poruncă a legi este pedepsită prin art. 54 codulū civilū.

Art. 45. Încunoscianďându-se oficerulū stărei civile anularea unei opoșițiuni, dupe cum se arétă la art. 44, elū este dator s'o-trécă în registrulū de publicațiuni dupe formula No. 19.

4.

Art. 46. Mai'nainte de a păși la serbarea căsătoriei, oficerulū stărei civile va cere de la amênduoi fitorii soci și va opri la sine actele lorū de nascere, saū

la întemplantare când asemenea acte le ară lipsi, actele lor des dovedire, alcătuite dupe formula No. 15.

Art. 47. Celul mai scurtul termenul în care căsătoria se poate săvârși, este de unspre-dece zile, socotite de la cea d'ântelul publicatiune, adică în Jouia care urmeză dupe Dumincia în care s'a făcutul a duoa publicatiune.

Art. 48. Celul mai lungul termenul în care se poate săvârși căsătoria, este de unul anul, socotitul de la ziua publicatiunei a duoa.

Deca în acestul termenul ca nu s'a săvârșitul, va trebui să facă din nou publicatiuni.

Art. 49. Regulile dupe cari se săvârșesce căsătoria civilă sunt arătate în articolele 61 și 194 pênă lu 208 codulul civilul.

Art. 50. Cele ce trebuie să se coprință în actulul de căsătorie sunt arătate în articolulul 62 codulul civilul.

Art. 51. Actulul de căsătorie se alcătuesce dupe formularulul No. 3.

Art. 52. Totul în registrulul de căsătorii trebuie să se trecă și hotăririle prin cari se pronunță despărțirea socilorul.

Art. 53. Legea pune strașnică îndatorire oficerilorul stărei civile să păzescă la trecerea în registru a unei hotăriri de despărțire, următorele :

a). Să ia aminte ca să nu fi trecutul mai multul de duos luni de când hotărira a rêmasul întărită.

Se socotesce că rêmâne întărită uă asemenea cândul curtea de casațiune respingere recursulul ficutul de una din părți pentru casare, sau cândul a trecutul termenul de recursulul fără ca nici una din părți să fi făcutul cerere de casare.

b). Să ia aminte ca copia de hotărira să i se înfăcișeze, și cererea de înscrierea sa pe registru să i se facă de amênduoi foștii soci veniți împreună ei înșii și fără vechilul.

Cândul una din acestea ară lipsi, oficerulul stărei civile este datorul să nu trecă în registru hotărira de despărțire.

§ 3. Despre actele de mórte.

Art. 54. Asupra actelorul de încetare din vieță, oficerulul stărei civile este datorul a se povârșni dupē regulilul coprinse în art. 63—70 codulul civilul.

Art. 55. Pe registrele de mórte se înscriul :

a). Morșile întemplate în comună. Facerea acestorul înscrieri este arătată la formularulul No. 4.

b). Nascerile copiilorul născuți morșii sau cari au muritul mai nainte de a fi înscriși. Facerea acestorul înscrieri este arătată la formula No. 5.

c). Actele de mórte întemplate pe mare, cari se trămitul primarulul de ministrulul de interne.

Art. 56. La întemplantare de mórte în comună de unul necunoscutul, actulul se va alcătui dupe formula No. 6.

Art. 57. Actele stărei civile privitore la militaril în timpul de turburări sau campanii afară din țeră, sunt supuse la nisce deosebite regulil cari se potul vedea în art. 73—83 codulul civilul.

Art. 58. Abaterile oficerilorul stărei civile de la regulile datoriei lorul întru îndeplinirea serviciulul ce le este încredințatul, sunt pedepsite prin articolele 36, 37, 38, 54, 39, 140, 174, și 182 din codulul civilul și 161, 162, 166, 276 și 284 din codulul penalul.

Art. 59. Tôte instratiunil date pênă acum în privința actelorul stărei civile, câte nu vorul fi contrariil regulamentulul de faciă, rêmânul în vigore.

FORMULARELE

A.) *Formularele actelor stărei civile ce au a se înscri în registre.*

FORMULARUL NO. 1.

Actă de naștere.

1. Din anulă una mie și (atăta) în (cutare) și a lunei (cutare), la (cutare) oră înainte de améști (saă dupe améști);
2. Actă de naștere (numele ce se va da copilului de botez, de sex (bărbătescū saă femeesc), născutū (astăși ori erī saă al-altă-eri), în orașulū (cutare) saă satulū (cutare);
3. La casa părinților sei din (nume'e stradei sōū alū drumului), cu No... (numărulū casei), a);
4. Fiulū (saă fia) a (pronumele, numele, vârsta, meseria și locuința tatălui și alū mumei) b.)
5. Dupe declarațiunea făcută de tatălū care ne a înfăcișatū copilulū. c.)
6. Intēiulū marturū : (pronumele, numele, vârsta, meseria și locuința) : alū duoilea marturū : (pronumele, numele, vârsta, meseria și locuința) cari aū subscrisū acestū actū, dupe ce li s'a cititū, împreună cu noi, și cu declarantulū. d.)
7. Constatatū dupe lege e) de noi (pronumele și numele ofierului), primarulū (saă delegatulū primarului) comunei : . . . . .

- Nota a.) Vorbirea de sub No. 3, trebuie să lipsescă cu totul din actulū de naștere alū unū copilū născutū în spitalū saă în temniță.
Decă copilulū este naturalū, vorbirea de sub No 3, va trebui să fie formulată ast-felū; de ore ce în asemenea cas, numele tatălui nu pōte figura cu nici unū modū în actulū de naștere, dupe codicele civilū alū nostru.
- Nota b.) Pentru acelașū cuvēntū, vorbirea de sub No. 4, a actulū de naștere alū unū copilū naturalū, nu va putea coprinde de cât pe mamă-sa.
- Nota c.) Decă saă pentru că tatălū lipsese aiurea în momentul născere, saă pentru motivū de bolă, declarațiunea de naștere va trebui să se facă de vre nua din persōnele arătate în art. 42 (Cod. Civ.) ofierulū Statulū civilū va formula vorbirea de sub No. 5. coprinđendū într'ēnsa :
1. Că tatălū a fostū împedicatū de a face declararea elū însuși. Nu e trebuință să se arēte anume motivulū împedicărei, nici cu cătātū mai pucinū, să se cēră nis-cari-va deosebite dovești pentru acēsta.
  2. Că persōna care face declararea în lipsa tatălui, a cunoscutū faptulū născere, prin cutare împrejurare, că adică acea persōnă a operatū născerea în calitate de chirurgū saă mōșă saă numai că a fostū de faciă la născerea copilulū : se cade ca declarantulū să cunoscă faptulū născerii prin sine însuși, ēră nu numai din auđite.
  3. Pronumele, numele, vârsta, meseria și locuința acelei persōne.
- Nota d.) Decă marturii saă unul dintr'ēnșii stă în legătură de rudenie cu pārinții copilulū, va trebui, la vorbirea de sub No. 6, să se adauge și acea calitate, arētându-se spița rudeniei.
- Nota e.) La casū de împedicare de a se transporta copilulū înainte ofierului stărei civile, acesta fiindū îndatoratū prin art. 41, a merge elū însuși la casa unde se află copilulū, va îngriji a arēta acēstă împrejurare în vorbirea de sub No. 7, în acestū modū: „Constatū după lege, în casa (cutare) unde ne-am transportatū însine din causă ca (să se arate împedizarea) de noi, primarulū etc.

(Subscrierile declarantului și ale marturilor) of. statului civil (subscriptura oficerului.)

FORMULA NO. 2.

Proces-verbală pentru ună copilă găsită.

În anul . . . . luna . . . . . ziua . . . . ora (înainte de amăzi sau după amăzi.)

Înainte noastră primarul comunel . . . . . oficerul al statului civil.

S'a arătat D. (numele, pronumele, vârsta, meseria și locuința.)

Care ne-a înfăcișat, așa precum l'a găsit. (a arăta în ce loc și când precum și cine a mai fost faciă) ună copilă de curândă născută, pe care l'amă recunoscută de sexă (bărbătescă sau femeescă), c'amă de (cutare) vârstă și părăndu-se sănătosă.

Pe capă are o soufiță de pândă de bumbacă, legată pe sub bărbie cu două șiretură albă, și (să se arate cu deamăruntulă tôte veshmăentele, rufele cu marca loră și ori ce alte semne s'ar găsi asupra'i.)

Neputându lua nici uă scire de urma acestni copilă, 'i-amă dată numele de . . . . . și pronumele de . . . . . și după ce amă luată aminte să i se dea îngrijirile și hrana trebuincioșă, l'amă încredințată, împreună cu tôte veshmăentele și lucrurile aflate asupra'i, la (cutare aședemăntă sau cutare persónă) spre crescere.

De tôte acestea amă redactată presentulă proces-verbală în ființa cerușiloră două martură (pronumele, numele, vârstă, meseria și locuința fie-cărui martură), cară au subscrisă împreună cu declarantulă, (numele, pronumele, vârstă, meseria și locuința directorulă aședemăntulă sau a persónei la care s'a încredințată copilulă,) și cu noi primarul. după ce li s'a citită.

(Subscrierile marturilor.)

(Subsemnătura persónei, căreia s'a încredințată copilulă.)

(Subscriptura oficerului.)

FORMULA NO. 3.

Actă de căsătorie.

1. Din anulă una miă optă sută și (atăt), luna (cutare), ziua (cutare), ora (cutare), înainte de amăzi sau după amăzi.

2. Actă de căsătorie (a).

3. Ală lui (pronumele, numele, vârstă, meseria, loculă și epoca născere, locuința viitorulă sociu) (b).

Nota a). Dăca viitoră sociu sau socie, fiindă cumnașă sau veri, au dobândită dispensa de a se putea căsători împreună, conformă art. 150 codulă civilă, vorbirea de sub No. 2, va trebui să fie formulată astă-telă : Actă de căsătorie cu dispensă de gradă de rudenie, conformă art. 150 codulă civilă.

Nota b). Dăca viitorulă sociu, neavându vârstă legiută prin art. 127, va înfăcișă dispensă de vârstă, conformă art. 128, oficerul Statulă civilă va adăogi, la vorbirea de sub No. 3, următorele vorbe : care ne a înfăcișată dispensă de vârstă, conformă art. 128, codulă civilă.

4. Fiū (majorū, sau minorū) alū (pronumele, numele, vârsta, meseria și locuința tatălui și mamei viitorului sociū) (c).

5. Carī au fostū de faciă și au consimțitū. (d)

Nota c). Déca părințī sunt încetați din vieță sau absenți, vorbiirea de sub No. 4 va trebui să fie formulată astū-felū : fiū (majorū sau minorū) alū (pronumele și numele tatălui și mamei), încetați din vieță, sau absenți fără nici uă scire despre dênșii.

Déca părințī nu sunt cunoscuți, aceiași vorbire de sub No. 4, se va formula în modulū următorū : fiū (majorū sau minorū) de părinți necunoscuți, precum resultă din actulū seū de nascere mai josū citatū.

Déca viitorulū sociū este copilū naturalū nelegitimātū, actulū seū de căsătorie, în partea de care ne ocupămū va coprinde : fiū (majorū sau minorū) a (pronumele, numele, vârsta, profesiunea și locuința mamei), precum resultă din actulū seū de nascere mai josū citatū.

Se înțelege că, déca mama-sa este încetată din vieță sau absentă, va trebui să se pună numai pronumele și numele seū, urmându-se și cele alte forme, arătate aci mai sus la începutulū acestei note.

Nota d). Déca viitorulū sociū n'are părinți în stare de a'și exprima voința, și nu este ajunsū la vârsta de două-zeci și cinci ani, în cât se află nevoitū de a dobândi consimțimentulū, sau alū moșilorū, sau alū consiliulū de familie, sau alū tutorulū, dupe deosebirile făcute prin art. 113, 141, 142, codulū civilū, vorbirea de sub No. 5, se va formula ast felū : însocitū fiindū de (pronumele, numele, vârsta, profesiunea și locuința persónelorū în dreptū de a da alū lorū consimțimentū precum și calitatea lorū de tutorū ad-hoc încuviințatū prin sentința cu No . . . . din anulū . . . a cutărū tribunalū, sau de cutare rude cari compunū consiliulū de familie, sau de moșū și mōșă) care au consimțitū.

Déca cei în dreptū de a consimți nu sunt de faciă la căsătorie, consimțimentulū lorū, urmându a fi datū prin actū autenticū, vorbirea de sub No. 5 se va formula ast-felū : care ne-a înfățișatū consimțimentulū părințilorū seī datū prin actū din (data), înregistratū și legalisatū de tribunalulū cutare la (data legalisării sub No. . . .) sau ast-felū, déca părințī sunt încetați din vieță ori se află în neputința de a'și exprima voința : care, în lipsă de părinți, încetați din vieță sau în cutare altă neputință d'ași manifesta voința, ne a înfăcișatū consimțimentulū consiliulū de familie compusū de cutare rude, (pronumele, numele, vârsta, profesiunea și locuința), și pe care ni la espusū D. (pronume, nume, profesiune, vârstă, locuință) tutorū ad-hoc alesū de consiliulū de familie și încuviințatū de tribunalū (cutare) prin sentința din data . . . cu numărulū. . .

Déca viitorulū sociū este trecutū de două-zeci și cinci ani, și se află nevoitū de a face către părințī seī sau către moșii seī, către unulū sau mai mulți, acte respectuoșe, dupe deosebirile arătate prin art. 134, 135 și 136, vorbirea de sub No. 5, se va formula în modulū următorū, adică :

1. casū cândū actulū respectuosū s'a făcutū către părinți :

Asupra consiliulū cărora viitorulū sociū ne-a înfățișatū certificatulū sau certificatele primarului comunei (cutare) cu data (cutare) pentru facerea actulū (sau actelorū) respectuosū, prescrișū prin art. 134 și 136 sau 134 și 135.

2. În casū cândū actulū respectuosū s'a făcutū către moșī, formulă este aceeași, fără numai se va menționa n. ai înainteū că, părințī sunt încetați din vieță sau în cutare altă neputință d'ași manifesta voința.

6. Și a (pronumele, numele, vârsta, meseria, locul și epoca născerii, și locuința viitoarei socie).

7. Fiă minora, a (pronumele tatălui) încetată din viață, și a (pronumele, numele, vârsta, meseria și locuința mamei).

8. Care a dat consimțimentul său prin act din (data actului) înregistrat și legalizat de tribunalul (cutare) la (data legalizării) sub No. . . . (e).

9. Cei de față, contractanți și părinți ai viitorului sociu, ne-au declarat că s'a făcută un contract de căsătorie la (data contractului), legalizat de tribunalul județului (cutare), la (data legalizării) sub No. . . .

10. Actele preliminare sunt (f) 1).

Deca viitorul sociu, neputându-și înfățișa oficerului Statului civil actul său de născere, va trebui să înfățișeze un act de dovedire conform art. 56, 57 și 58. Vorbirea de sub No. 5, se va formula astu-fel: Născerea contractantului rezultândă dintr'un act de dovedire, făcută după declarațiunea a cinci (sau mai mulți) marturi, legalizat de primarul comunei (cutare) sub No. . . cu data (cutare) și omologată de tribunalul județului . . . la (cutare) dată, din care se dovedește totu-d'ua-dată că contractantul nu poate îndeplini către părinții și moșii săi îndatoririle ce-i impune legea.

Nota e). Observările făcute în notele de mai sus b), c) și d) și privitoare la viitorul sociu, se aplică și la viitoarea socie, ținându-se seama, se înțelege, de deosebirele de vârstă arătate în art. 137, 131 și 142.

Nota f). Afară de actele enumerate sub No. 10 mai poate figura ca acte preliminare, după deosebita casuri ce se pot ivi, și cele următoare :

Decretul domnesc în copie legalizată, prin care s'a încuviințat dispensă de grad de rudenie ;

Decretul domnesc în copie legalizată, prin care s'a încuviințat dispensă de vârstă ;

Actele respectuoase ;

Actul de dovedire, care ține locul de act de născere ;

Acte de opozițiune și sentința judecătorească prin care s'a desființat opozițiunea sau actul de retragerea oponentului.

Sentința tribunalului despre declararea absenței unui ascendent, care altminteră ar fi fost în drept să dea consimțimentul său la căsătoria în chestiune, sau ordinea tribunalului pentru cercetarea absenței.

Actul autentic prin care se numește un tutor ad-hoc care să aibă a asista pe un minor fără ascendenți la căsătoria sa, spre a exprima înaintea oficerului statului civil consimțimentul consiliului de familie.

Tote aceste acte, precum și cele enumerate sub No. 10, trebuie să se parafeze de oficerul statului civil, să se oprească la primărie și să se alăture la registru, spre a servi atăt pentru ca să se potă verifica ori cându lucrarea oficerului statului civil, cât și spre aprecierea temeiniciei actului de dănsul făcut.

a). Publicațiunile făcute, fără opozițiune în această comună, în Dumnicile de la (atâtea), ale unei (cutare) și (atâtea) ale unei (cutare);

b). Actul de născere al viitorului sociu, înscris în registrul primăriei (cutare), din plasa (cutare), județul (cutare), în anul (cutare) sub N. . .

c). Actul de născere al viitoarei socie înscris în registrul pri-

(1) În edițiunea oficială nu se enumeră nici un act. Credem însă că acele acte sunt cele ce din greșială, s'au pus la finele notei f. sub lit. a). b). c). d). e). (Nota edit.)

11. Tuturilor acestor acte, parafate de noi și oprite la primărie spre a rămănea alăturato la registru, precum și capului VI, de sub titlu V codicele civilă, s'a dată citire de noi în auzulă tutură celoră de faciă mai susă arătați.

12. Dupe care contractanții au declarată că voescă a lua în căsătorie unulă pe (pronumele și numele viitorei socie) alta pe (pronumele și numele viitorului socie).

13. Și noi (pronumele și numele oficerului statului civilă) primarulă (sau delegatulă primarului), oficeră ală Statului civilă, amă pronunțată în numele legei că contractanții sunt uniți prin căsătorie.

14. (g).

15. Tote cele de mai susă s'au făcută în publică, în casa primăriei, în ființa cerușiloră 4 martură și anume :

Inteiułă martură (pronumele, numele, vârsta necesară și locuința);

Ală doilea martură (pronumele, numele, vârsta necesară și locuința);

Ală treilea martură (pronumele, numele, vârsta necesară și locuința);

Ală patrulea martură (pronumele, numele, vârsta necesară și locuința);

Cei duoi d'ânteiułă din partea sociului, ăra cei dupe urmă din partea sociei (i).

16. Și dupe ce amă dată citire acestui actă în auzulă tuturoră celoră de faciă, soci, părinți ai sociului, mamă a sociei și martură, l'amă subscrisă împreună cu toți aceștia.

(Sub-scripturile sociului și a sociei)

(Sub-scripturile părinților.)

(Sub-scripturile marturilor.)

(Sub-scriptura oficerului Statului civil.)

FORMULA NO. 4.

Actă de mörte.

1. din anulă . . luna . . ziua . . ora . . (inainte de amădi sau dupe amădi).

2. Actă de mörte ală lui (pronumele, numele, vârsta, profesiunea mortului).

3. Căsătorit cu (pronumele, numele, profesiunea, vârsta și locuința sociului supravieșuitoră (a)).

4. Fiū ală (pronumele și numele tatălui și mamei mortului) (b)

5. Mortă (astădi, eri sau al-altă-eri), la ora (cutare din și sau din nópte).

măriei (cutare), din plasa (cutare), judeșului (cutare) în anulă (cutare) sub No. . . .

d). Actă de mörte ală tatălui viitorei socie, înscrisă în registrulă primăriei (cutare) din plasa (cutare) sub No. . . . .

e). Actulă autentică mai susă citală, coprinđetoră de consimșimentulă mamei viitorei socie.

Nota g). Dăca socie voescă a legitima vre unulă sau mai mulți copii născuți mai nainte de căsătorie, actulă va coprinde la loculă însemnată cu No. 14:

Indată dupe acăsta numișii soci ne au făcută arătare că au unulă (sau mai mulți) copii de sexulă (bărbătescă sau femeescă) înscriși pe registrele comunei . . . din plasa . . . . judeșulă . . . din anulă . . . sub No. . . . și că voescă a'i legitima, dreptă care noi coprinдемă acăstă declarare în actulă loră de căsătorie.

Nota i). Asemenea se va arăta și gradulă rudeniei, deca vre unulă din martură stă în legătară de rudenie cu vre unulă dintre soci.

Nota a). Dăcă persăna încetată din viață a fostă necăsătorită sau věduvă, se va arăta acăsta în loculă vorbirei de sub No. 3.

Nota b). Dăcă părinți mortului nu sunt cunoscuți, vorbirea de sub N. 4 va lipsi cu totulă.

6. In casa sa din strada (cutare) cu No. . . . (c)
7. Marturi au fost (pronumele, numele, meseria, vârsta și locuința celor doi marturi precum și calitatea lor de rude, amici sau vecini ai mortului, sau fiindu stat în alte legături óre-cari cu dînsul) (d)
8. Cari au scris împreună cu noi acestu act, dupe ce li'l amú cetitú, ș. dupe ce amú constatatú mórtea noi înșine (pronumele și numele oficiarului), primarulú (sau delegatulú primarului comunei (cutare) și oficierú alú statului civilú) (e)
- Sub-scripturile marturilor.
- Sub-scriptura oficiarului statului civilú.

FORMULA NO 5.

Actú de nascerea unui copilú înfățișatú fără viață.

(Nota. Aceste acte se înscriú ca acte de mórte).

Din anulú . . . luna . . . ziua . . . ora . . . înainte de améđi).

Actú de mórte alú (pronumele copilului datú de primarú decá nu e botezatú) de sex (bárbătescú sau femeescú) înfățișatú fără viață, eșitú din sinulú mamei sale (astăđi, erí sau al-altá-erí), la (cutare) orá (din đi sau din nópte) la locuința tatálui și mamei séle din strada . . . cu No . . . fiindú alú (pronumele, numele, vârsta, meseria tatálui și mamei).

Acéstá declarațiune ni s'a făcutú de (pronumele, numele, vârsta, meseria și locuința declarantului) în ființă (prenumele, numele, vârsta, meseria și locuința celor doi marturi) cari au scrisú acestú actú, împreună cu declarantulú și cu noi primarulú, dupe ce li s'a cititú.

Subscriptura declarantului.

Subscriptura marturilor.

Subscriptură oficiarului.

Nota c) Decá mórtea s'a întimplatú într'o casá publicá, precum, spitalú, seminarú, colegiú, închisóre și altele, vorbirea de No. 6 se va formula ast-felú: în casa cuNo. . . . din strada . . .

În casú de mórte violentá, se va aréta în loculú aceliăși vobirri cu No. 6, numele comunei în care s'a întimplatú mórtea, și alú comunei unde s'arú putea să se strănute corpulú.

La casú cândú mórtea s'a întimplatú prin înecăciune, focú, dărimare, sau alte asemenea accidente, va trebui să se aréte loculú unde s'a întimplatú mórtea, accidentele cari au causat'o, precum și împrejurarea cá s'a găsítú, orí nu s'a pututú găsi corpulú dupe tóte căutătorele făcute.

Nota d) Dacă mortlú va fi espresú dorința de a fi înmorméntatú în proprietatea sa, se va adăogi la vorbirea sub No. 7: cari martori ne au mai declaratú, cá voința mortului a fostú de a fi înmorméntatú la proprietatea sa din județului. . . . plasa . . . comuna . . .

Nota e) Decá în localitate are să se înscrie o mórte constatá de medici însărcinați cu verificarea morșilorú, vorbirea de sub No. 8 va trebui să fie formulatá ast-felú: Cari au sub-scrișú acestú actú împreună cu noi și cu (pronumele, numele, vârsta, profesiunea și locuința medicului verificatorú alú morșilorú) care a constatat acestú cas de mórte.

Făcutú de noi (pronumele și numele oficiarului) primarulú (séú delegatulú primarului) oficerulú statului civilú.

FORMULA No. 6.

Act de mórtea unei persoane necunoscute.

In anul . . luna . . . ziua . . . ora . . (inaintea de améđi saú dupá améđi.)

Inaintea nóstrá primarulú (saú delegatul primarului) oficialú alú statului civile, s'aú aréttat (pronumele, numele, vârsta, profesiunea și locuința celorú doui declaranți séu marturi) care ne aú declaratú că unú individú pe care nu'lú cunoscú de secs (bárbátescú saú femeescú) cam de (cutare) vârstá, a fostú gúsitú mortú (saú a muritú) in cutare loc (saú casá) la (cutare) orá (din și saú din nópte) astá-đi (erí séu a-altá-erí).

In urma cárora, dupá ce ne am asiguratú prin noi inșine (saú insocitú fiindú de cutare medic) de acéstá mórte, și amú căutatú a lua tóte sciințele putincióse, amú fácutú acestú actú care s'a subscrisú de cei doui marturi mai sus numiți dupá ce li l'amú cititú și de noi (p enumele și numele oficiáruului statului civilú) primarulú saú delegatulú primarului) oficiárú alú s'tatului civilú.

(Subscripturile marturilorú).

(Subscriptura oficiáruului statului civilú.)

B). Formulele de acte tipárite ce trebuescú ínfáțișate preoșilorú.

FORMULA No. 7.

Buletinú de nascere.

Județulú . . .

Plasa . . .

Primária comunei.

Numele (familia tatáluí).

Pronumele (numele ce se va da copiluluí la botez).

Náscut (astá-đi, erí saú a-altá-erí).

Strada (numele stradei) Nr. (numéruul casei).

Inscris . . astáđi in registru sub Nr. (numéruul de ordine alú actuluí in registru).

Fíiulú (saú fíia) alú lui (pronumele tatáluí).

Și a . . . (pronumele mamei și numele familiei séle).

Spre credința s'a liberatú acestú buletinú spre a servi la ceremonía religiósá.

(L. S. primaruluí) Subscriptura oficiáruului.

Anul una mie optú sute și (atáta) luna (cutare) đioa (cutare).

FORMULA No. 8.

Certificatú de căsătorie.

Județulú . . .

Plasa . . .

Primária comunei . . .

D. (pronumele și numele sociuluí) și D. . . . . D. . . . . (pronumele și nu-

mele societ) s'a cãsătoritũ astãđi la acẽstã primãrie, înscriindu-se în registru sub No. . . . (numãrulũ de ordine alũ registrului).

Și spre credinșã li s'a liberatũ acestũ certificatũ spre a le servi pentru cãsãtoria religiõsã.

(L. N. primarului) Subscriptura primarului.

Anul una mie opt sute și (atãtũ) luna (cutare) đia (cutare).

FORMULA No. 9.

Autorisațiune de înmormântare.

Județul . . .

Plasa . . .

Primãria comunei . . .

Dãmũ voe a se înmormẽta (numele, pronumele, profesiunea, vãrsta și domiciliulũ persoanei mõrte), încetatũ din viașã la (atãtea) ale lunei (cutare) orã din (uõpte saũ đi), dupã cum ne amũ încredinșatũ prin înșine (saũ însocitũ fiind de mediculũ cutare).

Anulũ una mie optũ sute și (atãtũ) luna (cutare) đia (cutare).

(Loculũ sig. primarului) Ssbcriptura primarului.

C) Formula extractului tipãritũ.

FORMULA No. 10.

Estructũ din registrulũ actelorũ de (nascere, cãsãtorie saũ mõrte) pe anul. . .

Județul . . .

Plasa . . .

Primãria comunei . . .

Numele de (urmẽzã textulũ actului de familie copiatũ dupã registru împreunã cu tõte subscripturele persoanei interesante).

Taxa

Menșionĩ deosebite dẽca sunt.

Dat conformũ registrului la (atãtea) ale lunei (cutare) anulũ (cutare).

(L. S. primarului). Semnãtura oficiarului statului civilũ.

Vãđutũ pentru legalisațiunea semnãtorei d-lui (prenumele și numele oficiarului), de noi, președintele tribunalului județului (cutare). Anul . . . luna . . . đia . . .

(L. S. primarului). Semnãtura președintelui.

D) Formulele actelorũ pregãtitoare saũ înțimplãtore.

FORMULA No. 11.

Actũ respectuosũ pentru dobãndirea consiliului ascendențilorũ.

Art. 134 pãnã la 137 C. civ.

Județulũ . . .

Plasa . . .
Primăria comunei . . .

Astăzi (ziua, luna, anul) s'a înfățișat înaintea noastră, primarul, D. (pronumele, numele, meseria și locuința), în vârstă de ani . . . fiu al (pronumele, numele și locuința părinților).

Și a declarat că aduce cu respectul zișilor săi părinți rugăciune, ca să-l dea alui lor consiliu asupra căsătoriei ce-și propune a contracta cu d-ra (prenumele, numele, meseria și locuința fiitōrei sociā), fiā a (prenumele, numele și locuința părinților fiitōrei sociā).

Și a cerut ca acest act respectuos să se notifice conform legii.

(L. S. primarului.) Subscriptura petiționarului.

Subscriptura primarului.

FORMULA NO. 12.

Proces verbal de notificarea unui act respectuos.

Art. 137. C. civ.

Astăzi (ziua, luna, anul).

Noi primarul comunei . . . am notificat d-lui (pronumele, numele, meseria și locuința lor) din orașul său satul . . . strada . . . No. . . în ale D-lor însuși persoane, actul respectuos cu data din . . . și No. făcut prin mijlocirea primarului (cutării comune).

Diși domn și dōmnă (cutări), invitați să dea consiliul cerut de fiul lor a respuns (a arēta respunsul lor) și a scris (sau a refusat de a subscrie) declarațiunea lor.

Subscrișul redactând îndată acest proces verbal la ziua și locul sus arētate, li l'am citit și le am lāsat copii după dēnsul precum și după actul respectuos.

Subscriptura oficiarului statului civil.

FORMULA NO. 13.

Certificat din partea primarului pentru facerea actelor respectuōse

Art. 37.

Județul . . .
Plasa . . .
Primăria comunei . . .

Noi (prenume și numele oficiarului) primar certificăm prin acesta că D. (pronumele, numele, meseria și locuința), a făcut prin mijlocirea noastră un act respectuos către părinții (sau moșii) săi (pronumele, numele și locuința lor), conform art. 136 C. civ. (sau conform art. 135 C. civ.), la ziua (cutare) a lunii (cutare) anul . . . pentru a cere consiliul lor asupra căsătoriei ce proiecteză a contracta cu D-ra (prenumele, numele, meseria și locuința), și că acest act respectuos a avut de rezultat (a se arēta respunsul părinților sau moșilor).

(L. S. primarului.) Subscriptura oficiarului.

Anul . . . luna . . . ziua . . .

FORMULA NO. 14.

Acte de publicațiune de căsătorii.

Art. 49.

Din ziua (cutare), a unei (cutare), Duminică, de la ora (cutare înainte sau după amăzi).

Actul de publicațiunea căsătoriei proiectate între D. (pronumele, numele, meseria și locuința fiitorului sociu), fiu (majore sau minore) alu (pronumele numele, meseria și locuința tatălui și mamei sale), născutū la (loculū și epoca născerii) și D-ra (pronumele, numele, meseria și locuința fiitōrei socie), fiă a (pronumele, meseria și locuința tatălui și mamei sōle), născutū la (loculū și epoca născerii).

Acestū actū s'a publicatū și s'a așptū, pentru prima (sau a doua) oră la ușa bisericeii acesteii enorie și a casei comunale, de noi primarulū aci sub-semnatū.

Sub-scriptura primarulū.

NB. Acestū actū se va trece în registrulū de publicațiune de care se face mențiune în art. 49 în fine. Cātū pentru extractulū de care tratēză art. 50, acela nu e de cātū nă copie după actulū de mai sus, cu deosebire numai că cele după urmă rândurī carī începū cu vorbele: Acestū actū, se pōte lăsa afară.

FORMULA NO. 15.

Actū de dovedire destinatū a ține locū de actū de născere.

Art. 56, 57, 58.

În anulū . . . luna . . . ziua . . . .

Înainte nōstră primarulū comunei . . . . . din plasa . . . . . jud. țulū . . .

S'a înfățișatū D. (pronune, numele, profesiune și locuință), fiu majore alu (pronumele și numele tatălui și mamei);

Care ne a spusū că, voindū a contracta căsătorii și neputēndū să'și procure actulū sēu de născere, a adusū la ziua, ora și locul de noi otărite, cinci marturī în stare și dispuși a împlini, prin declarațiunile lorū, lipsa actulū sēu de născere, conform art. 56 și 57 c. civ.

După care ne a prezentatū pe, (pronumele, numele, virstele, profesiunile și locuințele celor cinci martori), carī ne au mărturisitū că cunoscū fōrte bine pe D. . . . , care este aci de faciă, calificatū și domiciliatū, precum se arētă mai susū; că sciū că este născutū la (loculū și epoca pe cātū se pōte soi, a născerii sōle) și că în urmarea (arētarea causei pentru care nu se pōte procura actulū de născere), nu 'i este cu puțință să 'și procure actulū de născere pentru căsătorii ce are să contracteze.

Constatāndū tōte astea, am liberatū D-lui (pronumele și numele suplicantului) unū exemplarū de acestū procesū verbalū, subscrisū de toți de faciă, după ce li l'amū cititū, și de noi primarulū, spre a se adresa la tribunalū pentru omologarea sa, conform art. 85 c. civ.

(L. S. primariē). Subscriptura suplicantului
Subscripturele celor cinci marturī
Subscriptura primarulū . . . .

FORMULA NO. 16.

Certificatū de facerea celor dūae publicațiuni fără nici nă opozițiune.

Noi (pronumele și numele oficiarnlui statului civile), primarū alū comunei . . .

din plasa . . . județul, certificăm: 1, că în duminicile de la (atâtea), am făcut la ușa primăriei și a bisericei enoriei cele două publicațiuni ale căsătorii proiectate între (pronumele, părinților), și 2, că nu s'a ivitū nici uă opoșiinne la această căsătorie.

Făcutū la (data și locn'ū.)

(Sig. pr.) (Snscriptura primarului).

FORMULA No. 17.

Visa primarului asupra unui actū de opoșiinne.

Art. 52.

Vădūtū și primitū de noi (pronumele și numele oficiarului Statului civile) primarulū comunei . . . . . din plasa . . . . . județul, astăđi (đioa, luna, anul).
(Subscriptura primarului).

FORMULA No. 18.

Menșiune în registru publicațiunilorū despre uă opoșiinne.

Opoșiinne la căsătorie, a cării primă publicațiinne este înscrișă aci în dreptū, s'a notificatū dnpă cererea (pronumele, numele, meseria și locuința oponentului) prin (organnlū prin care s'a făcutū notificarea) în (đioa, luna, anulū).

Făcutū în (đioa luna, anulū).

(Subscriptura primarului). (1)

FORMULA No. 19.

Menșiune de anulara unei opoșiđi prin otăv're judecătoreșcă sau prin retragere voluntariă.

Art. 53.

Nota. — Acastă menșiune se va trece pe registrn în josulū menșiunii pentru facerea opoșiđiunii (v. formula de mai susū).

Opoșiđiunea de mai susū, la căsătorie a cării primă publicațiinne este aci în dr-ptū s'a anulatū prin otăv'rea tribunalului de . . . . . cu No. . . . . din anulū

1) Nota legi: Uă opoșiđiinne făcută în regulă la nă căsătorie are de efectū a impedia căsătorie pe cătū timpū nn mijlocesce uă sentință judecătoreșcă pentru anularea s'a. Acastă sentință se póte da sau după judecată, pornitā contra oponentului de acela dintre fiitorii soci asupra cărnia s'a făcutū opoșiđiunea, sau după uă simplă cerere prin care oponentele ar decla a că retrace opoșiđiunea sa. In casulū celū d'ântēiū tribunalulū pronunță în contenđiosū: în celū d'alū doilea, actulū sēu este unū actu de simplă juriđicțiinne građiosă, nnū actū autenticū ce se face numai în prezența reclamantului. In amēnduoē casurile incheiārea tribunalului, presupnāndū că apelū nn s'a făcutū, trebne să se adreseze în copie legalisatā către primarulū căruia s'a fostū notificat opoșiđiinne, acesta s'o trecā în registrulū de publicađiinni și se pro-cēdā apoi, dēca se póte, la celebrarea căsătoriei.

. . . . . pronunțată după judecata urmată între (numele litiganților) sau pronunțată asupra declarării de retragere voluntară a oponentului).

Făcută la (șioa, luna, anul).

Subscriptura primarului.

FORMULA No. 20.

Procesul verbal de transcripțiunea pe registre a unui act civil sau a unei otăriri judecătorești.

Transcripțiunea extractului de uă nascere sau mörte întemplată pe mare.

✶

Art. 46, 47, 72.

Din anul una mie optă sute și (atätü) luna (cutare), șioa (cutare), ora (cutare) înainte (sau după) améșlă-și.

Transcripțiunea copieii unui act de nascere (sau de mörte), ce ni s'a adresat prin scrisörea No. . . . din anul . . . . de ministerul de interne, redactat de (capitanul, stăpănul sau patronul) vasului (numele celui vas) în următörea coprindere:

(Urméză transcrierea actului din vorbă în vorbă .

Transcris și colaționat de noi primarul.

(Iscălitura primarului)

FORMULARUL No. 21.

Transcripțiunea copieii unei hotăriri judecătorești atingătore de un act civil, art. 86.

Astăđi (șioa, luna, anul).

Înainte noastră Primarul comunei, ... din pla . . . . . judeșul . . . . S'a înfășiat D. (pronumele, numele, profesia și locuința persoanei care înfășiază hotărirea).

Care ne-a înfășiat hotărirea cu No. . . . din anul . . . . a (cutărul) tribunalul (sau a cutărei curți), alu cărei coprinsü este precum urméză:

(Transcrierea hotăriri din vorbă în vorbă).

Și a sub-scrisü acésta împreună cu noi după ce i s'a cititü.

(Iscăliturile).

Nota. Totü de uă dată, pe marginea actului la care vre una din acele otăriri s'ar refera, Primarul va trebui să facă menșune de modificarea ce i s'a adusü, de numărul și anul hotăriri, precum și de numele instanței care a pronunțat'o, să dateze și să sub-scrie acéști menșune.

FORMULARUL No. 22.

Declarație.

D-lui Primarü oficierü de stare civilă alü comunei. . . . .

Eü. . . . .
 de religie. . . . .
 de profesiune.. . . .
 domiciliatü în comuna. . . . .
 în vêrstă de anü. . . . .

fiu alu D-lui . . . . .
 de profesiune. . . . .
 si alu D-ei. . . . .
 de profesiune. . . . .
 domiciliata in comuna. . . . .

Voescu a lua in casatorie pe,

D. . . . .
 de religie. . . . .
 de profesiune. . . . .
 domiciliata in comuna. . . . .
 in varsta de ani. . . . .
 fiica a D-lui . . . . .
 de profesiune. . . . .
 domiciliata in comuna. . . . .
 si a D-ei. . . . .
 de profesiune. . . . .

Si ve rog, D-le primaru, sa bine-voi si a face formalitatile prescrite de lege pen-
 tru celebrarea acestei casatorii.

(Iscălitura).

FORMULARULŢ NO. 23.

Pronunciarea casatoriei.

Intrebare. Domnule 1). . . . .
 Declari caiei de legitima D-tele socie pe D-na 2).

Respuns. Da, domnule oficeru.

Intrebare. D-na 3). . . . .
 Declari caiei de legiuitul D-telc sociu pe D-lu 4). . . . .?

Respuns. Da, domnule oficeru.

Dupa consimimentulu reciproc alu Domniiloru vostre, eu declaru in
 numele legei ca sunte si unii in casatorie.
 (Iscălitura).

- Note 1). Pronumele si numele fiitorulu sociu.
 2). Pronumele si numele fiitorei socii.
 3). Pronumele si numele ei asemenea.
 4). Pronumele si numele lui.

LEGE

(Decret. 27 Ianu. 1867, prom. 1 febr. 1867).

Pentru desfiintarea monopolulu tutunulu (1)

CAPITOLULŢ I.

Despre asedurea taxei

Art. I. Legea din 5 Decembre 1864, prin care se da Statulu dreptulu esclu-
 sivu asupra vendurii tutunulu, tabaculu si cigariiloru este abrogata.

(1) Vezi legea pentru monopolulu tutunulu, care se abroga, in Suplimentulu
 Codiciloru. pag. 240.

Art. II. Comerțul acestor articole e liber sub condițiunile prescise de această lege.

Art. III. Asupra tutunurilor, fabricurilor și țăgărilor străine se percepe la importarea lor fără distincțiune de calități o taxă după următoarele măsuri :

Leu 16 pentru una oca tutun.

„ 16 pentru una sută țigări.

„ 20 pentru una oca tabac.

Art. IV. Esportațiunea acestor articole este liberă și nesupusă la nici o taxă.

CAPITOLUL II.

Despre desfacerea materialului

Art. V. Guvernul este autorizat a desface materialul aflat în depozitele Statului cu prețurile fixate prin tarifa actuală și cu modulul stipulat prin art. ce urmăze, cel mult în cursu de doi ani de la promulgarea acestei legi.

Art. VI. Când desfacerea materialului se va apropia până la $\frac{1}{10}$ atunci restul de a deca parte se pune în licitație și se vinde cu ori ce preț va eși.

Art. VII. La debitul regiei se primesc ca bani bonurile de tutun și ori ce alte bonuri de tesaur.

-CAPITOLUL III.

Despre drepturile și obligațiile debitanților

Art. VIII. Debitanții spre a putea esercita profesiunea lor snt obligai ca, până într-o lună de la data promulgării acestei legi, să și ia brevete definitive cari le asigură dreptul de a face comerț atât cu tutunuri străine cât și cu cele indigene.

Art. IX. Obligațiunile debitanților consistă întru acea de a face debit la depozitele Statului pentru fie-care prăvălie pe fie-care lună câte o sumă determinată după proporțiunea următoare :

Cei de clasa I material în valoare de 4,000 lei; cei de clasa II de 2,000 lei; cei de clasa III de 1,000 lei; cei de clasa IV de 500 lei și cei de clasa V de 100 lei.

Art. X. Clasificarea debitanților se face prin comisiuni ad-hoc, numite pe lângă fie-care depozite compuse de cinci membri alesi de către însuși corpul debitanților.

În ori ce casu regia are dreptul la un debit de mijloc, calculat pe o proporțiune egală între fie-care clasă.

Art. XI. Disposițiunile stipulate la art. IX pentru clasa I, II și III se voru manține în câtu timp numărul debitanților va adunge la cifra de 450. În casu cându înscrierile nu voru acoperi acestu număr sau deca în urma termenului prevăduț la art. VIII, numărul celor înscriși nu ar adunge la numărul de 450 debitanți de toate clasele precitate, atunci proporția mărfei ce are a se împăr și pe fie-care lună între debitanții de clasa I, II și III, se va calcula cu analogie pe numărul debitanților în lucrare și pe basa cătimitii de marfă ce avea să ridice din depozite numărul întreg de 450 debitanți.

Art. XII. Debitanții cari nu voru face debit de la depozitele Statului în cătimea cuvenite fie-căruia, voru perde dreptul de debit și li se voru lua înapoi brevetele.

În casu cându debitanții nu voru înfăcișa destule garanții pentru desfacerea cătimei de tutun, țigări și tabac ce posedă Statul în termenul sus prescisuț, guvernul este autorizat a desface acestu material cu ori ce altu mod ce va

crede mai nemeritū în termenulū sus-menționatū, fără însă ca această desfacere să provōce nă perdere mai mare de câtū acea de 10 la %, prevēdută la art. VI.

Art. XII. Acei ce vorū unelti comerciul de tutunū, tabacū și ȕigări cu modū clandestin și fără să posede brevete, vorū fi supuși la confiscarea mărfei, la amendă de 500 până la 2000 lei și la urmărirea justiției ca inculpați de fraudă în paguba Statulūi.

Art. XIV și celū din urmă. Ministru financelorū face regulamentele punerei în aplicare a acestei legi și prin budgetū specialū obbizuesce cheltuelile absolutū necesariī pentru administrațiune.

REGULAMENTU

Pentru aplicarea legēi desființarei monopolulū tutunulū.(1)

CAPITOLULŪ I.

Dispozițiuni generali.

Art. I. Acestū regulamentū se pune în aplicare de la 1 Octombree 1867 și se va urma după dēnsulū până la desăvrșita desfacere a materialulū ce se află în depozitele Statulūi.

Art. II. Preșurile tutunurilor, ȕigărilor și tabaculni se fixează precum se arată în tarifele anexate la acestū regulamentū. Tarifa litera A arată preșurile regiei de la 1 Octombree până la 31 Decembree 1867, în lei vechi și parale, érá tarifa litera B, preșurile de la 1 Ianuariū 1868 înainte, în lei noi și bani.

Din aceste preșuri se acordă debitanșilor următoarele remise:

De 10 la sută celorū ce vorū face debitulū obligatorū pentru unū anū întregū înainte!

De 5 la sută celorū ce vorū face debitulū obligatorū pentru șese luni înainte;

De 2 și jumătate la sută celorū ce vorū face debitulū obligatorū pentru 3 luni înainte;

De 5 la sută celorū ce vorū face unū debitū peste celū obligatū.

De această din urmă remisă se vorū bucura atâtū cei ce au făcutū debitulū obligatū înainte și vorū mai cumpăra din materialū, câtū și cei cari vorū cumpăra pentru sume mai mari de câtū sunt obligați, și nu vorū pretinde a li se ține în sēmă acestū prisosū de debitū pentru lunile viitoare.

Art. III. Este liberū ori cine a face comerciul de tutunū, ȕigări sau tabacū, însă numai după ce vorū fi luatū unū brevetū de la regie.

Brevete de classa I și II sunt facultative și se vorū da numai după deosebită cerere din partea unū debitanșu; brevețele de classa III, IV și V sunt obligătoare până la finele anulū 1868; debitulū de classa III, IV și V sunt obligatorii de classa III, este până la finele lui Decembree 1867: de lei vechi 1,000 și de la 1 Ianuariū 1868 de lei noi 370 și 50 bani pe lună; pentru unū debitanșu de classa IV până la finele anulū de lei vechi 500, și de la 1 Ianuariū 1868 de lei noi 185 bani 25 pe lună pentru unū debitanșu de classa V până la finele anulū de lei vechi 100 și de la 1 Ianuariū 1868 de lei noi 37.

Brevetele se dau după populațiunea comunei: de classa III pentru comunele c'ua populațiune de 20,000 locuitori și în susū.

De classa IV pentru comunele c'ua populațiune de la 5,000 până la 19,999 locuitori.

De classa V pentru comunele c'ua populațiune de 4,999 locuitori în josū.

(1) Decret. 26 Sept. 1867, prom. 30 Sept. 1867.

CAPITOLULŪ II.

Despre debitanții.

Art. IV. Debitanții sunt datorii a face, după clasificarea coprinsă în brevetele lor, debitul cerut de lege în cursul fie-cării luni de la 1 până la 10, luându compturi în regulă; căci la din contra după art. XII din lege, la finele lunii, prăvăliile lor vor fi închise și brevetele ridicate.

Nici un debitanțu nu va fi permisă a vinde tutunū, ȕigări sau tabacū până când nu va fi cumpăratū materialū din depozitele Statului, nici brevetulū nu 'i se va libera mai 'nainte de a fi justificatū cumpărarea de materialū pentru uă lună celū puținū.

Art. V. Se acordă debitanților facultatea a face debitele și la alte depozite de câtū acele în a cărorū jurisdicțiune se află, și aceste debite li se vorū ținea în sémă de șeful depositului respectivū la care sunt datorii a justifica, la 20 ale fie-cării luni, cā 'și au îndeplinitū angagemētulū lorū.

Art. VI. Debitanții potū lua din depozitele regiei ori-ce calitate și catitate de tutunū, ȕigări sau tabacū ce vorū voi, dēcă acele calități se află în depositū, dēră lipsa unei calități nu 'i scutesce de obligațiunea d'a face debitulū fixatū, ci vorū fi obligați a continua cu cumpărarea câtū timpū se va mai afla materialū în depozitele Statului de ori ce calitate va fi. Nu potū respinge materialulū ce li se dă după clasificarea regiei sub pretextū cā este d'ua calitate inferiōră; ei sunt datorii a lua materialulū aflatū în depozite după clasificarea făcută de regie fără dreptū de alegere.

Art. VII. Debitanții nu vorū putea lua fracțiuni de tencuri sau bohecele, de câtū pentru complectarea sumei ce sunt datorii a lua.

Art. VIII. Ei sunt liberi a esersa comerțulū lorū ori unde vorū voi în totū raionulū comunei, dēră numai la uă singurā prăvălie sau magasiē. Cei ce vorū voi a ține mai multe magasi, vorū avea a lua pentru fie-care magasiē unū brevetū deosebitū.

Art. IX. Numērulū debitanților nu este mărginitū și se vorū libera brevete la ori ce cerere a celorū ce se vorū obliga la debitulū fixatū pentru totū timpulū prescrisū de lege spre desfacerea materialulū.

Art. X. Debitanții sunt liberi a 'și strămuta magasiile de la unū locū la altulū, dēră sunt datorii să facă cunoscutū șefului depositului respectivū, care va însemna în brevetulū lorū acea schimbare de magasiē.

Art. XI. Debitanții au voe a regula preșurile mărfurilor ce vneșū după cum li va povățui interesele lorū.

Art. XII. Debitanții nu numai au dreptulū d'a esercita uă supraveghere asupra celorū ce facū vndări clandestine, ci se vorū bucura și de beneficiulū ce acordă legea denunciătorilorū de fraude.

Art. XIII. Tăetorii de tutunū (caegii) suntū supuși la controlulū regiei, de la care vorū trebui a lua unū biletū pentru esercițiulū profesiunei lorū.

CAPITOLULŪ III.

Despre vndări în genere.

Art. XIV. Comerțulū de tutunū, ȕigări sau tabacū nu pōte fi esercitatū de câtū de acei ce vorū lua brevete în regula de la regie și vorū face debitulū lunarū la care se obligă.

Art. XV. Comercianții grosisti suntū obligați a lua brevete de clasa III cu unū debitū lunarū de lei 1,000 (lei nvoii 370 și 50 bani) ori unde vorū fi domiciliați.

Străinii cari importă tutunuri, ȕigări și tabacū în țēră, suntū asemenea obligați a lua brevete de a III clasă, și a face debitū pentru unū anū de țile.

Art. XVI. Colportagiulă tutunului,  igărilor  i tabacului este oprit ; nimeni nu este ertat  a purta spre vîndere aceste articole prin strade, oteluri, cafenele, locuri publice sau case private. Ori-cine va cuteza a face asemenea comerci  va fi supus  penalit ței prev dute de art. XIII al u legoii, va avea marfa confiscată  i va fi dată judec ții.

Debitații nu pot  face v ndări de c t  în stabilimentele pentru cari au luat  brevete.

Art. XVII. V ndarea de tutun ,  igări sau tabac , pe la bilciuri sau t rguri este permisă numai debitanților brevetați, cu condițiiune d'a face pentru timpul  acelor  bilciuri sau t rgu I, un  debit  suplimentar  de la regie.

Acest  debit  suplimentar  este fixat  p n  la 31 Decembre 1867, la lei 108;  i de la 1 Ianuari  1868, la lei 40 noi, pentru fie-care  i a bilciului Spre acest  sfirșit  se vor  libera de regie brevetanților cari voesc  a duce marfă la bilciuri sau t rguri spre vîndere, deosebite bilete, constatătoare c   i au f cut  debitul  suplimentar . Debitul suplimentar se calcul  pe durata bilciului sau t rgului,  i nu se ia în considerațiune dec  un comerciant ar declara că nu va vinde în tot timpul bilciului.

Art. XVIII. Cultivatorii de tutun  sunt  liberi a esporta d'a dreptul  produsele lor , d r  nu le pot  vinde în ț r  de c t  numai debitanților brevetați.

De vor  voi să facă pe comptul  lor  comerciul în ț r , sunt  obligați a lua brevete de clasa III, ca toți grosistii,  i a se obliga la debitul  lunar , prescris  de lege.

CAPITOLUL  IV.

Despre fraude.

Art. XIX. Ori-cine se va prinde v nd nd tutun ,  igări sau tabac , fie că d'a m nun ul , fie cu ridicată, fără a posede un  brevet  în regul   i fără a putea justifica facerea debitului obligat , va avea tot  marfa ce se va găsi la d nsul  confiscată  i se va supune penalit ței prescris  de lege.

Art. XX. Denunțiatorii fraudeloii (v nd rilor ilicite) vor  primi drept  recompensă jumetate din valoarea mărfei confiscată. Marfa confiscată se va prețui de u  comisiune, compus  de șeful de depositului respectiv , de primarul  comunei  i d'un  brevetant  neinteresată. Din ac st  evaluatiune se vor  deduce 25 la sută, pentru cheltuelile regiei,  i restul se va împărți în duo  părți egale, din care u  parte se va da denunțiatorului, îndată după ce confiscarea va fi aprobat  de ministerul  financelor . Marfa confiscată se va depune în depositul  regiei.

Art. XXI. La acea-și penalitate, adică la confiscarea mărfei  i darea în judecat , sunt  supuși  i aceia ce vor  importa tutun ,  igări sau tabac , fără a posede brevete în regală  i fără a justifica facerea debitului lunar .

Art. XXII. Dispozițiunile regulamentului de la 6 Apriliu, 1867, sunt   i r m n abrogate (1).

SECRETU

Pentru instituirea unei facultăți de medicină în Bucuresci.

(Din 13 Febr. 1867; prom. 15 Febr. 1867).

Art. 1. Se institue în Bucuresci u  facultate de medicină, conform prescripțiilor actualei legi asupra instrucțiunii publice.

(1) Acel  regulament  din 6 aprilie, fiind abrogat , nu l'am mai publicat .

Facultatea va începe cu începutul anului școlar 1867—68.

Art. 2. Facultatea de medicină va cuprinde următoarele catedre:

- a). Anatomia descriptivă și isteologia.
- b). Physiologia umană, comparată împreună cu zoologia medicală.
- c). Fizica și clinica medicală.
- d). Clinica chirurgicală și medicina operătoare.
- e). Anatomia patologică și patologia medicală.
- f). Patologia chirurgicală, proteza și aparate de fracturi.
- g). Patologia și terapia generală împreună cu materia medicală.
- h). Clinica medicală și terapia.
- i). Obstretica teoretică și practică a bolilor lăuzelor și noi născuților.
- l). Igiena, medicina legală, și toxicologia.

Art. 3. Catedrele cuprinse în articolele de mai sus, existente astăzi la școala secundară de medicină, se transformă în catedre de facultate cu începere de la anul școlar 1867—68.

Art. 4. Profesorii titulari ai acestor catedre cari au titlul academic de doctori în medicină, se numesc profesori de facultate în condițiunile prevăzute prin art. 366, al II-lea al legii asupra instrucțiunii publice, socotindu-se termenul provizoriu de trei ani, de la începutul funcționării facultății de medicină.

Art. 5. Facultatea de medicină va cuprinde cinci ani de studiu. Facultatea de medicină va conferi dreptul de licențiat și doctori în medicină; cu toate acestea facultatea nu va conferi titlul de doctori de câtă la finele anului 1870—71, adică când profesorii actuali, cari se numesc profesori provizorii, vor deveni profesori definitiv.

Art. 6. Un regulamentul special, ce se va elabora de către ministrul instrucțiunii publice, cu concursul consiliului actual al școlii secundare de medicină, va determina modul cum se vor face înaintea facultății examenele anuale, precum și examenul de licență și de doctorat. Acest regulamentul se va pregăti până la începutul anului nou școlar, când va începe a funcționa facultatea.

Asemenea regulamentul special elaborat tot în condițiunile și modul de mai sus va specifica condițiunile și modul de admisiune în facultate al actualilor elevi ai școlii de medicină, și clasificarea lor în anii de facultate respectivi.

Art. 7. Junii cari nu vor aspira a dobândi de câtă licența în medicină, vor putea fi primiți și de acum înainte în internatul existente astăzi pe lângă școala secundară de medicină, cerându-li-se ca condițiune de admisibilitate pentru facultate numai patru clase gimnasiale.

Art. 8. Se va institui un număr de burse pentru încurajarea elevilor esteri celor mai săraci ai facultății din fondurile anume alocate în bugetul ministerului instrucțiunii publice și cultelor.

L E G E

(Decret. 15 Martie 1867 prom. 21 Martie 1867).

Pentru aplicațiunea art. 42 din legea rurală.

Art. I. Pentru ca stingerea obligațiunilor comunale rurale să se execute în termenul prescriș de art. 12 din legea rurală, capitalul anual de amortisare se fixează la 3 $\frac{1}{2}$ %, asupra capitalului ce va constitui obligațiunile rurale.

Art. II. Neconstatarea tuturilor titlurilor până la epoca celei d'ântăiu trageri la sorți 23 Aprilie 1867, nu împiedică această trageră. Ea se va efectua și pe seriile declarațiunii provizorii înscrise și liberate de comitetul de licidatiune al obligațiunilor rurale până la aceea epocă.

REGULAMENTU

(Decret. și prom. 6 Aprilie 1867)

Pentru tragerea la sorți a unui număr de serii de obligațiuni rurale, ce urmează a se face în fie-care an, conform art. 42 din legea rurală(1) și art. 1 și 2 din legea de la Martiū 1867(2).

CAPITOLUL I.

Anunțarea tragerii la sorți și organizarea comisiunei care are a face această operațiune.

Art. I. În fie-care an, cu uă lună de zile înainte de 23 Aprilii, se va anunța tragerea la sorți prin *Monitorul Oficial*.

Art. II. Comisia care are a trage la sorți în fie-care an, se va compune de ministrul de finance, de câte un delegat al Corpurilor legiuitoare, de membri comitetului de licuidare al obligațiunilor rurale și de doi proprietari aleși scrutatori dintre proprietarii prezenți

CAPITOLUL II.

Despre deschiderea ședințelor comisiunei și despre biletele ce au a se pune în urnă.

Art. III. Comisiunea tragerii la sorți se va întruni sub președința ministrului de finance, sau, în lipsa acestuia, sub președința altui ministru, în localul comitetului de licuidare, în fie-care an, la ziua de 23 Aprilii, la ora 1 dupe amădă și.

Art. IV. Ministrul va deschide ședința și va invita pe proprietarii prezenți în sala comitetului, a designa dintre acestia doi proprietari scrutatori și cari au a face parte din comisie.

Art. V. Biletele ce au a se pune în urnă vor fi tiate în mărime egală, și în atâta număr pe câte serii se vor găsi înscrise în registrele de partiți ale comitetului, până în ziua de 23 Aprilii.

Art. VI. Pe aceste bilete va fi însemnat No. seriei și suma capitalului de indemnificație, corespunzătoare la acea serie.

Art. VII. Biletele, mai înainte de a se pune în urnă, se vor număra în glas mare de către unul din membri comisiunei.

Indată ce comisiunea va găsi că No. biletelor este egal cu acela a No. seriilor înscrise în registru de partiți, va încheia un proces verbal, în care va constata întrunirea comisiunei, numirea celor doi proprietari scrutatori, No. seriilor din registre și No. biletelor tăiate.

Acest proces-verbal se va sub-scrie de ministru și de toți membrii comisiunei.

CAPITOLUL III.

Punerea biletelor în urnă, tragerea sorților și formarea tablourilor.

Art. VIII. Comisiunea va strânge fie-care bilet în formă cilindrică, egală, și le va pune în urnă.

Art. IX. Biletele se vor sloboși în urnă unul câte unul și de sus ca să se potă vedea de mai mulți, numărându-se și atunci în glas mare.

(1) Vezi legea rurală în suplimentul Codicilor, pag. 133.

(2) Vezi legea ce precedă acestui regulament.

Art. X. Dupe depunerea biletelor, urna se va închide și se va învărți róta de mai multe ori pentru amestecarea lor.

Art. XI. Când se va crede că biletele sunt bine amestecate, președintele va deschide urna, érá un membru ales de comisiune, va scóte câte un singur bilet, care 'lú va da în mâna președintelui comisiunei.

Președintele comisiunei va citi în glas mare No. seriei, valoarea ei scrisă pe bilet și 'lú va parafa spre neschimbare, în urmă 'lú va trece spre observare de toți membrii comisiunei, după acesta se va înșira pe uă sfóră.

În casú cândú din greșală se va scóte din urnă două bilete uă dată, înainte de a se deschide, unul se va sloboși înapoi.

Art. XII. No. seriei și alú valorii ei scrisă pe unú bilet scos din urnă, dupe ce se va citi în glas mare și se va observa, se va confrunta cu registrul general și cu sușa declarației respectivă a comitetului și se va trece în două tablouri, unul finitú de unú membru alú comitetului și altulú de secretarú, saú șefalú comptabilității comitetului.

Art. XIII. În améndoué aceste tablouri se va trece No. următorú alú biletului scos din urnă, No. seriei și valoarea ei însemnată pe bilet.

Art. XIV. Din urnă se va scóte numai pe atâtea No. de bilete pe câtú valoarea seriilor însemnate pe dinsele va acoperi suma de bani destinați a se trage la sorși pe fie-care anú pentru amortisare.

Pentru a nu se face greșálă să se tragă la sorși mai multe serii de câtú suma amortisării, se va aduna în mai multe rânduri la uă parte valorile seriilor eșite la sorși.

Art. XV. După ce se va isprávi scóterea biletelorú corespunđétóre la suma amortisării se vorú numéra din nou atátú acele scóse din urnă câtú și acele rămase în urnă pentru a se încredința decă suma totală a améndurorú aceste numere de bilete este egală cu acea pusă în urnă.

Unú proces-verbalú se va încheia în josulú tablourilorú despre suma totală a seriilorú și a sumei despágubirei trasă la sorși; acestú proces-verbalú se va subscrie de întréga comisiune.

Tabloulú acesta se va publica întocmai prin *Monitorú* anunțându-se că seriile eșite la sorși se vorú plăti la casa comitetului de licuicare, îndată ce proprietarii acestorú serií vorú presenta obligațiile cu cupónele lorú respective.

Art. XVI. Biletele carí se vorú trage la sorși, precumú și biletele carí vorú prisosi și vorú rămânea în urnă, după finitulú tragerei la sorși a tutulorú seriilorú corespunđétóre la cifra de amortisare, se vorú arde de comisiune, rămâind a se face altele pentru tragerea lorú la sorși a anului viitorú.

Dispozițiuni diverse.

Decă în cea ántéiu și operația tragerei la sorși nu se va isprávi, comisiunea menționată la art. 2 va continua acéstă lucrare și în cele alte zile neîntreruptú până va isprávi tragerea la sorși a tutulorú seriilorú corespunđétóre la cifra destinată pentru amortisare pe acelú anú.

În asemenea casú comisiunea va sigila urna cu biletele ce vorú rămânea cu unú sigilú alú ministrului de finance, cu unú sigilú alú comitetului de licuidare, cu unú sigilú particularú alú proprietarilorú scrutatori și unú sigilú particularú alú delegațilorú Corpurilorú legiuítóre.

Se va pune într'o casă de ferú biletele scóse deja din urnă, care casă o va sigila éráși cu câte patru sigilurile sus-citate; totú într'acéstă casă se va pune și tabloulú prevédutú la art. 12 din acestú regulamentú precum și procesele-verbale; cheile acestei case se vorú păstra, una de ministru de finance și una de un reprezentantú alú Corpurilorú legiuítóre.

Comisiunea însă, înainte de a se depărta din sala comitetului, va încheia unú

proces-verbală, prin care va constata câte bilete de serii sau tras la sorți în fiecare zi și ce valoare cuprindă acele serii. Asemenea va constata și despre punerea sigiliilor pe urnă și casa de feru.

Sala în care voru rămănea urna și casa sigilată va fi păzită de santinelă.

Proprietarul a căruia seriă aru eși la sorți, cu totul la urmă, în cătu nu aru ajunge a i se plăti întręga valoare a seriei sële, din suma destinată pentru amortizare pe acestu anu, va rămănea a'și priimi restul u valorii seriei sële în alu doilea anu de la 23 Aprilu, fără ca aeria lui să mai pōtă fi pusă în urnă în anul u următoru :

Pentru seriile obligațiunilor u convenite aședămintelor u publice, nu se voru forma bilete nici se voru pune bilete în urnă, fiind-că aceste serii, după art. 43 din legea rurală, urmēză a se trage la sorți, numai după ce mai întēiu se voru licitida obligațiunile proprietarilor u particulari.

REGULAMENTU

(Decret. 23 Martie 1867; prom. 7 Aprilie 1867).

Pentru organizarea stabilimentelor u de artilerie.

CAP. I.

Bazele organizărei.

Art. I. Tōte stabilimentele militare române de artilerie sunt împărțite în două și anume :

- a). Stabilimentele din capitală.
- b). Stabilimentele din Tērgușorū.

Art. II. Stabilimentele din capitală cuprindū :

- a). Atelierele de armurărie.
- b). Atelierele de construcție.
- c). Atelierele pirotehnice.
- d). Depostul u de mesurare, planuri, desemnuri, modele, etc.
- e). Arsenalul u.

Acestu din urmă cuprinde :

- 1. Depositul u de material u de artilerie.
- 2. Depositul u armelor u portative.
- 3. Depositul u de muniții de resbelu și prafu.

Art. III. Stabilimentul u din Tērgușorū cuprinde :

- a). Fabrica de prafu.
- b). Rafinarea de silitră.

Art. IV. Stabilimentele din capitală, sunt comandate de unu oficeru superioru de artilerie avēndu titlu de directoru de artilerie. Fabrica de prafu este comandată de unu căpitanu cu titlu de directoru alu pudrăriei. Acesti directori sunt numiți de domnitoru, după recomandăia ministerului de resbelu.

Art. V. Doi căpitani se voru da ca adjutori directorului de artilerie și trei guardi pentru lucrările de comptabilitate. Directorul u pudrăriei se va da unu guardu pentru comptabilitatea acestui stabilimentu.

Art. VI. Unul u din căpitani adjutori ai directorului de artilerie va fi însărci-

nată cu îngrijirea și comptabilitatea arsenalului, 6ră ală duoilea căpitană va fi ca ajutoră ală directorulă în survăgherea ateliereloră și a comptabilităței loră.

Art. VII. Lucrările în atelierele de armurărie și atelierele de construcție se voră confecționa pe basa lucrătoriloră civili plății cu bucata.

Art. VIII. Compania de lucrători, în timpă de pace, va fi întrebuiată în aceste atelieres cu scopă de a forma lucrători bună, pentru timpă de mobilizare, când acești uvrieri voră fi atașați la parcurile de artilerie. Lucrătoriloră militari, cari aă destulă cunoșciă de meseriile loră, spre a fi întrebuițați în locă de uvrieri civili, se va plăti peste solda loră ună suplimentă socotită câtă se p6te pe bucată, după uă tarifă elaborată de direcția de artilerie, și aprobată de ministerulă de resbelă. Acestă suplimentă se va acoperi din fondurile destinate pentru lucrările ateliereloră de armurărie și de construcție.

Art. IX. Pirotechnia va avea în timpurile ordinare ca lucrători numai militari.

Art. X. Fabricarea de prafă, afară de lucrători militari, va avea ună numără fixă de uvrieri civili.

Art. XI. 1° Lucrătorii militari vor forma autăsiă uă companie de uvrieri de artilerie, comandată de ună căpitană, avendă locotenenți și sub-locotenenți

2° Uă secție de artilerie, comandată de ună locotenentă. Amenduoă voră fi compuse de soldați de artilerie.

Art. XII. Întru câtă privesce administrația, compania de lucrători de artilerie se va administra fie-care ca corpă în parte, d6ră sunt supuse controlulă imediată ală directorulă artileriei, care va avea asupra loră t6tă autoritatea unui șefă de corpă.

Art. XIII. T6te aprovizionările de materială necesară deosebiteloră stabilimentes, se voră efectua uă-dată pentru totă cursulă unui ană, prin îngrijirea ministerulă de resbelă.

Art. XIV. Comptabilitatea fie-cărui stabilimentă în parte, se va conforma reguliloră generale de comptabilitate.

Art. XV. Uă comisie însărcinată cu recepțiunea aprovizionăriloră, cu predarea loră în magasiile stabilimenteloră din capitală și recepțiunea obiecteloră confecționate, atătă a celoră ce aă a se depune în arsenală, câtă și aceloră ce se împărgtie d'a dreptulă la deosebite destinații, va funcționa permanentă în stabilimentă.

Art. XVI. Acestă comisie este însărcinată în același timpă cu reglementarea serviciulă de detailă ală stabilimenteloră, cu formarea tabeloră de construcții și tarife, cu determinarea moduriloră de procedere în fabricarea fie-cărui obiectă, și 'ei ia numirea de comitetă permanentă ală stabilimentulă, funcționandă regulată în ore hotărite, după cum se va specifica mai josă.

CAPITOLULĂ II

Atribuțiile directorulă de artilerie.

Art. I. Directorulă de artilerie este ordonatorulă sumeloră destinate stabilimenteloră

Art. II. Directorulă de artilerie este p eședintele comitetulă permanentă ală stabilimentulă de artilerie.

Art. III. Directorulă de artilerie este d'adrechtulă subă ordinea ministerulă de resbelă, de unde prinesce t6te ordinea relative la stabilimentulă din capitală.

Art. IV. Este ținută a da în ori ce timpă t6te însemnările ce p6te întorisa pe ministerulă de resbelă, atătă în privința administrației stabilimentulă, câtă și întru acea a esactei esecutării a ordinară date.

Art. V. Directorulă de artilerie, care are autoritatea de șefă și controloră imediată ală uvrieriloră militari, are asupra'i îngrijirea instrucției acestora.

Acestă va coprinde :

1. Instrucția loră militară care se va conforma serviciului armatei din care uvrerii facă parte.

2. Instrucția industrială. Acăsta se va stabili de comitetă și se va esecuta sub priveghierea directorului.

CAPITOLULŪ III.

Comitetulă permanentă, atribuți.

Art. I. Comitetulă permanentă se va compune de cinci membri și auume :

Directorulă de artilerie, președinte ;

Cei 2 căpitană adjutori ai directorului ;

Ună oficeră din compania de lucrători ;

Ună guardă de artilerie, secretară ;

} membri

Art. II. Comitetulă va desbata și forma în sinulă sãă regulamente asupra serviciului de detală ală stabilimenteloră.

Art. III. Stabilimentele, în lucrările ce esecută, trebuie a avea de normă ună modă de procedere, celă mai avantajosă sub raportulă economiei și ală progresului. Comitetulă va trebui să elaboreze :

1. Tablouri de tôte objectele de natură a fi confecționate în stabilimentele Statulăi, după atribuți de fabricație.

II. Table de construcți pentru fie-care objectă de fabricație.

III. Modulă de procedere a se urma în confecționarea fie-cărui lucru.

IV. Modificările ce se aducă în raportă cu desvoltarea stabilimentului și ală progresului.

V. Esaminarea deviseloră tutuloră objecteloră de fabricație și formarea unei tarife generale.

Art. IV. Să formeze asemenea tarife pentru armurierii din corpori, în raportă cu dificultățile ce există astădi de a întreține în corpori asemenea maestri, și avândă în vedere starea industrială a garnisoni în care se află corporulă.

Art. V. Va fixa modulă ce va servi de regulă la instrucția uvriloră militară, împărindă în clase formândă specialități.

Art. VI. Comitetulă permanentă este însărcinată cu formarea caetului de însărcinări pentru aprovizionările necesare stabilimenteloră care va fi înaintată de directorulă artileriei ministerului.

Ministerulă va face cumpărătorea materialeloră singură, sau va însărsina pentru acestă objectă pe comitetulă permanentă.

Art. VII. Comitetulă permanentă prinesce sau rebută materialulă conform caetului de însărcinări.

Art. VIII. Oră ce objectă confecționată în stabilimente se va esamina de comitetă, care va încheia proces-verbală de recepțiune, încunoscindă ministerulă.

Art. IX. Pentru justificarea materialeloră întrebuintate și pentru alte acte de comptabilitate, ce se voră înainta ministerului, voră trebui, înainte de a fi visate de intendență, să fie justificate de comitetă.

Art. X. Comitetulă va ține seanțe regulate de două oră pe săptămână.

Art. XI. Directorulă va stabili și orele seanteloră și va convoca comitetulă în seanță estraordinară oră cândă ală crede de cuviință.

Art. XII. Art. VIII și IX privescă numai pe stabilimentele din Bucuresci.

CAPITOLULŪ IV.

Fabrica de prafă.

Art. I. Art. VIII și IX din cap. III ală acestui regulamentă nu suntă aplicabile fabricei.

Art. II. Maestri, și un număr restrâns de uvrieri civili, cari se vor fixa după trebuință, vor fi civili, érá cei alți militari, cari potú fi detașați din secția deartificieri.

Art. III. Se va detașa din artilerie pentru totú timpulú lucrului câte uă baterie pedéstrá alú cárei personalú, pe lângá serviciulú armei, se va întrebuița și ca ajutorú în fabricá.

Art. IV. Oficierii bateriei vorú forma comisia de recepțiune a materialurilorú brute și confecționate, conformându-se regulilorú stabilite pentru acésta.

Art. V. Președintele comisiei, care va fi șefú bateriei, este tot-uă-datá și directorulú poligonulú de artilerie stabilitú pe câmpulú fabricei de la Târgușorú.

Art. VI. Esperiențe se vorú decide de ministerú, precumú se urmézá și pentru tóte stabilimentele.

L E G E

Pentru modificarea art. 271, 272, 277 și 283 din Proc. Cod. penalú.

(Decret. 7 Aprilú 1867, prom. 9 Apriliiú 1867.)

Art. I. Articolele 271, 272, 277 și 283 din procedura codulú penalú, se vorú înlocui cu urmátóarele articole, cari vorú purta totú numerotația vechilorú articole :

Art. 271. Lista cea ardinará va coprinde, pentru serviciulú curței din Bucuresci, 600 nume și, pentru serviciulú celorú alte curți, câte 40) nume.

Lista suplimentará va coprinde, pentru Bucuresci, de la 40 páná la 400 nume, pentru cele alte județe de la 40 páná la suma totalá a listei fie-cárei reședințe.

Art. 272. În fie-care anú, în cele d'ântéiú 15 zile ale lunei lui Iuliú, ministerulú de interne va face, pentru fie-care curte de apelú, repartițiunea numéruluiú convenitú fie-cárei curți, conformú art. 271, și va notifica fie-cáruí prefectú numérulú convenitú județuluiú sáú.

Acéstá repartițiune se va face, după proporțiunea listelorú trienale comparate ale județelorú fie-cárei circumscripțiunii, de curtea de apelú.

Art. 277. Cu duoă-deci zile înainte deschiderii sesiunei. președintele curței de apelú va trage la sorți, din lista trámisá de prefectú, 36 de nume, cari áú sá formeze lista jurașilorú pe totú timpulú sesiunei

Se vorú mai trage la sorți încă 4 nume cari áú sá servéscá ca jurași suplimentari.

Art. 283. Déca, páná la ímplinirea celorú 15 zile, nu se vorú fi terminatú tóte cauzele, conformú art. 249, se va forma, pentru urmétóarele 15 zile, uă altá listá de sesiune, după regulele de mai susú.

Érá déca, și după acéstá sesiune, totú nu se vorú termina cauzele a se judeca, se va putea repeta și a trea și a patra sesiune, decá va fi trebuință.

Art. II. Páná la confecționarea listelorú, după legea de faciá, președinții curțilorú suntú autorisași a trage, din lista trienalá ínșinjá, numérulú jurașilorú de care va fi trebuință, conform acestei legi.

L E G E

Pentru impozitulă asupra bănturiloră spirtăse.

(Decret. 12 Aprilie 1867 prom. 20 Aprilie 1867).

CAPITOLULŪ I.

Despre așeđarea taxelorŪ.

Art. I. Tăte bănturile spirtăse notate mai josŪ, așeđate în vase saŪ în buteliŪ și date în consumația din întru, suntŪ supuse la taxele următăre :

Un leŪ de fie-care vėdră de rachiŪ de uă tărie pėnă la 16 grade inclusivŪ.

Trei lei de fie care vėdră de rachiŪ și spirtŪ de uă tărie de la 16 grade pănă la 30 grade inclusivŪ.

Patru lei de fie-care vėdră spirtŪ de la 30 grade în susŪ.

Dnoi lei de fie-care vėdră de bere.

Berea de lux, importată din strėinătate, remăne supusă la taxa de importŪ după care va avea dreptŪ de circulație.

GradulŪ prin care se constată tăria rachiurilorŪ, este acela alŪ lui Wagner luându-se de basă temperatura de 14 grade Réaumur.

Capacitatea unei vedre este calculată pe 10 oca și fie-care oca 400 dramuri.

Bănturile așeđate în buteliŪ se calculă după mărimea buteliilorŪ ce le conține.

Art. II. SuntŪ exceptate de darea coprină mai susŪ.

1. Bănturile de lux și liquerurile.

2. Bănturile de ori ce natură și calitate arŪ fi cari suntŪ destinate a se esporta.

3. Bănturile ce călătării vorŪ avea cu ei pentru propria lorŪ trebuință, pe câtŪ acėsta nu va trecė cătășimea de 1½ oca pentru fie-care persănă.

CAP. II.

Despre percepția taxelorŪ.

Art. III. Taxele coprinse la art. 1, se percepŪ în folosulŪ tesaurului la intrarea lorŪ în comunele urbane saŪ rurale, unde suntŪ destinate a se da în consumație de uă-dată cu taxele ce se percepŪ în folosulŪ comunelorŪ.

Art. IV. În comunele unde venitulŪ taxelorŪ comunale asupra bănturilorŪ arătate mai susŪ se administă în regie, agenții comunali, vorŪ percepe și dreptulŪ cuvenitŪ Statului, őră în comunele unde acėsŪ venitŪ este datŪ în antreprisă, guvernulŪ este autorisatŪ saŪ a administra acėsŪ venitŪ în regie saŪ alŪ da în antreprisă; guvernulŪ va putea dispune de nă remisă pănă la maximumŪ de 5% asupra venitulŪ acėsulŪ impozitŪ.

Art. V. Taxele fixate la art. 1, se vorŪ percepe și asupra bănturilorŪ ce se vor vinde în ori ce stabilimentŪ isolatŪ de comună, precum : hanuri, cărciumi, mori precum și în bılciuri.

Perceperea se va face de comunele în a căroră circumscripție se găsescŪ menționatele stabilimente.

Art. VI. Pentru bănturile cari trecŪ printr'o comuă urbană saŪ rurală în destinația unei alte comune saŪ pentru a se esporta, se vorŪ observa regulamentele privităre la libera trecere fără a fi supuse la nici uă plată.

Art. VII. ProprietariŪ saŪ cbiriașii de hanuri, cărciumi, mori saŪ alte stabilimente de la art. 5, suntŪ obligași a face declarația lor pentru ori ce cuantitate de

băuturi supuse taxei ce aducă și nu le potă descărca mai înainte de a se fi făcută constatarea de către agentulă comunală.

CAP. III.

Despre contravenții, fraude și penalități.

Art. VIII. Suntă supuse confiscării și unei amende de la 200 la 1,500 lei tôte băuturile cari s'au adusă într'ună chipă fraudulosă spre a se da în consumație, fără să se fi plătită taxele cuvenite.

Art. IX. Suntă supuși penalităților prescise de art. 141 din codulă penală :
1. Agenții Statulă sau comunali cari ară implini taxe mai mari de câtă cele hotărâte prin tarife.

2. Agenții cari ară mijlocită a se strecura, fie prin rea credință fie prin neglijență, băuturi pentru cari ar fi trebuită să se implinescă taxe.

Art. X. Sunt de dreptă însărcinați cu confiscarea băuturilor și a vaseloră ce conține în cause de fraude constatate prin formele prescise prin legea de faciă :

1. Agenții contribuțiiloră indirecte cari priorescă uă lăfă de la 150 lei în susă și primarii comuneloră urbane și rurale.

2. Toți agenții însărcinați cu încasarea venituriloră directe.

3. Sub-prefecții și polițaii; acesti agenți potă face confiscări și afară din ci.-conscriptia reședinței loră, cu îndatorire însă de a trămite tôte actele și produsele secstrate agentulă locală celă mai apropiată de loculă confiscării.

Art. XI. Ori ce confiscări în materie de băuturi spirtose nu se potă face de câtă în urma procesulă verbală, subscisă de agenți, proprietarulă mărfelă sau reprezentantulă seă și cărașulă.

Când proprietarulă mărfelă sau reprezentantulă seă nu voră voi a iscăli, sau voră fugi, procesulă verbală se va iscăli de duoi mariuri, menționându-se despre fugirea celoră d'ântăi.

Art. XII. Prin procesulă verbală se voră arăta :

1. Calitatea gradeloră și cantitatea găsită în contravenție.

2. Numele, pronumele și domiciliulă proprietarulă mărfelă.

3. Loculă unde suntă băuturile secstrate și în a cui păstrare sunt date.

4. Luna, ziua și ora când s'a încheiată procesulă verbală.

5. Numărulă articolulă din lege pe care se întemeiază confiscarea.

Art. XIII. Ori ce băuturi confiscate trebus sigilate de agenți și de proprietari, când acestia nu ară voi, primarulă locală va îndeplini această formalitate.

Art. XIV. Procesele verbale, cari nu ară fi făcute în formele prescise prin art. 12, sunt lovite de nulitate, și agenții cari le-au făcută, rămân responsabiliă către Stată și proprietariiă băuturiloră.

Art. XV. Procesele verbale de confiscare date în formele prescise mai susă formeză probă, până la inscripționea de falsificare.

Autoritățile nu voră putea admite în potriua proceseloră verbale alte nulități de câtă acelea rezultate din lipsa formalitățiloră prescise prin art. 12.

Art. XVI. Acelă care ară voi să anuleze procesulă verbală de confiscare sub motivulă de falsificare, se va adresa către tribunalulă locală prin declarație înscrisă și subscisă de sine în persună, sau prin deplină imputernicită în regulă.

Recursulă se va face în termenă de 8 zile de la notificarea ce i se face de agentă pentru confirmarea procesulă verbală.

Art. XVII. Cheltuelile provocate cu conservarea băuturiloră în contestație, se voră plăti de vinovați.

Statulă nu respunde pentru nici uă daună întâmplătoare ce s'ară ivi în timpulă secunstrărei.

Agenții singuri sunt răspunzători pentru daunele ce s'arū întâmpla numai din cauză de neglijență.

Art. XVIII. Proprietarii băeturilor sunt responsabili de faptele factorilor, agenților, sau slugilor lorū în cea ce privesse faptele confiscării și amenzile la cari suntū supuși.

Art. XIX. Tôte procesele-verbale de contravenție și confiscării se vorū înainta în originalū comisiunei ad-hoc, chemată a decide în termen de 3 zile celū multū de la primire.

Pentru verificarea cauzelor de contravenții și confiscării, se instiue în reședința districtulū nă comisiune ad-hoc, compusă de casierulū generalū, primarulū și unū delegatū alū prefecturei.

Art. XX. La casū de nemulțumire din partea delicentulū, elū pôte face recurs la ministerulū de finace, în termenū de 10 zile de la notificația ce i se va face de decisiunea comisiunei.

În contra decisiunei ministeriale, recursulū la tribunalulū îi este liberū, fără în. să ca acesta să pôtă amāna aplicația d. comisiunei ministeriale.

Art. XXI. Doveditorii băeturilor supuse confiscării sū jumătate din valōrea productelorū confiscate, constatată prin rezultatulū vênțării lorū cu licitație.

CAP. IV.

Dispoziții generale.

Art. XXII. Legea se va pune în aplicație două luni după a ei promulgare.

R E G U L A M E N T U

Pentru aplicarea legei din 20 Aprilū 1867, relativă la impositulū asupra băeturilor spirtose. (1)

Dispozițiuni generale.

Art. 1. Dreptulū de consumațiune asupra băeturilor spirtose creat prin legea din 20 Aprilū 1867, este datoritū pentru tôte cātinele de rachiū, spirtū sau bere ce se dau în consumațiunea din întru, cu excepțiunile prevădute la art. 7.

Art. 2. Asupra rachiurilorū și spirturilorū, dreptulū de consumațiune se percepe după gradulū de tărie al acestorū licuide și conformū tarifului următorū :

Unū leū la védra de rachiū de tărie până la 16 grade inclusivū.

Trei lei la védra de rachiū sau spirtū, de tărie de la 16 grade până la 30 grade inclusivū.

Patru lei la védra de spirtū, de tărie de la 30 grade în susū.

Art. 3. Asupra berei se percepe ună taxă fixă de 2 lei la védra, fără distincțiune de calitatea lucidului.

Art. 4. Măsura usitată în percepțiunea dreptului de consumațiunea este védra de 10 oca, ocaoa de 400 dramuri.

Art. 5. Gradarea sau măsurătōrea tăriei rachiurilorū și spirturilorū se face alcoolometrulū lui Vagner, pe basa unei temperaturi de peste 14 grade Réaumur.

Art. 6. Măsurătōrea capacităței vaselorū se face: pentru vasele cu cercuri (buș sau butōe) cu cotulū, după maniera usitată în țēră, őră pentru butiliū, cu litra, prin deșertarea uneia din butiliile prezentate, decât tôte vorū avea aceeași mărime și în casulū contrariū, prin deșertarea unei butiliū ce fie-care mărime,

(1) Decret, 16 Iuniū 1867, prom. 22 Iuniū 1867.

Art. 7. Sunt apărate de plata dreptului de consumațiune:

1. Bere de luxă importată din străinătate.
2. Băuturile de luxă și liquerurile.
9. Băuturile de ori ce natură și calitate destinate pentru esportațiune.
4. Băuturile ce călătorii voră avea cu dînșii pentru propria loră întrebuițare, și pe câtă acestea nu voră trece peste cătimea de uă oca și jumătate de fie-care persónă.

Art. 8. Dreptul de consumațiune aședatū în profitul fiscului asupra rachiurilor și berei se percepe independamente de taxele municipale la care portū fi supuse aceste hētură.

TITLULŪ I.

Despre percepțiunea dreptului de consumațiune.

CAPITOLULŪ I.

Midlóce de percepțiune.

§ 1. *Dispoziții generale.*

Art. 9. Percepțiunea dreptului de consumațiune se face în comunele unde veniturile taxelor municipale (accise) esistente asupra băuturilor spirtóse se administreză în regie de către agenții comunali însărcinați cu strîngerea acestorū taxe.

Art. 10. În comunele unde venitul acciselorū este arendatū, percepțiunea dreptului de consumațiune se face după decisiunea ministrului financelorū saū de către agenții specialī ai fiscului, saū de către arendatorii acciselorū prin modulū de regie interesată. In aceleași comune ministrulū financelorū póte, de va găsi de cuviință, a arenda către particularī pentru unū prețū fixū, fără participare de beneficiū și fără alocațiunii de cheltueli, veniturile dreptului de consumațiune.

§ 2. *Percepțiune pentru agenții comunali.*

Art. 11. Agenții comunali, însărcinați cu strîngerea venitulū acciselorū sunt datorī, sub pedepsă de destituire, de a face percepțiunea dreptului de consumațiune, și se punū, relativd la această percepțiune, sub ordinele administrațiunei contribuțiilor indirecte, care este în dreptū a esercita asupra lorū ori ce felū de controlū saū priveghere arū crede necesariū.

Art. 12. Pentru percepțiunea dreptului de consumațiune, se acordă agenților comunali, remise proporționate saū variabile, a cărorū cotitate se fixeză pentru fie care comună de către administrațiunea contribuțiilor indirecte prin înțelegere cu autoritatea municipală, aceste remise nu potū, în nici unū casū, întrece unū maximumū de duoē la sută din totalulū sumelorū încăsuite.

Art. 13. Remisele acordate agenților comunali pentru percepțiunea dreptului de consumațiune, se luidezū și se plătescū din 6 în 6 lunī; ele se impartū între toți agenții acciselorū unei aceeași comune, în proporțiunea ce se determină de primarū.

Art. 14. Cu tóte acestea, plăți de acompturi asupra remiselorū se potū efectua mensualū când interesulū serviciului și pozițiunea agenților o cerū; asemenea plăți nu se facū însă, de câtū după avisulū primarului comunei.

Art. 15. In comunele unde agenții acciselorū municipale sunt însărcinați și cu percepțiunea dreptului de consumațiune, numirea acestorū agenți nu se póte face de către primariī comunelorū de câtū după uă prealabilă înțelegere cu sub-pre-

fectul ocolului pentru comunele rurale și cu casierul general al județului pentru cele urbane.

Art. 16. Agenții comunali, însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune, cari arău fi semnalai că 'și împlinesc rău funcțiunile, sau cari arău da locă la plângeri grave, voră putea fi suspendai de către prefectul județului săău chiar revocai asupra provocațiunei agenților de inspecțiune al administrațiunei contribuțiunilor indirecte.

§ 3. *Percepțiune prin agenții specială ai fiscalulă.*

Art. 17. În comunele unde percepțiunea dreptului de consumațiune se face prin agenți specială ai fiscalulă, se institue unulă săău mai multăi perceptorăi după numărul populațiunei și după întinderea teritoriului comunei.

Art. 18. Perceptorăi suntă asistați după trebuință de adjutori și de cotari.

Art. 19. Perceptorăi nu suntă plătiți cu apunamente fixe, ei se bucură de remise proporționale asupra percepțiunilor efectuate de dênșăi. Cotitatea acestorău remise ală căroră maximumă se fixăză de 3 la % din sumele încăsuite, se determină de către consiliulă ministriloră dnpă avi-ulă ministrului financelorău.

Art. 20. Licuidarea și plata remiseleră se facă la fie-care sfârșitū de lună.

Art. 21. Dăcă după trecerea de 6 luni remisela plătite unăi perceptorăi în acestū intervală se dovedescă neîndestulătoare, ministrulă financelorău pôte acorda uă indemnitate egală celū multū cu uă pătrime din totalulă remiseleră plătite.

Art. 22. Jumătate din remisela plătite perceptoriloră se consideră ca apunamente fixe, și se supune la reținerea de 10 la % pentru pensiuăi.

Art. 23. Adjutoriăi de perceptorăi și cotariăi suntă plătiți cu apunamente fixe, numărulă acestorău agenți și apunamentele fie-căruia din ei, se voră hotărăi printruună decretū domnescū.

Art. 24. Numirea perceptoriloră, de consumațiune se face de către administrațiunea contribuțiuniloră indirecte după recomandățiunea casieriloră generalăi; adjutoriăi și cotariăi se numescă directū de către casierulă generalăi.

§ 4. *Dispozițiună comune percepțiunei prin agenții comunali și percepțiunei prin agenți specială ai fiscalulă.*

Art. 25. Agenții comunali și perceptorăi însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune precum și adjutoriăi de perceptorăi și cotariăi trebuiesc să aibă vârsta de 21 anăi împliniți; ei suntă obligați a depune jurămăntulă înainte primarului comunei unde își eserciteză funcțiunile.

Art. 26. Agenții însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune suntă agenți comptabilăi ai tesaurului publicū, și se supună la tôte obligațiunile impuse acestora prin legă și regulamente.

Art. 27. Cauțiunea (garanția) ce fie-care agentū însărcinatū cu percepțiunea dreptului de consumațiune este îndatoratū a depune, se fixăză la $\frac{1}{2}$ din venitulă presumatū, cândū acestă cauțiune este în numerarū, săău în efecte ale Statului, precum bonuri de tesaurū, obligațiunăi de împrumutū, obligațiunăi rurale și altele. Cândū cauțiunea este în imobile ipotocate, valărea ei nu pôte fi mai mică ca $\frac{1}{6}$ din recetele presumate.

Cauțiunile ipotecare ce constă în clădiri, nu se primescă de cătū însocite de polițele de asigurarea clădirilorău.

Art. 28. Cauțiunile în numerarū se voră vërșă în casa tesaurului publicū, care va plăti asupra loră dobănda de 5 % pe anū.

Art. 29. Cauțiunile ipotecare se depună de către agenții comunali la primăria

comunei, în serviciulul căria se gădescu, și de către perceptori la casieria generală a județului.

Primarii comunelor și casierii generali apreciează, pe răspunderea lor, validitatea cauțiunilor ipotecare ce primesc.

Art. 30. Cauțiunile ce agenții comunali depun, se aplică în totalitate la garantarea îndeplinei lor gestiuni.

În casu de malversațiuni sau de debite comune serviciulul acciselor municipale și serviciulul dreptului de consumațiune, înpărșirea cauțiunii se efectuează între tesaurul publicu și comuna, în proporțiune cu deficitul aplicabilu fie-căruia serviciu.

Art. 31. Despăgubirea fiscalu asupra cauțiunilor se face fără mijlocire de judecată, și îndată după constatarea deficitului.

Art. 32. Percepțiunea dreptului de consumațiune, atâtu prin agenții comunali câtu și prin agenții speciali ai fiscalu, nu se esercitează de câtu în virtutea unei comisiuni a administrațiunii contribuțiunilor indirecte; acéstă comisiune, agenții sunt obligați a o avea totu d'aua asupra lor și a o înfășișa la ori-ce cerere.

Art. 33. Agenții însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune, au dreptul a purta arme în esercițiulul funcțiunilor lor. Acei cari ar abusa de acéstă facultate, vor fi destituiți, fără prejudiciu de urmăriile judecătorești la cari potu fi supuși.

Art. 34. Perceptorii dreptului de consumațiune voru purta în esercițiulul funcțiunilor lor, ca semn distinctiv un șapcă de postavu verde, în formă de kèpi, avându d'asupra visierii literele C. I., tăiate în metalu.

Art. 35. Agenții însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune, nu pot să facă comerciulul beuturilor spirtose, nici să se intereseze în acestu comerciu, fie ca asociați, fie ca comanditari.

Art. 36. Ori ce agent va favorisa frauda, sau primind daruri, séu în ori ce alt felu, se va da sub judecată, și se va condamna la pedepsile dictate prin codicile penale contra funcționarilor publici prevaricatori.

Art. 37. Agenții însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune, sunt puși sub protecțiunea autorității publice. Este opritu de a'i injuria, maltrata sau înpedica în esercițiulul funcțiunilor lor sub pedepsile prevădute de lege. Putearea armată este datore a le da ajutoru și asistență, ori când va fi chiămată.

§ 5. *Percepțiunea prin modulul de regie interesată.*

Art. 38. Regia interesată consistă în contractarea făcută cu unu întreprindătoru, care ia asupra'i stringerea veniturilor, obligându-se a plăti anualu un prețu fixu și a da nă porțiune determinată din produsurile cari aru covârși prețulu principalu și suma alocată pentru cheltueli.

Art. 39. Contractarea pentru stabilirea de regii interesate, nu se pôte face de câtu în urma unei adjudicațiuni efectuate prin licitațiune publică, după regulile proscrise de regulamentul de faciă.

Art. 40. Alocațiunea pentru cheltueli nu pôte în nici unu casu trece peste 10 % din prețulu fixu alu contractării.

Art. 41. Înpărșirea beneficielor între tesaurul publicu și regisoru se face la finele fie-căru anu, conformu cu proporțiunile determinate prin contractu.

Art. 42. În cursul lunii d'ânteuu acelu d'al duilea a unu alu contractării, antreprindătorul presintă comptulul său administrațiunii contribuțiunilor indirecte, care procede fără nici nă întârziere la verificarea și încheierea lor; acéstă încheiere nu se pôte amana mai multu de câtu două luni după prezentarea comptului. Se va urma asemenea în fie-care anu pentru anulul precedentu.

§ 6. *Despre arenduiru.*

Art. 43. Arenduirea este adjudicațiunea veniturilor dreptului de consumațiune fără participațiune de beneficiu și fără alocațiune de cheltueli.

Art. 44. Adjudațiunea se face prin licitațiune publică, conform regulilor prescise la capitolul următor.

Art. 45. Adjudecătorul nu poate transfera dreptul său asupra contractului în totalul său în parte, fără consimțământul expres al administrațiunii contribuțiilor indirecte, dat după avisul casierului general.

Art. 46. Sub nici un pretext nu este permis adjudecătorului să facă contra buabilor reduceri asupra taxelor, sau scutiri de plata acestor taxe.

§ 7. Dispozițiuni comune la regia interesată și la arenduire.

Art. 47. Adjudațiunile dreptului de consumațiune se fac pentru comunele rurale, la sub-prefectura ocolului de către sub-prefectul, și pentru comunele urbane de către prefectul județului la reședința sa.

Art. 48. Nici un adjudațiune nu se poate face, de cât în prezența unui agent delegat al administrațiunii contribuțiilor indirecte, care le va semna procesul verbal de adjudațiune.

Art. 49. Procesele verbale de adjudațiune se supun la aprobarea ministerului financelor și numai după dobândirea acestei aprobațiuni se pot încheia contractele cu adjudecătorii. Când prețul anual al adjudațiunii nu trece peste 20,000 lei, contractele se sub-scriu după delegația ministerului financelor de către prefectul și casierul general al județului; când acest preț este mai mare ca 20,000 lei contractele se sub-scriu de însuși ministru financelor sau de către directorul contribuțiilor indirecte prin delegație.

Art. 50. Contractările nu se pot face pentru un timp mai îndelungat de cât trei ani; pe cât cu puțință, ele vor avea totu-d'auna de termen, data de 31 Decembre.

Art. 51. Adjudațiunile vor fi totu-d'auna precedate cel puțin de două publicațiuni făcute din zece în zece zile și inserate în *Monitorul Oficial*; adjudațiunile se vor anunța asemenea prin afșuri lipite la locul unde va fi a se ține licitațiune.

Art. 52. Adjudațiunile se fac prin licitațiune publică sau orală sau cu oferte sigilate, după cum se hotărăse prin publicațiuni. Un caz de însărcinări va determina toate condițiunile adjudațiunii.

Art. 53. Nu sunt admise la licitațiune, de cât persoanele de o moralitate și de o solvabilitate recunoscută de către primarul comunei, în care și vor avea domiciliul.

Art. 54. Adjudecătorii vor face înscris în momentul adjudațiunii, și înainte d'a semna procesul verbal relativ, o declarațiune indicativă de numele, pronumele, profesiunea și locuința asociaților lor, această declarațiune se alătură la procesul verbal de adjudațiune.

Art. 55. După adjudațiune nici o ofertă nu se va primi decât nu va fi prezentată în termen de 48 ore de la adjudațiune, și decât nu va fi mai mare cel puțin cu $\frac{1}{10}$ din prețul obținut.

Art. 56. Adjudecătorii se vor conforma pentru percepțiune și pentru tot ce este relativ la dreptul de consumațiune cu dispozițiunile legii din 20 Aprilie 1867, și cu prescripțiunile reglementului de față.

Art. 57. Ori ce percepțiune neautorizată prin legea din 20 Aprilie se consideră ca concușiune și se pedepsește cu pedepsele prescise pentru acesta de codicele penal.

Art. 58. Adjudecătorii sunt liberi în alegerea agenților lor, cu toate acestea casierii generali după cererea sub-prefecților sau a primarilor și după o cercetare scrupuloasă, pot cere adjudecătorilor a depărta pe agenții lor cari ar fi dat loc la plângeri întemeiate.

Adjudecătorii sunt responsabili de faptele agenților lor.

Art. 59. Înainte de a fi pus în posesiune adjudecătorul este dator să depună cauciuni (garaunți) egală cu $\frac{1}{6}$ din preciful anual al adjudecațiunii, când această cauciune va fi în numerari, sau în efecte ale Statului și de $\frac{1}{4}$ când va fi în imobile.

Art. 60. Cauțiunile în numerari se vărsă la casa tesaurului publică care plătesc pentru dăsele procentele anuale de 5 %. Cauțiunile în imobile, adică actele de ipotecarea acestor imobile, se depun la prefectura județului, care le înaintă administrațiunii centrale a contribuțiunilor indirecte.

Art. 61. Prețul adjudecațiunii se va plăti înainte pentru fie-care lună; în casul de întârzierea plății prețului arendurei la epocile fixate, adjudecătorul va fi urmărit prin toate mijloacele la dispozițiunea guvernului pentru împlinirea veniturilor publice.

Art. 62. Adjudecătorul este obligat să comunice la orice cerere agenților de inspecțiune ai administrațiunii contribuției indirecte, toate registrele lor de percepțiune, precum și toate procesele verbale de contravențiune, și actele relativo la transacțiunile făcute cu contravenții.

Art. 63. Adjudecătorii în regie interesată nu se pot prezenta înainte justiției în casurile prevăzute prin alineatul 2, articolul 20 al legii din 20 Aprilie 1867 fără autorizațiunea administrațiunii centrale a contribuțiunilor indirecte.

Art. 64. În toate casurile când adjudecătorul în regie interesată ar fi susținut un proces fără autorizațiune, cheltuielile acestui proces vor fi numai în sarcina sa; altele cheltuielile se vor împărți între dănsul și fisc.

Art. 65. Produsul amenziilor aparține fiseului, produsul vânzărilor de băuturi confiscate aparține în totalitate adjudecătorului.

Art. 66. Nici o persoană atașată la v'nă administrațiune publică, nu poate a fi adjudecător sau asociat al adjudecătorului. În casul d'a se dovedi că un funcționar public este direct sau indirect interesat într'ună adjudecațiune, contractul se va desființa și se va proceda la o nouă adjudecațiune în comptul garanței depusă.

Art. 67. Caetul de însărcinări va purta rezerva pentru cazul de a se modifica taxele impuse asupra bănturilor spiritose de a se reduce sau crește prețul adjudecațiunii în proporțiune cu reducerea sau creșterea făcută taxelor.

Art. 68. Caetul de însărcinări va purta asemenea rezerva casurilor în care guvernul va putea cere resiliațiunea contractărei.

Art. 69. Pentru ori-ce călcare făcută de adjudecătorul clauselor caetului de însărcinări, guvernul este liber după o singură somațiune adresată adjudecătorului de a proceda la o nouă adjudecațiune în comptul garanței depusă.

Art. 70. Bănturile destinate a se consuma chiar în comuna unde adjudecătorul exercită dreptul rezultând din contractul său, fiind singure pasibile de plata taxelor în favoarea adjudecătorului, acesta nu poate face v'nă percepțiune asupra bănturilor declarate în liberă trecere.

Art. 71. Contestățiunile ce s'ar ivi între administrațiunea contribuțiunilor indirecte și adjudecătorii asupra sensului clauselor contractului, se vor supune consiliului de miniștri. Ori-ce alte contestațiuni se vor refera tribunalelor.

CAPITOLUL II.

Mecanismul percepțiunii

§. 1. Despre biurourile de percepțiune.

Art. 72. Percepțiunea dreptului de consumațiune nu se poate face decât la biurourile stabilite pentru acest sfârșit.

Art. 73. În fie-care comună va fi unul sau mai multe biurouri de percepțiune

după întinderea teritorului comunei. Numărul acestor biurouri se va fixa pentru fie-care comună de către prefectul județului.

Art. 74. In comunele unde se vor afla mai multe biurouri de percepțiune, aceste biurouri vor fi așezate de preferință la marginile comunei și pe drumurile de comunicațiune cele mai frecventate. In comunele unde se va afla un singur biuro, acesta se va așeza pe cât cu putință în centrul comunei. Bioururile vor fi indicate printr'ua tablă cu inscripțiunea :

„Beuturile spirtose, biuroul de percepțiune.“

Art. 75. Bioururile vor fi deschise în toate zilele fără distincțiune în intervalurile de timp determinate mai jos, însă :

În cursul lunilor Ianuariu, Februaru, Noembre și Decembre de la 7 ore dimineața până la 6 ore seara.

În cursul lunilor Martiu, Aprilu, Septemb și Octomb de la 6 ore dimineața până la 7 ore seara.

În cursul lunilor Maiu, Iuniu, Iuliu și Augustu, de la 2 ore dimineața până la opt ore seara.

Art. 76. Tariful taxelor asupra beuturilor spirtose va fi tot-d'una afișat în într'ua afară din biuro. In fie-care biuro se va afla un esemplar al reglementului de faciă care se va pune la dispozițiunea contribuabililor la orice cerere.

Art. 77. Cheltelile pentru stabilirea bioururilor precum chirii, înființări de mobilier și altele vor fi privi pe tesaurul public, în comunele unde veniturile dreptului de consumațiune se administrează în regie. In comunele unde aceste venituri sunt arundate acele cheltui vor fi în sarcina adjudecătorului.

§ 2. Percepțiunea la intrarea în comună.

Art. 78. Dreptul de consumațiune asupra beuturilor spirtose ce să aduc în într'ua comună pentru consumațiunea locală este exigibil în momentul introducerii în comună. Prin comună se înțelege nu numai centrul de populațiune unde residază autoritatea municipală, dără și întregul teritoriu dependent de această autoritate.

Art. 79. Ori-ce conductor sau purtător de beuturi supuse la dreptul de consumațiune, este dator să merge direct la biuroul de percepțiune, cel mai apropiat, pentru a face declarațiunea beuturilor ce introduce, și a plăti asupra lor taxele convenite. Când beuturile ar fi destinate a se descărca la vr'un hanu, cârciumă, mără sau la vr'ua locuință izolată de centrul comunei, conductorii sau purtătorii lor nu sunt obligați a le aduce la biuroul de percepțiune, ei sunt numai opriți de a le ridica din care mai înainte d'a fi făcută declarațiunea la biuro; verificațiunile acestor beuturi se vor face la locul de descărcare.

Art. 80. Declarațiunile se vor face înscrise pe imprimatele modelul No. 1 ce se vor ține în fie-care biuro la dispozițiunea contribuabililor, cu plată de deuce parale fœa. Ele vor arăta felul vaselor în care sunt conținute beuturile, natura acestora și gradul lor de tărie și cătimea din fie-care beutură, pasibilă de uă taxă diferită.

Art. 81. Declarațiunile vor fi tot-d'una subscrise de către declarant; decât densusul nu scie, sau nu voesca a sub-scrie, agentul de percepțiune va face mențiune despre acesta, chiar pe declarațiune.

Art. 82. Pentru a se evita contribuabililor ori-ce surprisă relativă la declarațiuni, agenții sunt datori a întreba pe conductorii sau căruțași, în momentul când trecu sau se oprescu înaintea biuroului, decât au cu densusii beuturi supuse taxelor.

A. 83. După primirea declarațiunilor agenții sunt datori a face toate revisiile

și toate percusițiunile necesarii pentru a se asigura despre sinceritatea delarațiunilor.

Declarații sunt obligați a îngădui și chiar a înlesni toate operațiunile necesarii la aceste verifițiuni.

Art. 84. Verificațiunile vor purta asupra naturii băuturilor declarate, asupra gradelor de tărie și asupra cătmeii.

Pentru constatarea gradelor de tărie agenții se vor servi numai cu alcoole metrelor date de administrațiunea centrală a contribuțiunilor indirecte și vor avea totu-d'a-una în vedere instrucțiunea redigiată de această administrațiune pentru întrebuițarea alcoolometrului. Constatarea cătmeii băuturilor se va face prin măsurătoarea capacității vaselor conformu prescripțiunilor de la art. 6 alu reglementului de faciă. (Dispozițiuni generale). Coturile cari vor servi la măsurătoarea vaselor cu cercuri vor purta marca administrațiunii contribuțiunilor indirecte, ca garanție de esactitate. În întrebuițarea acestor coturi, agenții vor urma după instrucțiunea ce li se va da și pe care o vor avea în vedere la orice operațiune.

Agenții sunt răspunzători de păstrarea alcoolometrelor și coturilor ce li se vor încredința și sunt datorți a înlocui cu cheltuiala lor pe acelea ce le aru strica.

Art. 85. Resultatul fie-căruia constatări se înscrie în registrul portativu (M. No. 2. . . . .) care va servi de singurul temeiu la operațiunile agentului.

Art. 86. Percepțiunea taxelor se face asupra calităților și cătmeilor constatate la rovisiune. Când declarantul bănuind esactitatea măsurătoarei cu cotul, reclama măsurătoarea băuturilor se cu vedra, acesta nu i se pôte refusa; declarantul este însă datoru a da mijloce pentru efectuarea celei a doua măsurători, și a suferi orice cheltuie s'ar face cu dënse.

Art. 87. Asemenea și agenții de percepțiune sunt în dreptu când vor crede de trebuință a procede la uă nouă măsurătoare, acesta însă nu se va putea face de cătu la locul de descărcare alu băuturilor. Pentru a asigura neschimbarea băuturilor de la biurou până la locul de descărcare, agenții au facultatea de a sigila vasele.

Vasele astu-t-lu sigilate nu se potu descărca, și sigiliurile puse pe dënsele, nu se potu rupe de cătu în prezența agentului, care nu pôte amăna venirea sa mai multu de 12 ore, socotite de la momentul ajungerii băuturoi la locul de descărcare.

Art. 88. Taxele se calculează în parte pentru conținutul fie-căruu vasu, după tăria și cătmea constatată. Este cu totul opritu a se aplica taxele pe basa tăriei de mijloc a băuturilor spirituose conținute în mai multe vase.

Art. 89. Diferințele între declarațiune și resultatul constatării nu dau locu la aplicarea ver.unei penalit și, asupra declarantulu, decă aceste diferințe sunt privitoare la gradul de tărie alu băuturilor. Decă diferințele sunt relative la cătmele declarate se supun la plata taxei înduioită.

Art. 90. După terminarea verifițațiunei prescise la art. 84, agentulu reproduce din registru portativu M. No. 2, pe partea a doua a declarațiunei semnată de conductorulu băuturilor, constatările se, și face calculul drepturilor datorite pe basa acestor constatări și cu aplicațiune de taxe înduioite asupra escedentulu în cătmea băuturilor declarate.

Art. 91. Declarațiunea îndeplinită precum se prescrie la art. precedentu rămăne în mânele agentulu, ără conductorulu este datoru a achita imediatu fără o-punere și în numerar totalitatea drepturilor ce i se cere de către agentulu de percepțiune.

Art. 92. Contra drepturilor achitate ce liberază conductorulu băuturilor uă ebitanță tăiată din registrulcu matca (à souche) M. No. 3. . . această chitanță

servă de singurul titlu pentru libera întrebuițare a băuturilor în comuna unde s'a făcută achitarea drepturilor.

Art. 93. În cazul când conductorul băuturilor s'arū opune la plata drepturilor datorite, declarațiunea se va reține la birou și băuturile se vor opri pînă a se vinde prin licitațiune. conform regulilor prescrise de regulamentul de fabrică, pentru vîndarea de băuturi confiscate.

Din prețului vîndării se vor trage taxele cuvenite asupra băuturilor vîndute și cheltuelile făcute cu vîndarea, ăra restul se va ține la dispozițiunea proprietarului băuturilor, care va avea facultatea a 'lū reclama în termen de șese luni.

După expirarea termenului de șese luni, acestă rămăne dobînditū fiseului, sau adjudecătorilor dreptului de consumațiune.

§ 3. *Percepțiunea asupra băuturilor fabricate în comunele unde sunt puse în consumațiune.*

Art. 94. Nimeni nu pōte fabrica băuturi supuse dreptului de consumațiune de cātū în temelul unei autorisațiuni speciale a administrațiunei contribuțiunilor indirecte.

Art. 95. Orī cine dorește a întreprinde fabricațiune de rachiu, spirtū sau bere, este datorū a face înserisū cererea sa de autorisațiune către agentulū băuturilor spirtōse din reședința județului unde are intențiune a stabili fabrica sa.

Acestă cerere care va fi alcătuită conform modelului No. 4 . . va ăra:

I. Localitatea unde este a se așea fabrica.

II. Felulū băuturilor de fabricatū.

III. Felulū productelor de întrebuițatū în fabricațiune.

IV. Numărulū și capacitatea vaselor cari vorū servi la fabricațiune.

V. Produsulū mișlociū presumatū alū fabricațiunei pentru șese zile de lucru.

Art. 96. Cererile de autorisațiune pentru stabilirea de fabrici de băuturi spirtōse vorū fi tot-d'a-una revestite cu visa primarului comunei unde sub-scriitorulū cererei 'și va avea domiciliulū. Cererile lipsite de acestă visă se vorū respinge.

Art. 97. Indată după primirea cererei, agentulū către care este adresată, libereză unū biletū de autorisațiune tăiatū diu registrulū cu mateă M. No 5. . . . .

Acestū biletū supune pe posesorulū lui la îndeplinirea obligațiunilor impuse prin regulamentul de fabrică, fabricanților de băuturi spirtōse.

Art. 98. Purtătorulū unul biletū de autorisațiune, care voesce a usa de dreptulū ce i se dă prin acestū biletū, este datorū a notifica agentulū percepțiunei dreptului de consumațiune din comuna sa, prin declarațiune înserisă, M. No. 6. . . . . și ora când are a începe fabricațiunea, La acestă zi și oră agentulū se transportă la fabrică însoțitū de primarulū comunei sau de unū delegatū alū acestuia și constată decă instalațiunea este conformă cu indicațiunile biletului de autorisațiune, în ceea ce privește „ ai alesū felulū băuturilor de fabricatū, numărulū și capacitatea vaselor cari aū a servi la fabricațiune. Asupra acestei constatări se încheie procesū verbalū în trei esemplare, din cari unul se dă fabricantului, altulū rămăne depusū la primăria comunei și alū treilea se opresce de agentulū de percepțiune.

Art. 99. Fabricanțil de băuturi cari vorū începe fabricațiunea mai 'nainte de îndeplinirea formalităților prescrise la art. precedentū, suntū supuși la ună amendă de una-mie lei.

Se exceptă de la dispozițiunile de mai susū fabricațiunile de rachiu din tescovină, prune în micī cantități în cazane mobile pentru cari ună simplă declarațiune ajunge.

Art. 100. Fabricanții sunt datori a ține registre în regulă pentru operațiunile lor ținnice; aceste registre vor fi numerotate, șnuruite și sigilate de agentul Lăuturilor spirtose din reședința județului. Contravențiunii la dispozițiunile acestui articolu, se vor supune la uă amendă de 1,000 lei și la retragerea biletului de autorisațiune.

Art. 101. Fabricanții sunt obligați a comunica registrele lor agenților de percepțiune ori-cândă acestia vor crede de cuviință a le cere. La casă de refuzu ei se vor supune pentru prima oră la uă amendă de 300 lei, pentru a doua oră la uă amendă de 500 lei, pentru a treia oră la retragerea biletului de autorisațiune și la maximumu alu amendei.

Art. 102. În totu cursulu fabricațiunei, fabricanții sunt ținuți de a transmite din trei în trei zile la biroulu de percepțiune alu băuturilor spirtose unu tablou, M. No. 7, arătătoru de :

1. Felulu gradoloru de țarie și cătimea băuturilor fabricate în cursulu celoru din urmă trei zile.

2. Felulu și cătimea productoloru din cari s'au fabricatu bănturile.

3. Numărulu și capacitatea vaselorū în care s'au aședatū și loculū unde suntū depuse vasele.

Agenții de percepțiune suntū în dreptu a verifica ori-cândū și prin ori-ce miș-loce sinceritatea acestorū tablonri.

Art. 103. Ori-ce cătime de bănturi s'arū găsi fabricate peste cătimele coprinse în tablourile transmise agentulu de percepțiune, se voru confiscu.

Art. 104. Agenții de percepțiune sunt datori a esercita uă privighere permanentă asupra localurilor unde suntū depuse bănturile fabricate. Ei suntū în dreptu a lua cheia acestorū localuri fără însă a putea usa de acestu dreptu de câtu atunci cândū voru avea motive întemeiate de a bănti buna credință a fabricantulu.

Art. 105. Nici uă cătime din bănturile fabricate nu se pôte ridica din loculū unde suntū depuse de câtu cu autorisațiunea agenților de percepțiune.

Acéstă autorisațiune se liberăză după cerorea fabricanților făc ită prin declarațiune scrisă. M. No. 8. . . și care copiinde :

1. Felulu, țaria și cătimea bănturilor.

2. Destinațiunea lorū.

Art. 106. Déca declarațiunea va arăta că bănturile suntū destinate a se da în consumațiune, chiar în comuna unde s'a fabricatu, agenții îndeplinescū formalitățile prescrie de art. 83. 84 și 85 ale regulamentulu de faciă relative la verifi-cațiunea bănturilor declarate, facū aplicațiunea taxelorū și liberăză chitanța cuvenită.

Art. 107. Déca declarațiunile voru arăta că bănturile suntū destinate a se transporta în altă comună sau a se esporta, ridicarea lorū nu se va permite de câtu după îndeplinirea formalităților cerute pentru transporturile în transitū (liberă trecere.)

Art. 108. Agenții sunt datori a ține pentru fie-care fabricantū unu comptū (registru M. No. 9 . . .) de bănturile fabricate și de bănturile vëndute după autorisațiunile liberate, conformu art. de mai susu. Déca la revisiunile ce au obligațiune a face la epoche nedeterminate localurilor unde suntū depuse bănturile fabricate, agenții voru găsi ver-uă diferență în mai puçinū între cătimele de bănturi în ființă și cătimele ce arū urma să se afle după comptulu fabricantulu, acéstă diferență se va socoti ca vîndută și asupra ei se voru aplica taxele dreptulu de consumațiune.

Art. 109. Se voru apăra însă de plata dreptulu de consumațiune, lipsurile de bănturi provenite din spargerea vaselorū pe câtu acéstă spargere va fi fostū constatată în modulū prescriu la art. următoru.

Art. 110. Fabricanții sunt obligați a încunoscința despre acéstă îndată după întâmplarea spargerei ver-unu vasu cu bănturi pe agenții bănturilor spirtose; la

primirea incunosciințării a agenții se transportă fără nici o întârziere la locul unde sunt depuse băuturile, și constată felul, tăria și câtimile băuturilor perdute. Asupra acestei constatări se încheie procesul verbalu pe temeiul căruia se scade fabricantulu în comptulu său cu băuturile per ute.

111 Prefacerea rachiului și a spiritului în băuturi de lux și altele, este liberă; distilatorii sau fabricanții nu sunt supuși la nici una din îndatoririle și formalitățile prescrise mai sus.

§ 4. Despre băuturile apărute de plata dreptului de consumațiune.

Art. 112. Conducătorii de băuturi spiritose cari vor cere scutirea de plata dreptului de consumațiune pe temeiul art. 2 alu logel din 20 Aprilu 1867, și alu art. 7 din regulamentul de faciă sunt datori a declara înscrișu natura și câtimea băuturilor lor și felulu vaselor în cari sunt conținute.

Declarațiunile se facu pe imprimatele M. N. 10. . . cari se găsescu totu-d'au-na în biuroulu de percepțiune cu plată de zece parale fôia. Aceste declarațiuni se sub-scriu de către conductorii băuturilor. ele rămănu la biuroulu de percepțiune.

Art. 113. Bănturile declarate, după cum se prescrie la articolile precedente, sunt supuse la verificațiunea agenților.

Verificațiunea se face asupra naturei bănturilor.

Art. 114. Dăca rezultatulu verificațiunei va dovedi că bănturile, cari prin natura lor sunt pasibile de plata dreptulu de consumațiune, au fost declarate ca bănturi scutite de acăstă plată, conducătorulu bănturilor se va considera ca fraudatoru, bănturile se se voru confisca și elu se va supune la o amendă egală cu taxele ce aru fi avut a achita, dăca declarațiunea sa aru fi fostu sinceră, și fără însă ca acăstă amendă să pôtă fi mai mică de 200 lei, nici trece peste 1500 lei.

Art. 115. Dăca rezultatulu verificațiunei va fi conformu cu arățărilor din declarațiune, agentulu va face pe partea a 2-a a acesteia declarațiuni încredințarea sa și va libera conductorulu bănturilor unu biletu tăiatu din registrulu cu matca, M. No. 11, biletu care va servi de titlu pentru libera întrebuițare a bănturilor.

Art. 116. Conducătorii de bănturi importate din străinătate de natură a fi apărute de plata dreptulu de consumațiune, sunt obligați pe lângă declarațiunea scrisă și la înfățișarea espedițiunilor vamale constatătoare, că bănturile sunt importate din străinătate.

Aceste espedițiuni sunt duplicatul declarațiunei în vamă la introducerea bănturilor, și recipisa vămii pentru achitarea dreptulu de importațiune. Agenții sunt datori a se încredința prin revisiune dăca bănturile prezentate sunt celeș și cari se raportă espedițiunile vamale. Pentru acăstu sfârșitu ei voru confronta numărulu și felulu, mărcile și numerele vaselor cu indicațiunile din declarațiunea de vămuire, și negăsindu ver-uă defrență voru da biletulu de liberă întrebuițare M. No. 11. . . In casulu contrariu voru proceda la verificarea în detaliu felulu bănturilor.

Espedițiunile vamale prezentate la biuroulu de percepțiune dreptulu de consumațiune se oprescu la aceste biurouri spre a se atașa la matca biletelor de liberă întrebuițare.

§ 5. Dispozițiuni particulare.

Art. 117. Personele călătorindu pe jos, călare sau în trăsură de drum cu cai de postă, nu potu fi oprite și întreabate, și bagajele lor nu se potu visita.

Art. 118. Ori-ce acte contrarii dispozițiunilor articolilor precedente se voru considera ca acte de violență, și făptuitorii lor se voru urmări corecționalu.

Art. 119. Diligențele particulare, furgonele, birjile și ori-ce alte trăsuri cu chl-

rie suntu supuse la revisiile agenților de percepțiune, precum și ori-ce pôte servi a transporta saū a conduce bēturii supuse taxelorū.

Art. 120. Persōnele bānuite cā uneltescū fraude servindu se de exempțiunea pronunțiată la art. 117. . . . se vorū conduce înaintea unū agentū de poliție saū înaintea primarului comunei, pentru a se supune bagajele lorū la visita agenților dreptului de consumațiune.

Art. 121. Curierii nu potū fi opriți la trecerea lorū, și de aceea li se interdice de a se însărcina cu transportarea de bēturii supuse dreptului de consumațiune.

Art. 122. Ori-ce curieri și impiegați ai postelorū și a altorū administrațiunii publice, se vorū dovedi cā sū făcūtu saū a favorisatū fraude, se vorū urmări ca fraudători și depărtarea lorū din serviciū se va pronuncia de către autoritatea competente, după cererea administrațiunii contribuțiunilorū indirecte.

TITLULŪ II.

CAPITOLULŪ III.

Despre libera trecere și despre bēturile ce se aducū în comune pentru a se vinde pe la tērguri și bālcieri.

Art. 123. Nimeni nu este liberū a ridica dintr'o comună bēturii supuse dreptului de consumațiune pentru a le transporta în altă comună saū pentru a le espedu în străinătate, mai 'nainte de a fi făcūtu declarațiunea sa la biuroulū de percepțiune celū mai apropiatū și de a fi dobēnditū unū biletū de liberă trecere.

Declarațiunea va arēta numărulū și felulū vaselorū cu bēturii, felulū, taria și cātimea bēturilorū și loculū pentru care suntu destinate.

Biletulū de liberă trecere va coprinde aceleași indicațiuni ca declarațiunea, elū va fi tăiatū din registru cu matcā M. No. 12.

Art. 124. Bēturile espeduite cu biletū de liberă trecere suntu scutite de plata dreptului de consumațiune în comunele prin cari trecū pentru a ajunge la destinațiunea lorū.

Art. 126. Pentru a se bucura de exempțiunea rezultandū din biletulū de liberă trecere, purtătorulū unū asemenea biletū este datorū ca, la intrarea sa într'ună comună, să depue în numerariū saū să garanteze taxele cuvenite asupra bēturilorū sēle. Taxele depuse se vorū restitui saū garanța se va anula după justificarea scōterei bēturilorū din comună.

Candū conducătorii nu vorū putea nici depue taxele, nici a le garanta, bēturile lorū vorū fi insocite, în tōtă trecerea prin comună, până la eșire, de unū delegatū alū agentului de percepțiune alū bēturilorū spirtose. — Conducătorii vorū plăti pentru acēsta uă despăgubire de 15 parale la vadră, ori care arū fi felulū bēturilorū, fără ānsă ca acēstă despăgubire să pōtā fi mai mică ca 3 lei saū mai mare ca 15 lei.

Art. 126. Bēturile espeduite cu biletū de liberă trecere nu potū sta în comunele prin cari trecū, mai multū de 36 ore de la data intrārei lorū.

Art. 127. Dēca la eșirea din comună a bēntarilorū în liberă trecere se va găsi vre-ūă lipsă din cātimea acestorū bēturii recunoscută la intrare, conducătorulū va achita taxele asupra lipsei constatată care se consideră ca vëndută pentru consumațiunea locală.

Art. 128. Ori ce substituțiune și ori ce alterațiune făcūtă în natura saū în felulū bēturilorū în liberă trecere, în timpulū șederei lorū în comună, va supune pe contravenentū la uă amendă de la 200 până la 1,000 lei și va trage după

dênsa confiscarea bêturilor reprèsentate și plata unei sume egale cu diferența între valôrea acestorù bêturi și valôrea bêturilorù recunoscute la intrare.

Cotitatea amendei se fixeză după importanța fraudei.

Art. 129. În cazul cînd din forță majoră sau din accident recunoscutù de către autoritatea municipală unù conductorù de bêturi în liberă trecere va fi reținutù într'ua comună peste termenul de 46 ore fixatù, elù va fi datorù a încunoscința despre acêsta pe agentulù localù alù percepțiunei bêturilorù spirtôse și a cere încuviințarea prelungirii șederei lui în comună.

Art. 130. Bêturile aduse într'ua comună pentru a se vinde pe la bâlciuri sau tîrguri, suntu supuse la tôte formalitățile liberei trecere, cu adăogire că, la intrarea lorù în comună, bêturile se vorù verifica în detaliù, în privința tării și cîtimei. Pentru bêturile aduse spre vîndare la bâlciuri și tîrguri, taxele le vor depune totù d'a-una în numerariù.

Duô-dôci și patru ore după expirarea tîrgurilor sau bâlciurilor, conductorii suntu datori a scôte bêturile din comună plătindù taxele cuvenite asupra cîtimilorù vîndute; aceste cîtimi se vorù constata prin revisiune în detaliù.

După trecerea termenulù de 24 ore, taxele depuse vorù rămânea definitivù dobîndite fiscului sau adjudecătorilorù veniturilorù dreptulù de consumațiune, rezervându-se, bine înțelesù, conducătorilorù dreptulù de a pune bêturile lorù în consumațiune în cuprinsulù comunei în care s'a ținutù tîrguri sau bâlciuri.

Art. 131. Pentru tôte operațiunile relative la libera trecere și la bêturile ce se aducù spre vîndare la tîrguri și bâlciuri, agenții vorù ține unù registru specialù, modelù No. 13, în care vorù înscri numărulù biletulù de liberă trecere și indicațiunile din acestù biletù, taxele depuse sau garantate la intrare în comună, taxele restituite la eșire. Uă colonă de observațiuni se va reserva în acestù registru, pentru a se menționa percepțiunile la cari arù da locù bêturile în liberă trecere.

TITLULÙ III.

Fraude și penalități.

CAPITOLULÙ IV.

Fraude și delictè în contra agenților.

Art. 132. Orù ce contravențiune la dispozițiunile regulamentulù de față, cînd acêsta contravențiune are de scopù eludarea sau întîrzierea plăței taxelorù, trage după dênsa confiscarea bêturilorù găsitate și nă amendă de la 200 până la 1,500 lei.

Art. 133. Amenda nu este colectivă ci individuală, prin urmare amenda se aplică la fie care din persoanele cari au luatù parte la nă aceași contravențiune.

Art. 134. Cail, trăsurile și orù ce alte obiecte cari au servitù la transportulù bêturilorù confiscate se secuestréză cînd contravenții nu voescù sau nu potù să depue sau să garanteze îndată după constatarea contravențiunei totalitatea amenzilorù cari le-arù fi aplicabile.

Art. 135. Suntu considerate ca contravențiuni cari dau locù la aplicarea confiscării și amendei:

1. Neefectuarea declarațiunei prescise prin art. 80 alù regulamentulù de față la introducerea bêturilorù în comunele unde suntu destinate a se da în consumațiune.

2. Descărcarea bêturilorù sau introducerea lorù la domiciliù mai nainte de achitarea taxelorù cuvenite asupra acestorù bêturi.

3. Neefectuarea în termenile prescise a declarațiunilorù la cari fabricanții de bêturi supuse dreptulù de consumațiune, suntu îndatorați prin art. 103 alù regulamentulù de față.

4. Cătinila găsite mai multă pe la fabricanții de băuturi spirtoase peste cătinile declarate.

5. Orî-ce declarațiune falșă făcută de nnă fabricantă cu scopulă de a obține nă descărcare de comptă pentru perderi prin spargere, cînd aceste perderi nu s'arū putea proba în modulă prescrișă.

6. Alterațiunile saū substituițiunile făcute în natura saū felulă băuturilor în liberă trecere.

7. Băuturile ce se vorū găsi pe drumuri, în cursă de transportă, fără a fi însoțite de biletulă de liberă trecere.

8. Băuturile găsite ascunse prin case, pivniți, gropi ș.c.l. fără vre-un titlu de liberă întrebuițare.

Art. 136. Orî ce persónă s'arū opune la exercițiulă legală ală funcțiuniloră agenșiloră dreptulă de consumațiune, se va pedepsi cu nă amendă de 100 lei.

În casă de injuriă saū de lovituri asupra agenșiloră, se încheiă proces-verbală care se trāmite ministerulă publică spre a urmări pe făptuitoră și a face să li se aplice pedepsele precrișe contra aceloră cară se opună cu violență la exercițiulă funcțiuniloră publice.

Art. 137. Suntă supuși penalitășiloră prescrișe de art. 141 din codulă penală :

1. Agenșii Statulă saū comunali cară arū împlini taxe mai mari de cātă cele hotărte prin tarife.

2. Agenșii cară aū mijlocită a se strecura, fie prin rea credință fie priu neglijență, băuturi pentru cară arū fi trebuită sa se împlinescă taxele.

CAPITOLULŪ V.

Procedură

§ 1. Confiscări și procese-verbale.

Art. 138. Orî-ce contravențiune în materie de băuturi spirtoase cară daă locă la confiscare și la aplicațiune de amendă saū numai la cea din urmă din aceste penalităși, trebuie să fie constatată print'r-nuū proces-verbală încheiată celū multă în 24 ore dupe ivirea contravențiunei.

Art. 139. Sunt în dreptă a închea procese-verbale de contravențiuni :

I. Agenșii contribuțiuniloră directe cară primescū nă létă mensnală de la 150 lei în sus, saū remise pentru nă sumă ecivalentă.

II. Primariilă comuneloră urbane și rurale.

III. Agenșii de orî-ce gradă însărcinași cu lucrăsuirea venituriloră publice.

IV. Sub-prefecșii și polișaii.

V. Persónele legalmente autorizate a lucra în namele prima iloră, sub-prefecșiloră, saū polișaiiloră.

Sub-prefecșii și polișaii potă încheia procese-verbale de contravențiuni și afară din circumscripțiunea unde exerciteză funcțiunile loră; în asemenea casă însă, ei suntă datoră a remite, fără întârziere, agentulă bănturiloră spirtoase celū mai apropiată de loculă unde s'a constatată contravențiunea, atātă actele relative la constatare cātă și bănturile sechestrate

Art. 140. Constatarea contravențiunei prin încheere de proces-verbală se face dupe provocațiunea agenșiloră de percepțiune ală dreptulă de consumațiune, saū orî-cărei alte persóne arū dovedi fraudă.

Art. 141. Procesele-verbale nu se potă încheia de cātă în preșența proprietarulă bănturiloră găsite în contravențiune, saū a reprezentantulă sēi, și în preșența conductorulă (cărăușulă). Acestia suntă chemași a sub-scrie procesulă-verbală împreună cu agentulă care a constatată fraudă.

Cândă proprietarulă bănturiloră saū reprezentantulă sēi vorū fugi, saū nu vorū

voi a iscăli, se va face mențiune despre acesta în procesul-verbală care se va sub-scrie de două persoane chemate ca martori.

Art. 142. Procesele verbale voră arăta :

1. Data zilei și ora cândă voră fi redigiate.
2. Numele, pronumele, calitatea și reședuța persoanei (impiegatului) care încheie procesul-verbală.
3. Numele, pronumele, calitatea și reșidența persoanei care a provocat constatarea contravențiunei, adică care a dovedită fraudă.
4. Natura contravențiunei și articolile din legea asupra băuturilor spirtose, și din reglementulă de faciă relative la această contravențiune.
5. Numele, pronumele și dom ciliulu proprietarului băuturilor și conductorului acestora.
6. Felul, țaria și catimea băuturilor găsite în contravențiune și felul și numărul vaseloră în care suntă conținute.
7. Loculă unde s'a încheată procesul-verbală.

Aceste indicațiuni voră fi de ajuns cândă contravențiunea constatată va da locă numai la aplicarea amendei. Cândă contravențiunea va fi de natură a trage dupe sine, pe lângă amendă, și confiscarea băuturilor, procesele verbale voră arăta încă :

8. Evaluațiunea aproximativă a băuturilor secuestrate.
9. Loculă unde s'au depusă băuturile secuestrate și numele, pronumele și calitatea persoanei în păstrarea căria s'au dată aceste băuturi.

Art. 143. Dacă proprietarulă băuturiloră va fi faciă la încheierea procesul-verbală, i se va da copii dupe acesta; în casă de absență a proprietarului, decâtă densusulă și va avea domiciliulă în comuna unde s'a constatată contravențiunea, procesulă verbală i se va semnifica în 24 ore dupe încheere.

În casulă contrariă, procesulă-verbală se va afișa în acelașă termenă la ușa biroulă de percepțiune.

Art. 144. Băuturile secuestrate se voră sigila de agentulă care a încheiată procesulă-verbală și de proprietaruluiă loră. Cândă proprietaruluiă nu va fi faciă saă va refusa a sigila băuturile, această formalitate se va îndeplini pentru densusulă de către primarulă locală în comunele rurale și de către ună agentă polițienescă în comuna urbane.

Băuturile secuestrate se voră încredința în pađa unei persoane cunoscută din loculă unde s'a constatată fraudă.

Art. 145. Procesele-verbale de contravențiunii și confiscări se voră înainta, 24 de ore dupe încheerea loră, comisiunei ad-hoc instituită în reședința fie-căruia districtă, conformă art. 19, aliniatulă alu 2 ală legei asupra băuturiloră.

Comisiunile ad-hoc voră da, celă multă în trei zile de la primire, hotărârea loră asupra proceseloră verbale și voră comunica această hotărâre biroulă de percepțiune ală băuturiloră spirtose din comuna unde s'a constatată fraudă.

Prin hotărârea cî comisiunea ad-hoc va determina și cuantitatea amendei ce urmeză a se aplica contravenentuluiă.

Art. 146. Hotărârea comisiunei ad-hoc se va notifica celă mai târziu în 24 ore de la primirea ei de către agentulă proprietaruluiă băuturiloră; în casă de nemulțumire pe această hotărâre, contravenentulă este liberă, în termenă de șase zile, a face recursă la ministrulă financeloră.

În casă de recursă la ministrulă financeloră, efectele hotărârei comisiunei ad-hoc suntă suspendate.

Hotărârea ministruluiă financeloră se aplică în totă întregimea ei chiar cândă contravenentulă ară usa de facultatea de recursă la tribunală, ce i se lasă prin art. 20, aliniatulă 2 ală legăi asupra băuturiloră.

Art. 147. Procesele verbale, cari nu voră fi încheiate în formele prescrie prin art. 12. alu legei asupra băuturiloră și prin art. 139, 141, 142 și 143 ale regle-

mentului de faciă, sunt lovite de nulitate și agenții care le-au redijat rămân răspunzători către Stat și către proprietarul băuturilor.

Autoritățile nu vor putea admite în privința proceselor verbale alte nulități de câtă acele rezultând din lipsa formalităților menționate mai sus.

Art. 148. Procesele verbale încheiate în regulă formează probă înaintea justiției până la inscripțiunea de falsificare.

Art. 149. Contravenientul care ar vrea să anuleze un proces verbal de confiscare sub motivul de falsificare se va adresa către tribunalul de întâia instanță al județului cu cerere înscrisă și subscrisă de sine în persoană sau de un deplin împuternicit din partea purtătorului de procură în regulă. Această cerere se va face în termen de 8 zile de la notificarea confirmării procesului verbal de către comisiunea ad-hoc, ne mai putând contravenientul recurge la ministerul financelor în modul prescris la articolul precedent.

În asemenea cazuri, băuturile sechestrate rămân în deposit până la intervenirea hotărârii tribunalului; dacă însă contravenientul va prezenta dovadă liberată de tribunal pentru primirea cererii de anulare, cheltuielile făcute cu păstrarea acestor băuturi, vor fi în sarcina vinovaților.

Art. 150. Cheltuielile făcute cu păstrarea băuturilor sechestrate a căroră confiscare va rămâne definitivă, se vor efectua din prețurile vânzării acelor băuturi.

Art. 151. Statul nu răspunde pentru nici o pagubă ce ar ivi în timpul șederii băuturilor sechestrate, fie din spargere a vaselor, din incendiu sau orice altă întâmplare.

Agenții singuri sunt răspunzători pentru pagubile ce ar proveni numai din neglijența lor.

Art. 152. Proprietarii băuturilor sunt răspunzători de faptele agenților, factorilor sau slugilor lor, în câtă privesc contravențiunile care trag după dăsele confiscarea băuturilor și aplicarea de amende.

§. 2. Despre împlinirea amenzilor și despre vânzarea băuturilor și vaselor confiscate.

Art. 153. Îndată după primirea hotărârii definitive dată de autoritatea în drept, asupra unui proces-verbal, dacă prin această hotărâre procesul-verbal se anulează, agenții liberază băuturile sechestrate proprietarilor lor, fără a cere de la dănsul vreo altă plată de câtă acea a taxelor dreptului de consumațiune, cheltuielile pricinuite cu păstrarea băuturilor rămănd în sarcina agentului care a încheiat procesul-verbal anulată.

Liberarea băuturilor se constată prin înscriere chiar pe hotărârea dată asupra procesului verbal.

Dacă prin hotărâre procesul-verbal este aprobat agenții procedă conform descripțiilor articolelor de mai jos.

Art. 154. Când contravențiunea constatată prin procesul-verbal dă loc numai la aplicarea de amendă, agenții împlinesc de la contravenient amenda în suma fixată prin hotărârea dată asupra procesului-verbal, liberă recipisa tăiată din registrul cu matea mod. No. 14 și restituie băuturile sechestrate făcând mențiune despre această restituire în modul arătat la articolul precedent.

În cazul d'ea se opune contravenientul la răspunderea amenzii, băuturile sechestrate vor rămâne sub oprire și se vor vinde în termen de 10 zile prin îndeplinirea formelor pentru vânzarea băuturilor confiscate.

În intervalul acestor 15 zile proprietarul va avea dreptul, plătind amenda și cheltuielile de păstrarea băuturilor, de a primi înapoi băuturile sechestrate.

Taxe dreptului de consumațiune se împlinesc independent de amendă.

Art. 155. Din prețul produs din vânzarea băuturilor oprite ca gagiu al a-

menşiloră, se tragă taxele dreptului de consumaţiune, amendele şi cheltuelile pentru păstrarea băuturilor, éra restulă se ţine în timpă de şése lună la dispoziţiunea proprietarului băuturilor, căruia i se dá avisă despre vinderea efectuală.

După expirarea acestui termenă banul se încasază ca venită din confiscări.

În cazulă cândă produsulă vinderei nu ară fi suficientă pentru acoperirea taxelor dreptului de consumaţiune, amendeloră şi cheltueliloră de păstrare, proprietarulă băuturiloră reînăne răspundătoră pentru restă, la plata căruia se urmăreşte, conform legelă de urmărire.

Art. 156. Cândă contravenţiunea constatată prin procesul-verbală aprobată, dá locă la aplicarea de amendă şi la confiscarea băuturiloră, déca contravenentulă va refusa plata amendei, acesta se va împlini din depositulă său din garanţiă luata la constatarea contravenţiunei. — În lipsă de depositulă său de garanţiă împlinirea se va face din produsulă vëndăreiă mişlóceloră de transportă acuestrate conform dispoziţiuniloră art. 134 ală regulamentului de faciă, împlinindu-se prescripţiunile art. precedentă, cu excepţiune că taxele de consumaţiuni şi cheltuelile de păstrare se voră trage din produsulă vëndăreiă băuturiloră confiscate.

Art. 157. Băuturile şi mişlócele de transportă oprite ca gagiă ală taxeloră dreptului de consumaţiune sau ală amendiloră şi băuturiloră confiscate se vëndu prin licitaţiune publică orală. — Licitaţiunile se ţină la biuroulă percepţiunei dreptului de consumaţiune, în presenţă primarului pentru comunele rurale, şi în presenţă unui agentă poliţienscu pentru comunele urbane.

Data zilei şi ora fixata pentru ţinerea licitaţiunei, se voră aduce la cunosciunţa publicului, atâtă prin afişuri lipite celă puţin cu 5 zile mai înainte la uşa biuroului de percepţiune şi la uşa primăriei, câtă şi prin bătae de tobă în totă coprinulă comunei.

Déca cătimea băuturiloră de vëndută va fi mai mare ca 260 vedre, publicaţiunile se voră face prin intermediarulă sub-prefecturei, în totă coprinulă plăşei şi într'ună intervală de şece zile celă puşin.

Art. 158. Cândă băuturile de vëndută voră fi de diferite feluri, li itaţiunile se voră ţine în parte pentru fie-care felă de băuturi.

Băuturile se vëndă totă-d'a-una împreună cu vasele ce le conşină.

Art. 159. Preşurile oferite de către diferitele persoane cari iau parte la licitaţiune, se voră înscri pe foia mod. No. 15 . . . dupe rândă şi în dreptul numelă fie-cărui concurentă.

Adjudecaţiunea se va face asupra celui care va oferă preşulă celă mai mare.

Adjudecătorulă va sub-scri foia de licitaţiune împreună cu agenşii cariă au şinută licitaţiunea.

Ună procesă-verbală de adjudecaţiune se va închea asupra fie-căris licitaţiuni; acestă procesă-verbală se va sub-scri de către agenşii cariă au şinută licitaţiunea, de către adjudecătorulă şi de către duoi celă puşină diutre concurenşii cariă au luată parte la licitaţiune.

Art. 160. Îndată după sevêrsirea licitaţiunei, adjudecătorulă va depune în numerară, contra unei chitanşe provisorie a agentuluiă băuturiloră spirtose, uă pătriune din preşulă vëndăreiă, care se va reşine pênă la aprobarea adjudecaţiunei.

Art. 161. Afară de excepţiunea prevădută la art. următoră, niciă uă adjudecaţiune nu este definitivă de câtă după aprobarea ei de către comisiunea ad-hocă din residenţa judeşului. — Pentru acestă sfêrşită agenşii cariă au şinută licitaţiunea înaintează comisiuneiă atâtă foia de licitaţiune câtă şi procesulă-verbală ală adjudecaţiunei.

Comisiunea este datore a se pronuncia asupra adjudecaţiuneiă celă multă în trei zile dupe primirea acteloră relative şi a hotărăi săă aprobarea acestei adjudecaţiuni săă ţinerea unei noi licitaţiuni.

Art. 162. Adjudecaţiunile ală căroră preşă este mai mică de câtă suma de 150 lei, nu suntă supuse la aprobaţiunea comisiuneiă ad-hocă.

Art. 163. În cazul cându comisiunea ad-hocă va decide anularea adjudecațiunei și ținerea unei noii licitațiuni, se va restituți fără nici ua întârziare primului adjudecătoru suma depusa conform prescripțiuniloru art. 161, și se va proceda la licitațiune în termenulu maximum de 5 zile de la priimirea decisiunii comisiunei ad hoc.

Art. 164. Nu se voru putea ține mai multu de trei licitațiuni pentru vinderea aceloră bături.

Adjudecațiunea făcută la cea d'a treia licitațiune va fi totu d'a-una definitivă, a fara numai dacă se va cere anularea ei pe temeiulu neindeplinirei formelor prescrise pentru ținerea licitațiuniloru.

Art. 165. Suntu siuguri în dreptu a cere anularea unei adjudecațiunii pentru lipsă de forme, persoanele cari au concuratu la licitațiune, doveditorii fraudelor și proprietarii lucrurilor vândute în casu cându acestea aru fi din cele oprite ca gagiu în puterea dispozițiuniloru art. 135, 156 și 157 ale reglementulu de facia.

Comisiunile ad-hoc, suntu chiamate a se pronuncia asupra cereriloru de anulare pentru lipsa de forme.

Art. 166. Dacă uă adjudecațiune va fi fostu anulată pentru lipsa de forme și dacă la noua licitațiune se va dobendi unu prețu mai micu de catu acelū alu licitațiunei anulate, agenții cari au ținutu licitațiunea neregulată voru fi răspundetori pentru diferența.

Art. 167. Adjudecătorii suntu datorii a plăti prețulu adjudecației și taxele dreptulu de consumațiune asupra băturiloru cumpărate, celu multu în trei zile după lucuoscinișarea ce i se va face că adjudecațiunea a devenitu definitivă; în casulu contrariu, suma depusă la licitațiune va rămânea perdată pentru densulu și această sumă se va adăoga la prețulu adjudecațiunei următoare.

Art. 168. Contra încasuierii sumelorū din vinderi se vo ū libera chitanța din registrulu a souche mod. No. 16 . . . dacă lucrurile vândute voru fi fostu din a cele oprite ca gagiū, sau din registrulu a souche mod. No. 17, dacă lucrurile vindute voru fi fostu confiscate.

Contra taxelorū dreptulu de consumațiune se va libera chitanța prevădutu la art. 93 alū acestui reglementu.

Art. 169. Doveditorii frandelorū cari dau locu la confiscarea băturilorū au drept la jumătate din prețulu vinderei acestorū bături.

Nimeni nu pôte cere a se bucura de beneficiulu acordatu doveditorilorū, dacă numele său nu va fi trecutū în procesulu verbalu de constatarea contravențiunei.

Doveditorii voru da pentru sumele ce primescu ca parte din produsulu vinderei băturilorū confiscate, chitanță legalisată de primăria locală sau de comisaritulū de poliție.

Art. 170. Din totalulu sumelorū produse de vinderea băturilorū și vaselorū confiscate, se voru trage mai întâi cheltuetile făcute cu păstrarea beuturilorū; restulu numai se va împărți între doveditori și fiscu sau adjudecătorii veniturilorū dreptnlu de consumațiune.

Cheltuelile pentru păstra ea băturilorū, voru fi totu d'a-una sprijinite cu acte justificative.

Art. 171. Tôte operațiunile relative la vândările de bături și la repărșirea produsulu acestorū vândări, se voru înscri în registru mod. No. 18.

Cu partea din produsulu vândărilorū de bături confiscate remase în profitulu casei dreptulu de consumațiune, agenții de percepțiune ai acestui dreptu se vor încărca la venitū în jurnalulu lorū de casă.

Art. 172. În comunele cari percepū taxe de axiz asupra băturilorū supuse dreptulu pe consumațiune, produsulu băturilorū confiscate, se va împărți în modulū următorū :

Jumătate se va da doveditorilorū contravențiunei cari au motivatu confiscarea, conformu art. 21 din lege asupra băturilorū.

Junătate se va împărți egal între casa axizului și casa dreptului de consumațiune, fie fraudele constatate de agenții axiselor, fie dovedite de agenții dreptului de consumațiune.

TITLUL IV.

Despre administrațiunea veniturilor dreptului de consumațiune.

CAPITOLUL VI.

Administrațiunea centrală.

Art. 173. Veniturile provenind din dreptul de consumațiune asupra băuturilor spirtose, sunt în atribuțiunile ministerului financelor; ele se administrează de către direcția contribuțiilor indirecte.

Art. 174. Pentru acestu sfirsit se alătură pe lângă secțiunea salinelor, din direcțiunea contribuțiilor indirecte, două birouri, unul de corespondență și altul de comptabilitate, fie-care cu personalul fixat prin statul alăturat sub litera A.

Art. 175. Șeful secțiunii dirige și priveghază sub ordinele directorului contribuțiilor indirecte, toate operațiunile relative la dreptul de consumațiune asupra băuturilor spirtose.

Art. 176. Lucrările birourilor spirtose se împart între ambele birouri în modul următor:

A). Biroul de corespondență.

a). Pregătirea și interpretarea legilor și a regulamentelor relative la bătăile spirtose.

b). Numirea, suspendarea și revocarea agenților serviciului exterior, a căror numire se face de către administrațiunea centrală, congediul, corespondență relativă, urmare la rapoartele inspectorilor de finace.

c). Urmărirea depunerii cauțiunilor la cari sunt obligați toți agenții tesaurului public și ai comunelor însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune, esaminarea și primirea acestor cauțiuni, corespondență relativă.

d). Lucrările privitoare la arendarea veniturilor dreptului de consumațiune, unde aceste venituri nu se pot strânge direct pe socotela fiscului, pregătirea condițiunilor de arendare, publicații și licitații, alcătuirea și liberarea contractelor, esaminarea și primirea cauțiunilor depuse de arendatori, corespondență relativă.

e). Corespondența zilnică cu agenții tesaurului și cu comunele, relativ la percepțiunea dreptului de consumațiune, descărcări și răsțituirii de taxe.

f). Privegherea îndeplinirii de către arendatori a condițiunilor de arenduire, urmarea la reclamațiunile aduse de particulari contra arendatorilor pentru încălcări de lege, etc.

g). Contravențiuni, amenzi și confiscări, corespondență relativă atât cu agenții tesaurului și cu comunele cât și cu comisiunile ad-hoc instituite în fie-care județ, transacțiuni și staturii de reparațiune alu produsului din amenzi și confiscări, afaceri de natură a se înainta tribunalelor, prevaricațiuni și sustracțiuni de fonduri.

h). Lucrări statistice.

B). Biroul de comptabilitate.

a). Formarea budgetului administrațiunii.

b). Controlul gestunoi agenților tesaurului public și al comunelor, însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune, verificarea scripturilor lor, a compturilor mensuale și a pieselor justificative alăturate.

c). Fixarea sumei remiselor cuvenite agenților fiscali saii comunali, asupra percepțiunilor efectuate de dênșii, lucrări pregătitoare la lichidarea tuturilor cheltuelilor administrațiunei dreptului de consumațiune și la ordonanțarea acestor cheltueli.

d). Centralizarea compturilor de venituri și cheltueli și formarea comptului general.

e). Procurarea materialului în registre, formule, imprimare și instrumente necesarii serviciului exterior.

Art. 177. La cea d'ântăiu întrunire a corpurilor legiuitoare, care va urma publicarea regulamentului de faciă, se va cere înscrierea personalului administrațiunei centrale a băturilor spirtose în statul personalului administrațiunei centrale ală financelor, fixat prin legea din 20 Apriliu 867, pentru organizarea ministerului financelor.

CAPITOLUL VII.

Servițiul exterior.

Art. 178. Casierii generali sunt agenți ai administrațiunei contribuțiunilor indirecte pentru serviciul băturilor spirtose; sic-care din ei dirige și priveghéză acestu serviciu în județnl unde esercită funcțiunile de casier general.

Casierii generali represintă pe administrațiunea contribuțiunilor indirecte pe lângă autorități și tribunale.

Ei singur corespund direct cu ministerul financelor în chestiunile relative la serviciul băturilor.

Art. 179. Ca agenți ai administrațiunei contribuțiunilor indirecte pentru serviciul băturilor spirtose, casierii generali sunt datori :

1. A expedia în limitele articolelor 15, 24 și 57 ale regulamentului de faciă toate lucrările relative la numirea, suspendarea și revocarea agenților însărcinați cu percepțiunea dreptului de consumațiune.

2. A urmări pe perceptorii dreptului de consumațiune la depunerea garanțiilor cerute de art. 27, 28 și 29 ale acestui regulamentu, a fixa cifra sic-căria garanții, a esamina garanțiile presintate și a ordona priimirea saii respingerea lor.

3. A libera, în numele ministrului financelor, comisuniile, în virtutea căroră se esercită percepțiunea dreptului de consumațiune.

4. A pregăti și expedia lucrările cari privesc la arendarea veniturilor dreptului de consumațiune, a priimi de la sub-prefecți și de la prefecți procesele-verbale ale adjudecațiunilor făcute de dênșii și a le supune la aprobațiunea ministrului financelor, în sine a asista la licitațiunile ce se voru ține de către prefecți pentru arendarea veniturilor dreptului de consumațiune în comunele nrbane.

5. A sub-serie, după delegațiunea ministrului financelor, contractele pentru arendările ală căroru prețu anual nu trece peste 20,000 lei.

6. A libera bilotele de autorisațiune pentru fabricare de băuturi spirtose, conform art. 99 ală regulamentului de faciă.

7. A priimi și însinta la administrațiunea centrală compturile lunare ale agenților însărcinați cu percepțiunea în regie și compturile ce adjudecătorii sunt îndatozați a da pentru încăsurile efectuate de produsul amendelor și din produsul vândărei băturilor confiscate, de a aplica pedepsele disciplinare, autorizate prin regulamentulu de faciă, asupra agenților de percepțiune și adjudecătorilor cari nu voru trămite compturile lor în termenii prescriși.

Art. 180. Pe lângă îndatoririle arătate la articolul precedent și care fac obiectul lucrărilor convenite ale casierilor generali, ca agenți ai băturilor spirtoase, aceștia sunt obligați a privoșia exactă esecutiune a tuturilor detaliurilor serviciului, a se asigura dacă percepții dreptului de consumațiune îndeplinesc toate prescripțiunile regulamei tului de față în privința perceperei taxelor, priveghere fabricațiilor și libere treceri și dacă adjudecătorii nu se depărtează de la condițiunile cazelor de însarcinări.

Pentru acest sfârșit casierii generali se pun în relațiune cu sub-prefecții și casierii particulari, cari sânt la rândul lor agenți ai serviciului băturilor spirtoase, fie-care în circumscripțiunea unde și exercită funcțiunile.

Art. 181. Sub-prefecții și casierii particulari, independent nui de alții, sânt datorți a aduna toate sciințele relative la serviciul băturilor și a le comunica casierilor generali, puind fără întârziere în cunoștința acestora ori-ce neregularitate sau abatere ară constata, atât din partea agenților de percepțiune în regie, cât și din partea adjudecătorilor sau a ómenilor lor.

Sub-prefecții și casierii particulari, primesc reclamațiunile făcute de către contribuabili în materie de bături spirtoase și le transmit casierilor generali.

Art. 182. Sub-prefecții și casierii particulari sânt în drept óri-când ar crede de cuviință, a inspecta binrouile de percepțiune ale dreptului de consumațiune, a lua cunoștință de toate lucrările acestor birouri, a examina registrele și a verifica casele lor. Ei împărtășesc prin raporturi casierierilor generali rezultatul fie-căria inspecțiune făcută.

Art. 183. Sub-prefecții și casierii particulari eserutú toate ordinele casierilor generali, relative la serviciul băturilor spirtoase și nu pot întârzi, sub nici un pretext, urmarea la aceste ordine.

Art. 184. Casierii particulari asistú ca delegați ai administrațiunii contibunilor indirecte la licitațiunile ce se țin de către sub-prefecți pentru arendarea veniturilor dreptului de consumațiune și sub-scriu procesele verbale ale acestor licitațiuni.

Art. 185. Pentru a ajuta pe casierii generali în expedierea lucrărilor lor ca agenți ai băturilor spirtoase, se institue la fie-care casierie generală un post de verificator retribuit cu 350 lei mensualú.

Numirile în aceste posturi se fac de către administrațiunea contribuțiilor indirecte.

Uná indemnitate mensurală de 25 lei se acordă fie-căria casierii generalú pentru acoperirea cheltuelilor de cancelarie cerute de lucrările relative la serviciul băturilor spirtoase.

Art. 186. Tóte casurile de contravențiunii cari trag după densele aplicarea de amendă sau confiscarea, se supun comisiunilor ad-hoc instituite prin art. 19 alú legi din 20 Aprilú 1867.

Aceste comisiuni ținú ședințele lor în residența fie-căria județú și se compunú de primarul comunei de residență, de casierul generalú alú județului și de unú delegatú alú prefectului.

Art. 187. Comisiunile ad-hoc sânt datóre în trei zile celú multú după primirea proceselor verbale cari constatú contravențiunile, de a da hotăririle lor pentru aprobarea sau anularea acestor procese verbale.

Hotăririle comisiunilor ad-hoc se transmitú locurilor de unde sau primitú procesele verbale asupra cărora sânt date. Extracte după aceste hotăriri se comunică de către comisiune administrațiunii centrale a contribuțiilor indirecte îndată după pronunțarea lor.

Art. 188. Comisiunile ad-hoc nu pot pronunția anularea proceselor verbale de contravențiune de câtú în cazul prevăzut de art. 15 aliniatul 2 alú legi din 20 Aprilú 1867. Când însă comisiunile ad-hoc vorú avea bennelá asupra sincerității arătărilor coprine într'unú proces verbalú, ele vorú avea dreptul a

suspenda darea hotărîrii asupra acestui proces verbal și a cere casierului general să ordone nă cercetare locală a faptelor.

Art. 189. Prin hotărîrile date pentru aprobarea proceselor verbale, comisiunile ad-hoc vor fixa cifra amendelor la cari vor urma a fi supuși contravenenții, avîndu totu-d'a-una în vedere dispozițiunile reglementului de faciă relative la contravenenții.

Art. 190. Hotărîrile comisiunilor ad-hoc pentru aprobarea proceselor verbale sînt definitive și executorii de ce ăile după notificarea către contravenenții, deca în acestu intervalu contravenenții voru fi făcutu recursu la ministerul financelor sau voru fi cerutu la tribunalu anularea procesului verbalu pentru motivulu de falsificare, execuțiunea hotărîrilor date de comisiunile ad-hoc, se va suspenda pănă cînd ministerul financelor sau tribunalulu se voru fi pronunțiatu.

Art. 191. Hotărîrile comisiunilor ad-hoc se notică contravenenților în extractu contra unei adevărite arătătoare de data ăilei în care s'a făcutu notificarea dată, de la care începe a se număra termenulu de 10 ăile pentru recursurile la ministerul financelor și la tribunale. — În casulu cîndu contravenenții nu voru fi domiciliăți în comunele unde s'au constatatü contravenențiunile, hotărîrile se așezu pe ușa biuroulu de percepțiune sau primăriei locale. — Termenulu de de ce ăile se va socoti din ăioa așăreii.

Art. 192. Execuțiunea hotărîrilor date de comisiunile ad-hoc nu se va suspenda de cătü în vederea doveđiloru constătătoare că contravenenții au recursu la tribunalulu sau la ministerul financelor. — Apreciarea acestorü doveđi se lasü în responsabilitatea agențilorü însărcinați a executa hotărîrile.

Art. 193. Comisiunile ad-hoc sînt încă chiămate a se pronuncia asupra licitațiunilorü ținute pentru vëndări de bături confiscate sau oprite ca gagiü. Pentru acestu sfiritu ele primescu de la agenții însărcinați cu ținerea licitațiunilorü foile acestorü licitațiunii și procesele verbale de adjudecațiune relative, și se conformezu cu dispozițiunile art. . . . alu reglementulu de faciă.

Art. 194. Controlorii contribuțiunilorü directe atașati la prefectura fie-căruia județu voru servi de secretari ai comisiunilorü ad-hoc.

Atribuțiunile lorü în acestă calitate sîntü :

1. Espeduirea corespondenței comisiunilorü ad-hocü cu administrațiunea centrală a contribuțiunilorü indirecte și cu agenții de percepțiune ai dreptulu de consumațiune.

2. Ținerea registrulu modulu No. 19 în care se voru transcri pe rändu de datü în resumatü tôte procesele verbale de contravenenții și hotărîrile comisiunilorü asupra ncestorü procese verbale.

3. Ținerea registrulu modulu No. 20 în care se înscriu tôte sumele ce agenții de percepțiune ai dreptulu de consumațiune sîntü datorü a încăsui, după hotărîrile comisiunilor ad-hoc, cu prodnsurile din amende și vëndări de bături confiscate.

Art. 195. La fie-care sfiritu de lună comisiunile ad-hoc voru trămite administrațiunii centrale a contribuțiunilorü indirecte uă copie estrasă după registrulu modulu No. 20.

Art. 195. Uă indemnitate mensuală de 25 lei se va da fie-căruia controlorü ai contribuțiunilorü directe pentru acoperirea cheltuelilorü de cancelarie ale comisiunilorü ad-hoc.

CAPITOLULÜ VIII.

Registre și compturi.

Art. 197. Pe lêngă registrele speciale indicate la diferitele titluri ale reglementulu de faciă, agenții însărcinați cu percepțiunea dreptulu de consumațiune fie pe séma fiscalu fie pe séma arendatorilorü, sîntü datorü a ține unü registru-jur-

nală în care voră înscri pe rândă încăsurile și respunderile făcute în cursulă fie căria zile.

Încăsurile se trecă în jurnală îndată după liberarea chitanțeloră cu matcă contra căroră s'ău efectuată.

Art. 198. Agenții de percepțiune suntă obligați a se conforma, pentru ținerea registreloră, loră cu instrucțiunile ce se voră alcătui de către administrațiunea cen rală și cară voră fi imprimate pe pagina d'ântăiă a fie-cărui registru.

Îndreptările și răsăturile în registru suntă cu totulă oprite. La casă de erore se va trage asupra cavinteloră săă cifreloră greșite uă linie aubfire cu condeiuă așa în cătă să se pôtă totă-d'a-una cunôsce aceea ce a fostă scrisă.

Art. 199. Agenții de percepțiune suntă obligați a vërșă sunele încăsuite de ei la casieria particulară a județului din țece în țece zile săă și mai des de va fi cu puțință, primiuă totă-d'a-una recipisa cuvenită.

Art. 200. La finele fie-căria lună receptorii dreptului de consumațiune pe sēma fiscului (în regie) suntă datoră a trāmite prin intermediarulă casierului generală ală județului, administrațiunei centrale a contribuțiuniloră indirecte :

1. Copie întocmai după jurnalulă de casă pentru încăsurile și respunderile făcute în cursulă lunei.

2. Ună bilanță de încăsurile și de respunderile făcute în cursulă lunei, însocită de tôte actele justificative de cheltuelă, precum recipise ale casieriloră particulari săă generală pentru vërșările efectuate, chitanțele doveditoriloră de priimi rea porției cuvenită loră și altele.

3. Liste estrase după registrele speciale :

- a). De bēturile îndroduse în comune spre a se pune în consumațiunea locală.
- b). De bēturile aduse pentru vēndăre la țerguri săă bălciuri.
- c). De bēturile intrate în comune cu bilete de liberă trecere.
- d). De bēturile fabricate în comună cu însemuare detaliată de căte s'ău dată în consumațiunea comunei și căte s'ău espeduită cu bilete de liberă trecere.
- e). De biletele de liberă trecere liberate în cursulă lunei.
- f). De contravențiunile constatate, amendele implinite și încăsurile din vēndăre de bētură confiscate.

Declarațiunile înscrise de ori-ce felă făcute de contribuabili și rēmase în mâ-nile agențiloră de percepțiune se voră alătura la listele relative.

Art. 201. Agentulă de percepțiune care după cincă zile de la finele unei lună nu va fi trāmisă compturile sēle pe acea lună casierului generală ală județului, se va supune la uă amendă egală cu cifra remiseloră cuvenite lui pentru zilele de întârziere.

Art. 202. Agenții de percepțiune ai dreptului de consumațiune pe sēma arendatoriloră nu suntă obligați a da administrațiunei contribuțiuniloră indirecte, compturile mensuale enumerate mai susă.

Arendatorii suntă datoră a remite, la finele fie-căria lună, casierului generală ală județului, uă lista de contravențiunile constatate în cursulă lunei și un comptă de tôte sunele implinite din amende și din produsulă vēndăriloră de bētură confiscate. Acestă comptă va fi tot d'auna însocită de recipis le casieriloră particulari liberat în contra vērșarei amenzeloră implinite și de chitanțele date de doveditorii fraudeloră pentru priimirea porției cuvenită loră din valōrea bēturiloră confiscate.

Arendatorii suntă asemenea datoră a remite casieriloră generală comptulă trimestrială de produsulă taxeloră dreptului de consumațiune percepute de dēnșii și de cătimele de bētură favoricată în comunele unde esercitez dreptu de arendatori.

Art. 203. Arendatorulă care, după 5 zile de la finele unei lună săă ună trimestru, nu va fi trāmisă casierului generală ală județului compturile corute prin articolulă precedentă, va fi sursă la uă amendă de 10 lei, pentru fie-care zi de întârziere.

Art. 204. Registrele cari se voru întrebuința de agenții de percepțiune și dreptului de consumațiune voru fi numerotate și sigilate de casierul generalu alu județului, sub-semnătura sa.

Perceptorii regiei voru priimi registrele și imprimatele necesarii loru de la casierul generalu alu județului, căruia se voru trâmite de administrația centrală a contribuțiilor indirecte.

Arendatorii și voru procura asemenea registre și imprimate cu cheltuiala loru sa de la casierii generali ai județelor sa de ori unde altu aru voi, cu condițiune ca ele sa fie conforme modeleloru alaturate la reglementulu de faciă

TITLUL V.

CAPITOLUL IX.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 205. Perceperea dreptului de consumațiune asupra băuturilor pasibile de acestu dreptu cari se voru găsi în fință la data punerei în aplicare a legii din 20 Apriliu 1867, se va face conform prescripțiilor de mai josu ale regulamentului de faciă.

Art. 206. În fiecare comună se va institui una sa mai multe comisiuni ad-hoc cu însărcinarea de a constata cătimea, felulu și gradulu de tărie alu băuturiloru supuse dreptulu de consumațiune cari se voru afla în prăvăliile, pivnițele sa magasiile ori căroru persoane cari fabricază, vând sa dețin sub fie-ce titlu asemenea băuturi. — Aceste comisiuni se voru compune, în comuene rurale, de către primarul comunei și agentulu de percepțiune alu băuturiloru spirtoase, decât unu asemenea agentu se va afla în comună. În comuene urbane, comisiunile se voru compune de unu delegatulu alu primăriei sa unu notabilu de subu,bie, de unu agentu polițienescu și de unu membru alu corporațiunii rachieriloru desemnatu de stăroștia acesteia corporațiunii.

Art. 207. Comisiunile ad-hoc suntu datore a se transporta la domiciliulu oricărui detentoru de băuturi spirtoase pentru a face constatarea cu cari suntu însărcinate.

Detentori de băuturi suntu obligați a face comisiuniloru ad-hoc uă declarațiune înscrisă modelu No. 21, arătătoare de felulu băuturiloru, tăria loru în grade ale alcoolometrului Wagner și cătimea în vedre și ocale. — Aceste declarațiunii se oprescu de către comisiuni și se inscriu într-uă listă modelu No. 22.

Decă detentorii de băuturi voru refusa a face declarațiunea cerută de acestu articolu, comisiunile voru constata prin verificațiune cătimea, felulu și tăria băuturiloru aflate, făcându mențiune pe procesulu verbalu alu constatărcii despre refusul de declarațiune.

Art. 208. Comisiunile suntu în dreptu a se asigura de sinceritatea declarațiuniloru ce li se facu, procedându la verificațiune după dispozițiunile art. 84 alu regulamentulu de faciă.

Detentorii de băuturi sunt obligați, sub pedepsa unei amenzi de 1,00 lei, a se supune la această verificațiune și a înlesui comisiuniloru tote mijlocele pentru efectuarea ei.

Art. 209. În casulu căudu rezultatulu verificațiunii aru dovedi că detentorul făcutu uă declarațiune falșă asupra cătimei băuturiloru soale, ori ce prisosu găsitu peste cătimea arătată în declarațiune, se va supune la plata taxei înduoită.

Art. 210. Asupra fie-căria const tării comisiunea închee procesu-verbalu modelulu No. 23, în înduoitu esemplaru din care unul se remite detentorulu și băuturiloru.

Aceste procese verbale servă de temelie la taxarea băuturilor fie-cărui detentor.

Art. 211. După terminarea lucrărilor sêle, comisiunile înainteză la sub-prefectura ocolului, în ceea ce privește comunele rurale sau la casieria generală a județului, în ceea ce privește comunele urbane, atâtă declarațiunile primite de la detentorii de băuturi, câtă și listele modelu No. 22, precumă și procesele verbale ale constatărilor.

Sub-prefecții sau casierii generali facă calcululă taxeloră datorite de fie-care detentoră de băuturi după constatările comisiuniloră.

Pentru fie-care plasă sau comună urbană, se formeză ună tablou modelu No. 24, în două ită esemplară de tôte sumele ce urmeză a se încăsui; unulă din esemplarile acestuă tablou, se înainteză administrației centrale a contribuțiuniloră indirecte, érá cel-laltă se remite de către sub-prefecții casieriloră de plăgi pentru a regula, prin perceptorii comunali, împlinirea taxeloră, sã se oprescă de către casierulă generală, care face a se împlini taxele prin agenții însărcinați cu percepțiunea impositeloră directe în comunele urbane.

Art. 212. Plata taxeloră se face, pentru comunele rurale, la perceptorii comunali și pentru comunele urbane la perceptorii contribuțiuniloră directe în modulă și în termenile determinate priu art. următoră:

Art. 213. În termenă de 10 zile de la data constatării, detentorii de băuturi spirtoase suntă datoră a se presenta la perceptorele comunali în comunele rurale, sau la perceptorii contribuțiuniloră directe în comunele urbane, pentru a regula plata taxeloră datorite de ei.

Acéstă plată se face în numerari și în cursulă tesaurului, contra quitanței tăiate din registrulă cu matcă modelu No. 25.

Art. 214. Dacă însă suma datorată de ună detentoră va fi mai mare ca 200 lei în comunele rurale, 500 lei în comunele urbane, afară de București, Iași, Galași, Brăila și Craiova, și 1,500 lei în aceste din urină comune, detentorulă nu se va îndatora a plăti de câtă jumătate din datoria sa; pentru plata celei alte jumătăți, i se va acorda, sub-depunere de garanță, ună term-nă care nu va putea fi mai lungă de trei luă. Dreptă garanței perceptorii n'au dreptă a primi de câtă efecte d'ale Statuluiă au polițe cu trei semnături de persoane recunoscute solvabile.

Art. 215. Detentorii unei cătină de băuturi de ori ce fel, mai mare de 1,000 vedre în comunele urbane și 100 vedre în comunele rurale, sunt liberi în 10 zile de la data constatării a declara că voese a scôte din comună totalitatea sau parte din băuturile loră pentru a le transporta în alte comune sau ale expedia în exportățiune.

În asemenea casă ei voră îndeplini formalitățile prescise pentru libera trecere și li se va acorda un termen de 20 zile, pentru a ridica băuturile ce au declarată că voescă a scôte din comună. — Taxele cuvenite asupra acestoră băuturi se vor depune sau se voră garanta; depositulă nu se va restitu, sau garanța nu se va anula de câtă după justificarea eşirei băuturiloră din comună. — Espirăduă termenulă de 20 zile fără ca eşirea băuturiloră să fi fostă efectuată, taxele depuse sau garantate rămână dobândite casei dreptulă de consumățiunei.

Art. 216. Dacă până la expirarea termenulă de 10 zile fixată prin art. 213, detentorii de băuturi nu se voră fi prezentată la biurulă de percepțiune pentru a regula plata taxeloră asupra băuturiloră constatate în posesiunea loră sau pentru a declara că voescă a scôte aceste băuturi din comună, dispozițiunile legei de urmărire pentru împlinirea venituriloră publico, din anul 1862, se vor aplica în contra lor.(1)

Art. 217. Băuturile ce se voră dovedi ascunse cu intențiunea de a se sustrage de la plata taxeloră, se voră considera ca băuturi introduse fraudulosă și se voră confisca; érá proprietarii loră se voră supune la ună amendă de 1,000 lei.

Art. 218. Comisiunile însărcinate cu constatarea băuturiloră în furtă la punerea în aplicațiune a legei se voră bucura de ună remisă de 1 la %, asupra totali-

(1) Veđi acéstă lege în supl. Cod. pag. 51.

lăței taxelor c venite asupra băturilor constatate de ele. — Acastă remisă se va împărți egală între toate persoanele cari compuuă coasisiunea; plata ei se va efectua treptată după încăsuirea taxelor.

Art. 219. Pentru anulul I-iu alu aplicațiunii legei din 20 Apriliu 1867, guvernul este liberu a modifica după trebuință dispozițiunile regulamentului de faciă, relativu la ținerea licitațiunilor pentru arenduirea veniturilor dreptului de consumațiune.

L E G E

(*Decret. 12 Aprilie 1867, prom. 20 Aprilie 1867*).

Pentru organizarea ministerului de finace.

TITLUL I.

Dispoziții generale.

Art. I. Serviciulul generalul alu ministerului de finace se împarte precum urmază :

Administrația centrală și administrația financiară.

Art. II. Serviciile ce compuuă, atătū administrația centrală câtū și administrațiile financiare, și cari se dirigu sub autoritatea ministrului de finace, de către șefii lorū respectivi, suntū puse sub imediata privighere și controlul alu unui secretarū generalul.

Art. III. Secretarulul generalul are osebitū îndatorirea :

De a asista pe ministru.

De a studia și pregăti pentru înlesuirea ministrului, lucrările relative la dispoziții generale, la chestii de principiu, la așeșarea de legiși regulamente și la aplicarea lorū, afară de raporturile către șefulū Statului, referatele către consiliulul de ministri, corespondența cu Corpurile legiuitoare, saū alte lucrări, ce, prin legi, saū dispoziții ministeriale, suntū rezervate ministrului.

Secretarulul generalul espediază, lu numele ministrului și subserie pentru ministru orī ce alte lucrări, sub respunderea sa, pentru observarea legilorū și a reglementelorū.

TITLUL II.

Administrația centrală.

Art. IV. Administrația centrală a finacelorū, este organizată după cum urmază :
Biurolul de personalul, materialul, serviciulul interiorul și inspecția generală de finace.

Biurolul registraturēi.

Divisia ordonanțarei și comptabilitatea particulară a ministerului de finace.

Divisia de contenciosu.

Direcția comptabilităței generale, a tresoreriei și datoriei publice.

Serviciulul casei centrale a tesaurului.

Divisia ordonanțarei.

Art. V. Acestū serviciul se dirige de unū șefū de divisie și se compune de două biuouri.

Lucrările cu care se ocupă sunt :

Centralizarea și esaminarea documentelor relative la bugetul particular al ministerului de finanțe, întocmirea acestui buget.

Pregătirea decretelor și a proiectelor de lege pentru deschiderea de credite suplimentare și extra-ordinare, controlul întrebuințării creditelor deschise ministerului de finanțe; lichidarea cheltuielilor; esaminarea pieselor justificative, pregătirea și eliberarea ordonanțelor de plată și de delegații, pregătirea și expedierea de borderouri periodice la curtea de compturi pentru ordonanțe de plată și de delegații emise.

Art. VI. Personalul acestui serviciu este :

- 1 șef de divizie.
- 1 " de birou clasa I.
- 1 " " " clasa II.
- 3 țiiitorii de registre.
- 3 vericatorii de clasa I. și archivarul.
- 3 " " II.
- 2 copisti.

Contenciosul financiar.

Art. VII. Serviciul contenciosului se dirige de un șef de divizie, asistat de un sub-șef de divizie, care în special face serviciul de agent judiciar.

El se compune de două birouri.

Atribuțiunile acestui serviciu sunt :

Lucrări relative la delimitări.

Esaminarea și pregătirea lucrărilor pentru apărarea acțiunilor pornite de către sa în contra Statului, privitoare la domene sa ori ce alte afaceri contencioase, circulare, instrucții relative.

Prevenirea prescripțiilor.

Urmărirea debitorilor comptabililor și antreprenorilor.

Primirea și anularea cauzilor, opozițiilor ș. a. l.

Art. VIII. Șeful diviziunii, împreună cu doi advocați doctori s'au licențiați în drept, formează un consiliu cu misiune de a administra finanțele în redijarea condițiilor de arendă, vânzare, achiziție; în pregătirea de circulare, instrucțiuni în afaceri contencioase, și în lucrări relative la apărarea acțiunilor pornite de către sa în contra Statului, în chestii de aplicare de legi și ordonanțe, trimise spre cercetare de diferite ministere și alți funcționari.

Art. IX. Personalul diviziei contenciosului este :

- 2 consilieri advocați.
- 1 șef de divizie.
- 1 sub-șef de divizie.
- 1 șef de birou clasa I.
- 1 " " clasa II.
- 4 redactori.
- 1 archivar.
- 6 copisti.

Direcția comptabilității generale, traserii și datorii publice.

Art. X. Serviciul comptabilității generale se dirige de un director asistat de un sub-director, care este specialmente însărcinat cu scriptele.

Art. XI. Această direcție se compune de patru birouri care au însărcinările următoare :

Biuroulă centrală clasa I.

Ținerea jurnalului și a condei marî (grand livre) a comptabilității generale, situații ale administrației financelor, lucrări diverse și centralizare.

Pregătirea proiectelor de legi pentru regularea definitivă a bugetului și creditelor suplimentare și extraordinare, publicarea raportului anual și declarației generale a curței de compturi.

Formarea și expedierea la curtea de compturi a Statuturilor generale, de comparație care să serve de basă la controlul prescris de art. . .

Controlul scripturilor casei centrale și producerea compturilor acestei case la curtea de compturi.

Biuroulă comptabilității casieriloră generale clasa I.

Controlul scripturilor casieriloră generală, verificarea pe acte a compturilor lor de gestiune.

Trimeterea compturilor acestoră comptabilă la curte cu actele justificative.

Formare de resumate despre operațiile anuale și lăutarea loră la curte.

Aședare de situații periodice despre activul și pasivul casieriloră generală, precum și despre fondurile împlinite de dênșii.

Notificarea la divisia denciosului pentru debitele constatate de curte în sarcina casieriloră generală.

Biuroulă comptabilității diferiteloră administrații financiare.

Centralizarea compturilor diferiteloră administrații financiare, esaminarea loră și formarea de tablouri comparative despre situația tuturiloră venituriloră; afacerile generale de comptabilitate.

Biuroulă datoriei publice clasa II.

Lucrările relative la conatatarea și înscrierea datorii publice, împrmutări speciale, provisorii săi permanente, comptabilitatea relativă; lucrările relative la monete.

Art. XII. Personalulă acestei direcții este :

Directoră.

Subdirectoră asimilată cu gradulă de șefă de divisie.

2 șefi de biuroă clasa I.

2 Idem II.

6 țiiitori de registre și archivărie.

6 verificători de clasa I.

6 idem clasa II.

5 copisti.

Biuroulă mișcării fonduriloră publice.

Art. XIII. Personalulă acestui biuroă :

1 șefă de biuroă.

1 țiiitoră de registre.

2 verificători de clasa II.

2 copisti.

Serviciul casei centrale.

Art. XIV. Casa centrală a tesaurului se dirige de casierul central, asistat de un sub casier central și 2 casieri, unul de primire și altul de răspundere.

Lucrările casei centrale sunt:

Incasarea tuturor vărsărilor ce se fac de către diferiții comptabili sau corespondenți ai tesaurului.

Emiterea de bonuri de tezaur și de mandate de case asupra diferiților comptabili ai tesaurului.

Efectuarea cheltuielilor de plătit în Bucuresci după ordonanțe directe sau mandate ale ordonatorilor secundari.

Conservarea actelor de cauțiune și alte valori. Comptabilitatea relativă.

Art. XV. Personalul serviciului casei centrale este :

Casier central.

Sub casier central asimilat gradului de șef de secție.

2 casieri asimilați gradului de șef de birou clasa I.

3 țiitori de registre.

3 verificatori clasa I.

2 numărători.

TITLUL III.

Administrația generală, dispoziții generale.

Art. XVI. Administrația financiară se compune din trei direcții :

Direcția contribuțiilor directe.

Direcția contribuțiilor indirecte, vămii, sare, bănturi spirtoase și altele.

Art. XVII. Aceste direcții se derigă fie-care sub autoritatea ministrului de finanțe de către un director.

Art. XVIII. Șefii de secții ce sunt așezați în fie-care direcție, formează împreună cu directorul consiliul de administrare.

Art. XIX. Directorii administrațiilor financiare au controlul și privigherea atât asupra serviciului administrației centrale cât și asupra serviciului respectiv exterior. Ei sunt răspunzători pentru îndeplinirea lucrărilor ce îi privesc cu exactitate și conform legilor și reglementelor.

Espădiează și subscriu în numele și sub răspunderea lor toate lucrările care nu ating chestii care ar reclama prealabilă deslegare și semnătura ministrului sau a secretarului general.

Art. XX. În caz de împedecare a directorului, serviciul se îndeplinește de către șeful de secție, fie-care în ceea ce îl privește.

Direcția contribuțiilor directe.

Art. XXI. Lucrările acestei direcții se conduc de un director, asistat de un șef de secție, și se împart în 3 birouri.

Art. XXII. Atribuțiile acestei direcții sunt :

Operațiile relative la incasarea contribuțiilor directe sau a taxelor asimilate lor și la decimele adiționale.

Constatarea materii imposabile.

Lucrări relative la constatarea și împlinirea dărei rurale.

Intocmirea de roluri, staturi de prefaceri, tablouri generale de constatare și încasare, tarife și altele.

Lucrări relative la constatarea scutirilor, la restituiri și perderi și la cereri de ordonare pentru aceste cheltuieli.

Soluții la reclamațiile contribuabililor, lucrări de statistică.

Împlinirea acestor contribuții și urmărirea contribuabililor întârziatori.

Comptabilitatea și încheierea compturilor :

Controlul și privigherea a up a agenților de constatare și de împlinire.

Urmare la raporturile inspecției.

Art. XXIII. Personalul acestei direcții este :

Directorul.

1 șef de secție.

1 șef de birou clasa I.

2 idem clasa II.

2 țitori de registre și arhivară.

2 verificatori clasa I.

4 d-to clasa II.

5 copisti.

Direcția contribuțiilor indirecte.

Art. XXIV. Lucrările acestei direcții, se conduc de un director, asistat de doi șefi de secție, și se împart la 2 secțiuni compuse fiecare de câte două birouri.

Art. XXV. Atribuțiile acestei direcții, sunt :

Secțiunea vămilor.

Administrarea și perceperea dreptului de import și esport.

Lucrări relative la aședarea de tarife, reglemente și instrucții.

Verificarea peacte a scriptelor și elementelor de comptabilitate a agenților vamali.

Comptabilitatea relativă.

Lucrări de statistică.

Urmare la raporturile inspecției.

Secțiunea salinelor și altor venituri.

Administrarea regiilor săre și altele.

Lucrări relative la aședarea prețului sării și alte taxe și la fixarea cheltuielilor de exploatare.

Verificarea pe acte a scriptelor și elementelor de comptabilitate a agenților comptabili, și aședarea situații lor.

Încheierea compturilor generale.

Comptabilitatea relativă.

Lucrări de statistică.

Urmare la raporturile inspecției.

Art. XXVI. Personalul acestei direcții este :

Directorul.

2 șefi de secțiune.

2 controlori.

2 șefi de birou clasa I.

2 idem idem clasa II.

3 țitori de registre și arhivară.

3 verificatori clasa I.

3 idem clasa II.

5 copisti.

Direcția domeniilor și a pădurilor.

Art. XXVII. Lucrările acestei administrații se împart în două secții.

Art. XXVIII. Fie-care secție se dirije de un șef de secție.

Art. XXIX. Atribuțiile acestei direcții sunt :

Secția domeniilor.

Administrarea proprietății fonciare, constatarea și strângerea veniturilor. Contabilitatea relativă și încheierea compturilor, administrarea averii de acarete și viș.

Secția pădurilor.

Administrația pădurilor și a șanșurilor.

Constatarea și strângerea veniturilor.

Lucrări relative la drepturile din embaticuri.

Lucrări relative la conservarea averii mobiliere și dresarea de inventari.

Acuisiții, vânzări.

Contabilitatea relativă.

Art. XXX. Personalul acestei direcții este :

Directorul.

2 șefi de secții.

2 șefi de birou clasa I.

3 șefi de birou clasa II.

3 ținători de registre și arhivar.

3 verificatori și redactori clasa I.

3 idem idem clasa II.

6 copisti.

Art. XXXI. Pentru serviciul de inspecție se aședă pe lângă ministrul de finanțe cinci inspectori.

Art. XXXII. Clasificarea funcționarilor administrației centrale și administrației financiare precum și retribuțiunea pentru fie-care grad, sunt regulate, după cum urmează :

	Lei
Secretarul general pe lună	2,500
5 directori și casierul central a 2000	10,000
10 șefi de divizie, consilierii advocați, sub-directorul, directorul contabil general, inspectorii. a lei 1,500	15,000
7 șefi de secție, sub casierul central și agentul judiciar a lei 1,200	8,400
13 șefi de birou clasa I. casieri priimitori și plătimitori și controlori a lei 1,000.	13,000
12 șefi de birou clasa II a lei 700	8,400
21 ținători de registre, sub-șefi de birou a lei 600	12,600
27 verificatori clasa I, redactori și numărători, a lei 500	13,500
23 verificatori clasa II a lei 400	9,200
31 copisti a lei 300	9,300
2 ucieri pentru presa autografă a lei 250.	500
2 împachetori a lei 200	400
5 inspectori a lei 1500.	7,500

Totalul pe lună 110,300

Art. XXXIII. Șefii serviciilor ce compun administrația centrală sunt responsabili pentru îndeplinirea cu esactitate și conform legilor și reglementelor, a lucrărilor serviciului lor respectiv.

L E G E

(Decret. 14 Aprilie 1867, prom. 22 Aprilie 1867).

Pentru înființarea unui nou sistem monetar și pentru fabricarea monedelor naționale.

Art. I. Se adoptă sistemul monetar decimale metrică astăzi felul precum există în Franța, Italia, Belgia și Elveția. Cinci grame argint, din care 835 din 1,000 argint fin și 165 din 1,000 aliaj, compun unitatea monetară a României sub numele de *leu*.

Art. II. Leul se împarte în una sută părți denumite *ban*.

Art. III. Monedele române sunt:

a). În aur.

Piesă de 20 lei.

— — 10 —

— — 5 —

b). În argint.

Piesă de 2 lei.

— — 1 —

— — $\frac{1}{2}$ sau 50 ban.

c). În aramă.

Piesă de 10 ban.

— — 5 —

— — 2 —

— — 1 —

Art. IV. Monedele de aur cuprind titlul de nouă părți din zece aur fin și una parte din zece aliaj, având următoarea greutate și dimensiune:

Piesă de 20 lei, $6 \frac{452}{1000}$ grame în greutate și 21 milimetre de diametru.

— — 10 lei, $3 \frac{226}{1000}$ grame în greutate și 19 milimetre de diametru.

— — 5 lei, $1 \frac{613}{1000}$ grame în greutate și 17 milimetre de diametru.

Toleranța titlului și a greutății este de 3 milimetre $\frac{3}{1000}$ în mai mult și în mai puțin a titlului și a greutății exacte.

Întâmplătoare diferențe în mai puțin trebuie să se compenseze prin diferențele în mai mult.

Art. V. Monedele de argint cuprind titlul de 835 părți din mie argint fin și 165 părți din mie aliaj.

Greutatea și dimensiunea lor este următoarea:

Piesă de 2 lei, 10 grame, 27 milimetre diametru.

— — 1 — 5 — 23 —

— — $\frac{1}{2}$ — 2 $\frac{1}{2}$ — 18 —

Toleranța titlului este de 3 milimetre $\frac{3}{1000}$ în mai mult și în mai puțin a titlului exact.

Toleranța greutății este pentru piese de 2 și de 1 leu de 5 milimetre $\frac{5}{1000}$; era pentru piesele de $\frac{1}{2}$ sau 50 ban de 7 milimetre $\frac{7}{1000}$ în mai mult și în mai puțin a greutății exacte.

Art. VI. Monedele de aramă se compun din $\frac{95}{100}$ de aramă, $\frac{4}{100}$ de cositor, $\frac{1}{100}$ de zinc, cu o toleranță de 7 milimetre în mai mult și în mai puțin; greutatea și dimensiunea lor este cea următoare:

Piesă de 10 ban, 10 grame, 30 milimetre diametru.

— — 5 — 5 — 25 —

— — 2 — 2 — 20 —

— — 1 — 1 — 15 —

Toleranța greutății este de cinci spre zece milimetre în mai mult și în mai puțin.

Art. VII. După aută emisiune a monedei de aramă, toate compturile Statului

nu se voru mai ținea în lei vechi și parale, ci în lei noi și bani. Asemenea sunt datoré toate stabilimentele publice, toți bancherii, comercianții și industrialii a ținea registrele și comptabilitatea lor în lei și bani, conformu noului sistem monetar.

Art. VIII. Pentru regularea compturilor și calcularea leilor vechi și paralelor în lei noui și bani și vice-versa, se alătură tabela litera A, după care se voru face calculele de transferarea tuturilor compturilor, obligațiunilor, bonurilor, polițelor, tratorilor, zapiselor, contractelor și a ori căroru efecte emise înaintea aplicării legii de față.

Tôte datoriiile contractate înaintea legii de față în lei vechi și parale, a căroră răfuire se face în urmă, se voru licuida conform cu această tabelă de transferare.

Art. IX. Se va fabrica și emite, mai întâiu, moneta de aramă de a căreia circulațiune se simte mai imediată necesitate. Monetele de argint și apoi de aur se voru fabrica și pune în circulațiune îndată ce mijlocele financiare vor permite.

Pentru începutu se va fabrica moneta de aramă în următoarea cătime :

25,000,000	piese de 10 bani	în valóre de lei	2,500,000
25,000,000	— — 5 — —	—	1,250,000
10,000,000	— — 2 — —	—	200,000
6,000,000	— — 1 — —	—	50,000
65,000,000	— — " — —	—	4,000,000

Art. X. Moneta va avea pe de o parte armele țerei și pe de alta iudicațiunea valórei nominale și anulul.

Art. XI. Monetele de aur și argint, ale Franciei, [Belgiei], Italiei și Elveției, fabricate după același sistem monetar, se voru primi în țără la toate casele publice d'ună potrivă cu moneta legală a țerei.

Art. XII. Celelalte monete străine de aur și argint, câte circulă astăzi în țără, se voru primi la toate casele publice încă pentru timpul până când se va face emisiunea I-a a monetei naționale de argint și de aur pe prețurile stipulate în tabela lit. B, anexată la această lege. (1)

După trecerea de șese luni de la I-a emisiune a monetei naționale de argint și aur, ori ce moneta, afară de cea care represintă sistemul monetar decimalu stipulat prin convențiunea internațională din 23 Octombrie 1866, va înceta d'ă mai avea cursul legal și obligatoriu.

Art. XIII. Fabricarea monetelor se va da în întreprindere, luându-se toate precauțiunile necesarii pentru confecționarea lor identică cu monetele franceze, atât în privința titlului, greutatei și dimensiunii, precum se stipulează prin legea de față, cât și în privința toleranței acordate și a cătimei cerute și prescrise.

Art. XIV. Acestu sistem monetar se pune în aplicare de la data unei publicațiuni de trei luni, termenul fixat de ministerul ănaucelor.

Art. XV. Guvernul va fixa, prin măsură administrativă, termenul de la care casele publice nu voru mai accepta alte monete de aur și de argint de câtu acele legale.

Art. XVI. Nimeni nu va fi ținut a accepta în plată monete de aramă pentru un sumă mai mare de cinci lei, ori care aru fi suma ce este de plată.

Art. XVII. După trecerea de șese luni de la întâia emitere a monetei naționale, monetele străine de aramă ce circulă astăzi în țără, încetează de a mai avea cursu.

Art. XVIII. Corpurile legiuitoare fixează din timp în timp, după oportunitate și în urma propunerii ministerului de ănauca, felurile și cătimele monetelor ce se voru fabrica.

Art. XIX. Monetele naționale usate se voru strânge, topi și se voru înlocui prin altele noi.

Cheltăela acestei operațiuni se va trece în bugetul Statului.

(1) Această tabelă nu s'a văduțu publicată cu legea.

T A B E L A

de transformarea leilor vechi și parale în lei noui și bani și vice-versa.

Lei vechi și parale în lei noui și bani.			Lei noui și bani în lei vechi și parale.						
1000	—	—	370	37	1000	—	—	2700	
900	—	—	333	33	900	—	—	2430	
800	—	—	298	29	800	—	—	2160	
700	—	—	259	25	700	—	—	1890	
600	—	—	222	22	600	—	—	1620	
500	—	—	185	18	500	—	—	1350	
400	—	—	148	15	400	—	—	1080	
300	—	—	111	11	300	—	—	810	
200	—	—	74	7	200	—	—	540	
100	—	—	37	3	100	—	—	270	
90	—	—	33	33	90	—	—	243	
80	—	—	29	63	80	—	—	216	
70	—	—	25	92	70	—	—	189	
60	—	—	22	22	60	—	—	162	
50	—	—	18	52	50	—	—	135	
40	—	—	14	81	40	—	—	108	
30	—	—	11	11	30	—	—	81	
20	—	—	7	41	20	—	—	54	
10	—	—	3	70	10	—	—	27	
9	—	—	3	33	9	—	—	24	12
8	—	—	2	96	8	—	—	21	24
7	—	—	2	59	7	—	—	18	36
6	—	—	2	22	6	—	—	16	8
5	—	—	1	85	5	—	—	13	20
4	—	—	1	48	4	—	—	10	32
3	—	—	1	11	3	—	—	8	4
2	—	—		74	2	—	—	5	16
1	—	—		37	1	—	—	2	28
39	—	—		36	50	—	—	1	14
38	—	—		35	40	—	—	1	3
37	—	—		34	30	—	—		33
36	—	—		33	20	—	—		22
35	—	—		32	19	—	—		21
34	—	—		31	18	—	—		20
33	—	—		30	17	—	—		18
32	—	—		29	16	—	—		17
31	—	—		28	15	—	—		16

Leii vechi și parale în lei noui și bani.			Lei noui și bani în lei vechi și parale.				
30	—	—	27	14	—	—	15
25	—	—	23	13	—	—	14
20	—	—	18	12	—	—	13
15	—	—	14	11	—	—	12
10	—	—	9	10	—	—	11
9	—	—	8	9	—	—	10
8	—	—	7	8	—	—	9
7	—	—	6	7	—	—	8
6	—	—	5	6	—	—	7
5	—	—	4	5	—	—	6
4	—	—	3	4	—	—	5
3	—	—	2	3	—	—	4
2	—	—	1	2	—	—	3
1	—	—	1	1	—	—	1

LEGE

(Decret. 21 April. 1867, prom. 25 April. 1867).

Pentru a se da provisoriiu sub-prefecțiilor și polițailorū atribuțiunile judecătorilor de plăși (1)

Art. I. Până la instituirea judecătorilor de plăși și plaiuri, sub-prefecțiilor, 6ră în orașe polițaii, sunt competenți a esorcita atribuțiunile lorū, judecândū fără apelu, sau cu apelu la tribunalū, conformū legilorū în vigore civile sau penale, cari regulază atribuțiunile judecătorilor de plăși și plaiuri și procedurile lorū.

Art. II. Pentru orașulū Bucuresci și Iași, se vorū înființa judecătorii de plăși, conformū legii, servindu-se de fondurile tribunalelorū polițienesci cari rămānū desființate.

LEGE

(Decret. 23 April. 1867, prom. 5 Maiū 1867)

Pentru fixarea și stabilirea armelorū Romāniei.

Art. 1. Armele Romāniei se fixează după cumū urmēzā;

Art. 2. Scutulū are forma unui pătratū lungū : partea inferiōră rotunjită la ambele unghiuri și terminată la mișloculū basei printr'unū vîrfū; scutulū se împarte în patru secțiuni prin două linii încrucișate la mișlocū. În secțiunea din dreapta

(1) V. l. Org. Judecătăresci, art. 5—15, în întēiulū Appendice, p. 23 — Veđi și Procedura civilă art. 1—53.

de sus, pe albastru, și în cea din stânga de jos, pe galben, figurăză aquila română cu cavul spre aripa stângă și cu uă cruce de aur în gură, simbolul țerei românești.

În secțiunea din stânga de sus, pe albastru și în cea din dreapta de jos, pe roșu, figurăză capul de bou cu uă stea între corne, simbolul Moldovei. În ambele secțiuni superioare ale scutului, în stânga și în dreapta liniei despărțită, figurăză soarele și luna. Pe scut va fi corónă regală.

Art. 3. În mijlocul scutului României figurăză scutul Măriei Săle domnitorului scartelat. avându secțiunea de sus din dreapta și cea de jos din stânga în alb, și cea din stânga de sus și din dreapta de jos în negru. Scutul are drept suport în stânga un leu, și în dreapta uă femeie în costumul femeilor dace, care ține în mâna stângă arma Dacilor numită arpi.

Art. 4. Pe suport este așezată nă eșarfă albastră pe care este scrisă deviza familiei Hohenzollern, *nihil sine deo*.

Art. 5. Pavilionul este de culoare roșie căpșită cu hermă, avându d'asupra corónă regală.

Art. 6. Drapelul domitorului, ca și acela al armatei, va avea dispuse culorile naționale în modul următor :

Albastrul perpendicular și alături cu hampa (lemnul stindardului), galbenul în mijloc, roșul la margine flotându. În mijloc vor fi armele țerei.

Art. 7. Drapelul gardei orașenești va fi întocmai ca al armatei, păstrându, în locul armelor țerei, însemnele orașului respectiv și numărul legiunii.

Art. 8. Drapelul autorităților civile va fi ca cel al armatei, fără a purta uăle țerei în mijloc.

Art. 9. Drapelul marinei de resbel va fi întocmai ca cel al armatei, cu armele țerei în mijloc.

Drapelul marinei de comerț va fi întocmai ca acela al marinei de resbel, fără însă a purta la mijloc armele țerei.

LEGE

(Decret. 15 Maiü 1867, prom. 21 Maiü 1867).

Pentru organizarea serviciului de percepere și centralizarea veniturilor din contribuțiuni directe, domene și recumpărarea clăcei.

CAP. I.

Percepere.

Art. 1. În comunele rurale, târguri, târgușore și orașe, cu uă populațiune mai josü de 5000 locitori, veniturile din

Contribuțiuni directe,

Decimii adiționale,

Embaticuri,

Darea pentru clacă și dijmă,

se împlinesc și se urmăresc de către primar cu concursul adjntorilor sale.

Comuna este solidară și răspundătoare de faptele primarului în această materie.

Art. 2. Veniturile din arendi de moșii, păduri, clădiri și poduri, se împlinesc de către sub-casierii de circumscripțiuni anume determinate prin un regulament special și basate pe cătmea veniturilor.

Art. 3. Contribuțiunile directe, decimele adiționale, chirile și embaticurile proprietăților Statului, de prin orașele cu uă populațiune mai susă de 5000 locuitori, se împlinescū de către percepțorii speciali așașeși pe despărțiri.

Venitulū pentru formarea unei circumscripțiunii de percepere, va fi până la suma de unū milionū lei pe anū.

Sub-casierii și percepțorii suntū puși sub ordinele imediate și sub răspunderea casierilorū generalū.

CAP. II.

Centralisarea fondurilor.

Art. 4. Primarii vėrsă fondurile ce împlinescū în mănile sub-casierilorū de circumscripțiunii, la fie care 15 zile.

Art. 5. Sub-casierii vėrsă în mănile casieruluiū generalū fondurile încasate de la primari, precumu și cele împlinite de dēnșii directū, la fie-care deșce zile.

Art. 6. Percepțorii de orașe vėrsă fondurile împlinite de dēnșii în mănile casieruluiū generalū, la finele fie-cărei șeptemăni.

CAP. III.

Retribuțiunile agențilorū de percepere și de centralizare.

Art. 7. Primarii comunelorū rurale și sub-casierii de circumscripțiunii primescū, pentru compensarea cheltuelilorū de percepere, 2 la sută asupra sumelorū ce vorū împlini din veniturile enumerate pe trn fie-care, la art. 1 și 2.

Sub-casierii primescu compensarea cheltuelilorū de centralizare, privighere, inspectare și verificare $\frac{1}{2}$ la sută asupra sumelorū ce vorū încasa de la primari și asupra arendilorū și chirilorū cari, fiindū trecute în debitulū lorū, s'arū fi vėrsatū de către posesori d'a dreptul la casierul general, saū la casa centrală a tesaurului.

Primarii de tērguri, tērgușore și orașe, primescū 4 la sută asupra contribuțiunilorū directe, decimelorū adiționale și embaticurilorū ce vorū împlini și versa la sub-casierulū circumscripțiunei.

Percepțorii de orașe primescū 5 la sută asupra contribuțiunilorū directe, decimelorū adiționale și embaticurilorū ce vorū împlini, și uă jumătate la sută pentru chiriele și arendile ce vorū urmări saū vorū încasa în despărțirea lorū,

Art. 8. Casierii generalū, pentru compensarea cheltuelilorū de privighere, inspectare, verificare și pentru responsabilitatea ce aū asupra, primescū :

Din contribuțiunii directe, decimi adiționale, arendi, chirii și embaticuri ce vor încasa;

$\frac{1}{4}$ la sută, asupra întēsei pătrimi din productulū anualū alū acestorū venituri;

$\frac{1}{2}$ la sută, pentru a doua pătrime încasată;

$\frac{3}{4}$ la sută, pentru a treia pătrime;

1 la sută, pentru a patra pătrime.

Casierii generalū n'aū dreptulū la remisă asupra veniturilorū incasate, precumu și asupra arendilorū, chirilorū și ori care alte ce se vorū vėrsa la alți casieri, saū la casa centrală a tesaurului.

Casierii generalū, sub-casierii și primarii, n'aū dreptulū la remisă asupra sumelorū despăgubirii clăcei.

CAP. IV.

Numirea și îndatoririle sub-casierilorū de circumscripțiunii și percepțorilorū.

Art. 9. Sub-casierii și percepțorii sunt agenți ai fiscului; ei se numescū și se

intărescū în funcțiune de ministerulū financelorū, după prezentarea și pe răspunderea casierilorū generalū.

Acești agenți sunt obligați la depunerea de garanță ipotecară, sau în obligațiuni, ori bonuri de ale Statului către casierii generalū, în valoare ecuivalentă cu $\frac{1}{2}$ din venitulū pe unū trimestru.

Art. 10. Prin derogățiune la dispozițiunile art. 16 din legea curței de compturi, sub-casierii și perceptorii fiscali, se răfuiescū și se desfacū în privința gestiunilor de către casierulū generalū alū districtului, pe răspunderea lui; ei însă au dreptulū de apelū către curtea de compturi contra alegerilorū făcute de casierii generalū.

Art. 11. Sub-casierii și perceptorii fiscali sunt obligați a avea și întreține cu cheltuēla lorū unū biuroū statornicū, aședatū cātū se va putea mai în centrulū circumscripțiunei.

Ei au dreptulū de a și atașa și întreține cu cheltuēla lorū unū ajutorū pentru lucrările de canceliaric și trebuinciosulū numărū de agenți pentru urmărire.

Art. 12. Adjutorele și agenții de urmărire suntū agenți privați ai sub-casierilorū și perceptorilorū; cu tôte acestea numirea lorū este sub-ordonată prealabilei încuviințări a casierului generalū.

Art. 13. Acești agenți nu vorū avea dreptulū la pensiuē, și prin urmare nu sunt supuși la reșinerile prevēdute de legea pensiunilorū.

CAP. V.

Comptabilitate și controlū.

Art. 14. Primarii și perceptorii fiscali, ținū următorele registre de comptabilitate:

a). Registru cu matcă de chitanșele ce urmēzā a libera contribuabililorū, cu rubrică specială pe matcă, pentru înlesnirea adiționării sumelorū împlinite din diferite dări pe fie-care di.

b). Registru recapitulativū care să presinte pe partea stângă totalulū veniturilorū, ce au a împlini anualū și pe trimestru, specificate după natura lorū, și împlinirile efectuate pe fie-care di; őrā în partea dreptā vōrsările făcute la sub-casierulū respectivū, sau la casierulū generalū, asemenea pe natura veniturilorū, avēndū și uā colōnă specială pentru remisele cuvenite.

Casierulū generalū sau sub-casierulū la care se face vōrsarea, după ce verificā matcele chitanșelorū cu registru recapitulativū, și aședā situațiunea perceptorului, subscie acestū registru, însemnāndū și numărulū recipisei liberate pentru primirea banilorū.

Art. 15. Sub-casierii de circumscripțiunii sunt datorī a ține registrele următore:

a). Jurnalul de casā pentru înscrierea după ordinea efectuării a tutulorū operațiunilorū de primiri și vōrsări, aședēnduse balanța pe fie care di.

Operațiunile ce vorū face ca perceptori, se vorū înscri în acestū jurnalū la închiderea ședinței într'unū singurū condeiu.

b). Registru e partiți identicū, în forma și închiderea lui, cu registru recapitulativū alū primarilorū.

c). Registru pentru aședarea debitului lorū și înscrierea în partide a împlinirilorū ce facū directū.

d). Re istru cu matcă de recipisā pentru încasurările ce vorū opera și pentru vōrsările primarilorū.

Art. 16. Sub-casierii de circumscripțiune și perceptorii fiscali, predaū la casierulū generalū compturile următore:

1. Comptū mensualū care va conține constatările, împlinirile efectuate în lunele precedente, cele operate în luna curentā și vōrsările făcute.

Predarea acestui comptū se va face în cinci diile celū multū după finele lunei.

II. Comptulŭ trimestrialŭ, la ūce zile după finele trimestrului, care sã presin'e situaŭiunea casierului ūi a fondurilorŭ.

Art. 17 Casierulŭ generalŭ este datorŭ a verifica ūi a respunde perceptorului ūi sub-casierului asupra compturilorŭ citate la articolulŭ precedentŭ celŭ multŭ în ūce zile de la primirea lorŭ.

Art. 18. Tõte registrele primarilorŭ, sub-casierilorŭ ūi perceptorilorŭ sunt prenumerate ūi șnuruite sub sigiliulŭ ministerului financelorŭ; ele se trimitŭ împreunã cu imprimatele de cari aũ trebuinŭã, pe comptulŭ ageușilorŭ citaŭi mai susŭ.

Inspeŭiune.

Art. 19. Sub-casierii de circumscripŭiunii suntŭ obligaŭi a inspecta de duõș ori celŭ pucinŭ în fie-care trimestru serviciulŭ de percepŭiune din comunele circumscripŭiunii lorŭ, spre a se incrediŭã de situaŭiunea împlinirilorŭ ūi de ūinorea comptabilitãtei, ūi spre a lua mēsuri de îndrepta'e, potrivitŭ legilorŭ, fiind ūi responsabilŭ pentru perderile ce arŭ încerca comunele prin abaterile ce s'ar comite.

Art. 20. Casierii generalŭi facŭ aceeași inspeŭiune sub-casierilorŭ de circumscripŭiunii ūi perceptorilorŭ fiscali, uã-datã pe lunã celŭ pucinŭ; ei veghezã decã sub-casierii inspectezã la rãndulŭ lorŭ comunele rurale ūi tērgușorele.

CAP. VI.

Dispoziŭiuni generale.

Art. 21. Aģenșii administrativi ūi poliŭienesci, în generalŭ, suntŭ obligaŭi a da împlinitorilorŭ ūi aģenșilorŭ de urmãrire totŭ concursulŭ legalŭ de care vorŭ avea trebuinŭã în îndeplinirea însãrcinãrei lorŭ.

Art. 22. Sub-casierii de circumscripŭiunii, aũ dreptulŭ la uã gardã armatã pentru paza în îndeplinirea serviciului de trezorerie.

Art. 23. Dupã nouē luni, de la stirșitulŭ trimestrului, tõte rēmãșițele nejustificate din contribuŭiunile directe, arendi de moșii ūi embaticuri prevēdute prin roluri ūi staturi, privescŭ în sarcina sub-casierilorŭ, perceptorilorŭ ūi primarilorŭ, vis-à vis de casierii generalŭi, erã vis-à-vis de Statŭi privescŭ în sarcina casierilor generalŭ, cari se substituē în drepturile Statului cãtre contribuabili sau debitorŭi.

Art. 24. Aģenșii de percepere cari arŭ împlini veri uã dare fiscalã autorisatã de lege, fãrã a libera pentru suma primitã chitanŭã sau recipisã din registrulŭ cu matcã, vorŭ fi destituișii ūi supuși la plata acelorŭ sume, cu procentele legiuite, fãrã dreptulŭ de reŭinere, dãndu-se ūi în judecatã spre a'și lua penalitatea legiuitã.

Art. 25. Sub-casierii ūi perceptorii cari nu vorŭ preda compturile lorŭ mensuale ūi trimestriale la termenile fixate, sau cari n'arŭ ūinea omptabilitatea lorŭ în bunã regulã, se vorŭ supune la amendã, pentru fie-care datã, cãndŭ se vorŭ dovedi abãtușii cu $\frac{1}{4}$ din remisele convenite lorŭ pe luna precedentã.

Art. 26. Aģenșii fiscali cari se vorŭ dovedi cã aũ ținutŭ asupra lorŭ ūi nu aũ vērșatŭ la termenile proșcrise sumele incasate, vorŭ fi amendașii cu perderea reŭinerilorŭ convenite la acele sume, ūi vorŭ trebui a le restituŭi împreunã cu procentele legiuite, afarã de impedicãrile de forșã majorã justificate în regulã.

Art. 27. Primarii ūi sub-casierii de circumscripŭiune cari arŭ negligea perceperea banilorŭ pentru despãgubirea clãcei ūi a dijnei, se vorŭ supune la amenda prevēdutã la art. 25, prin uã reŭinere de $\frac{1}{4}$ din remisele convenite lorŭ asupra veniturilorŭ Statului.

Dispoziŭiuni transitorii.

Art. 28. De la punerea în aplicaŭiune a legei de faciã, aģenșii fiscali vorŭ pri-

mi pentru rămășițele ce voru împlini din anii trecuți, până la Iannariu 1867, îndoită remisa, prevădută prin această lege.

Art. 29. Acolo unde comunele voru declara că nu 'i-au asupră-le răspunderea actualilor primari, aș facultatea de a alege din nou pe primari.

REGULAMENTU

(Dec. 2 Iuniu 1867, prom. 9 Iuniu 1867).

Pentru constatarea prefacerilor ce se urmază între contribuabili.

TITLUL I

Despre prefaceri în generală.

Art. 1. După emiterea rolurilor de contribuții anuale, casurile de adaos și scădemētū, ce se voru întimpina în cursul împlinirilor înainte de revisiunea generală (prescrisă de art. 151 din condica contribuțiilor directe) precum și după această revisiune, se voru comunica controlorilor districtnii de către agenții însărcinați cu percepția dărilor la fie-care vĕrsare de bani, spre a le constata și regula aplicarea lor.

Spre acestu sfîșitū, receptorii voru forma staturi speciale pentru adaos și pentru scădemētū, după modelurile No. 9 și 10.

Cele de adaos voru coprinde lămuritū numele și pronumele individului, suburbia, numirea stradei și numărul casei, dările la care se adaogă și epoca impunerii.

Cele de scădemētū, voru coprinde numărul rolului, anul în care s'a emis rolul, numele și pronumele contribuabilului, suburbia, strada și numărul casei, natura și cătmea contribuțiilor, timpnii și motivele pentru cari se face descărcarea.

Art. 2. Controlorii districtnali, cu concursul ajtōrelor lor, cercetază tōte casurile de prefaceri comunicate de receptorii. Acești agenți constatā încă casurile ivite și ajunse la cōnoscința lor, fie în urma informațiilor luate de dēnșii, fie în temeiul reclamațiilor contribuabililor, (contornū regulilor prescise de condica contribuțiilor directe și instrucțiunile posterioare), și în urmă supune rezultatul la aprecierea și aprobarea prefectului.

Art. 3. Prefacerile ivite prin comunele rurale între contribuabili și patentabili și între locnitorii srușii la clărea pentru rescumpĕrarea clăcei și a dijmei, se constatā de consiliul comunalū, se cercetază și se regulază prin controlornū districtnii după dispozițiile legilor, regulamentului și instrucțiunile ad-hocū.

Art. 4. Prefacerile ivite între proprietățile imobile din plăși, se constatā de controlorii cu concursul sub prefecților, conformū cu dispozițiile condicei contribuțiilor directe, și se regulază deșin tivū prin controlorolū districtnii cu aprobarea prefectului.

TITLUL II.

Despre roluri suplimentare, ordonanțe de descărcare și comptabilitatea lor.

DEFINIȚIUNEA

Art. 5. Rolulū suplimentarū este titlulū esecutoriū în care se înscrie în ordinea

alfabetică, contribuabilii, patentabilii, etc., ce vină prin modă de adăogire a suporta sarcinile fiscale.

Aceste roluri se formăză după regulile prevădute mai josă.

Scădēmētū se numesce actulă administrativă, prin care se acordă contribuabililor, patentabililor, etc., descărcarea totală în casă de mōrte, stremutare, încetare din comerciū și altele; și descărcare parțială în casă de înpovērată taxare, reducere a operațiunilor de comerciū, etc.

Ordonanța de descărcare este piesa comptabilă, care servă dreptū titlu, pentru liberarea contribuabilului datorū.

Art. 6. Pentru tōte modificările ivite asupra materiei și elementelor contribu-tiv., prevădute în rolurile generale săū în rolurile suplimentare, ăte se vorū constata esacte și se vorū aproba de prefectū, controlorului tormăză :

I. PENTRU ADAOSŪ.

Rolurile suplimentare (nominale) pe comune săū subarbi (conformū ordinului circularū No. 17,947 din 1865 Apriliū), care vorū copriode și adaosulă cuvēnitū pentru anii trecuți.

II. PENTRU SCĂDĒMĒNTŪ.

Ordonanțe de descărcare (nominală) pentru contribuabilii ce urmăză a se scădea din roluri.

Art. 7. Rolurile suplimentare suntă formate, după același modelū ca și rolurile anuale, avēndū în plusă colōnele necesarii pentru casurile de adaosū cu banii pe anii trecuți și pentru arătarea trimestrului de la care se face aședarea la dare.

Elementele săū actele prin cari se constată adaosulă se vorū păstra cu îngrijire de controlorului districtului în dosare formate pe circonscripții, spre a servi de basă la înscrierea acestorū adaose în matricula districtului.

Art. 8. Ordonanțele de descărcare suntă individuale săū colective, (adică nominale pentru unulă săū mai mulți contribuabili). Ele se formăză pe comună săū suburbie, precum și pentru fie care anū în parte.

Ordonanțele se înscriū în registrulă specialū, modelulū No. 33, ținutū de partide deosebite de fonduri, și pentru totū districtulă, adică :

- a). Pentru contribuția personală-șosele.
- b). " " patente.
- c). " " foncieră-transmitere.

Ordonanțele portū numērulă de ordinū alū partidei la care se raportă. Astū-felū nă ordonanță se emite numa' pentru dările unei partide, spre a nu se complica numerația.

Art. 9. Actele prin cari se constată dreptulă de scădēmētū, revestite de formalitățile necesarii și aprobate de prefectulă și controlorului districtului, vorū trebui a se anexa la ordonanțe de descărcare ca piese justificative.

Cândū unū actū are a servi de basă la două săū mai multe ordonanțe emise pentru același contribuabilū, însă pentru diferiți ani, atunci actulă se anexăză la ordonanța anului d'n urmă și în cele-alte ordonanțe se notăză în colōna de observații numērulă și anulă aceleia la care este anexatū.

Art. 10. Rolurile suplimentare de la art. 5, precum și ordonanțele de descărcare de la Art. 8, se vorū emite nă dată la finele fie-căria lună pentru tōte prefacerile constatate în cursulă aceluī intervalū.

Cândū însă împlinirea săū scăderea arū trebui a se face îndată după constatarea casului de prefacere, și n'arū putea suferi auânare pēnă la finele lunei, controlorulă formăză pentru adaosū bileturī de constatare tăietate dintr'unū registru ou matcă (ca și pentru serviciulă ambulanțilorū), care se vorū sub-scrie de prefectū și controlorū, ăra pentru scădēminte, ordonanțe de descărcări individuale.

Adaosle autorisate în modŭ excepționalŭ prin bileturŭ de constatare citate la § precedentŭ, se vorŭ prevedea la finele lunei prin rolulŭ suplimentarŭ ce se va emite pentru acea lună. Rolulŭ suplimentarŭ, se va înainta casierului generalŭ spre a se încărca prin scripte, a'lŭ complini la partea împlinirilorŭ cu sumele primite deja de perceptorŭ, și a anexa la densusul bileturile de constatare în complectŭ.

Art. 11. Contribuțiunile prevădute prin rolurile suplimentare, atîtŭ pentru anulŭ în care se emitŭ rolurile, câtŭ și pentru anii trecuți, vinŭ în oporulŭ veniturilorŭ anululŭ curgătorŭ.

Art. 12. Contribuțiunile descărcate din roluri nu se ordonanțeză asupra verŭ unui creditŭ budgetarŭ, ele se deducŭ din veniturile anululŭ în care s'a emisŭ rolulŭ generalŭ sau suplimentarŭ.

Art. 13. După trecerea de două luni de la sfîrșitul unui trimestru, controlorii respingŭ ori-ce cerere de descărcare pe sarcina aceluŭ trimestru.

Acastă dispoziție se aplică cu începere de la trime tru de Iuliŭ pentru veniturile anululŭ 1867, și acelea ale anilorŭ viitorŭ, érá nu și pe trecutŭ, ale cărorŭ scădéminte se reguléză ca și până aci.

Ori-ce contribuții nerăfuite prin modŭ de împlinire sau prin ordonanțe de descărcare, privescŭ vsr à-vis de Statŭ în sarcina și răspunderea casierilorŭ generalŭ; érá vis-à-vis de casierŭ generalŭ în sarcina agențilorŭ inferiorŭ, însărcinați cu perceperea, care la rândulŭ lorŭ au dreptulŭ a se despăgubi din averea datoritorŭ, decă cauza nedescărcării la timpŭ va fi provenitŭ din partea acestora (art. 23, lit. P).

Art. 14. Rolurile suplimentare pentru adaosŭ și ordonanțele de descărcare, se sub-scriu de prefectŭ, se contra-semnéză de controlorulŭ districtuluiŭ și se transmitŭ casieruluiŭ generalŭ pe lêngă borderouri speciale, cari vorŭ coprinde numărulŭ rolurilorŭ, numele comunelorŭ sau suburbiilorŭ pentru cari suntŭ formate și suma contribuțiilorŭ (mod-lŭ No. 31).

Rolurile suplimentare de patentabili se transmitŭ casieruluiŭ împreună cu patentele formate pe numele celorŭ coprinși în roluri, spre a le distribui celorŭ în drept.

Art. 15. Dreptulŭ d'a emite roluri de încărcare și ordonanțe de descărcare, cu începere de la aplicarea operațiilorŭ revisiei generale a anululŭ curentŭ, se delegă prefectilorŭ cari rămânŭ răspunđători, în unire cu controlorulŭ de districtŭ, pentru ori-ce abateri s'arŭ comite în paguba fisculuiŭ, sau a contribuabililorŭ.

Acastă latitudine se acordă în scopulŭ d'a se da uă repede satisfacțiune intereselorŭ contribuabililorŭ și d'a evita pentru Statŭ rămășițele fictive ce se aglomerau până acum, din cauza întinsei filiere (de formalități) stabilite pentru descărcarea din roluri a contribuabililorŭ ce încetau d'a mai fi în stare să ia parte la sarcinile publice, și pentru adăogirea celorŭ ce urma a fi aședŭți la verŭ uă dare.

Art. 16. Restituiriile de contribuțiuni, decimŭ, etc., facŭ obiectulŭ unorŭ ordonanțe speciale, cari se vorŭ emite d'a dreptulŭ de ministerrŭ, ca și în trecutŭ, pe baza staturilorŭ și actelorŭ speciale ce se vorŭ transmisă de prefectŭ.

¶ Pentru această operație se vorŭ îndeplini aceleși formalități prevădute prin condica contribuțiilorŭ directe.

Art. 17. În ceea ce se atinge de operațiunile ulterioare ale aplicării espnelorŭ ordonanțe de către casieri și împlinitorŭ, acestea se vorŭ urma în conformitat. cu cele prevădute ad-hoc în condica contribuțiilorŭ directe.

Art. 18. Descărcările prevădute prin ordonanțe, se vorŭ opera prin matriculele districtuluiŭ, sau prin staturile-matricale ce au servitŭ la formarea rolurilorŭ suplimentare, mai înainte d'a se trimite ordonanțele la casierŭ, notândŭ în matricule sau în staturile suplimentare numărulŭ și data ordonanței, prin cari s'au acordat descărcarea.

Art. 19. Resumatulŭ rolurilorŭ anuale și suplimentare, precum și resumatulŭ ordonanțelorŭ de descărcare și restituire, se vorŭ înscri în registrulŭ specialŭ (modulŭ No. 5) la partida ce se va deschide pentru fie-care comună în parte,

Acestŭ registru va coprinde la dăbitŭ adaosulŭ, ără la creditŭ scăđēmîntulŭ și se subdivide încă în trei partiđi pentru fie-care comună adică:

- a). Partida contribuțiunii personală șosele.
- b). " " patente.
- c). " " fonc., transmitere.

În ceea ce se atinge de partea debitului, controlorulŭ îndată ce emite vr'unŭ rolŭ generalŭ sau suplimentarŭ, înscrie în colónele deschise ad-hocŭ, resumatulŭ principalului și alŭ đecimelorŭ coprinse în roluri.

În ceea ce privește însă partea creditului, acestŭ agentŭ împle colónele speciale cu resumatulŭ ordonanțelorŭ de descărcare emise pe sôma acei comune și pe natură de fonduri specificate mai susŭ, dupe ce mai întăiŭ va fi pusŭ dreptŭ titlu la mijloculŭ paginei anulŭ la care se raportă ordonanța adică:

1867.

1866.

ect.

Art. 20. La finele fie-căria lunŭ controlorulŭ, prin prefectură, trămite la ministerulŭ finanelorŭ tablourŭ după medelurile No. 24 și 25 de tóte operațiunile prefacerilorŭ efectuate în cursulŭ acei lunŭ și pentru care va fi emisŭ asupra casielorŭ generalŭ roluri suplimentare și ordonanțe de descărcări.

Tabloulŭ No. 24 va coprinde adaosulŭ pe anulŭ curentŭ și contribuțiunile a-nilorŭ trecuți cari împreună facŭ parte din veniturile esercițiului curentŭ.

Tabloulŭ No. 25 de descărcare va forma câte unŭ esemplarŭ pentru fie-care esercițiŭ.

Descărcarea dărilorŭ pe trecutŭ se va opera conformŭ cu dispozițiunile art. 12. Aceste tablouri vorŭ trebui a se primi negreșitŭ până la 10 đile din luna următóre. — Negligența în acéstă îndatorire se va pedepsi prin améndarea controlorului.

TITLULŪ III.

Despre revisiunea generală.

Art. 21. Primarii comunelorŭ rurale, suntŭ însărcinați a procede la constatarea prefacerilorŭ ce a avutŭ locŭ în diferitele base ale contribuțiunilorŭ personale, de șosele și patente, coprinse în rolurile anulŭ curentŭ în urma casurilorŭ de încetare din viétă, schimbări de domiciliu și altele.

Art. 22. Persónele ce vorŭ urma a însoci pe primarŭ în operațiunile revisiunii suntŭ : scriitorulŭ și adjutórele primăriei.

Art. 23. Pentru tóte prefacerile constatate de adaosŭ sau scăđēmîntŭ, primariŭ, cu concursulŭ notarilorŭ, încheie staturile necesarii, esplicândŭ detaliatŭ în colónă de observațiuni, motivele pentru cari contribuabiliŭ urméză a se adăogi sau scădea.

Art. 24. În ceea ce se atinge de certificatele ce condica contrib. directe (art. 125—136) prescrie a se închea pentru fie-care casŭ de prefacere, acéstă formalitate se suspendă de vreme ce constatarea presintă se face de însăși primariŭ și adjutórele ce urmaŭ a subscri acele acte.

Art. 25. Formându-se în complectŭ staturile de mai susŭ și adunându-se cu exactitate, se vorŭ subsemna de primariŭ și de cele alte persóne ce forméză comisia de constatare și se vorŭ înainta prin sub-prefectură, d'a dreptulŭ la prefectură (biuroulŭ controlorului) cu raportŭ în regulă spre a le cerceta, a se încredința de va cere trebuința chiarŭ prin revisiune la facia locului, și a regula aplicarea acelorŭ prefaceri în modulŭ arătatŭ în titlulŭ I.

Art. 26. Prefacerile pentru proprietățile imobile din plăși, se vorŭ face de către controlorii districtuaŭ, sau adjutórele lorŭ cu concursulŭ sub-prefecțilorŭ, încheindŭ pentru acestea certificatele cerute de regulamentulŭ constatărilorŭ.

Revisiunea generală prin orașe și târguri.

Art. 27. Contatarea prefacerilor ivite în orașe de reședință districtuale și cele alte orașe și târguri, între contribuabili, patentabili și între proprietățile imobile supuse la taxa fonciară și de transmitere, (prefaceri ce n'arū atin-ge basa veniturilor cu cari sunt evaluate proprietățile afară de excepțiunile prevădute prin ordinul No. . . .) (1) se va face de controlorul districtului și de adjutórele sële.

Art. 28. Persónele ce sū a însoți pe acesti agenți în tóte operațiunile lorū de constatare, suntū prevădute la art. 173 din condica contribuțiunilorū directe.

Art. 29. Transportulū agenților de constatare prin orașe, prin târguri și prin plăși se va face de către sub-prefecți cu aceleași mijloce cu cari se transportă dênșii în excursiunile serviciului lorū, de óre ce controlorii, prin acéstă însărcinare, vinū în ajutorulū sub-prefecților cari remānū astū-felū scutiți de uă întinsă și minutiósă lucrare.

Art. 30. Tóte casurile de adaosū ivite din nou, se vorū înscri în staturile No. 9, 11 și 13, érá scādémintele autorizate de lege se vorū încri în staturile No. 10, 12 și 14, esplicāndū lānuritū în colóna de observații motivele pe cari se sprijinā cerāndū scādere.

Aceste staturi formāndu-se pe comune saū suburbiū în parte cu tótă claritatea și regularitatea indispensabilă în ordinea articolelorū, matriculele generale se vorū subsemna de persónele citate mai susū și se vorū înainta la prefecturā cu raportulū agentulū ce a luatū parte la constatare.

Art. 31. În ceca ce se atinge de marșea acestorū constatări și regulile cum trebuie a opera fie-care agentū prin orașe și târguri se va avea în vedere ordinulū circularū No. 11,888 din 1865 Martiū, pagina 2 și a 3 și dispozițiunile condicel contribuțiunilorū directe.

Art. 32. Agenții de constatare, în îndeplinirea însărcinării lorū, vorū avea uă deosebită atențiune la impunerea :

a). Proprietăților clădite din nou, alū cărorū termenū de scutire va fi expiratū și acelorū prefăcute.

b). A patentarilorū fără deosebire, care se vor constata că nu suntū înscriși în roluri și cari vorū urma a se adăogi la dare, etc.

Art 33. Constatațile revisiunei generale din orașele, târgurile și comunele districtului, centralisāndu-se treptatū la prefecturā se vorū esamina de controlorulū districtului, și se va proceda fără amānare a forma pentru serviciulū anululū 1867 roluri suplimentare și ordonanțe de descārcare în modulū prevădutū la titlulū precedentū, trāmițēndu-le rânduri rânduri la casierulū generalū pe fie-care lună.

Art. 34. Aceași urmare se va face și pentru prefacerile parțiale ce se vorū constata dupā revisiunea generală până la 1 Octombre.

TITLULŪ IV.

Despre aplicarea prefacerilor prin matricule și formarea rolurilor generale.

Art. 35. În lunile Octombre, Noembre și Decembre, încetēzā constatarea prefacerilorū, remāindū ca acelea ce se vorū ivi în acestū intervalū, să se opereze în trimestru de Iunuarū anulū viitorū; se exceptēzā de la acéstă regulā casurile urgente cari arū reclama aplicarea lorū chiar în cursulū acelorū trei luni.

(1) Acestū ordinū este relativū la noua evaluare a proprietăților exploatate de proprietariū lorū.

Art. 36. Controlorul districtual, cu concursul adjutórelor sélé, se ocupă în intervalul lunelor citate mai sus, cu operațiunile următoare :

I. A revizui decât s'a aplicat prin matricule toate adaosele și descărcările urmate în cursul anului, regulându pe acelea ce se vor fi scăpatu din vedere.

II. A forma roluri generale și formule de patente pentru anul viitoru.

III. A încheia tablouri anuale de operațiunile tuturilor prefaceriloru.

IV. A forma tablouru de resumatul rolurilor anului viitoru.

Modulă aplicărei prefaceriloru prin matricule și formarea tablouru generalu de prefaceri.

Art. 37. Aplicarea prefaceriloru în matricule se face în modul următoru :

a). Decă contrienabilii patentabili, etc. cari figură prin staturile de scăđământu n'au a mai figura în matricula generală, controlorul terge numele loră cu totu rându cu conținea bazele la care oră impuși.

b). Decă una sau mai multe baze de impunere, voru urma a fi schimbate, sterge bazele modificate și aședă pe cele noui pe linia următoare în dreptul anului pentru care se face operația din preună cu taxele cuvenite.

În ambele casuri prevăđute la litera a și b, controlorul notăđă în matriculă numărul ordonanței prin care s'a regulat acele prefaceri.

c). Cândă va trebui a înscri diu nou, uuulu sau mai mulți contribuabili, patentabili, etc. îi aședă după cum se indică mai josu (e, f și g) ori în întru matriculei sau la sfērșit, însă totu-d'a-una pe linia anului pentru care se operă adaosul.

d). Cândă unu contribuabilu, patentabilu, etc. nu e supusu prefaceri, bazele și taxele stabilite pentru anul anterioru, rămăne totu pe rându acelu ană fără răsătură sau nefaciere și servă și pe anului viitoru.

e). Contribuabili, patentabili și proprietari ce figură în staturile de adaosu, se înscriu în matriculă în ordinea alfabetică în locul individelor suprimate, mănținându seria actuelă a numerelor.

f). Decă numărul individelor sterse de la uă literă este mai mare de cât alu individelor noui, controlorul ia de la sfērșitul matriculei nătea individe, câtă va fi de trebuință pentru înlocuirea golurilor produse din cauza prefaceriloru.

La fie-care individă stersă la fine și transportatū în întru matriculei, scrie în margine aceste cuvinte : „*repartatū la art. . . . .*”

g). Cândū din contră contribuabili noui, covârșesc pe cei vechi, controlorul transportă restulă la finele matriculei generale.

h). În ceea ce se atinge de contribuabili, patentabili, etc., cari n'au fostū înscriși după ordinea alfabetică în matricula generală, controlorul formăđă uă listă de ordine la sfērșitul matriculei și înscrie numele și pronumele loră, precum și art. la care suntu aședăși în matriculă.

Art. 38. După ce a operatū sfērșiturile și înscrierile necesari, controlorul adună în matricula generală toate bazele de impunere, precum și taxele aplicate asuprale, și formăđă recapitulăția paginelor pe cari o aședă la sfērșitul matriculei, reproducându totu de uă-dată rezultatul generalu și în fația matriculei pe scórță, lêngă acea a anului precedentu, sub titlu de „*Bazele și darca*”.

Art. 39. Spre a constata decât totalul matriculei corectate este esactū, face comparația următoare : (pe uă chărtie deosebită).

Scade din totalul anului trecutū, descărcările urmate și adaugă apoi la dên sulū adaosul după staturi; rezultatul urmăđă a coresponde cu situația nouă vorbită la art. 38.

Formarea rolurilor generale.

Art. 40. Indată ce rezultatul comparației (vorbită la art. 39) este esactū controlorul și adjutórele sélé procedă la formarea rolurilor generale.

Prima parte a formărei rolurilor are de obiectu transcrierea numelui, pronumele contribuabilor și bazele imposibile. — Acastă operațiune se face esactū după matricula generală, îndată după aplicarea prefaccilor.

A doua parte a formării rolurilor este transportul taxelor calculate în matricula generală.

Spre acestū sfârșitū controlorul aședă la fie-care contribuabilū, în dreptul baselor de impunere, suma fie-cărei contribuțiuni în parte precum și decimele județene, comunale și ale camerel de comerțū, după tarifele ad-hocū; adună în urmă aceste diferite taxe și decimil, formeză unū totalū pe individū și în urmă procedă la adunarea acelorași elemente pe fie-care pagină.

Terminându coprinderea rolurilor, controlorul recapituléză la sfârșitū suma fie-cării pagini, și totalul general alū recapitulației rolurilor, urméză neapăratū a corespunde cu acela alū matriculei generale: după acesta procedă imediatū la formarea patentelorū cuveuite pentru anulū viitorū.

Art. 41. Rolurile, după ce vorū fi adevrite de prefectulū districtulū și controlorū, se vorū înainta casierulū generalū, d'apreună cu unū esemplarū după tabloulū No. 24 citatū mai josū. (la art 42).

Formarea tablourilor de resumatulū rolurilorū anuală.

Art. 42. După terminarea rolurilor, controlorulū procedă la formarea tabloulū de totalulū rolurilorū generale saū suplimentare emise (modelū No. 24) compusū din două părți.

a). Prima parte va conține în totalū, pentru întregulū districtū :

Resultatulū rolurilorū (generale saū suplimentare) emise asupra casierulū, specificându cătimea dărilorū fiscale, a decimelorū județene și camerilorū de comerțū.

b). A doua parte va conține principalulū contribuțiunilorū directe și decimele județene, etc. pentru fie-care comună în parte.

Comunele trebuie să fie înscrise în ordinea alfabetică pe ocóle. Se va forma pentru fie-care ocolū unū totalū specialū și la finele tabloulū uă recapitulație generală pe ocóle.

Unū esemplarū diu espusele tablourī va fi formatū pentru casierulū generalū. Elū va fi consideratū ca uă ordonanță de încărcare.

Unū altū asemenea esemplarū va fi destinatū pentru serviciulū ministerulū.

Art. 43. Inscințările No. 6 ce se forma până acum de controlorī, se vorū înlocni cu avertismentele de urmărire ce se vorū trimite de perceptorū la prima cerere ce se va face contribuabililorū, îndată după emiterea unū rolū anualū saū suplimentarū.

Despre formarea tabloulū anualū.

Art. 44. La finele anulū, controlorulū formeză pentru tôte operațiunile anulū ce espiră unū tablou de adaosele și descărcările urmate în totalū pe districte și în parte pe circumscripții și pe comune după modelulū No. 5 și transmite unū esemplarū la ministerū și un alū la casierulū generalū alū districtulū.

TITLULŪ V.

Despre decimī adiționale.

Art. 45. Cătimea diferitelorū contribuțiuni se compune dintr'ua sumă numită „Principalulū contribuțiunei“ și din decimī adiționale alū cărorū numărū variază după trebuință.

Decimele adiționale suntū autorizate ca tôte cele-alte venituri publice de către

Corpurile legiuitoare, și se împarte în categoriile următoare : a) ȕecimii județene, b) ȕecimii comunale, și c) ȕecimele camerilor de comerțiu.

Art. 46. ȕecimele județene compunȕ veniturile județului, ele sunt obligătoare pentru acoperirea cheltuelilor cȕ legea pune în sarcina județului și facultative pentru acele cheltueli ce consiliul județenȕ arȕ găsi cu cale a vota pentru întâmpinarea verȕ unui altȕ interesȕ alȕ județului (art. 51 din lege).

ȕecimele comunale compunȕ parte din veniturile budgetare ale casii comunei ; fie-care comună are dreptulȕ a se impune extra-ordinarȕ (art. 124 din lege).

Decisi nea pentru plata cheltuelilorȕ camcrilorȕ de comerțiu, este otȕrită prin legea constitutivă a acestorȕ camerei. — Prelevarea ei se autorisă de cȕtre Adunarea legiuitoare. — Ea este repartită asupra patentabililorȕ de clasa I și a II din circumscripțiuinea fie-cȕria comune și asupra acelorȕ ce plătescȕ taxe de patente fixe sau proporționale, asimilate cu espusele clase sau mai mari (tab. B și C. legea Patentelorȕ).

Despre adunarea elementelorȕ de ȕecimii și înscrierea lorȕ în roluri.

Art. 47. La epoca încheierei rolurilorȕ de contribuțiunii ale fie-cȕruiȕ auș prefectura urmȕză a și procura de la comitetulȕ permanentȕ alȕ județului, de la primăria orașuluiȕ de reședință, și de la comunele rurale în genere, tarife legalisate în regulă de ȕecimele adiționale ce vorȕ fi votatȕ pentru anulȕ următorȕ, asupra principaluluiȕ contribuțiunilorȕ și cari vorȕ fi dobȕnditȕ autorisația Adunării legiuitoare prin legea anuală a budgetuluiȕ Statului.

ȕecimele comprinse în aceste tarife, împreună cu ȕecimea camereiȕ de comerțiu autorisată în modulȕ de mai susȕ, se vorȕ lua de basă de controlorȕ la calcululȕ taxelorȕ rolurilorȕ, conformȕ art. 40 și 50.

Art. 48. În cazulȕ cȕndȕ pȕnȕ la epoca emiteriiȕ rolurilorȕ nu se va fi pututȕ primi tarifele de ȕecimii vorbite, spre a se prevedea în rolurile generale, controlorȕi vorȕ proceda la încheierea rolurilorȕ, fără a mai prevedea espusele ȕecimii fiindȕ deja otȕritȕ ca la 1 Ianuariȕ, rolurile să fie predate casieruluiȕ generalȕ.

Art. 49. Pentru tȕte tarifele primite dupȕ emiteriaȕ rolurilorȕ, controlorulȕ și ajutorile sȕle, se va transporta la reședința fie-cȕria circumscripțiiȕ, va convoca acolo pe perceptoriiȕ comunali cu rolurile, și va proceda la înscrierea ȕecimilorȕ în colȕnele ad-hocȕ.

Spese de transportȕ și de întreținere ale agenșilorȕ de constatare pentru îndeplinirea acestei operațiuni, se vorȕ plăti de casa comunală, județenă sau camera de comerțiu în alȕ cȕrorȕ profitȕ se vorȕ percepe acele ȕecimii.

La casȕ însă cȕndȕ tarifa ver-uneiȕ comune sau ȕecimea camereiȕ de comerțiu, arȕ fi întârȕiatȕ d'a fi autorisate la timpȕ, atunci, pentru acestea, se vorȕ putea forma roluri speciale pe compta consiliuluiȕ sau a camereiȕ respective.

Art. 50. În ceea ce se atinge de înscrierea ȕecimilorȕ în rolurile generale, se va proceda în modulȕ următorȕ :

a). Pentru ȕecimii județene. Controlorulȕ va lua succesivȕ pe natură de contribuție, rolurile generale a fie-cȕria comune nrbane sau rurale, complinite deja cu suma contribuțieiȕ în parte, și avȕndu de normă cȕtimea ȕecimilorȕ (1—1 1/2 — 2 etc.) votate de consiliulȕ județianȕ, o va aplica succesivȕ, asupra d rȕi personale și de șosele, etc. a fie-cȕruiȕ contribuabilȕ. — Resultatulȕ obținutȕ va fi suma ȕecimilorȕ județene ce vine în adaosȕ la taxele principale ale fie-cȕruiȕ individȕ și care urmȕză a se înscrie în dreptulȕ sȕu în colȕna deschisă specialu în rolȕ. — La finele pagineiȕ va aduna sumele ȕecimilorȕ județene ȕră la finele roluluiȕ va face uă recapitulăție generală a totaluluiȕ paginelorȕ ca și pentru celealte dȕri.

Ca mijlocȕ de controlȕ și spre a se asigura de esactitatea calcululuiȕ ȕecimilorȕ pe individȕ, controlorulȕ aplică cȕtimea ȕecimilorȕ votate asupra totaluluiȕ

generalŭ alŭ rolului de contribuțiunii, și rezultatul urmază a fi egalŭ cu recapitularea generală a decimelorŭ operată pe individŭ, după cum se dice mai susŭ.

Decimele județene se aplică în generalŭ asupra tuturor contribuțiunilorŭ directe; ăra proprietățile Statului nu suntŭ supuse de câtŭ le decimele aședate asupra dărilor fonciară.

Controlorulŭ, începândŭ calcululŭ decimelorŭ cu rolulŭ personală-șosele, va proceda la celŭ de fonciară-transmitere și așa mai departe până la terminarea tuturor rolurilorŭ fie-căria comune, făcândŭ la finele fie-căria rolŭ, verificația de încheiere prevădută la art. 39.

b). Pentru decimele comunale, controlorulŭ va lua rolurile unei comune pe natura de contribuțiunii și va aplica succesivŭ asupra dărei fie-cărui contribuabilŭ cătimea decimelorŭ coprinse în tarifă. — Resultatulŭ obținutŭ în același modŭ ca și pentru cele județene, se va înscrie în colona specială a rolului.

La finele paginei va aduna sumele decimelorŭ comunale ăra la finele rolului și va face ŭă recapitulare generală a paginilorŭ ca și pentru decimelŭ județene.

În ceea ce s'atinge de controlulŭ necesariŭ la încheiarea rolurilorŭ, și de cele-alte reguli relative la operația înscrierii decimelorŭ, după tarifele lorŭ speciale controlorulŭ va urma conformŭ amănuntelorŭ date la lit. A de mai susŭ.

c). Pentru decimele camerilorŭ de comerțiŭ, controlorulŭ înscrie decimea camerei de comerțiŭ, asupra principalului taxelorŭ de patente de clasa I și a II din tab. A și asupra celorŭ în tab. B și C cu ŭă taxă egală sau mai mare de câtŭ acelora din tab. A prevădute prin rolurile generale de patentabilŭ, sau formază pentru decimea acestei camere, roluri speciale pe fie-care comună (modelŭ No....)

În celŭ din urmă casŭ de îndată ce a complinitŭ matricula specială cu bazele de impunere (numele, pronumele, categoria, sumă), ia de normă cătimea decimelorŭ adiționale și ŭă divide cu totalulŭ taxelorŭ de patentă (fixă și proporționalŭ) a fie-cărui patentabilŭ, rezultatulŭ îl înscrie în colona specială a decimelorŭ.

Efectuândŭ această operație pentru tôte articolele din matriculă, adună paginile și formază la finele matriculei ŭă recapitulare generală, estrage în urmă conținutulŭ matriculei și lŭ reproduce întocmai în rolulŭ destinatŭ pentru serviciulŭ de percepție.

Verificația acestui rolŭ se va face întocmai ca pentru rolurile celorŭ-alte decimă, asemenea și în ceea ce s'atinge de legalizarea lui de către prefectură.

Despre comptabilitatea decimelorŭ

Art. 51. Comptabilitatea decimelorŭ, va fi întrunită cu cea a dărilorŭ fiscale, de ăre-ce rolurile carŭ suntŭ elementele principale ale comptabilității constatărilorŭ, coprindŭ (în mare parte) la ŭă lultă și dările fiscale și decimele în genero.

Înscrierea decimelorŭ adiționale, județene, comunale și a camerilorŭ de comerțiŭ, se va face dăra în registrele destinate pentru înscrierea principalului celorŭ-alte dări.

Art. 52. Controlorii suntŭ datorŭ a transmite consilierilorŭ comunale, județene și camerilorŭ de comerțiŭ tablouri de totalulŭ dărilorŭ pe categorie și suma ce produce decimele aședate asupra acelorŭ dări în câtŭ privesce pe fie-care consiliŭ. Aceste elemente vorŭ fi estrage după tablouri de resumatulŭ rolurilorŭ și după tablourile mensuale de prefacerŭ și se vorŭ înainta consilierilorŭ la acelși termene fixate pentru ministerŭ.

Art. 53. Orŭ-ce dispozițiunii anteriore contrariŭ regulamentului de faciă remănu lucrătore (1) de la aplicarea acestuia.

(1) *Nelucrătore* a voitŭ neapăratŭ să zică autorulŭ regulamentului.

REGULAMENTULU

Serviciulul de percepțiune și de centralisarea veniturilor. (1)*(Decret. 15 Iuniū 1867, prom. 17 Iuniū 1867).*

PARTEA I.

Despre agenții însărcinați cu perceperea veniturilor.

CAPITOLUL I.

Dispoziții generale.

Art. 1. Împlinirea veniturilor Statului, a decimilor județene, comunale și ale camerilor de comerț, aședate asupra principalului contribuțiunilor directe, darea pentru răscumpărarea clăcei și a dijmei, primirea depositelor judiciare și administrative, a fondurilor în consemnațiuni și cele din trezorerie, nu se pot efectua de câtă de către un comptabil al tesaurului public în virtutea unui titlu de împlinire dobândit legalmente. (Art. 12, L. C.)

Art. 2. Orice agent însărcinat cu mănuirea banilor publici, devine comptabil al tesaurului chiar prin faptul primirii unor asemenea fonduri. (Art. 13, L. C.)

Art. 3. Comptabilii tesaurului sunt puși sub ordinele ministrului financelor; ei se numesc de densusul său prin delegațiune, și sunt responsabili pentru împlinirea veniturilor a căroră percepțiune le este încredințată și pentru vărsarea banilor la destinația lor. (Art. 13 și 18, L. C.)

Modul după cum trebuie a se efectua numirea, presentațiunea și tragerea la răspundere a agenților comptabili se stabilesc la partea V-a și a X-a din acest regulamente.

Art. 4. Comptabilii cari n'au împlinit veniturile cu cari sunt însărcinați, la epocile determinate la art. 103 de mai jos, vor fi îndatorați a le plăti de la sine sau din garanțiile lor, în care casă ei rămân substituți în drepturile și precăderea Statului, în privința debitorilor, conform cu dezvoltările prevăzute la partea X-a din acest regulamente. (Art. 18, L. C. și 23 L. P.)

Comptabilii cari n'au împlinit sau n'au urmărit pe debitorii în termen de trei ani de la epoca când urma a se încasa sumele datorite perdă ori ce drept de împlinire și ori ce acțiune de urmărire contra lor.

Spre a dobândi descărcarea pentru sumele neîmplinite, comptabilii sunt datorii a proba cu acte justificative în modul prescriș de regulamentele urăririlor și al constatărilor că neîmplinirea n'a provenit din a loră neglijență și că au îndeplinit la timpul convenit și cu silință toate urmăririle prescrișe de legi. (Art. 18, L. C.)

Art. 5. Comptabilii tesaurului și ori ce alți primitori de bani publici, nu vor putea fi descărcați de sumele împlinite sub cuvânt că li s'au furat, le-au perdut sau le-au întrebunțat în cheltueli publice, dacă nu vor dovedi că furarea sau pierderea au provenit din forță majoră și că au luat pentru acesta toate măsurile de siguranță, ăra pentru cheltueli, dacă nu va presenta autorizații speciale și conforme cu dispozițiunile legilor și regulamentelor ad-hoc. (Art. 19, L. C.)

Art. 6. Agenții comptabili însărcinați cu perceperea și centralisarea veniturilor

(1) Acest Regulamente se raportă la aplicarea legii asupra serviciului de percepțiune și centralisarea veniturilor, din 27 Mai 1867.

lorū Statului, nu vorū putea întreprinde vre-ură speculă, vre-ună comerciū saū industrie, afară de exploatarea bunurilor lorū.

Ei nu potū lua parte d'a dreptulū nici prin alți la contractări de lucrări publice saū la adjudecarea pe sēma lorū a bunurilor contribuabililor ce vorū fi fostū încredințate în îngrijirea lorū ; căci ori ce asemenea procedări vorū trage după siue destituirea agentului abătutū, anularea contractărei și uă amendă până la 3,000 lei. (Art. 14, 15 și 114, L. C.)

Art. 7. Afară de excepțiunile prevēdute pentru primari la art. 72 de mai josū, nici unū agentū comptabilū nu pōte intra în lucrarea însărciuărei ce i s'a încredințatū, numai în virtutea titlului funcțiunei sēle, de câtū după ce va fi săvirșitū jurămintulū legiuitū și după ce va fi depusū cauțiunea determinată pentru asigurarea gestiunei sēle. (Art. 16, L. C.)

La casū contrariū agentulū se va destitui și răspunderea faptelorū sēle va privi de uă potrivă asupra lui și a șefului de serviciū care'lū va fi chematū în lucrare.

Art. 8. Tesaurulū publicū are privilegiulū asupra averei comptabililorū însărcinați cu mânăirea banilorū publici înainte ori căruī altū creditorū. (Art. 17, L. C.)

Spre acostū scop, la casū cândū vre-unū comptabilū s'arū face răspunđătorū pentu veniturile neimplinite la timpū, saū dilapidate, ori sustrase în ori ce modū de la destinația lorū, afară de casurile de forță majoră justificate legalmente, garanția și averea sa vorū fi puse în vîndare aplicăndū asupra acostui din urmă dispozițiunile legei de urmărire, cu precadere înainte altorū creditorū (afară de excepțiunile prescise de legea civilă)

P A R T E A II.

Specificarea veniturilorū și perceperea lorū.

CAPITOLULŪ I.

Despre agenții însărcinați cu perceperea veniturilorū.

Art. 9. Veniturile din contribuțiuni directe, decimile adiționale în genere, da-rea pentru răscumpărarea clăcei și embaticurile prin comunele rurale, prin tērguri, tērgușore și orașe cu populațiunea mai josū de 5,00 locuitori, se implinescū de către primarii comunali cu concursulū ajutōrelorū lorū. (Art. 1, L. P.)

Art. 10. Contribuțiunile directe, decimile adiționale și embaticurile proprietăților Statului, de prin orașele cu uă populațiune mai susū de 5,000 locuitori, se implinescū de către perceptoriū speciali așezați pe despărțiri. (Art. 3, L. P.)

Art. 11. Orașele tērgur le și tērgușorele în cari urmază a se înființa perceptoriū speciali, se copriindū în tabloulū anexatū la regulamentulū de față, ără în tōte cele alte percepția se va face de către primari cu concursulū ajutōrelorū lorū.

Prefacerile ce s'arū urma în clasificăția comunelorū, în cari vorū funcționa perceptoriū speciali, se vorū putea opera în virtutea unei autorisații a ministerului de finance.

Art. 12. Veniturile din arendi de moșii, păduri, clădiri și poduri se urmărescū și se implinescū de către sub-casierii de circumscripțiuni. (Art. 2, L. P.)

Art. 13. Veniturile indirecte, veniturile diverse, taxele postale și telegrafice, se implinescū de către agenți speciali, în conformitate cu regulamentele aședate pentru perceperea lorū.

Art. 14. Contribuțiunile oficerilorū și funcșionarilorū armatei, veniturile din subvențiuni, veniturile extra-ordinare prevēdute în budgetulū Statului, fondurile casei de depunerī, a cărorū împlinire n'arū fi fostū pusă în sarcina veri-unorū agenți speciali, se încasază d'a dreptulū de către casierii generali de districte.

Art. 15. Prin derogățiune la dispozițiunile de mai sus, se va putea primi d'a dreptul la casa centrală a tesaurului său la casieria generală a districtului veniturile următoare :

I. Arendile, chiriiile și embaticurile proprietăților Statului.

II. Produsul din vânzarea sărei de esportățiune (când este dată în antreprisă saă când se vinde în cătiml mari).

III. Capitalurile și procentele cuvenite de la diforiți debitorl ai fiscalul.

IV. Veniturile diverse și extra-ordinare.

V. Subvențiunile prevădnte prin budgetul Statului chiar când ămplinirea acestorū venituri arū fi fostū pusă în sarcina altorū agenți dependinți.

Primirea unorū asemenea venituri la casa centrală a tesaurului, se va face în virtutea unei declarațiuni a vėrsătorului visată de serviciul ănsărcinatū cu administrarea lorū, care urmėză a comunica despre acesta casierului ce va fi fostū încărcatū în debitul sėu cu ămplinirea acelorū venituri spre a 'și descărca partida și a înceta urmărirea debitorului.

Art. 16. Primirea la casieria generală de districte a veniturilor de mai sus cu a cărorū adunare vorū fi fostū ănsărcinați sub-casierii de circumscripții saă perceptorii de orașe, (escepție de contribuțiunile directe), se va face în virtutea unei declarațiuni a vėrsătorului sprijinită de prezentarea titlului după care este obligatū a face acea vėrsare.

În asemenea casū, casierul generalū va trebui a face către așentul contabilū inferiorū în sarcina căruia va fi fostū dată urmărirea și încasarea acelorū venituri, aceași comunicare prevădntă la art. precedentū, atâtū pentru bunil vėrsași la casieria districtului, câtū și pentru cei ămpliniți la alte districte saă circumscripții ori în fine la casa centrală a tesaurului.

CAPITOLUL Ū II.

Denumirea și rolul agenților financiarl.

Art. 17. Casierul generalū este șeful serviciului financiarū în districtul unde funcționeză, elū atărnă imediatū de ministerul financelorū.

Art. 18. Sub-casierii repr sintă pe casierul generalū în circumscripțiune pentru tôte operațiile de resortulū financiarū. Acești agenți suntū puși sub imediata ascultare și răspundere a casierului generalū și sub autoritatea ministerului financelorū.

Art. 19. Perceptorii suntū așezați în orașele cu populație de 5,000 locuitori în sus, și suntū constituiți șefi ai serviciului de percepție din circumscripția orașului. Ei suntū puși sub ascultarea directă și răspunderea casierului generalū și depindū de ministerul financelorū

Art. 20. Primarii din comunele cu uă populație de la 5,000 locuitori în jos, ăndeplinesc sarcina de perceptorl fiscal. Ei cunțū puși în privința operațiunilor financiare sub ascultarea sub-casierilor de circumscripții și sub autoritatea casierului generalū.

P A R T E A I I I.

Despre circumscripțiunile de percepție.

CAPITOLUL Ū I.

Circumscripțiunile primarilorū.

Art. 21. Circumscripția de percepere a primarilorū se compune din tôte cătunele saă suburbiile și proprietățile isolate după teritorulū comunei.

CAPITOLULŪ II.

Circonscripțiunile perceptorilor de orașe.

Art. 22. Circonscripțiunea unui perceptor cuprinde orașul întreg cu suburbiile marginase, decât veniturile aceluși oraș nu trecu sumă de lei un milion pe an fixată prin art. 3 din lege pentru formarea unei circonscripțiuni.

Art. 23. Când veniturile orașului aru trece peste cifra de un milion sau chiar de n'arū covârși-o, d'ora aru avea întinderi mari, în cātu strângerea contribuțiunilor nu s'arū putea administra cu destulă exactitate de unu singur perceptor, se voru forma două sau mai multe circonscripțiuni în proporțiuni pe cât se va putea egale, atâtu în cătimea veniturilor câtu și a distanțelor ce voru cuprinde. Prin orașele principale ce unu venit superior, se va forma după trebuință mai multe circonscripțiuni. Repărțirea loru va putea fi alta de câtu aceea a sub diviziunilor polițienesci proporționându veniturile și distanțele fie-căria circonscripțiuni în raportu cu înlesnirile serviciului.

Art. 24. Suburbiile de cari se va compune fie-care circonscripțiune, se voru fixa în epetū de casierul generalū și se va supune la aprobarea ministrului financelorū, spre a rēn.ănea astū felu statornice până când experiența aru reclama v'nă modificare indispensabilă.

CAPITOLULŪ III.

Despre circonscripțiile sub-casierilor.

Art. 25. Fie-care districtu se compune din două sau mai multe circonscripțiuni financiare.

Fie-care circonscripțiune va cuprinde comune rurale, târgurile, târgușoarele și orașele ale căroru venituri unite s'arū urca până la unu milionu lei pe anu.

Art. 26. Arendile și chiriele proprietăților Statului care aru trece peste suma de două-mii galbeni pe anu, nu voru intra în repartiția circonscripțiunii și implinirea lor se va urmări d'adreeptul de casierul general cu concursul agenților inferiori.

Art. 27. Circonscripțiunile sub-casierilor potū fi compuse de două sau trei plăși administrative, sau la trebuință se voru forma de nă plasă întregă ori de nă plasă și jumătate, după cum va reclama interesele serviciului.

Art. 28. Numărul și numirea comunelor, a târgurilor și a orașelor din care se va compune nă circonscripțiune, precum și reședința ei, se va fixa de casierul generalū prin înțelegere cu comitetul permanentū alu consiliului județenū, și se va supune la aprobarea ministrului financelorū.

Tablonul comunelor ce formază nă circonscripțiune va fi afișatū în cancelaria primăriei fie-căria comunū cu arătare de comuna reședinței sub-casierului.

Art. 29. Repartițiunea comunelor pe circonscripțiuni și alegerea reședințelor se va face în proporție cu întinderea distanțelor ce urmază a străbate primariū comenali, pentru aducerea contribuțiunilor implinite la fie-care două săptămāni, fiindu-se comptū și de preambulările ce va trebui a face sub-casierul în revisia percepțiunilor comunale de două ori pe trimestru.

Reședința sub-casierilor se va statornici pe câtu se va putea mai în centrul circonscripțiunii și de preferință la reședința sub-prefecturēi ce va cădea mai în apropiere.

CAPITOLULŪ IV.

Despre circonscripțiile casierilor generali.

Art. 30. Circonscripțiile casierilor generali se compune din întregul districtū

în care funcționează ori-care ară fi numărul comunelor, populațiunea și veniturile districtului.

Reședința casierilor generalii este aședată în capitala districtului.

P A R T E A I V.

Despre biurourile agenșilor finanțari.

CAPITOLUL I.

Biurourile primarilor.

Art. 31. Biroulul de percepție al primarilor va fi aședat în cancelaria primăriei.

Art. 32. Mobilierul trebuincios pentru serviciul de percepție se va înființa de primar din produsul remiselor sële.

Mobilele înființate de primari, precum mese, dulapuri, scaune și altele, se vor înventora în două eșemplare depunându-se unul în cancelaria primăriei și altul la sub-casierul de reînscrispțiune.

După trei ani de la înființarea mobilelor, ele devin proprietate a Statului; la casă însă când în acest interval primarul care le-a înființat s'ar înlocui cu altul, atunci noul primar va despăgubi pe predecesorul s'eu cu analogie numai pe timpul ce rămâne până la expirarea termenului de 3 ani.

Art. 33. Registrele și imprimatele de percepție înființate pe comptul primarilor, sunt destinate a servi în cursul de un an; la întemplantare când s'ar înlocui primarul în cursul anului, el va fi despăgubit de succesorul s'eu de prețurile acelor imprimate cu analogie numai pe timpul ce a mai ramas a se întrebuința.

CAPITOLUL II.

Biurourile perceptorilor.

Art. 34. Prin orașe, biurourile de percepție, se vor aședa în centrul circumscripțiunii în fața unei strade principale; ele vor fi deschise contribuabililor în toate zilele de la 9 ore de dimineață până la 4 după amiază, în zilele Duminicilor și s'erbătorilor până la una oră după amiază.

Biroulul va fi compus de una sau două camere încăpătoare întreținute în bună stare.

Art. 35. Pe zidurile sau d'asupra porții spre stradă va fi aședată o tablă purtând d'asupra armele țerei și de desub inscripțiunea următoare :

Biurulul împlinirei contribuțiunilor, circumscripția No...

Tablele de inscripție de la toate biurourile de percepție vor trebui a fi de două metre lungime și o jumătate metru lățime, scrise cu litere române în deplină regularitate, de culoare albastră pe fond alb.

Art. 36. Localul unde va fi aședată masa la care se vor primi contribuțiunile, va fi despărțit cu grilaj.

Nu mai amplasărilor biuroului va fi permis a intra în partea destinată pentru serviciu; infracțiunile de la această regulă vor fi privi asupra șeful de percepție.

În partea camerei rezervată contribuabililor, se va afla la dispozițiunea lor, o masă cu trebuincioasele de scris și câte-va scaune. — În aceeași parte va fi

încadrate tarifele de contribuţiuni, de cursul monetelor şi alte publicaţii financiare.

În partea rezervată pentru serviciu va fi aşezate dulapurile cu archiva, mesele şi scaunele trebuincioase pentru lucrările biuroului.

Art. 37. Fixarea localităţii unde trebuie a se aşeza biuroul localităţii, se va face de casierul general, care este obligat a observa stricta aplicare a dispoziţiilor de mai sus.

Localităţile ce se vor alege pentru aşezarea biuroului de percepţie, în oraşul Bucureşti se va supune la aprobarea ministrului.

Art. 38. Încăperile în cari se vor instala biurourile de percepţie, vor fi închiriate pentru trei sau cinci ani în care timpu vor rămânea statornice şi chiar deca receptorul s'arî înlocui, fiind obligat successorul s'eu a manşine acele încăperi cu condiţiile contractate p'ene la expirarea termenului.

Spre acestu scopu contractele de închiriere ale încăperilor destinate pentru biuroul de percepţie, vor cuprinde clausele speciale pentru acestu casu şi vor fi legalizate de poliţia locală.

Art. 39. Mobilierul, registrele şi imprimatele făcute cu spesele receptorului înlocuitu, se vor primi de ancessorul s'eu cu regulile prevădute pentru primari la art. 32 şi 33 de mai sus.

Unu esemplaru după inventariul mobilierului biurourilor de percepţie, va trebui a se depune la casierul general.

Art. 40. Cându din împrejurări de forţă majoră, va trebui a se permuta biuroul de percepţie înainte de expirarea contractului de închiriere, se va căuta ca noul localu să fie în apropiere de cel vechiu şi totu pe stradă principală.

Art. 41. Încăperile în cari va fi aşezat biuroul şi orele de lucrare fixate mai sus, se vor face cunoscute contribuabililor prin publicaţie în *Monitoru* prin afişe, prin darabanu şi prin avertismente de urmărire în comptul receptorului.

Art. 42. Chiria încăperilor biuroului, mobilierul, încălzitul, iluminatul, tabla de inscripţie şi spesele de cancelarie privescu cu totul în sarcina receptorului.

CAPITOLUL III.

Biurourile sub-casierilor.

Art. 43. Biuroul sub-casierilor va fi aşezat în una sau două camere încăpătoare şi întreţinute în bună stare.

La porţile sau pe zidurile d'afară ale încăperilor în cari se va afla biuroul sub-casierului, se aşeza uă tablă în condiţiunile prescrise pentru receptorii de oraşe purtându inscripţiunea următoare :

Districtul (cutare)

Sub-casierul circumscripţiunei No...

Condiţiunile pentru manşinerea, permutarea şi mobilierul biuroului, pentru spesele de cancelarie şi materialul, sunt conforme cu cele prevădute pentru receptorii de oraşe.

CAPITOLUL IV.

Biurourile casierilor generalii.

Art. 44. Biurourile casierilor generalii, trebuie a fi aşezate câtu se va putea

mai aproape de localul prefecturei, sau chiar în aceleși case de voru fi destul de încăpătoare.

La intrarea d'afară a biuroului casieriei generale va fi așezată o tablă colorată albă, purtându d'asupra armele țerei și de desub inscripțiunea următoare:

Casieria generală a districtului (cutare).

Acastă inscripție va fi cu litere române de culore albastră; tabla va fi luugime de două metri și în lățime de $\frac{1}{2}$ metru.

Art. 45. Biuroulă la care se va face primirea și răspunderea va fi despărțit cu grilajă de celelalte biurouri său în aceeași cameră cu biuroul casierului general.

Pentru serviciul propriu al văsătorilor și primitoilor de bană se va afla așezate o măsă, scaune și obiectele necesarii de scrisă.

În același local se voru afla încadrate:

Tarifa de cursulă moneteloră.

Tarifa de contribuțiunii și decimă.

Tablourile de comunele ce compună fie-care circumscripțiune financiară cu arătare de loculă reședinței, și diferitele publicațiuni privitoare la serviciulă financiară.

Art. 46. Mobilierulă aflată-și în biuroulă casieriloră generală se va inventora în două esemplare din care unul se va trimite la ministerulă financeloră, spre a se înregistra în inventariulă generală ală Statulă și altul se va păstra în casierie.

Mobilele de cari ce va mai simți trebuință pentru serviciulă casieriei generale precum și reparația celorlă în ființă se va face de către casieră din produsulă remiseloră ce le suntă acordate, avându dreptulă, la casă de înlocuire, a se despăgubi de la succesorulă său de analogia prețuluiă mobiloră înființate de dênșii, după regulile prescise pentru primari.

Art. 47. Chiria încăperiloră casieriloră generale, spesele de biuroă și încălditulă privesc în compta Statulă.

Art. 48. Lucrările casieriloră generale începă la 9 și jumătate ore diminea și se urmază până la 5 după ameli; la trebuință amplexii casieriloră suntă consocați în lucrare și sera său în zile da Duminică și sərbători.

P A R T E A V.

Despre numirea în funcțiuni a agenților financiară.

CAPITOLUL I.

Numirea primariloră.

Art. 49. Primarii însărcinați cu perceperea venituriloră prevedute la art. 9 din acestă regulamentă, se alegă și se numescă conformă dispozițiuniloră legelă comunale și în modulă prevădută la art. 73 de mai josă.

CAPITOLUL II.

Numirea perceptoriloră și sub-casieriloră.

Art. 50. Perceptorii de orașe și sub-casierii se alegă de preferință dintre actualii șefi de percepție și dintre aceia cari, avându etatea de 25 ani și cunoscintele trebuincioase, voru fi mai funcționat în vre-oă ramură financiară său administrativă și nu voru fi fostă destituiți pentru abateri, neglijență, abuseri său alte

viciurî, în fine dintre persoanele private cari arŭ întruni calitãþile necesariî pentru conducerea cu demnitate a serviciului.

Art. 51. Numirea în funcþiuni a percepþorilor Ńi sub-casierilor în condiþiune de agenþi fiscali se face de cãtre ministerulŭ financelorŭ dupã recomandafia Ńi pe raspunderea casierilorŭ generali de districte. — Ei suntŭ obligaþi a depune în mãnele casieruluiŭ generalŭ, jurãmentulŭ prescristŭ de lege Ńi garanþiile prevãdate la art. 78.

Art. 52. Percepþorii Ńi sub-casierii aŭ dreptulŭ dupã dispoziþiile art. 11 din lege a Ńi ataþa Ńi întreþine pe comptulŭ lorŭ adjutãrele trebuincioase pentru biurou Ńi unŭ numãrŭ îndestulãtorŭ de agenþi de urmãrire.

Ajutãrele Ńi agenþii de urmãrire suntŭ agenþi privaþi ai percepþorilor Ńi sub-casierilorŭ; numirea lorŭ se face de cãtre casierulŭ generalŭ dupã recomandafia Ńi pe rãspunderea Ńefilorŭ lorŭ respectivi.

Art. 53. Ajutãrele Ńi agenþii de urmãrire vorŭ purta în timpulŭ serviciului esteriorŭ, dreptŭ semnŭ de recunãscere, uã Ńapcã rotundã de postavŭ albastru deschisŭ (dupã forma acelorã ce pãrtã agenþii telegrafo-postali) avãndŭ d'asupra cosoroculuiŭ litera F. Ńepcile ajutãrelorŭ se vorŭ deosebi de ale agenþilorŭ de urmãrire print'uuŭ Ńiret de firŭ albŭ, aþeþatŭ imprejurulŭ bandeii de josŭ, în lãþime de unŭ centimetru.

AceŃti agenþi vorŭ purta asupra lorŭ în timpulŭ serviciului, comisiunea (actulŭ) sau titlulŭ lorŭ de agenþi ai percepþiunii spre a fi recunoscuþi la casŭ d'a cere concursulŭ agenþilorŭ poliþienesci, etc.

Art. 54. Recomandafiunile pentru numiri în posturile de agenþi financiari, vorŭ trebui a conþine desluþiri de funcþiunile ocupate în trecutŭ, cauzele retrãgerii diu acele funcþiuni, calitãþile ce însuþe cŭ Ńi incredinþãri dõcã suntŭ liberi de angãmente cãtre armatã, conformŭ dispoziþiunilorŭ lezei de recrutaþie.

Art. 55. Confirmarea agenþilorŭ recomandaþi pãte fi refusatã de Ńefulŭ superior în casŭ cãnd persoanele recomandate arŭ fi bãnuite de abuzuri, fapte imorale sau altele.

CAPITOLULŪ III.

Numirea casierilorŭ generali.

Art. 56. Casierii generali se alegŭ de ministerulŭ financelorŭ Ńi se supunŭ la confirmarea domnitorului: ei depunŭ jurãmentulŭ legiuitŭ înaintea ministruluiŭ financelorŭ sau în pretoriulŭ prefectureii districtuale Ńi suntŭ obligaþi a da garanþia prevãzutã la art. 79 de mai josŭ.

Art. 57. Casierii generali suntŭ obligaþi a întreþine pe compta remiselorŭ lorŭ amþloiaþii de cari vorŭ avea trebuinþã, pentru serviciulŭ de inspecþiune Ńi pentru verificarea Ńi þinerea compturilorŭ de partiþii Ńi de materialŭ cu sub-casierii Ńi percepþorii.

Chemarea în lucrare a unorŭ asemenea funcþionari privaþi, este subordonatã la recunãscerea ministeruluiŭ financelorŭ.

Art. 58. Casierii generali vorŭ þine unŭ registru de personalulŭ dependente, dupã modelulŭ ce se va da din ministerulŭ financelorŭ.

CAPITOLULŪ IV.

Numirea diferiþilorŭ ageuþi financiari.

Art. 59. Alegerea Ńi numirea comptabililorŭ însãrcinaþi cu adunarea veniturilorŭ indirecte, diverse Ńi extra-ordinare se stabilescŭ prin reglementele serviciilorŭ lorŭ respective.

P A R T E A V I.

Despre permutarea sau înlocuirea comptabililor.

CAPITOLULŪ I.

Considerații generale.

Art. 60. Orî-ce comptabil ū înceteză, esercițiul ū funcțiunei sële în casū de *suspendare, destituire, demisiune și transferare.*

Suspendare sau destituire.

Comptabilul e destituit ū sau suspendatū, cāndū e doveditū în deficit ū sau în grave neregularități.

Deficitū este cānd comptabilul ū prēsintă în numerarū sau în acte de portofoliū autorizate întręga sumă a încasărilor constatate după scripte.

Neregularități grave suutū cānd comptabilul ū ține scriptele serviciulū sęū în neregulă, cāndū încasēză banū fără a elibera recepisa legală sau eliberēză cuitanțe manuscrise, cānd suma impluită n'o prevede prin jurnalulū de casă cānd nu predă compturile la vreme sau le predă în prōstă stare, etc.

Demisiune.

Comptabilul ce 'e lasă sarcina, se consideră ca demisionatū. Ea este *expresă* cānd se manifestēză înscrisū și *tacitū* cāndū comptabilul se depărtēză de la postū fără a fi fostū învoitū, sau cāndū se dă la întreprinderi incompatibile ca misiunea sa.

Administrațiunea pōte primi sau respinge demisiunea unū agentū. El ū însă urmēză a continua esercițiul ū îndatorirei sële, nu numai pēnē la încuviințarea demisieū, dēră chiar pēnē la instalarea succesorulū sęū.

Transferare.

Cāndū serviciulū reclamă și administrația găsesc cu cale, unū aginte pōte fi traseratū de la unū locū la altulū. În acestū casū consimțimēntulū sęū e trebuinciosū.

În casurile de mai susū, precum și la întâmplare de bolă etc., comptabilul superiorū numesc provisoriu pe a sa răspundere unū loco-țitorū de încredere pēnē la confirmarea altuia îngrijindū a comunica imediatū șefulū sęū numele locotenentulū.

CAPITOLULŪ II.

Înceerea situațiunei comptabililor înlocuiți.

Art. 61. Înainte d'a se instala definitivū noulū comptabilū, se închee unū procesū-verbalū în triplu esemplarū prin care se constată numerariulū casei, registrele, actele, chărțiile, ect. și situațiunea fostulū comptabilū în tōte părțile serviciulū cu care a fostū însărcinatū.

Unū esemplarū va fi destinatū ministerulū financelorū, unū altulū casieriei generale și celū d'alū treilea va rămānea în archiva comptabilulū respectivū. El ū va fi sub-semnatū de noulū titularū și de predecesorulū sęū

Art. 62. Noulū titularū instalāndu-se trebe a lua mēsurile ce reclamă ordinea comptabilităței, avēndū ca punctū de plecare în operațiunile sële totalulū implini-

rlorū și alū vĕrsărilor făcute asupra esercițiilor nerĕfuite. Spre acestū sfârșitū registrul de casă, celū de partiți ect. vorū fi adunate pĕnĕ în ziua încetărei din funcțiune a fostulū agentū, și va fi sub-semnatū de fostulū și noulū titularū.

Acĕstă situațiune va trebui a fi esactū reprodusă în procesulū vorbitū mai susū. Întrē operațiunile nouēi gestiuni și cea veche, coprinse în registrele de mai susū, se va lăsa unū spațiu îndestulătorū pentru a face modificăriile ce arū fi de trebuință.

Art. 63 Predarea compturilor în anulū cândū s'a operatū înlocuirī de acestū felū se va face în atătea părți câtū a ținutū gestiunea fie-că uī aginte.

În casū, ca anul comptabilū, să refuze d'a 'ndeplini acĕstă datorie, îndată după încetarea funcțiunilorū sĕle, precum și cândū arū fi lăsatū lucrăriile biuroului sĕū în nereglă, pe d'ua-partē se constată faptele prin procesū-verbalū în modulū arĕtatū mai susū, ĕră pe de-alta se numesce exoficiū unū impieगतū și plata ce i se va cuveni va fi în sarcina fostulū agentū care va trebui în ori-ce casū, a se aduce spre a verifica și sub-semna compturile gestiunei sĕle.

CAPITOLULŪ III.

Despre desfacerea comptabililorū înlocuiți.

Art. 64. Comptabilulū inferiorū care se va înlocui în postulū sĕū este datorū a preda succesorulū archiva biuroului, registrele de comptabilitate și de percepție cu numerariulū și actele de portofoliū ce vorū fi remasū neînaintate la comptabilulū superiorū și tōte imprimatole disponibile și mobilierulū cancelariei.

Acĕste acte, obiecte și bani, se vorū preda cu inventariū sub-acrisū de ambele părți.

Art. 65. Asemenea este datorū comptabilulū înlocuitū a preda succesorulū sĕū unū bilanțū de desfacerea gestiunei sĕle, în care se va coprinde „rĕmășițele ce esistaū la intrarea sa în postū, încărcăriile nrmate în cursulū funcționărei sĕle, sumele împlinite și rĕspunse de ambele debite citite aci, sumele cu cari s'a descărcatū prin ordonanțe etc., numerariulū și actele de portofoliū autorisate se va preda la ęșirea sa; (rĕmășițele ce lasă la încetarea sa din serviciū), specificate pe esercițiu și pe natura veniturilorū, și lămuriri sumariū de comunele, suburbiile sau debitorii de la cari urmĕză a se împlini rĕmășițele.

„În fine recipisele de vĕrsăriile făcute la comptabilulū superiorū în intervalulū de la ultimele comptari mensuala sau de esercițiu, pĕnĕ la desfacerea sa.“

Unū esemplarū conformū după asemenea bilanțū, se va opri de fostulū comptabilū și unul se va înainta la autoritatea superioră care va verifica bilanțulū și va face lucrăriile necesariū pentru achitarea comptabilulū, sĕū urmărirea lui în casū de deficitū constatātū.

CAPITOLULŪ IV.

Despre congedii.

Art. 66. Comptabilii nu potū lipsi de la datoriile postului lorū fără uă prealabilă încuviințare a șefului superiorū și fără a lăsa unū locotenentū pe a lorū răspundere.

Perceptorii și sub-casierii, avĕndū trebuință de vr'unū congediū se vorū adresa cu cerere la casierulū generalū, care, apreciindū situațiunea împlinirilorū și a vĕrsărilorū făcute de dĕnșii, precum și calitățile de aptitudine ale locotenentului, îi va putea încuviința congediū celū multū de 10 zile.

Dĕcă comptabilii susū citați vorū avea trebuință de unū congediū mai îndelungatū, care în totū cāsulū nu pōte fi mai mare de uă lună, și au se va putea re-

peta de câtă nă-dată pe anŭ, atunci casierulŭ generalŭ recomandă cererea la aprecierea ministerulŭ, comunicândŭ numele locotenentulŭ, calitatea sa, situația gestiunei contabilulŭ și măsurile ce a luatŭ ca serviciulŭ să nu sufere în timpulŭ congediulŭ.

Art. 67. Casierii generali nu potŭ părăsi postulŭ lorŭ fără a fi dobânditŭ unŭ congediŭ de la ministerŭ, cu acelea-și condițiuni prevădute la art. precedentŭ.

Cândŭ sub-casierii și casierii generali vorŭ merge a inspecta operațiile contabililorŭ iufiori, afară diu reședința, suntŭ datorŭ a încunoscința despre această, cei d'ântăiŭ pe casierii generali și cei din urmă pe ministerulŭ de finance, a-rătândŭ dŭlele câtŭ au a lipsi de la reședința pentru acestŭ serviciŭ după care vorŭ trebui a refera șefulŭ lorŭ directŭ rezultatulŭ și agenții inspectați, conform dispozițiunilorŭ prevădute la art. 84—85.

P A R T E A V I I.

Garanțiile contabililorŭ.

CAPITOLULŪ I.

Dispozițiuni generale.

Art. 68. Garanțiile depuse de către contabilŭ în genere cu excepțiunea primarilorŭ pentru cari comunele rămânŭ solidare suntŭ afectate în prim privilegiŭ la acoperirea debitelorŭ contabililorŭ a deficitulŭ sau a altorŭ fapte relative la gestiunea lorŭ.

Aceste garanții suntŭ afectate asemenea pentru asigurarea fondurilorŭ comunale și județene cu a cărorŭ mânuire contabilulŭ este însărcinatŭ.

Art. 69. Contabilii Statulŭ în genere potŭ depune cauțiunile lorŭ în numerariŭ, în imobile și în efecte publice recunoscute autentice.

Cauțiunile perceptorilorŭ de orașe și ale sub-casierilorŭ, se vorŭ transmite la casa de depunerŭ și recipisa ce se va lua se va păstra de casierulŭ generalŭ. La casŭ de trebuință restituirea cauțiunei se va face în virtutea prezentărei acestei recipise visată de casieria generală care a primitŭ garanța și încuviințată de ministerulŭ financelorŭ.

Casa de depunerŭ bonifică procente de 5 la sută asupra cauțiunilorŭ în numerariŭ.

Art. 70. Pentru cauțiunile de imobile, contabilii presentă unŭ actŭ legalizatŭ de tribunalulŭ districtulŭ localŭ prin care afectează imobilulŭ în prima ipotecă pentru garantarea gestiunei sële.

Art. 71. Contabilii susŭ șiși, cândŭ vorŭ fi permutați și numiți în alte percepțiuni, și circumscripții sau districte, se vorŭ putea servi de garanțiile depuse pentru gestiunea posturilorŭ de la care s'au transferatŭ, întru câtŭ acele garanții arŭ fi îndestulătoare pentru asigurarea posturilorŭ în care vorŭ fi numiți, și numai în câtŭ vorŭ îndeplini condițiunile următoare :

a). Perceptorii și sub-casierii vorŭ presenta unŭ procesŭ-verbalŭ din partea casierulŭ generalŭ, de predarea serviciulŭ lorŭ și certificatŭ constatândŭ pe răspunderea sa, situațiunea regulată a casei și a tuturilorŭ operațiunilorŭ de împliniri și vörsări, efectuate în timpulŭ gestiunii acestorŭ agenți.

b). Casierii generali vorŭ trebui să aibă compturile lorŭ de gestiune încuviințate de ministerulŭ financelorŭ, fără nici o suspendare de cheltueli, și toate operațiile gestiunei lorŭ încheiete în deplină regulă și fără nici unŭ deficitŭ până la ziua permutării.

În casŭ ca vechia cauțiune vorbită mai susŭ să fie insuficientă, în comparație cu importanța noulŭ postŭ, contabilulŭ va fi datorŭ a depune unŭ suplimentŭ de cauțiune, sra complectarea garanției cerută pentru noua gestiune.

CAPITOLULŪ II.

Garanțiile primarului.

Art. 72. Pentru veniturile ce suntu însărcinați a împlini primarii din comunele rurale, din tîrguri, tîrgușore și orașe cu populațiune mai josă de 5,000 locuitori și pentru tegrala vîrsare la destinația loră a sumelorū împlinite, respun derea privesce în sarcina comunelorū. (Art. 1, L. P.)

Art. 73. La prima aplicare a regulamentulū de faciă și la casurile cîndū primarii se vorū schimba, alegătorii comunali vor fi convocați asemōnat art. 33 din legea comunală, spre a se pronuncia în casul d'ântēiū, decă iaū asupra-le respunderea faptelorū actualilorū primari în serviciulū de percepție, ără în casulū d'alū duoilea spre a alege unū altū primarū pe a lorū respundere, pentru operațiile financiare cu cari suntu însărcinați. (Art. 29, L. P.)

Decă majoritatea alegătorilorū comunali va lua asupra'i respunderea pentru primariil actuali, și primarii vorū primi a continua serviciulū lorū cu noile sarcine ce li se impunū, acestă învoire reciprocă se va constata prin procesul-verbalū.

Art. 74. La casū cîndū primarii actuali n'arū primi a lua asupra-le sarcinile serviciulū de percepție, sau majoritatea alegătorilorū va vota contra menținerii primariilor actuali, aceste fapte se vorū constata ărăși prin procesul-verbalū și în urniă se va proceda la alegerea noului primarū, cu regulile prescise de legea comunală.

Unū esemplarū din procesele-verbale citate mai susū, se va popri în cancelaria comunei, ără altulū se va trimite consiliulū permanentū alū județului, conformū art. 46 din legea comunală.

Comitetulū permanentū va trebui a transmite casierulū generalū nă copie dupe procesulū verbalū. menționatū mai susū, spre alū avea de bază în operațiunile primariilorū.

Art. 75. Primariil instalați în serviciulū de percepțiune vorū trebui a îndeplini acestū serviciū obligatorū în totū cursulū termenulū, pentru care suntu aleși afară de casurile cîndū pentru motive legale s'arū încuviința înlocuirea lorū.

Art. 76. Primarii potū delega pe respunderea lorū nă parte din sarcinile serviciulū de percepție, asupra ajutōrelorū lorū, cari suntu datorii a da concursulū cerutū la îndeplinirea cu esactitate a datoriilorū acestui serviciū. (Art. 1, L. P.)

În totū casulū, actulū de delegațiune va trebui a coprinde precisū însărcinările ce se vorū delega ajutōrelorū primarului, spre a se cunoșce la ori-ce întēmplare gradulū de competență ce privesce pe fie-care.

Art. 77. Scriitorii primariilorū nu vorū putea fi delegași cu însărcinarea d'a primi sau a manipula banii fiscali ori comunali; ei suntu obligați cu tōte acestea, dupe cererea primarului său ajutōrelorū sale, a ține tōte scriptele relative la serviciulū de împlinire și de constatare.

CAPITOLULŪ III.

Garanțiile perceptorilorū și sub-casierilorū.

Art. 78. Pentru asigurarea veniturilorū ce suntu însărcinați a aduna perceptorii de orașe și sub-casierii de circumscripțiunii, și pentru responsabilitatea abaterilorū ce arū comite în serviciū, sau în manipularea banilorū publici; acestii agenți suntu obligați a depune în mînele casierulū generalū nă cautiune ecivalentă cu $\frac{1}{3}$ din venitulū circumscripțiunii lorū pe unū trimestru. (Art. 9, L. P.)

Venitulū trimestrialū pentru garanții, se va calcula în viitorū după termenulū de mijlocū alū încasărilorū din trei ani precedinși, ără acum, la aplicarea acestui regulamentū, după constatările alese la începutulū anulū 1867.

CAPITOLULŪ IV.

Garanțiele casieriloru generală.

Art. 79. Casierii generală fiindă responsabili pentru tôte veniturile districtului în care funcționează, și pentru gestiunea perceptorilor și sub-casierilor de circumscripțiunii, suntă datorii a depune garanțã ipotecară saũ în valori publice d'ale Statului, ecuivalente cu încasările pe 15 zile, calculate dupe termenulũ de mișlocũ diu trei ani precedinți.

Art. 80. Cotitatea garanțiilor ce urmază a depune casierii generală, perceptorii și sub-casierii în viitorũ se va stabili prin tablouri saũ tarife speciale, formate la fie care periodũ de trei ani, dupe bazele prevădute la art. 78 de mai susũ.

Cotitatea garanțiilor depuse la numirea espusșilor agenți comptabili, conform cu tarifa aflată în vigore la acea apocă, va remănea stabilă pe câtũ timpũ vorũ funcționa, și nu li se va putea cere veri uã adăogire de garanțã, de câtũ la casũ cândũ după nouile tarife, stabilite la viitorele periode trienale, cotitatea garanțiilor arũ fi crescutũ cu jumătate.

CAPITOLULŪ V.

Garanțiu casierulu centralũ și a altorũ comptabili.

Art. 81. Casierulũ centralũ alũ tesaurulu va trebui a depune uã garanțã în valore pêne la unũ milionũ lei.

Acestã garanție se va transmite în păstrarea casei de depuneri și consemnațiunii őrã recipisa de primire se va ține în direcțiunea comptabilității generale.

Art. 82. Cotitatea garanțiilor diferițiilor comptabili ai tesaurulu, a cărorũ nomenclatură nu se prevede în acestũ regulamentũ, se fixeză prin regulamentele serviciilororũ respective.

P A R T E E A V I I I.

Atribuțiunile agențiilor insărcinați cu perceperea și centralisarea veniturilorũ.

CAPITOLULŪ I.

Atribuțiunile primarilorũ.

Art. 83. Primarii din comunele rurale, din țerguri, țergușore și orașele cu populațiune pêne la 5,000 locuitori, în condițiunea lorũ de perceptori, aũ următorele îndatoriri :

Lucrări transitorii.

1. A primi la intrare de la foștii perceptori comunali banii impliniți de la contribuabili ce nu vorũ fi versați încã la sub-prefecturã. În casulũ cândũ acestã sumă arũ trece peste 500 lei, vechiulũ perceptorũ în unire cu primarulũ îi va trãmite spre versare sub-casierulu care va da recipisã în regulã.

2. A primi rolurile în completũ de contribuții, registrele de cuitanțe adunate în regulã atãtã pe ani trecuți câtũ și pe celũ curentũ, aflate în ființã în comunã, precum și listã de rămășițele alese la intrarea noului titularũ cu însemnare de contribuabili ce arũ urma a se scãdea saũ a se adăogi la contribuții.

Cu ocaziunea predăreii acestorŭ acte și bani, se va încheia procesŭ-verbalŭ în care se va arăta numirea fie-căria piese, starea în care se predă, numărulŭ foilor din registrele de cuitanțe remase netăiate și suma banilorŭ ce primesce, pecificată pe natura dărilorŭ din care se compune.

Procesulŭ-verbalŭ citatŭ mai susŭ încheiatŭ în trei esemplare și subscrisŭ de perceptorŭ și primarŭ, se va da unulŭ perceptorului suprimatŭ, unulŭ se va înainta sub-casierului circumscripției, érá criulŭ d'alŭ treilea va rămănea în comună în mânele primarului.

Lucrări pregătitoare. (Primari.)

3. A primi de la casierulŭ circumscripției la începutulŭ fie-căruia anŭ rolurile de contribuțiuni, unŭ registru recapitulativŭ, registru de cuitanțe și formule imprimare pentru serviciulŭ de percepțiune și pentru celŭ de urmărire.

4. A verifica (cerceta) décă taxele aședate în roluri corespundŭ cu bazele de impunere, décă sumele ce compunŭ totalulŭ suntŭ bine adunate, și la casŭ d'a descoperi veri-uă nepotrivire s'o încunosciințeze controlorului prin sub-casierŭ cerândŭ îndreptare.

5. A face aceași urmăre cu rolurile suplimentarii ce vorŭ primi în cursulŭ anului pentru contribuabili adăogați.

6. A publica în éșirea din biserică (și la locurile unde se adună contribuabili), data sosirei rolurilorŭ anuale, și tarifele de contribuții, vestindŭ a veni la primărie ca să ia cunoscințe de suma dărilorŭ la cari suntŭ aședați și să'și pregătéscă din vreme miđlôce de plată, saŭ la casŭ d'a se crede încărcați să reclame, în termenŭ de trei luni de la publicarea rolurilorŭ.

Pentru constatarea dărilorŭ în care se va efectua publicarea rolurilorŭ în fie-care comună, se va încheia procesŭ-verbalŭ, subscris de primarŭ și de proșii bisericeii în care s'a publicatŭ și se va trămite prin sub casierie la controlulŭ districtului.

7. A încunosciința prin avertismente imprimate pe hârtie galbină pe patentabili, pe proprietari de imobile și pe contribuabili (prin târguri și orașe) despre cătimea dărilorŭ cu cari suntŭ înscriși în roluri spre a se conforma îndatoririlorŭ citate.

8. A înscrie în registrulŭ recapitulativŭ alŭ anului pentru care suntŭ formate rolurile numărulŭ contribuabililorŭ și totalulŭ dărilorŭ pe anŭ și pe trimestru spre a se cunósce sumele a cărorŭ împlinire este pusă în sarcina primarului.

9. A deschide în registru recapitulativŭ partide speciale pentru rămășițele fie-căruia anŭ, sumele datorite pe partea stângă la *debitŭ* cu specificare de natura fie-căreia contribuțiuni saŭ alte venituri.

10. A repurta la începutulŭ anului viitorŭ, în registrulŭ recapitulativŭ alŭ acelu anŭ, saldusulŭ rămășițelorŭ de la fie-care partidă deosebitŭ, formândŭ uă listă somarie de contribuabili ce suntŭ datorți acele rămășițe cu arătare de numărulŭ rolului la care suntŭ înscriși.

Lucrări de împliniri (Primari.)

11. Primarii împlinescŭ în cursulŭ fie-căruia trimestru tóte contribuțiunile, decimele, dările pentru clacă și dijmă, contribuțiile comunale și embaticurile datorite după roluri pe acelu trimestru, precum și rămășițele pe trecutŭ în total saŭ în diferite rânduri după miđlôcele fie-căruia.

12. Sumele plătite de contribuabili se înscriu în marginea rolului în dreptulŭ numelui fie-căruia, trecândŭ suma atâtŭ în cifre câtŭ și în litere cu arătare de numărulŭ cuitanței ce va libera contribuabilului din registrulŭ cu matcă, înscriindŭ aceleași sume și în matcele cuitanțelorŭ specificate pe natura contribuțiunilorŭ.

13. Cândă unŭ contribuabilŭ arŭ datoră rămășițe pe trecutŭ până la Iuliŭ 1867, și n'arŭ avea mișloce ca să le răfnescă d'ună-dată împreună cu dările trimestrului curentŭ, atunci pentru banii ce va respunde în acuitarea verŭ-unei părți de rămășițe i se va libera cuitanță deosebită, ăra pentru datoria trimestrurilor următoare de la aplicarea acestui regulamentŭ, va da cuitanță în parte din acelașŭ registru, însemnându în dosulŭ ei sumele ce mai datorăză din trecutŭ.

14. Primarii suntŭ opriți cu desăvârșire d'a se servi în acelașŭ timpŭ cu două sau mai multe registre de cuitanțe. Ei vorŭ păstra unŭ singurŭ registru din care vorŭ libera cu modulŭ arătatŭ mai susŭ cuitanțele necesari, atâtŭ pentru dările pe trecutŭ, câtŭ și pe curentŭ, numai după ce va sfiși unŭ registru va putea începe cu unŭ altulŭ.

15. La finele fie-căria și, se va aduna pe matca registrului de cuitanțe, sumele împlinite în acea și din fie-care felŭ de dare, și rezultatulŭ se va reproduce în condicta recapitulativă la *debitŭ* în partida numită *casa banilorŭ*, spre a se cunoșce în totă vremea totalulŭ sumelorŭ împlinite, fie din rămășițe, fie din veniturile anului curentŭ.

16. Sumele împlinite de la epoca unei vărșări până la alta, se vorŭ alege pe natură de contribuții și pe eserciții și se va înscrie la *creditŭ* în pertidele lorŭ respective.

17. La fie-care două săptămâni primarii suntŭ datori a merge să verse la biuroulŭ sub-casierului de circumscripție totă sumele împlinite în acelŭ intervalŭ de la contribuabilŭ împreună cu amenzile de urmăriri și cu ordonanțele de descărcare aplicate în regulă.

18. Fie-care vărșare de bani se va face neapăratŭ cu unŭ declarație tipărită în care se va specifica numerariulŭ și cele alte accesorii.

Deșimele sau alte dări comunale împlinite după roluri sau după budșetulŭ consiliuluiŭ comunalŭ, se vorŭ vărșa în casa comunală, prin operațiuni de tresorerie.

19. Sumele vărșate la cub-casierulŭ circumscripțiunei atâtŭ în numerarŭ, câtŭ și ordonanțe de descărcarea, se vorŭ înscrie pe partea dreptă a registrului recapitulativŭ la partida *casei banilorŭ*, deosebitŭ pe fie-care felŭ de dare și pe fie care anŭ, cu însemnare de remisele cuvenite primarului la acele vărșări.

20. Pentru sun.ele vărșate cu modulŭ arătatŭ, primarii vorŭ lua de la sub-casierulŭ circumscripțiunei semnătura d' primire, chiar în registru recapitulativŭ și unŭ recipisă tăiată de sub-casierŭ dintr'unŭ registru cu talonŭ, pentru banii primiți de dănsulŭ în care se va specifica suma respunsă în numerarŭ și acea vărșată în ordonanțe de descărcare.

În nici unŭ casŭ, primarii nu vorŭ putea lăsa la sub-casierŭ verŭ-nă sumă fără a primi semnătura și recipisa vorbită mai susŭ, căci în casŭ contrariu, remênŭ înșile respunșetori.

21. Primarulŭ îngrijește a cere din vreme de la sub-casieru unŭ nouŭ registru de cuitanțe, cândŭ acela ce se află în lucrare, este aprăpe a se termina; elŭ e datorŭ a preda la cub-casierŭ, matcele registrului terminatŭ pe lângă unŭ raport deslușitorŭ de totalulŭ sumelorŭ coprinse într'ănsulŭ, sub luare de adevăriniță.

22. Pentru contribuabilii strămutați, fugiți, încetași din viață, de la cari nu se va putea împlini dările, precum și pentru acei cari nu vorŭ fi înscriși în roluri și cari vorŭ trebui a se așeza diu nouŭ la contribuție, primarii suntŭ datori a forma staturi speciale după modelurile imprimare No. 9 și 10, și a le transmite sub-casierului la fie-care vărșare de bani spre a se trămite și de acestia la agenții însărcinași cu constatările.

23. Ordonanțele de descărcare ce se vorŭ primi de la sub-casierŭ pentru contribuabilii de cari nu s'au pututŭ împlini dările, se vorŭ aplica fără întârșiere în roluri în modulŭ prescrișŭ de condicta contribuțiunilorŭ directe, și se vorŭ vărșa la sub-casierŭ în termenŭ de două săptămâni de la primirea lorŭ, căci în casŭ contrariu vorŭ fi supuși la amenzile prescrișe de lege,

Lucrări de biurouri (Primari).

24. Primarii suntu îndatorați a ține în buună stare rolurile, registrele de chitanțe, registrele recapitulative, tabelele și ori ce acte privitoare la serviciul financiar.

Archiva acestui serviciu se va păstra într'unu dulapū deosebitū spre a nu se amesteca cu acea a serviciulū comunālū.

25. Registrele recapitulative și recipisele de sumele vōrsate la sub-casierū, se vorū păstra de primarū pēuē la împliirea termenulū de doi ani, hotărītū pentru rēfuierea tutulorū veniturilorū unū anū, după care le va preda în păstrarea sub-casierulū pe lângă unū tablou de situație, luândū de primirea lorū uā declarație din partea sub-casierulū pentru desăvērșita licuidare a datoriei acelu anū.

CAPITOLULŪ II.

Atribuțiunile perceptorilor de orașe.

Art. 84. Atribuțiunile perceptorilor consistă în operațiunile următoare :

Lucrări transitorii.

1. A primi la intrarea lorū în lucrare a). Statū sumariū de rămășițele specificate pe natură de contribuțiuni d'împreună cu rolurile de contribuțiuni pe anū trecuți și pe celū curentū, complectate în margine drēptă cu sumele plătite de fiecare contribuabilū la dierite epoce ; b). Registrele de chitanță lucrătore diupreună cu registrele întrebuiņfate de predecesorii sei ; c). Archiva biuroulū de percepție cu mobilierulū aflatū în ființă ; d). Registrele de urmăriri cu imprimatele disponibile.

Primirea acestorū acte se va face prin inventariū în triple esemplare sub-scrișū de fostulū perceptorū și de noulū titularū ; unū esemplarū din aceste inventariū se va trāmite în păstrarea casieriei generale și cele alte două se vorū opri câte unul de fie-care din agenții citați.

Acestū inventariū se va face și chiar de către perceptorii actuali carī depuind garanțiile cerute, se vorū maține de preferință în posturile ce ocupū cu condițiunile prevēdute de acestū regulamentū.

Lucrări pregătitoare (Perceptori).

2. A primi de la casierulū generalū pe comptulū sōū, registrele de chitanțe de care va avea trebuință în viitorū, unū registru recapitulativū, unū registru de urmăriri și imprimatele necesarii.

3. A primi la începutulū anulū rolurile, registrele și imprimatele necesarii pentru acelu anū, și a face tōte lucrările prescise pentru primari la § 3, 4, 5, 6, 7 și 8 de sub art, 83 carī suntu pe deplinū aplicabile la serviciulū perceptorilor de orașe.

4. A forma pe fie-care anū unū catalogū în care va înscri în ordinea alfabetică pe toți contribuabilii coprinși în roluri, cu arētare de cătimea tutulorū contribuțiunilorū la carī suntu așețași și numărulū la care figurăză trecuți în diferitele roluri spre a se putea avertisa contribuabilii uā datā pentru tōte dările la carī suntu impuși și altele.

5. A forma și a trāmite fie-cărui contribuabilū îndată după publicarea rolurilorū unū avertismentū care va copriude tōte contribuțiunile datorite pe acelu anū și va servi în aceeași vreme drēptū primulū avertismentū gratisū de urmărire pentru datoria întâiului trimestru.

Asemenea avertismente se vorŭ trãmite și contribuabililor prãvãduși în rolurile suplimentare ce se vorŭ emite în cursul anului.

Lucrãri de împlinire (Perceptorii).

6. Perceptorii sunt obligați a împlini la biroulŭ de percepțiune în cursul fiecãruia trimestru contribuțiunile și decimile înscrise în roluri pentru datoria aceluia trimestru împreună cu rãmãșițele pe trecutŭ.

Ei vorŭ împlini asemenea de la embaticãri și chiriãșii proprietãților Statului, sumele cu cari vorŭ fi înscrise în rolurile speciale ce li se vorŭ trãsmitte de casierulŭ generalŭ spre încasare, precum taxele și contribuțiunile convenite de la ambulanți dupã biletele de constatare liberate de prefecturã.

7. Perceptorii de orașe îndeplinescŭ asemenea îndatorile prãvãdute pentru primari la § 9, 10, 11, 12, 13 și 14 de sub art. 83 de mai susŭ.

8. La finele fiecãruia sãptãmãni, se va vãrsa la casierulŭ generalŭ tãte sumele împlinite cu aceleași reguli prãvãdute pentru primari, dupã ce le va înscrie mai întâiŭ la *creditŭ* în partida *casa banilorŭ* cu specificãri pe natura contribuțiunilor și pe esercițiu, însemnãndŭ în margine cãtimea remiselorŭ convenite la acele sume.

Vãrsãrile se vorŭ face cu nã declarație imprimatã în condițiunile prãvãdute pentru primari.

Decimile adiționale de ori-ce categorie se vorŭ vãrsa la casierulŭ generalŭ împreună cu cele alte venituri fiscale și cu amenzile de urmãrire.

9. Pentru sumele vãrsate la casierŭ, perceptorii vorŭ lua pe de nã parte semnãtura casierului în marginea registrului recapitulativŭ, ẽrã pe de alta nã recipisa cu talonŭ, care va trebui a fi visatã de autoritatea administrativã localã în termenŭ de 24 ore.

10. La 5 zile, dupã finele fiecãruia luni, perceptorii suntŭ datorii a trãmite casierulŭ generalŭ unŭ comptŭ de situațiune dapã modelulŭ No. pe lângã unŭ raportŭ imprimatŭ modelŭ No. . . .

Acestŭ comptŭ va coprinde pe eserciții, la *debitŭ* resumatulŭ rolurilorŭ de contribuțiuni pe anulŭ curentŭ și osebitŭ rãmãșițele anilor trecutŭi, ẽrã la *creditŭ* sumele împlinite și vãrsate atãtu în naturã cãtu și în ordonanșe de descãrcare.

Comptulŭ va fi însoțitŭ de tãte recipisele justificative vãrsãrilorŭ, și ordonanșele de descãrc are însoțite de chitanșele necesarii.

De primirea și starea acestui comptŭ perceptorulŭ va primi rãspunsulŭ casierului în termenŭ de 10 zile (art. 16 și 17 l. p.)

11. La finele fiecãruia anŭ perceptorii trãsmitŭ consiliuluiŭ comunalŭ copii du pã rolurile aceluia anŭ, spre a servi de normã la formarea listelorŭ electorale, conformŭ dispozițiunilorŭ legei ad-hocŭ.

Ei suntŭ autorizași a libera contribuabililorŭ și autoritãțilorŭ publice, dupã cere, extracte dupã roluri de cãtimea dãrilorŭ la cari suntŭ înscrise sau certificate negative.

12. Pentru contribuabiliŭ de la cari nu se vorŭ putea împlini dãrile din împrejurãri legiuite precum și pentru aceia cari nu vorŭ fi înscrise în roluri și vorŭ trebui a se aședa din nou la dare, perceptorii vorŭ trãsmitte prin casierulŭ județului la controlulŭ respectivŭ, staturi speciale formate dupã modelurile No. 9 și 10 spre a se face cercetãrile și lucrãrile prescise ad-hocŭ în regulamentulŭ de constatare.

La statulŭ No. 10, se vorŭ anexa și actele de insolvabilitate prescise de legea urmãririlorŭ.

13. Ordonanșele de descãrcare ce se vorŭ primi de la prefecturã, prin casierulŭ generalŭ, perceptorii suntŭ datorii a le aplica prin roluri fãrã întârziere, dupã regulile prescise de condica contribuțiunilorŭ directe și a le vãrsa la casierŭ, la cea d'ãntẽiŭ ocașie.

Lucrări de urmărire (Perceptori).

14. În privința urmărilor, perceptorii îndeplinesc toate lucrările prescise de regulamentul ad-hoc.

Pentru contribuabilii asupra cărora nu s'arū putea aplica legea de urmărire, din cauza lipsei de orī se fel de avere, perceptorii însărcineză pe adjutōrele și agenții atașați în serviciul lorū, a stăruī în persōnă pe lângă dēnșii și prin înțelegere cu șefii la cari vorū fi angajați în lucru, să'ī indemne a veni să'ī achiteze datoriile fiscale, treptatū după mijlocele lorū, secuestrāndu-le la trebuințā uā treime din simbria sau din prețul lucrului lorū, cerēndū pentru acēsta concursulū agenților administrativi și polițienesci, în asemēnare cu dispozițiunile legēi de urmărire.

Lucrări de biuroū (Perceptori.)

15. Archiva biuroului de percepțiune, registrele, rolurile și imprimatele, trebuie a fi ținute în bună regulă și păstrate în siguranță, spre a nu fi espuse la sustrageri sau diferite fraude.

Pentru dosarele biuroului se va forma pe fie-care anū catalōge speciale, coprinđēndū numărul de ordōne, titlulū dosarelorū, rolurile și registrele cancelariei.

16. Pentru chărțile de intrare și eșire, se va ține unū registru ad-hocū și uā condițiū pentru espediare.

Perceptorii vorū ține asemenea unū registru pentru înscrierea tuturilor condițiilor de chitanțe, registrelorū recapitulative și a tuturilor imprimatelor ce va primi de la casierulū generalū, spre a da cōptū de întrebuiņarea lorū.

CAPITOLULŪ III.

Atribuțiunile sub-casierilorū de circumscripțiū.

Art. 85. Sub-casierii de circumscripțiū, diriguē serviciulū de percepțiune, incređințatū primarilorū din comunele cu populație de la 5000 locuitorii în josū, priveghează operațiunile fiscale ale primarilorū, verificū comptabilitatea lorū, aședă situațiunea debitului și creditului comunei, inspectează și ia măsurile cerute de trebuință, pentru asigurarea împlinirei veniturilorū din circumscripțiunea în care funcționează.

Atribuțiunile sub-casierilorū consistă principalmente în operațiunū pregătitoare, operațiunū de centralisarea veniturilorū, de percepere, de urmărire și de comptabilitate.

Lucrări transitorii.

1. Sub-casierii la intrarea lorū în lucrare vorū primi de la subprefecții jurnalul de casă, registrele de amēnunte, de recipise, de urmăriri, reglementele serviciului și archiva lucrărilorū financiare, cu toate actele privitoare la acēstū serviciū.

Primirea acēstorū registre și acte, se va face prin inventarulū și bilanțulū de desfacerea gestiunēi în triple exemplre, din care unulū se va trimite la casieria generală, și cāte unulū se va opri de sub-casierulū primitorū și de sub-prefecții ce vorū preda lucrările serviciului financiarū.

Toate actele, registrele și mobilierulū serviciului financiarū, se vorū transporta cu concursulū sub-prefecțilorū respectivii, care le va alege și le va aședă în ordinea cerutā de regulile cancelariei, formāndū catalōge speciale de dosare, pentru fie-care anū, ect.

Lucrări pregătitoare (Sub-casieri).

2. Sub-casierii vorŭ primi pe compta lorŭ, de la casierulŭ generalŭ, registrele de comptabilitate ce suntŭ îndatorafi a ŭine, adicŭ :

Unŭ jurnalŭ de casă, pentru înscrierea dupŭ ordinea efectuărei operaŭiilor de primiri ŭi vĕrsări, aședĕndŭ balanța pe fie-care di.

Registru de partiți pe comune, care va coprinde la debitŭ, veniturile ce datoresce dupŭ roluri, pe exerciŭ, ĕrŭ la creditŭ, sumele ĩmplinite.

Registru specialŭ alŭ sub-casieriei, ĩn care va ĩnscri pe de uă parte datoriiile fiscale, destinate a se ĩncasa prin sub-casierŭ, ĕrŭ pe de alta ĩmplinirile efectuate prin ei ĩnfiș. Acestu registru va conține totŭ-d'ua-datŭ uă parte specială ĩn care va ĩnscri pe fonduri ŭi pe exerciții, debitulŭ ŭi creditulŭ veniturilorŭ ĩntregei circumscripții.

Registru de recipise, pentru ĩncasări ce vorŭ efectua, fie d'a dreptalŭ de la debitorii Statului, fie de la primari.

Sub-casierii primescŭ ŭi imprimatele necesarii pentru serviciulŭ de percepție, centralisare, urmărire ŭi compturi mensuale ŭi trimestriale

3. Dupŭ instalarea biurolui circumscripțiunei, sub-casierulŭ va aduna treptatŭ pe toți perceptorii ce sŭ funcționatŭ pĕnĕ la aplicarea regulamentului de faciă, ĩmpreună cu primarii ŭi scriitorii comunali ŭi cu tôte condicele de chitanțe, vechile registre recapitulative, rĕmase pe la comune, ŭi rolurile de contribuțiuni, spre a efectua ĩn prezența sa desfacerea perceptoriilor cu primarii.

4. Sub-casierii vorŭ alege ŭi stabili situația rĕmășișelor fie-căria comune din anii trecuți, ŭi datoria anului curentŭ dupŭ roluri, dupŭ tabelele pentru clacŭ ŭi dijmă ŭi dupŭ recipisele ce vorŭ presenta perceptorii pentru vĕrsarea sumelor ĩmplinite.

Remășișele alese din fie-care exercițiu la diosa desfacerii asupra contribuabililorŭ, precum ŭi deficitele ce se vorŭ constata asupra foștilorŭ perceptori, se vorŭ ĩnscri ĩn partide speciale, pentru fie-care anŭ deosebitŭ, ĩn registru recapitulativŭ alŭ primarului, ŭi ĩn registrulŭ sub-casierilorŭ, pentru partidele comunale.

6. Sub-casierii vorŭ desluși atătŭ primarilorŭ, câtŭ ŭi scriitorilorŭ, prin probe practice, modulŭ cum aŭ a'și ĩndeplini datoriiile ce'i privescŭ, adicŭ :

Cum trebuie a ĩnscri ĩn marginea rolurilorŭ contribuțiunile ĩmplinite.

Cum aŭ a forma chitanțele ce urmĕzŭ a libera contribuabililorŭ.

Cum trebuie a aduna matcele chitanțelorŭ pe, natura de contribuțiuni ŭi la fi nele fie-căria di.

Cum aŭ a face al-gera sumelorŭ, de exerciții ŭi pe natura de contribuțiuni.

Cum aŭ a reproduce ĩn partidele deschise, ĩn registrulŭ recapitulativŭ sumele adunate ĩn registrulŭ de chitanțe ŭi altele.

7. La ĩnceputulŭ fie-căria anŭ, sub-casierulŭ primindŭ de la casierulŭ generalŭ

Rolurile de contribuțiuni;

Rolurile pentru rĕscumpĕrarea clăcei ŭi a dijmei;

Rolurile de arendă ŭi chirii;

Registrele ŭi imprimatele necesarii pentru circumscripțiuni ŭi comune;

Tarifele de contribuțiuni etc., procedă ĩn modulŭ următo ŭ :

a) Se ĩncarcă ĩn partida circumscripțiunei cu resumatulŭ rolurilorŭ, debităndŭ fie-care comună cu sumele ce o privesce.

b) Oprese ĩn biuroŭ registrele ŭi imprimatele destinate pentru serviciulŭ sub-casieriei.

c) Transmite ĩmediatŭ primarilorŭ tarifele, rolurile ŭi registrele pentru serviciulŭ acelu anŭ, cu desușiri amĕnunte de urmarea ce aŭ a face cu dĕnsele, conformŭ ĩndatoririlorŭ puse prin acestŭ regulamentŭ.

Lucrări de centralisare și comptabilitate (sub-casieri).

8. Sub-casierii primesc de la primarii comunelor la fie-care două săptămâni sumele împlinite de veniturile ce sunt însărcinați a percepe, atât în natură, cât și în ordonanțe de descărcări ce se vor fi aplicat prin roluri.

Ei ceru primarilor la fie-care vârsare de bani a le presenta rolurile, registrele de chitanțe și registrul recapitulativ. Esaminază deca rolul e complectat după regulile stabilite mai sus, verifică matcele și totalurile paginilor registrului de chitanțe spre a se încredința deca sumele împlinite sunt înscrise și adunate în regulă, deca ele corespund cu totalul banilor aduși spre vârsare și deca raportul (treceera sumelor în partidele registrului recapitulativ) s'a operat cu exactitate.

La casă de a găsi erori, sub-casierii fac îndreptările convenite prin scăderea sau adăogirea sumelor trecute greșit.

9. Sub-casierii liberăză primarilor, pentru dările vârsate pe compta fie-căruia an în parte, câte un recipisă tăiată din registrul ad-hoc, specificându în dosul recipisei categoria veniturilor din cari se compun sumele vârsate. Înscrîu aceleași sume în registrul recapitulativ al primarilor (pe pagina dréptă la partide, casa banilor) specificare pe fonduri și eserciții, sub-scriind și în marginea acestui registru de primirea banilor.

10. Sumele primite de la primari, se înscriu de sub-casierii în registrele următoare :

În jurnalul de casă la primiri.

În registru de partiți, la creditul comunei pe eserciții.

În registrul special al sub-casieriei la partidele fondurilor respective în parte pentru fie-care an notându într'ună colónă ad-hoc numărul art. din jurnalul de casă la care s'au înregistrat banii, numărul recipiselor liberate.

Lucrări de percepțiune și comptabilitate (sub-casieri).

11. Sub-casierii, în condiție de perceptori, sunt îndatorați :

A primi d'a dreptul de la arendași, chiriași și alți debitori ai Statului sumele ce vor fi fost trecute în debitul lor, precum și impositul fonciar și taxa de transmitere de la arendași Statului, ce ar fi obligați la asemenea plată sau de la alți proprietari ce ar veni să facă asemenea vârsări d'a dreptul la sub-casierie.

12. A împlini procente de 10 % pe an de la arendași cari vor fi întârziat plata câșturilor, pentru timpul întârzierii împreună cu amenzi de urmărire ce ar datora, în casă d'a fi intrat în gradul ordonanței prevestitoare.

13. A împlini de la comercianții ambulanți taxele de patent, în conformitate cu legea și reglementul ad-hoc.

14. A împlini de la diferiți debitori ai Statului sumele ce s'ar constata că figurăz asupra lor, precum și veniturile ce se vor cere de către alți comptabil în compta debitului lor.

15. A libera pentru toate sumele primite direct recipise tăiate din registru cu alon, specificându natura dărilor și timpul pentru care s'a făcut împlinirea.

Recipisele vor fi osebite pentru imposite și osebite pentru amenzi, chirii, procente, etc., ăra patentele pentru ambulanți, vor fi tăiate din registrul cu matcă.

16. Sumele împlinite d'a dreptul de casierii, se vor înscri în jurnalul de casă într'un singur articol la finele fie-căria zile, creditându rolurile de amenzi, chirii, etc., cu sumele primite cu însemnare de numărul recipisei liberate și timpul pentru care s'a împlinit.

A trece în urmă aceleași sume specificate pe natura veniturilor în registrul special al sub-casieriei cu regulile arătate pentru banii primiți de la primari.

17. În casul când sub-casierul va împlini imposite cari au fi prevăzute prin

rolurile primarilor, suntu datorii a comunica îndată acestorū agenți sumele împlinite cu desluşire de-timpulū pentru care s'a împlinitū şi numărulū recipisei ce a liberatū, puindu-le îndatorire ca, pe temeiulū comunicaţiei oficiale ce le va face, să înscrie aceste sume, însū:

I. în marginea rolurilor comunei la numele vĕrsătorilorū cu arĕtare cā s'aū împlinitū prin sub-casierie, notāndū numărulū chitanţei liberatā.

II. În registrulū recapitulativū la debitulū şi la creditulū partiĕei „casa banilorū“ şi osebitalū la creditulū partiĕei comunale ērāşi cu desluşire cā s'aū incasatū prin sub-casierie însemnāndū numărulū recipisei liberate.

18. Sumele ce se vorū împlini de sub-casieri din arendi saū alte venituri, dupā cererea altorū comptabilū din ori-care districtū, dupā ce se vorū înscri în jurnalulū de casā, se vorū trece la debitulū registrului specialū alū sub-casieriei în partiĕa veniturilorū de asemenea categorie ale anului curgĕtorū, şi totū-d'nā-datā se va comunica agenţilor de la cari aū primitū cererea, rezultatulū împlinirei spre a'şi descārca partiĕele lorū în virtutea acestei comunicaţiei în modulū arĕtatū pentru primari.

Adoptarea acestui modū de descārcare se face în interesulū simplificārei operaĕiilor de comptabilitate.

19. Sub-casierii suntu datorii a versa la casieria generalā, la fie-care ĕece ĕile, tōte sumele împlinite împreună cu ordonanţele de descārării vĕrsate de primari şi cu compturile de remise despre cari se vorbesce la art. 96, 97, 98 de mai jos.

Vĕrsarea banilorū se va face cu nā declaraĕiune care va coprinde sumele, felurile monetelorū, natura veniturilorū asupra cārora face vĕrsarea, trimestrele şi exerciĕiile la cari privescū.

20. Dupā art. 22 din lege, sub-casierii avĕndū dreptū la uā guardā armatā pentru serviciulū de pazā şi de tresorerie, vorū dobūndi de la sub-prefecturile locale trebniĕiosulū numărū de dorobanţi pentru pazā fondurilorū incasate atātū la biroulū sub-casieriei cātū şi în espedierea lorū la casierulū generalū.

21. Sumele ce se vorū vĕrsa la casierii generalī, atātū în naturā cātū şi în acte de portofoliū autorisate, se vorū înscri prin jurnalulū de casā „rubrica cheltuelilorū“ şi în registrulū specialū alū sub-casierului la partiĕa „vĕrsārilorū“ însemnāndū în colōna respectivā numărulū recipiselorū cu talonū, ce va primi de la casierii generalī visate de prefectulū districtului.

Compturi.

22. Pentru tōte operaĕiile efectuate de sub-casieri în cursulū unei luni, ei suntu datorii a trāmite casierului generalū la 5 ĕile dupā finele lunei, unū comptū sumarū împreună cu tōte recipisile de vĕrsāri şi cu actele de portofoliū autorisate.

23. Sub-casierii trāmitū asemenea casierului generalū la 10 ĕile dupā împlinirea fie cārnia trimestru unū comptū generalū de situaĕiunea debitului şi a creditului circumscripĕiunii pe natura veniturilorū şi pe exerciĕii (art. 16, L. P.)

Pentru aceste compturi, sub-casierii urmĕzā a primi de la casierii generalī rĕspunsū de aprobare saū observaĕiunile convenite în termenū de ĕece ĕile de la trāmiterea lorū (art. 17, L. P.)

24. Raporturile şi staturile primite de la primari pentru contribuabilii ce urmĕzā a se adāogi saū a se scĕdea din roluri, se vorū trāmite de sub-casierū d'a dreptulū agenţilor de constatare spre a le cerceta dupā regulile aĕĕdate pentru constatāri şi a le da cursulū legiuitū.

25. Rolurile suplimentarii şi ordonanţele de descārării şi restituiri, ce se vorū primi la sub-casierie, urmĕzā a se trāmite fārā întârĕiere primarilorū respectivī, cu desluşirea ce aū a face cu dĕnsele; sub-casierulū va încārca mai āntĕu partiĕa fie-cārīa comune cu resumatulū acelorū roluri.

Lucrări de urmărire (sub-casieri.)

26. Sub-casierii sunt datori a urmări pe toți arendașii, chiriașii și alți debitori cari n'arū fi venitū a respunde la timpul hotărītū de lege, datorile lorū către Statū, înaintāndū treptatū lucrările cerute de regulamentul urmărirei, spre care scopū ei fiinū registrulū No. 10, prevăduțū la art. 46 din reglementul de urmărire.

27. La finele fie-căria lunī sub-casierii trāmitū casierulū generalū borderoū de sumele împlinite și vėrsate din amēnđi de urmărire, spre a obține ordonanțele prefecturei pentru respunderea acelorū amēnđi în primirea agenșilorū ce au făcutū urmărirea, cari suntū singuri în dreptū a se despăgubi de acele sume de cheltuelile urmărirei.

Lucrări de inspecțiune (Sub-casieri.)

28. Pentru buna conducere a serviciulū de împlinire prin comunele circumscripțiunei și pentru regulata ținere a comptabilităței, sub-casierii suntū datori pe respunderea lorū (conformū art. 19 din lege) a inspecta înșile saū prin adjutorele lorū, celū pucinū de duoē ori pe trimestru, tōte biurourile de percepțiune încredințate primarilorū și a încheia la fie-care inspecțiune procesū-verbalū de constatarea și tnașiuinei în care a găsitū lucrările fie-căruia agentū de percepție.

Procesele-verbale de inspecțiune sub-scrite de agentulū care a făcutū inspectarea, de primarulū și de scriitorulū comunalū, se vorū trāmite casierulū generalū, arătāndū mēsurile luate pentru îndreptarea neregularitășilorū ce arū fi descoperitū.

29. Inspecțiunea va consista în esaminarca modului cu care primarii și adjutorele lorū 'și îndeplinescū atribuțiunile prescrite prin acestū regulamentū. observēndū decā împlinirile se efectuează în regulā și fără neglijență; decā se liberează contribuabililorū quitanțele cuvenite, decā nu se facū asuprași la percepere, decā se găsescū în comunā contribuabili nēnscriși la vr'ua dare și arū fi în stare d'a se așeșla la contribuție, și în fine decā archiva și scriptele primarului suntū ținute în bunā regulā.

Lucrări de biuroū (Sub-casieri.)

30. Sub-casierii suntū datori a ține archiva biuroulū lorū după regula cancelariei, avēndū cataloge de dosare pe fie-care anū, registre de intrare și eșire și codici de expedițiune, asemēnatū dispozițiunilorū prevădute la art. 84, pentru biuroulū perceptorilorū.

31. În privința imprimatelorū, a registrelorū și a mobilierului, sub-casierii se vorū conforma cu aceleași reguli prevădute la paragrafulū 15 și 16 de sub art. 84, relativū la perceptori.

Ei suntū datori a trāmite casierulū generalū tōte matcele registrulū de cuitanțe de la comue și matcele registrulū de recipisse ce vorū fi primitū de la sub-prefecții împreună cu acelea ce vorū întrebuința în timpul serviciulū lorū îndată după tăerea tutorū recipiselorū, fiindū unū registru de comptabilitate în partiđi, pentru tōte condicile și imprimatele ce vorū primi de la casierulū generalū, de acelea ce va distribui pe la comune, saū va înuapoa casierulū generalū.

CAPITOLULŪ IV.

Atribuțiunile casierilorū generalī.

Art. 80. Atribuțiunile casierilorū generalī în privința strāngerei veniturilorū fiscale suntū cele următoare :

Lucrări pregătitoare.

1. A primi la începutul anului de la prefectură sau de la ministerul rolurile de contribuțiunii directe, tablourile de resumatul lor pe comune, și tarifele de dări anuale, rolurile pentru arenda, chirii și embaticuri și constatările diferitelor venituri a căroră împlinire aru fi pusă în sarcina loră sau a comptabililor de pendinși.

2. A încărea partidele casierii generale, ale sub-casiericî de circumscripție și ale perceptorilor de orașe cu totalul veniturilor, a căroră împlinire va privi în sarcina fie-cărnia.

3. A primi registre de comptabilitate și de percepțiune, precum și imprimate necesarii a le distribui agenților competenți împreună cu rolurile și imprimatele necesarii și a ține comptul exactu de întrebuintarea lor.

4. A merge însuși sau a delega vre unul din adjutorele casieriei, ca să instaleze pe noii sub-casieri și perceptori în modlul prescrișu prin acestu regulament, atâtu acum la aplicarea lui câtu și în casuri de înlocuirii ce se voru urma în viitoru, luându mesurile cele mai nemerite ca să se constate rămășițele pe comune; să se urmărească împlinirea lor, să se alegă exactu situația datoriei fie-căria circumscripției la epoca intrărei agenților în lucrare.

5. A aședa acum la punerea în lucrare a regulamentului de faciă în scriptele casieriei generale, datorita fie-căria circumscripției din veniturile anului curentu, și osebítu din veniturile anilor trecuși; fără această situațiune nu va putea începe nouile operații ale gestiunei acestora.

6. A reparași veniturile anuale ale fie-căria circumscripției după constatări; a precisa suburbiile sau comunele și plășile din cari se compun; a forma acumu la începutu și în viitoru la fie-care trei ani, tablouri de veniturile fie-căria circumscripției și tabloulu de cătinea garanțiilor cuvenite a se lua de la fie-care sub-casieru sau perceptor în proporțiunea veniturilor circumscripțiunei și în asemănare cu dispozițiile prevăzute la art. 78 și 80 de mai susu.

6. A lua inițiativa prin concursul prefectului și alu sub-prefecților pentru inediata aducere la îndeplinire a dispozițiilor art. 29 din legea serviciulu de percepție, și art. 73—74 din regulamentulu de faciă, relative la primarii ce voru fi însărcinași cu serviciulu percepției.

8. A presenta la confirmarea ministerulu pe răspunderea lor, persoanele ce aru întruni condițiunile cerute de regulamentulu de faciă pentru a ocupa posturile de perceptori de orașe și sub-casieri.

Lucrări de centralisarea veniturilor.

9. A primi de la perceptorii de orașe în finele fie-căria săptămână și de la sub-casieri la fie-care țace zile sumele încasate de dênșii pe lîngă declarațiunii de vîrsare, specificându natura veniturilor, exercițiile și trimestrele în sarcina căroră s'a efectuatu împlinirea, precum și monetele sau actele de portofoliu autorisate, ce compune fie-care vîrsare.

10. A verifica matcele registrelor de quitanțe, ale perceptorilor la fie-care cu registrul recapitulațiunei, a aședa în acestu registru situația agentulu în momentulu vîrsărei, a sub-scri în registrul recapitulativu de primirea sumelor, liberându atâtu perceptorilor câtu și sub-casierilor recepise în parte pentru fie-care exercițiu, cu însemnare în dosu de fondurile la cari aparțin și cu specificare de suma primită în natură și de cea răspunsă în acte de portofoliu, notându numărul recepiselor și în registru recapitulativu.

11. A încasa arendile și chiriile proprietăților Statulu și or-ice alte venituri întâmplătoare, a căroră împlinire va fi rezervată d'a dreptul casierilor generali.

12. A încasa veniturile de cari tratăză art. 13 de la partea II din acestŭ regulamentŭ și veniturile de tesoreale.

13. A libera pentru primirea veniturilor încasate și pentru procentele convenite de la arendașii și chiriașii întărziatori, recipise tăiate diu registru cu talonŭ, deosebindŭ procentele de capitalŭ, ă ă pentru contribuțiunile oficerilorŭ, chitanțe din registru cu matcă.

14. A vërsa la începutul fie-căria șeptemăni la casieria centrală a tesaurului, saŭ la casierile indicate de ministerŭ, sumele ce vorŭ fi avëndŭ disponibile din cele încasate în șeptemăna precedentă, întru câtŭ acestea arŭ trece peste țece mii lei.

Comptabilitatea încasărilorŭ.

15. A înscrie sumele primite în jurnalulŭ de casă și a le transpërta în registru de partiți la creditulŭ partidei agenților ce au făcutŭ vërșarile.

16. A înscrie sumele vërșate la casa centrală, saŭ alte autorități, în jurnalulŭ de casă și de aci în registru de partiți spre descărcarea datoriei districtului.

17. A comunica agenților dependenți, saŭ altorŭ casieri, sumele împlinite de casieria generală, din acelea cari vorŭ fi fostŭ debitate espușii agenți așii descărca partidele cu observațiunile convenite.

18. A se încărca la debitulŭ casieriei generale cu sumele împlinite din venituri fiscale ale altorŭ districte.

19. A se descărca la creditŭ cu sumele trecute în debitulŭ casieriei, cari se vorŭ fi împlinitŭ de alți casieri și va fi primitŭ pentru acêsta convenita comunicație.

Asemenea casuri le va împărtași și direcțiunei competente din administrația centrală a ministerului, spre regularea partidelorŭ.

20. A împlini sumele delapidate de diferiții agenți comptabili, împreună cu procentele de 10% pe anŭ, luândŭ mësuri pentru darea lorŭ în judecată,

21. A primi de la perceptori și sub-casieri compturi mensuale și trimestriale la termenile fixe de lege.

A respunde îndată de primirea lorŭ, a le cerceta și a le da avisŭ de aprobare saŭ a face observațiile convenite, la casă de trebuință, unŭ termenŭ de 10 zile de la primirea acelorŭ compturi.

22. A tramite perceptorilorŭ și sub-casierilorŭ ordonanțe de descărcare ce se vorŭ fi primitŭ de la prefectură și a veghia aplicarea lorŭ în celŭ mai scurtŭ termenŭ și în conformitatea regulamentului ad-hoc.

23. A reține din remisele agenților dependenți de casierie amenzile convenite în casurile de abateri prevădute de lege, făcëndŭ-le venitŭ după regulile generale.

24. A tramite direcțiunilorŭ competente din ministerulŭ financelorŭ, borderouri speciale pentru sumele încasate pentru fie-care felu de venitŭ, conformu instrucțiilor ad-hocŭ.

Lucrări de urmărire.

25. A urmări încasarea tuturilor veniturilor fiscale și ale decimelorŭ județene și comunale, puse în sarcina și răspunderea casieriei generale prin agenți comptabili dependenți de dënse, licidândŭ situația lorŭ la finele fie-căria trimestru și la expirarea termenului de 9 luni, prevădutŭ de art. 23 din legea serviciului de percepțiune.

26. A urmări încasarea din averea și garanța comptabililorŭ, a sumelorŭ ce vorŭ fi rămasŭ neîmplinite și nejustificate din debitulŭ trimestrialŭ alŭ fie-căria agentŭ, după expirarea termenului de 9 luni, vorbitŭ mai susŭ.

27. A ține unŭ registru memorialŭ de sumele ce orŭ figura asupra diferiților

comptabili, spre a le urmări și a le avea totu'd-a-una în vedere pînă la încasarea lor.

28. A primi de la agenții dependenți, la finele fie-căria lună, borderoulă de suma amenzilor de urmărire vîrsate la casierie în modul prescrișă de regulamentulă urmăriloră și a face demarșe cuvenite, spre a obține de la prefectu ordonanța pentru răspunderea loră în primirea celoră ce au făcută urmărirea.

Lucrări de inspecțiune.

29. A inspecta însuși sau prin agenți ad-hocă pe sub-casieri și perceptori din circumscripții pe fie-care luă, spre a se încredința decă 'și îndeplinescă cu exactitate îndatoririle prescrișe prin regulamentulă de faciă, și a lua măsuri pentru îndreptarea neregularitățiloră și pedepsirea abateriloră ce ară constata, (articolulă 20, L. P.).

30. A cerceta actele primite de la sub-casierie de rezultatulă inspecțiuniloră făcute de dênșii primariloră comunali de duos ori pe trimestru, a lua măsurile cerute de trebuința asupra diferiteloră casuri ce s'ară ivi în operațiunile loră.

31. A trămite la ministeru ună borderouă, coprinđendă numirea comuneloră și a circumscripțiuniloră inspectate, numirea și cualitatea agențiloră ce au făcută inspecțiunea, data inspectărei fie cărei comune și explicații somari de situația operațiiloră fie căria percepțiunii comunale și de măsurile luate pentru îndreptarea și pedepsirea agențiloră abătuți, (modelu No...).

Lucrări de biuroă,

32. A ține archiva casieriei, registrulă de comptabilitate, conceptele balanșeloră mensuale și anuale cu avisurile de aprobare, comptarile sub-casieriloră și perceptoriloră, regulamentele și instrucțiunile în deplină ordine.

33. A ține cataloge de dosare și de tôte registrele, legile și regulamentele aflate în arhivă, precum și registru-jurnală de intrarea și eșirea chărțiiiloră, condicuța de expedițiune pentru fie-care ană în parte.

34. A ține ună inventariu regulatū de mobilierulă casieriei generale, ală sub-casieriloră și perceptoriloră loră.

35. A ține ună registru de comptabilitate pentru tôte condiciile, impăimatele și registrele primite de la ministeru, fie pe comptulă agențiloră, fie în sarcina Statulă și pentru modulă întrebunțărei loră.

CAPITOLULŪ V.

Atribuțiunile diferițiloră comptabili ai tesaurulu .

Art. 87. Atribuțiunile casierulu centrală și ale diferițiloră comptabili ai venituriloră diverse și indirecte se preciesăză prin regulamentele speciale ale serviciulă loră. potrivită cu dispozițiunile legiloră relative la instituirea aceloră servicii.

P A R T E A I X.

Despre retribuțiunile agențiloră de percepțiune și centralizare.

CAPITOLULŪ I.

Retribuțiunea primariloră.

Art. 88. Primariilă comuneloră rurale primescă pentru serviciulă de percepțiune

uă remisă de două lei la sută din sumele ce vor ū implini și vërșă la sub-casieria circumscripțiilor asupra veniturilor anului 1867 și acelor ū viitor ū anume :

Din contribuțiunea personală, șosele, patente, foncieră, transmitere, decimă comunale, decimă județene, decimea camerilor de comerț și embaucurile de la proprietățile Statului (art. 7 și 8 L. P.)

Ūi primesc ū remisă de 4 lei la $\frac{1}{100}$ pentru sumele ce vor ū implini și vërșă la sub-casierie din rămășițele veniturilor menționate mai sus ū pe an ū trecut ū (art. 28 L. P.)

Art. 89. Primarii din tîrguri, tîrgușore și orașe cu populațiunea de 5,000 locuitori în jos ū, primesc ū pentru sumele ce vor ū implini și vërșă la sub-casierie din veniturile arătate la art. precedent ū pe anul ū 1867 și cel ū viitor ū uă remisă de 4 $\frac{1}{100}$ lei, őră pentru rămășițele din an ū trecut ū uă remisă de 8 lei la $\frac{1}{100}$ (art. 7 și 28 L. P.)

CAPITOLUL II.

Remisele perceptivilor ū.

Art. 90. Perceptiv ū de orașe primesc ū pentru compensarea serviciul ū de percepție și întreținerea agențiilor de urmărire de cari vor ū avea trebuință uă remisă de 5 lei la $\frac{1}{100}$ asupra sumelor ce vor ū incasa și rësponde la casier ū general ū din veniturile anului 1867 și acelor ū viitor ū, őră pentru rămășițele din an ū trecut ū uă remisă de 10 lei la $\frac{1}{100}$ (art. 7 și 28 L. P.)

Ūi primesc ū asemenea uă remisă de $\frac{1}{3}$ la $\frac{1}{100}$ din totalul ū chirilor și arendililor ce vor ū implini și vërșă la casierul general ū din veniturile anului 1867 și cel ū viitor ū, őră pentru rămășițele anilor ū trecut ū, uă remisă de unu la $\frac{1}{100}$ (art. 7 și 28 L. P.)

CAPITOLUL III.

Remisele sub-casierilor ū.

Art. 91. Sub-casier ū de circumscripție primesc ū pentru cheltuelile de centralizare, priveghere, inspectare și verificare și pentru întreținerea agențiilor de urmărire de cari vor ū avea trebuință uă remisă de 2 lei la $\frac{1}{100}$ asupra sumelor ce vor ū implini și vërșă la casierul general ū din veniturile anului 1867 și a celor ū viitor ū, câte vor ū fi înscrise în debitul ū lor ū și a nume : arend ū de moșii, de păduri, de clădiri, de poduri ect. (art. 7 L. P.)

Pentru sumele ce vor ū implini din această categorie de venituri pentru datoria anilor ū trecut ū, primesc ū uă remisă de 4 lei la $\frac{1}{100}$ (art. 28 L. P.)

Ūi primesc ū asemenea uă remisă de $\frac{1}{2}$ la $\frac{1}{100}$ pentru veniturile de mai sus ū, cari fiind ū trecute în debitul ū lor ū se vor ū fi vërșat ū de către debitor ū la alți casier ū, sau la casierul general ū ori la casa centrală a tesaurului, precum și pentru tôte sumele primite de la primari.

CAPITOLUL IV.

Retribuțiunea și remisele casierilor ū-general ū.

Art. 92. Casier ū general ū, oșebit ū de retribuțiunea lor ū fixă, prevădată a nume prin budgetul ū Statului, primesc ū pentru compensarea cheltuelilor de priveghere, inspectare, verificare și pentru responsabilitatea ce a ū asupra-le în privință inte-

gralei încasării și vîrsare la destinația lor a tuturilor veniturilor județului, remisele următoare :

$\frac{1}{4}$ la $\frac{0}{100}$ asupra întăieii pămîntî din productul anual al contribuțiunilor directe, decimii adiționale, arendîilor, chirilor și embaticurilor ce vorî încasa.

$\frac{1}{4}$ la $\frac{0}{100}$ pentru a 2 pămîntî încasată.

$\frac{3}{4}$ la $\frac{0}{100}$ pentru a 3 pămîntî idemî.

1 la $\frac{0}{100}$ pentru a 4 pămîntî idemî.

Pentru sumele ce vorî încasa din rîmășitele veniturilor enumerate mai susî din anîi trecuți pînă la 1 Ianuarî 1867, casierîi generalî au dreptul de remisî de 1 și $\frac{1}{4}$ la $\frac{0}{100}$ care este echivalentă cu suma îndoită a remiselor de mai susî calculate în termenî de mijlocî (art. 28 L. P.)

Art. 93. Primariî, perceptoriî și casierîi generalî n'au dreptul la remise pentru veniturile carî fiindî înscrise în debitul lorî se vorî fi împlinitî prin alți comptabilî, sau se vorî fi vîrsatî d'a dreptulî la casa centrală.

Art. 94 Nu sîntî sînpuse la remise în favoarea nici unîi agentî fiscalî veniturile bîdgetare neprevîzute la art. de mai susî și veniturile din rescumpărarea clăcei și a dijmei.

Art. 95. Nici unul din agenții fiscali nu sîntî tolerați a lua de la contribuabilî sau de la debitorî Statulî verî unî felî de plată sub titlu de retribuție pentru serviciul de percepție. Orî ce asemenea urmări vorî fi considerate ca abnsuri și se vorî pedepsi conformî legilorî.

Art. 96. Primariî sîntî datorî a vîrsa la sub-casierie tôte contrîmînșunile decimale și veniturile se sîntî însărcinați a percepe, astî-felî precum le-au împlinit fărî a face vre-nă reșinare dreptî remise etc.

După această operașinne vorî prezenta compturî de remisele ce li se cvinî asupra sumelorî vîrsate în parte pe fie-care ramură de venituri și pe esercișii, și obșinîndî plata lorî vorî sub-scrie ac-le compturî de primirea sumelorî coprinse într'ia ele.

Aceșai urmare va face și perceptoriî de orașe și sub-casierîi cître casierul generalî pentru sumele încasate de dînsulî pentru remisele ce li se cvinî asupra banilorî vîrsați.

Art. 97. Compturile de remise așnitate de primari se vorî certifica pentru esactitatea lorî de cître și pe rîspînderea comptabililor carî lă-au plătitî, și le vorî înainta casierulî generalî ca valori de portofoliu pentru carî trîbne a primi recipise de vîrsare.

Art. 98. Compturile de remise cîvenite percepturilor și sub-casierilor sub-scrise de așnitare de cître acești comptabilî se vorî adeveri pentru esactitate de cître casierulî generalî și se vorî înainta astî-felî la ministerî imprenă cu compturile de remisele cîvenite ca rierilor generalî și acelea a le primarilor pentru carî au liberatî recipise de primirea sumelorî coprinse într'iuselî spre a obșine pentru tôte mandate de descărcare.

Art. 99. Compturile de remise se trîmitî la ministerî nă dată la finele fie-căria lunî pentru toți primariî, perceptoriî, sub-casierîi și casierîi generalî pe lîngă borderonrî formate în parte pentru fie-care ramură de venituri, adică: unî borderou pentru remisele din contribușuni directe și unul pentru remisele din veniturile domeniiale, dnpă modelulî No. . . .

I. Borderonrile și compturile pentru remisele cîvenite asupra contribușinilor directe, se primescî la direcșunea centrală a acestîi serviciî, éră pentru cele domeniiale la direcșia serviciulî domeniilor, spre a se verifica și a se transmite divisinșei de ordonanșare, ca să emită cîvenitele mandate.

II. Borderonrî pentru remisele cîvenite asupra decimilor adiționale, imprenă cu compturile de remisele cîvenite asupra acestorî decimî, se trîmitî caselor

căroră aparțină decimile spre a dobândi man late de descărcare asupra veniturilor aceloră case.

III. Dreptulă asupra remiseloră începe de la prima vĕrsare din banii ĩmpliniĭ și vĕrsașă de primari, sub-casieri și perceptorii după dispozițiunile acestuĭ regulamentu.

Art. 100. Remisele casieriloră generală, ale sub casieriloră, perceptoriloră, primariloră, adjutĂoreloră și agenșiloră, nu suntă supuse la reșincrite prevăduite de legea pensiiloră, de Ăre-ce ei n'au drepturi le pensiuni pentru aceste remise.

P A R T E A X.

Despre responsabilitatea comptabililoră și penalitatea abateriloră ce ară comite.

Art. 101. Casierii generală suntă respnsabili cĂtre fiscĂ pentru tĂte veniturile a căroră incasare se va fi ĩncredințatĂ loră sau sub-casieriloră, perceptoriloră și primariloră din copriusulă districtuluĭ ĩn care funcționeză.

Sub-casierii, perceptorii și primarii suntă asemenea respnsabili cĂtre casierul districtuluĭ pentru ĩmplinirea, vĕrsarea și licuidarea ĩn complectĂ, fie ĩn numerar, fie ĩn ordonanțe de descărcare a venituriloră cu a căroră adunare voră fi fostă ĩnsĂrcinașă; comunele suntă solidare pentru faptele primariloră vis-Ă-vis de casierulă generalĂ.

Art. 102. Agenșii cari s'ar constata cĂ au neglijatĂ ĩmplinirea venituriloră tracute ĩn debitulă loră și care pĂnĂ acum la expirarea unuĭ trimestru nu voră fi vĕrsatĂ celĂ pușinĂ duoĂ pĂrșă din datoria aceluĭ trimestru, se voră supune a responde ĩmediatĂ porșunea de venituri pĂnĂ la complectarea a $\frac{2}{3}$, remĂndĂ ca ĩmplinirea restuluĭ sĂ se urmĂrescĂ ĩn termenĂ de 9 luni prin observarea reguliloră și ĩndatoririlor de mai josĂ.

Art. 103. Casierii, perceptorii și primarii, după 9 luni de la expirarea unuĭ trimestru, suntă datoră a vĕrsa din fondurile loră proprii tĂte remĂșișele din contribuțiunile directe, decimă, arendă de moșii și embaticuri, deca nu voră justifica motivele legale pentru cari n'au pututĂ efectua ĩmplinirea ac loră remĂșișe. — ĩn casĂ contrariu se voră destitui și suma ce ar datora, se va ĩmplini din averea și garanșia loră.

Primarii remĂnĂ ĩn acĂstĂ privinșă supușă reguliloră prescise la art. 107—108 de mai josĂ.

Art. 104. Comptabilii cari voră fi acoperitĂ cu fondurile loră proprii, remĂșișele neĩmplinite, remĂnĂ subrogașă cĂtre debitoră, ĩn tĂte drepturile Statuluĭ ĩn cursĂ de 3 ani de la epoca cĂnd urma a fi ĩmplinite acele sume, ĂrĂ după expirarea acestuĭ termenĂ, orĂ-ce acțiune contra debitoriloră, remĂne stinsĂ cu desĂvĂrșire.

Art. 105. Comptabilii nu voră putea acoperi datoria unuĭ trimestru cu sumele ĩmplinite din trimestrele viitoare.

Abaterile de asemenea natură, tragĂ după sine destituirea și supunerea comptabiluluĭ la rĂspunderea remĂșișeloră.

Sumele vĕrsate cu anticipașie de contribuabili sau alșă debitoră, voră trebui a se vĕrsa ĩn compta trimestreloră pentru cari s'au ĩmplinitĂ.

Art. 106. Contribuțiunile pe anĂ diĂ urmĂ, cu cari ară fi adĂogișă ună contribuabilă, prin rolurile suplimentari, se consideră ca venitĂ alĂ anuluĭ ĩn care s'au emisĂ acele roluri, și sumele ĩmplinite se vĕrsă ĩn compta trimestruluĭ acestuĭ an.

Art. 107. Sumele ĩmplinite și sustrate ĩn veri unĂ modĂ de la destinașia loră, Ăfară de casurile de forșă majoră, constatate legalmente, se depunĂ ĩndatĂ la casa fiscaluĭ, de cĂtre casierii generală, din fondurile loră proprii, rĂmĂndĂ a se

despăgubi la rândul lor, din averea și garanța agentului ce le au sustrasă, sau din a cărui neîngrijire s'au înstreinat.

Art. 108. Sub-casierii de circumscripții sunt responsabili către casieri pentru sumele împlinite și sustrate de primari, cându acestu faptu ar proveni din cauza lipsei de surveghere și a neverificării la timpu a operațiunilor gestiunei lor.

Aceeași răspundere privesce pe sub-casieri și cându din negligența primarilor nu s'arū fi împlinitu contribuțiunile și alte dări legiuite la timpulū convenitū și că prin acestu faptu s'arū fi făcutu imposibilă împlinirea acelorū dări.

În ambele casuri citate mai susū, sub-casierii sunt datori a răspunde de la dinșii sumele pierdute sau susstrate de primari, rămându-le dreptulū a urmări averea primarilorū pentru despăgubirea lor.

Art. 109. În casu cându sustragerea verū unorū venituri, perderi și alte abateri n'arū proveni din negligența sau neverificarea la timpu a sub-casierilorū, atunci obștea comunei rămâne răspundătoare pentru tôte sumele ce nu s'arū putea acoperi din averea primarului.

Răspunderea unorū asemenea sume, se va face prin repartițiune asupra contribuțiilor cu cari suntū înscriși în roluri locuitorii comunei, împlinindu-se de la fie-care, suma ce'iu privesce.

Spre acestu scopu se va încheia unū statū specialū de prefectulū districtului, care va statua împreună cu casierulū generalū, asupra casului de responsabilitate și asupra repartițiunei sumelorū cerute spre despăgubire.

Art. 110. Primarii și perceptorii sunt datori a lua tôte măsurile de siguranță pentru buna păstrare a fondurilorū incasate pēnē la șilele destinate pentru vērșarea lorū la sub-casieri sau la casierulū generalū.

Art. 111. Agenții de percepție, cari nu vorū libera vērșătorilorū cuitanțe tăiate din registrulu cu matcă sau recipise cu talonū pentru sumele primite, vorū fi destituiți și supuși la plata acelorū sume ca procente de 10% fără dreptū de remise, dându-se și în judecată ca detinători de bani publici (art. 24 L. P.)

Art. 112. Sub-casierii și perceptorii cari vorū întârșia de a preda compturile lorū la termenile hotărșite sau cari n'arū ține comptabilitatea lorū conformū cu prescripțiunile acestui regulamentū, se vorū amenda pentru fie-care dată cândū se vorū dovedi abātuți cu $\frac{1}{4}$ din remisele lorū pe luna precedentă (art. 25 L. P.)

Cândū abaterile arū consista în neregularități comise asupra rolurilorū sau a operațiunilor de urmărire, amenda citată mai susū va fi aplicată în proporțiune cu gravitatea faptului; în nici unū casu însă amenda nu va fi mai mică de a 5-a parte din cotitatea fixată la art. 12.

Art. 113. Agenții fiscali, cari vorū fi ținutu asupra-le sumele împlinite, și nu le vorū fi vērșatū la destinația lorū la termenele fixate, se vorū amenda cu pierderea remiselorū convenite la acele sume. și vorū trebui a le restitui împreună cu procentele legiuite, afară de împedicările de forță majoră justificate în regulă (art. 26, L. P.)

Art. 114. Primarii și sub-casierii cari vorū fi neglijatū perceperea banilorū, pentru despăgubirea clăcei și a dijmei, se vorū supune dreptū amendă la ună reșine de $\frac{1}{4}$ din remisele convenite fie-cărui, pentru cele-alte venituri pe luna trecută.

Art. 115. Casierii generali cari vorū neglija stricta aplicare a dispozițiunilorū regulamentului de faciū, prin neinspectare și verificare la timpu a compturilorū și operațiunilorū agențilorū inferiori, se vorū supune la amendele otărșite pentru abaterile acelorū agenți, afară de responsabilitatea materială ce cade asupra lorū, pentru deficituri, ect.

Art. 116. Responsabilitatea casierilorū generali, sub-casierilorū, percepturilorū și primarilorū pentru sumele neîmplinite, se raportă la veniturile anului curentū începēndū de la trimestru de Iuliu și în viitorū, ēră nu și pentru rămășitele pēnē la acestu trimestru cari rămānū supuse la regulile aflate în vigrē pēnē la promulgarea acestui regulamentū.

Art. 117. La casă de înlocuire, vechiul aginte rămâne răspunzător pentru răfuirea în completul a rămășițelor trimestrelor precedente, cându la esirea sa n'arū proba prin act autentice că a făcutū tôte urmāririle legiuite pentru împlinirea banilo-ū. — Totuși noul aginte, după listele nominale procurate de fostalū titularū, urmāresce în termenū de nouē luni de la trimestrulū cândū acesta din urmă a încetatū funcțiunile sōle — pe toți contribuabilii asupra cărorā figurēzā asemena rămășițe. — Incasările efectuate în urma acestei demarșe vinū în deducțiunea debitului fostalū comptabilū, și numai diferența ce mai rămāno de sol-datū se acoperā din garanția saū averea sa.

Art. 118. Agenții fiscali în activitate suntū datorī a da totū concursulū legalū predecesorilor lorū eșiți din funcțiune, pentru împlinirea de la debitori a rămășițelor plătite din averea acelorū comptabili, după espirarea termenului de nouē luni citatū mai susū pēnē la împlinirea timpului fixatū pentru prescripțiune.

Art. 119. Regulamentulū de față se va pune în lucrare de la trimestru de Iuliū viitorū.

TABELA CHRONOLOGICĂ

8

Materielorū din alllū doilea Appendice

Data	Legile, Regulamentele, Decretele	Pag.
23 Iuniū 1866	Despre titlulū Codicilorū Române.	3
1 Iuliū 1866—Dec. 30 Iuniū.	Constitațiune.	4
30 Iulū 1866—Dec. 28 Iuliū.	Lege electorală.	22
14 Noem. 1865—Dec. 10 Noem.	Regulamentū pentru organizarea consiliului medicalū sup riorū.	24
28 Noem. 1865—Dec. 23 Noem.	Regulamentū despre atribuțiunile portăreilor.	36
1 Ianua. 1866—Dec. 28 Decem. 1865.	Regulamentū pentru chomarea și instrucțiunea glōtlorū.	37
12 Ianua. 1866—Dec. 8 Ianua.	Regulamentū relativū la mesuri și greutateā și verificarea lorū în esecutarea legē de la 15 Septembrie 1864.	38
23 Ianua. 1866—Dec. 19 Ianua.	Regulamentū modifcatorū art. 7 din Regulamentulū relativū la actele stărei civile.	47
10 Fevr. 1866—Dec. 4 Fevr.	Lege pentru luare de taxă asupra legalizațiunilorū și vidimărilorū.	48
18 Martie 1866—Dec. 17 Martie	Lege pentru înființarea guardei orășănesci.	49
18 Martie 1866—Dec. 16 Martie	Lege pentru tocmelele de lucrări agricole și pentru esecutarea lorū.	56
20 Martie 1866—Dec. 18 Martie	Lege pentru împărțirea comandamentelorū armatei în patru divisiuni teritoriale.	59
31 Martie 1866—Dec. 17 Martie	Regulamentū pentru tarifa actelorū de procedură și de esecutare ale portăreilorū.	59
19 Iuniū 1866—Dec. 10 Iuniū	Lege asupra taxelorū vamale.	68
1 Iuliū 1866—Dec. 30 Iuniū	Decretū asupra sancționărei și promulgărei legilorū.	69
12 Iuliū 1866—Dec. 9 Iuliū	Lege pentru împărțirea diferitelorū atribuțiuni ale Consiliulū de Statū, desființat prin constituțiune.	69
28 Iuliū 1866—Dec. 15 Iuliū	Lege pentru înstrecinarea unei părți din domeniile Statulū.	70
	Regulamentū, din 23 Maiū 1867, relativū la esecutarea acestei legi.	75

Data	Legile, Regulamentele, Decretele	Pag.
29 Iuliu 1866—Dec. 11 Iuliu	Lege, appendice la art. 101-102 de sub titlu VII din legea consiliilor de județe privitoare la secretarii consiliilor permanente.	84
29 Iuliu 1866—Dec. 4 Iuliu	Lege asupra listei civile a Domnitorului Carol I.	85
3 Decem. 1866.	Regulamentu pentru serviciul actelor stărei civile.	85
1 Fev. 1867—Dec. 27 Ianua.	Lege pentru desființarea monopolului tutunului.	103
	Regulament pentru aplicarea acestei legi, decret. 26 Septembre 1867, prom. 30 Septembre 1867.	105
15 Fev. 1867—Dec. 13 Fevrua.	Decretu pentru instituirea unei facultăți de medicină în Bucuresc.	107
21 Martie 1867—Dec. 15 Martie	Lege pentru aplicațiunea art. 42 din legea rurală.	108
6 Aprilie 1867.	Regulamentu pentru tragerea la sorți a unui număr de serii de obligațiunii rurale, ce urmază a se face în fiecare an, conformu art. 42 din legea rurală și art. 1 și 2 din legea de la Martie 1867.	109
7 Aprilie 1867—Dec. 23 Martie	Regulamentu pentru organizarea stabilimentelor de artilerie.	111
9 Aprilie 1867—Dec. 7 Aprilie	Lege pentru modificarea art. 271, 272 și 283 din Procedura Cod. penalu.	114
20 Aprilie 1867—Dec. 12 Aprilie	Lege pentru impozitul asupra băturilor spirtoase.	115
	Regulamentu pentru aplicarea acestei legi, Dec. 16 Iuliu 1866, prom. 22 Iuliu.	117
20 Aprilie 1867—Dec. 12 Aprilie	Lege pentru organizarea ministeriului de finance.	142
22 Aprilie 1867—Dec. 11 Aprilie	Lege pentru inființarea unui nou sistem monetaru și pentru fabricarea monetelor naționale.	148
25 Aprilie 1867—Dec. 21 Aprilie	Lege pentru a se da provisoriu sub-prefecților și polițailor atribuțiunile judecătorilor de plăși.	151
5 Maiu 1867—Dec. 23 Aprilie	Lege pentru fixarea și stabilirea armelor României.	151
21 Maiu 1867—Dec. 15 Maiu	Lege pentru organizarea serviciului de percepere și centralizarea veniturilor din contribuțiunii directe, domene și rescumpărarea clăcei.	162
9 Iuliu 1867—Dec. 2 Iuliu	Regulamentu pentru constatarea prefacerilor ce se urmază între contribuabili.	156
17 Iuliu 1867—Dec. 15 Iuliu	Regulamentul serviciului de percepțiune și de centralizarea veniturilor, (relativu la aplicarea legii din 27 Maiu 1867).	165

TABELA ALFABETICĂ
de
Materiele din allă doilea Appendice.

A.

	Pag.
<i>Actele stărei civile.</i> — Regulamentu din 23 Ianuariu 1866 modificatoru art. 7 din Regulamentulu relativu la aceste acte.	47
<i>Idem.</i> — Regulamentu din 3 Decembre. 1866 pontru serviciulu acteloru stărei civile.	85
<i>Armele Romăniei.</i> — Lege, din 5 Maiu 1867, pontru fixarea și stabilirea armelor Romăniei.	151
<i>Artileria.</i> — Regulamentu din 7 Aprilie 1867 pontru organizarea stabilimentelor de artileriă.	111

B.

<i>Băuturi spirtose.</i> — Lege din 20 Aprilie 1867 pontru impositulu asupra băuturilor spirtose.	115
<i>Idem.</i> — Regulamentu din 22 Iuliu 1867 pontru aplicarea legef asupra băuturilor spirtose.	117

C.

<i>Codicile Române.</i> — Titlulu lorū. — Jurnalulu consiliulu de Ministri din 23 Iuniu 1866 asupra schimbărei titlulu astorū Codici.	3
<i>Comandamentele armatei.</i> — Lege din 20 Marte 1866 pontru împărțirea comandamentelor armatei în patru divisiuni teritoriale.	59
<i>Consiliile județiane.</i> — Lege din 29 Iuliu 1866, appendice la art. 101 102 de sub titlu VII din legea consiliilor județiane, privitoare la secretarii consiliilor permanente.	84
<i>Consiliulu medicalu superioru.</i> — Regulamentu din 14 Noembre 1866 pontru organizarea acestui consiliu.	84
<i>Consiliulu de Statu.</i> — Lege din 12 Iuliu 1866 pontru împărțirea diferitelorū atribuțiuni ale consiliulu de Statu desființatū prin Constituțiune.	69
<i>Constituțiunea din 1 Iuliu 1866.</i>	4
<i>Contribuabili.</i> — Regulamentu din 9 Iuniu 1867 pontru constatarea prefacerilor ce se urineză între contribuabili.	156

D.

<i>Domeniele Statulu.</i> — Lege din 28 Iuliu 1866 pontru înstreinarea unei părți din domeniile statulu.	70
--	----

Idem. — Regulamentu din 23 Maiu 1867 relativu la esecutarea legei precedente. 75

F.

Facultatea de medicină. — Decretu din 15 Februaru 1867 pentru instituirea unei facultăți de medicină în București. 107

G.

Gardia orășianescă. — Lege din 18 Martie 1866 pentru înființarea gardiei orășianesci. 48

Glótele. — Regulamentu din 1 Ianuarie 1866 pentru chemarea și instrucțiunea glótelor. 37

J.

Judecătoru de plăși. — Lege din 25 Aprilie 1867 pentru a se da provisoriu sub prefectilor și polițailor atribuțiunile judecătorilor de plăși. 151

L.

Legalizațiuni și vidimări. — Lege din 10 Februaru 1866 pentru luare de taxe pentru legalizațiuni și vidimări. 48

Legea electorală din 30 Iuliu 1866. 22

Lista civilă a Domnitorului Carol I. — Lege din 23 Iuliu 1866. 85

Lucrări agricole. — Lege din 18 Martie 1866 pentru toamelele de lucrări agricole și esecutarea lor. 56

M.

Măsuri și greutăți. — Regulamentu din 12 Ianuarie 1866 relativă la verificarea mesurilor și greutăților, în esecutarea legei din 15 Septembrie 1864. 38

Ministerulu de Finance, — Lege din 20 Aprilie 1867 pentru organizarea acestui ministeru. 142

Moneta. — Lege din 22 Aprilie 1867 pentru înființarea unui nou sistem monetar și pentru fabricarea monetelor naționale. 148

P.

Portărci. — Regulamentu din 28 Noembre 1865 pentru atribuțiunile lor. 36

Idem. — Regulamentu din 31 Martie 1866 pentru tarifa netelor de procedură și de esecutare ale Portărcilor. 59

Procedura Cod. Penale. — Lege din 9 Aprilie 1867 pentru modificarea art. 271, 272 și 283 din această procedură. 114

Proprietatea rurală. Lege din 21 Martie 1867 pentru aplicațiunea art. 42 din legea rurală. 108

Idem. — Regulamentu din 6 Aprilie 1867 pentru tragerea la sorți a unui număr de serii de obligațiuni rurale, ce urmază a se face în fiecare an, conformu art. 42 din legea rurală și art. 1 și 2 din legea de la Martie 1867. 109

S.

<i>Sanctiunea și promulgarea legilor.</i> — Decretă din 1 Iuliă 1866 asupra acestei sanctiunii și promulgării.	69
<i>Serviciul de percepere.</i> — Lege din 21 Maiă 1867 pentru organizarea serviciului de percepere și centralizarea veniturilor din contribuțiuni directe, domenuri și rescumpărarea clăcei.	152

T.

<i>Taxele vamale.</i> — Lege din 19 Iuniă 1866 asupra taxelor vamale.	68
<i>Tutunuri și tabac.</i> — Lege din 1 Fevr. 1867 pentru desființarea monopolului tutunului.	103
<i>Idem.</i> — Regulamentă din 30 Septembrie 1867 pentru aplicarea legii desființării monopolului tutunului.	105

V.

<i>Venituri.</i> — Regulamentă din 17 Iuniă 1867 pentru serviciul de percepțiune și de centralizarea veniturilor.	165
---	-----

F I N E.

